

2020

Warszawa
Warsaw
2020

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

**Rocznik
Statystyczny**
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Statistical
Yearbook**
OF THE REPUBLIC OF POLAND

2020

**Ministerstwo Edukacji Narodowej
zakwalifikowało niniejszą publikację do bibliotek
szkół ogólnokształcących i zawodowych**

This publication was approved by
the Ministry of National Education
for school libraries

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data please indicate source

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available at
www.stat.gov.pl

ISSN 1506-0632

2020

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2020

Komitet Redakcyjny Głównego Urzędu Statystycznego
Editorial Board of Statistics Poland

Przewodniczący, Redaktor Główny
President, Editor-in-Chief

Dominik Rozkrut

Członkowie
Members

Ewa Adach-Stankiewicz, Emilia Andrzejczak, Renata Bielak, Monika Bieniek, Mirosław Błażej, Ewa Kamińska-Gawryluk, Tomasz Klimanek, Liliana Kursa, Magdalena Mojsiewicz, Anita Perzyna, Dominika Rogalińska, Dorota Szałtys, Wojciech Szuchta, Katarzyna Wałkowska, Małgorzata Węgliwska (sekretarz secretary), Halina Woźniak, Agnieszka Zgierska, Małgorzata Żyra

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

Zespół autorski
Editorial team

Dominika Borek, Krystyna Głowacka-Smolis, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska, Filip Piotrowski, Eliza Rybak-Nguyen, Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Zelechowski

pod kierunkiem
supervised by

Renaty Bielak

PRACE WYDAWNICZE
EDITORIAL WORKS

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proof-reading

pod kierunkiem
supervised by

Tadeusza Olechowskiego

Skład
Typesetting

pod kierunkiem
supervised by

Andrzeja Paluchowskiego

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Hala Stulecia we Wrocławiu (fot. Paweł Ostrowski)

PRZEDMOWA

Z przyjemnością przekazuję Państwu osiemdziesiątą edycję Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej. Od wielu lat stanowi on kompendium wiedzy o rozwoju społeczno-gospodarczym naszego kraju, które dostarcza informacji o poziomie i jakości życia społeczeństwa, uwarunkowaniach gospodarczych oraz środowisku naturalnym. Dane w przekrojach terytorialnych i ujęciu międzynarodowym umożliwiają uchwycenie ważniejszych różnicowań regionalnych oraz określenie pozycji Polski w Europie i na świecie.

Bieżące wydanie Rocznika zostało wzbogacone m.in. o statystyki dotyczące ostatnich wyborów prezydenckich oraz działalności Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nadzwyczajnej i spraw publicznych, a także kształcenia w szkołach doktorskich.

W stosunku do poprzedniej edycji zostały wprowadzone niewielkie zmiany w układzie tematycznym Rocznika. Wszystkie informacje dotyczące ochrony i wykorzystania zasobów leśnych zostały zgromadzone w nowym dziale „Leśnictwo i łowiectwo”, który uzupełniono m.in. danymi o skupie owoców i grzybów leśnych oraz zwierzyny łownej.

Pragnę podziękować respondentom, sprawozdawcom i gestorom źródeł administracyjnych za dostarczanie danych, które przyczyniają się do opracowania tak wartościowego źródła wiedzy, jakim jest Rocznik. Jednocześnie zachęcam do zgłaszania uwag i opinii dotyczących naszych opracowań, które inspirują nas do wzbogacania kolejnych edycji.

Korzystając z okazji, zachęcam Państwa do poszukiwania dalszych informacji statystycznych w licznych publikacjach oraz bazach danych GUS dostępnych na stronie stat.gov.pl.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

PREFACE

I am pleased to present you with the eighty edition of the Statistical Yearbook of the Republic of Poland. For many years it has been serving as a compendium of knowledge about the socio-economic development of our country, providing information on the level and quality of life of the society, the economic circumstances and the natural environment. Data on spatial conditions and international comparisons allow also observation of important regional differentiations and indicate Poland's position in Europe and in the world.

The current edition of the Yearbook has been complemented by statistics on the recent presidential elections in Poland, the activity of the Supreme Court concerning extraordinary control and public affairs as well as education in doctoral schools.

Some minor changes were introduced into the thematic layout as compared to the previous edition. All data regarding the protection and the use of forest resources were gathered in a new chapter "Forestry and hunting", which was enriched with information on, among others, procurement of forest fruit, mushrooms and wild game.

I would like to express my gratitude to the respondents and keepers of administrative sources for providing data which contribute to the development of such a valuable source of knowledge as the Yearbook. At the same time, I encourage you to submit opinions and comments about our publications, which inspire us to create new editions.

Taking this opportunity, I invite you to search for further statistical information in numerous publications and databases of Statistics Poland, publicly available at stat.gov.pl.

President
Statistics Poland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. Rozkrut', with a long, sweeping underline that extends to the left and then curves back under the name.

Dominik Rozkrut, Ph.D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
II. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w przeliczeniu na mieszkańca
III. Ważniejsze dane o województwach w 2019 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Organizacja państwa
IV. Wymiar sprawiedliwości
V. Organizacje społeczne i polityczne. Kościoły i inne związki wyznaniowe
VI. Ludność
VII. Rynek pracy
VIII. Wynagrodzenia
IX. Świadczenia społeczne
X. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
XI. Edukacja i wychowanie
XII. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XIII. Kultura. Turystyka. Sport
XIV. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XV. Ceny
XVI. Rolnictwo. Rybołówstwo
XVII. Leśnictwo i łowiectwo
XVIII. Przemysł i budownictwo
XIX. Transport. Poczta i telekomunikacja
XX. Handel i gastronomia
XXI. Handel zagraniczny
XXII. Finanse przedsiębiorstw
XXIII. Pieniądz i banki. Rynek giełdowy. Zakłady ubezpieczeń. Otwarte fundusze emerytalne
XXIV. Finanse publiczne
XXV. Inwestycje. Środki trwałe
XXVI. Rachunki narodowe
XXVII. Podmioty gospodarki narodowej
XXVIII. Przegląd międzynarodowy

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

CONTENTS

	Str. Page
Preface	5, 6
List of tables	8—26
Symbols	27
Abbreviations	28, 29
General notes	30—37

REVIEW TABLES

Major data on the socio-economic situation of the country	38—57
Major data on the socio-economic situation of the country per capita	58—67
Major data on voivodships in 2019	68—79

CHAPTERS

Geography	80— 88
Environmental protection	89—116
Organisation of the state	117—144
Justice	145—189
Social and political organisations. Churches and other religious associations	190—202
Population	203—229
Labour market	230—270
Wages and salaries	271—281
Social benefits	282—295
Households. Dwellings	296—337
Education	338—371
Health care and social welfare	372—395
Culture. Tourism. Sport	396—419
Science and technology. Information society	420—443
Prices	444—461
Agriculture. Fishing	462—486
Forestry and hunting	487—501
Industry and construction	502—529
Transport. Post and telecommunications	530—552
Trade and catering	553—559
Foreign trade	560—581
Finances of enterprises	582—601
Money and banks. The stock market. Insurance companies. Open pension funds	602—639
Public finance	640—661
Investments. Fixed assets	662—680
National accounts	681—732
Entities of the national economy	733—737
International review	738—767

INDEX	768—789
--------------------	---------

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		
Położenie geograficzne Polski	1	80
Terytorium i granice	2	80
Układ pionowy powierzchni	3	81
Wyższe szczyty górskie	4	82
Powierzchnie zlewkisk i dorzeczy	5	83
Większe rzeki	6	83
Większe i głębsze jeziora	7	84
Ważniejsze kanały	8	85
Większe sztuczne zbiorniki wodne	9	86
Temperatury powietrza	10	87
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie	11	88
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
Uwagi ogólne		89
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni kraju	1 (12)	98
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	2 (13)	99
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrehabilitowane i zagospodarowane	3 (14)	99
Zasoby ważniejszych kopalin w 2019 r.	4 (15)	100
Zasoby wodne i pobór wody	5 (16)	101
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	6 (17)	101
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej	7 (18)	102
Stan jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem	8 (19)	102
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2019 r.	9 (20)	103
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	10 (21)	103
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	11 (22)	103
Oczyszczalnie ścieków	12 (23)	104
Osady ściekowe z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków	13 (24)	104
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza	14 (25)	105
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów według źródeł zanieczyszczeń	15 (26)	105
Całkowita emisja gazów cieplarnianych	16 (27)	105
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza	17 (28)	106
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze	18 (29)	107
Lasy ochronne	19 (30)	107
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	20 (31)	108
Parki narodowe	21 (32)	108
Rezerваты przyrody	22 (33)	109
Parki krajobrazowe	23 (34)	110
Obszary Natura 2000	24 (35)	110
Pomniki przyrody	25 (36)	111
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	26 (37)	111
Ważniejsze zwierzęta chronione	27 (38)	111
Średnie roczne stężenie cezu-137 w niektórych artykułach spożywczych	28 (39)	112
Odpady według rodzajów	29 (40)	112
CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Geographic location of Poland	1	80
Territory and borders	2	80
Elevations	3	81
Higher mountain peaks	4	82
Drainage areas and drainage basins	5	83
Principal rivers	6	83
Larger and deeper lakes	7	84
Major canals	8	85
Major artificial reservoirs	9	86
Air temperatures	10	87
Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness	11	88
CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
General notes		89
Geodesic status and directions of land use	1 (12)	98
Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes	2 (13)	99
Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land	3 (14)	99
Major mineral resources in 2019	4 (15)	100
Water resources and withdrawal	5 (16)	101
Exploitable underground water resources	6 (17)	101
Results of monitoring underground waters quality in domestic network	7 (18)	102
Status of uniform bodies of surface water subject to monitoring	8 (19)	102
Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2019	9 (20)	103
Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground	10 (21)	103
Wastewater discharged by sewage network	11 (22)	103
Wastewater treatment plants	12 (23)	104
Sewage sludge from industrial and municipal wastewater treatment plants	13 (24)	104
Total emission of main air pollutants	14 (25)	105
Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates by sources of pollution	15 (26)	105
Total emission of greenhouse gases	16 (27)	105
Emission and reduction of air pollutants	17 (28)	106
Monthly average total ozone content in the atmosphere	18 (29)	107
Protective forests	19 (30)	107
Area of special nature value under legal protection	20 (31)	108
National parks	21 (32)	108
Nature reserves	22 (33)	109
Landscape parks	23 (34)	110
Natura 2000 areas	24 (35)	110
Monuments of nature	25 (36)	111
Generally accessible green areas and green areas of housing estates	26 (37)	111
Important protected animals	27 (38)	111
Average annual caesium-137 concentration in some food products	28 (39)	112
Waste by type	29 (40)	112

		Tabl. Table	Str. Page
Odpady komunalne	Municipal waste	30 (41)	113
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices)	31 (42)	114
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Tangible effects of completed investments in environmental protection and water management	32 (43)	115
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2019 r.	Environmental protection and water management funds in 2019	33 (44)	116

DZIAŁ III. ORGANIZACJA PAŃSTWA

CHAPTER III. ORGANISATION OF THE STATE

Organy przedstawicielskie

Representative organs

Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r.	Election of the President of the Republic of Poland in 2020	1 (45)	117
Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the Sejm and Senate of the Republic of Poland	2 (46)	118
Wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 13 października 2019 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Sejm of the Republic of Poland on 13 October 2019 by election committees	3 (47)	119
Wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 13 października 2019 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Senate of the Republic of Poland on 13 October 2019 by election committees	4 (48)	120
Wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the European Parliament in the Republic of Poland	5 (49)	120
Wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego w dniu 26 maja 2019 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the European Parliament on 26 May 2019 by election committees	6 (50)	121
Posłowie i senatorowie	Deputies and senators	7 (51)	121
Kluby i koła poselskie VIII oraz IX kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.	Deputy clubs and groups of the VIII and IX term of the Sejm of the Republic of Poland in 2019	8 (52)	122
Kluby i koła senackie IX oraz X kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.	Senate clubs and groups of the IX and X term of the Senate of the Republic of Poland in 2019	9 (53)	123
Wybrane dane o działalności VIII oraz IX kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data on the activity of the VIII and IX term of the Sejm of the Republic of Poland	10 (54)	123
Działalność stałych komisji sejmowych VIII oraz IX kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	Activity of standing committees of the Sejm of the Republic of Poland during the VIII and IX term	11 (55)	124
Wybrane dane o działalności IX oraz X kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data on the activity of the IX and X term of the Senate of the Republic of Poland	12 (56)	125
Działalność stałych komisji senackich IX oraz X kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Activity of standing committees of the Senate of the Republic of Poland during the IX and X term	13 (57)	125
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r.	Elections to organs of local government units in 2018	14 (58)	126
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego	Councillors of organs of local government units	15 (59)	128
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast w 2019 r.	Village mayors, mayors and presidents of cities in 2019	16 (60)	130
Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego	Verdicts and decisions of the Constitutional Tribunal	17 (61)	130
Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich	Activity of the Human Rights Defender (Ombudsman)	18 (62)	131
Wybrane dane o działalności Najwyższej Izby Kontroli	Selected data on the activity of the Supreme Audit Office	19 (63)	133
Wybrane dane o działalności regionalnych izb obrachunkowych	Selected data on the activity of the regional chambers of audit	20 (64)	134

Administracja publiczna

Public administration

Uwagi ogólne	General notes		135
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	Paid employment and wages and salaries in public administration	21 (65)	136

Struktura terytorialna

Territorial structure

Gminy w 2019 r.	Gminas in 2019	22 (66)	137
Miasta na prawach powiatu w 2019 r.	Cities with powiat status in 2019	23 (67)	138
Powiaty w 2019 r.	Powiats in 2019	24 (68)	138

	Tabl. Table	Str. Page
Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne		
Uwagi ogólne	General notes	139
Stan osobowy Wojska Polskiego	Polish Military personnel	25 (69) 139
Zatrudnieni w Wojsku Polskim	Paid employees in the Polish Military	26 (70) 140
Zatrudnienie i wynagrodzenia w Wojsku Polskim	Paid employment and wages and salaries in the	
Udział Wojska Polskiego w misjach i operacjach	Polish Military	27 (71) 141
pokojowych według lokalizacji	Participation of the Polish Military in peacekeeping	
Pelnozatrudnieni w bezpieczeństwie publicznym	missions and operations by location	28 (72) 141
Zatrudnienie i wynagrodzenia w bezpieczeństwie	Full-time paid employees in public safety services	29 (73) 142
publicznym	Paid employment and wages and salaries in public	
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży	safety services	30 (74) 143
Požarnej	Registered activity of the State Fire Service	31 (75) 144
DZIAŁ IV. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. JUSTICE	
Uwagi ogólne	General notes	145
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokura-	Ascertained crimes by the Police and prosecutor's	
turę w zakończonych postępowaniach przygo-	office in completed preparatory proceedings	1 (76) 150
towawczych	Ascertained crimes by the Police in completed	
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończ-	preparatory proceedings and rates of detectability	
onych postępowaniach przygotowawczych	of delinquents in ascertained crimes by the	
oraz wskaźniki wykrywalności sprawców prze-	Police	2 (77) 153
stępstw stwierdzonych przez Policję	Ascertained crimes by the Police and prosecutor's	
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokura-	office in completed preparatory proceedings by	
turę w zakończonych postępowaniach przygo-	result of the proceedings	3 (78) 156
towawczych według wyniku postępowania	Preparatory proceedings regarding offences	
Postępowania przygotowawcze w sprawach	investigated by other entities than the Police	
o przestępstwa prowadzone przez jednostki	and prosecutor's office in 2019	4 (79) 156
inne niż Policja i prokuratura w 2019 r.	Proceedings regarding fiscal offences and fiscal	
Postępowania w sprawach o przestępstwa skar-	petty offences investigated by National Re-	
bowe i wykroczenia skarbowe prowadzone	venue Administration	5 (80) 157
przez Krajową Administrację Skarbową	Preparatory proceedings regarding offences in-	
Postępowania przygotowawcze w sprawach o prz-	vestigated by the Polish Border Guard	6 (81) 157
stępstwa prowadzone przez Straż Graniczną	Common organisational units of the prosecutor's	
Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury	office in 2019	7 (82) 158
w 2019 r.	Paid employees and wages and salaries in the	
Zatrudnieni i wynagrodzenia w prokuraturze	prosecutor's office	8 (83) 159
Działalność prokuratury w 2019 r.	Activity of the prosecutor's office in 2019	9 (84) 159
Zakończone postępowania przygotowawcze w pro-	Resolved preparatory proceedings in the prosecu-	
kuraturze	tor's office	10 (85) 160
Powołanie sędziów	Nomination of judges	11 (86) 160
Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz	The Supreme Court, the Supreme Administrative	
wojewódzkie sądy administracyjne w 2019 r.	Court and administrative courts of first instance	
Działalność Sądu Najwyższego w 2019 r.	in 2019	12 (87) 161
Działalność Naczelnego Sądu Administracyjnego	Activity of the Supreme Court in 2019	13 (88) 161
w 2019 r.	Activity of the Supreme Administrative Court	
Działalność wojewódzkich sądów administracyj-	in 2019	14 (89) 163
nych w 2019 r.	Activity of the administrative courts of first in-	
Jednostki sądownictwa powszechnego w 2019 r.	stance in 2019	15 (90) 163
Zatrudnieni i wynagrodzenia w sądownictwie	Units of the common courts in 2019	16 (91) 164
powszechnym	Paid employees and wages and salaries in the	
Działalność sądów powszechnych w 2019 r.	common courts	17 (92) 165
Sprawy nieletnich, w których zachodzi podejr-	Activity of the common courts in 2019	18 (93) 166
zenie demoralizacji lub popełnienia czynu	Cases concerning juveniles in which occur suspi-	
karalnego	cion of demoralisation or committing of punish-	
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono	able act	19 (94) 170
środki wychowawcze w sądach powszechnych	Juveniles with respect to whom educational	
w związku z demoralizacją według wieku	measures were validly adjudicated by the common	
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono	courts for demoralisation by age	20 (95) 170
środki wychowawcze, poprawcze lub kary w są-	Juveniles with respect to whom educational or	
dach powszechnych w związku z czynami	correctional measures or penalties were validly	
karalnymi	adjudicated by the common courts with respect	
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono	to punishable acts	21 (96) 171
środki wychowawcze, poprawcze lub kary	Juveniles with respect to whom educational or	
w sądach powszechnych według rodzajów	correctional measures or penalties were validly	
środków	adjudicated by the common courts by type of	
Nieletni według wykonywanych środków wcho-	measure	22 (97) 173
wawczych lub poprawczych	Juveniles by adjudicated educational or correc-	
	tional measures	23 (98) 173

	Tabl. Table	Str. Page
Zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i schroniska dla nieletnich	Correctional centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and detention centres	24 (99) 174
Szkoły w zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i schroniskach dla nieletnich	Schools in correctional centres, youth educational centres and detention centres	25 (100) 174
Maleoltni pod nadzorem sądów	Juveniles under court supervision	26 (101) 175
Adopcje małoletnich orzeczone przez sądy rodzinne	Adoptions of juveniles adjudicated by family courts	27 (102) 175
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	Consultative staff of judicial specialists	28 (103) 176
Orzeczenia sądów powszechnych pierwszej instancji w sprawach karnych dorosłych	Adjudications of common courts of first instance in criminal cases involving adults	29 (104) 176
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of crime	30 (105) 177
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według płci i wieku	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by sex and age	31 (106) 179
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według wymiaru kary	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of punishment	32 (107) 180
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według wymiaru kary pozbawienia wolności w 2018 r.	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of imprisonment punishment in 2018	33 (108) 181
Orzeczenia sądów rejonowych pierwszej instancji w sprawach o wykroczenia	Adjudications of district courts of first instance in petty offences	34 (109) 183
Osoby prawomocnie osądzone przez sądy wojskowe	Persons validly judged by military courts	35 (110) 183
Tymczasowo aresztowani i odbywający kary	Pretrial detainees and convicts serving punishment	36 (111) 184
Orzeczenia wykonywane wobec osób przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych według wymiaru kary	Executing of adjudications with respect to the persons staying in prisons and remand prisons by type of punishment	37 (112) 185
Warunkowe przedterminowe zwolnienia skazanych odbywających karę pozbawienia wolności	Conditional releases from serving the full sentence	38 (113) 185
Zakłady karne i areszty śledcze	Prisons and remand prisons	39 (114) 186
Pełnozatrudnieni w służbie więziennej	Full-time paid employees of penitentiary staff	40 (115) 186
Zatrudnienie i wynagrodzenia służby więziennej	Paid employment and wages and salaries of penitentiary staff	41 (116) 186
Ochrona zdrowia w zakładach karnych	Health care in prisons	42 (117) 187
Biblioteki w zakładach karnych	Libraries in prisons	43 (118) 187
Szkoły w zakładach karnych	Schools in prisons	44 (119) 187
Sprawy załatwione przez komorników	Cases resolved by court receivers	45 (120) 188
Działalność notariuszy	Activity of notaries	46 (121) 188
Adwokatura	The bar	47 (122) 189
Ławnicy w sądach powszechnych	Lay judges in the common courts	48 (123) 189
DZIAŁ V. ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE	CHAPTER V. SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS, CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	190
Organizacje społeczne i polityczne	Social and political organisations	
Organizacje społeczne i polityczne	Social and political organisations	1 (124) 194
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje oraz społeczne podmioty wyznaniowe według głównej dziedziny działalności	Associations and similar organisations, foundations and faith-based charities by main field of activity	2 (125) 195
Stowarzyszenia mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Polsce	Associations of national and ethnic minorities and associations of foreigners in Poland	3 (126) 196
Jednostki świadczące usługi reintegracji społeczno-zawodowej prowadzone przez organizacje społeczne i inne podmioty	Social and professional reintegration services providers run by social organisations and other entities	4 (127) 196
Kościół i inne związki wyznaniowe	Churches and other religious associations	
Niektóre kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce	Selected churches and other religious associations in Poland	5 (128) 198
Organizacja Kościoła Rzymskokatolickiego w Polsce	Structure of the Roman Catholic Church in Poland	6 (129) 200

	Tabl. Table	Str. Page
Organizacja Kościoła Grekokatolickiego w Polsce	7 (130)	201
Organizacja kościołów stowarzyszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej w 2019 r.	8 (131)	202

DZIAŁ VI. LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne	General notes	203
Ludność na podstawie spisów	Population based on census data	1 (132) 208
Bilans ludności	Population balance	2 (133) 208
Ludność na podstawie bilansów	Population based on balances	3 (134) 209
Ludność według płci i wieku	Population by sex and age	4 (135) 210
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population	5 (136) 211
Bilans ludności w wieku produkcyjnym	Balance of working age population	6 (137) 212
Ludność według głównego źródła utrzymania	Population by main source of maintenance	7 (138) 213
Rodziny i dzieci w rodzinach	Families and children in families	8 (139) 214
Osoby niepełnosprawne według grup wieku i kategorii niepełnosprawności	Disabled persons by age groups and category of disability	9 (140) 214
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	10 (141) 215
Powierzchnia i ludność miast liczących w 2019 r. 20 tys. i więcej mieszkańców	Area and population of towns with 20 thousand and over inhabitants in 2019	11 (142) 215
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską	Gminas and rural population	12 (143) 218
Ruch naturalny ludności	Vital statistics of population	13 (144) 218
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	Marriages contracted and dissolved	14 (145) 219
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	Divorces by the number of underage children in the marriage	15 (146) 219
Plodność kobiet	Female fertility	16 (147) 220
Współczynniki reprodukcji ludności	Reproduction rates of population	17 (148) 220
Zgony według płci i wieku zmarłych	Deaths by sex and age of deceased	18 (149) 221
Zgony według przyczyn	Deaths by causes	19 (150) 222
Zgony niemowląt według przyczyn	Infant deaths by causes	20 (151) 223
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	Suicides registered by the Police	21 (152) 223
Przeciętne dalsze trwanie życia	Life expectancy	22 (153) 224
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	Internal migration of population for permanent residence	23 (154) 224
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy	Internal migration of population for temporary stay	24 (155) 225
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według płci i wieku migrantów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by sex and age of migrants	25 (156) 225
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według kontynentów i krajów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by continents and countries	26 (157) 226
Prognoza ludności	Population projection	27 (158) 228
Rezydenci	Resident population	28 (159) 229
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age resident population	29 (160) 229

DZIAŁ VII. RYNEK PRACY

Uwagi ogólne	General notes	230
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more — on the LFS basis	1 (161) 238
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w IV kwartale 2019 r. — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more by age in the 4th quarter of 2019 — on the LFS basis	2 (162) 240
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2019 r. — na podstawie BAEL	Economic activity of population aged 15 and more by educational level in the 4th quarter of 2019 — on the LFS basis	3 (163) 241
Pracujący	Employment	
Pracujący	Employed persons	4 (164) 242
Pracujący według sektorów własności	Employed persons by ownership sectors	5 (165) 243
Pracujący według sekcji i działów	Employed persons by sections and divisions	6 (166) 243

CHAPTER VI. POPULATION

CHAPTER VII. LABOUR MARKET

	Tabl. Table	Str. Page
Pracujący według statusu zatrudnienia	Employed persons by employment status	7 (167) 245
Pracujący według sekcji i statusu zatrudnienia	Employed persons by sections and employment status	8 (168) 245
Przeciętne zatrudnienie	Average paid employment	9 (169) 247
Pracujący w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy	Employed persons on a full- and part-time basis ...	10 (170) 249
Pracujący według czasu pracy — na podstawie BAEL	Employed persons by work time — on the LFS basis	11 (171) 250
Przyjęcia do pracy	Hires	12 (172) 251
Zwolnienia z pracy	Terminations	13 (173) 252
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane	Vacancies, newly created and liquidated jobs	14 (174) 253
Strajki	Strikes	15 (175) 254
Koszty pracy	Labour costs	16 (176) 255
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers	17 (177) 256
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls	18 (178) 257
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority	19 (179) 257
Przeciętna w roku stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia bezrobotnych — na podstawie BAEL	Annual average unemployment rate by age and educational level of unemployed persons — on the LFS basis	20 (180) 259
Bezrobotni według miejsca zamieszkania i czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2019 r. — na podstawie BAEL	Unemployed persons by place of residence and duration of job search in the 4th quarter of 2019 — on the LFS basis	21 (181) 260
Bezrobotni w IV kwartale 2019 r. poprzednio pracujący według wykonywanego zawodu w ostatnim miejscu pracy — na podstawie BAEL	Unemployed persons in the 4th quarter of 2019 previously employed by occupation performed in last job — on the LFS basis	22 (182) 260
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers	23 (183) 261
Warunki pracy	Working conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ...	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)	24 (184) 262
Wydarzenia powodujące urazy i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Contact-modes of injuries and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)	25 (185) 264
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture	26 (186) 266
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	Exposure to risk factors at work	27 (187) 266
Choroby zawodowe	Occupational diseases	28 (188) 268
Działalność Państwowej Inspekcji Pracy	Activity of the National Labour Inspectorate	29 (189) 269
DZIAŁ VIII. WYNAGRODZENIA	CHAPTER VIII. WAGES AND SALARIES	
Uwagi ogólne	General notes	271
Wynagrodzenia brutto	Gross wages and salaries	1 (190) 272
Wynagrodzenia brutto według sekcji	Gross wages and salaries by sections	2 (191) 272
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	Average monthly gross wages and salaries	3 (192) 273
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	Average monthly gross wages and salaries by sections	4 (193) 274
Wskaźniki wynagrodzeń nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wynagrodzeń realnych	Indices of nominal wages and salaries, prices of consumer goods and services and real wages and salaries	5 (194) 275
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według wybranych sekcji i działów	Average monthly gross wages and salaries by selected sections and divisions	6 (195) 276
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2018 r.	Paid employment and average gross wages and salaries by occupational groups performed for October 2018	7 (196) 277
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2018 r.	Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2018	8 (197) 278

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	CHAPTER IX. SOCIAL BENEFITS	
Uwagi ogólne		282
Emeryci i renciści	1 (198)	286
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	2 (199)	286
Wskaźniki emerytur i rent nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz emerytur i rent realnych	3 (200)	288
Osoby pobierające emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według wysokości świadczeń w marcu 2019 r.	4 (201)	289
Zmiany liczby emerytów i rencistów	5 (202)	289
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według płci i wieku w 2019 r.	6 (203)	290
Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego	7 (204)	291
Świadczenia rodzinne	8 (205)	293
Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	9 (206)	294
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	10 (207)	295
Renta socjalna brutto	11 (208)	295
Zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne brutto	12 (209)	295
DZIAŁ X. GOSPODARSTWA DOMOWE. MIESZKANIA	CHAPTER X. HOUSEHOLDS. DWELLINGS	
Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych	Households by censuses	
Uwagi ogólne		296
Gospodarstwa domowe według wielkości	1 (210)	306
Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego i występowania niepełnosprawności	2 (211)	306
Prognoza gospodarstw domowych	3 (212)	306
Budżety gospodarstw domowych	Household budgets	
Gospodarstwa domowe	4 (213)	307
Przeciętna liczba osób i jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych objętych badaniami	5 (214)	310
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny w gospodarstwach domowych	6 (215)	312
Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych	7 (216)	313
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	8 (217)	316
Przeciętne dzienne spożycie żywności w przeliczeniu na wartość energetyczną i składniki odżywcze na 1 osobę w gospodarstwach domowych	9 (218)	318
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych	10 (219)	318
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag według grup gospodarstw domowych	11 (220)	319
Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych	12 (221)	326
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	13 (222)	327
Wyzorzystanie ICT w gospodarstwach domowych	ICT usage in households	
Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu	14 (223)	328

	Tabl. Table	Str. Page
Mieszkania. Infrastruktura komunalna	Dwellings. Municipal infrastructure	
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów	Dwelling stocks based on census data	15 (224) 328
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	16 (225) 329
Mieszkania według form własności	Dwellings by type of ownership	17 (226) 330
Mieszkania wyposażone w instalacje	Dwellings fitted with installations	18 (227) 331
Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia	Dwellings for which permits have been granted	19 (228) 331
Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz mieszkania w budowie	Dwellings in which construction has begun and under construction	20 (229) 331
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	21 (230) 332
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	Dwellings completed by number of rooms	22 (231) 333
Miasta ogółem oraz obsługiwane przez urządzenia komunalne	Total number of towns as well as urban areas served by municipal installations	23 (232) 334
Ludność w miastach obsługiwanych przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazową	Population in urban areas served by water supply, sewage and gas supply systems	24 (233) 335
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	Wastewater treatment plants servicing urban areas	25 (234) 335
Wodociągi i kanalizacja	Water supply and sewage systems	26 (235) 336
Nieczystości ciekłe	Liquid waste	27 (236) 336
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	Consumers and consumption of electricity in households	28 (237) 337
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Gas supply network as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households	29 (238) 337
DZIAŁ XI. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER XI. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes	338
Dane zbiorcze	Aggregated data	
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by level	1 (239) 343
Szkoły według organów prowadzących	Schools by school governing authorities	2 (240) 345
Współczynnik skolaryzacji	Enrolment rate	3 (241) 347
Nauczanie języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w szkołach dla dzieci i młodzieży	Teaching national and ethnic minority language and regional language in schools for children and youth	4 (242) 348
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Pupils and students learning foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools	5 (243) 349
Uczący się nowożytnych języków obcych na uczelniach	Students studying modern foreign languages in higher education institutions	6 (244) 350
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Education of persons with special educational needs	7 (245) 350
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	Special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres	8 (246) 351
Wychowanie pozaszkolne	Extracurricular education	9 (247) 351
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Boarding schools and dormitories for children and youth (excluding special schools)	10 (248) 352
Domy i stołówki studenckie	Student dormitories and canteens	11 (249) 352
Studenci otrzymujący stypendia w roku akademickim 2019/20	Students receiving scholarships in 2019/20 academic year	12 (250) 353
Doktoranci otrzymujący stypendia w roku akademickim 2019/20	Doctoral students receiving scholarships in 2019/20 academic year	13 (251) 354
Szkoły dla dzieci i młodzieży	Schools for children and youth	
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	Primary schools for children and youth	14 (252) 355
Gimnazja dla dzieci i młodzieży	Lower secondary schools for children and youth ...	15 (253) 355
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży	Stage I sectoral vocational schools for youth	16 (254) 356
Uczniowie branżowych szkół I stopnia i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży według kierunków kształcenia	Students of stage I sectoral vocational schools and graduates of basic vocational schools for youth by fields of education	17 (255) 356

		Tabl. Table	Str. Page
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	General secondary schools for youth	18 (256)	357
Technika dla młodzieży	Technical secondary schools for youth	19 (257)	357
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży według kierunków kształcenia	Students and graduates of technical secondary schools for youth by fields of education	20 (258)	358
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży	General art schools for youth	21 (259)	358
Szkoły policealne	Post-secondary schools		
Szkoły policealne	Post-secondary schools	22 (260)	359
Uczniowie i absolwenci w szkołach policealnych według kierunków kształcenia	Students and graduates of post-secondary schools by fields of education	23 (261)	359
Uczelnie	Higher education institutions		
Studenci uczelni według kierunków kształcenia	Students of higher education institutions by fields of education	24 (262)	360
Absolwenci uczelni według kierunków kształcenia	Graduates of higher education institutions by fields of education	25 (263)	363
Nauczyciele akademicy na uczelniach	Academic teachers in higher education institutions	26 (264)	365
Cudzoziemcy na uczelniach	Foreigners in higher education institutions	27 (265)	365
Studia podplomowe	Non-degree postgraduate programmes	28 (266)	367
Studia doktoranckie	Doctoral programmes	29 (267)	368
Szkoły dla dorosłych	Schools for adults		
Szkoły podstawowe dla dorosłych	Primary schools for adults	30 (268)	369
Gimnazja dla dorosłych	Lower secondary schools for adults	31 (269)	369
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	General secondary schools for adults	32 (270)	370
Wychowanie przedszkolne	Pre-primary education		
Wychowanie przedszkolne	Pre-primary education	33 (271)	370
DZIAŁ XII. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XII. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	General notes		372
Posiadający prawo wykonywania zawodu medycznego	Entitled to practise medical profession	1 (272)	378
Pracownicy medyczni	Medical personnel	2 (273)	378
Lekarze specjaliści	Doctors specialists	3 (274)	379
Lekarze dentyści ze specjalizacją	Dental specialists	4 (275)	379
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	Out-patient health care	5 (276)	380
Służba medycyny pracy	Occupational medicine service	6 (277)	381
Stacjonarna opieka zdrowotna	In-patient health care	7 (278)	381
Szpitalne ogólne	General hospitals	8 (279)	383
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	Emergency medical services and first aid	9 (280)	384
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets	10 (281)	384
Krwiodawstwo	Blood donation	11 (282)	385
Szczepienia ochronne	Vaccinations	12 (283)	385
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	Incidence of selected infectious diseases and poisonings	13 (284)	386
Osoby zarejestrowane w poradniach gruźlicy i chorób płuc oraz nowe zachorowania	Persons registered in tuberculosis and lung diseases out-patient clinics and new cases	14 (285)	387
Zachorowania na gruźlicę płuc	Incidence of pulmonary tuberculosis	15 (286)	387
Zachorowania na choroby weneryczne	Incidence of venereal diseases	16 (287)	388
Zachorowania na nowotwory złośliwe	Incidence of malignant neoplasms	17 (288)	389
Osoby zarejestrowane w poradniach zdrowia psychicznego, odwykowych oraz profilaktyki i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Persons registered in out-patient psychiatric clinics, for alcohol dependent patients and clinics for drug addicted patients	18 (289)	390
Opieka nad dziećmi do 3 lat	Childcare for children up to the age of 3	19 (290)	391

	Tabl. Table	Str. Page
Wspieranie rodziny	Family support	20 (291) 391
Placówki wsparcia dziennego	Day-support centres	21 (292) 392
Rodzinna piecza zastępcza	Family foster care	22 (293) 392
Instytucjonalna piecza zastępcza	Institutional foster care	23 (294) 393
Dzieci przekazane do adopcji z pieczy zastępczej	Children who were adopted from foster care	24 (295) 393
Placówki pomocy społecznej	Social welfare facilities	25 (296) 394
Świadczenia pomocy społecznej	Social assistance benefits	26 (297) 395

DZIAŁ XIII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

CHAPTER XIII. CULTURE. TOURISM. SPORT

Uwagi ogólne	General notes	396
--------------------	---------------------	-----

Kultura**Culture**

Książki i broszury wydane	Books and pamphlets published	1 (298) 400
Książki i broszury wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2019 r.	Books and pamphlets published by UNESCO classification divisions in 2019	2 (299) 400
Gazety i czasopisma wydane	Newspapers and magazines published	3 (300) 401
Czasopisma wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2019 r.	Magazines published by UNESCO classification divisions in 2019	4 (301) 402
Biblioteki publiczne (z filiami)	Public libraries (with branches)	5 (302) 403
Muzea	Museums	6 (303) 403
Galerie sztuki	Art galleries	7 (304) 403
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	Theatres, music institutions, entertainment enterprises	8 (305) 404
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby oraz świetlice	Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres	9 (306) 405
Kina	Cinemas	10 (307) 406
Produkcja filmów	Film production	11 (308) 407
Koncesje udzielone przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych	Licences granted by the National Broadcasting Council for broadcasting radio and television programmes	12 (309) 407
Abonenci radiowi i telewizyjni	Radio and television subscribers	13 (310) 407

Turystyka**Tourism**

Przyjazdy do Polski i wyjazdy z Polski na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen	Arrivals in and departures from Poland at the Polish border with countries outside the Schengen area	14 (311) 408
Uczestnictwo mieszkańców Polski w wieku 15 lat i więcej w wyjazdach turystycznych	Participation of the Polish residents aged 15 and more in tourist trips	15 (312) 408
Baza noclegowa turystyki	Tourist accommodation establishments	16 (313) 409
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	Occupancy of tourist accommodation establishments	17 (314) 411
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	Catering establishments in tourist accommodation establishments	18 (315) 411
Turyści korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments	19 (316) 412
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments	20 (317) 413
Szlaki turystyczne	Tourist trails	21 (318) 413
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	The Polish Tourist and Sightseeing Society	22 (319) 414
Górskie i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowia Ratunkowe	The Volunteer Mountain and Tatra Mountains Rescue Services	23 (320) 414

Sport**Sport**

Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	Physical education organisations and sports clubs	24 (321) 415
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2018 r.	Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2018	25 (322) 415
Udział Polski w igrzyskach olimpijskich	Participation of Poland in the Olympic Games	26 (323) 417
Udział Polski w igrzyskach paraolimpijskich	Participation of Poland in the Paralympic Games	27 (324) 417
Medale zdobyte przez zawodników polskich w 2019 r.	Medals won by Polish competitors in 2019	28 (325) 418

**DZIAŁ XIV. NAUKA I TECHNIKA.
SPOŁECZENSTWO
INFORMACYJNE**
**CHAPTER XIV. SCIENCE AND TECHNOLOGY.
INFORMATION SOCIETY**
Nauka i technika

Uwagi ogólne	Podmioty oraz pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej	Pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	Pracujący (personel wewnętrzny) i nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin B+R	Podmioty, pracujący (personel wewnętrzny) i nakłady na działalność badawczą i rozwojową w zakresie biotechnologii	Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według sektorów instytucjonalnych (ceny bieżące)	Projekty badawcze finansowane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki	Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów działalności B+R (ceny bieżące)	Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności B+R	Podstawowe wskaźniki działalności badawczej i rozwojowej	Nadane tytuły profesora	Nadane stopnie naukowe	Członkowie Polskiej Akademii Nauk	Archiwa państwowe	Biblioteki naukowe	Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle	Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	Wynalazki i wzory użytkowe krajowe według podmiotów zgłaszających	Wynalazki zagraniczne zgłoszone w Polsce i udzielone patenty	Wynalazki zgłoszone i udzielone patenty według działów techniki	Patenty europejskie uprawnione w Polsce
--------------------	---	--	--	---	---	--	---	---	--	--	-------------------------------	------------------------------	---	-------------------------	--------------------------	---	--	--	---	--	---	---

Spółczeństwo informacyjne

Osoby w wieku 16—74 lata korzystające z Internetu	Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-komunikacyjne	Przedsiębiorstwa z dostępem do Internetu o prędkości przynajmniej 100 Mbit/s	Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż w ramach handlu elektronicznego
---	--	--	--

DZIAŁ XV. CENY

Uwagi ogólne	Wskaźniki cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego i nakładów inwestycyjnych
--------------------	---

Science and technology

General notes	Entities and internal personnel in research and development	Internal personnel in research and development by educational level	Expenditures on research and development (current prices)	Internal personnel and expenditures on research and development by field of R&D	Entities, internal personnel and expenditures on research and development in biotechnology	Expenditures on research and development by institutional sectors (current prices)	Research projects financed by the Minister responsible for higher education and science	Expenditures on research and development by type of R&D (current prices)	Degree of consumption of research equipment in R&D	Main research and development indicators	Number of titles of professor granted	Number of scientific degrees awarded	Members of the Polish Academy of Sciences	State archives	Scientific libraries	Expenditures on innovation activity in industry (current prices)	Share of net revenues from sales of new or improved products in net revenues from sales in industry	Resident patent applications and utility model applications	Resident patent applications and utility model applications by filing entities	Non-resident patent applications in Poland and patents granted	Patent applications and patents granted by fields of technology	European patents validated in Poland
---------------------	---	---	---	---	--	--	---	--	--	--	---	--	---	----------------------	----------------------------	--	---	---	--	--	---	--

Information society

Persons aged 16—74 using the Internet	Enterprises using selected information and communication technologies	Enterprises with the Internet access of speed 100 Mbit/s or more	Enterprises conducting sales within the frames of e-commerce
---	---	--	--

CHAPTER XV. PRICES

General notes	Price indices of gross domestic product, domestic demand and investment outlays
---------------------	---

	Tabl. Table	Str. Page
Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym	Transaction price indices of foreign trade	2 (353) 448
Wskaźniki cen produkcji rolniczej	Price indices of agricultural output	3 (354) 448
Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie	Price indices of sold agricultural products and goods and services purchased by private farms in agriculture	4 (355) 449
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products	5 (356) 449
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych	Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products	6 (357) 450
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers	7 (358) 452
Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	Average prices of arable land in private turnover	8 (359) 452
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu	Price indices of sold production of industry	9 (360) 453
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej	Price indices of construction and assembly production	10 (361) 454
Wskaźniki cen lokali mieszkalnych	Price indices of residential premises	11 (362) 454
Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji	Price indices of transport, storage and telecommunications	12 (363) 454
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services	13 (364) 454
Ceny detaliczne ważniejszych towarów i usług konsumpcyjnych	Retail prices of major consumer goods and services	14 (365) 457
Ceny detaliczne ważniejszych środków produkcji rolniczej	Retail prices of major means of agricultural production	15 (366) 461

DZIAŁ XVI. ROLNICTWO. RYBOLÓWSTWO

CHAPTER XVI. AGRICULTURE. FISHING

Uwagi ogólne	General notes	462
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture	1 (367) 466
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type	2 (368) 467
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	Farms by area groups	3 (369) 468
Produkcja globalna, zużycie pośrednie i wartość dodana brutto produkcji rolniczej	Gross agricultural output, intermediate consumption and gross value added	4 (370) 468
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross, final and market agricultural output (current prices)	5 (371) 469
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	6 (372) 469
Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross and market agricultural output (current prices)	7 (373) 470
Powierzchnia zasiewów	Sown area	8 (374) 472
Zbiory i plony ziemniaków	Crop production and yields	9 (375) 473
Zbiory i plony warzyw	Vegetable production and yields	10 (376) 475
Zbiory owoców w sadach	Fruit production in orchards	11 (377) 475
Bydło, trzoda chlewna i owce	Cattle, pigs and sheep	12 (378) 476
Drób	Poultry	13 (379) 476
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter	14 (380) 477
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	Production, imports, exports and consumption of meat, fats and pluck	15 (381) 477
Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych i wełny niepranej owczej	Production of cows' milk, hen eggs and sheep's greasy wool	16 (382) 479
Bilans zbóż	Cereals balance sheet	17 (383) 479
Bilans ziemniaków	Potatoes balance sheet	18 (384) 480
Bilans mleka krowiego świeżego	Fresh cows' milk balance sheet	19 (385) 480
Bilans jaj	Eggs balance sheet	20 (386) 480
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors	21 (387) 481
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	22 (388) 481

		Tabl. Table	Str. Page
Sprzedaż środków ochrony roślin	Sales of plant protection products	23 (389)	482
Bydło, owce i konie wpisane do ksiąg inwentarza zarodowego	Cattle, sheep and horses in breeding registers	24 (390)	482
Inseminacja krów	Artificial insemination of cows	25 (391)	482
Skup produktów rolnych	Procurement of agricultural products	26 (392)	483
	Indices of agricultural products procurement (constant prices)	27 (393)	484
Dynamika skupu produktów rolnych (ceny stałe)			
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products	28 (394)	485
	Procurement of cereals and potatoes by farming year	29 (395)	486
Rybołówstwo	Fishing		
Polowy ryb morskich i słodkowodnych	Sea and freshwater fish catches	30 (396)	486
DZIAŁ XVII. LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO	CHAPTER XVII. FORESTRY AND HUNTING		
Uwagi ogólne	General notes		487
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	1 (397)	491
Powierzchnia lasów	Forest area	2 (398)	491
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood	3 (399)	492
Zasobność i przeciętny wiek drzewostanów w lasach	Resources and average age of tree stands in forests	4 (400)	494
Leśne zasoby genetyczne w 2019 r.	Genetic forest resources in 2019	5 (401)	495
Pozyskanie drewna	Removals	6 (402)	495
Pozyskanie drewna według sortymentów	Removals by assortments	7 (403)	496
	Renewals, afforestations and other forest breeding work	8 (404)	496
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	Forest protection	9 (405)	497
Ochrona lasów	Forest fires	10 (406)	497
Pożary w lasach	Trees and shrubs outside the forest and removals	11 (407)	497
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	Forest condition	12 (408)	498
Stan zdrowotny lasów	Timber sales from forests managed by State Forests	13 (409)	499
Sprzedaż drewna z lasów w zarządzie Lasów Państwowych	Procurement of forest fruits and mushrooms and game animals	14 (410)	499
Skup owoców i grzybów leśnych oraz zwierzyny łownej	Forest management in national parks	15 (411)	500
Gospodarka leśna w parkach narodowych	Selected game species	16 (412)	500
Niektóre zwierzęta łowne	Selected species of game shot, trapped and stocked	17 (413)	501
Odstrzał, odłów i zasiedlenie niektórych zwierząt łownych	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts	18 (414)	501
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie			
DZIAŁ XVIII. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVIII. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes		502
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu	Sold production of industry	1 (415)	506
Produkcja sprzedana przemysłu według sektorów własności (ceny bieżące)	Sold production of industry by ownership sectors (current prices)	2 (416)	506
Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji i działów (ceny bieżące)	Sold production of industry by sections and divisions (current prices)	3 (417)	507
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	Indices of sold production of industry (constant prices)	4 (418)	509
Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych	Sold production of industry by main industrial groupings	5 (419)	510
Podstawowe dane o podmiotach gospodarczych w przemyśle według liczby zatrudnionych w 2019 r.	Basic data regarding economic entities in industry by number of paid employees in 2019	6 (420)	510
Produkcja ważniejszych wyrobów	Production of major products	7 (421)	511
Bilans węgla kamiennego	Balance of hard coal	8 (422)	518
Bilans węgla brunatnego	Balance of lignite	9 (423)	518
Bilans ropy naftowej	Balance of crude oil	10 (424)	519

	Tabl. Table	Str. Page
Bilans gazu ziemnego wysokometanowego	Balance of high-methane natural gas	11 (425) 519
Bilans gazu ziemnego zaazotowanego	Balance of nitrified natural gas	12 (426) 519
Bilans benzyny silnikowej	Balance of motor gasoline	13 (427) 520
Bilans olejów napędowych	Balance of diesel oils	14 (428) 520
Bilans energii elektrycznej	Balance of electricity	15 (429) 521
Syntetyczny bilans energii	Synthetic balance of energy	16 (430) 521
Bilanse niektórych materiałów	Balances of selected materials	17 (431) 522
Moc zainstalowana brutto w elektrowniach	Gross installed capacity in power plants	18 (432) 524
Budownictwo	Construction	
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące)	Sold production of construction (current prices)	19 (433) 524
Produkcja budowlano-montażowa	Construction and assembly production	20 (434) 525
Produkcja budowlano-montażowa według działów (ceny bieżące)	Construction and assembly production by div- isions (current prices)	21 (435) 525
Dynamika produkcji budowlano-montażowej we- dług działów (ceny stałe)	Indices of construction and assembly production by divisions (constant prices)	22 (436) 526
Podstawowe dane o podmiotach budowlanych realizujących produkcję budowlano-montażową według liczby pracujących w 2019 r.	Basic data regarding construction entities real- ising construction and assembly production by number of persons employed in 2019	23 (437) 526
Produkcja budowlano-montażowa według rodza- jów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	Construction and assembly production by types of constructions (current prices)	24 (438) 526
Budynki oddane do użytkowania	Buildings completed	25 (439) 528
Nowe budynki mieszkalne oddane do użytkowania według liczby mieszkań	New residential buildings completed by number of dwellings	26 (440) 529
DZIAŁ XIX. TRANSPORT. POCZTA I TELEKOMUNIKACJA	CHAPTER XIX. TRANSPORT. POST AND TELECOMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	530
Transport	Transport	
Sieć komunikacyjna	Transport infrastructure	1 (441) 536
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług trans- portu i gospodarki magazynowej (ceny bieżące)	Revenues from the sale of products and services of transportation and storage (current prices)	2 (442) 536
Przewozy ładunków	Transport of goods	3 (443) 537
Przewozy ładunków według grup ładunków	Transport of goods by groups of goods	4 (444) 538
Przewozy pasażerów	Transport of passengers	5 (445) 540
Tabor kolejowy normalnotorowy	Standard gauge rolling stock	6 (446) 540
Przewozy ładunków transportem kolejowym nor- malnotorowym według kierunków komunikacji	Standard gauge railway transport of goods by destination	7 (447) 541
Przewozy pasażerów transportem kolejowym nor- malnotorowym	Transport of passengers by standard gauge rail- way transport	8 (448) 541
Przewozy pasażerów transportem samochodowym	Transport of passengers by road transport	9 (449) 541
Tabor komunikacji miejskiej	Urban transport fleet	10 (450) 542
Przewozy pasażerów komunikacją miejską	Transport of passengers by urban transport	11 (451) 542
Morska flota transportowa	Maritime transport fleet	12 (452) 543
Morska flota transportowa według wieku statków	Maritime transport fleet by age of ships	13 (453) 543
Przewozy ładunków transportem morskim według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania	Maritime transport of goods by type of cargo and range of navigation	14 (454) 544
Przewozy ładunków transportem morskim według relacji przewozów	Maritime transport of goods by cargo relations	15 (455) 544
Przewozy ładunków transportem morskim według kategorii ładunkowych	Maritime transport of goods by type of cargo	16 (456) 545
Ładunki załadowane i wylądowane w portach morskich	Goods loaded and unloaded in seaports	17 (457) 545
Statki wchodzące do portów morskich	Ships arrivals at seaports	18 (458) 546
Ruch pasażerów w portach morskich	Passenger traffic at seaports	19 (459) 546
Tabor śródlądowego transportu wodnego	Inland waterway transport fleet	20 (460) 546
Przewozy ładunków śródlądowym transportem wodnym w komunikacji międzynarodowej	Inland waterway transport of goods in international traffic	21 (461) 547
Wybrane dane przewoźników transportu lotniczego rozkładowego	Selected data from scheduled air transport carri- ers	22 (462) 547
Ruch pasażerów w portach lotniczych	Passenger traffic at airports	23 (463) 548
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road motor vehicles and tractors	24 (464) 549
Wypadki drogowe	Road accidents	25 (465) 549

	Tabl. Table	Str. Page
Poczta i telekomunikacja		
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji w 2019 r. (ceny bieżące)	26 (466)	550
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w podmiotach prowadzących działalność pocztową i transportową (ceny bieżące)	27 (467)	550
Placówki pocztowe	28 (468)	550
Usługi pocztowe	29 (469)	551
Łącza abonenckie, linie światłowodowe, abonenci oraz połączenia telefoniczne	30 (470)	552
Stacje nadawcze w zakresie radiofonii i telewizji	31 (471)	552
DZIAŁ XX. HANDEL I GASTRONOMIA		
Uwagi ogólne		553
Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące)	1 (472)	555
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)	2 (473)	555
Sprzedaż detaliczna w podmiotach gospodarczych według liczby pracujących (ceny bieżące)	3 (474)	555
Struktura sprzedaży detalicznej w sklepach i na stacjach paliw według grup towarów (ceny bieżące)	4 (475)	556
Sklepy i stacje paliw	5 (476)	556
Podmioty gospodarcze według liczby sklepów	6 (477)	557
Gastronomia	7 (478)	557
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	8 (479)	558
Magazyny handlowe	9 (480)	558
Dostawy wybranych towarów konsumpcyjnych	10 (481)	559
DZIAŁ XXI. HANDEL ZAGRANICZNY		
Uwagi ogólne		560
Obroty handlu zagranicznego według głównych partnerów (ceny bieżące)	1 (482)	563
Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)	2 (483)	564
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe)	3 (484)	564
Obroty handlu zagranicznego według grup krajów (ceny bieżące)	4 (485)	564
Obroty handlu zagranicznego z krajami OECD według sekcji SITC (ceny bieżące)	5 (486)	565
Obroty handlu zagranicznego według wybranych krajów (ceny bieżące)	6 (487)	566
Import i eksport według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny bieżące)	7 (488)	570
Dynamika importu i eksportu według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny stałe)	8 (489)	572
Import i eksport ważniejszych towarów według Nomenklatury Scalonej CN	9 (490)	574
Import i eksport według sekcji SITC (ceny bieżące)	10 (491)	578
Dynamika importu i eksportu według sekcji SITC (ceny stałe)	11 (492)	579
Rozdysonowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (ceny bieżące)	12 (493)	580
DZIAŁ XXII. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW		
Uwagi ogólne		582
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw	1 (494)	585
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	2 (495)	594
Post and telecommunications		
Revenues from the sale of products and services of postal and courier activities as well as telecommunications in 2019 (current prices)	26 (466)	550
Revenues from the sale of products and services in entities conducting postal and transport activities (current prices)	27 (467)	550
Postal offices	28 (468)	550
Postal services	29 (469)	551
Subscriber lines, fiber optic lines, telephone subscribers and calls	30 (470)	552
Radio and television broadcasting	31 (471)	552
CHAPTER XX. TRADE AND CATERING		
General notes		553
Retail sales (current prices)	1 (472)	555
Indices of retail sales (constant prices)	2 (473)	555
Retail sales in economic entities by number of persons employed (current prices)	3 (474)	555
Structure of retail sales in shops and petrol stations by groups of goods (current prices)	4 (475)	556
Shops and petrol stations	5 (476)	556
Economic entities by number of shops	6 (477)	557
Catering	7 (478)	557
Wholesale of commodities in trade enterprises (current prices)	8 (479)	558
Trade warehouses	9 (480)	558
Deliveries of selected consumer goods	10 (481)	559
CHAPTER XXI. FOREIGN TRADE		
General notes		560
Foreign trade turnover by main trading partners (current prices)	1 (482)	563
Foreign trade turnover (current prices)	2 (483)	564
Indices of imports and exports (constant prices)	3 (484)	564
Foreign trade turnover by groups of countries (current prices)	4 (485)	564
Foreign trade turnover with OECD countries by SITC sections (current prices)	5 (486)	565
Foreign trade turnover by selected countries (current prices)	6 (487)	566
Imports and exports by sections of Combined Nomenclature CN (current prices)	7 (488)	570
Indices of imports and exports by sections of Combined Nomenclature CN (constant prices)	8 (489)	572
Imports and exports of major commodities by Combined Nomenclature CN	9 (490)	574
Imports and exports by SITC sections (current prices)	10 (491)	578
Indices of imports and exports by SITC sections (constant prices)	11 (492)	579
Distribution of imports and exports by broad economic categories (current prices)	12 (493)	580
CHAPTER XXII. FINANCES OF ENTERPRISES		
General notes		582
Revenues, costs and financial result of enterprises	1 (494)	585
Economic relations in enterprises	2 (495)	594

	Tabl. Table	Str. Page
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	Current assets of enterprises	3 (496) 595
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	Share equity (funds) of enterprises	4 (497) 597
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według krajów pochodzenia	Foreign capital of enterprises by countries of origin	5 (498) 599
Zobowiązania przedsiębiorstw	Liabilities of enterprises	6 (499) 600
DZIAŁ XXIII. PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEN. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE	CHAPTER XXIII. MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS	
Uwagi ogólne	General notes	602
Pieniądz i banki	Money and banks	
Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych	Consolidated balance sheet of monetary financial institutions	1 (500) 613
Bilans banków komercyjnych	Balance sheet of commercial banks	2 (501) 614
Bilans banków spółdzielczych	Balance sheet of cooperative banks	3 (502) 614
Bilans spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych	Balance sheet of cooperative savings and credit unions	4 (503) 615
Podaż pieniądza M3 i czynniki jego kreacji	M3 money supply and counterparts	5 (504) 616
Podaż pieniądza M3	M3 money supply	6 (505) 616
Bilans płatniczy Polski	Poland's balance of payments	7 (506) 617
Zadłużenie zagraniczne i oficjalne aktywa rezerwowe Polski	Foreign debt and official reserve assets of Poland	8 (507) 619
Napływ kapitału z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment inflows in Poland by origin country of shareholder	9 (508) 619
Zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder	10 (509) 620
Średnie kursy niektórych walut w Narodowym Banku Polskim	Average exchange rates of some currency in the National Bank of Poland	11 (510) 621
Stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego	Interest rates of the National Bank of Poland	12 (511) 621
Przychody, koszty i wynik finansowy banków komercyjnych	Revenues, costs and financial results of commercial banks	13 (512) 622
Przychody, koszty i wynik finansowy banków spółdzielczych	Revenues, costs and financial results of cooperative banks	14 (513) 623
Przychody, koszty i wynik finansowy spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych	Revenues, costs and financial results of cooperative savings and credit unions	15 (514) 624
Kapitał (fundusz) podstawowy banków	Issued capital of banks	16 (515) 624
Rynek giełdowy	The stock market	
Obroty na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the main market of the Warsaw Stock Exchange	17 (516) 625
Akcje i prawa do akcji na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Shares and rights to shares on the main market of the Warsaw Stock Exchange	18 (517) 625
Kontrakty terminowe na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Futures contracts on the main market of the Warsaw Stock Exchange	19 (518) 626
Obroty na rynku NewConnect Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the NewConnect market of the Warsaw Stock Exchange	20 (519) 627
Rynek skarbowych papierów wartościowych (Treasury BondSpot Poland)	Treasury securities market (Treasury BondSpot Poland)	21 (520) 627
Rynek instrumentów dłużnych Catalyst	Debt securities on the Catalyst market	22 (521) 628
Zakłady ubezpieczeń	Insurance companies	
Bilans zakładów ubezpieczeń	Balance sheet of insurance companies	23 (522) 629
Techniczny rachunek ubezpieczeń	Technical insurance account	24 (523) 630
Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń	General profit and loss account of insurance companies	25 (524) 632
Ubezpieczenia według rodzaju ryzyka	Insurance by type of risk	26 (525) 633
Kapitał zagraniczny zakładów ubezpieczeń według krajów pochodzenia	Foreign capital of insurance companies by countries of origin	27 (526) 637

	Tabl. Table	Str. Page
Otwarte fundusze emerytalne		
Przychody, koszty i wynik finansowy powszechnych towarzystw emerytalnych	28 (527)	637
Przychody, koszty i wynik finansowy otwartych funduszy emerytalnych	29 (528)	638
Aktywa otwartych funduszy emerytalnych	30 (529)	638
Składki i odsetki przekazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartych funduszy emerytalnych	31 (530)	639
Portfel inwestycyjny otwartych funduszy emerytalnych	32 (531)	639
Sropy zwrotu otwartych funduszy emerytalnych	33 (532)	639
DZIAŁ XXIV. FINANSE PUBLICZNE		
Uwagi ogólne		640
Budżet państwa	1 (533)	645
Budżet środków europejskich	2 (534)	647
Państwowy dług publiczny	3 (535)	649
Dług Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji	4 (536)	649
Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta	5 (537)	650
Wynik budżetu państwa, wynik budżetu środków europejskich i państwowy dług publiczny w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	6 (538)	650
Wydatki budżetu państwa według działów	7 (539)	651
Dotacje podmiotowe i przedmiotowe z budżetu państwa	8 (540)	652
Przychody, koszty i wynik finansowy państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa	9 (541)	652
Przychody i wydatki państwowych funduszy celowych	10 (542)	653
Przychody i wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego	11 (543)	654
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	12 (544)	655
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	13 (545)	658
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	14 (546)	659
Odliczenia od dochodu i podatku dochodowego od osób fizycznych	15 (547)	659
Odliczenia od dochodu, podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób prawnych	16 (548)	661
DZIAŁ XXV. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE		
Uwagi ogólne		662
Inwestycje		
Nakłady inwestycyjne	1 (549)	665
Nakłady inwestycyjne według sektorów własności (ceny bieżące)	2 (550)	666
Dynamika nakładów inwestycyjnych według sekcji i działów (ceny stałe)	3 (551)	666
Nakłady inwestycyjne według sekcji i działów (ceny bieżące)	4 (552)	668
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w 2019 r. (ceny bieżące)	5 (553)	670
Open pension funds		
Revenues, costs and financial results of general pension societies	28 (527)	637
Revenues, costs and financial results of open pension funds	29 (528)	638
Assets of open pension funds	30 (529)	638
Contributions and interest transferred from the Social Insurance Institution to open pension funds	31 (530)	639
Open pension funds investment portfolio	32 (531)	639
Open pension funds rates of return	33 (532)	639
CHAPTER XXIV. PUBLIC FINANCE		
General notes		640
The state budget	1 (533)	645
The European funds budget	2 (534)	647
Public debt	3 (535)	649
State Treasury debt according to the place of issue criterion	4 (536)	649
State Treasury debt according to residency criterion	5 (537)	650
Result of the state budget, result of the European funds budget and public debt in relation to gross domestic product (current prices)	6 (538)	650
State budget expenditure by divisions	7 (539)	651
State budget entity-defined grants and product grants	8 (540)	652
Revenue, costs and financial result of state legal persons, budgetary management institutions and executive agencies of the state budget	9 (541)	652
Revenue and expenditure of appropriated state funds	10 (542)	653
Revenue and expenditure of Social Insurance Fund and Pension Fund	11 (543)	654
Local government units budgets	12 (544)	655
Local government units budgets expenditure by divisions	13 (545)	658
Revenue and costs of local government budgetary establishments	14 (546)	659
Deductions from income and from personal income tax	15 (547)	659
Deductions from income, tax base and from corporate income tax	16 (548)	661
CHAPTER XXV. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
General notes		662
Investments		
Investment outlays	1 (549)	665
Investment outlays by ownership sectors (current prices)	2 (550)	666
Indices of investment outlays by sections and divisions (constant prices)	3 (551)	666
Investment outlays by sections and divisions (current prices)	4 (552)	668
Investment outlays on fixed assets in 2019 (current prices)	5 (553)	670

	Tabl. Table	Str. Page
Środki trwałe		
Wartość brutto środków trwałych	6 (554)	672
Wartość brutto środków trwałych według sektorów własności (bieżące ceny ewidencyjne)	7 (555)	673
Dynamika wartości brutto środków trwałych (ceny stałe)	8 (556)	673
Wartość brutto, netto i stopień zużycia środków trwałych	9 (557)	674
Wartość brutto i stopień zużycia środków trwałych według grup w 2019 r.	10 (558)	676
Wartość brutto środków trwałych uzyskanych z działalności inwestycyjnej (bieżące ceny ewidencyjne)	11 (559)	679
Wartość brutto środków trwałych zlikwidowanych (bieżące ceny ewidencyjne)	12 (560)	680
DZIAŁ XXVI. RACHUNKI NARODOWE		
Uwagi ogólne		681
Dochód narodowy (ceny bieżące)	1 (561)	695
Rachunek produktów (wyrobów i usług; ceny bieżące)	2 (562)	695
Rachunek produktów (wyrobów i usług) — dynamika (ceny stałe)	3 (563)	696
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto	4 (564)	696
Produkcja globalna (ceny bieżące)	5 (565)	697
Dynamika produkcji globalnej (ceny stałe)	6 (566)	698
Zużycie pośrednie (ceny bieżące)	7 (567)	699
Dynamika zużycia pośredniego (ceny stałe)	8 (568)	700
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	9 (569)	701
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	10 (570)	703
Produkcja globalna, zużycie pośrednie i wartość dodana brutto według sektorów instytucjonalnych (ceny bieżące)	11 (571)	705
Produkcja globalna, zużycie pośrednie oraz wartość dodana brutto według wybranych sekcji i działów (ceny bieżące)	12 (572)	711
Niektóre czynniki tworzenia produktu krajowego brutto	13 (573)	713
Rachunek tworzenia dochodów (ceny bieżące)	14 (574)	715
Popyt krajowy (ceny bieżące)	15 (575)	719
Relacja popytu krajowego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	16 (576)	720
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) popytu krajowego	17 (577)	720
Dochody, wydatki i nadwyżka (+)/deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych	18 (578)	722
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji	19 (579)	725
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	20 (580)	726
Relacja nadwyżki (+)/deficytu (–) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	21 (581)	726
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	22 (582)	727
Dynamika nominalnych i realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych	23 (583)	729
Nominalne dochody do dyspozycji netto w sektorze gospodarstw domowych	24 (584)	730
Fixed assets		
Gross value of fixed assets	6 (554)	672
Gross value of fixed assets by ownership sectors (current book-keeping prices)	7 (555)	673
Indices of gross value of fixed assets (constant prices)	8 (556)	673
Gross and net value and degree of consumption of fixed assets	9 (557)	674
Gross value and degree of consumption of fixed assets by groups in 2019	10 (558)	676
Gross value of fixed assets obtained from investment activity (current book-keeping prices)	11 (559)	679
Gross value of liquidated fixed assets (current book-keeping prices)	12 (560)	680
CHAPTER XXVI. NATIONAL ACCOUNTS		
General notes		681
National income (current prices)	1 (561)	695
Goods and services account (current prices)	2 (562)	695
Goods and services account — indices (constant prices)	3 (563)	696
Indices (value, volume and price) of output, intermediate consumption and gross domestic product	4 (564)	696
Output (current prices)	5 (565)	697
Indices of output (constant prices)	6 (566)	698
Intermediate consumption (current prices)	7 (567)	699
Indices of intermediate consumption (constant prices)	8 (568)	700
Gross domestic product (current prices)	9 (569)	701
Indices of gross domestic product (constant prices)	10 (570)	703
Output, intermediate consumption and gross value added by institutional sectors (current prices)	11 (571)	705
Output, intermediate consumption and gross value added by selected sections and divisions (current prices)	12 (572)	711
Selected factors in the generation of gross domestic product	13 (573)	713
Generation of income account (current prices)	14 (574)	715
Domestic demand (current prices)	15 (575)	719
Relation of domestic demand to gross domestic product (current prices)	16 (576)	720
Indices (value, volume and price) of domestic demand	17 (577)	720
Revenue, expenditure and surplus (+)/deficit (–) of the general government sector	18 (578)	722
Expenditure of the general government sector by function	19 (579)	725
Debt of the general government sector	20 (580)	726
Relation of surplus (+)/deficit (–) and debt of the general government sector to gross domestic product (current prices)	21 (581)	726
Nominal income of the households sector	22 (582)	727
Indices of gross disposable income (nominal and real) of the households sector	23 (583)	729
Net nominal disposable income of the households sector	24 (584)	730

	Tabl. Table	Str. Page
Rachunek wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych	Use of nominal income account of the households sector	25 (585) 730
Spżycie indywidualne skorygowane (ceny bieżące)	Actual individual consumption (current prices)	26 (586) 731
Spżycie w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące)	Households' final consumption expenditure (current prices)	27 (587) 731
Dynamika spżycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny stałe)	Indices of households' final consumption expenditure (constant prices)	28 (588) 732
DZIAŁ XXVII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXVII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	733
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Entities of the national economy recorded in the REGON register	1 (589) 734
Spółki zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych	Companies recorded in the REGON register by legal status	2 (590) 736
DZIAŁ XXVIII. PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY	CHAPTER XXVIII. INTERNATIONAL REVIEW	
Uwagi ogólne	General notes	738
Niektóre wskaźniki społeczno-gospodarcze świata	Selected indices of socio-economic world development	1 (591) 746
Zbiory i produkcja światowa wybranych artykułów rolnych	World production of selected agricultural products	2 (592) 751
Produkcja światowa ważniejszych wyrobów przemysłowych	World production of main industrial products	3 (593) 752
Udział i miejsce Polski w świecie	Poland in the world	4 (594) 753
Udział i miejsce Polski w Europie	Poland in Europe	5 (595) 754
Polska w Unii Europejskiej w 2019 r.	Poland in the European Union in 2019	6 (596) 755
Powierzchnia i ludność świata	Total area and population of the world	7 (597) 759
Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata	Total area, population and capital cities of the countries of the world	8 (598) 759
Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielných	Total area, population and capital cities of the dependent territories	9 (599) 765

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (—) — oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (.) — oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.
data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
- Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 16 na str. 33.
categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 16 on page 33.
- „W tym” — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
"Of which" — indicates that not all elements of the sum are given.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	kJ	= kilodżul
mln	= milion		kilojoule
mlrd	= miliard	kcal	= kilokaloria
bn	= billion		kilocalorie
zł	= złoty	GJ	= gigadżul
PLN	= złoty		gigajoule
USD	= dolar amerykański	TJ	= teradżul
	United States dollar		terajoule
		PJ	= petadżul
			petajoule
kpl.	= komplet	°C	= stopień Celsjusza
szt.	= sztuka		centigrade
pcs	= pieces	mmHg	= milimetr słupa rtęci
wol.	= wolumin		millimetre of mercury
vol.	= volume	s	= sekunda
			second
g	= gram	min	= minuta
	gram		minute
kg	= kilogram	h	= godzina
	kilogram		hour
dt	= decytona	d	= doba
	deciton	r.	= rok
t	= tona	t·km	= tonokilometr
	tonne		tonne-kilometre
µm	= mikrometr	pas	= pasażer
	micrometre		passenger
mm	= milimetr	pas·km	= pasażerokilometr
	millimetre		passenger-kilometre
cm	= centymetr	DWT	= tona nośności całkowitej ładunku i zapasów
	centimetre		statku
m	= metr		dead weight tonne
	metre	GT	= pojemność brutto statku
km	= kilometr		gross tonnage
	kilometre	NT	= pojemność netto statku
cm ²	= centymetr kwadratowy		net tonnage
	square centimetre	p u	= powierzchnia użytkowa
m ²	= metr kwadratowy	ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
	square metre		brick
ha	= hektar		= standard brick unit expressing the quantity of
	hectare		wall building materials
km ²	= kilometr kwadratowy	t/r	= ton rocznie
	square kilometre		tonnes per year
ml	= mililitr	t/y	= ton rocznie
	millilitre	art.	= artykuł
l	= litr		Art.
	litre		= article
hl	= hektolitr	cd.	= ciąg dalszy
	hectolitre		cont.
cm ³	= centymetr sześcienny		= continued
	cubic centimetre	dł.	= długość
dm ³	= decymetr sześcienny	dok.	= dokończenie
	cubic decimetre		cont.
m ³	= metr sześcienny		= continued
	cubic metre	k.	= koło (w pobliżu)
dam ³	= dekametr sześcienny	kat.	= kategoria
	cubic decametre	kk	= Kodeks karny
hm ³	= hektometr sześcienny	kks	= Kodeks karny skarbowy
	cubic hectometre	kpk	= Kodeks postępowania karnego
km ³	= kilometr sześcienny	kw	= Kodeks wykroczeń
	cubic kilometre	kl.	= klasa
W	= wat	M.	= morze
	watt	m.	= miasto
kW	= kilowat	m.st.	= miasto stołeczne
	kilowatt		
MW	= megawat	nr (Nr)	= numer
	megawatt		No.
kWh	= kilowatogodzina		= number
	kilowatt-hour		
GWh	= gigawatogodzina		
	gigawatt-hour		
TWh	= terawatogodzina		
	terawatt-hour		
Bq	= bekerel		
	becquerel		

ok.	= około	ISIC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności International Standard Industrial Classification of All Economic Activities									
pkt	= punkt	SITC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu Standard International Trade Classification									
poj.	= pojemność	EFTA	= Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu European Free Trade Association									
poz.	= pozycja	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza									
tabl.	= tablica table	ECE	= Economic Commission for Europe									
ust.	= ustęp	Eurostat	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union									
woj.	= województwo	FAO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa Food and Agriculture Organization of the United Nations									
0°1'1"	<table border="0"> <tr> <td rowspan="4" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</td> <td>E</td> <td>= wschód East</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>= północ North</td> </tr> <tr> <td>S</td> <td>= południe South</td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>= zachód West</td> </tr> </table>	{	E	= wschód East	N	= północ North	S	= południe South	W	= zachód West	MFW	= Międzynarodowy Fundusz Walutowy International Monetary Fund
{	E		= wschód East									
	N		= północ North									
	S		= południe South									
	W	= zachód West										
Pd.	= Południowa	IMF										
Rep.	= Republika	MOP	= Międzynarodowa Organizacja Pracy International Labour Organization									
Dz. U.	= Dziennik Ustaw	ILO										
MP	= Monitor Polski	OECD	= Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organisation for Economic Cooperation and Development									
PKP	= Polskie Koleje Państwowe	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations									
SAC	= Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego Societas Apostolatus Catholici	UN										
ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union	UE	= Unia Europejska									
PKB	= produkt krajowy brutto	EU	= European Union									
GDP	= gross domestic product	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization									
SNA	= System Rachunków Narodowych System of National Accounts	WE	= Wspólnota Europejska									
CN	= Nomenklatura Scalona Combined Nomenclature	EC	= European Community									
		WHO	= Światowa Organizacja Zdrowia World Health Organization									

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

2) według **sektorów instytucjonalnych**;

3) według **sektorów własności**:

— sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorzadowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws item 1885, with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;

2) according to **institutional sectors**;

3) according to **ownership sectors**:

— public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private units), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and — unless otherwise indicated — include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data — unless otherwise indicated — are compiled in accordance with the **respective organisational status of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division, are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

W przypadku gdy dane statystyczne grupowane metodą przedsiębiorstw ujmują również informacje dotyczące części składowych podmiotów gospodarki narodowej utworzonych w celu prowadzenia działalności innej niż prowadzona w jednostce macierzystej, każdorazowo poinformowano o tym fakcie w poszczególnych działach Rocznika.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należą:

- 1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług — PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Nomenklatura Scalona CN oraz Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC)**, na podstawie których dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;
- 4) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 5) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.);
- 6) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wpro-

In the **enterprise (entity) method** the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

When statistical data grouped by the enterprise method include information concerning component parts of entities of the national economy, established in order to conduct activity other than conducted by the parent unit, this fact is indicated in the individual chapters of the Yearbook.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy, dated 7 August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Combined Nomenclature — CN and the Standard International Trade Classification (SITC)**, on the basis of which goods in foreign trade are grouped;
- 4) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 5) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which types of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws item 1316, with later amendments);
- 6) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January

wadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

8. Informacje w podziale według województw, powiatów i gmin oraz w podziale na miasta i wieś — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym (terytorialnym). Przez **miasta** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **wieś** — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej przyjęto od 1995 r. kategorię **ceny bazowej**, zastępując nią cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako ceny stałe w latach 1995—2019 przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, sprzedaży detalicznej, importu i eksportu, nakładów inwestycyjnych — od 1996 r., środków trwałych, produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu i produkcji budowlano-montażowej:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

2017 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

8. Information by voivodship, powiat and gmina as well as by urban and rural area — unless otherwise indicated — is presented according to administrative (territorial) division in a given period. The term **urban area** is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while a **rural area** is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

9. Data at current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed at current prices.

In order to evaluate production and value added the **basic price** category has been adopted since 1995, replacing the producer's price category.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade units included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

10. Constant prices in 1995—2019 were adopted as follows:

- 1) agricultural output, retail sales, imports and exports, investment outlays — since 1996, fixed assets as well as output, intermediate consumption and gross domestic product — current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry, construction and assembly production:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Do przeliczeń danych według liczby ludności — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla lat 1989—2009 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 1990—2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 grudnia), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
- od 2010 r. (w przypadku wskaźników dynamiki — od 2011 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

13. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

16. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. For the purpose of calculating data by population number — unless otherwise indicated — the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing data per capita (1000 population, etc.) as at the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon during a year (e.g. vital statistics, production, consumption) — as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the years 1989—2009 (in the case of indices — for the years 1990—2010) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, but for 1999 (as of 31 December), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002;
- since 2010 (in the case of indices — since 2011) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, and for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

13. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of Statistics Poland.

14. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. Statistical information derived from sources other than Statistics Poland is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last year presented given as the source.

16. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz wybrane choroby przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych
Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowane gdzie indziej
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Zakwaterowanie i gastronomia
Accommodation and catering

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and food service activities

Obsługa rynku nieruchomości

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby
Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use

działy
divisions

Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo
Crop and animal production, hunting

Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
Crop and animal production, hunting and related service activities

Produkcja skór i wyrobów skórzanych

Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker

Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

Produkcja wyrobów farmaceutycznych
Manufacture of pharmaceutical products

Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z metali Manufacture of metal products	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy Wholesale trade	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Handel detaliczny Retail trade	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Transport lądowy i rurociągowy Land and pipeline transport	Transport lądowy oraz transport rurociągowy Land transport and transport via pipelines

NOMENKLATURA SCALONA CN
COMBINED NOMENCLATURE — CN

Tłuszcze i oleje Fats and oils	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	Gotowe artykuły spożywcze; napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet; tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu Prepared foodstuffs; beverages, spirits and vinegar; tobacco and manufactured tobacco substitutes
Produkty przemysłu chemicznego Products of the chemical industry	Produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych Products of the chemical or allied industries
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich Plastics and rubber and articles thereof	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich; kauczuk i artykuły z kauczuku Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

NOMENKLATURA SCALONA CN (cd.)
COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

Skóry i artykuły z nich
Raw hides and skins, articles thereof

Skóry i skórki surowe, skóry wyprawione, skóry futerkowe i artykuły z nich; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników)
Raw hides and skins, leather, furskins and articles thereof; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)

Drewno i artykuły z drewna
Wood and articles of wood

Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; korek i artykuły z korka; wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny
Wood and articles of wood; wood charcoal; cork and articles of cork; manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork

Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich
Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof

Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady); papier i tektura oraz artykuły z nich
Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard; paper and paperboard and articles thereof

Obuwie, nakrycia głowy itp.
Footwear, headgear, etc.

Obuwie, nakrycia głowy, parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części; pióra preparowane i artykuły z nich; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich
Footwear, headgear, umbrellas, sun umbrellas, walking sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof; prepared feathers and articles made therewith; artificial flowers; articles of human hair

Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło
Articles of stone, ceramic products, glass

Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów; wyroby ceramiczne; szkło i wyroby ze szkła
Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials; ceramic products; glass and glassware

Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich
Pearls, precious stones, metals and articles thereof

Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety
Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin

Metale nieszlachetne i artykuły z nich
Base metals and articles thereof

Metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych
Base metals and articles of base metal

Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny
Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment

Maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny; ich części; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów
Machinery and mechanical appliances; electrical equipment; parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles

Sprzęt transportowy
Transport equipment

Pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające oraz współdziałające urządzenia transportowe
Vehicles, aircraft, vessels and associated transport equipment

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

NOMENKLATURA SCALONA CN (dok.)
COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.
Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.

Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; zegary i zegarki; instrumenty muzyczne; ich części i akcesoria

Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; clocks and watches; musical instruments; parts and accessories thereof

Broń i amunicja
Arms and ammunition

Broń i amunicja; ich części i akcesoria
Arms and ammunition; parts and accessories thereof

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowywania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki — w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are given in the general notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publications as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Uwaga do tablic I—III. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące zakresu prezentowanych danych zamieszczono w uwagach
 Note to tables I—III. Detailed information concerning the scope of the presented data is found in the general notes to individual

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL								
1	Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze ^b (w ciągu roku) w ha	8976	10549	5936	1501
2	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	91,7	109	93,7	71,5
3	Grunty zrekultywowane (w ciągu roku) w tys. ha	4,5	4,4	2,7	2,2
4	Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w tys. ha	3,5	4,3	2,3	1,2
5	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ^c w hm ³	12713	14184	14248	11049
6	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (do 1990 r. — do wód powierzchniowych) w hm ³	10534	12011	11368	9161
7	w tym wymagające oczyszczania	4278	4681	4115	2502
8	w tym nieoczyszczane	2017	1978	1343	301
9	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	53,6
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza ^{ef} w tys. t:								
10	dwutlenek siarki	2613	1341
11	tlenki azotu (wyrażone w NO ₂)	1075	858
12	dwutlenek węgla	376547	317338
13	tlenek węgla	3442	3360
14	niemetanowe lotne związki organiczne	1128	1056
15	amoniak	453	331
16	pyły	925	402
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:								
17	pyłowych	89,0	91,7	95,2	99,0
18	gazowych (bez dwutlenku węgla)	11,4	15,7	43,7
19	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej kraju (stan w dniu 31 XII)	0,6	3,5	19,4	32,5
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln t:								
20	wytworzone w ciągu roku	126
21	dotychczas składowane (nagromadzone) na terenach własnych zakładów (stan w końcu roku)	684	914	1638	2011
22	Odpady komunalne ^{eg} zebrane (w ciągu roku) w mln t	10,1	11,1	12,2
23	w tym przeznaczone do recyklingu	0,0

a W rubryce dla 1970 r. dane dotyczą 1975 r. b W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rol stawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe. f Dane za lata 1990—2018 zmienio odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone.

a In the column for 1970, data concern 1975. b According to the existing legal regulations on the protection of agricul data, total population — based on balances. e Estimated data. f Data for 1990—2018 have been changed (re-calculated) inhabitants and is considered to be waste generated.

ogólnych do poszczególnych działów oraz w notkach i uwagach do odpowiednich tablic.
 chapters as well as in the footnotes and notes of the respective tables.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
ŚRODOWISKA^a								
PROTECTION^a								
2782	1831	2308	2967	3004	3055	3231	Agricultural land designated for non-agricultural purposes ^b (during the year) in ha	1
65,0	61,2	63,4	64,7	62,0	61,9	62,1	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in thousand ha	2
1,9	1,2	1,8	1,4	1,3	1,5	1,6	Reclaimed land (during the year) in thousand ha	3
1,1	0,6	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	Managed land (during the year) in thousand ha	4
10940	10866	10503	10581	10081	9886	9254	Water withdrawal for needs of the national economy and population ^c in hm ³	5
8982	9217	8828	8895	8455	8200	7689	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (until 1990 — into surface waters) in hm ³	6
2115	2309	2122	2166	2198	2192	2177	of which wastewater requiring treatment	7
186	176	107	105	107	106	106	of which untreated	8
60,2	64,7	72,7	73,5	73,6	74,0	74,5	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	9
1132	817	639	533	526	502	.	Total emission of main air pollutants ^{ef} in thousand tonnes:	10
868	881	723	737	780	762	.	sulphur dioxide	11
323161	334607	313099	324011	337340	337706	.	nitrogen oxides (expressed in NO ₂)	12
2968	2999	2247	2358	2390	2339	.	carbon dioxide	13
1052	1057	988	1012	1014	989	.	carbon oxide	14
325	303	285	292	307	317	.	volatile non-methane organic compounds	15
431	429	364	369	377	378	.	ammonia	16
99,4	99,7	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	particulates	17
49,5	57,4	58,6	62,8	63,9	66,7	70,3	gases (excluding carbon dioxide)	18
32,5	32,4	32,5	32,5	32,5	32,6	32,3	Area of special nature value under legal protection in % of total area of the country (as of 31 XII)	19
125	113	131	128	114	115	114	Waste (excluding municipal waste) in million tonnes:	20
1753	1724	1681	1711	1737	1760	1795	generated during the year	21
9,4	10,0	10,9	11,7	12,0	12,5	12,8	landfilled up to now (accumulated) on own plant grounds (as of the end of the year)	22
0,4	1,8	2,9	3,2	3,2	3,3	3,2	Municipal waste ^{eg} collected (during the year) in million tonnes	23
							of which designated for recycling	

nych i leśnych. c Do 2018 r. pozycja obejmuje nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie. d Ludność korzystająca — na pod-
 no (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. g Od 2015 r. pozycja obejmuje

tural and forest land. c Until 2018 including irrigation in agriculture and forestry. d Population connected to — estimated
 in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. g Since 2015 includes waste collected from all

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
LUDN POPUL								
1	Ludność ^a (stan w dniu 31 XII) w mln	23,6	25,0	29,8	32,7	35,7	38,1	38,3
2	miasta	8,0	9,2	14,4	17,1	21,0	23,6	23,7
3	wieś	15,6	15,8	15,4	15,6	14,7	14,5	14,6
4	w tym kobiety	12,6	13,1	15,4	16,8	18,3	19,5	19,7
5	Kobiety na 100 mężczyzn ^a (stan w dniu 31 XII)	114	110	107	106	105	105	106
6	Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	76	80	95	104	114	122	122
7	Ludność ^a (stan w dniu 30 VI) w mln	23,8 ^b	24,8 ^b	29,6	32,5	35,6	38,0 ^b	38,3
8	miasta	7,8	9,1	14,2	16,9	20,8	23,5	23,7
9	wieś	16,0	15,7	15,4	15,6	14,8	14,5	14,6
10	Ludność w wieku produkcyjnym ^a (stan w dniu 31 XII) w mln	14,5	16,3	18,3	21,2	22,1	23,3
11	Ludność w wieku nieprodukcyjnym ^a na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	72,9	83,1	78,2	68,6	71,9	64,5
12	Mażeństwa w tys.	282	267	244	280	307	255	211
13	Rozwoły w tys.	8,0	11,0	14,8	34,6	39,8	42,4	42,8
14	Urodzenia żywe w tys.	623	763	669	548	696	548	378
15	Zgony w tys.	242	289	224	269	353	390	368
16	w tym niemowląt: w tysiącach	72,5	82,4	37,5	20,0	17,7	10,6	3,1
17	na 1000 urodzeń żywych	120	111	54,8	36,7	25,5	19,3	8,1
18	Przyrost naturalny w tys.	381	474	445	279	343	157	10,3
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w tys.:								
19	imigracja	1181	8,1	5,7	1,9	1,5	2,6	7,3
20	emigracja	1836	60,9	28,0	14,1	22,7	18,4	27,0

RYNEK
LABOUR

Pracujący ^c w tys.:								
21	stan w dniu 31 XII	16406	17769	16485	15489
22	przeciętne ^d w roku	10186	12401	15175	17334	16280	15018
23	w tym w %: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
24	przemysł
25	budownictwo
Zatrudnieni ^{ce} na podstawie stosunku pracy:								
26	stan w dniu 31 XII w tys.	4803	7193	9869	12205	11137	9834
27	w tym kobiety w %	30,6	33,1	39,4	43,5	45,5	47,7
28	przeciętne ^d w roku w tys.	4753	7055	9817	12000	11375	9354
29	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1126	2703
30	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	6,5	15,1
31	Strajki: liczba	250	44
32	strajkujący w tys.	116	7,9

WYNAGRO
WAGES AND

Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto — 1995=100:								
33	nominalnych	223,0
34	realnych (do 1990 r. — netto) ^e	67,2	79,9	133,3	99,0	122,1

a Na podstawie bilansów, z wyjątkiem danych za 1990 r. — na podstawie szacunków. b Przeciętna liczba ludności publicznego, z tym że dane od 1990 r. dotyczące pracujących i zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia podano 1980 r. bez niepełnozatrudnionych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). e Do 1980 r., społecznych, politycznych i związków zawodowych.

a Based on balances, except data for 1990 — based on estimates. b Average population during the year. c Excluding ing employed persons and employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December are presented -time paid employees in selected sections of the Classification of the National Economy (KGN). e Until 1980, and in the cal organisations and trade unions.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
OŚC								
ATION								
38,2	38,5	38,4	38,4	38,4	38,4	38,4	Population ^a (as of 31 XII) in millions	1
23,4	23,4	23,2	23,1	23,1	23,1	23,0	urban areas	2
14,7	15,1	15,3	15,3	15,3	15,3	15,4	rural areas	3
19,7	19,9	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8	of which females	4
107	107	107	107	107	107	107	Females per 100 males ^a (as of 31 XII)	5
122	123	123	123	123	123	123	Population ^a per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
38,2	38,5	38,5	38,4	38,4	38,4	38,4	Population ^a (as of 30 VI) in millions	7
23,5	23,4	23,2	23,1	23,1	23,1	23,1	urban areas	8
14,7	15,1	15,3	15,3	15,3	15,3	15,3	rural areas	9
24,4	24,8	24,0	23,8	23,5	23,3	23,0	Working age population ^a (as of 31 XII) in millions	10
56,3	55,2	60,1	61,7	63,4	65,1	66,7	Non-working age population ^a per 100 persons of working age (as of 31 XII)	11
207	228	189	194	193	192	183	Marriages in thousands	12
67,6	61,3	67,3	63,5	65,3	62,8	65,3	Divorces in thousands	13
364	413	369	382	402	388	375	Live births in thousands	14
368	378	395	388	403	414	410	Deaths in thousands	15
2,3	2,1	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	of which infants: in thousands	16
6,4	5,0	4,0	4,0	4,0	3,8	3,8	per 1000 live births	17
-3,9	34,8	-25,6	-5,8	-0,9	-26,0	-34,8	Natural increase in thousands	18
9,3	15,2	.	13,5	13,3	15,5	16,9	International migration of population for permanent residence in thousands:	19
22,2	17,4	.	12,0	11,9	11,8	10,7	immigration	19
							emigration	20
PRACY								
MARKET								
12891	14107	14830	15293	15711	15950	16121	Employed persons ^c in thousands:	21
12728	13834	14056	14438	14803	15047	15275	as of 31 XII	21
.	15,6	15,3	14,9	14,5	14,3	14,0	annual averages ^d	22
.	21,1	20,8	20,8	20,8	20,9	20,9	of which in %: agriculture, forestry and fishing	23
.	6,7	6,0	6,1	6,1	6,3	6,5	industry	24
							construction	25
9543	10410	10855	11250	11581	11792	11964	Employees ^{ce} hired on the basis of an employment contract:	26
47,2	47,4	48,7	48,7	48,4	48,4	48,4	as of 31 XII in thousands	27
8787	9746	9823	10122	10411	10606	10800	of which women in %	28
							annual averages ^d in thousands	28
2773	1955	1563	1335	1082	969	866	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands	29
17,6	12,4	9,7	8,2	6,6	5,8	5,2	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	30
8	79	14	5	1556	7	9835	Strikes: number	31
1,6	13,9	19,1	0,7	29,7	2,0	228	employees on strike in thousands	32
DZENIA^c								
SALARIES^c								
278,0	379,3	460,1	477,1	504,3	540,1	579,0	Index of average monthly gross wages and salaries — 1995=100:	33
133,4	160,2	180,4	188,2	195,2	205,7	215,6	nominal	33
							real (until 1990 — net) ^e	34

w roku. c Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa łącznie z tymi jednostkami; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. d Do a w przypadku wynagrodzeń — do 1990 r., dane dotyczą jednostek państwowych, spółdzielni oraz jednostek organizacji

budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, while data since 1990 concern- including these units; for persons employed on private farms in agriculture — estimated data. d Until 1980 excluding part- case of wages and salaries — until 1990, data concern state entities, cooperatives as well as entities of social and politi-

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
ŚWIADCZENIA Z UBEZ SOCIAL SECU								
	Przeciętna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.:							
1	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	529	987	1369	2321	4094	5598	7525
2	rolników indywidualnych	25	423	1506	1887
	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto — 1995=100:							
	nominalnych:							
3	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	199,5
4	rolników indywidualnych	202,0
	realnych (do 1990 r. — netto):							
5	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	55,0	99,9	88,0	110,8
6	rolników indywidualnych	49,2	114,3	102,5	112,2
	Ubezpieczeni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
7	w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ^a , (do 1990 r. — przeciętne w roku)	2509	5155	7524	11069	14029	14124	13060
8	w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ^b	1452

MIESZKANIA. INFRA
DWELLINGS. MUNI

	Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i niezamieszkałe ^c (do 2000 r. — zamieszkałe; stan w dniu 31 XII):							
9	mieszkania w tys.	5851	7026	8081	9794	11022	11845
10	izby w tys.	13672	17265	23213	31260	37582	41175
11	przeciętna liczba osób na 1 izbę	1,75	1,66	1,37	1,11	1,00	0,92
12	powierzchnia użytkowa mieszkań w km ²	410	534	657	728
	Mieszkania oddane do użytkowania:							
13	mieszkania w tys.	59,5	142	194	217	134	87,8
14	izby w tys.	157	415	630	829	567	351
15	powierzchnia użytkowa mieszkań w km ²	3,0	8,1	10,6	13,9	10,4	7,9
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w tys. km:							
16	wodociągowej	16,6	26,1	53,1	93,2	212
17	kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami)	10,3	13,9	20,5	26,5	51,1
18	gazowej (od 2005 r. łącznie z siecią przesyłową)	11,8	22,4	45,8	96,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:							
19	wody z wodociągów w hm ³	403	746	1504	1923	1360
20	w tym wieś	11,1	38,1	157	307	320
21	energii elektrycznej ^d w GWh	596	2004	4165	10701	20558	21037
22	w tym wieś	112	335	722	2146	5273	5211
23	gazu z sieci ^e w GWh	909	1845	5054	9406	3751
24	w tym wieś	40,3	87,6	267	1103	608

a Pracujący (łącznie z żołnierzami zawodowymi i funkcjonariuszami bezpieczeństwa publicznego oraz służby więziennej, kowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe), uczniowie, osoby pobierające: zasiłek dla bezrobotnych (od kontynuujące ubezpieczenie; ubezpieczonych z tytułu zatrudnienia wykazuje się tyle razy, ile zakładów pracy opłaca za nich i 1970 dane spisów powszechnych. d Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był niu na jednostki umowne (1 m³ gazu o ciepłe spalania 16747 kJ).

a Employed persons (including professional soldiers and public safety functionaries as well as penitentiary staff function contributions compulsory social security — retirement, pension and illness), apprentices, persons receiving: unemployment as well as persons continuing to be insured; persons insured through employment are shown according to the number of 1970 data from national censuses. d Until 2000 excluding households in which the main source of maintenance was (1 m³ of gas with a calorific value of 16747 kJ).

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
PIECZEŃ SPOŁECZNYCH								
RITY BENEFITS								
7524	7869	7676	7715	7760	8042	8156	Average number of retirees and pensioners receiving retirement and other pensions in thousands:	1
1645	1375	1203	1194	1175	1157	1121	from non-agricultural social security system	2
							farmers	
							Index of average monthly gross retirement and other pensions — 1995=100:	
							nominal:	
266,5	373,7	465,6	474,0	485,9	504,9	528,6	from non-agricultural social security system	3
254,7	320,9	396,1	397,3	403,3	412,2	434,0	farmers	4
							real (until 1990 — net):	
127,3	152,1	173,1	176,9	177,3	181,0	184,6	from non-agricultural social security system	5
121,7	130,5	147,0	148,0	146,8	147,4	151,2	farmers	6
							Registered insured persons (as of 31 XII in thousands:	
13131	14657	14821	15110	15544	15848	16111	in the Social Insurance Institution ^a , (until 1990 — annual average)	7
1582	1535	1375	1335	1271	1234	1199	in the Agricultural Social Insurance Fund ^b	8

STRUKTURA KOMUNALNA
CIPAL INFRASTRUCTURE

12776	13470	14119	14272	14440	14615	14813	Dwelling stocks inhabited and uninhabited ^c (until 2000 — inhabited; as of 31 XII):	
47122	51279	53961	54558	55206	55874	56612	dwellings in thousands	9
0,81	0,75	0,71	0,70	0,70	0,69	0,68	rooms in thousands	10
885	974	1039	1053	1069	1084	1101	average number of persons per room	11
							useful floor area of dwellings in km ²	12
							Dwellings completed:	
114	136	148	163	178	185	207	dwellings in thousands	13
498	584	611	647	697	713	784	rooms in thousands	14
12,0	14,4	14,7	15,4	16,5	16,7	18,4	useful floor area of dwellings in km ²	15
							Distribution network (as of 31 XII) in thousand km:	
246	273	298	301	304	308	311	water supply	16
80,1	108	150	154	157	161	165	sewage (including collectors)	17
							gas supply (since 2005 including transmission network)	18
122	133	146	149	152	154	158	Consumption in households:	
1219	1198	1236	1238	1224	1281	1292	water from water supply system in hm ³	19
348	378	442	446	436	469	479	of which rural areas	20
26565	29774	28315	28864	30334	30506	30613	electricity ^d in GWh	21
9800	11368	11432	11794	12348	12553	12679	of which rural areas	22
3855	4237	40774	45036	47029	46903	47855	gas from gas supply system ^e in GWh	23
656	818	8995	9990	10850	11035	11957	of which rural areas	24

którzy podjęli służbę od 1 stycznia 1999 r. i których wynagrodzenia do 30 września 2003 r. zawierały składki na obowiązek-1990 r.), stypendia finansowane z Funduszu Pracy (od 1996 r.) i dodatki szkoleniowe (w latach 1997—2009) oraz osoby składki ubezpieczeniowe. b Rolnicy indywidualni i członkowie ich rodzin. c Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. e Do 2010 r. w hm³, w latach 1960—1990 w przelicze-

aries, who began service from 1 January 1999 and whose wages and salaries until 30 September 2003 included to benefits (since 1990), scholarships financed from the Labour Fund (since 1996) and training allowances (in 1997—2009) workplaces that pay their insurance. b Farmers and members of their families. c Based on balances; for 1950, 1960 and income from a private farm in agriculture. e Until 2010 in hm³, in 1960—1990 calculated in conventional units

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
EDUKACJA I WY EDUCA								
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:							
1	podstawowych ^{cd}	3291	3303	4875	5342	4265	5287	3221
2	gimnazjach	1190
3	branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 — zasadniczych zawodowych) ^e	218	318	303	838	732	815	542
4	liceach ogólnokształcących ^f	228	195	261	402	346	445	924
5	technikach ^{gh}	44,9	223	224	475	601	637	964
6	artystycznych ogólnokształcących ⁱ	12,6
7	policealnych	37,7	67,1	135	108	200
	Absolwenci szkół ^b w tys.:							
8	podstawowych ^c	79,7	270	392	660	508	592	1214
9	gimnazjów
10	zasadniczych zawodowych ^e	64,3	35,6	164	252	231	192
11	liceów ogólnokształcących ^f	9,7	23,7	30,2	6,4 ^l	92,4	87,0	178
12	techników ^{gh}	6,0	24,2	19,5	94,9	121	106	189
13	artystycznych ogólnokształcących ⁱ	2,0
14	policealnych	9,5	39,5	59,8	39,5	86,4
15	Studenci uczelni ^m (do 1990 r. i od 2018 r. stan w dniu 31 XII, w latach 1991—2017 — 30 XI) w tys.	86,5	125	166	331	454	<u>404</u> 394	1585
16	Absolwenci uczelni ^{mn} w tys.	3,9	14,6	20,5	47,1	84,0	<u>56,1</u> 52,3	261
17	w tym studiów pierwszego stopnia i magisterskich jednolitych	3,9	14,6	17,9	44,8	77,8	53,8	208
18	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	73,9	168	282	455	416	225	342
19	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	27,4	53,6	101	155	71,4	98,0
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):							
20	miejsca w przedszkolach w tys.	335,5	342	452	706	897	715
21	dzieci w tys.	202	319	422	607	1223	1232	885
22	w tym: w przedszkolach	202	319	396	492	872	857	689
23	w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych ^o	5,7	5,8	128	375	197

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 na str. 338. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli nie program szkoły podstawowej; brak absolwentów z roku szkolnego 2016/17 i 2017/18 wynika z reformy szkolnej wpro w placówkach wychowania przedszkolnego. e Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabia i liceami profilowanymi, g — technikami uzupełniającymi (absolwenci — 2009/10). h Do roku szkolnego 1990/91 kształcenie artystyczne. i Dające uprawnienia zawodowe. k Zwiększenie liczby absolwentów wynika z reformy szkolnej l Zmniejszenie liczby absolwentów wynika z reformy szkolnej przeprowadzonej w 1965 r. (przejście z 7- na 8-klasową n W 2019 r. absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., w 2018 r. 2001—2017 — z poprzedniego roku akademickiego, a w latach 1946—2000 — z roku kalendarzowego. o Do 1980 r. bez

a See general notes to the chapter "Education", item 1 on page 338. b Excluding schools for adults, except post-secondary school programme; lack of graduates of the 2016/17 and 2017/18 school year results from the school reform conducted in establishments. e Since the 2005/06 school year, including special job-training schools. f, g In the 2005/06—2010/11 school secondary (graduates — 2009/10). h Until the 1990/91 school year, including art schools leading to professional number of graduates results from the school reform conducted in 1999 (transition from 8- to 6-grade primary school); the school reform conducted in 1965 (transition from 7- to 8-grade primary school). m Until 1990 (denominator) excluding education diplomas between 1 January and 31 December 2019, in 2018, graduates who obtained higher education diplo 1946—2000 — from the calendar year. o Until 1980 excluding entities with pre-school division (which were transformed into

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
CHOWANIE ^a								
TION ^a								
							Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:	
2602	2192	2481	2297	2657	3040	3061	primary ^{cd}	1
1597	1261	1074	1061	704	351	.	lower secondary	2
							stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year — basic vocational) ^e	3
237	235	190	177	166	157	208	general secondary ^f	4
941	669	501	485	475	470	642	technical secondary ^{gh}	5
528	549	506	506	503	506	648	general art ⁱ	6
13,2	12,8	12,6	12,9	13,0	13,0	14,1	post-secondary	7
313	299	255	248	236	219	188		
Graduates of schools ^b in thousands:								
499	395	348	348	—	—	363	primary ^c	8
534	438	354	350	340	341	327	lower secondary	9
75,7	78,8	58,9	58,1	52,1	48,8	44,5	basic vocational ^e	10
319	238	174	164	159	153	145	general secondary ^f	11
155	118	112	113	115	110	108	technical secondary ^{gh}	12
2,6	2,4	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	general art ⁱ	13
98,0	81,5	78,2	76,4	70,4	65,4	55,4	post-secondary	14
							Students of higher education institutions ^m (until 1990 and since 2018, as of 31 XII, in the years 1991—2017 — 30 XI) in thousands	15
1954	1841	1405	1349	1292	1230	1204		
Graduates of higher education institutions ^{mn} in thousands								
391	479	395	365	388	328	314		16
of which of first-cycle programmes and long-cycle programmes								
288	355	238	219	223	196	188		17
Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands								
308	289	180	165	152	139	118		18
95,5	64,5	62,2	49,3	46,4	42,4	36,6	Graduates of schools for adults in thousands	19
Pre-primary education (as of beginning of the school year):								
687	830	1023	1101	1168	1216	1134	places in nursery schools in thousands	20
840	1059	1141	1299	1361	1393	1401	children in thousands	21
654	817	907	1025	1081	1112	1128	of which: in nursery schools	22
in pre-primary sections in primary schools ^o								
186	220	201	238	244	248	242		23

cealnych. c Do 1970 r. bez szkół przysposabiających do pracy oraz szkół artystycznych I stopnia realizujących jednocześnie w 2017 r. (przejście z 6- na 8-klasową szkołę podstawową). d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w 2017 r. (przejście z 6- na 8-klasową szkołę podstawową). e W latach szkolnych 2005/06—2010/11 łącznie z: f — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe (ogólnokształcącymi oraz realizującymi wyłącznie przeprowadzonej w 1999 r. (przejście z 8- na 6-klasową szkołę podstawową); absolwenci klas VIII — 638 tys. i VI — 576 tys. szkole podstawową). m Do 1990 r. (mianownik) bez uczelni resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych. n Absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r., w latach ogólnokształcących (przekształconych od 1982 r. w oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych).

schools. c Until 1970, excluding job-training schools and first degree art schools, simultaneously conducting a primary 2017 (transition from 6- to 8-grade primary school). d Excluding children aged 6 years attending pre-primary education years, including schools: f — supplementary general secondary and specialised secondary, g — supplementary technical certification (general as well as providing art education only). i Leading to professional certification. k The increase in the graduates of: grade 8 — 638 thousand and grade 6 — 576 thousand. l The decline in the number of graduates results from higher schools of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. n In 2019, graduates who obtained higher mas between 1 December 2017 and 31 December 2018, in 2001—2017 — from the previous academic year, and in pre-primary sections in primary schools in 1982).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
OCHRONA HEALTH								
	Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
1	lekarze	7,7	9,2	28,7	46,5	63,6	81,6	85,0
2	lekarze dentyści	1,6	2,4	9,3	13,0	16,8	18,2	11,8
3	farmaceuci	2,4	3,8	7,9	11,8	15,4	15,1 ^c	22,2
4	pielęgniarki	6,1	18,4	61,9	98,6	157	208	190
5	położne	6,3	6,9	9,2	11,6	16,1	24,0	22,0
6	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) w tys.	80,6	87,2	135	169	201	219	191
7	Leczeni w szpitalach ogólnych ^d (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) w tys.	1200	1614	2565	3263	4356	4597	6007
8	Apteki ogólnodostępne ^e (stan w dniu 31 XII)	1722	1962	1936	2567	3245	3957	8318
KUL CUL								
9	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	934 ^f	4193	7033	8621	9315	10269	8915
10	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) w mln wol.	2,6 ^f	10,4	31,1	56,1	94,5	137	136
11	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ^g (stan w dniu 31 XII) w tys.	46,1	55,5	59,8	63,5	58,7	66,7
12	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^g w tys.	11483	17663	18569	17803	12873	10533
13	Kina (stan w dniu 31 XII)	567	1376	3418	3285	2228	1435	687
14	w tym na wsi (stałe)	79	558	1627	1290	518	231	36
15	Widzowie w kinach w mln	68,0	123	202	138	97,5	32,8	20,9
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
16	radiowi	475	1464	5268	5658	8666	10944	9319
17	telewizyjni	—	—	426	4215	7954	9919	9069

a Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) resortu obrony narodowej i resortu z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek lub położniczek); do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. e W latach 1946—1990 bez aptek podległych Polskim profesjonalnym jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną; do 1990 r. — jed

a Data do not include health care in prisons and until 2005 (denominator) of the Ministry of National Defence and the whom the primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives — new organisational form since and incubators for newborns. e In 1946—1990 excluding pharmacies subordinate to the Polskie Koleje Państwowe conducting regular performances; until 1990 — state and municipal entities possessing the status of art institutions.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
ZDROWIA ^a								
CARE ^a								
							Medical personnel ^b (as of 31 XII) in thousands:	
<u>81.6</u> 76,0	83,2	88,4	91,7	90,3	89,5	90,9	doctors	1
<u>12.2</u> 11,9	12,5	12,6	13,3	13,3	12,9	13,5	dentists	2
22,1	25,2	28,1	29,3	29,3	28,9	28,2	pharmacists	3
<u>194</u> 179	201	197	196	194	193	193	nurses	4
<u>21.0</u> 20,8	22,6	22,5	22,9	22,7	22,9	22,9	midwives	5
<u>187</u> 179	190	187	187	185	182	167	Beds in general hospitals ^d (as of 31 XII) in thousands	6
<u>7116</u> 6739	7759	7795	7829	7773	7685	7464	In-patients in general hospitals ^d (excluding inter-ward patient transfer) in thousands	7
10012	11297	12740	13104	13338	12899	12286	Generally available pharmacies ^e (as of 31 XII)	8
TURA								
TURE								
8591	8342	8050	7984	7953	7925	7881	Public libraries (with branches; as of 31 XII)	9
135	133	130	129	128	127	127	Public library collections (with branches; as of 31 XII) in million vol.	10
68,8	72,8	88,6	94,1	94,7	98,0	101	Seats in theatres and music institutions ^g (as of 31 XII) in thousands	11
9609	11522	12031	14587	13264	14895	14363	Audience in theatres and music institutions ^g in thousands	12
544	443	450	489	496	500	528	Cinemas (as of 31 XII)	13
24	12	7	14	15	15	19	of which in rural areas (fixed)	14
24,9	37,7	45,8	52,0	56,9	59,3	61,9	Audience in cinemas in millions	15
8976	6939	6941	6918	6921	6849	6789	Radio subscribers (as of 31 XII) in thousands	16
8681	6707	6665	6640	6639	6568	6508	Television subscribers (as of 31 XII) in thousands	17

spraw wewnętrznych. b Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2010 r. łącznie nych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.). c Bez części farmaceutów pracujących w aptekach prywatnych. d Bez opieki Kolejom Państwowym (przekształconych w latach późniejszych w apteki ogólnodostępne). f 1947 r. g Dane dotyczą

postęp państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych. Ministry of the Interior. b Until 1960 registered, since 2005 working directly with a patient; since 2010 including persons for 1996). c Excluding some pharmacists employed in private pharmacies. d Excluding day-care; until 2005 excluding beds (converted later into generally available pharmacies). f 1947. g Data concern professional artistic and entertainment entities

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								CE PRI
1	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ^a — 1995=100	0,03	0,05	0,05	0,08	18,0	182,0
	w tym:							
2	żywność i napoje bezalkoholowe	159,0
3	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	213,3
4	Wskaźnik relacji cen ^b („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie — 1995=100	160,3	223,6	107,1	79,3
								ROLNICTWO. RY AGRICULTURE.
5	Końcowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{ode} — 1995=100	98,6
6	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{ode} — 1995=100	109,0
7	Nakłady inwestycyjne w rolnictwie (ceny stałe) ^{df} — 2005=100
8	Wartość brutto środków trwałych w rolnictwie (stan w dniu 31 XII; ceny stałe) ^{df} — 2005=100
9	Użytki rolne ^{ogh} (stan w czerwcu) w mln ha	20,4	20,4	20,4	19,5	18,8	18,5	17,8
10	Powierzchnia zasiewów ^{chi} (stan w czerwcu) w mln ha	10,0	15,0	15,3	15,0	14,5	14,2	12,4
11	w tym w %: zboża	60,1 ^k	63,6	60,2	55,8	54,1	59,9	71,0
12	w tym: pszenica	7,0	9,9	8,9	13,3	11,1	16,0	21,2
13	żyto	30,8	33,8	33,4	22,8	20,9	16,3	17,2
14	ziemniaki	16,6	17,4	18,8	18,3	16,1	12,9	10,1
15	przemysłowe	2,8 ^l	4,1	4,7	6,2	6,6	7,2	6,5
16	w tym buraki cukrowe	1,7	1,9	2,6	2,7	3,2	3,1	2,7
	Zbiory ^c w mln t:							
17	ziarno zbóż podstawowych ^m (bez mieszanek zbożowych)	5,1	11,6	14,3	15,4	16,4	24,1	18,3
18	w tym: pszenica	0,6	1,9	2,3	4,6	4,2	9,0	8,5
19	żyto	2,8	6,5	7,9	5,4	6,6	6,1	4,0
20	ziemniaki	18,7	36,1	37,9	50,3	26,4	36,3	24,2
21	buraki cukrowe	3,0	6,4	10,3	12,7	10,1	16,7	13,1
	Plony ^c z 1 ha w dt:							
22	ziarno zbóż podstawowych ^m (bez mieszanek zbożowych)	9,0	12,7	16,1	19,6	23,5	33,2	25,6
23	w tym: pszenica	8,8	12,8	16,9	23,2	26,0	39,6	32,3
24	żyto	9,0	12,8	15,4	15,9	21,6	26,1	18,8
25	ziemniaki	112	138	132	184	113	198	194
26	buraki cukrowe	176	222	256	312	221	380	394

a, b Wskaźniki cen obliczono przyjmując system wag: a — do 1960 r. — z roku badanego, w 1970 r. — z 1965 r., od 2000 r. — z roku poprzedzającego rok badany. c Od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności ogólnej do Rocznika, ust. 10 na str. 32. e Grupowanie metodą rodzaju działalności; za 2019 r. dane nieostateczne. f Doty 1970 r. łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rolnych. h W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. i Od kukurydzy na ziarno. l 1947 r. m Do 1980 r. bez pszenżyta.

a, b Price indices were calculated using the weight system: a — until 1960 — from the surveyed year, in 1970 — from — from 1985, since 2000 — from the year preceding the surveyed year. c Since 2010 excluding owners of agricultural land on a small scale. d See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. e Grouped using the kind-of-activity method; activities”. g Until 1970 including non-farm land. h In 2010 data of the Agricultural Census. i Since 2010 excluding permanent 1980 excluding triticale.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
NY								
CES								
208,4	238,9	258,4	256,8	261,9	266,1	272,2	Price indices of consumer goods and services ^a — 1995=100	1
178,1	213,3	233,0	234,9	244,8	251,2	263,5	of which:	2
234,6	302,2	354,3	356,8	360,4	365,8	370,6	food and non-alcoholic beverages	3
							alcoholic beverages, tobacco	4
67,4	71,1	70,4	69,7	76,7	72,4	81,2	Index of price relations ^b ("price gap") of sold agricultural products to goods and services purchased by private farms in agriculture — 1995=100	4
BOŁÓWSTWO								
FISHING								
113,5	124,4	136,1	146,9	152,0	154,7	148,0	Final agricultural output (constant prices) ^{cde} — 1995=100	5
121,3	138,1	153,9	162,7	167,4	172,9	164,1	Market agricultural output (constant prices) ^{cde} — 1995=100	6
100,0	138,1	195,0	185,8	193,8	193,0	186,1	Investment outlays in agriculture (constant prices) ^{df} — 2005=100	7
100,0	100,1	102,1	102,8	103,5	104,3	104,9	Gross value of fixed assets in agriculture (as of 31 XII; constant prices) ^{df} — 2005=100	8
15,9	14,9	14,5	14,5	14,6	14,7	14,7	Agricultural land ^{ggh} (as of June) in million ha	9
11,2	10,4	10,8	10,6	10,8	10,8	10,9	Sown area ^{ghi} (as of June) in million ha	10
74,4	73,3	69,9	69,6	70,7	72,1	72,4	of which in %: cereals	11
19,8	20,5	22,3	22,2	22,2	22,3	23,0	of which: wheat	12
12,6	10,2	6,7	7,3	8,1	8,3	8,3	rye	13
5,3	3,6	2,7	2,8	3,0	2,7	2,8	potatoes	14
7,9	11,7	11,1	10,2	11,1	10,6	10,8	industrial	15
2,6	2,0	1,7	1,9	2,1	2,2	2,2	of which sugar beets	16
							Crop production ^c in million tonnes:	
21,0	21,7	22,5	22,9	24,9	20,3	22,7	basic cereal grains ^m (excluding cereal mixed)	17
8,8	9,4	11,0	10,8	11,7	9,8	11,0	of which: wheat	18
3,4	2,9	2,0	2,2	2,7	2,2	2,5	rye	19
10,4	8,2	6,2	8,6	9,0	7,3	6,5	potatoes	20
11,9	10,0	9,4	13,5	15,7	14,3	13,8	sugar beets	21
							Yields ^c per 1 ha in dt:	
32,4	35,9	37,9	38,9	41,1	33,4	36,6	basic cereal grains ^m (excluding cereal mixed)	22
39,5	44,3	45,7	45,8	48,8	40,6	43,9	of which: wheat	23
24,1	26,9	27,8	28,4	30,6	24,2	27,2	rye	24
176	219	210	287	279	251	214	potatoes	25
416	484	520	665	679	599	575	sugar beets	26

1980 r. — z roku poprzedzającego rok badany, b — w 1970 r. — z 1965 r., w 1980 r. — z 1975 r., w 1990 r. — z 1985 r., od rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d Patrz uwagi czy, według PKD 2007, działu „Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową”. g Do 2010 r. bez powierzchni: upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). k Bez

1965, since 1980 — from the year preceding the surveyed year, b — in 1970 — from 1965, in 1980 — from 1975, in 1990 who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities preliminary data for 2019. f Concerns the division of NACE Rev. 2 "Crop and animal production, hunting and related service crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizer). k Excluding maize for grain. l 1947. m Until

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
ROLNICTWO. RY AGRICULTURE.								
	Zwierzęta gospodarskie ^{ab} (stan w czerwcu): w milionach sztuk:							
1	bydło	3,9	7,2	8,7	10,8	12,6	10,0	6,1
2	w tym krowy	2,7	4,9	5,9	6,1	6,0	4,9	3,1
3	trzoda chlewna (w latach 2000—2005 — stan w końcu lipca)	2,7	9,4	12,6	13,4	21,3	19,5	17,1
4	w tym lochy	0,6	1,4	1,6	1,5	2,4	1,8	1,6
	na 100 ha użytków rolnych ^{bc} w szt.:							
5	bydło	19,1	35,2	42,6	55,5	67,1	54,2	34,1
6	trzoda chlewna (w latach 2000—2005 — stan w końcu lipca)	13,1	45,7	61,8	68,8	113	105	96,1
	Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzę- cego ^b :							
7	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^{de} w tys. t	337	1323	1756	2187	3148	3325	3119
8	mięso, tłuszcze i podroby z uboju ^{df} w tys. t	1139	1665	2081	3032	3099	2995
9	w tym mięso	1699	2563	2552	2539
10	w tym: wołowe	412	626	652	291
11	wieprzowe	1034	1418	1498	1602
12	drobiowe	33,0	61,0	115	419	311	579
13	mleko krowie w mld l	3,3	7,8	12,1	14,5	16,0	15,4	11,5
14	jaja kurze w mld szt.	1,1	3,4	5,6	6,9	8,9	7,6	7,6
15	Ciągniki rolnicze ^{abg} (stan w czerwcu; do 2000 r. — stan w dniu 31 XII) w tys. szt.	28,4	62,8	225	619	1185	1307
16	Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych ^{abch} w kg	4,3	17,8	36,5	124	193	164	85,8
17	Skup produktów rolnych (ceny stałe ⁱ) — 1995=100	132,4
18	Skup ziarna zbóż podstawowych ^k w tys. t	2398	2213	3843	3527	6063	6462
19	Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łąc- nie z tłuszczami) ^{el} w tys. t	814	1063	1437	2538	1778	1916
20	Ryby morskie (połów) ^m w tys. t	23,3	66,2	168	451	791	430	200
21	Ryby słodkowodne (połów) ⁿ w tys. t	14,2 ^o	18,7	21,6	26,7	48,9	38,7
22	Pracujący (przeciętne w roku) ^p w tys.
LEŚNI FORE								
23	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w mln ha	6,5	6,9	7,7	8,4	8,6	8,7	8,9
24	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	20,8	22,2	24,6	27,0	27,6	27,8	28,4
25	Pozyskanie drewna (grubizny) w hm ³	11,3	13,7	15,9	18,5	20,8	17,6	26,0
26	Odnowienia i zalesienia w tys. ha	42,0	193	172	115	95,3	66,8	68,9
27	w tym zalesienia użytków rolnych i nieużytków ^f	17,9 ^s	13,6	6,8	23,4

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b, c Patrz notka na str. 48 i 49: b — c, c — g. d Wołowe, cielęce, wie poprzędnie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą i wagę z nawozami wieloskładnikowymi; pod zbiory danego roku. i Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32. k Do 1980 r. do mieszalni pasz państwowych gospodarstw rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. l Wołowe, zarybieniowego. w stawach. o 1949 r. p Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”; dla strzeżnego. s 1975 r.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b, c See footnote on pages 48 and 49: b — c, c — g. d Beef, veal, pork, mut change of conversion rates in post-slaughter warm weight and cooled weight. e In post-slaughter warm weight. f In cooled i See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. k Until 1980 excluding triticale; excluding cereals intended for of Agriculture and Food Economy. l Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry. m Including sea creatures. n Since fishing; for private farms in agriculture — estimated data. r Intended for afforestation in land development plan. s 1975.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
BOŁÓWSTWO (dok.)								
FISHING (cont.)								
							Livestock ^{ab} (as of June):	
							in million heads:	
5,5	5,7	6,0	5,9	6,1	6,2	6,4	cattle	1
2,8	2,6	2,4	2,3	2,4	2,4	2,5	of which cows	2
18,1	15,2	11,6	10,9	11,4	11,8	10,8	pigs (in 2000—2005 — as of the end of July)	3
1,8	1,4	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	of which sows	4
							per 100 ha of agricultural land ^{bc} in heads:	
34,5	38,6	41,0	40,8	42,0	42,3	43,3	cattle	5
114	103	80,0	74,7	77,7	80,6	73,4	pigs (in 2000—2005 — as of the end of July)	6
							Production of selected animal products ^b :	
3565	3909	4601	4939	5097	5488	5481	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^{de} in thousand tonnes	7
3443	3881	4763	5085	5273	5671	5676	meat, fats and pluck from slaughter ^{df} in thousand tonnes	8
2927	3327	4088	4388	4543	4914	4919	of which meat	9
275	373	441	470	525	540	530	of which: beef	10
1596	1516	1581	1607	1627	1706	1610	pork	11
1013	1386	2021	2267	2348	2621	2737	poultry	12
11,6	11,9	12,9	12,9	13,3	13,8	14,1	cows' milk in bn litres	13
9,6	11,1	10,5	10,6	11,0	11,8	12,1	hen eggs in bn units	14
1437	1418	.	1492	.	.	.	Agricultural tractors ^{abg} (as of June; until 2000 — as of 31 XII) in thousand units	15
102	119	123	130	140	142	130	Consumption of mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land ^{abch} in kg	16
173,0	206,4	252,2	259,3	271,5	279,1	267,7	Procurement of agricultural products (constant prices ⁱ) — 1995=100	17
6841	8221	9788	10239	10412	8569	7980	Procurement of basic cereal grains ^k in thousand tonnes	18
2713	3162	4083	4308	4457	4706	4558	Procurement of animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^{el} in thousand tonnes	19
136	171	187	199	208	207	209	Sea fish (catch) ^m in thousand tonnes	20
54,1	45,1	49,4	52,3	53,3	48,7	59,1	Freshwater fish (catch) ⁿ in thousand tonnes	21
.	2151	2148	2150	2150	2149	2145	Employed persons (annual averages) ^p in thousands	22
CTWO								
STRY								
9,0	9,1	9,2	9,2	9,2	9,3	9,3	Forest areas (as of 31 XII) in million ha	23
28,8	29,2	29,5	29,5	29,6	29,6	29,6	Forest cover (as of 31 XII) in %	24
29,7	33,6	38,3	39,1	42,7	43,9	40,6	Removals (timber) in hm ³	25
62,0	51,9	58,7	58,1	55,4	58,7	64,2	Renewals and afforestations in thousand ha	26
12,9	5,9	2,3	2,0	1,6	1,3	1,2	of which afforestation of agricultural land and waste-land ^f	27

przowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; dane od 2018 r. nie są porównywalne z danymi za lata schłodzoną. e W wadze poubojowej ciepłej. f W wadze schłodzonej. g Do 1990 r. bez ciągników ogrodniczych. h Łącznie bez pszenżyta; bez ziarna siewnego; łącznie z mieszankami zbożowymi oraz w 1980 r. łącznie ze zbożami dostarczonymi cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe. n Łącznie z organizmami morskimi. o Od 2000 r. bez produkcji materiału gospodarstw indywidualnych — dane szacunkowe. r Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania prze-

ton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; data since 2018 are incomparable to those for previous years due to the weight. g Until 1990 excluding horticultural tractors. h Including mixed fertilizers; in crop production during a given year. sowing; including cereal mixed and in 1980 including cereals delivered to mixing plants of state farms owned by the Ministry of Agriculture. o 2000 excluding production of fish-stocking in ponds. p Concerns section of NACE Rev. 2 "Agriculture, forestry and

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
MYSŁ								
STRY								
100,0	133,1	161,5	167,3	177,7	187,3	196,9	Sold production (constant prices ^a) — 2005=100	1
100,0	133,8	199,4	174,5	179,4	196,6	216,1	Investment outlays (constant prices ^a) — 2005=100	2
100,0	122,0	157,0	162,8	169,5	177,0	186,2	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 2005=100	3
97,9	76,7	72,7	70,8	66,0	63,8	62,1	Production of selected products ^b :	
802	517	627	620	663	617	555	hard coal ^c in million tonnes	4
2033	1579	1670	2170	2215	2211	2200	native sulphur ^d (in terms of 100%) in thousand tonnes	5
14,9	11,8	12,4	14,2	14,8	11,5	9,8	sugar (in terms of white sugar) in thousand tonnes	6
3360	4220	4835	4911	4990	4960	4960	footwear with leather uppers in million pairs	7
8,5	9,7	9,8	9,7	9,3	9,3	8,8	sawnwood in dam ³	8
2029	1900	1917	1862	1943	1863	1886	coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat, retort carbon in million tonnes	9
1735	1637	2010	1967	2058	2023	2005	sulphuric acid ^e (in terms of 100%) in thousand tonnes	10
596	486	475	475	469	442	461	mineral or chemical fertilizers ^f (in terms of pure ingredient) in thousand tonnes:	
2088	2547	3316	3249	3448	3456	3627	nitrogenous	11
37,7	29,0	43,9	46,5	63,6	66,2	72,0	phosphatic	12
103	48,4	44,2	47,0	49,0	46,9	42,6	plastics (in primary forms) in thousand tonnes	13
616	480	506	596	620	677	668	pesticides in thousand tonnes	14
12,6	15,8	15,3	15,8	17,3	19,0	18,9	synthetic chemical fibres in thousand tonnes	15
8,3	8,0	9,3	9,2	10,5	10,3	9,1	bricks in million bricks	16
6,2	6,7	8,3	8,8	9,8	10,1	9,3	cement ^g in million tonnes	17
114	97,9	115	107	100	98,0	108	crude steel in million tonnes	18
15,3	5,5	2744	2338	2285	2243	2528	hot rolled products (excluding semi-finished products) in million tonnes	19
6733	26349	20124	20066	21304	20960	22124	unwrought non-alloy zinc, technically pure, in thousand tonnes	20
7,2	3,8	5,1	5,4	5,6	5,9	5,4	radio receivers (including sets) in thousand units	21
540	785	535	555	515	452	435	television receivers ^l in thousand units	22
67,7	79,9	121	122	170	202	208	machine tools for metals in thousand units	23
722	26,8	5,1	6,4	27,9	7,4	10,2	vehicles in thousand units:	
157	158	165	167	170	170	164	passenger cars ^k	24
18191	22839	26108	25777	25144	27007	27276	lorries and road tractors for semi-trailers	25
68,2	69,3	78,0	79,8	83,6	86,2	86,2	maritime ships (until 1990 — from 100 DWT) in thousand GT (until 1990 — in thousand DWT)	26
.	2914	2927	3006	3084	3143	3191	electricity in TWh	27
							Consumption of crude oil ^l in thousand tonnes	28
							Consumption of electricity ^m in TWh	29
							Employed persons (annual averages) in thousands	30
NICTWO								
UCTION								
100,0	160,7	172,1	168,3	185,5	212,0	222,8	Construction and assembly production (constant prices ^a) — 2005=100	31
100,0	216,0	243,5	227,9	214,5	300,5	304,4	Investment outlays (constant prices ^a) — 2005=100	32
100,0	154,3	222,4	236,2	248,2	263,8	277,8	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 2005=100	33
120	140	180	186	200	198	213	Cubic volume of buildings completed in hm ³	34
57,1	64,7	70,4	75,3	80,8	81,0	90,7	of which residential buildings ⁿ	35
.	924	847	885	905	952	997	Employed persons (annual averages) in thousands	36

jących przekracza 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. c Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. d Z wydobycia. dzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. h 1947 r. i łącznie z monitorami ekranowymi, nych. l Przerób ropy w rafineriach, łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. m Bez strat powstałych w sieciach dencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich

sons, until 1990 — more than 5 persons. c Excluding coal briquettes and similar solid fuels. d From mining. e Including oleum; hydraulic cement. h 1947. i Including monitors, excluding monitors used for computers. k Excluding motor caravans, differences. m Excluding electricity losses in power grid. n Excluding residences for communities, summer houses and pal curias and presidential and episcopal residences. o Including residences for communities.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
TRANSPORT. POCZTA TRANSPORT. POST AND								
1	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{ab} (stan w dniu 31 XII):							
2	w tys. km	20,8 ^c	22,5	23,2	23,3	24,4	24,0	21,6
3	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,7	7,2	7,4	7,4	7,8	7,7	6,9
4	w tym zelektryfikowane: w tys. km	0,1	0,2	1,0	3,9	6,9	11,4	11,9
5	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	0,0	0,1	0,3	1,2	2,2	3,6	3,8
6	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII) ^d :							
7	w tys. km	95,8 ^e	113	124	154	180	218	250
8	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	30,7 ^e	36,0	39,7	49,3	57,6	69,9	79,9
9	Samochody zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) w tys. szt.:							
10	osobowe	23,0	40,1	117	479	2383	5261	9991
11	ciężarowe ^f i ciągniki siodłowe	36,9	43,6	130	274	618	1045	1879
12	Nośność morskiej floty transportowej ^g (stan w dniu 31 XII) w tys. t	114	236	824	1926	4524	4059	2551
13	Pojemność netto (NT) statków wchodzących do portów morskich ^h w tys. (do 2000 r. — NRT)	4960	7524	10967	15645	30604	28024	40479
14	Przewozy ładunków transportem:							
15	kolejowym normalnotorowym ^{ai} : w mln t	67,0	150	274	371	473	278	187
16	w mld t·km	19,4	35,0	66,3	99,0	135	83,5	54,4
17	samochodowym ^k : w mln t	0,4	110	408	863	2168	1292 946	1007
18	w mld t·km	0,04	1,4	5,7	15,8	44,5	40,3 30,0	75,0
19	morskim ^l : w mln t	0,5	2,5	6,0	17,6	39,6	28,5	22,8
20	w mld t·km	1,5	9,1	34,8	107	257	207	134
21	Ładunki załadowane i wyładowane w portach morskich ^m w mln t	7,8	15,7	21,9	36,3	61,5	47,0	47,9
22	Przewozy pasażerów transportem:							
23	kolejowym normalnotorowym ⁱⁿ : w mln pas	245	581	789	1036	1093	788	360
24	w mld pas·km	15,6	26,6	30,5	36,6	46,2	50,3	24,1
25	samochodowym ^o : w mln pas	6,9	74,2	334	1374	2379	2085	955
26	w mln pas·km	333	1724	7594	29140	49223	46599	31735
27	komunikacją miejską naziemną ^p w mln pas	1457 ^r	3634	4730	7370	7264	4954
28	morskim ^q : w tys. pas	3,0	15,5	14,6	104	303	569	625
29	w mln pas·km	4,4	99,1	98,4	150	272	193	168
30	Placówki pocztowe ^s (stan w dniu 31 XII)	3919	4940	6953	7574	8147	8041	8549
31	Abonenci telefonii ruchomej ^t (stan w dniu 31 XII) w tys.	—	—	—	—	—	—	6748
32	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe) ^{uw} — 2005=100
33	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe) ^{uw} — 2005=100
34	Pracujący ^u (przeciętne w roku) w tys.

a Łącznie z szerokotorowymi. b Dane dotyczą sieci PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcą bez samochodów ciężarowo-osobowych. g Do 2000 r. bez transportu przybrzeżnego. h Do 2005 r. (mianownik) łącznie które otrzymały licencje na transport kolejowy; w 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami (mianownik) dane dotyczą przeladunku ładunków obrotu morskiego i wewnątrz krajowego, od 2005 r. (licznik) — między jednostek ładunkowych i bunkru. n Do 1990 r. bez pasażerów korzystających z bezpłatnych przejazdów. o Bez przewozu — 5 osób. p Dane szacunkowe. r 1949 r. s Do 1990 r. placówki pocztowo-telekomunikacyjne; w 2000 r. placówki pocztowe 2015 r. łącznie z pozostałymi (alternatywnymi) operatorami pocztowymi. t Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą). na str. 32.

a Including broad gauge. b Data concern PKP network and since 2005 other entities managing railway infrastructure. 2000 excluding coastal transport. h Until 2005 (denominator) including ships of gross tonnage (GT) less than 100. i Data transport of goods — including shunting. k Until 1990 (denominator) excluding private transport. l By owned or leased since 2005 (numerator) — international maritime traffic and cabotage, excluding ships of gross tonnage (GT) less than 100. m Excluding transport by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. n Communication service offices; until 2010 data concern designated postal operator and since 2015 including other (alter storage). w See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
I TELEKOMUNIKACJA TELECOMMUNICATIONS								
19,8	20,1	19,2	19,1	19,2	19,2	19,4	Railway lines operated (standard gauge ^{ab} ; as of 31 XII):	
6,3	6,4	6,2	6,1	6,1	6,2	6,2	in thousand km	1
11,9	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9	12,0	per 100 km ² of total area in km	2
							of which electrified: in thousand km	3
3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	per 100 km ² of total area in km	4
							Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII) ^d :	
254	274	291	294	300	304	307	in thousand km	5
81,2	87,6	93,0	94,1	95,8	97,2	98,2	per 100 km ² of total area in km	6
							Registered cars (as of 31 XII) in thousand units:	
12339	17240	20723	21675	22504	23429	24360	passenger cars	7
2305	2982	3428	3541	3639	3758	3884	lorries ^f and road tractors	8
2611	2943	2517	2398	2435	2616	2669	DWT of maritime transport fleet ^g (as of 31 XII) in thousand tonnes	9
51580 52004	69857	83909	89062	93377	111035	106037	NT of ships docking at seaports ^{9h} in thousands (until 2000 — NRT)	10
							Transport of goods:	
233	234	224	223	240	249	234	railway transport (standard gauge) ^{ai} : in million tonnes	11
50,0	48,8	50,6	50,6	54,8	59,4	54,6	in bn tkm	12
1080	1491	1506	1547	1747	1873	1921	road transport ^k : in million tonnes	13
120	214	273	304	349	378	395	in bn tkm	14
9,4	8,4	7,0	7,2	8,3	9,1	8,7	maritime transport ^l : in million tonnes	15
31,7	19,8	12,7	8,2	9,4	7,6	6,8	in bn tkm	16
54,8 59,5	59,5	69,5	72,9	78,1	91,8	93,9	Goods loaded and unloaded in seaports ^m in million tonnes	17
							Transport of passengers:	
258	261	277	292	303	310	335	railway transport (standard gauge) ⁱⁿ : in million pass	18
18,2	17,9	17,4	19,2	20,3	21,0	22,1	in bn pass·km	19
782	570	417	390	379	337	328	road transport ^o : in million pass	20
29314	21600	21570	19168	18931	16969	19914	in million pass·km	21
3994	3905	3672	3766	3739	3774	3865	urban ground transport ^p in million pass	22
1142	1189	1262	1378	1459	1535	1677	maritime transport ^{9l} : in thousand pass	23
193	178	146	151	151	157	183	in million pass·km	24
8350	8365	24295	16112	21892	22401	24714	Post offices ^s (as of 31 XII)	25
29166	47477	56254	54781	52179	48286	48393	Mobile telephone subscribers ^t (as of 31 XII) in thousands	26
100,0	240,6	272,6	230,9	238,5	317,4	299,3	Investment outlays (constant prices) ^{uw} — 2005=100	27
100,0	119,7	151,3	158,6	163,4	169,6	175,5	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices) ^{uw} — 2005=100	28
.	730	763	803	847	876	907	Employed persons ^u (annual averages) in thousands	29

camy infrastruktury kolejowej. c Przeciętne w roku. d Do 1990 r. bez dróg zakładowych. e Bez dróg miejskich. f Do 1980 r. ze statkami o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100. i Dane dotyczą PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów, manewrowymi. k Do 1990 r. (mianownik) bez transportu prywatnego. l Statkami własnymi i dzierżawionymi. m Do 2005 r. narodowego obrotu morskiego i kabotażu, bez statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100 oraz wagi własnej zów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. we i placówki usług telekomunikacyjnych; do 2010 r. dane dotyczą placówek operatora pocztowego wyznaczonego, od u Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”. w Patrz uwagi ogólne do Roczника, ust. 10

c Annual averages. d Until 1990 excluding factory roads. e Excluding urban roads. f Until 1980 excluding vans. g Until concern PKP and since 2005 also other entities which obtained licences for railway transport; in 2005 in the case of ships. m Until 2005 (denominator) data concern goods loaded and unloaded in international and national maritime traffic, 100 as well as the tare weight of ro-ro units and bunker. n Until 1990 excluding passengers transported free of charge. p Estimated data. r 1949. s Until 1990 data concern post and telecommunication offices; in 2000 post offices and tele- native) postal operators. t Including users (pre-paid services). u Concerns section of NACE Rev. 2 "Transportation and

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (dok.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								HAN TRA
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe ^a) — 1995=100	7,5 ^b	12,5	27,1	48,3	93,1	79,3	120,3
2	Sklepy ^c (stan w dniu 31 XII; od 2000 r. łącznie z aptekami ogólnodostępnymi) w tys.	124 ^b	90,1	118	124	130	237	432
3	Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII) w tys. Obroty handlu zagranicznego ^d : ceny bieżące — mln USD:	13,7 ^b	6,6	10,2	14,3	25,0	33,2	84,3
4	import — cif (do 1990 r. — fob)	668	1495	3608	19089	9528	48940
5	eksport	634	1326	3548	16997	14322	31651
6	saldo	-34	-170	-60	-2093	+4794	-17289
7	ceny stałe ^a — 1995=100: import — cif	1,6	3,5	8,0	20,1	26,7	39,4	207,0
8	eksport	2,5	5,4	9,6	25,8	52,3	77,0	174,4
9	Pracujący ^e (przeciętne w roku) w tys.
								BUDŻET THE STA
10	Dochody w mln zł	135664
11	Wydatki w mln zł	151055
12	Wynik budżetu w mln zł	-15391
								INWESTYCJE. INVESTMENTS.
13	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe ^a) — 1995=100	3,7	8,8	22,8	46,6	89,8	80,2	180,4
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:							
14	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
15	przemysłu
16	budownictwa
17	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe ^a) — 1995=100	18,8	20,4	26,3	39,1	70,6	91,5	122,0
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:							
18	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
19	przemysłu
20	budownictwa
								RACHUNKI NATIONAL
21	Produkcja globalna (ceny stałe ^a) — 1995=100	135,3
22	Produkt krajowy brutto (ceny stałe ^a) — 1995=100	129,4
23	w tym wartość dodana brutto	127,0
	Udział w wartości dodanej brutto (ceny bieżące) w %:							
24	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	3,5
25	przemysłu	24,2
26	budownictwa	8,2
27	Popyt krajowy (ceny stałe ^a) — 1995=100	137,2
28	spożycie	130,0
29	w tym w sektorze gospodarstw domowych	133,7
30	akumulacja brutto	167,2
31	w tym nakłady brutto na środki trwałe	182,5

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32. b 1947 r. c Od 2005 r. według zmienionej metody badania obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych. e Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Handel hurtowy i detaliczny”;

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. b 1947. c Since 2005 according to the changed method of data expressed in PLN. e Concerns section of NACE Rev. 2 "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
DEL								
DE								
127,3	155,2	178,7	189,8	200,2	209,4	219,2	Retail sales (constant prices ^a) — 1995=100	1
386	346	361	367	355	340	333	Shops ^c (as of 31 XII; since 2000 including generally available pharmacies) in thousands	2
92,1	70,5	68,3	69,4	70,1	69,8	72,4	Catering establishments (as of 31 XII) in thousands	3
Foreign trade turnover ^d :								
current prices — in USD millions:								
101539	178063	197682	200672	231035	270158	265759	imports — cif (until 1990 — fob)	4
89378	159758	200343	205048	231591	264786	267063	exports	5
-12161	-18305	+2661	+4375	+556	-5372	+1304	balance	6
306,0	435,0	544,4	579,2	640,0	685,4	706,0	constant prices ^a — 1995=100: imports — cif	7
327,7	463,0	633,3	675,7	731,1	775,7	809,8	exports	8
.	2218	2176	2215	2261	2283	2290	Employed persons ^e (annual averages) in thousands	9
PAŃSTWA								
TE BUDGET								
179772	250303	289137	314684	350415	380048	400535	Revenue in PLN millions	10
208133	294894	331743	360843	375768	390454	414273	Expenditure in PLN millions	11
-28361	-44591	-42607	-46160	-25354	-10406	-13738	Budget result in PLN millions	12
ŚRODKI TRWAŁE								
FIXED ASSETS								
169,6	262,4	326,9	290,3	309,2	356,8	367,9	Investment outlays (constant prices ^a) — 1995=100	13
Share in investment outlays (current prices) in %:								
2,3	2,0	2,3	2,3	2,4	2,2	1,9	agriculture, forestry and fishing	14
36,6	31,7	38,7	38,4	36,9	37,4	36,8	industry	15
2,4	3,4	3,0	3,2	2,8	3,4	3,4	construction	16
136,6	161,7	199,8	206,8	214,0	222,3	231,4	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 1995=100	17
Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices) in %:								
6,5	5,2	4,4	4,2	4,1	4,1	4,0	agriculture, forestry and fishing	18
31,9	32,3	32,4	32,5	32,6	32,8	33,1	industry	19
2,1	2,1	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	construction	20
NARODOWE^f								
ACCOUNTS^f								
159,9	204,0	234,1	243,2	255,8	270,9	283,1	Output (constant prices ^a) — 1995=100	21
150,4	189,9	219,5	226,3	237,2	250,0	261,3	Gross domestic product (constant prices ^a) — 1995=100	22
147,8	186,8	216,0	222,7	233,2	245,6	256,7	of which gross value added	23
Share in gross value added (current prices) in %:								
3,3	3,2	2,7	2,9	3,3	2,7	2,7	agriculture, forestry and fishing	24
25,0	24,4	26,0	26,4	25,2	24,9	24,7	industry	25
7,6	8,4	8,0	7,0	7,1	7,6	7,2	construction	26
153,4	196,9	219,9	225,0	236,0	249,2	257,9	Domestic demand (constant prices ^a) — 1995=100	27
149,4	185,7	203,0	210,1	218,9	228,3	238,3	final consumption expenditure	28
152,3	190,0	210,1	218,3	228,8	238,6	248,1	of which households sector	29
169,5	245,0	294,6	288,7	310,6	343,2	343,5	gross capital formation	30
179,1	260,4	321,1	294,8	306,6	335,4	359,5	of which gross fixed capital formation	31

sklepów. d Obroty w dolarach amerykańskich do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych; wskaźniki dynamiki naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle". f Za 2019 r. dane nieostateczne.

of shop survey. d Turnover in USD until 1980 calculated from hard currency zlotys; indices were calculated on the basis and motorcycles". f Preliminary data for 2019.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA

U w a g a. Tablica — jeśli nie zaznaczono inaczej — zawiera informacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

N o t e. Calculated per capita unless otherwise noted.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
POWIERZCHNIA TOTAL AREA.								
1	Powierzchnia ogólna kraju (stan w czerwcu) w ha	1,316	1,260	1,053	0,961	0,879	0,822	0,817
2	w tym użytki rolne ^a	0,860	0,823	0,687	0,601	0,527	0,487	0,466
3	Małżeństwa na 1000 ludności	11,9	10,8	8,2	8,5	8,6	6,7	5,5
4	miasta	13,8	12,6	8,8	8,7	9,0	6,0	5,4
5	wieś	10,9	9,7	7,7	8,4	8,1	7,9	5,7
6	Rozwydy na 1000 ludności	0,3	0,4	0,5	1,1	1,1	1,1	1,1
7	miasta	0,8	0,9	0,9	1,7	1,6	1,5	1,5
8	wieś	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5
9	Urodzenia żywe na 1000 ludności	26,2	30,7	22,6	16,8	19,5	14,3	9,9
10	miasta	25,2	30,0	19,9	14,7	18,5	12,4	8,9
11	wieś	26,7	31,2	24,9	19,2	21,1	17,5	11,6
12	Zgony na 1000 ludności	10,2	11,6	7,6	8,3	9,9	10,2	9,6
13	miasta	9,9	10,9	7,0	7,7	9,3	9,5	9,3
14	wieś	10,3	12,1	8,0	8,8	10,8	11,4	10,2
15	Przyrost naturalny na 1000 ludności	16,0	19,1	15,0	8,5	9,6	4,1	0,3
16	miasta	15,3	19,1	12,9	7,0	9,2	2,9	-0,4
17	wieś	16,4	19,1	16,9	10,4	10,3	6,1	1,4
PRACU EMPLOY								
18	Pracujący ^b na 1000 ludności: stan w dniu 31 XII	499	497	433	405
19	przeciętne ^c w roku	410	420	467	487	428	393
MIESZKANIA. INFRASTRU DWELLINGS. MUNICIPAL								
20	Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i niezamieszka- ne ^d (do 2000 r. — zamieszkałe; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:							
20	mieszkania	234	236	248	274	289	310
21	izby	547	580	711	875	987	1076
22	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	12,6	14,9	17,2	19,0
23	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności:							
23	mieszkania	2,4	4,8	6,0	6,1	3,5	2,3
24	izby	6,3	14,0	19,4	23,3	14,9	9,2
25	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	121	273	324	391	273	206
26	Zużycie w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca miast:							
26	wody z wodociągów w m ³	27,7	41,8	64,8	68,9	43,9
27	energii elektrycznej ^e w kWh	53,3	118	203	412	651	668
28	gazu z sieci ^f w kWh	61,3	104	230	354	133

a Do 1970 r. łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rolnych; od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych o małej skali; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność łącznie z tymi jednostkami; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. d Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 i 1970 dane spisów powszechnych. e Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, w m³, w latach 1960—1990 w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m³ gazu o ciepłe spalania 16747 kJ).

a Until 1970 including non-farm land; since 2010 excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural of the Agricultural Census. b Excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public agriculture — estimated data. c Until 1980 excluding part-time paid employees in selected sections of the Classification of excluding households in which the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. f Until 2010

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	------	---------------	-----

IA. LUDNOŚĆ
POPULATION

0,819	0,812	0,813	0,814	0,814	0,814	0,814	Total area of the country (as of June) in ha	1
0,417	0,386	0,378	0,374	0,381	0,382	0,383	of which agricultural land ^a	2
5,4	5,9	4,9	5,0	5,0	5,0	4,8	Marriages per 1000 population	3
5,4	5,9	4,8	5,0	4,9	5,0	4,8	urban areas	4
5,5	6,0	5,1	5,2	5,1	5,1	4,8	rural areas	5
1,8	1,6	1,8	1,7	1,7	1,6	1,7	Divorces per 1000 population	6
2,3	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	urban areas	7
0,9	0,9	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	rural areas	8
9,6	10,7	9,6	9,9	10,5	10,1	9,8	Live births per 1000 population	9
9,0	10,3	9,4	9,8	10,2	9,9	9,6	urban areas	10
10,4	11,4	10,0	10,2	10,8	10,4	10,1	rural areas	11
9,7	9,8	10,3	10,1	10,5	10,8	10,7	Deaths per 1000 population	12
9,4	9,7	10,4	10,2	10,7	11,1	11,0	urban areas	13
10,1	10,0	10,0	9,9	10,2	10,4	10,2	rural areas	14
-0,1	0,9	-0,7	-0,2	-0,0	-0,7	-0,9	Natural increase per 1000 population	15
-0,4	0,6	-1,1	-0,5	-0,5	-1,2	-1,4	urban areas	16
0,3	1,4	-0,1	0,3	0,7	0,0	-0,1	rural areas	17

JĄCY
MENT

338	366	386	398	409	415	420	Employed persons ^b per 1000 population:	18
334	359	366	376	385	392	398	as of 31 XII	19
							annual averages ^c	

KTURA KOMUNALNA
INFRASTRUCTURE

335	350	367	371	376	380	386	Dwelling stocks inhabited and uninhabited ^d (until 2000 — inhabited; as of 31 XII) per 1000 population:	20
1235	1331	1404	1420	1436	1455	1475	dwelling rooms	21
23,2	25,3	27,0	27,4	27,8	28,2	28,7	useful floor area of dwellings in thousand m ²	22
3,0	3,5	3,8	4,3	4,6	4,8	5,4	Dwellings completed per 1000 population:	23
13,0	15,2	15,9	16,8	18,1	18,6	20,4	dwelling rooms	24
315	374	383	401	430	435	479	useful floor area of dwellings in m ²	25
37,2	35,0	34,3	34,2	34,1	35,2	35,3	Consumption in urban area households per capita in urban areas:	26
715	785	728	737	778	777	778	water from water supply system in m ³	27
136	146	1370	1514	1564	1553	1557	electricity ^e in kWh	27
							gas from gas supply system ^f in kWh	28

niewprowadzających działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, z tym że dane od 1990 r. według stanu w dniu 31 grudnia podano c Do 1980 r. bez niepełnozatrudnionych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN), których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. f Do 2010 r.

activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; in 2010 data safety, while data since 1990 as of 31 December are presented including these units; for persons employed on private farms in the National Economy (KGN). d Based on balances; for 1950, 1960 and 1970 data from national censuses. e Until 2000 in m³, in 1960—1990 calculated in conventional units (1 m³ of gas with a calorific value of 16747 kJ).

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
EDUK EDUC								
1	Uczniowie szkół branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 — zasadniczych zawodowych), liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^a (bez szkół dla dorosłych; stan na początku roku szkolnego) na 10 tys. ludności	208	294	265	525	470	503	641
2	Studenci uczelni ^b (do 1990 r. i od 2018 r. stan w dniu 31 XII, w latach 1991—2017 — 30 XI) na 10 tys. ludności	36,5	50,0	55,6	101	127	<u>105</u> 102	413
3	Absolwenci na 10 tys. ludności: szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^a (bez szkół dla dorosłych)	6,6	46,0	29,2	81,6	131	114	145
4	uczelni ^{b,c}	1,6	5,8	6,9	14,4	23,5	<u>14,6</u> 13,6	68,0
OCHRONA HEALTH								
5	Pracownicy medyczni ^e (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności: lekarze	3,2	3,7	9,6	14,2	17,8	21,4	22,2
6	lekarze dentyści	0,7	0,9	3,1	4,0	4,7	4,8	3,1
7	farmaceuci	1,0	1,5	2,7	3,6	4,3	4,0 ^f	5,8
8	pielęgniarki	2,5	7,3	20,8	30,2	43,9	54,6	49,6
9	położne	2,6	2,8	3,1	3,5	4,5	6,3	5,8
10	Łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	34,1	34,8	45,3	51,7	56,2	57,4	49,9
11	Leczeni w szpitalach ogólnych ^g (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	505	650	868	1003	1224	1209	1570
12	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	4,5	6,2	8,0	7,1	6,1
KUL CUL								
13	Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	108 ^h	414	1042	1720	2646	3589	3549
14	Czytelniczy bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności	69,0	121	204	208	195	193
15	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności w wol.	1167	2250	3904	4139	4076	3849
16	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ⁱ (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7
17	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ⁱ na 1000 ludności	463	595	566	500	338	275
18	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	9,2	13,6	22,1	19,2	14,0	9,8	5,9
19	Widzowie w kinach na 1000 ludności	2859	4962	6820	4231	2742	862	546
20	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: radiowi	20,1	58,5	176	173	243	287	244
21	telewizyjni	—	—	14,2	129	223	261	237

a Do roku szkolnego 1990/91 łącznie ze szkołami artystycznymi realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne; od roku łącznie z liceami profilowanymi oraz uzupełniającymi: liceami ogólnokształcącymi, technikami (absolwenci techników i resortu spraw wewnętrznych. c W 2019 r. absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r., w latach 2001—2017 — z poprzedniego roku akademickiego, a w latach 1946—resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych. e Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio dentyści, pielęgniarki lub położnych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.). f Bez części farmaceutów pracujących dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną; do 1990 r. —

a Until the 1990/91 school year, including art schools providing art education only; since the 2005/06 school year, including mentary schools: general secondary and technical secondary (graduates of supplementary technical secondary schools — Defence and the Ministry of the Interior. c In 2019, graduates who obtained higher education diplomas between 1 January 31 December 2018, in 2001—2017 — from the previous academic year, and in 1946—2000 — from the calendar year. d Data the Interior. e Until 1960 registered, since 2005 working directly with a patient; since 2010, including persons for whom the f Excluding some pharmacists employed in private pharmacies. g Excluding day-care; until 2005 excluding beds and ances; until 1990 — state and municipal entities possessing the status of art institutions.

(cd.)

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
ACJATION								
453	380	315	307	301	298	394	Students in stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year — basic vocational), general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification ^a (excluding schools for adults; as of beginning of the school year) per 10 thousand population	1
509	472	351	334	317	300	292	Students of higher education institutions ^b (until 1990 and since 2018, as of 31 XII, in the years 1991—2017 — 30 XI) per 10 thousand population	2
145	113	90,3	87,7	85,3	81,6	78,0	Graduates per 10 thousand population of: basic vocational, general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification ^a (excluding schools for adults)	3
102	124	101	92,6	97,6	81,9	78,0	higher education institutions ^{bc}	4
ZDROWIA^d								
CARE^d								
21,4	21,6	23,0	23,9	23,5	23,3	23,7	Medical personnel ^e (as of 31 XII) per 10 thousand population:	
19,9							doctors	5
3,2	3,3	3,3	3,5	3,5	3,4	3,5	dentists	6
3,1	6,5	7,3	7,6	7,6	7,5	7,3	pharmacists	7
5,8	52,1	51,4	51,0	50,4	50,2	50,3	nurses	8
50,9	5,9	5,8	5,9	5,9	5,9	6,0	midwives	9
46,9	49,4	48,6	48,6	48,2	47,3	43,5	Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thousand population	10
5,5	1865	2027	2037	2023	2001	1945	In-patients in general hospitals ^g (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population	11
49,1	1766						Consultations provided within the scope of out-patient health care	12
47,0	7,5	8,3	8,4	8,5	8,5	8,6		
7,0								
6,8								
TURA								
TURE								
3541	3458	3380	3356	3340	3319	3310	Public library collections (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	13
192	169	162	159	157	155	156	Public library borrowers (with branches) per 1000 population	14
3701	3113	2924	2869	2743	2653	2676	Public library loans (with branches) per 1000 population in vol.	15
1,8	1,9	2,3	2,4	2,5	2,6	2,6	Seats in theatres and music institutions ⁱ (as of 31 XII) per 1000 population	16
252	299	313	380	345	388	374	Audience in theatres and music institutions ⁱ per 1000 population	17
6,2	6,4	7,1	7,4	7,5	7,6	7,6	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	18
652	978	1191	1352	1480	1545	1614	Audience in cinemas per 1000 population	19
235	180	181	180	180	178	177	Radio subscribers (as of 31 XII) per 1000 population	20
227	174	173	173	173	171	170	Television subscribers (as of 31 XII) per 1000 population	21

szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; w latach szkolnych 2005/06—2010/11 uzupełniających — 2009/10). b Bez cudzoziemców; do 1990 r. (mianownik) bez uczelni resortu obrony narodowej 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., w 2018 r. absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w okresie od 2000 — z roku kalendarzowego. d Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) z pacjentem; od 2010 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy w aptekach prywatnych. g Bez opieki dziennej; do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. h 1947 r. i Dane jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych.

special job-training schools; in the 2005/06—2010/11 school years, including specialised secondary schools and supplementary 2009/10. b Excluding foreigners; until 1990 (denominator) excluding higher schools of the Ministry of National and 31 December 2019, in 2018, graduates who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and do not include health care in prisons and until 2005 (denominator) of the Ministry of National Defence and the Ministry of primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives — new organisational form since 1996). incubators for newborns. h 1947. i Data concern professional artistic and entertainment entities conducting regular perform-

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
BAZA NOCLEG TOURIST ACCOMMOD								
1	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	178	170
2	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	266	381
ROLNICTWO. AGRICULTURE.								
3	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe) ^{bcd} — 1995=100	109,0
Zbiory ^d w kg:								
4	ziarno zbóż podstawowych ^e (bez mieszanek zbożowych)	213	467	480	473	461	634	477
5	w tym: pszenica	26,0	76,1	77,5	142	117	237	222
6	żyto	116	261	265	167	185	159	105
7	jęczmień	28,3	43,5	44,1	66,1	96,1	111	72,8
8	owies	42,8	85,7	93,4	98,6	63,1	55,7	28,0
9	ziemniaki	787	1456	1275	1547	742	955	633
10	buraki cukrowe	126	257	346	392	285	440	343
Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego ^d :								
11	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	14,2	53,3	59,1	67,2	88,5	87,4	81,5
12	mięso, tłuszcze i podroby z ubojni ^h w kg	45,9	56,3	64,0	85,2	81,5	78,3
13	mleko krowie w l	138	313	408	446	450	404	302
14	jaja kurze w szt.	46	137	188	213	250	200	199
15	wetna nieprana owcza w kg	0,04	0,18	0,30	0,27	0,36	0,39	0,03
16	Ryby morskie (połów) ⁱ w kg	1,0	2,7	5,7	13,9	22,2	11,3	5,2
17	Ryby słodkowodne (połów) ^k w kg	0,6 ^l	0,6	0,7	0,8	1,3	1,0
LEŚNI FORE								
18	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w ha	0,274	0,276	0,258	0,263	0,241	0,229	0,232
19	Pozyskanie drewna (grubizny) w m ³	0,48	0,55	0,54	0,57	0,58	0,46	0,68
PRZE INDU								
20	Produkcja sprzedana (ceny stałe ^b) — 2005=100
Produkcja niektórych wyrobów ^m :								
21	węgiel kamienny ⁿ w kg	1974	3142	3516	4307	5428	3879	2701
22	siarka rodzima ^o (w przeliczeniu na 100%) w kg	—	0,4	0,9	82,5	145	123	35,8
23	masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w kg	0,2	1,3	3,2	3,9	7,1	7,1	3,6
24	cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w kg	16,2	38,5	46,0	42,7	30,0	51,8	52,5
25	obuwie (łącznie z gumowym) w parach	0,2	1,2	2,8	4,4	4,6	2,7	1,3
26	kwasy siarkowe ^p (w przeliczeniu na 100%) w kg	5,2	11,5	23,1	58,5	84,9	45,2	51,6
27	nawozy mineralne lub chemiczne ^r (w przeliczeniu na czysty składnik) w kg	2,6	6,5	16,1	50,1	62,9	48,8	63,4
28	tworzywa sztuczne (w formach podstawowych) w kg	1,9	6,9	15,4	16,5	47,7
29	włókna chemiczne syntetyczne w kg	0,4	1,0	2,6	4,2	7,2	3,9	2,9
30	cement ^s w kg	58,4	101	222	374	518	329	393
31	stal surowa w kg	50,9	101	225	363	548	358	274

a Do 2010 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w 1990 r. bez obiektów resortu obrony od 2016 r. dane z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Patrz uwagi ogólne do posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowa drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; dane od 2018 r. nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę ciepłej. h W wadze schłodzonej. i Łącznie z organizmami morskimi. k Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego — 5 osób. n Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. o Z wydobycia. p Łącznie z oleum; do 1990 r. kwas cementu hydraulicznego.

a Until 2010 data do not include rooms for rent and agrotourism lodgings; in 1990 excluding facilities of the Ministry of since 2016 data including the imputation for units which refused to participate in the survey. b See general notes to the ing owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land poultry, goat, rabbit and game; data since 2018 are incomparable to those for previous years due to the change of convers sea creatures. k Since 2000 excluding production of fish-stocking materials in ponds. l 1949. m Data concern economic fuels. o From mining. p Including oleum; until 1990 contact sulphuric acid including oleum. r Including mixed fertilizers. s Por

(cd.)

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	------	---------------	-----

OWA TURYSTYKI^aHOTEL ESTABLISHMENTS^a

149	158	185	195	201	208	215	Bed places (as of 31 VII) per 10 thousand population	1
435	531	701	784	833	882	929	Tourists accommodated per 1000 population	2

RYBOLÓWSTWO

FISHING

121,4	136,8	157,4	176,2	184,2	190,3	180,8	Market agricultural output (constant prices) ^{bcd} — 1995=100	3
							Crop production ^d in kg:	
550	565	585	597	648	528	590	basic cereal grains ^e (excluding cereal mixed)	4
230	244	285	282	304	256	287	of which: wheat	5
89,2	74,0	52,4	57,2	69,6	56,4	64,1	rye	6
93,8	88,2	77,0	89,6	98,7	79,4	87,9	barley	7
34,7	39,4	31,7	35,3	38,1	30,4	32,1	oats	8
272	213	160	224	233	190	169	potatoes	9
312	259	244	352	410	372	360	sugar beets	10
							Production of selected animal products ^d :	
93,4	102	120	129	133	143	143	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^g in kg	11
90,1	101	124	132	137	148	148	meat, fats and pluck from slaughter ^{fh} in kg	12
303	310	334	335	346	358	367	cows' milk in l	13
253	289	272	276	286	308	314	hen eggs in units	14
0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	sheep's greasy wool in kg	15
3,6	4,4	4,9	5,2	5,4	5,4	5,4	Sea fish (catch) ⁱ in kg	16
1,4	1,2	1,3	1,4	1,4	1,3	1,5	Freshwater fish (catch) ^k in kg	17

COTWÓ

FORESTRY

0,236	0,237	0,240	0,240	0,240	0,241	0,241	Forest areas (as of 31 XII) in ha	18
0,78	0,87	1,00	1,02	1,11	1,14	1,06	Removals (timber) in m ³	19

MYSŁ

MINING

100,0	133,3	161,9	167,9	178,3	187,9	197,7	Sold production (constant prices ^b) — 2005=100	20
							Production of selected products ^m :	
2566	1992	1890	1842	1717	1661	1618	hard coal ⁿ in kg	21
21,0	13,4	16,3	16,1	17,2	16,1	14,5	native sulphur ^o (in terms of 100%) in kg	22
4,7	4,5	5,0	5,3	5,5	5,8	6,2	butter and other dairy spreads in kg	23
53,3	41,0	43,4	56,5	57,7	57,6	57,3	sugar (in terms of white sugar) in kg	24
1,2	0,9	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0	footwear (including rubber) in pairs	25
53,2	49,3	49,8	48,5	50,6	48,5	49,1	sulphuric acid ^p (in terms of 100%) in kg	26
							mineral or chemical fertilizers ^r (in terms of pure ingredient) in kg	27
69,3	63,6	74,6	73,9	77,0	75,1	75,0	plastics (in primary forms) in kg	28
54,7	66,1	86,2	84,6	89,7	90,0	94,5	synthetic chemical fibres in kg	29
2,7	1,3	1,1	1,2	1,3	1,2	1,1	synthetic chemical fibres in kg	29
331,0	411	397	411	449	494	494	cement ^s in kg	30
218,0	208	243	238	274	269	238	crude steel in kg	31

narodowej i resortu spraw wewnętrznych; od 2012 r. dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; Rocznika, ust. 10 na str. 32. c Grupowanie metodą rodzaju działalności; za 2019 r. dane nieostateczne. d Od 2010 r. bez dzających działalność rolniczą o małej skali. e Do 1980 r. bez pszenżyta. f Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą i wagę schłodzoną. g W wadze poubojowej w stawach. h 1949 r. m Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, do 1990 r. siarkowy kontaktowy łącznie z oleum. r łącznie z wieloskładnikowymi. s Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje

National Defence and the Ministry of the Interior; since 2012 data concern establishments with 10 and more bed places; Yearbook, item 10 on page 32. c Grouped using the kind-of-activity method; preliminary data for 2019. d Since 2010 excluding who conduct agricultural activities on a small scale. e Until 1980 excluding triticale. f Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, ion rates in post-slaughter warm weight and cooled weight. g In post-slaughter warm weight. h In cooled weight. i Including entities employing more than 9 persons, until 1990 — more than 5 persons. n Excluding coal briquettes and similar solid tland, aluminous, slag and similar hydraulic cement.

(cd.)

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
MYSL (dok.) STRY (cont.)								
							Production of selected products ^a (cont.):	
0,4	0,1	71,4	60,9	59,5	58,4	65,9	radio receivers (including sets) per 1000 population in units	1
176	684	523	522	554	546	576	television receivers ^c per 1000 population in units	2
							household refrigerators and freezers (including combined refrigerators-freezers) per 1000 population in units	3
43,9	48,5	87,1	82,2	83,9	83,8	90,2	household washing machines (including machines which both wash and dry) per 1000 population in units	4
38,8	105	169	169	175	175	171	passenger cars ^d per 10 thousand population in units	5
142	204	139	144	134	118	113	electricity in kWh	6
4112	4093	4289	4436	4437	4427	4272		
NICTWO RUCTION								
100,0	160,5	172,3	168,6	185,9	212,5	223,5	Construction and assembly production (constant prices ^e) — 2005=100	7
1,5	1,7	1,8	2,0	2,1	2,1	2,4	Cubic volume of residential buildings completed ^f in m ³	8
TELEKOMUNIKACJA TELECOMMUNICATIONS								
5,2	5,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1	Railway lines operated (standard gauge ^{gh} ; as of 31 XII) per 10 thousand population in km	9
66,5	71,1	75,7	76,6	78,0	79,1	80,0	Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII) ^k per 10 thousand population in km	10
323	447	539	564	586	610	635	Registered passenger cars (as of 31 XII) per 1000 population in units	11
							Transport of goods in tkm:	
1309	1267	1316	1318	1426	1546	1422	railway transport (standard gauge) ^{gm}	12
3138	5561	7102	7900	9072	9835	10298	road transport ⁿ	13
							Transport of passengers in pass · km:	
476	465	452	499	529	548	575	railway transport (standard gauge) ^{mo}	14
768	561	561	499	493	442	519	road transport ^p	15
2,2	2,2	6,3	4,2	5,7	5,8	6,4	Post offices ^{fs} (as of 31 XII) per 10 thousand population	16
4,6	4,0	3,6	3,4	3,2	3,3	3,0	Letters mailed st in domestic turnover per 100 population in thousands	17
764	1232	1464	1425	1358	1257	1261	Mobile telephone subscribers ^u (as of 31 XII) per 1000 population	18

d Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. e Patrz uwagi ogólne do Rocznika, większych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. i Przeciętne w roku. k Do 1990 r. bez dróg zakładowych. port kolejowy; w 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi. n Do 1990 r. przewozów taboru komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. komunikacyjnych. s Do 2010 r. dane dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego, od 2015 r. łącznie z pozostałymi

motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. e See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. permanent residence; until 1990 including presbyteries, episcopal curias and presidential and episcopal residences. i Annual averages. k Until 1990 excluding factory roads. l Excluding urban roads. m Data concern PKP and since 2005 also shunting. n Until 1990 (denominator) excluding private transport. o Until 1990 excluding passengers transported free of r Until 1990 data concern post and telecommunication offices; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ted data. u Including users (pre-paid services).

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								HAN TRA
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe ^a) — 1995=100	12,1 ^b	19,4	34,9	56,7	99,8	79,7	120,2
	Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) w USD ^c :							
2	import — cif (do 1990 r. — fob)	26,9	50,5	111	537	251	1279
3	eksport	25,6	44,8	109	478	377	827
								INWESTYCJE. INVESTMENTS.
4	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe ^a) — 1995=100	5,9	13,5	29,4	54,6	96,4	80,8	180,3
5	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe ^a) — 1995=100	30,5	31,3	34,0	45,7	75,8	92,0	121,9
								RACHUNKI NATIONAL
6	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) ^{ad} — 1995=100	129,5
7	Popyt krajowy (ceny stałe) ^{ad} — 1995=100	137,5
8	spożycie	130,1
9	w tym w sektorze gospodarstw domowych	133,7
10	akumulacja brutto	167,2
11	w tym nakłady brutto na środki trwałe	182,7
	Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych ^e :							
12	ziarno 4 zbóż ^f w przeliczeniu na przetwory w kg	148	166	145	131	127	115	120
13	ziemniaki ^f w kg	310	270	223	190	158	144	134
14	warzywa w kg	111	101	119	121
15	owoce w kg	32,8	37,7	29,0	51,6
16	mięso i podroby ^g w kg	15,8	36,5	42,5	53,0	74,0	68,8	66,1
17	w tym mięso	48,7	69,1	63,7	62,0
18	tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,2	7,4	8,2	8,1	8,2	6,7
19	masło w kg	3,3	4,7	6,0	8,9	7,8	4,2
20	mleko krowie ^h w l	118	206	227	262	262	242	193
21	jaja kurze w szt.	50	116	143	186	223	190	188
22	cukier ⁱ w kg	12,8	21,0	27,9	39,2	41,4	44,2	41,6
23	wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeli- czeniu na 100% w l	2,3	2,4	3,3	6,0	3,8 ^k	2,0
24	wina i miody pitne w l	0,9	4,5	5,7	10,1	7,4	12,0
25	piwo otrzymywane ze słodu ⁱ w l	13,9	22,8	31,6	30,4	30,5	66,9
26	papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami ^m w szt.	1000	1063	1539	2078	2679	2654	1954

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32. b 1947 r. c Do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych. d Za i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów w magazynach poprzedniego do 30 czerwca danego roku. g Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. h Łącznie z mle i importcie uwzględniono szerszy zakres transakcji): i — od 2017 r., m — od 2016 r. k Z produkcji krajowej. l Od 2000 r.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. b 1947. c Until 1980 calculated from hard currency PLN. as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover, and including changes in inventories in trade year to 30 June of the given year. g Including meat and edible offal intended for processed products. h Including milk calculations (a wider scope of transactions was included in exports and imports): i — since 2017, m — since 2016. k Dome

(dok.)

2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	SPECIFICATION	No.
DEL								
DE								
127,4	155,4	179,4	190,5	201,0	210,2	220,3	Retail sales (constant prices ^a) — 1995=100	1
2661	4623	5141	5222	6013	7033	6923	Foreign trade turnover (current prices) in USD ^c : imports — cif (until 1990 — fob)	2
2342	4148	5210	5336	6028	6893	6957	exports	3
ŚRODKI TRWAŁE								
FIXED ASSETS								
169,7	262,4	327,5	290,8	309,7	357,4	368,8	Investment outlays (constant prices ^a) — 1995=100	4
136,7	161,8	200,3	207,3	214,6	223,0	232,4	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices ^a) — 1995=100	5
NARODOWE								
ACCOUNTS								
150,9	190,3	220,2	227,2	238,1	251,0	261,5	Gross domestic product (constant prices) ^{ad} — 1995=100	6
154,1	195,9	219,2	224,5	235,5	248,7	256,4	Domestic demand (constant prices) ^{ad} — 1995=100	7
149,6	185,9	203,6	210,9	219,8	229,3	238,7	final consumption expenditure	8
152,8	190,6	210,7	218,9	229,4	239,3	248,6	of which households sector	9
169,7	244,8	295,1	289,2	311,5	344,2	342,1	gross capital formation	10
179,6	260,9	322,7	296,6	308,5	337,5	361,8	of which gross fixed capital formation	11
							Consumption of selected consumer goods ^e :	
119	108	103	103	102	101	101	grain of 4 cereals ^f in terms of processed products in kg	12
126	110	100	97,0	96,0	95,0	92,0	potatoes ^f in kg	13
110	106	105	106	105	106	103	vegetables in kg	14
54,1	44,0	53,0	54,0	53,0	54,0	58,0	fruit in kg	15
71,2	73,7	75,0	77,6	74,6	80,2	75,9	meat and edible offal ^g in kg	16
66,8	69,9	70,9	73,4	70,1	76,1	71,4	of which meat	17
6,6	6,3	5,8	6,1	6,5	6,6	6,0	edible animal fats in kg	18
4,2	4,3	4,5	4,7	4,5	4,7	5,4	butter in kg	19
173	189	213	222	218	221	225	cows' milk ^h in l	20
215	202	144	145	139	162	156	hen eggs in units	21
40,1	39,9	40,5	42,3	42,9	47,0	42,1	sugar ⁱ in kg	22
2,5	3,2	3,2	3,2	3,3	3,3	3,7	vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100% in l	23
8,6	6,9	6,3	5,9	6,2	6,0	6,2	wine and mead in l	24
80,7	90,2	99,1	99,5	98,5	100,5	97,1	beer from malt ^l in l	25
1974	1805	1466	1416	1027	1156	1274	cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes ^m in units	26

2019 r. dane nieostateczne. e Opracowano metodą: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. f Dane dotyczą lat gospodarczych, tzn. obejmują okres od 1 lipca roku kiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło. i, m Zmiana metodologii naliczeń (w eksporcie o objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%.

d Preliminary data for 2019. e Compiled using the method: production increased by imports, decreased by exports as well warehouses (wholesale and retail) and at producers. f Data concern farming years, i.e. periods from 1 July of a previous intended for processed products; excluding milk used in the production of butter. i, m Change in the methodology of stic production. l Since 2000 of an alcoholic strength of more than 0.5%.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R.

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomor- skie	Lubelskie	Lubuskie
1	Powierzchnia (geodezyjna) ogólna (stan w dniu 31 XII) w km ²	312705	19947	17971	25123	13988
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 31 XII):					
2	gminy	2477 ^a	169	144	213	82
3	powiaty	314	26	19	20	12
4	miasta na prawach powiatu	66	4	4	4	2
5	Miasta (stan w dniu 31 XII)	940	91	52	48	43
6	Miejscowości wiejskie (stan w dniu 31 XII)	52477	2528	3579	4034	1294
	Stan i ochrona środowiska					
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:					
8	produkcyjne ^b (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	67,8	16,4	37,1	33,8	12,3
9	napelniania i uzupełniania stawów rybnych	9,2	40,3	16,6	34,1	26,4
10	eksploatacji sieci wodociągowej ^c	23,0	43,3	46,3	32,2	61,3
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ^d :					
11	ogółem	74,5	81,9	73,1	58,0	77,2
12	miast	94,8	96,4	95,7	94,3	94,8
13	wsí	44,0	50,5	40,7	26,5	44,7
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
14	pyłowych	99,8	99,9	99,4	97,8	99,2
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	70,3	95,9	42,4	91,1	65,7
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	32,3	18,6	32,2	22,7	37,4
17	Odpady nieszkodliwe poprzez składowanie ^e (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w % odpadów wytworzonych	16,5	2,6	0,6	46,5	0,7
18	Odpady komunalne przeznaczone (w ciągu roku) do recyklingu ^f w % odpadów komunalnych zebranych	25,0	31,3	20,6	22,9	19,0
	Ludność^g					
19	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38382,6	2900,2	2072,4	2108,3	1011,6
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,6	51,9	51,5	51,5	51,3
21	na 100 mężczyzn	107	108	106	106	106
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31 XII) w % ludności ogółem	60,0	68,4	58,9	46,5	64,9
23	Ludność (stan w dniu 31 XII) na 1 km ² powierzchni ogólnej	123	145	115	84	72
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,8	9,3	9,3	9,1	8,9
25	Zgony ^h na 1000 ludności	10,7	11,3	10,7	10,9	10,9
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	3,8	4,5	4,9	4,5	3,2
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,9	-2,0	-1,3	-1,8	-2,0
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	1,7	-1,3	-2,9	-1,1
	Przeciętne trwanie życia:					
29	mężczyźni	74,1	73,5	73,7	73,9	72,9
30	kobiety	81,8	81,3	81,0	82,4	81,0
	Rynek pracy. Wynagrodzenia					
31	Pracujący ⁱ (stan w dniu 31 XII): w tysiącach	15783,0	1166,9	752,0	860,5	360,7
32	na 1000 ludności	411	402	363	408	357
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866,4	56,0	64,1	69,4	18,5
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
34	kobiety	55,3	54,9	60,2	51,9	58,9
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	12,3	9,6	12,5	14,6	11,9
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	38,0	36,7	41,4	42,3	29,8
37	posiadający prawo do zasiłku	16,4	17,4	17,4	11,4	20,1
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	18	9	27	48	11
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	4,6	7,9	7,5	4,9
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^k w zł	4920,09	5040,29	4301,08	4358,82	4333,15

a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu wykazanych w poz. 4. b Z ujęć własnych. c Pobór miast i wsi — na podstawie bilansu. e We własnym zakresie przez wytwórcę; na składowiskach i w obiektach unieszkodliwionych — obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze właścicieli nieruchomości. g Ludność na podstawie bilansu. h Łącznie ze zgonami niemowląt. i Według faktycznego pieczętowania publicznego; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. k Bezpieczeństwo publicznego.

a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given in item 4. b From own intakes. c Water with population of urban and rural areas — based on balance. e By waste producer on its own; on landfills and in facilities ser includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since infant deaths. i By actual workplace; excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS		No.
				SPECIFICATION		
18219	15183	35559	9412	Total (geodetic) area (as of 31 XII) in km ²		1
				Units of territorial division (as of 31 XII):		
177	182	314	71	gminas		2
21	19	37	11	powiats		3
3	3	5	1	cities with powiat status		4
44	62	88	36	Towns (as of 31 XII)		5
5004	1951	8521	1156	Rural localities (as of 31 XII)		6
				Environmental protection		
				Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in % of total area		7
0,3	0,1	0,1	0,3	Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:		
				production ^b (excluding agriculture, forestry and fishing)		8
34,1	49,1	85,2	34,7	filling and completing fish ponds		9
14,6	12,3	1,7	30,1	exploitation of water supply network ^c		10
51,3	38,6	13,1	35,2	Population connected to wastewater treatment plants in % of population ^d :		
				total		11
70,2	67,3	73,5	76,8	urban areas		12
95,8	94,1	95,9	94,4	rural areas		13
27,7	42,4	32,7	56,9	Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:		
				particulates		14
100,0	99,7	99,9	100,0	gases (excluding carbon dioxide)		15
90,1	56,5	77,9	74,6	Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII) in % of total area		16
19,5	53,0	29,7	27,6	Waste disposed by landfilling ^e (during the year; excluding municipal waste) in % of waste generated		17
80,9	3,2	4,1	0,3	Municipal waste designated (during the year) for recycling ^f in % of municipal waste collected		18
16,4	22,2	25,3	28,2	Population^g		
2454,8	3410,9	5423,2	982,6	Population (as of 31 XII) in thousands		19
52,4	51,5	52,1	51,6	Females: in % of total population		20
110	106	109	107	per 100 males		21
				Population in urban areas (as of 31 XII) in % of total population		22
62,4	48,2	64,5	53,2	Population (as of 31 XII) per 1 km ² of total area		23
135	225	153	104	Live births per 1000 population		24
8,8	10,9	11,0	8,6	Deaths ^h per 1000 population		25
12,4	9,7	10,7	10,9	Infant deaths per 1000 live births		26
3,8	3,1	3,2	3,7	Natural increase per 1000 population		27
-3,6	1,2	0,4	-2,2	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population		28
-1,0	2,0	3,3	-1,5	Life expectancy:		
				males		29
72,5	75,3	74,3	74,5	females		30
81,0	82,7	82,1	82,0	Labour market. Wages and salaries		
				Employed persons ⁱ (as of 31 XII): in thousands		31
1027,2	1476,4	2703,2	338,9	per 1000 population		32
419	433	499	345	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands		33
58,7	62,6	123,2	20,9	In % of registered unemployed (as of 31 XII):		
				women		34
53,1	56,8	51,6	57,7	unemployed persons at the age of 24 and less		35
10,0	13,3	11,3	12,1	out of work for longer than 1 year		36
40,3	37,7	41,3	34,4	possessing benefit rights		37
14,9	15,8	17,1	13,8	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per job offer		38
13	17	27	13	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %		39
5,4	4,1	4,4	5,8	Average monthly gross wages and salaries ^k in PLN		40
4549,00	4808,56	5942,59	4476,84			

wody na ujęciach przed wtoczeniem do sieci. d Ludność korzystająca — dane szacunkowe, ludność ogółem oraz ludność diwienia odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych i innych. f Pozycja „odpady komunalne względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich miejsc pracy; bez pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezwynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpie-

drawal by intakes before entering the network. d Population connected to — estimated data, the total population as well as vicing the extractive industries (of which heaps and settling ponds) own and others. f Estimate "municipal waste collected" 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. g Population based on balance. h Including public safety; for employed persons on private farms in agriculture — estimated data. k Excluding wages and salaries of

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Pod- karpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
1	Powierzchnia (geodezyjna) ogólna (stan w dniu 31 XII) w km ²	17846	20187	18323	12333
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 31 XII):				
2	gminy	160	118	123	167
3	powiaty	21	14	16	17
4	miasta na prawach powiatu	4	3	4	19
5	Miasta (stan w dniu 31 XII)	51	40	42	71
6	Miejscowości wiejskie (stan w dniu 31 XII)	1663	3758	2877	1293
	Stan i ochrona środowiska				
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	0,1	0,1	0,2	0,4
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:				
8	produkcyjne ^b (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	53,1	12,6	39,4	22,3
9	napelniania i uzupełniania stawów rybnych	14,2	22,8	0,5	14,8
10	eksploatacji sieci wodociągowej ^c	32,8	64,5	60,1	62,8
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ^d :				
11	ogółem	75,6	68,7	83,1	81,7
12	miast	96,4	97,0	94,4	91,3
13	wsí	60,9	24,6	63,5	50,0
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
14	pyłowych	99,4	98,7	99,6	99,7
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	47,2	24,5	86,8	25,8
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w % powierzchni ogólnej	44,9	31,6	32,8	22,1
17	Odpady nieszkodliwe poprzez składowanie ^e (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w % odpadów wytworzonych	—	—	3,2	7,8
18	Odpady komunalne przeznaczone (w ciągu roku) do recyklingu ^f w % odpadów komunalnych zebranych	18,5	22,5	19,8	38,8
	Ludność^g				
19	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	2127,2	1178,4	2343,9	4517,6
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,0	51,3	51,3	51,8
21	na 100 mężczyzn	104	105	105	107
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31 XII) w % ludności ogółem	41,4	60,8	63,5	76,6
23	Ludność (stan w dniu 31 XII) na 1 km ² powierzchni ogólnej	119	58	128	366
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,7	9,6	11,1	9,0
25	Zgony ^h na 1000 ludności	9,4	10,6	9,6	11,4
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	4,0	3,7	3,6	4,6
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	-1,0	1,5	-2,5
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,4	-1,7	2,7	-1,0
	Przeciętne trwanie życia:				
29	mężczyźni	75,4	74,3	74,8	73,8
30	kobiety	83,2	83,1	81,8	80,8
	Rynek pracy. Wynagrodzenia				
31	Pracujący ⁱ (stan w dniu 31 XII): w tysiącach	874,6	447,4	894,8	1777,2
32	na 1000 ludności	411	380	382	393
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	75,5	33,3	41,8	66,5
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
34	kobiety	53,4	47,5	62,8	56,6
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	13,6	12,4	13,7	10,5
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,3	43,1	32,2	31,8
37	posiadający prawo do zasiłku	15,6	13,9	18,1	16,1
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	75	55	15	8
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	7,9	6,9	4,5	3,6
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^k w zł	4224,70	4367,14	4838,67	4922,79

b Z ujęć własnych. c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. d Ludność korzystająca — dane szacunkowe, kach i w obiektach nieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym haldach i stawach osadowych) własnych i innych. jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami i Według faktycznego miejsca pracy; bez pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie szacunkowe. k Bez wynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony

b From own intakes. c Water withdrawal by intakes before entering the network. d Population connected to — estim its own; on landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps and settling ponds) own and others. generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management conducting activity within the scope of national defence and public safety; for employed persons on private farms in agri scope of national defence and public safety.

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS		No.
					SPECIFICATION	
11710	24173	29826	22905	Total (geodetic) area (as of 31 XII) in km ²		1
				Units of territorial division (as of 31 XII):		
102	116	226	113	gminas		2
13	19	31	18	powiats		3
1	2	4	3	cities with powiat status		4
43	50	113	66	Towns (as of 31 XII)		5
2474	3874	5456	3015	Rural localities (as of 31 XII)		6
				Environmental protection		
				Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31 XII) in % of total area		7
0,3	0,2	0,3	0,1	Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:		
				production ^b (excluding agriculture, forestry and fishing)		8
90,8	29,5	76,4	86,6	filling and completing fish ponds		9
5,0	15,7	6,8	3,3	exploitation of water supply network ^c		10
4,2	54,8	16,8	10,2	Population connected to wastewater treatment plants in % of population ^d :		
				total		11
65,0	77,1	73,4	83,0	urban areas		12
95,6	96,5	94,5	94,5	rural areas		13
39,6	49,1	48,6	58,2	Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:		
				particulates		14
99,9	98,8	99,7	99,7	gases (excluding carbon dioxide)		15
56,9	3,3	71,3	70,5	Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII) in % of total area		16
64,9	46,7	29,6	21,8	Waste disposed by landfilling ^e (during the year; excluding municipal waste) in % of waste generated		17
50,7	—	13,0	37,0	Municipal waste designated (during the year) for recycling ^f in % of municipal waste collected		18
24,5	20,0	20,9	26,1	Population^g		
1234,0	1422,7	3498,7	1696,2	Population (as of 31 XII) in thousands		19
51,2	51,1	51,3	51,4	Females: in % of total population		20
105	104	106	106	per 100 males		21
				Population in urban areas (as of 31 XII) in % of total population		22
45,4	59,2	54,0	68,4	Population (as of 31 XII) per 1 km ² of total area		23
105	59	117	74	Live births per 1000 population		24
8,3	9,1	10,7	8,6	Deaths ^h per 1000 population		25
11,7	10,4	9,8	10,9	Infant deaths per 1000 live births		26
2,8	4,0	3,2	3,9	Natural increase per 1000 population		27
-3,5	-1,4	0,9	-2,3	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population		28
-2,8	-2,6	0,4	-0,4	Life expectancy:		
				males		29
73,8	73,0	74,3	73,6	females		30
82,2	81,2	81,5	81,2	Labour market. Wages and salaries		
				Employed persons ⁱ (as of 31 XII): in thousands		31
486,1	458,6	1583,0	575,4	per 1000 population		32
394	322	453	339	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands		33
42,0	45,7	46,3	41,8	In % of registered unemployed (as of 31 XII):		
				women		34
52,7	58,0	60,4	58,1	unemployed persons at the age of 24 and less		35
13,6	13,3	13,8	10,9	out of work for longer than 1 year		36
37,8	34,1	27,5	35,8	possessing benefit rights		37
16,7	19,7	19,6	17,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per job offer		38
53	22	14	13	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %		39
8,0	9,1	2,8	6,8	Average monthly gross wages and salaries ^k in PLN		40
4259,60	4136,26	4499,63	4479,46			

ludność ogółem oraz ludność miast i wsi — na podstawie bilansu. e We własnym zakresie przez wytwórcę; na składowis-f Pozycja „odpady komunalne zebrane” obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. g Ludność na podstawie bilansu. h Łącznie ze zgonami niemowląt. obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

ated data, the total population as well as population of urban and rural areas — based on balance. e By waste producer on f Estimate "municipal waste collected" includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste system. g Population based on balance. h Including infant deaths. i By actual workplace; excluding budgetary units culture — estimated data. k Excluding wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomor- skie	Lubelskie	Lubuskie
		Mieszkania. Infrastruktura komunalna				
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):					
1	mieszkania: w tysiącach	14812,8	1208,2	759,8	787,7	381,0
2	na 1000 ludności	386	417	367	374	377
3	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	74,4	72,7	70,6	77,5	73,9
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
4	mieszkania: w tysiącach	207,4	22,1	8,1	7,3	4,1
5	na 1000 ludności	5,4	7,6	3,9	3,5	4,1
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	88,6	76,8	94,2	100,7	92,7
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
7	wody z wodociągów w hm ³	1292,2	98,8	73,5	61,2	31,3
8	energii elektrycznej w GWh	30613,2	2373,4	1551,9	1448,9	794,7
9	gazu z sieci w GWh	47855,3	4333,2	1539,0	1899,9	1343,1
	Edukacja i wychowanie					
	Uczniowie ^b w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
10	podstawowych	3061,5	219,3	164,2	162,1	81,6
11	branżowych I stopnia ^c	207,9	13,7	14,0	9,4	6,4
12	liceach ogólnokształcących	642,3	42,8	29,7	39,8	13,5
13	technikach ^d	662,6	43,0	39,2	39,2	18,3
14	policealnych	188,4	13,6	11,4	11,4	3,6
	Absolwenci ^e szkół w tys.:					
15	podstawowych	363,3	25,2	19,5	19,8	9,6
16	gimnazjów	327,4	21,3	18,6	18,6	8,0
17	zasadniczych zawodowych ^c	44,5	2,6	3,0	2,2	1,2
18	liceów ogólnokształcących	144,8	9,1	7,0	9,1	2,8
19	techników ^d	110,0	6,9	6,6	6,8	2,9
20	policealnych	55,4	4,0	3,9	4,3	0,8
21	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	929	932	879	904	916
	Ochrona zdrowia^f i pomoc społeczna					
22	Łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	43,5	45,3	42,8	47,4	39,3
23	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez międzydziałalowego ruchu chorych) ^h na 10 tys. ludności	1945	1906	1775	2152	1666
24	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	8,6	8,7	8,5	8,9	7,4
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej ⁱ (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności:					
25	miejsca	31,0	29,1	28,1	27,2	29,0
26	mieszkańcy	29,3	28,0	26,1	25,5	28,2
27	Dzieci w żłobkach ^j i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	123,9	191,6	100,0	92,7	145,1
	Kultura i turystyka					
28	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	17,2	16,7	19,2	18,1	17,4
29	Widzowie w kinach na 1000 ludności	1614	1954	1519	1068	1331
	Baza noclegowa turystyki ^k w tys.:					
30	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	825,5	71,0	31,9	28,0	19,8
31	korzystający z noclegów	35668,1	3932,3	1358,7	1146,1	720,8
	Nauka					
32	Nakłady ^{lm} na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2018 r.	1,21	1,09	0,65	1,01	0,48
33	Badacze ^{mn} pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo	5,9	7,1	3,6	4,1	1,6

a Zamieszkałe i niezamieszkałe; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół polytechnicznych i uczelni zawodowych. c Z roku szkolnego 2018/19. d Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły (UE) nr 995/2012 z dnia 26 października 2012 r., statystyki dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo na podstawie badania

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Data do not include health care in prisons. d Excluding day-care. e Including community self-help with consideration of imputation for units, which refused to participate in the survey. f Intramural; excluding depreciation research and development at regional level have been compiled on the basis of local units data. g In full-time equivalents of the Labour Force Survey (LFS) — annual averages.

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS	No.
				SPECIFICATION	
				Dwellings. Municipal infrastructure	
				Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):	
1032,2	1220,6	2344,4	360,0	dwellings: in thousands	1
421	358	432	366	per 1000 population	2
69,7	78,8	72,4	81,2	average useful floor area per dwelling in m ²	3
				Dwellings completed:	
9,7	21,8	43,2	2,7	dwellings: in thousands	4
4,0	6,4	8,0	2,8	per 1000 population	5
97,4	88,3	82,3	106,1	average useful floor area per dwelling in m ²	6
				Consumption in households of:	
93,5	95,7	215,1	31,2	water from water supply systems in hm ³	7
2041,5	2858,0	5046,4	823,6	electricity in GWh	8
1848,6	5429,5	9546,8	794,2	gas from gas supply system in GWh	9
				Education	
				Pupils and students ^b in schools (as of beginning of the school year) in thousands:	
186,5	280,8	467,4	68,2	primary	10
9,8	21,7	19,9	5,9	stage I sectoral vocational schools ^c	11
42,1	59,6	118,9	11,7	general secondary	12
40,1	64,2	81,6	17,1	technical secondary ^d	13
12,6	14,2	29,4	4,8	post-secondary	14
				Graduates ^{be} of schools in thousands:	
22,0	34,2	55,6	8,0	primary	15
18,6	31,9	48,6	7,2	lower secondary	16
2,0	5,2	4,1	1,4	basic vocational ^c	17
9,4	14,0	25,1	2,9	general secondary	18
6,7	11,4	12,8	3,1	technical secondary ^d	19
3,8	4,1	7,6	1,2	post-secondary	20
921	945	976	950	Children attending pre-primary education establishments (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	21
				Health care^f and social welfare	
46,9	40,3	44,3	39,1	Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thousand population	22
2238	1790	2111	1603	In-patients in general hospitals (in in-patient care; excluding inter-ward patient transfers) ^g per 10 thousand population	23
9,1	8,7	9,4	7,5	Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	24
				Stationary facilities of social welfare facilities ^h (including branches; as of 31 XII) per 10 thousand population:	
33,0	31,6	32,4	43,4	places	25
32,0	30,1	30,5	41,0	residents	26
115,5	119,9	135,1	171,5	Children in nurseries ⁱ and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to the age of 3	27
				Culture and tourism	
18,7	14,7	15,5	17,1	Public library loans per borrower in vol.	28
147	1582	2185	884	Audience in cinemas per 1000 population	29
				Tourist accommodation establishments ^k in thousands:	
24,2	104,9	64,4	9,8	bed places (as of 31 VII)	30
1423,6	5597,5	5536,2	447,0	tourists accommodated	31
				Science	
0,94	2,14	1,99	0,63	Expenditures ^{lm} on research and development in ratio to gross domestic product (current prices) in % in 2018	32
4,7	10,0	11,4	3,0	Researchers ^{mn} employed in research and development per 1000 economically active persons	33

cealnych. c, d Łącznie ze szkołami: c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, d — artystycznymi ogólnokształcącymi g Bez opieki dziennej. h Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. i Łącznie z dziećmi w oddziałach żłobkowych. wily udziału w badaniu. l Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. m Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym poziomu regionalnym zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. n W ekwiwalentach pełnego czasu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

schools. c, d Including: c — special job-training schools, d — general art schools leading to professional certification. e For homes. i Including children in nursery wards. k Concern establishments with 10 and more bed places; data were compiled of fixed assets. m According to Commission Implementing Regulation (EU) No. 995/2012 of 26 October 2012, statistics on (FTE); for calculating the ratio, as the base (denominator) number of economically active persons was adopted on the basis

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
	WYSZCZEGÓLNIENIE				
	Mieszkania. Infrastruktura komunalna				
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				
1	mieszkania: w tysiącach	678,7	460,4	896,7	1786,7
2	na 1000 ludności	319	391	383	396
3	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	82,2	77,1	72,3	71,5
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
4	mieszkania: w tysiącach	9,2	6,1	18,4	14,0
5	na 1000 ludności	4,3	5,2	7,9	3,1
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	101,9	95,7	81,4	107,3
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
7	wody z wodociągów w hm ³	50,9	42,3	81,4	139,3
8	energii elektrycznej w GWh	1262,6	937,7	1826,6	3688,1
9	gazu z sieci w GWh	2907,7	647,5	2512,9	5553,2
	Edukacja i wychowanie				
	Uczniowie ^b w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
10	podstawowych	165,7	88,2	200,9	343,4
11	branżowych I stopnia ^c	11,0	4,5	17,2	22,0
12	liceach ogólnokształcących	36,7	20,8	39,5	66,3
13	technikach ^d	44,1	20,3	40,6	76,6
14	policealnych	8,9	6,4	11,3	24,1
	Absolwenci ^{be} szkół w tys.:				
15	podstawowych	20,4	10,4	24,2	39,9
16	gimnazjów	18,1	9,9	21,7	35,7
17	zasadniczych zawodowych ^e	2,9	1,1	3,0	4,5
18	liceów ogólnokształcących	9,4	4,8	8,5	14,9
19	techników ^d	8,1	3,6	6,4	12,8
20	policealnych	3,2	2,0	2,6	6,0
21	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	916	928	905	938
	Ochrona zdrowia^f i pomoc społeczna				
22	Łóżka w szpitalach ogólnych ^g (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	44,0	43,2	36,0	51,5
23	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez międzyoddziałowego ruchu chorych) ^g na 10 tys. ludności	2010	1974	1578	1934
24	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,9	8,6	8,6	9,0
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej ^h (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności:				
25	miejsca	28,1	29,9	32,3	30,5
26	mieszkańcy	26,1	27,8	29,9	28,8
27	Dzieci w żłobkach ⁱ i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	112,4	122,1	105,9	115,4
	Kultura i turystyka				
28	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	19,1	19,2	13,5	18,0
29	Widzowie w kinach na 1000 ludności	1110	1192	1937	1713
	Baza noclegowa turystyki ^k w tys.:				
30	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	35,7	15,0	119,5	51,6
31	korzystający z noclegów	1297,0	688,5	3238,7	2903,2
	Nauka				
32	Nakłady ^{lm} na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2018 r.	1,10	0,71	1,40	0,72
33	Badacze ^{mn} pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo	3,9	3,2	6,8	4,6

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli dających uprawnienia zawodowe. e Z roku szkolnego 2018/19. f Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych. k Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmó Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 października 2012 r., statystyki dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo na podstawie Badania

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary the 2018/19 school year. f Data do not include health care in prisons. g Excluding day-care. h Including community self-help with consideration of imputation for units, which refused to participate in the survey. i Intramural; excluding depreciation research and development at regional level have been compiled on the basis of local units data. n In full-time equivalents of the Labour Force Survey (LFS) — annual averages.

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS		No.
					SPECIFICATION	
					Dwellings. Municipal infrastructure	
					Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):	
450,8	525,0	1251,7	668,8		dwelling: in thousands	1
365	369	358	394		per 1000 population	2
75,1	68,9	81,6	70,9		average useful floor area per dwelling in m ²	3
					Dwellings completed:	
3,9	5,8	22,2	9,0		dwelling: in thousands	4
3,1	4,1	6,3	5,3		per 1000 population	5
102,5	83,3	91,1	75,0		average useful floor area per dwelling in m ²	6
					Consumption in households of:	
34,2	45,7	141,0	57,2		water from water supply systems in hm ³	7
794,2	1029,5	2880,0	1256,0		electricity in GWh	8
975,6	1019,1	4958,0	2547,0		gas from gas supply system in GWh	9
					Education	
					Pupils and students ^b in schools (as of beginning of the school year) in thousands:	
					primary	10
89,5	111,8	304,5	127,4		stage I sectoral vocational schools ^c	11
6,0	9,9	27,2	9,4		general secondary	12
20,0	21,6	54,6	24,8		technical secondary ^d	13
23,7	24,3	64,0	26,1		post-secondary	14
7,6	6,8	15,0	7,2		Graduates ^{be} of schools in thousands:	
					primary	15
11,1	13,5	34,7	15,3		lower secondary	16
10,4	12,4	32,6	13,7		basic vocational ^c	17
1,2	2,1	6,1	1,8		general secondary	18
5,1	5,0	12,4	5,3		technical secondary ^d	19
3,9	4,0	10,1	4,0		post-secondary	20
4,1	1,6	4,1	2,0		Children attending pre-primary education establishments (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	21
899	863	942	904		Health care^f and social welfare	
					Beds in general hospitals ^g (as of 31 XII) per 10 thousand population	22
43,3	43,9	37,4	40,5		In-patients in general hospitals (in in-patient care; excluding inter-ward patient transfers) ^g per 10 thousand population	23
2138	2002	1967	1872		Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	24
8,0	7,8	8,2	8,6		Stationary facilities of social welfare facilities ^h (including branches; as of 31 XII) per 10 thousand population:	
					places	25
35,5	37,0	26,0	32,9		residents	26
33,9	35,3	24,7	31,2		Children in nurseries ⁱ and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to the age of 3	27
84,7	86,1	122,2	146,7		Culture and tourism	
					Public library loans per borrower in vol.	28
19,6	19,0	19,7	16,7		Audience in cinemas per 1000 population	29
1065	1222	1795	1443		Tourist accommodation establishments ^k in thousands:	
					bed places (as of 31 VII)	30
18,4	43,0	42,9	145,4		tourists accommodated	31
656,3	1377,5	2133,2	3211,5		Science	
					Expenditures ^{lm} on research and development in ratio to gross domestic product (current prices) in % in 2018	32
0,56	0,56	0,75	0,55		Researchers ^{mm} employed in research and development per 1000 economically active persons	33
1,8	2,7	3,6	3,0			

cealnych. c, d Łącznie ze szkołami: c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, d — artystycznymi ogólnokształcącymi g Bez opieki dziennej. h Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. i Łącznie z dziećmi w oddziałach żłobkowych. wily udziału w badaniu. l Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. m Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym poziomu regionalnym zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. n W ekwiwalentach pełnego czasu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

schools. c, d Including: c — special job-training schools, d — general art schools leading to professional certification. e For homes. i Including children in nursery wards. k Concern establishments with 10 and more bed places; data were compiled of fixed assets. m According to Commission Implementing Regulation (EU) No. 995/2012 of 26 October 2012, statistics on (FTE); for calculating the ratio, as the base (denominator) number of economically active persons was adopted on the basis

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	WOJEWÓDZTWA				
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
Rolnictwo^a						
1	Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	14689,5	912,0	1033,3	1454,1	401,4
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	99,1	99,3	99,6	99,3	99,4
Zbiory w tys. t:						
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	22664,1	1945,8	1876,6	2812,6	582,8
4	ziemniaki	6481,6	353,4	487,3	335,5	58,7
5	buraki cukrowe	13836,6	1165,4	2782,3	2019,5	93,3
Plony z 1 ha w dt:						
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	36,6	43,6	39,3	39,6	31,9
7	ziemniaki	214	212	199	195	188
8	buraki cukrowe	575	562	566	534	582
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:						
9	bydło	43,3	11,7	50,7	26,8	20,6
10	trzoda chlewna	73,4	20,4	103,0	29,4	33,0
Produkcja:						
żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej ^b :						
11	w tysiącach ton	5480,7	107,8	334,7	234,1	127,8
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	373	118	324	161	318
mleka krowiego:						
13	w milionach litrów	14089,9	180,7	1055,1	807,8	84,9
14	na 1 ha użytków rolnych w l	959	198	1021	556	211
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^c w kg:						
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	129,7	156,8	171,7	152,3	92,4
16	wapniowych	55,9	77,9	49,5	71,8	24,5
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha w 2016 r.	9,7	16,0	11,0	7,8	19,7
Leśnictwo						
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9462,9	611,2	432,1	594,1	710,4
19	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	29,6	29,8	23,5	23,3	49,3
20	Odnowienia i zalesienia w ha	64205,2	4179,6	5090,3	2743,8	5872,0
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w tys. m ³	40637,9	3522,9	2117,3	1932,1	3495,6
Przemysł i budownictwo						
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	1615203	140427	66715	42715	39558
23	Produkcja budowlano-montażowa ^d (ceny bieżące) w mln zł	230209	22790	10788	9938	5105
Transport, poczta i telekomunikacja						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e (stan w dniu 31 XII):						
24	w kilometrach	19398	1718	1322	970	927
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,2	8,6	7,4	3,9	6,6
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII):						
26	w kilometrach	307066	20551	19194	22853	9004
27	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	98,2	103,0	106,8	91,0	64,4
28	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 placówkę pocztową ^f	1553	1429	1571	1722	1453
29	Łączna abonencka ^g (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	93,4	95,9	72,9	75,5	90,1
Handel. Ceny						
30	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	917671	61131	27435	28674	17709
31	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	115	123	109	119	93
32	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2018=100	102,3	102,1	102,3	102,3	102,5
Investycje. Środki trwałe						
33	Nakłady inwestycyjne ^h (ceny bieżące) w mln zł	320937	33611	12132	12757	6334
34	Wartość brutto środków trwałych ⁱ (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł	4263508	340283	187021	181164	119160
Rachunki regionalne¹ w 2018 r.						
35	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	2121555	175690	93294	79472	46145
36	w tym wartość dodana brutto	1857482	153822	81681	69580	40401
37	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2017=100	105,4	104,9	105,4	102,7	104,2
38	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	55230	60562	44854	37458	45443
39	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w zł	32416	34150	29010	27614	28796
40	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2017=100	103,1	104,5	102,2	101,0	101,6

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha we, kozie, królicze i dziczyzna; od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współ przez podmioty budowlane (system zleceniowy); według miejsca wykonywania robót. e łącznie z szerokotorowymi; dane pocztowego wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych, g — operatorów telekomunikacyjnych

a Data excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural and game; since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals system); by work-site-location. e Including broad gauge; data concern PKP network as well as other entities managing g — operators of the public telecommunication network. h By location of investments. i Grouping by the local kind-of-act

Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS	No.
				SPECIFICATION	
				Agriculture^a	
987,3	570,9	1991,7	517,2	Agricultural land (as of June) in thousand ha	1
99,0	99,3	98,3	99,7	of which area in good agricultural condition in %	2
				Crop production in thousand tonnes:	
1376,4	641,0	2037,4	1462,1	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	3
820,7	457,6	809,3	157,8	potatoes	4
310,2	79,3	1057,2	1008,4	sugar beets	5
				Yields per 1 ha in dt:	
29,4	35,4	29,3	51,6	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	6
228	205	215	247	potatoes	7
589	636	533	636	sugar beets	8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:	
50,0	30,1	61,4	24,5	cattle	9
113,4	21,9	55,8	60,0	pigs	10
				Production:	
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight ^b :	
379,9	123,2	1175,6	115,1	in thousand tonnes	11
385	216	590	223	per 1 ha of agricultural land in kg	12
				of cows' milk:	
1096,4	285,0	3301,8	277,4	in million litres	13
1110	499	1658	536	per 1 ha of agricultural land in litres	14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^c in kg:	
133,7	90,3	111,4	188,8	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	15
50,1	26,8	116,7	124,5	lime	16
7,3	5,0	8,5	13,8	Agricultural land area per 1 tractor in ha in 2016	17
				Forestry	
399,1	440,5	846,4	257,8	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha	18
21,5	28,7	23,5	26,7	Forest cover (as of 31 XII) in %	19
2553,3	1399,1	4028,6	1935,6	Renewals and afforestations in ha	20
1444,0	1324,8	2416,1	1429,2	Removals (timber) in thousand m ³	21
				Industry and construction	
87133	116193	323581	33418	Sold production of industry (current prices) in PLN millions	22
12254	21678	37977	6144	Construction and assembly production ^d (current prices) in PLN millions	23
				Transport, post and telecommunications	
				Railway lines operated, standard gauge ^e (as of 31 XII):	
1084	1083	1723	786	in kilometres	24
5,9	7,1	4,8	8,4	per 100 km ² of total area in km	25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII):	
21009	26244	39212	8461	in kilometres	26
115,3	172,8	110,3	89,9	per 100 km ² of total area in km	27
1527	1806	1466	1783	Population (as of 31 XII) per 1 post office ^f	28
71,1	107,8	134,8	98,8	Subscriber lines ^g (as of 31 XII) per 1000 population	29
				Trade. Prices	
42182	74042	265798	10324	Retail sales (current prices) in PLN millions	30
112	115	114	119	Population (as of 31 XII) per 1 shop	31
102,6	102,9	102,2	102,3	Price index of consumer goods and services — 2018=100	32
				Investments. Fixed assets	
18292	24222	72931	7834	Investment outlays ^h (current prices) in PLN millions	33
263391	318941	909484	105808	Gross value of fixed assets ⁱ (as of 31 XII; current book-keeping prices) in PLN millions	34
				Regional accounts¹ in 2018	
126981	172708	477857	43353	Gross domestic product (current prices) in PLN millions	35
111176	151211	418378	37957	of which gross value added	36
104,5	106,1	106,4	104,9	Gross domestic product (constant prices) — 2017=100	37
51397	50861	88626	43879	Gross domestic product (current prices) per capita in PLN	38
				Gross nominal disposable income in the households sector per capita in PLN	39
33363	30914	39087	29463	Gross real disposable income in the households sector — 2017=100	40
103,3	103,7	103,1	104,8		

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobioczynników przeliczeniowych żywcą rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. c W roku gospodarczym 2018/19. d Zrealizowana dotychczasowa sieć PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. f, g Dane dotyczą: f — operatora sieci publicznej. h Według lokalizacji inwestycji. i Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

tural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit for slaughter in warm post-slaughter weight. c In the 2018/19 farming year. d Realised by construction entities (contract railway infrastructure. f, g Data concern: f — the postal appointed operator and other (alternative) postal operators, ivity unit method.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2019 R. (dok.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2019 (cont.)

Lp.	WOJEWÓDZTWA WYSZCZEGÓLNIENIE	Pod- karpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
	Rolnictwo^a				
1	Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	579,1	1094,5	757,2	362,3
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	98,7	99,3	99,4	98,8
	Zbiory w tys. t:				
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	612,5	794,8	1467,8	627,4
4	ziemniaki	498,1	291,4	612,6	119,1
5	buraki cukrowe	237,0	0,3	669,6	103,7
	Plony z 1 ha w dt:				
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	33,6	26,9	42,1	36,1
7	ziemniaki	219	196	286	162
8	buraki cukrowe	638	286	742	701
	Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:				
9	bydło	12,8	94,1	29,0	35,6
10	trzoda chlewna	22,3	29,2	101,9	54,9
	Produkcja:				
	żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej ^b :				
11	w tysiącach ton	77,1	292,7	325,7	290,5
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	133	267	430	802
	mleka krowiego:				
13	w milionach litrów	160,9	2822,9	371,8	270,2
14	na 1 ha użytków rolnych w l	278	2579	491	746
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^c w kg:				
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	83,3	106,1	147,2	126,2
16	wapniowych	14,9	10,4	31,7	37,6
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha w 2016 r.	6,0	9,9	15,0	8,0
	Leśnictwo				
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	692,3	633,9	684,7	405,7
19	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	38,2	30,9	36,4	32,1
20	Odnowienia i zalesienia w ha	2856,0	2571,0	8425,6	3093,5
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w tys. m ³	2645,4	1995,4	3229,2	1617,6
	Przemysł i budownictwo				
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	56402	31997	109443	249473
23	Produkcja budowlano-montażowa ^d (ceny bieżące) w mln zł	9089	5603	17079	26418
	Transport, poczta i telekomunikacja				
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e (stan w dniu 31 XII):				
24	w kilometrach	978	757	1194	1925
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	3,7	6,5	15,6
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII):				
26	w kilometrach	17304	13736	14547	22037
27	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	97,0	68,0	79,4	178,7
28	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 placówkę pocztową ^f	1981	1632	1319	1503
29	łącza abonenckie ^g (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	83,9	75,0	108,3	101,2
	Handel. Ceny				
30	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	27632	16145	48760	67447
31	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	133	123	118	119
32	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2018=100	102,3	102,4	101,9	101,9
	Inwestycje. Środki trwałe				
33	Nakłady inwestycyjne ^h (ceny bieżące) w mln zł	14409	8441	17150	37091
34	Wartość brutto środków trwałych ⁱ (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł	189407	111096	242695	482815
	Rachunki regionalne¹ w 2018 r.				
35	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	83062	46860	124953	260532
36	w tym wartość dodana brutto	72723	41027	109400	228103
37	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2017=100	106,5	104,8	105,8	105,3
38	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	39019	39622	53669	57384
39	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w zł	25728	26751	31518	36594
40	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2017=100	103,0	101,4	103,1	105,8

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha we, kozie, królicze i dziczyzna; od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współ przez podmioty budowlane (system zleceń); według miejsca wykonywania robót. e łącznie z szerokotorowymi; dane pocztowego wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych, g — operatorów telekomunikacyjnych

a Data excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural and game; since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals (system); by work-site-location. e Including broad gauge; data concern PKP network as well as other entities managing g — operators of the public telecommunication network. h By location of investments. i Grouping by the local kind-of-act

Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	VOIVODSHIPS	No.
				SPECIFICATION	
				Agriculture^a	
467,0	945,4	1760,0	856,1	Agricultural land (as of June) in thousand ha	1
98,9	97,9	99,6	98,9	of which area in good agricultural condition in %	2
				Crop production in thousand tonnes:	
611,4	1283,2	2821,3	1711,1	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	3
264,7	164,0	781,9	269,7	potatoes	4
188,4	198,3	3025,0	898,7	sugar beets	5
				Yields per 1 ha in dt:	
29,7	40,0	34,3	42,0	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	6
205	215	193	240	potatoes	7
609	609	567	582	sugar beets	8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:	
34,0	50,3	59,4	12,6	cattle	9
38,8	56,7	222,5	29,4	pigs	10
				Production:	
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight ^b :	
158,1	327,9	1214,5	196,0	in thousand tonnes	11
338	347	690	229	per 1 ha of agricultural land in kg	12
				of cows' milk:	
217,7	1031,4	1963,7	162,2	in million litres	13
466	1091	1116	190	per 1 ha of agricultural land in litres	14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^c in kg:	
101,2	97,3	144,3	127,0	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	15
14,8	49,5	35,3	57,8	lime	16
5,8	18,6	10,7	25,9	Agricultural land area per 1 tractor in ha in 2016	17
				Forestry	
338,4	785,9	789,3	841,1	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha	18
28,3	31,7	25,8	35,7	Forest cover (as of 31 XII) in %	19
1855,2	5215,6	6553,2	5833,0	Renewals and afforestations in ha	20
1416,2	3702,1	3672,4	4677,7	Removals (timber) in thousand m ³	21
				Industry and construction	
32991	38309	198983	47865	Sold production of industry (current prices) in PLN millions	22
5489	5449	24741	9669	Construction and assembly production ^d (current prices) in PLN millions	23
				Transport, post and telecommunications	
				Railway lines operated, standard gauge ^e (as of 31 XII):	
721	1138	1889	1183	in kilometres	24
6,2	4,7	6,3	5,2	per 100 km ² of total area in km	25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII):	
14740	14005	30211	13958	in kilometres	26
125,9	57,9	101,3	60,9	per 100 km ² of total area in km	27
1913	1664	1488	1337	Population (as of 31 XII) per 1 post office ^f	28
65,6	70,3	63,9	89,2	Subscriber lines ^g (as of 31 XII) per 1000 population	29
				Trade. Prices	
16960	14991	173571	24869	Retail sales (current prices) in PLN millions	30
125	129	103	103	Population (as of 31 XII) per 1 shop	31
102,5	102,6	102,6	102,3	Price index of consumer goods and services — 2018=100	32
				Investments. Fixed assets	
6185	8388	29790	11370	Investment outlays ^h (current prices) in PLN millions	33
101376	127866	397631	185370	Gross value of fixed assets ⁱ (as of 31 XII; current book-keeping prices) in PLN millions	34
				Regional accounts^j in 2018	
49683	54524	208190	78252	Gross domestic product (current prices) in PLN millions	35
43499	47737	182276	68512	of which gross value added	36
105,9	103,4	104,6	105,0	Gross domestic product (constant prices) — 2017=100	37
39926	38094	59643	45949	Gross domestic product (current prices) per capita in PLN	38
28358	27845	33273	31411	Gross nominal disposable income in the households sector per capita in PLN	39
102,1	101,8	100,7	103,4	Gross real disposable income in the households sector — 2017=100	40

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobioczynników przeliczeniowych żywcą rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. c W roku gospodarczym 2018/19. d Zrealizowana dotychczasowa sieć PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. f, g Dane dotyczą: f — operatora sieci publicznej. h Według lokalizacji inwestycji. i Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

tural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit for slaughter in warm post-slaughter weight. c In the 2018/19 farming year. d Realised by construction entities (contract railway infrastructure. f, g Data concern: f — the postal appointed operator and other (alternative) postal operators, ivory unit method.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej:			Extreme points of the national border:
na północ (szerokość geograficzna północna) — przylądek Rozewie	54°50'	.	in the north (northern geographic latitude) — cape Rozewie
na południe (szerokość geograficzna północna) — szczyt Opolonek (Bieszczady)	49°00'	.	in the south (northern geographic latitude) — Opolonek Peak (Bieszczady)
na zachód (długość geograficzna wschodnia) — na zachód od Cedyni	14°07'	.	in the west (eastern geographic longitude) — west of Cedynia
na wschód (długość geograficzna wschodnia) — kolano Bugu na wschód od Strzyżowa ...	24°09'	.	in the east (eastern geographic longitude) — Bug river bend, east of Strzyżów
Rozciągłość: z południa na północ	5°50'	649	Extent: from south to north
z zachodu na wschód	10°02'	689	from west to east

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. TERYTORIUM I GRANICE
TERRITORY AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Terytorium w km ²	322719	100,0	Territory in km ²
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311895	96,7	land area (including inland waters)
morskie wody wewnętrzne	2041	0,6	internal waters
morze terytorialne	8783	2,7	territorial sea
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km ²	22595	.	Area of exclusive economic zone in km ²
Długość granicy państwowej w km	3511	100,0	Length of the national border in km
lądowej	3071	87,5	land border
w tym na wodach granicznych	1295	36,9	of which boundary of territorial waters
z Rosją	210	6,0	with Russia
z Litwą	104	3,0	with Lithuania
z Białorusią	418	11,9	with Belarus
z Ukrainą	535	15,2	with Ukraine
ze Słowacją	541	15,4	with Slovakia
z Czechami	796	22,7	with Czechia
z Niemcami	467	13,3	with Germany

TABL. 2. **TERYTORIUM I GRANICE (dok.)**
TERRITORY AND BORDERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Długość granicy państwowej w km (dok.)			Length of the national border in km (cont.)
morskiej	440	12,5	sea border
na morzu ^a	395	11,3	at sea ^a
odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego:			sections demarcating the area of territorial sea:
z Rosją	22	0,6	with Russia
z Niemcami	22	0,6	with Germany
Długość linii brzegowej w km	770 ^b	.	Length of coast in km
Na 1 km granicy przypada terytorium w km ²	92	.	Territory in km ² per 1 km of border

^a Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zatoce Gdańskiej — od linii podstawowej morza terytorialnego. ^b W tym Mierzeja Helska — 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

U w a g a. Według stanu w dniu 1 stycznia 2020 r. powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312722 km² i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) — 311895 km² oraz część morskich wód wewnętrznych — 827 km², tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim wraz z wodami portów, Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów graniczących z wodami morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

^a Running along a line 12 nautical miles from the coast line, and 12 nautical miles from the primary line of territorial sea in the Gulf of Gdańsk. ^b Of which the Hel Peninsula — 74 km; including Szczecin Bay and Wisła Bay.

N o t e. As of 1 January 2020, the total area of the country according to the administrative division amounts to 312722 km² and includes a land area (including inland waters) of 311895 km² as well as a part of internal waters — 827 km², i.e.: a part of the Wisła Bay including waters of ports, a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Bay including Świna and Dziwna as well as Kamieński Bay including waters of ports, Odra between the Szczecin Bay and waters of Szczecin port as well as waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography, the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation as well as the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL	W % powierzchni ogólnej kraju ^a In % of total area of the country ^a	NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS AND LOCALITIES	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
P O L S K A P O L A N D	100,0	Najwyższy położony punkt — Rysy	2499
Poniżej 0 m	0,5	The highest point — Rysy	
Below		Najwyższa położona miejscowość — Zako- pane	1125
0— 100	24,1	The highest locality — Zakopane	
100— 200	50,3		
200— 300	16,5	Najniższy położony punkt — na terenie wsi Raczki Elbląskie	-2,2
300— 500	5,4	The lowest point — in the village of Raczki Elbląskie	
500—1000	3,0		
Powyżej 1000 m	0,2	Najniższa położona miejscowość — Żół- winiec	-1,3
Above		The lowest locality — Żółwiniec	
Średnie	173 ^b		
Average			

^a Patrz uwaga do tabl. 2. ^b W metrach.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See note to table 2. ^b In metres.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
 HIGHER MOUNTAIN PEAKS

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m	PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
KARPATY THE CARPATHIAN MOUNTAINS		KARPATY (dok.) THE CARPATHIAN MOUNTAINS (cont.)	
Tatry		Beskid Niski	
Rysy	2499	Lackowa	997
Mięguszowiecki Szczyt	2438	Cergowa	716
Świnica	2301	Beskid Mały	
Wołowiec	2064	Czupiel	930
Kasprowy Wierch	1987	Łamana Skala	929
Giewont	1894	Leskowiec	918
Beskid Żywiecki		SUDETY	
Babia Góra	1723	THE SUDETEN MOUNTAINS	
Romanka	1366	Karkonosze	
Bieszczady		Śnieżka	1603
Tarnica	1346	Wielki Szyszak	1509
Halicz	1333	Masyw Śnieżnika	
Gorce		Śnieżnik	1425
Turbacz	1314	Góry Izerskie	
Beskid Sądecki		Wysoka Kopa	1126
Radziejowa	1267	Kamienica	973
Jaworzyna Krynicka	1114	Góry Sowie	
Beskid Śląski		Wielka Sowa	1015
Skrzyczne	1257	Góry Stołowe	
Barania Góra	1215	Szczeliniec Wielki	919
Beskid Wyspowy		GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE	
Mogielnica (Mogielica)	1170	THE ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS	
Beskid Makowski		Łysogóry	
Mędralowa (Beskidek)	1169	Łysica	612
Lubomir	904	Łysa Góra	594
Pieniny		Pasma Jeleniowskie	
Wysokie Skałki	1050	Szczytniak	554
Trzy Korony	982		

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5. **POWIERZCHNIE ZLEWISK I DORZECZY**
DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

ZLEWISKA I DORZECZA	Ogółem Total	W tym w Polsce Of which in Poland			DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS
	w tys. km ² in thousand km ²	w % powierzchni ogólnej in % of total area		Polski ^a of Poland ^a	
		zlewiska lub dorzecza of drainage area or drainage basin			
Zlewisko Morza Bałtyckiego	1380,9	311,9	22,6	99,7	Baltic Sea drainage area
Dorzecze Odry	119,1	106,0	89,0	33,9	Odra drainage basin
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego ^b ...	12,1	2,5	20,7	0,8	Szczecin Bay drainage area ^b
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^c	17,3	.	5,5	Direct drainage area of Baltic Sea ^c
Dorzecze Wisły ^d	194,0	168,9	87,1	54,0	Wisła drainage basin ^d
Zlewisko Zalewu Wiślanego ^e	24,2	14,8	61,2	4,7	Wisła Bay drainage area ^e
Dorzecze Niemna	98,1	2,5	2,5	0,8	Niemen drainage basin
Zlewisko Morza Północnego	519,9	0,2	0,04	0,1	North Sea drainage area
Dorzecze Łaby	146,5	0,2	0,1	0,1	Łaba drainage basin
Zlewisko Morza Czarnego	1838,5	0,6	0,03	0,2	Black Sea drainage area
Dorzecze Dunaju	817,0	0,4	0,05	0,1	Dunaj drainage basin
Dorzecze Dniestru	72,0	0,2	0,3	0,1	Dniestr drainage basin

a Patrz uwaga do tabl. 2 na str. 81. b Bez Odry. c Łącznie z Martwą Wisłą. d Bez delty. e Łącznie z prawostronną częścią delty.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a See note to table 2 on page 81. b Excluding the Odra. c Including the Martwa Wisła. d Excluding the delta. e Including the right side of the delta.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

R Z E K I ^a R I V E R S ^a	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km		Przepływ średni ^c w m ³ /s Mean flow ^c in m ³ /s
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	
Odra	Morze Bałtyckie Baltic Sea	119074	106043	840	726 ^d	567,0
Nysa Kłodzka	} Odra	4570	3742	189	189	37,7
Barycz		5547	5547	136	136	18,8
Bóbr		5874	5830	279	276	44,8
Nysa Łużycka		4403	2201	246	197 ^e	31,0
Warta		54520	54520	795	795	216,0
Prosna	} Warta	4917	4917	227	227	17,4
Wełna		2635	2635	118	118	9,2
Obra ^f		2760	2760	171	171	9,9
Noteć	} Noteć	17302	17302	391	391	76,6
Gwda		4947	4947	140	140	27,9
Drawa		3291	3291	192	192	21,3
Rega	} Morze Bałtyckie Baltic Sea	2767	2767	188	188	21,1
Parsęta		3084	3084	143	143	29,1

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. c Z lat 1951—2000; w profilu ujścia rzeki. d W tym odcinek graniczny — 187 km. e Odcinek graniczny. f Za początek Obrzy przyjęto początek Obrzańskiego Kanału Północnego.

a Listed according to hydrographic order. b River or reservoir into which the water flows. c From 1951 to 2000; at river estuary. d Of which the border section — 187 km. e Border section. f The beginning of the Northern Canal of the Obrza was adopted as the beginning of the Obrza.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI (dok.)**
PRINCIPAL RIVERS (cont.)

R Z E K I ^a R I V E R S ^a	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km		Przepływ średni ^c Mean flow ^c in m ³ /s
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	
Wisła	Morze Bałtyckie Baltic Sea	193960 ^g	168868 ^g	1022	1022	1080,0
Dunajec	} Wisła	6796	4838	249 ^h	249 ⁱ	85,5
Nida		3844	3844	154	154	21,1
Wisłoka	} San	4100	4100	173	173	35,5
San		16877	14426	458	457 ^k	129,0
Wisłok	} Wisła	3538	3538	220	220	24,5
Wieprz		10497	10497	349	349	36,4
Pilica	} Narew	9258	9258	333	333	47,4
Narew		74527	53846	499	443 ^l	313,0
Biebrza	} Bug	7092	7067	164	164	35,3
Pisa		4510	4510	82 ^m	82	26,8
Bug	} Narew	38712 ⁿ	19239 ⁿ	774	590 ^o	155,0
Krzna		3273	3273	107	107	11,4
Liwiec	} Wisła	2763	2763	142	142	12,1
Wkra		5348	5348	255	255	22,3
Bzura	} Pregola	7764	7764	173	173	28,6
Drwęca		5697	5697	231	231	30,0
Brda	} Wisła	4665	4665	245	245	28,0
Lyna i jej dopływy		7126	5298 ^p	264	207	34,7 ^p

a—c Notki patrz na str. 83. g Bez delty. h Łącznie z Czarnym Dunajcem. i—l, o W tym odcinek graniczny: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Liczona od jeziora Roś. n Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. p W profilu granicznym zamykającym zlewnię.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a—c See footnotes on page 83. g Excluding the delta. h Including the Czarny Dunajec. i—l, o Of which the border section: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Calculated from Lake Roś. n Up to Lake Zegrzyńskie. p At the border enclosing the drainage area.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 7. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Dorzecze Drainage basin	Województwo Voivodship	Powierzchnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Głębokość maksymalna w m Maximum depth in m
------------------	----------------------------	---------------------------	--	---

WEDŁUG POWIERZCHNI
BY AREA

Śniardwy	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4
Mamry ^b	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,8	43,8
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	56,0	4,2
Miedwie	Płońia	zachodniopomorskie	35,3	43,8
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,2	12,0
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	26,0	39,7
Gardno	Łupawa	pomorskie	24,7	2,6
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,4	3,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	21,5	16,6
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,9	31,8
Tały (z Jeziorom Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,2	23,7
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7
Bukowo	Grabowa	zachodniopomorskie	17,5	2,8
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	17,5	5,5

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. b System wodny jeziora Mamry: Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

a Water and island lake level. b Water system of Lake Mamry: Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

TABL. 7. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA (dok.)

LARGER AND DEEPER LAKES (cont.)

JEZIORA LAKES	Dorzecze Drainage basin	Województwo Voivodship	Powierzchnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Głębokość maksymalna w m Maximum depth in m
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI BY DEPTH				
Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7
Wielki Staw ^c	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3
Czarny Staw ^d	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0
Wdzydze ^e	Wda	pomorskie	14,6	68,7
Wuśniki	Pasłęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0
Babięty Wlk.	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,5	65,0
Morzyczo	Stubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0
Ciecz (Trześniowskie)	Pliszka	lubuskie	1,9	58,8
Piłakno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	56,6
Elckie	Elk	warmińsko-mazurskie	3,8	55,8
Tały (z Jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8
Ożewo (Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. ^c W Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach. ^d Nad Morskim Okiem w Tatrach. ^e System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a Water and island lake level. ^c In Dolina Pięciu Stawów Polskich in the Tatra Mountains. ^d Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. ^e Water system of Lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 8. WAŻNIEJSZE KANAŁY

MAJOR CANALS

KANAŁY ^a CANALS ^a	Połączenia Linking	Rok uruchomienia Year opened	Długość w km Length in km
Wieprz—Krzna	Wieprz—Krzna Południowa	1961	139,9
Augustowski	Czarna Hańcza—Biebrza	1840	80,0 ^b
Elbląski	Jezioro Drwęckie—jezioro Drużno (Drużno)	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica—Odra ^c	1941	41,2
Ślesiński	Warta—jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki	Noteć—Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brdą—Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła—Narew	1963	17,2
Łączański	Wisła—Wisła	1961	17,2

^a Uszeregowane malejąco według długości. ^b Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych, leżącymi na trasie kanału. ^c Łącznie z portem Gliwice.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

^a Listed according to decreasing length. ^b Canal's length within the borders of Poland together with lakes and sections of water along the canal's course. ^c Including the Port of Gliwice.

S o u r c e: data of the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation.

TABL. 9. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE
 MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE ^a RESERVOIRS ^a	Rzeka River	Rok urucho- mienia Year opened	Pojemność całkowita (przy maksy- malnym pię- trzeniu) w hm ³ Total capacity (at maximum accumulation) in hm ³	Powierzchnia przy maksy- malnym pię- trzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Wysokość piętrzenia w m Height of accumulation in m
Solina	San	1968	472,4	22,0	60,0
Włocławek ^b	Wisła	1970	453,6	75,0	12,8
Czorsztyn-Niedzica	Dunajec	1997	238,6	12,1	54,5
Jeziorsko	Warta	1986	202,0	36,7	11,2
Goczałkowice	Mała Wisła	1956	161,3	32,0	14,0
Świnna Poręba	Skawa	2017	160,8	10,5	40,5
Rożnów	Dunajec	1941	155,8	15,2	31,5
Dobczyce	Raba	1986	137,7	10,9	30,5
Otmuchów	Nysa Kłodzka	1933	129,5	20,2	15,1
Nysa	Nysa Kłodzka	1971	122,5	20,8	12,1
Dębe ^b	Narew	1963	96,6	33,0	7,0
Turawa	Mała Panew	1948	95,5	19,9	13,6
Tresna	Soła	1967	92,7	9,6	23,8
Dzierżno Duże ^c	Kłodnica	1964	84,3	6,0	9,0
Sulejów	Pilica	1973	84,3	23,8	11,3
Koronowo	Brda	1960	81,0	16,0	20,0
Siemianówka	Narew	1995	79,5	32,5	9,2
Mietków	Bystrzyca	1986	77,0	8,1	15,3
Dzieńkowice ^c	woda z Soły	1976	52,5	7,1	8,5
Pilchowice	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Kuźnica Wareżyńska ^c	Przemsza	2005	46,3	5,6	3,5
Pakość	Noteć Zachodnia	1974	42,6	13,0	4,8
Klimkówka	Ropa	1994	42,5	3,1	35,0
Słup	Nysa Szalona	1978	38,1	4,9	19,2
Wióry	Świślina	2007	34,7	4,1	24,5
Pławnowice ^c	Potok Toszecki	1975	29,2	2,4	2,8
Nielisz	Wieprz	2008 ^d	28,5	9,9	8,6
Porąbka	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Chańcza	Czarna Staszowska	1985	24,2	4,7	12,8
Rybnik	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Topola	Nysa Kłodzka	2003	21,7	3,4	7,9
Poraj	Warta	1978	20,8	4,8	12,0
Przeczyce	Przemsza	1963	20,4	3,8	12,5
Kozłowa Góra	Brynica	1938	17,6	6,3	7,0
Bukówka	Bóbr	1987	16,8	2,0	22,0
Leśna	Kwisa	1907	16,8	1,4	35,8
Kozielno	Nysa Kłodzka	2003	16,3	3,5	6,7
Myłof	Brda	1972 ^d	16,2	26,0	10,4
Żur	Wda	1929	16,0	4,0	14,0
Żarnowiec ^e	Piaśnica	1983	13,8	0,9	16,0

a Uszeregowane malejąco według pojemności całkowitej (przy maksymalnym piętrzeniu). b Stopień wodny. c Zbiornik w wyrobisku. d Rok uruchomienia zbiornika po przebudowie. e Zbiornik górny elektrowni.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

a Listed according to decreasing total capacity (at maximum accumulation). b Fall. c Excavation reservoir. d Opened after reconstruction. e Upper reservoir of a power plant.

Source: data of the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation.

Uwaga do tablic 10 i 11

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. liczba stacji meteorologicznych (synoptycznych i klimatologicznych) dokonujących pomiarów temperatury i opadów wynosiła 267 oraz stacji opadowych dokonujących wyłącznie pomiarów opadów — 659.

Note to tables 10 and 11

As of 31 December 2019, the number of meteorological (synoptic and climatological) stations taking temperature and precipitation measurements totalled 267 and precipitation stations taking exclusively precipitation measurements — 659.

TABL. 10. TEMPERATURY POWIETRZA

AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme tempera- tures
		1971— —2000	1991— —2000	2001— —2010	2019	maksimum maximum	minimum minimum	
						1971—2019		
Hel	1	8,1	8,4	8,7	10,1	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,3	9,9	37,2	-25,0	62,2
Koszalin	33	8,0	8,4	8,7	10,3	37,1	-25,4	62,5
Suwałki	184	6,3	6,8	7,1	8,8	35,2	-30,6	65,8
Olsztyn	133	7,3	7,6	7,9	9,6	36,2	-30,2	66,4
Chojnice	164	7,3	7,6	7,9	9,5	36,3	-25,7	62,0
Szczecin	1	8,8	9,1	9,4	10,8	37,8	-30,0	67,8
Białystok	148	6,9	7,2	7,5	9,2	35,5	-35,4	70,9
Toruń	69	8,1	8,5	8,7	10,5	37,9	-32,0	69,9
Mława	147	7,3	7,7	8,0	9,9	36,6	-31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski	72	8,6	9,0	9,3	10,9	37,4	-24,6	62,0
Poznań	87	8,5	8,8	9,2	11,1	37,1	-28,5	65,6
Warszawa	106	8,1	8,3	8,8	10,9	37,0	-30,7	67,7
Terespol	133	7,5	7,9	8,2	10,1	36,2	-34,3	70,5
Zielona Góra	192	8,5	8,8	9,2	11,0	36,8	-22,2	59,0
Kalisz	138	8,4	8,8	9,1	10,9	38,0	-28,5	66,5
Łódź	187	8,0	8,3	8,6	10,3	37,6	-30,3	67,9
Włodawa	177	7,5	7,8	8,2	10,0	36,0	-34,2	70,2
Lublin	238	7,4	7,7	8,1	9,8	35,3	-33,7	69,0
Wrocław	120	8,7	9,1	9,4	11,4	37,9	-30,0	67,9
Jelenia Góra	342	7,4	7,7	7,8	9,4	35,8	-31,8	67,6
Kielce	260	7,4	7,7	8,1	9,7	36,6	-33,9	70,5
Częstochowa	293	8,0	8,2	8,7	10,5	36,9	-26,6	63,5
Śnieżka	1603	0,6	1,0	1,3	2,3	24,6	-32,1	56,7
Opole	165	8,8	9,1	9,3	11,2	35,1	-29,7	64,8
Kłodzko	356	7,4	7,6	7,9	9,4	37,9	-27,1	65,0
Katowice	284	8,2	8,6	8,8	10,4	37,2	-27,4	64,6
Rzeszów	212	7,9	8,2	8,7	10,5	36,1	-30,9	67,0
Kraków	237	8,1	8,5	8,7	10,4	37,3	-29,9	67,2
Bielsko-Biała	398	8,1	8,4	8,8	10,6	36,4	-27,4	63,8
Nowy Sącz	292	8,2	8,5	8,9	10,5	36,8	-29,2	66,0
Zakopane	855	5,4	5,8	6,0	7,5	32,8	-27,1	59,9

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods concern annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 11. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm			Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a	
		1971— —2000	1991— —2000	2001— —2010				2019
		średnie ^b average ^b						
Hel ^c	1	578	590	623	609	4,3	.	5,0
Łeba	2	632	638	703	704	5,1	2176	5,4
Koszalin	33	717	740	778	705	3,4	1976	5,5
Suwałki	184	591	575	619	487	3,5	1791	5,1
Olsztyn ^d	133	625	623	646	672	3,0	.	5,1
Chojnice	164	547	574	670	628	3,6	1912	5,4
Szczecin ^c	1	530	572	588	511	3,5	.	4,9
Białystok	148	577	573	613	618	2,4	2064	5,1
Toruń	69	528	526	583	472	2,8	1907	5,2
Mława	147	543	573	556	398	3,5	1718	5,3
Gorzów Wielkopolski	72	531	541	572	556	2,7	1873	4,3
Poznań	87	507	555	535	393	3,9	2040	5,2
Warszawa	106	519	532	571	390	3,6	1651	5,1
Terespol	133	512	527	549	438	2,8	2134	5,2
Zielona Góra	192	572	598	591	511	3,0	2162	5,1
Kalisz	138	507	505	511	356	3,7	1929	5,4
Łódź	187	571	565	601	388	3,3	2065	5,4
Włodawa	177	515	518	566	522	4,0	2223	5,2
Lublin ^c	238	572	590	614	531	3,0	.	5,2
Wrocław	120	569	522	560	453	3,2	2181	5,3
Jelenia Góra	342	678	686	743	565	2,7	2250	5,3
Kielce	260	600	626	659	694	2,6	2020	5,4
Częstochowa ^e	293	617	660	673	473	2,4	1965	.
Śnieżka	1603	1150	1101	1141	1104	11,8	1676	6,1
Opole	165	622	599	606	470	2,6	2125	5,3
Kłodzko	356	576	596	629	594	3,1	2037	5,2
Katowice	284	729	728	770	719	2,4	1977	5,4
Rzeszów ^d	212	629	666	725	518	4,0	.	5,2
Kraków ^d	237	662	669	719	639	3,1	.	5,1
Bielsko-Biała	398	942	879	1039	1084	3,4	2061	5,2
Nowy Sącz ^e	292	696	703	806	647	1,8	2118	.
Zakopane	855	1107	992	1229	1148	1,6	1807	5,4

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c Brak pełnego ciągu pomiarowego usłonecznienia. d, e Stacja nie prowadzi pomiarów: d — usłonecznienia, e — zachmurzenia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods concern annual averages from these periods. c Lack of a full measurement sequence of insolation. d, e Station does not record measurements of: d — insolation, e — cloudiness.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034, z późn. zm.).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161). Wyłączenie użytków rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych I—III, a także klas bonitacyjnych IV—VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 września 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ, a pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntem zdegradowanemu lub zdewastowanemu wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** dotyczą złóż i zasobów bilansowych udokumentowanych geologicznie, z uwzględnieniem ich zagospodarowania, eksploatacji oraz przyrostów uzyskanych w wyniku nowych badań geologicznych.

Zasoby bilansowe jest to część zasobów geologicznych spełniających kryterium bilansowości i wymogi jakościowe oraz nadających się, przy obecnym stanie techniki, do gospodarczego wykorzystania. Kryteria bilansowości to zespół warunków (granicznych wielkości) ekonomicznych, górniczych i przyrodniczych, jakie muszą być spełnione, aby zasoby mogły być uznane za bilansowe, tj. zapewniające opłacalną eksploatację.

General notes

1. Information regarding **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 March 2001 on registration of land and buildings (Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 February 1995 (Journal of Laws 2017 item 1161). Designation of agricultural land included in quality classes I—III as well as quality classes IV—VI comprised of organic origin soils and designation of forest land for above mentioned purposes requires a decision to allow such designation. Until 2008 gmina council might also resolve to protect IV quality class land of mineral origin, located within gmina. From 2009 to 4 September 2014 the provisions of the Law did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land with declined utility value due to worsened natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Data regarding **major mineral resources** concern deposits and balance resources, which have been geologically documented, including their use, extraction, and increases obtained through new geological explorations.

Balance resources refer to those geological resources that satisfy balance criteria and quality requirements, and can be economically utilised at the present level of technology. Balance criteria are a set of economic, mining and natural conditions (border values) that must be fulfilled by the resources to be acknowledged as balance resources, i.e. ensuring economic viability in extraction.

4. Dane dotyczące **opadów** ustalono na podstawie pomiarów dobowych sum opadów, natomiast **odpływy wód** — na podstawie codziennych stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych.

5. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych zużywających wodę na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

6. **Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych** to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Ocena jakości wód podziemnych jest oparta na wynikach badań prowadzonych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej. Monitoringiem objęto jednolite części wód (o zwierciadle swobodnym lub napiętym). **Jednolita część wód podziemnych** oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zwierciadło wód podziemnych to granica stref aeracji (napowietżenia) i saturacji (nasycenia).

Zwierciadło swobodne to takie, które pozostaje pod ciśnieniem atmosferycznym, co oznacza, że nad zwierciadłem wody w tej samej warstwie przepuszczalnej występuje przestrzeń bez wody, umożliwiającą jego podnoszenie się. Natomiast **zwierciadło napięte** pozostaje pod ciśnieniem wyższym od atmosferycznego. Jego położenie jest wymuszone przez wyżej leżące utwory nieprzepuszczalne, które uniemożliwiają wzrost poziomu zwierciadła wody. Występuje na granicy warstwy wodonośnej i warstwy nieprzepuszczalnej.

Klasy jakości wód podziemnych określono w rozporządzeniach Ministra Środowiska w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (ostatnie z dnia 11 października 2019 r., Dz. U. z 2019 r. poz. 2148). Wyróżnia się 5 klas jakości oznaczających dobry lub słaby stan tych wód.

Dobrym stanem wód podziemnych (klasy jakości I—III) jest taki stan chemiczny wód, w którym: — stężenia substancji zanieczyszczających nie wykazują efektów dopływu wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem oraz nie przekraczają norm jakości ustalonych w odrębnych przepisach, — zmiany w przewodności elektrolitycznej nie wskazują na dopływ wód słonych ani innych wód

4. Data regarding **precipitation** were collected based on measurements of diurnal precipitation totals. **Water outflow** data were collected based on daily water levels in rivers as well as hydrometric measurements.

5. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)" — organisational units (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item "filling and completing fish ponds" — organisational entities, consuming water for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water supply network" — all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces etc.).

6. **Exploitable underground water resources** are those resources that, in observing principles of conservation and their technical condition, may be withdrawn from a given aquifer horizon without disturbing the hydrogeological balance.

Assessment of underground water quality is based on research conducted within the underground water quality monitoring in domestic network. The monitoring included uniform water bodies (with unconfined and confined water table). The **uniform body of underground water** means a distinct volume of underground waters within an aquifer or aquifers.

Underground water table is a border between aeration and saturation zones.

Unconfined water table is under atmospheric pressure, which means that there is a space without water in the same permeable layer above the water table, which allows its elevation. **Confined water table**, in turn, is under higher than atmospheric pressure. Its location is forced by impermeable formations lying above, which prevents the water table from elevating. It is located at the border of the aquifer and the impermeable layer.

Classes of underground water quality were stated in Regulations of the Minister of the Environment on the criteria and method of evaluation of the status of underground waters uniform bodies (the last dated 11 October 2019, Journal of Laws 2019 item 2148). There are 5 quality classes distinguished, indicating good or poor status of these waters.

The **good status of underground waters** (quality classes I—III) is a water chemical status, in which:

- pollutant concentrations do not result in the inflow of salt waters and any other waters of pollution threatening quality and do not exceed quality standards specified by separate regulations,
- changes in electrolytic conductivity do not indicate the inflow of salt waters and any other

o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Słabym stanem wód podziemnych (klasy jakości IV i V) jest taki stan chemiczny wód, w którym nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków określonych dla dobrego stanu wód podziemnych.

7. Informacje o **stanie jednolitych części wód rzek i jezior** pozyskiwane są w ramach monitoringu jakości wód powierzchniowych realizowanego w oparciu o wyznaczone jednolite części wód, stanowiące podstawowe jednostki gospodarowania wodami.

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych wykonywana jest na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (ostatnie z dnia 11 października 2019 r., Dz. U. z 2019 r. poz. 2149). Ocena ta została opracowana według zaleceń Unii Europejskiej (dyrektywa 2000/60/WE zwana Ramową Dyrektywą Wodną), zgodnie z którymi o ocenie końcowej wód decyduje najgorszy wskaźnik.

Stan jednolitych części wód rzek i jezior ocenia się jako dobry lub zły analizując wyniki klasyfikacji ich stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Sklasyfikowanie jednolitej części wód do stanu lub potencjału ekologicznego poniżej dobrego bądź też do złego stanu chemicznego, wskazuje na zły stan wód.

8. **Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych** jest podsystemem Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzi się go zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (ostatnie z dnia 9 października 2019 r., Dz. U. z 2019 r. poz. 2147).

Celem **monitoringu diagnostycznego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód, ocena wpływu działań antropogenicznych oraz dokonywanie ocen długoterminowych zmian tego stanu. Celem **monitoringu operacyjnego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. Pełne definicje monitoringu diagnostycznego i operacyjnego zawarte są w ww. rozporządzeniu.

9. Informacje o **ocenie jakości wody dostarczanej przez wodociągi** opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), na podstawie wyników badań przeprowadzanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w punktach charakterystycznych dla danego wodociągu,

waters of quality threatening underground waters with pollution.

The **poor status of underground waters** (IV and V quality classes) is a water chemical status, in which at least one condition specified for the good status of underground waters has not been met.

7. Information on the **status of uniform bodies of river and lake waters** is obtained under the monitoring of surface water quality based on designated uniform water bodies, which are basic units for water management.

The **uniform body of surface water** means a discrete and significant element of surface waters, such as: lake, reservoir, stream, river or canal, part of stream, river or canal, transitional water or stretch of coastal water.

Assessment of uniform surface water bodies is performed on the basis of Regulations of the Minister of the Environment on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water and environmental standards for priority substances (the last dated 11 October 2019, Journal of Laws 2019 item 2149). This assessment was prepared according to the recommendations of the European Union (Directive 2000/60/EC called Water Framework Directive), where a final assessment is determined by the worst ratio.

The **status of rivers and lakes water bodies** shall be assessed as good or bad by analysing results concerning classifying their ecological status or potential and chemical status. When a water body ecological status or potential is below good or if its chemical status is bad, such a water body is classified as being in bad status.

8. **Monitoring underground and surface water quality** is a subsystem of the State Environmental Monitoring. It is conducted in accordance with Regulations of the Minister of the Environment on the form and method of monitoring of uniform bodies of surface and underground water (the last dated 9 October 2019, Journal of Laws 2019 item 2147).

The purpose of **surveillance monitoring** is i.a. to determine the status of water bodies, evaluate the impact of anthropogenic activities and assess long-term changes in this status. The purpose of **operational monitoring** is i.a. to determine the status of water bodies to be at risk of failing to comply with environmental objectives. Full definitions of surveillance and operational monitoring are included in the above mentioned Regulation.

9. Information concerning the **quality of water drawn from waterworks** is compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health dated 7 December 2017 on the quality of drinking water intended for consumption (Journal of Laws item 2294), on the basis of results of laboratory tests conducted by the State Sanitary Inspection laboratories or other laboratories with a documented quality system of water analyses recognised by the State Sanitary Inspection.

Monitoring of waterworks is conducted in points characteristic for particular waterworks, agreed

uzgodnionych między terenowo właściwym państwowym inspektorem sanitarnym a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym.

Wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych.

10. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 5, pkt 1) i 3) na str. 90.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków.

11. Informacje o całkowitej emisji głównych zanieczyszczeń powietrza, tj. o emisji ze wszystkich źródeł są danymi szacunkowymi wyliczonymi na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych, opracowanymi zgodnie z metodologią Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC).

Dane o **emisji gazów cieplarnianych** zostały oszacowane zgodnie z obowiązującą metodyką

between the territorially competent state sanitary inspector and the water and sewage company.

Water supplied to the population for consumption is qualified as meeting or not meeting requirements specified in the above mentioned Regulation on the basis of results of physicochemical, bacteriological and organoleptic tests.

10. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3) on page 90.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralisation through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A **few steps treatment** of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Sewage sludge from wastewater treatment plants are understood as sludge from sludge digesters and other installations, used for purifying wastewater.

11. Information regarding total emission of main air pollutants, i.e. concerning emission from all sources, is estimated on the basis of fuel consumption and technological indicators, compiled in accordance with the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) methodology.

Data on **greenhouse gases emissions** were estimated in accordance with the current methodo-

opublikowaną przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC). Emisje raportowane są w oparciu o strukturę źródeł emisji w układzie klasyfikacji NFR (Nomenclature for Reporting) w pięciu głównych kategoriach: energia; procesy przemysłowe i użytkowanie produktów; rolnictwo; użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo (LULUCF) oraz odpady.

Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późn. zm.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została na drodze pomiarów lub na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

12. Informacje o całkowitej zawartości ozonu w atmosferze są wynikiem systematycznych obserwacji ozonu atmosferycznego za pomocą spektrofotometru Dobsona oraz spektrofotometru Brewera. Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest dobson (D). Całkowita zawartość ozonu w atmosferze wynosi 1 D, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowym słupie powietrza o podstawie 1 cm² i sprowadzonego do warunków normalnych (760 mmHg i temp. 0°C) wynosi 0,001 cm.

13. Lasy ochronne są to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które: chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem, powstrzymują osuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin, chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów, ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków, stanowią drzewostany trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej, mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa państwa, są położone: w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej; w strefie górnej granicy lasów.

logy published by the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Emissions are reported based on the structure of emission sources in the NFR (Nomenclature for Reporting) classification system, in five main categories: energy; industrial processes and product use; agriculture; land use, land use change and forestry (LULUCF) and waste.

Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers, dated 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

12. Information regarding the total ozone content in the atmosphere is the result of systematic observations of atmospheric ozone using the Dobson spectrophotometer and Brewer spectrophotometer. The dobson (D) is the unit of total ozone content in the atmosphere. The total atmospheric ozone content equals 1 D when the thickness of the ozone layer contained in an upright pillar of air with a 1 cm² base and reduced to normal conditions (pressure at 760 mmHg and temperature at 0°C) equals 0.001 cm.

13. Protective forests are forest areas which are protected due to their functions. These may include forests which: protect soil from washing away or leaching, prevent ground from sliding, rocks from falling out, and avalanches, protect resources of surface or ground water and/or regulate hydrological relations in a drainage basin or on a divide, delimit formation or dissemination of volatile sands, comprise tree stands permanent damaged by industrial activity, comprise seedling tree stands, refuges for animals or sites for plants which are covered by species protection, are of special natural and scientific significance, or are significant for the defensive capability or security of the country, are located: within the administrative boundaries of cities and within up to 10 km from the administrative boundaries of cities with more than 50 thousand inhabitants; within protected zones of health resorts and on health resort areas; in the upper border zone of forests.

14. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o różnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwie do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatawanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy itp.

14. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 April 2004 (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments); the forms are created by way of the Regulation of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable due to their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps etc.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Sieć **Natura 2000** obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, określająca kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzurowe oraz jaskinie.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

15. Dane dotyczą stężenia cezu Cs-137 pochodzenia sztucznego w artykułach spożywczych.

Promieniowanie jonizujące pochodzenia:

— **naturalnego** to promieniowanie kosmiczne oraz promieniowanie emitowane przez radionuklidy naturalne obecne w środowisku,

— **sztucznego** — wynikające z działalności człowieka — to promieniowanie związane ze stosowaniem urządzeń wytwarzających promieniowanie oraz próbnymi wybuchami jądrowymi i awariami obiektów techniki jądrowej.

Nuklid — atom określony liczbą masową i atomową.

Radionuklid — nuklid o własnościach promieniotwórczych.

Stężenie radionuklidu — aktywność radionuklidu w jednostce objętości.

Aktywność radionuklidu (radioaktywność) — liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danego nuklidu promieniotwórczego. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy.

16. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as the Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

Strolling-recreational parks are green areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, benches, playgrounds etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

15. The data concern the concentration of artificial Cs-137 cesium in food products.

Ionizing radiation of origin:

— **natural** is the cosmic radiation and radiation emitted by natural radionuclides in the environment,

— **artificial** — resulting from human activity — is caused by the using of radioactive sources as well as nuclear test explosions and accidents of nuclear technology facilities.

Nuclide — species of atom characterised by its mass number and atomic number.

Radionuclide — nuclide that emits ionizing radiation.

Radionuclide concentration — radionuclide activity in the unit of volume.

Radionuclide activity (radioactivity) refers to the number of spontaneous nuclear changes occurring within a time unit in a given mass of a given radioactive nuclide. The unit of radioactivity is the becquerel (Bq). 1 Bq equals one change per second.

16. Waste means any substance or object which the holder discards or intends, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been com-

obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

17. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Grupowanie odpadów przeznaczonych do procesów odzysku i nieszkodliwiania podano w układzie funkcjonującym w organizacjach międzynarodowych (m.in. UE, OECD).

18. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

19. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie) to fundusze tworzone m.in. z opłat

piled on the basis of the Law on Waste, dated 14 December 2012 (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

Types of waste presented are consistent with the waste catalogue introduced by the Regulation of the Minister of the Environment, dated 9 December 2014 (Journal of Laws item 1923).

Information regarding **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thousand tonnes of waste in the course of the year or accumulated 1 million tonnes of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law on Waste, dated 14 December 2012.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even when the operation has the reclamation of substances or energy as a secondary consequence.

Waste storage means a temporary waste accumulation, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

17. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

Grouping of waste designated for recovery and disposal operations is given according to the layout functioning in international organisations (i.a. EU, OECD).

18. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers, dated 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

19. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship) are funds created i.a. from en-

za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza oraz umieszczanie odpadów na składowisku), innych opłat środowiskowych, kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Od 2010 r. część wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych stanowi dochody budżetów powiatów i gmin, które mają za zadanie finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota tych wpływów, pomniejszona o nadwyżkę przekazaną do funduszy wojewódzkich.

Environmental use fees (i.e. monetary amounts collected i.a. for: emission of air pollutants as well as placement of waste on a landfill), other environmental fees, fines for violating environmental protection requirements, repayments of loans granted for investors.

Since 2010, a part of revenues from environmental fees and fines constitutes incomes of powiat and gmina budgets whose task is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to those revenues, reduced by surplus transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (12). STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI KRAJU

Stan w dniu 1 stycznia

GEODESIC STATUS AND DIRECTIONS OF LAND USE

As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020		2010	2020	SPECIFICATION
	w tys. ha in thousand ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do 2019 r. increase (+) or decrease (-) in thousand ha in relation to 2019	na 1 miesz- kańca ^a w ha per capita ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	31268	31268	31271	—	0,82	0,81	Total area^b
w tym:							of which:
Użytki rolne ^c	18931	18683	18742	-18	0,50	0,49	Agricultural land ^c
w tym:							of which:
grunty orne, sady, łąki i pa- stwiska trwałe	18193	17873	17683	-46	0,48	0,46	arable land, orchards, per- manent meadows and pas- tures
grunty rolne zabudowane	530	598	555	3	0,01	0,01	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9531	9674	9534	1	0,24	0,25	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty pod wodami	640	645	658	—	0,02	0,02	Lands under waters
w tym powierzchniowymi	561	566	575	-1	0,00	0,01	of which surface waters
płynącymi	495	509	518	—	—	0,01	flowing
stojącymi	66	57	57	-1	0,00	0,00	standing
Grunty zabudowane i zurbani- zowane	1550	1652	1755	20	0,04	0,05	Built-up and urbanised areas
w tym: tereny mieszkaniowe	278	323	368	9	0,01	0,01	of which: residential areas
tereny przemysłowe	112	117	127	2	0,00	0,00	industrial areas
tereny rekreacji i wy- poczynku	65	65	69	1	0,00	0,00	recreational areas
tereny komunikacyjne	891	917	946	5	0,02	0,02	transport areas
użytki kopalne	29	28	30	—	0,00	0,00	mining grounds
Użytki ekologiczne	34	37	40	—	0,00	0,00	Ecological areas
Nieużytki	482	472	460	-2	—	0,01	Wasteland

a Stan ludności w dniu 31 grudnia, odpowiednio dla lat 2009 i 2019. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; patrz dział „Geografia”, uwaga do tabl. 2 na str. 81; zwiększenie powierzchni od 2018 r. wynika ze zmian w przebiegu linii podstawowej morza terytorialnego, patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 183). c łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 December, respectively for 2009 and 2019. b Land area (including inland waters) as well as a part of internal waters; see the chapter "Geography", note to the table 2 on page 81; increase in the area since 2018 results from changes in the course of the primary line of territorial sea, see the Regulation of the Council of Ministers, dated 13 January 2017, on the detailed course of the primary line, external border of territorial sea and external border of contiguous zone of the Republic of Poland (Journal of Laws item 183). c Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as woody and bushy land".

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (13). GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a

AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M	3486	3851	4510	4876	TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
BY TYPE OF LAND

Użytki rolne	1831	2308	3055	3231	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I—III ^b	922	1401	1966	2046	I—III ^b
IV ^c	798	788	965	1071	IV ^c
V i VI oraz VI RZ i PsZ ^d	111	119	124	114	V and VI as well as VI RZ and PsZ ^d
Inne grunty rolne	1104	805	958	1118	Other agricultural land
Grunty leśne	551	738	497	526	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	1637	1697	2523	2578	Residential areas
Na tereny przemysłowe	328	667	734	813	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	120	85	124	151	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	824	742	393	534	Mining grounds
Na inne cele	578	659	736	799	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b—d Pochodzenia: b — mineralnego, c — mineralnego i organicznego, d — organicznego.

Źródło: w zakresie: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b—d Of origin: b — mineral, c — mineral and organic, d — organic.

S o u r c e: in regard to: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of the Environment.

TABL. 3 (14). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT
AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

GRUNTY	2010	2015	2018	2019	LAND
	w ha		in ha		
Zdevastowane i zdegradowane (stan w dniu 31 XII)	61161	63374	61863	62089	Devastated and degraded (as of 31 XII)
Zrekultywowane (w ciągu roku)	1222	1807	1531	1623	Reclaimed (during the year)
Zagospodarowane (w ciągu roku) ...	581	855	469	479	Managed (during the year)

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (15). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAJOR MINERAL RESOURCES IN 2019

As of 31 December

KOPALINY	Liczba złóż udokumentowanych geologicznie Number of geologically documented deposits		Zasoby bilansowe złóż udokumentowane geologicznie w mln t Geologically documented balance deposit resources in million tonnes			MINERALS
	ogółem total	w tym zago- spoda- rowane of which exploited	ogółem total	w tym zago- spoda- rowane of which exploited	przyrost (+) lub ubytek (-) w stosunku do 2018 r. ^a increase (+) or decrease (-) in relation to 2018 ^a	
Surowce energetyczne						Fuels
Ropa naftowa	87	57	23	21	-0,9	Crude petroleum
Gaz ziemny	305	201	142	90	2,0	Natural gas
Metan pokładów węgla	65	28	110	54	7,5	Coal bed methane
Węgiel kamienny	162	46	64330	27234	2893,6	Hard coal
Węgiel brunatny	91	9	23262	1171	-53,7	Lignite
Surowce metaliczne						Metallic raw materials
Rudy cynku i ołowiu	21	3	92	15	8,2	Zinc and lead ores
Rudy miedzi i srebra	13	6	1951	1632	45,6	Copper and silver ores
Surowce chemiczne						Chemical raw materials
Siarka	19	6	495	15	-8,3	Sulphur
Sól kamienna	19	6	90323	14950	-28,5	Rock-salt
Surowce skalne						Mineral resources
Dolomity	11	4	499	205	-2,9	Dolomites
Gliny ceramiczne	24	6	139	12	2,3	Ceramic clay
Gliny ogniotrwałe	16	1	54	1	-0,1	Fire-resistant clay
Kamienie łamane i bloczne ...	742	316	11543	6177	136,0	Crushed and block stones
Piaski formierskie	72	5	301	48	-1,2	Moulding sand
Piaski i żwirzy	10504	3886	19743	5962	271,9	Sand and gravel
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów	164	34	721	119	-3,6	Quartz sand for the produc- tion of bricks and concrete
Piaski podsadzkowe	31	8	4271	761	-5,1	Filling sand
Surowce ilaste ceramiki bu- dowlanej	41	1	336	16	-0,2	Argillaceous raw materials for construction ceramics
Surowce szklarskie	37	8	644	162	-2,9	Glass materials
Wapienie i margle dla prze- mysłu cementowego i wa- pienniczego	181	44	18130	6416	-43,1	Limestone and marls for the cement and lime industry

a Na podstawie danych ostatecznych za 2018 r.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

a On the basis of final data for 2018.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABLE 5 (16). **ZASOBY WODNE I POBÓR WODY**
WATER RESOURCES AND WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Opady^a w: mm	802,9	501,2	564,4	582,5	Precipitation^a in: mm
km³	251,1	156,7	176,5	204,3	km³
Odptywy^b w km³	86,9	40,8	59,4	41,2	Outflow^b in km³
na 1 km ^{2c} w dam ³	277,9	130,5	190,0	132,0	per 1 km ^{2c} in dam ³
na 1 mieszkańca w dam ³	2,3	1,1	1,5	1,1	per capita in dam ³
W tym z obszaru kraju w km ³	73,6	36,0	53,3	35,8	Of which from the area of the country in km ³
na 1 km ² w dam ³	235,4	115,2	170,4	114,0	per 1 km ² in dam ³
na 1 mieszkańca w dam ³	1,9	0,9	1,4	0,9	per capita in dam ³
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności^e w hm³	10866,4	10502,6	9886,2	9253,6	Water withdrawal for needs of the national economy and population^e in hm³
ze źródeł:					from sources of:
wód powierzchniowych ^e	9172,6	8770,2	8065,0	7437,2	surface waters ^e
wód podziemnych	1625,2	1677,3	1772,6	1772,1	underground waters
wód z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użytych do produkcji)	68,6	55,2	48,6	44,2	drainage water from mines and building constructions (used for production)
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	7650,7	7463,3	6801,3	6274,9	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes
Napełniania i uzupełniania stawów rybnych ^e	1153,3	991,8	956,4	847,4	Filling and completing fish ponds ^e
Eksploatacji sieci wodociągowej ^d	2062,4	2047,4	2128,5	2131,3	Exploitation of water supply network ^d

a Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju; dane obliczono metodą regionów. b Łącznie z dopływami z zagranicy. c Powierzchni ogólnej kraju. d Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. e Do 2018 r. pozycja obejmuje nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie.

Źródło: w zakresie opadów i odptywów — dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Including catchment basins outside the borders of the country; data were compiled using the regional method. b Including foreign tributaries. c Total area of the country. d Water withdrawal by intakes before entering the network. e Till 2018 includes irrigation in agriculture and forestry.

S o u r c e: in regard to precipitation and outflow — data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABLE 6 (17). **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				
O G Ó Ł E M	17176,6	17697,1	18133,3	18252,2	T O T A L
z utworów geologicznych:					from geological formations of the:
Czwartorzędowych	11379,7	11677,5	11936,3	12004,4	Quaternary period
Trzeciorzędowych	1784,9	1857,0	1925,1	1943,2	Tertiary period
Kredowych	2342,7	2438,1	2511,2	2534,3	Cretaceous period
Starszych	1669,2	1724,5	1760,7	1770,3	Older

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABLE 7 (18). WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ
RESULTS OF MONITORING UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK

LATA YEARS JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH UNIFORM BODIES OF UNDERGROUND WATERS	Punkty pomiarowe Measurement points	Wody — w % punktów pomiarowych — o klasie jakości Waters — in % of measurement points — by quality class					
		dobrej good			słabej poor		
		I	II	III	IV	V	
OGÓŁEM	2010 ^a	884	0,4	15,7	55,8	17,2	10,9
TOTAL	2015 ^b	356	0,6	28,1	36,5	25,0	9,8
	2018 ^b	384	2,6	30,7	31,8	24,5	10,4
	2019^b	1289	2,6	40,5	36,2	15,2	5,5
O zwierciadle: swobodnym	721	1,1	45,5	36,1	13,0	4,3
With water table: unconfined						
napiętym	568	4,6	34,2	36,3	18,0	7,0
confined						

a, b Dane dotyczą monitoringu: a — diagnostycznego, b — operacyjnego.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a, b Data concern: a — surveillance monitoring, b — operational monitoring.

Source: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABLE 8 (19). STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM
STATUS OF UNIFORM BODIES OF SURFACE WATER SUBJECT TO MONITORING

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednolitych części wód poddanych ocenie Number of uniform water bodies subject to the assessment				
	ogólnej ^a general ^a		stanu ekologicznego ^b of the ecological status ^b	potencjału ekologicznego ^c of the ecological potential ^c	stanu chemicznego ^{bc} of the chemical status ^{bc}
	ogółem total	o stanie of the status			
		dobrym good	złym bad		

RZEKI^d MONITOROWANE W 2019 R.
RIVERS^d MONITORED IN 2019

OGÓŁEM	4585	50	4535	3365	1156	3114
TOTAL						
Dorzecze: Wisły	2661	39	2622	2088	540	1865
Drainage basin: Odry	1733	5	1728	1101	607	1119
Dniestru	3	—	3	3	—	1
Dunaju	11	1	10	9	2	6
Jarft	6	—	6	6	—	6
Łaby	8	—	8	8	—	8
Niemna	39	4	35	38	1	36
Pregoly	120	1	119	109	6	69
Świeżej	4	—	4	3	—	4

JEZIORA MONITOROWANE W LATACH 2013—2019
LAKES MONITORED IN 2013—2019

OGÓŁEM	1044	120	924	866	120	937
TOTAL						
Dorzecze: Wisły	484	58	426	434	20	445
Drainage basin: Odry	422	38	384	299	99	362
Niemna	36	8	28	36	—	32
Pregoly	101	16	85	96	1	97
Świeżej	1	—	1	1	—	1

a Wynika z porównania oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, uzupełnionego o wyniki ekstrapolacji lub oceny eksperckiej i jest wypadkową tych ocen. b, c Dotyczy jednolitych części wód: b — naturalnych, c — sztucznych i silnie zmienionych. d Łącznie ze zbiornikami zaporowymi.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Results from the comparison of the ecological status/potential and chemical status assessment, supplemented by results of extrapolation or expert assessment and is the resultant of those assessments. b, c Concerns uniform water bodies: b — natural, c — artificial and heavily modified. d Including dam reservoirs.

Source: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 9 (20). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2019 R.

QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi ^a o wydajności w m ³ /d Waterworks ^a with a capacity of m ³ /24 h					SPECIFICATION
	poniżej below 100	100— —1000	1001— —10000	10001— —100000	powyżej over 100000	
Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII) w tym skontrolowane	3287 3242	4349 4294	675 666	55 55	5 5	Facilities registered (as of 31 XII) of which controlled
W % skontrolowanych — urządzenia dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom ^b	97,7	99,1	99,4	100,0	100,0	In % of controlled — facilities supplying water meeting requirements ^b
Ludność zaopatrywana w wodę odpowiadającą wymaganiom w % ludności korzystającej z urządzeń ^c	98,8	99,5	99,7	100,0	100,0	Population supplied with water meeting requirements in % of population using facilities ^c

a Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę. b Określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. c Na podstawie szacunków.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Providing collective water supply of the population. b Specified in the Regulation of the Minister of Health dated 7 December 2017. c Estimated data.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 10 (21). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
O G Ó Ł E M	9216,8	8827,8	8200,4	7689,1	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	7919,0	7569,5	6870,2	6345,8	discharged directly by plants
w tym wody chłodnicze	6907,4	6705,7	6008,8	5512,6	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1297,8	1258,4	1330,3	1343,3	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	2309,4	2122,1	2191,6	2176,5	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	2133,7	2015,1	2085,3	2070,5	treated
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	1242,4	1254,2	1328,7	1336,6	of which discharged by sewage network
mechanicznie	615,7	510,4	481,7	461,4	mechanically
chemicznie ^a	121,8	87,0	90,8	92,0	chemically ^a
biologicznie	361,8	328,2	353,8	350,2	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1034,4	1089,4	1158,9	1166,9	with increased biogene removal
nieoczyszczane	175,7	107,0	106,3	106,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	120,3	102,9	104,7	99,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	55,4	4,1	1,6	6,7	discharged by sewage network

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Concerns only industrial wastewater.

TABL. 11 (22). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ

WASTEWATER DISCHARGED BY SEWAGE NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
O G Ó Ł E M	1297,8	1258,4	1330,3	1343,3	T O T A L
Oczyszczane	1242,4	1254,2	1328,7	1336,6	Treated
mechanicznie	1,4	0,4	0,4	0,3	mechanically
biologicznie	228,2	189,9	200,5	202,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1012,9	1063,9	1127,7	1134,3	with increased biogene removal
Nieoczyszczane	55,4	4,1	1,6	6,7	Untreated

TABL. 12 (23). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 grudnia

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych					Industrial wastewater treatment plants
Liczba	1155	929	882	859	Number
mechaniczne	389	237	199	192	mechanical
chemiczne	114	98	100	101	chemical
biologiczne	602	548	540	521	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	50	46	43	45	with increased biogene removal
Przepustowość w dam ³ /d	6973,2	5440,4	5301,7	5266,5	Capacity in dam ³ /24 h
mechaniczne	4790,5	3673,9	3388,2	3258,0	mechanical
chemiczne	1079,8	811,5	933,8	1031,0	chemical
biologiczne	991,7	821,7	835,3	831,9	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	111,2	133,3	144,5	145,7	with increased biogene removal
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a					Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba	3136	3268	3257	3278	Number
mechaniczne	59	20	8	7	mechanical
biologiczne	2263	2423	2439	2454	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	825	810	817	with increased biogene removal
Przepustowość w dam ³ /d	8947,2	8883,3	8787,8	8784,2	Capacity in dam ³ /24 h
mechaniczne	8,0	0,9	0,8	0,2	mechanical
biologiczne	1730,0	1419,5	1359,4	1372,9	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	7209,2	7462,9	7427,6	7411,1	with increased biogene removal
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem^b	64,7	72,7	74,0	74,5	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population^b
Mechanicznych	0,1	0,0	0,0	0,0	Mechanical
Biologicznych	14,9	13,7	13,9	14,1	Biological
Z podwyższonym usuwaniem biogenów ...	49,6	58,9	60,0	60,3	With increased biogene removal

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz dział „Gospodarstwa domowe. Mieszkania”, tabl. 23 i 25 na str. 333 i 334.
b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

a On sewage network; see the chapter "Households. Dwellings", tables 23 and 25 on pages 333 and 334. b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.

TABL. 13 (24). OSADY ŚCIEKOWE Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t suchej masy in thousand tonnes of dry solid				
Osady wytworzone ogółem (w ciągu roku)	895,1	951,5	1046,5	1048,7	Total sewage sludge generated (during the year)
z oczyszczalni: przemysłowych ...	368,4	383,5	463,5	474,0	from treatment plants: industrial
komunalnych	526,7	568,0	583,1	574,6	municipal
w tym:					of which:
Stosowane w rolnictwie ^a	136,9	126,6	134,2	141,9	Applied in agriculture ^a
Stosowane do rekultywacji terenów (w tym gruntów na cele rolnicze)	150,4	31,3	27,8	24,5	Applied in land reclamation (including land for agricultural purposes)
Stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	31,3	48,2	26,0	31,7	Applied in cultivation of plants intended for compost production
Przekształcone termicznie	66,4	165,4	234,3	195,7	Incinerated
Składowane	165,9	131,5	119,1	113,3	Landfilled
Osady nagromadzone na składowiskach na terenie oczyszczalni ścieków (stan w końcu roku)	6450,5	6483,9	6229,4	6191,2	Sewage sludge accumulated on landfills on the wastewater treatment plants (end of the year)
Z oczyszczalni: przemysłowych	6118,1	6237,0	6010,4	5975,6	From treatment plants: industrial
komunalnych	332,4	246,9	219,0	215,6	municipal

a Do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

a To cultivation of all crops marketed, including crops intended for fodder production.

TABL. 14 (25). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^aTOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Dwutlenek siarki	817	639	526	502	Sulphur dioxide
Tlenki azotu ^b	881	723	780	762	Nitrogen oxides ^b
Dwutlenek węgla	334607	313099	337340	337706	Carbon dioxide
Tlenek węgla	2999	2247	2390	2339	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne	1057	988	1014	989	Volatile non-methane organic compounds
źródła antropogeniczne	806	729	757	733	anthropogenic sources
przyroda	251	259	257	256	nature
Amoniak	303	285	307	317	Ammonia
Pyły	429	364	377	378	Particulates

^a Dane szacunkowe; dane za lata 2010–2017 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Wyrażone w dwutlenku azotu.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a Estimated data; data for 2010–2017 were changed (re-calculated) in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. ^b Expressed in nitrogen dioxide.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 15 (26). CAŁKOWITA EMISJA DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW^a
WEDŁUG ŹRÓDEŁ ZANIECZYSZCZEŃTOTAL EMISSION OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES^a
BY SOURCES OF POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki Sulphur dioxide			Tlenki azotu ^b Nitrogen oxides ^b			Pyły Particulates			SPECIFICATION
	2010	2015	2018	2010	2015	2018	2010	2015	2018	
	w tys. t in thousand tonnes									
OGÓŁEM	817	639	502	881	723	762	429	364	378	TOTAL
Źródła stacjonarne:										Stationary sources:
przemysły energetyczne ^c	520	391	252	282	210	158	28	20	15	energy industries ^c
spalanie paliw w przemyśle	99	90	91	54	48	52	24	25	26	fuel combustion in industry
gospodarstwa domowe	137	108	111	69	59	61	162	118	120	households
procesy przemysłowe	9	10	10	15	17	17	81	81	87	industrial processes
inne źródła ^d	51	40	38	163	151	178	114	103	106	other sources ^d
Transport	1	1	1	298	238	295	21	18	23	Transport

^a, ^b Patrz notki do tabl. 14. ^c Produkcja energii elektrycznej i ciepła w elektrowniach i elektrociepłowniach zawodowych i przemysłowych oraz ciepłownie, rafinerie, produkcja paliw stałych i inne przemysły energetyczne. ^d Sektor rolnictwa, gospodarka odpadami, spalanie paliw w: instytucjach, handlu, usługach, rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie oraz emisja lotna.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

^a, ^b See footnotes to the table 14. ^c Public electricity and heat production, refineries and manufacture of solid fuels and other energy industries. ^d Agriculture, waste, fuel combustion in: institutions, commerce, agriculture, forestry and fishing, fugitive emission.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 16 (27). CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^aTOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Dwutlenek węgla	334607	313099	337340	337706	Carbon dioxide
Metan	2046	1992	1970	1950	Methane
Podtlenek azotu	70	68	74	74	Nitrous oxide

^a Patrz notka a do tabl. 14.

^a See footnote a to the table 14.

TABL. 16 (27). CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^a (dok.)TOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA w tys. t AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT in thousand tonnes					
OGÓŁEM	412926	391674	414679	412856	TOTAL
Dwutlenek węgla	334607	313099	337340	337706	Carbon dioxide
Metan	51156	49806	49238	48753	Methane
Podtlenek azotu	20915	20318	21970	22106	Nitrous oxide
Gazy fluorowane:					Fluorinated gases:
wodorofluorowęglowodory (HFC _s) ...	6196	8361	6037	4173	hydrofluorocarbons (HFC _s)
perfluorowęglowodory (PFC _s)	17	13	12	11	perfluorocarbons (PFC _s)
sześciofluorek siarki (SF ₆)	35	77	82	107	sulphur hexafluoride (SF ₆)

a Patrz notka a do tabl. 14 na str. 105.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

a See footnote a to the table 14 on page 105.

Source: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 17 (28). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	1796	1816	1896	1878	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	1209	1204	1150	1108	particulates
gazowych	260	246	272	285	gases
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	63	44	32	27	particulates
w tym:					of which:
pyły ze spalania paliw	45	28	17	15	particulates from the combustion of fuels
pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	2	2	2	2	cement and lime particulates as well as fire-resistant materials
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1704	1605	1300	1159	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	519	392	217	179	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	344	351	327	294	carbon oxide
tlenki azotu	341	269	204	188	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	19192	19396	19411	17692	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	2299	2275	2602	2748	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,7	99,8	99,8	99,8	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,4	58,6	66,7	70,3	gases (excluding carbon dioxide)
Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (-) zanieczyszczeń ^b w tys. t:					Increase (+) or decrease (-) in pollutants ^b in thousand tonnes:
pyłowych	+0,3	-3	-2	-4	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	+37	+27	-47	-165	gases (excluding carbon dioxide)
w tym dwutlenek siarki	+7	-11	-25	-42	of which sulphur dioxide

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b W warunkach porównywalnych w stosunku do roku poprzedniego, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases. b In comparable conditions in relation to the previous year, i.e. for the same plants and pollutant types, and calculated according to the same methods.

TABL. 18 (29). ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE^a
MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE^a

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach in dobsons											
O G Ó Ł E M TOTAL												
2010	343	377	395	396	367	346	333	316	316	300	300	338
2015	373	373	381	370	370	354	334	304	294	292	290	271
2018	345	410	414	356	360	351	340	311	295	288	297	298
2019	335	346	378	355	371	328	344	313	292	274	271	295
ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIJSZENIE (-) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNIICH INCREASE (+) OR DECREASE (-) IN RELATION TO LONG-TERM AVERAGES												
2010 do 1963—2009 to	+5	+5	+14	+12	-1	-9	-5	-4	+16	+13	+13	+29
2015 do 1963—2014 to	+37	+4	+2	-10	+3	—	-3	-15	-6	+5	+3	-36
2018 do 1963—2017 to	+6	+40	+35	-26	-7	-2	+3	-7	-4	+1	+11	-9
2019 do 1963—2018 to	-3	-25	-2	-27	+4	-25	+7	-5	-7	-13	-15	-12

a Pomiary wykonane w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym Polskiej Akademii Nauk w Belsku k. Grójca.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Measurements were made by the Central Geophysical Observatory of the Polish Academy of Sciences in Belsk, near Grójec.

S o u r c e: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection and Institute of Geophysics Polish Academy of Sciences obtained from the State Environmental Monitoring system.

TABL. 19 (30). LASY OCHRONNE^a
Stan w dniu 1 stycznia
PROTECTIVE FORESTS^a
As of 1 January

KATEGORIE LASÓW	2010	2015	2018	2019	FOREST CATEGORY
	w tys. ha in thousand ha				
O G Ó Ł E M	3356	3709	3819	3829	TOTAL
Glebochronne	325	321	327	327	Soil-protecting
Wodochronne	1486	1541	1543	1545	Water-protecting
Uzdrowiskowe	56	55	50	50	Health-resort
Uszkodzone przez przemysł	468	466	463	463	Damaged by industry
Nasienne	13	12	12	12	Seedling
Podmiejskie	641	628	615	615	Suburban
Obronne	132	125	118	118	Defensive forests
Ostoje zwierząt	74	68	64	64	Animal sanctuaries
Cenne pod względem przyrodniczym	114	445	580	591	Environmentally valuable
Pozostałe	47	47	45	45	Others

a W lasach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a In forests managed by the State Forests National Forest Holding.

S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 20 (31). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	w tys. ha in thousand ha				w % powierzchni ogólnej kraju in % of total area of the country		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
OGÓŁEM	10140,7	10176,0	10182,4	10107,3	32,3	2633	TOTAL
Parki narodowe	314,5	314,7	315,1	315,1	1,0	82	National parks
Rezerваты przyrody	164,2	166,9	169,6	169,6	0,5	44	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^a	2529,0	2522,8	2523,0	2521,8 ^b	8,1	657	Landscape parks ^a
Obszary chronionego krajobrazu ^a	6987,7	7005,9	7000,1	6925,6 ^c	22,1	1804	Protected landscape areas ^a
Stanowiska dokumentacyjne	0,9	0,9	1,0	1,0	0,0	0	Documentation sites
Użytki ekologiczne	51,0	52,3	54,8	55,4	0,2	14	Ecological areas
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	93,5	112,4	118,9	118,8	0,4	31	Landscape-nature complexes

a Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie (ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych). b, c łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody oraz innych form ochrony przyrody powierzchnia wynosi: b — 2610,8 tys. ha, c — 7021,8 tys. ha.

a Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas (approximately 1% of areas under legal protection). b, c Including nature reserves and other forms of nature protection area is: b — 2610.8 thousand ha, c — 7021.8 thousand ha.

TABL. 21 (32). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

NATIONAL PARKS

As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a (nazwa i lokalizacja) NATIONAL PARKS ^a (name and location)	Powierzchnia w ha Area in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone	
	parków narodowych national parks		z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b			
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total	w tym lasów of which forests		
OGÓŁEM	2010	314475	194735	68001	54059	447839
TOTAL	2015	314700	195186	73352	60008	447980
.....	2018	315107	194846	75805	60578	449474
.....	2019	315128	195208	76072	60843	449473
Biebrzański (woj. podlaskie)		59223	16118	7494	6707	66824
Kampinoski (woj. mazowieckie, łódzkie)		38544	27572	4636	4130	37756
Bieszczadzki (woj. podkarpackie)		29191	24440	20336	16840	55783
Słowiński ^c (woj. pomorskie)		21611	6188	5386	2713	30220
Tatrański (woj. małopolskie)		21197	16382	12609	7917	181
Magurski (woj. podkarpackie, małopolskie)		19438	18572	2408	2408	22969
Wigierski (woj. podlaskie)		15090	9418	1823	1696	11284
Drawieński (woj. zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie)		11342	9548	569	443	40890
Białowiecki (woj. podlaskie)		10517	9974	6059	5820	3224
Poleski (woj. lubelskie)		9760	4865	117	114	13703

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to the decreasing grand total area. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 21 (32). **PARKI NARODOWE (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

NATIONAL PARKS (cont.)

As of 31 December

PARKI NARODOWE ^a (nazwa i lokalizacja) NATIONAL PARKS ^a (name and location)	Powierzchnia w ha Area in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone
	parków narodowych national parks		z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b		
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total	w tym lasów of which forests	
Roztoczański (woj. lubelskie)	8483	8111	1029	1029	38096
Woliński ^c (woj. zachodniopomorskie)	8199	4648	500	419	3369
Ujście Warty (woj. lubuskie)	8074	82	682	—	10454
Świętokrzyski (woj. świętokrzyskie)	7626	7222	2911	2894	20786
Wielkopolski (woj. wielkopolskie)	7597	4803	259	115	7406
Narwiański (woj. podlaskie)	7350	93	—	—	15408
Gorczański (woj. małopolskie)	7038	6613	3617	3602	16647
Gór Stołowych (woj. dolnośląskie)	6353	5825	771	771	10504
Karkonoski (woj. dolnośląskie)	5951	4397	2223	779	13093
Bory Tucholskie (woj. pomorskie)	4613	3936	324	278	12981
Babiogórski (woj. małopolskie, śląskie)	3393	3197	1282	1181	8437
Pieniński (woj. małopolskie)	2372	1710	744	694	2682
Ojcowski (woj. małopolskie)	2163	1497	292	291	6777

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to the decreasing grand total area. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 22 (33). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 grudnia

NATURE RESERVES

As of 31 December

L A T A REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		Y E A R S RESERVES
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a	
OGÓŁEM	2010	1463	164202	TOTAL
	2015	1490	166919	
	2018	1501	169556	
	2019	1501	169584	18204
Faunistyczne	120	40371	1482	Fauna
Krajobrazowe	103	24850	4750	Landscape
Leśne	747	68076	9525	Forest
Torfowiskowe	190	18609	1346	Peat-bog
Florystyczne	156	4791	523	Flora
Wodne	70	10273	169	Water
Przyrody nieożywionej	76	2064	392	Inanimate nature
Stepowe	36	520	18	Steppe
Słonoroślowe	3	30	—	Halophyte

a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 23 (34). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

LANDSCAPE PARKS

As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY ^a I PARKI KRAJOBRAZOWE (nazwa i lokalizacja) SETS ^a AND LANDSCAPE PARKS (name and location)		Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM	2010	2607478	1307753 ^c	814859 ^c	102490 ^c
TOTAL	2015	2606092	1316960 ^c	816368 ^c	99850 ^c
	2018	2611530	1330567 ^c	807153 ^c	99827 ^c
	2019	2610751	1436996	872274	99325
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych (woj. lubelskie)		255593	127012	104030	4974
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego		229669	128632	55559	893
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (woj. dolnośląskie)		206321	111521	67103	9408
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego		183128	70151	88876	10119
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego		178252	96860	68887	1069
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych (woj. pomorskie)		153892	95873	37334	11395
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu (woj. podkarpackie)		150573	99918	42321	1670
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie (woj. podkarpackie)		133174	99763	26836	932
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych (woj. mazowieckie)		126047	68994	46339	2961
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego		119178	58594	47534	3761
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych (woj. świętokrzyskie)		117188	64504	46541	1150
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego		103877	48323	34715	8022
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim		87168	51108	25702	4796
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (woj. opolskie)		62591	45745	14784	896
Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą (woj. kujawsko-pomorskie)		60478	12270	39806	3119
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich (woj. warmińsko-mazurskie)		29574	17268	5368	4621
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów		414049	240461	120540	29538
Landscape parks not included in sets					

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Z braku aktualnych pomiarów geodezyjnych dane podaje się bez powierzchni w parkach krajobrazowych woj. małopolskiego.

a Listed according to the decreasing total area. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Because of lack of current geodesic measurements data are presented excluding area in landscape parks of Małopolskie Voivodship.

TABL. 24 (35). **OBSZARY NATURA 2000^a**

Stan w dniu 31 grudnia

NATURA 2000 AREAS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obszary specjalnej ochrony ptaków:					Special Protection Areas: number area in thousand ha including marine areas
liczba	144	145	145	145	
powierzchnia w tys. ha	5570,9	5575,2	5559,9	5559,9	
w tym obszary morskie	648,5	649,0	724,4	724,4	Special Areas of Conservation ^b : number area in thousand ha including marine areas
Specjalne obszary ochrony siedlisk ^b :					
liczba	823	849	849	849	
powierzchnia w tys. ha	3791,7	3851,0	3851,0	3851,0	
w tym obszary morskie	359,9	359,9	436,4	436,4	

a Powierzchnie obszarów specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk mogą się częściowo lub w całości pokrywać ze sobą oraz z innymi formami ochrony przyrody. b Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Special Protection Areas and Special Areas of Conservation can overlap with each other and with other forms of nature protection, either in part or in whole. b Sites of Community importance.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 25 (36). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 grudnia
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	36293	36510	35020	34890	T O T A L
Pojedyncze drzewa	30059	29982	27824	27636	Individual trees
Grupy drzew	3658	3780	4454	4462	Tree clusters
Głazy narzutowe	1034	1091	1131	1126	Erratic boulders
Skalki i jaskinie	303	303	336	334	Stones and caves
Aleje	699	762	744	746	Alleys
Pozostałe	540	592	531	586 ^a	Other

a W tym 162 źródła, wodospady i wywierzyska, 108 krzewów i 6 jarów.

a Of which 162 sources, waterfalls and exsurgents, 108 bushes and 6 ravines.

TABL. 26 (37). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY ACCESSIBLE GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2018		2019		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w tys. ha	57,7	48,3	57,8	47,9	61,0	50,3	61,9	51,1	T O T A L in thousand ha
Tereny zieleni ogólnodo- stępnej:									Generally accessible green areas:
parki spacerowo-wypo- czynkowe	22,4	17,1	23,9	18,1	24,0	18,0	24,1	18,1	strolling-recreational parks
zieleńce	10,0	7,5	10,4	7,6	11,4	8,3	12,2	9,1	lawns
Tereny zieleni osiedlowej ...	25,3	23,7	23,5	22,2	25,6	23,9	25,6	23,9	Green areas of housing estates
W % powierzchni ogólnej kraju^a	0,18	2,25	0,18	2,19	0,19	2,28	0,20	2,30	In % of total area of the country^a
Na 1 mieszkańca^b w m²	15,0	20,6	15,0	20,7	15,9	21,8	16,1	22,2	Per capita^b in m²

a, b W przypadku miast obliczono: a — w % powierzchni ogólnej miast, b — na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas calculated: a — in % of total urban areas space, b — per capita in urban areas.

TABL. 27 (38). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
IMPORTANT PROTECTED ANIMALS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żubry	1224	1553	1820	2269	European bisons
Kozice	172	275	441	379	Northern chamois
Niedźwiedzie brunatne	147	224	292	369	Brown bears
Bobry europejskie	68993	101336	127173	136681	Eurasian beavers
Rysie	285	390	427	545	Eurasian lynxes
Wilki	770	1484	2868	3222	Grey wolves
Głuszce	509	447	556	485	Western capercaillie
Cietrzewie	770	340	290	259	Black grouses

a Dane szacunkowe; z wyjątkiem żubrów, podawanych na podstawie „Księgi Rodowodowej Żubrów”, prowadzonej od 1947 r.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Estimated data; except European bisons, presented on the basis of the "European Bison Pedigree Book", conducted since 1947.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 28 (39). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU-137 W NIEKTÓRYCH ARTYKUŁACH SPOŻYWCZYCH^a
 AVERAGE ANNUAL CAESIUM-137 CONCENTRATION IN SOME FOOD PRODUCTS^a

LATA YEARS	Mleko Milk	Mięso Meat	Drób Poultry	Ryby Fish	Jaja Eggs	Zboża Cereals	Ziemiaki Potatoes	Warzywa Vegetables	Owoce Fruit
	w Bq/kg					in Bq/kg			
2010	0,5	0,8	0,6	1,0	0,4	0,4	0,6	0,5	0,4
2015	0,5	0,8	0,6	0,8	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3
2018	0,5	1,1	0,5	0,9	0,6	0,7	0,6	0,4	0,8
2019	0,4	1,1	0,5	0,7	0,6	0,4	0,7	0,5	0,3

a Według uproszczonej metody pomiarowej.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki.

a According to simplified measurement method.

Source: data of the National Atomic Energy Agency.

TABL. 29 (40). ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW
 WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste land-filled up to now (accumulated ^b ; end of the year)	SPECIFICATION
	ogółem grand total	podane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym składowane ^d of which land-filled ^d				
	w mln t in million tonnes							
OGÓŁEM	131,0	28,6	26,5	22,0	74,1	1,8	1681,4	TOTAL
2018	115,3	23,4	23,8	19,1	66,9	1,3	1760,1	
2019	114,1	23,3	23,8	18,9	65,6	1,4	1794,5	
w tym:								of which:
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych	30,2	2,0	0,1	0,1	28,1	—	666,7	Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni	30,0	11,6	5,8	5,8	12,2	0,4	443,5	Waste from washing and cleaning of minerals
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	9,0	0,0	7,5	7,5	1,3	0,2	338,1	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali	5,3	1,8	3,2	3,0	0,3	—	96,8	Waste from mineral non-metalliferous excavation
Zużle z procesów wytopiania (wielkopiecowe, stalownicze)	3,3	1,9	—	—	1,4	0,0	0,9	Melting slag (blast-furnace, steelmaking)
Gleba i ziemia, w tym kamienie	2,6	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,1	Soil and stones
Osady z klarowania wody	2,8	0,5	2,3	0,0	0,0	0,0	0,3	Sludges from water clarification
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	1,7	—	—	—	1,7	0,0	0,0	Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla	1,9	—	0,1	0,0	1,8	0,0	25,0	Coal fly ash

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b, d Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych): b — własnych, d — własnych i innych. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a Excluding municipal waste. b, d On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps and settling ponds): b — own, d — own and other. c By waste producer on its own.

TABL. 30 (41). **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^a w tys. t	10040	10863	12485	12753	Municipal waste collected ^a in thousand tonnes
w tym z gospodarstw domowych	6892	8889	10446	10776	of which from households
w tym selektywnie	860	2537	3608	3977	of which separately
w tym sektor publiczny	4005	4053	4783	4962	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	3770	3596	4252	4425	of which local government units ownership
przeznaczone do procesów odzysku i unieszkodliwiania:					designated for recovery and disposal operations:
recyklingu	1783	2867	3269	3192	recycling
kompostowania lub fermentacji	181	661	1012	1153	composting or fermentation
przekształcania termicznego	39	1439	3013	2920	incineration
składowania	8037	5897	5191	5487	landfilling
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	633	347	286	278	number
powierzchnia w ha	2479	1860	1700	1670	area in ha
w tym sektor publiczny	2068	1436	1263	1255	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	1991	1328	1168	1173	of which local government units ownership
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	112	146	79	33	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	28	54	52	20	in operation
w tym sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego	25	46	29	13	of which public sector — local government units ownership
o zakończonej eksploatacji (zamkniętych)	84	93	27	13	not operational (closed)

a Dane szacunkowe; od 2014 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

a Estimated data; since 2014 includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system.

TABL. 31 (42). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a**
(ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS					
Ochrona środowiska	10926,2	15160,0	10392,1	12415,2	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2219,4	4259,5	2941,9	4083,2	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw ^b	727,1	745,9	507,4	1210,9	of which outlays on modern fuel combustion technologies ^b
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	7206,1	6644,7	5435,2	6051,0	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	1626,4	1445,4	1004,4	1282,7	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	5241,0	4832,2	4060,7	4471,6	sewage network discharging wastewater and precipitation water
systemy obiegowego zasilania wodą	21,2	7,3	2,5	8,5	circulation systems of water supply
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	989,4	3138,1	764,2	935,7	Waste management, protection of soils, underground and surface waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	27,4	48,7	140,7	131,4	Protection of biodiversity and landscape
w tym ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	16,1	45,8	61,4	67,9	of which the protection and reconstruction of species and habitats
Zmniejszanie hałasu i wibracji	141,6	350,1	100,7	148,5	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	3565,4	3294,6	2467,9	3223,7	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	1798,4	1230,2	1351,4	1434,7	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	709,4	521,8	426,9	482,0	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	441,4	631,3	481,7	922,0	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków górskich	223,2	469,0	114,4	125,7	Regulation and management of rivers and mountain streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	392,8	442,3	93,6	259,4	Flood embankments and pump stations

UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ w %
SHARE IN INVESTMENT OUTLAYS IN THE NATIONAL ECONOMY in %

Ochrona środowiska	5,0	5,6	3,4	3,9	Environmental protection
Gospodarka wodna	1,6	1,2	0,8	1,0	Water management

W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO w %
IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT in %

Ochrona środowiska	0,76	0,84	0,49	0,55	Environmental protection
Gospodarka wodna	0,25	0,18	0,12	0,14	Water management

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
^b Obejmujące m.in. modernizację kotłowni i ciepłowni.

^a These outlays are also included in the appropriate sections of the national economy. ^b Including i.a. modernisation of boiler and thermal energy plants.

TABL. 32 (43). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Ochrona środowiska					Environmental protection
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	80	49	50	56	facilities
w tym oczyszczalnie:					of which:
biologiczne	49	45	47	52	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	4	2	2	3	with increased biogene removal
przepustowość oczyszczalni w dam ³ /d	121,6	212,7	56,9	55,9	capacity of treatment plants in dam ³ /24 h
mechanicznych	42,1	115,3	0,0	0,0	mechanical
chemicznych	9,2	0,1	—	—	chemical
biologicznych	62,2	68,8	33,6	43,6	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	8,2	28,6	23,3	12,2	with increased biogene removal
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	8462	7961	3712	4225	wastewater
wody opadowe	837	866	605	633	precipitation water
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń — w tys. t/r — w zakresie:					Ability of completed systems, in thousand t/y, to:
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych	4,2	58,6	4,6	80,8	reduce: particulate pollutants
gazowych	16,7	86,2	56,1	41,4	gas pollutants
unieszkodliwiania odpadów	1345	1632	546	967	waste treatment
w tym składowania	1031	449	329	542	of which landfilling
gospodarczego wykorzystania odpadów	3495	2335	67	515	economic use of waste
Rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	76	443	115	92	Reclamation of areas used for landfilling of waste in ha
Gospodarka wodna					Water management
Wydajność ujęć wodnych ^a w dam ³ /d	106,3	81,5	55,3	44,0	Capacity of water intakes ^a in dam ³ /24 h
Uzdatnianie wody w dam ³ /d	127,8	74,8	51,2	43,0	Water treatment in dam ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	6271	4599	3197	3023	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	0,2	1,5	0,6	1,4	Capacity of water reservoirs in hm ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich w km	299	232	17	38	Regulation and management of rivers and mountain streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe ^b w km ...	110	240	43	25	Flood embankments ^b in km

a Bez ujęć w energetyce zawodowej. b Budowa i modernizacja.

U w a g a. Ponadto oddano do użytku indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków: w 2010 r. — 10159, w 2015 r. — 10596, w 2018 r. — 7668 i w 2019 r. — 4661, o łącznej przepustowości w dam³/d: w 2010 r. — 19,3, w 2015 r. — 20,1, w 2018 r. — 13,4 i w 2019 r. — 8,6.

a Excluding water intakes in heat and power generating plants. b Construction and modernisation.

N o t e. Moreover, independent wastewater treatment facilities were completed: 10159 in 2010, 10596 in 2015, 7668 in 2018 and 4661 in 2019 with a total capacity in dam³/24 h of: 19.3 in 2010, 20.1 in 2015, 13.4 in 2018 and 8.6 in 2019.

TABLE 33 (44). **FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2019 R.**
 ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Narodowy	Woje-	SPECIFICATION
	Total	National	wódzkie	
	w mln zł	in PLN millions	Voivod-ship	
ŚRODKI FUNDS				
Stan funduszy na początek roku	21749,5	13538,5	8211,0	Funds at the beginning of the year
Zwiększenia stanu funduszy	5437,9	4774,8	663,1	Increases in funds
Oplaty środowiskowe	4807,2	4465,2	342,0	Environmental fees
w tym:				of which:
gospodarka ściekowa i ochrona wód	269,1	267,6	1,5	wastewater management and protection of water
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	340,5	115,9	224,5	protection of air and climate
gospodarka odpadami	178,6	65,9	112,6	waste management
opłaty eksploatacyjne i koncesyjne wynikające z prawa geologicznego i górniczego	283,3	283,3	.	exploitation and concession fees resulting from the geological and mining law
opłaty emisyjne	1625,8	1625,8	.	emission fees
środki ze sprzedaży uprawnień do emisji	1156,4	1156,4	.	proceeds from the sale of emission allowances
opłaty zastępcze wynikające z ustawy Prawo energetyczne	706,0	706,0	.	substitute fees resulting from the Energy Law
Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	7,1	5,8	1,3	Fines for violating environmental protection requirements
Dotacje z budżetu państwa	46,2	44,5	1,8	Subsidies from the state budget
Otrzymane nadwyżki	78,9	—	78,9	Received surpluses
Przychody finansowe	470,2	256,4	213,8	Financial revenues
Pozostałe zwiększenia funduszy	28,3	3,0	25,3	Other increases in funds
Zmniejszenia stanu funduszy	3635,3	2981,7	653,6	Decreases in funds
Dotacje	3236,4	2772,9	463,5	Grants
Koszty działalności operacyjnej	290,7	107,6	183,1	Costs of operating activity
Koszty finansowe	107,5	101,2	6,3	Financial costs
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia funduszy	0,8	0,1	0,7	Other costs and decreases in funds
Stan funduszy na koniec roku	23563,2	15331,6	8231,6	Funds at the end of the year
DZIEDZINY FINANSOWANIA DOMAINS OF FINANCING				
O G Ó Ł E M	5530,7	3540,1	1990,6	T O T A L
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1242,0	401,1	840,9	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1036,8	275,5	761,3	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	235,5	64,2	171,3	Waste management
Pozostałe dziedziny	3016,4	2799,3	217,1	Others

U w a g a. Ponadto urzędy marszałkowskie oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przekazały do budżetów powiatów 97,3 mln zł (w tym 96,2 mln zł z tytułu opłat środowiskowych) oraz do budżetów gmin — 392,5 mln zł (w tym 383,6 mln zł z tytułu opłat środowiskowych, z czego 50,1 mln zł z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów).

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Note. Moreover, marshals' offices and the Chief Inspectorate for Environmental Protection transferred to powiats budgets PLN 97.3 million (of which PLN 96.2 million from environmental fees) and to gminas budgets — PLN 392.5 million (of which PLN 383.6 million from environmental fees, whereof PLN 50.1 million from fees and fines for removal of trees and bushes).

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Organy przedstawicielskie

Kadencje Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 98, trwają po 4 lata.
VIII kadencja Sejmu i IX kadencja Senatu — od 12 listopada 2015 r. do 11 listopada 2019 r.
IX kadencja Sejmu i X kadencja Senatu — od 12 listopada 2019 r.

Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybieranego w wyborach powszechnych trwa 5 lat.

Lech Wałęsa — od 23 grudnia 1990 r. do 23 grudnia 1995 r.

Aleksander Kwaśniewski — od 23 grudnia 1995 r. do 23 grudnia 2000 r. oraz od 23 grudnia 2000 r. do 23 grudnia 2005 r.

Lech Aleksander Kaczyński — od 23 grudnia 2005 r. do 10 kwietnia 2010 r.^a.

Bronisław Maria Komorowski — od 6 sierpnia 2010 r. do 6 sierpnia 2015 r.

Andrzej Sebastian Duda — od 6 sierpnia 2015 r. do 6 sierpnia 2020 r. oraz od 6 sierpnia 2020 r.

^a Kadencja przerwana na skutek tragicznej śmierci Prezydenta w katastrofie lotniczej w Smoleńsku; zgodnie z art. 131 ust. 2 Konstytucji, do czasu wyboru nowego Prezydenta, Marszałek Sejmu tymczasowo wykonywał obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

^a The term of office interrupted due to the tragic death of the President in a plane crash in Smolensk; according to Art. 131 par. 2 of the Constitution, until the election of a new President, the Marshal of the Sejm temporarily discharged the duties of the President of the Republic of Poland.

Uwaga do tablic 1, 2, 5 i 14

Stosunek liczby oddanych głosów (ważnych kart do głosowania) do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania (wyrażony w %) określa się jako frekwencję wyborczą.

Note to tables 1, 2, 5 and 14

The rate of the number of votes cast (valid voting cards) to the total number of persons entitled to vote (expressed in %) is defined as the voting turnout.

Representative organs

Terms of office of the Sejm and Senate of the Republic of Poland according to the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 April 1997, Art. 98, last 4 years each.
VIII term of the Sejm and IX term of the Senate — from 12 November 2015 to 11 November 2019.
IX term of the Sejm and X term of the Senate — since 12 November 2019.

Term of office of the President of the Republic of Poland, elected in general election, lasts 5 years.

Lech Wałęsa — from 23 December 1990 to 23 December 1995.

Aleksander Kwaśniewski — from 23 December 1995 to 23 December 2000 and from 23 December 2000 to 23 December 2005.

Lech Aleksander Kaczyński — from 23 December 2005 to 10 April 2010^a.

Bronisław Maria Komorowski — from 6 August 2010 to 6 August 2015.

Andrzej Sebastian Duda — from 6 August 2015 to 6 August 2020 and since 6 August 2020.

TABLE 1 (45). WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2020 R.

ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2020

A. UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA I ODDANE GŁOSY

PERSONS ENTITLED TO VOTE AND VOTES CAST

WYSZCZEGÓLNIENIE	I tura wyborów — 28 VI I election round — 28 VI		II tura wyborów — 12 VII II election round — 12 VII		SPECIFICATION
	w tys. in thousands	w % uprawnionych in % of entitled voters	w tys. in thousands	w % uprawnionych in % of entitled voters	
Uprawnieni do głosowania	30204,7	100,00	30268,5	100,00	Persons entitled to vote
Oddane głosy	19483,8	64,51	20636,6	68,18	Votes cast
w tym głosy ważne	19425,5	64,31	20458,9	67,59	of which valid votes

TABLE 1 (45). **WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2020 R. (dok.)**
 ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2020 (cont.)
 B. GŁOSY WAŻNE ODDANE NA KANDYDATÓW
 VALID VOTES CAST FOR CANDIDATES

KANDYDACI CANDIDATES	W tys. In thousands	W % ogółu głosów ważnych In % of total valid votes
I TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 28 VI I ELECTION ROUND — VOTING ON 28 VI		
Biedroń Robert	432,1	2,22
Bosak Krzysztof	1317,4	6,78
Duda Andrzej Sebastian	8450,5	43,50
Hołownia Szymon Franciszek	2693,4	13,87
Jakubiak Marek	33,7	0,17
Kosiniak-Kamysz Władysław Marcin	459,4	2,36
Piotrowski Mirosław Mariusz	21,1	0,11
Tanajno Paweł Jan	27,9	0,14
Trzaskowski Rafał Kazimierz	5917,3	30,46
Witkowski Waldemar Włodzimierz	27,3	0,14
Żółtek Stanisław Józef	45,4	0,23
II TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 12 VII II ELECTION ROUND — VOTING ON 12 VII		
Duda Andrzej Sebastian	10440,6	51,03
Trzaskowski Rafał Kazimierz	10018,3	48,97

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
 Source: data of the National Electoral Commission.

TABLE 2 (46). **WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
 ELECTIONS TO THE SEJM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm Sejm	Senat Senate	Sejm Sejm	Senat Senate	SPECIFICATION
	25 X 2015		13 X 2019		
Uprawnieni do głosowania w tys.	30629,2		30253,6		Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	15595,3	15593,0	18678,5	18677,9	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych ...	50,92	50,91	61,74	61,74	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	15200,7	14988,1	18470,7	18201,3	in thousands
w % uprawnionych	49,63	48,93	61,05	60,16	in % of entitled voters

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
 Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 3 (47). WYNIKI WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 13 PAŹDZIERNIKA 2019 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH

RESULTS OF THE ELECTION TO THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 13 OCTOBER 2019 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	5111	18470,7	100,00	460	TOTAL
Prawo i Sprawiedliwość	918	8051,9	43,59	235	Law and Justice
Koalicyjny Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	919	5060,4	27,40	134	Coalitional Civic Coalition PO .N IPL Greens
Sojusz Lewicy Demokratycznej	910	2319,9	12,56	49	Democratic Left Alliance
Polskie Stronnictwo Ludowe	915	1578,5	8,55	30	Polish People's Party
Konfederacja Wolność i Niepodległość	880	1257,0	6,81	11	Confederation Freedom and Independence
Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy	401	144,8	0,78	—	Of Electors Coalition of Non-partisans and Local Government Officials
Wyborców Mniejszość Niemiecka	24	32,1	0,17	1	Of Electors German Minority
Skuteczni Piotra Liroya-Marca	74	18,9	0,10	—	Effective of Piotr Liroy-Marzec
Akcja Zawiedzionych Emerytów Rentistów	52	5,4	0,03	—	Action of Disappointed Retirees Pensioners
Prawica	18	1,8	0,01	—	The Right

U w a g a. Posłów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 10 komitetów wyborczych na 234 listach kandydatów w 41 okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. Deputies were elected among candidates registered by 10 election committees on 234 candidate lists in 41 constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 4 (48). WYNIKI WYBORÓW DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 13 PAŹDZIERNIKA 2019 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH

RESULTS OF THE ELECTION TO THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 13 OCTOBER 2019 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	278	18201,3	100,00	100	TOTAL
Prawo i Sprawiedliwość	99	8110,2	44,56	48	Law and Justice
Koalicjny Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	73	6490,3	35,66	43	Coalitional Civic Coalition PO .N IPL Greens
Polskie Stronnictwo Ludowe	16	1041,9	5,72	3	Polish People's Party
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	415,7	2,28	2	Democratic Left Alliance
Wyborców Lidia Staroń — Zawsze po stronie ludzi	1	106,0	0,58	1	Of Electors Lidia Staroń — Always on People's Side
Wyborców Krzysztofa Kwiatkowskiego	1	79,3	0,44	1	Of Electors of Krzysztof Kwiatkowski
Wyborców Wadim Tyszkiewicz	1	63,7	0,35	1	Of Electors Wadim Tyszkiewicz
Wyborców Demokracja Obywatelska	1	45,0	0,25	1	Of Electors Civic Democracy
Pozostałe ^a	79	1849,2	10,16	—	Others ^a

a Dotyczy 45 komitetów wyborczych, których kandydaci nie uzyskali mandatów.

U w a g a. Senatorów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 53 komitety wyborcze w 100 jednomandatowych okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Concerns 45 election committees whose candidates did not receive mandates.

N o t e. Senators were elected among candidates registered by 53 election committees in 100 single-member constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 5 (49). WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ELECTIONS TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	25 V 2014	26 V 2019	SPECIFICATION
Liczba mandatów	51	52	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na posłów:			Number of registered candidates for Members of Parliament:
ogółem	1277	866	total
na 1 mandat	25,0	16,7	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	30636,5	30118,9	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	7297,5	13759,7	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	23,82	45,68	in % of entitled voters
w tym głosy ważne: w tysiącach	7069,5	13647,3	of which valid votes: in thousands
w % uprawnionych	23,08	45,31	in % of entitled voters

U w a g a. W wyniku wyborów wszystkie mandaty zostały obsadzone, w tym w dniu 25 maja 2014 r. wybrano 12 kobiet, a w dniu 26 maja 2019 r. — 18 kobiet.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. As a result of elections all mandates were filled, of which on 25 May 2014, 12 women were elected and on 26 May 2019 — 18 women.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 6 (50). WYNIKI WYBORÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIU 26 MAJA 2019 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH

 RESULTS OF THE ELECTION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT ON 26 MAY 2019
 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	866	13647,3	100,00	52	TOTAL
Prawo i Sprawiedliwość	130	6192,8	45,38	27	Law and Justice
Koalicyny Koalicja Europejska PO PSL SLD .N Zieloni	130	5249,9	38,47	22	Coalitional European Coalition PO PSL SLD .N Greens
Wiosna Roberta Biedronia	130	827,0	6,06	3	Spring of Robert Biedroń
Wyborców Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy	130	621,2	4,55	—	Of Electors Confederation Korwin Braun Liroy Narodowcy
Wyborców „Kukiz’15”	129	503,6	3,69	—	Of Electors "Kukiz'15"
Koalicyny Lewica Razem — Partia Razem, Unia Pracy, RSS	129	168,7	1,24	—	Coalitional Left Together — Together Party, Labour Union, RSS
Wyborców Polska Fair Play Bezpar- tyjni Gwiązdowski	60	74,0	0,54	—	Of Electors Poland Fair Play Non- -partisans Gwiązdowski
Koalicyny Polexit Koalicja	18	7,9	0,06	—	Coalitional Polexit Coalition
Jedność Narodu	10	2,2	0,02	—	Unity of the People

U w a g a. Posłów do Parlamentu Europejskiego wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 9 komitetów wyborczych na 87 listach kandydatów w 13 okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. Members of the European Parliament were elected among candidates registered by 9 election committees on 87 candidate lists in 13 constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 7 (51). POSŁOWIE I SENATOROWIE

Stan na początku kadencji

DEPUTIES AND SENATORS

As of the beginning of the term of office

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Sejm Sejm				Senat Senate				SPECIFICATION
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje of the Republic of Poland — terms of office								
	VIII		IX		X				
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	460	126	460	132	100	13	100	24	TOTAL

 WEDŁUG WIEKU
 BY AGE

21—29 lat	17	4	13	2	21—29
30—39	80	20	80	22	6	—	4	—	30—39
40—49	113	26	117	37	18	2	18	4	40—49
50—59	153	47	141	41	39	4	29	7	50—59
60 lat i więcej	97	29	109	30	37	7	49	13	60 and more

TABL. 7 (51). **POSŁOWIE I SENATOROWIE (dok.)**

Stan na początku kadencji
DEPUTIES AND SENATORS (cont.)
As of the beginning of the term of office

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm Sejm				Senat Senate				SPECIFICATION
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje of the Republic of Poland — terms of office								
	VIII		IX				X		
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a
BY EDUCATIONAL LEVEL^a

Wyższe	420	118	429	126	96	13	97	23	Tertiary
Policealne i średnie	38	8	29	5	3	—	3	1	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawo- dowe	2	—	1	1	1	—	—	—	Basic vocational

a Dla IX kadencji Sejmu dane dotyczą 459 posłów.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

a For the IX term of the Sejm data concern 459 deputies.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm and the Chancellery of the Senate.

TABL. 8 (52). **KLUBY I KOŁA POSELSKIE VIII ORAZ IX KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2019 R.**

DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE VIII AND IX TERM OF THE SEJM
OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Posłowie — stan Deputies — as of		SPECIFICATION
	w końcu VIII kadencji the end of VIII term	w dniu 31 XII (IX kadencja) 31 XII (IX term)	
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	240	235	Parliamentary Club Law and Justice
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska — Koalicja Obywatelska	155	—	Parliamentary Club Civic Platform — Civic Coalition
Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska — Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	—	134	Parliamentary Club Civic Coalition — Civic Platform, Nowoczesna, Polish Initiative, Greens
Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy (Ra- zem, Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wio- sna Roberta Biedronia)	—	49	Coalitional Parliamentary Club of the Left (Together, Democratic Left Alliance, Spring of Robert Biedroń)
Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Lu- dowe — Koalicja Polska ^a	22	—	Parliamentary Club Polish People's Party — Polish Coalition ^a
Klub Poselski Kukiz'15	16	—	Deputies' Club Kukiz'15
Klub Parlamentarny Koalicja Polska — Pol- skie Stronnictwo Ludowe — Kukiz'15	—	30	Parliamentary Club Polish Coalition — Polish People's Party — Kukiz'15
Koło Poselskie Konfederacja ^b	4	11	Deputies' Group Confederation ^b
Koło Poselskie Unia Polityki Realnej ^c	4	—	Deputies' Group Real Politics Union ^c
Koło Poselskie Przywrócić Prawo ^c	3	—	Deputies' Group Restore the Law ^c
Koło Poselskie TERAZ!	3	—	Deputies' Group TERAZ!
Posłowie niezrzeszeni	12	1	Independent deputies

a—c Utworzone w 2019 r.: a — 5 lipca, b — 25 marca, c — 9 sierpnia.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.

a—c Established in 2019 on: a — 5 July, b — 25 March, c — 9 August.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 9 (53). KLUBY I KOŁA SENACKIE IX ORAZ X KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2019 R.

 SENATE CLUBS AND GROUPS OF THE IX AND X TERM OF THE SENATE
 OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Senatorowie — stan Senators — as of		SPECIFICATION
	w końcu IX kadencji the end of IX term	w dniu 31 XII (X kadencja) 31 XII (X term)	
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	61	48	Parliamentary Club Law and Justice
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska — Koalicja Obywatelska — Grupa Senato- rów PO	26	—	Parliamentary Club Civic Platform — Civic Coalition — Group of Senators of PO
Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska — Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inic- jatywa Polska, Zieloni	—	43	Parliamentary Club Civic Coalition — Civic Platform, Nowoczesna, Polish Initiative, Greens
Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe — Koalicja Polska ^a	1	—	Parliamentary Club Polish People's Party — Polish Coalition ^a
Koło Senatorów Koalicja Polska — Polskie Stronnictwo Ludowe	—	3	Senators' Group Polish Coalition — Polish People's Party
Koło Senatorów Niezależnych	—	3	Group of Independent Senators
Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy	—	2	Coalitional Parliamentary Club of the Left
Senatorowie niezrzeszeni	8	1	Independent senators

a Utworzony 16 października 2019 r.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

a Established on 16 October 2019.

Source: data of the Chancellery of the Senate.

 TABL. 10 (54). WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI VIII ORAZ IX KADENCJI SEJMU
 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

 SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE VIII AND IX TERM OF THE SEJM
 OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Sejmu Sejm terms of office		SPECIFICATION
	VIII	IX ^a	
Posiedzenia	86	2	Sessions
Dni obrad	235	7	Days in session
Wpływ projektów ustaw ^b z inicjatyw: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	1315	38	Inflow of draft bills ^b by initiative of: the President of the Republic of Poland
Senatu	33	—	the Senate
Rady Ministrów	68	5	the Council of Ministers
posłów	686	5	deputies
komisji sejmowych	438	5	Sejm committees
obywateli	43	—	citizens
Ustawy uchwalone	24	—	citizens
.....	930	10	Laws passed
w tym ustawy uchwalone w trybie pilnym	3	1	of which laws passed by the urgent proced- ure
w tym ustawy, do których Senat: wniósł poprawki	214	3	of which laws to which the Senate: submitted amendments
złożył wniosek o odrzucenie	—	1	submitted an application for rejection
Ustawy, do których Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił wniosek o ponowne rozpatrze- nie	6	—	Laws to which the President of the Republic of Poland submitted an application for reconsider- ation
Podjęte uchwały w formie apeli, rezolucji, oświad- czeń i deklaracji	390	28	Resolutions passed in the form of appeals, reso- lutions, statements and declarations
Interpelacje poselskie	33851	1168	Interpellations submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	27953	833	of which submitted individually
Zapytania poselskie	9888	111	Inquiries submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	8146	107	of which submitted individually
Pytania w sprawach bieżących	835	11	Questions in current affairs
Informacje bieżące	76	—	Current information

a Dane dotyczą okresu od 12 listopada do 31 grudnia 2019 r. b Dotyczy projektów, którym nadano numer druku, a tym samym rozpoczęto procedowanie ścieżki legislacyjnej.

Źródło: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 12 November to 31 December 2019. b Concerns draft bills with assigned form number which are considered in legislative procedure.

Source: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 11 (55). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SEJMOWYCH VIII ORAZ IX KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

ACTIVITY OF STANDING COMMITTEES OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND DURING THE VIII AND IX TERM

KOMISJE	Kadencje Sejmu Sejm terms of office						COMMITTEES
	VIII		IX ^a				
	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	uchwalone passed		
				dezyderaty desiderata	opinie opinions		
Administracji i Spraw Wewnętrznych	38	217	35	2	—	—	Administration and Internal Affairs
Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii	16	141	18	2	—	—	Digitisation, Innovation and New Technologies
Edukacji, Nauki i Młodzieży	38	203	38	2	—	—	Education, Science and Youth
Etyki Poselskiej	4	74	4	2	—	—	Deputies' Ethics
Finansów Publicznych	49	500	54	13	—	19	Public Finance
Gospodarki i Rozwoju	35	175	35	3	—	—	Economy and Development
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	15	144	17	6	—	—	Maritime Economy and Inland Shipping
Infrastruktury	38	314	39	4	—	—	Infrastructure
Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki	22	156	30	3	—	—	Physical Education, Sport and Tourism
Kultury i Środków Przekazu	28	186	30	5	—	—	Culture and Media
Łączności z Polakami za Granicą ...	35	118	37	3	—	—	On Liaison with Poles Abroad
Mniejszości Narodowych i Etnicznych	14	101	17	3	—	—	National and Ethnic Minorities
Obrony Narodowej	37	137	38	2	—	—	National Defence
Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa	31	202	39	5	—	—	Environmental Protection, Natural Resources and Forestry
Odpowiedzialności Konstytucyjnej	14	24	13	2	—	—	Constitutional Accountability
Polityki Senioralnej	14	80	17	2	—	—	Senior Citizen Policy
Polityki Społecznej i Rodziny	36	200	35	3	—	—	Social Policy and Family
Regulaminowa i Spraw Poselskich	15	91	17	3	—	—	Rules and Deputies' Affairs
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	32	338	38	5	—	—	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	29	306	30	2	—	—	Local Government and Regional Policy
Sprawiedliwości i Praw Człowieka	33	196	27	5	—	3	Justice and Human Rights
Do Spraw Energii i Skarbu Państwa	33	162	33	1	—	—	Energy and Treasury
Do Spraw Kontroli Państwowej	14	131	13	3	—	1	State Control
Do Spraw Petycji	14	207	16	5	11	—	Petition
Do Spraw Służb Specjalnych	7	92	7	3	—	4	Special Services
Do Spraw Unii Europejskiej	43	283	43	4	—	1	European Union Affairs
Spraw Zagranicznych	27	160	28	3	—	7	Foreign Affairs
Ustawodawcza	31	106	31	3	—	16	Legislative
Zdrowia	37	197	36	2	—	—	Health

a Dane dotyczą okresu od 12 listopada do 31 grudnia 2019 r. b Stan w końcu okresu.

U w a g a. W Sejmie VIII kadencji działały również 4 komisje nadzwyczajne i 2 komisje śledcze.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 12 November to 31 December 2019. b End of the period.

N o t e. In the VIII term of the Sejm there were also 4 special committees and 2 investigative committees.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 12 (56). WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI IX ORAZ X KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
 SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE IX AND X TERM OF THE SENATE
 OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Senatu Senate terms of office		SPECIFICATION
	IX	X ^a	
	Posiedzenia	85	
Dni obrad	204	4	Days in session
Inicjatywy ustawodawcze	55	1	Legislative initiatives
Ustawy rozpatrzone	923	7	Laws considered
w tym ustawy, do których: wniesiono poprawki	208	2	of which laws to which: amendments were submitted
zgłoszono wniosek o odrzucenie	—	1	an application for rejection was submitted
Poprawki zgłoszone do rozpatrzonych ustaw	1936	5	Amendments submitted to considered laws
w tym: przyjęte przez Sejm	1817	3	of which: accepted by the Sejm
odrzucone przez Sejm	81	2	rejected by the Sejm
Podjęte uchwały	1181	21	Resolutions passed
legislacyjne	949	8	legislative
okolicznościowe	102	1	circumstantial
pozostałe	130	12	others

a Dane dotyczą okresu od 12 listopada do 31 grudnia 2019 r.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 12 November to 31 December 2019.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 13 (57). DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SENACKICH IX ORAZ X KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
 ACTIVITY OF STANDING COMMITTEES OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND
 DURING THE IX AND X TERM

KOMISJE	Kadencje Senatu Senate terms of office				COMMITTEES
	IX		X ^a		
	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	członkowie ^b members ^b	posiedzenia komisji committee sessions	
Budżetu i Finansów Publicznych	8	185	10	5	Budget and Public Finance
Gospodarki Narodowej i Innowacyjności	12	180	13	2	National Economy and Innovativeness
Infrastruktury	10	194	10	2	Infrastructure
Kultury i Środków Przekazu	14	141	11	2	Culture and Media
Nauki, Edukacji i Sportu	11	97	13	2	Science, Education and Sport
Obrony Narodowej	12	81	10	2	National Defence
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji	11	341	9	4	Human Rights, the Rule of Law and Petitions
Regulaminowa, Etyki i Spraw Senator- skich	11	93	12	5	Rules, Ethics and Senatorial Affairs
Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej	9	201	8	5	Family, Senior and Social Policy
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	6	142	10	3	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	10	227	9	3	Local Government and State Administration
Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą	15	98	18	2	Emigration Affairs and Contacts with Poles Abroad
Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej	13	244	12	6	Foreign and European Union Affairs
Środowiska	9	156	15	2	Environment
Ustawodawcza	19	358	27	4	Legislative
Zdrowia	9	113	11	2	Health

a Dane dotyczą okresu od 12 listopada do 31 grudnia 2019 r. b Stan w końcu okresu.

Źródło: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 12 November to 31 December 2019. b End of the period.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 14 (58). WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2018 R.

ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2018

A. WYBORY RADNYCH W DNIU 21 PAŹDZIERNIKA

ELECTIONS OF COUNCILLORS ON 21 OCTOBER

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady gmin ^a Gmina councils ^a	Rady miast na prawach powiatu City with powiat status councils	Rady powiatów Powiat councils	Sejmiki województw Voivodship regional councils	Rady dzielnic m.st. Warszawy ^b District councils of the Capital City Warszawa ^b	SPECIFICATION
Liczba mandatów	37815	1711	6244	552	425	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych:						Number of registered candidates for councillors:
w tysiącach	118,9	14,4	41,1	7,1	3,3	in thousands
na 1 mandat	3,1	8,4	6,6	12,8	7,7	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	19441,2	9654,3	20471,9	30170,0	1343,8	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy:						Votes cast:
w tysiącach	10691,7	5349,5	11184,8	16545,5	894,7	in thousands
w % uprawnionych	55,0	55,4	54,6	54,8	66,6	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:						of which valid votes:
w tysiącach	10396,8	5220,5	10584,9	15433,5	877,6	in thousands
w % uprawnionych	53,5	54,1	51,7	51,2	65,3	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów	37813 ^c	1711	6244	552	425	Number of filled mandates

a Bez rad miast na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, że liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów. b Zgodnie z ustawą z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817) Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu, w skład której wchodzi 18 dzielnic. c 2 mandaty zostały nieobsadzone, ponieważ w 2 okręgach wyborczych nie zarejestrowano żadnej listy kandydatów na radnych (zarządzono wybory uzupełniające)

a Excluding city with powiat status councils; data concerning persons entitled to vote and votes cast do not include those constituencies where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than the number of mandates. b In compliance with the Law on the System of the Capital City Warszawa, dated 15 March 2002 (Journal of Laws 2018 item 1817) Warszawa is a gmina which is also a city with powiat status, encompassing 18 city districts. c 2 mandates were unfilled, because in 2 constituencies no list of candidates for councillors was registered (by-elections were ordered).

TABL. 14 (58). WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2018 R. (dok.)

ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2018 (cont.)

B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST

DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Wój- towie Village mayors	Burmi- strzowie Mayors	Prezy- denci miast Presi- dents of cities	SPECIFICATION
I TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 21 X					
I ELECTION ROUND — VOTING ON 21 X					
Liczba mandatów	2477	1547	823	107	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów:					Number of registered candidates:
ogółem	6958	3892	2524	542	total
na 1 mandat	2,8	2,5	3,1	5,1	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	30115,9	8669,5	10027,5	11418,9	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	16534,1	4860,3	5395,2	6278,6	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	54,9	56,1	53,8	55,0	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	16344,6	4790,0	5322,2	6232,4	in thousands
w % uprawnionych	54,3	55,3	53,1	54,6	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów ^d	1826	1205	558	63	Number of filled mandates ^d
II TURA WYBORÓW — GŁOSOWANIE W DNIU 4 XI					
II ELECTION ROUND — VOTING ON 4 XI					
Liczba mandatów	649	341	264	44	Number of mandates
Liczba kandydatów	1296	681	527	88	Number of candidates
Uprawnieni do głosowania w tys.	9523,4	1952,8	3561,9	4008,7	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	4650,1	1033,6	1694,5	1922,1	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	48,8	52,9	47,6	47,9	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	4616,4	1027,1	1683,0	1906,4	in thousands
w % uprawnionych	48,5	52,6	47,2	47,6	in % of entitled voters

^d Nie uwzględniono wyboru 1 wójta i 1 burmistrza, ponieważ jedyni zarejestrowani kandydaci nie otrzymali więcej niż połowy ważnie oddanych głosów (wyboru dokonały rady gmin w grudniu 2018 r.).

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^d Data do not include election of 1 village mayor and 1 mayor, because the only registered candidates did not receive more than a half of valid votes cast (elections were made by gmina councils in December 2018).

Source: data of the National Electoral Commission.

TABLE 15 (59). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
 COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin ^a gmina councils ^a		rad miast na pra- wach powiatu ^b city with powiat status councils ^b		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

STAN W DNIU WYBORÓW — 21 X 2018 R.
 AS OF ELECTION DAY — 21 X 2018

OGÓŁEM TOTAL	37813	11525	2136	632	6244	1487	552	159
w wieku: aged:								
18—29 lat	1853	391	158	38	147	21	18	6
30—39	7363	2300	524	146	762	184	81	22
40—49	10430	3677	556	165	1444	367	127	43
50—59	10430	3101	434	136	2052	525	168	43
60 lat i więcej and more	7737	2056	464	147	1839	390	158	45

STAN W DNIU 31 XII 2019 R.
 AS OF 31 XII 2019

OGÓŁEM TOTAL	37738	11644	2135	690	6239	1507	551	159
-------------------------------------	--------------	--------------	-------------	------------	-------------	-------------	------------	------------

Według wieku
 By age

18—29 lat	1361	271	117	32	119	17	14	5
30—39	6605	2038	466	121	612	150	58	19
40—49	10423	3716	576	192	1429	373	132	43
50—59	10312	3135	442	162	1923	507	151	38
60 lat i więcej and more	9037	2484	534	183	2156	460	196	54

Według poziomu wykształcenia
 By educational level

Wyższe	14956	5430	1755	572	4927	1281	518	151
Tertiary								
Policealne i średnie	14842	4785	333	115	1141	211	31	8
Post-secondary and secondary								
Zasadnicze zawodowe	7182	1264	44	2	160	14	2	—
Basic vocational								
Gimnazjalne i podstawowe	758	165	3	1	11	1	—	—
Lower secondary and primary								

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils.

TABL. 15 (59). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
 COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin ^a gmina councils ^a		rad miast na pra- wach powiatu ^b city with powiat status councils ^b		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

STAN W DNIU 31 XII 2019 R. (dok.)

AS OF 31 XII 2019 (cont.)

 Według grup zawodów^c

 By occupational groups^c

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy	2736	730	457	123	2733	634	329	93
Managers								
Specjaliści	8328	3270	1167	406	1777	537	177	52
Professionals								
Technicy i inny średni personel	4575	1232	144	37	384	72	14	5
Technicians and associate pro- fessionals								
Pracownicy biurowi	3326	1825	162	71	467	148	14	8
Clerical support workers								
Pracownicy usług i sprzedawcy	4558	1539	105	32	274	50	—	—
Service and sales workers								
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i ry- bacy	8088	1914	8	3	396	45	11	—
Skilled agricultural, forestry and fishery workers								
Robotnicy przemysłowi i rzemieśl- nicy	2285	222	18	1	59	1	—	—
Craft and related trades workers								
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1681	64	22	—	48	—	—	—
Plant and machine operators, and assemblers								
Pracownicy wykonujący prace proste	991	345	7	—	7	1	—	—
Elementary occupations								
Siły zbrojne	376	4	16	—	28	2	1	—
Armed forces occupations								

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. c Bez radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

Ź r ó d ł o: w zakresie radnych w dniu wyborów — dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. c Excluding unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement or other pension.

S o u r c e: in regard to councillors on election day — data of the National Electoral Commission.

TABL. 16 (60). **WÓJTOWIE, BURMISTRZOWIE I PREZYDENCI MIAST W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Wójtowie Village mayors		Burmistrzowie i prezydenci miast ^a Mayors and presidents of cities ^a		Prezydenci miast na prawach powiatu Presidents of cities with powiat status	
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	2494	303	1536	198	892	98	66	7

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

25—29 lat	22	—	13	—	8	—	1	—
30—39	292	28	191	21	96	7	5	—
40—49	799	101	481	66	294	33	24	2
50—59	849	122	523	75	309	46	17	1
60 lat i więcej	532	52	328	36	185	12	19	4
and more								

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	2288	290	1382	188	841	95	65	7
Tertiary								
Policealne i średnie	198	13	147	10	50	3	1	—
Post-secondary and secondary								
Zasadnicze zawodowe	7	—	6	—	1	—	—	—
Basic vocational								
Gimnazjalne i podstawowe	1	—	1	—	—	—	—	—
Lower secondary and primary								

a Łącznie z 18 burmistrzami (w tym 4 kobiety) dzielnic m.st. Warszawy; bez prezydentów miast na prawach powiatu.

a Including 18 mayors (of which 4 women) of the Capital City Warszawa districts; excluding presidents of cities with powiat status.

TABL. 17 (61). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**

VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zgodność ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodność ustaw z umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie	35	44	22	18	Conformity of laws or ratified international agreements to the Constitution of the Republic of Poland and conformity of laws to international agreements, the ratification of which required prior consent granted by a law

TABL. 17 (61). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO (dok.)**

VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zgodność przepisów prawa (wydawanych przez centralne organy państwowe) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami	3	6	3	2	Conformity of law regulations (issued by central state organs) to the Constitution of the Republic of Poland, ratified international agreements and laws
Pytania prawne	46	78	13	16	Questions of law
Skargi konstytucyjne	30	45	34	34	Constitutional complaints

U w a g a. Trybunał Konstytucyjny działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustaw z dnia 30 listopada 2016 r.: o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393), o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1422) i przepisów wprowadzających ww. ustawy (Dz. U. z 2016 r. poz. 2074, z późn. zm.). W latach 2010—2016 obowiązywały ustawy o Trybunale Konstytucyjnym: z dnia 1 sierpnia 1997 r. (Dz. U. poz. 643, z późn. zm.), z dnia 25 czerwca 2015 r. (Dz. U. poz. 1064, z późn. zm.) i z dnia 22 lipca 2016 r. (Dz. U. poz. 1157). Zgodnie z Konstytucją Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat.

Ź r ó d ł o: dane Trybunału Konstytucyjnego.

Note. The legal base of the activity of the Constitutional Tribunal is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 April 1997 as well as the Laws dated 30 November 2016: on the Organisation and Procedure before the Constitutional Tribunal (Journal of Laws 2019 item 2393), on the Status of Judges of the Constitutional Tribunal (Journal of Laws 2018 item 1422) and regulations introducing those laws (Journal of Laws 2016 item 2074, with later amendments). In 2010—2016 the following laws on the Constitutional Tribunal had legal force: dated 1 August 1997 (Journal of Laws item 643, with later amendments), dated 25 June 2015 (Journal of Laws item 1064, with later amendments) and dated 22 July 2016 (Journal of Laws item 1157). According to the Constitution the Constitutional Tribunal is composed of 15 judges chosen individually by the Sejm for 9 years.

S o u r c e: data of the Constitutional Tribunal.

 TABL. 18 (62). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

ACTIVITY OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

 WPŁYW SPRAW^a
 CASES RECEIVED^a

OGÓŁEM	56641	57627	57546	59524	TOTAL
W tym nowych spraw	26575	27376	25266	27113	Of which new cases

 WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
 PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

OGÓŁEM	404	435	385	388	TOTAL
Wystąpienia o charakterze ogólnym	293	286	218	184	Pronouncements of a general nature
w tym wnioski o podjęcie inicjatywy prawodawczej	95	144	98	81	of which motions for undertaking a legislative initiative
Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ...	10	21	2	1	Motions to the Constitutional Tribunal for ascertaining the incompatibility of regulations with the Constitution of the Republic of Poland
Przystąpienie do skargi konstytucyjnej	10	12	3	8	Joining a constitutional complaint
Przystąpienie do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie wniosków i w sprawie pytań prawnych	9	8	10	Joining proceedings before the Constitutional Tribunal in case of the motions and on juridical questions

a Przez wpływ spraw rozumie się zarejestrowane w danym roku wszystkie pisma, tj.: listy od obywateli i innych wnioskodawców, notatki z przyjęć interesantów oraz z kontroli terenowych, dotyczące zarówno spraw będących w toku, jak i spraw, którymi Rzecznik się jeszcze nie zajmował; przez nową sprawę rozumie się pierwsze pismo zarejestrowane w danej sprawie.

a Cases received are all documents registered in a given year, i.e.: letters from citizens and other petitioners, notes from meetings with petitioners as well as from local inspections, concerning both on-going cases and cases the Defender has not yet initiated; a new case means the first letter registered in a given case.

TABL. 18 (62). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)**

ACTIVITY OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)					
PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (cont.)					
Przystąpienie do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie pytania prawnego	6	4	6	2	Joining proceedings before the Supreme Court in a case of a question of law
Kasacje	61	60	67	49	Cassations
Skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach pracy i cywilnych	3	2	1	6	Cassational complaints to the Supreme Court on labour and civil issues
Skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego	1	6	9	10	Cassational complaints to the Supreme Administrative Court
Wnioski do Naczelnego Sądu Administracyjnego o wykładnię przepisów	3	1	3	—	Motions to the Supreme Administrative Court for interpretation of legal acts
Skargi do wojewódzkich sądów administracyjnych	9	12	14	21	Complaints to administrative courts of first instance
Przystąpienie do postępowania sądowego i administracyjnego	7	22	41	76	Joining court proceedings and administrative proceedings
Pozostałe	1	—	13	21	Others

B. NOWE SPRAWY ROZPATRZONE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

NEW CASES CONSIDERED BY THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (Ombudsman)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^b Total ^b	Podjęto do prowadzenia Accepted for consideration	Przekazano według właściwości Directed to competent body	Udzielono wyjaśnień i informacji Clarification and information granted	Nie podjęto Not accepted for consideration	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2010	34248	12360	545	20360	983	TOTAL
	2015	29923	10052	672	17357	1842	
	2018	25921	12208	665	11944	1104	
	2019	27242	11767	617	13438	1420	
Prawo konstytucyjne, międzynarodowe i europejskie	6341	3232	20	2972	117	Constitutional, international and European law	
Prawo karne	5821	2703	50	2849	219	Criminal law	
Prawo pracy i zabezpieczenie społeczne	3123	1443	259	1286	135	Labour law and social security	
Prawo cywilne	4047	1520	13	2171	343	Civil law	
Prawo administracyjne i gospodarcze	2935	900	94	1514	427	Administrative and economic law	
Prawo karne wykonawcze	3698	1293	172	2189	44	Executive criminal law	
Krajowy Mechanizm Prewencji	95	86	—	8	1	National Preventive Mechanism	
Równe traktowanie	571	323	3	173	72	Equal treatment	
Prawa żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych	335	245	—	69	21	Rights of soldiers and functionaries of public services	
Inne	276	22	6	207	41	Others	

b Łącznie z pozostałymi z lat poprzednich.

U w a g a. Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich utworzono na mocy ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179). Rzecznik Praw Obywatelskich powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów. Jego kadencja trwa 5 lat.

Ź r ó d ł o: dane Rzecznika Praw Obywatelskich.

b Including cases remaining from previous years.

Note. Institution of the Human Rights Defender (Ombudsman) was established under the Law on the Human Rights Defender, dated 15 July 1987 (Journal of Laws 2018 item 2179). The Ombudsman is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate, on a motion of the Marshal of the Sejm or a group of 35 deputies. The term runs for 5 years.

S o u r c e: data of the Human Rights Defender (Ombudsman).

TABL. 19 (63). WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
 SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE SUPREME AUDIT OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
KONTROLE JEDNOSTKOWE INDIVIDUAL ENTITY AUDITS					
OGÓŁEM	2778	2503	2325	2167	TOTAL
Ministerstwa i urzędy centralne	192	174	181	230	Ministries and central offices
Urzędy wojewódzkie	97	55	58	59	Voivodship offices
Inne urzędy, instytucje i jednostki państwowe	499	555	525	460	Other state offices, institutions and entities
Urzędy gmin	789	538	563	474	Gmina offices
Starostwa powiatowe	198	145	128	62	Powiat starost offices
Urzędy marszałkowskie	94	89	81	61	Marshals' offices
Samorządowe kolegia odwoławcze	39	10	7	7	Local government appeal councils
Inne urzędy i jednostki samorządowe	318	311	263	178	Other local government offices and entities
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	8	3	4	11	Financial institutions and insurance companies
Spółki ^a	176	123	143	174	Companies ^a
Szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz przedszkola ^b	219	132	122	162	Primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools ^b
Zakłady opieki zdrowotnej	64	197	104	137	Health care facilities
Oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia	16	21	19	13	Voivodship branches of the National Health Fund
Pozostałe jednostki	69	150	127	139	Other entities
WYSTĄPIENIA POKONTROLNE POST-AUDIT STATEMENTS					
OGÓŁEM	2995	2501	2322	2167	TOTAL
przekazane:					transferred to:
Ministrom i kierownikom urzędów centralnych	156	173	183	229	Ministers and directors of central offices
Wojewodom	131	54	59	59	Voivods
Kierownikom innych urzędów, instytucji i jednostek państwowych	651	552	522	460	Directors of other state offices, institutions and entities
Wójtom, burmistrzom i prezydentom miast	821	537	561	476	Village mayors, mayors and presidents of cities
Starostom	194	142	127	61	Starosts
Marszałkom województw	119	84	81	61	Marshals of voivodships
Prezesom samorządowych kolegiów odwoławczych	40	10	7	7	Directors of local government appeal councils
Kierownikom innych urzędów i jednostek samorządowych	329	323	264	178	Directors of other local government offices and entities
Kierownikom instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	8	3	4	11	Directors of financial institutions and insurance companies
Osobom zarządzającym spółkami ^a	160	121	143	175	Persons managing companies ^a
Kierownikom szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych oraz przedszkoli ^b	245	136	122	161	Directors of primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools ^b
Kierownikom zakładów opieki zdrowotnej	59	195	103	137	Directors of health care facilities
Kierownikom oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia	19	23	19	13	Directors of the voivodship branches of the National Health Fund
Kierownikom pozostałych jednostek	63	148	127	139	Directors of other entities

a Bez spółek instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. b Łącznie z kuratoriami oświaty.

U w a g a. Najwyższa Izba Kontroli działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2019 r. poz. 489, z późn. zm.). W wyniku przeprowadzonych kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia do organów powołanych do ścigania przestępstw, wykroczeń i innych czynów: w 2010 r. — 208, w 2015 r. — 125, w 2018 r. — 96 i w 2019 r. — 61, w tym do prokuratury odpowiednio: 104, 52, 62 i 45.

Ź r ó d ł o: dane Najwyższej Izby Kontroli.

a Excluding companies of financial institutions and insurance companies. b Including school superintendent's offices.

N o t e. The legal base of the activity of the Supreme Audit Office is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 April 1997 and the Law on the Supreme Audit Office, dated 23 December 1994 (Journal of Laws 2019 item 489, with later amendments). As a result of conducted audits, the Supreme Audit Office sent notifications to offices responsible for the prosecution of crimes, offences and other acts: 208 in 2010, 125 in 2015, 96 in 2018 and 61 in 2019, including 104, 52, 62 and 45 respectively to the prosecutor's office.

S o u r c e: data of the Supreme Audit Office.

TABLE 20 (64). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI REGIONALNYCH IZB OBRACHUNKOWYCH**
 SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE REGIONAL CHAMBERS OF AUDIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zbadane uchwały i zarządzenia	150905	178351	175752	180648	Resolutions and directives investigated
w tym w sprawach:					of which in matters of:
budżetu i jego zmian	98761	106014	107671	111287	budget and budget changes
wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	10	23479	27528	27212	long-term financial forecast and its changes
zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego oraz udzielania pożyczek	8706	4487	5260	4051	contracting liabilities affecting the amount of public debt and granting loans
podatków i opłat lokalnych	7632	20573	7578	14494	local taxes and charges
absolutorium	2882	2928	2847	2937	vote of approval
Wydane opinie	23097	23884	26338	24925	Opinions given
w tym w sprawach dotyczących:					of which in matters of:
projektów budżetów	2793	2987	2953	2969	draft budgets
projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	2682	2983	2957	2973	draft resolutions on multi-year financial projections
możliwości sfinansowania deficytu oraz prawdziwości planowanej kwoty długu	2891	4592	7503	7300	possibility of financing the deficit and correctness of planned amount of debt
programów postępowania naprawczych	23	6	11	rehabilitation programmes
możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych	5775	2925	3996	2767 ^a	possibility of paying back the credit, loan or redemption of securities
sprawozdań z wykonania budżetu	2982	2970	2971	2967	budget execution reports
wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium	2969	2966	2958	2962	conclusions of the review committees concerning the vote of approval
Przeprowadzone kontrole gospodarki finansowej	1303	1281	1158	1120	Financial management audits
kompleksowe	787	724	705	709	comprehensive
problemowe	329	376	364	280	problem-focused
doraźne	148	157	70	114	unscheduled
sprawdzające	39	24	19	17	check-up
of:					of:
gmin ^b	719	776	684	710	gminas ^b
miast na prawach powiatu	22	29	25	36	cities with powiat status
powiatów	106	56	99	37	powiats
województw	12	5	1	4	voivodships
pozostałych podmiotów ^c	444	415	349	333	other entities ^c
Skontrolowane sprawozdania z wykonania budżetów	123926	119626	116994	116697	Audited budget execution reports
Wnioski pokontrolne ^d	663	631	581	554	Post-audit proposals ^d
przekazane:					transferred to:
ministrom i kierownikom urzędów centralnych	69	98	61	25	ministers and the directors of central offices
wojewodom	7	12	27	15	voivods
organom ścigania — prokuraturze i Policji	32	31	27	41	prosecutor's offices and the Police
kierownikom innych jednostek	48	35	52	40	directors of other entities
komisjom orzekającym i rzecznikom dyscypliny finansów publicznych	507	455	414	433	adjudicating committees and public finance discipline violation ombudsmen
Raporty o stanie gospodarki finansowej	2	3	4	5	Reports on financial management state
Przeprowadzone szkolenia	347	242	157	150	Organised trainings

a Wraz z możliwością spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. b Bez miast na prawach powiatu. c Związki jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne, samorządowe jednostki niemające osobowości prawnej (jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych i fundusze celowe). d Bez wystąpień pokontrolnych przekazanych kierownikom skontrolowanych jednostek.

U w a g a. Regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego; działają na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

a Along with the possibility of repaying other liabilities included in the debt title referred to in Art. 72 item 1 point 2 of the Law on Public Finances. b Excluding cities with powiat status. c Unions of local government units, local government legal persons, local government units without legal personality (budgetary units and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary units and appropriated funds). d Excluding post-audit reports transferred to directors of the audited units.

N o t e. Regional chambers of audit are state bodies of supervision and control of the financial management of local government units; they operate on the basis of the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 April 1997 and the Law on the Regional Chambers of Audit, dated 7 October 1992 (Journal of Laws 2019 item 2137).

S o u r c e: data of the National Council of the Regional Chambers of Audit.

Administracja publiczna

Uwagi ogólne

Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1. Do administracji państwowej zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy administracji rządowej niezespółonej (np. izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespółonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2. Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Public administration

General notes

Information presented on **public administration** involves employment and wages and salaries in state administration, local government administration and local government appeal councils and covers units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1. State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - a) principle and central institutions (e.g. chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - b) territorial organs of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service units (e.g. inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g. Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of state administration with regional units.

2. Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - a) gmina offices and auxiliary service units (e.g. municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - b) offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g. geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e. powiat starost offices and auxiliary service units (e.g. labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship local government organisational units (e.g. labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

3. Local government appeal councils are bodies competent for examining, i.a. appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Struktura terytorialna

Territorial structure

Po II wojnie światowej obowiązywał w Polsce trójstopniowy podział administracyjny kraju, istniejący również w okresie międzywojennym. W 1950 r. terytorium Polski podzielone było na: 17 województw i 2 miasta wydzielone (Warszawa, Łódź) oraz 330 powiatów, a na szczeblu podstawowym — 704 miasta i 2993 gminy.

Z dniem 1 stycznia 1955 r. zniesione zostały gminy, a na ich miejsce utworzono 8790 gromad.

W latach 1956—1972 stopniowo zmniejszano liczbę gromad, a jednocześnie tworzone nowe powiaty. W rezultacie w końcu 1972 r. było w Polsce 390 powiatów (w tym 75 miast mających status prawny powiatów) i 4315 gromad.

1 stycznia 1973 r. w miejsce zniesionych gromad utworzono 2365 gmin.

Z dniem 1 czerwca 1975 r. zniesiono powiaty, a w miejsce 17 województw i 5 miast wydzielonych (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław) utworzono 49 województw. Na szczeblu podstawowym jednostkami podziału administracyjnego były gminy i miasta oraz dzielnice w większych miastach.

Od 27 maja 1990 r. termin „gmina” stosuje się do każdej jednostki stopnia podstawowego obejmującej zarówno miasto (gmina miejska) lub teren wiejski (gmina wiejska), jak i miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim (gmina miejsko-wiejska).

Z dniem 1 stycznia 1999 r. wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są gminy, powiaty i województwa. Utworzono 308 powiatów i 65 miast na prawach powiatu oraz 16 województw. Bez zmian pozostał podział na gminy, których było 2489.

W dniu 31 grudnia 2019 r. było: 16 województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2477 gmin: 302 miejskie (w tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu), 1537 wiejskich i 638 miejsko-wiejskich.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa. Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. było 40789 sołectw.

After the Second World War, Poland was divided according to the three-tier administrative structure effective also during the interwar period. In 1950, the territory of Poland was divided into: 17 voivodships and 2 separated cities (Warszawa, Łódź) as well as 330 powiats, and at primary level — 704 towns and 2993 gminas.

On 1 January 1955, gminas were dissolved and replaced by 8790 gromads.

During 1956—1972 the number of gromads was being reduced gradually with a trend of creating new powiats. As a result, at the end of 1972 there were 390 powiats (of which 75 were cities with powiat status) and 4315 gromads in Poland.

On 1 January 1973, 2365 gminas were created, replacing the liquidated gromads.

On 1 June 1975, powiats were eliminated, and the existing 17 voivodships and 5 separated cities (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław) were replaced by 49 voivodships. At primary level gminas, towns and districts in bigger cities were the units of administrative division.

Since 27 May 1990 the notion "gmina" has been related to every unit of primary level of territorial division, i.e.: town (urban gmina) or rural area (rural gmina) as well as town with surrounding it rural area (urban-rural gmina).

On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the units of which are gminas, powiats and voivodships. A total of 308 powiats and 65 cities with powiat status as well as 16 voivodships were created. This change did not affect gminas, of which there were 2489.

On 31 December 2019 there were: 16 voivodships, 314 powiats, 66 cities with powiat status and 2477 gminas: 302 urban (of which 66 gminas that are also cities with powiat status), 1537 rural and 638 urban-rural.

Among others, village administrator's offices comprise auxiliary units in gminas. As of 31 December 2019, there were 40789 such offices.

TABL. 22 (66). **GMINY W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

GMINAS IN 2019

As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								300,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM	2477^a	6	101	226	676	770	349	168	85	96
TOTAL										
Poniżej 2500	50	1	2	6	19	10	8	2	1	1
Below										
2500— 4999	594	3	10	38	221	223	60	25	5	9
5000— 7499	596	1	9	29	165	221	95	42	17	17
7500— 9999	354	—	6	20	85	124	62	26	18	13
10000—14999	358	1	17	28	94	96	58	27	17	20
15000—19999	180	—	22	18	26	36	27	22	12	17
20000—39999	218	—	31	45	28	41	30	19	8	16

a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu, które podano w tabl. 23 na str. 138.

a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given in the table 23 on page 138.

TABL. 22 (66). **GMINY W 2019 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS IN 2019 (cont.)
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area								300,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
40000— 99999	89	—	4	41	24	8	5	5	2	—
100000—199999	23	—	—	1	14	6	1	—	1	—
200000—999999	14	—	—	—	—	5	3	—	4	2
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 23 (67). **MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia
CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2019
As of 31 December

GRUPY MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area						500,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 25,0 km ²	25,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9		
OGÓŁEM	66	2	14	24	23	2	1	
TOTAL								
Poniżej 50000	6	2	2	1	1	—	—	
Below								
50000— 74999	14	—	9	5	—	—	—	
75000— 99999	8	—	2	4	2	—	—	
100000—149999	15	—	1	10	4	—	—	
150000—199999	8	—	—	4	4	—	—	
200000—499999	10	—	—	—	9	1	—	
500000—999999	4	—	—	—	3	1	—	
1000000 i więcej and more	1	—	—	—	—	—	1	

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24 (68). **POWIATY W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia
POWIATS IN 2019
As of 31 December

GRUPY POWIATÓW WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					2000,0 km ² i więcej and more
		100,0— —299,9 km ²	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM	314	5	28	153	93	27	8
TOTAL							
Poniżej 50000	73	—	5	52	15	1	—
Below							
50000— 74999	93	1	11	47	26	7	1
75000— 99999	68	2	3	27	27	6	3
100000—149999	54	—	7	21	15	8	3
150000—199999	19	2	2	5	7	3	—
200000 i więcej and more	7	—	—	1	3	2	1

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

**Obrona narodowa
i bezpieczeństwo publiczne**

**National defence
and public safety**

Uwagi ogólne

1. Działalność w zakresie **obrony narodowej** regulowana jest ustawą z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330, z późn. zm.) i prowadzona jest przez budżetowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, określone w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 marca 2019 r. (M.P. poz. 236).

2. W strukturze zasobów osobowych Wojska Polskiego nastąpiły zmiany polegające m.in. na:

- utworzeniu korpusu szeregowych żołnierzy zawodowych w 2004 r.,
- zawieszeniu obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej od 2009 r.,
- utworzeniu Narodowych Sił Rezerwowych w 2010 r.,
- utworzeniu Wojsk Obrony Terytorialnej w 2017 r.

3. Działalność w zakresie **bezpieczeństwa publicznego** prowadzą jednostki budżetowe podległe lub nadzorowane przez:

- Prezesa Rady Ministrów, tj. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu, utworzone na mocy ustawy z dnia 24 maja 2002 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 27, z późn. zm.) oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne utworzone na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1921, z późn. zm.),
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tj. głównie: Policja, Straż Graniczna, Służba Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biuro Ochrony Rządu), Państwowa Straż Pożarna (w tym obrona cywilna kraju).

General notes

1. Activity within the scope of **national defence** is regulated by the Law on the General Obligation to Defend the Republic of Poland, dated 21 November 1967 (Journal of Laws 2019 item 1541, with later amendments) and the Law on Military Service of Professional Soldiers, dated 11 September 2003 (Journal of Laws 2019 item 330, with later amendments) and is conducted by organisational budgetary units subordinated to the Minister of National Defence or supervised by him, which are defined in the announcement of the Minister of National Defence, dated 7 March 2019 (Monitor Polski item 236).

2. In the human resources structure of the Polish Military there were changes involving, i.a.:

- creation of the corps of professional private soldiers in 2004,
- suspension of the obligation to perform mandatory military service since 2009,
- creation of the National Reserve Forces in 2010,
- creation of the Territorial Defence Forces in 2017.

3. Activity within the scope of **public safety** is conducted by budgetary units subordinated or supervised by:

- the Prime Minister, i.e. the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, created on the basis of the Law dated 24 May 2002 (Journal of Laws 2020 item 27, with later amendments) and the Central Anti-Corruption Bureau, created on the basis of the Law dated 9 June 2006 (Journal of Laws 2019 item 1921, with later amendments),
- the Minister of the Interior and Administration, i.e. primarily: the Police, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service (including civil defence).

TABL. 25 (69). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO**
Stan w dniu 31 grudnia
POLISH MILITARY PERSONNEL
As of 31 December

ŻOŁNIERZE ZAWODOWI	2010	2015	2018	2019	PROFESSIONAL SOLDIERS
OGÓŁEM	95439^a	96222	104946	107704	TOTAL
Generalowie	120	87	82	85	Generals
Oficerowie starsi	10294	9926	10290	10223	Senior officers

a Ponadto 133 żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.
a Moreover, 133 soldiers of extended mandatory military service.

TABL. 25 (69). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

POLISH MILITARY PERSONNEL (cont.)

As of 31 December

ŻOŁNIERZE ZAWODOWI	2010	2015	2018	2019	PROFESSIONAL SOLDIERS
Oficerowie młodszy	11172	9789	9708	10306	Junior officers
Chorążowie i podoficerowie	39288	36944	38269	38893	Warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
Szeregowi	34565	39476	46597	48197	Privates

U w a g a. Ponadto według stanu w dniu 31 grudnia:

- 1) służba kandydacka liczyła: w 2010 r. — 2342 kandydatów na żołnierzy zawodowych, w 2015 r. — 2635, w 2018 r. — 4591 i w 2019 r. — 5373;
- 2) Narodowe Siły Rezerwowe liczyły: w 2010 r. — 2816 żołnierzy rezerwy, w 2015 r. — 12455, w 2018 r. — 4106 i w 2019 r. — 1106;
- 3) Wojska Obrony Terytorialnej liczyły: w 2018 r. — 14010 żołnierzy terytorialnej służby wojskowej i w 2019 r. — 20627.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

N o t e. Moreover, as of 31 December:

- 1) candidate service consisted of: 2342 candidates for professional soldiers in 2010, 2635 in 2015, 4591 in 2018 and 5373 in 2019;
- 2) National Reserve Forces consisted of: 2816 reserve soldiers in 2010, 12455 in 2015, 4106 in 2018 and 1106 in 2019;
- 3) Territorial Defence Forces consisted of: 14010 soldiers of territorial military service in 2018 and 20627 in 2019.

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 26 (70). **ZATRUDNIENI W WOJSKU POLSKIM**

Stan w dniu 31 grudnia

PAID EMPLOYEES IN THE POLISH MILITARY

As of 31 December

L A T A WYKSZTAŁCENIE	Ogółem Grand total		Żołnierze zawodowi Profes- sional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	Y E A R S E D U C A T I O N A L L E V E L	
	ogółem total	w tym kobiety of which women				
O G Ó Ł E M	2010	143671 ^a	22676	95439	48099	TOTAL
	2015	141705	24222	96222	45483	
	2018	150898	27599	104946	45952	
	2019	153483	28289	107704^b	45779^c	
Wyższe		58249	15536	40695	17554	Tertiary
Policealne i średnie		83074	11493	62113	20961	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe		9654	925	3557	6097	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe		2506	335	1339	1167	Lower secondary and primary

^a Łącznie z żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w dalszym podziale. ^b, ^c W tym kobiety: ^b — 7432, ^c — 20857.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

^a Including soldiers of extended mandatory military service not included in further division. ^b, ^c Of which women: ^b — 7432, ^c — 20857.

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

Uwaga do tablic 27 i 30

Wynagrodzenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe (ustawa z dnia 23 lipca 2003 r., Dz. U. poz. 1609, z późn. zm.); wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składekami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Note to tables 27 and 30

Wages and salaries of professional soldiers and functionaries do not include contributions to compulsory social security retirement, pension and illness (law dated 23 July 2003, Journal of Laws item 1609, with later amendments); wages and salaries of civilian employees are given including contributions to compulsory social security paid by the insured employee.

TABL. 27 (71). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W WOJSKU POLSKIM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE POLISH MILITARY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE					
AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	143410^a	138363	145580	149196	TOTAL
Żołnierze zawodowi	94721	95280	101793	105083	Professional soldiers
Pracownicy cywilni wojska	48018	43083	43787	44113	Civilian employees of the military
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł					
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in PLN					
Żołnierze zawodowi	4048,99	4334,54	4995,45	5499,53	Professional soldiers
Generałowie	13473,43	14609,04	15966,58	16451,64	Generals
Oficerowie starsi	7183,50	7748,47	8871,15	9447,87	Senior officers
Oficerowie młodszy	5130,02	5507,31	6378,59	6900,74	Junior officers
Chorążowie i podoficerowie	3947,91	4422,99	5284,03	5846,39	Warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
Szeregowi	2821,55	3181,09	3689,01	4166,56	Privates
Pracownicy cywilni wojska	2913,28	3422,35	4366,00	4762,00	Civilian employees of the military

a Łącznie z 671 żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w dalszym podziale.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

a Including 671 soldiers of extended mandatory military service not included in further division.

Source: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 28 (72). UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG LOKALIZACJI

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY LOCATION

LATA LOKALIZACJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	YEARS LOCATIONS
OGÓŁEM				TOTAL
2010	5944	5832	112	
2015	1510	1450	60	
2018	2805	2746	59	
2019^a	3521	3449	72	
Afganistan	741	729	12	Afghanistan
Irak	686	672	14	Iraq

a Polska uczestniczyła w 17 (kontynuowanych i nowych) misjach i operacjach pokojowych.

a Poland participated in 17 (continuing and new) peacekeeping missions and operations.

TABL. 28 (72). **UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG LOKALIZACJI (dok.)**

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY LOCATION (cont.)

LOKALIZACJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	LOCATIONS
Kosowo	516	490	26	Kosovo
Rumunia	460	454	6	Romania
Łotwa	342	334	8	Latvia
Liban	231	231	—	Lebanon
Morze Bałtyckie	217	217	—	Baltic Sea
Morze Śródziemne	125	125	—	Mediterranean Sea
Estonia	104	104	—	Estonia
Bośnia i Hercegowina	82	76	6	Bosnia and Herzegovina
Pozostałe lokalizacje	17	17	—	Other locations

U w a g a. Polska uczestniczy w misjach i operacjach pokojowych od 1953 r. W latach 1953—2019 Polska wzięła udział w 100 misjach i operacjach pokojowych, w tym w 35 zorganizowanych pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych. Uczestniczyły w nich (łącznie z udziałem w Międzynarodowych Siłach Stabilizacyjnych w Iraku w latach 2003—2008) 128102 osoby (żołnierze i pracownicy cywilni wojska).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

Note. Poland has participated in peacekeeping missions and operations since 1953. In 1953—2019, Poland participated in 100 peacekeeping missions and operations, of which 35 were organised under the auspices of the United Nations. A total of 128102 persons (soldiers and civilian employees of the military) took part in these missions and operations (including participation in the International Stabilisation Force in Iraq in 2003—2008).

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 29 (73). **PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

As of 31 December

A. OGÓŁEM

TOTAL

L A T A WYKSZTAŁCENIE	Ogółem Grand total		Funkcjonariusze Functionaries		Pracownicy cywilni ^a Civilian employees ^a		Y E A R S EDUCATIONAL LEVEL
	ogółem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym w Policji of which in the Police	razem total	w tym w Policji of which in the Police	
OGÓŁEM							TOTAL
2010	185023	41220	151837	97535	33186	25412	
2015	183818	44702	151745	98892	32073	24744	
2018	183900	45883	151240	98757	31810	24739	
2019	184125	46587	152220^b	98820^c	31905^d	24779^e	
Wyższe	102679	32260	88090	55558	14589	10807	Tertiary
Policealne i średnie	76902	12168	64058	43227	12844	10525	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	3673	1544	72	35	3601	2773	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	871	615	—	—	871	674	Lower secondary and primary

^a Łącznie z niepełnozatrudnionymi w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^{b—e} W tym kobiety: ^b — 24079, ^c — 16359, ^d — 22508, ^e — 18027.

^a Including part-time employees, in terms of full-time employees. ^{b—e} Of which women: ^b — 24079, ^c — 16359, ^d — 22508, ^e — 18027.

TABL. 29 (73). PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES (cont.)

As of 31 December

B. PEŁNOZATRUDNIENI FUNKCJONARIUSZE W POLICJI

FULL-TIME PAID EMPLOYED FUNCTIONARIES IN THE POLICE

KORPUSY OSOBOWE	2010	2015	2018	2019	PERSONAL CORPS
OGÓŁEM	97535	98892	98757	98820	TOTAL
Generalowie	14	20	14	16	Generals
Oficerowie starsi	5196	5155	4288	4268	Senior officers
Oficerowie młodszy	7990	8362	9188	9649	Junior officers
Aspiranci	44659	41720	41698	41705	Aspirants
Podoficerowie	32088	33814	33410	32320	Non-commissioned officers
Szeregowi	7588	9821	10159	10862	Privates

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 30 (74). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	182611	180166	181293	178816	TOTAL
Funkcjonariusze	151281	150062	150006	149561	Functionaries
w tym w Policji	97016	97761	97641	97083	of which in the Police
Pracownicy cywilni	31330	30104	31287	29255	Civilian employees
w tym w Policji	23071	23373	24784	22555	of which in the Police

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in PLN

Funkcjonariusze	4202,21	4577,14	5237,49	5900,52	Functionaries
w tym w Policji	4198,82	4564,02	5184,44	5857,28	of which in the Police
Pracownicy cywilni	2738,31	3076,28	3663,60	4117,30	Civilian employees
w tym w Policji	2667,31	2961,16	3506,32	3955,04	of which in the Police

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 31 (75). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^aREGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych) w tys.	509,0	489,8	502,2	512,5	Number of events (rescue operations) in thousands
Požary	135,5	184,8	149,5	153,5	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	2,5	2,4	2,4	2,3	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	28,3	29,5	33,5	32,0	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	3,3	3,5	3,7	3,5	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^b	26,4	55,4	30,9	38,3	in agriculture ^b
lasów	4,2	11,3	8,1	8,9	forests
Miejsce zagrożenia	355,5	276,2	312,0	316,2	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	176,9	74,2	53,1	82,3	natural disasters
awarie techniczne ^c	9,4	19,9	19,5	23,9	technical failures ^c
środki transportu ^d	58,5	52,2	71,0	71,4	transport equipment ^d
Wyjazdy do fałszywych alarmów	18,0	28,8	40,7	42,8	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych w tys.					Rescue personnel participating in rescue operations in thousands
Požary	1052,7	1704,5	1482,6	1611,3	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	560,5	775,1	722,1	729,9	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	486,9	923,1	755,2	876,9	volunteer fire services
Miejsce zagrożenia	2096,9	1771,3	2164,9	2320,6	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	960,1	992,7	1218,9	1296,9	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	1127,3	773,0	938,9	1018,5	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	58267	58160	74067	70312	Casualties
ofiary śmiertelne	4816	3875	4959	5369	fatalities
w tym ratownicy	3	2	2	1	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	53451	54285	69108	64943	injured and burn victims
w tym ratownicy	507	692	696	661	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	4776	5496	4862	4290	Of which during fires
ofiary śmiertelne	525	512	527	508	fatalities
w tym ratownicy	—	1	1	1	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	4251	4984	4335	3782	injured and burn victims
w tym ratownicy	286	425	406	388	of which rescue personnel

a łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). b, c Dotyczy głównie: b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, c — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. d Wypadki w komunikacji drogowej, kolejowej i lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. działało 16126 jednostek i 15213 strażnic (remiz) ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 484,2 tys. członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Including activity of other fire protection units (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). b, c Primarily involve: b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, c — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. d Transportation accidents: road, rail and air.

N o t e. As of 31 December 2019, there were 16126 units and 15213 watch-towers (fire-stations) of volunteer fire services operating with 484.2 thousand registered active members.

S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration.

Uwagi ogólne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych, skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Dz. U. z 2020 r. poz. 1444), Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r., Dz. U. z 2020 r. poz. 19, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym — jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. **warunkowe umorzenie postępowania** stosuje wyłącznie sąd. Od 1 września 1998 r. prokuratura składa do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.

5. Organizację i działalność **prokuratury** reguluje ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2019 r. poz. 740).

6. Organizacja **sądów powszechnych** określona jest w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072).

7. **Sprawy nieprocesowe rejestrowe** od 1 stycznia 2004 r. są rejestrowane w sądach rejestrowych — gospodarczych, prowadzących Krajowy Rejestr Sądowy.

General notes

1. Data concerning ascertained crimes, adults convicted in the first instance and validly sentenced as well as juveniles with regard to whom educational and correctional measures have been adjudicated are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 September 1998 (the Law dated 6 June 1997, Journal of Laws 2020 item 1444), the Penal Fiscal Code, valid since 17 October 1999 (the Law dated 10 September 1999, Journal of Laws 2020 item 19, with later amendments) or other specific laws.

2. **Ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Under the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, under the Penal Fiscal Code — is a fiscal offence.

Data on ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Data on ascertained crimes by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to other authorised organs than the Police.

Information on ascertained crimes comes from the National Police Information System and prosecutor's office information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. According to the Criminal Code of 1997 **conditional discontinuance of proceedings** is at the exclusive discretion of the court. Since 1 September 1998, the prosecutor's office submits a motion for conditional discontinuance of a proceeding to the court.

5. The organisation and activity of **prosecutor's office** is governed by the Law on Prosecutor's Office, dated 28 January 2016 (Journal of Laws 2019 item 740).

6. The organisation of **common courts** is defined in the Law on Common Courts, dated 27 July 2001 (Journal of Laws 2020 item 2072).

7. **Non-litigious registry cases** since 1 January 2004 are registered in registration — commercial courts, conducting the National Court Register.

8. Izba Karna Sądu Najwyższego rozpoznaje kasację, która jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym przysługującym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie.

Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie.

Rzecznik Praw Dziecka może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie, jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka (Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm., art. 521 § 1 i 2).

Izba Cywilna Sądu Najwyższego rozstrzyga przede wszystkim skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zażalenia, apelacje oraz podejmuje uchwały wyjaśniające przepisy prawne.

Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego rozstrzyga m.in. skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zażalenia oraz kwestie prawne.

Z dniem 3 kwietnia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825, dalej jako ustawa o SN), która wprowadziła zasadnicze zmiany w zakresie struktury organizacyjnej, właściwości oraz funkcji Sądu Najwyższego.

Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpoznaje protesty wyborcze, protesty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego, referendum konstytucyjnego oraz stwierdza ważność wyborów i referendum, rozpatruje inne sprawy z zakresu prawa publicznego, w tym: ochronę konkurencji, regulację energetyki, telekomunikacji, transportu kolejowego, sprawy, w których złożono odwołanie od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, sprawy ze skargi na przewlekłość postępowania przed sądami powszechnymi i wojskowymi oraz Sądem Najwyższym. Do kompetencji Izby należy również rozpatrywanie skargi nadzwyczajnej, która jest szczególnym środkiem zaskarżenia i która może być wniesiona od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie.

Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego rozpoznaje sprawy dyscyplinarne sędziów Sądu Najwyższego oraz sprawy dyscyplinarne rozpatrywane przez Sąd Najwyższy z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie ustaw: Prawo o adwokaturze, o radcach prawnych, Prawo o notariacie, Prawo o ustroju sądów wojskowych, o Instytucie Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Prawo o ustroju sądów powszechnych, Prawo o prokuraturze oraz o komornikach sądowych. Ponadto rozpatruje sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące sędziów Sądu Najwyższego oraz sprawy z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku (art. 27 § 1 ustawy o SN).

9. W sądownictwie administracyjnym skarga kasacyjna może być wniesiona od wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień kończących postępowanie

8. The Criminal Chamber of the Supreme Court examines a cassation case, which is an extraordinary measure of appeal against a final and binding verdict of the appeal court ending the proceedings.

The Prosecutor General and the Human Rights Defender (Ombudsman) may file a cassation against a final and binding verdict of the court ending the proceedings.

Ombudsman for Children may file a cassation against a final and binding verdict of the court ending the proceedings if the verdict was a violation of children's rights (Code of Criminal Procedure, Journal of Laws 2020 item 30, with later amendments, Art. 521 § 1 and 2).

The Civil Chamber of the Supreme Court examines mostly cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, complaints, appeals and adopts resolutions explaining legal regulations.

The Labour Law and Social Security Chamber of the Supreme Court decides among others on cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, complaints and legal issues.

On 3 April 2018, the Act of 8 December 2017 on the Supreme Court entered into force (Journal of Laws 2019 item 825, hereinafter referred to as the Supreme Court Act) which fundamentally changed the organisational structure, properties and functions of the Supreme Court.

The Extraordinary Control and Public Affairs Chamber of the Supreme Court recognises electoral protests, protests against the validity of a nationwide referendum, constitutional referendum and confirms the validity of local elections, it considers matters in the areas of competition, energy regulatory, telecommunications, railway transport cases in which an appeal has been lodged against the decision of the Chairman of the National Broadcasting Council, cases in complaints about the excessive length of proceedings before common and military courts and the Supreme Court. The Chamber responsibilities are also to handle the extraordinary complaints including special appeal brought against the final decision of a common court or military court which closes the proceedings.

The Disciplinary Chamber of the Supreme Court recognises the disciplinary cases of the Supreme Court judges and issues at the Supreme Court, with disciplinary proceedings conducted pursuant to statutes; Law on the Bar, Legal Advisers, Law on Notaries, Law on the System of Military Courts, on the Institute of National Remembrance — Commission for the Prosecution of Crimes against the Polish Nation, Law on the System of Common Courts, Law on Public Prosecutor's Office and on Bailiffs. Moreover, it recognises labour law and social security regarding judges of the Supreme Court and cases in the field of retired judges of the Supreme Court (Art. 27 § 1 of the Supreme Court Act).

9. In administrative courts, the cassational complaint may be filed against a sentence or adjudication ending the proceedings, as issued by the administrative court of first instance, exclusive of adjudications ending the proceedings which may be filed against complaint pursuant to Art. 194 § 1

nie, od których przysługuje zażalenie na mocy art. 194 § 1 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325). Skargę kasacyjną może wnieść strona, prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw lub Rzecznik Praw Dziecka po doręczeniu im odpisu orzeczenia z uzasadnieniem (art. 173 § 1 i 2).

10. W procesie cywilnym skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie. Strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka mogą wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, art. 398¹ § 1).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 pkt).

Skarga kasacyjna i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zostały wprowadzone ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W sądach powszechnych i sądach administracyjnych skarga na przewlekłość postępowania została wprowadzona ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75, z późn. zm.).

11. Sprawą załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia (w Sądzie Najwyższym — do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wplynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

points 1a and 1b of the Law on proceedings before administrative courts, dated 30 August 2002 (Journal of Laws 2019 item 2325). A cassational complaint may be filed by the party, prosecutor, Human Rights Defender (Ombudsman), Ombudsman for Small and Medium Enterprises or Ombudsman for Children after receiving a copy of the ruling with substantiation (Art. 173 § 1 and 2).

10. The cassational complaint in civil lawsuit may be filed against a binding sentence or decision issued by the court of II instance with regard to rejecting a petition or discontinuing legal proceedings ending the proceedings in the case. Party, Prosecutor General, Human Rights Defender (Ombudsman) or Ombudsman for Children may file the cassational complaint to the Supreme Court, unless a special regulation constitutes differently (the Code of Civil Procedure, Journal of Laws 2020 item 1575, Art. 398¹ § 1).

Complaint for considering a valid court ruling as inconsistent with the law may be filed against a valid sentence by the court of II instance ending the proceedings in a case, when the party in the proceedings was harmed by the decision, and change or cassation of the sentence has not been attainable by means of appeal available to the party (Art. 424¹ § 1 of the Code of Civil Procedure).

The cassational complaint and the complaint for considering a valid court ruling as inconsistent with the law were introduced by the Law changing the Code of Civil Procedure and the Law on Common Courts, dated 22 December 2004.

In common and administrative courts the complaint on the protraction of proceedings was introduced by the Law dated 17 June 2004 on the complaint concerning violation of a party's right to have a case examined in preparatory proceedings conducted or supervised by the public prosecutor or in judicial proceedings without undue delay (Journal of Laws 2018 item 75, with later amendments).

11. Resolved case is:

- 1) in administrative courts — a case in regard to which a sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts — a case in regard to which a sentence or an order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases (in the Supreme Court — cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

Resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

12. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu w wieku 13—16 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969).

Zgodnie ze zmianami w ustawie obowiązującymi od 2014 r. sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karnalnego przez nieletniego.

Sąd może orzec środki wychowawcze, poprawcze lub załatwić sprawę w inny sposób. Środki, jakie sąd rodzinny może zastosować wobec nieletniego, to m.in.: ustanowienie nadzoru (rodziców, opiekuna, kuratora, organizacji udzielającej poręczenia za nieletniego), udzielenie upomnienia, zobowiązanie do określonego postępowania, umieszczenie w instytucji lub organizacji powołanej do przygotowania zawodowego lub w innych instytucjach, orzeczenie umieszczenia: w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, ośrodku szkolno-wychowawczym, w podmiocie leczniczym, w domu pomocy społecznej, w zakładzie poprawczym lub skierowania do ośrodka kuratorskiego.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód lub separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. patrz ust. 6 na str. 144).

13. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

14. Kara ograniczenia wolności polega na:

- 1) obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w odpowiednim zakładzie pracy, placówce służby zdrowia, opieki społecznej, organizacji lub instytucji niosącej pomoc charytatywną na rzecz społeczności lokalnej, w wymiarze od 20 do 40 godzin w miesiącu;
- 2) w stosunku do osoby zatrudnionej sąd, zamiast obowiązku określonego w pkt. 1), może orzec potrącenie wynagrodzenia za pracę od 10% do 25% miesięcznie na rzecz Skarbu Państwa albo na cel społeczny wskazany przez sąd.

12. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction of the demoralisation of persons up to the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13—16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (Journal of Laws 2018 item 969).

According to the valid (since 2014) single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges cases in which suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile occurs.

The court may adjudicate educational or correctional measures or resolve the case in another way. The measures which the family court may apply to the juvenile include instituting supervision (by parents, guardian, probation officer or organisation which provides warranty for the juvenile), issuing a reprimand, obligating the juvenile to behave in a specific manner or placing the juvenile in an institution of vocational training and other institution, in youth education centre, youth social therapy centre, educational centre, in health care entities, in social welfare homes, in correctional centre or directing to probation officer's centres.

Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases e.g. for divorce or separation which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Law on Common Courts, dated 27 July 2001 (Journal of Laws see item 6 on page 144).

13. Adults convicts are persons who at the time of committing crime were at least 17 years old.

14. Penalty of restriction of freedom consists:

- 1) in compulsory performance of supervised, unpaid social work as indicated by the court in an appropriate workplace, health service or social welfare facility, organisation or institution engaged in charitable assistance or for the benefit of the local community, amounting from 20 to 40 hours a month;
- 2) in relation to an employed person, rather than the obligation defined in point 1), the court may order 10% to 25% of monthly wages and salaries be transferred to the State Treasury or designated for social goals as indicated by the court.

Do 2014 r. wyżej wymienione kary mogły być orzekane tylko rozdzielnie.

Ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396) wprowadzono dodatkowe formy ograniczenia wolności (np. obowiązek poddania się terapii uzależnień, powstrzymanie się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach) oraz możliwość orzekania kilku form kar jednocześnie.

Wykonanie orzeczonej kary ograniczenia wolności może zostać warunkowo zawieszona, a w tym czasie sąd może zobowiązać do określonych zachowań. Wymiar kary ograniczenia wolności określony jest od miesiąca do 2 lat.

Ponadto z karą tą związane są pewne ograniczenia orzekane przez sąd, jak np. zakaz zmiany stałego miejsca pobytu — od 2015 r. z zastosowaniem dozoru elektronicznego.

15. Karę dożywotniego pozbawienia wolności, jak i karę 25 lat pozbawienia wolności określają się jako karę orzekałą wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie Kodeks karny z 1997 r. (Dz. U. patrz ust. 1 na str. 144).

16. Dane o działalności notariuszy dotyczą spraw załatwionych przez prywatne kancelarie notarialne, działające na mocy ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1192).

Wykaz zarejestrowanych kancelarii notarialnych publikowany jest corocznie w Monitorze Polskim.

Until 2014 these penalties could be imposed only separately.

Law on the amendment the Law of Criminal Code and some other laws, dated 20 February 2015 (Journal of Laws 2015 item 396) introduced additional forms of freedom restriction (e.g. obligation to undergo drug treatment, refrain from being in certain environment and places) and the opportunity to adjudicate several forms of punishment at the same time.

Execution of adjudicated penalty of restriction of freedom may be conditionally suspended, during which the court may impose restrictions or duties on the convicted person. The penalty period considering restriction of freedom may range from one month up to 2 years.

In addition, some restrictions decided by the court are connected with this penalty, e.g. a ban of changing the place of permanent residence — since 2015 with the use of electronic surveillance.

15. Life imprisonment as well as **25 years imprisonment penalty** is a penalty decided exclusively in cases foreseen in Criminal Code of 1997 (Journal of Laws see item 1 on page 144).

16. Data on the activities of notaries concern matters resolved by private notary offices acting on the basis of the Law on Notarial Services, dated 14 February 1991 (Journal of Laws 2020 item 1192).

The list of registered notary offices is published annually in Monitor Polski.

Uwaga do tabl. 1—3

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2015—2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 145.

Note to tables 1—3

Data on ascertained crimes in 2015—2019 do not include punishable acts committed by juveniles; see general notes, item 2 on page 145.

TABL. 1 (76). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGÓTOWAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2018	2019		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w mias- tach of which urban areas	
OGÓŁEM	1138523	809929^a	778127^b	806258^c	614572	TOTAL
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	30911	18593	19357	18300	13748	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	680	528	551	557	429	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	15695	10430	10616	10346	7535	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	11883	4766	3878	3566	2692	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163— —180 kk	157632	83634	73828	78237	44036	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nie- trzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	142144	64487	51583	56336	30876	Of which operating a motor vehicle while under the influence of al- cohol or intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	36574	24346	26392	29627	21311	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
W tym handel ludźmi — art. 189a kk ^d	115	78	29	28	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code ^d
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	4890	3824	7239	17238	15911	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Crim- inal Code
w tym:						of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1567	1226	1381	1406	1036	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	1532	1067	1111	1191	758	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	28	22	25	12	12	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kup- lerstwo — art. 204 § 1—3 kk	486	342	194	112	102	Procurement and pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich ...	28	6	10	4	4	of which to juveniles

a—c Ponadto policja przekazała akta w sprawach nieletnich do sądów rodzinnych: a — 12368 spraw, b — 10692 sprawy, c — 10712 spraw. d W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 1 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (36 przestępstw).

a—c Moreover, the Police provided records in juvenile cases to the family courts: a — 12368 cases, b — 10692 cases, c — 10712 cases. d In 2010, crimes of Art. 253 § 1 included in the section "Against public order" (36 crimes).

TABL. 1 (76). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGÓTOWAWCZYCH (cd.)

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2018	2019		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	38540	28062	86147^a	70066	45367	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:						of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	18759	14380	15429	16580	9130	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Nielegalna adopcja — art. 211a kk ^b	.	1	2	1	1	Illegal adoption — Art. 211a Criminal Code ^b
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	9838	2605	3487	4039	3017	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^c	35965	30219	28316	24932	20545	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^c
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	5205	5207	4237	4335	3393	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	4944	3319	2506	2373	1769	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	13774	9729	7590	7927	6339	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	12487	10847	13407	9367	8231	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	31816	23196	18755	20243	13606	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk^d	5920	10168	5444	5683	4081	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code^d
w tym:						of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	54	417	340	391	354	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszanie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	135	298	317	512	484	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code

a Znaczny wzrost liczby przestępstw w tej grupie wynika ze zmiany przepisów dotyczących art. 209 kk (uchylanie się od alimentów) w 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 952). b W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 2 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (1 przestępstwo). c Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. d Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2010 r. — 8, w 2015 r. — 69, w 2018 r. — 182, a w 2019 r. — 162 przestępstwa.

a The increase in the number of crimes in this group of offences results from a change in the provisions on Art. 209 Criminal Code (avoidance of duty of alimony) in 2017 (Journal of Laws 2017 item 952). b In 2010 crimes of Art. 253 § 2 included in the section "Against public order" (1 crime). c Including Art. 250a (corruption concerning elections) in the section "Against election and referendum" and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section "Against economic activity" of the Criminal Code. d Moreover, ascertained crimes of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2010 — 8, in 2015 — 69, in 2018 — 182 and in 2019 — 162 crimes.

TABL. 1 (76). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2018	2019		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	52002	45766	53364	51102	43874	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	607464	441117	349765	378683	304834	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^a kk	220455	145666	100459	103975	85310	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^a Criminal Code
w tym kradzież samochodu	16539	12040	8747	8672	7166	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279 ^b kk	140085	91418	66532	69272	53612	Burglary — Art. 279 ^b Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	18145	6082	3745	3453	3036	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1214	1146	1048	1080	1009	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	7859	670	478	432	338	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	86608	117763	111875	133621	107018	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotwały zabór pojazdu — art. 289 kk	4720	2657	1870	1996	1386	Wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296^c—309 kk	14026	9196	6245	6675	5786	Against economic activity — Art. 296^c—309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	7697	8430	6795	6495	6088	Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:						Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137)	1288	1338	401	380	221	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 2018 item 2137)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231)	9627	6443	6894	3713	3200	On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 2019 item 1231)
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawa: z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 852)	72375	46819	51185	59659	46641	On Counteracting Drug Addiction — law dated 29 July 2005 (Journal of Laws 2019 item 852)
Przestępstwa skarbowe — kks	2048	2118	2846	3577	3018	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza	1071	1021	1181	1015	695	Of which excise

a Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. b, c Z wyłączeniem: b — kradzieży samochodu poprzez włamanie, c — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

a Exclusively in regard to automobile theft by burglary. b, c Excluding: b — automobile theft by burglary, c — corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

Source: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABLE 2 (77). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2017	2018	2019	2017	2018	2019	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
O G Ó Ł E M	753963	768049	796557	71,7	73,4	73,1	TOTAL
w tym:							of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	18705	17505	16581	83,6	83,0	85,5	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:							of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	513	531	524	97,1	95,9	97,7	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	11402	10473	10215	87,5	87,5	87,6	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	4385	3845	3533	79,8	79,5	80,6	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	78381	73476	77823	98,2	98,0	98,0	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	55170	51499	56207	99,8	99,9	99,9	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or intoxicant — Art.178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	25765	26232	29454	88,7	87,9	85,8	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
W tym handel ludźmi — art. 189a kk	85	67	25	96,5	95,5	92,0	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	5379	7078	17050	88,0	89,8	95,6	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code
w tym:							of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1262	1326	1354	82,7	84,4	85,5	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk ...	994	1048	1126	93,3	91,8	91,8	Sexual relations with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	28	25	12	96,4	96,0	100,0	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Streczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	247	191	107	98,4	95,8	100,0	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich	2	10	4	100,0	100,0	100,0	of which to juveniles
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	32892	85899^a	69861	99,5	99,9	99,9	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:							of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	15824	15269	16416	99,4	99,7	99,7	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Nielegalna adopcja — art. 211a kk	—	1	1	—	0,0	0,0	Illegal adoption — Art. 211a Criminal Code

a Notka patrz na str. 151

a See footnote on page 151.

TABL. 2 (77). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (cd.)**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2017	2018	2019	2017	2018	2019	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	3294	3356	3909	78,1	75,2	76,8	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^a	25257	25135	22043	98,3	98,7	97,3	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^a
w tym:							of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	4774	4200	4315	99,1	99,5	99,4	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	2859	2487	2359	99,1	99,3	99,4	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	8674	7553	7873	99,1	99,2	98,9	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	8347	10323	6577	99,6	99,5	99,7	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	18003	17978	19537	99,2	99,4	99,4	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk^b	5655	5104	5340	53,5	52,7	56,8	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code^b
w tym:							of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	279	332	378	25,8	41,7	51,9	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszenie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	248	311	504	58,9	64,9	85,0	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	60060	52997	50700	88,1	88,1	87,7	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code

a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. b Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2017 r. — 168, w 2018 r. — 182, a w 2019 r. — 162 przestępstwa.

a Including crimes of Art. 250a (corruption concerning elections) in the section "Against election and referendum" and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section "Against economic activity" of the Criminal Code. b Moreover, ascertained crimes of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2017 — 168, in 2018 — 182 and in 2019 — 162 crimes.

TABLE 2 (77). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (dok.)**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2017	2018	2019	2017	2018	2019	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	372594	348914	378041	52,0	51,1	53,2	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:							of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^a kk	108248	100372	103910	32,0	32,3	34,4	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^a Criminal Code
w tym kradzież samochodu	10047	8745	8672	21,9	23,8	20,5	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279 ^b kk	65514	66510	69253	36,5	41,1	44,4	Burglary — Art. 279 ^b Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	4452	3711	3398	68,7	67,7	70,0	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	996	1038	1064	84,3	86,8	89,9	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	605	473	423	92,9	90,7	92,7	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	122162	111343	133278	79,5	75,6	74,4	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	2143	1867	1994	39,1	37,5	37,9	Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296^c—309 kk	6455	6034	6415	90,6	90,7	93,0	Against economic activity — Art. 296^c—309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	6108	6446	6122	5,3	5,1	3,6	Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:							Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137)	370	399	377	90,8	92,7	92,6	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 2018 item 2137)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231)	14022	6889	3703	95,2	89,8	71,0	On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 2019 item 1231)
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 852)	55638	50946	59327	96,7	96,3	96,5	On Counteracting Drug Addiction — law dated 29 July 2005 (Journal of Laws 2019 item 852)
Przestępstwa skarbowe — kks	2446	2399	3035	97,1	97,3	98,3	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza	1391	1081	929	96,8	96,7	97,2	Of which excise

a Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. b, c Z wyłączeniem: b — kradzieży samochodu poprzez włamanie, c — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Exclusively in regard to automobile theft by burglary. b, c Excluding: b — automobile theft by burglary, c — corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (78). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYNIKU POSTĘPOWANIA

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY RESULT OF THE PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1138523	809929	778127	806258	TOTAL
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o:					of which crimes for which the proceedings have been completed with a motion for:
Sporządzenie aktu oskarżenia	652714	479722	523618	543632	Preparing bill of indictment
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	382135	289064	209481	218610	Discontinuance due to undetected offender
Umorzenie wobec okoliczności, w których podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a nie wykryto sprawcy przestępstwa	1540	3003	1819	1627	Discontinuance due to circumstances in which suspect did not commit the alleged offence and delinquent was not detected
Umorzenie warunkowe	10084	18866	17995	15162	Conditional discontinuance

Źródło: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

Source: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABL. 4 (79). POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI INNE NIŻ POLICJA I PROKURATURA W 2019 R.

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY OTHER ENTITIES THAN THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania Proceedings				SPECIFICATION	
	wszczeręte initiated	zakończone completed		umorzaniem by discontinuance		
		ogółem total	w tym of which			
			wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia lub aktem oskarżenia with motion for preparing bill of indictment or bill of indictment			
Krajowa Administracja Skarbowa ^{ab}	34099	26068	8524	9593	National Revenue Administration ^{ab}	
Straż Graniczna	6198	5838	3184	1153	Polish Border Guard	
Organy Inspekcji Handlowej	6	4	3	1	Trade Inspection organs	
Straż Leśna Lasów Państwowych	449	524 ^c	114	410	Forest Guard of State Forests	
Państwowa Straż Łowiecka	179	178 ^c	23	155	State Hunting Guard	

a Skonsolidowaną Krajową Administrację Skarbową tworzą izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i urzędy celno-skarbowe wraz z delegaturami i oddziałami celnymi. b Przestępstwa skarbowe i pospolite. c W tym przestępstwa, które nie zostały zakończone w 2018 r.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwa Środowiska, Państwowej Straży Łowieckiej, urzędów wojewódzkich.

a Revenue administrative chambers, revenue offices and customs offices with delegacies and customs branches form consolidated National Revenue Administration. b Fiscal and common offences. c Including crimes that have not been completed in 2018.

Source: data of the Ministry of Finance, Polish Border Guard Headquarters, Office of Competition and Consumer Protection, Ministry of the Environment, State Hunting Guard, voivodship offices.

TABL. 5 (80). **POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PROWADZONE PRZEZ KRAJOWĄ ADMINISTRACJĘ SKARBOWĄ**PROCEEDINGS REGARDING FISCAL OFFENCES AND FISCAL PETTY OFFENCES
INVESTIGATED BY NATIONAL REVENUE ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania Proceedings				Wartość zajętych towarów i środków płatniczych w tys. zł Value of goods seized and means of payment in PLN thousands	SPECIFICATION	
	wszczęte initiated	zakończone completed		w tym of which			
		ogółem total	dobrowolnym podaniem się do odpowiedzialności przez sprawcę with the perpetrator's voluntary subjecting himself/herself to liability				
			aktem oskarżenia by bill of indictment				
OGÓŁEM	2010 2015 2018 2019	42853 113353 64845 53644	10170 7538 7594 6976	13308 66074 38100 30377	57731,0 208706,0 158517,5 275479,6	TOTAL	
Przeciwko obowiązkowi podatkowemu	45768	41629	6224	22540	217823,1	Against tax duties	
przestępstwa	13728	11950	4064	5473	211192,4	fiscal offences	
wykroczenia	32040	29679	2160	17067	6630,7	fiscal petty offences	
Przeciwko obowiązkowi celnym	8378	8628	666	6554	11347,1	Against customs duties	
przestępstwa	367	317	49	180	9049,8	fiscal offences	
wykroczenia	8011	8311	617	6374	2297,3	fiscal petty offences	
Przeciwko obrotowi dewizowemu	233	169	27	23	167,2	Against regulations on the trade in foreign currencies	
przestępstwa	44	34	13	4	—	fiscal offences	
wykroczenia	189	135	14	19	167,2	fiscal petty offences	
Przeciwko organizacji gier hazardowych	3672	3218	59	1260	46142,2	Against gambling regulations	
przestępstwa	3642	3195	57	1257	46039,2	fiscal offences	
wykroczenia	30	23	2	3	103,0	fiscal petty offences	

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (81). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY THE POLISH BORDER GUARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania ^a Proceedings ^a				SPECIFICATION	
	wszczęte initiated	zakończone completed		w tym of which		
		ogółem total	wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia with motion for preparing bill of indictment			
			umorzaniem by discontinuance			
OGÓŁEM	2010 2015 2018 2019	8359 7889 6633 5838	2266 3999 3182 3184	903 1291 1111 1153	TOTAL	
w tym: Przestępczość zorganizowana — art. 258 kk	97	60	42	8	of which: Organised crime — Art. 258 Criminal Code	

a Notka patrz na str. 158.

a See footnote on page 158.

TABL. 6 (81). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ (dok.)**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY THE POLISH BORDER GUARD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania ^a Proceedings ^a				SPECIFICATION
	wszczęte initiated	zakończone completed			
		ogółem total	w tym of which		
			wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia with motion for preparing bill of indictment	umoz- rzeniem by dis- continu- ance	
Przemysł broni, amunicji i materiałów wybuchowych — art. 263 kk, ustawa o broni i amunicji oraz ustawa o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego ^b ...	193	183	23	136	Smuggling of arms, ammunition and explosives — Art. 263 Criminal Code, Law on Arms and Ammunition and Law on Explosives for Civil Use ^a
Nielegalna migracja — art. 264 i 264a kk	1107	1057	915	110	Illegal migration — Art. 264 and 264a Criminal Code
Wiarygodność dokumentów — art. 270—276 kk	2599	2412	1619	609	Reliability of documents — Art. 270—276 Criminal Code
Przemysł towarów akcyzowych, uszczuplanie cła — art. 54—96 kks	1425	1409	579	71	Smuggling of excise goods, depletion of duty — Art. 54—96 Penal Fiscal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
o przeciwdziałaniu narkomanii ^c	389	348	216	81	on counteracting drug addiction ^c
o własności przemysłowej ^d	22	20	10	3	on industrial property ^d

a W dalszym podziale jedno postępowanie może występować w więcej niż jednym obszarze w przypadku zbiegu kwalifikacji prawnych przestępstw. b—d Dotyczy ustaw: b — z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) oraz z dnia 21 czerwca 2002 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1100), c — z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 224), d — z dnia 30 czerwca 2000 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410, z późn. zm.).

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

a In the further division one proceeding may be indicated in more than one area in the case of the concurrence of legal qualifications of offences. b—d Concerns the laws: b — of 21 May 1999 (Journal of Laws 2012 item 576) and of 21 June 2002 (Journal of Laws 2015 item 1100), c — of 29 July 2005 (Journal of Laws 2016 item 224), d — dated 30 June 2000 (Journal of Laws 2013 item 1410, with later amendments).

S o u r c e: data of the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 7 (82). **POWSZECHNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE PROKURATURY W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

COMMON ORGANISATIONAL UNITS OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa	1	National Prosecutor's Office
Prokuratury:		Prosecutor's offices:
regionalne	11	supra-regional
okręgowe	45	regional
rejonowe	358	district

Ź r ó ł o: dane Prokuratury Krajowej.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 8 (83). ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W PROKURATURZE

PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2017	2018	2019	SPECIFICATION
	zatrudnieni (stan w dniu 31 XII) paid employees (as of 31 XII)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in PLN			
Prokuratorzy	5789	5805	5839	13703,17	14278,55	15379,06	Prosecutors
w tym kobiety	3031	3047	3065	13422,83	13871,97	15006,22	of which women
Asesory	330	324	409	8842,57	9169,61	9685,06	Assessors
w tym kobiety	192	182	225	9170,33	9508,65	9859,33	of which women
Urzędnicy	6026	6158	6462	4590,70	4765,17	5109,59	Officials
w tym kobiety	5182	5321	5551	4490,30	4554,31	4954,72	of which women
Inni pracownicy	1616	1572	1635	3350,43	3583,78	3885,17	Other employees
w tym kobiety	1002	988	981	2984,60	3313,78	3719,42	of which women

a Wynagrodzenia prokuratorów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

Źródło: dane Prokuratury Krajowej.

a Wages and salaries of prosecutors do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Source: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 9 (84). DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2019 R.^aACTIVITY OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2019^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019		
OGÓŁEM	1439727	1278006	1268810	TOTAL
Prokuratura Krajowa — sprawy karne	1199	749	653	National Prosecutor's Office — criminal cases
Prokuratury rejonowe	1377254	1236211	1229078	District prosecutor's offices
sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1224937	1109608	1107695	cases: criminal (investigation)
cywilne	93993	75609	72920	civil
administracyjne	58324	50994	48463	administrative
Prokuratury okręgowe	54935	38101	36237	Regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	5469	3030	2836	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	16572	10818	10663	criminal (investigation)
cywilne	28111	20481	19344	civil
administracyjne	4783	3772	3394	administrative
Prokuratury regionalne	6339	2945	2842	Supra-regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	1129	326	423	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	1926	901	757	criminal (investigation)
cywilne	1701	992	821	civil
administracyjne	1583	726	841	administrative

a Ponadto prokuratury rejonowe i okręgowe załatwiają sprawy cywilne dotyczące nieletnich (w 2019 r. zarejestrowano wpływ 15779 takich spraw w prokuraturach rejonowych i 202 w okręgowych).

Źródło: dane Prokuratury Krajowej.

a Moreover, district and regional prosecutor's offices resolve civil cases concerning juveniles (in 2019, 15779 incoming cases were registered in district and 202 in regional prosecutor's offices).

Source: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 10 (85). **ZAKOŃCZONE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W PROKURATURZE**
RESOLVED PREPARATORY PROCEEDINGS IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa			669	653	National Prosecutor's Office
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 § 1 kpk			28	9	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia			370	403	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie			5	4	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania			12	4	Proceedings declined
Umorzono			122	136	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców			42	5	of which due to undetected offenders
Prokuratury rejonowe i okręgowe	1169346	833432	1074593	556901	District and regional prosecutor's offices
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 §1 kpk			43311	18904	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia ...	375431	179186	237732	123372	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	11659	15425	14062	6893	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	228792	141449	240574	144327	Proceedings declined
Umorzono	445639	270838	396994	196864	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	181569	81051	107938	54890	of which due to undetected offenders
Prokuratury regionalne^a	722	855	861	395	Supra-regional prosecutor's offices^a
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia ...	408	426	184	94	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	8	19	22	8	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	11	77	16	36	Proceedings declined
Umorzono	170	180	355	189	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	56	51	29	14	of which due to undetected offenders

a W latach 2010 i 2015 — prokuratury apelacyjne.

U w a g a. W latach 2010 i 2015 działające odrębnie wojskowe prokuratury garnizonowe zakończyły odpowiednio 1418 i 1289 postępowań przygotowawczych, a wojskowe prokuratury okręgowe — odpowiednio 115 i 79 postępowań.

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

a In 2010 and 2015 — appeal prosecutor's offices.

N o t e. In 2010 and 2015 operated separate military garrison prosecutor's offices resolved 1418 and 1289 preparatory proceedings, respectively, and military regional prosecutor's offices — 115 and 79 proceedings, respectively.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 11 (86). **POWOŁANIE SĘDZIÓW^a**
NOMINATION OF JUDGES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	398^b	371	96^c	313^d	TOTAL
w tym kobiety	247	295	45	171	of which women
Sąd Najwyższy	3	1	39	2	Supreme Court
Naczelny Sąd Administracyjny	5	5	4	5	Supreme Administrative Court
Wojewódzkie sądy administracyjne	27	11	9	12	Administrative courts of first instance
Sądy apelacyjne	20	25	11	40	Appeal courts
Sądy okręgowe	128	103	3	152	Regional courts
Sądy rejonowe	214	224	30	102	District courts
Sądy wojskowe	1	2	—	—	Military courts

a Powołania sędziów dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. b—d Ponadto Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołał: b — 12 sędziów (w tym 9 kobiet) sądu apelacyjnego w sądach okręgowych oraz sądu okręgowego w sądach rejonowych, c — 3 asesorów sądowych w wojewódzkich sądach administracyjnych, d — 69 asesorów sądowych (w tym 47 kobiet) w wojewódzkich sądach administracyjnych i w sądach rejonowych.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

a Judges are nominated by the President of the Republic of Poland. b—d Moreover, the President of the Republic of Poland has nominated: b — 12 judges (of which 9 women) of appeal court in regional courts and of regional court in district courts, c — 3 assessors in administrative courts of first instance, d — 69 assessors (of which 47 women) in administrative courts of first instance and in district courts.

S o u r c e: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 12 (87). **SĄD NAJWYŻSZY, NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY
ORAZ WOJEWÓDZKIE SĄDY ADMINISTRACYJNE W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

THE SUPREME COURT, THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT
AND ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Zatrudnieni sędziowie Judges employed				
		ogółem total	w tym kobiety of which women	z liczby ogółem — w wieku lat of total number — at the age of		
				40 i mniej and less	41—50	51 i więcej and more
Sąd Najwyższy Supreme Court	1	101	24	—	36	65
Naczelny Sąd Administracyjny Supreme Administrative Court	1	106	44	—	11	95
Wojewódzkie sądy administracyjne Administrative courts of first instance	16	457	269	6	165	286

Źródło: dane Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Source: data of the Supreme Court and of the Supreme Administrative Court.

TABL. 13 (88). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2019 R.**

ACTIVITY OF THE SUPREME COURT IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	
OGÓŁEM	19195	12494	TOTAL
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Kasacje	4282	2647	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	18	14	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	310	297	Complaints
Wnioski	687	583	Motions
Inne	224	202	Others
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Skargi kasacyjne	5543	3259	Cassational complaints
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	145	98	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje	—	—	Appeals
Zażalenia	579	463	Complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	300	196	Complaints for considering a validly court ruling as inconsistent with law
Inne	1124	1089	Others

TABL. 13 (88). DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2019 R. (dok.)

ACTIVITY OF THE SUPREME COURT IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH			CASES RELATED TO LABOUR AND SOCIAL SECURITY LAW
Skargi kasacyjne	4132	2202	Cassational complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	46	20	Complaints for considering a validly court ruling as inconsistent with law
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	23	18	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	249	209	Complaints
Protesty wyborcze	1	—	Election's protests
Inne	39	31	Others
SPRAWY IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH			CASES OF THE CHAMBER OF EXTRAORDINARY CONTROL AND PUBLIC AFFAIRS
Skargi kasacyjne	130	29	Cassational complaints
Skargi nadzwyczajne dot. orzeczeń w sprawach z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego i opiekuńczego oraz związane z rejestracją przedsiębiorców i rejestracją zastawów	67	67	Extraordinary complaints regarding decisions in matters of civil, commercial, family and guardianship law and related to the registration of entrepreneurs and registration of pledges
Skargi nadzwyczajne dot. orzeczeń w sprawach z zakresu prawa karnego, postępowania karnego, postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym orzeczeń wydanych przez sądy wojskowe	6	5	Extraordinary complaints regarding decisions in matters of criminal law, criminal proceedings, proceedings in cases of offences including judgments by military courts
Skargi nadzwyczajne dot. orzeczeń w sprawach z zakresu prawa pracy, roszczeń o wynagrodzenia twórców wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych, topografii układów scalonych, w sprawach rejestrowych (oprócz spraw związanych z rejestracją przedsiębiorców i rejestracją zastawów)	3	3	Extraordinary complaints regarding decisions in matters of labour law, claims for remuneration of inventors of patent applications, utility model applications and industrial designs, and of integrated circuit topography; in register's cases (apart from those regarding registration of entrepreneurs and of pledges)
Skargi nadzwyczajne dot. orzeczeń w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	2	2	Extraordinary complaints regarding decisions in matters of social security
Skargi na przewlekłość postępowania przed sądami powszechnymi, wojskowymi oraz Sądem Najwyższym	266	219	Complaints on the protraction of proceedings before common courts, military courts and the Supreme Court
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	4	3	Resolutions clarifying provisions of law
Protesty wyborcze oraz protesty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i konstytucyjnego oraz sprawy z zakresu stwierdzania ważności wyborów i referendum	367	365	Electoral protests and protests against the validity of national referendum, constitutional referendum and matters regarding the validity of local elections and referendum
Zażalenia	9	6	Complaints
Pytania prawne	5	4	Legal questions
Inne	248	194	Others
SPRAWY DYSCYPLINARNE			DISCIPLINARY CASES
Kasacje	105	59	Cassations
Odwolania	96	68	Appeals
Wnioski	50	36	Motions
Zażalenia	122	95	Complaints
Skargi	10	9	Complaints
Inne	3	2	Others

Źródło: dane Sądu Najwyższego.

Source: data of the Supreme Court.

TABLE 14 (89). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2019 R.**
ACTIVITY OF THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2019

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi kasacyjnej accepting the cassa- tional complaint		oddalenie skargi kasacyjnej dismissing the cassa- tional complaint
OGÓŁEM	16910	16457	3484	11727	TOTAL
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicz- nym	336	329	119	203	Public property management
Budownictwa	1437	1382	283	1039	Construction
Kombatantów	54	19	4	15	Veterans
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	6023	6211	1335	4288	Tax liabilities — budget cases
Cel	677	221	18	183	Customs
Zatrudnienia i spraw społecznych	1229	1018	242	719	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	569	625	106	509	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzen- nego	784	576	138	409	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	131	107	34	71	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	414	411	90	314	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi	720	726	197	507	Roads, railroads, aviation, sail- ing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji ryn- ków branżowych	676	750	113	577	European Union subventions, structural funds and regula- tion of sectoral market

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.
Source: data of the Supreme Administrative Court.

TABLE 15 (90). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2019 R.**
ACTIVITY OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2019

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi accepting the complaint		oddalenie skargi dismissing the complaint
OGÓŁEM	70227	69238	18979	32633	TOTAL
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicznym	2018	1975	840	655	Public property management
Budownictwa	5800	5959	1418	3217	Construction
Kombatantów	251	258	62	138	Veterans

TABL. 15 (90). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2019 R. (dok.)**

ACTIVITY OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2019 (cont.)

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved		TYPE OF CASE	
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględ- nienie skargi accepting the complaint		oddalenie skargi dismissing the complaint
w zakresie (dok.):				in scope (cont.):	
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	16802	16841	4447	8504	Tax liabilities — budget cases
Cel	1215	1289	166	793	Customs
Zatrudnienia i spraw socjalnych	9708	9769	2486	4879	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	2145	2061	418	945	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzen- nego	3173	3122	1040	1262	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	779	726	302	264	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	1809	1743	606	718	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi	4345	4217	1028	1938	Roads, railroads, aviation, sail- ing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji ryn- ków branżowych	2625	2654	476	1540	European Union subventions, structural funds and regula- tion of sectoral market

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Source: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 16 (91). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy apelacyjne	11	Appeal courts
Wydziały: cywilne	15	Departments: civil
karne	11	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	11	labour and social security
Sądy okręgowe	45	Regional courts
Wydziały: cywilne	112	Departments: civil
karne	89	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywa- niem orzeczeń karnych	26	penitentiary and supervision over exe- cution of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz- nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	51	labour (labour courts) and social secur- ity (social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	29	commercial (commercial courts)
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ^a	1	Competition and Consumer Protection Court ^a
Sąd Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspól- notowych ^a	1	Community Trademark and Designs Court ^a

a Odrębna jednostka organizacyjna.

a Separate organisational unit.

TABL. 16 (91). JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2019 R. (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2019 (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy rejonowe	318	District courts
Wydziały: cywilne	392	Departments: civil
karne	386	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	322	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	121	labour (labour courts) and social security (social security courts)
ksiąg wieczystych	346	real estate registers
gospodarcze (sądy gospodarcze) ^b	116	commercial (commercial courts) ^b
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	66	Consultative staff of judicial specialists
Zakłady dla nieletnich	32	Juvenile institutions
Instytuty naukowo-badawcze	2	Research institutes

^b Tworzone w sądzie mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego lub w mieście na prawach powiatu.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. liczba rewirów komorniczych wyniosła 318.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^b Created in the court with a head office in the locality being the head office of the regional court or in a city with powiat status.

N o t e. As of 31 December 2019 there were 318 court receivers' districts.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 17 (92). ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM

PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2017	2018	2019	SPECIFICATION
	zatrudnieni ^a (stan w dniu 31 XII) paid employees ^a (as of 31 XII)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł average monthly gross wages and salaries ^b in PLN			
Sądy powszechne							Common courts
Sędziowie sądów: apelacyjnych	458	426	443	18494,40	19357,36	20066,27	Judges of courts: appeal regional district
okręgowych	2654	2515	2535	15636,09	16510,53	17549,14	
rejonowych	6472	6356	6224	12505,11	13243,35	14217,66	
Asesorzy	309	302	370	7642,07	8555,04	9732,96	Assessors
Urzędnicy	27431	27471	28694	4594,13	4819,56	5107,24	Officials
Kuratorzy zawodowi	5005	4978	4994	7032,98	7248,53	7580,09	Professional probation officers
Referendarze sądowi	1842	2093	2489	9805,95	10641,20	11183,63	Court division officials
Asystenci sędziów	3624	3548	3636	4483,34	4724,46	5080,96	Judges' assistants
Inni pracownicy	3009	2814	2715	3286,19	3537,58	3902,35	Other employees
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów^c — specjaliści	481	472	491	6274,87	6634,10	7062,84	Consultative staff of judicial specialists^c — specialists
Zakłady dla nieletnich							Juvenile institutions
Pedagodzy	893	832	788	7042,95	7441,76	8208,78	Pedagogues
Pozostali pracownicy	928	909	872	3709,04	4050,34	4231,96	Other employees
Instytuty naukowo-badawcze — pracownicy	157	162	185	6924,56	6939,81	7650,31	Research institutes — employees

^a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^b Wynagrodzenia sędziów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe). ^c W skład zespołów wchodzi specjalistów w zakresie m.in. psychologii, pedagogiki i psychiatrii.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. ^b Wages and salaries of judges do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness). ^c The team includes, among others, specialists of psychology, pedagogy and psychiatry.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 18 (93). DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2019 R.

ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	
O G Ó Ł E M	20827,6	17729,0	16400,4	9157,7	GRAND TOTAL
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
R A Z E M	19402,7	16662,2	15389,3	9104,0	TOTAL
Sprawy karne i wykroczeniowe	2204,5	1858,2	1854,5	.	Criminal cases and petty offences cases
w tym:					of which:
Podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie ^b	544,5	389,4	377,0	.	Cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits ^b
w tym z oskarżenia:					of which cases from:
publicznego	448,3	320,9	309,8	.	public accusation
prywatnego	20,3	12,9	12,3	.	private accusation
Nadzór sądowy nad postępowaniem przygotowawczym	236,0	214,1	212,8	.	Court supervision over the preliminary proceedings
O wykroczenia	464,9	375,2	386,4	.	Petty offences cases
Sprawy cywilne (bez rodzinnych)	13494,8	11706,5	10492,0	8072,2	Civil cases (excluding family)
w tym:					of which:
Procesowe	1152,5	674,3	696,5	349,5	Lawsuit cases
w tym:					of which:
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	0,3	.	0,2	0,1	for damages resulting from transport accidents
opróżnienie lokalu mieszkalnego	30,4	17,1	17,6	12,1	vacation of a dwelling
uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym ^c	4,8	2,4	2,2	1,0	verification of entry in real estate registry with actual legal status ^c
Nieprocesowe	452,6	273,3	267,5	189,4	Non-lawsuit cases
w tym:					of which:
dział spadku	28,0	14,1	13,6	7,6	distribution of an estate
stwierdzenie nabycia spadku	211,4	135,6	131,7	103,9	confirmation of acquisition of inheritance
Nakazowe i upominawcze	3619,1	3274,6	3290,3	2177,5	Writ of payment and admonition cases
w tym elektroniczne postępowanie upominawcze	2432,3	2264,4	2239,0	1333,3	of which electronic proceedings by writ of payment
Księgi wieczyste	7234,1	6644,4	5349,7	5032,6	Real estate register

a W przypadku spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych zmieniono zaskarżoną decyzję w całości lub w części; w przypadku spraw odwoławczych (w sądach okręgowych i apelacyjnych) — oddalono i zmieniono. b Dane dotyczą wyłącznie spraw zarejestrowanych w urzędzeniu ewidencyjnym dotyczącym spraw, w których akt oskarżenia wniesiono odpowiednio do sądu rejonowego lub okręgowego, spraw w przedmiocie wydania wyroku łącznego, wniosków prokuratorских o umorzenie postępowania wobec stwierdzenia niepoczytalności u podejrzanego oraz wniosków o warunkowe umorzenie postępowania karnego. c Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, z późn. zm.).

a For the cases related to social security law the decision appealed against, whether in whole or in part, was amended; for the appeal cases (in the regional and appeal courts) — it was both dismissed and amended. b Data concern only cases registered in the register appropriate for cases in which the bill of indictment was brought to district or regional court respectively, cases for issuing concurrent sentence, prosecutor's motions for discontinuance of proceedings on the grounds of established insanity of the suspect and motions for conditional discontinuance of proceedings. c Law of 6 July 1982 on Real Estate Register and Mortgages (Journal of Laws 2013 item 707, with later amendments).

TABL. 18 (93). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2019 R. (cd.)**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	

SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji (dok.)
DISTRICT COURTS — courts of first instance (cont.)

Sprawy rodzinne	1524,2	1319,1	1307,4	395,0	Family cases
w tym:					of which:
Procesowe	170,7	113,5	112,1	50,0	Lawsuit cases
w tym o alimenty	66,1	42,8	44,0	16,4	of which alimony
Nieprocesowe	186,9	151,7	149,5	101,4	Non-lawsuit cases
Opiekuńcze	329,4	250,3	244,4	165,0	Guardianship
w tym:					of which:
przysposobienie	4,1	2,8	2,9	2,3	adoption
ustanowienie opieki	7,9	7,0	7,0	5,7	establishing of guardianship
pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej	57,8	39,5	38,2	22,2	suspension, restriction or withdrawal of parental rights
zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	44,5	29,7	28,6	18,7	application of obligation to undergo antiaddiction treatment
z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego ^b	46,8	39,5	39,3	18,4	related to the law on the protection of mental health ^b
Nieletnich	685,0	664,4	662,8	.	Cases concerning juveniles
Sprawy z zakresu prawa pracy	80,7	52,7	51,7	20,7	Labour law cases
w tym:					of which:
Ze stosunku pracy	66,0	39,6	38,7	12,4	With employment contract
w tym:					of which:
związane z wypowiedzeniem umowy o pracę	9,7	5,6	5,5	1,1	related to determination of employment contract
o wynagrodzenie	12,4	8,5	8,3	3,6	related to wages
Nakazowe i upominawcze	8,5	7,9	7,8	6,1	Writ of payment and admonition cases
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	55,5	34,3	30,8	9,4	Cases related to social security law
Sprawy gospodarcze	2043,1	1691,4	1652,9	1001,7	Commercial cases
w tym:					of which:
Procesowe	304,0	177,1	166,8	79,4	Lawsuit cases
Nakazowe i upominawcze	388,5	329,6	334,7	277,5	Writ of payment and admonition cases
Z zakresu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego	65,9	40,8	35,4	.	Cases in the scope of bankruptcy and restructuring proceedings
Rejestrowe	943,7	824,9	830,5	479,6	Register's
Krajowy Rejestr Sądowy	852,1	736,8	743,1	401,9	National Court Register
w tym Rejestr Dłużników Niewypłacalnych	29,8	27,5	28,6	25,4	of which Register of Insolvency of the Debtor
Rejestr Zastawów	91,7	88,1	87,4	77,6	Register of Pledges

a Notka patrz na str. 166. b Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 882).

a See footnote on page 166. b Law dated 19 August 1994 (Journal of Laws 2017 item 882).

TABLE 18 (93). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2019 R. (cd.)**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	ogółem total	w tym uwzględ- nione w całości lub w części ^a of which recogn- ised comple- tely or partially ^a	
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
R A Z E M	1258,1	938,1	889,0	318,7	T O T A L
Sprawy karne i wykroczeniowe	412,1	369,6	365,5	.	Criminal and petty offences cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie ^b	15,7	9,8	9,6	.	cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits ^b
penitencjarne	157,6	143,7	142,1	.	penitentiary cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	64,4	52,8	50,7	.	appeals
zażalenia	36,9	35,0	34,9	.	complaints
skargi ^c	2,3	2,1	2,0	.	claims ^c
nadzorcze	59,9	57,9	58,0	.	supervisory
Sprawy cywilne	520,8	354,7	333,3	238,9	Civil cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
procesowe (łącznie z rodzinnymi)	248,7	139,2	130,9	85,1	lawsuit cases (including family)
w tym:					of which:
o rozwód	139,2	86,0	86,1	68,8	divorce
o separację	4,4	2,4	2,5	1,5	separation
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	0,3	.	0,1	0,1	for damages resulting from transport accidents
nieprocesowe (bez rejestrowych)	27,5	19,2	18,2	11,4	non-lawsuit cases (excluding register's)
w tym o separację	0,6	0,5	0,5	0,3	of which separation
nieprocesowe rejestrowe ^d	10,0	9,1	9,4	8,7	non-litigious register cases ^d
nakazowe i upominawcze	21,9	18,7	19,2	12,7	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	99,0	71,9	61,7	55,1	appeals
zażalenia	81,7	68,7	65,9	54,2	complaints
skargi ^c	13,2	12,1	11,9	2,2	claims ^c
Sprawy z zakresu prawa pracy	14,7	10,8	11,0	7,7	Labour law cases

a, b Notki patrz na str. 166. c Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe, skargi nadzwyczajne oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. d Sprawy prowadzone w wydziałach cywilnych w zakresie rejestrów: dzienników i czasopism, partii, funduszy emerytalnych i funduszy inwestycyjnych.

a, b See footnotes on page 166. c Cassational complaints, complaints against court proceedings, extraordinary complaints and complaints for considering as inconsistent with the law. d Cases in civil departments concerning registers: of dailies and magazines, parties, pension funds and investment funds.

TABL. 18 (93). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2019 R. (dok.)**

ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2019 r. of which incoming cases in 2019	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części ^a of which recognised completely or partially ^a	

SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze (dok.)

REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal (cont.)

Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	199,8	125,2	108,4	20,8	Cases related to social security law
W tym sprawy pierwszoinstancyjne — z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkami):					Of which first instance cases — common retirement pay benefit (with appendages):
o emeryturę	9,0	6,2	5,8	2,2	retirement pension
o rentę: z tytułu niezdolności do pracy	19,0	9,8	10,3	2,5	disability pension
rodzinną	3,3	2,0	2,0	0,4	survivors pension
Sprawy gospodarcze	108,6	76,9	69,8	50,9	Commercial cases
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
w tym:					of which:
procesowe	34,8	16,8	14,9	6,8	lawsuit cases
nakazowe i upominawcze	25,7	22,8	22,4	17,9	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	29,2	20,5	16,3	15,0	appeals
zażalenia	13,3	11,9	11,2	8,6	complaints
skargi ^b	0,9	0,8	0,8	0,3	claims ^b
Sprawy w Sądzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów	1,9	0,8	0,9	0,2	Cases in Competition and Consumer Protection Court
Sprawy w Sądzie Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspólnotowych	0,3	0,2	0,2	0,1	Cases in Community Trademark and Designs Court

SĄDY APELACYJNE — sądy odwoławcze

APPEAL COURTS — courts of appeal

RAZEM	166,9	128,7	122,0	53,8^c	TOTAL
w tym:					of which:
Apelacje	70,2	41,1	34,8	27,4	Appeals
Zażalenia	46,7	42,4	41,0	25,0	Complaints
Skargi ^b	12,7	11,2	11,3	1,0	Claims ^b

a Notka patrz na str. 166. b Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe, skargi nadzwyczajne oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. c Bez spraw karnych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See footnote on page 166. b Cassational complaints, complaints against court proceedings, extraordinary complaints and complaints for considering as inconsistent with the law. c Excluding criminal cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 19 (94). **SPRAWY NIELETNICH, W KTÓRYCH ZACHODZI PODEJRZENIE DEMORALIZACJI LUB POPEŁNIENIA CZYNU KARALNEGO^a**CASES CONCERNING JUVENILES IN WHICH OCCUR SUSPICION OF DEMORALISATION OR COMMITTING OF PUNISHABLE ACT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	75141	73613	74747	TOTAL
Nie wszczęto postępowania w związku z:				Proceedings not begun due to:
demoralizacją	9228	9675	10763	demoralisation
czynami karalnymi	6633	6261	6650	punishable acts
W zakończonym postępowaniu:				In completed proceedings:
orzeczono środki wychowawcze w związku z:				educational measures adjudicated due to:
demoralizacją	16352	16335	15818	demoralisation
czynami karalnymi	12971	11952	11428	punishable acts
orzeczono środki poprawcze w związku z:				correctional measures adjudicated due to:
demoralizacją	22	12	16	demoralisation
czynami karalnymi	245	198	170	punishable acts
orzeczono środki lecznicze w związku z:				medical measures adjudicated due to:
demoralizacją	140	132	135	demoralisation
czynami karalnymi	57	72	38	punishable acts
załatwiono w inny sposób ^b w związku z:				resolved in another manner ^b due to:
demoralizacją	14815	14907	15857	demoralisation
czynami karalnymi	14678	14069	13872	punishable acts

a Dane dotyczą osób. b W tym umorzono, przekazano m.in.: szkołom, organizacjom społecznym, prokuratorom i innym sądom.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data concern persons. b Of which discontinued, handed over among others to: schools, social organisations, prosecutor's offices and other courts.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 20 (95). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z DEMORALIZACJĄ WEDŁUG WIEKU^a**JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL MEASURES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS FOR DEMORALISATION BY AGE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wiek Age					
		do 12 lat up to 12	13	14	15	16	17
OGÓŁEM							
TOTAL							
2010	16118	3150	2022	2473	3604	3572	1297
2015	14599	2787	1450	2181	2976	3153	2052
2017	13371	2681	1584	2058	2589	2734	1725
2018	14414	3074	1839	2317	2822	2754	1598
W tym chłopcy							
Of which boys							
2010	11434	2665	1530	1610	2375	2399	855
2015	9767	2284	997	1291	1816	2047	1332
2017	8999	2114	1098	1273	1621	1765	1128
2018	9655	2454	1238	1401	1724	1782	1050

a W czasie popełnienia czynu.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a At the time of the act.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 21 (96). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
OGÓŁEM	22758	12237	9657	9754	7491	TOTAL
WEDŁUG WIEKU ^a BY AGE ^a						
13 lat	4130	2256	1896	2035	1532	13
14	5973	2891	2427	2472	1777	14
15	7149	3497	2690	2712	2123	15
16 lat	5495	3549	2591	2491	2025	16
W niustalonym wieku	11	44	53	44	34	Not specified age
WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW BY SELECTED TYPE OF CRIME						
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	5070	3075	2533	2398	1905	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	7	3	4	3	2	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1534	831	797	727	601	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	2345	845	637	601	430	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw o przeciw- działaniu narkomanii ^b	1086	1325	984	1009	829	Crimes from the laws on counter- acting drug addiction ^b
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163— —180 kk	527	178	95	163	155	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności — art. 189—205 kk	1475	1008	1097	1126	814	Against freedom, freedom of con- science and religion, sexual freedom and morals — Art. 189—205 Criminal Code
w tym:						of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk	1144	716	477	456	311	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 kk	56	45	42	39	38	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	138	140	125	115	106	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	311	244	201	174	138	Against family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	293	232	193	160	131	Of which cruelty to family or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	1179	433	391	381	274	Against good name and person- al integrity — Art. 212—217 Criminal Code

a W czasie popełnienia czynu karalnego. b Dotyczy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 852).

a At the time of committing of a punishable act. b Concerns the law dated 29 July 2005 (Journal of Laws 2019 item 852).

TABL. 21 (96). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI (dok.)**

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY THE COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk	545	361	287	307	232	Against the activity of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	80	85	70	63	47	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	7	4	6	—	—	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 kk	26	13	5	6	4	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	428	239	182	222	168	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	135	76	38	37	13	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
W tym fałszywe zeznania — art. 233 kk	81	39	21	26	8	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	43	35	42	25	21	Against the public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	285	172	75	82	51	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 kk	224	124	52	61	35	Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	12547	6272	2264	4774	3628	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	2792	1024	632	657	489	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	1776	744	444	495	450	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	1116	427	270	336	208	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	47	31	23	52	48	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	520	198	140	111	104	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk^c	51	15	15	16	13	Against the economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^c
W tym przestępstwa skarbowe z kks	10	1	—	3	2	Of which fiscal offences from the Penal Fiscal Code

WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)

BY SELECTED TYPE OF CRIME (cont.)

c Łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

c Including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 22 (97). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY COMMON COURTS BY TYPE OF MEASURE

RODZAJE ŚRODKÓW TYPE OF MEASURE	2010		2015		2017		2018	
	w związku z due to							
	demoralizacją demoralisation	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralisation	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralisation	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralisation	czynami karalnymi punishable acts
OGÓŁEM TOTAL	16118	22758	14599	12237	13371	9657	14414	9754
Środki wychowawcze: Educational measures:								
nadzór: supervision by:								
kuratora probation officer	7326	7615	6377	3488	5714	2784	6277	2754
rodziców parents	1684	3323	1046	1136	936	836	1034	897
opiekuna guardian	9	9	10	21	19	20	23	4
umieszczenie w: placement in:								
ośrodka szkolno-wychowawczym education centre	16	13	1	1	—	—	1	—
placówce opiekuńczo-wychowawczej care and education centre	32	11	—	—	—	—	—	—
młodzieżowym ośrodku wychowawczym youth educational centre	465	762	692	645	514	456	603	499
młodzieżowym ośrodku socjoterapii ... youth sociotherapy centre	499	265	2	—	1	—	—	—
skierowanie do ośrodka kuratorskiego directed to probation officer's centre	300	210	417	166	341	136	355	146
zobowiązanie do określonego postępowania obligating to behave in a specific manner	4489	5721	3486	3574	3763	3015	3721	2940
upomnienie reprimand	4404	7338	4214	4268	4001	3351	4343	3459
inne others	409	689	1563	1100	1264	834	1536	930
Zakład poprawczy Correctional centre	—	882	—	360	—	212	—	227
w tym z warunkowym zawieszeniem of which with temporary suspension	—	517	—	185	—	92	—	103

U w a g a. W podziale według środków wychowawczych nieletni może być wykazany więcej niż jeden raz, ponieważ sąd może orzec kilka rodzajów środków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. In the division by educational measures juvenile may be indicated more than once, because the court may adjudicate several educational measures.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 23 (98). NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH

JUVENILES BY ADJUDICATED EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES

RODZAJE ŚRODKÓW	2010	2015	2018	2019	TYPE OF MEASURE
Nadzór: kuratora rodziców	47020 12900	36966 6916	29309 4608	28571 4535	Supervision by: probation officer parents
Umieszczenie w: zakładzie poprawczym	1520	985	676	577	Placement in: correctional centre youth educational centre youth sociotherapy centre and education centre
młodzieżowym ośrodku wychowawczym	5057	5620	4341	4114	
młodzieżowym ośrodku socjoterapii i ośrodka szkolno-wychowawczym	3326	210	33	28	
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	1423	1525	1439	1471	Directed to probation officer's centre

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 24 (99). **ZAKŁADY POPRAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I SCHRONISKA DLA NIELETNICH**

Stan w dniu 31 grudnia

CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH SOCIO THERAPY CENTRES AND DETENTION CENTRES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zakłady poprawcze					Correctional centres
Zakłady	27	27	27	27	Centres
Wychowankowie	1219	753	491	415	Residents
w tym chłopcy	1078	648	413	345	of which boys
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze^a					Youth educational centres^a
Placówki	73	95	95	94	Centres
Wychowankowie	4433	4754	4520	4478	Residents
w tym chłopcy	3396	3301	2972	2994	of which boys
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii^a					Youth sociotherapy centres^a
Placówki	62	76	81	83	Centres
Wychowankowie	3419	4224	4855	4337	Residents
w tym chłopcy	2629	3024	3493	3138	of which boys
Schroniska dla nieletnich					Detention centres
Schroniska	18	15	15	14	Institutions
Zatrzymani	422	183	121	86	Detainees
w tym chłopcy	381	157	109	74	of which boys

a Stan w dniu 30 września.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 30 September.

S o u r c e: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice, with regard to youth educational centres and youth sociotherapy centres — data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (100). **SZKOŁY W ZAKŁADACH POPRAWCZYCH, MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKACH WYCHOWAWCZYCH I SCHRONISKACH DLA NIELETNICH**

Stan na początku roku szkolnego

SCHOOLS IN CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES AND DETENTION CENTRES

As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11		2015/16		2018/19		2019/20		SPECIFICATION
	szkoły schools	ucz- niowie pupils and stu- dents	szkoły schools	ucz- niowie pupils and stu- dents	szkoły schools	ucz- niowie pupils and stu- dents	szkoły schools	ucz- niowie pupils and stu- dents	
Zakłady poprawcze									Correctional centres
Szkoły podstawowe	14	59	15	17	27	72	27	83	Primary schools
Gimnazja	26	584	30	264	25	71	—	—	Lower secondary schools
Branżowe szkoły I stop- nia ^a	22	362	28	258	26	160	27	215	Stage I sectoral vocational schools ^a
Młodzieżowe ośrodki wy- chowawcze^b									Youth educational centres^b
Szkoły podstawowe	45	1027	59	1201	164	4780	137	1873	Primary schools
Gimnazja	108	5255	151	6165	38	2203	—	—	Lower secondary schools
Branżowe szkoły I stop- nia ^a	26	726	52	1175	65	1390	150	1678	Stage I sectoral vocational schools ^a
Licea ogólnokształcące	3	314	10	419	14	496	65	304	General secondary schools
Technika	—	—	3	44	3	39	36	94	Technical secondary schools
Schroniska dla nielet- nich									Detention centres
Szkoły podstawowe	7	45	4	16	5	48	4	47	Primary schools
Gimnazja	9	262	6	115	5	39	—	—	Lower secondary schools
Branżowe szkoły I stop- nia ^a	6	62	4	55	3	35	3	40	Stage I sectoral vocational schools ^a

a, b Notki patrz na str. 175.

a, b See footnotes on page 175.

TABLE 26 (101). **MAŁOLETNI POD NADZOREM SĄDÓW**
 Stan w dniu 31 grudnia
 JUVENILES UNDER COURT SUPERVISION
 As of 31 December

MAŁOLETNI	2010	2015	2018	2019	JUVENILES
O G Ó Ł E M	210515	214521	197236	197833	T O T A L
w tym sieroty naturalne	4055	2818	2118	2093	of which natural orphans
W tym umieszczeni w:					Of which those placed in:
rodzinach zastępczych	46145	43154	38690	38359	foster families
placówkach opiekuńczo-wychowawczych	20441	18778	15177	15065	care and education centres

U w a g a. Nadzór sądu sprawowany jest wobec osób małoletnich (poniżej 18 lat), które są sierotami naturalnymi lub których rodziców sąd pozbawił władzy rodzicielskiej, ograniczył ją lub zawiesił.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. Court's supervision is exercised with regard to juveniles (below the age of 18) who are natural orphans or whose parents have been deprived of parental rights, or whose rights have been restricted or suspended.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 27 (102). **ADOPCJE MAŁOLETNICH ORZECZONE PRZEZ SĄDY RODZINNE**
 Stan w dniu 31 grudnia
 ADOPTIONS OF JUVENILES ADJUDICATED BY FAMILY COURTS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3285	3361	2661	2715^a	T O T A L
małoletni w wieku ^b :					juveniles at the age of ^b :
0— 3 lata	1513	1422	932	859	0— 3
w tym do 1 roku	819	656	397	323	of which up to 1
3— 7	860	903	738	791	3— 7
7—13	776	696	654	682	7—13
13—15		110	104	104	13—15
15—17 lat	136	230	233	279	15—17

a W tym 22 małoletnich przysposobionych przez osoby zamieszkałe za granicą. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Of which 22 juveniles adopted by persons residing abroad. b Intervals were shifted upward.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Notki do tabl. 25 na str. 174.

a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. b Łącznie z młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii; ponadto w roku szkolnym 2010/11 funkcjonowały licea profilowane (3 szkoły z 49 uczniami).

U w a g a. Szkoły prowadzone wspólnie przez zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich wykazano w zakładach poprawczych, natomiast uczniów — w poszczególnych placówkach.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Footnotes to the table 25 on page 174.

a Until the 2016/17 school year basic vocational schools. b Including youth sociotherapy centres; moreover, in the 2010/11 school year there were specialised secondary schools (3 schools with 49 students).

N o t e. Schools managed jointly by correctional centres and detention centres are shown in correctional centres, while students are shown in the respective centres.

S o u r c e: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice, with regard to youth educational centres — data of the Ministry of National Education.

TABLE 28 (103). **OPINIOWAWE ZESPOŁY SĄDOWYCH SPECJALISTÓW^a**
CONSULTATIVE STAFF OF JUDICIAL SPECIALISTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zespoły	68	68	67	66	Staff
Wydane opinie w sprawach:					Opinions issued in cases concerning:
nieletnich	8585	8291	5352	5274	juveniles
opiekuńczych	10216	14604	10596	10254	guardianship
rozwodowych	5026	6018	3888	3782	divorce
o separację	194	154	85	68	separation
Osoby badane	72343	71749	63096	61133	Persons examined

a W latach 2010 i 2015 — rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a In 2010 and 2015 — family diagnostic and advisory centres.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 29 (104). **ORZECZENIA SĄDÓW POWSZECHNYCH PIERWSZEJ INSTANCJI
W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**

ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE
IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby osądzone Persons judged					
		ogółem total	skazane sentenced	uniewin- nione acquitted	odstąpiono od wymie- rzenia kary punishment withheld	warunkowo umorzono postępo- wanie condi- tionally discon- tinued proceeding	umorzono postępo- wanie proceeding discon- tinued
OGÓŁEM TOTAL	2010	471558	420810	10940	643	24913	14252
	2015	330087	280028	8975	679	26959	13446
	2018	327752	278659	8424	719	28858	11092
	2019	336538	287743	8029	744	28915	11107
w sprawach: in cases:							
Z oskarżenia publicznego	2010	462541	419187	9669	416	24255	9014
	2015	320888	278402	7337	458	26153	8538
	2018	319572	277004	6829	572	28007	7160
	2019	328302	286158	6582	535	28062	6965
Z oskarżenia prywatnego	2010	8110	1485	1055	222	631	4717
	2015	7702	1409	1208	215	747	4123
	2018	6898	1401	1177	146	810	3364
	2019	6877	1384	1002	206	804	3481
W trybie art. 55 § 1 kpk w związku z art. 330 § 2 kpk ^a In respect to Art. 55 § 1 Code of Crimi- nal Procedure in connection with Art. 330 § 2 Code of Criminal Pro- cedure ^a	2010	907	138	216	5	27	521
	2015	1497	217	430	6	59	785
	2018	1282	254	418	1	41	568
	2019	1359	201	445	3	49	661

a Dotyczy powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Concerning re-issued prosecutor's decision on refusal or discontinuance of proceedings.

Source: data of the Ministry of Justice.

Uwaga do tablic 30—33

Dane o dorosłych skazanych prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego podano łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą i w miejscu nieustalonym (w 2018 r. — 2025 osób).

Note to tables 30—33

Data on adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation are presented jointly with persons sentenced for crimes committed abroad and in unspecified place (in 2018 — 2025 persons).

TABL. 30 (105). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2017	2018		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
O G Ó Ł E M	432891	260034	241436	275768	247612	TOTAL
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	40837	29847	31018	31387	29319	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	533	362	313	293	265	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	6766	6320	6660	6865	6375	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	11531	5879	5539	5141	4869	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii ^a	20601	16402	17602	18103	17148	Crimes from the laws on counter-acting drug addiction ^a
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	135052	61255	57633	57028	53620	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	125359	53783	45034	44330	42038	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności — art. 189—205 kk	11738	9688	9869	10443	9634	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals — Art. 189—205 Criminal Code
w tym:						of which:
Handel ludźmi — art. 189a kk ^b	24	18	9	8	Human trafficking — Art. 189a Criminal Code ^b
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk	8403	7003	5736	6061	5640	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 kk	770	643	645	633	626	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	728	610	517	585	580	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	15	16	11	18	16	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	236	119	163	140	94	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
w tym wobec osób małoletnich	25	12	—	—	—	of which to juveniles
Publiczne prezentowanie lub produkowanie treści pornograficznych — art. 202 kk	266	114	192	192	187	Public presenting or producing pornographic content — Art. 202 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	31626	21659	17802	53301	51079	Against family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym:						of which:
Znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	13571	10840	10031	10986	10558	Cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego — art. 209 kk	17910	10746	7711	42220	40449	Avoidance of duty of alimony — Art. 209 Criminal Code

^a Dotyczy ustaw z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 198) oraz z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 852). ^b W 2010 r. przestępstwa z art. 253 § 1 ujęte w rozdziale „Przeciwko porządkowi publicznemu” (w 2010 r. — 6 osób skazanych).

^a Concerns the laws of 24 April 1997 (Journal of Laws 2003 item 198) and of 29 July 2005 (Journal of Laws 2019 item 852). ^b In 2010 crimes of Art. 253 § 1 included in the section "Against public order" (in 2010 — 6 persons sentenced).

TABL. 30 (105). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (cd.)

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2017	2018		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej — art. 212—217 kk	1064	112	127	141	128	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk	14042	11349	10771	9932	8883	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code
w tym:						of which:
Naruszenie nieetykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	2988	3148	3088	2889	2594	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	757	320	340	274	240	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego — art. 224 § 2 kk	3189	2350	2024	1964	1787	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	4062	3379	3394	3035	2737	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Sprzedajność — art. 228 kk	364	219	294	253	230	Venality — Art. 228 Criminal Code
Przekupstwo — art. 229 kk	2009	1213	1015	871	755	Bribery — Art. 229 Criminal Code
Płatna protekcja — art. 230 kk	88	108	84	89	76	Paid patronage — Art. 230 Criminal Code
Nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego — art. 231 kk	199	134	169	164	135	Abuse of rights by public official — Art. 231 Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	35644	15887	12128	12183	11130	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
W tym fałszywe zeznania — art. 233 kk	3111	1653	1891	2153	1501	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	3327	2705	2459	2448	2198	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	14069	8218	7573	7660	5932	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 kk	10378	5975	5434	5582	4275	Of which falsifying of documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	126625	83397	75568	73544	61044	Against property — Art. 278—295 Criminal Code
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	39356	24783	21813	21078	17584	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	16861	12771	10348	9329	8730	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	7371	4170	3538	3160	2991	Robbery — Art. 280 Criminal Code

TABL. 30 (105). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF CRIME (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2010	2015	2017	2018		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko mieniu (dok.)						Against property (cont.)
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	578	688	746	820	767	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	697	425	391	320	312	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarcze- mu — art. 296—309 kk^a	13180	13000	13827	14873	12345	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^a
W tym przestępstwa skarbowe z kks	6257	8481	9319	9968	8541	Of which fiscal offences from the Penal Fiscal Code

a Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk; łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

U w a g a. W 2018 r. oprócz skazań za korupcję z art. 228—231 kk skazano: 18 osób (w tym 17 mężczyzn) z art. 250a kk — korupcja wyborcza, 16 mężczyzn z art. 296a kk — korupcja na stanowisku kierowniczym i 12 mężczyzn z art. 296b kk — korupcja sportowa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Excluding corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code; including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

N o t e. Except sentenced under Art. 228—231 of the Criminal Code for corruption, in 2018 sentenced: 18 persons (of which 17 men) under Art. 250a of the Criminal Code — corruption concerning elections, 16 men under Art. 296a of the Criminal Code — corruption on the managing post and 12 men under Art. 296b of the Criminal Code — corruption in sport.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 31 (106). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY SEX AND AGE

WIEK W CHWILI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA AGE AT THE MOMENT OF COMMITTING CRIME	2010	2015	2017	2018		2010	2015	2017	2018
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men				
OGÓŁEM TOTAL	432891	260034	241436	275768	247612	136,5	81,4	62,8	71,8
17—20 lat	62542	31311	25628	24523	22061	297,6	184,9	162,6	160,2
21—24	60696	35307	31979	32461	29030	258,5	175,0	173,8	184,2
25—29	65450	42175	39202	43318	39089	197,3	146,4	144,0	164,0
30—34	53608	37813	37771	45566	41111	171,1	116,3	118,9	147,9
35—39	44512	30741	30273	39506	35505	161,4	99,7	96,6	124,1
40—44	38412	23897	23213	30128	27100	157,8	89,0	80,9	102,4
45—49	36611	18653	16650	20414	18286	138,1	80,2	69,3	82,7
50—59	55304	28876	24885	26809	23884	94,1	54,2	49,7	55,2
60 lat i więcej and more	15640	10854	11524	12769	11318	22,5	12,5	12,6	13,6
Nieustalony Not specified	116	407	311	274	228

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 32 (107). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF PUNISHMENT

A. RODZAJE I WYMIAR KARY

TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
O G Ó Ł E M	432891	260034	241436	275768	247612	T O T A L
w tym:						of which:
Grzywna	92329	61461	84721	90491	79989	Fine
W tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	1660	705	90	45	41	Of which with conditional suspension of punishment
Ograniczenie wolności^a	49692	31096	53854	78172	70281	Restriction of freedom^a
z orzeczeniem:						with adjudication of:
obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na określone cele	49249	31006	56566	80541	72492	the obligation to perform supervised unpaid work for specified goals
potrącenia z wynagrodzenia za pracę na określony cel	443	273	669	851	808	deductions from wages and salaries for work for a specified goal
Wymiar kary:						Type of punishment:
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	1332	648	41	27	22	of which with conditional suspension of punishment
do 6 miesięcy	27076	17090	23726	32365	28110	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	22616	14006	30128	45807	42171	over 6 months to 2 years
Pozbawienie wolności	290669	167028	99346	103814	94257	Imprisonment
bezwzględne	39582	33952	44527	49512	47488	absolute
z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	251087	133076	54819	54302	46769	with conditional suspension of punishment
w tym z zastosowaniem dozoru	69108	38661	17289	17109	15367	of which supervision
Wymiar kary:						Type of punishment:
poniżej 3 miesięcy	4647	2449	1658	1724	1592	below 3 months
3 miesiące	19773	11382	6670	7246	6557	3 months
4 i 5 miesięcy	31552	18669	10965	12212	11240	4 and 5 months
6 miesięcy	63393	37320	21246	23452	20786	6 months
powyżej 6 miesięcy poniżej 1 roku	60287	35016	20159	21755	19652	over 6 months below 1 year
1 rok	57140	30602	21065	21007	19030	1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	47175	26687	12580	11382	10566	over 1 to 2 years
powyżej 2 poniżej 3 lat	2189	1659	1625	1590	1529	over 2 below 3 years
3 lata	1819	1263	1206	1315	1263	3 years
powyżej 3 do 5 lat	1861	1402	1581	1537	1479	over 3 to 5 years
powyżej 5 do 10 lat	612	452	462	470	444	over 5 to 10 years
powyżej 10 do 15 lat	221	127	129	124	119	over 10 to 15 years
Kara mieszana^b	370	3424	3212	3012	Mixed punishment^b
25 lat pozbawienia wolności	97	64	50	41	39	25 years imprisonment
Dożywotnie pozbawienie wolności	27	6	12	24	24	Life imprisonment
Grzywna orzeczona obok kary pozbawienia wolności	124593	60512	23021	20809	17952	Fine in addition to imprisonment

a W latach 2015–2018 w dalszym podziale skazany może być wykazany więcej niż jeden raz, ponieważ sąd może orzec kilka kar jednocześnie; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 148. b Kara polegająca częściowo na pozbawieniu wolności, a częściowo na ograniczeniu wolności.

a In 2015–2018 in further division sentenced may be indicated more than once, because the court may adjudicate several forms of punishment at the same time; see general notes, item 14 on page 148. b Punishment consisting partially of imprisonment and partially restricting freedom.

TABLE 32 (107). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF PUNISHMENT (cont.)

B. GRZYWNY

FINES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Według wymiaru grzywny By size of fine							2001 zł i więcej PLN 2001 and more
			100 zł i mniej PLN 100 and less	101— —200	201— —300	301— —500	501— —800	801— —1000	1001— —2000	
Grzywna	2010	92329	204	868	2675	13249	23705	19077	23713	8838
Fine	2015	61461	75	345	883	5385	10743	12267	19433	12330
	2017	84721	77	270	777	5190	10523	16496	29720	21668
	2018	90491	65	242	652	4680	9590	16698	32519	26045^c
Grzywna orzeczona obok kary po- zbawienia wolności	2010	124593	1339	6179	11502	33147	28253	21219	15282	7672
Fine in addition to imprisonment	2015	60512	344	1803	4093	14169	12348	11689	9762	6304
	2017	23021	55	243	577	3167	3199	4703	5152	5925
	2018	20809	36	128	397	2327	2362	4309	4845	6405^d

c, d W tym powyżej 5000 zł: c — 6956, d — 2780.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

c, d Of which more than PLN 5000: c — 6956, d — 2780.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 33 (108). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W 2018 R.**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF IMPRISONMENT PUNISHMENT IN 2018

RODZAJE PRZESTĘPSTW TYPE OF CRIME	Ogółem Total	Wymiar kary pozbawienia wolności Type of imprisonment punishment						
		do 3 mie- sięcy up to 3 months	4 i 5 mie- sięcy 4 and 5 months	6 mie- sięcy 6 months	powyżej 6 mie- sięcy poniżej 1 roku over 6 months below 1 year	1 rok 1 year	powyżej 1 roku do 3 lat over 1 year to 3 years	powyżej 3 do 15 lat over 3 years to 15 years
OGÓŁEM	103814	8970	12212	23452	21755	21007	14287	2131
TOTAL								
w tym: of which:								
Zabójstwo — art. 148 kk	228	—	—	—	—	—	11	217
Homicide — Art. 148 Criminal Code								
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narko- manii ^a	6558	633	411	675	568	2274	1698	299
Crimes from the laws on counteracting drug addiction ^a								
Prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środ- ka odurzającego — art. 178a kk	13027	1397	2436	3950	2986	1561	679	18
Operating a motor vehicle while under the influ- ence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code								
Handel ludźmi — art. 189a kk	9	—	—	—	—	1	3	5
Human trafficking — Art. 189a Criminal Code								
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 kk	1835	449	417	453	340	137	74	2
Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code								
Zgwałcenie — art. 197 kk	584	—	—	20	37	85	270	172
Rape — Art. 197 Criminal Code								

a Patrz notka a do tabl. 30 na str. 177.

a See footnote a to the table 30 on page 177.

TABL. 33 (108). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W 2018 R. (dok.)**

ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY TYPE OF IMPRISONMENT PUNISHMENT IN 2018 (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW TYPE OF CRIME	Ogółem Total	Wymiar kary pozbawienia wolności Type of imprisonment punishment						
		do 3 mie- sięcy up to 3 months	4 i 5 mie- sięcy 4 and 5 months	6 mie- sięcy 6 months	powyżej 6 mie- sięcy poniżej 1 roku over 6 months below 1 year	1 rok 1 year	powyżej 1 roku do 3 lat over 1 year to 3 years	powyżej 3 do 15 lat over 3 years to 15 years
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	470	3	—	9	15	95	276	72
Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code								
Publiczne prezentowanie lub produkowanie treści pornograficznych — art. 202 kk	146	3	8	23	28	42	38	4
Public presenting or producing pornographic content — art. 202 Criminal Code								
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	16	—	—	—	—	3	13	—
Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code								
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	117	3	6	13	29	31	35	—
Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Crimi- nal Code								
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 kk	86	5	23	31	22	3	2	—
Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local govern- ment or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code								
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicz- nego — art. 224 § 2 kk	670	118	138	189	159	57	9	—
Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code								
Sprzedajność — art. 228 kk	232	—	1	10	23	73	120	5
Venality — Art. 228 Criminal Code								
Przekupstwo — art. 229 kk	718	4	2	31	19	572	87	3
Bribery — Art. 229 Criminal Code								
Płatna protekcja — art. 230 kk	72	—	—	12	21	13	26	—
Paid patronage — Art. 230 Criminal Code								
Nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego — art. 231 kk	146	4	6	9	12	78	36	1
Abuse of rights by public official — Art. 231 Criminal Code								
Falszywe zeznania — art. 233 kk	829	35	40	385	257	96	16	—
False testimony — Art. 233 Criminal Code								
Falszowanie dokumentów — art. 270 kk	1102	142	309	351	148	105	45	2
Falsifying of documents — Art. 270 Criminal Code								
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	8032	866	1600	2055	1950	997	555	9
Property theft — Art. 278 Criminal Code								
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	7367	80	114	184	157	3828	2864	140
Burglary — Art. 279 Criminal Code								
Rozbój — art. 280 kk	2587	6	28	66	90	282	1577	538
Robbery — Art. 280 Criminal Code								
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	646	16	32	51	30	242	265	10
Theft with assault — Art. 281 Criminal Code								
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	285	5	2	10	3	94	156	15
Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code								
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk ^b	2361	304	208	520	479	439	405	6
Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code ^b								
w tym przestępstwa skarbowe z kks	867	166	62	193	140	180	124	2
of which fiscal offences from Penal Fiscal Code								

b Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk; łącznie z przestępstwami skarbowymi z kks.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

b Excluding corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code; including fiscal offences from the Penal Fiscal Code.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 34 (109). **ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH PIERWSZEJ INSTANCJI W SPRAWACH O WYKROCZENIA^a**
 ADJUDICATIONS OF DISTRICT COURTS OF FIRST INSTANCE IN PETTY OFFENCES^a

LATA YEARS ORZECZENIA ADJUDICATIONS	Ogółem Total	W tym za wykroczenia przeciwko Of which offences against				
		porządkowi i spokojowi publicz- nemu — rozdz. VIII kw public peace and order — Chapter VIII Petty Offences Code	bezpieczeń- stwu osób i mienia — rozdz. X kw safety of people and property — Chapter X Petty Offences Code	bezpieczeń- stwu i porząd- kowi w komu- nikacji — rozdz. XI kw traffic safety and order — Chapter XI Petty Offences Code	mieniu — rozdz. XIV kw property — Chapter XIV Petty Offences Code	
OGÓŁEM	2010	493982	32457	10239	278737	69873
TOTAL	2015	567262	28801	9026	340730	97598
	2018	379724	22383	7932	209448	68378
	2019	337397	20740^b	7949^c	174159	66011
w tym w postępowaniu zwykłym of which ordinary proceedings		78153	5297	2114	40961	14069
w tym: of which:						
Orzeczone kary zasadnicze		321403	19258	7564	167334 ^d	63022
Adjudicated principal punishments						
w tym grzywny		289899	16047	6979	162316	46446
of which fines						
Uniewinnienia		9220	809	254	4398	1468
Acquittals						
Umorzenia		5005	514	90	1796	1164
Discontinuances						

a W 2010 r. orzeczenia prawomocne. b, c W tym orzeczeń: b — z art. 51 i 58 kw — 18176, c — z art. 70 § 2 kw — 2025. d Obok kary zasadniczej orzeczono dodatkowo środek karny — zakaz prowadzenia pojazdów w 19309 przypadkach.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a In 2010 valid adjudications. b, c Of which adjudications: b — against Art. 51 and 58 Petty Offences Code — 18176, c — against Art. 70 § 2 Petty Offences Code — 2025. d Additionally by the principal punishment the punitive measure has been adjudicated — 19309 cases of revoking the right to operate a vehicle.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 35 (110). **OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE**
 PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA FOR CRIMES					
OGÓŁEM	736	267	409	304^a	TOTAL
Skazano	473	171	146	130	Sentenced
Pozbawienie wolności	165	67	42	41	Imprisonment
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	161	64	40	39	of which conditional suspension of pun- ishment
poniżej 6 miesięcy	48	7	3	4	below 6 months
6 miesięcy do 1 roku	77	39	32	35	6 months to 1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	35	14	5	2	over 1 year to 2 years
powyżej 2 lat	5	7	2	—	over 2 years
Ograniczenie wolności	233	86	48	43	Restriction of freedom
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	129	53	1	—	of which conditional suspension of pun- ishment
do 6 miesięcy	154	62	41	27	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	79	24	7	16	over 6 months to 2 years
Grzywna	34	18	56	46	Fine
Wyłączny środek karny	41	—	—	—	Punitive measure only
Kara mieszana ^b	—	—	—	—	Mixed punishment ^b

a Ponadto prawomocnie osądzono 24 osoby cywilne. b Patrz notka b do tabl. 32 na str. 180.

a Moreover, 24 civilian persons were validly judged. b See footnote b to table 32 on page 180.

TABL. 35 (110). OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE (dok.)

PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA (dok.) FOR CRIMES (cont.)					
Warunkowo umorzono postępowanie	197	63	234	14	Proceeding provisionally discontinued
Umorzono postępowanie	31	13	10	22	Discontinued proceeding
Uniewinniono	16	18	18	10	Acquitted
Odstąpiono od wymierzenia kary	19	2	1	1	Punishment withheld
ZA WYKROCZENIA FOR PETTY OFFENCES					
Ukarano ogółem	230	84	34	29	Punished of total
W tym grzywną	224	84	34	29	Of which fine

U w a g a. W 2019 r. działały 2 wojskowe sądy okręgowe i 7 garnizonowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. In 2019, 2 military regional courts and 7 garrison courts operated.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 36 (111). TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY

Stan w dniu 31 grudnia

PRETRIAL DETAINEES AND CONVICTS SERVING PUNISHMENT

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	80728	70836	72204	74130	T O T A L
w tym zatrudnieni ^a	24218	24182	37309	37115	of which employed ^a
w tym odpłatnie	15956	9850	17732	17339	of which remunerated
Mężczyźni	78131	68457	69264	70930	Men
w tym młodociani ^b	3124	1495	1190	1199	of which young prisoners ^b
Kobiety	2597	2379	2940	3200	Women
w tym młodociane ^b	82	43	49	49	of which young prisoners ^b
Tymczasowo aresztowani	8389	4162	7360	8520	Pretrial
w tym zatrudnieni ^a	369	134	231	298	of which employed ^a
w tym odpłatnie	159	7	18	24	of which remunerated
W tym młodociani ^b	893	315	431	450	Of which young prisoners ^b
Skazani	71867	65664	64045	64811	Convicts
w tym zatrudnieni ^a	23849	24048	37078	36817	of which employed ^a
w tym odpłatnie	15797	9843	17714	17315	of which remunerated
w tym młodociani ^b	2270	1163	793	772	of which young prisoners ^b
W tym wielokrotnie karani	35256	37247	36833	37307	Of which previously punished
Ukarani	472	1010	799	799	Punished
W tym młodociani ^b	43	60	15	26	Of which young prisoners ^b

a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania. b W wieku 15—21 lat.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a During serving punishment or temporary arrest. b Aged 15—21.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 37 (112). **ORZECZENIA WYKONYWANE WOBEC OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDZCZYCH WEDŁUG WYMIARU KARY**
 Stan w dniu 31 grudnia
 EXECUTING OF ADJUDICATIONS WITH RESPECT TO THE PERSONS STAYING IN PRISONS AND REMAND PRISONS BY TYPE OF PUNISHMENT
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	67146	75461	66425	T O T A L
według wymiaru odbywanej kary:				by type of punishment applied:
Zasadniczej	62085	69856	58929	Principal
w tym orzeczenia nieprawomocne	1009	1076	1346	of which non-valid adjudications
Do 3 miesięcy	736	714	757	To 3 months
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4034	3862	4276	Over 3 to 6 months
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	10745	9716	9857	Over 6 months to 1 year
Powyżej 1 roku do 1 roku i 6 miesięcy	7808	6739	5998	Over 1 year to 1 year and 6 months
Powyżej 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat	8573	7460	6429	Over 1 year and 6 months to 2 years
Powyżej 2 do 3 lat	9131	8978	8287	Over 2 to 3 years
Powyżej 3 do 5 lat	9960	10417	10534	Over 3 to 5 years
Powyżej 5 do 10 lat	6351	7057	7674	Over 5 to 10 years
Powyżej 10 do 15 lat	2517	2622	2715	Over 10 to 15 years
Powyżej 15 do 20 lat	38	76	110	Over 15 to 20 years
25 lat	1769	1771	1832	25 years
Dożywotnie pozbawienie wolności	423	444	760	Life imprisonment
Zastępczej	4246	4803	6693	Substitutive
Do 1 miesiąca	167	135	146	To 1 month
Powyżej 1 do 6 miesięcy	3243	3661	4945	Over 1 to 6 months
Powyżej 6 do 9 miesięcy	507	618	933	Over 6 to 9 months
Powyżej 9 miesięcy do 1 roku	329	389	669	Over 9 months to 1 year
Inne środki izolacyjne^a	815	802	803	Other means of isolation^a
Do 1 miesiąca	776	768	785	To 1 month
Powyżej 1 do 6 miesięcy	39	34	18	Over 1 to 6 months

^a Zastępcza kara pozbawienia wolności za grzywnę orzeczoną za wykroczenie skarbowe, kara aresztu, zastępcza kara aresztu za grzywnę lub za ograniczenie wolności, kara porządkowa, środek przymusu orzeczony w postępowaniu cywilnym.

U w a g a. Wobec jednej osoby może być wykonywanych wiele orzeczeń, dlatego ich liczba nie może być porównywana z liczbą osób odbywających karę (skazanych i ukaranych wykazanych w tabl. 36).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Substitutive imprisonment for a fine adjudicated regarding fiscal offences, arrest, substitutive arrest for a fine or restriction of freedom, ordinal penalty, means of constraint adjudicated in civil proceedings.

N o t e. With respect to one person may be executed many adjudications, therefore their number is not comparable with the number of persons serving a punishment (convicts and punished presented in the table 36).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABLE 38 (113). **WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA SKAZANYCH ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI**

CONDITIONAL RELEASES FROM SERVING THE FULL SENTENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Skazani ^a warunkowo przedterminowo zwolnieni z zakładów karnych	26238	14880	8559	7088	Convicts ^a offenders on conditional early released from penal institutions
na wniosek dyrektora zakładu karnego	15947	8673	4680	3309	based on a motion of the penal institution director
na wniosek własny, pełnomocnika lub obrońcy	10270	6193	3864	3769	based on a motion of the convict, representative or attorney
na wniosek prokuratora lub sądu	3	4	2	2	based on a motion of the prosecutor or court
na wniosek sądowego kuratora zawodowego	14	3	8	7	based on a motion of the professional court probation officer
przez sąd z urzędu	4	7	5	1	by court officially

^a Łącznie ze skazanymi, którym pozostało odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including convicts, who had to serve substitute punishment of imprisonment.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 39 (114). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDTCZE**

Stan w dniu 31 grudnia

PRISONS AND REMAND PRISONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	157	154	120	120	T O T A L
Zakłady karne	87	87	81	81	Prisons
Areszty śledcze	70	67	39	39	Remand prisons

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 40 (115). **PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

FULL-TIME PAID EMPLOYEES OF PENITENTIARY STAFF

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	28844	28325	28632	28241^a	T O T A L
Funkcjonariusze	27562	27185	27286	26890	Prison staff
w tym z wyższym wykształceniem na stanowiskach:	12514	15797	16646	16655	of which with tertiary education holding posts:
Oficerskich	8078	8069	7979	7623	Officers
Chorążych	2189	3627	3866	4269	Warrant officers
Podoficerskich	17295	15489	15441	14998	Non-commissioned officers
Pracownicy cywilni	1282	1140	1346	1351	Civilian employees
W tym z wyższym wykształceniem	812	776	944	881	Of which with tertiary education

a W tym 6390 kobiet.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Of which 6390 women.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 41 (116). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Funkcjo- nariusze Prison staff	Pracownicy cywilni Civilian employees	
				razem total	w tym nauczyciele of which teachers
Przeciętne zatrudnienie	2010	29420	27469	1951	199
Average paid employment	2015	29062	27233	1829	220
	2018	29109	27214	1895	217
	2019	28710	26745	1966	217
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	2010	.	4034,80	3702,92	4598,89
Average monthly gross wages and salaries ^a in PLN	2015	.	4429,53	4059,66	5295,60
	2018	.	4958,66	4724,52	5650,41
	2019	.	5621,83	5059,90	6041,37

a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Wages and salaries of prison staff do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 42 (117). **OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

HEALTH CARE IN PRISONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Szpitala	13	11	10	10	Hospitals
Łóżka w szpitalach	1203	883	754	720	Beds in hospitals
Izby chorych	157	152	119	118	Infirmarys
Ambulatoria	157	154	120	120	Ambulatory departments
Gabinety stomatologiczne	153	153	120	120	Stomatological offices
Apteki	28	17	16	16	Pharmacies
Zatrudnieni:					Employees:
lekarze, lekarze dentyści i farmaceuci	663	609	535	525	doctors, dentists and pharmacists
w tym kobiety	545	522	441	422	of which women
personel średni	1047	1133	1132	1112	mid-level staff
w tym kobiety	979	1076	1058	1040	of which women

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 43 (118). **BIBLIOTEKI W ZAKŁADACH KARNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

LIBRARIES IN PRISONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (bez filii)	157	154	120	120 ^a	Libraries (without branches)
Księgozbiór w tys. wol.	1636	1589	1418	1404	Collection in thousand vol.

a Z filiami — 139.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including branches — 139.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 44 (119). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH^a**

Stan w końcu roku szkolnego

SCHOOLS IN PRISONS^a

As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	2	2	2	6	Primary
Gimnazja	9	8	4	1	Lower secondary
Licea ogólnokształcące	2	18	18	15	General secondary
Policealne	3	1	2	2	Post-secondary
Kursy zawodowe ^{bc} (w ciągu roku)	1177	637	1162	1248	Vocational courses ^{bc} (during the year)
Kwalifikacyjne kursy zawodowe ^{bc}	95	121	123	Qualifying vocational courses ^{bc}

a Ponadto w roku szkolnym 2010/11 funkcjonowały: uzupełniające licea ogólnokształcące (7 szkół z 240 uczniami), zasadnicze szkoły zawodowe (20 szkół z 1936 uczniami) i technika uzupełniająca (8 szkół z 360 uczniami). b W latach kalendarzowych: 2010, 2015, 2018 i 2019. c Liczba kursów.

a Moreover, in the 2010/11 school year there were: supplementary general secondary schools (7 schools with 240 students), basic vocational schools (20 schools with 1936 students) and supplementary technical secondary schools (8 schools with 360 students). b In the: 2010, 2015, 2018 and 2019 calendar years. c Number of courses.

TABL. 44 (119). SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH^a (dok.)

Stan w końcu roku szkolnego
SCHOOLS IN PRISONS^a (cont.)
As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
UCZNIOWIE SZKÓŁ STUDENTS OF SCHOOLS					
Podstawowych	29	9	39	148	Primary
Gimnazjów	322	246	78	14	Lower secondary
Liceów ogólnokształcących	60	1407	1000	938	General secondary
Policealnych	126	78	83	32	Post-secondary
Kursów zawodowych ^b (w ciągu roku)	13291	6597	13304	14545	Vocational courses ^b (during the year)
Kwalifikacyjnych kursów zawodowych ^b	.	2399	2893	3066	Qualifying vocational courses ^b

a, b Notki patrz na str. 187.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a, b See footnotes on page 187.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 45 (120). SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW

CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	2841,5	6271,2	5912,0	3196,3^a	TOTAL
w tym:					of which:
Egzekucja należności sądowych	353,7	329,1	289,2	237,8	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	60,9	48,4	50,0	41,1	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	60,8	48,2	50,0	41,0	of which alimonies
Egzekucja świadczeń pieniężnych	2384,7	5772,4	5536,0	2794,7	Enforcement of monetary performances
O zabezpieczenie roszczeń	20,7	11,7	10,2	5,4	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych	7,0	8,7	6,7	5,2	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu socjalnego	2,4	2,9	2,0	1,5	of which without providing a temporary dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepieniężnych	5,9	5,9	3,1	2,3	Enforcement of other non-monetary performances

a Ponadto (według stanu w dniu 31 grudnia) 5778,8 tys. spraw było w trakcie załatwiania.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Moreover (as of 31 December), 5778.8 thousand cases were being resolved.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 46 (121). DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY

ACTIVITY OF NOTARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Akty notarialne	1655	2003	2359	2526	Notarial deeds
w tym dotyczące:					of which concerning:
umowy o sprzedaż nieruchomości	375	429	469	502	sale agreement for property
rolnych	83	93	58	61	agricultural property
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	15	14	4	4	of which by the State Treasury or organs of local government unit
pozostałych	292	336	411	441	others
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	57	43	39	35	of which by the State Treasury or organs of local government unit

TABL. 46 (121). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY (dok.)**

ACTIVITY OF NOTARIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys.		in thousands		
Akty notarialne dotyczące (dok.)					Notarial deeds concerning (cont.)
darowizny nieruchomości	180	172	194	198	donations of property
w tym rolnych	54	54	47	49	of which agricultural
umowy zbycia nieruchomości w zamian za świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych	5	5	2	2	agreement for the sale of property by farmers in return for social security benefits
testamentu	107	140	134	144	will
majątkowej umowy małżeńskiej	43	53	62	64	article of marriage
umowy o sprzedaż spółdzielczej własności prawa do lokalu	55	44	49	51	contract of sale of cooperative ownership right to premises
umowy przeniesienia własności	74	71	126	136	agreement of transfer of ownership
umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu ^a	143	5	4	4	agreement establishing separate title to premises ^a
Inne czynności notarialne	5841	1271	1319	1426	Other notarial activities

^a W latach 2015—2018 dotyczy jednostronnych umów ustanowienia odrębnej własności lokalu (ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, Dz. U. z 2015 r. poz. 1892).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In 2015—2018 concern unilateral agreements establishing separate title to premises (Law on Ownership of Premises, dated 24 June 1994, Journal of Laws 2015 item 1892).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 47 (122). **ADWOKATURA**

Stan w dniu 31 grudnia

THE BAR

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Adwokaci	11261	17864	22194	23417	Attorneys
w tym kobiety	3012	7796	9983	10605	of which women
w tym członkowie zespołów	144	90	74	61	of which members of teams
Aplikanci	4883	6551	4485	4752	Applicants
Zespoły adwokackie	35	18	18	17	Teams of attorneys

Ź r ó d ł o: dane Naczelnej Rady Adwokackiej.

S o u r c e: data of the Polish Bar Council.

TABL. 48 (123). **ŁAWNICY^a W SĄDACH POWSZECHNYCH**

Stan na początku kadencji

LAY JUDGES^a IN THE COMMON COURTS

At the beginning of the term of office

OKRES KADENCJI TERM OF OFFICE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number	
		kobiety women	emeryci i renciści retirees and pensioners
2008—2011	22076	15615	10771
2012—2015	13933	10406	7094
2016—2019	12977	9993	6247

^a Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a A lay judge participates in hearings for up to 12 days during the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE

Uwagi ogólne

Organizacje społeczne i polityczne

1. Prezentowane dane dotyczą organizacji społecznych i politycznych, z wyłączeniem organizacji, które nie mają osobowości prawnej (np. stowarzyszenia zwykłe, rady rodziców, samorządy studenckie).

Ponadto przedstawiono informacje o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej (określanych także jako podmioty nowej gospodarki społecznej) prowadzonych przez organizacje społeczne, jednostki samorządu terytorialnego oraz sporadycznie przez inne podmioty.

2. Organizacje społeczne i polityczne (określane także jako organizacje trzeciego sektora) spełniają kryteria definicji **jednostek sektora non-profit** opracowanej przez Biuro Statystyczne ONZ, opierającej się na 5 warunkach:

- 1) mają charakter formalny i trwałą strukturę organizacyjną;
- 2) istnieje instytucjonalna separacja od administracji publicznej;
- 3) działają na zasadzie non-profit, tzn. bez zysku finansowego dla członków;
- 4) są samorządne;
- 5) udział w organizacji jest dobrowolny.

Do organizacji społecznych i politycznych (tabl. 1—3) zostały zaliczone:

- 1) **stowarzyszenia**, działające na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713), tj.: typowe stowarzyszenia (w tym stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i cudzoziemców), związki stowarzyszeń, ochotnicze straże pożarne, uczniowskie kluby sportowe, inne stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe;
- 2) **organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń** — jednostki, których funkcjonowanie regulują odrębne ustawy, ale w pewnych zakresach stosuje się do nich także przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach (np.: Polski Czerwony Krzyż, Polski Związek Działkowców, Polski Związek Łowiecki i koła łowieckie);
- 3) **fundacje**, działające na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491);
- 4) **społeczne podmioty wyznaniowe** — jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, których działalność ma charakter społeczny, funkcjonujące w oparciu o przepisy normujące stosunek państwa do danego kościoła lub innego związku wyznaniowego;
- 5) **samorządy gospodarcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 579) i ustawy

CHAPTER V SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS. CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS

General notes

Social and political organisations

1. The data presented concern social and political organisations, excluding organisations without legal personality (e.g. normal associations, parent councils, student governments).

Moreover, information is presented on units providing social and professional reintegration services (also referred to as new social economy entities) run by social organisations, local government units and incidentally by other entities.

2. Social and political organisations (also referred to as third sector organisations) meet the criteria of the definition of **the non-profit sector units** prepared by the UN Statistical Office, based on 5 conditions:

- 1) they have formal nature and sustainable organisational structure;
- 2) there is an institutional separation from public administration;
- 3) they operate on a non-profit basis, i.e. without financial profits for the members;
- 4) they are self-governing;
- 5) participation in the organisation is voluntary.

Social and political organisations (tables 1—3) include:

- 1) **associations**, operating on the basis of the Law on associations dated 7 April 1989 (Journal of Laws 2019 item 713), i.e.: typical associations (e.g. associations of national minorities, ethnic minorities and foreigners), associations of unions, volunteer fire services, student sports clubs, other physical culture associations and sport associations;
- 2) **social organisations similar to associations** — units whose functioning is regulated by separate laws, but which, to some extent, are subject to regulations of the Law on associations (e.g.: Polish Red Cross, Polish Allotment Owners Association, Polish Hunting Association and hunting clubs);
- 3) **foundations**, operating on the basis of the Law on foundations dated 6 April 1984 (Journal of Laws 2018 item 1491);
- 4) **faith-based charities** — organisational units of the Catholic Church, other churches and religious associations, whose activities have a social character, operating on the basis of regulations governing the relation of the state to a given church or other religious association;
- 5) **business associations**, operating on the basis of the Law on economic chambers dated 30 May 1989 (Journal of Laws 2019 item 579) and the Law

z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 r. poz. 1267) oraz **samorządy zawodowe**, działające na mocy odrębnych ustaw;

- 6) **organizacje pracodawców**, działające na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809);
- 7) **partie polityczne**, działające na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580);
- 8) **związki zawodowe**, działające na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263).

3. Wśród organizacji społecznych (tabl. 1 i 2) wyróżniono podmioty posiadające status **organizacji pożytku publicznego (OPP)**. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), status OPP może zostać nadany przez sąd organizacji pozarządowej lub jednostce z nią zrównanej. OPP powinny prowadzić działalność społecznie użyteczną i mogą korzystać ze zwolnień podatkowych oraz przywilejów na zasadach wskazanych w ustawie (np. otrzymywać odpis 1% z podatku dochodowego od osób fizycznych).

4. Dane o **liczbie członków osób fizycznych** w organizacjach społecznych i politycznych dotyczą łącznej liczby osób fizycznych będących na listach członków we wszystkich organizacjach, a w przypadku fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniają liczbę osób należących do organów kolegiałnych (np. zarządu, rady).

5. Charakterystyczną cechą organizacji społecznych i politycznych jest korzystanie z **pracy społecznej** (określanej także jako wolontariat lub praca niezarobkowa), tj. pracy świadczonej nieodpłatnie, dobrowolnie i w czasie wolnym przez członków organizacji lub osoby niezwiązane z organizacją.

6. Podstawowym rodzajem działalności organizacji społecznych i politycznych jest działalność statutowa (realizacja misji organizacji), która może być prowadzona jako działalność nieodpłatna lub odpłatna. W ramach **nieodpłatnej działalności statutowej** można korzystać np. z dotacji publicznych (publiczne źródła nierynkowe). W ramach **odpłatnej działalności statutowej** możliwe jest pobieranie opłat za wytworzone przez organizację dobra i usługi, przy czym opłaty muszą być tak skalkulowane, by zapewniały jedynie zwrot kosztów ich wytworzenia. Obok działalności statutowej organizacje społeczne mogą prowadzić **działalność gospodarczą**, z której zysk przeznaczany jest na działalność statutową.

7. Wybór **głównej dziedziny działalności** dla organizacji społecznych (tabl. 2) został dokonany według dziedziny, na którą dana organizacja wydatkowała największą część środków przeznaczonych na działalność statutową. Zastosowana klasyfikacja jest spójna z rekomendowaną przez Biuro Statystyczne ONZ Międzynarodową Klasyfikacją Organizacji Non-profit.

on craft dated 22 March 1989 (Journal of Laws 2018 item 1267), as well as **professional associations** operating on the basis of separate laws;

- 6) **employers' organisations**, operating on the basis of the Law on employer organisations dated 23 May 1991 (Journal of Laws 2019 item 1809);
- 7) **political parties**, operating on the basis of the Law on political parties dated 27 June 1997 (Journal of Laws 2018 item 580);
- 8) **trade unions**, operating on the basis of the Law on trade unions dated 23 May 1991 (Journal of Laws 2019 item 263).

3. Among social organisations (tables 1 and 2) entities with a status of **public benefit organisations (PBO)** have been distinguished. According to the Law on public benefit activities and on voluntary service dated 24 April 2003 (Journal of Laws 2020 item 1057), the status of PBO can be assigned by the court to a non-governmental organisation or to the unit equivalent to it. PBOs should conduct socially beneficial activities and can benefit from tax exemptions and privileges on the terms specified in the Law (e.g. receive deduction of 1% on personal income tax).

4. Data on the **number of memberships of natural persons** in social and political organisations concern the total number of natural persons on the lists of members in all organisations, and in the case of foundations and other organisations not associating natural persons, they take into account the number of persons in collective bodies (e.g. board of directors, council).

5. A characteristic feature of social and political organisations is the use of **social work** (also referred to as voluntary service or non-earned work), i.e. work provided free of charge, voluntarily and in free time by members of the organisation or persons unrelated to the organisation.

6. The main kind of activity of social and political organisations is the statutory activity (implementation of the organisation's mission), which may be conducted as unpaid or paid activity. **Free mission-related activity** can be financed, e.g. from public subsidies (public non-market sources). In the case of **paid mission-related activity** it is possible to collect charges for goods and services produced by the organisation, given that fees must be calculated to provide only refund of costs of their production. Apart from statutory activity, social organisations may conduct **economic activity**, the profit from which is spent on statutory activity.

7. Selection of the **main field of activity** for social organisations (table 2) has been made according to the field for which a given organisation disbursed the greatest part of funds allocated for statutory activity. The classification applied is consistent with the International Classification of Non-profit Organisations recommended by the UN Statistical Office.

8. Informacje dotyczące stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych, społeczności posługującej się językiem regionalnym oraz stowarzyszeń cudzoziemców mieszkających w Polsce (tabl. 3) nie obejmują stowarzyszeń, których głównym celem jest współpraca między narodami ani stowarzyszeń ukierunkowanych wyłącznie na sprawy dotyczące kraju pochodzenia danej grupy narodowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823), **mniejszością narodową** lub **etniczną** jest grupa obywateli polskich, która jest mniej liczebna od pozostałej części ludności Polski; w sposób istotny odróżnia się od reszty obywateli językiem, kulturą lub tradycją i dąży do ich zachowania; ma świadomość własnej historycznej wspólnoty narodowej lub etnicznej; w przypadku mniejszości narodowej utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

W Polsce za mniejszości narodowe uznawane są mniejszości: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska oraz żydowska, za mniejszości etniczne — mniejszości: karaimska, łemkowska, romska oraz tatarska. Za język regionalny uznawany jest język kaszubski.

9. Do jednostek świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej (tabl. 4) zaliczono: centra integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Centra integracji społecznej funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176). Ich zadaniem jest świadczenie usług służących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działają na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426). Uczestnictwo warsztatach ma wspomagać proces rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Natomiast zakłady tworzą miejsca pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością, jednocześnie przyczyniając się do społecznej reintegracji tych osób.

10. Dane o organizacjach społecznych i politycznych opracowano na podstawie uogólnionych wyników ze sprawozdań statystycznych obejmujących poszczególne typy podmiotów sektora non-profit, a w przypadku danych o stowarzyszeniach mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców — na podstawie danych z dobrowolnego sprawozdania.

Dane o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej pochodzą ze źródeł administracyjnych: od wojewodów, z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8. Information on associations of national and ethnic minorities, communities using regional languages and associations of foreigners living in Poland (table 3) does not include associations whose main aim is the cooperation between nations, nor associations focused only on issues concerning the country of origin of a given national group.

According to the Law on national and ethnic minorities and regional language dated 6 January 2005 (Journal of Laws 2017 item 823), **a national** or **an ethnic minority** is a group of Polish citizens, which is less numerous than the rest of the population of Poland; it significantly differs from other citizens in its language, culture or tradition and strives to preserve them; it is aware of its own historical national or ethnic community; in the case of a national minority, it identifies itself with a nation organised in its own state.

In Poland, the following minorities are recognised as national minorities: Belarusian, Czech, Lithuanian, German, Armenian, Russian, Slovak, Ukrainian and Jewish, and as ethnic minorities: Karaite, Lemko, Roma and Tartar. The Kashubian language is deemed a regional language.

9. Units providing social and professional reintegration services (table 4) include: social integration centres, occupational therapy workshops and vocational activity establishments.

Social integration centres operate on the basis of the Law on social employment dated 13 June 2003 (Journal of Laws 2020 item 176). Their task is to provide services needed for social and professional reintegration of persons endangered with social exclusion.

Occupational therapy workshops and vocational activity establishments operate on the basis of the Law on professional and social rehabilitation and employment of disabled persons dated 27 August 1997 (Journal of Laws 2020 item 426). Participation in workshops is to support the process of social and professional rehabilitation of the disabled persons. Whereas, the establishments create jobs for persons with legal confirmation of disability and at the same time, contribute to social reintegration of such persons.

10. Data regarding social and political organisations were prepared on the basis of generalised results from statistical reports covering particular types of non-profit sector entities, and in the case of data on associations of national and ethnic minorities and foreigners — on the basis of data from a voluntary report.

Data on units providing social and professional reintegration services come from administrative sources: from voivodes, from the Ministry of Family, Labour and Social Policy, and from the State Fund for Rehabilitation of Disabled People.

Kościoły i inne związki wyznaniowe

1. Informacje o Kościele katolickim opracowano na podstawie danych Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC (Societas Apostolatus Catholici) pozyskiwanych w ramach badania „Statystyka obrządków Kościoła katolickiego w Polsce”. Kościół katolicki posiada osobowość prawną uregulowaną następującymi dokumentami: Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisany 28 lipca 1993 r. i ratyfikowany 23 lutego 1998 r. (Dz. U. poz. 318) oraz ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 380). Uregulowania te dotyczą Kościoła katolickiego w Polsce w czterech obrządkach: łacińskim, bizantyjsko-ukraińskim, bizantyjsko-słowiańskim oraz ormiańskim.

2. Dane dla innych kościołów i związków wyznaniowych opracowano na podstawie wyników badania „Wyznania religijne w Polsce”. Badanie obejmuje kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce, działające na podstawie odrębnych przepisów (ustaw) regulujących stosunek państwa do poszczególnych kościołów oraz na podstawie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

Churches and other religious associations

1. Information regarding the Catholic Church has been developed on the basis of data obtained from the survey "Statistics on rites of Catholic Church in Poland", collected by the Institute of Catholic Church Statistics SAC (Societas Apostolatus Catholici). Catholic Church in Poland has a legal personality established by the following documents: Concordat between the Holy See and the Republic of Poland signed on 28 July 1993 and ratified on 23 February 1998 (Journal of Laws item 318) and the Law on relations between the State and the Catholic Church in the Republic of Poland dated 17 May 1989 (Journal of Laws 2018 item 380). These regulations apply to the four rites of the Catholic Church in Poland: Roman, Byzantine-Ukrainian, Byzantine-Slavic and Armenian.

2. Data on other churches and religious associations were obtained from the survey "Religious denominations in Poland". The survey covered information on the churches and other religious associations in Poland operating on the basis of regulations (acts) governing the relation between the state and particular churches, as well as the entries to the Register of churches and other religious associations.

Organizacje społeczne i polityczne
Social and political organisations
TABL. 1 (124). ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE
SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne Associations and similar organisations	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Samorządy gospodarcze i zawodowe Business and professional associations	Organizacje pracodawców Employers' organisations	Partie polityczne Political parties	Związki zawodowe Trade unions			
	ogółem ^a total ^a	w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations										
Aktywne organizacje (stan w dniu 31 XII) w tys. Active organisations (as of 31 XII) in thousands	2010 2014 2018	80,4 100,7 101,0	7,3 8,6 9,3	67,9 72,0 69,1	7,1 10,7 14,5	1,8 1,8 1,8	3,3 2,9 2,7	0,3 0,3 0,3	.	.	12,9 12,5	
Członkostwa osób fizycznych ^b (stan w dniu 31 XII) w tys. Memberships of natural persons ^b (as of 31 XII) in thousands	2010 2014 2018	10391,1 11298,3 10707,9	1817,7 1683,0 1316,8	9183,7 7979,3 7429,4	42,9 56,4 68,6	60,9 69,2 61,2	1097,4 1291,7 1331,1	6,2 5,9 4,9	.	298,1 241,6	.	1597,7 1571,1
w tym kobiety w % of which women in %		42,4	49,5	38,7	46,6	58,2	57,2	39,9	31,1		48,0	
Pracujący społecznie ^b (w ciągu roku) w tys. Volunteers ^b (during the year) in thousands	2010 2014 2018	2317,7 3577,8 3251,5	959,3 742,9 768,1	1900,9 2772,8 2470,9	275,7 367,9 466,9	41,7 61,6 55,3	97,1 51,5 49,1	2,3 2,2 2,2	.	135,0 62,6	.	186,7 144,4
w tym kobiety w % of which women in %		36,8	57,9	32,0	55,5	62,8	52,9	22,1	26,8		49,2	
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy ^c (stan w dniu 31 XII) w tys. Employees hired on the basis of employment contract ^c (as of 31 XII) in thousands	2010 2014 2018	111,8 130,9 176,7	32,7 45,2 58,7	53,1 64,5 87,6	17,1 21,4 35,5	33,2 33,7 42,2	7,9 8,0 8,1	0,5 0,4 0,5	.	0,2 0,2	.	2,7 2,5
w tym kobiety w % of which women in %		74,5	75,9	73,0	74,4	79,7	69,1	65,3	56,6		65,7	
Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych ^b (w ciągu roku) w tys. Employees hired on the basis of a civil law contracts ^b (during the year) in thousands	2010 2014 2018	389,9 404,4 444,6	82,0 100,1 101,2	284,5 257,9 296,5	71,5 93,7 115,7	7,8 10,1 10,0	25,0 34,4 19,0	1,1 1,2 0,9	.	0,2 0,2	.	6,9 2,2
w tym kobiety w % of which women in %		49,1	59,5	45,8	55,3	65,0	55,8	44,4	35,5		40,9	
Przychody w mln zł Revenues in PLN millions	2010 2014 2018	23223,6 26071,9 32924,7	5955,5 7426,9 9040,0	12500,2 13393,8 16048,7	5558,5 6535,6 10218,5	2765,9 2411,3 3054,0	2209,7 2533,8 2365,9	189,1 246,6 231,9	.	146,9 120,6	.	803,9 885,1
Koszty działalności w mln zł Costs of activity in PLN millions	2010 2014 2018	21135,5 23740,9 30852,0	5221,0 6565,4 8462,2	11683,3 12023,7 15289,0	4629,5 5806,2 9333,3	2608,7 2429,0 2812,3	2052,8 2399,2 2271,7	161,2 232,2 215,7	.	106,1 106,9	.	744,5 823,2

a—c Notki patrz na str. 195.

a—c See footnotes on page 195.

TABLE 2 (125). **STOWARZYSZENIA I PODOBNE ORGANIZACJE SPOŁECZNE, FUNDACJE ORAZ SPOŁECZNE PODMIOTY WYZNANIOWE WEDŁUG GŁÓWNEJ DZIAŁALNOŚCI^a**
 ASSOCIATIONS AND SIMILAR ORGANISATIONS, FOUNDATIONS AND FAITH-BASED CHARITIES BY MAIN FIELD OF ACTIVITY^a

DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	FIELDS OF ACTIVITY
	aktywne organizacje (stan w dniu 31 XII) active organisations (as of 31 XII)				koszty działalności costs of activity				
	ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS				W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS				
OGÓŁEM	84,5	85,4	8,6	9,3	20258,9	27434,6	6559,7	8462,2	TOTAL
	W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	30,4	30,0	20,6	18,0	16,7	17,0	9,6	8,3	Sports, tourism, recreation, hobbies
Ratownictwo	17,9	16,6	3,2	2,4	1,8	2,6	0,3	1,3	Rescue services
Kultura i sztuka	13,0	12,4	11,0	11,7	7,3	6,6	3,9	3,0	Culture and arts
Edukacja i wychowanie, bada- nia naukowe	10,8	10,6	13,8	14,2	24,0	21,4	22,0	18,8	Education and research
Pomoc społeczna i humani- tarna	8,0	7,8	25,7	26,2	17,1	17,6	34,0	38,4	Social services
Rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny	3,5	4,0	1,6	1,9	4,4	3,0	0,9	0,6	Local development
Ochrona zdrowia	4,0	4,2	14,1	12,8	10,1	9,7	18,1	15,6	Health
Łowiectwo	2,9	3,0	0,0	0,0	1,6	1,3	0,0	0,0	Hunting
Wsparcie trzeciego sektora ^b Ochrona środowiska	1,5	1,4	2,1	1,6	5,4	6,0	3,4	2,0	Philanthropic intermediaries and voluntarism promo- tion ^b
Prawo i jego ochrona, pra- wa człowieka	2,2	2,7	3,5	4,4	2,8	2,9	3,3	2,6	Environment
Sprawy zawodowe, prac- ownicze, branżowe	1,9	1,8	2,0	2,1	1,6	1,2	0,9	1,2	Law, advocacy, civil rights, politics
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1,2	0,6	0,1	0,1	2,1	0,9	0,0	0,0	Business and professionals associations, unions
Pozostałe ^c	1,3	1,4	1,2	1,9	3,0	3,8	1,9	3,2	Employment assistance
	1,4	3,5	1,1	2,7	2,1	6,0	1,7	5,0	Others ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 191. b Obejmuje finansowe i szkoleniowe wspieranie innych organizacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, reprezentowanie interesów organizacji pozarządowych oraz promocję i wspieranie wolontariatu. c W tym działalność międzynarodowa i religijna.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a See general notes, item 7 on page 191. b Includes activities such as financial and training support for other social organisations and civic initiatives, representing the interests of non-governmental organisations as well as voluntarism promotion and support. c Of which international and religious activity.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

Notki do tabl. 1 na str. 194.

a W 2010 r. bez partii politycznych i związków zawodowych. b Jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli jest odpowiednio: członkiem, pracującym społecznie lub zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy-zlecenia i umowy o dzieło) w więcej niż jednej organizacji. c W głównym miejscu pracy.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata, z wyjątkiem organizacji pracodawców i związków zawodowych — co cztery lata.

Footnotes to the table 1 on page 194.

a In 2010 excluding political parties and trade unions. b One person may be indicated more than once, if is a member, a volunteer or a person employed on the basis of a civil law contract (order agreements or contract work) in more than one organisation. c In main workplace.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years, excluding employers' organisations and trade unions — every four years.

TABL. 3 (126). STOWARZYSZENIA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ CUDZOZIEMCÓW W POLSCE

Stan w dniu 31 grudnia

ASSOCIATIONS OF NATIONAL AND ETHNIC MINORITIES AND ASSOCIATIONS OF FOREIGNERS IN POLAND

As of 31 December

LATA STOWARZYSZENIA	Liczba organizacji Number of organisa- tions	Liczba członków ^a Number of members ^a	YEARS ASSOCIATIONS OF	
O G Ó Ł E M	2017	164	96582	TOTAL
	2019	174	88314	
Mniejszości narodowych i etnicznych	147	80516	National and ethnic minorities	
białoruskie	12	4512	Belarusian	
litewskie	5	3730	Lithuanian	
łemkowskie ^b	7	1257	Lemko ^b	
niemieckie	47	57570	German	
ormiańskie	6	285	Armenian	
romskie ^b	35	5077	Roma ^b	
rosyjskie	4	242	Russian	
tatarskie ^b	3	152	Tartar ^b	
ukraińskie	10	3147	Ukrainian	
żydowskie	15	2152	Jewish	
pozostałe ^c	3	2392	others ^c	
Spoleczności posługującej się językiem kaszubskim	13	7132	Kashubian language community	
Cudzoziemców mieszkających w Polsce	14	666	Foreigners living in Poland	

a Jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeżeli jest członkiem więcej niż jednego stowarzyszenia. b Mniejszość etniczna. c Obejmuje stowarzyszenia, których liczba w ramach danej mniejszości nie przekracza dwóch; dotyczy stowarzyszeń narodowych (czeskich i słowackich) oraz etnicznych (karaïmskich).

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a One person may be indicated more than once, if is a member of more than one association. b Ethnic minority. c Includes associations, which number within the minority does not exceed two; concerns national associations (Czech and Slovak) and ethnic (Karaite).

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 4 (127). JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY

Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ SOCIAL INTEGRATION CENTRES				
Centra	140	186	186	Centres
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	95	124	124	Social organisations
stowarzyszenia	60	82	78	associations
fundacje	26	30	34	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	9	12	12	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	40	54	54	Local government units
Spółdzielnie socjalne	5	8	8	Social cooperatives

TABL. 4 (127). JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (dok.) SOCIAL INTEGRATION CENTRES (cont.)				
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	9072^a	12074	11103	Participants of the classes (during the year)
Długotrwale bezrobotni	6391	5467	4635	Long-term unemployed
Osoby niepełnosprawne	947	1646	1407	Disabled persons
Uzależnieni od alkoholu lub środków psychoaktywnych	574	1732	1695	Alcohol and drug addicts
Bezdomni	345	644	585	Homeless
Z chorobami psychicznymi	105	253	256	With mental disorders
Pozostali ^b	1090	2332	2525	Others ^b
Osoby, które ukończyły zajęcia (w ciągu roku)	4974	5801	5169	Persons who completed workshops (during the year)
W tym usamodzielnione ekonomicznie	1757	2443	2086	Of which persons who became economically independent
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ OCCUPATIONAL THERAPY WORKSHOPS				
Warsztaty	699	718	720	Workshops
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	539	557	563	Social organisations
stowarzyszenia	378	391	397	associations
fundacje	75	77	77	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	86	89	89	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	128	130	129	Local government units
Pozostałe podmioty ^c	32	31	28	Other entities ^c
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	26013	27450	27691	Participants of the classes (during the year)
w tym kobiety w %	44,9	45,2	45,5	of which women in %
W tym osoby młode (w wieku poniżej 18 lat)	671	445	70	Of which young persons (aged below 18)
ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ VOCATIONAL ACTIVITY ESTABLISHMENTS				
Zakłady	97	116	123	Establishments
prowadzone przez:				run by:
Organizacje społeczne	64	72	79	Social organisations
stowarzyszenia	48	50	52	associations
fundacje	8	15	19	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	8	7	8	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	31	42	42	Local government units
Spółdzielnie socjalne	2	2	2	Social cooperatives
Zatrudnieni^d	5237	6666	7231	Employees^d
W tym osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności	3977	5068	5518	Of which persons with legal confirmation of disability

a W podziale według grup dotkniętych wykluczeniem społecznym uczestnik mógł być wykazany więcej niż jeden raz. b Dotyczy m.in. zwalnianych z zakładów karnych oraz uchodźców. c Spółdzielnie socjalne, zakłady pracy chronionej i inne. d Jedna osoba może być wykazana więcej niż raz, jeżeli jest zatrudniona w więcej niż jednym miejscu pracy.

a In the division by socially excluded groups, a participant may have been indicated more than once. b Concerns, i.a. released from penal institutions and refugees. c Social cooperatives, sheltered workshops and others. d One person may be indicated more than once, if is employed in more than one workplace.

Kościoły i inne związki wyznaniowe

Churches and other religious associations

TABL. 5 (128). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W POLSCE

Stan w końcu roku

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN POLAND

End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful
Kościół katolicki Catholic Church									
Kościół Rzymskokatolicki (obrzędok łaciński)	10156	10248	10274	10256 ^c	30266	30925	30742	30489 ^d	32440722 ^{de}
Kościół Greckokatolicki (obrzędok bizantyjsko-ukraiński)	134	128	128	126	75	81	87	85	55000
Kościół Ormiański (obrzędok ormiański)	3	3	3	3	3	3	3	2	670
Kościół Neounicki (obrzędok bizantyjsko-słowiański)	1	1	1	1	2	2	2	1	126
Starokatolickie Old Catholic									
Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP ^f	36	36	36	36	25	23	27	27	22691
Kościół Polskokatolicki w RP ^f	77	74	72	72	76	66	59	59	18254
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	20	20	19	19	11	11	12	12 ^g	1848
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	4	7	9	9	4	7	15	15	1218
Kościół Starokatolicki w RP	4	4	5	5	9	6	16	16	257
Prawosławne Orthodox									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^f	233	243	253	249	416	473	490	494	507196
Wschodni Kościół Starobrzędowców w RP	4	.	3	3	5	.	3	3	1358
Staroprawosławna Cerkiew Starobrzędowców	—	1	1	1	—	1	1	1	632
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^f	133	133	133	.	181	194	201	61188
Kościół Zielonoświątkowy w RP	218	240	254	259	348	362	382	373	25617
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	155	148	144	144	62	66	65	67	8599
Kościół Chrystusowy w RP	38	39	40	43	112	366	362	362	6540
Nowoapostolski Kościół w Polsce	52	52	52	43	59	88	86	75	5852
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^f	83	92	99	102	67	232	68	86	5381
Kościół Boży w Chrystusie	59	66	67	70	187	174	143	135	4827
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^f	42	42	46	46	29	29	29	28	4457
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP ^f	11	10	10	10	7	8	9	9	3200
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	57	42	41	41	82	97	113	113	3045
Kościół Boży w Polsce	14	.	57	69	15	.	166	197	2423
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	46	43	43	44	73	75	72	73	2313
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	41	48	53	53	40	44	66	63	1511
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	6	8	8	8	69	71	83	74	597
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	24	21	25	21	40	44	43	30	508
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	3	3	3	7	—	—	—	—	452
Ewangeliczny Związek Braterski w RP	25	23	18	15	19	17	17	12	420

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c W tym 657 parafii zakonnych. d W tym odpowiednio: 60 księży i 350 tys. wiernych Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. e Ochrzczeni. f Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. g W tym 7 kobiet.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others: parishes, congregations, religious communities, centres. c Of which 657 monastic parishes. d Including respectively: 60 priests and 350 thousand adherents of the Military Ordinate of Poland. e Baptised. f Church associated in the Polish Ecumenical Council. g Of which 7 women.

TABL. 5 (128). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W POLSCE (dok.)

Stan w końcu roku

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN POLAND (cont.)

End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)									
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	8	.	7	6	17	.	13	12	218
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Po- koju	3	3	3	3	15	15	11	11	177
Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP	3	3	3	3	9	9	9	9	166
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	4	5	4	4	8	7	6	5	135
Mesjańskie Zbory Boże (Dnia Siódmego)	7	7	11	3	7	7	13	7	123
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	1	1	1	1	3	3	3	4	96
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	1	1	1	1	5	4	4	4	80 ^h
Misja „Centrum Służby Życia”	1	1	1	.	4	3	3	.	80 ^h
Adwentyści Dnia Siódmego — Ruch Reforma- cyjny w RP	8	5	1	1	5	5	6	6	35
Nurt badaczy Pisma Świętego Bible student movement									
Świadkowie Jehowy w Polsce	1820	1314	1278	1276	—	—	—	—	116085 ⁱ
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	63	58	56	54	241	238	204	196	1663
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	72	65	66	66	364	310	295	294	1350
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Pol- sce	15	15	15	15	39	37	38	37	208
Islamskie Muslim									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	1	.	1	1	1	.	1	1	6030 ^k
Muzułmański Związek Religijny w RP	8	7	6	5	20	18	11	10	483
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	1	3	3	3	3	3	3	3	51
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	24	24	22	.	311	350	376	2534
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamsang	10	11	12	12	23	19	9	10	2062
Związek Ajapa Yoga w Polsce	3	1	1	1	—	—	—	—	352
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	10	11	9	.	17	34	40	.	123 ^h
„Kanzeon” Związek Buddyjski	4	1	4	4	4	11	7	7	95
Inne Others									
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	10	10	.	.	14	14	1797
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	13	.	14	15	181	.	59	53	1628
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	10	10	8	10	113	118	39	65	727
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	5	5	5	5	—	—	—	—	395
Karański Związek Religijny w RP	3	3	3	3	—	—	—	—	155
Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	4	7	9	6	8	14	12	12	118

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. h 2018 r. i Głosiciele. k Szacowana liczba szyitów w Polsce.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others: parishes, congregations, religious communities, centres. h 2018. i Proclaimers. k Estimated number of Shiites in Poland.

TABL. 6 (129). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND

End of the year

LATA YEARS METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro- fessed women religious	Wierni ^b Adherents ^b			
						ogółem w tys. total in thous- ands	w % ogółu ludności ^c in % of total popu- lation ^c	na 1 parafie per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
OGÓŁEM 2010	1153	10156	30266	3352	21830	33523,4	95,9	3301	1108
TOTAL 2015	1146	10234	30925	2545	20008	33214,8	94,3	3241	1074
..... 2018	1149	10258	30728	1968	19105	32461,0	92,7	3160	1056
..... 2019	1149	10256	30489	1711	18715	32440,7	92,7	3163	1064
Białostocka	48	397	1296	76	398	1031,1	87,4	2597	796
Białostocka	13	116	447	30	170	352,8	80,5	3041	789
Drohiczyńska	11	98	286	14	108	177,0	75,3	1806	619
Łomżyńska	24	183	563	32	120	501,4	99,0	2740	891
Częstochowska	88	775	2195	90	1107	2069,6	93,3	2670	943
Częstochowska	36	312	918	26	702	690,0	96,4	2212	752
Radomska	29	301	835	51	310	836,0	97,7	2778	1001
Sosnowiecka	23	162	442	13	95	543,6	83,9	3355	1230
Gdańska	78	684	1890	132	844	2212,4	89,6	3235	1171
Gdańska	24	198	734	44	463	920,6	86,3	4650	1254
Pelplińska	30	290	668	44	152	721,0	92,7	2486	1079
Toruńska	24	196	488	44	229	570,8	91,3	2912	1170
Gnieźnieńska	82	653	1567	83	634	1977,8	96,7	3029	1262
Bydgoska	19	152	417	10	131	583,1	93,7	3836	1398
Gnieźnieńska	30	268	528	37	178	643,4	97,0	2401	1218
Włocławska	33	233	622	36	325	751,3	98,8	3225	1208
Katowicka	91	878	2548	123	1626	2711,2	91,5	3088	1064
Gliwicka	18	156	527	31	170	592,9	89,3	3801	1125
Katowicka	37	322	1158	52	815	1386,0	94,9	4304	1197
Opolska	36	400	863	40	641	732,3	87,4	1831	849
Krakowska	144	1416	5291	273	4054	4109,7	95,3	2902	777
Bielsko-żywiecka	23	210	691	46	436	663,3	86,5	3159	960
Kielecka	33	304	787	55	308	746,8	92,1	2456	949
Krakowska	45	448	2101	69	2358	1600,3	99,0	3572	762
Tarnowska	43	454	1712	103	952	1099,3	98,4	2421	642
Lubelska	78	762	2532	128	1137	2402,1	97,5	3152	949
Lubelska	28	271	1089	47	524	1023,7	95,3	3777	940
Sandomierska	25	242	695	34	329	682,5	99,9	2820	982
Siedlecka	25	249	748	47	284	695,9	98,7	2795	930
Łódzka	48	386	1176	77	782	1903,2	94,6	4931	1618
Łowicka	21	167	406	20	354	583,2	97,0	3492	1437
Łódzka	27	219	770	57	428	1320,0	93,6	6027	1714
Poznańska	76	697	1685	99	1383	2207,6	98,9	3167	1310
Kaliska	33	283	617	38	423	727,6	99,5	2571	1179
Poznańska	43	414	1068	61	960	1480,0	98,7	3575	1386

a Diecezjalni i zakonnicy. b Ochrzczeni. c Do obliczenia udziału jako liczbę ludności ogółem przyjęto sumę ludności diecezji na podstawie ankiety diecezjalnej (według GUS liczba ludności Polski w końcu 2019 r. wyniosła 38383 tys.).

a Diocesan and monastic. b Baptised. c For calculating the share, the total population of dioceses based on the results of a dioceses questionnaire was adopted as the total population of the country (according to Statistics Poland, the population of Poland at the end of 2019 was 38383 thousand).

TABL. 6 (129). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE (dok.)

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND (cont.)

End of the year

METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro- fessed women religious	Wierni ^b Adherents ^b			
						ogółem w tys. total in thous- ands	w % ogółu ludności ^c in % of total popu- lation ^c	na 1 parafię per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
Przemyska	85	822	2476	149	1321	1697,7	93,3	2065	686
Przemyska	41	391	1160	68	858	725,4	88,2	1855	625
Rzeszowska	25	244	834	58	332	515,3	98,0	2112	618
Zamojsko-lubaczowska	19	187	482	23	131	457,0	97,0	2444	948
Szczecińsko-kamieńska	90	766	1902	76	581	2695,1	90,1	3518	1417
Koszalińsko-kołobrzeczka	24	221	579	26	236	813,1	90,0	3679	1404
Szczecińsko-kamieńska	36	275	674	30	157	950,0	93,7	3455	1409
Zielonogórsko-gorzowska	30	270	649	20	188	932,0	86,8	3452	1436
Warmińska (olsztyńska)	75	572	1293	76	430	1449,7	96,3	2535	1121
Elbląska	21	158	351	25	104	405,0	94,2	2563	1154
Etcka	21	152	361	31	132	385,7	95,1	2538	1069
Warmińska (olsztyńska)	33	262	581	20	194	659,0	98,4	2515	1134
Warszawska	74	648	2692	206	3225	3374,1	89,5	5207	1253
Płocka	28	249	653	31	188	819,5	99,3	3291	1255
Warszawska	25	214	1383	133	1839	1450,0	94,2	6776	1048
Warszawsko-praska	21	185	656	42	1198	1104,6	78,7	5971	1684
Wrocławska	85	726	1886	119	1190	2249,3	85,0	3098	1193
Legnicka	28	238	501	23	153	724,4	88,2	3044	1446
Świdnicka	24	191	459	30	369	525,8	84,8	2753	1145
Wrocławska	33	297	926	66	668	999,2	83,0	3364	1079
Ordynariat Polowy Wojska Polskiego^d Military Ordinatee of Poland ^d	7	74	60	4	3	350,0	97,2	4730	5833

a—c Notki patrz na str. 200. d Bez Dekanatu Duszpasterstwa Wojskowego Kościoła Greckokatolickiego będącego w strukturach Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego.

a—c See footnotes on page 200. d With the exception of the Decanate of Military of the Greek Catholic Church which is in the structure of the Military Ordinatee of Poland.

TABL. 7 (130). ORGANIZACJA KOŚCIOŁA GRECKOKATOLICKIEGO W POLSCE

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF THE GREEK CATHOLIC CHURCH IN POLAND

End of the year

LATA YEARS DIECEZJE DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża ^a Priests ^a	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Professed women religious	Wierni Adherents	
OGÓŁEM	2010	10	134	75	9	92	55000
TOTAL	2015	10	128	81	9	86	55000
	2018	13	128	87	17	80	55000
	2019	13	126	85	15	80	55000
Przemysko-warszawska	7 ^b	67	54	10	70	30000	
Wrocławsko-gdańska	6 ^c	59	31	5	10	25000	

a Diecezjalni i zakonnicy. b, c Dekanaty: b — przemyski, krakowsko-krynicky, sanocki, elbląski, olsztyński, węgorzewski i warszawsko-lubelski, c — wrocławski, zielonogórski, koszaliński, słupski, poznański i katowicki.

a Diocesan and monastic. b, c Decanates: b — przemyski, krakowsko-krynicky, sanocki, elbląski, olsztyński, węgorzewski and warszawsko-lubelski, c — wrocławski, zielonogórski, koszaliński, słupski, poznański and katowicki.

TABL. 8 (131). ORGANIZACJA KOŚCIOŁÓW STOWARZYSZONYCH W POLSKIEJ RADZIE EKUMENICZNEJ W 2019 R.

Stan w końcu roku

STRUCTURE OF CHURCHES ASSOCIATED IN THE POLISH ECUMENICAL COUNCIL IN 2019

End of the year

DIECEZJE, OKRĘGI I PARAFIE ^a DIOCESES, CENTRES AND PARISHES ^a	Parafie, zbozy Parishes, protestant commu- nities	Kościół, kaplice, domy modlitwy Churches, chapels, prayer houses	Duchowni Clergy	Wierni Adherents
Diecezje Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	249	449	494	507196
Białostocko-gdańska	60	76	107	220700
Warszawsko-bielska	71	221	205	183000
Wrocławsko-szczecińska	44	44	58	42496
Łódzko-poznańska	12	18	16	27500
Przemysko-gorlicka	23	33	21	20500
Lubelsko-chełmska	32	50	41	13000
Prawosławny Ordynariat Polowy Wojska Polskiego	7	7	46	.
Diecezje Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP	133	334	151^b	61188
Cieszyńska	22	58	46	35937
Katowicka	41	87	32	12934
Warszawska	21	38	22	3970
Mazurska	15	56	17	3404
Wrocławska	16	42	19	2545
Pomorsko-wielkopolska	18	53	15	2398
Diecezje Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w RP	34	44	27	22691
Lubelsko-podlaska	9	18	8	.
Śląsko-łódzka	16	16	9	.
Warszawsko-płocka	9	10	10	.
Diecezje Kościoła Polskokatolickiego w RP	72	72	59	18254
Krakowsko-częstochowska	24	25	22	7901
Warszawska	31	30	23	6415
Wrocławska	17	17	14	3938
Okręgi Kościoła Chrześcijan Baptystów w RP	102	66	86	5381
Centralny	14	8	14	1058
Gdański	13	9	15	766
Pomorski	21	11	13	732
Dolnośląski	11	9	8	696
Śląski	12	5	8	573
Białostocki	8	7	7	521
Mazurski	9	7	13	451
Południowy	10	7	6	363
Lubelski	4	3	2	221
Okręgi Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP	46	45	28	4457
Okręg mazurski	15	15	6	1794
Okręg południowy	12	11	9	958
Okręg zachodni	11	10	7	878
Okręg centralny	8	9	6	827
Parafie Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP	8^c	10	9	3200

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych. b W podziale na diecezje nie uwzględniono 50 księży emerytów. c Parafie: Belchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Żelów i Żychlin.

a Listed by the decreasing number of adherents. b Data by dioceses exclude 50 retired priests. c Parishes: Belchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Żelów and Żychlin.

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) wyników Powszechnego Sumarycznego Spisu Ludności z 14 lutego 1946 r., wyników spisów powszechnych oraz wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r. i 31 marca 2011 r.;
- 2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między-spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 1989—2001 oraz 2010 r. — patrz ust. 3) przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych (więcej — patrz ust. 2);
- 3) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy;
- 4) sprawozdawczości gmin — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy;
- 5) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 6) sprawozdawczości sądów — o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania — według **krajowej oraz międzynarodowej definicji zamieszkania**. Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów — w przypadku:

- 1) **krajowej definicji zamieszkania** — uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) do innego miejsca w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności);
- 2) **międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci)** — uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyki europejskich w dziedzinie demografii.

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the results of the Summary Population Census as of 14 February 1946, the results of national censuses as well as the results of the Population and Housing Census as of 20 May 2002 and 31 March 2011;
- 2) the estimates of the size and structure of the population in gmina prepared using **the balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 1989—2001 and 2010 — see item 3), taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division (more — see item 2);
- 3) the registers of the Ministry of Digital Affairs on internal and international migration of population for permanent residence;
- 4) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
- 5) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 6) documentation of courts regarding legally valid decisions in actions for divorces and separations.

2. The balance of the population is being developed for the two categories of residence — according to **national and international definition of residence**. The difference concerns the criteria for the migration for temporary stay taken into account in each of the balance sheets — in the case of:

- 1) **national definition of residence** — includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left gmina for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived in from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months). For the population of gmina immigrants staying in Poland temporarily are not counted, but Polish permanent residents temporarily staying abroad are counted (regardless of period of their temporary presence/absence);
- 2) **international definition of residence (residents)** — includes long-term temporary migration both — internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of persons who arrived in from elsewhere in the country or from abroad for at least 12 months. For residents of gmina there are therefore all persons living or intending to live in the area of gmina not less than 1 year included. Residents (resident population) is the category of the state population developed for international statistics in accordance with Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No. 1260/2013 of 20 November 2013 concerning European statistics on demography.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania — z wyjątkiem tabl. 28 i 29, które dotyczą rezydentów.

3. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjmując jako bazę wyjściową:

— dla lat 1989—2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 grudnia), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;

— dla lat 2010—2018 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

4. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

5. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów uzyskiwanych w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. — 20 maja, a dla 2011 r. — 31 marca) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadającą własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych,
- **utrzymywaną**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, umowy o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodziny) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Data presented in the chapter concerning population in terms of demographic rates are developed according to the national definition of residence — with the exception of tables 28 and 29 which relate to the residents.

3. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled — unless otherwise stated — on the basis:

— for 1989—2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 December), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002;

— for 2010—2018 — of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

4. Working age population refers to males aged 18—64, and females aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

5. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes obtained within one year (12 months) before the moment of national census (i.e. for 2002 — 20 May and for 2011 — 31 March) and it was set irrespective of economic activity of these persons at the moment of national censuses.

Population by source of maintenance is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. persons earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. persons maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, commission contract, posting, appointment), outworkers, clergy were considered as persons maintained from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private farms in agriculture as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including also rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę (łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r.), rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

6. Przez **rodzinę** rozumie się zespół osób wyodrębnionych w ramach gospodarstwa domowego na podstawie kryteriów biologicznych, wychodząc od najmłodszego pokolenia.

Wyróżnia się następujące typy rodzin: małżeństwo bez dzieci, małżeństwo z dziećmi, partnerzy bez dzieci, partnerzy z dziećmi, samotna matka z dziećmi, samotny ojciec z dziećmi.

Jako **dziecko** określa się osobę w każdym wieku, która pozostaje w gospodarstwie domowym wraz z obojgiem lub jednym z rodziców. Do dzieci zalicza się również pasierbów oraz dzieci przysposobione.

Dziecko do lat 24 pozostające na utrzymaniu jest to dziecko nieposiadające własnego źródła utrzymania i pozostające na utrzymaniu innej osoby.

7. Osobą niepełnosprawną jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (**osoba niepełnosprawna prawnie/z orzeczeniem prawnym**) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (**osoba niepełnosprawna tylko biologicznie**).

Kryterium zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych z orzeczeniem prawnym było posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez odpowiedni organ — w przypadku osób w wieku 16 lat i więcej lub orzeczenia o niepełnosprawności wydawanego osobom do 16 roku życia — bez orzekania o stopniu.

8. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa — według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, urodzenia — według miejsca zamieszkania matki noworodka, zgony — według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Współczynniki reprodukcji ludności:

— **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okre-

Population which earns its living from non-earned sources of maintenance includes persons who receive: retirement pension (including structural pension for farmers in 2011), other pension (disability, survivors and social pension) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement allowances and benefits, social assistance benefits for persons, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population which earns its living from incomes from property includes persons who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains, etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population which earns its living from other sources of income not elsewhere specified includes persons who receive, i.a. family benefits (including family allowance and supplements to the family allowance, nursing allowance), alimonies and scholarships.

6. Family is a group of persons in a household on the basis of biological criteria, starting with the youngest generation.

The following types of families are distinguished: marriages without children, marriages with children, cohabitants without children, cohabitants with children, a lone mother with children, a lone father with children.

Child is defined as a person at any age, who remains in the household together with one or both parents. Children include also step children and adopted children.

Dependent child at the age up to 24 years is a child not having own source of income and being maintained by other person.

7. Disabled person is such a person who has appropriate judgment issued by the authorised body (**a person legally disabled/with legal confirmation**) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for his/her age (**a person only biologically disabled**).

A criterion for qualifying a given person to the group of disabled persons with legal confirmation was to have a decision on the degree of disability issued by an appropriate adjudicating body — in the case of persons at the age of 16 and more or legal confirmation of disability issued to persons under 16 years of age — without deciding on the degree.

8. Data regarding **the vital statistics** according to territorial division were compiled as follows: marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage, divorces — according to the plaintiff's place of residence, births — according to the mother's place of permanent residence, deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

Reproduction rates:

— **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular

su rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;

- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności);
- **współczynnik reprodukcji netto** przedstawia liczbę córek przypadających na jedną kobietę — przy założeniach jak wyżej — z wyeliminowaniem córek, które — jak wynika z aktualnych tablic trwania życia — nie dożyją wieku swoich matek. Współczynnik ten wyraża stopień zastępowania pokoleń matek przez córki.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przyrost rzeczywisty ludności stanowi sumę przyrostu naturalnego i salda migracji.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

9. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

10. Migracje wewnętrzne ludności są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju; prezentowane dane pochodzą z rejestru PESEL i w przypadku migracji:

- na pobyt stały — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały;
- na pobyt czasowy — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy, z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Migracje zagraniczne ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkiwania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy. W rozumieniu tej definicji:

- **imigracja** to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania w nim przez co najmniej 12 miesięcy;
- **emigracja** to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez co najmniej 12 miesięcy.

Rezydentem kraju jest osoba, która przebywa lub zamierza przebywać w danym kraju przez co najmniej 12 miesięcy.

Tego typu migracje (związane ze zmianą kraju zamieszkania na okres 12 miesięcy i więcej, w tym na pobyt stały) określa się mianem **zagranicznych migracji długookresowych**.

phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e. assuming that age specific fertility rates for this period are constant;

- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates);
- **net reproduction rate** refers to the number of daughters per woman, with the assumptions, as above, excluding daughters who, as results from current life expectancy tables, will not live to reach their mother's age. This rate expresses the degree of the generations' replacement mothers with daughters.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Actual increase of the population means the sum of natural increase and net migration.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

9. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

10. Internal migration of the population is understood as changes in the place of residence within the country; presented data come from the PESEL register and in the case of migration:

- for permanent residence — were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for permanent residence;
- for temporary stay — were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for temporary stay above 3 months (for a period of more than 2 months until 2005).

This information does not include changes of address within the same gmina, with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. International migration of the population is understood as movements of persons related to the change of country of residence. Regulation (EC) 862/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 contains definition of migration taking into account international period of residence in another country for at least 12 months. According to this definition:

- **immigration** means arrival in the country of person who previously was an usual resident of another country with intention to stay for at least 12 months;
- **emigration** means departure from the country by its usual resident with intention to stay abroad for at least 12 months.

Usual resident of the country is a person who resides or intends to reside in a given country for at least 12 months.

This type of migration (related to the change of country of residence for a period of 12 months and more, of which for permanent residence) is defined as **long-term international migration**.

Prezentowane w dziale dane o zarejestrowanych migracjach długookresowych pochodzą z rejestru PESEL i zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt stały (migracje zagraniczne na pobyt stały) oraz zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt czasowy z deklarowanym okresem przebywania/nieobecności wynoszącym co najmniej 12 miesięcy (migracje zagraniczne na pobyt czasowy).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 czerwca).

Data presented in this chapter on registered long-term migration come from the PESEL register and are compiled on the basis of gmina documentation regarding registrations/deregistrations for permanent residence (international migration for permanent residence) and registrations/deregistrations for temporary stay with declared period of stay/absence of at least 12 months (international migration for temporary stay).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 June).

TABL. 1 (132). LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW
POPULATION BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	14 II 1946	3 XII 1950	6 XII 1960	8 XII 1970	7 XII 1978	7 XII 1988	20 V 2002	31 III 2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w tysiącach	23930^a	25008^b	29776^c	32642	35061	37879	38230	38512	T O T A L: in thousands
na 1 km ²	77	80	95	104	112	121	122	123	per 1 km ²
mężczyźni w tysiącach	10954	11928	14404	15854	17079	18465	18516	18644	males in thousands
kobiety: w tysiącach	12976	13080	15372	16788	17982	19414	19714	19868	females: in thousands
na 100 mężczyzn	118	110	107	106	105	105	106	107	per 100 males
Miasta: w tysiącach	7517	9605	14206	17064	20150	23175	23610	23406	Urban areas: in thousands
w % ogółu ludności	31,8	39,0	48,3	52,3	57,5	61,2	61,8	60,8	in % of total population
Wieś: w tysiącach	16109	15009	15200	15578	14911	14704	14620	15106	Rural areas: in thousands
w % ogółu ludności ...	68,2	61,0	51,7	47,7	42,5	38,8	38,2	39,2	in % of total population

a—c W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono: a — 304 tys. osób, b — 394 tys. osób, c — 370 tys. osób.

a—c Data by urban and rural areas exclude: a — 304 thousand persons, b — 394 thousand persons, c — 370 thousand persons.

TABL. 2 (133). BILANS LUDNOŚCI
POPULATION BALANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946— —2019	1946— —1950	1951— —1960	1961— —1970	1971— —1980	1981— —1990	1991— —2000	2001— —2010	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands									

O G Ó Ł E M
TOTAL

Stan w dniu 1 I	23895	23895	25035	29795	32658	35735	38073	38254	38411	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty	14884	1116	4884	2957	3157	2510	461	-543	-29	Actual increase
przyrost naturalny	17033	2160	4983	3157	3366	2760	613	91	-35	natural increase
urodzenia żywe	41194	3497	7623	5576	6382	6415	4463	3799	375	live births
zgony	24161	1337	2640	2419	3016	3655	3850	3708	410	deaths
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-2149	-1044	-99	-200	-209	-250	-152	-145	+6	net of international migration for permanent residence
imigracja	2146	1500	278	24	16	17	73	113	17	immigration
emigracja	4296	2544	377	224	225	267	225	258	11	emigration
Stan w dniu 31 XII^a	38383	25035	29795	32658	35735	38073	38254	38530	38383	As of 31 XII^a

MIASTA
URBAN AREAS

Stan w dniu 1 I	7602	7602	9243	14401	17088	20979	23546	23670	23067	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty	12530	1619	2977	2336	3556	2591	386	-473	-58	Actual increase
przyrost naturalny	7225	744	2104	1263	1680	1451	157	-25	-33	natural increase
urodzenia żywe	20088	1180	3160	2390	3257	3505	2393	2193	220	live births
zgony	12863	436	1056	1127	1577	2054	2236	2218	253	deaths
saldo migracji na pobyt stały	5305	+875	+873	+1073	+1876	+1140	+229	-447	-25	net migration for permanent residence
wewnętrznych	6267	+1010	+955	+1201	+2005	+1344	+365	-338	-29	internal
zagranicznych	-962	-135	-82	-128	-129	-204	-136	-108	+4	international
Saldo zmian administracyjnych	+2552	—	+1540	+81	+393	+197	+103	+116 ^b	+21	Net of administrative changes
Stan w dniu 31 XII^a	23033	9243	14401	17088	20979	23546	23670	23429	23033	As of 31 XII^a

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 oraz 2010 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 and 2010 apart from the components of the population balance corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population were included, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay. b Including administrative changes from 2011.

TABLE 2 (133). **BILANS LUDNOŚCI (dok.)**
POPULATION BALANCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946— —2019	1946— —1950	1951— —1960	1961— —1970	1971— —1980	1981— —1990	1991— —2000	2001— —2010	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands									
WIEŚ RURAL AREAS										
Stan w dniu 1 I	16293	16293	15792	15394	15570	14756	14527	14584	15344	As of 1 I
Przyrost rzeczywisty	2355	-503	1907	621	-399	-81	75	419	30	Actual increase
przyrost naturalny	9809	1416	2879	1894	1686	1309	456	116	-2	natural increase
urodzenia żywe	21106	2317	4463	3186	3125	2910	2070	1607	155	live births
zgony	11298	901	1584	1292	1439	1601	1614	1491	157	deaths
saldo migracji na po- byt stały	-7454	-1919	-972	-1273	-2085	-1390	-381	+303	+32	net migration for per- manent residence
wewnętrznych	-6267	-1010	-955	-1201	-2005	-1344	-365	+338	+29	internal
zagranicznych	-1186	-909	-17	-72	-80	-46	-16	-36	+2	international
Saldo zmian administra- cyjnych	-2552	—	-1540	-81	-393	-197	-103	-116 ^b	-21	Net of administrative changes
Stan w dniu 31 XII^a	15350	15792	15394	15570	14756	14527	14584	15101	15350	As of 31 XII^a

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 oraz 2010 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 and 2010 apart from the components of the population balance corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population were included, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay. b Including administrative changes from 2011.

TABLE 3 (134). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW**
POPULATION BASED ON BALANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM w tysiącach	38516,7	38454,6	38413,1	38386,5	TOTAL in thousands
Miasta	23448,5	23202,7	23095,2	23054,6	Urban areas
Wieś	15068,2	15251,9	15317,9	15331,9	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM: w tysiącach	38529,9	38437,2	38411,1	38382,6	TOTAL: in thousands
na 1 km²	123,2	122,9	122,8	122,7	per 1 km²
mężczyźni w tysiącach	18653,1	18598,0	18581,9	18567,1	males in thousands
kobiety: w tysiącach	19876,7	19839,2	19829,3	19815,5	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106,6	106,7	106,7	106,7	per 100 males
Miasta: w tysiącach	23429,1	23166,4	23067,2	23033,1	Urban areas: in thousands
w % ogółem	60,8	60,3	60,1	60,0	in % of total
Wieś: w tysiącach	15100,8	15270,8	15343,9	15349,5	Rural areas: in thousands
w % ogółem	39,2	39,7	39,9	40,0	in % of total

TABL. 4 (135). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION^a BY SEX AND AGE

As of 31 December

WIEK AGE	2010	2015	2018	2019								
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				kobiety na 100 mężczyzn females per 100 males			
					męż- czyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas		ogółem grand total	miasta urban areas	wieś rural areas
						razem total	w tym mę- czyźni of which males	razem total	w tym mę- czyźni of which males			
w tys. in thousands												
OGÓŁEM TOTAL	38529,9	38437,2	38411,1	38382,6	18567,1	23033,1	10913,6	15349,5	7653,4	107	111	101
0— 2 lata	1278,0	1106,1	1167,8	1159,0	595,6	683,1	351,0	476,0	244,6	95	95	95
3— 6	1516,9	1633,2	1509,4	1507,5	774,3	876,2	450,1	631,3	324,2	95	95	95
7—12	2226,6	2294,5	2462,6	2470,2	1267,7	1391,3	714,1	1079,0	553,6	95	95	95
13	408,8	354,1	368,6	382,8	196,4	211,0	108,2	171,8	88,1	95	95	95
14	425,5	366,6	356,8	368,5	188,8	203,0	103,9	165,5	84,9	95	95	95
15	437,4	376,6	350,4	356,7	183,2	199,2	102,0	157,4	81,2	95	95	94
16	465,5	379,8	353,7	350,3	179,6	194,7	99,2	155,6	80,4	95	96	94
17	484,6	390,8	366,1	353,6	181,4	194,7	99,2	158,9	82,2	95	96	93
18	503,4	407,2	376,0	365,9	187,5	200,6	102,3	165,3	85,3	95	96	94
19	533,5	423,3	378,7	375,4	192,1	202,4	103,2	173,0	89,0	95	96	94
20—24	2848,5	2411,3	2113,9	2029,5	1036,8	1067,7	542,9	961,7	493,8	96	97	95
25—29	3268,6	2832,5	2598,8	2512,3	1278,5	1381,5	694,5	1130,8	584,0	97	99	94
30—44	8269,9	9078,9	9208,4	9178,2	4643,1	5634,1	2814,4	3544,1	1828,8	98	100	94
30—34	3131,7	3245,5	3024,1	2914,7	1478,5	1767,6	883,0	1147,0	595,5	97	100	93
35—39	2763,5	3102,8	3210,7	3230,4	1633,7	2008,2	1004,4	1222,2	629,3	98	100	94
40—44	2374,8	2730,6	2973,6	3033,1	1531,0	1858,3	927,0	1174,8	604,0	98	100	95
45—64	10672,3	10305,9	10067,5	10025,6	4893,4	6018,2	2842,0	4007,4	2051,3	105	112	95
45—49	2472,4	2334,0	2508,0	2599,2	1304,6	1533,5	758,3	1065,7	546,3	99	102	95
50—54	2954,3	2408,3	2279,4	2267,2	1125,0	1311,2	633,4	956,0	491,6	102	107	94
55—59	2893,4	2837,1	2504,0	2402,5	1168,0	1426,3	665,6	976,1	502,4	106	114	94
60—64	2352,2	2726,5	2776,0	2756,7	1295,8	1747,2	784,8	1009,6	511,0	113	123	98
65—84	4669,9	5372,0	5943,1	6134,9	2540,1	4060,4	1638,0	2074,5	902,1	142	148	130
65—69	1359,8	2161,8	2412,9	2462,4	1102,6	1629,7	700,6	832,7	402,0	123	133	107
70—74	1356,3	1208,2	1596,0	1754,7	741,3	1178,7	486,2	575,9	255,1	137	142	126
75—79	1146,3	1139,3	1057,7	1038,2	398,1	683,8	259,4	354,4	138,7	161	164	156
80—84	807,5	862,7	876,5	879,6	298,1	568,2	191,8	311,4	106,3	195	196	193
85 lat i więcej... and more	520,5	704,4	789,3	812,1	228,6	514,8	148,7	297,3	79,9	255	246	272

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

TABL. 5 (136). LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 grudnia

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	38529,9	38437,2	38411,1	38382,6	T O T A L in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	7243,2	6901,8	6935,5	6948,7	Pre-working age
mężczyźni	3711,8	3541,9	3559,8	3567,0	males
kobiety	3531,4	3359,9	3375,7	3381,7	females
Miasta	3998,1	3869,5	3932,4	3953,2	Urban areas
mężczyźni	2047,8	1984,4	2017,1	2027,8	males
kobiety	1950,2	1885,1	1915,3	1925,4	females
Wieś	3245,2	3032,3	3003,1	2995,5	Rural areas
mężczyźni	1664,0	1557,5	1542,7	1539,2	males
kobiety	1581,2	1474,8	1460,4	1456,3	females
W wieku produkcyjnym	24831,0	24002,2	23269,7	23025,9	Working age
w tym w wieku mobilnym	15423,9	15153,1	14675,8	14461,3	of which of mobility age
mężczyźni	12982,1	12688,6	12353,0	12231,4	males
w tym w wieku mobilnym	7823,9	7688,6	7447,3	7338,1	of which of mobility age
kobiety	11848,9	11313,5	10916,8	10794,5	females
w tym w wieku mobilnym	7600,1	7464,5	7228,5	7123,2	of which of mobility age
Miasta	15302,3	14358,4	13729,6	13542,2	Urban areas
mężczyźni	7853,0	7479,2	7192,3	7099,2	males
kobiety	7449,3	6879,2	6537,3	6443,0	females
Wieś	9528,7	9643,8	9540,1	9483,7	Rural areas
mężczyźni	5129,1	5209,4	5160,7	5132,3	males
kobiety	4399,6	4434,4	4379,5	4351,4	females
W wieku poprodukcyjnym	6455,6	7533,3	8205,9	8407,9	Post-working age
mężczyźni	1959,2	2367,4	2669,1	2768,6	males
kobiety	4496,4	5165,8	5536,8	5639,3	females
Miasta	4128,7	4938,6	5405,2	5537,7	Urban areas
mężczyźni	1224,0	1521,1	1722,3	1786,7	males
kobiety	2904,8	3417,5	3682,9	3751,0	females
Wieś	2326,9	2594,7	2800,7	2870,3	Rural areas
mężczyźni	735,2	846,3	946,8	982,0	males
kobiety	1591,7	1748,4	1853,9	1888,3	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	55,2	60,1	65,1	66,7	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	43,7	46,6	50,4	51,8	Males
Kobiety	67,8	75,4	81,6	83,6	Females

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

TABLE 6 (137). **BILANS LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM**
BALANCE OF WORKING AGE POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M TOTAL					
Stan w dniu 1 I	24840,5	24230,2	23517,6	23269,7	As of 1 I
Przyrost netto	-9,5	-228,0	-247,9	-243,8	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	503,4	407,2	376,0	365,9	working age
poprodukcyjny	405,9	526,9	532,3	522,0	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	107,0	108,3	91,6	87,7	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	24831,0	24002,2	23269,7	23025,9	As of 31 XII
MEŻCZYŻNI MALES					
Stan w dniu 1 I	12932,7	12783,7	12470,7	12353,0	As of 1 I
Przyrost netto	49,4	-95,1	-117,8	-121,5	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	257,1	208,4	192,7	187,5	working age
poprodukcyjny	127,0	222,0	237,8	239,0	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	80,7	81,5	72,7	70,1	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	12982,1	12688,6	12353,0	12231,4	As of 31 XII
KOBIETY FEMALES					
Stan w dniu 1 I	11907,8	11446,4	11046,9	10916,8	As of 1 I
Przyrost netto	-58,9	-132,9	-130,1	-122,3	Net increase
ludność osiągnąca wiek:					population surviving to:
produkcyjny	246,3	198,8	183,3	178,4	working age
poprodukcyjny	278,9	304,9	294,5	283,0	post-working age
ubytek rzeczywisty ^a	26,3	26,8	18,9	17,6	actual decrease ^a
Stan w dniu 31 XII	11848,9	11313,5	10916,8	10794,5	As of 31 XII

a Zgony i saldo migracji zagranicznych ludności na pobyt stały.

a Deaths and net international migration for permanent residence.

TABLE 7 (138). LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^a
POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011						SPECIFICATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety fe- males	z liczby ogółem of total number			
					miasta urban areas	wieś rural areas		
					w tys. in thousands		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	38230,1	38511,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Posiadająca własne źródło utrzymania	23073,4	25151,0	65,3	66,5	64,2	67,3	62,2	Having own source of maintenance
Dochody z pracy	12354,6	14578,0	37,9	43,3	32,8	38,8	36,5	Incomes from work
najemnej	9615,3	11901,5	30,9	34,1	27,9	33,8	26,4	hired
w sektorze publicznym ...	4422,9	4246,5	11,0	9,7	12,3	12,8	8,2	in public sector
w sektorze prywatnym ...	5192,4	7655,1	19,9	24,5	15,5	21,0	18,1	in private sector
na własny rachunek	2739,3	2676,5	6,9	9,1	4,9	4,9	10,1	own-account workers
poza rolnictwem ^b	1264,3	1519,0	3,9	5,5	2,5	4,5	3,0	outside agriculture ^b
w rolnictwie	1475,0	1157,5	3,0	3,6	2,4	0,4	7,0	in agriculture
Niezarobkowe źródło	10691,7	9742,8	25,3	21,1	29,2	26,1	24,0	Non-earned source
w tym:								of which:
emerytura	5323,5	6934,3 ^c	18,0 ^c	14,2	21,5	19,1	16,4	retirement pension
renta ^d	3515,7	2034,8	5,3	4,9	5,6	5,1	5,6	other pension ^d
zasiłek dla bezrobotnych ...	611,3	302,9	0,8	0,9	0,7	0,8	0,8	unemployment benefit
zasiłek pomocy społecznej	242,1	369,3	1,0	0,8	1,1	0,9	1,0	social assistance benefit
Dochody z własności	27,1	35,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Incomes from property
Pozostałe źródła dochodów osobno niewymienione ^e	794,4	2,1	2,0	2,1	2,3	1,6	Other sources of income not elsewhere specified ^e
Pozostająca na utrzymaniu	14547,2	11632,1	30,2	29,0	31,3	27,7	34,2	Maintained persons
O nieustalonym źródle utrzymania	609,5	1728,8	4,5	4,5	4,5	5,0	3,6	Unknown source of maintenance

a Dane spisów powszechnych. b—d Łącznie: b — z dochodami z wynajmu, c — z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych, d — ze świadczeniem rehabilitacyjnym. e W 2002 r. zaliczone do niezarobkowego źródła.

a Data of national censuses. b—d Including: b — incomes from rent, c — structural pension for farmers, d — rehabilitation benefit. e In 2002 included into the non-earned source.

TABL. 8 (139). **RODZINY I DZIECI W RODZINACH^a**
 FAMILIES AND CHILDREN IN FAMILIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rodziny Families							Dzieci w rodzinach Children in families	
	ogółem total	małżeństwa marriages		partnerzy cohabiting couples		samotne matki z dziećmi lone mothers with children	samotni ojcowie z dziećmi lone fathers with children	ogółem total	w tym do lat 24 pozosta- jące na utrzyma- niu of which depend- ent up to the age of 24
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	bez dzieci without children	z dziećmi with children				
	w tys. in thousands								
OGÓŁEM 2002 TOTAL 2011	10457,6 10972,5	2369,8 2696,4	5860,3 5456,8	86,7 145,2	110,7 171,3	1798,3 2174,3	231,8 328,6	14245,0 13294,6	10808,7 8868,8
Miasta 2002 Urban areas 2011	6596,9 6805,7	1542,6 1788,9	3511,2 3105,4	69,9 124,5	78,1 127,0	1241,3 1446,5	153,8 213,4	8186,4 7423,5	6207,3 4876,7
Wieś 2002 Rural areas 2011	3860,7 4166,9	827,2 907,5	2349,1 2351,4	16,8 20,7	32,6 44,3	557,0 727,8	78,0 115,2	6058,5 5871,0	4601,4 3992,0

a Dane spisów powszechnych.
 a Data of national censuses.

TABL. 9 (140). **OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG GRUP WIEKU I KATEGORII NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI^a**
 DISABLED PERSONS BY AGE GROUPS AND CATEGORY OF DISABILITY^a

WIEK AGE	2002					2011				
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	z liczby ogółem — osoby niepełno- sprawne of total number — disabled persons		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	z liczby ogółem — osoby niepełno- sprawne of total number — disabled persons	
				z orze- czeniem praw- nym with legal confir- mation	tylko biolo- gicznie only bio- logic- ally				z orze- czeniem praw- nym with legal confir- mation	tylko biolo- gicznie only bio- logic- ally
	w tys. in thousands									
OGÓŁEM TOTAL	5456,7	2568,2	2888,5	4450,1	1006,6	4697,0	2166,9	2530,1	3131,5	1565,6
0—14 lat	184,2	105,9	78,3	123,8	60,4	169,1	101,1	68,0	129,9	39,2
15—29	304,9	178,6	126,3	252,0	52,9	267,6	154,7	113,0	208,3	59,4
30—44	529,9	296,4	233,6	466,9	63,0	407,5	220,3	187,2	298,9	108,6
45—59	1822,8	928,4	894,5	1662,7	160,2	1339,9	679,5	660,4	993,5	346,4
60—74	1723,8	779,4	944,5	1380,0	343,8	1462,5	674,1	788,4	945,7	516,8
75 lat i więcej and more	890,7	279,5	611,3	564,7	326,1	1050,5	337,2	713,2	555,2	495,3
Nieustalony Unknown	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	—	—	—

a Dane spisów powszechnych.
 a Data of national censuses.

TABL. 10 (141). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 grudnia

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	2019 miasta towns	2010	2015	2018	2019	2010	2019
		ludność w miastach ^a urban population ^a				w % ogółu ludności in % of total population	
		w tys.	in thousands				
OGÓŁEM	940	23429,1	23166,4	23067,2	23033,1	60,8	60,0
TOTAL							
Poniżej 5000	356	967,7	994,1	1017,6	1034,4	2,5	2,7
Below							
5000— 9999	186	1331,5	1258,8	1320,1	1335,8	3,5	3,5
10000— 19999	180	2706,6	2729,4	2661,1	2620,4	7,0	6,8
20000— 49999	135	4250,6	4161,9	4246,6	4282,8	11,0	11,2
50000— 99999	45	3260,5	3199,3	3116,4	3052,8	8,5	8,0
100000—199999	23	3014,3	3176,4	3057,4	3248,7	7,8	8,5
200000 i więcej	15	7897,9	7646,6	7648,1	7458,1	20,5	19,4
and more							

a Na podstawie bilansów; w 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

a Based on balances; in 2010 according to the administrative division valid as of 31 December 2011.

TABL. 11 (142). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2019 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2019

As of 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands
Dolnośląskie			Kujawsko-pomorskie (dok.) (cont.)		
Wrocław	293	642,9	Grudziądz	58	94,4
Wałbrzych	85	111,4	Inowrocław	30	72,6
Legnica	56	99,4	Brodnica	23	28,9
Jelenia Góra	109	79,1	Świecie	12	25,6
Lubin	41	72,3	Lubelskie		
Głogów	35	67,0	Lublin	148	339,8
Świdnica	22	56,8	Zamość	30	63,4
Bolesławiec	24	38,9	Chełm	35	61,9
Oleśnica	21	37,1	Biała Podlaska	49	57,2
Dzierżoniów	20	33,1	Puławy	51	47,4
Oława	27	33,1	Świdnik	20	39,1
Zgorzelec	16	30,2	Kraśnik	26	34,2
Bielawa	36	29,9	Łuków	36	29,7
Kłodzko	25	26,7	Biłgoraj	21	26,3
Jawor	19	22,8	Lubartów	14	21,8
Świebodzice	30	22,7	Lubuskie		
Polkowice	24	22,5	Zielona Góra	277	141,2
Nowa Ruda	37	21,9	Gorzów Wielkopolski	86	123,6
Lubań	16	21,0	Nowa Sól	22	38,6
Kujawsko-pomorskie			Żary	33	37,3
Bydgoszcz	176	348,2	Żagań	40	25,7
Toruń	116	201,4	Świebodzin	17	21,7
Włocławek	84	109,9			

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

a Listed by the decreasing number of population. b Based on balances.

TABL. 11 (142). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2019 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2019 (cont.)

As of 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands
Łódzkie			Mazowieckie (dok.) (cont.)		
Łódź	293	679,9	Mława	35	31,2
Piotrków Trybunalski	67	73,1	Nowy Dwór Mazowiecki	28	28,7
Pabianice	33	64,8	Wyszaków	21	27,0
Tomaszów Mazowiecki	42	62,0	Kobyłka	20	24,4
Bełchatów	35	57,0	Piastów	6	22,7
Zgierz	42	56,2	Ostrów Mazowiecka	22	22,4
Skierzwice	35	48,1	Płońsk	12	22,1
Radomsko	51	45,8	Józefów	24	20,7
Kutno	34	43,9	Opolskie		
Sieradz	51	42,0	Opole	149	128,0
Zduńska Wola	25	41,7	Kędzierzyn-Koźle	124	60,6
Łowicz	23	28,2	Nysa	28	43,7
Wieluń	17	22,3	Brzeg	15	35,7
Aleksandrów Łódzki	14	21,7	Kluczbork	12	23,5
Opczno	27	21,1	Prudnik	20	21,0
Małopolskie			Podkarpackie		
Kraków	327	779,1	Rzeszów	126	196,2
Tarnów	72	108,5	Przemysł	46	60,7
Nowy Sącz	58	83,8	Stalowa Wola	83	60,5
Oświęcim	30	38,0	Mielec	47	60,3
Chrzanów	38	36,6	Tarnobrzeg	85	46,7
Olkusz	25	35,2	Krosno	44	46,3
Nowy Targ	51	33,3	Dębica	34	45,5
Bochnia	30	29,7	Jarosław	35	37,5
Gorlice	24	27,4	Sanok	38	37,4
Zakopane	84	27,0	Jasło	37	34,9
Skawina	20	24,3	Podlaskie		
Wieliczka	13	23,8	Białystok	102	297,6
Andrychów	10	20,0	Suwałki	66	69,8
Mazowieckie			Łomża	33	62,9
M.st. Warszawa	517	1790,7	Augustów	81	30,2
Radom	112	211,4	Bielsk Podlaski	27	25,3
Płock	88	119,4	Zambrów	19	22,0
Siedlce	32	78,2	Grajewo	19	21,9
Pruszków	19	62,3	Hajnówka	21	20,5
Legionowo	14	53,9	Pomorskie		
Ostrołęka	33	52,1	Gdańsk	262	470,9
Piaseczno	16	48,5	Gdynia	135	246,3
Otwock	47	44,6	Słupsk	43	90,7
Ciechanów	33	44,1	Tczew	22	60,0
Mińsk Mazowiecki	13	41,0	Wejherowo	27	49,5
Żyrardów	14	39,8	Rumia	30	49,2
Ząbki	11	37,8	Starogard Gdański	25	47,7
Wołomin	17	37,1	Chojnice	21	39,8
Sochaczew	26	36,3	Kwidzyn	22	38,4
Marki	26	35,5			
Grodzisk Mazowiecki	14	32,1			

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

a Listed by the decreasing number of population. b Based on balances.

TABL. 11 (142). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH W 2019 R. 20 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA AND POPULATION OF TOWNS WITH 20 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2019 (cont.)

As of 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands	WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS MIASTA ^a TOWNS ^a	Powierz- chnia w km ² Area in km ²	Ludność ^b w tys. Popula- tion ^b in thou- sands
Pomorskie (dok.) (cont.)			Świętokrzyskie (dok.) (cont.)		
Malbork	17	38,3	Skarżysko-Kamienna	64	44,8
Sopot	17	35,7	Sandomierz	29	23,4
Lębork	18	35,3	Warmińsko-mazurskie		
Pruszcz Gdański	16	31,3	Olsztyn	88	172,0
Reda	34	26,3	Elbląg	80	119,3
Kościerzyna	16	23,7	Elk	21	62,1
Śląskie			Ilawa	22	33,3
Katowice	165	292,8	Ostróda	14	32,9
Częstochowa	160	220,4	Giżycko	14	29,3
Sosnowiec	91	200,0	Kętrzyn	10	27,1
Gliwice	134	178,6	Bartoszyce	11	23,3
Zabrze	80	172,4	Szczytno	11	23,1
Bielsko-Biała	125	170,7	Mragowo	15	21,6
Bytom	69	165,3	Działdowo	11	21,3
Rybnik	148	138,1	Wielkopolskie		
Ruda Śląska	78	137,4	Poznań	262	534,8
Tychy	82	127,6	Kalisz	69	100,2
Dąbrowa Górnicza	189	119,4	Konin	82	73,5
Chorzów	33	107,8	Piła	103	73,1
Jaworzno	153	91,1	Ostrów Wielkopolski	42	71,9
Jastrzębie Zdrój	85	88,7	Gniezno	41	68,2
Mysłowice	66	74,6	Leszno	32	63,5
Siemianowice Śląskie	25	66,8	Luboń	14	31,9
Żory	65	62,5	Września	13	30,9
Tarnowskie Góry	84	61,7	Swarzędz	9	30,2
Będzin	37	56,4	Śrem	12	29,4
Piekary Śląskie	40	55,0	Krotoszyn	23	28,8
Racibórz	75	54,7	Turek	16	26,8
Świętochłowice	13	49,6	Jarocin	16	26,1
Zawiercie	85	49,2	Wągrowiec	18	25,7
Wodzisław Śląski	50	47,8	Kościan	9	23,9
Mikołów	79	41,0	Środa Wielkopolska	22	23,5
Knurów	34	38,1	Koło	14	21,7
Czechowice-Dziedzice	33	35,9	Gostyń	11	20,3
Cieszyn	29	34,4	Rawicz	8	20,1
Myszków	74	31,6	Zachodniopomorskie		
Czeladź	16	31,4	Szczecin	301	401,9
Żywiec	51	31,1	Koszalin	98	107,0
Czerwionka-Leszczyny	38	28,1	Stargard	48	67,8
Pszczyna	22	25,8	Kołobrzeg	26	46,3
Lubliniec	89	23,8	Kołobrzeg	26	46,3
Łaziska Górne	20	22,2	Świnoujście	202	40,9
Rydułtowy	15	21,5	Szczecinek	48	40,0
Orzesze	84	21,2	Police	37	32,5
Świętokrzyskie			Walcz	38	25,2
Kielce	110	194,9	Białogard	26	24,1
Ostrowiec Świętokrzyski	46	68,3	Goleniów	12	22,2
Starachowice	32	48,4	Gryfino	12	21,2

a Uszeregowane malejąco według liczby ludności. b Na podstawie bilansów.

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Listed by the decreasing number of population. b Based on balances.

Source: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 12 (143). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ

Stan w dniu 31 grudnia

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	2019 gminy ^a gminas ^a	2010	2015	2018	2019	2010	2019	
		ludność na wsi ^b rural population ^b					w % ogółu ludności in % of total population	
		w tys. in thousands						
OGÓŁEM	2175	15100,8	15270,8	15343,9	15349,5	39,2	40,0	
TOTAL								
Poniżej 2000	39	45,9	53,1	56,3	57,9	0,1	0,2	
Below								
2000—4999	779	2859,3	2901,7	2928,3	2944,6	7,5	7,7	
5000—6999	537	3396,6	3299,0	3247,6	3181,5	8,9	8,3	
7000—9999	426	3798,9	3664,0	3520,9	3526,1	9,9	9,2	
10000 i więcej	394	5000,0	5353,1	5590,8	5639,4	13,1	14,7	
and more								

a Wiejskie i miejsko-wiejskie. b Na podstawie bilansów; w 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

a Rural and urban-rural gminas. b Based on balances; in 2010 according to the administrative division valid as of 31 December 2011.

TABL. 13 (144). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages	Separacje ^a Separations ^a	Rozwody ^a Divorces ^a	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
					ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM	2010	228,3	2,8	61,3	413,3	378,5	2,1	34,8
TOTAL	2015	188,8	1,7	67,3	369,3	394,9	1,5	-25,6
	2018	192,4	1,3	62,8	388,2	414,2	1,5	-26,0
	2019	183,4	1,2	65,3	375,0	409,7	1,4	-34,8
Miasta	2010	137,2	2,0	47,4	241,9	227,5	1,2	14,5
Urban areas	2015	111,2	1,2	48,9	217,4	242,1	0,9	-24,7
	2018	114,8	0,9	45,2	228,7	255,3	0,8	-26,6
	2019	110,3	0,8	46,7	220,3	253,2	0,8	-32,9
Wieś	2010	91,1	0,8	13,4	171,4	151,0	0,9	20,4
Rural areas	2015	77,6	0,5	17,6	151,9	152,9	0,6	-0,9
	2018	77,6	0,4	16,7	159,5	158,9	0,7	0,5
	2019	73,1	0,3	17,7	154,7	156,5	0,6	-1,9

NA 1000 LUDNOŚCI^b
PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2010	5,9	0,1	1,6	10,7	9,8	5,0	0,9
TOTAL	2015	4,9	0,0	1,8	9,6	10,3	4,0	-0,7
	2018	5,0	0,0	1,6	10,1	10,8	3,8	-0,7
	2019	4,8	0,0	1,7	9,8	10,7	3,8	-0,9
Miasta	2010	5,9	0,1	2,0	10,3	9,7	5,0	0,6
Urban areas	2015	4,8	0,1	2,1	9,4	10,4	4,0	-1,1
	2018	5,0	0,0	2,0	9,9	11,1	3,6	-1,2
	2019	4,8	0,0	2,0	9,6	11,0	3,7	-1,4
Wieś	2010	6,0	0,1	0,9	11,4	10,0	5,0	1,4
Rural areas	2015	5,1	0,0	1,2	10,0	10,0	4,1	-0,1
	2018	5,1	0,0	1,1	10,4	10,4	4,2	0,0
	2019	4,8	0,0	1,2	10,1	10,2	3,9	-0,1

a W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono faktów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą (w 2019 r. — 13 separacji i 986 rozwodów). b W przypadku zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

a Data by urban and rural areas exclude events in which both spouses were living abroad at the moment of filing petition for divorce (in 2019 — 13 separations and 986 divorces). b Infant deaths are presented per 1000 live births.

TABL. 14 (145). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a		
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód ^b by divorce ^b		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce
			męża husband	żony wife				
OGÓŁEM 2010	228337	220727	116966	42461	61300	24,6	6,8	+6305
TOTAL								
..... 2015	188832	205253	100479	37478	67296	22,9	7,5	-20385
..... 2018	192443	224373	116835	44695	62843	25,2	7,1	-32140
2019	183371	225674	115879	44454	65341	25,5	7,4	-42328
Miasta 2010	137218	143928	69920	26614	47394	26,7	8,8	-21285
Urban areas								
..... 2015	111246	132034	59672	23466	48896	24,7	9,2	-31271
..... 2018	114841	144915	71321	28441	45153	27,7	8,6	-39449
2019	110299	145782	70598	28486	46698	28,1	9,0	-44748
Wieś 2010	91119	76316	47046	15847	13423	21,2	3,7	+28073
Rural areas								
..... 2015	77586	72406	40807	14012	17587	19,9	4,8	+11699
..... 2018	77602	78422	45514	16254	16654	21,4	4,5	+8345
2019	73072	78906	45281	15968	17657	21,5	4,8	+3406

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały oraz — w przypadku miasta i wsi — również salda migracji wewnętrznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą.

a After considering net international migration for permanent residence and — in the case of urban and rural areas — also net internal migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filing petition for divorce.

TABL. 15 (146). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	61300	67296	62843	65341	TOTAL
rozwidzione małżeństwa:					divorced couples:
Bez dzieci	25002	28152	26629	28197	Without children
Z dziećmi	36298	39144	36214	37144	With children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	23373	24581	21949	21993	1
2	10655	12149	11977	12900	2
3	1805	1914	1878	1849	3
4 i więcej	465	500	410	402	4 and more

a W wieku poniżej 18 lat.
a Below the age of 18.

TABL. 16 (147). **PŁODNOŚĆ KOBIET**
FEMALE FERTILITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat Live births per 1000 women aged							
	15—49 ^{ab}	15—19 ^a	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49 ^b
OGÓŁEM 2010	43	15	56	95	74	31	6	0,2
TOTAL 2015	40	12	47	88	74	32	7	0,3
..... 2018	43	10	49	98	85	38	8	0,4
..... 2019	42	9	47	97	85	38	8	0,4
Miasta 2010	42	14	45	88	75	32	6	0,2
Urban areas 2015	39	12	42	82	76	32	7	0,3
..... 2018	43	10	46	96	86	39	8	0,4
..... 2019	41	9	44	96	86	39	8	0,4
Wieś 2010	46	17	72	106	71	30	6	0,3
Rural areas 2015	41	13	54	96	72	30	6	0,3
..... 2018	43	10	52	101	83	37	8	0,4
..... 2019	42	9	50	99	83	37	8	0,3

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a — poniżej 15 lat, b — 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a — below 15, b — 50 and more.

TABL. 17 (148). **WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKЦИИ LUDNOŚCI**
REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Współczynnik dzietności	1,376	1,289	1,435	1,419	Total fertility rate
miasta	1,292	1,240	1,416	1,407	urban areas
wieś	1,505	1,350	1,452	1,427	rural areas
Współczynnik reprodukcji brutto	0,662	0,627	0,696	0,690	Gross reproduction rate
miasta	0,623	0,605	0,688	0,683	urban areas
wieś	0,722	0,654	0,703	0,695	rural areas
Współczynnik reprodukcji netto	0,656	0,622	0,690	0,684	Net reproduction rate
miasta	0,617	0,599	0,682	0,677	urban areas
wieś	0,715	0,649	0,697	0,689	rural areas

TABLE 18 (149). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM	2010	378,5	199,8	178,6	227,5	118,3	109,2	151,0	81,6	69,5
TOTAL	2015	394,9	204,5	190,5	242,1	123,2	118,8	152,9	81,2	71,6
	2018	414,2	213,6	200,6	255,3	129,5	125,8	158,9	84,2	74,7
	2019	409,7	211,4	198,3	253,2	127,5	125,7	156,5	83,9	72,6

NA 1000 LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 1000 POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM	2010	9,8	10,7	9,0	9,7	10,6	8,9	10,0	10,9	9,2
TOTAL	2015	10,3	11,0	9,6	10,4	11,2	9,7	10,0	10,7	9,4
	2018	10,8	11,5	10,1	11,1	11,8	10,4	10,4	11,0	9,7
	2019	10,7	11,4	10,0	11,0	11,7	10,4	10,2	11,0	9,5
0— 4 lata		0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8
w tym 0 lat ^a of which 0 ^a		3,8	3,9	3,6	3,7	3,9	3,5	3,9	3,9	3,8
5— 9		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10—14		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
15—19		0,4	0,5	0,2	0,3	0,4	0,2	0,4	0,6	0,2
20—24		0,6	0,9	0,2	0,6	0,8	0,3	0,6	0,9	0,2
25—29		0,7	1,1	0,3	0,7	1,1	0,3	0,7	1,1	0,2
30—34		1,0	1,5	0,4	0,9	1,4	0,4	1,0	1,7	0,3
35—39		1,3	2,0	0,6	1,3	1,9	0,6	1,4	2,3	0,6
40—44		2,0	3,0	1,0	2,0	2,9	1,1	2,0	3,1	0,9
45—49		3,3	4,7	1,8	3,2	4,6	1,9	3,3	4,9	1,6
50—54		5,4	7,8	3,0	5,3	7,6	3,0	5,5	8,1	2,8
55—59		8,6	12,5	4,9	8,4	12,2	5,0	9,0	12,9	4,8
60—64		13,4	19,2	8,2	13,0	18,7	8,4	13,9	20,0	7,8
65—69		19,7	28,5	12,5	19,0	27,5	12,7	20,9	30,3	12,2
70—74		27,1	38,0	19,0	26,5	36,8	19,2	28,2	40,4	18,6
75—79		40,9	55,9	31,6	40,1	54,1	31,6	42,4	59,1	31,8
80—84		66,3	86,7	55,8	63,6	82,4	54,0	71,2	94,4	59,2
85 lat i więcej and more		148,0	164,0	141,8	141,1	153,7	136,0	159,8	183,0	151,4

^a Na 1000 urodzeń żywych.
^a Per 1000 live births.

TABL. 19 (150). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a
 DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018					SPECIFICATION
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z liczby ogółem of total number		
						miasta urban areas	wieś rural areas	
na 100 tys. ludności			per 100 thousand population					
OGÓŁEM	982,6	1027,0^b	1078,3	1149,7	1011,4	1105,3	1037,5	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze w tym gruźlica układu oddechowego	7,3	5,0	4,8	5,5	4,0	5,5	3,7	Infectious and parasitic diseases of which tuberculosis of the respiratory system
Nowotwory	249,4	274,3	284,5	320,0	251,2	307,6	249,6	Neoplasms
w tym nowotwory złośliwe	240,4	261,6	263,9	297,9	232,1	285,6	231,3	of which malignant neoplasms
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	1,1	0,5	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9	Diseases of blood and blood- forming organs ^Δ
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	17,8	22,5	25,1	23,4	26,8	25,6	24,4	Endocrine, nutritional and metabolic diseases
w tym cukrzyca	16,9	21,5	23,5	21,8	25,0	23,8	23,0	of which diabetes mellitus
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	4,6	5,9	9,8	15,8	4,2	9,8	9,7	Mental and behavioural disorders
w tym spowodowane alkoholem	4,3	5,3	8,1	14,6	2,1	8,0	8,3	of which due to use of alcohol
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	13,3	14,1	17,0	15,9	18,0	19,0	13,9	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia	451,8	469,0	437,2	413,0	459,9	432,3	444,5	Diseases of the circulatory system
w tym:								of which:
choroba nadciśnieniowa	16,2	11,5	20,7	17,8	23,4	19,3	22,7	hypertensive diseases
choroba niedokrwienna serca	119,0	102,4	112,9	122,3	104,1	115,8	108,5	ischaemic heart diseases
choroby naczyń mózgowych	92,3	79,2	78,0	71,6	83,9	77,9	78,2	cerebrovascular diseases
choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych	87,7	88,4	93,7	72,0	114,0	88,6	101,3	diseases of arteries, arterioles and capillaries
w tym miażdżycy	81,5	82,0	87,0	63,6	108,9	81,0	96,0	of which atherosclerosis
Choroby układu oddechowego	50,2	63,1	71,7	81,7	62,4	75,6	65,9	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego	42,2	38,4	45,1	54,5	36,2	49,5	38,4	Diseases of the digestive system
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	9,2	4,1	5,4	6,5	4,3	6,1	4,2	of which fibrosis and cirrhosis
Choroby skóry i tkanki podskórnej	0,1	0,6	1,1	0,9	1,2	1,2	0,9	Diseases of the skin and subcutaneous tissue
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	1,2	1,5	1,5	0,9	2,0	1,6	1,2	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Choroby układu moczowo-płciowego	13,4	7,9	12,1	11,3	12,8	13,2	10,4	Diseases of the genitourinary system
Ciąża, poród i połóg	0,02	0,02	0,01	.	0,03	0,01	0,02	Pregnancy, childbirth and the puerperium
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,8	2,0	2,0	2,4	1,6	1,9	2,2	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,5	2,2	2,3	2,5	2,1	2,0	2,7	Congenital anomalies ^Δ
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	63,6	67,4	111,0	120,1	102,4	111,5	110,2	Symptoms and ill-defined conditions ^Δ
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	61,3	51,4	52,3	80,7	25,7	48,1	58,8	Injuries and poisonings by external cause
w tym:								of which:
wypadki komunikacyjne	11,8	9,2	9,6	15,1	4,4	7,5	12,6	transport accidents
samobójstwa	16,5	14,1	11,6	20,8	2,9	9,6	14,6	suicides

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Nie uwzględniono 480 zgonów z uwagi na brak opisu przyczyny zgonu.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision). ^b Excluding 480 deaths due to lack of description of causes of deaths.

TABL. 20 (151). ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
			na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM	4,98	4,00	3,85	3,60	4,21	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze	0,10	0,03	0,02	0,02	0,01	Infectious and parasitic diseases
w tym posocznica	0,08	0,01	—	—	—	of which septicaemia
Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów i układu krążenia	0,12	0,05	0,04	0,02	0,06	Diseases of the nervous system and the sense organs and the circulatory system
Choroby układu oddechowego	0,12	0,09	0,13	0,14	0,13	Diseases of the respiratory system
w tym zapalenie płuc	0,10	0,09	0,12	0,13	0,11	of which pneumonia
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,56	2,11	1,98	1,91	2,08	Conditions originating in the perinatal period
w tym:						of which:
zaburzenia związane z czasem trwa- nia ciąży i rozwojem płodu	1,65	1,70	1,04	1,02	1,05	disorders related to length of gesta- tion and fetal growth
zespół zaburzeń oddychania nowo- rodka i inne stany układu odde- chowego	0,41	0,14	0,15	0,13	0,17	respiratory disorders specific to the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	1,69	1,39	1,46	1,30	1,69	Congenital anomalies ^Δ
w tym:						of which:
wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego	0,21	0,12	0,07	0,05	0,10	congenital malformations of the ner- vous system
wrodzone wady serca	0,54	0,52	0,53	0,49	0,58	congenital malformations of heart
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	0,09	0,08	0,06	0,05	0,06	Injuries and poisonings by external cause
Pozostałe przyczyny zgonów	0,30	0,25	0,16	0,16	0,18	Other causes of deaths

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 21 (152). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total		Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Z liczby ogółem — samobójcy w wieku Of total number — suicidal persons by age					
		ogółem total	w tym doko- nane of which commit- ted			14 lat i mniej and less	15—19	20—29	30—49	50—69	70 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	2010	5456	4087	3178	2278	42	317	962	1899	1795	406
	2015	9973	5688	6299	3674	80	558	1965	3679	2899	692
	2018	11167	5182	7208	3959	179	775	2065	4455	2855	831
	2019	11961	5255	7645	4316	225	931	2204	4813	2864	913
W tym mężczyźni	2010	4480	3517	2493	1987	16	211	833	1604	1467	320
	2015	7972	4889	4838	3134	29	321	1601	3038	2358	541
	2018	8364	4471	5178	3186	35	328	1555	3572	2255	613
	2019	8782	4497	5297	3485	58	358	1600	3805	2268	685

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 22 (153). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mężczyźni Males						Kobiety Females					
	przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat life expectancy at age specified											
	0	1	15	30	45	60	0	1	15	30	45	60
OGÓŁEM 2010	72,1	71,5	57,6	43,3	29,7	18,3	80,6	80,0	66,1	51,3	36,8	23,5
TOTAL 2015	73,6	72,9	59,0	44,7	30,8	19,0	81,6	80,9	67,0	52,2	37,6	24,1
..... 2018	73,8	73,2	59,3	44,9	31,1	19,1	81,7	81,0	67,1	52,3	37,7	24,2
..... 2019	74,1	73,4	59,5	45,1	31,3	19,3	81,8	81,0	67,2	52,4	37,8	24,2
Miasta Urban areas	74,5	73,8	59,5	45,5	31,6	19,5	81,7	80,9	67,1	52,3	37,7	24,2
Wieś Rural areas	73,4	72,7	58,8	44,5	30,7	18,7	81,8	81,1	67,2	52,4	37,8	24,1

TABL. 23 (154). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	w wieku age		
					przed- produk- cyjnym pre- -working	produk- cyjnym working	

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM	2037,7	387,5	449,8	468,3	109,5	322,0	36,8	TOTAL
mężczyźni	946,0	181,0	211,2	219,7	55,8	152,0	11,9	males
kobiety	1091,6	206,6	238,6	248,6	53,8	170,0	24,9	females
Miasta:								Urban areas:
napływ ^a	1081,1	207,8	241,3	251,3	49,6	179,6	22,0	inflow ^a
mężczyźni	493,5	95,3	111,2	115,8	25,2	83,7	6,9	males
kobiety	587,6	112,5	130,1	135,5	24,4	95,9	15,2	females
odpływ ^b	1247,1	231,9	269,6	280,7	64,9	190,7	25,1	outflow ^b
mężczyźni	592,7	110,4	129,3	134,4	33,2	93,1	8,2	males
kobiety	654,4	121,5	124,5	146,3	31,8	97,6	16,9	females
Wieś:								Rural areas:
napływ ^a	956,5	179,7	208,5	217,0	59,9	142,4	14,7	inflow ^a
mężczyźni	452,5	85,6	100,0	103,9	30,6	68,3	5,1	males
kobiety	504,0	94,1	108,5	113,1	29,3	74,1	9,7	females
odpływ ^b	790,5	155,6	180,2	187,6	44,6	131,3	11,7	outflow ^b
mężczyźni	353,3	70,6	82,0	85,3	22,6	58,9	3,7	males
kobiety	437,2	85,1	98,2	102,3	22,0	72,4	8,0	females
Saldo migracji w miastach	-166,0	-24,1	-28,3	-29,4	-15,3	-11,1	-3,1	Net migration in urban areas
Mężczyźni	-99,2	-15,1	-18,0	-18,6	-8,0	-9,4	-1,3	Males
Kobiety	-66,8	-9,0	-10,3	-10,8	-7,4	-1,7	-1,8	Females

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

Saldo migracji w miastach	-1,4	-1,0	-1,2	-1,3	-3,9	-0,8	-0,6	Net migration in urban areas
Mężczyźni	-1,8	-1,4	-1,6	-1,7	-3,9	-1,3	-0,8	Males
Kobiety	-1,1	-0,7	-0,8	-0,9	-3,8	-0,3	-0,5	Females

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24 (155). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY^a**

Stan w dniu 31 grudnia

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Zameldowani na pobyt czasowy	695,3	593,9	499,0	485,1	Registered for temporary stay
miasta	477,5	397,4	330,3	323,3	urban areas
wieś	217,8	196,6	168,7	161,8	rural areas
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania	695,3	593,9	499,0	485,1	Temporarily absent from place of permanent residence
miasta	381,7	322,4	270,5	260,1	urban areas
wieś	313,6	271,6	228,5	225,0	rural areas
Saldo ludności czasowo obecnej w miastach	+95,8	+75,0	+59,8	+26,7	Net population temporarily present in urban areas

a Ponad 3 miesiące.

a More than 3 months.

TABL. 25 (156). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2018			2019		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M T O T A L									
Imigranci Immigrants	54499	35710	18789	68530	40366	28164	73135	42671	30464
Poniżej 18 lat	8915	4527	4388	15090	7830	7260	16446	8456	7990
Below the age of 18									
18—24	7725	6070	1655	5845	3306	2539	6139	3297	2842
25—29	14579	11449	3130	9330	5428	3902	9781	5799	3982
30—44	14579	8945	5634	24971	15685	9286	26648	16548	10100
45—59	6148	3378	2770	9620	6073	3547	10454	6524	3930
60 lat i więcej	2553	1341	1212	3674	2044	1630	3667	2047	1620
and more									
Emigranci Emigrants	41216	20773	20443	39586	22325	17261	39138	22678	16460
Poniżej 18 lat	6676	3486	3190	5830	3079	2751	5243	2758	2485
Below the age of 18									
18—24	4626	2630	1996	4465	2820	1645	4062	2658	1404
25—29	6745	3176	3569	4576	2428	2148	4739	2587	2152
30—44	13791	6718	7073	15400	8787	6613	15785	9295	6490
45—59	6843	3543	3300	6644	3887	2757	6846	4071	2775
60 lat i więcej	2535	1220	1315	2671	1324	1347	2463	1309	1154
and more									
Saldo migracji Net migration	+13283	+14937	-1654	+28944	+18041	+10903	+33997	+19993	+14004

TABL. 25 (156). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2018			2019		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
w tym NA POBYT STAŁY of which FOR PERMANENT RESIDENCE									
Imigranci	15246	9011	6235	15461	8489	6972	16909	9217	7692
Immigrants									
Poniżej 18 lat	5290	2649	2641	7323	3838	3485	8223	4246	3977
Below the age of 18									
18—24	1558	1132	426	631	317	314	660	326	334
25—29	2445	1791	654	1040	489	551	1075	535	540
30—44	3017	1899	1118	3622	2161	1461	3908	2355	1553
45—59	1911	1023	888	1544	944	600	1675	991	684
60 lat i więcej	1025	517	508	1301	740	561	1368	764	604
and more									
Emigranci	17360	7975	9385	11849	5951	5898	10726	5313	5413
Emigrants									
Poniżej 18 lat	2778	1436	1342	2015	1093	922	1665	885	780
Below the age of 18									
18—24	1945	1060	885	1506	1086	420	1319	952	367
25—29	2343	900	1443	1139	513	626	1057	486	571
30—44	5892	2499	3393	4337	1953	2384	4118	1840	2278
45—59	3256	1597	1659	1972	936	1036	1761	783	978
60 lat i więcej	1146	483	663	880	370	510	806	367	439
and more									
Saldo migracji	-2114	+1036	-3150	+3612	+2538	+1074	+6183	+3904	+2279
Net migration									

TABL. 26 (157). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG KONTYNETÓW I KRAJÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2019			SPECIFICATION
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
Imigranci	54499	35710	18789	73135	42671	30464	Immigrants
Afryka	808	671	137	960	761	199	Africa
Ameryka Południowa	231	132	99	380	242	138	South America
Ameryka Północna i Środkowa	4134	2513	1621	1714	1008	706	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	621	354	267	294	173	121	Canada
Stany Zjednoczone	3410	2092	1318	1227	706	521	United States
Australia i Oceania	311	187	124	150	94	56	Australia and Oceania
Azja ^a	4216	2432	1784	6878	4231	2647	Asia ^a

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy.

a Cyprus and Turkey were included in Europe.

TABL. 26 (157). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG KONTYNETÓW I KRAJÓW (dok.)**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2019			SPECIFICATION
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
Imigranci (dok.)							Immigrants (cont.)
Europa ^a	44784	29765	15019	63035	36322	26713	Europe ^a
w tym:							of which:
Unia Europejska ^b	37023	26194	10829	21080	12839	8241	European Union ^b
w tym:							of which:
Austria	876	570	306	609	368	241	Austria
Bułgaria	434	287	147	823	457	366	Bulgaria
Francja	1288	857	431	972	626	346	France
Hiszpania	1068	730	338	578	407	171	Spain
Holandia	2107	1702	405	1091	668	423	Netherlands
Irlandia	4008	3075	933	1062	595	467	Ireland
Niemcy	7527	5018	2509	5031	3063	1968	Germany
Wielka Brytania	14717	10836	3881	5809	3355	2454	United Kingdom
Włochy	1766	1068	698	1310	976	334	Italy
Białoruś	1041	439	602	3296	1750	1546	Belarus
Norwegia	743	570	173	601	323	278	Norway
Rosja	741	263	478	1518	676	842	Russia
Turcja	465	379	86	585	467	118	Turkey
Ukraina	4013	1436	2577	34965	19625	15340	Ukraine
Nieustalony kraj	15	10	5	18	13	5	Country unknown
Emigranci	41216	20773	20443	39138	22678	16460	Emigrants
Afryka	398	317	81	336	266	70	Africa
Ameryka Południowa	144	85	59	159	97	62	South America
Ameryka Północna i Środkowa	3795	1874	1921	1380	739	641	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	825	398	427	249	126	123	Canada
Stany Zjednoczone	2910	1436	1474	1077	578	499	United States
Australia i Oceania	285	142	143	142	78	64	Australia and Oceania
Azja ^a	1947	1073	874	3666	2208	1458	Asia ^a
Europa ^a	34634	17276	17358	33451	19286	14165	Europe ^a
w tym:							of which:
Unia Europejska ^b	29748	15185	14563	18735	10656	8079	European Union ^b
w tym:							of which:
Austria	724	361	363	765	430	335	Austria
Belgia	641	315	326	468	253	215	Belgium
Francja	1131	619	512	709	420	289	France
Hiszpania	685	360	325	447	271	176	Spain
Holandia	1588	960	628	1411	804	607	Netherlands
Irlandia	1831	1000	831	694	402	292	Ireland
Niemcy	10022	4742	5280	6677	3667	3010	Germany
Szwecja	754	389	365	489	294	195	Sweden
Wielka Brytania	9148	4878	4270	4263	2477	1786	United Kingdom
Włochy	1460	624	836	849	491	358	Italy
Białoruś	631	248	383	913	490	423	Belarus
Norwegia	688	425	263	581	388	193	Norway
Rosja	563	230	333	598	263	335	Russia
Ukraina	2259	753	1506	11618	6845	4773	Ukraine
Nieustalony kraj	13	6	7	4	4	—	Country unknown

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy. b Wielką Brytanię zaliczono do Unii Europejskiej.

a Cyprus and Turkey were included in Europe. b United Kingdom was included in European Union.

TABL. 27 (158). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	38138	37741	37185	36477	35668	34817	33951	T O T A L in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	6733	6500	5931	5568	5262	5079	4963	Pre-working age
mężczyźni	3458	3342	3052	2865	2708	2614	2554	males
kobiety	3274	3159	2880	2703	2554	2465	2409	females
Miasta	3760	3603	3232	2993	2808	2707	2647	Urban areas
mężczyźni	1930	1851	1661	1538	1443	1391	1360	males
kobiety	1830	1752	1571	1455	1365	1316	1287	females
Wieś	2973	2898	2700	2575	2454	2371	2317	Rural areas
mężczyźni	1528	1491	1391	1327	1265	1222	1194	males
kobiety	1445	1407	1309	1248	1189	1149	1123	females
W wieku produkcyjnym	22788	21892	21504	20715	19536	18036	16583	Working age
mężczyźni	12115	11584	11396	11114	10631	9935	9134	males
kobiety	10673	10308	10108	9601	8905	8101	7449	females
Miasta	13314	12601	12267	11701	10874	9851	8901	Urban areas
mężczyźni	6980	6570	6409	6197	5856	5375	4846	males
kobiety	6334	6031	5858	5504	5018	4476	4055	females
Wieś	9474	9291	9237	9014	8662	8185	7681	Rural areas
mężczyźni	5135	5014	4987	4917	4775	4559	4287	males
kobiety	4339	4277	4250	4097	3887	3625	3394	females
W wieku poprodukcyjnym	8617	9349	9750	10193	10870	11702	12404	Post-working age
mężczyźni	2887	3347	3554	3684	3955	4378	4876	males
kobiety	5730	6002	6196	6510	6915	7324	7529	females
Miasta	5643	6012	6120	6252	6553	6963	7277	Urban areas
mężczyźni	1852	2098	2162	2182	2302	2533	2805	males
kobiety	3791	3914	3958	4070	4250	4430	4472	females
Wieś	2975	3337	3630	3942	4317	4739	5127	Rural areas
mężczyźni	1036	1248	1392	1502	1653	1845	2071	males
kobiety	1939	2088	2238	2440	2664	2894	3056	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRO- DUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	67	72	73	76	83	93	105	NON-WORKING AGE POPULA- TION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52	58	58	59	63	70	81	Males
Kobiety	84	89	90	96	106	121	133	Females

^a Opracowana w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 stycznia 2014 r.); patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 204.

^a Calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid as of 1 January 2014); see general notes, item 4 on page 204.

TABL. 28 (159). REZYDENCI^a

Stan w dniu 31 grudnia

RESIDENT POPULATION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	38062,7	37967,2	37972,8	37958,1	T O T A L in thousands
mężczyźni w tysiącach	18429,7	18377,0	18380,4	18373,4	males in thousands
kobiety: w tysiącach	19633,0	19590,2	19592,4	19584,8	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106,5	106,6	106,6	106,6	per 100 males
Miasta: w tysiącach	23140,0	22889,7	22823,2	22798,7	Urban areas: in thousands
w % ogółem	60,8	60,3	60,1	60,1	in % of total
Wieś: w tysiącach	14922,7	15077,5	15149,6	15159,4	Rural areas: in thousands
w % ogółem	39,2	39,7	39,9	39,9	in % of total

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 203.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 203.

TABL. 29 (160). REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 grudnia

WORKING AND NON-WORKING AGE RESIDENT POPULATION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	38062,7	37967,2	37972,8	37958,1	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	7184,5	6847,1	6894,9	6913,2	Pre-working age
Miasta	3960,6	3828,1	3899,4	3920,3	Urban areas
mężczyźni	2028,9	1963,8	2001,0	2011,8	males
kobiety	1931,7	1864,2	1898,4	1908,5	females
Wieś	3223,9	3019,1	2995,4	2992,9	Rural areas
mężczyźni	1653,0	1550,1	1538,2	1537,0	males
kobiety	1570,8	1468,9	1457,3	1455,9	females
W wieku produkcyjnym	24435,5	23612,0	22909,6	22679,3	Working age
w tym w wieku mobilnym	15106,0	14865,8	14430,8	14234,2	of which of mobility age
Miasta	15057,5	14137,4	13540,4	13365,2	Urban areas
mężczyźni	7737,9	7374,7	7103,6	7017,3	males
w tym w wieku mobilnym	4584,1	4439,4	4275,1	4208,3	of which of mobility age
kobiety	7319,6	6762,7	6436,7	6348,0	females
w tym w wieku mobilnym	4552,1	4393,5	4230,4	4163,9	of which of mobility age
Wieś	9377,9	9474,6	9369,2	9314,1	Rural areas
mężczyźni	5053,7	5127,9	5080,3	5052,5	males
w tym w wieku mobilnym	3091,0	3119,1	3065,1	3032,3	of which of mobility age
kobiety	4324,2	4346,7	4288,9	4261,6	females
w tym w wieku mobilnym	2878,8	2913,7	2860,2	2829,7	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	6442,8	7508,1	8168,4	8365,6	Post-working age
Miasta	4121,9	4924,2	5383,4	5513,2	Urban areas
mężczyźni	1222,7	1517,7	1716,0	1779,2	males
kobiety	2899,2	3406,5	3667,4	3734,0	females
Wieś	2320,9	2583,9	2785,0	2852,4	Rural areas
mężczyźni	733,3	842,8	941,3	975,6	males
kobiety	1587,6	1741,1	1843,7	1876,8	females

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 203.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 203.

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** obejmują **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** — tabl. 1—3 oraz 11 i 20—22. W 2019 r. zbadano po ok. 26,7 tys. gospodarstw domowych w każdym kwartale, tj. po ok. 0,2% ogólnej ich liczby. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w **każdym tygodniu** w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego, z innych powodów), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
— w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

General notes

Economic activity of population

1. Data on **economic activity of population** include **household members aged 15 and more**. They are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)** — tables 1—3 as well as 11 and 20—22. In 2019, the survey covered approximately 26.7 thousand households in each quarter, i.e. about 0.2% of the total number. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and longer. The LFS results have been generalised on the basis of balances of the population aged 15 and more living in households.

2. The main criterion for dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

The economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **the employed** are persons who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, of any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting a family economic activity outside agriculture,

- formally had work but did not perform it (e.g. due to sickness, maternity leave, parental leave or vacation, due to other reasons), if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) **the unemployed** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- during the reference week were not employed,

- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane zawarte w tabl. 4—10 i 12—15 opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Dane zawarte w tabl. 11 opracowano na podstawie BAEL.

2. Dane o pracujących, z wyjątkiem tabl. 4—6 i 11, nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Informacje dla tych jednostek o pracujących według stanu w dniu 31 grudnia (tabl. 4—6) i na podstawie BAEL (tabl. 11) ujmują się w zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”. Szczegółowe informacje o zatrudnieniu żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w tych jednostkach podano w dziale „Organizacja państwa”.

3. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem danych dotyczących miejsc pracy: wolnych, nowo utworzonych, zlikwidowanych (tabl. 14) i kosztów pracy (tabl. 16), które opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 30.

4. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);

- during a four-week period (the last week being the reference week) were actively looking for work,
- were ready (able) to take up work during 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin it during a three-month period and were ready to take up this work.

The **economically inactive** are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

The **share of unemployed persons in the number of population** is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment

1. Data in tables 4—10 and 12—15 were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture). Data in the table 11 were compiled on the basis of the LFS.

2. Data regarding employed persons, excluding tables 4—6 and 11, do not include budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety. Information of those units regarding employed persons as of 31 December (table 4—6) and on the LFS basis (table 11) is given in item “employees hired on the basis of an employment contract” as well as in the section “Public administration and defence; compulsory social security”. Detailed information on the employment of professional soldiers as well as functionaries and civilian employees in these entities is given in the chapter “Organisation of the state”.

3. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprises method**, excluding data concerning: vacancies, newly created and liquidated jobs (table 14) and labour costs (table 16) which were compiled using the **local kind-of-activity unit method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 30.

4. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie — patrz ust. 8,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

5. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

6. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

7. Dane o przeciętnej liczbie pracujących wykazano po przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, z wyjątkiem pracodawców i pracujących na własny rachunek (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) oraz agentów.

8. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, tj. ujęto wszystkich pracujących niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

9. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrud-

- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture — see item 8,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents;
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

5. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

6. Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main workplace**.

7. Data regarding the average number of employed persons are given after converting part-time paid employees on full-time paid employees excluding employers and own-account workers (excluding private farms in agriculture) as well as agents.

8. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

The employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, i.e. included the whole number of employed persons independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing exclusively or mainly for their own needs).

The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

9. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid

nionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;

- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

10. Do osób wykonujących pracę nakładczą zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

11. Do agentów zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi); osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy; osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitacyjne.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

employees in the main workplace without converting them into full-time paid employees;

- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

10. Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

11. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employer or the employee (including group dismissals); persons who have retired or been granted a disability pension; persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

13. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find persons willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Wolne miejsca pracy zgłoszone przez pracodawcę do urzędów pracy to miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

14. Koszty pracy stanowią sumę wynagrodzeń brutto (tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe, płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz pozapłacowych wydatków (składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe opłacane przez pracodawcę, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wydatki na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr, bezpieczeństwo i higienę pracy, delegacje służbowe czy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) oraz pozostałe wydatki, obejmujące m.in. wydatki przeznaczone na werbunek, rekrutację i nabór kadr, wydatki na dojazdy do pracy pracowników.

Job vacancies reported by the employer to a labour office are jobs that have been reported by the employer to the labour office in order to find a suitable employee and are actually unfilled on reference day.

14. Labour costs are defined as the sum of gross wages and salaries (i.e. including deductions for personal income tax and contributions to compulsory social security — retirement, other pension and sickness, paid by the insured employee) as well as non-wage related expenditures (contributions to retirement, other pension and accident insurance paid by the employer, contributions to the Labour Fund and to the Guaranteed Employee Benefits Fund, expenditures on improving skills, training and retraining personnel, improving safety and health at work, business trips or company social benefit fund) as well as other expenditures including among others expenditures intended for recruitment of staff, expenditures on employees' commuting.

Bezrobotnie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. Długotrwałe bezrobotni zarejestrowani to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2019 item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

2. Registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

3. The registered long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

4. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o **bezrobotnych na podstawie BAEL** podano w części „Aktywność ekonomiczna ludności” na str. 230.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzajów działalności.**

3. **Za wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;

4. **Registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

5. Information regarding **unemployed persons on the LFS basis** is given in the part "Economic activity of the population" on page 230.

Working conditions

1. Information on accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the "Statistical accident report".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using **the local kind-of-activity unit method.**

3. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated **equally to an accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during training within the scope of the national self-defence;
- 3) when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

- 1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;

- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

7. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

- 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detention;
- 3) exercising a mandate of a Deputy or Senator who receives salaries;
- 4) serving a mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) doing — on the basis of appointment issued by powiat labour office or other supervising entity — training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
- 6) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of typical activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

4. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

6. Accidents at work are classified, i.a. according to **contact-modes of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, employee's incorrect action). Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injuries have been grouped according to the Eurostat recommendations.

7. Incidence rate is the number of persons injured per 1000 persons employed. To calculate the ratio, the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 December, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

8. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

9. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1367).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

8. Information regarding **persons exposed to risk factors at work** is compiled on the basis of an annual report on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); "Education" (only tertiary education); "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities); "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1000 paid employees.

9. Disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the physical health risk factors occurring in the work environment or the nature of performed work.

Occupational diseases have been reported pursuant to the Regulation of the Council of Ministers of 30 June 2009 (Journal of Laws 2013 item 1367).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December from the year preceding the surveyed year was used to calculate the ratio per 100 thousand employees.

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of population

 TABL. 1 (161). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ — na podstawie BAEL**
 ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019				
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters			
					I	II	III	IV
LUDNOŚĆ w tys. POPULATION in thousands	30955	30962	30429	30283	30305	30285	30274	30266
Mężczyźni Men	14823	14816	14535	14458	14470	14460	14454	14450
Kobiety Women	16133	16146	15895	15824	15835	15825	15820	15816
Aktywni zawodowo Economically active persons	17123	17388	17143	17019	16940	17031	17151	16953
mężczyźni men	9446	9569	9440	9398	9319	9380	9477	9417
kobiety women	7677	7820	7703	7620	7621	7651	7674	7536
Pracujący Employed persons	15473	16084	16484	16461	16274	16484	16619	16467
mężczyźni men	8566	8867	9077	9115	9001	9084	9204	9171
kobiety women	6908	7217	7407	7346	7273	7399	7415	7297
Bezrobotni ^a Unemployed persons ^a	1650	1304	659	558	666	548	532	486
mężczyźni men	881	701	363	284	318	296	273	247
kobiety women	769	603	296	274	348	251	259	239
Bierni zawodowo Economically inactive persons	13832	13574	13286	13264	13365	13254	13124	13313
Mężczyźni Men	5376	5248	5095	5060	5151	5079	4977	5033
Kobiety Women	8456	8326	8191	8204	8214	8174	8146	8280

 a Osoby w wieku 15—74 lata.
 a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (162). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE 2019 R. — na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE IN THE 4th QUARTER OF 2019 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons				Bierni zawodowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wska- źnik zatrud- nienia Em- ploy- ment rate	Stopa bez- robocia Unem- ploy- ment rate	Udział bezro- bot- nych ^a w lud- ności Share of unem- ployed per- sons ^a in the popu- lation
		ogółem grand total	pracujący employed		bezro- botni ^a unem- ployed ^a					
			razem total	w tym w peł- nym wyma- rzu czasu pracy of which full-time employ- ed						
w tys. in thousands						w % in %				
OGÓŁEM	30266	16953	16467	15362	486	13313	56,0	54,4	2,9	1,6
TOTAL										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	21113	16299	15819	14947	480	4814	77,2	74,9	2,9	2,3
15—24 lata	3497	1220	1124	956	96	2277	34,9	32,1	7,9	2,7
25—34	4918	4140	4007	3821	133	778	84,2	81,5	3,2	2,7
35—44	5653	4943	4836	4607	107	710	87,4	85,5	2,2	1,9
45—54	4520	3775	3685	3517	90	745	83,5	81,5	2,4	2,0
55 lat i więcej	11679	2876	2815	2462	60	8803	24,6	24,1	2,1	0,5
and more										
Mężczyźni	14450	9417	9171	8802	247	5033	65,2	63,5	2,6	1,7
Men										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	11247	9175	8931	8654	244	2072	81,6	79,4	2,7	2,2
15—24 lata	1796	691	639	573	52	1105	38,5	35,6	7,5	2,9
25—34	2513	2351	2294	2250	57	162	93,6	91,3	2,4	2,3
35—44	2855	2688	2639	2589	49	167	94,2	92,4	1,8	1,7
45—54	2250	1966	1918	1863	49	284	87,4	85,2	2,5	2,2
55 lat i więcej	5036	1721	1681	1527	40	3315	34,2	33,4	2,3	0,8
and more										
Kobiety	15816	7536	7297	6560	239	8280	47,6	46,1	3,2	1,5
Women										
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	9866	7124	6888	6293	236	2742	72,2	69,8	3,3	2,4
15—24 lata	1700	528	484	383	44	1172	31,1	28,5	8,3	2,6
25—34	2405	1789	1713	1571	76	616	74,4	71,2	4,2	3,2
35—44	2798	2255	2197	2018	58	543	80,6	78,5	2,6	2,1
45—54	2270	1809	1768	1654	41	461	79,7	77,9	2,3	1,8
55 lat i więcej	6643	1155	1134	935	21	5489	17,4	17,1	1,8	0,3
and more										

a Osoby w wieku 15—74 lata. b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.

a Persons aged 15—74. b Men aged 18—64, women aged 18—59.

TABLE 3 (163). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2019 R. — na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE
BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 4th QUARTER OF 2019 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons				Bierni zawo- dowo Eco- nomi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wska- źnik zatrud- nienia Em- plov- ment rate	Stopa bez- robocia Unem- plov- ment rate	Udział bezro- bot- nych ^a w lud- ności Share of unem- plov- ed per- sons ^a in the popu- lation
		ogółem grand total	pracujący employed		bezro- botni ^a unem- plov- ed ^a					
			razem total	w tym w peł- nym wymie- rzenie czasu pracy of which full-time employ- ed						
w tys. in thousands						w % in %				
OGÓŁEM	30266	16953	16467	15362	486	13313	56,0	54,4	2,9	1,6
TOTAL										
wykształcenie: education:										
Wyższe	7595	6078	5974	5628	104	1516	80,0	78,7	1,7	1,4
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	7339	4491	4367	4098	124	2847	61,2	59,5	2,8	1,7
Średnie ogólnokształcące	2979	1559	1494	1348	65	1420	52,3	50,2	4,2	2,2
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	7171	3970	3840	3598	130	3201	55,4	53,5	3,3	1,8
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	5183	854	791	691	63	4328	16,5	15,3	7,4	1,2
Lower secondary, primary and incomplete primary										
Mężczyźni	14450	9417	9171	8802	247	5033	65,2	63,5	2,6	1,7
Men										
wykształcenie: education:										
Wyższe	3101	2611	2573	2474	38	491	84,2	83,0	1,5	1,2
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	3686	2688	2627	2542	61	998	72,9	71,3	2,3	1,7
Średnie ogólnokształcące	1088	754	725	685	28	335	69,3	66,6	3,7	2,6
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	4300	2785	2705	2611	80	1515	64,8	62,9	2,9	1,9
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	2274	580	541	491	39	1694	25,5	23,8	6,7	1,7
Lower secondary, primary and incomplete primary										
Kobiety	15816	7536	7297	6560	239	8280	47,6	46,1	3,2	1,5
Women										
wykształcenie: education:										
Wyższe	4493	3468	3402	3154	66	1026	77,2	75,7	1,9	1,5
Tertiary										
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	3653	1803	1741	1556	63	1849	49,4	47,7	3,5	1,7
Średnie ogólnokształcące	1891	806	769	663	36	1085	42,6	40,7	4,5	1,9
General secondary										
Zasadnicze zawodowe	2871	1185	1135	987	51	1686	41,3	39,5	4,3	1,8
Basic vocational										
Gimnazjalne, podstawowe i nie- pełne podstawowe	2908	274	251	200	24	2634	9,4	8,6	8,8	0,8
Lower secondary, primary and incomplete primary										

a Osoby w wieku 15—74 lata.
a Persons aged 15—74.

Pracujący Employment

TABL. 4 (164). **PRACUJĄCY**¹
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS¹
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	2010	2015	2018	2019
	w tys. in thousands			
OGÓŁEM	14106,9	14829,8	15949,7	16120,6
TOTAL	14106,9	14829,8	15949,7	16120,6
o				
k	6513,3	6996,7	7468,8	7536,1
sektor publiczny	3570,7	3343,6	3403,7	3423,4
public sector	3570,7	3343,6	3403,7	3423,4
o				
k	2069,4	2023,9	2082,2	2104,4
sektor prywatny	10536,2	11486,2	12546,0	12697,1
private sector	10536,2	11486,2	12546,0	12697,1
o				
k	4443,9	4972,8	5386,6	5431,7
w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie	328,7	325,5	334,8	337,6
obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego	328,7	325,5	334,8	337,6
in budgetary units conducting activity within the scope of national	63,9	68,9	73,5	74,9
defence and public safety	63,9	68,9	73,5	74,9
o				
k	63,9	68,9	73,5	74,9
poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w za-	13778,2	14504,3	15614,9	15783,0
kresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego	13778,2	14504,3	15614,9	15783,0
excluding budgetary units conducting activity within the scope of	6449,4	6927,8	7395,3	7461,3
national defence and public safety	6449,4	6927,8	7395,3	7461,3
o				
k	6449,4	6927,8	7395,3	7461,3
W tym:				
Of which:				
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	10410,2	10854,8	11792,0	11963,8
employees hired on the basis of an employment contract	10410,2	10854,8	11792,0	11963,8
o				
k	4938,1	5286,6	5713,0	5790,0
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	3641,8	3922,6	4110,6	4111,7
employers and own-account workers	3641,8	3922,6	4110,6	4111,7
o				
k	1563,3	1699,4	1748,1	1739,3
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ²	2216,2	2216,2	2216,2	2216,2
on private farms in agriculture ²	2216,2	2216,2	2216,2	2216,2
o				
k	1085,6	1085,6	1085,6	1085,6
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	1425,6	1706,4	1894,4	1895,5
excluding private farms in agriculture	1425,6	1706,4	1894,4	1895,5
o				
k	477,7	613,8	662,5	653,7
osoby wykonujące pracę nakładczą	1,5	0,7	0,6	0,4
outworkers	1,5	0,7	0,6	0,4
o				
k	0,9	0,4	0,4	0,2
agenci	9,6	9,3	6,4	5,7
agents	9,6	9,3	6,4	5,7
o				
k	7,3	7,0	4,7	4,1

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 231. 2 Dane szacunkowe.
 1 See general notes, item 2 on page 231. 2 Estimated data.

TABLE 5 (165). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	14106,9	14829,8	15949,7	16120,6	TOTAL
Sektor publiczny	3570,7	3343,8	3403,7	3423,4	Public sector
Sektor prywatny	10536,2	11486,2	12546,0	12697,1	Private sector
w tym własność:					of which:
prywatna krajowa	8903,3	9592,9	10443,5	10536,8	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^b	278,2	221,6	196,4	189,3	of which cooperatives ^b
zagraniczna	1365,4	1707,5	1980,8	2039,9	foreign ownership

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 231. b Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a See general notes, item 2 on page 231. b Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABLE 6 (166). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS
As of 31 December

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	14106,9	14829,8	15949,7	16120,6	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two	2376,1	2384,8	2382,9	2378,2	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	2326,8	2331,3	2324,2	2320,5	Crop and animal production, hunting ^Δ
w tym rolnictwo ^b	2326,2	2331,2	2324,0	2320,4	of which agriculture ^b
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	46,3	50,3	55,3	54,3	Forestry and logging
Rybacktwo	3,0	3,2	3,4	3,5	Fishing and aquaculture
Przemysł	2909,5	3003,8	3233,8	3261,5	Industry
Górnictwo i wydobywanie	173,0	148,0	138,6	140,1	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	121,9	90,8	81,9	82,1	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2436,5	2582,1	2811,8	2835,0	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	421,8	420,6	430,6	436,8	manufacture of food products
produkcja napojów	26,5	24,8	23,1	23,8	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	6,0	6,0	7,9	8,5	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	53,8	56,1	58,0	58,2	manufacture of textiles
produkcja odzieży	121,1	98,1	90,9	89,3	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ ...	27,6	26,1	26,0	24,3	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	127,2	129,4	132,7	136,4	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru poligrafia i reprodukcja zapisanych noś- ników informacji	54,4	59,8	67,1	68,2	manufacture of paper and paper products
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	45,5	52,4	55,8	56,8	printing and reproduction of recorded media
produkcja chemikaliów i wyrobów che- micznych	15,8	13,5	14,1	14,6	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	75,6	79,3	85,1	85,5	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	23,9	23,6	25,0	25,8	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	169,2	198,2	229,5	233,7	manufacture of rubber and plastic products

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 231. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

a See general notes, item 2 on page 231. b For private farms estimated data.

TABL. 6 (166). PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

As of 31 December

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	132,3	133,1	144,0	146,4	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	59,1	63,6	69,4	68,7	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	272,1	318,3	364,3	363,3	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	65,4	60,5	64,7	63,5	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	93,5	104,1	121,1	123,5	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	136,5	128,6	139,9	140,8	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	146,8	180,1	213,8	211,5	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	41,6	44,0	51,2	55,5	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	161,8	183,5	198,5	201,6	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	49,6	54,8	64,8	64,8	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	109,4	123,6	134,1	133,4	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	159,1	125,2	124,1	124,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	140,9	148,5	159,2	161,8	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	45,4	42,2	43,2	43,1	water collection, treatment and supply waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	865,2	840,0	967,0	997,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2189,1	2222,1	2360,9	2377,3	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	731,1	753,2	799,9	815,1	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	1232,9	1222,0	1275,4	1266,8	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ...	701,4	767,3	901,0	933,7	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	464,7	531,8	636,3	660,5	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	237,4	252,3	295,9	307,3	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	237,8	318,0	381,6	395,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	337,9	350,5	354,1	351,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	196,0	205,5	227,7	218,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	481,3	615,7	707,0	721,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	411,7	500,2	572,1	582,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	970,1	970,8	988,2	996,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1079,9	1137,8	1189,0	1205,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	764,4	842,0	908,9	910,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	148,4	146,1	157,3	160,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	200,7	272,9	322,3	323,0	Other service activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 231.

a See general notes, item 2 on page 231.

TABLE 7 (167). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
OGÓŁEM	13833,6	14055,8	15046,6	15275,2	TOTAL
sektor publiczny	3252,3	2937,3	2972,8	2996,9	public sector
sektor prywatny	10581,3	11118,5	12073,8	12278,3	private sector
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy w tym w sferze budżetowej ^b	9745,8 1645,1	9823,0 1564,1	10606,2 1594,4	10799,6 1607,1	Employees hired on the basis of an employment contract of which in the budgetary sphere ^b
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek ^c	3990,7	4139,0	4351,9	4388,7	Employers and own-account workers ^c
Osoby wykonujące pracę nakładczą	1,6	0,8	0,6	0,5	Outworkers
Agenci	51,6	50,4	47,3	46,8	Agents

a Przeciętne w roku. b Dane dotyczą: jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Annual averages. b Data concern: budgetary units, budgetary establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units. c For private farms in agriculture estimated data.

TABLE 8 (168). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I STATUSU ZATRUDNIENIA**
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND EMPLOYMENT STATUS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
OGÓŁEM	13833,6	14055,8	15046,6	15275,2	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2151,3	2148,4	2148,7	2145,1	Agriculture, forestry and fishing
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	144,9	145,1	147,5	145,1	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek w tym w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ^b	1994,4 1981,9	1993,3 1981,9	1993,2 1981,9	1992,7 1981,9	Employers and own-account workers of which on private farms in agriculture ^b
Przemysł	2913,7	2926,6	3143,0	3191,3	Industry
w tym:					of which:
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	2696,1	2705,6	2905,4	2951,4	employees hired on the basis of an employment contract
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	215,5	219,5	236,3	238,8	employers and own-account workers
Górnictwo i wydobywanie	175,2	150,1	134,2	135,4	Mining and quarrying
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	173,2	148,1	132,1	133,1	of which employees hired on the basis of an employment contract
Przetwórstwo przemysłowe	2437,9	2504,4	2731,5	2774,0	Manufacturing
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	2229,8	2294,9	2508,0	2548,7	of which employees hired on the basis of an employment contract
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	161,4	127,1	122,8	124,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	159,4	124,3	118,1	119,5	of which employees hired on the basis of an employment contract
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	139,2	145,0	154,5	157,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	133,7	138,3	147,2	150,1	of which employees hired on the basis of an employment contract
Budownictwo	924,0	847,2	952,1	996,6	Construction
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	674,4	592,8	640,5	661,8	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	249,5	254,4	311,5	334,7	Employers and own-account workers
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2217,5	2175,5	2282,8	2289,7	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	1598,7	1596,4	1726,4	1744,7	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	617,5	578,3	555,8	544,5	Employers and own-account workers

a Przeciętne w roku. b Dane szacunkowe.

a Annual averages. b Estimated data.

TABL. 8 (168). PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND EMPLOYMENT STATUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Transport i gospodarka magazynowa ...	729,8	763,4	875,6	907,2	Transportation and storage
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	582,5	609,6	709,1	745,4	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	147,3	153,8	166,5	161,8	Employers and own-account workers
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	243,2	236,9	265,1	276,7	Accommodation and catering^Δ
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	175,7	172,0	195,7	208,3	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	67,5	64,8	69,4	68,4	Employers and own-account workers
Informacja i komunikacja	255,7	317,6	382,6	405,6	Information and communication
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	195,3	229,2	267,5	283,1	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	60,3	88,4	115,1	122,5	Employers and own-account workers
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	351,3	341,0	339,1	336,7	Financial and insurance activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	281,7	268,4	268,1	267,2	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	59,7	63,7	65,0	64,0	Employers and own-account workers
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	180,5	188,2	208,2	205,2	Real estate activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	142,0	141,8	147,6	143,8	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	38,5	46,3	60,6	61,4	Employers and own-account workers
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	534,3	637,4	734,0	765,3	Professional, scientific and technical activities
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	328,4	374,3	427,3	448,6	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	205,9	263,1	306,7	316,7	Employers and own-account workers
Administrowanie i działalność wspierająca	407,2	469,7	563,2	557,3	Administrative and support service activities
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	353,8	401,9	480,3	472,3	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	53,4	67,8	82,9	85,0	Employers and own-account workers
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	683,3	660,0	662,6	667,4	Public administration and defence; compulsory social security
W tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	642,8	619,4	621,9	626,7	Of which employees hired on the basis of an employment contract
Edukacja	1079,9	1099,9	1150,3	1177,9	Education
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	1035,9	1046,5	1090,5	1115,8	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	44,0	53,4	59,8	62,1	Employers and own-account workers
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	802,8	845,1	898,8	906,3	Human health and social work activities
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	667,8	669,4	700,6	704,4	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	135,0	175,7	198,2	201,9	Employers and own-account workers
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	149,1	141,4	152,3	156,0	Arts, entertainment and recreation
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	130,3	120,9	126,7	130,1	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	18,8	20,5	25,6	25,8	Employers and own-account workers
Pozostała działalność usługowa	210,0	257,5	288,2	290,9	Other service activities
w tym:					of which:
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	95,5	129,7	151,1	150,9	Employees hired on the basis of an employment contract
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	83,4	96,0	105,3	108,4	Employers and own-account workers

a Przeciętne w roku.

a Annual averages.

TABL. 9 (169). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	9745,8	9823,0	10606,2	10799,6	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	144,9	145,1	147,5	145,1	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	104,8	102,9	100,5	98,8	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	37,8	40,0	44,7	43,8	Forestry and logging
Rybactwo	2,3	2,2	2,3	2,4	Fishing and aquaculture
Przemysł	2696,1	2705,6	2905,4	2951,4	Industry
Górnictwo i wydobywanie	173,2	148,1	132,1	133,1	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	124,5	93,9	79,1	79,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2229,8	2294,9	2508,0	2548,7	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	394,3	383,0	393,1	402,1	manufacture of food products
produkcja napojów	26,5	24,3	22,0	22,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	5,8	5,4	7,1	8,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	48,2	48,0	51,1	50,7	manufacture of textiles
produkcja odzieży	104,6	80,8	73,7	72,4	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	24,0	21,9	22,5	20,9	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	110,5	106,7	111,1	114,6	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	51,0	54,9	62,3	62,9	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	36,1	41,2	45,5	46,5	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	15,6	13,2	13,6	14,0	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	72,4	75,3	79,9	81,2	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	23,4	22,7	23,8	24,6	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	157,4	181,4	211,1	218,5	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	122,9	120,9	132,2	134,1	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	58,6	60,9	66,2	66,4	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	242,0	274,5	313,0	316,5	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	61,6	54,9	59,4	59,7	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	89,9	96,8	113,6	116,1	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	130,6	121,4	131,9	134,0	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	143,3	171,1	202,9	204,8	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	41,3	41,9	47,6	51,8	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	144,9	158,0	174,3	175,6	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	38,4	40,5	48,5	48,4	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	86,5	95,2	101,6	102,5	repair and installation of machinery and equipment

TABLE 9 (169). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE (dok.)**
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	159,4	124,3	118,1	119,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	133,7	138,3	147,2	150,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	44,7	40,7	41,9	41,5	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	54,0	60,1	66,3	68,1	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	674,4	592,8	640,5	661,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	1598,7	1596,4	1726,4	1744,7	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	602,2	595,2	650,5	659,5	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	845,9	846,4	900,6	902,7	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ...	582,5	609,6	709,1	745,4	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	362,3	398,4	476,9	504,0	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	175,7	172,0	195,7	208,3	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	195,3	229,2	267,5	283,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	281,7	268,4	268,2	267,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	142,0	141,8	147,6	143,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	328,4	374,3	427,3	448,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	353,8	401,9	480,3	472,3	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	642,8	619,4	621,8	626,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1035,9	1046,5	1090,5	1115,8	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	667,8	669,4	700,6	704,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130,3	120,9	126,7	130,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	95,5	129,7	151,1	150,9	Other service activities

TABL. 10 (170). PRACUJĄCY W PEŁNYM I NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY¹

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS ON A FULL- AND PART-TIME BASIS¹

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				
		pełnozatrudnieni full-time paid employees	niepełnozatrudnieni part-time paid employees	niepełnosprawni ² disabled persons ²	emeryci i renciści ³ retirees and pensioners ³	
		w tys. in thousands				
OGÓŁEM	2010 o	8611,4	7844,5	668,0	326,7	320,3
TOTAL	k	4214,6	3759,5	416,7	148,1	139,7
	2015 o	8935,1	8176,3	672,1	317,5	237,2
	k	4493,5	4011,8	448,2	157,0	99,1
	2018 o	9643,6	8901,5	668,6	344,9	286,0
	k	4823,5	4357,5	438,7	169,0	128,9
	2019 o	9789,0	9045,3	673,3	344,3	305,1
	k	4906,7	4440,6	440,1	170,6	141,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	o	95,2	71,7	15,7	0,8	2,1
Agriculture, forestry and fishing	k	33,3	19,8	11,2	0,3	0,9
Przemysł	o	2858,3	2766,2	73,5	89,4	63,7
Industry	k	936,0	894,2	36,0	37,3	21,9
górnictwo i wydobywanie	o	135,7	133,0	2,5	0,6	3,2
mining and quarrying	k	13,8	13,4	0,4	0,2	0,2
przetwórstwo przemysłowe	o	2455,2	2371,3	65,7	83,3	55,8
manufacturing	k	861,4	822,6	33,1	35,3	20,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	o	120,1	119,2	0,9	1,8	1,2
electricity, gas, steam and air conditioning supply	k	25,1	24,7	0,4	0,7	0,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	o	147,3	142,6	4,4	3,8	3,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	k	35,6	33,5	2,1	1,1	1,1
Budownictwo	o	461,1	430,1	23,0	4,8	11,5
Construction	k	65,5	57,5	6,2	1,2	1,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	o	1408,1	1280,6	113,1	33,7	28,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	k	794,8	701,0	88,9	18,0	15,0
Transport i gospodarka magazynowa	o	661,9	628,3	28,4	8,4	14,9
Transportation and storage	k	181,6	165,2	14,9	3,3	3,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	o	163,3	129,4	31,3	6,3	4,6
Accommodation and catering ^Δ	k	105,9	85,3	19,5	3,7	2,7
Informacja i komunikacja	o	262,4	248,6	13,3	2,8	2,0
Information and communication	k	105,2	98,3	6,8	1,3	0,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	o	274,9	239,7	29,9	3,3	3,1
Financial and insurance activities	k	181,6	159,7	17,9	2,2	2,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	o	139,8	104,8	34,8	4,5	7,9
Real estate activities	k	82,4	57,0	25,3	2,0	4,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	o	340,4	317,8	20,6	4,6	8,1
Professional, scientific and technical activities	k	195,6	182,3	12,6	2,7	3,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	o	461,6	407,4	53,1	108,0	57,8
Administrative and support service activities	k	208,2	178,3	29,5	41,3	16,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	o	658,4	636,7	21,7	23,0	13,6
Public administration and defence; compulsory social security	k	426,8	413,9	12,9	16,1	7,1

1 Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. 2 Osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.). 3 Pobierający jednocześnie świadczenia emerytalne lub rentowe.

1 Excluding economic entities employing up to 9 persons. 2 Persons recognised as disabled on the basis of the Law on Professional and Social Rehabilitation and Employment of Disabled Persons, dated 27 August 1997 (Journal of Laws 2020 item 426, with later amendments). 3 Receiving simultaneously retirement or other pension benefits.

TABL. 10 (170). **PRACUJĄCY W PEŁNYM I NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY¹ (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS ON A FULL- AND PART-TIME BASIS¹ (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number			
		pełno- zatrudnieni full-time paid employees	niepełno- zatrudnieni part-time paid employees	niepełno- sprawni ² disabled persons ²	emeryci i renciści ³ retirees and pen- sioners ³
		w tys. in thousands			
Edukacja	o 1144,5	1002,3	139,7	13,8	45,9
Education	k 908,8	806,3	100,7	9,9	28,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	o 689,9	638,5	49,7	35,5	34,0
Human health and social work activities	k 575,3	535,4	38,9	28,3	27,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	o 131,9	113,3	18,5	4,0	6,5
Arts, entertainment and recreation	k 82,7	69,3	13,4	2,4	3,8
Pozostała działalność usługowa	o 37,2	29,8	7,0	1,3	1,2
Other service activities	k 23,1	17,3	5,5	0,7	0,6

1—3 Notki patrz na str. 249.

1—3 See footnotes on page 249.

TABL. 11 (171). **PRACUJĄCY WEDŁUG CZASU PRACY — na podstawie BAEL**

EMPLOYED PERSONS BY WORK TIME — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. Total in thou- sands	Pracujący — w % ogółem — którzy w badanym tygodniu Employed persons — in % of total — who during the reference week					Przeciętna liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu Average number of hours worked during the reference week
		nie pra- cowali, ale po- siadali pracę did not work but had a job	przepracowali worked				
			1—19 godzin hours	20—29	30—39	40—49	

PRZECIĘTNE W ROKU
ANNUAL AVERAGES

OGÓŁEM	2010	15473	5,6	4,1	6,3	9,4	61,3	13,3	39,5
TOTAL	2015	16084	6,0	2,7	6,0	10,0	63,4	11,9	39,4
	2018	16484	7,0	3,6	6,5	10,5	62,6	9,8	38,5
	2019	16461	6,8	3,4	6,3	11,0	63,2	9,3	38,4

IV KWARTAŁ 2019 R.
4th QUARTER OF 2019

OGÓŁEM	16467	5,8	4,2	6,8	14,5	60,2	8,5	37,6
TOTAL								
Pracownicy najemni ^a	13190	6,4	3,6	6,2	14,8	64,3	4,7	37,3
Paid employees ^a								
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek ^b	2918	3,5	5,6	8,0	13,0	44,6	25,3	39,5
Employers and own-account work- ers ^b								
w tym pracodawcy	664	3,6	3,0	5,9	9,9	45,5	32,1	42,2
of which employers								
Pomagający członkowie rodzin	360	2,8	13,1	18,6	15,6	36,4	13,5	33,4
Contributing family workers								

^a Dane dotyczą zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, umowy ustnej, umowy cywilnoprawnej oraz osób wykonujących pracę nakładczą. ^b Łącznie z agentami pracującymi na podstawie umów agencyjnych i umów-zleceń oraz członkami spółdzielni produkcji rolnej.

^a Data concern employees hired on the basis of an employment contract, verbal agreement, civil law contract as well as outworkers. ^b Including agents working on the basis of agency and order agreements as well as members of agricultural production cooperatives.

TABL. 12 (172). PRZYJĘCIA DO PRACY^aHIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	Z liczby ogółem Of grand total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	SPECIFICATION	
		kobiety women	podjęcie pierwszej pracy for the first time		powroty z urlo- pów wychowaw- czych returning from child- -care leaves			
			razem total	w tym absol- wencji ^b of which school- -leavers ^b				
w tys. in thousands								
OGÓŁEM	2010	1614,5	672,0	224,3	168,0	37,0	TOTAL	
	2015	1804,0	791,1	275,9	175,6	19,0	22,3	
	2018	2295,7	1021,4	362,1	167,3	26,0	26,3	
	2019	2188,8	989,4	330,1	158,5	24,3^c	24,5	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		11,5	3,3	1,7	1,2	0,1	17,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		567,6	185,8	72,4	40,9	4,6	20,6	Industry
górnictwo i wydobywanie		14,2	1,4	1,0	0,8	0,0	10,6	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		519,1	176,3	67,8	38,0	4,3	22,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		9,5	2,6	0,8	0,6	0,1	7,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		24,8	5,4	2,7	1,5	0,2	17,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		137,1	14,4	13,1	6,2	0,3	32,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		362,0	200,2	64,6	31,0	5,9	28,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		172,6	38,7	24,9	12,6	1,1	28,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		55,2	34,2	11,5	4,3	0,5	44,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		62,8	26,2	10,0	7,3	0,7	26,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		54,6	34,6	6,4	4,7	1,9	22,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		18,9	10,0	1,9	1,0	0,2	17,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		84,8	47,3	14,3	9,6	1,2	27,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		331,5	143,2	64,8	9,0	0,6	80,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		84,4	55,7	11,2	9,2	2,8	12,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		119,5	97,5	11,2	6,9	2,1	12,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		98,4	81,8	17,0	12,3	2,0	15,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		20,1	11,9	3,5	2,0	0,3	17,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		7,8	4,5	1,7	0,5	0,1	25,3	Other service activities

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim i zasadniczym zawodowym. c W tym 22,3 tys. kobiet.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b With tertiary, post-secondary, secondary and basic vocational education. c Of which 22.3 thousand women.

TABL. 13 (173). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
 TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %	SPECIFICATION
		kobiety women	zwolnienia w drodze wy- powiedzenia terminated due to dissolution of an employ- ment contract		przenie- sienia na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabil- itację retired or granted disability pension or due to rehabili- tation		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pracow- nika by em- ployee			
w tys. in thousands							
OGÓŁEM 2010	1557,8	648,5	272,2	149,5	66,8	19,5	TOTAL
2015	1666,4	691,4	228,6	212,6	98,3	20,6	
2018	2101,9	927,0	146,2	309,9	136,8	23,9	
2019	2026,5	894,5	156,1	299,9	126,6	22,6	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12,0	3,2	0,9	1,1	1,5	17,8	Agriculture, forestry and fish- ing
Przemysł	528,8	169,4	47,1	79,2	36,7	19,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	14,4	1,0	0,8	1,4	4,0	10,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	482,1	160,9	44,1	74,5	26,1	20,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10,4	2,6	0,7	0,9	3,5	8,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ	22,0	4,8	1,5	2,3	3,1	15,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	127,0	10,6	8,7	14,3	3,6	30,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	330,9	184,5	32,2	60,4	7,9	25,9	Trade; repair of motor ve- hicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	149,8	30,1	12,4	19,7	8,8	24,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ	49,8	30,7	3,4	9,2	1,1	39,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	52,2	20,8	4,0	19,5	0,7	21,5	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	57,1	37,8	6,8	13,7	2,3	23,5	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	18,2	9,4	1,5	2,9	3,4	17,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	69,5	37,7	4,9	21,2	2,6	22,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	331,7	140,2	16,7	20,9	3,8	80,6	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	79,3	50,0	3,1	8,4	15,4	12,0	Public administration and def- ence; compulsory social security
Edukacja	104,9	81,4	8,7	11,0	19,7	10,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	89,0	72,7	4,2	14,5	16,2	14,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17,6	10,3	1,0	2,5	2,6	15,5	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługo- wa	8,7	5,5	0,6	1,6	0,2	28,3	Other service activities

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABLE 14 (174). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
 VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca pracy w tys. Jobs in thousands					SPECIFICATION
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a newly created ^a	zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym of which				
		nowo utworzone newly created	zgłoszone do urzędów pracy reported to labour offices			
OGÓŁEM						TOTAL
2010	58,9	15,1	.	609,3	456,5	
2015	63,9	15,8	.	595,8	317,6	
2018	139,2	29,9	.	717,8	300,5	
2019	125,4	28,4	18,0	674,8	314,1	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,3	0,0	0,0	5,4	3,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	29,2	5,1	5,2	115,6	56,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	0,3	0,1	0,1	1,2	0,6	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	27,7	4,9	4,9	108,3	53,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	0,4	0,0	0,0	1,4	0,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	0,8	0,1	0,2	4,7	1,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	20,6	3,3	4,1	88,7	37,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19,2	5,8	3,1	160,7	85,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	10,9	1,9	0,9	55,3	24,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,9	0,9	0,6	31,0	12,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6,3	2,8	0,1	28,0	11,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,6	0,7	0,1	10,5	6,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1,9	0,5	0,1	7,7	4,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,7	2,0	0,1	36,5	16,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4,1	1,5	0,3	38,0	18,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5,5	0,7	0,5	11,2	4,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3,3	0,8	0,8	46,7	18,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6,0	0,6	1,1	19,8	5,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,5	1,7	0,6	9,3	2,2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	1,6	0,2	0,1	10,3	5,7	Other service activities

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 15 (175). STRAJKI
STRIKES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba strajków	79	14	7	9835 ^a	Number of strikes
Strajkujący:					Employees on strike:
w liczbach bezwzględnych	13910	19056	2043	228189 ^a	in absolute numbers
w % zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki	42,0	63,7	22,4	57,2	in % of paid employees in entities in which strikes occurred
w % ogółu zatrudnionych	0,14	0,19	0,02	2,11	in % of total of paid employees
w tym pracownicy na stanowiskach robotniczych:					of which employees in manual la- bour positions:
w liczbach bezwzględnych	7881	16433	1072	9034	in absolute numbers
w % pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych w jednostkach, w których wystą- piły strajki	46,9	75,0	31,6	21,5	in % of paid employees in manual labour positions in entities in which strikes occurred
Liczba dni roboczych nieprzepracowa- nych w związku z uczestnictwem w strajkach:					Number of working days lost due to participation in strikes:
w liczbach bezwzględnych	14676	108206	3665	1839859	in absolute numbers
w tym przez pracowników na sta- nowiskach robotniczych	6091	98902	1183	80082	of which by employees in manual labour positions
na 1 zatrudnionego w jednostkach, w których wystąpiły strajki	0,44	3,61	0,40	4,61	per paid employee in entities in which strikes occurred

a W tym odpowiednio 9673 strajki i 223,0 tys. strajkujących w sekcji „Edukacja”.

a Of which respectively 9673 strikes and 223.0 thousand employees on strike in the section "Education".

TABL. 16 (176). **KOSZTY PRACY**^a
LABOUR COSTS^a

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) per paid employee (monthly averages)				na 1 godzinę przepracowaną per hour worked			
	w zł in PLN							
OGÓŁEM TOTAL	4388,31	5348,81	6150,58	6592,30	31,38	37,51	43,63	46,72
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4673,32	6271,32	6748,34	7104,71	30,93	41,32	45,50	47,77
Przemysł Industry	4304,87	5276,57	6142,52	6556,35	29,47	35,51	41,95	44,76
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	7502,98	9109,76	10268,27	10961,55	53,26	62,63	70,99	75,91
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3842,91	4836,50	5766,65	6168,80	26,19	32,41	39,27	42,02
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	6932,31	8686,85	9750,28	10227,34	48,79	61,21	69,06	72,03
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	4164,40	4936,58	5554,78	5884,14	28,17	33,43	38,09	40,20
Budownictwo Construction	4085,99	4860,07	5680,59	6033,03	27,20	31,80	37,60	39,94
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3735,36	4629,82	5483,14	5882,07	25,50	31,19	37,45	40,25
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4222,08	5065,21	5774,30	6136,63	28,86	33,83	38,88	41,25
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2792,43	3412,65	4180,75	4479,93	18,95	22,53	27,77	29,76
Informacja i komunikacja Information and communication	7993,13	9320,63	11001,53	11503,91	54,87	63,20	75,51	78,94
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6929,74	8527,18	9657,99	10118,47	48,76	59,28	67,82	71,29
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	4432,40	5465,93	6287,88	6694,13	30,60	37,73	43,88	46,39
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activities	6268,98	7644,05	8585,89	9123,60	43,41	51,76	58,97	62,45
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... Administrative and support service activities	3067,53	3889,42	4559,44	4943,58	19,98	25,68	31,04	33,45
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compul- sory social security	5067,58	6075,57	6771,11	7286,29	36,01	42,56	48,12	51,61
Edukacja Education	4354,36	5387,56	5756,47	6255,02	43,58	50,77	54,36	58,95
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4011,41	4568,69	5606,16	6168,69	28,88	32,17	39,96	43,87
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3871,50	4543,41	5316,83	5612,17	27,17	31,43	37,33	39,37
Pozostała działalność usługowa Other service activities	3448,77	4284,76	4875,74	5204,21	23,09	28,52	32,87	34,17

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane szacunkowe.
a Data concern entities employing more than 9 persons; estimated data.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 17 (177). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w końcu okresu

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

End of the period

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 — kwartały quarters				SPECIFICATION
				I	II	III	IV	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w tys.	1954,7	1563,3	968,9	984,7	877,1	851,2	866,4	Total registered unemployed persons in thousands
w tym kobiety	1014,8	816,1	542,6	541,5	494,2	483,3	479,4	of which women
Z liczby ogółem — w tys. — bezrobotni:								Of total number — in thousands — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	405,1	250,1	129,5	123,1	112,5	114,4	110,2	previously not employed
absolwenci ^a	122,6	71,6	34,6	33,0	15,2	30,0	32,4	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	516,1	478,4	299,3	305,0	271,9	263,3	265,2	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	61,2	79,5	37,9	38,7	35,7	34,0	34,5	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b ...	906,3	880,3	507,2	497,2	459,9	432,5	432,4	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	326,6	217,3	153,3	157,2	141,3	132,4	142,5	possessing benefit rights
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	33,3	22,2	21,0	16,9	15,2	17,5	benefitting from social assistance
posiadający co najmniej jedno dziecko ^c	155,8	242,2	201,8	204,6	190,5	182,8	177,3	with at least one child ^c
niepełnosprawni	100,3	95,2	61,1	61,7	57,6	55,9	57,5	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	9,7	5,8	5,9	5,3	5,1	5,2	Registered unemployment rate in %
Oferty pracy w tys.	23,5	51,2	62,7	84,6	83,9	85,1	47,8	Job offers in thousands

a, b Patrz uwagi ogólne na str. 234: a — ust. 2, b — ust. 3. c W wieku: w 2010 r. — do 18 lat, od 2015 r. — do 6 lat (175,0 tys. osób w IV kwartale 2019 r.) lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 lat (2,3 tys. osób w IV kwartale 2019 r.).

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat) wyniósł: w 2010 r. — 7,9% (mężczyzn — 7,2% i kobiet — 8,6%) i odpowiednio: w 2015 r. — 6,5% (5,9% i 7,2%), w 2018 r. — 4,2% (3,5% i 5,0%), a w 2019 r. — 3,8% (3,2% i 4,4%).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b See general notes on page 234: a — item 2, b — item 3. c Aged: in 2010 — up to 18, since 2015 — up to 6 (175.0 thousand persons in the 4th quarter of 2019) or disabled child up to 18 (2.3 thousand persons in the 4th quarter of 2019).

N o t e. As of 31 December the share of registered unemployed persons in the working age population (men aged 18—64, women aged 18—59) amounted to: 7.9% (men — 7.2% and women — 8.6%) in 2010, and respectively: 6.5% (5.9% and 7.2%) in 2015, 4.2% (3.5% and 5.0%) in 2018 and 3.8% (3.2% and 4.4%) in 2019.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABLE 18 (178). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
 NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
 FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

LATA YEARS KWARTAŁY QUARTERS	Bezrobotni nowo zarejestrowani Newly registered unemployed persons				Bezrobotni wyrejestrowani Persons removed from unemployment rolls		
	ogółem total	z liczby ogółem of total number			ogółem total	z liczby ogółem of total number	
		kobiety women	dotychczas niepracujący previously not em- ployed	zwolnieni z przyczyn dotyczą- cych zakła- du pracy terminated for compa- ny reasons		kobiety women	z tytułu podjęcia pracy who took work
	w tys. in thousands						
2010	3042,0	1467,8	746,9	77,7	2979,8	1419,4	1183,3
2015	2368,8	1148,5	412,5	113,8	2630,6	1272,1	1283,9
2018	1662,1	828,9	223,9	55,2	1774,9	881,8	899,7
2019	1496,5	745,1	189,5	53,0	1599,0	808,3	794,6
I	414,4	199,8	45,9	14,6	398,6	201,0	195,1
II	322,0	156,8	40,3	12,1	429,6	204,1	203,9
III	382,6	203,2	55,1	12,9	408,5	214,0	202,1
IV	377,5	185,3	48,2	13,4	362,3	189,2	193,5

a W ciągu okresu.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABLE 19 (179). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA,
 CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
 DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2018		2019		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w tys. in thousands								

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM | 1954,7 | 1014,8 | 1563,3 | 816,1 | 968,9 | 542,6 | 866,4 | 479,4 | **TOTAL**

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

24 lata i mniej	428,3	231,6	236,8	128,7	118,6	72,4	106,1	63,5	24 and less
25—34	570,9	328,3	429,8	260,2	271,7	185,8	236,6	161,2	25—34
35—44	358,8	196,2	332,9	187,5	230,1	140,5	208,3	126,1	35—44
45—54	397,2	197,9	287,9	143,7	173,9	89,6	157,9	80,9	45—54
55 lat i więcej	199,6	60,9	275,9	96,0	174,6	54,3	157,4	47,7	55 and more

TABL. 19 (179). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2018		2019		SPECIFICATION
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	
	total	of which women	total	of which women	total	of which women	total	of which women	
w tys. in thousands									
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe	204,7	136,9	200,2	135,6	136,5	94,8	125,2	86,5	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	429,9	254,6	340,8	203,5	212,9	134,5	191,6	119,2	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	213,1	142,6	164,6	108,1	109,1	75,8	99,0	67,8	General secondary
Zasadnicze zawodowe	556,2	239,0	424,9	181,6	248,5	114,9	220,8	99,6	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	550,8	241,6	432,8	187,3	261,9	122,7	229,8	106,2	Lower secondary, primary and incomplete primary
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{a,b} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{a,b}									
3 miesiące i mniej	668,4	311,2	459,0	211,5	295,0	141,5	268,2	127,7	3 months and less
3— 6	357,5	192,3	235,3	125,7	144,0	80,6	134,7	74,6	3— 6
6—12	360,2	188,8	248,2	128,8	146,5	83,2	134,6	75,1	6—12
12—24	335,1	180,6	241,4	132,0	143,5	88,1	127,7	77,4	12—24
Powyżej 24 miesięcy	233,6	142,0	379,4	218,1	239,8	149,3	201,2	124,6	More than 24 months
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY ^b									
Bez stażu pracy	405,1	237,8	250,1	145,8	129,5	81,8	110,2	68,8	No work seniority
Ze stażem pracy:									With work seniority:
1 rok i mniej	295,4	169,0	278,5	160,2	190,3	117,3	171,4	104,9	1 year and less
1— 5	435,5	226,3	343,9	186,4	235,8	141,9	217,9	130,3	1— 5
5—10	259,2	133,3	227,0	120,0	151,0	86,5	134,8	75,8	5—10
10—20	288,8	145,9	238,1	118,3	146,5	73,9	130,6	64,3	10—20
20—30	207,5	83,8	163,4	65,6	85,1	32,5	74,0	27,7	20—30
powyżej 30 lat	63,1	18,6	62,3	19,8	30,7	8,6	27,4	7,6	more than 30 years

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. wśród bezrobotnych było 223,0 tys. osób (w tym 143,2 tys. kobiet) w wieku do 30 lat oraz 235,7 tys. osób (w tym 87,0 tys. kobiet) w wieku powyżej 50 lat.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 December 2019 among unemployed persons there were 223.0 thousand persons (of which 143.2 thousand women) aged up to 30 years as well as 235.7 thousand persons (of which 87.0 thousand women) aged more than 50 years.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 20 (180). PRZECIĘTNA W ROKU STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH — na podstawie BAEL

ANNUAL AVERAGE UNEMPLOYMENT RATE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL OF UNEMPLOYED PERSONS — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2018		2019		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w %				in %				

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	9,6	10,0	7,5	7,7	3,8	3,8	3,3	3,6	TOTAL
W tym w wieku produkcyjnym ^a	9,8	10,3	7,7	8,0	4,0	4,0	3,4	3,8	Of which in working age ^a
mobilnym	11,0	11,6	8,7	8,9	4,5	4,8	3,9	4,5	mobile
niemobilnym	7,6	7,7	5,9	6,1	2,9	2,7	2,4	2,4	non-mobile

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

15—24 lata	23,7	25,5	20,8	21,0	11,7	12,0	9,9	10,3	15—24
25—34	10,0	10,8	8,2	8,6	4,3	4,8	3,7	4,7	25—34
35—44	6,9	7,4	5,6	6,3	2,9	2,9	2,6	3,1	35—44
45—54	7,7	7,8	6,0	6,4	2,9	2,8	2,4	2,4	45—54
55 lat i więcej	6,5	6,0	5,1	4,5	2,5	1,8	2,2	1,9	55 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	5,0	5,3	4,0	4,3	2,0	2,0	2,0	2,2	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	9,0	9,9	6,9	8,0	3,7	4,7	3,0	3,8	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	13,4	14,1	10,4	11,0	5,4	5,6	4,9	5,5	General secondary
Zasadnicze zawodowe	11,1	12,8	9,2	10,4	4,7	5,2	3,8	4,9	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,3	17,4	16,8	17,2	9,8	8,9	8,3	9,6	Lower secondary, primary and incomplete primary

^a Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat; osoby w wieku mobilnym — 18—44 lata; niemobilnym: mężczyźni w wieku 45—64 lata, kobiety w wieku 45—59 lat.

^a Men aged 18—64, women aged 18—59; mobile aged persons — 18—44; non-mobile: 45—64 for men, 45—59 for women.

TABL. 21 (181). **BEZROBOTNI WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I CZASU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE 2019 R. — na podstawie BAEL**

UNEMPLOYED PERSONS BY PLACE OF RESIDENCE AND DURATION OF JOB SEARCH IN THE 4th QUARTER OF 2019 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women
	w tys. in thousands								
OGÓŁEM TOTAL	486	247	239	302	158	144	184	89	95
w tym zarejestrowani w urzędzie pracy of which registered in labour offices	246	121	125	140	70	70	106	50	55
w tym poszukujący pracy of which seeking work	448	223	225	275	141	134	173	82	91
Z liczby ogółem — według czasu poszukiwania pracy ^a : Of total number — by duration of job search ^a :									
1 miesiąc i mniej month and less	113	61	53	84	44	40	30	17	13
2— 3	132	67	65	80	42	38	52	25	26
4— 6	87	40	47	54	26	27	33	13	20
7—12	80	40	40	41	22	19	39	18	21
13—24	47	28	19	26	17	9	21	11	10
25 miesięcy i więcej months and more	26	11	15	17	6	11	9	5	.

a W przypadku osób, które miały przerwę w poszukiwaniu pracy wynoszącą co najmniej 4 tygodnie, czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia tej przerwy.

U w a g a. Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł dla: mężczyzn — 8,5 miesiąca, kobiet — 9,0 miesiąca.

a In the case of persons who have had a break in job search lasting at least 4 weeks, the period of job search is calculated from the moment of termination of that break.

N o t e. The average duration of job search was 8.5 months for men and 9.0 months for women.

TABL. 22 (182). **BEZROBOTNI^a W IV KWARTALE 2019 R. POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG WYKONYWANEGO ZAWODU W OSTATNIM MIEJSCU PRACY — na podstawie BAEL**UNEMPLOYED PERSONS^a IN THE 4th QUARTER OF 2019 PREVIOUSLY EMPLOYED BY OCCUPATION PERFORMED IN LAST JOB — on the LFS basis

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem Total			Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women			
	w tys. in thousands					
OGÓŁEM	346	177	169	220	126	TOTAL
w tym:						of which:
Specjaliści	30	13	17	25	5	Professionals
Technicy i inny średni personel	37	22	15	24	13	Technicians and associate professionals

a Bez osób, które miały przerwę w pracy dłuższą niż 8 lat.

a Excluding persons with the break in employment longer than 8 years.

TABL. 22 (182). **BEZROBOTNI^a W IV KWARTALE 2019 R. POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG WYKONYWANEGO ZAWODU W OSTATNIM MIEJSCU PRACY — na podstawie BAEL (dok.)**
 UNEMPLOYED PERSONS^a IN THE 4th QUARTER OF 2019 PREVIOUSLY EMPLOYED BY OCCUPATION PERFORMED IN LAST JOB — on the LFS basis (cont.)

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem Total			Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women			
	w tys. in thousands					
Pracownicy biurowi	35	13	22	27	9	Clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	81	17	64	54	27	Service and sales workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	58	53	5	29	29	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	29	20	9	15	14	Plant and machine operators, and assemblers
Pracownicy wykonujący prace proste	54	28	27	30	25	Elementary occupations

a Bez osób, które miały przerwę w pracy dłuższą niż 8 lat.

a Excluding persons with the break in employment longer than 8 years.

TABL. 23 (183). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

LATA YEARS KWARTAŁY QUARTERS	Bezrobotni, którzy Unemployed persons who				Liczba zgłoszonych ofert pracy Number of submitted job offers
	podjęli zatrudnienie took employment		rozpoczęli started		
	przy pracach interwencyj- nych in intervention works	przy robotach publicznych in public works	szkolenie i staż u pracodawcy training and employer sponsored traineeships	prace społecznie użyteczne social useful works	
	w tys. in thousands				
2010	42,9	74,6	479,5	67,6	1021,2
2015	44,5	37,3	253,9	45,0	1279,0
2018	37,9	27,1	154,3	23,7	1548,9
2019	35,4	18,2	136,0	19,8	1347,5
I	10,1	5,1	38,6	8,5	381,8
II	11,8	6,3	48,0	6,8	345,9
III	8,4	4,8	31,2	3,1	339,2
IV	5,1	2,0	18,2	1,4	280,6

a W ciągu okresu.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy Working conditions

TABL. 24 (184). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy ^b Of total number — persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	Z innym skut- kiem with other effect	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2010	94207	446	645	93116	1111	30636	55189	TOTAL
2015	87622	304	502	86816	1507	33052	48828	
2018	84304	211	527	83566	1645	32845	45104	
2019	83205	184	396	82625	816	34672	46630	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1015	10	19	986	6	339	652	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	33435	60	228	33147	194	12827	20074	Industry
górnictwo i wydobywanie	2407	19	10	2378	5	341	2005	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	28121	30	201	27890	180	11406	16285	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	646	2	3	641	—	209	428	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ	2261	9	14	2238	9	871	1356	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4743	44	41	4658	28	1432	3201	Construction
Handel; naprawą pojazdów sa- mochodowych ^Δ	10492	11	37	10444	123	4919	5290	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	7047	27	27	6993	64	2887	3984	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1220	1	2	1217	8	645	557	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	444	1	1	442	7	221	208	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	844	2	—	842	15	428	387	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	776	2	3	771	5	306	458	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	1175	3	4	1168	13	588	558	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^b	3575	7	16	3552	46	1549	1920	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	3511	5	8	3498	42	1642	1779	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja	4683	6	2	4675	56	2157	2405	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	9027	2	6	9019	197	4201	4505	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	748	3	—	745	6	319	403	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	470	—	2	468	6	212	249	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku; liczba poszkodowanych w wypadkach zaistniałych wynosiła w 2010 r. — 95,0 tys., tj. 8,22 na 1000 pracujących i odpowiednio: w 2015 r. — 86,2 tys., tj. 7,08 i w 2018 r. — 83,5 tys., tj. 6,09. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 236.

^a Registered in a given year; the number of persons injured in accidents amounted to 95.0 thousand in 2010, i.e. 8.22 per 1000 persons employed and respectively: 86.2 thousand in 2015, i.e. 7.08 and 83.5 thousand in 2018, i.e. 6.09. ^b Excluding persons injured in fatal accidents; see general notes, item 5 on page 236.

TABL. 24 (184). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy ^b Of total number — persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	z innym skut- kiem with other effect	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (incidence rate)									
OGÓŁEM	2010	8,15	0,04	0,06	8,05	0,10	2,65	4,77	TOTAL
	2015	7,19	0,02	0,04	7,13	0,12	2,71	4,01	
	2018	6,30	0,02	0,04	6,24	0,12	2,45	3,37	
	2019	6,06	0,01	0,03	6,02	0,06	2,53	3,40	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		8,60	0,08	0,16	8,36	0,05	2,87	5,53	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		10,30	0,02	0,07	10,21	0,06	3,95	6,18	Industry
górnictwo i wydobywanie		17,34	0,14	0,07	17,13	0,04	2,46	14,44	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		9,96	0,01	0,07	9,88	0,06	4,04	5,77	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		5,19	0,02	0,02	5,15	—	1,68	3,44	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ		14,09	0,06	0,09	13,94	0,06	5,43	8,45	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		4,83	0,04	0,04	4,75	0,03	1,46	3,26	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ		4,43	0,00	0,02	4,41	0,05	2,08	2,23	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		8,12	0,03	0,03	8,06	0,07	3,33	4,59	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4,04	0,00	0,01	4,03	0,03	2,14	1,85	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1,14	0,00	0,00	1,14	0,02	0,57	0,54	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa		2,39	0,01	—	2,38	0,04	1,21	1,10	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3,48	0,01	0,01	3,46	0,02	1,37	2,05	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		1,65	0,00	0,01	1,64	0,02	0,82	0,78	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		6,19	0,01	0,03	6,15	0,08	2,68	3,33	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...		3,53	0,01	0,01	3,51	0,04	1,65	1,79	Public administration and de- fence; compulsory social se- curity
Edukacja		3,91	0,01	0,00	3,90	0,05	1,80	2,01	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna		9,92	0,00	0,01	9,91	0,22	4,62	4,95	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4,70	0,02	—	4,68	0,04	2,01	2,53	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		1,46	—	0,01	1,45	0,02	0,66	0,77	Other service activities

a, b Notki patrz na str. 262.

a, b See footnotes on page 262.

TABL. 25 (185). WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which								
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry				budownictwo con- struction	handel; na- prawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i gospo- darka ma- gazy- nowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna human health and social work activ- ities
			razem total	w tym of which		prze- twór- stwo prze- mysło- we manu- factur- ing				
				górnictwo i wy- doby- wanie mining and quar- rying						
OGÓŁEM	2010	94207	1494	38057	3175	31734	9098	11822	6548	7826
TOTAL	2015	87622	1296	33545	2261	28351	5776	12006	6262	9312
	2018	84304	1143	33812	2244	28669	5247	10906	6885	8858
	2019	83205	1015	33435	2407	28121	4743	10492	7047	9027
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatura, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi	2914	22	1393	61	1243	121	279	133	268	
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals										
w tym z preparatami chemicznymi	718	8	443	15	407	28	56	20	56	
of which with chemicals										
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	84	1	40	13	13	16	3	3	6	
Drowned, buried, enveloped										
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt	25816	328	8279	480	6860	1476	2953	2524	3009	
Horizontal or vertical impact with or against a stationary object										
Uderzenie przez obiekt w ruchu	17626	241	8582	1074	6886	1239	2568	1537	724	
Struck by object in motion, collision with										
w tym przez:										
of which by:										
spadający obiekt	7416	90	3955	683	3034	579	1113	516	249	
falling object										
obracający się, poruszający się, transportowany obiekt, włączając pojazdy	3661	47	1694	99	1465	189	643	400	182	
moving or transported object										
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	15584	126	7473	222	6829	789	2127	503	2488	
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent										
w tym kontakt z przedmiotem ostrym	9333	49	4750	41	4504	431	1612	211	1155	
of which contact with sharp material agent										
Uwięzienie, zmiżdżenie	5871	78	3406	223	2994	377	777	330	230	
Trapped, crushed, etc.										
Obciążenie psychiczne lub fizyczne	12988	117	4048	328	3198	699	1679	1469	1629	
Physical or mental stress										
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego	11602	97	3624	293	2857	632	1539	1351	1433	
of which physical stress on the musculoskeletal system										
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	2291	101	203	6	93	23	104	548	669	
Bite, kick, etc. (human or animal)										
Pozostałe wydarzenia	31	1	11	—	5	3	2	—	4	
Other contact-modes										

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 25 (185). **WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which								
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities		
			razem total	w tym of which						
				górnictwo i wydobywanie mining and quarrying					przetwórstwo przemysłowe manufacturing	
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS										
OGÓŁEM TOTAL	2010	183880	3009	80697	7325	67042	19589	22709	11981	12469
	2015	173475	2583	71949	5285	60781	12499	24640	11606	15261
	2018	166881	2261	72892	5238	61955	10816	22776	12782	14116
	2019	165598	2032	72984	5505	61466	9736	21955	13175	14345
Niewłaściwy stan czynnika materialnego Inappropriate condition of the material agent		13901	157	6972	590	5782	812	1476	1191	879
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organisation of:										
pracy work		6927	79	3978	382	3282	495	792	369	419
stanowiska pracy workstation		9103	92	4642	421	3899	557	1411	549	564
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika Absence or inappropriate use of the material agent		11977	106	6363	444	5509	832	1829	730	705
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika Not using protective equipment		2635	21	1599	68	1411	143	392	151	64
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika Employee's inappropriate wilful action		11034	110	5876	539	4992	649	1917	735	393
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Employee's inappropriate mental and physical condition ^b		3039	37	1025	37	883	132	374	279	411
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika Employee's incorrect action		100730	1326	40800	2846	34377	5814	13059	8136	10212
Inne przyczyny Other causes		6252	104	1729	178	1331	302	705	1035	698

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse, etc.

TABL. 26 (186). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Według wydarzeń powodujących urazy By contact-modes of injuries							inne wydarzenia other events	
		upadek fall of		przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu persons run over, hit or caught by moving means of transport	pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń persons caught or hit by moving parts of machinery and equip- ment	uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta persons hit, crushed or bitten by animals	działanie impact of			
		osób per- sons	przedmiotów objects				skrajnych temperatur extreme temperatures	materiałów szkodliwych harmful materials		
OGÓŁEM	2010	16897	8569	1173	365	2173	2187	117	18	2295
TOTAL	2015	14380	6778	1138	257	1892	1782	82	31	2420
	2018	11861	5711	779	234	1459	1330	58	15	2275
	2019	10295	4975	674	145	1222	1236	60	8	1975
W tym wypadki śmiertelne	2010	89	9	8	34	9	3	1	2	23
Of which fatal accidents	2015	63	8	7	17	11	2	—	4	14
	2018	81	18	12	22	8	4	—	1	16
	2019	57	6	15	12	5	2	—	—	17

a Z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a For which one-off compensations were granted.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 27 (187). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zagrożenia Risks arising from							
		związane ze środowiskiem pracy work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous work		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery			
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey									
OGÓŁEM	2010	97,9	74,6	56,4	40,9	28,4	23,9	13,2	9,8
TOTAL	2015	86,5	66,9	49,8	36,3	23,5	20,4	13,2	10,2
	2018	77,2	59,9	45,2	33,4	18,8	15,8	13,1	10,7
	2019	72,9	56,0	42,6	30,8	18,3	15,5	12,0	9,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	77,9	50,0	48,3	30,4	14,1	9,8	15,4	9,8

a Notka patrz na str. 267.

a See footnote on page 267.

TABL. 27 (187). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenia Risks arising from					
			związane ze środowiskiem pracy work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous work		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
Przemysł Industry	126,6	95,8	79,8	58,1	27,3	22,2	19,5	15,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	388,2	213,8	284,4	148,9	70,2	45,3	33,6	19,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	113,5	89,6	72,2	56,0	23,6	19,5	17,8	14,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply	120,4	107,9	35,9	30,1	39,2	33,2	45,2	44,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	91,7	74,0	38,0	24,5	38,2	36,5	15,5	13,0
Budownictwo Construction	60,0	38,9	36,6	20,3	14,2	11,7	9,1	7,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	24,4	22,7	7,2	6,1	8,3	8,0	8,8	8,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	41,4	33,9	9,9	7,1	26,0	23,1	5,4	3,7
Informacja i komunikacja Information and communication	4,7	4,6	2,3	2,2	1,7	1,7	0,7	0,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	19,0	13,9	11,4	8,2	5,6	4,9	2,1	0,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	33,0	21,1	19,9	13,3	5,0	4,4	8,1	3,4
Edukacja Education	9,2	6,4	4,6	2,1	2,6	2,6	1,9	1,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	22,4	18,9	14,9	12,0	7,0	6,4	0,5	0,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	18,0	17,9	3,7	3,5	13,1	13,1	1,3	1,3

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 237.

a Employees listed only once by predominant factor; see general notes, item 8 on page 237.

TABL. 28 (188). **CHOROBY ZAWODOWE**
 OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thousand employees		
OGÓŁEM	2010	2933	28,3	TOTAL
	2015	2094	19,6	
	2018	2022	17,5	
	2019	2065	17,5	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	3	0,0	0,0	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc	453	3,8	3,8	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	31	0,3	0,3	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	1	0,0	0,0	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa	38	0,3	0,3	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	26	0,2	0,2	Extrinsic allergic alveolitis
Ostre uogólnione reakcje alergiczne	1	0,0	0,0	Acute generalised allergic reactions
Choroby płuc wywołane pyłem metali twardej	1	0,0	0,0	Lung diseases induced by hard metal dust
Alergiczny nieżyt nosa	19	0,2	0,2	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	268	2,3	2,3	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	2	0,0	0,0	Diseases caused by ionizing radiation
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	52	0,4	0,4	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	56	0,5	0,5	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	89	0,8	0,8	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	236	2,0	2,0	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	75	0,6	0,6	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type
Zespół wibracyjny	9	0,1	0,1	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	5	0,0	0,0	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	700	5,9	5,9	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 29 (189). DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY^aACTIVITY OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kontrole Inspections	Wydane decyzje Decisions issued					nakazujące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
		ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień ^b concerning correction of offences ^b			razem total	
			w tym of which				
			wstrzymania prac suspension of work	skierowania pracowników do innych prac ^c transfer of employees to other works ^c	wstrzymania eksploatacji maszyn suspension of machinery exploitation		
OGÓŁEM 2010	95273	346655	337278	9519	4902	8008	9377
TOTAL 2015	88308	309995	302721	7633	4384	9301	7274
..... 2018	80194	264131	258277	5857	2841	8785	5854
2019	73341	252161	246005	6216	3076	8074	6156
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1260	5919	5905	70	112	167	14
Przemysł Industry	14113	75081	73276	1206	648	3608	1805
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	335	1982	1973	55	13	86	9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	12638	67577	65842	1068	574	3349	1735
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	217	551	536	15	6	17	15
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	923	4971	4925	68	55	156	46
Budownictwo Construction	13121	61982	61235	4329	1934	3221	747
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	18814	55053	53896	254	191	533	1157
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4850	8583	7819	31	35	75	764

^a Dotyczy kontroli w podmiotach gospodarki narodowej z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; od 1 lipca 2007 r. Państwowa Inspekcja Pracy działa na mocy ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 13 kwietnia 2007 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251). ^b Związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. ^c Wydane głównie ze względu na: brak wymaganych kwalifikacji i uprawnień, brak wymaganych badań lekarskich, zatrudnienie kobiet i młodocianych przy pracach im wzbronionych.

^a Concerning inspections in entities of the national economy excluding private farms in agriculture; since 1 July 2007 the National Labour Inspectorate has acted under the Act of 13 April 2007 on the National Labour Inspectorate (Journal of Laws 2019 item 1251). ^b Connected with safety and health at work. ^c Issued mainly due to: lack of required qualifications and competence, lack of medical certificates, employment of women and juveniles in positions restricted to men.

TABL. 29 (189). DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY^a (dok.)ACTIVITY OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kontrole Inspection	Wydane decyzje Decisions issued						nakazujące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
		ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień ^b concerning correction of offences ^b					
			razem total	w tym of which				
				wstrzymania prac suspension of work	skierowania pracowników do innych prac ^c transfer of employees to other works ^c	wstrzymania eksploatacji maszyn suspension of machinery exploitation		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3593	11045	10785	19	8	57	260	
Informacja i komunikacja Information and communication	874	1460	1288	17	6	20	172	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	651	883	844	11	2	3	39	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	802	2051	1962	38	25	36	89	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2618	7025	6732	131	43	143	293	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4307	5830	5508	86	47	104	322	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	1132	1754	1751	—	4	16	3	
Edukacja Education	2302	3831	3727	3	6	25	104	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2042	4557	4396	3	1	21	161	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	886	1565	1493	9	4	14	72	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1936	5500	5346	8	7	31	154	

a—c Notki patrz na str. 269.

U w a g a. Państwowa Inspekcja Pracy skontrolowała w 2010 r. 70,1 tys. zakładów, w 2015 r. — 71,4 tys., w 2018 r. — 63,3 tys. i w 2019 r. — 57,8 tys., w których — w dniu przeprowadzenia kontroli — pracujących było odpowiednio: 3697,1 tys., 4393,0 tys., 3816,0 tys. i 3821,1 tys.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Inspekcji Pracy.

a—c See footnotes on page 269.

N o t e. The National Labour Inspectorate inspected 70.1 thousand units in 2010, 71.4 thousand in 2015, 63.3 thousand in 2018 and 57.8 thousand in 2019, in which — on the day of inspection — there were respectively: 3697.1 thousand, 4393.0 thousand, 3816.0 thousand and 3821.1 thousand employed persons.

S o u r c e: data of the National Labour Inspectorate.

Uwagi ogólne

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, które podano w dziale „Organizacja państwa”.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 7 i 8 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2018 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

General notes

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, which are given in the chapter "Organisation of the state".

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.

3. Data on wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured, employee.

4. Data in tables 7 and 8 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2018. Data concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organisations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units and fees).

TABL. 1 (190). WYNAGRODZENIA BRUTTO
GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019					
	w mln zł in PLN millions			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100	
OGÓŁEM TOTAL	396247	480524	609128	663890	295,8	255,4	167,8	138,3	109,0
w tym: of which:									
Osobowe Personal	369133	450545	573879	625477	301,3	255,7	169,4	138,9	109,0
w tym za pracę w godzinach nad- liczbowych of which for overtime	8244	10267	14152	15262	337,7	271,0	185,1	148,5	107,8
Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in cooperatives	333	139	119	133	13,1	29,2	39,5	95,2	111,3
Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	4607	5447	5915	6288	235,1	197,1	136,5	115,4	106,3
Wynagrodzenia bezosobowe Impersonal wages and salaries	18993	21025	25548	27251	237,1	265,1	143,8	129,6	106,7

TABL. 2 (191). WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2018	2019				
	w mln zł in PLN millions			2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100	
OGÓŁEM TOTAL	396247	480524	609128	663890	255,4	167,8	138,3	109,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	5235	6852	8048	8419	215,7	160,7	122,8	104,6
Przemysł Industry	108870	132848	167366	181322	236,6	166,3	136,3	108,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	12145	12221	12431	13389	132,9	110,4	109,6	107,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	81193	104180	136190	147880	261,8	182,2	142,0	108,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	10152	9888	10704	11373	170,0	112,0	115,0	106,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	5380	6560	8041	8679	254,6	161,2	132,3	107,9
Budownictwo Construction	23242	24000	30818	34135	268,6	147,3	142,4	110,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	52120	64858	86077	93805	285,5	179,9	144,6	109,0

TABL. 2 (191). WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI (dok.)

GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS	2010	2015	2018	2019				
	w mln zł		in PLN millions		2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	21070	26090	34979	39021	270,3	185,4	149,5	111,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4501	5549	7780	8936	320,2	198,5	161,1	114,9
Informacja i komunikacja Information and communication	14350	19837	27694	30527	358,0	212,6	153,8	110,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	19119	21471	25099	26292	203,4	137,8	122,6	104,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	6034	7255	8845	9068	209,5	157,7	124,9	102,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	17214	23129	31527	34956	319,3	203,1	151,3	110,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	12046	16625	24397	26007	440,0	240,5	156,5	106,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulsory social security	33286	36214	42539	46133	219,9	138,6	127,4	108,4
Edukacja Education	44304	54309	60538	66792	211,3	150,8	123,0	110,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	26299	30374	39476	43815	290,7	166,4	144,2	111,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	5414	5904	7232	7838	233,4	144,7	132,7	108,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	3143	5208	6713	6823	245,1	217,0	131,0	101,6

TABL. 3 (192). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
OGÓŁEM	3224,13	3907,85	4589,91	4920,09	TOTAL
Sektor publiczny	3757,86	4482,55	5105,29	5511,11	Public sector
Sektor prywatny	2952,38	3664,68	4390,91	4695,06	Private sector
w tym własność:					of which:
prywatna krajowa	2493,09	3103,65	3780,73	4066,62	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	2764,95	3456,31	4135,98	4386,82	of which cooperatives ^a
zagraniczna	4272,37	5222,39	6094,59	6457,85	foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABLE 4 (193). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019					
				ogółem total	w tym bez nagród rocz- nych ^a of which exclud- ing annual bonus- es ^a	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100
OGÓŁEM TOTAL	3224,13	3907,85	4589,91	4920,09	4870,67	208,2	152,7	125,9	107,2
w tym w sferze budżetowej ^b of which in the budget sphere ^b	3502,95	4209,00	4751,62	5113,76	4790,79	204,2	145,9	121,5	107,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3304,46	4348,27	4895,84	5148,13	5144,83	215,8	155,7	118,6	105,2
Przemysł Industry	3257,75	3983,49	4678,85	4997,58	4994,55	211,6	153,3	125,5	106,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	5817,81	6837,41	7773,32	8296,08	8296,08	190,9	142,7	121,3	106,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2917,18	3669,29	4406,77	4718,64	4717,11	224,8	161,8	128,6	107,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	5252,09	6546,95	7423,42	7788,32	7783,95	215,5	148,1	118,9	104,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3227,61	3825,28	4325,13	4578,95	4548,86	192,6	141,9	119,7	105,9
Budownictwo Construction	2723,17	3217,49	3830,45	4108,93	4107,97	212,0	150,9	127,8	107,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2633,98	3278,13	4030,41	4357,85	4357,31	227,8	165,2	132,9	108,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2952,46	3469,75	4014,17	4262,94	4259,41	183,2	144,5	123,0	106,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2023,10	2459,59	2996,23	3231,40	3223,98	214,7	159,7	131,4	107,8
Informacja i komunikacja Information and communication	5538,06	6685,33	8059,64	8441,14	8438,76	199,9	152,5	126,2	104,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	5390,38	6511,17	7536,05	7896,66	7894,62	186,1	146,6	121,4	104,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3382,59	4075,46	4744,67	4982,28	4951,31	193,3	147,3	122,2	105,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4054,72	4862,37	5852,36	6209,60	6196,69	203,5	153,2	127,6	106,1

^a Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej. ^b Dane dotyczą jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

^a Concerns payments from profit and balance surplus in cooperatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units. ^b Data concern budgetary units, budgetary establishments as well as in 2010 auxiliary units of budgetary units.

TABL. 4 (193). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI (dok.)

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019					
				ogółem total	w tym bez nagród rocz- nych ^a of which exclud- ing annual bonus- es ^a	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	2124,65	2850,49	3439,70	3726,68	3723,98	235,6	175,4	130,8	108,3
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; com- pulsory social security	4149,92	4787,61	5555,42	5978,14	5648,10	195,2	144,0	124,8	107,6
Edukacja Education	3381,09	4133,48	4478,98	4862,27	4640,94	196,9	143,8	117,6	108,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3137,43	3565,98	4414,12	4845,32	4786,76	248,4	154,4	136,0	109,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2933,78	3476,75	4102,14	4327,59	4273,76	197,0	147,6	124,5	105,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2351,03	3040,97	3622,57	3688,95	3686,81	168,2	156,9	121,2	101,8

^a Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Concerns payments from profit and balance surplus in cooperatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units.

TABL. 5 (194). WSKAŹNIKI WYNAGRODZEŃ NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ WYNAGRODZEŃ REALNYCH

INDICES OF NOMINAL WAGES AND SALARIES, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100			previous year=100			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto Average monthly gross nominal wages and salaries	103,7	103,2	103,5	103,7	105,7	107,1	107,2	259,7	208,2	152,7	125,9
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracow- ników Prices of consumer goods and services for households of employees	100,9	100,0	99,0	99,4	101,9	101,6	102,3	147,1	129,0	113,3	105,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto ^a Average monthly gross real wages and salaries ^a	102,8	103,2	104,5	104,3	103,7	105,4	104,8	176,6	161,5	134,2	119,5

^a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nominalnego brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników (do 2005 r. łącznie z gospodarstwami pracowników użytkujących gospodarstwo rolne), wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

^a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal wages and salaries and the price index of consumer goods and services for households of employees (until 2005 including households of employees — farmers) and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

TABL. 6 (195). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	3224,13	3907,85	4589,91	4920,09	T O T A L
w tym:					of which:
Górnictwo i wydobywanie	5817,81	6837,41	7773,32	8296,08	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	5836,68	7161,62	8259,27	8906,44	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2917,18	3669,29	4406,77	4718,64	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	2530,24	3170,09	3919,34	4209,63	Manufacture of food products
Produkcja napojów	4492,45	5414,01	6434,76	6650,35	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	5394,64	6381,37	6576,70	6955,03	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	2180,04	2708,62	3405,31	3623,00	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1654,17	2141,67	2625,69	2807,25	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1878,17	2409,61	2895,29	3102,65	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2137,29	2670,24	3282,14	3486,67	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3281,00	4021,99	4723,80	5069,73	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3039,78	3809,67	4570,93	4889,73	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	6171,69	7472,60	8446,83	9188,90	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3924,23	4696,92	5342,95	5670,71	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	5111,13	5753,78	6708,36	7069,99	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2880,78	3574,70	4350,90	4686,64	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3117,58	3754,44	4560,17	4931,44	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3631,85	4439,29	5212,46	5394,24	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2802,10	3526,88	4194,65	4504,04	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	3226,94	4135,13	5067,84	5439,48	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3284,63	4158,76	4932,95	5273,84	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3364,58	4195,48	4936,96	5236,52	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3529,88	4459,32	5254,62	5607,22	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3322,92	4572,06	5449,52	5865,92	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	2248,26	2830,93	3483,35	3709,63	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	2359,84	3131,15	3823,97	4104,35	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3458,95	4522,71	5052,88	5453,88	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	3227,61	3825,28	4325,13	4578,95	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3395,26	4099,58	4569,82	4828,00	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2991,82	3424,28	3985,43	4236,49	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2633,98	3278,13	4030,41	4357,85	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	3355,54	4204,80	5215,68	5526,65	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	2114,44	2652,92	3206,17	3537,18	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2952,46	3469,75	4014,17	4262,94	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	2605,45	3165,09	3616,56	3865,85	Of which land and pipeline transport ^Δ

TABL. 7 (196). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2018 R.PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY OCCUPATIONAL GROUPS PERFORMED FOR OCTOBER 2018

GRUPY ZAWODÓW	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in PLN			OCCUPATIONAL GROUPS
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	5003,78	5447,24	4543,36	T O T A L
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8,5	9,0	8,1	9597,49	10917,60	8065,66	Managers
Specjaliści	26,3	18,6	34,3	6093,43	7242,81	5449,12	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, ma- tematycznych i technicznych	3,3	4,7	2,0	6581,86	7110,38	5298,22	science and engineering pro- fessionals
specjaliści do spraw zdrowia	3,1	0,8	5,4	6024,46	7874,57	5722,68	health professionals
specjaliści nauczania i wycho- wania	8,7	3,8	13,8	4891,15	5190,64	4805,48	teaching professionals
specjaliści do spraw ekono- micznych i zarządzania	8,0	5,5	10,6	6329,52	7289,93	5823,48	business and administration professionals
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,9	3,0	0,7	9143,86	9484,65	7606,25	information and communica- tions technology profession- als
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,3	0,8	1,8	7246,36	8257,55	6743,08	legal, social and cultural profes- sionals
Technicy i inny średni personel	11,7	10,3	13,1	4950,88	5681,80	4352,53	Technicians and associate profes- sionals
w tym:							of which:
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych ...	3,4	5,0	1,7	5568,81	5956,59	4387,80	science and engineering asso- ciate professionals
średni personel do spraw bizne- su i administracji	5,5	3,5	7,6	4960,10	5605,84	4647,81	business and administration as- sociate professionals
Pracownicy biurowi	8,7	6,9	10,5	4051,57	4206,09	3945,14	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,4	0,8	3,9	4048,77	4532,24	3940,23	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta	1,3	0,5	2,1	3956,46	4719,87	3766,80	customer services clerks
pracownicy do spraw finansowo- statystycznych i ewidencji ma- teriałowej	3,6	4,6	2,6	4033,72	4072,58	3960,88	numerical and material record- ing clerks
pozostali pracownicy obsługi biura	1,4	1,0	1,9	4188,80	4286,90	4135,65	other clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	11,2	7,3	15,2	3129,77	3363,55	3013,66	Service and sales workers
w tym:							of which:
pracownicy usług osobistych	1,9	1,7	2,2	3043,58	3182,02	2935,03	personal service workers
sprzedawcy i pokrewni	7,0	3,0	11,1	3245,43	3887,42	3065,93	sales workers
pracownicy usług ochrony	1,5	2,5	0,5	2845,83	2875,89	2689,63	protective services workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,3	0,1	3400,07	3398,06	3409,34	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13,4	22,3	4,2	4143,95	4305,92	3252,14	Craft and related trades workers
w tym:							of which:
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) ...	2,7	5,2	0,1	3890,90	3891,22	3874,41	building and related trades work- ers, excluding electricians
robotnicy obróbki metali, mecha- nicy maszyn i urządzeń i po- krewni	5,0	9,4	0,5	4569,48	4612,77	3688,04	metal, machinery and related trades workers
robotnicy w przetwórstwie spo- żywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,4	3,7	3,1	3336,73	3487,97	3144,77	food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,5	19,6	5,1	4104,95	4261,10	3483,79	Plant and machine operators, and assemblers
w tym kierowcy i operatorzy po- jazdów	5,7	10,7	0,4	3845,18	3829,97	4246,35	of which drivers and mobile plant operators
Pracownicy wykonujący prace pro- ste	7,5	5,7	9,4	3002,43	3356,87	2777,87	Elementary occupations

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmio-
ty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities
employing more than 9 persons.

TABL. 8 (197). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2018 R.
 PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2018

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women	Zatrudnieni — w od Paid employees —						
		2001,51 zł i mniej and less PLN (40% i mniej and less)	2001,52— —2501,89 (40—50)	2501,90— —3002,27 (50—60)	3002,28— —3502,65 (60—70)	3502,66— —4003,02 (70—80)	4003,03— —4503,40 (80—90)	
1	OGÓŁEM	a	0,1	16,2	10,9	10,8	10,3	9,5
2	TOTAL	b	0,0	16,2	8,3	9,1	9,7	9,4
3		c	0,1	16,1	13,7	12,5	11,0	9,6
4	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry-	a	0,1	14,7	8,1	7,9	7,3	8,1
5	bactwo	b	0,1	14,9	7,6	7,6	7,5	7,9
6	Agriculture, forestry and fishing	c	0,1	14,1	9,6	8,8	6,8	8,9
7	Przemysł	a	0,0	13,5	8,7	11,0	11,6	10,8
8	Industry	b	0,0	10,9	6,5	9,1	10,8	11,1
9		c	0,1	19,0	13,7	15,3	13,2	10,0
10	górnictwo i wydobywanie	a	—	2,8	1,3	2,1	2,1	3,0
11	mining and quarrying	b	—	2,7	1,1	1,9	1,8	2,6
12		c	—	4,0	3,0	3,7	4,9	6,9
13	przetwórstwo przemysłowe	a	0,0	14,8	9,5	11,8	12,2	11,2
14	manufacturing	b	0,0	12,3	7,1	9,7	11,5	11,7
15		c	0,1	20,0	14,3	15,9	13,6	10,1
16	wytwarzanie i zaopatrywanie w ener-	a	—	0,6	1,4	2,5	4,5	6,4
17	gię elektryczną, gaz, parę wodną	b	—	0,5	1,3	2,3	4,2	6,2
18	i gorącą wodę ^Δ	c	—	1,2	1,8	3,7	5,4	7,5
	electricity, gas, steam and air con-							
	ditioning supply							
19	dostawa wody; gospodarowanie	a	0,0	8,3	8,3	12,5	15,2	13,9
20	ściekami i odpadami; rekultywa-	b	0,0	7,4	7,4	12,5	15,6	14,7
21	cja ^Δ	c	0,0	11,2	11,3	12,7	14,1	11,5
	water supply; sewerage, waste							
	management and remediation							
	activities							
22	Budownictwo	a	0,2	29,6	8,3	7,1	7,6	7,6
23	Construction	b	0,2	31,4	8,1	6,7	7,2	7,3
24		c	0,1	19,5	9,6	9,7	9,7	9,4
25	Handel; naprawa pojazdów samo-	a	0,1	24,0	15,6	13,3	10,1	7,9
26	chodowych ^Δ	b	0,1	19,8	10,9	10,9	9,7	8,7
27	Trade; repair of motor vehicles ^Δ	c	0,1	27,5	19,5	15,2	10,5	7,3
28	Transport i gospodarka magazynowa	a	0,0	20,3	10,6	10,3	11,8	11,6
29	Transportation and storage	b	0,0	24,1	11,1	9,1	10,5	10,1
30		c	0,1	9,4	9,1	13,6	15,5	15,9
31	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	a	0,1	40,6	17,5	12,7	8,3	5,9
32	Accommodation and catering ^Δ	b	—	38,6	15,0	12,1	9,1	6,8
33		c	0,2	41,7	18,7	13,0	7,9	5,4

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty,
 1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities

setkach — według wysokości wynagrodzenia za październik
in percent — by amount of wages and salaries for October

4503,41— —5003,78	5003,79— —6004,54	6004,55— —7005,29	7005,30— —8006,05	8006,06— —9006,80	9006,81 —10007,56	10007,57— —12009,07	12009,08— —14010,58	14010,59 zł i więcej PLN (280% i więcej and more)	Lp. No.
(90—100)	(100—120)	(120—140)	(140—160)	(160—180)	(180—200)	(200—240)	(240—280)		
8,2	11,9	7,1	4,3	2,8	1,8	2,2	1,3	2,6	1
8,1	12,1	7,7	5,1	3,5	2,4	2,9	1,8	3,7	2
8,3	11,7	6,6	3,4	2,0	1,2	1,5	0,8	1,5	3
7,3	12,6	10,3	7,0	6,8	3,9	3,2	1,2	1,5	4
7,0	12,6	10,0	6,8	7,5	4,4	3,3	1,1	1,7	5
8,3	12,5	11,3	7,8	4,3	2,3	2,7	1,5	1,0	6
8,9	12,7	7,7	4,9	3,1	2,0	2,1	1,1	1,9	7
9,7	14,6	9,1	5,9	3,8	2,4	2,6	1,3	2,2	8
7,1	8,8	4,6	2,5	1,6	1,0	1,2	0,6	1,3	9
4,8	11,6	13,7	16,5	14,2	9,7	10,8	4,3	3,1	10
4,3	9,9	13,0	17,2	15,4	10,6	11,6	4,7	3,2	11
9,3	26,3	19,8	10,4	3,8	2,4	2,9	0,7	1,9	12
8,9	12,3	7,0	4,0	2,4	1,5	1,6	0,9	1,9	13
10,0	14,5	8,5	4,9	2,9	1,8	1,9	1,0	2,2	14
6,8	8,0	4,0	2,1	1,4	0,9	1,0	0,6	1,2	15
9,1	21,3	16,7	12,5	8,4	5,3	5,3	2,4	3,6	16
8,8	20,7	17,0	13,3	8,9	5,6	5,3	2,4	3,5	17
10,0	23,2	15,5	9,2	6,4	4,3	5,5	2,2	4,1	18
11,7	14,4	6,9	3,4	1,7	1,3	1,1	0,5	0,8	19
12,1	15,1	6,9	3,3	1,7	1,2	1,0	0,4	0,7	20
10,3	12,4	6,5	3,7	1,7	1,5	1,4	0,6	1,1	21
6,7	10,5	6,7	4,4	3,0	1,9	2,3	1,5	2,6	22
6,6	10,3	6,7	4,4	2,9	1,8	2,3	1,5	2,6	23
7,3	11,7	6,9	4,7	3,0	2,0	2,6	1,2	2,6	24
5,6	7,3	4,2	2,9	1,9	1,4	1,8	1,1	2,8	25
7,0	9,6	5,7	4,0	2,7	2,1	2,6	1,7	4,5	26
4,4	5,3	2,9	1,9	1,3	0,9	1,1	0,6	1,5	27
8,9	11,3	5,9	3,1	1,8	1,1	1,3	0,6	1,4	28
8,0	11,5	6,0	3,2	1,8	1,2	1,3	0,6	1,5	29
11,4	10,5	5,7	2,9	1,8	1,1	1,2	0,6	1,2	30
4,0	4,7	2,0	1,4	0,7	0,6	0,5	0,3	0,7	31
4,6	5,5	2,3	1,8	1,1	0,8	0,6	0,5	1,2	32
3,7	4,3	1,8	1,1	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	33

w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
employing more than 9 persons.

TABL. 8 (197). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2018 R. (dok.)
 PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2018 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women	Zatrudnieni — w od Paid employees —						
		2001,51 zł i mniej and less PLN (40% i mniej and less)	2001,52— —2501,89	2501,90— —3002,27	3002,28— —3502,65	3502,66— —4003,02	4003,03— —4503,40	
			(40—50)	(50—60)	(60—70)	(70—80)	(80—90)	
1	Informacja i komunikacja	a	0,0	3,9	3,7	5,2	5,2	6,4
2	Information and communication	b	0,0	3,4	2,4	4,0	3,9	5,2
3		c	—	5,0	5,9	7,5	7,6	8,6
4	Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	a	0,0	7,6	3,8	5,5	6,2	6,9
5		b	—	9,7	2,3	3,1	4,0	4,3
6	Financial and insurance activities	c	0,0	6,4	4,6	7,0	7,5	8,4
7	Obsługa rynku nieruchomości ^A	a	0,0	11,8	10,8	12,0	13,5	12,2
8	Real estate activities	b	—	10,5	10,0	12,4	14,1	12,7
9		c	0,1	12,8	11,4	11,7	12,8	11,8
10	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	0,0	9,7	5,9	7,1	7,7	8,0
11		b	0,0	10,2	4,7	6,1	6,5	6,7
12	Professional, scientific and technical activities	c	0,0	9,2	6,8	7,9	8,6	9,0
13	Administrowanie i działalność wspie- rająca ^A	a	0,1	50,3	13,1	8,3	5,8	5,2
14		b	0,1	53,1	11,4	7,6	5,8	5,1
15	Administrative and support service activities	c	0,1	47,4	15,0	9,1	5,8	5,2
16	Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne	a	—	1,8	5,3	9,0	12,6	13,4
17		b	—	1,9	4,8	8,1	10,7	10,2
18	Public administration and defence; compulsory social security	c	—	1,8	5,5	9,3	13,5	14,8
19	Edukacja	a	0,0	7,6	15,3	12,0	11,4	9,7
20	Education	b	0,0	5,5	13,4	13,1	11,9	9,8
21		c	0,0	8,2	15,9	11,7	11,2	9,6
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	0,0	11,5	14,2	13,0	9,7	9,2
23	Human health and social work activ- ities	b	0,0	11,2	15,6	14,4	9,9	8,6
24		c	0,0	11,6	13,9	12,7	9,6	9,3
25	Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	a	0,0	10,3	16,6	18,0	15,0	11,3
26		b	0,0	8,8	13,1	17,6	15,9	12,1
27	Arts, entertainment and recreation	c	0,0	11,4	19,0	18,2	14,4	10,8
28	Pozostała działalność usługowa	a	0,0	37,9	13,1	11,6	9,2	7,3
29	Other service activities	b	—	32,8	6,8	8,6	10,8	9,4
30		c	0,0	41,5	17,6	13,9	8,1	5,8

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, U w a g a. Przedziały wynagrodzeń ustalono na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2501,90—3002,27 zł stanowi 50—60% przeciętnego wynagrodzenia za październik); przedziały procentowe zostały domknięte za październik).

1 Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities U w a g a. Ranges of wages and salaries were established on the basis of the product of average gross wages and salaries (e.g. the PLN 2501.90—3002.27 range accounts for 50—60% of the average wage and salary for October); the percentage average wage and salary for October).

setkach — według wysokości wynagrodzenia za październik in percent — by amount of wages and salaries for October									Lp. No.
4503,41— —5003,78	5003,79— —6004,54	6004,55— —7005,29	7005,30— —8006,05	8006,06— —9006,80	9006,81— —10007,56	10007,57 —12009,07	12009,08— —14010,58	14010,59 zł i więcej and more PLN (280% i więcej and more)	
(90—100)	(100—120)	(120—140)	(140—160)	(160—180)	(180—200)	(200—240)	(240—280)		
5,7	10,7	9,4	7,9	6,7	5,5	8,6	6,5	14,6	1
4,6	9,4	9,0	8,0	7,1	6,0	10,1	8,2	18,7	2
7,5	13,1	10,2	7,6	5,9	4,5	5,9	3,4	7,3	3
6,9	12,1	10,2	7,9	6,3	4,6	6,5	4,4	11,1	4
4,6	8,9	9,4	7,3	6,9	5,3	8,6	6,6	19,0	5
8,2	14,0	10,7	8,2	6,0	4,2	5,2	3,2	6,4	6
9,8	10,7	6,1	3,9	3,0	1,7	1,8	0,9	1,8	7
9,6	10,1	6,3	3,9	3,1	1,8	1,9	1,1	2,5	8
10,0	11,3	5,9	4,0	2,9	1,6	1,8	0,7	1,2	9
7,0	12,4	9,7	7,2	5,3	3,8	5,1	3,3	7,8	10
6,1	10,9	8,8	7,2	6,0	4,6	6,2	4,6	11,4	11
7,8	13,9	10,5	7,2	4,7	3,0	4,2	2,3	4,9	12
3,6	4,8	2,9	1,7	1,2	0,7	0,8	0,5	1,0	13
3,5	4,6	2,7	1,6	1,2	0,8	0,8	0,5	1,2	14
3,7	5,0	3,1	1,7	1,2	0,7	0,8	0,4	0,8	15
11,8	16,4	8,9	6,1	3,9	2,5	3,6	2,4	2,3	16
9,3	15,1	10,2	7,4	5,3	3,7	5,9	3,7	3,7	17
12,9	16,8	8,4	5,6	3,3	2,0	2,5	1,9	1,7	18
10,7	16,7	9,5	3,5	1,5	0,7	0,7	0,3	0,4	19
9,8	15,1	9,1	4,7	2,7	1,5	1,5	0,7	1,2	20
10,9	17,2	9,6	3,2	1,2	0,5	0,4	0,2	0,2	21
9,4	14,5	7,3	3,5	2,1	1,3	1,7	0,8	1,8	22
6,9	9,0	5,0	3,6	3,0	2,1	3,4	2,1	5,2	23
9,9	15,7	7,8	3,5	1,9	1,1	1,3	0,6	1,1	24
7,5	9,0	5,0	2,7	1,7	0,9	1,1	0,5	0,4	25
8,1	9,6	5,8	2,9	2,0	1,1	1,5	0,8	0,7	26
7,0	8,6	4,4	2,6	1,4	0,8	0,8	0,4	0,2	27
4,0	5,6	3,3	1,9	1,6	0,8	1,4	0,8	1,5	28
4,7	8,3	4,3	2,6	2,7	1,5	2,7	1,7	3,1	29
3,5	3,7	2,5	1,4	0,8	0,3	0,5	0,1	0,3	30

w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2018 r. (5003,78 zł); w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział prawostronnie (np. przedział 50—60% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 60,00% przeciętnego wynagrodzenia

employing more than 9 persons.

for October 2018 (PLN 5003.78); the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in parenthesis ranges are closed on the right (e.g. the 50—60% range includes wages and salaries accounting from 50.01 to 60.00% of the

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale informacje obejmują:

- 1) świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do których zaliczono:
 - emerytury i renty (bez realizowanych na mocy umów międzynarodowych),
 - zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
- 2) pozostałe świadczenia społeczne, które obejmują:
 - świadczenia rodzinne,
 - świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od 1 kwietnia 2016 r.,
 - świadczenie z funduszu alimentacyjnego — od 1 października 2008 r.,
 - rentę socjalną,
 - zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Ponadto dane o pomocy społecznej świadczonej i organizowanej przez administrację rządową oraz samorządową na podstawie ustawy o pomocy społecznej przedstawiono w tabl. 26 działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, na str. 395.

2. Dane o świadczeniach społecznych podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych. Opodatkowaniu nie podlegają zasiłki:

- 1) z ubezpieczeń społecznych: chorobowy i macierzyński (wyłącznie w przypadku rolników indywidualnych), pogrzebowy oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
- 2) z pozostałych świadczeń społecznych: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

3. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

4. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) doty-

General notes

1. Information presented in the chapter covers:

- 1) social security benefits which include:
 - retirement and other pensions (excluding those realised on the basis of international agreements),
 - allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations;
- 2) other social benefits which include:
 - family benefits,
 - child-raising benefit "Family 500+" — since 1 April 2016,
 - alimony fund benefit — since 1 October 2008,
 - social pension,
 - unemployment benefits and pre-retirement allowances and benefits.

Moreover, data on social assistance provided and organised by government and self-government administration on the basis of the Law on Social Assistance are presented in table 26 of the chapter "Health care and social welfare", on page 395.

2. Data regarding social benefits are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax. The following allowances are non-taxable:

- 1) from social security: sickness and maternity allowances (exclusively for farmers) and funeral allowance as well as one-off accident compensations;
- 2) from other social benefits: family benefits, child-raising benefit and alimony fund benefit.

3. The following persons (including members of their families) are authorised to receive retirement and other pensions, among others:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) public safety functionaries, i.e.: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

4. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which

czą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. — w przypadku emerytur — ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE);
- 2) Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 3) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 4) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby więziennej i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe, w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ujmowane w pkt. 2) i 3), obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

Świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wymienione w pkt. 1)—3) obejmują również emerytury i renty przyznawane przez Prezesa Rady Ministrów oraz przyznawane, w drodze wyjątku, kombatantom i członkom ich rodzin przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego osób pracujących (poza rolnikami indywidualnymi) wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i nie obejmują żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego i służby więziennej wraz z członkami ich rodzin, z wyjątkiem

are paid in regard to non-agricultural social security system by:

- 1) the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period from 1 January 2009 to 30 June 2014 — in the case of retirement pensions — from the sources gathered in the open pension funds (OFE);
- 2) the Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families — from the budget sources of the Ministry of National Defence;
- 3) the Ministry of the Interior and Administration in regard to benefits for former functionaries of public safety and members of their families — from the budget sources of the Ministry of the Interior and Administration;
- 4) the Ministry of Justice, in regard to benefits for former functionaries of penitentiary staff and members of their families — from the budget sources of the Ministry of Justice.

Information regarding **retirement and other pension benefits of farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in the case of farmers authorised to receive benefits from those systems simultaneously.

5. Retirement and other pension benefits, of which pensions also paid due to accidents at work and job-related illnesses listed in points 2) and 3), include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

Benefits from non-agricultural social security system listed in points 1)—3) include also retirement and other pensions granted by the President of the Council of Ministers as well as benefits granted, in exceptional cases, to combatants and members of their families by the President of the Social Insurance Institution.

6. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security for employed persons (excluding farmers) which are paid by the Social Insurance Institution are financed from the Social Insurance Fund and from the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) excluding professional soldiers, public safety functionaries and penitentiary staff functionaries with members of their families, excluding funeral allow-

zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin.

W ramach budżetu państwa finansowane są:

- 1) zasiłki pogrzebowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) wypłacane m.in. po osobach pobierających świadczenia specjalne i wyjątkowe, inwalidach wojennych i wojskowych, osobach represjonowanych, kombatantach;
- 2) jednorazowe odszkodowania powypadkowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych) wypłacane z tytułu chorób zawodowych osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów azbestowych, dla posłów i senatorów oraz z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach.

Od 1 stycznia 2003 r. jednorazowe odszkodowania powypadkowe dotyczą wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Zasiłki i jednorazowe odszkodowanie powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego **rolników indywidualnych** wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego finansowane są z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego oraz od 2016 r. zasiłku macierzyńskiego finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego); jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacane są z tytułu doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

8. Świadczenia rodzinne od 1 maja 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.).

Świadczenia rodzinne obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (od 2006 r.), świadczenie rodzicielskie (od 2016 r.), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy — od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

9. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

10. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego (od 1 października 2008 r. zastąpiło zaliczkę alimentacyjną) przysługuje osobie uprawnionej na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670). Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko (którego rodzic nie musi żyć samotnie), które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli ich egzekucja jest bezskuteczna.

ance for retirees and pensioners and members of their families.

From the state budget there are financed:

- 1) funeral allowances (ordered to be paid by the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund) which were paid out among others for persons receiving the special and exceptional benefits, war and military invalids, repressed persons, combatants;
- 2) one-off accident compensations (ordered to be paid by the Social Insurance Institution) paid out in respect of occupational diseases to persons employed in manufacture of asbestos products, to deputies and senators, and in respect of accidents under specific circumstances.

Since 1 January 2003 one-off accident compensations have concerned accidents at work and occupational diseases.

Allowances and one-off accident compensation from social security of farmers paid by the Agricultural Social Insurance Fund are financed from the Contribution Fund of the Social Insurance of Farmers (excluding funeral allowance as well as maternity allowance — since 2016 financed from the Pension Fund); one-off accident compensations are paid for incurring permanent or long-term health damage or death as a result of an accident at work or from an occupational disease.

8. Since 1 May 2004 family benefits have been granted to persons authorised on the basis of the Law on Family Benefits dated 28 November 2003 (Journal of Laws 2018 item 2220, with later amendments).

Family benefits include: family allowance, supplements to the family allowance (due to: giving birth to a child, taking care of child during child-care leave, single parenthood, education and rehabilitation of a disabled child, beginning of a school year, undertaking education outside the place of residence by a child, multi-children parenthood), one-off subsidy due to giving birth to a child (since 2006), parental benefit (since 2016), attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance — since 2013 and nursing benefit).

Family benefits are financed from the state budget.

9. Since 1 April 2016 the child-raising benefit “Family 500+” has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

10. The alimony fund benefit (since 1 October 2008 replaced with alimony advance) has been granted to a person authorised on the basis of the Law on Assistance to Persons Entitled to Alimony dated 7 September 2007 (Journal of Laws 2019 item 670). The person authorised to the alimony fund benefits is a child (whose parent does not have to live alone) for whom alimony from the parent has been awarded, whenever enforcement thereof is deemed ineffective.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego jest finansowane z budżetu państwa (dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń).

11. Renta socjalna od 1 października 2003 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1340, z późn. zm.); do renty uprawniona jest osoba pełnoletnia całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18 roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia,
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Renta finansowana jest z budżetu państwa.

12. Zasiłki dla bezrobotnych od 1 czerwca 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.).

Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 sierpnia 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2148, z późn. zm.).

Zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane są z Funduszu Pracy (w okresie od 1 sierpnia 2004 r. do 31 grudnia 2008 r. zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane były z budżetu państwa).

The alimony fund benefit is financed from the state budget (alimony debtors are obliged to return the dues in respect of the paid benefits).

11. Since 1 October 2003 the social pension has been granted to persons authorised on the basis of the Law on Social Pension dated 27 June 2003 (Journal of Laws 2018 item 1340, with later amendments); the pension is granted to an adult incapable for work due to impairment of the body functions that occurred:

- before the age of 18,
- during the school or tertiary school education before the age of 25,
- during doctorate studies or scientific post-graduate studies.

The pension is financed from the state budget.

12. Unemployment benefits since 1 June 2004 have been granted to persons authorised on the basis of the Law on Promotion of Employment and Labour Market Institutions dated 20 April 2004 (Journal of Laws 2019 item 1482, with later amendments).

Pre-retirement allowances and benefits since 1 August 2004 have been granted to persons authorised on the basis of the Law on Pre-retirement Benefits dated 30 April 2004 (Journal of Laws 2017 item 2148, with later amendments).

Unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits are financed from the Labour Fund (in the period from 1 August 2004 to 31 December 2008 the pre-retirement allowances and benefits were financed from the state budget).

TABL. 1 (198). EMERYCI I RENCIŚCI^a
 RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys.	in thousands			
O G Ó Ł E M	9244	8879	9199	9276	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	7869	7676	8042	8156	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	5256	5310	5915	6093	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	1265	1016	807	753	Disability pensions
Renty rodzinne	1348	1350	1320	1310	Survivors pensions
Rolnicy indywidualni	1375	1203	1157	1121	Farmers
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego:					of which for transferring the farm to:
Skarbowi Państwa	76	43	28	25	the State Treasury
następcy	351	207	140	121	a successor
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	1097	943	914	884	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	235	216	200	194	Disability pensions
Renty rodzinne	43	44	43	93	Survivors pensions

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 2 (199). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO

GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019				
	w liczbach bezwzględnych ^a in absolute numbers ^a			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100

O G Ó Ł E M

GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł	170879	205804	231450	245113	264,8	203,2	143,4	119,1	105,9
Benefits in PLN millions									

 Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
 FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM

R a z e m

Total

Świadczenia w mln zł	155131	188773	214410	227740	288,2	215,6	147,0	120,6	106,2
Benefits in PLN millions									
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1642,90	2049,26	2221,90	2327,07	265,0	198,2	141,5	113,5	104,7
Average monthly retirement and other pension in PLN									
Relacja do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ^b w % — przeciętnej miesięcznej:									
Relation to average monthly gross wages and salaries ^b in % — of average monthly:									
emerytury i renty	58,2	60,1	55,5	54,2
retirement and other pension									
emerytury	62,2	63,7	58,0	56,4
retirement pension									

Emerytury

Retirement pensions

Świadczenia w mln zł	110695	138316	164895	177013	413,3	271,3	148,1	128,0	107,3
Benefits in PLN millions									
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1755,19	2170,64	2323,21	2421,17	242,2	185,6	138,1	111,5	104,2
Average monthly retirement pension in PLN									

a Relacje podano w liczbach względnych. b Do obliczenia relacji od 1999 r. przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika.

a Relations are given in relative numbers. b For calculating the ratio since 1999, the average monthly gross wages and salaries less contributions to compulsory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee were adopted as the base (denominator).

TABLE 2 (199). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO (dok.)
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019					
	w liczbach bezwzględnych ^a in absolute numbers ^a				2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2018= =100
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.) FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM (cont.)									
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	19731	19954	17456	17268	75,2	77,2	87,5	86,4	98,9
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1299,68	1636,32	1803,46	1910,92	267,0	206,7	147,1	116,7	106,0
Renty rodzinne Survivors pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	24705	30503	32059	33460	254,5	185,5	135,4	109,7	104,4
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1527,22	1882,67	2023,65	2128,48	248,0	190,6	139,6	113,1	105,2
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH OF FARMERS									
R a z e m^c T o t a l^c									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	15748	17031	17040	17372	127,7	116,2	110,4	102,0	102,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł Average monthly retirement and other pension in PLN	954,68	1179,63	1226,85	1291,86	214,6	170,5	135,4	109,5	105,3
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego: of which for transferring the farm to:									
Skarbowi Państwa the State Treasury	1210,25	1519,92	1648,80	1831,58	249,2	191,8	151,2	120,5	111,1
następcy a successor	1178,87	1480,36	1618,15	1804,65	263,4	202,2	153,0	121,9	111,5
Emerytury Retirement pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	13107	13692	13633	13843	173,4	114,3	105,5	101,0	101,5
Przeciętna miesięczna emerytura w zł Average monthly retirement pension in PLN	996,18	1209,81	1242,37	1305,04	206,5	164,4	130,7	107,7	105,0
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	2117	2659	2631	2705	50,1	111,3	128,0	101,8	102,8
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	751,21	1027,93	1098,11	1161,66	205,0	187,6	154,8	112,9	105,8
Renty rodzinne Survivors pensions									
Świadczenia w mln zł Benefits in PLN millions	524	680	776	824	352,8	203,1	157,1	121,2	106,2
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1010,96	1277,75	1494,84	1613,51	310,9	209,2	159,6	126,4	107,9

a Notka patrz na str. 286. c Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a See footnote on page 286. c Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (200). WSKAŹNIKI EMERYTUR I RENT NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ EMERYTUR I RENT REALNYCH

INDICES OF NOMINAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	105,5	103,6	102,9	101,8	102,5	103,9	104,7	265,0	198,2	141,5	113,5
Average monthly gross nominal retirement and other pension from non-agricultural social security system											
emerytura	105,3	103,7	102,5	101,6	102,2	103,1	104,2	242,2	185,6	138,1	111,5
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	105,6	103,3	103,5	101,7	102,8	105,4	106,0	267,0	206,7	147,1	116,7
disability pension											
renta rodzinna	105,3	102,9	103,1	101,7	102,0	103,7	105,2	248,0	190,6	139,6	113,1
survivors pension											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto rolników indywidualnych ...	106,3	102,1	103,0	100,3	101,5	102,2	105,3	214,6	170,5	135,4	109,5
Average monthly gross nominal retirement and other pension of farmers											
emerytura	105,1	102,0	102,8	100,0	100,9	101,7	105,0	206,5	164,4	130,7	107,7
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	114,5	103,1	104,1	101,4	102,1	103,1	105,8	205,0	187,6	154,8	112,9
disability pension											
renta rodzinna	105,1	102,2	103,8	100,8	108,8	106,7	107,9	310,9	209,2	159,6	126,4
survivors pension											
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	101,1	100,0	99,4	99,6	102,3	101,8	102,6	158,6	136,7	116,6	106,4
Prices of consumer goods and services for households of retirees and pensioners											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ^a	104,4	103,6	103,5	102,2	100,2	102,1	102,0	166,7	145,2	121,2	106,7
Average monthly gross real retirement and other pension from non-agricultural social security system ^a											
emerytura	104,2	103,7	103,1	102,0	99,9	101,3	101,6	152,4	135,8	118,6	104,9
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	104,5	103,3	104,1	102,1	100,5	103,5	103,3	168,1	150,8	126,1	109,7
disability pension											
renta rodzinna	104,2	102,9	103,7	102,1	99,7	101,9	102,5	155,7	139,1	119,8	106,3
survivors pension											
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto rolników indywidualnych ^a	105,1	102,1	103,6	100,7	99,2	100,4	102,6	134,9	124,2	116,0	102,9
Average monthly gross real retirement and other pension of farmers ^a											
emerytura	104,0	102,0	103,4	100,4	98,6	99,9	102,3	129,9	119,8	112,0	101,2
retirement pension											
renta z tytułu niezdolności do pracy	113,3	103,1	104,7	101,8	99,8	101,3	103,1	129,5	137,5	132,9	106,1
disability pension											
renta rodzinna	104,0	102,2	104,4	101,2	106,4	104,8	105,2	195,4	153,0	137,2	118,8
survivors pension											

a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty nominalnej brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal retirement and other pension and the price index of consumer goods and services for households of retirees and pensioners, and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

TABL. 4 (201). OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ W MARCU 2019 R.

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY BENEFIT AMOUNT IN MARCH 2019

WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA BRUTTO GROSS BENEFIT AMOUNT	Pobierający emerytury Persons receiving retirement pensions		Pobierający renty z tytułu niezdolności do pracy Persons receiving disability pensions		Pobierający renty rodzinne Persons receiving survivors pensions	
	w tys. in thousands	w odsetkach in percent	w tys. in thousands	w odsetkach in percent	w tys. in thousands	w odsetkach in percent
OGÓŁEM TOTAL	5754,8^a	100,0	741,6^b	100,0	1230,6	100,0
500,00 zł i mniej PLN and less	26,4	0,5
500,01— 700,00	54,7	1,0
700,01— 900,00	113,9	2,0	101,4	13,7	.	.
900,01—1000,00	50,2	0,9	43,7	5,9	.	.
1000,01—1200,00	243,1	4,2	137,1	18,5	114,7	9,3
1200,01—1400,00	413,5	7,2	106,4	14,3	113,0	9,2
1400,01—1600,00	502,3	8,7	61,9	8,3	135,7	11,0
1600,01—1800,00	605,5	10,5	43,3	5,8	154,0	12,5
1800,01—2000,00	604,2	10,5	35,4	4,8	156,3	12,7
2000,01—2200,00	543,2	9,4	27,2	3,7	145,5	11,8
2200,01—2400,00	468,3	8,1	21,6	2,9	100,8	8,2
2400,01—2600,00	388,1	6,7	18,2	2,5	73,3	6,0
2600,01—2800,00	312,6	5,4	18,1	2,4	52,5	4,3
2800,01—3000,00	249,8	4,3	18,7	2,5	40,1	3,3
3000,01—3200,00	200,7	3,5	16,3	2,2	33,9	2,8
3200,01—3400,00	163,2	2,8	14,5	2,0	27,3	2,2
3400,01—3600,00	134,4	2,3	12,9	1,7	23,4	1,9
3600,01—3800,00	111,3	1,9	10,9	1,5	19,6	1,6
3800,01—4000,00	94,9	1,6	9,0	1,2	14,7	1,2
4000,01—4500,00	182,0	3,2	14,3	1,9	17,0	1,4
4500,01—5000,00	117,5	2,0	9,0	1,2	5,2	0,4
5000,01 zł i więcej PLN and more	174,8	3,0	21,6	2,9	3,6	0,3

a, b W tym kobiety: a — 3459,6 tys. (60,1%), b — 243,7 tys. (32,9%).

U w a g a. Przeciętna emerytura w marcu 2019 r. wyniosła 2354,94 zł, renta z tytułu niezdolności do pracy — 1872,43 zł, renta rodzinna — 2084,40 zł.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

a, b Of which women: a — 3459.6 thousands (60.1%), b — 243.7 thousands (32.9%).

N o t e. In March 2019, the average retirement pension amounted to PLN 2354.94, the average disability pension — PLN 1872.43 and the average survivors pension — PLN 2084.40.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 5 (202). ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
OGÓŁEM TOTAL					
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	9310	8876	9138	9268	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	229	404	532	453	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	308	325	339	339	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
Saldo pozostałych zmian ^a	-36	-47	-63	-65	Balance of other changes ^a
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	9195	8908	9268	9317	Number of retirees and pensioners at the end of the year

a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

TABL. 5 (202). ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW (dok.)

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Z OGÓŁEM — POBIERAJĄCY EMERYTURY I RENTY Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
OF TOTAL — PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS					
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	7903	7664	7954	8115	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	195	324	448	391	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
pobierających:					persons receiving:
emeryturę	102	230	364	311	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	50	51	45	44	disability pension
rentę rodzinną	43	43	39	36	survivors pension
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	242	264	282	285	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
którzy pobierali:					who received:
emeryturę	155	171	190	194	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	35	33	29	27	disability pension
rentę rodzinną	52	60	63	64	survivors pension
Saldo pozostałych zmian ^a	-21	-33	-5	-9	Balance of other changes ^a
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	7835	7691	8115	8212	Number of retirees and pensioners at the end of the year

a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

Source: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (203). OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS

PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY SEX AND AGE IN 2019

As of 31 December

WIEK AGE	Ogółem Total	Męż- czyźni Men	Kobiety Women	WIEK AGE	Ogółem Total	Męż- czyźni Men	Kobiety Women
	w tys. in thousands				w tys. in thousands		
EMERYCI RETIREES				RENCIŚCI PENSIONERS			
OGÓŁEM TOTAL	5887	2337	3550	OGÓŁEM TOTAL	701	472	299
54 lata i mniej and less	38	38	0	29 lat i mniej and less	3	2	1
55—59	58	42	16	30—39	23	15	9
60—64	1163	131	1032	40—49	89	52	37
65—69	1884	847	1037	50—54	85	48	36
70—74	1270	590	680	55—59	155	88	67
75—79	648	309	339	60—64	186	170	16
80 lat i więcej and more	826	380	446	65 lat i więcej and more	161	98	63

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Source: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 7 (204). ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO^aALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
WYPŁATY w mln zł PAYMENTS in PLN millions					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	6820,8	9826,9	11532,9	12182,0 ^b	sickness
macierzyński ^c	2938,8	7555,7	8263,2	8479,2	maternity ^c
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	253,4	330,1	357,1	father's
rodzicielskiego	3085,6	4334,2	4499,0	parental
opiekuńczy	489,1	701,3	963,9	1076,8	care
pogrzebowy	2065,7	1369,2	1447,0	1461,7	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	253,7	157,9	168,5	170,2	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	1802,5	1204,0	1272,3	1285,3	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	3,8	2,4	1,5	1,3	for persons receiving preretirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną	5,7	4,9	4,7	5,0	for persons receiving social pension
wyrównawczy	0,8	0,6	0,6	0,5	compensatory
Świadczenia rehabilitacyjne	924,4	1370,4	1728,0	1853,9	Rehabilitation benefits
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	324,8	307,9	324,3	329,1	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	42,7	31,8	37,9	41,8	of which for fatal accidents
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	393,1	392,6	305,7	270,8	sickness
macierzyński	99,4	101,4	204,2	188,1	maternity
pogrzebowy	369,8	217,6	207,1	196,5	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	32,5	20,9	21,0	21,7	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach ^d	337,3	196,7	186,1	174,8	for retirees and pensioners ^d
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	58,2	71,8	69,2	63,4	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	5,3	5,0	6,7	5,3	of which for fatal accidents

a Brutto, z pewnymi wyjątkami — patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 282. b Ponadto za czas niewykonywania pracy z powodu absencji chorobowej zostały wypłacone wynagrodzenia przez zakłady pracy w wysokości 7566,2 mln zł oraz z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 0,6 mln zł. c Rozszerzenie możliwości korzystania z urlopów uprawniających do tego zasiłku wynika ze zmian ustawowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 159, z późn. zm.). d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin”).

a Gross, with some exceptions — see general notes, item 2 on page 282. b Moreover, employers paid wages and salaries for health-related absences from work in the amount of PLN 7566.2 million and from the Guaranteed Employee Benefit Fund in the amount of PLN 0.6 million. c Extending the possibility of taking leave providing entitlement to this type of allowance results from legal changes (Journal of Laws 2014 item 159, with later amendments). d Excluding members of the families (considered in the position "for insured persons and members of their families").

TABL. 7 (204). ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO^a (dok.)ALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRZECIĘTNY ZASIŁEK, ŚWIADCZENIE I ODSZKODOWANIE w zł AVERAGE ALLOWANCE, BENEFIT AND COMPENSATION in PLN					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	57,16	70,91	79,55	85,28	sickness — daily
macierzyński ^c — dziennie	68,95	75,47	77,76	82,25	maternity ^c — daily
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	121,68	136,57	147,26	father's
rodzicielskiego	69,22	72,86	77,32	parental
opiekuńczy — dziennie	63,45	77,24	88,20	93,18	care — daily
pogrzebowy — jednorazowo	6398,14	3993,88	3994,67	3993,69	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	6399,75	3991,71	3992,94	3991,60	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	6399,29	3994,49	3995,08	3994,15	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	6396,21	3995,08	4000,00	3997,42	for persons receiving pre-retirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną ...	5991,51	3913,82	3944,80	3946,47	for persons receiving social pension
wyrównawczy — dziennie	23,45	32,99	32,50	27,22	compensatory — daily
Świadczenie rehabilitacyjne — miesięcznie	1270,69	1465,17	1674,52	1796,11	Rehabilitation benefit — monthly
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	4101,95	4591,58	5221,06	5663,57	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	48675,65	64744,35	87957,65	94423,46	of which for fatal accident
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	10,00	10,00	10,00	10,00	sickness — daily
macierzyński — miesięcznie ^e	2765,80	3466,89	978,30	978,97	maternity — monthly ^e
pogrzebowy — jednorazowo	6439,45	3999,16	3999,32	3998,98	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	6444,49	3998,92	3997,01	3997,62	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach ^d	6438,96	3999,19	3999,58	3999,14	for retirees and pensioners ^d
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	3411,53	4881,28	5622,31	6000,35	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	50285,90	62630,00	59439,80	73949,44	of which for fatal accident

a Brutto, z pewnymi wyjątkami — patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 282. c Rozszerzenie możliwości korzystania z urlopów uprawniających do tego zasiłku wynika ze zmian ustawowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 159, z późn. zm.). d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin”). e W latach 2010 i 2015 — jednorazowo.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w zakresie zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin — łącznie z danymi Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Gross, with some exceptions — see general notes, item 2 on page 282. c Extending the possibility of taking leave providing entitlement to this type of allowance results from legal changes (Journal of Laws 2014 item 159, with later amendments). d Excluding members of the families (considered in the position "for insured persons and members of their families"). e In 2010 and 2015 — one-off.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund and in regard to funeral allowance for retirees, pensioners and members of their families — including data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice.

TABL. 8 (205). ŚWIADCZENIA RODZINNE
FAMILY BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys. AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thousands					
Zasiłek rodzinny	3003,3	2035,4	2193,6	2009,8	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	15,2	9,8	12,8	10,6	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	111,9	42,2	55,3	49,3	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	139,4	96,5	96,3	90,0	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	172,9	132,1	131,8	124,5	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	178,0	127,1	199,0	191,3	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	326,0	204,3	183,7	178,2	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	504,7	334,5	332,5	319,3	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	34,4	23,3	23,3	21,0	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	91,4	84,3	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	873,0	920,8	911,3	923,8	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	26,8	42,4	39,1	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	108,4	111,7	131,2	142,7	nursing benefit

WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł
BENEFIT PAYMENTS in PLN millions

Zasiłek rodzinny	3090,9	2476,7	2982,6	2724,1	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	182,5	117,5	119,6	99,6	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	517,0	196,6	250,0	221,9	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	292,0	205,6	219,2	203,7	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	159,0	126,5	164,3	154,7	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	213,5	152,5	144,1	130,6	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	208,0	138,2	153,2	147,5	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	484,5	327,3	368,4	351,6	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	412,8	279,2	279,1	252,4	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	999,4	920,2	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	1602,8	1690,5	1730,3	2097,3	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	163,3	269,1	287,1	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	667,1	1595,0	2311,1	2690,0	nursing benefit

TABL. 8 (205). ŚWIADCZENIA RODZINNE (dok.)

FAMILY BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł AVERAGE MONTHLY BENEFIT in PLN					
Zasiłek rodzinny	85,76	101,40	113,31	112,95	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					
urodzenia dziecka	999,98	999,95	777,14	784,90	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	385,03	388,41	376,49	375,23	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	174,55	177,58	189,70	188,73	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	76,66	79,83	103,93	103,56	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	100,00	60,37	56,88	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	53,16	56,37	69,50	68,94	undertaking education outside the place of residence by a child
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00	81,55	92,34	91,75	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	999,97	999,99	1000,00	1000,00	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	911,31	909,18	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					
zasiłek pielęgnacyjny	153,00	153,00	158,22	189,20	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	507,89	528,84	611,94	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	512,93	1190,34	1468,14	1570,66	nursing benefit

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (206). ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”

CHILD-RAISING BENEFIT "FAMILY 500+"

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 ^a	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	2522,7	2378,9	2394,6 ^b	Average monthly number of families receiving benefit in thousands
z jednym dzieckiem	632,8	537,8	498,0	with one child
z dwojgiem dzieci i więcej	1889,9	1841,1	1896,6	with two children and more
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	3808,0	3585,8	3593,4 ^c 6070,2	Average monthly number of children on which families receiving benefit in thousands
Wyплаты świadczenia w mln zł	17080,9	22169,9	30505,2	Benefit payments in PLN millions

a — c Dane dotyczą okresu: a — od 1 kwietnia do 31 grudnia, b — od 1 stycznia do 30 czerwca. Od 1 lipca nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, c — w liczniku — od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku — od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne ust. 9 na str. 284.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a — c Data concern the period: a — from 1 April to 31 December, b — from 1 January to 30 June. Since 1 July information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, c — in the numerator — from 1 January to 30 June, in the denominator — from 1 July to 31 December; see general notes item 9 on page 284.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (207). ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

ALIMONY FUND BENEFIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	327,2	322,6	258,6	233,1	Average monthly number of paid benefits in thousands
Wypłaty świadczeń w mln zł	1218,8	1483,3	1237,0	1136,1	Benefit payments in PLN millions
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł ...	310,38	383,08	398,62	406,17	Average monthly benefit in PLN

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11 (208). RENTA SOCJALNA BRUTTO

GROSS SOCIAL PENSION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	248,2	272,4	280,5	283,2	Average monthly number of paid benefits in thousands
Wypłaty świadczeń w mln zł	1747,0	2385,1	3197,5	3657,2	Benefit payments in PLN millions
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł ...	586,46	729,66	949,84	1076,01	Average monthly benefit in PLN

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Source: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 12 (209). ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH ORAZ ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE BRUTTO

GROSS UNEMPLOYMENT BENEFITS AS WELL AS PRE-RETIREMENT ALLOWANCES AND BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys.

AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thousands

Zasiłek dla bezrobotnych	345,7	231,6	151,2	146,2	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	79,1	19,1	2,6	1,5	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	73,0	168,4	108,9	89,1	Pre-retirement benefit

WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł

BENEFIT PAYMENTS in PLN millions

Zasiłek dla bezrobotnych	2622,9	2069,8	1337,5	1312,9	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	777,9	222,7	31,6	18,9	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	818,1	2069,8	1368,8	1179,7	Pre-retirement benefit

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł

AVERAGE MONTHLY BENEFIT in PLN

Zasiłek dla bezrobotnych	632,31	744,89	737,34	748,13	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	819,89	969,73	1012,11	1069,94	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	933,40	1024,25	1047,66	1103,77	Pre-retirement benefit

U w a g a. Ponadto w 2019 r. z Funduszu Pracy wypłacono zatrudnionym przy pracach interwencyjnych — 176,8 mln zł i przy robotach publicznych — 158,6 mln zł, a także wypłacono bezrobotnym stypendia za okres: szkolenia — 27,3 mln zł, stażu u pracodawcy — 670,8 mln zł oraz przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy — 1,0 mln zł.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Note. Moreover, in 2019 from the Labour Fund the following amounts were paid to workers performing intervention works — PLN 176.8 million and public works — PLN 158.6 million and also scholarships were paid to unemployed persons for the time of: training — PLN 27.3 million, employer sponsored traineeships — PLN 670.8 million and adult scholarships for the time of vocational training of adults in the workplace — PLN 1.0 million.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Uwagi ogólne

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych

Dane prezentowane w tabl. 1—3 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r. i 31 marca 2011 r.

Przez **gospodarstwo domowe** rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Ze względu na liczbę osób oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- 1) rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- 2) nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe jedno- lub wieloosobowe**. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** to osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

W 2019 r. badaniem objęto 35923 gospodarstwa domowe, tj. ok. 0,3% ogólnej liczby gospodarstw domowych.

General notes

Households by censuses

Data presented in the tables 1—3 were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census as of 20 May 2002 and 31 March 2011.

Household is a group of related or unrelated persons, living together and jointly maintaining themselves. Persons who independently maintain themselves constitute one-person households.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types of households are distinguished:

- 1) family (one-family, two-family, three-family and more),
- 2) non-family (one-person, multi-person).

Household budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004, the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. **One-person** household is understood as a self-sufficient person, i.e. not sharing his/her income with any other person, whether living alone or not. **Multi-person** household is defined as a group of persons living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.

In 2019 the survey covered 35923 households, i.e. approximately 0.3% of the total number of households.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartał w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału, przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania, opłat za usługi oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Grupy gospodarstw domowych reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalono na podstawie kryterium **wyłącznego lub głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie:

- 1) dochód z pracy najemnej — **gospodarstwa pracowników**;
- 2) dochód z użytkowanego przez siebie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie — **gospodarstwa rolników**;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, tj. z prowadzenia działalności gospodarczej poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu (np. twórcy, artyści, adwokaci) — **gospodarstwa pracujących na własny rachunek**;
- 4) emerytura — **gospodarstwa emerytów**;
- 5) renta — **gospodarstwa rencistów**;
- 6) źródło niezarobkowe inne niż emerytura lub renta — **gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł**.

4. Kategorie osób wchodzących w skład gospodarstw domowych (tabl. 5) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) osoby **pracujące**, do których zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolnej;

2. The household budget survey is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e. on purchases of durable goods, on payments for services as well as on equipment of the household with durable goods.

The survey covered all the households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Household groups representing the basic socio-economic groups of the population were established on the basis of the **exclusive or main** (predominate) **source of maintenance**, i.e.:

- 1) income from hired work — **households of employees**;
- 2) income from the use of a private farm in agriculture — **households of farmers**;
- 3) income from self-employment, i.e. from conducting economic activity, other than farming, from practising a learned profession (e.g. creators, artists, lawyers) — **households of the self-employed**;
- 4) retirement pension — **households of retirees**;
- 5) other pension — **households of pensioners**;
- 6) non-earned source other than retirement or other pension — **households maintained from non-earned sources**.

4. The categories of persons who are members of households (table 5) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e. source deriving the greatest income:

- 1) **employed** persons include:
 - a) hired employees whose main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, order agreements, verbal contracts, etc.),
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), whose main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers) whose main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practicing a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives since 2005;

- 2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
 - 3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., renta socjalna, zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — nieruchomości z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
 - 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego. Od 2019 r. do grupy tej zalicza się dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujące świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.
5. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

6. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
 - 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie
- 2) persons **receiving retirement or other pension** whose main source of maintenance is the retirement or other pension;
 - 3) persons **maintained from non-earned sources** other than retirement or other pension whose main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i.e. family allowance, supplements to family allowance, nursing allowances and benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, permanent and temporary benefits and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, sale of assets, extended loans and credits);
 - 4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household. Since 2019 this group includes children aged 15—18 receiving child-raising benefit "Family 500+".
5. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).
6. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to compulsory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.
- Available income comprises:
- 1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour contract — which includes all income obtained from work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g. severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sickness allowances (taken during the period of employment), compensatory and care allowances, income in a non-monetary form (paid by the employer);
 - 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e. purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory so-

społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;

- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (tj. przychody minus nakłady);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, tj.:
 - a) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje: emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy — po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych,
 - b) dochód z pozostałych świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” — od II kwartału 2016 r., rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary);
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

7. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza

cial security of hired employees). It is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;

- 3) income from self-employment, which accounts for a part of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernising a dwelling or a house);
- 4) income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in cooperatives) and income from rental of real estate not connected with the conducted economic activity (i.e. revenues minus investments);
- 5) income from social benefits, i.e.:
 - a) income from social security benefits, which includes: retirement pensions, other pensions, allowances (of which sickness allowances — after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off accident compensations as well as since 2005, structural pensions for farmers,
 - b) income from other social benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits, family benefits, child-raising benefit "Family 500+" — since the second quarter of 2016, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts);
- 6) other income, which includes, i.e.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Available income is allocated to expenditures and savings increase.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

7. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are allocated to satisfying household's needs. They include expenditures on goods and services purchased by cash, with the use of debt or credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g. food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g. clothing, books, toys) and durable goods (e.g. cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private

domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

8. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

9. Dane o liczbie jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwie domowym ustalono na podstawie wag, określających zapotrzebowanie osoby fizycznej na wartości kaloryczne spożywanych pokarmów w zależności od wieku i płci. Wagi te wynoszą: dla dzieci w wieku poniżej 1 roku — 0,25, 1 roku — 0,30, 2 lat — 0,40, 3–7 lat — 0,50, 8–11 lat — 0,60, 12–13 lat — 0,70, dla dziewcząt w wieku 14–17 lat — 0,75, dla chłopców w wieku 14–17 lat — 0,85, dla kobiet w wieku 18 lat i więcej — 0,85 i dla mężczyzn w wieku 18 lat i więcej — 1,00.

10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych obrazują dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności.

Podstawę do opracowania wskaźników cen dla grup gospodarstw domowych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1400–1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

11. Zasięg ubóstwa — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego) zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej

alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

8. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households covers products purchased by cash, with the use of debt or credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering services.

9. Data regarding the number of consumption units in a household were established on the basis of the following weights, defining individual person's demand for the caloric values of food consumed depending on sex and age: for children below the age of 1 — 0.25, 1 year — 0.30, 2 years — 0.40, 3–7 years — 0.50, 8–11 years — 0.60, 12–13 years — 0.70, for girls aged 14–17 — 0.75, for boys aged 14–17 — 0.85, for women aged 18 and over — 0.85 and for men aged 18 and over — 1.00.

10. Price indices of consumer goods and services by household groups illustrate changes in prices of consumer goods and services purchased by particular socio-economic groups of the population.

The basis for compiling the price indices for groups of households is price observation of representatives of consumer goods and services (approximately 1400–1800 in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weight system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is made on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 — COICOP/HICP).

11. Poverty rates — a household and thus all its members are regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of households on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 — to any other person at that age and

następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z 2 osób dorosłych i 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a dla 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1802 zł, w IV kwartale 2018 r. było to 810 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 2187 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2019 r. odpowiednio: 858 zł oraz 2317 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507), uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. W 2010 r. obowiązywały następujące kwoty progowe — 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Od I do III kwartału 2018 r. kwoty te wynosiły 634 zł dla gospodarstw 1-osobowych i 514 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych, natomiast od IV kwartału 2018 r. odpowiednio: 701 zł i 528 zł.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1257 zł, w IV kwartale 2018 r. było to 595 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1606 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2019 r. odpowiednio: 614 zł oraz 1658 zł.

12. Ze względu na małą liczbę gospodarstw domowych objętych badaniem nie zamieszczono:

- w tabl. 4 — wyników badań dotyczących przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego i przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę dla gospodarstw: rolników, pracujących na własny rachunek, utrzymujących się z niezarobkowych źródeł, a także dla gospodarstw rencistów o liczbie osób 5 i więcej;
- w tabl. 5—9 oraz 12 i 13 — wyników badań dla grupy gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

13. Dane opracowane na podstawie wyników reprezentacyjnego badania budżetów gospodarstw domowych mogą różnić się od wielkości „makro” prezentowanych w dziale „Rachunki narodowe”.

weight 0.5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of 2 adult persons and 2 children at the age under 14 is 2.7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was PLN 668 for 1-person households and PLN 1802 for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2018 the threshold was PLN 810 for 1-person households and PLN 2187 for 4-person households, while in the fourth quarter of 2019: PLN 858 and PLN 2317, respectively.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance (Journal of Laws 2019 item 1507), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system. In 2010 the poverty threshold amounted to PLN 477 for 1-person households and PLN 351 per 1 person for multi-person households. From the first to the third quarter of 2018 the poverty line remained at the level of PLN 634 for 1-person households and PLN 514 per 1 person for multi-person households. However, from the fourth quarter of 2018, the following amounts are applicable: PLN 701 and PLN 528, respectively.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was PLN 466 for 1-person households and PLN 1257 for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2018 the threshold was PLN 595 for 1-person households and PLN 1606 for 4-person households, while in the fourth quarter of 2019: PLN 614 and PLN 1658, respectively.

12. Due to the small number of households covered by the survey:

- table 4 does not include the results of the survey concerning the average monthly available income and average monthly expenditures per capita for households of: farmers, the self-employed and households maintained from non-earned sources, as well as of pensioners with a specified number of 5 and more persons;
- tables 5—9, as well as 12 and 13 do not include the results for the group of households maintained from non-earned sources.

13. Data compiled on the basis of the results of the sample survey of household budgets may differ from the “macro” data presented in the chapter “National accounts”.

Wykorzystanie ICT w gospodarstwach domowych

Informacje o **gospodarstwach domowych posiadających dostęp do Internetu** opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną, według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej. Dane obejmują gospodarstwa domowe (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania) z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata oraz osoby w tej grupie wieku w nich mieszkające. Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w formie wywiadu bezpośredniego. W 2019 r. badaniem objęto 9,4 tys. gospodarstw domowych (tj. 0,07% ich ogólnej liczby), a w nich 11,4 tys. osób w wieku 16—74 lata (tj. 0,04% ich całej populacji).

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 maja 2002 r. i 31 marca 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

ICT usage in households

Information on **households with access to the Internet** has been compiled on the basis of generalised results of the representative surveys on ICT (Information and Communication Technologies) usage, conducted in the European Union according to a harmonised methodology. Data cover households (excluding collective housing) with at least one person aged 16—74 and persons from this age group living in these households. The results are based on the information obtained through face-to-face interviews. In 2019, the survey covered 9.4 thousand households (i.e. 0.07% of their total number) in which 11.4 thousand residents aged 16—74 lived (i.e. 0.04% of the total population).

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

Dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e. with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if they are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

Useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchens, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- 1) the results of the Population and Housing Census as of 20 May 2002 and 31 March 2011;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 December, in each administrative division.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 i 2011 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

Za **mieszkanie zamieszkałe stale** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób i co najmniej jedną z tych osób uznano za faktycznie stale zamieszkałą.

Za **mieszkanie zamieszkałe czasowo** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób, ale żadna z tych osób nie została uznana za mieszkańca faktycznie stale zamieszkałego.

4. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002—2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

5. **Mieszkania sklasyfikowane według form własności** (tabl. 17) dotyczą:

1) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
— może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
— może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2018 poz. 845, z późn. zm.) zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

2) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
3) **gmin (komunalne)** — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
4) **towarzystw budownictwa społecznego**;
5) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);

3. In the Population and Housing Census 2002 and 2011 dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, which in the future can become inhabited dwellings, i.e. dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so-called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.

Permanently inhabited dwellings are regarded as such, in which one or more persons were surveyed and at least one of them was acknowledged to be a permanent inhabitant.

Temporarily inhabited dwellings are regarded as such, in which one or more persons were surveyed, but none of them was acknowledged to be a permanent inhabitant.

4. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2002—2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases in dwelling stocks.

5. **Dwellings classified by type of ownership** (table 17) concern:

1) **natural persons** — dwellings owned by a natural person (one or more), and this person:
— can be owner of whole real estate, for example individual detached house,
— can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. Here also dwellings in building of housing cooperatives are included, for which by the law of 15 December 2000 on housing cooperatives (Journal of Laws 2018 item 845, with later amendments) a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons) was established, exposed in a real estate register.

The term **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

2) **housing cooperatives** — member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise) and tenant's dwellings (occupied on the basis of a contract of tenancy);
3) **gminas (municipal)** — dwellings owned by gmina or powiat (local government community) and also dwellings transferred to gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care entities, social assistance organisational units, family support and foster care system units, units of education system, cultural institutions;
4) **public building societies**;
5) **companies** (of public and private sector);

- 6) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Mienia Wojskowego oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 7) **innych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

6. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, których budowę rozpoczęto oraz o **mieszkaniach w budowie** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

7. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora;
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań realizowanych przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku;
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań realizowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów.

8. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej** oraz **izbach oddanych do użytkowania przeliczono** zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

- 6) **State Treasury** — dwellings remaining in the stock or under the management of National Center for Agricultural Support, Military Property Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 7) **other entities** — dwellings owned by institutions constructing for profit — for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

6. Data on **dwellings** for which **permits have been granted** or which **have been registered with a construction project**, in which **construction has begun** as well as **dwellings under construction** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

7. Information on **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the effects of:

- **private construction** concerns dwellings realised by natural persons, foundations, churches and religious associations, intended for the own use of the investor;
- **construction for sale or rent** concerns dwellings realised by various investors in order to achieve a profit;
- **cooperative construction** concerns dwellings realised by housing cooperatives, intended for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realised entirely from the budget of gmina (primarily with a public assistance or intervention character);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) using credit from the state bank BGK;
- **company construction** concerns dwellings realised by companies (of the public and private sectors), intended for meeting the residential needs of the employees of these companies.

8. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings, useful floor area** and **rooms completed** are **recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

9. Dane o **ludności**, przyjęte również za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie i na 1 izbę, obejmują:

- 1) na podstawie spisów powszechnych — ludność w mieszkaniach faktycznie zamieszkałą, nie obejmują natomiast ludności:
 - zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, np. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, domach opieki społecznej,
 - zamieszkałej w pomieszczeniach nieprzeznaczonych na cele mieszkalne;
- 2) na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych — od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia.

10. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

11. Dane o **oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej.

Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do odpowiedniego rodzaju oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

12. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

13. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

14. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości, wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych, pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

15. **Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

16. Przyjęte do przeliczeń dane o ludności miast na podstawie bilansów w 2010 r. dotyczą miast według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

9. Data regarding the **population**, which also constitute the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room, include:

- 1) based on the national censuses — population in dwellings actually residing, however do not include the population:
 - living in group institutional households, e.g. in employee hostels, student dormitories, boarding schools, social welfare homes,
 - living in premises not intended for residential purposes;
- 2) based on balances of dwelling stocks — since 2002 the total number of population as of 31 December.

10. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

11. Data on **wastewater treatment plants** concern treatment plants connected to the sewage network.

Urban areas served by wastewater treatment plants include those urban areas from which municipal sewage, before being drained off to a collector, was subject to processes of mechanical, biological or increased biogene removal treatment. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

12. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 — gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network, while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

13. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, sewage system and gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

14. Data on **liquid waste** concern waste, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in the case they are not discharged by sewage system.

15. **Consumption of electricity and gas from gas supply system** in households is established on the basis of an advance payment system.

16. Data on urban population based on balances in 2010 used for calculations concern urban areas according to the administrative division valid as of 31 December 2011.

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych

Households by censuses

TABL. 1 (210). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG WIELKOŚCI**^a
HOUSEHOLDS BY SIZE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households by number of persons							Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in household
		1	2	3	4	5	6	7 i więcej and more	
		w tys. in thousands							
O G Ó Ł E M 2002	13337,0	3306,7	3097,1	2654,2	2404,8	1085,7	462,2	326,4	2,84
T O T A L 2011	13568,0	3254,7	3483,4	2742,0	2203,0	1007,5	489,7	387,6	2,82
Miasta 2002	8964,5	2486,5	2215,9	1890,3	1568,1	550,2	170,4	83,1	2,60
Urban areas 2011	9146,9	2488,0	2589,8	1941,5	1362,1	481,9	178,3	105,3	2,54
Wieś 2002	4372,6	820,2	881,2	763,8	836,7	535,5	291,9	243,3	3,33
Rural areas 2011	4421,1	766,7	893,6	800,5	841,0	525,6	311,5	282,3	3,40

a Dane spisów powszechnych.

a Data of national censuses.

TABL. 2 (211). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO
I WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**^a
HOUSEHOLDS BY FAMILY COMPOSITION AND OCCURRENCE OF DISABILITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002			2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w tys. in thousands						
O G Ó Ł E M	13337,0	8964,5	4372,6	13568,0	9146,9	4421,1	T O T A L
WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO BY FAMILY COMPOSITION							
Jednorodzinne	9205,2	6061,3	3143,9	8889,9	5938,9	2951,1	One-family
Dwurodzinne	586,5	254,0	332,5	921,3	393,5	527,8	Two-family
Trzyrodzinne i większe	26,1	9,1	17,0	76,2	25,0	51,2	Three-family and more
Nierodzinne	3519,2	2640,1	879,1	3680,6	2789,5	891,1	Non-family
jednoosobowe	3306,7	2486,5	820,2	3254,7	2488,0	766,7	one-person
wielooosobowe	212,6	153,6	59,0	425,9	301,5	124,4	multi-person
WEDŁUG WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI BY OCCURRENCE OF DISABILITY							
Bez osób niepełnosprawnych	9073,3	6361,7	2711,6	9778,6	6662,0	3116,6	Without disabled persons
Z osobami niepełnosprawnymi	4263,7	2602,8	1660,9	3789,4	2484,9	1304,5	With disabled persons

a Dane spisów powszechnych.

a Data of national censuses.

TABL. 3 (212). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**^a
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	14482	15012	15372	14909	14253	13815	13507	T O T A L
Miasta	9626	9818	9851	9502	8971	8588	8344	Urban areas
Wieś	4856	5194	5521	5408	5282	5227	5163	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,61	2,50	2,40	2,43	2,48	2,50	2,50	T O T A L
Miasta	2,34	2,24	2,17	2,18	2,23	2,25	2,24	Urban areas
Wieś	3,16	2,98	2,81	2,86	2,91	2,91	2,92	Rural areas

a Opracowana w 2016 r. na podstawie wyników spisów z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz prognozy ludności do 2050 r.

a Calculated in 2016 on the basis of the results of censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and population projection until 2050.

Budżety gospodarstw domowych
Household budgets

 TABL. 4 (213). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
 HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons					
			1	2	3	4	5	6 i więcej and more
Gospodarstwa domowe objęte badaniem Households included in the survey	2010	37412	6700	11087	7838	6737	3003	2047
	2015	37148	7455	12040	7446	6199	2487	1521
	2018	36166	7919	12300	6574	5719	2264	1390
	2019	35923	8149	12410	6336	5510	2157	1361
Gospodarstwa pracowników Households of employees	2010	18441	1454	4114	4958	4720	2014	1181
	2015	18336	1768	4603	4912	4453	1692	908
	2018	17217	1955	4457	4301	4138	1525	841
	2019	16797	1989	4558	4091	3926	1441	792
na stanowiskach robotniczych in manual labour positions	2010	9810	475	1789	2509	2725	1396	916
	2015	9456	604	2107	2488	2441	1117	699
	2018	8410	642	2009	2066	2147	933	613
	2019	8039	642	2042	1948	1979	861	567
na stanowiskach nierobotniczych in non-manual labour positions	2010	8631	979	2325	2449	1995	618	265
	2015	8880	1164	2496	2424	2012	575	209
	2018	8807	1313	2448	2235	1991	592	228
	2019	8758	1347	2516	2143	1947	580	225
Gospodarstwa rolników Households of farmers	2010	1909	64	263	380	446	351	405
	2015	1681	80	310	350	385	282	274
	2018	1555	74	282	351	366	248	234
	2019	1464	70	292	310	341	214	237
Gospodarstwa pracujących na własny ra- chunek Households of the self-employed	2010	2657	164	583	719	792	253	146
	2015	2457	200	618	622	688	225	104
	2018	2467	201	609	564	727	262	104
	2019	2602	234	648	646	714	258	102
Gospodarstwa emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	2010	12937	4469	5810	1549	596	285	228
	2015	13118	4765	6164	1314	504	205	166
	2018	13657	5195	6667	1173	353	159	110
	2019	13797	5404	6674	1102	353	154	110
emerytów of retirees	2010	10435	3336	5070	1218	441	201	169
	2015	10722	3617	5378	1054	381	164	128
	2018	11726	4106	6096	1007	282	138	97
	2019	12054	4377	6205	950	301	126	95
rencistów of pensioners	2010	2502	1133	740	331	155	84	59
	2015	2396	1148	786	260	123	41	38
	2018	1931	1089	571	166	71	21	13
	2019	1743	1027	469	152	52	28	15
Gospodarstwa utrzymujących się z nieza- robkowych źródeł Households maintained from non-earned sources	2010	1468	549	317	232	183	100	87
	2015	1556	642	345	248	169	83	69
	2018	1270	494	285	185	135	70	101
	2019	1263	452	238	187	176	90	120

TABL. 4 (213). **GOSPODARSTWA DOMOWE (cd.)**
HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons						6 i więcej and more
		1	2	3	4	5		
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł	2010	1200,82	1802,92	1625,18	1317,84	1060,06	850,23	706,16
Average monthly available income per capita in PLN	2015	1386,16	2049,31	1831,59	1522,11	1245,23	999,29	829,78
	2018	1693,46	2260,74	2099,44	1821,15	1572,92	1338,17	1187,75
	2019	1819,14	2397,23	2282,04	1964,80	1675,92	1450,44	1259,08
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników	2010	1209,55	2635,08	1934,97	1362,24	1073,91	851,81	707,37
Households of employees	2015	1386,87	2825,38	2090,48	1573,52	1249,75	1000,61	844,52
	2018	1702,64	3207,48	2438,90	1856,56	1560,77	1345,24	1173,12
	2019	1832,14	3378,83	2599,84	2023,60	1678,55	1412,06	1279,27
na stanowiskach robotniczych	2010	899,01	1672,73	1374,39	1055,02	856,75	756,77	661,30
in manual labour positions	2015	1081,00	1924,31	1610,22	1291,54	1028,52	889,94	774,48
	2018	1405,04	2420,82	1970,01	1591,33	1329,37	1210,98	1115,35
	2019	1549,93	2616,42	2130,33	1822,51	1465,57	1275,77	1218,36
na stanowiskach nierobotniczych	2010	1613,93	3077,26	2330,30	1647,71	1348,39	1050,43	862,83
in non-manual labour positions	2015	1761,36	3261,15	2461,36	1835,34	1491,07	1197,74	1074,56
	2018	2020,45	3571,88	2780,68	2075,74	1787,32	1532,12	1315,50
	2019	2127,60	3731,09	2950,78	2190,38	1875,48	1597,36	1427,25
Gospodarstwa emerytów i rencistów	2010	1189,42	1475,49	1342,84	1034,09	829,62	698,42	554,01
Households of retirees and pensioners	2015	1438,04	1754,01	1604,00	1272,05	1012,91	871,67	706,43
	2018	1683,35	1883,97	1816,55	1524,75	1292,38	1136,28	980,41
	2019	1819,27	2005,61	1978,58	1629,95	1449,32	1212,28	1068,42
emerytów	2010	1253,61	1518,69	1394,42	1107,74	895,53	773,82	593,06
of retirees	2015	1509,50	1799,45	1670,91	1359,79	1100,94	924,91	774,23
	2018	1732,95	1921,74	1864,43	1591,90	1376,51	1191,56	994,31
	2019	1863,61	2024,02	2018,55	1691,81	1499,15	1300,36	1088,69
rencistów	2010	926,47	1347,33	975,28	751,61	639,46	.	.
of pensioners	2015	1114,07	1609,30	1125,12	898,30	730,30	.	.
	2018	1354,60	1738,72	1270,94	1089,60	939,62	.	.
	2019	1498,01	1927,73	1403,28	1229,14	1130,06	.	.

TABL. 4 (213). **GOSPODARSTWA DOMOWE (dok.)**
 HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons						
		1	2	3	4	5	6 i więcej and more	
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w zł	2010	1005,03	1612,61	1362,98	1100,56	874,66	691,11	569,82
Average monthly expenditures per capita in PLN	2015	1091,19	1778,00	1434,80	1179,04	968,91	775,83	622,65
	2018	1186,86	1862,97	1529,51	1232,49	1075,37	900,03	740,44
	2019	1251,73	1930,95	1591,19	1346,10	1128,40	952,91	766,44
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników	2010	994,91	2265,71	1584,17	1126,89	883,53	690,69	566,56
Households of employees	2015	1075,53	2368,34	1608,72	1203,76	970,00	786,32	639,39
	2018	1170,01	2489,63	1706,96	1271,77	1075,01	895,44	746,67
	2019	1235,76	2558,89	1740,38	1380,70	1128,95	948,46	792,39
na stanowiskach robotniczych	2010	746,18	1553,03	1151,31	891,35	720,12	620,92	509,29
in manual labour positions	2015	842,18	1642,28	1276,56	1001,10	802,64	687,02	588,31
	2018	953,75	1920,03	1376,13	1096,49	925,96	783,27	695,56
	2019	1029,77	2069,06	1457,59	1240,29	970,23	830,07	743,91
na stanowiskach nierobotniczych	2010	1318,80	2593,16	1889,44	1345,74	1090,07	836,48	759,81
in non-manual labour positions	2015	1361,25	2719,48	1865,23	1391,95	1152,56	963,21	807,14
	2018	1400,95	2753,48	1948,10	1416,62	1220,93	1051,56	872,67
	2019	1451,42	2785,20	1951,76	1497,15	1275,71	1109,42	910,19
Gospodarstwa emerytów i rencistów	2010	1053,80	1361,54	1158,90	910,35	710,05	631,69	515,85
Households of retirees and pensioners	2015	1180,53	1547,37	1270,68	1028,20	831,13	668,43	551,29
	2018	1276,46	1606,61	1352,08	1032,40	888,70	792,19	656,45
	2019	1346,46	1664,55	1432,03	1103,03	954,48	845,09	684,47
emerytów	2010	1098,52	1390,85	1195,22	964,29	754,02	689,71	538,30
of retirees	2015	1221,04	1571,25	1309,32	1086,66	888,50	689,85	593,62
	2018	1296,86	1630,27	1374,52	1060,76	944,96	820,05	649,08
	2019	1363,61	1669,73	1453,23	1129,67	972,91	885,63	681,15
rencistów	2010	870,63	1274,60	900,08	703,50	583,16	.	.
of pensioners	2015	996,86	1471,35	994,16	779,17	646,99	.	.
	2018	1141,21	1515,61	1096,33	848,59	652,78	.	.
	2019	1222,19	1642,68	1126,90	930,37	836,36	.	.

TABL. 5 (214). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM

AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS COVERED BY THE SURVEY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe — pracowników Of which households — of employees		
			razem total	na stanowiskach in	
				robotniczych manual labour positions	nierobotniczych non-manual labour positions
Przeciętna liczba osób Average number of persons	2010	2,89	3,33	3,63	2,98
	2018	2,64	3,10	3,34	2,87
	2019	2,61	3,06	3,30	2,84
Pracujących Employed	2010	1,13	1,70	1,71	1,68
	2018	1,06	1,69	1,71	1,67
	2019	1,05	1,68	1,70	1,66
najemnie hired	2010	0,89	1,60	1,61	1,59
	2018	0,86	1,61	1,64	1,59
	2019	0,84	1,61	1,63	1,58
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie on private farm in agriculture	2010	0,14	0,06	0,09	0,03
	2018	0,10	0,04	0,05	0,02
	2019	0,10	0,03	0,05	0,02
na własny rachunek self-employed	2010	0,11	0,04	0,02	0,06
	2018	0,10	0,04	0,02	0,05
	2019	0,11	0,04	0,02	0,05
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2010	0,52	0,15	0,15	0,15
	2018	0,60	0,17	0,18	0,15
	2019	0,62	0,17	0,19	0,15
Pobierających rentę Recipients of other pension	2010	0,18	0,12	0,13	0,10
	2018	0,13	0,08	0,10	0,07
	2019	0,12	0,08	0,09	0,06
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2010	0,19	0,18	0,22	0,13
	2018	0,50	0,67	0,76	0,58
	2019	0,18	0,19	0,26	0,14
w tym z pozostałych świadczeń społecznych ^a of which from other social benefits ^a	2010	0,12	0,12	0,16	0,07
	2018	0,46	0,62	0,72	0,53
	2019	0,13	0,14	0,21	0,08
w tym z zasiłku dla bezrobotnych of which from unemployment benefit	2010	0,02	0,02	0,03	0,02
	2018	0,01	0,01	0,01	0,01
	2019	0,01	0,01	0,01	0,01
Pozostających na utrzymaniu ^b Dependents ^b	2010	0,87	1,18	1,40	0,93
	2018	0,34	0,50	0,59	0,41
	2019	0,64	0,94	1,05	0,83
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych Average number of consumption units	2010	2,45	2,78	3,02	2,49
	2018	2,24	2,58	2,79	2,37
	2019	2,21	2,54	2,75	2,35

a W 2019 r. bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”. b W 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15—18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2019 excluding children aged 15—18 receiving the child-raising benefit "Family 500+". b In 2019 including children aged 15—18 receiving the child-raising benefit "Family 500+”.

TABL. 5 (214). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM (dok.)AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS
IN HOUSEHOLDS COVERED BY THE SURVEY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe Households of					
	rolników farmers	pracują- cych na własny rachunek the self- employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners			
			razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners	
Przeciętna liczba osób Average number of persons	2010	4,19	3,35	2,01	2,01	2,01
	2018	3,82	3,24	1,83	1,86	1,66
	2019	3,82	3,18	1,81	1,83	1,64
Pracujących Employed	2010	2,09	1,67	0,19	0,19	0,21
	2018	2,07	1,68	0,14	0,14	0,13
	2019	2,08	1,67	0,13	0,13	0,13
najemnie hired	2010	0,27	0,43	0,14	0,13	0,15
	2018	0,31	0,47	0,11	0,11	0,09
	2019	0,31	0,48	0,10	0,11	0,09
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie ... on private farm in agriculture	2010	1,80	0,05	0,04	0,04	0,05
	2018	1,74	0,04	0,02	0,02	0,03
	2019	1,75	0,03	0,02	0,02	0,03
na własny rachunek self-employed	2010	0,02	1,19	0,01	0,01	0,01
	2018	0,02	1,18	0,01	0,01	0,01
	2019	0,02	1,16	0,01	0,01	0,00
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2010	0,42	0,12	1,19	1,45	0,11
	2018	0,47	0,13	1,29	1,49	0,11
	2019	0,50	0,14	1,32	1,50	0,10
Pobierających rentę Recipients of other pension	2010	0,16	0,07	0,30	0,09	1,21
	2018	0,12	0,05	0,20	0,05	1,12
	2019	0,10	0,04	0,18	0,05	1,12
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2010	0,09	0,12	0,08	0,07	0,11
	2018	0,73	0,76	0,09	0,08	0,16
	2019	0,10	0,14	0,05	0,05	0,11
w tym z pozostałych świadczeń społecznych ^a of which from other social benefits ^a	2010	0,08	0,08	0,06	0,05	0,09
	2018	0,72	0,73	0,08	0,07	0,14
	2019	0,09	0,11	0,04	0,04	0,09
w tym z zasiłku dla bezrobotnych of which from unemployment benefit	2010	0,01	0,02	0,01	0,01	0,02
	2018	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01
	2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Pozostających na utrzymaniu ^b Dependents ^b	2010	1,43	1,37	0,25	0,23	0,37
	2018	0,43	0,61	0,10	0,10	0,14
	2019	1,03	1,16	0,12	0,11	0,19
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych Average number of consumption units	2010	3,53	2,77	1,81	1,82	1,76
	2018	3,28	2,66	1,65	1,68	1,46
	2019	3,27	2,59	1,63	1,66	1,45

a, b — Notki patrz na str. 310.

a, b — See footnotes on page 310.

TABL. 6 (215). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
w zł in PLN								
Na 1 gospodarstwo domowe Per household	2018	4740,34	5590,86	6787,33	6864,77	3051,36	3198,68	2194,28
	2019	5092,92	6008,75	7228,03	7330,44	3282,22	3411,24	2447,87
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym Per capita in household	2018	1693,46	1702,64	1579,00	2011,71	1683,35	1732,95	1354,60
	2019	1819,14	1832,14	1666,55	2173,63	1819,27	1863,61	1498,01
w tym dochód do dyspozycji of which disposable income	2018	1643,14	1658,68	1548,24	1961,62	1607,77	1655,40	1292,06
	2019	1768,65	1788,76	1632,65	2113,25	1745,79	1788,49	1436,46
w tym: of which:								
Dochód z pracy najemnej Income from hired work	2018	889,99	1376,37	178,31	345,92	150,09	158,34	95,35
	2019	941,65	1470,64	191,40	367,11	156,90	161,52	123,42
Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie Income from a private farm in agriculture	2018	63,64	4,65	1051,23	4,59	1,71	1,13	5,55
	2019	61,53	0,85	1094,74	10,15	0,60	0,63	0,34
Dochód z pracy na własny rachunek Income from self-employment	2018	147,29	31,15	17,21	1397,45	19,06	20,84	7,29
	2019	164,69	33,61	14,51	1484,64	15,20	16,83	3,40
Dochód ze świadczeń społecznych Income from social benefits	2018	528,38	235,63	307,08	210,91	1454,91	1496,98	1176,05
	2019	584,43	268,72	342,66	254,61	1587,10	1629,13	1282,60
z ubezpieczeń społecznych from social security benefits	2018	414,16	122,01	179,97	102,15	1414,65	1463,32	1092,02
	2019	451,52	132,61	203,65	115,59	1543,87	1594,29	1178,67
w tym emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy of which retirement and disability pensions	2018	373,56	96,92	164,91	81,44	1316,22	1453,70	404,93
	2019	409,80	107,20	187,09	93,10	1442,95	1582,51	431,96
emerytury ^a retirement pensions ^a	2018	345,54	80,31	140,39	71,95	1249,02	1426,41	73,13
	2019	380,98	89,57	162,11	83,81	1374,66	1554,06	74,98
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	2018	26,15	16,40	21,67	9,49	60,48	20,67	324,34
	2019	27,13	17,59	24,17	9,29	61,32	21,48	349,96
z pozostałych świadczeń społecznych from other social benefits	2018	114,22	113,62	127,11	108,76	40,26	33,66	84,04
	2019	132,92	136,10	139,00	139,02	43,22	34,84	103,93
Pozostały dochód Other income	2018	56,80	50,37	24,58	38,66	53,49	51,42	67,25
	2019	58,44	53,00	23,17	41,61	54,85	50,97	82,91
w tym dary od osób prywatnych of which gifts from individuals	2018	50,07	43,44	19,30	34,93	46,20	43,96	61,04
	2019	47,72	39,14	18,08	36,93	47,30	43,45	75,14

a Krajowe i renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne.

a National retirement pensions and retirement pensions for transferring the farm.

TABL. 7 (216). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracow- ników employ- ees	rolników farmers	pracu- jących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
w zł in PLN								
Na 1 gospodarstwo domowe	2018	3322,26	3841,89	3749,27	4775,88	2313,79	2393,76	1848,61
Per household	2019	3504,36	4052,84	3963,66	4962,92	2429,21	2496,02	1997,15
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym	2018	1186,86	1170,01	872,23	1399,56	1276,46	1296,86	1141,21
Per capita in household	2019	1251,73	1235,76	913,89	1471,61	1346,46	1363,61	1222,19
Towary i usługi konsumpcyjne ^a	2018	1136,54	1126,05	841,47	1349,47	1200,88	1219,31	1078,66
Consumer goods and services ^a	2019	1201,23	1192,38	880,00	1411,23	1272,98	1288,49	1160,64
żywność i napoje bezalkoholowe	2018	294,53	276,67	268,39	292,60	357,63	360,58	338,09
food and non-alcoholic beverages	2019	314,35	295,47	289,67	310,37	382,48	384,56	367,40
żywność	2018	267,53	249,68	245,46	263,62	329,68	332,45	311,39
food	2019	286,28	267,45	264,91	281,27	353,15	355,34	337,22
pieczywo i produkty zbożowe	2018	45,25	42,70	41,10	43,04	54,67	54,82	53,65
bread and cereals	2019	48,69	45,84	45,32	46,48	59,03	58,91	59,90
w tym pieczywo ^b	2018	17,93	16,58	19,48	15,36	22,35	22,32	22,58
of which bread ^b	2019	18,71	17,29	20,65	16,06	23,44	23,35	24,03
mięso	2018	72,89	66,35	75,79	66,49	94,33	94,91	90,53
meat	2019	76,42	69,76	81,58	67,69	99,21	99,87	94,44
w tym: of which:								
mięso surowe	2018	31,84	28,74	35,73	29,63	41,18	41,54	38,76
raw meat	2019	32,94	29,74	38,15	29,79	42,89	43,43	38,98
w tym drób	2018	13,07	12,13	13,57	12,51	16,01	16,07	15,54
of which poultry	2019	13,76	12,76	14,54	13,07	17,06	17,16	16,47
wędliny i inne przetwory mięsne ^c ...	2018	38,66	35,74	37,49	35,23	49,09	49,30	47,69
processed meat and other meat preparations ^c	2019	40,87	37,97	40,29	36,23	51,93	52,00	51,37
ryby i owoce morza	2018	9,16	8,20	7,78	10,09	12,22	12,45	10,66
fish and seafood	2019	9,90	8,91	8,52	10,84	13,12	13,38	11,26
mleko, sery i jaja	2018	39,86	37,69	37,05	40,17	47,31	47,67	44,88
milk, cheese and eggs	2019	40,90	38,72	36,69	42,01	48,58	48,86	46,58
w tym: of which:								
mleko ^d	2018	6,62	6,04	7,61	6,21	8,07	8,09	7,95
milk ^d	2019	6,52	6,04	6,95	6,04	7,94	7,93	7,99
jogurty	2018	4,03	4,10	3,07	4,37	4,07	4,11	3,84
yoghurt	2019	4,25	4,29	3,46	4,77	4,31	4,34	4,08
sery i twarogi	2018	14,67	14,22	11,12	15,91	16,82	17,05	15,33
cheese and curd	2019	15,66	15,15	11,87	17,46	17,98	18,19	16,46
jaja	2018	7,33	6,41	9,05	6,56	9,84	9,84	9,82
eggs	2019	6,89	6,05	7,86	6,20	9,36	9,37	9,31
oleje i tłuszcze	2018	12,94	11,24	11,90	12,36	18,45	18,68	16,93
oils and fats	2019	12,55	10,94	12,03	11,67	17,93	18,18	16,16
w tym: of which:								
masło	2018	6,86	5,87	5,76	7,55	9,93	10,19	8,20
butter	2019	6,68	5,76	5,88	7,02	9,68	9,93	7,87
tłuszcze roślinne	2018	5,56	5,00	5,58	4,49	7,53	7,49	7,67
vegetable fats	2019	5,32	4,80	5,45	4,34	7,18	7,19	7,18
owoce	2018	20,25	18,64	15,20	22,47	26,02	26,67	21,73
fruit	2019	21,54	19,98	14,31	24,43	27,58	28,14	23,52

a Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. c Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. d Bez zagęszczonego i w proszku.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures. b Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. c Including ready-to-serve meat products, excluding offal preparations. d Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 7 (216). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (cd.)

AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		pracow- ników employ- ees	rolników farmers	pracu- jących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners			
					razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers	
w zł in PLN								
Towary i usługi konsumpcyjne ^a (cd.) Consumer goods and services ^a (cont.)								
żywność i napoje bezalkoholowe (dok.) food and non-alcoholic beverages (cont.)								
żywność (dok.) food (cont.)								
warzywa 2018	32,88	30,67	27,18	33,56	40,80	41,18	38,34	
vegetables 2019	39,34	36,79	33,72	38,92	49,03	49,43	46,15	
w tym ziemniaki 2018	3,70	3,17	4,61	2,88	5,20	5,19	5,25	
of which potatoes 2019	6,12	5,42	7,01	4,66	8,39	8,40	8,33	
cukier, dżem, miód, czekolada i wyro- by cukiernicze 2018	18,90	18,32	16,25	19,13	21,39	21,63	19,77	
sugar, jam, honey, chocolate and confectionery 2019	20,22	19,41	18,71	20,80	23,09	23,16	22,62	
w tym cukier 2018	1,97	1,66	2,68	1,51	2,85	2,86	2,78	
of which sugar 2019	2,03	1,74	2,83	1,61	2,82	2,81	2,86	
wyroby żywnościowe, gdzie indziej niesklasyfikowane 2018	15,40	15,88	13,22	16,32	14,49	14,43	14,90	
food products n.e.c. 2019	16,72	17,11	14,02	18,43	15,57	15,43	16,59	
napoje bezalkoholowe 2018	27,00	26,99	22,93	28,98	27,95	28,13	26,70	
non-alcoholic beverages 2019	28,07	28,02	24,76	29,10	29,33	29,22	30,18	
w tym: of which:								
kawa 2018	6,94	6,35	5,58	6,73	9,15	9,25	8,46	
coffee 2019	7,11	6,47	6,02	6,80	9,48	9,51	9,23	
herbata 2018	2,49	2,20	2,14	2,54	3,47	3,55	2,96	
tea 2019	2,53	2,23	2,15	2,41	3,60	3,66	3,20	
soki owocowe i warzywne 2018	3,44	3,71	2,32	4,29	2,80	2,84	2,49	
fruit and vegetable juices 2019	3,62	3,86	2,34	4,81	2,98	2,95	3,14	
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe 2018	29,55	29,44	20,80	29,99	33,11	33,27	32,01	
alcoholic beverages and tobacco 2019	31,70	31,51	22,46	33,27	34,94	34,88	35,40	
odzież i obuwie 2018	58,48	64,21	47,42	84,52	38,68	39,82	31,13	
clothing and footwear 2019	60,53	66,24	49,90	87,25	39,96	40,69	34,73	
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 2018	217,44	202,97	122,85	225,46	276,75	278,13	267,59	
housing, water, electricity, gas and other fuels 2019	224,93	210,08	127,42	233,68	286,97	288,50	275,93	
w tym: of which:								
zaopatrzenie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem 2018	64,08	59,45	30,56	65,83	84,98	85,54	81,23	
water supply and miscellaneous services relating to the dwelling 2019	66,53	61,62	32,46	67,86	88,38	88,49	87,59	
nośniki energii 2018	122,54	108,62	81,28	124,77	172,58	173,33	167,58	
electricity, gas and other fuels 2019	122,54	108,04	82,63	122,27	175,58	176,60	168,22	
energia elektryczna 2018	48,44	43,85	44,84	51,71	61,24	61,25	61,14	
electricity 2019	48,82	43,77	45,38	52,13	63,26	63,39	62,28	
gaz 2018	24,93	21,20	12,78	32,98	35,91	36,44	32,35	
gas 2019	26,17	21,84	13,89	32,50	39,32	40,19	32,97	
opał 2018	21,06	17,75	21,99	16,41	32,42	31,95	35,51	
liquid and solid fuels 2019	19,63	16,48	23,04	13,97	30,17	30,05	31,10	
energia cieplna 2018	28,11	25,80	1,67	23,67	43,02	43,68	38,58	
heat energy 2019	27,91	25,95	0,32	23,66	42,84	42,98	41,87	

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 7 (216). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)

AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracow- ników employ- ees	rolników farmers	pracu- jących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emery- tów retirees	rencis- tów pension- ers
w zł in PLN								
Towary i usługi konsumpcyjne ^a (dok.) Consumer goods and services ^a (cont.)								
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego furnishings, household equipment and routine household maintenance	2018 2019	67,09 70,58	69,32 72,61	51,46 53,58	78,06 82,73	64,23 69,31	64,96 70,30	59,39 62,17
zdrowie health	2018 2019	59,42 64,30	46,30 51,58	42,25 43,10	57,88 59,15	101,86 109,70	104,39 111,31	85,05 98,07
w tym: of which:								
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urzą- dzenia i sprzęt medyczny medical products, appliances and equip- ment	2018 2019	41,89 44,63	30,93 33,44	30,62 30,39	31,46 33,59	79,66 84,96	81,06 85,71	70,41 79,58
w tym wyroby farmaceutyczne of which pharmaceutical products	2018 2019	37,06 39,33	27,03 28,82	27,25 27,56	26,95 29,45	71,91 76,73	73,16 77,63	63,65 70,19
usługi ambulatoryjne i inne usługi zwią- zane ze zdrowiem out-patient services	2018 2019	15,16 16,96	14,02 16,76	10,38 12,25	24,82 21,39	16,81 18,42	17,66 18,96	11,16 14,50
transport transport	2018 2019	124,03 121,42	135,59 133,97	112,97 104,94	184,75 163,90	84,95 86,76	89,67 91,64	53,62 51,43
środki transportu purchase of vehicles	2018 2019	31,25 23,43	33,03 25,70	31,92 22,92	63,64 37,39	17,92 14,34	19,17 15,46	9,64 6,23
eksploatacja prywatnych środków trans- portu operation of private transport equip- ment	2018 2019	80,21 85,88	88,78 95,08	76,10 78,28	107,91 112,80	56,27 62,29	59,92 66,16	32,06 34,29
w tym paliwa of which fuels	2018 2019	63,12 68,14	70,10 75,27	60,86 62,99	83,95 92,10	44,09 48,61	46,82 51,60	26,04 27,04
usługi transportowe transport services	2018 2019	12,57 12,11	13,79 13,18	4,96 3,74	13,20 13,70	10,77 10,13	10,59 10,02	11,92 10,90
łączność communication	2018 2019	47,57 55,24	48,37 56,19	37,79 42,02	50,30 59,95	48,50 55,93	48,67 56,10	47,36 54,72
rekreacja i kultura recreation and culture	2018 2019	76,93 82,53	79,77 84,51	40,17 43,48	122,83 134,18	66,49 71,14	68,98 73,52	49,96 53,85
edukacja education	2018 2019	12,31 18,77	15,53 25,33	5,71 5,87	24,50 30,44	1,44 1,97	1,43 1,96	1,48 2,04
restauracje i hotele restaurants and hotels	2018 2019	58,90 61,41	63,35 64,59	23,79 22,44	90,21 100,53	43,19 46,67	43,52 46,33	41,01 49,12
pozostałe towary i usługi miscellaneous goods and services	2018 2019	71,95 77,52	72,64 79,37	48,21 53,96	93,14 98,75	72,05 75,68	73,62 76,51	61,63 69,69
w tym higiena osobista of which personal care	2018 2019	36,96 40,29	39,17 42,80	23,09 25,52	46,56 51,79	32,26 34,91	32,65 35,12	29,72 33,32
Pozostałe wydatki Other expenditures	2018 2019	50,32 50,49	43,97 43,38	30,76 33,89	50,09 60,38	75,58 73,48	77,55 75,12	62,55 61,55

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 8 (217). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracownik employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employ- ed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Pieczywo i produkty zbożowe w kg Bread and cereals in kg	2018	5,48	5,00	6,23	4,54	6,97	6,94	7,15
	2019	5,36	4,90	6,14	4,51	6,81	6,77	7,13
w tym: of which:								
ryż rice	2018	0,15	0,14	0,12	0,14	0,18	0,18	0,19
	2019	0,15	0,14	0,13	0,13	0,18	0,18	0,19
pieczywo ^a bread ^a	2018	3,15	2,87	3,80	2,45	3,99	3,96	4,19
	2019	2,98	2,71	3,68	2,35	3,79	3,76	4,06
makaron i produkty makaronowe pasta and pasta products	2018	0,38	0,36	0,34	0,34	0,45	0,45	0,48
	2019	0,40	0,38	0,38	0,36	0,47	0,46	0,48
mąka ^b flour ^b	2018	0,60	0,51	0,93	0,47	0,85	0,85	0,83
	2019	0,59	0,51	0,84	0,48	0,82	0,82	0,83
kasze i ziarna zbóż groats and cereal grains	2018	0,12	0,10	0,12	0,11	0,18	0,18	0,18
	2019	0,11	0,10	0,12	0,10	0,17	0,17	0,15
Mięso w kg Meat in kg	2018	5,20	4,67	5,76	4,25	6,95	6,94	7,01
	2019	5,08	4,57	5,83	4,06	6,77	6,77	6,78
w tym: of which:								
mięso surowe raw meat	2018	2,96	2,64	3,45	2,43	3,98	3,99	3,96
	2019	2,87	2,55	3,47	2,31	3,86	3,87	3,75
w tym drób of which poultry	2018	1,52	1,37	1,64	1,25	2,03	2,02	2,12
2019	1,53	1,38	1,69	1,25	2,04	2,03	2,09	
wędliny i inne przetwory mięsne ^c processed meat and other meat preparations ^c	2018	2,00	1,84	2,07	1,67	2,57	2,56	2,65
	2019	1,97	1,82	2,08	1,59	2,51	2,49	2,65
Ryby i owoce morza ^d w kg Fish and seafood ^d in kg	2018	0,28	0,23	0,28	0,27	0,42	0,43	0,35
	2019	0,27	0,23	0,28	0,26	0,40	0,41	0,34
Mleko ^e w l Milk ^e in l	2018	2,94	2,71	3,49	2,66	3,53	3,53	3,52
	2019	2,87	2,68	3,13	2,57	3,43	3,42	3,50
Jogurty w kg Yoghurt in kg	2018	0,52	0,52	0,40	0,53	0,55	0,56	0,52
	2019	0,54	0,54	0,45	0,57	0,57	0,58	0,54

a, b, d, e Bez: a — pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, b — mąki ziemniaczanej, d — marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, konserw rybnych oraz wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, e — zagęszczonego i w proszku. c Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych.

a, b, d, e Excluding: a — crisp bread, toasted bread and confectionery, b — potato flour, d — pickles, processed sea and freshwater food and fish, canned fish and ready-to-serve food including coated food products, e — condensed and powdered milk. c Including ready-to-serve food, excluding offal preparations.

TABL. 8 (217). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					emerytów i rencistów retirees and pensioners	
			pracowników employ- ees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self- employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners			
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners	
Sery i twarogi ^f w kg	2018	0,87	0,83	0,70	0,86	1,05	1,06	0,97	
Cheese and curd ^f in kg	2019	0,89	0,85	0,73	0,90	1,08	1,10	1,00	
Śmietana w l	2018	0,35	0,30	0,37	0,28	0,51	0,51	0,49	
Cream in l	2019	0,35	0,30	0,36	0,28	0,51	0,52	0,47	
Jaja w szt.	2018	11,09	9,81	13,23	9,38	14,83	14,82	14,91	
Eggs in units	2019	10,99	9,79	11,80	9,30	14,81	14,77	15,08	
Oleje i tłuszcze w kg	2018	1,07	0,94	1,15	0,86	1,49	1,48	1,50	
Oils and fats in kg	2019	1,05	0,93	1,17	0,83	1,46	1,46	1,46	
w tym: of which:									
masło	2018	0,25	0,22	0,22	0,27	0,37	0,38	0,30	
butter	2019	0,28	0,24	0,25	0,29	0,40	0,41	0,33	
tłuszcze roślinne	2018	0,75	0,67	0,84	0,55	0,98	0,97	1,07	
vegetable fats	2019	0,70	0,64	0,82	0,50	0,92	0,91	0,99	
Owoce w kg	2018	3,75	3,37	3,26	3,64	5,09	5,18	4,48	
Fruit in kg	2019	3,79	3,45	2,97	3,75	5,12	5,19	4,60	
Warzywa w kg	2018	7,92	6,93	9,06	6,63	10,90	10,92	10,72	
Vegetables in kg	2019	7,61	6,80	8,34	6,40	10,26	10,33	9,76	
w tym ziemniaki	2018	2,97	2,51	4,26	2,14	4,21	4,19	4,34	
of which potatoes	2019	2,75	2,40	3,57	1,97	3,80	3,81	3,71	
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze ^g w kg	2018	1,76	1,59	2,08	1,44	2,31	2,32	2,22	
Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery ^g in kg	2019	1,62	1,47	1,96	1,35	2,06	2,06	2,08	
w tym cukier	2018	0,94	0,79	1,36	0,65	1,36	1,37	1,32	
of which sugar	2019	0,80	0,68	1,19	0,57	1,11	1,11	1,15	
Kawa w kg	2018	0,18	0,16	0,16	0,15	0,24	0,24	0,25	
Coffee in kg	2019	0,18	0,16	0,17	0,15	0,25	0,25	0,27	
Herbata w kg	2018	0,05	0,04	0,05	0,04	0,07	0,07	0,06	
Tea in kg	2019	0,05	0,04	0,04	0,04	0,07	0,07	0,06	
Wody mineralne lub źródlane w l	2018	5,70	5,66	4,72	6,13	6,12	6,17	5,74	
Mineral or spring waters in l	2019	5,78	5,79	5,04	5,75	6,24	6,24	6,20	
Soki owocowe i warzywne w l	2018	0,99	1,07	0,79	1,16	0,81	0,82	0,75	
Fruit and vegetable juices in l	2019	1,03	1,11	0,75	1,29	0,84	0,83	0,92	

f Bez serków słodkich. g Łącznie z lodami jadalnymi.

f Excluding sweet cottage cheese. g Including edible ice-cream.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019				system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			weight sys- tem ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
GOSPODARSTWA PRACOWNIKÓW	101,9	101,6	102,3	129,0	113,3	105,3	100,00	HOUSEHOLDS OF EMPLOYEES
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,1	102,6	104,8	147,2	123,3	112,8	23,00	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,5	102,7	105,2	149,6	124,9	113,8	20,70	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	103,8	105,9	164,9	127,4	112,7	3,63	bread and cereals
mięso ^b	104,8	101,8	105,6	140,9	125,3	112,7	5,56	meat ^b
ryby i owoce morza	103,4	101,4	103,8	156,4	130,7	112,6	0,69	fish and seafood
mleko, sery i jaja	105,9	105,2	100,2	141,2	121,5	109,4	3,08	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	115,8	106,8	97,8	154,4	127,5	120,0	0,95	oils and fats
owoce	107,6	99,8	98,9	158,4	125,9	112,0	1,47	fruit
warzywa ^c	103,0	104,6	118,9	173,8	125,4	131,5	2,44	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,4	98,2	104,7	127,4	118,3	110,0	1,54	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,0	101,5	101,5	128,7	111,7	103,7	2,30	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,9	101,5	101,4	153,3	120,8	104,3	7,41	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,7	96,3	98,0	49,6	69,5	85,4	5,31	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,0	102,1	101,7	164,4	123,2	105,3	17,57	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	103,1	103,8	104,9	154,8	124,8	113,7	1,88	actual rentals for housing ^d
zaopatrzenie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,2	106,1	197,3	146,2	114,0	5,12	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,6	101,6	98,5	157,7	113,1	99,1	9,46	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	3,83	electricity
gaz	98,6	99,9	102,6	162,3	105,7	93,1	1,85	gas
opał	104,9	106,7	100,4	182,0	122,4	109,6	1,56	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,8	101,9	156,4	125,2	103,0	2,22	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,7	100,7	113,9	106,7	101,6	5,72	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,4	102,2	103,3	137,5	119,8	106,5	3,88	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	100,0	101,3	102,9	121,7	110,9	101,8	2,59	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	2,28	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,6	104,2	166,0	135,7	114,6	1,19	out-patient services
Transport	103,6	104,0	100,6	114,1	104,2	103,2	11,12	Transport
Łączność ^e	100,5	98,0	99,3	87,6	90,4	96,9	4,19	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,4	101,3	102,5	109,2	109,5	103,6	6,53	Recreation and culture
Edukacja	101,2	102,4	103,6	127,9	112,8	108,2	1,32	Education
Restauracje i hotele	102,2	103,0	104,4	152,6	125,6	111,4	8,39	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,2	99,5	101,4	119,2	111,0	104,3	5,56	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,3	100,7	101,1	115,7	106,9	101,3	3,28	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019				system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			system wag ^a weight sys- tem ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005=100	2010=100	2015=100	2019=100			
GOSPODARSTWA ROLNIKÓW	102,1	101,7	102,0	126,8	112,2	105,0	100,00	HOUSEHOLDS OF FARMERS
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,2	102,2	104,9	147,8	124,0	112,7	27,66	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,5	102,3	105,3	149,6	125,2	113,6	24,89	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,2	104,1	106,3	168,8	129,4	113,6	4,96	bread and cereals
mięso ^b	104,9	101,7	105,8	143,1	125,9	113,0	7,43	meat ^b
ryby i owoce morza	103,2	101,5	104,2	159,6	133,3	112,8	0,92	fish and seafood
mleko, sery i jaja	105,7	104,7	100,7	140,3	121,3	109,3	3,16	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	115,0	106,2	98,0	153,3	126,3	118,7	1,38	oils and fats
owoce	106,9	100,0	98,9	154,8	124,8	110,9	1,32	fruit
warzywa ^c	103,9	104,2	118,8	168,0	123,9	130,9	2,19	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,9	94,8	105,7	120,0	115,2	111,0	1,93	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,0	101,4	101,4	129,3	112,0	103,5	2,77	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,8	101,5	101,4	156,0	121,7	104,1	7,47	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,8	96,2	97,9	49,0	69,0	85,4	5,61	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,9	102,9	100,7	161,1	120,5	105,3	14,65	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^{de}	103,2	103,5	105,0		125,1	113,6	0,03	actual rentals for housing ^{de}
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,3	108,5	234,3	164,1	117,4	3,71	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	103,4	103,1	97,5	160,1	113,1	100,9	9,64	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	5,43	electricity
gaz	103,6	102,2	104,8	152,1	115,5	100,6	1,53	gas
opał	104,7	107,0	100,4	183,8	122,9	110,4	2,49	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,7	101,8	155,7	124,6	102,8	0,19	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,7	100,7	111,6	105,6	101,4	6,07	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,2	102,1	103,3	135,5	118,9	105,9	5,06	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	100,0	101,3	102,9	122,1	110,8	101,6	3,71	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	3,30	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,7	104,4	166,3	136,3	114,9	1,22	out-patient services
Transport	104,1	105,4	100,1	115,2	104,0	104,8	13,54	Transport
Łączność ^f	100,0	97,7	99,4	88,6	91,4	96,5	4,59	Communication ^f
Rekreacja i kultura	100,3	101,2	102,0	102,1	104,1	99,5	4,65	Recreation and culture
Edukacja	101,0	102,3	103,3	126,5	114,8	107,3	0,69	Education
Restauracje i hotele	102,3	102,9	104,3	150,0	125,1	111,3	4,53	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,1	99,2	101,2	117,3	110,2	104,3	5,48	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,2	100,6	100,9	114,3	106,0	100,7	2,73	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, f Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, f — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym. e Brak informacji o wydatkach w 2009 r. uniemożliwił obliczenie wskaźnika cen przy podstawie 2005=100 metodą nawiązania łańcuchowego.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, f Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", f — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund. e The calculation of the price index (2005=100) using the chain-base index method was impossible due to lack of information on expenditures in 2009.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			system wag ^a weight system ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005=100	2010=100	2015=100				
GOSPODARSTWA PRACUJĄCYCH NA WŁASNY RACHUNEK	101,9	101,6	102,3	127,0	112,9	105,3	100,00	HOUSEHOLDS OF THE SELF-EMPLOYED
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,3	102,7	104,6	147,7	123,8	113,0	19,98	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,6	102,8	104,9	149,8	124,9	113,9	17,98	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,0	103,7	105,8	162,9	126,6	112,4	3,00	bread and cereals
mięso ^b	104,6	101,8	105,5	140,7	125,0	112,4	4,55	meat ^b
ryby i owoce morza	103,6	101,4	103,6	156,2	130,5	112,9	0,69	fish and seafood
mleko, sery i jaja	105,9	105,3	100,2	140,7	121,5	109,5	2,72	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	117,7	107,8	97,4	157,1	129,6	122,7	0,86	oils and fats
owoce	107,7	99,6	98,9	159,5	127,0	112,1	1,50	fruit
warzywa ^c	103,1	104,4	117,6	171,7	125,0	129,8	2,22	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,4	99,0	104,5	129,6	119,0	109,9	1,31	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,0	101,5	101,5	128,5	111,4	103,8	2,00	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,8	101,4	101,3	144,6	117,9	103,8	6,54	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,7	96,1	98,0	49,5	68,9	85,2	5,70	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	101,7	101,8	101,5	163,1	121,9	104,1	15,92	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	103,1	103,8	104,9	154,3	125,0	113,7	1,68	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,3	106,0	202,0	147,9	114,0	4,65	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,2	101,1	98,5	156,6	111,6	97,7	8,83	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	3,69	electricity
gaz	97,8	99,5	102,3	164,0	104,1	92,0	2,34	gas
opał	104,7	106,9	100,5	175,0	124,2	109,1	1,14	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,8	101,9	156,2	125,0	103,0	1,66	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,4	100,8	100,8	114,8	107,2	101,9	5,31	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,7	102,3	103,4	140,6	122,1	107,6	3,90	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	100,1	101,3	103,0	122,2	111,3	102,2	2,12	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	1,85	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,6	104,1	165,5	135,3	114,5	1,67	out-patient services
Transport	104,6	104,8	100,8	111,5	103,9	105,0	11,91	Transport
Łączność ^e	100,8	98,2	99,3	88,2	91,6	97,4	3,55	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,8	101,1	103,1	115,5	112,8	105,4	8,33	Recreation and culture
Edukacja	101,3	102,4	103,7	130,5	113,9	108,5	1,75	Education
Restauracje i hotele	102,2	102,9	104,3	150,6	125,0	111,2	11,46	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	101,8	99,7	101,5	119,3	111,0	104,7	5,65	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,4	100,8	101,2	116,4	107,1	101,6	3,15	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			system wag ^a weight system ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100				
GOSPODARSTWA EMERYTÓW I RENCISTÓW	102,3	101,8	102,6	136,7	116,6	106,4	100,00	HOUSEHOLDS OF RETIREES AND PENSIONERS
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,5	102,7	105,2	149,1	124,6	113,9	30,37	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,8	102,8	105,6	151,0	125,3	114,9	27,95	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	103,9	106,0	166,1	127,9	112,9	4,75	bread and cereals
mięso ^b	104,8	101,7	105,7	141,7	125,9	112,8	8,12	meat ^b
ryby i owoce morza	103,5	101,4	103,9	157,5	131,5	112,9	1,06	fish and seafood
mleko, sery i jaja	106,0	105,8	99,9	142,6	121,5	109,8	3,95	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	116,3	106,9	97,8	155,1	128,3	120,6	1,61	oils and fats
owoce	108,9	99,9	98,1	161,7	126,7	112,7	2,05	fruit
warzywa ^c	102,7	105,1	122,3	180,0	128,3	136,2	3,30	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,7	96,7	105,2	125,2	117,8	110,5	1,85	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,4	101,5	101,4	131,6	113,5	104,2	2,42	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,5	101,7	101,1	189,9	133,9	105,8	3,55	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,2	97,0	98,4	52,1	72,3	87,2	3,28	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	101,7	102,0	101,3	165,6	122,3	104,2	24,24	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	102,6	103,5	104,7	150,7	124,1	112,6	0,45	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,2	105,7	194,9	145,3	113,4	7,45	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,4	101,7	98,9	159,4	113,5	99,5	15,16	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	5,41	electricity
gaz	98,5	99,9	102,7	162,3	105,9	93,1	3,17	gas
opał	104,6	106,5	100,4	182,6	122,7	109,7	2,81	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,8	101,9	156,0	125,2	103,0	3,77	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,6	100,8	114,2	106,7	101,6	5,47	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	100,8	101,7	103,1	130,3	116,0	104,2	8,74	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	99,9	101,3	102,9	121,9	110,7	101,4	6,87	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	6,24	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,5	104,4	163,4	135,5	114,7	1,45	out-patient services
Transport	104,1	104,1	101,0	120,5	107,2	105,0	7,06	Transport
Łączność ^e	101,2	98,7	99,4	90,6	92,6	98,7	4,24	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,5	101,8	102,5	115,7	110,6	102,5	5,57	Recreation and culture
Edukacja	101,0	102,4	103,3	126,4	114,2	107,4	0,14	Education
Restauracje i hotele	102,2	103,0	104,8	158,9	127,1	111,8	1,85	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,5	99,5	101,4	120,1	111,9	106,0	5,49	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,4	100,8	101,1	116,5	107,3	101,6	2,77	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
Gospodarstwa emerytów	102,3	101,8	102,6	136,3	116,3	106,3	100,00	Households of retirees
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,6	102,7	105,2	149,6	124,8	114,1	30,09	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,8	102,8	105,6	151,1	125,5	114,9	27,69	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	103,9	106,0	166,0	128,2	112,9	4,71	bread and cereals
mięso ^b	104,8	101,7	105,7	141,8	125,9	112,8	8,03	meat ^b
ryby i owoce morza	103,6	101,4	103,9	157,4	131,5	113,0	1,05	fish and seafood
mleko, sery i jaja	106,0	105,9	99,9	142,5	121,6	109,9	3,92	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	116,6	107,0	97,8	155,7	128,7	121,0	1,61	oils and fats
owoce	108,9	99,9	98,2	161,6	127,0	112,8	2,05	fruit
warzywa ^c	102,7	105,1	122,3	179,5	128,4	136,2	3,25	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,7	96,7	105,1	125,5	117,6	110,2	1,84	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,4	101,6	101,4	131,6	113,5	104,3	2,40	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,5	101,7	101,1	187,3	133,0	105,8	3,59	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	95,2	97,0	98,4	52,1	72,4	87,2	3,31	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	101,7	102,0	101,3	165,6	122,3	104,2	23,99	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	102,5	103,4	104,6	149,7	124,0	112,2	0,43	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,2	105,7	194,9	145,3	113,4	7,38	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,3	101,6	98,9	159,4	113,3	99,3	15,01	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	5,32	electricity
gaz	98,4	99,9	102,6	162,7	105,6	93,0	3,17	gas
opał	104,6	106,5	100,5	182,9	122,6	109,8	2,75	liquid and solid fuels
energia ciepła	99,6	100,8	101,9	156,0	125,2	103,0	3,77	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,7	100,8	114,6	106,8	101,7	5,44	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	100,8	101,7	103,1	130,5	116,2	104,3	8,80	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	99,9	101,3	102,9	121,9	110,7	101,4	6,87	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	6,24	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,5	104,4	163,5	135,5	114,7	1,50	out-patient services
Transport	104,1	104,2	101,0	119,7	106,9	105,0	7,36	Transport
Łączność ^e	101,3	98,8	99,4	90,7	92,6	98,9	4,19	Communication ^e
Rekreacja i kultura	101,5	101,8	102,6	116,1	111,0	102,8	5,68	Recreation and culture
Edukacja	101,0	102,4	103,3	126,6	114,2	107,5	0,12	Education
Restauracje i hotele	102,2	103,0	104,8	158,5	127,0	111,8	1,91	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,6	99,4	101,4	119,0	111,0	104,9	5,52	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,4	100,8	101,1	116,9	107,4	101,6	2,76	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			system wag ^a weight sys- tem ^a	SPECIFICATION	
	wskaźniki cen		price indices					
	rok poprzedni=100 previous year =100		2005= =100	2010= =100	2015= =100			
Gospodarstwa rencistów	102,2	101,8	102,6	138,5	117,3	106,6	100,00	Households of pensioners
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,4	102,7	105,3	149,1	124,3	113,8	32,30	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,6	102,8	105,7	151,0	125,3	114,8	29,67	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	104,0	106,1	167,3	128,5	113,1	5,24	bread and cereals
mięso ^b	104,8	101,7	105,7	141,7	125,8	112,8	8,71	meat ^b
ryby i owoce morza	103,3	101,4	104,0	157,4	131,7	112,7	1,05	fish and seafood
mleko, sery i jaja	106,0	105,8	99,9	142,5	121,3	109,7	4,16	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	114,6	106,4	98,1	153,1	126,1	118,5	1,65	oils and fats
owoce	108,9	100,1	98,0	161,8	126,1	112,7	2,00	fruit
warzywa ^c	102,6	105,3	122,7	179,5	127,9	136,8	3,49	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,8	96,3	105,3	124,1	117,8	110,8	1,90	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,4	101,5	101,4	131,8	113,6	104,2	2,63	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,7	101,7	101,0	203,2	137,2	106,3	3,87	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,9	96,9	98,3	50,5	71,0	86,6	3,02	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,0	102,2	101,3	165,9	123,0	104,7	25,93	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	103,0	103,8	104,9	155,0	124,9	113,6	0,65	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,2	105,7	194,2	145,1	113,4	7,86	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,7	102,0	98,8	159,0	114,2	100,0	16,26	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	5,98	electricity
gaz	99,4	100,4	103,1	161,1	107,9	94,5	3,20	gas
opał	104,4	106,5	100,3	180,7	122,6	109,2	3,36	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,7	101,8	155,8	125,0	102,8	3,72	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,5	100,8	113,9	106,4	101,4	5,63	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	100,7	101,8	103,1	129,4	115,4	103,9	8,32	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	99,9	101,3	102,9	122,0	110,7	101,4	6,89	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	6,23	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,5	104,5	163,5	135,9	114,8	1,08	out-patient services
Transport	103,9	103,5	101,4	123,8	109,7	105,1	4,87	Transport
Łączność ^e	100,8	98,5	99,5	90,7	92,5	98,3	4,55	Communication ^e
Rekreacja i kultura	100,9	101,8	102,3	111,9	107,7	100,0	4,62	Recreation and culture
Edukacja	101,0	102,4	103,4	127,1	114,4	107,3	0,13	Education
Restauracje i hotele	102,2	103,2	105,0	161,6	128,6	112,2	1,45	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	101,6	100,2	101,3	125,5	116,3	110,5	5,31	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,3	100,7	101,2	115,4	106,9	101,3	2,87	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 11 (220). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019				system wag ^a weight system ^a	SPECIFICATION
	wskaźniki cen		price indices			system wag ^a weight system ^a		
	rok poprzedni=100 previous year =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	2019= =100			
GOSPODARSTWA UTRZYMUJĄCYCH SIĘ Z NIEZAROBKOWYCH ŹRÓDEŁ	101,9	101,7	102,6	133,5	115,3	105,8	100,00	HOUSEHOLDS MAINTAINED FROM NON-EARNED SOURCES
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,9	102,7	105,1	148,6	123,6	113,0	29,35	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,2	102,8	105,5	150,5	124,7	113,9	26,47	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	103,9	106,0	166,5	127,8	112,9	5,03	bread and cereals
mięso ^b	104,8	101,8	105,5	141,7	125,7	112,6	7,09	meat ^b
ryby i owoce morza	103,1	101,4	103,9	157,2	130,2	112,2	0,71	fish and seafood
mleko, sery i jaja	106,0	105,4	100,0	142,5	121,7	109,4	3,95	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	113,1	105,5	98,3	150,5	124,3	116,3	1,19	oils and fats
owoce	108,1	100,1	98,5	158,3	125,3	111,8	1,56	fruit
warzywa ^c	102,4	105,0	120,9	179,9	127,8	134,3	3,16	vegetables ^c
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,5	101,4	104,8	129,1	121,6	114,8	2,03	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	101,0	97,8	101,4	124,4	107,9	99,9	2,88	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,8	101,7	101,1	192,7	134,0	106,4	3,60	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	94,6	95,9	98,1	48,6	68,7	84,9	5,18	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,4	102,4	102,1	164,7	124,4	106,5	25,95	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^d	103,2	103,9	105,0	156,3	125,3	114,1	6,47	actual rentals for housing ^d
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,3	105,9	193,8	144,8	113,6	6,61	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	102,1	101,9	98,4	156,8	113,7	99,1	12,16	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	5,29	electricity
gaz	99,5	100,4	103,1	160,9	107,9	94,6	2,22	gas
opał	105,8	107,1	100,6	180,7	123,1	108,0	1,80	liquid and solid fuels
energia ciepła	99,6	100,8	101,9	156,2	125,3	103,0	2,85	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,7	100,7	115,0	106,6	101,5	5,48	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	101,0	102,0	103,2	134,0	118,3	105,6	4,76	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	100,0	101,3	102,9	121,8	110,9	101,7	3,57	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	2,99	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,7	103,3	104,0	164,7	135,2	114,4	0,97	out-patient services
Transport	104,2	105,0	101,3	127,4	112,8	106,5	6,00	Transport
Łączność ^e	100,4	97,9	99,1	88,4	90,4	96,5	4,75	Communication ^e
Rekreacja i kultura	100,2	101,1	102,0	105,1	106,1	100,6	5,22	Recreation and culture
Edukacja	101,1	102,4	103,7	127,8	114,4	108,0	1,02	Education
Restauracje i hotele	102,4	103,3	105,0	158,7	128,6	112,7	3,12	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	100,9	99,9	101,2	116,7	108,1	102,6	5,57	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,1	100,6	100,9	113,9	105,6	100,6	3,59	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2018 r. b, e Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”, e — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”. c, d Do 2005 r. łącznie z: c — nasionami i pestkami jadalnymi, d — funduszem remontowym.

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2018. b, e Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", e — some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture". c, d Until 2005 including: c — edible seeds, d — renovation fund.

TABL. 12 (221). WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a
 POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2018	2019	2010	2018	2019	2010	2018	2019
	osoby — w % ogółu osób w gospodarstwach danego typu — o wydatkach poniżej persons — in % of persons living in a given type of households — with expenditures below								
	relatywnej granicy ubóstwa relative poverty threshold				„ustawowej” granicy ubóstwa "legal" poverty threshold				granicy ubóstwa skrajnego extreme poverty threshold
OGÓŁEM TOTAL	17,4	14,2	13,0	7,4	10,9	9,0	5,8	5,4	4,2
miasta urban areas	11,9	8,7	8,0	4,3	6,4	5,1	3,4	2,8	2,1
wieś rural areas	25,9	22,7	20,8	12,2	17,9	15,2	9,6	9,4	7,5
gospodarstwa 1-osobowe one-person households	6,6	5,4	5,0	2,3	2,8	2,5	2,0	1,9	1,3
małżeństwa ^b : marriages ^b :									
bez dzieci na utrzymaniu without dependent children	6,1	5,7	5,2	0,9	2,0	1,3	1,5	1,8	1,1
z: 1 dzieckiem with: child	7,5	5,7	4,5	1,9	3,3	2,1	1,9	1,9	1,0
2	15,1	9,7	8,0	5,5	8,2	6,0	3,9	2,5	1,9
3 i więcej dzieci na utrzy- maniu and more dependent chil- dren	34,2	19,1	17,4	21,9	19,3	16,3	15,3	7,0	5,0
matka lub ojciec z dziećmi na utrzy- maniu mother or father with dependent chil- dren	17,9	10,5	7,4	9,7	10,2	5,4	7,3	2,9	1,9
W tym gospodarstwa: Of which households of:									
pracowników employees	16,6	12,9	12,0	7,1	10,5	8,4	5,3	4,7	3,6
rolników farmers	26,5	27,7	25,9	12,3	22,8	20,5	9,0	11,0	9,8
pracujących na własny rachunek the self-employed	9,8	8,9	7,6	3,5	7,2	5,8	2,3	3,4	2,4
emerytów retirees	13,2	12,0	11,3	4,0	6,7	5,8	3,8	4,6	3,5
rencistów pensioners	25,7	21,8	19,0	10,1	13,0	11,0	9,7	8,4	6,3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 300. b Łącznie ze związkami partnerskimi.
a See general notes, item 11 on page 300. b Including cohabiting couples.

TABL. 13 (222). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^aHOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe Of which households of						
		Ogółem Grand total	pracownik employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Pralka automatyczna Automatic washing machine	2010 2019	89,9 94,8	94,7 95,9	87,2 96,7	97,4 93,8	83,8 93,7	84,7 94,1	80,1 90,7
Zmywarka do naczyń Dishwasher	2010 2019	15,5 40,1	19,3 49,0	13,5 49,2	39,7 68,8	6,8 21,1	7,3 22,0	4,7 15,4
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną Electric cooker with ceramic or induction cooktop	2010 2019	8,1 17,8	9,5 20,9	4,1 9,3	20,9 37,2	4,3 9,8	4,5 10,1	3,8 7,9
Kuchenka mikrofalowa Microwave oven	2010 2019	52,4 62,8	62,6 70,4	58,9 75,3	72,4 70,5	35,1 49,2	35,5 49,6	33,3 46,4
Samochód osobowy Passenger car	2010 2019	59,5 67,8	73,2 80,8	91,0 94,4	91,5 91,1	35,2 43,8	37,8 46,8	24,9 24,6
Motocykl, skuter, motorower Motorcycle, scooter, motorbike	2010 2019	6,2 5,6	7,3 6,5	19,3 18,9	10,4 6,9	2,7 2,7	2,6 2,6	3,1 3,3
Rower (bez dziecięcego) Bicycle (excluding children's)	2010 2019	63,9 61,4	71,2 68,0	92,4 86,4	73,6 72,1	50,5 47,3	51,2 47,8	47,8 44,1
Telefon komórkowy Mobile phone	2010 2019	88,9 97,1	98,9 99,6	94,9 99,6	98,9 99,1	72,3 92,5	72,0 93,0	73,4 89,5
Smartfon Smartphone	2015 2019	45,4 72,1	62,2 88,9	43,4 77,6	69,2 89,5	16,3 42,0	16,1 42,9	16,9 36,1
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b	2015 2019	75,2 63,9	73,2 60,2	82,5 76,8	75,5 63,7	78,8 69,2	79,6 69,8	75,3 65,3
Odbiornik telewizyjny Television set	2010 2019	98,5 95,9	98,5 94,8	99,8 99,7	98,4 94,9	99,0 98,3	99,1 98,5	98,8 97,4
Odbiornik telewizyjny do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4 Television set for receiving digital terrestrial television with MPEG-4	2015 2019	60,1 74,3	65,0 75,9	61,8 79,7	68,9 76,5	53,5 72,6	54,8 73,1	48,2 69,5
Zestaw kina domowego Home theatre system	2010 2019	16,9 12,0	23,3 15,3	13,6 9,4	35,6 25,6	5,9 4,9	6,0 5,3	5,4 2,4
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej Satellite or cable television equipment	2010 2019	64,6 62,6	72,8 66,6	49,1 55,0	80,9 69,1	54,3 57,4	55,6 58,2	48,9 52,1
Urządzenie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4 Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4	2015 2019	17,8 11,4	13,9 8,6	31,2 18,2	10,1 8,1	22,9 14,7	22,2 14,6	25,9 14,9
Komputer osobisty Personal computer	2010 2019	64,6 72,8	85,0 89,1	74,7 83,9	92,3 93,8	30,1 42,9	30,1 44,3	29,9 34,0
Laptop, tablet Laptop, tablet	2015 2019	60,3 63,4	76,8 78,6	60,9 72,5	87,3 86,5	30,9 34,7	31,6 35,9	28,1 27,2
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c Device with access to the Internet ^c	2018 2019	75,6 80,2	91,3 95,5	87,9 89,8	95,1 97,4	47,9 52,2	48,6 53,6	43,3 43,6
Drukarka Printer	2010 2019	41,0 32,8	54,4 40,6	52,1 47,1	71,9 63,1	16,5 13,5	16,6 14,3	16,0 9,0
Drukarka wielofunkcyjna Multifunction printer	2015 2019	23,1 23,1	29,3 28,8	34,6 33,7	46,5 48,2	8,9 8,4	9,2 8,7	7,5 6,4

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych, radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem poprzez np. komputer stacjonarny, laptop, telewizor, smartfon.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player, radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Includes devices enabling Internet connection through e.g. desktop computer, laptop, TV, smartphone.

Wykorzystanie ICT w gospodarstwach domowych ICT usage in households

TABL. 14 (223). **GOSPODARSTWA DOMOWE POSIADAJĄCE DOSTĘP DO INTERNETU^a**
HOUSEHOLDS HAVING ACCESS TO THE INTERNET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010			2015			2019			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w % ogółu gospodarstw			in % of total households						
OGÓŁEM	63,4	66,9	56,2	75,8	77,7	72,0	86,7	87,8	84,6	TOTAL
W tym posiadające łącze szerokopasmowe ^b	56,8	61,6	46,9	71,0	74,1	64,7	83,3	84,6	80,7	Of which broadband connections ^b
łącze stacjonarne (przewodowe lub bezprzewodowe) ^c	51,4	56,0	42,0	57,4	61,0	49,8	62,3	65,6	55,7	fixed connections (wired or wireless) ^c
łącze mobilne ^d	10,3	11,4	8,1	28,2	29,8	24,9	54,3	55,2	52,5	mobile connections ^d

a Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata, posiadających dostęp do Internetu w miejscu zamieszkania przez: komputery — stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy i organizery), telefony komórkowe, konsole do gier komputerowych i inne urządzenia. b W podziale według łączy gospodarstwo domowe może być wykazane więcej niż jeden raz, jeśli korzysta z więcej niż jednego rodzaju łącza. c Obejmują łącza przewodowe w technologii DSL, ADSL i VDSL, łącza w sieci telewizji kablowej, światłowodowe i satelitarne oraz publiczne radiowe (WiFi). d Obejmują łącza: poprzez sieć telefonii komórkowej (co najmniej w technologii 3G, np. UMTS), za pomocą karty SIM lub modemu USB, z wykorzystaniem telefonu komórkowego lub smartfona jako modemu.

Uwaga. Gospodarstwa domowe wyposażone w komputery (stacjonarne, przenośne lub podręczne) stanowiły: w 2010 r. — 69,0%, w 2015 r. — 77,9%, a w 2019 r. — 83,1% ogółu badanych gospodarstw.

a Data concern households with at least one person aged 16—74, having Internet access at home by means of: computers — desktop, laptop or handheld (palmtops and organizers), mobile phones, game consoles or any other devices. b In the breakdown by types of connections one household may be reported more than once, if it uses more than one type of connection. c Include wired connections in DSL, ADSL and VDSL technologies, cable television, optical fibre and satellite as well as public WiFi connections. d Include connections: via mobile phone network (at least 3G, e.g. UMTS), using SIM card or USB key, using a mobile phone or a smartphone as a modem.

Note. Households equipped with computers (desktop, laptop or handheld) accounted for: in 2010 — 69.0%, in 2015 — 77.9% and in 2019 — 83.1% of the total number of surveyed households.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna Dwellings. Municipal infrastructure

TABL. 15 (224). **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
OGÓŁEM TOTAL							
Mieszkania w tys.	12524	8365	4159	13495	9106	4390	Dwellings in thousands
w tym ZAMIESZKANE STAŁE of which PERMANENTLY INHABITED							
Mieszkania w tys.	11633 ^b	7876	3757	12518 ^c	8586	3932	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	43004	27629	15375	46902	30487	16415	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	797055	478267	318788	886131	539702	346429	Useful floor area of dwellings in thousand m ²

a Dane dotyczące mieszkań zamieszkałych (stałe i czasowo) nie obejmują mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. b, c Ponadto mieszkania zamieszkałe czasowo, w tys.: b — 131 (79 w miastach i 52 na wsi), c — 8 (7 w miastach i 1 na wsi).

a Data concerning inhabited (permanently and temporarily) dwellings exclude dwellings used exclusively for conducting economic activity. b, c Moreover, dwellings inhabited temporarily, in thousands: b — 131 (79 in urban areas and 52 in rural areas), c — 8 (7 in urban areas and 1 in rural areas).

TABL. 15 (224). ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW^a (dok.)DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
ZAMIESZKANE STAŁE (dok.) PERMANENTLY INHABITED (cont.)							
Ludność w mieszkaniach w tys.	37801	23262	14539	38121	23185	14937	Population in dwellings in thousands
Gospodarstwa domowe w mieszkaniach:							Households in dwellings:
w tysiącach	13331	8961	4370	13568	9147	4421	in thousands
na 100 mieszkań	114,6	113,8	116,3	108,4	106,5	112,4	per 100 dwellings
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych ^d :							Dwelling stocks, average ^d :
liczba izb w mieszkaniu	3,70	3,51	4,09	3,83	3,60	4,36	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² per:
1 mieszkania	68,6	60,8	84,9	72,4	63,7	92,0	dwelling
na 1 osobę	21,0	20,5	21,9	23,8	23,6	24,0	person
liczba osób na:							number of persons per:
1 mieszkanie	3,25	2,95	3,87	3,05	2,70	3,80	dwelling
1 izbę	0,88	0,84	0,95	0,80	0,75	0,88	room

a Dane dotyczące mieszkań zamieszkałych (stałe i czasowo) nie obejmują mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. d Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb i o nieustalonej powierzchni użytkowej.

a Data concerning inhabited (permanently and temporarily) dwellings exclude dwellings used exclusively for conducting economic activity. d Excluding dwellings with unknown number of rooms and with unknown useful floor area.

TABL. 16 (225). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	13470	14119	14615	14813	Dwellings in thousands
miasta	9088	9516	9865	10009	urban areas
wieś	4383	4604	4750	4804	rural areas
Izby w mieszkaniach w tys.	51279	53961	55874	56612	Rooms in dwellings in thousands
miasta	32525	34003	35142	35600	urban areas
wieś	18754	19959	20732	21011	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	973942	1039071	1084167	1101398	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
miasta	577996	612353	637834	647986	urban areas
wieś	395945	426718	446333	453412	rural areas

a Zamieszkałe i niezamieszkałe; opracowano na podstawie bilansów.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances.

330 Gospodarstwa domowe. Mieszkania

TABL. 16 (225). ZASOBY MIESZKANIOWE^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,81	3,82	3,82	3,82	number of rooms in a dwelling
miasta	3,58	3,57	3,56	3,56	urban areas
wieś	4,28	4,34	4,36	4,37	rural areas
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² per:
1 mieszkania	72,3	73,6	74,2	74,4	dwelling
miasta	63,6	64,4	64,7	64,7	urban areas
wieś	90,3	92,7	94,0	94,4	rural areas
na 1 osobę	25,3	27,0	28,2	28,7	person
miasta	24,7	26,4	27,7	28,1	urban areas
wieś	26,2	27,9	29,1	29,5	rural areas
liczba osób na:					number of persons per:
1 mieszkanie	2,86	2,72	2,63	2,59	dwelling
miasta	2,58	2,43	2,34	2,30	urban areas
wieś	3,45	3,32	3,23	3,20	rural areas
1 izbę	0,75	0,71	0,69	0,68	room
miasta	0,72	0,68	0,66	0,65	urban areas
wieś	0,81	0,77	0,74	0,73	rural areas

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances.

TABL. 17 (226). MIESZKANIA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI^a

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2018	2016	2018	SPECIFICATION
	mieszkania w tys. dwellings in thousands		powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² useful floor area of dwellings in thousand m ²		
OGÓŁEM	14272	14615	1053252	1084167	TOTAL
własność:					ownership of:
Osób fizycznych ^b	11123	11545	901728	936615	Natural persons ^b
w tym we wspólnotach mieszkaniowych	2897	2967	151532	154879	of which in condominiums
Spółdzielni mieszkaniowych	2074	2030	102336	100085	Housing cooperatives
Gmin (komunalna)	869	840	38306	36913	Gminas (municipal)
Towarzystw budownictwa społecznego	98	102	4843	5044	Public building societies
Zakładów pracy	79	69	4565	4039	Companies
Skarbu Państwa	29	29	1474	1470	State Treasury

a Zamieszkane i niezamieszkane. b Łącznie z mieszkaniami innych podmiotów; patrz uwagi ogólne, ust. 5, pkt 7) na str. 304.

U w a g a. Dane opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych oraz badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

a Inhabited and uninhabited. b Including dwellings of other entities; see general notes, item 5, point 7) on page 304.

N o t e. Data are compiled on the basis of balances of dwelling stocks and periodic surveys conducted every two years.

TABL. 18 (227). MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with					
	wodociąg water supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heating	
OGÓŁEM	2010	96,6	93,2	90,7	56,4	80,8
TOTAL	2015	96,7	93,6	91,2	55,7	81,8
	2018	96,9	93,8	91,5	55,5	82,6
	2019	96,9	93,9	91,7	56,0	82,8
Miasta	2010	99,0	97,0	95,2	73,7	86,4
Urban areas	2015	99,0	97,2	95,4	72,3	87,1
	2018	99,1	97,3	95,6	71,4	87,7
	2019	99,1	97,3	95,7	71,5	87,9
Wieś	2010	91,6	85,3	81,4	20,6	69,3
Rural areas	2015	92,0	86,1	82,4	21,3	70,9
	2018	92,3	86,6	83,1	22,5	72,0
	2019	92,4	86,8	83,3	23,7	72,3

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances of dwelling stocks.

TABL. 19 (228). MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^aDWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
OGÓŁEM	175,0	188,8	257,6	268,8	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	165,1	181,6	251,1	262,4	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	94,5	83,7	117,8	126,5	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	70,6	97,9	133,3	135,9	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	0,5	0,3	0,3	0,3	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	9,4	6,9	6,2	6,1	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniami. d O trzech lub więcej mieszkaniami. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 20 (229). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO ORAZ MIESZKANIA W BUDOWIE

DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN AND UNDER CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	158,1	168,4	221,9	237,3	Dwellings in which construction has begun
Indywidualne	86,6	78,9	85,3 ^a	90,3 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	63,0	86,4	131,6 ^b	142,0 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	4,6	1,3	2,3	2,1	Cooperative
Komunalne (gminne)	1,8	0,8	1,1	1,4	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	2,0	0,9	1,3	1,5	Public building society
Zakładowe	0,1	0,1	0,3	0,0	Company
Mieszkania w budowie (stan w dniu 31 XII)	692,6	720,6	795,7	825,6	Dwellings under construction (as of 31 XII)

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 304.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 8 on page 304.

TABL. 21 (230). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011 — —2015 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	144,0	147,7	185,1	207,4	Dwellings in thousands
miasta	89,2	91,0	124,1	141,5	urban areas
wieś	54,8	56,7	61,0	65,9	rural areas
Indywidualne ^b	68,3	67,7	66,2	69,2	Private ^b
miasta	21,1	19,9	19,2	20,1	urban areas
wieś	47,2	47,8	47,0	49,1	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	68,1	74,4	112,3	131,4	For sale or rent ^c
Spółdzielcze	3,4	2,1	3,0	2,2	Cooperative
Komunalne (gminne)	2,2	1,7	1,9	1,8	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	1,5	1,3	1,5	2,5	Public building society
Zakładowe	0,5	0,5	0,1	0,3	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	744	782	962	1131	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	784	818	1081	1283	Urban areas
Wieś	686	730	786	902	Rural areas
Izby w tys.	607,0	610,8	713,5	783,9	Rooms in thousands
miasta	311,6	309,5	399,5	447,8	urban areas
wieś	295,4	301,3	314,0	336,1	rural areas
Indywidualne ^b	388,3	382,2	367,3	381,3	Private ^b
miasta	120,0	112,7	106,5	110,8	urban areas
wieś	268,3	269,5	260,8	270,5	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	197,9	213,8	328,6	384,3	For sale or rent ^c
Spółdzielcze	10,0	6,1	9,0	6,3	Cooperative
Komunalne (gminne)	4,9	3,7	4,0	4,3	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	4,2	3,4	4,1	6,8	Public building society
Zakładowe	1,7	1,6	0,5	0,9	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	14807	14739	16709	18377	Useful floor area of dwellings in thousand m²
miasta	7304	7137	8882	10004	urban areas
wieś	7503	7602	7827	8373	rural areas
Indywidualne ^b	10139	9916	9554	9942	Private ^b
miasta	3252	3032	2880	3010	urban areas
wieś	6887	6884	6674	6932	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	4275	4545	6827	8092	For sale or rent ^c
Spółdzielcze	197	119	168	122	Cooperative
Komunalne (gminne)	92	69	76	77	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	73	60	74	126	Public building society
Zakładowe	31	30	10	18	Company

a Przeciętne roczne. b Przeznaczone na użytek własny inwestora. c Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 304.

a Annual averages. b Intended for the own use of the investor. c Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 8 on page 304.

TABL. 21 (230). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	102,8	99,8	90,3	88,6	Average useful floor area per dwell- ing in m²
miasta	81,9	78,4	71,6	70,7	urban areas
wieś	137,0	134,1	128,4	127,0	rural areas
Indywidualne^b	148,4	146,4	144,3	143,6	Private^b
miasta	154,3	152,2	149,7	149,5	urban areas
wieś	145,7	143,9	142,0	141,2	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem^c	62,8	61,1	60,8	61,6	For sale or rent^c
Spółdzielcze	57,7	56,1	55,6	56,3	Cooperative
Komunalne (gminne)	42,1	40,9	40,7	41,7	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	49,5	47,4	49,2	51,0	Public building society
Zakładowe	65,1	64,5	77,4	62,3	Company

a Przeciętne roczne. b Przeznaczone na użytek własny inwestora. c Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 304.

a Annual averages. b Intended for the own use of the investor. c Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 8 on page 304.

TABL. 22 (231). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	mieszkania — w % razem — o liczbie izb dwellings — in % of total — with specified number of rooms				razem total	mieszkania — w % razem — o liczbie izb dwellings — in % of total — with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM	2010	135835	64622	0,2	1,0	3,2	95,6	71213	5,9	30,6	37,7	25,8
TOTAL	2015	147711	67753	0,2	0,9	3,4	95,5	79958	6,5	35,9	34,5	23,1
	2018	185063	66220	0,2	0,9	3,6	95,3	118843	6,3	33,6	35,4	24,7
	2019	207425	69226	0,2	0,9	3,7	95,2	138199	6,7	33,7	34,7	24,9
Miasta	2010	86118	22042	0,3	1,2	3,6	94,9	64076	6,1	32,0	38,7	23,2
Urban areas	2015	91041	19927	0,3	1,3	3,6	94,8	71114	6,9	38,1	34,8	20,2
	2018	124104	19235	0,3	1,2	3,9	94,6	104869	6,8	36,1	36,5	20,6
	2019	141520	20134	0,2	1,1	3,8	94,9	121386	7,4	36,4	36,2	20,0
Wieś	2010	49717	42580	0,1	0,8	3,0	96,1	7137	4,9	18,9	27,1	49,1
Rural areas	2015	56670	47826	0,1	0,7	3,3	95,9	8844	3,2	18,5	31,9	46,4
	2018	60959	46985	0,1	0,8	3,5	95,6	13974	2,6	15,0	27,2	55,2
	2019	65905	49092	0,1	0,8	3,7	95,4	16813	1,6	14,4	23,5	60,5

TABL. 24 (233). LUDNOŚĆ W MIASTACH OBSŁUGIWANYCH PRZEZ SIEĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I GAZOWĄ^aPOPULATION IN URBAN AREAS SERVED BY WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS^a

LATA YEARS GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Ludność w miastach korzystająca ^b z			Population in urban areas connected ^b to			
	wodociągu water supply system	kanalizacji sewage system	gazu ^c gas supply ^c system	wodociągu water supply system	kanalizacji sewage system	gazu ^c gas supply ^c system	
	w % ogółu ludności ^d danej grupy miast in % of total population ^d of the given group of urban areas			w % ludności ^d danej grupy miast obsługiwanych przez odpowiednią sieć in % of population ^d of the given group of urban areas served by the respective system			
OGÓŁEM	2010	95,3	86,1	72,9	95,3	86,1	76,1
TOTAL	2015	96,5	89,8	71,6	96,5	89,8	74,1
	2018	96,6	90,3	71,2	96,6	90,3	73,3
	2019	96,6	90,5	71,4	96,6	90,5	73,1
Poniżej 5000		94,5	83,1	35,8	94,5	83,3	50,5
Below							
5000— 9999		94,3	83,6	52,0	94,3	83,6	57,6
10000— 19999		96,0	88,5	63,3	96,0	88,5	66,2
20000— 49999		96,1	90,0	71,2	96,1	90,0	71,2
50000— 99999		97,0	91,7	75,9	97,0	91,7	75,9
100000—199999		98,4	91,1	79,7	98,4	91,1	79,7
200000 i więcej		97,0	92,9	77,2	97,0	92,9	77,2
and more							

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane szacunkowe; w przypadku wodociągu i kanalizacji dane za 2010 r. są nie w pełni porównywalne z danymi za lata 2015—2019 z uwagi na zmianę metody badania w 2014 r. c Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. d Na podstawie bilansów.

a As of 31 December. b Estimated data; in the case of water supply and sewage systems data for 2010 are not fully comparable with those for 2015—2019 due to changing survey method in 2014. c Including consumers connected to collective gas-meters. d Based on balances.

TABL. 25 (234). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA^aWASTEWATER TREATMENT PLANTS SERVICING URBAN AREAS^a

LATA YEARS GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants				Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności danej grupy miast ^b Population in urban areas connected to wastewater treatment plants in % of total population of the given group of urban areas ^b				
	ogółem total	mecha- niczne mech- anical	biolo- giczne bio- logical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal	ogółem total	mecha- nicznych mech- anical	biolo- gicznych bio- logical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal	
OGÓŁEM	2010	855	7	452	396	88,0	0,1	14,2	73,7
TOTAL	2015	776	1	388	387	94,6	0,0	9,5	85,0
	2018	759	1	363	395	94,6	0,0	8,9	85,6
	2019	760	1	365	394	94,8	0,0	9,0	85,7
Poniżej 5000		269	—	221	48	90,5	—	64,9	25,6
Below									
5000— 9999		132	1	74	57	91,7	0,6	39,4	51,6
10000— 19999		150	—	40	110	93,6	—	17,1	76,5
20000— 49999		103	—	18	85	94,1	—	9,6	84,5
50000— 99999		42	—	—	42	94,9	—	—	94,9
100000—199999		30	—	3	27	95,3	—	0,2	95,1
200000 i więcej		34	—	9	25	96,4	—	0,2	96,2
and more									

a Stan w dniu 31 grudnia. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność miast ogółem — na podstawie bilansów.

a As of 31 December. b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total urban population — based on balances.

TABL. 26 (235). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 grudnia

WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć w tys. km					Network in thousand km
Wodociągowa:					Water supply:
rozdzielcza	272,9	297,9	307,7	310,9	distribution
w tym sektor publiczny ^a	255,2	282,5	294,0	297,6	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	245,5	268,8	280,9	283,6	of which local government units
miasta	61,0	66,9	70,1	71,3	urban areas
wieś	211,9	231,0	237,6	239,6	rural areas
przesyłowa (magistralna)	16,8	17,7	17,8	17,8	transmission (main)
w tym sektor publiczny ^a	15,8	16,9	17,1	17,1	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	14,1	15,0	15,3	15,3	of which local government units
miasta	7,9	8,0	8,0	8,0	urban areas
wieś	8,8	9,6	9,8	9,8	rural areas
Kanalizacyjna — rozdzielcza i kolektory	107,5	149,7	160,7	165,1	Sewage — distribution and collectors
w tym sektor publiczny ^a	101,7	144,6	155,8	160,2	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	95,9	135,5	146,6	150,5	of which local government units
miasta	51,9	62,0	65,9	67,2	urban areas
wieś	55,6	87,6	94,8	97,9	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w tys.					Connections leading to residential buildings in thousands
Wodociągowe	4947,4	5479,0	5682,4	5791,1	Water supply network
w tym sektor publiczny ^a	4641,8	5223,3	5447,2	5556,5	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	4395,7	4892,7	5108,9	5206,0	of which local government units
miasta	1910,7	2093,5	2168,0	2205,7	urban areas
wieś	3036,7	3385,5	3514,4	3585,4	rural areas
Kanalizacyjne	2319,0	3073,1	3367,3	3471,4	Sewage network
w tym sektor publiczny ^a	2179,0	2966,5	3261,5	3363,6	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	2040,0	2746,2	3028,8	3124,7	of which local government units
miasta	1412,7	1692,2	1838,8	1878,6	urban areas
wieś	906,3	1380,9	1528,5	1592,8	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	1197,9	1236,5	1280,7	1292,2	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	819,5	794,7	811,9	813,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,0	34,3	35,2	35,3	per capita in m ³
na 1 korzystającego w m ³	36,7	35,6	36,4	36,5	per user in m ³
Wieś w hm ³	378,4	441,7	468,8	479,0	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	1297,8	1258,4	1330,3	1343,3	Wastewater discharged by sewage network (during the year) in hm³
W tym oczyszczone	1242,4	1254,2	1328,7	1336,6	Of which treated

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego.

a Data concern network and connections managed or administered by public sector entities.

TABL. 27 (236). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**

LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^a wywiezione w dam ³	24650	22964	26825	27162	Liquid waste ^a removed in dam ³
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	2407	2136	2163	2146	Septic tanks in thousands (as of 31 XII)
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	81	203	257	279	Independent wastewater treatment facilities in thousands (as of 31 XII)

a Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane dotyczą ścieków bytowych.

a Wastewater stored temporarily in septic tanks; data concern domestic wastewater.

TABLE 28 (237). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	14179	14468	15398	15588	Consumers (as of 31 XII) in thousands
Miasta	9409	9592	10244	10399	Urban areas
Wieś	4769	4876	5154	5189	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	29774	28315	30506	30613	In GWh
miasta	18406	16883	17953	17935	urban areas
wieś	11368	11432	12553	12679	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	785	728	777	778	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1956	1760	1753	1725	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	2384	2344	2436	2444	rural areas — per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Klimatu.

a For calculations the number of consumers as of 31 December was used.

S o u r c e: data of the Ministry of Climate.

TABLE 29 (238). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

GAS SUPPLY NETWORK AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	133127	145987	154380	157868	Gas supply network in km
w tym sektor publiczny ^a	99370	139610	147645	150726	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	112	132	141	148	of which local government units
Sieć rozdzielcza	113774	124847	133179	136604	Distribution network
miasta	52021	56659	60785	62296	urban areas
wieś	61753	68188	72394	74308	rural areas
Sieć przesyłowa	19353	21140	21201	21265	Transmission network
miasta	3135	3281	3169	3255	urban areas
wieś	16218	17859	18031	18009	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w tys.	2455,6	2693,3	2937,1	3048,1	Connections leading to residential and non-residential buildings in thousands
w tym sektor publiczny ^a	1811,3	2646,6	2881,1	2985,8	of which public sector ^a
w tym jednostki samorządu terytorialnego	0,9	1,0	1,1	1,1	of which local government units
Miasta	1464,4	1611,1	1728,3	1793,9	Urban areas
Wieś	991,2	1082,3	1208,8	1254,2	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	7201	7374	7810	7957	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	6324	6378	6721	6799	Urban areas
Wieś	878	996	1089	1158	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku) w GWh	4237,3^c	40774	46903	47855	Consumption of gas from gas supply system^b (during the year) in GWh
Miasta:					Urban areas:
w GWh	3419,5 ^c	31779	35868	35899	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	146 ^d	1370	1553	1557	per capita in kWh
Wieś w GWh	817,8 ^c	8995	11035	11957	Rural areas in GWh

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. c, d W jednostkach naturalnych: c — hm³, d — m³.

a Data concern network and connections managed or administered by public sector entities. b Including consumers connected to collective gas-meters. c, d In natural units: c — hm³, d — m³.

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

W roku szkolnym 2019/20 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie obowiązkiem szkolnym. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikum) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikum).

2. Prezentowane w dziale dane dotyczą:

- 1) placówek wychowania przedszkolnego;
- 2) szkół dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowych,
 - b) gimnazjów,
 - c) ponadpodstawowych;
- 3) szkół policealnych;
- 4) uczelni;
- 5) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych;
- 6) placówek pozaszkolnych.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem uczelni) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne.

Uczelnie mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

General notes

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

In the 2019/20 school year, one-year education in pre-primary education establishments is compulsory for children aged 6, while children aged 7 were subject to full-time compulsory education which lasts until the age of 18.

The new school system has been implemented since 1 September 2017, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. Data presented in the chapter concern:

- 1) pre-primary education establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary,
 - b) lower secondary,
 - c) post-primary;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions (HEIs);
- 5) special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres;
- 6) out-of-school educational institutions.

3. Data comprise schools and establishments managed by central (government) administration entities and local government units (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competences of public schools. A non-public school can obtain the competences of a public school, if it implements the minimum curriculum and applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local government units can administer public schools only.

Higher education institutions can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Placówki wychowania przedszkolnego obejmują przedszkola (łącznie ze specjalnymi), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem lat szkolnych 2011/12—2015/16, w których dotyczyło to dzieci 5-letnich.

Dane dotyczące liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego oraz liczby dzieci w przedszkolach na 100 miejsc za rok 2019/20 prezentowane w tabl. I „Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju” (str. 45) oraz w tabl. 33 „Wychowanie przedszkolne” (str. 371) mogą być obarczone błędem z uwagi na niespójność informacji pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe, szkoły filialne, szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
 - b) 3-letnie branżowe szkoły I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe),
 - c) 4-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (do roku szkolnego 2018/19 szkoły 3-letnie),
 - d) 5-letnie technika (do roku szkolnego 2018/19 szkoły 4-letnie),
 - e) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne,
 - f) funkcjonujące do roku szkolnego 2013/14 3-letnie licea profilowane oraz 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej — obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 1,5-letnie lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie);
- 3) funkcjonujące do roku szkolnego 2015/16 3-letnie: nauczycielskie kolegia języków obcych, kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

8. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkolnictwa wyższego:

- 1) do roku akademickiego 2015/16 podawano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadawano tytuł licencjata;

5. Pre-primary education establishments comprise nursery schools (including special nursery schools), pre-primary sections of primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres; in the 2004/05 school year, an obligatory one year pre-primary education of children aged 6 was introduced in pre-primary education establishments, with the exception of the 2011/12—2015/16 school years when children aged 5 were covered by compulsory education.

Data concerning the number of places in pre-primary education establishments and the number of children in nursery schools per 100 places for 2019/20 presented in the table I “Major data on the socio-economic situation of the country” (page 45) and in the table 33 “Pre-primary education” (page 371) may be flawed by inconsistent information coming from the Educational Information System (SIO).

6. Schools for children and youth (including special schools) comprise:

- 1) primary schools including sports schools and athletic schools, branch schools, art schools not leading to professional certification simultaneously conducting a primary school curriculum;
- 2) lower secondary schools;
- 3) post-primary schools:
 - a) 3-year special job-training schools,
 - b) 3-year stage I sectoral vocational schools (until the 2016/17 school year, 2—3-year, basic vocational schools),
 - c) 4-year general secondary schools including sports schools and athletic schools (until the 2018/19 school year, 3-year schools),
 - d) 5-year technical secondary schools (until the 2018/19 school year, 4-year schools),
 - e) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), with the exception of schools providing art education only,
 - f) operating until the 2013/14 school year: 3-year specialised secondary schools, as well as 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools.

7. Post-secondary schools — educating in day, evening, extramural and full-time mode comprise:

- 1) post-secondary schools (1-, 1.5- or 2-year), including special schools;
- 2) colleges of social work (3-year);
- 3) 3-year foreign language teacher training colleges and teacher training colleges operating until the 2015/16 school year, which did not confer the Bachelor's degree.

8. Higher education institutions provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding tertiary education:

- 1) until the 2015/16 academic year, included foreign language teacher training colleges and teacher training colleges which conferred the Bachelor's degree;

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Podział uczelni według typów instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki, z wyjątkiem uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, opracowano na podstawie ich organów nadzorujących.

9. Szkoły doktorskie funkcjonujące od roku akademickiego 2019/20 są zorganizowaną formą kształcenia doktorantów, prowadzoną przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej dwóch dyscyplinach. Kształcenie doktoranta przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

10. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) 3 lub 4-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - b) funkcjonujące do roku szkolnego:
 - 2013/14 — 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - 2014/15 — 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane dla dorosłych,
 - 2015/16 — 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej oraz 4-letnie technika dla dorosłych.

11. Prezentowane dane o nauczaniu języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

12. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży z niepełnosprawnościami. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

13. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

- 2) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad).

The division of higher education institutions (HEIs) according to types of institutions of the system of higher education and science, except for those run by churches and other religious associations, was developed on the basis of their supervisory bodies.

9. Doctoral schools operating from the 2019/20 academic year are an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least two disciplines. The education prepares students for doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

10. Schools for adults — educating in full-time, extramural and in distance form — comprise:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) post-primary schools:
 - a) 3 or 4-year general secondary schools for adults,
 - b) operating until the school year:
 - 2013/14 — 2-year supplementary secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,
 - 2014/15 — 2—3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialised secondary schools for adults,
 - 2015/16 — 3-year supplementary technical secondary schools for adults based on the basic vocational school curriculum, as well as 4-year technical secondary schools for adults.

11. Data on teaching a language of national and ethnic minorities as well as a **regional language** include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students speaking a regional language and schools and interschool groups in which additional language classes are organised.

12. Special schools are organised for children and youth with special educational needs including youth with disabilities. Education may be conducted within the school system or individually. Education is provided in mainstream schools (in which special or integrated and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special education and care centres, other educational institutions or in the units performing health care activity (including health resort treatment).

13. Special education and care centres are facilities for disabled children and youth aged 3 years and more who cannot, due their disability, attend a regular pre-school or a school.

14. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

15. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

16. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

17. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, profesora uczelni, docenta, adiunkta, asystenta i innych.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

18. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiuja; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

19. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach dla dorosłych.

20. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

14. Youth educational centres are intended for socially maladjusted youth. The task of the centres is to eliminate the causes and manifestations of social maladjustment as well as to prepare the wards for independent life, compliant with legal and social norms.

15. Youth sociotherapy centres are facilities for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

16. Rehabilitation and education centres are facilities enabling children and youth with a severe intellectual disability to fulfil their schooling obligation by participating in rehabilitation and education classes.

17. Data on teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e., excluding day-room teachers and librarians, conducting only extracurricular activities, etc.

Data on academic teachers concern the positions of: professor, associate professor, assistant professor and assistant lecturer and others.

Data on teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

18. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates — as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions are presented as of 31 December; students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

19. Graduate externs occur only in schools for adults.

20. Enrolment rate:

- 1) **gross** is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education;
- 2) **net** is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (within a given age group) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursy to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

21. Boarding school is a care and educational facility intended for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

22. The presented information, excluding the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, excluding the data on some higher education institutions (HEIs) run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Dane zbiorcze Aggregated data

Uwagi do tablic

Dane dotyczące szkół podstawowych, gimnazjów i branżowych szkół I stopnia — patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 338.

Note to tables

Data on primary schools, lower secondary schools and stage I sectoral vocational schools — see general notes, item 1 on page 338.

TABL. 1 (239). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	13922	13560	14467	14396	primary
gimnazja	7278	7495	1640	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	428	490	522	538	special job-training
branżowe I stopnia ^a	1763	1683	1578	1670	stage I sectoral vocational schools ^a
licea ogólnokształcące ^b	2885	2241	2235	2334	general secondary ^b
technika ^c	2204	1909	1879	1887	technical secondary ^c
artystyczne ogólnokształcące ^d	115	122	122 ^e	122 ^e	general art ^d
policealne	2941	2355	1981	1638	post-secondary
uczelnie	460	415	360	353	higher education institutions
dla dorosłych	3743 ^f	1855	1471	1231	for adults
podstawowe	5	3	117	106	primary
gimnazja	164	189	55	25	lower secondary
licea ogólnokształcące ^b	2665	1647	1299	1100	general secondary ^b
technika ^c	797	16	.	.	technical secondary ^c
NAUCZYCIELE^g w tys. TEACHERS ^g in thousands					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	176,3	190,5	256,8	270,7	primary
gimnazja	109,4	99,5	33,6	0,0	lower secondary
branżowe I stopnia ^{ah}	17,2	16,0	14,7	17,8	stage I sectoral vocational schools ^{ah}
licea ogólnokształcące ^b	53,2	41,2	39,0	48,7	general secondary ^b
technika ^{ci}	47,4	45,6	45,7	53,8	technical secondary ^{ci}
policealne	9,7	7,6	5,4	3,2	post-secondary
uczelnie ^k	103,5	95,9	93,1	93,1	higher education institutions ^k

a Do roku szkolnego 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. b, c W roku szkolnym 2010/11 łącznie z: b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, c — technikami uzupełniającymi (w przypadku szkół dla dorosłych również w roku szkolnym 2015/16). d Dające uprawnienia zawodowe. e Ponadto 129 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. f Łącznie z 112 zasadniczymi szkołami zawodowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale. g—i łącznie ze szkołami: g — dla dorosłych, h — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, i — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. k Nauczyciele akademicy.

a Until the 2015/16 school year, basic vocational schools. b, c In the 2010/11 school year, including: b — supplementary general secondary and specialised secondary schools, c — supplementary technical secondary schools (in the case of schools for adults also in the 2015/16 school year). d Leading to professional certification. e Moreover, 129 art schools providing art education only. f Including 112 basic vocational schools not included in further division. g—i Including: g — schools for adults, h — special job-training schools, i — general art schools leading to professional certification. k Academic teachers.

TABL. 1 (239). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI w tys. PUPILS AND STUDENTS in thousands					
Wychowanie przedszkolne ^l	1059,3	1140,6	1392,9	1401,0	Pre-primary education ^l
w tym objęci obowiązkową edukacją	306,4	494,3	374,3	356,9	of which covered by compulsory education
Szkoły:					Schools:
podstawowe	2191,7	2480,8	3039,8	3061,5	primary
gimnazja	1261,4	1073,6	350,6	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	9,8	10,8	10,5	12,5	special job-training
zasadnicze zawodowe	224,9	178,8	.	.	basic vocational
branżowe I stopnia ^a	146,2 ^m	195,4	stage I sectoral vocational schools ^a
licea ogólnokształcące ^b	668,8	501,2	470,3	642,3	general secondary ^b
technika ^c	548,6	506,2	505,6	648,5	technical secondary ^c
artystyczne ogólnokształcące ^d	12,8	12,6	12,9	14,1 ⁿ	general art ^d
policealne	298,8	255,1	218,6	188,4	post-secondary
uczelnie	1841,3	1405,1	1230,3	1204,0	higher education institutions
dla dorosłych	289,2 ^o	179,6	138,9	118,3	for adults
podstawowe	0,2	0,0	3,4	3,5	primary
gimnazja	16,1	11,6	4,1	0,4	lower secondary
licea ogólnokształcące ^b	224,7	167,6	131,4	114,4	general secondary ^b
technika ^c	42,5	0,3	.	.	technical secondary ^c

ABSOLWENCI w tys.
GRADUATES in thousands

Szkoły:					Schools:
podstawowe	378,4	347,7	363,3	.	primary
gimnazja	412,3	350,2	327,4	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	1,8	2,5	2,3	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	75,0	55,6	42,1	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^b	221,5	164,5	144,8	.	general secondary ^b
technika ^c	125,2	112,5	108,0	.	technical secondary ^c
artystyczne ogólnokształcące ^d	2,3	2,0	2,0	.	general art ^d
policealne	82,0	76,4	55,4	.	post-secondary
uczelnie	497,5	364,6	313,8	.	higher education institutions
dla dorosłych	71,1 ^o	49,3	36,6	.	for adults
podstawowe	0,0	0,0	1,0	.	primary
gimnazja	4,1	3,4	1,9	.	lower secondary
licea ogólnokształcące ^b	56,9	45,9	33,6	.	general secondary ^b
technika ^c	8,6	0,1	.	.	technical secondary ^c

a Do roku szkolnego 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. b, c w roku szkolnym 2010/11 łącznie z: b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, c — technikami uzupełniającymi (w przypadku szkół dla dorosłych również w roku szkolnym 2015/16). d Dające uprawnienia zawodowe. l Dotyczy wszystkich dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 33 na str. 371. m W tym 46,5 tys. uczniów oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. n Ponadto realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w szkołach artystycznych, odpowiednio: 10,1 tys. uczniów i 0,9 tys. absolwentów. o Łącznie z zasadniczymi szkołami zawodowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale, odpowiednio: 5,6 tys. uczniów i 1,4 tys. absolwentów.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Until the 2015/16 school year basic vocational schools. b, c In the 2010/11 school year including: b — supplementary general secondary and specialised secondary schools, c — supplementary technical secondary schools (in the case of schools for adults also in the 2015/16 school year). d Leading to professional certification. l Concerns all children in pre-primary education establishments, also included in the table 33 on page 371. m Including 46.5 thousand students of basic vocational school sections. n Moreover, providing art education only, respectively: 10.1 thousand students and 0.9 thousand graduates. o Including basic vocational schools not included in further division, respectively: 5.6 thousand students and 1.4 thousand graduates.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABLE 2 (240). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018/ /19	2019/ /20	2018/ /19	2019/ /20	2018/ /19	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci gradu- ates	
			w tys. in thousands			
Szkoły podstawowe^a	14467	14396	3039,8	3061,5	363,3	Primary schools^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	53	51	5,1	5,0	0,2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	12215	12165	2840,6	2853,9	339,2	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1154	1091	84,9	83,0	10,3	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	163	173	28,5	32,6	5,1	Religious organisations
Pozostałe	882	916	80,7	87,0	8,5	Others
Gimnazja	1640	.	350,6	.	327,4	Lower secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	20	.	0,1	.	0,1	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	1151	.	323,9	.	304,8	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	257	.	11,1	.	8,6	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	34	.	7,0	.	7,0	Religious organisations
Pozostałe	178	.	8,5	.	6,9	Others
Branżowe szkoły I stopnia^b	2100	2208	156,8^c	207,9	44,4	Stage I sectoral vocational schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	58	61	1,6	2,0	0,5	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	1759	1831	138,2	182,4	39,8	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	139	153	7,1	9,5	1,7	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	21	23	0,6	0,9	0,1	Religious organisations
Pozostałe	123	140	9,3	13,1	2,4	Others
Licea ogólnokształcące	2235	2334	470,3	642,3	144,8	General secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	3	0,2	0,4	0,1	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	1650	1666	423,9	570,3	132,0	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	194	205	12,4	18,6	3,4	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	90	96	10,0	17,2	3,3	Religious organisations
Pozostałe	300	364	23,7	35,9	6,1	Others

a Patrz uwagi ogólne, ust.1 na str. 338. b, c Łącznie: b — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; w przypadku absolwentów — zasadnicze szkoły zawodowe, c — z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych.

a See general notes, item 1 on page 338. b, c Including: b — special job-training schools; in the case of graduates — basic vocational schools, c — basic vocational school sections.

TABL. 2 (240). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018/ /19	2019/ /20	2018/ /19	2019/ /20	2018/ /19 absol- wenci gradu- ates	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		w tys. in thousands	
Technika^d	2001	2009	518,5	662,6	110,0	Technical secondary schools^d
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	131	135	20,0	24,6	4,1	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	1627	1613	473,1	599,1	101,7	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	88	97	8,0	11,1	1,5	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	12	12	1,0	1,4	0,1	Religious organisations
Pozostałe	143	152	16,4	26,3	2,7	Others
Szkoły policealne	1981	1638	218,6	188,4	55,4	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	20	12	1,1	0,9	0,1	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	331	284	25,2	21,9	8,5	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	119	93	6,4	3,6	2,2	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	2	3	0,1	0,1	0,0	Religious organisations
Pozostałe	1509	1246	185,9	161,8	44,6	Others
Uczelnie	360	353	1230,3	1204,0	313,8	Higher education institutions
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	130	131	901,8	862,3	238,5	Central (government) administration entities
Organizacje wyznaniowe	11	10	17,0	16,5	3,9	Religious organisations
Pozostałe	219	212	311,5	325,1	71,5	Others
Szkoły dla dorosłych	1471	1231	138,9	118,3	36,6	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	25	22	0,8	0,7	0,2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	506	438	33,8	29,3	10,0	Local government units
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	140	104	8,6	6,3	2,5	Social organisations and associations
Organizacje wyznaniowe	1	.	0,0	.	Religious organisations
Pozostałe	800	666	95,7	82,0	23,8	Others

^d Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

^d Including general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 3 (241). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI

ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2010/11			2019/20			SPECIFICATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
		w %			in %			
BRUTTO GROSS								
Szkoły:							Schools:	
podstawowe	7—14 ^a	99,4	99,5	99,2	95,1	95,7	94,5	primary
branżowe I stopnia ^{bc}	15—18 ^d	16,2	22,1	10,0	14,6	19,5	9,3	stage I sectoral vocational schools ^{bc}
licea ogólnokształcące ^e ...	15—18 ^d	61,7	50,5	73,4	53,0	41,0	65,8	general secondary ^e
technika ^f	15—19 ^d	41,7	49,3	33,8	36,8	43,0	30,2	technical secondary ^f
policealne	19—21	18,3	12,8	24,1	16,5	9,4	23,9	post-secondary
uczelnie ^g	19—24	53,8	45,1	62,1	46,6	38,1	55,6	higher education institu- tions ^g
NETTO NET								
Wychowanie przedszkolne ^h	6	85,5	87,1	83,8	96,2	96,7	95,7	Pre-primary education ^h
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7—14 ^a	96,5	96,5	96,5	93,7	94,0	93,4	primary
branżowe I stopnia ^{bc}	15—18 ^d	14,2	19,1	9,0	12,4	16,8	7,8	stage I sectoral vocational schools ^{bc}
licea ogólnokształcące ^e ...	15—18 ^d	46,6	34,6	59,1	42,7	31,0	55,1	general secondary ^e
technika ^f	15—19 ^d	28,4	32,7	23,9	34,9	41,0	28,5	technical secondary ^f
policealne	19—21	6,9	4,4	9,5	4,0	2,1	5,9	post-secondary
uczelnie ^g	19—24	40,8	33,8	47,5	36,0	29,3	43,6	higher education institu- tions ^g

a, d W roku szkolnym 2010/11 grupa wieku: a — 7—12 lat, d — 16—18 lat. b, e, f łącznie ze szkołami: b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — w roku szkolnym 2010/11 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, f — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. c W roku szkolnym 2010/11 zasadnicze szkoły zawodowe. g Bez studentów cudzoziemców. h Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a, d In the 2010/11 school year, age group: a — 7—12, d — 16—18. b, e, f Including: b — special job-training schools, e — in the 2010/11 school year supplementary general secondary and specialised secondary schools, f — general art schools leading to professional certification. c In the 2010/11 school year basic vocational schools g Excluding foreign students. h Concerns children covered by compulsory education attending pre-primary education establishments.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education and of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 4 (242). NAUCZANIE JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ JĘZYKA REGIONALNEGO W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

TEACHING NATIONAL AND ETHNIC MINORITY LANGUAGE AND REGIONAL LANGUAGE IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

LATA YEARS JĘZYKI OJCZYSTE NATIVE LANGUAGES		Szkoły podstawowe ^a Primary schools ^a		Gimnazja ^a Lower secondary schools ^a		Licea ogólnokształcące ^b General secondary schools ^b		Technika ^c Technical secondary schools ^c	
		szkoły schools	uczniowie pupils	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students
O G Ó Ł E M TOTAL	2010/11	621	35372	229	9715	20	1350	5	53
	2015/16	883	57363	318	9568	32	1319	36	911
	2017/18	1032	64772	403	6480	37	1174	35	845
	2018/19	1065	70664	76	804	39	1193	32	716
w tym: of which:									
Białoruski Belarussian	2010/11	22	1346	14	823	3	752	—	—
	2015/16	25	1728	17	646	3	534	—	—
	2017/18	26	1762	19	429	4	454	1	—
	2018/19	27	1757	3	60	4	445	2	—
Kaszubski Kashubian	2010/11	196	8945	59	1349	5	187	—	—
	2015/16	302	15742	111	2695	13	334	20	601
	2017/18	327	16052	131	1913	13	357	21	718
	2018/19	328	17048	29	228	14	342	21	620
Litewski Lithuanian	2010/11	8	256	4	165	2	99	1	2
	2015/16	7	273	4	105	2	76	—	—
	2017/18	8	304	5	61	2	69	—	—
	2018/19	7	363	1	2	2	67	—	—
Łemkowski Ruthenian	2010/11	20	110	10	78	2	11	1	3
	2015/16	22	142	7	48	1	11	—	—
	2017/18	22	181	8	24	1	10	—	—
	2018/19	25	208	1	—	1	13	—	—
Niemiecki German	2010/11	283	23473	86	6756	1	39	2	44
	2015/16	431	37849	121	5518	4	61	12	277
	2017/18	535	44710	176	3644	6	20	9	119
	2018/19	569	49402	36	473	7	74	7	83
Ukraiński Ukrainian	2010/11	83	897	51	477	7	262	1	4
	2015/16	81	1082	53	475	9	303	4	33
	2017/18	94	1237	56	321	11	364	3	8
	2018/19	91	1355	4	14	11	252	2	13

a—c Łącznie z: a — zespołami międzyszkolnymi, b — w roku szkolnym 2010/11 liceami profilowanymi, c — do roku szkolnego 2015/16 zasadniczymi szkołami zawodowymi, od roku szkolnego 2017/18 ze szkołami branżowymi I stopnia (8 szkół z językiem kaszubskim z 154 uczniami, 5 szkół z językiem niemieckim z 51 uczniami).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a—c Including: a — interschool groups, b — in the 2010/11 school year, specialised secondary schools, c — until the 2015/16 school year, basic vocational schools, since the 2017/18 school year, stage I sectoral vocational schools (8 schools with Kashubian language with 154 students, 5 schools with German language with 51 students).

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 5 i 6

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5 and 6

In the division by foreign languages, one person may be indicated more than once.

TABL. 5 (245). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH^a W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES^a IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem w tys. Grand total in thou- sands	W % ogółu uczniów w In % of total pupils and students in							
		szkolach podstawowych primary schools			branżo- wych szkolach I stopnia ^b stage I sectoral voca- tional schools ^b	liceach ogólno- kształ- cących ^c general second- ary schools ^c	techni- kach ^d technical secondary schools ^d	szkolach policeal- nych ^e post-sec- ondary schools ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas					
Angielski English	2010/11	4672,5	93,6	94,1	92,8	47,9	98,6	96,6	41,1
	2015/16	4961,0	96,5	96,5	96,6	63,4	99,4	98,5	53,3
	2018/19	4521,7	97,6	97,3	98,0	68,3	100,0	99,2	59,1
	2019/20	4830,0	98,0	97,6	98,5	72,7	99,2	99,6	82,3
Francuski French	2010/11	178,5	0,8	1,1	0,3	1,0	12,2	5,0	0,1
	2015/16	137,9	0,5	0,7	0,1	0,2	12,2	4,1	0,1
	2018/19	115,3	0,9	1,3	0,3	0,2	11,7	3,6	0,1
	2019/20	142,7	0,9	1,2	0,3	0,2	14,4	3,4	0,1
Niemiecki German	2010/11	2224,1	16,2	15,1	17,7	35,6	67,3	79,1	3,2
	2015/16	1910,2	10,2	9,3	11,6	30,5	63,4	81,0	3,7
	2018/19	1856,0	27,5	26,5	29,2	26,9	59,5	80,9	3,2
	2019/20	1775,8	24,9	24,1	26,3	26,2	62,4	83,0	3,6
Rosyjski Russian	2010/11	337,7	2,5	1,0	4,7	10,4	11,5	12,3	0,5
	2015/16	238,0	1,0	0,5	1,9	5,3	11,6	9,9	0,4
	2018/19	201,3	2,1	1,4	3,4	4,2	11,3	9,7	0,3
	2019/20	221,0	2,0	1,4	2,9	3,5	13,3	10,3	0,3
Inne Others	2010/11	107,7	0,2	0,3	0,1	0,1	11,8	0,7	0,6
	2015/16	153,8	0,6	0,9	0,2	0,2	15,9	1,6	0,8
	2018/19	207,5	2,4	3,6	0,5	0,0	20,5	2,9	1,0
	2019/20	258,5	2,5	3,7	0,5	0,1	24,5	3,3	0,8

a Nauczanie obowiązkowe i dodatkowe. b Do roku szkolnego 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c, d Łącznie ze szkołami: c — w roku szkolnym 2010/11 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, d — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz w roku szkolnym 2010/11 technikami uzupełniającymi. e Dane nie obejmują kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych (funkcjonujących do roku szkolnego 2015/16) oraz kolegiów pracowników służb społecznych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Compulsory and additional education. b Until the 2015/16 school year, basic vocational schools. c, d Including: c — in the 2010/11 school year, supplementary general secondary schools and specialised secondary schools, d — general art schools leading to professional certification and in the 2010/11 school year, supplementary technical secondary schools. e Data do not include teacher training colleges and foreign language teacher training colleges (operating until the 2015/16 school year) and colleges of social work.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (244). UCZĄCY SIĘ NOWOŻYTNICH JĘZYKÓW OBCYCH NA UCZELNIACH^aSTUDENTS STUDYING MODERN FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a

JĘZYKI OBCE	2018/19		2019/20		FOREIGN LANGUAGES
	w tys.	in thousands	w % ogółu studentów in % of total students		
O G Ó Ł E M	540,9	480,7	46,9	42,9	TOTAL
Angielski	483,2	381,1	41,9	34,0	English
Francuski	9,0	7,9	0,8	0,7	French
Hiszpański	14,8	16,7	1,3	1,5	Spanish
Niemiecki	40,9	37,3	3,5	3,3	German
Rosyjski	13,1	13,3	1,1	1,2	Russian
Włoski	5,4	6,3	0,5	0,6	Italian
Inne	14,8	18,1	1,3	1,6	Other

^a W formie obowiązkowego lektoratu; bez studentów cudzoziemców; w podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

^a As an obligatory language course; excluding foreign students; in the breakdown by foreign languages, one person may be indicated more than once.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 7 (245). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

EDUCATION OF PERSONS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018/19	2019/20	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe ^a	115985	.	—	.	Primary schools ^a
w tym specjalne ^a	38707	47099	—	4797	of which special ^a
Gimnazja	18179	.	15392	.	Lower secondary schools
w tym specjalne	8911 ^b	.	7114 ^b	.	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	10537	12819	2364	.	Special job-training schools
Branżowe szkoły I stopnia ^a	13541	17928	2895 ^{cd}	.	Stage I sectoral vocational schools ^a
w tym specjalne ^a	9617	12132	2549	.	of which special ^a
Licea ogólnokształcące	6029	8551	1789	.	General secondary schools
w tym specjalne	1111	1398	322	.	of which special
Technika ^e	4806	6760	522 ^d	.	Technical secondary schools ^e
w tym specjalne	851	970	150	.	of which special
Szkoły policealne	377	345	175 ^d	.	Post-secondary schools
w tym specjalne	319	288	171	.	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 338. ^b W tym odpowiednio 185 uczniów i 207 absolwentów w gimnazjach specjalnych z oddziałami przysposabiającymi do pracy. ^c Dotyczy zasadniczych szkół zawodowych. ^d W przypadku szkół ogólnodostępnych dane dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. ^e Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 1 on page 338. ^b Of which respectively 185 students and 207 graduates in special lower secondary schools with job-training sections. ^c Concern basic vocational schools. ^d In the case of mainstream schools, data concern graduates with the statement of special education needs who passed examination confirming vocational qualifications. ^e Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (246). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE

SPECIAL EDUCATION AND CARE CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH SOCIO THERAPY CENTRES AND REHABILITATION AND EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze^a					Special education and care centres^a
Ośrodki	394	374	372	371	Centres
Miejsca	25614	21846	19807	19128	Places
Wychowankowie	19104	14347	12559	11839	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabowidzący	759	606	510	480	blind and sight impaired
niesłyszący i słabosłyszący	1799	1217	1035	905	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	8	2	2	3	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową i z afazją	391 ^b	317	265	245	with impaired motor skills and with aphasia
z niepełnosprawnością intelektualną	13289	9469	8007	7421	with intellectual disability
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	395	241	180	179	at risk of social maladjustment
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze					Youth educational centres
Ośrodki	73	95	95	95	Centres
Miejsca	4684	5853	5771	5701	Places
Wychowankowie	4433	4754	4615	4520	Residents
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii					Youth sociotherapy centres
Ośrodki	62	76	80	81	Centres
Miejsca	3531	4522	4969	5272	Places
Wychowankowie	3419	4224	4742	4855	Residents
Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze					Rehabilitation and education centres
Ośrodki	123	179	206	207	Centres
Miejsca	5757	7340	8111	8812	Places
Wychowankowie	4589	5493	5802	5862	Residents
w tym:					of which:
z niepełnosprawnością intelektualną					with a severe intellectual disability
w stopniu głębokim	2170	2775	2864	2791	with multiple impairments
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	2419	2718	2938	3071	

a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2018 r. — 32 ośrodki z 1482 miejscami i z 1065 wychowankami). b Dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including special educational centres (in 2018 — 32 centres with 1482 places and 1065 residents). b Concerns residents with impaired motor skills.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (247). WYCHOWANIE POZASZKOLNE
EXTRACURRICULAR EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Placówki	501	504	500	486	Institutions
Pałace młodzieży	14	14	16	16	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	133	128	128	127	Youth cultural centres
Ogniska pracy pozaszkolnej	89	64	63	62	Extracurricular interest groups
Ogrody jordanowskie	10	9	9	9	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	64	59	58	56	Interschool sport centres
Inne placówki	191	230	226	216	Other institutions
Uczestnicy kół zainteresowań (w ciągu roku)^a w tys.	377,9	296,7	323,8	322,3	Participants in extracurricular activities (during the year)^a in thousands
Pałace młodzieży	35,4	34,5	35,9	34,7	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	223,3	137,5	135,3	143,8	Youth cultural centres
Ogniska pracy pozaszkolnej	29,6	29,3	31,9	32,3	Extracurricular interest groups
Ogrody jordanowskie	2,0	2,3	2,8	2,6	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	62,6	52,4	57,9	52,9	Interschool sport centres
Inne placówki	25,0	40,7	60,1	56,0	Other institutions

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 października roku poprzedzającego rok badany do 30 listopada roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Systematic participation in extracurricular activities in the period from 1 October of the year preceding the surveyed year to 30 November of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (248). INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018/19		2010/11	2015/16	2017/18	2018/19		SPECIFICATION
	pla- cówki esta- blish- ments	miejsca beds	korzystający boarders				na 100 miejsc per 100 beds	
			w tys. in thousands					
O G Ó Ł E M	757	73290	58,0	57,6	57,2	58,1	79	TOTAL
Internaty	551	49176	40,3	37,5	36,5	37,0	75	Boarding schools
szkoły podstawowe i gimnazja	19	1007	0,6	0,4	0,6	0,6	58	primary schools and lower secondary schools
technika ^a	324	30704	24,0	23,0	22,2	22,5	73	technical secondary schools ^a
licea ogólnokształcące ^b	185	15473	13,3	12,3	12,5	12,6	82	general secondary schools ^b
szkoły policealne	23	1992	2,4	1,8	1,2	1,3	63	post-secondary schools
Bursy	206	24114	17,8	20,1	20,7	21,1	87	Dormitories

a, b, Łącznie ze: a — szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami branżowymi I stopnia (do roku szkolnego 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe) oraz w roku szkolnym 2010/11 — technikami uzupełniającymi, b — w roku szkolnym 2010/11 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b, Including: a — general art schools leading to professional certification, stage I sectoral vocational schools (until the 2015/16 school year, basic vocational schools) and in the 2010/11 school year — supplementary technical secondary schools, b — in the 2010/11 school year supplementary general secondary schools and specialised secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (249). DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE

STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	501	495	479	471	Dormitories
Miejsca w tys.	137,8	132,0	124,4	123,1	Beds in thousands
Korzystający:					Boarding:
studenci:					students:
w tysiącach	119,0	105,2	90,6	85,9	in thousands
w % ogółu studentów	6,5	7,5	7,4	7,1	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich:					doctoral students:
w tysiącach	2,1	2,0	1,4	1,1	in thousands
w % ogółu uczestników	5,9	4,9	3,6	3,4	in % of total doctoral students
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	89	78	61	55	Canteens
Miejsca w tys.	13,3	11,5	9,4	8,6	Places in thousands

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

Uwaga do tablic 12 i 13

W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 12 and 13

In the division by type of scholarship one person may be indicated more than once.

TABL. 12 (250). STUDENCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a W ROKU AKADEMICKIM 2019/20STUDENTS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

UCZELNIE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	ogółem total	w tym otrzymujący stypendia of which recipients of		ogółem w % ogółu studentów w danym typie uczelni total in % of total number of students in a given type of HEIs
		socjalne maintenance grant	rektora the rector's scholarship	
OGÓŁEM	199,6	101,8	93,0	16,6
TOTAL				
w tym: of which:				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	180,5	91,4	84,1	16,7
HEIs supervised by Ministry of Science and Higher Education				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia	10,4	5,2	5,2	15,8
HEIs supervised by Ministry of Health				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	1,0	0,5	0,6	15,4
HEIs supervised by Ministry of Marine Economy and Inland Navigation				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	2,8	1,3	1,5	17,5
HEIs supervised by Ministry of Culture and National Heritage				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej	2,1	1,3	0,9	12,3
HEIs supervised by Ministry of National Defence				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	0,3	0,1	0,2	7,4
HEIs supervised by Ministry of Interior and Admin- istration				
Uczelnie prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe	2,6	2,0	0,6	15,4
HEIs run by churches and other religious associations				

a Z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a From financial support fund for students and doctoral students.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 13 (251). DOKTORANCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a W ROKU AKADEMICKIM 2019/20DOCTORAL STUDENTS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

UCZELNIE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	ogółem total	w tym otrzymujący stypendia of which recipients of		ogółem w % ogółu doktoratów w danym typie uczelni total in % of total number of doctoral students in a given type of HEIs
		socjalne maintenance grant	rektora the rector's scholarship	
OGÓŁEM TOTAL	6474	774	4957	19,2
w tym: of which:				
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego HEIs supervised by Ministry of Science and Higher Education	5127	650	4026	20,3
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia HEIs supervised by Ministry of Health	493	14	431	15,0
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej HEIs supervised by Ministry of Marine Economy and Inland Navigation	23	—	23	56,1
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego HEIs supervised by Ministry of Culture and National Heritage	153	25	130	23,6
Uczelnie nadzorowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej HEIs supervised by Ministry of National Defence	51	4	35	7,9
Uczelnie prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe HEIs run by churches and other religious associations	169	57	97	10,6
Institute Institutes	439	24	197	20,8
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego Centre of Postgraduate Medical Education	18	—	18	34,6

a Z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a From financial support fund for students and doctoral students.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

Szkoły dla dzieci i młodzieży Schools for children and youth

TABLE 14 (252). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2015/16			2018/19			2019/20		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	13922	4574	9348	13560	4853	8707	14467	5795	8672	14396	5815	8581
w tym szkoły specjalne of which special schools	780	634	146	792	637	155	940	735	205	956	748	208
Nauczyciele w tys. Teachers in thousands	176,3	95,2	81,1	181,3	102,1	79,2	256,6	151,7	104,9	270,5	160,5	110,0
Oddziały w tys. Sections in thousands	122,1	62,4	59,7	136,0	74,8	61,1	175,5	98,5	76,9	184,4	105,2	79,2
Uczniowie w tys. Pupils in thousands	2191,7	1303,1	888,5	2480,8	1538,7	942,1	3039,8	1912,0	1127,8	3061,5	1935,0	1126,4
w tym kobiety of which females	1065,0	632,8	432,2	1213,6	752,8	460,8	1473,1	926,5	546,5	1481,8	936,9	544,9
w tym I klasa of which grade 1	360,1	218,7	141,4	536,7	340,4	196,3	378,4	238,9	139,6	388,3	246,2	142,1
w tym szkoły specjalne of which special schools	24,5	21,7	2,8	24,3	21,2	3,1	38,7	33,4	5,3	47,1	40,5	6,6
Absolwenci w tys. Graduates in thousands	378,4	223,7	154,8	347,7	211,6	136,1	363,3	228,7	134,6	.	.	.
w tym kobiety of which females	183,5	108,3	75,2	170,8	104,1	66,7	179,1	112,9	66,2	.	.	.
w tym szkoły specjalne of which special schools	5,0	4,4	0,6	4,5	3,7	0,8	4,8	3,7	1,1	.	.	.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 15 (253). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2015/16			2018/19			2019/20		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja Lower secondary schools	7278	3764	3514	7495	3911	3584	1640	1031	609	.	.	.
w tym szkoły specjalne of which special schools	822	661	161	849	666	183	285	215	70	.	.	.
Nauczyciele w tys. Teachers in thousands	108,8	70,5	38,3	92,4	59,2	33,2	33,5	22,2	11,3	.	.	.
Oddziały w tys. Sections in thousands	58,1	36,4	21,7	50,9	32,1	18,7	17,2	11,1	6,1	.	.	.
Uczniowie w tys. Students in thousands	1261,4	813,8	447,6	1073,6	704,2	369,5	350,6	234,5	116,0	.	.	.
w tym kobiety of which females	607,4	392,4	215,0	518,4	340,1	178,3	172,0	115,6	56,4	.	.	.
w tym I klasa of which grade 1	415,5	268,0	147,5	358,7	236,2	122,5
w tym szkoły specjalne of which special schools	29,7	25,3	4,4	24,2	19,8	4,4	8,9	7,2	1,7	.	.	.
Absolwenci w tys. Graduates in thousands	412,3	264,5	147,8	350,2	227,2	123,0	327,4	218,2	109,2	.	.	.
w tym kobiety of which females	202,8	130,5	72,3	170,9	110,9	59,9	161,3	108,1	53,3	.	.	.
w tym szkoły specjalne of which special schools	8,6	7,2	1,3	7,7	6,2	1,5	7,6	6,1	1,5	.	.	.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 16 (254). **BRANŻOWE SZKOŁY I STOPNIA^a DLA MŁODZIEŻY**
STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20		SPECIFICATION
	ogółem total				w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	1763	1683	1578	1670	387	Schools
Oddziały	10214	9160	8311	10100	1912	Sections
Uczniowie	224884	178809	146216	195421	12335	Students
w tym kobiety	67700	57255	45354	59954	4983	of which females
w tym I klasa	90761	62749	52524	108029	33084	of which grade 1
Absolwenci ^b	74989	55596	42124 ^c	.	.	Graduates ^b
w tym kobiety	24860	18000	13393 ^d	.	.	of which females

a W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. b Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych. c, d W tym absolwenci szkół specjalnych: c — 2361, d — 1002.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. b Graduates of basic vocational schools. c, d Of which graduates of special schools: c — 2361, d — 1002.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABLE 17 (255). **UCZNIOWIE BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA^a I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2018/19	2019/20	2017/18 ^c	2018/19	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie ^d students ^d		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	146216	.	46478	42124	TOTAL
Artystyczna	1191	.	88	327	Arts
Biznesu i administracji	12449	.	3007	3542	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	58797	.	8105	16727	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	17174	.	1991	4841	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	15771	.	2350	4510	Architecture and construction
Rolnicza	1170	.	195	329	Agriculture
Leśna	62	.	18	19	Forestry
Rybackta	1	.	—	—	Fisheries
Usług dla ludności	39574	.	6575	11777	Personal services
Pozostałe	27	.	—	52	Other

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 338. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. d Łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 1 on page 338. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c In the division by the narrow fields of education, data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications. d Including students of basic vocational school sections.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (256). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools		
Szkoły	2885	2241	2235	2334	111	Schools
Oddziały	24549	18798	18106	25079	499	Sections
Uczniowie	668755	501240	470301	642317	2621	Students
w tym kobiety	415309	311255	295193	405213	1444	of which females
w tym I klasa	222460	164103	159657	331091	1551	of which grade 1
Absolwenci	221493	164469	144827 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	138966	102670	91093 ^c	.	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. b, c W tym absolwenci szkół specjalnych: b — 286, c — 156.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. b, c Of which graduates of special schools: b — 286, c — 156.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (257). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools		
Szkoły	2204	1909	1879	1887	36	Schools
Oddziały	22567	21020	21261	26758	188	Sections
Uczniowie	548622	506220	505576	648466	971	Students
w tym kobiety	218949	204191	198586	254346	386	of which females
w tym I klasa	151554	141239	143241	283955	402	of which grade 1
Absolwenci	125242	112525	108021 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	51048	46789	43515 ^c	.	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. b, c W tym absolwenci szkół specjalnych: b — 172, c — 65.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. b, c Of which graduates of special schools: b — 172, c — 65.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (258). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2018/19	2019/20	2017/18 ^b	2018/19	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	505576	.	109909	108021	T O T A L
Artystyczna	2842	.	154	324	Arts
Społeczna	39363	.	7447	9160	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	67917	.	10453	13600	Business and administration
Fizyczna	106	.	31	45	Physical sciences
Technologii teleinformatycznych	99753	.	10758	19279	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	115189	.	18509	25215	Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa	6277	.	1423	1591	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	35133	.	6007	8149	Architecture and construction
Rolnicza	8736	.	1738	2176	Agriculture
Leśna	3299	.	653	756	Forestry
Rybackta	25	.	14	9	Fisheries
Weterynaryjna	6841	.	878	1273	Veterinary
Medyczna	873	.	98	222	Health
Usług dla ludności	101734	.	18595	22448	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	673	.	—	35	Security services
Usług transportowych	16339	.	1716	3070	Transport services
Pozostałe	476	.	—	669	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education, data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (259). **OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE^a DLA MŁODZIEŻY**
GENERAL ART SCHOOLS^a FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	115	122	122	122	Schools
Oddziały	1041	1058	1152	884	Sections
Uczniowie	12812	12642	12886	14134	Students
w tym kobiety	9528	9556	10005	11149	of which females
w tym I klasa	2742	2902	2751	4213	of which grade 1
Absolwenci	2316	2024	1970	.	Graduates
w tym kobiety	1732	1545	1565	.	of which females

a Dające uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Szkoły policealne

Post-secondary schools

TABL. 22 (260). **SZKOŁY POLICEALNE**
POST-SECONDARY SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	2941	2355	1981	1638	Schools
Oddziały	13160	12264	11381	10085	Sections
Uczniowie	298837	255072	218580	188356	Students
w tym kobiety	192515	180581	153639	133542	of which females
Absolwenci	82007	76383	55355	.	Graduates
w tym kobiety	57756	57405	42184	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (261). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH**
WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2018/19	2019/20	2017/18 ^b	2018/19	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students	.	absolwenci graduates	.	
OGÓŁEM	218580	.	37376	55355	TOTAL
Artystyczna	12896	.	2872	3379	Arts
Społeczna	6321	.	1283	1641	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	888	.	99	202	Journalism and information
Biznesu i administracji	42577	.	3267	8850	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	15423	.	736	2256	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	146	.	27	72	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	20	.	12	—	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	282	.	74	57	Architecture and construction
Weterynaryjna	4395	.	791	1143	Veterinary
Medyczna	60515	.	16220	19685	Health

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education, data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

TABL. 23 (261). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)

STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2018/19	2019/20	2017/18 ^b	2018/19	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
Opieki społecznej	6520	.	1051	1460	Welfare
Usług dla ludności	34691	.	6646	7832	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	22790	.	1929	5958	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	4303	.	892	1021	Security services
Usług transportowych	2010	.	306	394	Transport services
Pozostałe	4803	.	1171	1405	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the division by the narrow fields of education, data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uczelnie Higher education institutions

TABL. 24 (262). STUDENCI UCZELNI WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pierw- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite long- -cycle pro- gram- mes	Z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2010/11	1841251	949476	891775	1395056	1184412	210644	792446	376474	254126
TOTAL	2015/16	1405133	918952	486181	1030520	894952	135568	569072	345002	226562
	2018/19	1230254	809259	420995	934376	787243	142323	517857	295878	195594
	2019/20	1203998	790688	413310	923755	761533	157030	511059	280243	182974
Pedagogiczna	2018/19	84389	43308	41081	53771	52958	—	42554	30618	26212
Education	2019/20	76780	41607	35173	48484	42863	5567	38763	28296	24223
Artystyczna	2018/19	33328	26521	6807	26512	21791	4721	17864	6816	4706
Arts	2019/20	33496	26273	7223	26821	22469	4352	18042	6675	4581

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 24 (262). STUDENCI UCZELNI WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (cd.)

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- -time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pierw- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle program- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite long- -cycle program- mes	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
Humanistyczna (z wyłączeniem języków) Humanities (except languages)	2018/19 22127 2019/20 20645	18976 17397	3151 3248	17273 16110	12574 10671	4512 5347	7465 6727	4854 4535	2573 2340	
Językowa Languages	2018/19 64534 2019/20 62012	52633 51074	11901 10938	48799 47704	48795 47704	4 —	37551 36346	15735 14308	13043 11733	
Spoleczna Social and behavioural sciences	2018/19 122808 2019/20 116755	83328 78312	39480 38443	94748 92017	65224 62475	27915 29541	63956 62331	28060 24738	18876 16135	
Dziennikarstwa i informacj Journalism and information	2018/19 16408 2019/20 15821	12112 11501	4296 4320	11591 11126	11591 11126	— —	7581 7231	4817 4695	3341 3253	
Biznesu i administracji ... Business and administration	2018/19 220311 2019/20 218234	100852 97621	119459 120613	145271 144408	144766 144407	2 1	85299 84213	75040 73826	50219 48633	
Prawna Law	2018/19 45868 2019/20 44835	27562 26550	18306 18285	43567 42576	2666 2931	40901 39645	25978 24907	2301 2259	1681 1628	
Biologiczna Biological and related sciences	2018/19 13243 2019/20 11981	12944 11702	299 279	9064 8207	9064 8207	— —	6885 6226	4179 3774	3379 3015	
Nauk o środowisku Environment	2018/19 4228 2019/20 3840	3727 3372	501 468	2954 2778	2954 2778	— —	1821 1722	1274 1062	835 691	
Fizyczna Physical sciences	2018/19 19596 2019/20 19274	19123 18612	473 662	14600 14313	14578 14279	22 34	8941 8853	4996 4961	3286 3273	
Matematyczna i statystyczna Mathematics and statistics	2018/19 9702 2019/20 8878	9205 8526	497 352	7435 6825	7284 6745	— —	3870 3541	2267 2053	1387 1234	
Technologii teleinformatycznych Information and Communication Technologies	2018/19 67693 2019/20 45000	43499 32640	24194 12360	58162 39123	57934 38958	— 165	7479 4961	9531 5877	1683 996	
Inżynieryjno-techniczna Engineering and engineering trades	2018/19 119381 2019/20 107551	94464 84616	24917 22935	98589 89060	98561 88466	— 594	22779 19775	20792 18491	6544 5466	
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	2018/19 33988 2019/20 22950	23699 16699	10289 6251	27088 18452	27088 18452	— —	13459 9526	6900 4498	3945 2596	
Architektury i budownictwa Architecture and construction	2018/19 55387 2019/20 50273	40413 36867	14974 13406	43938 40142	43938 40058	— 84	21136 19378	11449 10131	6024 5330	
Rolnicza Agriculture	2018/19 12032 2019/20 10159	9068 7463	2964 2696	10179 8612	10179 8612	— —	5921 4913	1853 1547	1052 813	

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 24 (262). STUDENCI UCZELNI WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- -time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
				razem total	pierw- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro-gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite long- -cycle pro-gram- mes	Z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females
Leśna 2018/19	5090	2682	2408	4239	4239	—	1340	851	291
Forestry 2019/20	4858	2548	2310	4059	4059	—	1317	799	261
Rybnictwa 2018/19	65	65	—	38	38	—	6	27	10
Fisheries 2019/20	42	42	—	36	36	—	7	6	1
Weterynaryjna 2018/19	6364	5249	1115	6283	633	5650	4981	81	70
Veterinary 2019/20	5799	4870	929	5799	89	5710	4530		
Medyczna 2018/19	133932	98378	35554	103330	45707	57623	73584	30602	26393
Health 2019/20	131586	100057	31529	102372	39754	62618	72758	29214	24685
Opieki społecznej 2018/19	6227	4710	1517	4413	4413	—	3859	1814	1634
Welfare 2019/20	5521	4269	1252	3837	3837	—	3344	1629	1429
Usług dla ludności 2018/19	36147	23914	12233	29017	29017	—	22900	7130	5567
Personal services 2019/20	36495	23825	12670	29547	29547	—	23492	6948	5529
Higieny i bezpieczeń- stwa pracy 2018/19	3119	1813	1306	2409	2409	—	1065	710	337
Hygiene and occupa- tional health services 2019/20	1990	921	1069	1810	1810	—	830	180	108
Ochrony i bezpieczeń- stwa 2018/19	43362	20707	22655	31502	31502	—	13283	11860	5154
Security services 2019/20	40998	19296	21702	30696	30696	—	13008	10302	4309
Usług transportowych 2018/19	13632	9609	4023	12074	12074	—	3396	1558	612
Transport services 2019/20	14346	9872	4474	12580	12580	—	3438	1766	576
Interdyscyplinarne pro- gramy i kwalifikacje oraz programy i kuali- fikacje nieokreślone oraz gdzie indziej nie- sklasyfikowane 2018/19	28671	17903	10768	21636	20632	180	9246	7035	4564
Interdisciplinary pro- grammes and qualifica- tions and programmes and qualifications not fur- ther defined and not elsewhere classified 2019/20	42549	28506	14043	32638	31500	260	12778	9911	5368
Indywidualne studia mię- dzyobszarowe 2018/19	8622	2795	5827	5894	4634	793	3658	2728	2176
Individual interfield studies 2019/20	51330	25650	25680	43568	36424	3057	18102	7762	4768

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

U w a g a. Według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego liczba studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. wyniosła 33733 osoby, tj. 2,9% ogólnej liczby studentów.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły lub inne związki wyznaniowe)

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

N o t e. According to the data of the Ministry of Science and Higher Education, 33733 students studied more than one field of education, as of 31 December 2019, i.e. 2.9% of total number of students.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 25 (263). ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies						
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)		
				razem total	pier- wsze- go stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite long- -cycle pro- gram- mes	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2010/11	497533	239804	257729	359564	279986	79578	229237	137969	96745
TOTAL	2015/16	364619	231734	132885	218759	197865	20894	135379	145860	97823
	2017/18	327714	218035	109679	196266	176154	20112	106935	131448	87329
	2018/19	313847	208672	105175	187598	167804	19794	101216	126249	84419
Pedagogiczna	2017/18	28106	13995	14111	14204	14204	—	11730	13902	11873
Education	2018/19	24696	12983	11713	13046	13046	—	10795	11650	9978
Artystyczna	2017/18	7852	6460	1392	5309	4591	718	3189	2543	1813
Arts	2018/19	7652	6267	1385	5136	4494	642	3088	2516	1749
Humanistyczna (z wyłącze- niem języków)	2017/18	4556	3903	653	3242	2458	784	1385	1314	707
Humanities (except languages)	2018/19	4039	3420	619	2883	2164	719	1178	1156	601
Językowa	2017/18	15635	12698	2937	9462	9460	2	7765	6173	5270
Languages	2018/19	14176	11607	2569	8843	8843	—	7205	5333	4537
Spoleczna	2017/18	30399	20996	9403	18985	15111	3874	10108	11414	8196
Social and behavioural sci- ences	2018/19	27960	19689	8271	17854	13957	3897	9401	10106	7194
Dziennikarstwa i informacji	2017/18	4637	3451	1186	2742	2742	—	1914	1895	1327
Journalism and information	2018/19	4425	3315	1110	2653	2653	—	1848	1772	1247
Biznesu i administracji	2017/18	63592	30307	33285	33412	33411	1	22101	30180	21459
Business and administration	2018/19	61839	30129	31710	32450	32450	—	21130	29389	20655
Prawna	2017/18	8608	5023	3585	7912	547	7365	419	696	546
Law	2018/19	7800	4866	2934	7076	472	6604	324	724	551
Biologiczna	2017/18	3977	3882	95	2219	2219	—	1810	1758	1455
Biological and related sciences	2018/19	3842	3752	90	2048	2048	—	1640	1794	1479
Nauk o środowisku	2017/18	1672	1497	175	760	760	—	519	912	657
Environment	2018/19	1256	1072	184	600	600	—	413	656	442
Fizyczna	2017/18	5029	4898	131	2708	2699	9	1822	2321	1561
Physical sciences	2018/19	4976	4882	94	2871	2867	4	1954	2105	1454
Matematyczna i statystyczna ..	2017/18	2639	2535	104	1541	1541	—	954	1098	781
Mathematics and statistics	2018/19	2293	2223	70	1402	1402	—	849	891	564
Technologii teleinformatycznych	2017/18	11437	8398	3039	7629	7629	—	1033	3808	648
Information and Communica- tion Technologies	2018/19	11719	8655	3064	7942	7942	—	1109	3777	690
Inżynierijno-techniczna	2017/18	34954	28953	6001	20579	20579	—	5936	14375	5109
Engineering and engineering trades	2018/19	31543	26040	5503	18732	18732	—	5049	12811	4481
Produkcji i przetwórstwa	2017/18	11980	9050	2930	6912	6912	—	3869	5068	3100
Manufacturing and process- ing	2018/19	10866	7826	3040	5925	5925	—	3164	4941	2939

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 25 (263). ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
		stacjo- narne full-time pro- gram- mes	nie- stacjo- narne part- time pro- gram- mes	pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
				razem total	pier- szego stopnia (zawo- dowe) first- -cycle pro- gram- mes (voca- tional)	magis- terskie jedno- lite long- -cycle pro- gram- mes	z liczby razem — ko- biety of total — fe- males	razem total	w tym kobiety of which females
Architektury i budownictwa Architecture and construction	2017/18 17206 2018/19 15244	12914 11597	4292 3647	9458 8617	9458 8617	— —	5066 4601	7748 6627	4244 3761
Rolnicza Agriculture	2017/18 3972 2018/19 3480	2973 2690	999 790	2309 2167	2309 2167	— —	1310 1263	1663 1313	1052 801
Leśna Forestry	2017/18 1388 2018/19 1290	823 747	565 543	875 758	875 758	— —	294 229	513 532	201 191
Rybnictwa Fisheries	2017/18 40 2018/19 40	40 40	— 0	27 13	27 13	— —	10 3	13 27	3 11
Weterynaryjna Veterinary	2017/18 918 2018/19 935	897 882	21 53	883 883	97 98	786 785	90 91	35 52	35 44
Medyczna Health	2017/18 32070 2018/19 36974	22925 24780	9145 12194	21928 23060	15355 15940	6573 7120	12188 12688	10142 13914	8715 12222
Opieki społecznej Welfare	2017/18 2068 2018/19 1817	1556 1307	512 510	1252 1105	1252 1105	— —	1116 1002	816 712	752 662
Usług dla ludności Personal services	2017/18 9347 2018/19 9077	6283 6160	3064 2917	6497 6372	6497 6372	— —	5355 5229	2850 2705	2246 2222
Higieny i bezpieczeństwa pra- cy Hygiene and occupational health services	2017/18 884 2018/19 777	561 474	323 303	625 513	625 513	— —	316 267	259 264	135 136
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	2017/18 14124 2018/19 13102	6474 6317	7650 6785	8620 7873	8620 7873	— —	3837 3536	5504 5229	2589 2359
Usług transportowych Transport services	2017/18 3347 2018/19 3059	2497 2323	850 736	2366 2198	2366 2198	— —	743 702	981 861	370 367
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje oraz programy i kwalifikacje nieokreślone oraz gdzie indziej niesklasy- fikowane Interdisciplinary programmes and qualifications and pro- grammes and qualifications not further defined and not elsewhere classified	2017/18 6116 2018/19 6315	3726 3922	2390 2393	3456 3516	3456 3514	2 2	1786 1781	2660 2799	1857 1883
Indywidualne studia między- obszarowe Individual interfield studies	2017/18 1161 2018/19 2655	320 707	841 1948	354 1062	354 1041	— 21	270 687	807 1593	628 1199

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 26 (264). NAUCZYCIELE AKADEMICY^a NA UCZELNIACHACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym kobiety of which females				
OGÓŁEM	103507	95919	93139	93089	44234	42761	43033	43740	TOTAL
Profesorowie	24150	23178	21635	25126	5744	6257	6426	8211	Professors
w tym z tytułem naukowym profesora	11714	11481	9725	9515	2334	2624	2360	2418	of which with the title of professor
Docenci	1434	649	337	192	449	206	100	58	Associate professors (docents)
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	43	27	12		11	10	5		of which with scientific degree of habilitated doctor ^b
Adiunkci	43375	40460	36117	39514	19043	19059	17422	19469	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	3554	6964	7587	5696	1250	2830	3349	2694	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b
Asystenci	13040	12023	12078	13676	6965	6392	6503	7635	Assistant lecturers
Pozostali	21508	19609	22971	14582	12033	10848	12582	8367	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin na więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been listed in all workplaces. ^b The habilitated doctor's degree, which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 27 (265). CUDZOZIEMCY NA UCZELNIACH^aFOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a

KRAJE POCHODZENIA	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20 ^b	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19 ^b	COUNTRIES OF ORIGIN
	studenci students		absolwenci graduates						
OGÓŁEM	21474	57119	78259	82194	3364	8725	13206	14459	TOTAL
w tym deklarujący pochodzenie polskie	4117	7576	7596	7209	776	1411	1550	1438	of which declaring Polish origin
w tym:									of which:
Afganistan	29	50	73	99	1	8	9	15	Afganistan
Albania	69	65	66	57	12	13	14	16	Albania
Algieria	1	24	48	59	1	4	7	7	Algeria
Angola	78	103	99	115	9	16	20	11	Angola
Arabia Saudyjska	266	854	697	619	2	77	121	148	Saudi Arabia
Armenia	130	134	116	99	14	34	17	19	Armenia
Azerbejdżan	28	237	756	1256	6	46	61	101	Azerbaijan
Bangladesz	15	66	231	252	3	4	14	29	Bangladesh
Białoruś	2605	4615	7314	8373	423	866	1030	1053	Belarus
Brazylia	31	82	106	122	1	13	20	22	Brazil
Bułgaria	20	2	51	54	6	4	7	9	Bulgaria
Chiny	515	846	1259	1492	110	201	332	345	China
Czechy	537	1119	1655	1105	218	236	298	415	Czechia
Dania	47	66	68	67	8	3	4	6	Denmark
Demokratyczna Republika Konga	1	2	41	63	—	—	7	3	Democratic Republic of the Congo
Egipt	13	85	181	204	—	7	23	34	Egypt
Ekwador	9	7	53	70	2	1	3	17	Ecuador
Etiopia	—	8	111	270	3	2	7	10	Ethiopia
Finlandia	36	64	72	63	2	9	8	14	Finland
Francja	334	590	528	554	26	78	88	87	France
Ghana	24	25	63	102	7	5	8	17	Ghana
Gruzja	60	241	270	469	12	41	72	117	Georgia
Hiszpania	1076	1407	2131	2260	13	45	94	59	Spain
Holandia	20	77	49	53	—	—	18	18	Netherlands

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmując się te, z których pochodzi 50 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim. ^b Dane dotyczą kraju urodzenia lub pochodzenia.

^a Also listed in other tables regarding students and graduates; per country of origin of 50 and more students in the last reported academic year. ^b Data concern the country of origin or birth.

TABL. 27 (265). **CUDZOZIEMCY NA UCZELNIACH^a (dok.)**FOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a (cont.)

KRAJE POCHODZENIA	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	COUNTRIES OF ORIGIN
	studenci students				absolwenci graduates				
Indie	263	896	3571	3388	44	114	403	615	India
Indonezja	17	19	108	180	2	4	28	23	Indonesia
Irak	69	189	259	303	18	27	54	45	Iraq
Iran	85	93	207	276	17	23	24	22	Iran
Irlandia	42	152	327	343	6	19	23	37	Ireland
Izrael	46	70	154	210	4	8	13	18	Israel
Japonia	48	67	107	128	11	13	12	21	Japan
Jordania	17	25	70	95	3	9	8	5	Jordan
Kamerun	75	465	575	90	15	8	23	13	Cameroon
Kanada	456	428	364	321	79	60	82	75	Canada
Kazachstan	382	773	1024	1320	95	190	183	170	Kazakhstan
Kenia	50	46	84	128	8	12	8	13	Kenya
Kirgistan	14	55	211	331	4	5	15	35	Kyrgyzstan
Kolumbia	27	34	64	81	6	11	14	30	Colombia
Korea Południowa	45	100	131	117	16	30	31	38	South Korea
Kuwejt	2	7	116	127	2	1	1	16	Kuwait
Liban	21	64	117	135	10	2	11	26	Lebanon
Litwa	798	917	648	563	124	182	160	143	Lithuania
Malezja	132	182	152	136	9	33	48	17	Malaysia
Maroko	17	42	104	138	5	11	14	19	Morocco
Meksyk	37	45	75	84	7	10	15	24	Mexico
Moldawia	98	116	139	137	18	18	24	26	Moldova
Mongolia	133	139	133	116	16	25	24	32	Mongolia
Nepal	65	134	317	196	—	10	36	63	Nepal
Niemcy	664	1040	1315	1493	91	170	182	160	Germany
Nigeria	218	176	284	513	57	36	47	71	Nigeria
Norwegia	1406	1581	1494	1423	177	253	230	245	Norway
Pakistan	67	128	223	222	9	—	29	41	Pakistan
Polska	—	—	—	241	—	—	—	18	Poland
Południowa Afryka	4	2	43	74	1	—	5	7	South Africa
Portugalia	145	158	159	154	4	6	19	21	Portugal
Rosja	529	1042	1187	1320	112	198	240	239	Russia
Rumunia	67	69	121	95	8	18	21	18	Romania
Rwanda	5	9	143	270	1	1	6	9	Rwanda
Słowacja	117	309	174	133	15	115	95	67	Slovakia
Sri Lanka	10	24	81	97	2	5	14	9	Sri Lanka
Stany Zjednoczone	1004	717	753	727	151	142	99	125	United States
Syria	36	58	152	148	13	17	10	20	Syria
Szwecja	1089	1291	1069	852	113	202	168	224	Sweden
Tadżykistan	3	151	183	230	—	15	39	42	Tajikistan
Tajlandia	6	95	261	299	1	3	26	35	Thailand
Tajwan	631	505	917	1007	112	36	94	116	Taiwan
Tanzania	19	11	30	51	3	2	2	5	Tanzania
Tunezja	59	30	35	50	3	5	2	7	Tunisia
Turcja	302	1205	1928	2203	19	108	194	245	Turkey
Turkmenistan	36	42	67	84	4	10	11	10	Turkmenistan
Ukraina	4879	30589	39203	39017	815	4526	7696	8108	Ukraine
Uzbekistan	52	242	467	1032	8	18	40	66	Uzbekistan
Węgry	67	76	76	68	11	8	18	18	Hungary
Wielka Brytania	164	317	344	289	20	45	65	68	United Kingdom
Wietnam	184	234	375	500	39	38	44	65	Vietnam
Włochy	154	303	556	612	7	35	57	76	Italy
Zimbabwe	11	16	376	767	5	3	5	15	Zimbabwe
Zjednoczone Emiraty Arab- skie.....	6	10	34	160	—	1	—	1	United Arab Emirates

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmują się te, z których pochodzi 50 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim. b Dane dotyczą kraju urodzenia lub pochodzenia.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Also listed in other tables regarding students and graduates; per country of origin of 50 and more students in the last reported academic year. b Data concern the country of origin or birth.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABLE 28 (266). **STUDIA PODYPLOMOWE**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Sluchacze ^a	185418	151555	161236	152166	Students ^a
w tym kobiety	130024	109417	116556	107231	of which females
Wydane świadectwa	143214	119088	134675	.	Certificates issued
w tym kobiety	96752	84938	96548	.	of which females

B. WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2018/19	2019/20	2017/18	2018/19	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	sluchacze students		świadectwa wydane sluchaczom certificates issued to students		
OGÓŁEM	161236	152166	138567	134675	TOTAL
Pedagogiczna	73650	33604	65755	31870	Education
Artystyczna	1677	1513	1332	1074	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1829	1775	707	685	Humanities (except languages)
Językowa	2456	1589	1718	1066	Languages
Spoleczna	8161	6920	5162	5149	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	1108	981	961	869	Journalism and information
Biznesu i administracji	34766	34215	30785	28471	Business and administration
Prawna	5315	5161	4478	4908	Law
Biologiczna	209	340	191	340	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	351	222	297	242	Environment
Fizyczna	667	443	530	412	Physical science
Matematyczna i statystyczna	253	223	180	238	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych	4237	3798	4200	3083	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	1811	1963	1590	1715	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	731	852	623	734	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1055	1149	865	967	Architecture and construction
Rolnicza	1045	846	1024	942	Agriculture
Leśna	254	278	274	237	Forestry
Rybactwa	10	18	34	—	Fishery
Weterynaryjna	287	323	63	108	Veterinary
Medyczna	6889	40468	5300	37727	Health
Opieki społecznej	1007	744	1279	824	Welfare
Usług dla ludności	1096	983	1072	863	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	3486	3103	3348	2999	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	2190	1668	1952	1685	Security services
Usług transportowych	726	494	546	533	Transport services
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje	3452	4183	2727	4494	Interdisciplinary programmes and qualifications
Programy i kwalifikacje nieokreślone	2518	4277	1574	2407	Programmes and qualifications not defined
Indywidualne studia międzyobszarowe	—	33	—	33	Individual interfiled studies

a W roku akademickim 2010/11 dla studiów trwających do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a In the 2010/11 academic year, for programmes lasting up to one year — as of the course start date. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 29 (267). **STUDIA DOKTORANCKIE^a**
DOCTORAL PROGRAMMES^a
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Uczestnicy	37492	43177	39269	29793	Students
w tym kobiety	19710	23612	21519	16484	of which females

B. WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI
BY FIELDS OF SCIENCE

DZIEDZINY NAUK ^b	2015/16	2018/19	2019/20	FIELDS OF SCIENCE ^b
	uczestnicy studiów doktoranckich doctoral students			
OGÓŁEM	43177	39269	29793	TOTAL
w tym:				of which:
Przyrodnicze	6672	6497	5160	Natural sciences
w tym:				of which:
biologiczne	2098	1936	1593	biological sciences
fizyczne	1210	1358	1107	physical sciences
chemiczne	1804	1829	1450	chemical sciences
Inżynieryjne i techniczne	6925	6557	4884	Engineering and technology
Medyczne i nauk o zdrowiu	4652	5241	4054	Medical and health sciences
w tym medyczne	3030	3525	2699	of which medical sciences
Rolnicze i weterynaryjne	2096	1764	1321	Agricultural and veterinary sciences
w tym rolnicze	1729	1418	1046	of which agriculture
Społeczne	11819	10355	7741	Social sciences
ekonomiczne	3632	3161	2270	economics
prawne	3668	3371	2529	law
społeczne	4519	3823	2942	social sciences
Humanistyczne i sztuka	11013	8752	6561	Humanities and the arts
w tym humanistyczne	8429	6626	4975	of which humanities

a Łącznie z uczestnikami studiów doktoranckich w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, Instytutach.
b Zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD.

U w a g a. W roku akademickim 2019/20 dodatkowo kształciło się 3869 doktorantów w szkołach doktorskich (w tym 1912 kobiet).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Including doctoral students of Medical Centre of Postgraduate Education, Institutes. b According to Fields of Science and Technology Classification of OECD.

N o t e. In the 2019/20 academic year, 3869 doctoral students were educated at doctoral schools (including 1912 females).

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on a part of HEIs run by churches and other religious associations).

Szkoły dla dorosłych Schools for adults

TABL. 30 (268). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DOROSŁYCH**
PRIMARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20			SPECIFICATION
	ogółem total				forma kształcenia form of education		
					stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna extra- mural	
Szkoły	5	3	117	106	.	.	Schools
Oddziały	7	4	226	227	.	.	Sections
Uczniowie	237	16	3394	3472	.	.	Students
w tym kobiety	112	3	1026	1120	.	.	of which females
Absolwenci	40	6	1022	—	.	.	Graduates
w tym kobiety	9	—	292	—	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 31 (269). **GIMNAZJA DLA DOROSŁYCH**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20			SPECIFICATION
	ogółem total				forma kształcenia form of education		
					stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna extra- mural	
Szkoły	164	189	55	25	.	.	Schools
Oddziały	682	651	225	25	.	.	Sections
Uczniowie	16092	11645	4122	427	.	.	Students
w tym kobiety	4221	3608	1413	154	.	.	of which females
w tym I klasa	3605	2109	—	—	.	.	of which grade 1
Absolwenci	4067	3381	2490	1913	.	.	Graduates
w tym kobiety	1225	1126	836	679	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 32 (270). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH^a**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR ADULTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20		SPECIFICATION
	ogółem total			forma kształcenia form of education		
				stacjo- narna full-time pro- grammes	zaoczna extra- mural	
Szkoły	2665	1647	1299	1100	.	Schools
Oddziały	8829	6391	4856	4430	.	Sections
Uczniowie	224745	167641	131419	114434	.	Students
w tym kobiety	104981	73485	58664	51871	.	of which females
w tym I klasa	118821	43794	30948	25242	.	of which grade 1
Absolwenci	56943	45888	33636	.	.	Graduates
w tym kobiety	30046	21765	15920	.	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year, including supplementary secondary schools and specialised secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

Wychowanie przedszkolne Pre-primary education

TABL. 33 (271). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Placówki	19090	21115	22157	22318	Establishments
miasta	8406	10020	11184	11409	urban areas
wieś	10684	11095	10973	10909	rural areas
Przedszkola	8808	11331	12535	12911	Nursery schools
w tym specjalne	104	207	292	317	of which special
miasta	5907	7584	8479	8756	urban areas
wieś	2901	3747	4056	4155	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach pod- stawowych	9048	7838	7924	7808	Pre-primary sections of primary schools
miasta	2142	1661	1964	1959	urban areas
wieś	6906	6177	5960	5849	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	113	94	74	66	Pre-primary education units
miasta	15	13	9	7	urban areas
wieś	98	81	65	59	rural areas
Punkty przedszkolne	1121	1852	1624	1533	Pre-primary centres
miasta	342	762	732	687	urban areas
wieś	779	1090	892	846	rural areas

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

TABL. 33 (271). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)

PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Miejsca w tys.					Places in thousands
Przedszkola	829,6	1022,6	1215,8	1105,6	Nursery schools
w tym specjalne	2,2	4,4	6,8	6,8	of which special
miasta	649,1	777,7	913,3	825,1	urban areas
wieś	180,5	244,9	302,5	280,6	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	2,3	2,1	1,8	1,2	Pre-primary education units
miasta	0,5	0,5	0,4	0,2	urban areas
wieś	1,8	1,6	1,4	1,0	rural areas
Punkty przedszkolne	25,2	44,3	41,6	26,7	Pre-primary centres
miasta	8,8	17,8	17,4	11,0	urban areas
wieś	16,5	26,5	24,1	15,7	rural areas
Nauczyciele w tys.	73,4	88,6	108,5	111,2	Teachers in thousands
miasta	52,9	62,4	76,9	78,2	urban areas
wieś	20,5	26,1	31,7	33,0	rural areas
Przedszkola	59,5	72,6	88,9	91,2	Nursery schools
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	12,3	12,9	16,3	17,0	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	0,1	0,1	0,1	0,1	Pre-primary education units
Punkty przedszkolne	1,5	3,0	3,2	2,9	Pre-primary centres
Dzieci w tys.	1059,3	1140,6	1392,9	1401,0	Children in thousands
w tym niepełnosprawne	9,7	17,7	28,2	.	of which with disabilities
miasta	733,2	765,7	931,6	938,0	urban areas
wieś	326,1	374,9	461,4	463,0	rural areas
w tym w wieku lat: 5	293,5	403,5	351,8	360,8	of which aged: 5
6	306,4	90,8 ^b	374,3	356,9	6
Przedszkola	816,9	906,6	1111,6	1127,7	Nursery schools
w tym specjalne	1,9	3,4	5,1	5,9	of which special
miasta	643,1	695,0	840,3	849,2	urban areas
wieś	173,8	211,6	271,3	278,5	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	219,7	200,9	247,5	242,3	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	1,9	1,4	1,4	1,2	Pre-primary education units
miasta	0,4	0,3	0,3	0,1	urban areas
wieś	1,5	1,1	1,1	1,1	rural areas
Punkty przedszkolne	20,8	31,7	32,4	29,9	Pre-primary centres
miasta	6,5	11,6	13,1	11,7	urban areas
wieś	14,3	20,1	19,3	18,2	rural areas
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego					Children in pre-primary education establishments
na 1000 dzieci w wieku:					per 1000 children aged:
3—6 lat	680	.	895	904	3—6
3—5	626	842	873	885	3—5
5	793	974	949	957	5
6 lat	855	.	960	962	6
Dzieci w przedszkolach					Children in nursery schools
Na 1000 dzieci w wieku:					Per 1000 children aged:
3—6 lat	523	.	715	728	3—6
5	612	694	771	787	5
6 lat	475	.	631	630	6
Na 1 przedszkole	93	80	89	87	Per nursery school
Na 100 miejsc	98	89	91	100	Per 100 places
Na 1 nauczyciela	14	13	13	12	Per teacher

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. b Dotyczy dzieci, którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego po zasięgnięciu opinii psychologiczno-pedagogicznej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. b Concerns children whose entry to compulsory education was postponed based on a psychological and pedagogical opinion.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Informacje dotyczące ochrony zdrowia w zakładach karnych prezentowane są w dziale „Wymiar sprawiedliwości”.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Prezentowane w dziale dane dotyczą podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe oraz ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgniacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 562);

3) ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (Dz. U. z 2020 r. poz. 514);

4) ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2019 r. poz. 952);

5) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);

6) ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1662);

7) ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;

General notes

1. Data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 — the Internal Security Agency.

2. Information concerning health care in prisons is presented in the chapter "Justice".

3. Data regarding the health care presented in this chapter are based on:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 April 2011 (Journal of Laws 2020 item 295), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and the functioning of health care entities.

Data presented in the chapter concern the entities performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014 palliative care wards).

Under that law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) of doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 July 2011 (Journal of Laws 2020 item 562);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 December 1996 (Journal of Laws 2020 item 514);

4) the Law on the Physiotherapist Profession, dated 25 September 2015 (Journal of Laws 2019 item 952);

5) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 August 2004 (Journal of Laws 2020 item 1398), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

6) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 July 2005 (Journal of Laws 2020 item 1662);

7) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 September 2006 (Journal of Laws 2020 item 882), specifying the organisational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services;

8) ustawa z dnia 6 września 2001 r. prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 944).

4. Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych.

5. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych — od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. — domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położną.

Dane o lekarzach uprawnionych do sprawowania opieki zdrowotnej nad pracującymi (tabl. 6 o medycynie pracy) podano na podstawie rejestrów prowadzonych przez wojewódzkie ośrodki medycyny pracy; obejmują osoby, które posiadają kwalifikacje zgodne z § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2067).

6. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

7. Rodzaje **poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 179).

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

8. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

9. Dane o **stacjonarnej opiece zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej (dotyczy szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnych dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

10. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** do 2007 r. nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

8) the Pharmaceutical Law, dated 6 September 2001 (Journal of Laws 2020 item 944).

4. Data on **persons entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional self-governments: doctors, dentists, nurses and midwives, pharmacists and laboratory diagnosticians.

5. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 — social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

Data on physicians authorised to provide health care services for employed persons (table 6 on occupational medicine) are based on the records kept by voivodship occupational medicine centres, including persons with qualifications described in § 7 of the Regulation of the Minister of Health and Social Welfare, dated 30 May 1996 (Journal of Laws 2016 item 2067).

6. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentists Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

7. Types of **clinics in out-patient health care** are given in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 179).

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

Surgical consultations include consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

8. Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

9. Data on **in-patient health care** do not include day-care (concerns hospitals, beds and in-patients).

Data regarding **beds** in in-patient units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

10. Data regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 8) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

11. Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

12. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

13. **Lecznictwo uzdrowiskowe** — zorganizowana działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach, znajdujących się w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych, przy wykorzystaniu warunków naturalnych (surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) oraz zabiegów z zakresu fizjoterapii.

14. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, izby przyjęć, lotnicze pogotowie ratunkowe).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 listopada 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 979).

15. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

16. Dane dotyczące szczepień ochronnych informują o odsetku dzieci i młodzieży, które zostały zaszczepione przeciw wybranej chorobie zakaźnej zgodnie z kalendarzem obowiązkowych szczepień ochronnych.

17. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239).

18. Dane o **opiece nad dziećmi do 3 lat** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. — klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

19. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu

Types of wards in general hospitals (table 8) are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173). **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

11. Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

12. **Chronic medical care homes and nursing homes** provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalisation, providing them with medicinal products and medical devices.

13. **Health resort treatment** — organised activity of providing health care services in scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted on the area of health resort by health resort facilities or outside the health resort area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations, using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

14. Data on **emergency medical services and first-aid** concern units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue).

Hospital emergency wards since 8 November 2011 have operated on the basis of Regulation of the Ministry of Health, dated 3 November 2011 (Journal of Laws 2018 item 979).

15. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

16. Data concerning vaccinations indicate the percentage of children and youth who have been vaccinated against selected infectious disease in accordance with the mandatory vaccination schedule.

17. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

18. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries as well as since 2011 — children's clubs or provided by day carer or nanny.

19. Data concerning **family support** and **foster care** are presented according to the Law of Family

rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

20. Rodzina wspierająca to rodzina, której zadaniem jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przy współpracy asystenta rodziny pomaga ona w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

21. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

22. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej — realizowanej przez koła zainteresowań, świetlice, kluby i ogniska wychowawcze, zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej (od 2012 r.) — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych oraz w połączonych formach (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

23. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2020 item 821).

Family support shall be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

20. Supporting family is the family, whose task is to help families experiencing difficulties in carrying out their care and education functions. In cooperation with a family assistant, it helps in the care and education of a child, running a household, formulating and fulfilling the primary social roles.

21. Large Family Card based on the law dated 5 December 2014 of Large Family Card (Journal of Laws 2020 item 1348) can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in the case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with legal confirmation of disability.

The card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

22. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) general care centre — realised by interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialised centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work (since 2012) — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker as well as in mixed forms (since 2012), i.e. combining tasks of the general care, specialised and street work centres.

23. Family foster care is exercised in the case when it is impossible for parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make it possible for a child to return to the family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption, preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs religion to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religion.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) **rodziny zastępcze:**

- a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa) — wśród których funkcjonują również:
 - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969) oraz małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218);
- 2) **rodzinne domy dziecka** — w tym samym czasie może w nich przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

24. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:
 - a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjmując dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
 - b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku (w tym dorastające i usamodzielniające się), umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
 - c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
 - d) specjalistyczno-terapeutycznego (od 2012 r.) — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legi-

The forms of family foster care are:

1) **foster families:**

- a) related,
- b) not professional — in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings),
- c) professional — in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings) — among which there are also:
 - professional specialised — shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (Journal of Laws 2018 item 969) and underage mothers with children,
 - professional performing the function of a family emergency house — shall receive a child on the basis of a court ruling, in the case when a child was escorted by the Police or the Polish Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Art. 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 July 2005 (Journal of Laws 2020 item 218);

- 2) **foster homes** — in which not more than 8 children may be placed at the same time (except for numerous siblings).

24. Institutional foster care is exercised in the form of:

- 1) care and education centre run as:
 - a) an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
 - b) a family — educates children of various age groups (including adolescents and those becoming independent), enables common education and care for numerous siblings, cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
 - c) a socialisation — provides a child with full-time care and education, and fulfils his or her essential needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contact with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to the age and development skills; provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible health benefits,
 - d) a specialist therapy (since 2012) — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a legal confirmation of

tymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej (od 2012 r.) — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (od 2012 r.) — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

25. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876). Do placówek publicznych (tabl. 25) zaliczono te, dla których organem prowadzącym jest samorząd wojewódzki, powiatowy lub gminny.

26. Świadczeniami pomocy społecznej są:

- 1) świadczenia pieniężne, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki.

Zasiłek stały — przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy — przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy — przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;

- 2) świadczenia niepieniężne, m.in.: praca socjalna, bilet kredytowany, schronienie, posiłek, ubranie, sprawienie pogrzebu, mieszkanie chronione.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy przygotowującą, pod opieką specjalistów, osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

disability or a legal confirmation of high or moderate level of disability; a child requiring the application of special education methods and specialist therapy; a child requiring dealing with developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing and revalidational activities for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

- 2) regional care and therapy centre (since 2012) — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) pre-adoptive intervention centre (since 2012) — a centre where children up to the 1 year old shall be placed requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

25. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876). Public facilities (table 25) include those facilities for which the founding body is voivodship, powiat or gmina government.

26. Social assistance benefits are:

- 1) monetary benefits, among others: permanent benefit, temporary benefit, appropriated benefit, assistance to reach financial self-dependence and continue education.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit due to the long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other social security systems.

Appropriated benefit is offered to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, natural or ecological disaster;

- 2) non-monetary benefits, among others: social work, credited ticket, shelter, meal, clothing, burial, dwelling protected.

Dwelling protected is a form of social assistance preparing persons staying there, under the care of professionals, for independent living or supporting them in their daily functioning.

TABL. 1 (272). POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU MEDYCZNEGO

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITLED TO PRACTISE MEDICAL PROFESSION

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze	134292	142962	149134	150914	Doctors
Lekarze dentyści	37104	40455	42282	42761	Dentists
Farmaceuci	28330	33111	35553	36117	Pharmacists
Pielęgniarki	282420	285431	295464	299629	Nurses
Położne	34302	36103	38312	39029	Midwives
Diagności laboratoryjni ^a	12966	15109	16340	16697	Laboratory diagnosticians ^a

^a Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (273). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 grudnia

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

Lekarze	83201	88437	89532	90884	Doctors
w tym kobiety	47131	50343	51291	51932	of which women
Lekarze dentyści	12549	12603	12927	13509	Dentists
w tym kobiety	9717	9544	9664	10133	of which women
Farmaceuci	25203	28121	28873	28195	Pharmacists
w tym kobiety	21237	23441	23920	23384	of which women
Pielęgniarki	200769	197381	192964 ^b	193132 ^b	Nurses
Położne	22616	22464	22880 ^c	22892 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	21470	25145	27787	29361	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni		11477	11657	12176	Laboratory diagnosticians

NA 10 tys. LUDNOŚCI
PER 10 thousand POPULATION

Lekarze	21,6	23,0	23,3	23,7	Doctors
Lekarze dentyści	3,3	3,3	3,4	3,5	Dentists
Farmaceuci	6,5	7,3	7,5	7,3	Pharmacists
Pielęgniarki	52,1	51,4	50,2	50,3	Nurses
Położne ^d	11,4	11,3	11,5	11,5	Midwives ^d
Fizjoterapeuci	5,6	6,5	7,2	7,6	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni		3,0	3,0	3,2	Laboratory diagnosticians

^a W 2015 r. bez stażystów. ^b, ^c W tym magistry: ^b — pielęgniarstwa — 38477, ^c — położnictwa — 5316. ^d Na 10 tys. kobiet.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w przypadku farmaceutów — tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a In 2015 excluding trainees. ^b, ^c Of which masters: ^b — of nursing — 38477, ^c — of midwifery — 5316. ^d Per 10 thousand females.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration, in regard to pharmacists — only in the scope of the pharmacists employed in hospital's pharmacies.

TABLE 3 (274). **LEKARZE SPECJALIŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	60031	60458	60953	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	3710	3860	3874	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^a	8498	8531	8736	Surgery ^a
Chorób płuc	1387	1278	1283	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	6707	6322	6318	Internal diseases
Dermatologii ^b i wenerologii	905	853	900	Dermatology ^b and venereology
Kardiologii ^b	2719	3006	3091	Cardiology ^b
Medycyny rodzinnej	6655	6751	6803	General practitioners
Neurologii ^{bc}	2398	2393	2414	Neurology ^{bc}
Okulistyki	2021	1958	1990	Ophthalmology
Onkologii ^d	683	791	859	Oncology ^d
Otolaryngologii ^{be}	1303	1329	1350	Otolaryngology ^{be}
Diabetologii	631	628	636	Diabetology
Endokrynologii	554	544	572	Endocrinology
Pediatrici	3378	3586	3541	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	3827	3661	3591	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^b	2498	2368	2445	Psychiatry ^b
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^f	2320	2404	2384	Radiology and diagnostic imaging ^f
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	67,9	67,5	67,1	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. c–f Także: c — neuropatologii, d — patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii dziecięcej, e — otorynolaryngologii, f — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillary, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, as well as vascular surgery and urology. b Including children's specialists. c–f Also: c — neuropathology, d — oncological pathology and children's oncology and haematology, e — otorynolaryngology, f — oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABLE 4 (275). **LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
DENTAL SPECIALISTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2720	2735	3034	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Chirurgii stomatologicznej	395	386	429	Dental surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	138	178	191	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	566	569	630	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	205	183	225	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	629	585	635	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej (pedodoncji)	209	195	238	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	557	632	678	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	21,6	21,2	22,5	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTISTS

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 5 (276). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA

OUT-PATIENT HEALTH CARE

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	16903	20412	21881	21839	17075	4764	Out-patient departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarzy i lekarzy denty- stów ^a (stan w dniu 31 XII)	6927	5550	4820	4437	3277	1160	Doctors and dentists practices ^a (as of 31 XII)
Porady udzielone ^{bc} : w tysiącach	290931	319569	328098	331434	282751	48683	Consultations provided ^{bc} in thousands
w tym w ramach praktyk lekarzy i lekarzy denty- stów ^a	19176	13656	11251	10471	8180	2291	of which on the basis of doctors and dentists practices ^a
lekarskie ^c	259461	284811	293711	297088	253321	43768	doctors ^c
w tym specjalistyczne	100312	113682	116315	117675	114465	3210	of which specialised
stomatologiczne	31470	34758	34387	34345	29430	4915	stomatological
na 1 mieszkańca	7,5	8,3	8,5	8,6	12,3	3,2	per capita
lekarskie ^c	6,7	7,4	7,6	7,7	.	.	doctors ^c
stomatologiczne	0,8	0,9	0,9	0,9	.	.	stomatological

B. PORADY UDZIELONE^bCONSULTATIONS PROVIDED^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys.	in thousands		
OGÓŁEM	313504	322630	325676	TOTAL
Lekarskie	278746	288243	291331	Doctors
w przychodniach	273219	283774	287164	in out-patient departments
w ramach praktyk lekarzy ^a	5527	4469	4167	on the basis of doctors practices ^a
Podstawowa opieka zdrowotna	165064	171928	173656	Primary health care
Specjalistyczna opieka zdrowotna	113682	116315	117675	Specialised care
w tym w poradniach:				of which in clinic:
chirurgicznych	20745	20988	21008	surgical
ginekologiczno-polożniczych	13372	12987	13226	gynaecological-obstetric
pediatrycznych	1438	1510	1555	paediatric
gruźlicy i chorób płuc	2898	2751	2729	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	6771	6629	6688	dermatological
otolaryngologicznych	7614	7312	7308	otolaryngological
okulistycznych	11493	11247	11266	ophthalmological
neurologicznych	7590	7427	7171	neurological
zdrowia psychicznego	5284	5860	6242	psychiatric
Stomatologiczne	34758	34387	34345	Stomatological
W przychodniach	26629	27607	28041	In out-patient departments
W ramach praktyk lekarzy denty- stów ^a	8129	6780	6304	On the basis of dentists practices ^a

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłacanymi w przychodniach przez pacjentów. c Łącznie z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych (w 2019 r. — 5757 tys.) nieuwzględnionymi w specjalistycznej opiece lekarskiej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. b Including consultations paid by patients in out-patient departments. c Including doctors consultations provided in admission rooms of general hospitals (in 2019 — 5757 thousand) not included in specialised doctors care.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration and Statistics Poland.

TABL. 6 (277). **SŁUŻBA MEDYCZYNY PRACY^a**
OCCUPATIONAL MEDICINE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki podstawowe służby medycyny pracy (stan w dniu 31 XII)	6869	6084	6005	5974	Primary occupational medicine service units (as of 31 XII)
w tym praktyki lekarzy	3256	2693	2631	2556	of which doctors practices
Lekarze uprawnieni (stan w dniu 31 XII)	8548	7050	6685	6597	Physicians authorised (as of 31 XII)
Badania profilaktyczne w tys.:					Preventive examinations in thousands:
wstępne	1619,5	2115,3	2608,9	2542,0	pre-employment
okresowe	2326,0	2613,0	2576,4	2570,0	periodic
kontrolne	293,8	374,9	428,8	433,9	control
Wydane orzeczenia lekarskie — w tys. — stwierdzające:					Medical certificates — in thousands — stating:
brak przeciwwskazań zdrowotnych do pracy	4269,9	5082,9	5586,6	5523,8	lack of medical contraindications for work
przeciwwskazania zdrowotne do pracy	17,5	17,1	23,3	22,2	medical contraindications for work

a Ujęta również w tabl. 5 na str. 379.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

a Also shown in the table 5 on page 379.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 7 (278). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne ^b	836	956	949	890	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	47	48	48	61	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	21	25	26	32	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	58	57	55	55	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	4	5	5	4	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	330	408	430	432	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	137	152	160	167	Nursing homes ^c
Oddziały opieki paliatywnej	—	72	45	39	Palliative care wards
Hospicja	67	82	106	115	Hospices
Stacjonarne Zakłady Rehabilitacji Leczniczej	12	20	29	34	Inpatient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe	247	250	241	241	Health resort treatment
sanatoria	177	198	192	192	sanatoria
szpitale	70	52	49	49	hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 372. b W 2010 r. bez filii. c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego.

a See general notes, item 9 on page 372. b In 2010 excluding branches. c Including psychiatric types facilities.

TABL. 7 (278). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a (dok.)IN-PATIENT HEALTH CARE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	190387	186994	181732	166828 ^d	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	17750	17759	17524	17768	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	1070	1269	1345	1423	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2447	2512	2432	2377	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	245	239	250	260	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	19250	24872	26559	26953	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^e	5688	6706	7565	7716	Nursing homes ^e
Oddziały opieki paliatywnej	—	1204	774	669	Palliative care wards
Hospicja	1126	1550	2027	2288	Hospices
Stacjonarne Zakłady Rehabilitacji Lecznicznej	2751	2468	3394	3726	Inpatient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe	40568	43925	44835	45335	Health resort treatment
sanatoria	29400	34779	35843	36379	sanatoria
szpitale	11168	9146	8992	8956	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^e	7758643	7795496	7685002	7464415 ^f	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	198021	200760	189087	195123	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	12725	13399	13758	13723	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	8374	8734	8301	8401	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	321	299	358	366	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	39606	47624	47806	48318	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^e	13613	14214	14796	14242	Nursing homes ^e
Oddziały opieki paliatywnej	—	18836	10456	9196	Palliative care wards
Hospicja	14988	17963	20621	22537	Hospices
Stacjonarne Zakłady Rehabilitacji Lecznicznej	36989	32452	59070	62851	Inpatient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze	623083	731453	759843	782117 ^g	Health resort treatment — patients
w sanatoriach	460436	598499	628764	647429	in sanatoria
w szpitalach	162647	132954	131079	134688	in hospitals

a, c Notki patrz na str. 380. d Ponadto 4377 miejsc dziennych. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych, z wyjątkiem danych resortu obrony narodowej w 2010 r. f, g Ponadto leczonych było: f — w trybie dziennym 3677,2 tys. pacjentów, g — w systemie ambulatoryjnym 75,9 tys. kuracjuszy.

U w a g a.

1. W 2019 r. (stan w dniu 31 grudnia) w stacjonarnej opiece zdrowotnej na 10 tys. ludności przypadło 71,7 łóżka.

2. W 2019 r. funkcjonowało również 225 szpitali dziennych dysponujących 434 łóżkami oraz 1,1 tys. miejsc dziennych (stan w dniu 31 grudnia), z których skorzystało łącznie 192,1 tys. pacjentów.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych, zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych — dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie hospicjów i zakładów opieki paliatywnej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a, c See footnotes on page 380. d Moreover, 4377 day care places. e Excluding inter-ward patient transfer, except for data of the Ministry of National Defence in 2010. f, g Moreover, patients were treated: f — in day-care system 3677.2 thousand patients, g — as out-patient 75.9 thousand health resort patients.

N o t e.

1. In 2019 (as of 31 December) in in-patient health care per 10 thousand population there were 71.7 beds.

2. In 2019 there were also 225 day care hospitals with 434 beds and 1.1 thousand day care places (as of 31 December), which were used by 192.1 thousand patients.

S o u r c e: in regard to general hospitals, chronic medical care homes and nursing homes — data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration, in regard to hospices and palliative care wards — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 8 (279). SZPITALE OGÓLNE^a
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Szpital ogólne (stan w dniu 31 XII)	956	949	890	Hospitals (as of 31 XII)
Łózka (stan w dniu 31 XII)	186994	181732	166828	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	48,6	47,3	43,5	per 10 thousand population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	24946	23020	20545	Internal diseases
Kardiologicznych ^b	9047	8818	8463	Cardiological ^b
Chirurgicznych	41131	39320	35258	Surgical
Pediatrycznych	9985	9373	7965	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	18091	17806	15717	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	5985	5401	5270	Oncological
Anestezjologii i intensywnej terapii	3617	3778	3795	Anesthesiology and intensive therapy
Zakaźnych	3209	2997	2534	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	7833	7270	6413	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	1612	1328	1120	Dermathological
Neurologicznych	8069	7973	7708	Neurological
Psychiatrycznych	6799	6793	6776	Psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień ...	1006	1116	1050	of which in addiction treatment wards
Neonatologicznych	9277	9155	8229	Neonatological
Rehabilitacyjnych	18001	18645	18445	Rehabilitation
Geriatrycznych	1001	1143	1097	Geriatric
Ruch chorych				Patients
Leczeni stacjonarnie w tys.:				In-patients in thousands:
bez międzyoddziałowego ruchu chorych	7795	7685	7464	excluding inter-ward patient transfer
z międzyoddziałowym ruchem chorych	8398	8370	8079	including inter-ward patient transfer
w tym na oddziałach:				of which in specific wards:
chorób wewnętrznych	1078	946	903	internal diseases
kardiologicznych ^b	587	577	575	cardiological ^b
chirurgicznych	2053	2055	2025	surgical
pediatrycznych	457	426	425	paediatric
ginekologiczno-położniczych	1110	1103	1057	gynaecological-obstetric
onkologicznych	366	361	349	oncological
anestezjologii i intensywnej terapii	105	117	107	anesthesiology and intensive therapy
zakaźnych	132	125	112	communicable
gruźlicy i chorób płuc	243	243	235	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	61	59	57	dermathological
neurologicznych	331	329	359	neurological
psychiatrycznych	86	88	85	psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	18	22	17	of which in addiction treatment wards
neonatologicznych	373	391	377	neonatological
rehabilitacyjnych	234	227	227	rehabilitation
geriatrycznych	26	32	32	geriatric
Wypisani w tys.	7530	7408	7195	Discharges in thousands
Zmarli w tys.	181	193	190	Deaths in thousands
Leczeni stacjonarnie (bez międzyoddziałowe- go ruchu chorych) na: 10 tys. ludności	2027	2001	1945	In-patient (excluding inter-ward patient trans- fer) per: 10 thousand population
1 łózko ^c	41,7	41,8	44,2	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,4	5,3	5,3	Average patient stay in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 i 10 na str. 372 i 373. b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. c Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łózek w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, items 9 and 10 on pages 372 and 373. b Including intensive cardiological care wards. c For calculating the index the average monthly number of beds in year was used.

Sources: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 9 (280). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA**

Stan w dniu 31 grudnia

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	1470	1486	1541	1577	Emergency rescue teams
podstawowe	831	898	1128	1208	basic
specjalistyczne	639	588	413	369	specialists
Ratownicy medyczni ^a	10172	11351	10191	10344	Emergency medical technicians ^a
Szpitalne oddziały ratunkowe	219	219	230	237	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	149	168	149	155	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	19	18	21	21	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	2825	3149	3152	3099	in thousands
w tym:					of which:
w ruchu uliczno-drogowym	185	166	158	150	in traffic road
w domu	2025	2220	2224	2238	in home
na 1000 ludności	73,3	81,9	82,1	80,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	2867	3169	3166	3120	in thousands
w tym w wieku: do 18 lat	188	202	189	188	of which aged: up to 18
65 lat i więcej	1098	1322	1378	1415	65 and more
na 1000 ludności	74,4	82,4	82,4	81,3	per 1000 population

a Dotyczy ratowników medycznych pracujących w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne, bez względu na formę zatrudnienia, dla których jest to główne miejsce pracy. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze.

a Concerns emergency medical technicians working in the State Emergency Medical Services, regardless of the form of employment, for whom this is the main workplace. b Organisation cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and persons giving first aid or acting as medical rescue.

TABL. 10 (281). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	11297	12740	12899	12286	Pharmacies
w tym prywatne	11240	12695	12871	12279	of which private
w tym na wsi	1835	2067	2094	1991	of which in rural areas
Punkty apteczne	1161	1299	1243	1190	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1145	1283	1225	1173	of which in rural areas
Liczba ludności — w tys. — na:					Number of population — in thousands — per:
1 aptekę i punkt apteczny	3,1	2,7	2,7	2,8	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5,1	4,6	4,6	4,9	of which in rural areas
1 aptekę	3,4	3,0	3,0	3,1	pharmacy
w tym na wsi	8,2	7,4	7,3	7,7	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	23399	26017	26591	26022	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 11 (282). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa (stan w dniu 31 XII)	23	23	23	23	Blood centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe ^a (stan w dniu 31 XII)	164	135	132	130	Local collection sites ^a (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	633	631	615	615	Blood donors in thousands
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	1144	1218	1235	1254	Number of collected donations ^b of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	1277	1322	1329	1374	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thousands

a Bez danych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. c One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 12 (283). **SZCZEPIENIA OCHRONNE**
Stan w dniu 31 grudnia

VACCINATIONS

As of 31 December

SZCZEPIENIA OCHRONNE	2010	2015	2018	2019	VACCINATIONS
	w % dzieci i młodzieży w danej grupie wieku posiadających karty uodpornienia ^a in % of children and youth with the immunisation card ^a				
Przeciw gruźlicy — noworodki zaszczepione szczepionką BCG ^b (w ciągu roku)	93,4	93,8	91,1	91,1	BCG vaccinations — newborns ^b (during the year)
Przeciw błonicy/tężcowi — w roku życia:					Diphtheria/tetanus vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,9	95,2	95,0	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,4	87,4	86,6	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	95,8	91,6	89,7	88,8	7 — booster dose I
15 — szczepienie przypominające II	96,7	95,2	92,2	91,8	15 — booster dose II
20 — szczepienie przypominające III	90,8	88,0	85,8	84,4	20 — booster dose III
Przeciw krztuścowi — w roku życia:					Whooping cough vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,8	95,2	94,9	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,4	87,4	86,6	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające	95,8	91,5	89,7	88,9	7 — booster vaccination
Przeciw odrze/świniec/różyczce — w roku życia:					Measles/mumps/rubella vaccinations — at the age of:
3 — szczepienie podstawowe	98,2	96,3	92,9	92,6	3 — basic vaccination
11 — szczepienie przypominające	53,5	94,1	92,4	91,1	11 — booster vaccination
Przeciw porażeniu dziecięcemu nagminnemu — w roku życia:					Polio vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,0	97,8	95,1	94,9	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,5	87,4	86,6	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające	95,7	91,8	89,6	89,0	7 — booster vaccination
Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B — w roku życia:					Hepatitis type B vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,8	99,2	97,8	97,5	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	99,4	98,6	96,6	95,7	3 — basic vaccination (full)
Przeciw zakażeniom wywołanym przez Haemophilus influenzae typu B — w roku życia:					Haemophilus influenzae type B vaccinations — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	98,9	97,8	95,1	94,8	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	95,6	92,5	87,4	86,6	3 — basic vaccination (full)
Przeciw zakażeniom wywołanym przez Streptococcus pneumoniae w 2 roku życia — szczepienie pierwotne	94,1	94,3	Streptococcus pneumoniae vaccinations at the age of 2 — primary vaccination
Przeciw różyczce — dziewczęta w 14 roku życia ^c	99,4	99,5	98,5	97,4	Rubella vaccinations — girls aged 14 ^c

a—c Notki patrz na str. 386.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowego Zakładu Higieny.

a—c See footnotes on page 386.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 13 (284). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA^aINCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS^a

CHOROBY	2011— —2015 ^b	2015	2018	2019	2011— —2015 ^b	2015	2018	2019	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thousand population				
Tężec	14	12	8	17	0,04	0,03	0,02	0,04	Tetanus
Krztusiec	3118	4956	1548	1629	8,1	12,9	4,0	4,2	Whooping cough
Odra	70	48	359	1511	0,2	0,1	0,9	3,9	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby typu:									Viral hepatitis type:
A	62	49	1455	1067	0,2	0,1	3,8	2,8	A
B	2198	3518	3196	2855	5,7	9,1	8,3	7,4	B
C	2999	4285	3442	3347	7,8	11,1	9,0	8,7	C
Różyczka	11400	2007	437	285	29,6	5,2	1,1	0,7	Rubella
Inwazyjne zakażenie:									Invasive infection:
Haemophilus influenzae	38	62	115	99	0,1	0,2	0,3	0,3	Haemophilus influenzae
Streptococcus pneumoniae	619	979	1355	1538	1,6	2,5	3,4	4,0	Streptococcus pneumoniae
Neisseria meningitidis	239	220	200	193	0,6	0,6	0,5	0,5	Neisseria meningitidis
AIDS ^c	156	128	111	85	0,4	0,3	0,3	0,2	AIDS ^c
Salmonellozy	8376	8652	9957	9234	21,8	22,5	25,9	24,1	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	22	18	284	37	0,06	0,05	0,7	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1721	1438	510	452	4,5	3,7	1,3	1,2	Other bacterial foodborne intoxications
Zapalenie jelit wywołane przez rotawirusy	29144	33943	23263	34019	75,7	88,3	60,6	88,6	Enteritis caused by rotavirus
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat ^d	38808	43502	40585	47642	505	593	519	623	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^d
Szkarlatyna (plonica)	23694	26782	18781	20837	61,5	69,6	48,9	54,3	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ^e	792	725	656	582	2,1	1,9	1,7	1,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis ^e
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1211	876	1221	943	3,1	2,3	3,2	2,5	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	346	273	297	357	0,9	0,7	0,8	0,9	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	2503	2208	1585	1338	6,5	5,7	4,1	3,5	Mumps
Włośnica	18	27	2	2	0,05	0,1	0,01	0,01	Trichinellosis
Grypa ^f	2552259	3843438	5239293	4790033	6629	9995	13639	12478	Influenza ^f
Szczepieni przeciw wścieklicznie	8101	8157	7450	8076	21,0	21,2	19,4	21,0	Rabies vaccinations

a Dane dotyczą przypadków obowiązkowo zgłaszanych przez lekarzy do inspekcji sanitarnej. b Przeciętne roczne. c Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby; w 2019 r. zarejestrowano 1468 przypadków nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV. d Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do 2 lat. e Zachorowania wywołane przez H. influenzae, S. pneumoniae oraz N. meningitidis. f Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

U w a g a. W latach 2001—2019 nie stwierdzono zachorowań na błonicę oraz na porażenia dziecięce nagminne wywołane dzikim szczepem wirusa polio (w latach 2003, 2004, 2009, 2010 i 2014 stwierdzono po jednym zachorowaniu wywołanym wirusem szczepionkowym).

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowego Zakładu Higieny.

a Data cover cases obligatory reported by doctors to the sanitary inspection. b Annual averages. c Preliminary data because of specific features of the disease; in 2019, 1468 new cases of HIV infection were registered. d Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. e Incidence caused by H. influenzae, S. pneumoniae and N. meningitidis. f Including influenza-like illness.

N o t e. In 2001—2019 there were no cases of diphtheria and polio caused by wild strain of polio virus (in 2003, 2004, 2009, 2010 and 2014 there was one case of illness caused by a virus vaccine each year).

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

Notki do tabl. 12 na str. 385.

a W 2019 r. w zakładach opieki zdrowotnej prowadzących szczepienia karty uodpornienia posiadało: 98,4% ogółu dzieci w 2 roku życia, 98,4% — w 3 roku życia, 98,3% — w 7 roku życia, 94,0% — w 11 roku życia, 93,8% — ogółu młodzieży w 15 roku życia, 91,9% — w 20 roku życia oraz 93,4% — ogółu dziewcząt w 14 roku życia (różyczka). b Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych urodzeń żywych. c Do 2017 r. dziewczęta szczepione po 10 roku życia, od 2018 r. dziewczęta, które otrzymały dwie dawki szczepionki.

Footnotes to the table 12 on page 385.

a In 2019, 98.4% of all 2-year-olds, 98.4% of 3-year-olds, 98.3% of 7-year-olds, 94.0% of 11-year-olds, 93.8% of 15-year-olds, 91.9% of 20-year-olds and 93.4% of girls aged 14 (rubella) possessed immunisation cards in health care facilities. b Share in the total number of registered live births. c Until 2017, girls vaccinated after 10 years of age, from 2018 girls who received two doses of vaccine.

TABL. 14 (285). OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH GRUŻLICY I CHOROÓB PŁUC ORAZ NOWE ZACHOROWANIA

PERSONS REGISTERED IN TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES OUT-PATIENT CLINICS AND NEW CASES

ROZPOZNANIE	2010	2015	2018	2019				DIAGNOSIS
	osoby zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) persons registered (as of 31 XII)				nowe zachorowania ^a new cases ^a			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thousand population	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	
O G Ó Ł E M	1235167	1836762	1962964	2031715	5239	5321	13,9	TOTAL
Czynna gruźlica płuc	8003	8845	8671	8535	22,2	5075	13,2	Active pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	5113	5470	5470	5469	14,2	3926	10,2	of which bacteriologically confirmed
Czynna gruźlica pozapłucna	616	473	337	405	1,1	246	0,6	Active extra-pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	225	183	179	199	0,5	128	0,3	of which bacteriologically confirmed
Zwiększone ryzyko zachorowania na gruźlicę ^b	158957	169819	143513	145632	379	.	.	High-risk of contracting tuberculosis ^b
Inne choroby układu oddechowego	1067591	1657625	1810443	1877143	4891	.	.	Other respiratory diseases

a Na podstawie indywidualnych kart zgłoszeń. b Łącznie z ozdrowieńcami po gruźlicy.
Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a On the basis of patient registration cards. b Including post tuberculosis convalescents.
Source: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 15 (286). ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ PŁUC^aINCIDENCE OF PULMONARY TUBERCULOSIS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku lat At the age of									
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60 i więcej and more	
Mężczyźni	2010	4861	2	4	5	55	318	551	967	1512	1447
Males	2015	4248	4	14	7	36	244	529	769	1252	1393
	2018	3758	4	3	6	30	181	450	761	988	1335
	2019	3739	7	7	11	22	173	500	746	959	1314
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie	2982	3	2	1	18	146	425	654	773	960	
Tuberculosis bacteriologically confirmed	757	4	5	10	4	27	75	92	186	354	
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie											
Tuberculosis non-bacteriologically confirmed											

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.
a Concerns newly registered cases.

TABL. 15 (286). ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ PŁUC^a (dok.)INCIDENCE OF PULMONARY TUBERCULOSIS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku lat At the age of								
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60 i więcej and more
Kobiety	2010 2131	4	2	5	48	274	265	276	384	873
Females	2015 1830	6	9	11	34	180	218	234	333	805
	2018 1486	8	7	7	28	134	174	217	227	684
	2019 1336	8	4	24	20	93	189	189	196	613
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie	944	2	—	13	16	66	145	146	144	412
Tuberculosis bacteriologically confirmed										
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie	392	6	4	11	4	27	44	43	52	201
Tuberculosis non-bacteriologically confirmed										

^a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.

Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

^a Concerns newly registered cases.

SOURCE: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 16 (287). ZACHOROWANIA NA CHOROBY WENERYCZNE^aINCIDENCE OF VENEREAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males						Kobiety Females					
		razem total	w tym w wieku lat of which at the age of					razem total	w tym w wieku lat of which at the age of				
			15—19	20—24	25—29	30—34	45 i więcej and more		15—19	20—24	25—29	30—34	45 i więcej and more
OGÓŁEM	2010 1246	943	28	139	217	353	182	303	13	45	68	110	44
TOTAL	2015 1753	1470	32	273	346	594	213	283	10	35	57	123	56
	2018 2039	1738	33	262	344	832	259	301	7	47	70	103	39
	2019 2744	1884	26	256	392	935	269	860	—	282	280	220	68
Kiła	2296	1451	15	190	284	725	231	845	—	278	276	214	67
Syphilis													
w tym wczesna	1113	1002	14	134	195	500	159	111	—	18	29	37	24
of which early syphilis													
Rzeżączka	448	433	11	66	108	210	38	15	—	4	4	6	1
Gonococcal infections													
NA 100 TYS. LUDNOŚCI^b	2010 3,2	5,1	2,2	9,4	13,1	8,5	2,6	1,5	1,1	3,2	4,2	2,7	0,5
PER 100 THOUSAND	2015 4,6	7,9	3,1	21,7	23,6	13,0	2,9	1,4	1,0	2,9	4,0	2,8	0,6
POPULATION^b	2018 5,3	9,4	3,5	23,8	25,6	17,9	3,4	1,5	0,8	4,4	5,4	2,3	0,4
	2019 7,1	10,1	2,8	24,2	30,1	20,1	3,5	4,3	0,0	27,8	22,3	4,8	0,7
W tym kiła	2010 2,5	3,6	1,6	5,8	8,7	6,1	2,0	1,4	1,0	2,4	3,7	2,6	0,5
Of which syphilis	2015 3,3	5,4	2,0	13,9	15,4	8,9	2,2	1,2	0,8	2,2	3,5	2,5	0,5
	2018 4,3	7,4	3,0	17,5	19,0	14,3	3,0	1,4	0,7	4,3	5,3	2,3	0,4
	2019 6,0	7,8	1,6	18,0	21,8	15,6	3,0	4,3	0,0	27,4	22,0	4,7	0,7

^a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych; bez danych resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ^b W danej grupie wieku.

Źródło: dane Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Concerns newly registered cases; excluding data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency. ^b In a given age group.

SOURCE: data of the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 17 (288). ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE¹
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total m — mężczyźni males k — kobiety females		Ogółem Total	W wieku lat At the age of									
			0—9	10—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60—69	70—79	80 i więcej and more	
OGÓŁEM	2010	o	138227	486	515	1698	3807	8918	30758	38805	35736	17504
TOTAL		m	69547	276	287	902	1445	3219	14350	20974	19969	8125
		k	68680	210	228	796	2362	5699	16408	17831	15767	9379
	2015	o	160097	503	504	1775	4698	9331	27723	55385	37781	22397
		m	80867	255	267	851	1641	3141	12867	30019	21085	10741
		k	79230	248	237	924	3057	6190	14856	25366	16696	11656
	2017	o	161332	510	518	1745	4773	9714	24424	56302	40062	23284
		m	81554	278	280	821	1648	3179	11163	30668	22495	11022
		k	79778	232	238	924	3125	6535	13261	25634	17567	12262
umiejscowienie: site:												
Warga, jama ustna i gardło		o	4168	3	4	18	74	358	1034	1676	660	341
Lip, oral cavity and pharynx		m	2951	2	2	9	49	255	773	1252	432	177
		k	1217	1	2	9	25	103	261	424	228	164
Narządy trawienne		o	31993	16	10	85	376	1353	4395	11158	8942	5658
Digestive organs		m	17985	9	5	48	187	745	2664	6779	4995	2553
		k	14008	7	5	37	189	608	1731	4379	3947	3105
Narządy oddechowe i klatka piersiowa		o	24346	8	3	33	109	494	3630	11010	6468	2591
Respiratory and intrathoracic organs		m	16049	6	1	20	63	310	2428	7172	4324	1725
		k	8297	2	2	13	46	184	1202	3838	2144	866
Kości i chrząstka stawowa		o	389	13	37	50	47	32	58	76	51	25
Bone and articular cartilage		m	213	5	21	31	24	23	33	39	30	7
		k	176	8	16	19	23	9	25	37	21	18
Czerniak i inne nowotwory skóry		o	17263	2	22	171	565	1045	1821	4364	4632	4641
Melanoma and other malignant neoplasms		m	8249	1	12	58	211	464	856	2223	2334	2090
of skin		k	9014	1	10	113	354	581	965	2141	2298	2551
Międzyblonek i tkanki miękkie		o	1450	49	20	54	93	133	200	410	298	193
Mesothelial and soft tissue		m	788	23	14	29	49	62	104	232	176	99
		k	662	26	6	25	44	71	96	178	122	94
Sutek		o	18667	—	3	73	907	2555	4041	6204	2982	1902
Breast		m	138	—	—	1	2	9	24	53	32	17
		k	18529	—	3	72	905	2546	4017	6151	2950	1885
Żeńskie narządy płciowe		o=k	13090	5	19	125	481	1222	2790	4489	2665	1294
Female genital organs												
Męskie narządy płciowe		o=m	17677	4	44	327	492	311	1670	7053	5754	2022
Male genital organs												
Układ moczowy		o	12976	55	11	26	186	481	1851	4700	3709	1957
Urinary tract		m	8898	31	6	17	114	330	1317	3248	2559	1276
		k	4078	24	5	9	72	151	534	1452	1150	681
Oko, mózg i inne części centralnego ukła- du nerwowego		o	3207	106	66	124	208	298	561	868	629	347
Eye, brain and other parts of central ner- vous system		m	1615	64	41	67	100	171	282	445	333	112
		k	1592	42	25	57	108	127	279	423	296	235
Tarczycza i inne gruczoły wydzielania we- wnętrznego		o	4012	35	67	321	733	760	816	792	382	106
Thyroid and other endocrine glands		m	728	17	18	51	106	125	116	196	77	22
		k	3284	18	49	270	627	635	700	596	305	84
Niedokładnie określone, wtórne i o nie- określonym umiejscowieniu		o	3106	2	3	13	30	106	378	941	799	834
Ill-defined, secondary and unspecified sites		m	1624	1	—	8	15	52	240	563	407	338
		k	1482	1	3	5	15	54	138	378	392	496
Tkanka limfatyczna, krwiotwórcza i tkanki pokrewne		o	8988	212	209	325	472	566	1179	2561	2091	1373
Lymphoid, haematopoietic and related tis- sue		m	4639	115	116	155	236	322	656	1413	1042	584
		k	4349	97	93	170	236	244	523	1148	1049	789
Niezależne mnogie umiejscowienie		o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Independent (primary) multiple sites		m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		k	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
NA 100 TYS. LUDNOŚCI²	2010	o	359	12,6	11,5	27,5	65,3	183	525	1072	1422	1353
PER 100 THOUSAND POPULA- TION²		m	373	14,0	12,5	28,8	48,9	131	505	1283	2051	2114
		k	346	11,2	10,4	26,2	82,2	234	543	898	1024	1031
	2015	o	416	12,7	13,2	33,2	74,2	186	521	1162	1601	1451
		m	435	12,6	13,7	31,3	51,1	125	495	1381	2274	2273
		k	399	12,9	12,8	35,2	97,8	249	545	979	1166	1088
	2017	o	420	12,9	13,8	33,9	75,3	189	473	1136	1682	1467
		m	439	13,7	14,5	31,3	51,3	123	442	1355	2385	2258
		k	402	12,1	13,0	36,5	99,9	256	502	952	1221	1115

1 Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. 2 W danej grupie wieku.
Źródło: dane Instytutu Onkologii.

1 Concerns newly registered cases. 2 In a given age group.
Source: data of the Institute of Oncology.

TABL. 18 (289). OSOBY LECZONE W PORADNIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO, ODWYKOWYCH ORAZ PROFILAKTYKI I REHABILITACJI OSÓB UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH^aPERSONS TREATED IN OUT-PATIENT PSYCHIATRIC CLINICS, FOR ALCOHOL DEPENDENT PATIENTS AND CLINICS FOR DRUG ADDICTED PATIENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym zarejestrowani po raz pierwszy Of which registered for the first time		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	
OGÓŁEM 2010	1413357	3669	393901	1023	TOTAL
2015	1593125	4143	438211	1140	
2017	1641165	4271	405832	1056	
2018	1614694	4203	398367	1037	
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (bez uzależnień)	1387035	3611	318454	829	Mental and behavioural disorders (without dependence)
organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi	211445	550	45861	119	organic, including symptomatic, mental disorders
schizofrenia	142646	371	12629	32,9	schizophrenia
inne zaburzenia psychotyczne (nieschizofreniczne)	27265	71,0	4254	11,1	other psychotic disorders (non-schizophrenia)
zaburzenia nastroju (afektywne)	326566	850	60424	157	affective disorders
zaburzenia nerwicowe	467793	1218	136105	354	neurotic disorders
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	42043	109	12374	32,2	adult personality and behaviour disorders
upóźnienie umysłowe	58983	154	9049	23,6	mental retardation
zaburzenia rozwojowe	94721	247	30808	80,2	specific developmental disorders
inne zaburzenia	15573	40,5	6950	18,1	others
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	168031	437	57239	149	Mental disorders due to use of alcohol
ostre zatrucia i używanie szkodliwe	15888	41,4	5772	15,0	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia	145066	378	49409	129	dependence syndrome
zespół abstynencyjny	2227	5,8	827	2,2	withdrawal state
zespół abstynencyjny z majaczeniem	289	0,8	83	0,2	withdrawal state with delirium
zaburzenia psychotyczne (bez majaczenia)	1764	4,6	348	0,9	other psychotic disorders (without delirium)
inne zaburzenia	2797	7,3	800	2,1	others
Używanie tytoniu	1522	4,0	726	1,9	Use of tobacco
Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem środków psychoaktywnych ^b	43207	112	16412	42,7	Mental disorders due to use of drugs ^b
ostre zatrucia i używanie szkodliwe	7006	18,2	3114	8,1	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	33600	87,5	11651	30,3	dependence syndrome and withdrawal state
zaburzenia psychotyczne	1076	2,8	327	0,9	psychotic disorders
inne zaburzenia	1525	4,0	1320	3,4	others
Obserwacje	14899	38,8	5536	14,4	Observation for suspected mental and behavioural disorders

^a Bez danych resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ^b Opiaty, kanabinole, leki uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje pobudzające i halucynogenne, lotne rozpuszczalniki i inne; wśród ogółu leczonych najliczniejszą grupę stanowiły osoby biorące substancje mieszane — 64%, leki uspokajające i nasenne — 13%, opiaty — 8% oraz kanabinole — 9%.

Źródło: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency. ^b Opiates, cannabis, sedatives or hypnotics, cocaine, other stimulants and hallucinogens, volatile solvents and other psychoactive substances; 64% of treated persons use mixed substances, 13% — sedatives or hypnotics, 8% — opiates, 9% — cannabis.

Source: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 19 (290). **OPIEKA NAD DZIEĆMI DO 3 LAT**

Stan w dniu 31 grudnia

CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3

As of 31 December

A. ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCENURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	392	1874	3107	3631 ^b	Nurseries
w tym publiczne	372	556	782	886	of which public
Oddziały żłobkowe	119	61	37	25	Nursery wards
Kluby dziecięce	387	632	702	Children's clubs
w tym publiczne	19	49	66	of which public
Miejsca w tys.	32,5	80,9	137,6	159,9	Places in thousands
w żłobkach	32,5	74,7	126,3	146,9	in nurseries
w klubach dziecięcych	6,2	11,3	13,0	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.	56,9	117,4	186,9	222,2	Children staying (during the year) in thousands
w żłobkach	56,9	109,7	172,7	204,9	in nurseries
w klubach dziecięcych	7,7	14,2	17,3	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do 3 lat	67,5	105,3	123,9	per 1000 children up to the age of 3
w tym w żłobkach	26,3	62,9	97,0	114,3	of which in nurseries
na 100 miejsc	92,3	89,4	89,8	per 100 places
w tym w żłobkach	103	93,1	89,7	90,2	of which in nurseries
Odsetek dzieci do lat 3 objętych różnymi formami opieki instytucjonalnej (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun, niania)	8,3	13,0	15,4	Percentage of children up to the age of 3 covered by various forms of institutional care (nursery, children's club, day carer, nanny)

B. DZIENNI OPIEKUNOWIE I NIANIE

DAY CARERS AND NANNIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Dzienni opiekunowie	570	1249	1578	Day carers
Dzieci pod opieką dziennych opiekunów	815	6459	9275	Children under the care of day carers
Nianie ^c	8248	6969	6496	Nannies ^c

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi oraz w latach 2018 i 2019 ze żłobkami przyzakładowymi.
b W tym 43 żłobki przyzakładowe. c Dane dotyczą nian zarejestrowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Ź r ó d ł o: w zakresie odsetka dzieci do lat 3 — dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards and in 2018 and 2019 including workplace nurseries.
b Of which 43 workplace nurseries. c Data concern nannies registered in the Social Insurance Institution.

S o u r c e: in regard to percentage of children up to the age of 3 — data of Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 20 (291). **WSPIERANIE RODZINY**

FAMILY SUPPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Asystenci rodziny	3816	3920	3934	Family assistants
Rodziny wspierające	82	102	104	Supporting families
Rodziny wspomagane przez asystentów rodzin	41739	44376	44330	Families assisted by family assistants
Rodziny korzystające z pomocy rodzin wspierających	89	114	118	Families provided with supporting family assistance
Rodziny korzystające z poradnictwa specjalistycznego	132091	106790	96243	Families provided with specialistic guidance
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	289091	476830	908941	Families Large Family Card holder

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

S o u r c e: data of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 21 (292). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
 DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thousands				
O G Ó Ł E M	3116	2905	3063	3164	138,9	117,5	112,8	111,3	TOTAL
Opiekuńcze	2735	2243	2142	2077	114,0	85,8	75,1	71,6	General care
Specjalistyczne	381	421	405	408	24,9	21,3	19,7	20,4	Specialised
Pracy podwórkowej	35	297	428	.	1,8	8,9	8,7	Street work
W połączonych formach	206	219	251	.	8,6	9,1	10,6	In combined forms

 TABL. 22 (293). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 December

A. RODZINY ZASTĘPCZE

FOSTER FAMILIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	37395	38203	36478	36006	Foster families
Spokrewnione	30704	24681	23453	23148	Related
Niezawodowe	5151	11499	10903	10722	Not professional
Zawodowe ogółem	1540	2023	2122	2136	Total professional
zawodowe	813 ^a	1222	1409	1439	professional
specjalistyczne	200	248	245	251	specialised professional
pełniące funkcję pogotowia rodzinne- go	527	553	468	446	professional performing the function of a family emergency house
Dzieci w rodzinach zastępczych	53798^b	53604	51136	50929	Children in foster families
w wieku lat: 0—3	4470	3858	3887	4226	at the age of: 0—3
4—6	6329	5187	4610	4618	4—6
7—13	22390	19230	17933	17751	7—13
14—17	20609	16305	15028	14651	14—17
18—24	9024	9678	9683	18—24
w tym posiadające orzeczenie o nie- pełnosprawności	5446	5508	5411	5341	of which with legal confirmation of disability
Spokrewnionych	40015	31863	30122	29853	Related
Niezawodowych	7805	15426	14470	14248	Not professional
Zawodowych ogółem	5978	6315	6544	6828	Total professional
zawodowych	3778 ^a	4106	4542	4763	professional
specjalistycznych	406	554	531	527	specialised professional
pełniących funkcję pogotowia rodzin- nego	1794	1655	1471	1538	professional performing the function of a family emergency house

B. RODZINNE DOMY DZIECKA

FOSTER HOMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodzinne domy dziecka	484	613	666	Foster homes
Dzieci w rodzinnych domach dziecka	3162	4016	4500	Children in foster homes
w wieku lat: 0—3	372	469	596	at the age of: 0—3
4—6	460	569	647	4—6
7—13	1288	1682	1890	7—13
14—17	789	930	981	14—17
18—24	253	366	386	18—24
w tym posiadające orzeczenie o niepeł- sprawności	461	606	686	of which with legal confirmation of disability

a Rodziny zawodowe, niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonowały do 31 grudnia 2014 r.). b W wieku do 18 lat.

U w a g a. W 2019 r. 1757 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęło opieką rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

a Professional families, not related to the child, with many children (operated until 31 December 2014). b Up to the age of 18.

N o t e. In 2019, 1757 family foster care coordinators conducted work with foster families and foster homes.

TABL. 23 (294). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December
 A. OGÓŁEM
 TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION	
	liczba placówek number of centres				wychowankowie residents					wolontariusze ^a volunteers ^a
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	779	1078	1152	1166	18982	18655	16337	16325 ^b	1458	Care and education centres
interwencyjne	24	45	41	41	523	751	585	606	37	intervention
rodzinne	277	228	239	230	2183	1782	1528	1470	157	family
socjalizacyjne	283	667	704	720	8572	12946	11176	11184	982	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	17	24	24	.	259	300	309	105	specialist therapy
inne ^c	195	121	144	151	7704	2917	2748	2756	177	others ^c
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	6	10	10	.	178	269	309	44	Regional care and therapy centres
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	2	3	2	.	43 ^d	49 ^d	34 ^d	103	Pre-adoptive intervention centres

B. WYCHOWANKOWIE WEDŁUG WIEKU W 2019 R.

RESIDENTS BY AGE IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wieku lat At the age of					SPECIFICATION
		0—3	4—6	7—13	14—17	18—24	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	16325	685	853	5511	7381	1895	Care and education centres
interwencyjne	606	56	36	238	268	8	intervention
rodzinne	1470	95	126	598	452	199	family
socjalizacyjne	11184	374	505	3619	5306	1380	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	309	26	29	132	98	24	specialist therapy
inne ^c	2756	134	157	924	1257	284	others ^c
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	309	73	87	116	29	4	Regional care and therapy centres

a W ciągu roku. b W tym 476 sierot i 1748 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. — placówki wielofunkcyjne. d Do ukończenia 1 roku życia.

a During the year. b Of which 476 orphans and 1748 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 — multifunctional centres. d Up to the age of 1.

TABL. 24 (295). DZIECI PRZEKAZANE DO ADOPCJI Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

CHILDREN WHO WERE ADOPTED FROM FOSTER CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2007	2114	1555	1529	TOTAL
Z rodzin zastępczych	990	1261	981	950	From foster families
Z placówek opiekuńczo-wychowawczych	1017	574	268	285	From care and education centres
Z rodzinnych domów dziecka		195	225	225	From foster homes
Z regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych		30	17	28	From regional care and therapy centres
Z interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych		54	64	41	From pre-adoptive intervention centres

U w a g a. Dane o adopcjach orzeczonych przez sąd — patrz dział „Wymiar sprawiedliwości”, tabl. 27 na str. 175.

N o t e. Data on adoptions adjudicated by courts see the chapter „Justice”, table 27 on page 175.

TABL. 25 (296). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 December

A. PLACÓWKI I MIESZKANIA CHRONIONE**FACILITIES AND DWELLINGS PROTECTED**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Placówki stacjonarne^a					Stationary facilities^a
Domy i zakłady	1421	1655	1831	1837	Homes and facilities
w tym publiczne	718	748	766	764	of which public
Miejsca (łącznie z filiami)	102947	114015	118869	118877	Places (including branches)
w tym publiczne	68118	70067	70467	70397	of which public
na 10 tys. ludności	26,7	29,7	30,9	31,0	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	101199	106976	113068	112460	Residents (including branches)
w tym kobiety	45013	49273	53285	53901	of which females
w tym do lat 18	3321	2887	2014	1860	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	29570	33589	34836	33029	of which placed during the year
na 10 tys. ludności	26,3	27,8	29,4	29,3	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	9453	8022	10305	10134	Persons awaiting a place
Dzienne domy pomocy					Day-care assistance houses
Domy	236	263	372	451	Houses
Miejsca	14415	15211	17001	18622	Places
Mieszkania chronione					Dwellings protected
Mieszkania	496	660	935	1106	Dwellings
Mieszkańcy	1948	2593	3401	3568	Residents

B. PLACÓWKI STACJONARNE^a I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**STATIONARY FACILITIES^a AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady^b	1421	1655	1831	1837	Homes and facilities^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	404	529	658	673	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	254	290	318	322	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie ...	180	189	204	205	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	99	103	105	99	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	198	215	222	220	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	41	61	72	69	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	70	68	63	64	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	285	357	395	388	Homeless
Uzależnieni od alkoholu	—	—	4	6	Alcohol addicted
Inne osoby	40	74	80	77	Other persons

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy (w 2019 r. — 7 domów); ponadto w 2019 r. 1 dom emeryta ze 174 miejscami był w zarządzie resortu obrony narodowej. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a Including community self-help homes (in 2019 — 7 homes); moreover, in 2019, 1 pensioner's home with 174 places was at the disposal of the Ministry of National Defence. b In further division facilities may be shown several times, as one facility may be intended for several groups of residents.

TABL. 25 (296). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)

As of 31 December

B. PLACÓWKI STACJONARNE^a I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)STATIONARY FACILITIES^a AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	101199	106976	113068	112460	Residents (including branches)
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	19980	21855	27125	27499	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	20070	20694	21538	21852	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	14538	14999	16208	16185	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6234	5310	4466	4313	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	20634	22673	23468	23523	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	1893	2022	2108	2118	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1691	1467	1061	1018	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	15524	16992	16043	14985	Homeless
Uzależnionych od alkoholu	115	158	Alcohol addicted
Innych osób	635	964	936	809	Other persons

a Notka patrz na str. 394.

Źródło: w zakresie dziennych domów pomocy i mieszkań chronionych — dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See footnote on page 394.

Source: in regard to day-care assistance houses and dwellings protected — data of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 26 (297). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający w tys. Beneficiaries in thousands	Udzielone świadczenia w mln zł Benefits granted in PLN millions	SPECIFICATION
OGÓŁEM			TOTAL
2010	2085	3649,0	
2015	1769	3623,2	
2018	1305	3485,7	
2019	1206^a	3529,0	
Świadczenia pieniężne	1080	2293,8	Monetary benefits
w tym:			of which:
Zasiłek stały	195	1037,7	Permanent benefit
Zasiłek okresowy	285	552,5	Temporary benefit
Zasiłek celowy	592	673,1	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	1	4,8	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Świadczenia niepieniężne	602	1235,2	Non-monetary benefits
w tym:			of which:
Schronienie	20	100,7	Shelter
Posiłek	438	301,5	Meal
Ubranie	2	0,3	Clothing
Sprawienie pogrzebu	5	13,5	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	135	818,1	Attendance services and specialised attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	0,3	0,9	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a W podziale według form świadczeń korzystający może być wykazany więcej niż jeden raz.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a In the division by benefits granted one recipient may be indicated more than once.

Source: data of Family, Labour and Social Policy.

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** — o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne — fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) — to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą ludowych zespołów pieśni i tańca „Mazowsze” i „Śląsk” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się **miniplexy** — posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i **multiplexy** — posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

General notes

Culture

1. A **book** is a publication containing more than 48 pages, while a **pamphlet** contains from 5 to 48 pages. Such publications are considered as non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications serving as the basic source of information on the current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialised and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) — a person registered in the library, who borrowed at least one volume in a reporting year.

4. Information concerning **art galleries** includes units in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment units conducting regular performances.

Theatres include units, distinguished in terms of their legal, organisational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Units are grouped, comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the "Mazowsze" and the "Śląsk" song and dance folk ensembles as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Armed Forces,
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multiplexy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

7. Dane dotyczące radiofonii i telewizji publicznej obejmują jednostki wchodzące w skład Polskiego Radia S.A. i Telewizji Polskiej S.A., a działalność ich reguluje ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1414, z późn. zm.); działalność ta nie wymaga koncesji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

W 2019 r. audycje radiowe w programach ogólnopolskich oraz w programach regionalnych nadawało 17 ośrodków **radiofonii publicznej** w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze.

Programy telewizyjne ogólnotematyczne i tematyczne o charakterze ogólnopolskim oraz programy regionalne nadawało 16 oddziałów terenowych **telewizji publicznej** w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Dane o **przyjazdach do Polski i wyjazdach z Polski** (tabl. 14) dotyczą przekroczeń granicy, rejestrowanych przez Straż Graniczną, bez względu na cel podróży osób przekraczających granicę i długość ich pobytu. Od 2011 r. obejmują pasażerów, jak również obsługę środków transportu oraz osoby przekraczające granicę w ramach ruchu uproszczonego.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen, Straż Graniczna z dniem 21 grudnia 2007 r. zaprzestała — z wyłączeniem lotniczych przejść granicznych — rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą obszaru Schengen (Unii Europejskiej i strefy Schengen). Obowiązkiwanie zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 marca 2008 r.

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on the outskirts of large cities.

7. Data concerning public radio and television include units comprising Polskie Radio S.A. and Telewizja Polska S.A., the activity of which is regulated by the Law on Radio and Television, dated 29 December 1992 (Journal of Laws 2017 item 1414, with later amendments); such activity does not require a licence from the National Broadcasting Council.

In 2019, 17 **public radio** centres located in: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław and Zielona Góra broadcasted programmes on national and regional channels.

Public television — 16 local agencies located in: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa and Wrocław broadcasted general and thematic nationwide channels as well as regional ones.

8. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Tourism

1. Data on **arrivals in Poland and departures from Poland** (table 14), registered by the Polish Border Guard, concern border crossings regardless of the purpose of travel or the length of stay. Since 2011 data include passengers as well as the staff of transport services and also persons crossing the border within simplified cross-border traffic.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System, the Polish Border Guard, as of 21 December 2007, ceased to register — except at the air border crossing points — the cross-border flow of persons and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of the Schengen area (both the European Union and the Schengen zone). The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 March 2008.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu na granicach obszaru Schengen dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami UE lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo; w przypadku obywateli państw członków UE lub stosujących w pełni przepisy dorobku Schengen, kontrola i rejestracja ruchu dotyczy tylko tych, którzy przyjeżdżają lub wyjeżdżają poza granice obszaru Schengen.

Ponadto — w uwadze pod tabl. 14 — prezentuje się przekroczenia osób na granicy Polski w ramach obszaru Schengen na podstawie badania reprezentacyjnego przeprowadzanego od 2014 r.

2. Termin turystyka — zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróże do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania;
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

Źródłem danych dotyczących uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych (przynajmniej z 1 noclegiem) są badania ankietowe: w latach 2010—2013 — Ministerstwa Sportu i Turystyki, od 2014 r. — Głównego Urzędu Statystycznego; badania obejmują mieszkańców Polski w wieku 15 lat i więcej. W 2019 r. zbadano 24 tys. respondentów, tj. ok. 0,07% badanej populacji.

3. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce);
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

4. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclego-

The new regulations on the total control and registration of traffic on the Schengen area borders concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis; in the case of citizens of EU Member States or countries fully implementing the Schengen acquis, the control and registration of traffic concern only persons arriving in or leaving the Schengen area.

Moreover — in note under the table 14 — on the basis of the sample survey conducted since 2014, the border crossings of persons at the Polish border within the Schengen area were included.

2. Tourism — in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012 — means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers within the term “tourism” are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e. persons who spent at least one night away from their place of permanent residence;
- one-day visitors, i.e. persons who did not spend the night at the place visited.

The source of data concerning participation of the Polish residents in tourism (with at least one overnight stay) are research surveys: in 2010—2013 — of the Ministry of Sport and Tourism, since 2014 — Statistics Poland; the research covers the Polish residents aged 15 and more. In 2019, 24 thousand Polish residents responded to the survey, which accounts for approximately 0.07% of the surveyed population.

3. Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns);
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

4. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

5. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal num-

wych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (tabl. 16, 19 i 20) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

7. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

8. Szlaki turystyczne są to trasy wytyczone dla turystów w terenach o dużych walorach krajoznawczych (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów o ochronie środowiska) oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi (zalecanej lub obowiązkowej).

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

Informacje dotyczące **klubów sportowych** (tabl. 24 i 25) podaje się łącznie z uczniowskimi i wyznaniowymi klubami sportowymi.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej oraz sędziowie zarejestrowani w polskich związkach sportowych (tabl. 24), jak również ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 25), jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, posiada licencje bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

ber of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. Foreign tourists using tourist accommodation establishments (tables 16, 19 and 20) are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland uses more than one accommodation facility.

7. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

8. Tourist trails are trails designated for tourists in areas possessing substantial sightseeing value (taking into account tourist safety conditions and environmental protection regulations) and marked with conventional signs which make it possible to remain on the trail (recommended or obligatory).

Sport

1. Data on **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" — rehabilitation activity for persons with disabilities.

Information on **sports clubs** (tables 24 and 25) is given together with student and religious sport clubs.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organisations and judges registered in Polish sports associations (table 24) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs (table 25) one person may be indicated multiple times if he/she practises, has a licence or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified either as juniors or seniors, depending on the age; various age groups are applied for individual sports.

Kultura
Culture

 TABL. 1 (298). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE**
 BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
OGÓŁEM	29539	33454	33919	36138	TOTAL
w tym wydania pierwsze	25498	30533	30975	33164	of which first editions
Wydawnictwa naukowe	11291	10573	9804	9844	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	1724	864	914	1005	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	1496	2263	2206	2350	Professional publications
Podręczniki szkolne	1345	1188	946	1262	School textbooks
Wydawnictwa popularne	7493	9637	10260	11832	Popular science
Literatura piękna	6190	8929	9789	9845	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	1482	2144	2819	3098	of which for children and youth

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

 TABL. 2 (299). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2019 R.**
 BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2019

DZIAŁY	Ogółem	Książki	Broszury	DIVISIONS
	Total	Books	Pamphlets	
	liczba tytułów		number of titles	
OGÓŁEM	36138	31544	4594	TOTAL
Dział ogólny	1019	906	113	Generalities
Filozofia, psychologia	969	938	31	Philosophy, psychology
Religia, teologia	2405	2138	267	Religion, theology
Socjologia, statystyka	1078	1045	33	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	2185	2071	114	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubezpieczenia	2315	2247	68	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	343	308	35	Military art and science
Szkolnictwo, doształcanie nauczycieli, czas wolny	1761	1488	273	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaj, folklor, tradycja)	256	217	39	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	904	836	68	Philology, languages, linguistics
Matematyka	315	304	11	Mathematics
Nauki przyrodnicze	1106	924	182	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publiczne	1537	1448	89	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło ^a	1678	1554	124	Engineering, technology, industries, trades and crafts ^a

a Łącznie z wydanymi książkami i broszurami działu „Handel. Łączność. Transport. Turystyka”.

a Including published books and pamphlets of the division "Trade. Communication. Transport. Tourism".

TABLE 2 (299). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2019 R. (dok.)**
 BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2019 (cont.)

DZIAŁY	Ogółem	Książki	Broszury	DIVISIONS
	Total	Books	Pamphlets	
	liczba tytułów	number of titles		
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	437	350	87	Agriculture, forestry, stock-breeding, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	387	365	22	Domestic science
Zarządzanie, administracja i organizacja	455	441	14	Management, administration and organization
Planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura	616	533	83	Physical planning, town and country planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, fotografia	1322	932	390	Plastic and graphic arts, photography
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	532	494	38	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	282	263	19	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	1042	1000	42	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	9845	7710	2135	Literary texts
Geografia	843	687	156	Geography
Historia, biografie	2506	2345	161	History, biography

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

TABLE 3 (300). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE**
 NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Gazety	51	46	47	48	Newspapers
ukazujące się w tygodniu:					published weekly:
6—4 razy	32	32	35	35	6—4 times
3—2	8	4	3	5	3—2
1 raz i rzadziej	11	10	9	8	once and fewer
Czasopisma	7604	7132	7206	6740	Magazines
ukazujące się:					published:
6—1 raz w tygodniu	389	424	484	472	6—1 times a week
3—2 razy w miesiącu	241	222	199	180	3—2 times a month
1 raz: w miesiącu	1944	1709	1669	1695	monthly
na 2 miesiące	815	689	709	693	bimonthly
w kwartale	1891	1816	1888	1723	quarterly
w półroczu	439	403	398	356	half-yearly
w roku	887	743	862	772	yearly
nieregularnie	998	1126	997	849	irregularly

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
 Source: data of the National Library.

TABL. 4 (301). CZASOPISMA WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2019 R.
MAGAZINES PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Tytuły ukazujące się Titles published						SPECIFICATION
		6—1 raz w ty- god- niu times a week	3—2 razy w mie- siącu times a month	1 raz				
				w mie- siącu mon- thly	na 2 mie- siące bi- mon- thly	w kwar- tale lub pół- roczu quar- terly or half- year- ly	w roku lub nie- regu- lar- nie year- ly or irregu- larly	
O G Ó Ł E M	6740	472	180	1695	693	2079	1621	T O T A L
w tym dla dzieci i młodzieży	118	1	—	44	32	29	12	of which for children and youth
Dział ogólny	371	1	—	65	18	125	162	Generalities
Filozofia, psychologia	92	—	—	10	11	41	30	Philosophy, psychology
Religia, teologia	518	14	4	117	62	173	148	Religion, theology
Socjologia, statystyka	2041	411	127	640	141	386	336	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	413	15	11	113	33	143	98	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubez- pieczenia	275	1	8	77	26	116	47	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	46	—	1	9	4	17	15	Military art and science
Szkolnictwo, doszkadzanie nau- czycieli, czas wolny	253	2	5	71	29	83	63	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaj, folklor, tradycja)	101	—	1	26	10	29	35	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	91	—	—	2	4	20	65	Philology, languages, linguistics
Matematyka	34	—	—	1	2	14	17	Mathematics
Nauki przyrodnicze	145	—	—	17	12	80	36	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publicz- ne	516	2	1	98	110	262	43	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło	461	4	5	154	74	154	70	Engineering, technology, indus- tries, trades and crafts
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	231	1	3	75	35	72	45	Agriculture, forestry, stock-breed- ing, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	129	—	2	32	30	50	15	Domestic science
Zarządzanie, administracja i orga- nizacja	52	—	—	10	7	23	12	Management, administration and organization
Planowanie przestrzenne, urbanis- tyka, architektura	55	—	—	12	7	27	9	Physical planning, town and coun- try planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, foto- grafia	80	—	—	10	2	32	36	Plastic and graphic arts, photo- graphy
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	157	13	7	46	21	41	29	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	187	5	5	64	29	55	29	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	79	—	—	11	3	26	39	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	49	1	—	10	10	13	15	Literary texts
Geografia	83	—	—	15	3	40	25	Geography
Historia, biografie	281	2	—	10	10	57	202	History, biography

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

TABL. 5 (302). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	8342	8050	7925	7881	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	5512	5291	5179	5132	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	1437	1295	1083	995	Library service points (as of 31 XII)
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133249	129904	127494	127038	Collection (as of 31 XII) in thousand vol.
w tym na wsi	53995	51334	49794	49175	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	6502	6233	5953	5984	Borrowers ^a in thousands
w tym na wsi	1658	1599	1506	1502	of which in rural areas
Wypożyczenia ^a :					Loans ^a :
w tysiącach wol.	119915 ^b	112431	101929	102732	in thousand vol.
w tym na wsi	32746	30000	26172	25986	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,4	18,0	17,1	17,2	per borrower in vol.
w tym na wsi	19,8	18,8	17,4	17,3	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, które w latach 2015—2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points which in 2015—2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 6 (303). **MUZEA**

MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	926	945	959	Museums (as of 31 XII)
Wystawy organizowane przez muzea	4750	5159	5476	4996	Exhibitions organised by museums
czasowe ^a	3178	3498	4473	4230	temporary ^a
krajowe obce ^b	1572	1661	1003	766	foreign national ^b
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22216	33271	38124	40217	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^c	5513	5485	5167	5030	of which primary and secondary school students ^c

a, b Dotyczy liczby: a — tytułów wystaw, b — ekspozycji tytułów. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a, b Concern the number of: a — exhibition titles, b — exhibitions held. c Visiting museums in organised groups.

TABL. 7 (304). **GALERIE SZTUKI**

ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	370	331	325	327	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy	4296	4216	3886	3786	Exhibitions
w tym z zagranicy	255	256	198	183	of which foreign
Ekspozycje	4606	4363	4023	3964	Expositions
Zwiedzający w tys.	3968	6219	4546	4542	Visitors in thousands

TABL. 8 (305). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**

THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
INSTYTUCJE — stan w dniu 31 XII INSTITUTIONS — as of 31 XII					
Teatry i instytucje muzyczne	183	177	189	188	Theatres and music institutions
Teatry	114	103	111	110	Theatres
dramatyczne	85	71	75	75	dramatic
lalkowe	29	32	36	35	puppet
Teatry muzyczne	25	30	29	29	Music theatres
opery	10	11	12	12	operas
operetki	15	19	17	17	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	41	41	46	46	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	3	3	3	3	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	31	33	27	28	Entertainment enterprises

MIEJSCA NA WIDOWNI W STAŁEJ SALI — stan w dniu 31 XII

SEATS IN FIXED HALLS — as of 31 XII

Teatry i instytucje muzyczne	72759	88654	97968	101043	Theatres and music institutions
Teatry	39059	42881	46715	49047	Theatres
dramatyczne	32921	36675	39504	42019	dramatic
lalkowe	6138	6206	7211	7028	puppet
Teatry muzyczne	15003	19154	19317	19612	Music theatres
opery	8279	10255	10958	11198	operas
operetki	6724	8899	8359	8414	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	17987	25909	31226	31674	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	710	710	710	710	Song and dance ensembles

PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY^bPERFORMANCES AND CONCERTS^b

Teatry i instytucje muzyczne	55462	56655	69044	69505	Theatres and music institutions
Teatry	30104	32321	37591	38384	Theatres
dramatyczne	21027	22772	27463	28152	dramatic
lalkowe	9077	9549	10128	10232	puppet
Teatry muzyczne	4392	4997	6054	5781	Music theatres
opery	1566	1679	2361	2175	operas
operetki	2826	3318	3693	3606	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	20548	18852	24789	24782	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	418	485	610	558	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2763	3009	3283	3563	Entertainment enterprises

WIDZOWIE I SŁUCHACZE^b w tys.AUDIENCE^b in thousands

Teatry i instytucje muzyczne	11522	12031	14895	14363	Theatres and music institutions
Teatry	5312	5802	7454	7428	Theatres
dramatyczne	3906	4534	6229	6241	dramatic
lalkowe	1406	1268	1225	1187	puppet
Teatry muzyczne	2011	2097	2342	2290	Music theatres
opery	921	917	1028	1004	operas
operetki	1090	1180	1314	1285	operettas
Filharmonie, orkiestry ^a , chóry	3808	3848	4402	4147	Philharmonic halls, orchestras ^a , choirs
Zespoły pieśni i tańca	391	284	697	499	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	1731	2730	3219	2570	Entertainment enterprises

a Symfoniczne i kameralne. b Łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Symphonic and chamber orchestras. b Including outdoor events.

TABL. 9 (306). CENTRA KULTURY, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY ORAZ ŚWIETLICE

Stan w dniu 31 grudnia

CENTRES OF CULTURE, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS
AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Centra kultury Centres of culture	Domy kultury Cultural establish- ments	Ośrodki kultury Cultural centres	Kluby Clubs	Świetlice Com- munity centres	Z liczby ogółem — na wsi Of total — in rural areas
Instytucje Institutions	2015	4070	360	673	1408	327	1302	2573
	2018	4237	504	674	1342	342	1375	2682
	2019	4255	522	689	1339	337	1368	2689
Pracownie specjalistyczne Specialised workshops	2015	7494	1020	1784	3478	537	675	3216
	2018	9048	1639	2036	3786	658	929	3955
	2019	7915	1532	1817	3353	577	636	3287
Imprezy (w ciągu roku) w tys. Events (during the year) in thousands	2015	217,4	38,7	50,6	87,9	16,9	23,4	73,1
	2018	242,3	57,5	48,3	94,5	19,3	22,7	80,7
	2019	243,8	58,0	48,8	92,8	19,9	24,2	81,6
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w mln Event participants (during the year) in millions	2015	34,3	8,4	7,8	16,4	0,9	0,7	7,8
	2018	39,5	12,9	7,7	17,1	1,0	0,7	8,4
	2019	37,5	12,6	7,4	15,7	1,0	0,7	7,9
Kursy (w ciągu roku) Courses (during the year)	2015	7071	1132	1885	2548	1037	469	2427
	2018	6480	1482	1323	2343	1143	189	1917
	2019	6598	1619	1339	2296	1121	223	2137
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys. Course graduates (during the year) in thousands	2015	115,8	15,2	37,9	41,0	12,8	8,7	39,1
	2018	100,7	22,7	19,6	39,8	15,5	3,0	30,0
	2019	101,0	22,7	22,6	38,0	14,7	3,1	33,1
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	69,7	10,0	21,2	25,1	7,6	5,8	26,0
	2018	61,5	14,8	11,1	25,3	9,0	1,3	19,2
	2019	60,4	14,3	12,3	22,0	10,3	1,5	19,9
Grupy (zespoły) artystyczne Artistic groups (ensembles)	2015	16774	2734	4108	8624	718	590	6552
	2018	17075	3676	3970	8162	759	508	6751
	2019	16170	3544	3629	7804	725	468	6335
Członkowie grup (zespołów) w tys. Members of groups (ensembles) in thou- sands	2015	299,6	60,2	67,2	151,7	10,7	9,8	108,2
	2018	291,2	65,0	66,8	139,6	11,6	8,2	111,4
	2019	276,0	64,0	60,9	133,1	10,7	7,3	106,0
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	194,6	36,9	46,2	98,4	7,0	6,1	68,2
	2018	194,7	44,4	46,5	91,2	7,6	5,1	70,5
	2019	179,2	43,0	40,6	85,2	6,3	4,1	65,5
Instruktorzy/animatorzy Instructors/animators	2015	6908	1343	1616	3744	161	44	2199
	2018	6850	1786	1470	3409	168	17	2161
	2019	7490	1945	1614	3654	254	23	2467
Koła (kluby) Groups (clubs)	2015	22906	3266	5759	10314	2002	1565	8829
	2018	27503	5021	6884	11790	2337	1471	10020
	2019	27389	5243	7171	11160	2382	1433	9964
Członkowie kół w tys. Members of groups in thousands	2015	496,2	77,3	128,2	221,7	40,3	28,6	167,3
	2018	600,4	108,7	138,6	268,7	48,5	35,8	209,0
	2019	575,5	112,4	146,3	241,8	50,9	24,0	187,1
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	242,4	39,9	66,8	104,5	17,2	14,1	76,2
	2018	292,8	50,8	71,4	127,8	21,2	21,6	99,8
	2019	261,3	51,0	71,6	109,9	19,3	9,6	79,7

TABL. 10 (307). **KINA**
 CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	443	450	500	528	Cinemas (as of 31 XII)
Stale	438	444	497	523	Indoor
w tym wieś	12	7	15	19	of which rural areas
w tym: minipleksy	38	68	92	98	of which: miniplexes
multipleksy	48	57	60	61	multiplexes
Ruhome	5	6	3	5	Mobile
Sale projekcyjne w kinach stałych (stan w dniu 31 XII)	1076	1276	1454	1513	Screens in indoor cinemas (as of 31 XII)
w tym wieś	21	16	29	33	of which rural areas
W tym: minipleksy	185	331	437	466	Of which: miniplexes
multipleksy	512	588	629	639	multiplexes
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) w tys.	248,0	271,0	290,6	293,6	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) in thousands
w tym wieś	4,0	2,8	3,9	4,3	of which rural areas
W tym: minipleksy	36,7	63,1	78,2	81,3	Of which: miniplexes
multipleksy	112,7	124,7	127,7	126,3	multiplexes
Seanse					Screenings
W tysiącach	1478,0	1795,6	2209,1	2209,7	In thousands
w kinach:					in cinemas:
stałych	1476,9	1792,7	2205,3	2204,0	indoor
w tym wieś	18,1	17,5	30,4	30,1	of which rural areas
w tym: minipleksy	333,9	549,1	784,9	810,0	of which: miniplexes
multipleksy	969,3	978,7	1129,8	1103,5	multiplexes
ruchomych	1,1	2,9	3,8	5,7	mobile
w tym wieś	1,5	2,0	2,0	of which rural areas
Na 1 kino	3336	3990	4418	4185	Per cinema
stałe	3372	4038	4437	4214	indoor
ruhome	225	486	1265	1143	mobile
Widzowie					Audience
W tysiącach	37674,6	45785,6	59340,0	61949,5	In thousands
w kinach:					in cinemas:
stałych	37528,1	45681,5	59177,8	61710,9	indoor
w tym wieś	446,5	450,4	769,5	706,6	of which rural areas
w tym: minipleksy	8593,8	13751,9	19756,5	21838,2	of which: miniplexes
multipleksy	24452,2	24546,0	29492,0	29310,0	multiplexes
ruchomych	146,5	104,1	162,2	238,6	mobile
w tym wieś	10,7	27,3	29,3	of which rural areas
Na 1 kino	85044	101746	118680	117329	Per cinema
stałe	85681	102886	119070	117994	indoor
w tym wieś	37206	64339	51298	37189	of which rural areas
ruhome	29298	17342	54059	47719	mobile
Na 1 seans	25	25	27	28	Per screening

TABL. 11 (308). **PRODUKCJA FILMÓW**

FILM PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Filmy fabularne długometrażowe	31	37	37	41	Full length feature films
Filmy krótko- i średnietrażowe	820	1093	195	207	Short and medium length films
w tym dokumentalne	91	71	123	143	of which documentary
Filmy dubbingowane: długometrażowe	34	25	.	.	Dubbed films: full length
krótko- i średnio- metrażowe	117	595	.	.	short and medium length

TABL. 12 (309). **KONCESJE UDZIEŁONE PRZEZ KRAJOWĄ RADĘ RADIOFONII I TELEWIZJI NA ROZPOWSZECHNIANIE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH^a**

Stan w dniu 31 grudnia

LICENCES GRANTED BY THE NATIONAL BROADCASTING COUNCIL FOR BROADCASTING RADIO AND TELEVISION PROGRAMMES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym udzielone w ciągu roku ^b	of which granted during the year ^b	
Radiowe	287	287	337	310	15	Radio
w tym ogólnopolskie i ponad- regionalne	9	8	8	8	—	of which national and extra- -regional
Telewizyjne	12	21	22	22	—	Television
w tym ogólnopolskie i ponad- regionalne	4	18	19	19	—	of which national and extra- -regional

a Jednostkom prywatnym na rozpowszechnianie programów drogą naziemną. b Nowe i odnowione.

U w a g a. W 2019 r. 17 ośrodków radiofonii publicznej oraz 16 oddziałów terenowych telewizji publicznej nadawało programy ogólnopolskie oraz programy regionalne; emitowane były 4 radiowe programy ogólnopolskie oraz 3 ogólnotematyczne i 8 tematycznych programów telewizyjnych o charakterze ogólnopolskim, a także — dla odbiorców za granicą — oddzielny program radiowy oraz telewizyjny.

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

a Granted to private entities for broadcasting programmes via ground-based transmitters. b New and renewed.

N o t e. In 2019, 17 public radio centres and 16 local public television agencies broadcasted programmes on both national and regional channels; 4 national radio programmes as well as 3 general and 8 thematic nationwide television channels were broadcasted, and for recipients abroad — a separate radio channel and television channel.

S o u r c e: data of the National Broadcasting Council.

TABL. 13 (310). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 grudnia

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Abonenci radiowi w tys.	6939	6941	6849	6789	Radio subscribers in thousands
miasta	5031	5024	4936	4885	urban areas
wieś	1908	1917	1913	1905	rural areas
Abonenci telewizyjni w tys.	6707	6665	6568	6508	Television subscribers in thousands
miasta	4849	4804	4711	4661	urban areas
wieś	1858	1861	1857	1848	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka Tourism

TABLE 14 (311). **PRZYJAZDY DO POLSKI I WYJAZDY Z POLSKI NA GRANICY POLSKI Z KRAJAMI SPOZA STREFY SCHENGEN**
ARRIVALS IN AND DEPARTURES FROM POLAND AT THE POLISH BORDER WITH COUNTRIES OUTSIDE THE SCHENGEN AREA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem (liczba przekroczeń granicy) Total (number of border crossings)	W tym Of which		SPECIFICATION	
		przjazdy cudzoziemców arrivals of foreigners	wyjazdy obywateli polskich za granicę foreign departures of Poles		
w tys. in thousands					
OGÓŁEM	2010	30377,3	8912,6	6260,6	TOTAL
	2015	46268,1	15890,5	7369,7	
	2018	52291,1	18049,1	8130,7	
	2019	54391,9	18619,4	8547,7	
przejścia graniczne:					border crossings:
Drogowe		32818,1	14339,4	1940,6	Road
Kolejowe		1200,0	584,3	92,5	Rail
Lotnicze		20204,0	3646,8	6487,5	Air
Morskie		168,7	48,8	26,7	Sea
Rzeczne		1,0	0,1	0,5	River

U w a g a. Ponadto, na podstawie uogólnionych wyników badania reprezentacyjnego „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”, na granicy Polski z krajami strefy Schengen, liczba przekroczeń granicy (przjazdy i wyjazdy) cudzoziemców i mieszkańców Polski w 2015 r. wyniosła 221700 tys., w 2018 r. — 244121 tys., a w 2019 r. — 251458 tys.

Ź r ó d ł o: w zakresie przekroczeń granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen — dane Centralnej Bazy Danych Komendy Głównej Straży Granicznej.

N o t e. Moreover, on the basis of the generalised results of the sample survey "Trips of non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union", at the Polish border with the countries of the Schengen area, the number of border crossings (arrivals and departures) of foreigners and the Polish residents in 2015 amounted to 221700 thousand, in 2018 — 244121 thousand and in 2019 — 251458 thousand.

S o u r c e: with regard to border crossings at the Polish border with countries outside the Schengen area — data from the Central Database of the Polish Border Guard Headquarters.

TABLE 15 (312). **UCZESTNICTWO MIESZKAŃCÓW POLSKI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W WYJAZDACH TURYSTYCZNYCH**
PARTICIPATION OF THE POLISH RESIDENTS AGED 15 AND MORE IN TOURIST TRIPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Uczestnicy wyjazdów w % badanej populacji					Participants of tourism in % of surveyed population
Wyjeżdżający ^a	45	54	62	64	Travellers ^a
w kraju na okres: 2—4 dni	22	35	39	41	in country for: 2—4 days
5 dni i więcej	26	30	33	34	5 days and more
za granicę	14	17	19	20	abroad
Niewyjeżdżający	55	46	38	36	Non-travellers
Przeciętnie na 1 uczestnika wyjazdów krajowych					Average per participant in domestic trips
Liczba wyjazdów na okres:					Number of trips for:
2—4 dni	2,8	2,2	2,3	2,3	2—4 days
5 dni i więcej	1,6	1,6	1,7	1,8	5 days and more
Czas trwania wyjazdu — w liczbie noclegów — przy wyjazdach na okres:					Length of trip — number of nights spent — considering trips for:
2—4 dni	1,9	1,9	2,0	2,0	2—4 days
5 dni i więcej	9,8	9,0	8,9	8,6	5 days and more

a W dalszym podziale uczestnik może być wykazany więcej niż jeden raz.

a A participant may be indicated more than once in further division.

Uwaga do tablic 16, 17, 19 i 20

Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

Note to tables 16, 17, 19 and 20

Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration of imputation for units, which refused to participate in the survey.

TABL. 16 (313). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	7206	10024	11076	11251	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	5323	6845	7709	7792	of which open all year round
Obiekty hotelowe	3223	3723	4179	4229	Hotels and similar facilities
hotele	1796	2316	2592	2635	hotels
motele	123	111	110	110	motels
pensjonaty	293	356	420	420	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1011	940	1057	1064	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	3983	6301	6897	7022	Other facilities
domy wycieczkowe	52	44	39	36	excursion hostels
schroniska	60	53	57	58	shelters
schroniska młodzieżowe	346	322	298	298	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	294	287	260	262	of which school youth hostels
kempingi	121	132	157	160	camping sites
pola biwakowe	193	177	168	164	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1154	1027	1109	1095	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	494	411	416	403	training-recreational centres
domy pracy twórczej	37	33	32	32	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	365	431	544	582	complexes of tourist cottages
hostele	71	121	177	185	hostels
pokoje gościnne	1876	2291	2418	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	811	759	742	agrotourism lodgings
inne obiekty	1090	863	850	849	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	610,1	710,3	798,7	825,5	Bed places (as of 31 VII) in thousands
w tym całoroczne	408,9	490,0	561,5	578,7	of which open all year round
Obiekty hotelowe	241,0	301,6	353,8	368,9	Hotels and similar facilities
hotele	176,0	235,6	273,8	286,2	hotels
motele	4,7	4,0	4,0	4,0	motels
pensjonaty	12,7	14,6	17,9	18,1	boarding houses
inne obiekty hotelowe	47,5	47,4	58,0	60,6	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	369,1	408,7	444,9	456,6	Other facilities
domy wycieczkowe	4,2	3,2	3,0	2,9	excursion hostels
schroniska	2,9	2,7	3,0	3,0	shelters
schroniska młodzieżowe	20,1	20,2	19,1	19,5	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	16,9	18,0	16,7	17,2	of which school youth hostels
kempingi	19,6	20,2	27,1	26,4	camping sites
pola biwakowe	21,4	21,2	17,9	17,9	tent camp sites
ośrodki wczasowe	122,1	113,1	121,4	125,3	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	50,3	43,9	43,9	43,2	training-recreational centres
domy pracy twórczej	1,9	1,7	1,6	1,6	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	21,5	26,8	31,4	33,4	complexes of tourist cottages ^b
hostele	3,3	8,1	10,8	11,6	hostels
pokoje gościnne	43,3	56,0	60,1	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	13,4	13,0	13,1	agrotourism lodgings
inne obiekty	101,9	90,8	96,9	98,5	miscellaneous facilities

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015—2019 dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015—2019 data concern establishments with 10 and more bed places. b Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

TABL. 16 (313). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów w tys.	20461,5	26942,1	33895,9	35668,1	Tourists accommodated in thousands
w tym turyści zagraniczni	4135,0	5689,6	7082,2	7470,5	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	14354,1	20135,8	25534,3	27222,9	Hotels and similar facilities
hotele	11739,9	17487,1	22076,5	23511,6	hotels
motele	327,5	233,3	229,8	225,3	motels
pensjonaty	345,8	452,6	619,1	641,0	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1940,9	1962,9	2608,8	2845,0	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	6107,4	6806,2	8361,7	8445,2	Other facilities
domy wycieczkowe	168,3	90,9	104,0	95,6	excursion hostels
schroniska	114,3	135,9	188,6	193,6	shelters
schroniska młodzieżowe	527,6	457,8	423,3	391,9	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	422,9	380,4	338,4	310,8	of which school youth hostels
kempingi	198,7	241,4	309,5	313,0	camping sites
pola biwakowe	73,6	102,0	124,5	102,7	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1491,8	1449,7	1820,7	1898,2	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1230,7	1005,3	1113,2	1095,5	training-recreational centres
domy pracy twórczej	45,9	43,4	45,1	42,3	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	246,3	288,8	384,6	388,3	complexes of tourist cottages ^b
hostele	223,5	559,1	736,3	804,7	hostels
pokoje gościnne	558,0	914,1	1012,6	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	127,1	153,1	156,6	agrotourism lodgings
inne obiekty	1786,6	1746,9	2044,7	1950,2	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi w tys.	55794,5	71234,4	88860,5	93342,7	Nights spent in thousands
w tym turystom zagranicznym	10064,6	13757,7	17742,7	18683,6	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	27140,8	38804,8	50430,0	53717,1	Hotels and similar facilities
hotele	21199,9	32674,8	42068,0	44848,2	hotels
motele	455,1	335,7	365,9	357,2	motels
pensjonaty	1071,3	1240,8	1663,0	1711,3	boarding houses
inne obiekty hotelowe	4414,6	4553,5	6333,1	6800,5	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	28653,7	32429,6	38430,5	39625,6	Other facilities
domy wycieczkowe	439,6	280,8	311,7	283,5	excursion hostels
schroniska	195,6	219,5	292,1	296,3	shelters
schroniska młodzieżowe	1289,8	1134,1	1116,4	1045,7	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzie- żowe	1050,7	961,0	919,1	851,5	of which school youth hostels
kempingi	585,2	678,0	916,9	955,1	camping sites
pola biwakowe	245,1	312,1	341,0	325,5	tent camp sites
ośrodki wczasowe	8434,2	8224,6	9830,3	10336,2	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4113,2	3542,5	3760,4	3847,1	training-recreational centres
domy pracy twórczej	176,8	151,2	145,5	141,3	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	932,0	1139,2	1477,7	1488,1	complexes of tourist cottages ^b
hostele	446,0	1219,3	1680,4	1795,4	hostels
pokoje gościnne	1994,2	3127,3	3537,3	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	452,1	559,9	571,0	agrotourism lodgings
inne obiekty	11796,2	13082,1	14871,0	15003,2	miscellaneous facilities

a, b Notki patrz na str. 409.

a, b See footnotes on page 409.

TABL. 17 (314). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
	w %				in %				
Obiekty hotelowe	31,9	36,6	40,8	41,7	39,1	45,3	49,8	50,7	Hotels and similar facilities
hotele	33,8	39,0	43,2	44,1	41,6	48,3	52,8	53,8	hotels
motele	27,9	22,5	25,5	25,4	33,9	28,0	30,2	30,7	motels
pensjonaty	25,5	27,4	31,0	30,9	29,3	31,1	35,2	34,6	boarding houses
inne obiekty hotelowe	26,8	28,1	32,7	33,5	31,2	33,6	38,1	39,2	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	36,9	36,7	39,2	39,1	Other facilities

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 18 (315). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
Stan w dniu 31 lipca
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a
As of 31 July

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restau- racje Restau- rants	Bary Bars	Sto- łówki Can- teens	Punkty gas- trono- miczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010 7415	2702	2359	1757	597	TOTAL
	2015 7713	3257	2308	1708	440	
	2018 7953	3401	2219	1812	521	
	2019 7969	3391	2234	1814	530	
Obiekty hotelowe	5238	2947	1610	419	262	Hotels and similar facilities
hotele	3957	2317	1277	179	184	hotels
motele	96	61	28	3	4	motels
pensjonaty	358	144	90	115	9	boarding houses
inne obiekty hotelowe	827	425	215	122	65	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	2731	444	624	1395	268	Other facilities
domy wycieczkowe	23	4	5	13	1	excursion hostels
schroniska	52	9	23	7	13	shelters

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 18 (315). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 lipca

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

As of 31 July

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restauracje Restaurants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Food stands	SPECIFICATION
Pozostałe obiekty (dok.)						Other facilities (cont.)
schroniska młodzieżowe	81	4	2	67	8	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	75	3	2	63	7	of which school youth hostels
kempingi	77	17	35	6	19	camping sites
pola biwakowe	48	3	15	11	19	tent camp sites
ośrodki wczasowe	826	86	202	469	69	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	409	74	100	201	34	training-recreational centres
domy pracy twórczej	30	7	6	14	3	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	166	35	47	47	37	complexes of tourist cottages
hostele	33	15	11	5	2	hostels
pokoje gościnne	313	82	54	160	17	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	72	9	3	57	3	agrotourism lodgings
inne obiekty	601	99	121	338	43	miscellaneous facilities

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 19 (316). **TURYSŃCI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		hotele hotels	motele motels	pensjonaty boarding houses	inne obiekty hotelowe other hotel facilities	domy wycieczkowe excursion hostels	ośrodki wczasowe holiday centres	kempingi i pola biwakowe camping and tent camp sites	
		w odsetkach in percent							
Turyści krajowi Domestic tourists	2010	79,8	71,2	86,2	91,1	89,3	93,3	95,3	76,4
	2015	78,9	73,1	83,3	92,0	85,2	96,8	94,6	73,7
	2018	79,1	74,1	86,1	90,6	83,0	94,8	94,3	73,6
	2019	79,1	74,4	85,9	90,8	83,2	94,5	94,4	69,0
Turyści zagraniczni Foreign tourists	2010	20,2	28,8	13,8	8,9	10,7	6,7	4,7	23,6
	2015	21,1	26,9	16,7	8,0	14,8	3,2	5,4	26,3
	2018	20,9	25,9	13,9	9,4	17,0	5,2	5,7	26,4
	2019	20,9	25,6	14,1	9,2	16,8	5,5	5,6	31,0

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 20 (317). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

LATA KRAJE	Ogółem Total	W tym Of which								YEARS COUNTRIES	
		hotele hotels	motele motels	pensjo- naty board- ing houses	inne obiekty hote- lowe other hotel facil- ities	domy wy- ciecz- kowe excur- sion hostels	ośrodki wczas- owe holiday centres	kem- pingi i pola biwa- kowe camp- ing and tent camp sites			
		w odsetkach in percent									
OGÓŁEM	2010	.	100,0	81,8	1,1	0,7	5,0	0,3	1,7	1,4	TOTAL
	2015	.	100,0	82,7	0,7	0,6	5,1	0,1	1,4	1,6	
	2018	.	100,0	80,7	0,5	0,8	6,3	0,1	1,5	1,6	
	2019	100,0	100,0	80,5	0,4	0,8	6,4	0,1	1,4	1,7	
w tym:											of which:
Białoruś	2,3	100,0	73,2	1,4	0,5	9,9	0,1	0,3	0,2	0,2	Belarus
Czechy	2,2	100,0	75,2	0,3	1,1	8,3	0,2	1,2	4,5	1,8	Czechia
Dania	1,4	100,0	88,3	0,1	0,6	5,0	0,1	0,6	1,8	1,8	Denmark
Francja	3,1	100,0	84,5	0,3	0,5	3,8	0,0	0,2	1,8	0,2	France
Hiszpania	2,7	100,0	85,8	0,0	0,2	4,4	0,0	0,2	0,5	0,5	Spain
Holandia	2,2	100,0	82,4	0,4	0,7	4,5	0,0	0,7	5,3	5,3	Netherlands
Izrael	3,4	100,0	94,4	0,0	0,2	2,4	0,0	0,0	0,1	0,1	Israel
Litwa	2,4	100,0	79,5	2,0	1,1	8,0	0,1	0,1	1,3	1,3	Lithuania
Niemcy	25,6	100,0	72,6	0,3	1,6	7,9	0,0	4,7	3,8	3,8	Germany
Rosja	3,9	100,0	79,9	1,2	1,2	7,2	0,0	0,4	0,5	0,5	Russia
Słowacja	1,5	100,0	82,2	0,2	2,8	5,2	0,1	0,5	0,5	0,5	Slovakia
Stany Zjednoczone	5,0	100,0	91,9	0,0	0,2	2,7	0,0	0,1	0,1	0,1	United States
Szwecja	2,6	100,0	84,9	0,0	0,4	6,1	0,0	1,0	2,6	2,6	Sweden
Ukraina	7,4	100,0	61,7	1,6	0,6	10,7	0,6	0,3	0,4	0,4	Ukraine
Wielka Brytania	8,1	100,0	85,5	0,1	0,3	7,2	0,0	0,1	0,4	0,4	United Kingdom
Włochy	3,5	100,0	87,1	0,1	0,2	4,4	0,0	0,1	1,3	1,3	Italy

a Patrz notka a do tabl. 16 na str. 409.

a See footnote a to the table 16 on page 409.

TABL. 21 (318). **SZLAKI TURYSTYCZNE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

TOURIST TRAILS^a

As of 31 December

SZLAKI	2010	2015	2018	2019	TRAILS
	w km		in km		
OGÓŁEM	62538	69281	70458	68722	TOTAL
Piesze	44692	49783 ^b	50168 ^b	49606 ^b	Foot
górskie	10994	11105	11244	11295	mountain
nizinne	33698	38102	38286	37672	lowland
Narciarskie	390	431	453	375	Skiing
Rowerowe	12863	14412	15049	14184	Bicycle
Konne	2958	3019	3243	3243	Horse riding
Kajakowe	1113	1113	991	991	Kayaking
Inne ^c	522	523	554	323	Others ^c

a W ewidencji Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. b W tym szlaki dydaktyczne i spacerowe (w 2015 r. odpowiednio: 103 km i 473 km, w 2018 r. — 97 km i 542 km, w 2019 r. — 97 km i 542 km) nieuwzględnione w dalszym podziale. c Obejmują szlaki: miejskie, ścieżki zdrowia, poświęcone osobom lub wydarzeniom, a w 2010 r. — spacerowe i dydaktyczne.

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a Recorded by the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society. b Of which teaching and walking trails (in 2015 respectively: 103 km and 473 km, in 2018 — 97 km and 542 km, in 2019 — 97 km and 542 km) not included in further division. c Include trails: urban, health, dedicated to persons or events as well as in 2010 — walking and teaching.

Source: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABLE 22 (319). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST AND SIGHTSEEING SOCIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Członkowie (stan w dniu 31 XII)	61715	65760	67568	67856	Members (as of 31 XII)
w tym przewodnicy turystyczni ^a	8850	8284	7139	7040	of which tour guides ^a
górzcy	3206	3011	2443	2430	mountain
terenowi	4061	3633	3251	3170	field
miejscy	1583	1640	1445	1440	city
Turystyka wycieczkowa:					Tourist excursions:
wycieczki	32738	28669	27633	26495	excursions
kwalfikowane ^b	22264	20891	19153	19066	professional ^b
zwykłe	10474	7778	8480	7429	regular
uczestnicy wycieczek w tys.	973	804	815	776	excursion participants in thousands
kwalfikowanych ^b	663	594	585	559	professional ^b
zwykłych	310	209	229	217	regular

a Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia. b Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed. b Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

Source: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABLE 23 (320). **GÓRSKIE I TATRAŃSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIA RATUNKOWE**
THE VOLUNTEER MOUNTAIN AND TATRA MOUNTAINS RESCUE SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019								Tatrańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Zakopanem the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service	
				ogółem total	grupy ratownicze Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego rescue services of the Volunteer Mountain Rescue Service								
					Beskidzka w Bielsku- Białej	Bieszczadzka w Sanoku	Jurajska w Kroczycach	Karkonoska w Jeleniej Górze	Krynica w Krynicy	Podhalańska w Rabce	Wałbrzysko- Kłodzka w Wałbrzychu		
Ratownicy (stan w dniu 31 XII) Rescuers (as of 31 XII)	1743	1179	1173	1107 ^a	311	129	68	107	105	143	86	156	
etatowi	135	140	155	157 ^a	20	17	12	19	13	17	14	43	
ochotnicy	1608	1039	1018	950	291	112	56	88	92	126	72	113	
Interwencje i akcje ratunkowe Rescue interventions and operations	4851 ^b	1715	2130	2355	395	202	100	497	157	257	293	454	
w tym wypadki śmiertelne	44	57	48	70	8	10	5	8	3	8	10	18	
Wyprawy ratunkowe	200	630	624	620	84	43	30	91	6	66	16	284	

a W tym 2 ratowników pracujących w Zarządzie Głównym GOPR, nieuwzględnionych w podziale według grup ratowniczych. b Bez akcji ratunkowych.

Źródło: dane Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) i Tatrańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (TOPR).

a Of which 2 rescuers-employees of the Main Board of the GOPR not included in the division according to rescue services. b Excluding rescue operations.

Source: data of the Volunteer Mountain Rescue Service (GOPR) and the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service (TOPR).

Sport
SportTABL. 24 (321). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE^a

Stan w dniu 31 grudnia

PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS				
Jednostki organizacyjne	4759	2597	2419	Organisational units
Członkowie w tys.	287	201	192	Members in thousands
Ćwiczący ^b w tys.	390	193	198	Persons practising sports ^b in thousands
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	13278	14858	14772	Organisational units
Członkowie w tys.	895	1020	1045	Members in thousands
Ćwiczący w tys.	861	1030	1056	Persons practising sports in thousands
mężczyźni	643	771	787	males
kobiety	218	259	270	females
w tym w wieku do 18 lat	615	735	752	of which aged up to 18
Sekcje sportowe	25923	25173	24083	Sports sections
Trenerzy	12352	24652	28047	Coaches
Instruktorzy sportowi	23063	21103	19548	Sports instructors
Sędziowie ^c	49772	45807	39844	Judges ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dane szacunkowe. c Zarejestrowani w polskich związkach sportowych. U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a See general notes, item 2 on page 399. b Estimated data. c Registered in the Polish sports associations.

Note. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 25 (322). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2018 R.

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2018

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy spor- towi Sports instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^b	116	7830	6643	7451	171	121	Acrobatics ^b
Badminton	290	7563	3377	5788	128	269	Badminton
Biathlon ^b	60	1835	902	1702	66	60	Biathlon ^b
Boks	232	8050	1653	5104	256	245	Boxing
Brydż sportowy	123	3017	479	504	35	92	Bridge
Gimnastyka artystyczna	67	4734	4727	4670	111	104	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	100	4733	3275	4471	132	100	Artistic gymnastics

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a See general notes, item 2 on page 399. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 25 (322). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2018 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2018 (cont.)

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy spor- towi Sports instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Hokej na lodzie	87	4525	575	2769	141	65	Ice hockey
Hokej na trawie	45	2712	1034	2196	78	63	Field hockey
Jeździectwo ^b	443	8172	6158	4086	234	635	Equestrian sport ^b
Judo	311	26398	7672	24468	466	330	Judo
Kajakarstwo górskie	23	485	131	309	24	24	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne	93	3090	1272	2308	104	97	Classic canoeing
Karate ^b	663	48879	16366	39257	558	1230	Karate ^b
Kolarstwo szosowe	206	4860	1270	2869	114	158	Road cycling
Kolarstwo torowe	46	1151	355	893	35	47	Track cycling
Koszykówka	1052	42182	16600	36140	1340	719	Basketball
Lekkoatletyka	1205	42442	20716	34098	1141	1024	Athletics
Łucznictwo	101	2674	1146	1816	121	71	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	35	1977	1451	1673	45	132	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^b	41	1631	971	1476	57	49	Speed skating ^b
Narciarstwo alpejskie	105	4831	2087	3180	86	202	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	123	3393	1511	2968	120	107	Nordic skiing
Pięciobój nowoczesny	33	2037	636	1698	67	32	Modern pentathlon
Piłka nożna	7113	448478	25483	331160	15012	3421	Football
Piłka ręczna	920	38292	16623	34101	1037	617	Handball
Piłka siatkowa	2340	74551	41543	62359	1762	1825	Volleyball
Pływanie	691	48909	23439	44826	1039	1034	Swimming
Podnoszenie ciężarów	101	2460	562	1555	89	82	Weightlifting
Rugby	80	3452	600	1988	150	52	Rugby
Sport lotniczy ^b	201	7678	894	908	20	640	Air sport ^b
Sport motorowy ^b	169	6582	604	896	85	213	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	424	42459	4442	3117	567	1264	Sport shooting ^b
Szachy	452	17886	4800	12852	187	545	Chess
Szermierka	96	3684	1609	3237	162	99	Fencing
Taekwon-do ITF	117	10129	3635	8076	94	220	Taekwon-do ITF
Taniec sportowy	144	9604	8044	8362	116	242	Dance sport
Tenis	377	19673	7417	12781	375	448	Tennis
Tenis stołowy	1192	26797	8089	18610	491	916	Table tennis
Wioślarstwo	61	2381	930	1759	96	68	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym ...	86	3273	613	2852	91	96	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	119	4460	1420	3862	110	146	Free style wrestling
Żeglarstwo ^b	249	7698	2472	4150	179	528	Sailing ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 399. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a See general notes, item 2 on page 399. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABLE 26 (323). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE OLYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won	LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES				IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1924 — Paryż Paris	66	10	2	1924 — Chamonix	4	2	—
1928 — Amsterdam	64	10	5	1928 — St. Moritz	28	3	—
1932 — Los Angeles	20	3	7	1932 — Lake Placid	16	2	—
1936 — Berlin	112	14	6	1936 — Garmisch-Partenkirchen	23	3	—
1948 — Londyn London	24	4	1	1948 — St. Moritz	29	2	—
1952 — Helsinki	128	11	4	1952 — Oslo	31	2	—
1956 — Melbourne	64	9	9	1956 — Cortina D'Ampezzo	51	3	1
1960 — Rzym Rome	186	16	21	1960 — Squaw Valley	13	2	2
1964 — Tokio Tokyo	140	12	23	1964 — Innsbruck	51	5	—
1968 — Meksyk Mexico City	177	15	18	1968 — Grenoble	31	4	—
1972 — Monachium Munich	290	21	21	1972 — Sapporo	47	5	1
1976 — Montreal	223	20	26	1976 — Innsbruck	59	6	—
1980 — Moskwa Moscow	306	23	32	1980 — Lake Placid	30	3	—
1984 — Los Angeles	—	—	—	1984 — Sarajewo Sarajevo	30	4	—
1988 — Seul Seoul	143	18	16	1988 — Calgary	33	3	—
1992 — Barcelona	207	24	19	1992 — Albertville	52	7	—
1996 — Atlanta	167	22	17	1994 — Lillehammer	28	6	—
2000 — Sydney	187	22	14	1998 — Nagano	41	10	—
2004 — Ateny Athens	194	26	10	2002 — Salt Lake City	30	6	2
2008 — Pekin Beijing	263	22	11	2006 — Turyn Turin	46	8	2
2012 — Londyn London	221	22	11	2010 — Vancouver	47	11	6
2016 — Rio de Janeiro	233	23	11	2014 — Soczi Sochi	59	8	6
				2018 — Pjongczang Pyeongchang	62	7	2

Źródło: dane Ministerstwa Sportu.

Source: data of the Ministry of Sport.

TABLE 27 (324). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH PARAOLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE PARALYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won	LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES				IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1972 — Heidelberg	18	3	33	1976 — Ornskoldsvik	6	2	1
1976 — Toronto	38	3	53	1980 — Geilo	—	—	—
1980 — Arnheim	80	5	179	1984 — Innsbruck	16	2	13
1984 — Nowy Jork New York	19	2	56	1988 — Innsbruck	18	2	8
1984 — Stoke Mandeville ^a	14	3	50	1992 — Albertville	13	2	5
1988 — Seul Seoul	50	4	81	1994 — Lillehammer	16	3	10
1992 — Barcelona	40	4	32	1998 — Nagano	26	3	2
1996 — Atlanta	61	8	35	2002 — Salt Lake City	14	3	3
2000 — Sydney	114	10	53	2006 — Turyn Turin	11	3	2
2004 — Ateny Athens	106	11	54	2010 — Vancouver	12	2	1
2008 — Pekin Beijing	91	11	30	2014 — Soczi Sochi	8	3	—
2012 — Londyn London	101	11	36	2018 — Pjongczang Pyeongchang	7	2	1
2016 — Rio de Janeiro	96	13	39				

a Dla osób z obustronnym porażeniem kończyn (paraplegików).

Źródło: dane Ministerstwa Sportu.

a For paraplegics.

Source: data of the Ministry of Sport.

TABL. 28 (325). MEDALE ZDOBYTE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2019 R.

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brażowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa świata	432	130	137	165	World Championship
w tym juniorzy ^a	218	75	65	78	of which juniors ^a
w tym:					of which:
Taniec sportowy	78	33	21	24	Dance sport
Ju-jitsu	39	11	14	14	Ju-jitsu
Karate tradycyjne	39	8	17	14	Traditional karate
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	38	13	11	14	Powerlifting, body-building, fitness
Taekwon-do ITF	30	6	12	12	Taekwon-do ITF
Kick-boxing	25	4	6	15	Kick-boxing
Sport lotniczy	23	11	7	5	Air sport
Kajakarstwo	21	3	13	5	Canoeing
Badminton	15	8	4	3	Badminton
Karate	15	2	4	9	Karate
Sport psich zaprzęgów	12	6	3	3	Dogsled sport
Sumo	10	1	2	7	Sumo
Sport motorowy	9	3	4	2	Motorsport
Sport motorowodny i narciarstwo wod- ne	9	2	2	5	Motorboating and waterskiing
Lekkoatletyka	8	1	3	4	Athletics
Brydż sportowy	6	5	1	—	Bridge
Szachy	6	3	1	2	Chess
Żeglarstwo	6	2	1	3	Sailing
Zapasy	6	1	—	5	Wrestling
Wioślarstwo	4	1	2	1	Rowing
Wu shu	4	1	—	3	Wu shu
Łyżwiarstwo szybkie	4	—	2	2	Speed skating
Kolarstwo	4	—	1	3	Cycling
Mistrzostwa Europy	674	223	205	246	European Championship
w tym juniorzy ^a	375	125	117	133	of which juniors ^a
w tym:					of which:
Karate tradycyjne	81	43	22	16	Traditional karate
Karate	74	24	22	28	Karate
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	59	22	22	15	Powerlifting, body-building, fitness
Sumo	49	4	6	39	Sumo
Kick-boxing	44	12	15	17	Kick-boxing
Ju-jitsu	42	11	16	15	Ju-jitsu
Taekwon-do ITF	42	10	13	19	Taekwon-do ITF
Sport lotniczy	32	12	9	11	Air sport
Lekkoatletyka	20	10	6	4	Athletics
Sport motorowodny i narciarstwo wod- ne	20	6	6	8	Motorboating and waterskiing
Kajakarstwo	16	6	4	6	Canoeing
Wu shu	16	3	7	6	Wu shu
Kręglarstwo	15	7	6	2	Bowling
Bilard	14	5	3	6	Billiards
Sport motorowy	13	4	2	7	Motorsport
Kolarstwo	13	3	6	4	Cycling
Żeglarstwo	11	3	4	4	Sailing
Podnoszenie ciężarów	11	2	4	5	Weightlifting
Kendo	9	1	3	5	Kendo

a Dane obejmują młodzieżowców i juniorów.

a Data include youths and juniors.

TABL. 28 (325). **MEDALE ZDOBYTE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2019 R. (dok.)**

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brażowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa Europy (dok.)					European Championship (cont.)
Boks	9	—	4	5	Boxing
Zapasy	8	2	3	3	Wrestling
Sport psich zaprzęgów	7	5	1	1	Dogsled sport
Szermierka	7	2	3	2	Fencing
Strzelectwo sportowe	6	4	1	1	Sport shooting
Tenis stołowy	6	2	1	3	Table tennis
Wioślarstwo	6	1	4	1	Rowing
Muaythai	5	3	1	1	Muaythai
Pływanie	5	2	1	2	Swimming
Snooker i bilard angielski	4	1	2	1	Snooker and English billiards
Brydż sportowy	4	1	1	2	Bridge
Taekwon-do WTF	4	1	—	3	Taekwon-do WTF
Szachy	3	3	—	—	Chess
Hokej na trawie	3	1	1	1	Field hockey
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych	101	25	34	42	World Championship for the Disabled
Lekkoatletyka	41	12	16	13	Athletics
Pływanie	16	4	6	6	Swimming
Kolarstwo	11	1	3	7	Cycling
Narciarstwo klasyczne	4	1	2	1	Nordic skiing
Showdown	3	3	—	—	Showdown
Strzelectwo sportowe	3	1	1	1	Sport shooting
Szermierka na wózkach	3	—	1	2	Wheelchair fencing
Taekwon-do WTF	3	—	1	2	Taekwon-do WTF
Parabadminton	3	—	—	3	Para-badminton
Parasnowboard	2	1	—	1	Para snowboard
Wioślarstwo	2	1	—	1	Rowing
Tenis stołowy	2	—	1	1	Table tennis
Żeglarstwo	1	1	—	—	Sailing
Łucznictwo	1	—	1	—	Archery
Piłka nożna	1	—	1	—	Football
Taniec na wózkach	1	—	1	—	Wheelchair dance sport
Narciarstwo alpejskie	1	—	—	1	Alpine skiing
Parakajakarstwo	1	—	—	1	Paracanoe
Szachy	1	—	—	1	Chess
Warcaby	1	—	—	1	Draughts
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych	63	24	17	22	European Championship for the Disabled
Tenis stołowy	22	5	6	11	Table tennis
Kręglarstwo	15	7	6	2	Bowling
Lekkoatletyka	7	3	1	3	Athletics
Szachy	6	4	1	1	Chess
Żeglarstwo	6	4	1	1	Sailing
Judo	3	—	1	2	Judo
Parakajakarstwo	2	1	1	—	Paracanoe
Warcaby	2	—	—	2	Draughts

Źródło: w zakresie mistrzostw osób niepełnosprawnych — dane Ministerstwa Sportu.

Source: in regard to championships for the disabled — data of the Ministry of Sport.

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej. Działalność ta obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane z zakresu działalności B+R prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat, w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** oraz według **sektorów instytucjonalnych**.

1. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:

instytuty, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.),

- a) **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),
- b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.); w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,

General notes

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge. It includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on R&D are presented in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)** and by **institutional sectors**.

1. Presented information regarding R&D covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:

institutes, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments),

- a) **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
- b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments); in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,

- c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R — **personelu wewnętrznym** — obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcyjnej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 2) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1, 4, 5 i 10).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zazwyczaj przedstawiają **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Dane o nakładach na działalność B+R w przypadku działalności innowacyjnej w przemyśle (tabl. 16) uwzględniają, jednak, również **nakłady zewnętrzne**, które określane są jako wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe, łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia

c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;

- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons** in R&D include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff, participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons** in R&D — **internal personnel** — cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (table 2) and in full-time equivalents (tables 1, 4, 5 and 10).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of persons actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Statistics on R&D expenditures usually present **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing.

However, data on R&D expenditures in the case of innovation activities in industry (table 16) include also **extramural expenditures**, which are defined as the value of research and development works of a given entity purchased from other (domestic and foreign) entities.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets, together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the

tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują one także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczono do nakładów bieżących.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową (tabl. 6) prezentuje się w układzie **sektorów instytucjonalnych** według kryteriów zasadniczo zbieżnych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze**, obejmujące krajowe grupy podmiotów prowadzące B+R i wydatkujące środki na tę działalność, jak i jako **sektory finansujące**, z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory instytucjonalne:

- 1) **sektor rządowy** — podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych, z wyłączeniem publicznych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe uczelnie (publiczne i prywatne, w tym organizacji wyznaniowych) oraz podległe im instytucje, centra badawcze i kliniki; od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytucje prowadzące studia doktoranckie;
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe podmioty klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem tych, które w statystyce B+R są zaliczane do sektora szkolnictwa wyższego (np. uczelnie organizacji wyznaniowych);
- 5) **zagranica** — występuje wyłącznie wśród sektorów finansujących; obejmuje jednostki będące nierezydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami; włączone są tu instytucje i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

6. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**: nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

7. W ramach działalności B+R zaprezentowano dane dotyczące biotechnologii, w zakresie liczby podmiotów, pracujących (personelu wewnętrznego) i nakładów (tabl. 5).

Biotechnologia — interdyscyplinarna dziedzina nauki i techniki zajmująca się zmianą materii żywej i nieożywionej poprzez wykorzystanie organizmów żywych, ich części bądź pochodzących od nich produktów, a także modeli procesów biologicznych w celu tworzenia wiedzy, dóbr i usług.

project. Since 2016 they have included also i.a. expenditures on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 were included in current expenditures.

5. Data on expenditures on research and development (table 6) are presented in a breakdown by **institutional sectors** on the basis of criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, the higher education sector was distinguished. Institutional sectors are distinguished as **performance sectors**, covering domestic groups of entities conducting R&D and spending funds on this activity, and also as **financing sectors** which provide outlays on R&D. The following institutional sectors are distinguished:

- 1) **government sector** — entities of general government sector in the system of national accounts, excluding public institutions included in the higher education sector;
- 2) **business enterprise sector** — domestic economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sectors; excluding private institutions included in the higher education sector;
- 3) **higher education sector** — domestic universities and other institutions providing formal tertiary education programmes (public and private, including the ones of religious organisations) as well as institutes, research centres or clinics supervised by them; since 2016 this sector has included also institutes running doctoral studies;
- 4) **private non-profit sector** — domestic entities classified in the system of national accounts into the non-profit institutions serving households sector, excluding those classified in R&D statistics into the higher education sector (e.g. higher education institutions of religious organisations);
- 5) **rest of the world** — occurs only among financing sectors; covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents; also European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included in this sector.

6. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

7. Within the R&D activity, data on biotechnology were presented, in regard to the number of entities, internal personnel and expenditures (table 5).

Biotechnology — an interdisciplinary field of science and technology dealing with the application of science and technology to living organisms, as well as parts, products and models thereof, to alter living or non-living materials for the production of knowledge, goods and services.

8. Dane o liczbie i wartości **projektów badawczych** dotyczą projektów **finansowanych i współfinansowanych przez ministra** właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki i obejmują wszystkie projekty krajowe oraz międzynarodowe zgłoszone i kontynuowane w danym roku, przy czym:

- dane o liczbie projektów od 2012 r. obejmują wszystkie projekty badawcze, tj. niezależnie od tego, czy w danym roku otrzymały dofinansowanie; do 2011 r. nie obejmowały części projektów badawczych, na które w danym roku nie zostało wypłacone dofinansowanie,
- wartość projektów dotyczy dofinansowania wypłaconego w danym roku.

Projekty krajowe obejmują:

- 1) **projekty badawcze indywidualne** — prowadzone przez małe zespoły badawcze lub indywidualnych badaczy; granty na ich realizację przydzielane są na zasadzie otwartego współzawodnictwa między wnioskodawcami w odbywających się (dwa razy w roku) konkursach (ocena na zasadzie peer review);
- 2) **projekty celowe** — mające na celu wspieranie innowacyjności w jednostkach gospodarczych przez współfinansowanie badań, których rezultaty powinny znaleźć zastosowanie w produkcji;
- 3) **projekty badawcze rozwojowe** — obejmujące badania stosowane lub prace rozwojowe ukierunkowane na zastosowania w praktyce;
- 4) **projekty badawcze pozostałe** — realizowane na zlecenie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także w latach 2007—2012 w ramach Programu Wieloletniego Polskie Sztuczne Serce;
- 5) **projekty badawcze zamawiane** (do 2011 r.) — służące realizacji polityki naukowej w określonych dziedzinach działalności na szczeblu ogólnokrajowym i regionalnym, ustanowione przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na podstawie propozycji składanych przez organy państwowej administracji centralnej i terenowej oraz organy samorządowe województw.

Projekty międzynarodowe — realizowane we współpracy z podmiotami zagranicznymi; obejmują badania naukowe lub prace rozwojowe w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych; zalicza się do nich projekty:

- 1) niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych (w tym wyłaniane w ramach europejskich przedsięwzięć ERA-NET i EUREKA), przy czym do 2011 r. zaliczano do nich również projekty badawcze specjalne;
- 2) współfinansowane ze środków zagranicznych (niepodlegających zwrotowi), tj. projekty współfinansowane ze środków europejskiego mechanizmu finansowego oraz z innych środków.

9. Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane (tabl. 16, 17) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo — **innowacja produktowa**, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych, które znacząco zmieniają procesy dotychczas stosowane w przedsiębiorstwie — **innowacja procesów biznesowych**.

8. Data on number and value of **research projects** concern projects **financed and co-financed by the minister** responsible for higher education and science and cover all domestic and international projects applied for financing and continued in a given year, wherein:

- data on number of projects since 2012 include all research projects, i.e. regardless of whether they received subsidy in a given year; until 2011 the data had not included the part of research projects for which in a given year the subsidy had not been paid,
- the value of projects applies to the subsidy paid in a given year.

Domestic projects include:

- 1) **individual research projects** — carried out by small research teams or individual researchers; means for their financing are granted on the basis of open competition (two per year) among applicants (assessment on a peer review basis);
- 2) **goal-oriented projects** — projects which aim is to support innovativeness in economic entities by co-financing research designed to achieve results that will be used in production;
- 3) **developmental research projects** — which include applied research or development works focused on practical application;
- 4) **other research projects** — conducted at the request of the minister responsible for higher education and science, as well as in 2007—2012 within the framework of the Multiannual Programme Polish Artificial Heart;
- 5) **ordered research projects** (until 2011) — projects that served domestic or regional sectoral scientific policy goals, chosen by the minister responsible for higher education and science on the basis of proposals submitted by central and territorial bodies of the state administration as well as by local government bodies of voivodships.

International projects — conducted in cooperation with foreign entities; they include research or experimental development within the framework of international programmes or initiatives; they cover:

- 1) projects which are not co-financed from foreign funds (including projects selected within the framework of European initiatives ERA-NET and EUREKA), wherein until 2011 special research projects also had been included;
- 2) projects co-financed from foreign funds (non-refundable), i.e. projects co-financed from funds of the European financial mechanism or other funds.

9. Innovation activity includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter (table 16) include innovation activity in industry and concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products — **product innovation**, as well as bringing into use in the enterprise new or improved business processes, for one or more business functions, that differ significantly from the enterprise's previous business processes — **business process innovation**.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

10. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

12. Dane prezentowane w tabl. 18—22 dotyczą wynalazków zgłoszonych (złożonych wniosków) przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie:

- 1) krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP (tabl. 18—21);
- 2) międzynarodowym:
 - a) w ramach Układu o Współpracy Patentowej (PCT) po wejściu w tzw. fazę krajową (tabl. 20 i 21); Polska ratyfikowała Układ 25 grudnia 1990 r.,
 - b) na mocy Konwencji o patencie europejskim, udzielanym przez Europejski Urząd Patentowy — EPO (tabl. 22), przy czym uprawomocnienie patentu europejskiego następuje po spełnieniu wymogów formalnych, m.in. po złożeniu w ciągu trzech miesięcy od daty opublikowania informacji o udzieleniu patentu europejskiego jego tłumaczenia w obowiązującym języku urzędowym, tzn. języku polskim; Polska przystąpiła do Europejskiej Organizacji Patentowej 1 marca 2004 r.

13. Dane dotyczące wynalazków zgłoszonych prezentowane w tabl. 21 podlegają procedurze wstępnego klasyfikowania według działów techniki; Urząd Patentowy RP w ciągu 18 miesięcy od daty zgłoszenia wynalazku ma obowiązek ostatecznego jego zaklasyfikowania do odpowiedniego działu techniki, a w przypadku, gdy wynalazek nie spełnia wymogów formalnych, ujmowany jest w pozycji „Niesklasyfikowane”.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: research and experimental development (R&D), own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include: quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability and user friendliness.

10. Patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. Utility model eligible for protection is a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

12. Data presented in tables 18—22 refer to resident and non-resident patent applications which may be granted protection (patent) by submitting a patent application in accordance with:

- 1) the national procedure, i.e. directly to the Patent Office of the Republic of Poland (tables 18—21);
- 2) the international procedure:
 - a) under the Patent Cooperation Treaty (PCT), upon entering the national phase (tables 20 and 21); Poland ratified the Treaty on 25 December 1990,
 - b) pursuant to the Convention on the European Patent, granted by the European Patent Office — EPO (table 22), while enforcement of the European patent takes place upon fulfilment of the requirements, which include without limitation submission of the information on granting the European patent, within three months from the date of publication thereof, together with its translation into the official language, i.e. the Polish language; Poland joined the European Patent Office on 1 March 2004.

13. Data concerning patent applications presented in table 21 undergo preliminary classification by technology sections; the Patent Office of the Republic of Poland, within 18 months from the date of notification of the patent application, is obliged to finally classify it into the respective technology section, and in the case when the patent application does not meet the formal requirements, it is included in the item "Not classified".

Spoleczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **osobach korzystających z Internetu** (tabl. 23) obejmują osoby w wieku 16—74 lata mieszkające w gospodarstwach domowych (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania) z co najmniej jedną osobą w tej grupie wieku. Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w formie wywiadu bezpośredniego oraz samospisu internetowego. W 2019 r. badaniem objęto 9,4 tys. gospodarstw domowych (tj. 0,07% ich ogólnej liczby), a w nich 11,4 tys. osób w wieku 16—74 lata (tj. 0,04% ich całej populacji).

3. Dane o **przedsiębiorstwach** (tabl. 24—26) dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji. W 2019 r. badaniem objęto 19,9 tys. takich przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

4. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach **handlu elektronicznego** (tabl. 26) dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage, conducted in the European Union countries according to a harmonised methodology.

2. Data on **persons using the Internet** (table 23) cover persons aged 16—74 living in households (excluding collective housing) with at least one person in this age group. The results are based on the information obtained through face-to-face interviews and through the online questionnaire. In 2019, the survey covered 9.4 thousand households (i.e. 0.07% of their total number) in which 11.4 thousand residents aged 16—74 lived (i.e. 0.04% of the total population).

3. Data on **enterprises** (tables 24—26) concern economic entities employing 10 persons or more, included in the selected sections according to the NACE Rev. 2. In 2019, the survey covered 19.9 thousand such enterprises (i.e. 18.3% of the total population).

4. Sales conducted by enterprises within the frames of **e-commerce** (table 26) concern orders received by the enterprise via web shop, web forms on an enterprise's website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (326). **PODMIOTY ORAZ PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a

ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1767	4427	5779	5863	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	662	833	948	921	of which dedicated research entities
instytuty ^b	200	186	179	174	institutes ^b
uczelnie ^b	212 ^c	211	197	192	higher education institutions ^b
pozostałe	250	436	572	555	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9	22	28	24	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	798	2074	2723	2719	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	766	1953	2579	2587	of which manufacturing
Budownictwo	13	90	115	117	Construction
Usługi ^d	947	2241	2913	3003	Services ^d

B. PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^e

INTERNAL PERSONNEL^e

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019			SPECIFICATION
	ogółem total	badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
OGÓŁEM	131361	136564	99844	25839	10881	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	69708	72579	55563	10573	6443	of which dedicated research entities
instytuty ^b	20233	20215	11517	6296	2402	institutes ^b
uczelnie ^b	43520	46015	39132	3340	3543	higher education institutions ^b
pozostałe	5955	6348	4914	936	498	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	387	471	226	100	145	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	29073	30631	19991	7925	2715	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	28489	30041	19654	7802	2586	of which manufacturing
Budownictwo	863	557	403	116	37	Construction
Usługi ^d	101038	104905	79223	17698	7984	Services ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 420. c W tym 23 wydziały i oddziały zamiejscowe. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U). e W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC).

U w a g a. Ponadto w 2019 r. w działalność badawczą i rozwojową zaangażowany był personel zewnętrzny, który liczył 27442 EPC.

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on page 420. c Of which 23 non-local branches. d Other kinds of activity (sections G—U). e In full-time equivalents (FTE).

Note. Moreover, in 2019 the external personnel was engaged in research and development, which amounted to 27442 FTE.

TABL. 2 (327). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIAINTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					pozo- stałym other
		wyższym tertiary			pozo- sta- li others		
		z ty- tułem profesora with title of pro- fessor	ze stopniem naukowym with scientific degree of				
			doktora habilito- wanego habili- tated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM 2018	203588	11355	21254	47117	100832		23030
TOTAL 2019	214823	11013	22700	46191	111300	23619	
w tym kobiety 2018	75808	2762	8343	23014	34550	7139	
of which women 2019	81131	2804	9254	22747	39373	6953	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo 122452	10662	22338	43166	38461	7825		
of which dedicated research entities							
w tym kobiety 58813	2749	9161	21844	21284	3775		
of which women							
instytuty ^c 26256	1455	2234	6275	12628	3664		
institutes ^c							
w tym kobiety 12325	372	933	3032	6266	1722		
of which women							
uczelnie ^c 88311	9117	19994	35832	19996	3372		
higher education institutions ^c							
w tym kobiety 42992	2364	8197	18366	12268	1797		
of which women							
pozostałe 7885	90	110	1059	5837	789		
others							
w tym kobiety 3496	13	31	446	2750	256		
of which women							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 547	.	.	33	224	284		
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł 42572	136	110	1315	31086	9925		
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe 41449	126	102	1236	30235	9750		
of which manufacturing							
Budownictwo 1191	.	.	39	936	199		
Construction							
Usługi ^d 170513	10866	22578	44804	79054	13211		
Services ^d							

^a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 420. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

^a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes, item 1 on page 420. d Other kinds of activity (sections G—U).

TABL. 3 (328). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019				
	ogółem total			nakłady bieżące current expenditures		nakłady inwestycyjne ^b capital expenditures ^b		
				razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny i wyposażenie ^c of which machinery and equipment ^c	
w mln zł in PLN millions								
O G Ó Ł E M	10416,2	18060,7	25647,8	30284,8	24962,9	14412,5	5321,9	3547,4
TOTAL								
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	7894,6	10307,1	11537,7	14576,0	12910,2	7385,7	1665,8	1162,1
of which dedicated research entities								
instytuty ^d	3703,3	4253,8	3738,4	4123,5	3534,3	1829,1	589,2	423,4
institutes ^d								
uczelnie ^d	3863,7	5205,0	6455,7	8777,1	7858,0	4791,9	919,1	648,4
higher education institutions ^d								
pozostałe	327,6	848,3	1343,7	1675,5	1517,9	764,7	157,5	90,4
others								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22,0	97,7	69,6	94,6	69,5	34,0	25,1	20,1
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł	1421,9	3951,0	7466,0	8271,0	5775,4	2983,2	2495,6	1798,7
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe	1412,6	3731,2	7330,5	8102,8	5667,5	2932,5	2435,3	1751,7
of which manufacturing								
Budownictwo	18,8	53,9	116,5	113,2	95,2	52,8	18,0	10,8
Construction								
Usługi ^e	8953,5	13958,2	17995,7	21806,0	19022,8	11342,5	2783,2	1717,8
Services ^e								

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b, d Patrz uwagi ogólne: b — ust. 4 na str. 421, d — ust. 1 na str. 420. c Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3—8 KŚT). e Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b, d See general notes: b — item 4 on page 421, d — item 1 on page 420. c Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3—8 according to Classification of Fixed Assets). e Other kinds of activity (sections G—U).

TABL. 4 (329). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a I NAKŁADY^b NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+RINTERNAL PERSONNEL^a AND EXPENDITURES^b ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELDS OF R&D

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	pracujący (personel wewnętrzny) internal personnel		nakłady (ceny bieżące) w mln zł expenditures (current prices) in PLN millions				
O G Ó Ł E M	131361	136564	10416,2	18060,7	25647,8	30284,8	TOTAL
w dziedzinie:							in the field of:
Nauk przyrodniczych	27523	29439	2573,7	3909,5	5668,1	6830,1	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	63706	65841	4892,7	9666,2	13744,0	15317,8	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	15275	16460	1073,5	2082,6	2809,3	3557,4	Medical and health sciences

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (329). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a I NAKŁADY^b NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (dok.)**INTERNAL PERSONNEL^a AND EXPENDITURES^b IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	pracujący (personel wewnętrzny) internal personnel		nakłady (ceny bieżące) w mln zł expenditures (current prices) in PLN millions				
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	6224	6176	798,6	821,5	1022,4	1379,7	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	10819	11098	643,0	919,5	1496,4	1974,1	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	7814	7549	434,7	661,4	907,6	1225,6	Humanities and the arts

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (330). **PODMIOTY, PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a I NAKŁADY^b NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ W ZAKRESIE BIOTECHNOLOGII^c**ENTITIES, INTERNAL PERSONNEL^a AND EXPENDITURES^b ON RESEARCH AND DEVELOPMENT IN BIOTECHNOLOGY^c

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Podmioty (stan w dniu 31 XII)	143	230	258	230	Entities (as of 31 XII)
Pracujący (personel wewnętrzny)	8072	7727	Internal personnel
Nakłady wewnętrzne (ceny bieżące) w mln zł	446,8	850,1	916,8	976,8	Intramural expenditures (current prices) in PLN millions

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. c Ujęte również w pozostałych tablicach dotyczących podmiotów, pracujących i nakładów w działalności badawczej i rozwojowej; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 422.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural; excluding depreciation of fixed assets. c Also included in other tables concerning entities, personnel and expenditures in research and development; see general notes, item 7 on page 422.

TABL. 6 (331). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (ceny bieżące)**EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY INSTITUTIONAL SECTORS (current prices)

LATA YEARS SEKTORY WYKONAWCZE SECTORS OF PERFORMANCE		Sektory finansujące Funding sectors					
		Ogółem Total	rządowy government	przedsiębiorstw business enterprise	szkolnictwa wyższego higher education	prywatnych instytucji niekomercyjnych private non-profit	zagranica rest of the world
OGÓŁEM	2010	10416,2	6345,3	2545,3	262,2	32,4	1231,0
TOTAL	2015	18060,7	7551,8	7048,8	397,4	38,9	3023,8
	2018	25647,8	9083,7	13642,9	1055,0	61,6	1804,5
	2019	30284,8	11755,3	15348,4	894,8	152,0	2134,2
Rządowy	2010	1457,2	1243,8	.	.	3,2	184,9
Government	2015	698,4	436,6	13,9	.	.	243,2
	2018	498,6	422,2	19,2	1,6	2,2	53,4
	2019	384,2	332,2	16,8	1,0	0,8	33,4
Przedsiębiorstw	2010	5033,5	2239,6	2409,2	7,3	1,8	375,6
Business enterprise	2015	9957,6	2080,7	6836,6	7,4	7,3	1025,6
	2018	16950,8	2290,6	13305,1	7,0	3,5	1344,7
	2019	19030,9	2555,8	14972,7	5,9	9,7	1486,8
Szkolnictwa wyższego	2010	3874,1	2839,4	113,2	249,2	8,5	663,8
Higher education	2015	7303,6	4970,3	195,7	388,0	14,0	1735,6
	2018	8121,7	6332,4	315,4	1046,4	38,7	388,8
	2019	10779,4	8833,6	356,2	886,9	108,2	594,5
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	2010	51,3	22,5	.	.	18,9	6,7
Private non-profit	2015	101,1	64,2	2,5	.	.	19,5
	2018	76,7	38,5	3,2	0,1	17,2	17,7
	2019	90,3	33,7	2,7	1,0	33,4	19,5

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 7 (332). PROJEKTY BADAWCZE FINANSOWANE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI

RESEARCH PROJECTS FINANCED BY THE MINISTER RESPONSIBLE FOR HIGHER EDUCATION AND SCIENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PROJEKTY KRAJOWE DOMESTIC PROJECTS					
Projekty badawcze indywidualne:					Individual research projects:
liczba	10102	7682	9642	9936	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	563,7	773,3	1123,0	1153	value (current prices) in PLN millions
Projekty celowe:					Goal-oriented projects:
liczba	235	4	33	29	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	140,5	29,1	112,4	138,6	value (current prices) in PLN millions
Projekty badawcze rozwojowe:					Developmental research projects:
liczba	1143	1187	309	274	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	612,3	1245,0	160,2	261,1	value (current prices) in PLN millions
Projekty badawcze pozostałe:					Other research projects:
liczba	296	1232	920	550	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	146,5	265,4	452,2	402,2	value (current prices) in PLN millions
PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE INTERNATIONAL PROJECTS					
Niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych:					Projects which are not co-financed from foreign funds:
liczba	440	549	251	465	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	104,8	127,3	69,5	81,9	value (current prices) in PLN millions
Współfinansowane ze środków zagranicznych:					Projects co-financed from foreign funds:
projekty badawcze współfinansowane ze środków europejskiego mechanizmu finansowego ^a :					research project co-financed from funds of European financial mechanism ^a :
liczba	117	101	115	120	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	24,7	99,3	27,4	32,5	value (current prices) in PLN millions
projekty współfinansowane z innych środków zagranicznych ^b :					projects co-financed from other foreign funds ^b :
liczba	685	959	651	335	number
wartość (ceny bieżące) w mln zł	93,0	532,5	105,1	60,9	value (current prices) in PLN millions

a, b Dotyczy bezzwrotnych środków: a — Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego, b — będących częścią programów Unii Europejskiej lub innych programów międzynarodowych.

U w a g a. Ponadto w 2010 r. były realizowane krajowe projekty badawcze zamawiane — 80 projektów o wartości 52,5 mln zł i międzynarodowe projekty badawcze specjalne niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków — 40 projektów o wartości 8,4 mln zł.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki.

a, b Concerns non-returnable funds: a — of Financial Mechanism of European Economic Area or Norwegian Financial Mechanism, b — which are the part of European Union programmes or other international programmes.

N o t e. Moreover, in 2010 domestic ordered research projects — 80 projects of PLN 52.5 million and international special research projects not co-financed from foreign funds — 40 projects of PLN 8.4 million were conducted.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education, National Research and Development Centre as well as National Science Centre.

TABL. 8 (333). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R (ceny bieżące)**EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwo- jowe Experimental develop- ment	SPECIFICATION	
		podsta- wowe basic	stoso- wane applied			
		w mln zł	in PLN millions			
O G Ó Ł E M	2010	10416,2	.	.	.	TOTAL
	2015	18060,7	5758,5	3669,6	8632,6	
	2018	25647,8	8346,5	3395,7	13905,6	
	2019	30284,8	12146,5	4064,8	14073,5	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		14576,0	9504,6	2148,1	2923,3	of which dedicated research entities
instytuty ^b		4123,5	1947,7	907,8	1268,0	institutes ^b
uczelnie ^b		8777,1	7131,8	986,3	659,0	higher education institutions ^b
pozostałe		1675,5	425,1	254,0	996,3	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		94,6	10,5	32,5	51,6	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		8271,0	1742,0	1046,6	5482,4	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		8102,8	1708,6	1005,4	5388,8	of which manufacturing
Budownictwo		113,2	30,2	9,1	73,9	Construction
Usługi ^c		21806,0	10363,8	2976,6	8465,6	Services ^c

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 420. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 1 on page 420. c Other kinds of activity (sections G—U).

TABL. 9 (334). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R**

Stan w dniu 31 grudnia

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	75,2	72,7	81,3	81,0	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	76,2	76,6	88,0	87,8	of which dedicated research entities
instytuty ^a	79,2	79,4	85,7	85,7	institutes ^a
uczelnie ^a	74,5	76,7	90,8	90,2	higher education institutions ^a
pozostałe	57,3	41,4	51,3	55,3	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	87,3	83,5	60,7	58,9	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	63,5	55,0	59,2	47,5	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	63,2	54,8	59,5	47,7	of which manufacturing
Budownictwo	66,9	36,6	39,9	36,1	Construction
Usługi ^b	75,7	75,1	84,6	85,4	Services ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 420. b Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U).

a See general notes, item 1 on page 420. b Other kinds of activity (sections G—U).

TABL. 10 (335). **PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
 MAIN RESEARCH AND DEVELOPMENT INDICATORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Nakłady wewnętrzne ^a na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące):					Intramural expenditures ^a on research and development (current prices):
relacja do produktu krajowego brutto w %	0,72	1,00	1,21	1,32	ratio to GDP in %
na 1 mieszkańca w zł	270	470	668	789	per capita in PLN
Pracujący (personel wewnętrzny) ^b w działalności badawczej i rozwojowej:					Internal R&D personnel ^b :
na 1000 osób aktywnych zawodowo	.	.	7,7	8,0	per 1000 economically active persons
w tym badacze	5,8	5,9	of which researchers
na 1000 pracujących	8,0	8,3	per 1000 employed persons
w tym badacze	6,0	6,1	of which researchers

a Bez amortyzacji środków trwałych. b W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo i pracujących na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) — przeciętne w roku.

a Excluding depreciation of fixed assets. b In full-time equivalents (FTE); for calculating the ratios, as the base (denominator) numbers of economically active and employed persons were adopted on the basis of the Labour Force Survey (LFS) — annual averages.

TABL. 11 (336). **NADANE TYTUŁY PROFESORA**
 NUMBER OF TITLES OF PROFESSOR GRANTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	459	665	482	649	TOTAL
w tym kobiety	116	189	183	264	of which women
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	107	94	103	115	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	86	147	63	96	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	85	75	124	179	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	42	12	32	74	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	26	150	56	64	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	113	187	104	121	Humanities and the arts

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

S o u r c e: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 12 (337). **NADANE STOPNIE NAUKOWE**

NUMBER OF SCIENTIFIC DEGREES AWARDED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)				doktora doctor				
O G Ó Ł E M	960	1643	1894	3153	4815	5956	5945	7077	TOTAL
w tym kobiety	350	722	940	1529	2555	3169	3180	3790	of which women
w dziedzinie:									in the field of:
Nauk przyrodniczych	181	284	325	568	777	983	933	976	Natural sciences
Nauk inżynieryjnych i technicznych	147	256	326	628	806	892	930	1199	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	175	255	313	526	1012	1401	1267	1565	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	99	91	167	340	335	316	333	363	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	77	360	361	563	600	1175	1265	1555	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki ...	281	397	402	528	1285	1189	1217	1419	Humanities and the arts

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a See footnote b to the table 2 on page 427.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 13 (338). **CZŁONKOWIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

Stan w dniu 31 grudnia

MEMBERS OF THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	542	506	494	479	TOTAL
w tym kobiety	21	20	30	30	of which women
członkowie krajowi	333	319	310	298	national members
rzeczywiści	184	172	165	154	full members
korespondenci	149	147	145	144	corresponding members
członkowie zagraniczni	209	187	184	181	foreign members
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	240	201	197	191	Natural sciences
Nauk inżynieryjnych i technicznych	96	109	105	104	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	62	63	63	59	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	58	56	56	55	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych ^a	86	77	73	31	Social sciences ^a
Nauk humanistycznych i sztuki ^b	39	Humanities and the arts ^b

a Do 2018 r. łącznie z naukami humanistycznymi i sztuką. b Od 2019 r. nauki humanistyczne i sztuka zostały wyłączone z dziedziny nauk społecznych.

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Nauk.

a Until 2018 including humanities and the arts. b Since 2019 humanities and arts have been excluded from social sciences.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Sciences.

TABL. 14 (339). **ARCHIWA PAŃSTWOWE**
STATE ARCHIVES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	cen- tralne central	pozo- stałe others	
Archiwa (stan w dniu 31 XII)	34	33	33	33	3	30	Archives (as of 31 XII)
Zasób archiwalny (stan w dniu 31 XII) w tys. jednostek inwentarzowych	39973	44761	47405	42501	14216	28285	Archival fonds (as of 31 XII) in thousands of inventory units
Akta udostępnione w tys. jednostek inwentarzowych	1898	823	1178	724	166	558	Files accessed in thousands of inventory units
Kwerendy ^a	77255	66965	68145	69798	7051	62747	Requests for information ^a
dokonane dla:							searches for:
instytucji	27358	22650	22459	23128	3424	19704	institutions
osób prywatnych	49897	44315	45686	46670	3627	43043	private persons

a Poszukiwania krajowe i zagraniczne.

Źródło: dane Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

a Domestic and foreign searches.

Source: data of the Head Office of the State Archives.

TABL. 15 (340). **BIBLIOTEKI NAUKOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SCIENTIFIC LIBRARIES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Biblioteki Libraries	Księgozbiór w tys. woluminów Collection in thousand volumes			Zbiory specjalne w tys. jednostek inwentarzowych Special collections in thousand inventory units	Czytelnicy (w ciągu roku) w tys. Readers (during the year) in thousands	Wypożyczenia (w ciągu roku) ^b w jednostkach inwentarzowych Loans (during the year) ^b in inventory units			
		ogółem total	książki books	czasopisma magazines			indywidualne w tys. for individual users in thousands	międzybiblioteczne interlending request		
								do bibliotek zagranicznych to foreign libraries	z bibliotek zagranicznych from foreign libraries	
OGÓŁEM	2009	1056	84359	66561	17798	20713	2203	16668	935	5600
TOTAL	2015	1001	93471	72001	21470	21254	1422	13869	854	3218
	2018	873	95404	73203	22201	21042	1167	11579	697	2922
	2019	848	96553	74265	22288	21577	1118	11140	756	2648
Biblioteka Narodowa	1	5934	3313	2622	5032	1	6	126	126	121
National Library										
Biblioteki:										
Libraries:										
uczelnic ^c	640	66925	53122	13803	10743	896	8530	600	2480	
of higher education institutions ^c										
Polskiej Akademii Nauk	65	4900	2959	1941	1011	7	26	3	1	
of the Polish Academy of Sciences										
jednostek badawczo-rozwojowych ^d	96	2975	2012	963	1030	8	30	8	13	
of branch research-development units ^d										
publiczne	14	10013	8629	1384	2244	183	2389	6	19	
public										
inne	32	5806	4231	1575	1517	23	159	13	14	
others										

a Głównie i podległe (zakładowe i oddziałowe). b Łącznie ze zbiorami specjalnymi. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 419. d Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) określane jako instytuty badawcze.

a Main and subsidiary (division and branch). b Including special collections. c See general notes, item 1 on page 419. d According to the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) defined as research institutes.

TABL. 16 (341). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^b (ceny bieżące)EXPENDITURES^a ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^b (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym nakłady na Of which expenditures on		SPECIFICATION	
		działalność badawczą i rozwojową research and development activity	inwestycje w środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne ^c capital on tangible and intangible fixed assets ^c		
					w mln zł
OGÓŁEM	2010	22379,0	3272,8	18099,1	TOTAL
	2015	28920,7	4838,3	22878,6	
	2018	21463,7	7883,4	11482,4	
	2019	21523,6	8746,8	10302,8	
W tym przetwórstwo przemysłowe	18516,3	8505,4	7667,4	7667,4	Of which manufacturing
w tym:					of which:
produkcja artykułów spożywczych	1401,2	466,1	825,8	825,8	manufacture of food products
produkcja napojów	217,7	87,5	89,9	89,9	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tekstylnych	268,4	175,1	91,2	91,2	manufacture of textiles
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	818,8	325,7	450,3	450,3	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru ...	380,8	35,8	309,1	309,1	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	107,9	45,4	52,2	52,2	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	297,5	106,7	181,4	181,4	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	956,9	341,1	569,3	569,3	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	612,4	460,4	57,5	57,5	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	940,9	273,8	462,1	462,1	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	647,7	321,6	269,0	269,0	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	972,1	273,3	680,0	680,0	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	1363,9	610,4	539,7	539,7	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1126,9	761,2	127,0	127,0	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	916,9	653,0	182,8	182,8	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1015,7	509,4	404,9	404,9	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	4876,4	2219,5	1817,0	1817,0	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	767,5	474,5	202,5	202,5	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	255,8	154,7	69,6	69,6	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	103,4	78,4	15,0	15,0	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	204,3	110,6	72,7	72,7	repair and installation of machinery and equipment

a Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. b Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 50 osób i więcej. c Na środki trwałe (grupy 0—8 KŚT), oprogramowanie, ochronę własności intelektualnej i zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych.

U w a g a. Nakłady na działalność innowacyjną poniosło: w 2010 r. — 29,6%, w 2015 r. — 30,0%, w 2018 r. — 31,1%, a w 2019 r. — 30,7% ogółu badanych przedsiębiorstw przemysłowych.

a Intramural and extramural expenditures. b Data concern entities employing 50 persons or more. c On tangible fixed assets (groups 0—8 according to Classification of Fixed Assets), software, intellectual property rights and acquisition of external knowledge.

N o t e. Entities with expenditures on innovation activity in industry accounted for: in 2010 — 29.6%, in 2015 — 30.0%, in 2018 — 31.1% and in 2019 — 30.7% of all surveyed industrial enterprises.

TABL. 17 (342). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSLE^aSHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	produkty — w % — wprowadzone na rynek w latach products — in % — introduced into the market during			
	2013— —2015	2016— —2018	2017— —2019	
OGÓŁEM	10,4	9,9	10,4	TOTAL
Górnictwo i wydobywanie	0,8	0,3	1,3	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	0,1	0,2	2,0	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	12,9	11,8	12,5	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	3,7	5,5	4,2	Manufacture of food products
Produkcja napojów	6,6	6,4	7,6	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	14,8	7,5	7,9	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	10,8	10,3	16,7	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4,8	5,1	5,4	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	5,1	25,9	3,5	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	10,0	10,4	9,0	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	17,8	14,9	15,7	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	12,6	8,4	7,5	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	10,2	14,6	16,4	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	9,8	7,7	8,2	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	7,6	9,8	10,1	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	6,9	6,6	6,9	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10,5	5,3	5,1	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	5,7	4,0	5,4	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	6,8	7,7	8,8	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	14,8	22,0	24,5	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	22,2	27,4	28,7	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	16,3	14,9	16,9	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	32,5	20,3	22,3	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	30,3	22,4	24,0	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	7,9	6,8	6,5	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	12,2	4,5	5,1	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	12,6	15,5	8,8	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	0,5	0,5	0,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	1,5	2,0	3,0	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:				of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1,6	1,4	7,7	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2,0	3,1	2,5	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 50 osób i więcej; do obliczenia udziału przyjęto za podstawę (mianownik) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern entities employing 50 persons or more; for calculating the share, the net revenues from sales of products, goods and materials were adopted as the base (denominator).

TABL. 18 (343). WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^aRESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Wynalazki:					
zgłoszone	3203	4679	4207	3887	Patent applications
udzielone patenty	1385	2404	2906	2947	Patents granted
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	850	994	943	855	Utility model applications
udzielone prawa ochronne	449	562	769	603	Rights of protection granted

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 19 (344). WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a WEDŁUG PODMIOTÓW ZGŁASZAJĄCYCHRESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS^a BY FILING ENTITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				wzory użytkowe zgłoszone utility model applications				

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM | 3203 | 4679 | 4207 | 3887 | 850 | 994 | 943 | 855 | TOTAL

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk ^b	49,2	43,1	42,7	44,1	11,5	11,6	12,2	15,8	15,8	Scientific units of the Polish Academy of Sciences ^b
Podmioty gospodarcze	22,2	45,0	42,3	42,6	70,7	67,7	71,2	70,1	70,1	Economic entities
Osoby fizyczne	28,6	11,9	15,0	13,3	17,8	20,7	16,6	14,1	14,1	Natural persons

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP. b Łącznie z instytutami badawczymi i uczelniami.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland. b Including research institutes and higher education institutions.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 20 (345). WYNALAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
OGÓŁEM	227	139	115	112	1619	168	74	95	TOTAL
zgłoszone w trybie krajowym ^a	184	99	64	69	314	77	40	54	under national procedure ^a
zgłoszone w trybie międzynarodowym (PCT) ^b	43	40	51	43	1305	91	34	41	under the PCT procedure ^b
w tym:									of which:
Austria	6	11	1	2	41	2	3	3	Austria
Belgia	4	—	3	—	30	5	—	1	Belgium
Chiny	1	3	1	5	2	1	8	2	China
Czechy	4	2	5	9	7	1	1	2	Czechia
Dania	4	—	1	1	50	5	1	3	Denmark

a, b Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: a — bezpośrednio, b — w ramach Układu o Współpracy Patentowej (faza krajowa).

a, b Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: a — directly, b — under the Patent Cooperation Treaty (national phase).

TABL. 20 (345). WYNAŁAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY (dok.)

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
Finlandia	2	2	2	—	34	1	4	2	Finland
Francja	11	2	4	3	141	7	2	4	France
Hiszpania	1	3	2	3	10	3	1	1	Spain
Holandia	1	1	1	—	63	4	1	1	Netherlands
Japonia	15	3	6	7	74	15	7	10	Japan
Kanada	2	2	2	—	15	1	1	1	Canada
Niemcy	69	29	19	13	486	39	9	18	Germany
Stany Zjednoczone	62	39	37	29	251	49	15	25	United States
Szwajcaria	12	14	3	2	117	7	1	4	Switzerland
Szwecja	9	4	—	1	58	5	—	1	Sweden
Wielka Brytania	5	6	3	7	66	5	2	2	United Kingdom
Włochy	5	7	5	5	84	6	2	8	Italy

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 21 (346). WYNAŁAZKI ZGŁOSZONE I UDZIELONE PATENTY WEDŁUG DZIAŁÓW TECHNIKI¹PATENT APPLICATIONS AND PATENTS GRANTED BY FIELD OF TECHNOLOGY¹

WYSZCZEGÓLNIENIE a — krajowe ² zagraniczne zgłoszone w Polsce: b — w trybie krajowym ² c — w trybie PCT ³	2010	2015	2018	2019 ⁴	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION a — resident ² non-resident filed in Poland: b — under national procedure ² c — under the PCT procedure ³
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
OGÓŁEM	3203	4679	4205	3887	1385	2404	2906	2947	TOTAL
a	184	99	66	69	314	77	40	54	
b	43	40	51	43	1305	91	34	41	
c	443	753	694	491	130	355	466	465	Human necessities
Podstawowe potrzeby ludzkie	70	19	13	7	33	20	4	9	
a	6	4	6	4	338	30	6	4	
b	443	753	694	491	130	355	466	465	Human necessities
c	70	19	13	7	33	20	4	9	
Różne procesy przemysłowe; transport	6	4	6	4	338	30	6	4	
a	572	876	878	668	251	538	585	713	Performing operations; transport-
b	15	19	16	17	88	10	9	17	ing
c	7	14	12	15	216	6	9	11	
Chemia; metalurgia	777	1012	815	690	300	529	755	738	Chemistry; metallurgy
a	66	14	2	4	49	19	6	5	
b	9	8	7	5	476	35	5	11	
c	66	14	2	4	49	19	6	5	
Włókiennictwo; papiernictwo ...	43	33	53	16	6	30	40	31	Textiles; paper
a	—	2	—	1	7	1	2	—	
b	—	—	—	1	25	1	—	1	
c	—	—	—	1	25	1	—	1	
Budownictwo; górnictwo	309	389	351	254	137	209	261	257	Fixed constructions
a	6	11	10	9	81	15	4	10	
b	11	11	12	6	72	6	4	3	
c	11	11	12	6	72	6	4	3	
Budowa maszyn; oświetlenie; ogrzewanie; uzbrojenie; technika minerska	401	523	467	322	241	293	351	333	Mechanical engineering; lighting; heating; weapons; blasting
a	11	16	12	8	24	9	8	7	
b	3	1	4	6	96	6	1	4	
c	3	1	4	6	96	6	1	4	
Fizyka	371	531	380	261	168	276	265	245	Physics
a	5	4	9	1	12	—	3	2	
b	4	2	5	1	31	4	1	4	
c	4	2	5	1	31	4	1	4	
Elektrotechnika	234	309	253	150	152	174	183	165	Electricity
a	9	7	1	4	20	3	4	4	
b	3	—	1	3	51	3	8	3	
c	3	—	1	3	51	3	8	3	
Niesklasyfikowane	52	253	314	1035	—	—	—	—	Not classified
a	2	7	3	18	—	—	—	—	
b	3	—	4	2	—	—	—	—	
c	3	—	4	2	—	—	—	—	

1 Na podstawie Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej (IPC); niektóre dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. 2, 3 Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: 2 — bezpośrednio, 3 — w ramach Układu o Współpracy Patentowej — PCT (faza krajowa). 4 Dane wstępne.

Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

1 According to the International Patent Classification (IPC); some data are changed as compared to the data published in the previous edition of the Yearbook. 2, 3 Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: 2 — directly, 3 — under the Patent Cooperation Treaty — PCT (national phase). 4 Preliminary data.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 22 (347). **PATENTY EUROPEJSKIE^a UPRAWOMOCNIONE W POLSCE**EUROPEAN PATENTS^a VALIDATED IN POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4516	7883	11636	13020	TOTAL
Patenty na wynalazki krajowe	24	71	85	119	Patents granted for resident inventions
Patenty na wynalazki zagraniczne	4492	7812	11551	12901	Patents granted for non-resident inventions
w tym:					of which:
Austria	116	230	337	316	Austria
Belgia	156	174	260	300	Belgium
Dania	110	145	237	263	Denmark
Finlandia	63	128	261	287	Finland
Francja	413	727	879	1071	France
Hiszpania	63	119	174	192	Spain
Holandia	188	307	475	591	Netherlands
Japonia	100	246	468	534	Japan
Niemcy	1401	2168	3007	3105	Germany
Stany Zjednoczone	559	1302	1964	2185	United States
Szwajcaria	374	553	724	745	Switzerland
Szwecja	124	216	405	433	Sweden
Wielka Brytania	189	265	402	459	United Kingdom
Włochy	304	499	591	666	Italy

a Dane dotyczą patentów udzielonych przez Europejski Urząd Patentowy (EPO).
 Źródło: dane Urzędu Patentowego RP.

a Data concern patents granted by the European Patent Office (EPO).
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 23 (348). OSOBY W WIEKU 16—74 LATA KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU^a
PERSONS AGED 16—74 USING THE INTERNET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2015			2019		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu osób w wieku 16—74 lata			in % of total persons aged 16—74					
OGÓŁEM^b TOTAL^b	58,8	65,1	48,1	68,0	72,9	60,0	80,4	84,8	73,9
WEDŁUG MIEJSCA KORZYSTANIA BY PLACE OF USE									
W miejscu zamieszkania	53,7	60,1	42,8	66,3	70,9	58,7	79,2	83,4	72,9
At home									
W mieszkaniu innych osób	11,4	12,8	9,0	11,1	13,3	7,5	31,0	33,7	26,9
At another person's home									
W pracy	18,6	23,8	9,9	22,7	28,8	12,6	35,6	41,9	26,1
At work									
W szkole lub na uczelni	9,3	9,5	9,1	8,3	8,0	8,7	8,1	7,4	9,1
At school or university									
W innym miejscu ^c	5,5	6,7	3,5	7,7	10,3	3,6	48,1	52,3	41,7
At other place ^c									
WEDŁUG CELU KORZYSTANIA NA UŻYTEK PRYWATNY BY PURPOSE OF PRIVATE USE									
Korzystanie z poczty elektronicznej	47,8	55,0	35,5	54,0	60,8	42,8	64,8	70,4	56,4
Sending/receiving e-mails									
Telefonowanie przez Internet, odbywanie wideokonferencji	20,0	23,0	15,0	27,6	31,6	21,1	48,6	51,8	43,6
Telephoning or video calls over the Internet									
Wyszukiwanie informacji o towarach lub usługach	39,2	44,1	31,0	42,2	45,7	36,6	62,2	66,1	56,4
Finding information about goods or services									
Zakup towarów i usług ^d	20,2	24,0	13,6	24,1	28,4	17,0	41,4	46,2	34,1
Purchase of goods or services ^d									
Korzystanie z serwisów turystycznych	17,4	21,3	10,7	17,1	21,9	9,3	14,4	18,7	7,9
Using services related to travel and accommodation									
Wyszukiwanie informacji związanych ze zdrowiem	25,3	29,0	19,1	28,3	33,1	20,5	47,4	53,0	39,0
Seeking health-related information									
Publikowanie w Internecie stworzonych przez siebie tekstów, zdjęć, filmów itp.	11,3	12,4	9,3	12,5	14,0	10,0	21,1	23,0	18,2
Uploading self-created content to any website to be shared									
Korzystanie z serwisów społecznościowych Using social networking sites	28,0	30,4	24,0	41,4	43,6	37,8	53,0	56,1	48,4
Korzystanie z usług: Using services of:									
bankowych	25,3	32,0	13,9	31,2	38,2	19,7	47,3	55,5	34,8
Internet banking									
administracji publicznej ^e	28,1	33,9	18,0	26,6	32,3	17,1	40,4	46,6	31,1
public administration ^e									

a Dotyczy osób, które korzystały z Internetu w I kwartale roku badanego oraz w przypadku pozycji „Korzystanie z usług administracji publicznej” również od II do IV kwartału roku poprzedzającego rok badany. b W podziale według miejsca i celu korzystania na użytek prywatny jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli korzystała z Internetu w więcej niż jednym miejscu i w więcej niż jednym celu. c W bibliotece publicznej, hotelu, na lotnisku lub w innych miejscach publicznych. d Poprzez złożenie zamówienia na stronie internetowej sprzedawcy lub w portalu aukcyjnym. e W celu pozyskiwania informacji, pobierania lub wysyłania wypełnionych formularzy.

a Concerns persons using the Internet in the 1st quarter of the surveyed year and also from the 2nd to the 4th quarter of the year preceding a surveyed year for the item "Using services of public administration". b In the breakdown by place and purpose of private use, one person may be indicated more than once if he or she used the Internet in more than one place and for more than one purpose. c In a public library, hotel, airport or in other public places. d By placing an order on a seller's website or an auction website. e For the purpose of obtaining information, downloading or submitting completed forms.

TABL. 24 (349). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery ^b Computers ^b	Dostęp do Internetu Internet access			Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe ^c Social media ^c	
		ogółem grand total	w tym szerokopasmowy of which broadband				
			razem total	w tym mobilny of which mobile broadband			
w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity							
OGÓŁEM TOTAL	2010	97,1	95,8	69,0	20,8	65,5	.
	2015	94,0	92,7	91,9	61,5	65,4	22,2
	2018	96,2	95,6	95,0	67,6	66,8	30,3
	2019	96,8	96,3	96,3	75,7	70,2	36,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2010	96,6	94,8	65,9	17,7	69,1	.
	2015	93,4	92,1	91,3	60,7	69,7	18,5
	2018	96,5	95,9	95,3	66,3	73,6	26,6
	2019	96,8	96,3	96,3	75,0	76,4	34,8
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2010	100,0	100,0	83,8	37,5	76,8	.
	2015	97,6	97,6	97,6	74,4	82,4	12,3
	2018	100,0	100,0	100,0	87,1	88,3	18,0
	2019	100,0	100,0	100,0	79,0	89,0	22,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2010	99,3	99,3	79,4	18,5	71,5	.
	2015	97,2	96,5	96,5	63,0	82,7	12,0
	2018	99,2	98,9	98,6	81,3	84,4	24,4
	2019	98,5	98,5	98,5	80,2	89,6	32,5
Budownictwo Construction	2010	97,1	96,3	63,9	18,6	59,3	.
	2015	92,6	91,6	91,0	62,8	57,4	9,8
	2018	92,7	92,1	91,7	66,1	55,9	15,8
	2019	94,7	94,2	94,2	77,0	62,5	20,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2010	97,8	96,1	70,3	21,5	59,5	.
	2015	94,6	92,6	91,8	59,2	59,3	24,8
	2018	97,1	96,4	95,6	65,5	61,5	34,7
	2019	97,5	96,9	96,9	73,0	64,9	41,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; w 2010 r. stan w styczniu. b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej oraz komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzia wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more; in 2010 as of January. b Desktop and portable computers, e.g. laptops (notebooks); since 2015 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board and computers used for the control and regulation of technological processes. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

TABL. 24 (349). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE (dok.)ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery ^b Computers ^b	Dostęp do Internetu Internet access			Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe ^c Social media ^c	
		ogółem grand total	w tym szerokopasmowy of which broadband				
			razem total	w tym mobilny of which mobile broadband			
w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity							
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2010	97,7	97,3	69,5	20,9	62,1	.
	2015	95,2	94,3	93,2	62,3	56,0	15,9
	2018	97,3	96,8	95,9	69,3	51,7	21,0
	2019	97,6	97,2	97,2	78,8	58,0	28,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2010	92,4	90,5	59,0	13,5	65,4	.
	2015	90,2	88,3	88,0	53,3	76,0	51,5
	2018	91,8	91,1	90,5	56,9	74,5	59,1
	2019	95,3	94,6	94,6	68,2	76,5	66,7
Informacja i komunikacja Information and communication	2010	99,2	99,0	92,9	51,3	91,3	.
	2015	98,4	98,2	98,2	87,3	89,2	61,3
	2018	99,8	99,8	99,3	92,3	91,4	74,1
	2019	99,8	99,8	99,8	92,7	90,8	72,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010	99,5	99,5	80,9	17,2	67,0	.
	2015	97,5	96,6	95,3	52,1	72,9	19,3
	2018	98,3	98,3	98,3	65,1	80,2	24,0
	2019	97,8	97,8	97,8	67,1	81,7	26,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej) Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)	2010	98,2	98,2	82,2	33,2	80,6	.
	2015	98,1	97,7	96,8	70,5	78,2	28,0
	2018	98,6	97,9	97,5	75,7	76,1	38,9
	2019	98,5	98,2	98,2	82,3	80,2	45,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010	95,0	93,2	69,5	23,7	66,4	.
	2015	88,5	87,1	85,8	62,2	61,9	26,2
	2018	93,2	92,0	92,0	69,6	65,2	33,5
	2019	92,4	91,1	91,1	76,5	62,0	35,6
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego Other service activities — repair of computers and communication equipment	2010	92,6	92,6	83,3	40,7	81,5	.
	2015	100,0	100,0	100,0	88,9	90,3	40,3
	2018	97,2	97,2	97,2	84,5	91,5	54,9
	2019	100,0	100,0	100,0	95,8	93,1	51,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; w 2010 r. stan w styczniu. b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej oraz komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzia wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more; in 2010 as of January. b Desktop and portable computers, e.g. laptops (notebooks); since 2015 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board and computers used for the control and regulation of technological processes. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

TABLE 25 (350). **PRZEDSIĘBIORSTWA Z DOSTĘPEM DO INTERNETU O PRĘDKOŚCI PRZYNAJMNIEJ 100 Mbit/s^a**
ENTERPRISES WITH THE INTERNET ACCESS OF SPEED 100 Mbit/s OR MORE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				
OGÓŁEM	4,4	7,9	20,8	23,5	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	3,3	5,5	16,1	18,9	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4,1	11,6	26,7	31,1	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3,6	5,2	17,2	21,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4,0	6,7	16,4	17,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4,4	7,6	21,5	22,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	6,3	8,1	21,4	24,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,1	5,9	18,9	21,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	13,4	33,3	53,6	61,9	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5,3	10,1	23,5	27,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	5,8	13,4	34,1	40,6	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5,5	11,5	24,8	27,6	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	0,0	20,8	38,0	63,9	Other service activities — repair of computers and communication equipment

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; od 2015 r. dane dotyczą prędkości stałego łącza internetowego (bez uwzględnienia internetu mobilnego).

^a Data concern economic entities employing 10 persons or more; since 2015 the data refer to the speed of fixed internet connection (without taking into account the mobile internet).

TABLE 26 (351). **PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ W RAMACH HANDLU ELEKTRONICZNEGO^a**
ENTERPRISES CONDUCTING SALES WITHIN THE FRAMES OF E-COMMERCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				
OGÓŁEM	10,0	12,4	15,7	16,5	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	11,6	13,3	17,6	16,7	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2,9	1,0	5,7	4,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	0,9	4,0	5,6	4,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2,6	2,0	3,4	3,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	13,4	18,9	23,2	27,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9,1	7,1	11,4	8,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11,4	21,9	28,1	38,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	24,2	21,8	27,2	25,9	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,3	2,9	6,2	4,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	5,5	4,5	6,9	6,1	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5,5	8,1	7,6	9,7	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	26,4	35,8	28,3	25,7	Other service activities — repair of computers and communication equipment

^a Tj. przedsiębiorstwa przyjmujące zamówienia elektroniczne w ramach tzw. e-handlu; dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

^a That is, enterprises receiving e-commerce electronic orders; data concern entities employing 10 persons or more.

Uwagi ogólne

1. Wskaźniki cen produkcji globalnej, zużycia pośredniego, produktu krajowego brutto oraz popytu krajowego (spożycia i akumulacji brutto) przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen w gospodarce narodowej. Wskaźniki te uzyskano ze zbiorczych rachunków gospodarki narodowej, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)”.

2. Do obliczeń wskaźników cen nakładów inwestycyjnych wykorzystano wskaźniki cen nakładów na poszczególne rodzaje środków trwałych oraz pozostałych nakładów. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące rodzajów nakładów podano w uwagach ogólnych działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 1 na str. 662. Wskaźniki cen obliczono na podstawie struktury wartości nakładów inwestycyjnych (po wyeliminowaniu odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym (importu i eksportu) określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych. Obserwacja zmian cen wybranych towarów prowadzona jest przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu struktury wartości obrotów handlu zagranicznego z roku badanego.

Wskaźnik terms of trade jest to stosunek zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

4. Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie obliczono przyjmując jako system wag strukturę sprzedaży produktów rolnych oraz zakupu towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjne. Jako systemy wag przyjęto w zakresie towarów i usług przeznaczonych na cele:

- 1) konsumpcyjne — strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych rolników, uzyskaną z badania budżetów gospodarstw domowych;
- 2) bieżącej produkcji rolniczej — strukturę zakupów dokonanych przez gospodarstwa indywidualne;
- 3) inwestycyjne — strukturę wydatków pieniężnych ustaloną na podstawie danych o akumulacji, wynikającą z rachunków narodowych.

General notes

1. Price changes in the national economy are synthetically expressed by **price indices of output, intermediate consumption, gross domestic product and domestic demand** (final consumption expenditure and gross capital formation). These indices are obtained from aggregated national accounts which are compiled according to principles of the system of national accounts, of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)".

2. Investment outlays price indices are compiled with the use of price indices of outlays for particular types of fixed assets and other outlays. For detailed explanations on types of investment outlays see general notes to the chapter "Investments. Fixed assets", item 1 on page 662. The structure of investment outlays value (excluding interest on investment credits and loans) in the year preceding surveyed year is used for calculation of the price indices.

3. Transaction price indices of foreign trade (imports and exports) define changes in foreign currency prices and changes in exchange rates of foreign currencies expressed in PLN. Observation of changes in prices of selected commodities is conducted with the use of data concerning foreign trade turnover (imports — cif, exports — fob). Price indices are calculated applying the structure of turnover value in the surveyed year.

Terms of trade index presents the relation of price changes of exported commodities to price changes of imported commodities.

4. Price indices of sold agricultural products and price indices of goods and services purchased by private farms have been calculated using the structure of the sold agricultural products as well as the structure of purchased goods and services from the year preceding the surveyed year as a weight system.

Price indices of sold agricultural products reflect changes in average weighted procurement prices and marketplace prices received by farmers.

Price indices of purchased goods and services illustrate changes in retail prices of goods and services purchased for consumer, current agricultural production or investment purposes. The following weight systems have been applied for goods and services intended for:

- 1) consumption — the structure of expenditure (excluding own consumption) of households of farmers resulting from household budgets survey;
- 2) current agricultural production — the structure of purchases which were carried out by private farms;
- 3) investment — the structure of monetary expenditure based on data from national accounts concerning gross capital formation.

Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) jest to stosunek wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych do wskaźnika cen towarów i usług zakupionych.

5. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług — VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

6. **Relacje cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych** informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać, aby zakupić dany środek produkcji. Relacje cen obliczono przy przyjęciu przeciętnych cen rocznych.

7. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

8. Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest kwartalne badanie przeprowadzone w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych (metoda CATI).

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Przeliczenia cen gruntów na żyto i żywiec rzeżny wieprzowy dokonano przy przyjęciu przeciętnych rocznych cen targowiskowych tych produktów.

9. Wskaźniki cen, o których mowa w pkt. 1)—3) charakteryzują zmiany cen bazowych, przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów i podatek akcyzowy. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

Do obliczeń przyjęto następujące założenia metodyczne:

1) **wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów wyrobów i usług (ok. 30,0 tys. w 2019 r.), uzyskiwanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 3,2 tys. w 2019 r.), zaliczone według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto dane dotyczące cen oraz wartości sprzedaży reprezentantów. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu sta-

Index of price relations („price gap”) constitutes the ratio of price index of sold agricultural products to price index of purchased goods and services.

5. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

6. **Relations between retail prices of means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products** inform about a quantity of agricultural product that should be sold to buy the given mean of production. Relations have been calculated with the use of average annual prices.

7. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from monthly price quotations of agricultural products conducted by a network of interviewers on about 440 selected marketplaces.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

8. The source of information on **prices of arable land in private turnover** is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey (CATI method).

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average quarterly prices.

Recalculation of arable land prices into rye and pigs for slaughter have been made using their average annual prices on marketplaces.

9. Price indices mentioned in points 1)—3) characterise changes in basic prices, in the case of construction and assembly production subsidies on products and the excise tax do not occur. Definition of **basic price** is given in general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

Calculations are based on the following methodological assumptions:

1) **price indices of sold production of industry** are calculated on the basis of a monthly survey of prices of products and services representatives (about 30.0 thousand in 2019) received by specifically selected economic entities (about 3.2 thousand in 2019), included in "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" sections of NACE Rev. 2, employing more than 9 persons. Observation covers data on prices of representative items and value of their sale. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

The weight system for calculation of the aggregated price indices of sold production of

nowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen.

- 2) **wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów robót (ok. 3,5 tys. w 2019 r.) realizowanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 400 w 2019 r.) zaliczone według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto ceny skalkulowane na podstawie aktualnej bazy kosztowo-cenowej badanych jednostek według powszechnie stosowanych zasad kalkulacji cen produkcji budowlano-montażowej. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej stanowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen.

- 3) **wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji** opracowano na podstawie kwartalnego badania cen reprezentantów usług (ok. 1,6 tys. w 2019 r.) świadczonych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 400 w 2019 r.), w których liczba pracujących przekracza 9 osób, prowadzące przeważającą lub drugorzędną działalność w zakresie transportu lądowego oraz transportu rurociągowego, transportu wodnego, transportu lotniczego, magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport, działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji. Obserwacją objęto ceny producentów wybranych usług świadczonych na terenie kraju oraz poza granicami kraju przedsiębiorstwom lub osobom reprezentującym przedsiębiorstwo, instytucjom publicznym, a także konsumentom indywidualnym. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen opracowywany jest na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych w roku bazowym i zmieniany jest raz na pięć lat.

Począwszy od danych za styczeń 2015 r. wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji są obliczane przy wykorzystaniu systemu wagowego przygotowanego oparciu o obroty w roku 2015.

10. Wskaźniki cen lokali mieszkalnych są opracowywane z częstotliwością kwartalną i odzwierciedlają zmiany cen zachodzące na rynku lokali mieszkalnych. Obserwacją objęto ceny mieszkań

industry is based on the sales structure carried out in 2015 by economic entities employing more than 9 persons. This system regards the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year, to which the price indices refer.

- 2) **price indices of construction and assembly production** are calculated on the basis of a monthly survey of prices of works representatives (about 3.5 thousand in 2019) realized by specifically selected economic entities (about 400 in 2019) included in the "Construction" section of NACE Rev. 2 employing more than 9 persons. Observation covers prices calculated on a current cost-price basis in surveyed units according to generally applied rules of price calculation of construction and assembly production. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

The weight system for calculation of the aggregated price indices of construction and assembly production is based on the sales structure carried out in 2015 by economic entities employing more than 9 persons. This system regards the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year, to which the price indices refer.

- 3) **price indices of transport, storage and telecommunications** are calculated on the basis of a quarterly survey of prices of services representatives (about 1.6 thousand in 2019) rendered by purposively selected economic entities (about 400 in 2019), employing more than 9 persons, with primary and secondary activity in the field of land transport and transport via pipelines, water transport, air transport, warehousing and support activities for transportation, postal and courier activities and telecommunications. The observation covers producers prices of selected services rendered in the country and outside the country to enterprises or persons representing the enterprise, public institutions as well as individual consumers. Price indices at the economic entity level are calculated as geometric means of price indices for representative items.

The weighting system for calculation of the aggregated price indices is based on the turnover generated in the base year and it is changed once every five years.

Starting from the data for January 2015, price indices for transport, storage and telecommunication services are calculated using a weighting system based on turnover in 2015.

10. Price indices of residential premises are compiled quarterly and reflect changes in prices on residential premises market. They are based on data concerning dwellings in blocks of flats purchased by households. They are compiled

w budynkach wielomieszkaniowych nabywanych przez gospodarstwa domowe. Wskaźniki obliczane są przy zastosowaniu metody stratyfikacji, która polega na pogrupowaniu transakcji w możliwie homogeniczne warstwy. Przy wyznaczaniu warstw wykorzystuje się kryteria rodzaju rynku (pierwotny/wtórny), lokalizacji i wielkości lokalu mieszkalnego. Dla każdej z wyodrębnionych warstw oblicza się elementarny wskaźnik cen jako iloraz średniej ceny okresu bieżącego (danego kwartału) do średniej ceny okresu odniesienia (IV kwartał roku poprzedniego).

Wskaźniki dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy zastosowaniu systemu wag opracowanego na podstawie wartości lokali mieszkalnych sprzedanych w roku poprzedzającym rok badany. Źródłem informacji o cenach sprzedanych lokali mieszkalnych są rejestry cen i wartości nieruchomości prowadzone przez starostwa powiatowe i prezydentów miast na prawach powiatu przy wykorzystaniu informacji pochodzących z aktów notarialnych. Na rynku pierwotnym ma miejsce obrót nieruchomościami nowo wybudowanymi, sprzedawanymi przez deweloperów lub spółdzielnie mieszkaniowe, natomiast na rynku wtórnym — obrót nieruchomościami używanymi, sprzedawanymi przez poprzedniego właściciela, którym może być osoba fizyczna lub prawna.

11. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne” (w tym towary nieżywnościowe) i „usługi konsumpcyjne”.

12. Informacje o cenach detalicznych towarów i usług pochodzą z następujących źródeł:

- 1) notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen;
- 2) cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części;
- 3) notowania cen towarów i usług zakupowanych przez Internet.

Przeciętne ceny w grudniu obliczono jako średnie arytmetyczne z notowań na terenie całego kraju.

using stratification method that consists in dividing transactions into possibly homogeneous groups. Stratification is based on market segment (new/existing premises), premises location and size. An elementary level index is computed for each strata as a quotient of the average price in the current period (given quarter) and the average price in the base period (4th quarter of the previous year).

Indices for higher aggregation levels are calculated using a weight system based on the value of premises sold in the previous year. The data source of information on prices of sold residential premises are registers of real estate prices and values, kept by powiat starost offices and presidents of cities with powiat status, and using the data derived from notarial deeds. On the new premises market newly built properties are sold by developers or housing cooperatives, in turn, on the existing premises market — used properties are sold by previous users (natural or legal persons).

11. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services (about 1400—1800 in various years).

Price indices of consumer goods and services were calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" (of which non-foodstuffs) and "consumer services" are distinguished.

12. The sources of information on retail prices of goods and services are the following:

- 1) quotations conducted by price interviewers in selected sales outlets, in selected price survey regions;
- 2) price lists, decrees and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part;
- 3) collected prices of goods and services purchased online.

Average prices in December were computed as the arithmetic means of quotations throughout the country.

TABL. 1 (352). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, POPYTU KRAJOWEGO I NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH**

PRICE INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, DOMESTIC DEMAND AND INVESTMENT OUTLAYS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^a				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna ^b Output ^b	100,1	99,9	99,2	99,8	102,2	101,8	102,4	151,0	131,9	114,5	106,3
Zużycie pośrednie ^b Intermediate consumption ^b	99,9	99,6	97,7	99,8	102,9	102,5	101,3	152,3	131,4	114,4	106,7
Produkt krajowy brutto ^b Gross domestic product ^b	100,3	100,5	101,1	100,4	101,9	101,1	103,2	151,7	133,1	115,0	106,7
Popyt krajowy ^b Domestic demand ^b	99,8	99,6	99,7	100,1	101,8	101,7	102,4	145,7	129,3	112,5	106,1
spożycie final consumption expenditure	100,4	99,9	99,5	99,8	102,2	102,0	102,4	153,6	134,0	115,3	106,5
w tym spożycie w gospodarstwach domowych of which households' final consumption expenditure	100,4	99,9	98,9	99,5	102,0	101,6	102,1	147,4	128,5	113,3	105,3
akumulacja brutto gross capital formation	97,6	98,8	100,2	101,0	100,3	100,6	102,5	119,2	113,0	103,4	104,4
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	97,8	99,0	100,4	101,0	100,1	101,3	102,2	121,2	112,6	104,7	104,7
Nakłady inwestycyjne Investment outlays	98,8	98,9	101,0	101,1	99,4	101,6	102,9	119,6	113,1	105,7	105,1
w tym budynki i budowle of which buildings and structures	98,8	99,1	99,6	99,8	100,6	102,6	103,4	134,7	122,5	105,5	106,5

a Dane nieostateczne. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 444.

a Preliminary data. b See general notes, item 1 on page 444.

TABL. 2 (353). **WSKAŹNIKI CEN TRANSAKCYJNYCH W HANDLU ZAGRANICZNYM**

TRANSACTION PRICE INDICES OF FOREIGN TRADE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Import Imports	98,3	97,3	99,9	99,7	101,3	103,0	101,8	139,9	134,2	116,9	105,9
Eksport Exports	100,8	100,3	100,6	100,3	101,5	101,6	103,1	159,6	143,4	121,6	106,6
Terms of trade	102,5	103,1	100,7	100,6	100,2	98,6	101,3	114,1	106,9	104,0	100,7

TABL. 3 (354). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI ROLNICZEJ^a**PRICE INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE (grupowanie metodą rodzaju działalności) SPECIFICATION (grouping by the kind- of-activity method)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna Gross output	100,9	92,9	97,4	97,9	108,5	96,0	110,5	163,9	153,4	124,0	112,7
Roślinna Crop	99,1	89,6	103,1	96,2	106,3	93,8	116,9	178,0	169,2	121,0	112,2
Zwierzęca Animal	102,9	96,5	92,4	99,6	110,7	98,1	105,2	157,0	143,8	129,4	113,8
Produkcja towarowa Market output	101,9	93,9	97,4	97,6	108,0	97,8	109,6	177,6	153,5	126,7	113,0
w tym skup of which procurement	99,5	92,4	96,3	98,4	108,7	96,0	106,2	144,8	137,1	122,4	109,1
Roślinna Crop	100,6	90,5	104,8	94,8	104,8	96,8	116,8	213,9	173,0	124,0	112,4
Zwierzęca Animal	103,2	96,5	92,8	99,6	110,2	98,5	105,4	160,0	145,1	130,8	114,0

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo”, ust. 6 na str. 463; dane od 2005 r., z wyjątkiem skupu, uwzględniają naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw.

a See general notes to the chapter "Agriculture, hunting and forestry. Fishing", item 6 on page 463; data since 2005, with the exception of procurement, include supplementary area payments calculated for a particular year.

TABL. 4 (355). WSKAŹNIKI CEN PRODUKTÓW ROLNYCH SPRZEDAWANYCH ORAZ CEN TOWARÓW I USŁUG ZAKUPYWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W ROLNICTWIE

PRICE INDICES OF SOLD AGRICULTURAL PRODUCTS AND GOODS AND SERVICES PURCHASED BY PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkty rolne sprzedawane Sold agricultural products	100,3	93,5	96,7	97,9	112,0	97,2	115,7	188,5	180,5	138,5	123,2
roślinne crop	95,0	88,0	104,3	94,3	103,7	96,2	132,5	183,8	205,0	131,7	124,7
zwierzęce animal	104,1	97,4	92,0	100,3	117,5	97,8	105,7	185,7	166,2	143,1	121,9
Towary i usługi zakupowane Purchased goods and services	101,2	98,6	97,8	98,8	101,9	102,9	103,2	183,7	149,7	121,3	106,9
na cele: for:											
konsumpcyjne consumption	100,9	100,0	99,1	99,4	102,0	101,6	102,3	146,5	129,2	114,6	105,4
bieżącej produkcji rolniczej current agricultural production	101,2	98,3	97,3	98,5	101,8	103,3	103,3	190,0	154,0	123,1	107,0
inwestycyjne investment	101,8	101,2	100,7	101,0	101,7	103,8	104,5	188,2	145,0	123,1	111,4
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”): Index of price relations (“price gap”):											
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupowanych sold agricultural products to purchased goods and services	99,1	94,8	98,8	99,0	110,0	94,4	112,1	102,5	120,5	113,9	115,2
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupowanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i in- westycyjne sold agricultural products to goods and services purchased for current agri- cultural production and investment purposes	99,1	95,1	99,1	99,1	110,0	94,1	111,7	99,0	117,2	112,3	114,6

TABL. 5 (356). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain — per dt:
pszenicy	59,84	66,83	72,62	72,26	wheat
żyta	42,12	51,42	59,67	60,38	rye
jęczmienia	48,98	61,04	67,96	67,37	barley
owsa i mieszanek zbożowych	34,30	48,35	58,24	61,65	oats and cereal mixed
pszenżyta	46,65	56,23	66,06	64,86	triticale
kukurydzy	58,98	56,58	61,93	59,81	maize
Ziemniaki — za 1 dt	36,53	39,92	42,58	58,33	Potatoes — per dt
w tym: jadalne (bez wczesnych)	50,86	51,15	58,01	84,54	of which: edible (excluding early kinds)
przemysłowe	16,28	23,37	26,45	30,16	industrial
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,31	11,95	10,53	10,67	Sugar beet — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt ...	127,76	150,51	155,32	155,81	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	622,58	793,64	956,84	1016,64	Raw tobacco — per dt
Chmiel surowy — za 1 dt	788,83	1453,33	1970,59	1891,62	Raw hop — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	4,56	6,02	6,58	6,33	cattle (excluding calves)
cielęta	8,82	9,65	10,31	10,31	calves
trzoda chlewna	3,89	4,30	4,48	5,39	pigs
drób	3,44	3,94	3,77	3,90	poultry
Mleko krowie — za 1 l	1,07	1,13	1,35	1,35	Cows' milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,19	0,23	0,22	0,23	Consumer hen eggs — per piece

TABL. 6 (357). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W dt PSZENICY IN dt OF WHEAT					
Pszonica (ziarno siewne) — dt	2,5	2,7	2,8	2,8	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	2,4	2,0	2,2	3,0	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	12,0	11,8	12,2	12,3	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	2,0	2,5	2,4	2,6	for cattle
dla tuczników	1,6	2,0	2,0	2,1	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	3,4	3,9	3,5	3,6	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	7,2	6,8	6,8	7,1	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	1,7	2,1	1,7	1,8	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	1,6	1,4	1,2	1,3	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	3,0	3,3	2,7	3,0	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	2,9	2,9	2,4	2,6	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	0,70	0,53	0,52	0,54	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	7,6	6,5	5,9	6,5	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy ^a	1298	2626	2527	2661	Farm tractor ^a
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	210	231	236	251	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	31,0	34,1	38,2	43,6	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	284	331	276	286	Tractor mounted grain seeder

**W kg ŻYWCA RZEŹNEGO WIEPRZOWEGO
IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER**

Pszonica (ziarno siewne) — dt	38,7	42,0	45,2	37,9	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	37,4	31,8	35,7	39,9	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	185	184	198	164	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	30,1	38,6	38,6	34,5	for cattle
dla tuczników	24,8	31,7	31,8	27,6	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	52,9	60,8	57,0	48,2	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	111	106	110	94,6	Diesel oil — hl

^a Dane za lata 2018 i 2019 nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen.

^a Data for 2018 and 2019 not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey.

TABLE 6 (357). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W kg ŻYWCA RZEŻNEGO WIEPRZOWEGO (dok.) IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER (cont.)					
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	26,0	33,3	27,7	24,7	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	24,6	21,8	19,0	16,9	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	46,6	50,9	44,3	40,0	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	44,6	45,0	38,2	34,4	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	10,8	8,2	8,5	7,2	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	116	100	96,2	86,8	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy ^a	19979	40807	40967	35668	Farm tractor ^a
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	3231	3587	3832	3368	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	477	529	619	585	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	4368	5149	4468	3829	Tractor mounted grain seeder
W I MLEKA KROWIEGO IN I OF COWS' MILK					
Pszonica (ziarno siewne) — dt	141	160	150	151	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	137	121	118	159	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	675	699	657	655	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	110	147	128	137	for cattle
dla tuczników	90,7	121	105	110	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	193	231	189	192	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	405	403	367	377	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	94,9	127	91,8	98,5	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	89,9	82,9	63,1	67,2	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
fosforan amonu 18% N i 46% P ₂ O ₅	170	194	147	159	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P ₂ O ₅
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	163	171	127	137	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	39,4	31,1	28,1	28,8	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	424	382	319	346	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy ^a	72889	155284	135948	142124	Farm tractor ^a
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	11786	13648	12716	13422	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	1739	2015	2055	2330	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	15937	19594	14827	15256	Tractor mounted grain seeder

^a Dane za lata 2018 i 2019 nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen.

^a Data for 2018 and 2019 not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey.

TABL. 7 (358). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł		in PLN		
Ziemiopłody — za 1 dt					Crops — per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	64,91	75,59	83,63	91,63	Cereal grain of: wheat
żyta	48,58	58,67	67,10	73,49	rye
jęczmienia	57,88	70,74	77,83	86,23	barley
owsa	49,22	59,92	67,82	76,09	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	98,51	82,04	96,95	189,17	Potatoes (excluding early edible kinds)
Siano łąkowe	41,00	38,03	43,78	47,45	Meadow hay
Słoma zbóż ozimych	28,62	27,62	35,50	38,44	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.					Livestock — per head
Krowa dojna	2495	3091	3054	3314	Dairy cow
Jałówka 1-rocznia	1573	1947	2219	2405	One-year heifer
Prosię na chów	130,20	154,03	182,01	200,33	Piglet
Koń roboczy	3675	4275	4042	4746	Farm horse
Żrebię 1-roczne	2167	3070	3320	3319	One-year colt
Produkty zwierzęce					Animal products
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt) ^a	4,79	6,52	7,05	6,82	cattle (excluding calves) ^a
cielęta	8,72	9,71	10,08	9,91	calves
trzoda chlewna	3,83	4,54	4,95	5,69	pigs
Jaja kurze — za 1 szt.	0,52	0,66	0,78	0,76	Hen eggs — per piece

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 8 (359). **PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH W OBROTCIE PRYWATNYM**
AVERAGE PRICES OF ARABLE LAND IN PRIVATE TURNOVER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019
		za 1 ha		per ha	
a — w zł	in PLN				
b — w dt żyta	in dt of rye				
c — w dt żywca rzeźnego wieprzowego	in dt of pigs for slaughter				
OGÓŁEM	a	18037	38579	44381	47233
TOTAL	b	371,3	657,6	661,4	642,7
	c	47,1	85,0	89,7	83,0
Grunty dobre ¹ (kl. I, II i IIIa)	a	21553	51982	55487	58256
Fertile land ¹ (class I, II and IIIa)	b	443,7	886,0	826,9	792,7
	c	56,3	114,5	112,1	102,4
Grunty średnie ² (kl. IIIb i IV)	a	18841	39149	45621	48703
Medium fertile land ² (class IIIb and IV)	b	387,8	667,3	679,9	662,7
	c	49,2	86,2	92,2	85,6
Grunty słabe ³ (kl. V i VI)	a	14800	26957	31663	34625
Barren land ³ (class V and VI)	b	304,7	459,5	471,9	471,2
	c	38,6	59,4	64,0	60,9

1—3 Określane również jako grunty: 1 — pszenno-buraczane, 2 — żytnio-ziemniaczane, 3 — piaszczyste.

1—3 Called also: 1 — wheat-beet land, 2 — rye-potato land, 3 — sandy soils.

TABLE 9 (360). WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005=100	2010=100	2015=100		
O G Ó Ł E M	102,9	102,1	101,2	126,0	112,4	106,3	T O T A L
Górnictwo i wydobywanie	119,5	102,9	102,4	209,2	118,8	124,1	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	131,5	104,8	102,3	206,1	131,3	140,7	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	102,4	102,2	100,8	116,0	111,2	105,6	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	103,7	100,1	101,9	124,2	117,7	106,8	Manufacture of food products
Produkcja napojów	100,6	101,8	100,1	117,2	105,6	101,3	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	102,1	100,8	103,0	171,3	125,2	109,5	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	98,8	101,3	101,0	99,2	106,8	102,1	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	100,6	102,5	101,4	97,5	101,1	104,2	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	101,5	103,4	104,0	131,5	130,2	111,6	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	100,6	102,1	99,7	114,6	112,6	102,2	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	100,6	105,0	99,4	127,0	121,5	107,7	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	99,9	100,4	99,9	96,6	103,4	104,2	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	116,9	117,4	102,7	195,8	132,9	131,5	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,2	102,6	99,6	137,2	117,3	103,9	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	100,4	100,0	102,3	135,0	127,3	104,3	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	100,1	100,5	99,4	116,7	111,2	101,6	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	100,7	103,3	104,3	107,5	105,3	108,5	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	110,4	106,2	98,3	149,7	126,5	114,4	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	101,2	101,5	100,6	104,2	102,5	102,6	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	101,3	98,7	98,5	65,9	92,0	97,5	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	100,3	100,1	101,1	85,1	94,7	101,6	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	98,8	100,2	100,1	98,2	106,1	99,3	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	99,3	100,4	101,4	104,3	109,4	104,7	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	99,4	98,3	103,0	115,3	113,3	103,2	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	99,2	100,5	100,8	102,9	101,9	99,9	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	100,0	98,7	99,8	103,6	102,5	99,5	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	100,4	98,8	99,4	100,5	103,7	99,7	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	100,2	100,5	104,4	164,2	113,7	102,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	102,7	101,3	102,5	162,4	123,4	108,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	100,7	100,9	101,6	177,4	133,4	105,2	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	105,0	102,1	103,5	169,5	120,7	112,5	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABLE 10 (361). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ**
PRICE INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	100,6	102,7	103,5	120,9	104,0	106,5	T O T A L
Budowa budynków ^Δ	100,7	103,1	104,1	120,4	102,4	107,2	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	100,2	102,7	103,3	118,6	103,6	105,7	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	101,1	102,3	102,8	125,5	107,6	106,6	Specialised construction activities

TABLE 11 (362). **WSKAŹNIKI CEN LOKALI MIESZKALNYCH^a**
PRICE INDICES OF RESIDENTIAL PREMISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	103,8	106,5	108,7	116,0	122,5	T O T A L
Rynek pierwotny	103,2	105,5	106,7	115,9	117,4	New premises market
Rynek wtórny	104,5	107,6	110,4	118,1	127,2	Existing premises market

^a Nabywanych przez gospodarstwa domowe w budynkach wielomieszkaniowych; dane dotyczą transakcji o charakterze rynkowym, tj. sprzedaży na wolnym rynku (z pewnymi wyłączeniami, np. sprzedaży między stronami spokrewnionymi) oraz sprzedaży przetargowej.

^a Purchased by households in multi-dwelling buildings; data refer to market transactions, i.e. free market sales (with some exclusions, e.g. sales between related parties) and sales under tender procedure.

TABLE 12 (363). **WSKAŹNIKI CEN USŁUG TRANSPORTU, GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ I TELEKOMUNIKACJI**
PRICE INDICES OF TRANSPORT, STORAGE AND TELECOMMUNICATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Transport i gospodarka magazynowa	100,6	101,8	102,5	153,3	125,6	107,1	Transportation and storage
Transport:							Transport:
lądowy i rurociągowy ^Δ	100,5	102,1	102,5	159,4	124,4	107,4	land and pipeline ^Δ
wodny	97,7	99,0	102,0	131,0	124,0	100,8	water
lotniczy	98,5	102,4	102,2	127,2	106,0	103,7	air
Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport ...	101,5	101,3	101,6	148,1	130,9	106,5	Warehousing and support activities for transportation
Działalność pocztowa i kurierska	102,2	100,7	104,5	155,2	125,9	110,4	Postal and courier activities
Telekomunikacja	94,7	98,9	101,1	59,4	69,1	89,2	Telecommunications

TABLE 13 (364). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	102,0	101,6	102,3	130,5	114,2	105,4	T O T A L
Towary	101,8	101,7	101,7	127,0	111,1	104,1	Goods
w tym towary nieżywnościowe	100,5	101,1	99,9	111,9	102,5	99,0	of which non-foodstuffs
Usługi	102,4	101,6	103,9	140,6	121,6	109,0	Services

TABL. 13 (364). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,2	102,6	104,9	147,6	123,5	113,0	Food and non-alcoholic beverages
żywność	104,6	102,7	105,3	150,1	125,1	114,3	food
w tym:							of which:
pieczywo i produkty zbożowe	102,1	103,9	106,0	165,8	127,8	112,9	bread and cereals
w tym pieczywo	102,7	105,6	108,6	183,2	136,0	118,5	of which bread
mięso ^a	104,8	101,7	105,6	141,0	125,3	112,6	meat ^a
w tym:							of which:
mięso surowe ^a	105,4	100,9	105,9	135,0	123,3	112,5	fresh, chilled or frozen meat ^a
w tym:							of which:
wołowe	102,9	102,9	101,0	171,3	135,0	107,5	beef
wieprzowe ^a	108,6	98,2	109,6	135,2	125,8	118,6	pork ^a
drobiowe	102,1	103,9	102,1	126,0	117,9	105,9	poultry
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^b	104,2	102,4	105,5	147,3	127,3	113,1	processed meat and other meat preparations ^b
ryby i owoce morza	103,4	101,4	103,9	156,9	131,1	112,8	fish and seafood
mleko, sery i jaja	105,9	105,4	100,2	141,3	121,4	109,6	milk, cheese and eggs
w tym:							of which:
mleko	102,9	101,2	99,8	132,9	111,1	99,9	milk
jogurt, śmietana, napoje i dese- ry mleczne	105,9	105,9	102,4	143,2	128,2	113,7	yoghurt, cream, milk-based desserts, milk-based bever- ages and other similar milk- -based products
sery i twarogi	105,0	101,9	101,6	127,8	115,0	106,8	cheese and curd
jaja	112,9	119,4	92,4	182,4	135,6	121,8	eggs
oleje i tłuszcze	116,0	106,8	97,8	154,7	127,7	120,2	oils and fats
w tym:							of which:
masło	131,0	112,8	95,5	175,3	143,9	140,0	butter
margaryna i inne tłuszcze roś- linne	103,5	100,8	99,7	133,4	110,6	102,9	margarine and other vegetable fats
owoce	108,0	99,9	98,7	159,3	126,3	112,3	fruit
warzywa ^c	102,9	104,7	119,8	175,3	125,7	131,9	vegetables ^c
w tym ziemniaki	94,4	111,5	191,8	300,6	178,8	237,6	of which potatoes
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,5	97,7	104,8	126,6	118,1	110,1	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
w tym cukier	105,5	71,0	116,9	87,4	96,2	111,2	of which sugar
napoje bezalkoholowe	101,1	101,5	101,4	129,6	112,0	103,8	non-alcoholic beverages
kawa, herbata i kakao	102,8	101,8	100,8	147,5	121,2	106,2	coffee, tea and cocoa
wody mineralne, soki owocowe i warzywne, napoje bezalkoho- lowe, gdzie indziej niesklasyfi- kowane	100,1	101,3	101,8	118,0	106,0	102,4	mineral waters, soft drinks, fruit and vegetable juices
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	101,5	101,3	158,0	122,7	104,5	Alcoholic beverages and tobacco
napoje alkoholowe	100,2	101,3	101,6	120,3	107,7	102,5	alcoholic beverages
wyroby tytoniowe	102,8	102,0	100,6	253,0	153,3	108,7	tobacco
Odzież i obuwie	94,8	96,4	98,1	49,8	69,7	85,6	Clothing and footwear
odzież i materiały odzieżowe	94,4	95,7	98,0	50,9	67,7	84,2	clothing
w tym ubiory	94,1	95,4	97,8	48,8	65,7	83,2	of which garments
obuwie	95,9	98,2	98,3	47,5	75,4	89,6	footwear

a Do 2013 r. bez boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze”. b Łącznie z wyrobami garmazeryjnymi.
c Do 2005 r. łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

a Until 2013 excluding raw bacon included in item "oils and fats". b Including ready-to-serve food. c Until 2005 including edible seeds.

TABL. 13 (364). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	101,9	102,1	101,5	164,2	122,7	104,8	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:							of which:
opłaty na rzecz właścicieli ^a	103,1	103,8	104,9	154,8	125,0	113,7	actual rentals for housing ^a
zaopatrzenie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	102,5	102,2	106,0	197,3	146,3	113,7	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	101,6	101,6	98,6	158,2	113,2	99,2	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	102,5	100,0	93,9	145,8	105,4	94,7	electricity
gaz	98,7	100,0	102,7	162,5	106,2	93,4	gas
opał	104,8	106,7	100,4	181,7	122,5	109,6	liquid and solid fuels
energia cieplna	99,6	100,8	101,9	156,2	125,3	103,0	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,7	100,7	113,9	106,6	101,6	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
w tym:							of which:
meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, dywany i wykładziny podłogowe	100,7	100,9	100,6	115,0	107,0	101,9	furniture and furnishings, carpets and other floor coverings
urządzenia gospodarstwa domowego	98,6	100,2	99,2	85,0	91,3	97,2	household appliances
inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego	100,4	100,7	101,4	123,3	109,9	102,4	goods and services for routine household maintenance
Zdrowie	101,2	102,0	103,2	134,5	118,3	105,7	Health
w tym:							of which:
wyroby medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	100,0	101,3	102,9	121,9	110,8	101,7	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	99,7	101,2	103,1	123,0	111,0	101,0	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	103,6	103,6	104,2	164,9	135,5	114,6	out-patient services
Transport	103,8	104,2	100,7	114,9	104,7	103,9	Transport
środki transportu	95,8	95,4	96,2	68,8	76,1	86,0	purchase of vehicles
eksploatacja prywatnych środków transportu	105,9	106,7	101,9	128,5	112,0	109,2	operation of personal transport equipment
w tym paliwa	107,2	107,8	101,6	124,8	108,0	106,8	of which fuels
usługi transportowe	102,3	100,5	103,5	139,7	117,5	101,9	transport services
w tym pasażerski transport kolejowy	103,5	101,7	100,0	149,5	121,7	110,2	of which passenger transport by train
Łączność ^b	100,7	98,2	99,3	88,5	91,3	97,4	Communication ^b
usługi pocztowe	102,7	99,2	102,2	142,7	132,5	107,5	postal services
sprzęt i usługi telekomunikacyjne	100,7	98,1	99,3	88,2	90,8	97,3	telephone and telefax equipment and telephone and telefax services
Rekreacja i kultura	101,4	101,3	102,6	111,0	109,8	103,4	Recreation and culture
w tym:							of which:
sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny	97,6	96,5	95,3	37,2	62,1	87,4	audio-visual, photographic and information processing equipment
usługi związane z rekreacją i kulturą	100,1	102,1	102,0	110,3	104,8	95,2	recreational and cultural services
w tym kina, teatry, koncerty	102,8	102,3	102,2	152,7	128,2	110,3	of which cinemas, theatres, concerts
czasopisma, gazety, książki oraz artykuły piśmienne, kreslarskie, malarskie	101,1	101,0	103,9	126,7	118,2	102,9	newspapers, books and stationery
Edukacja	101,2	102,4	103,6	128,2	113,0	108,2	Education
Restauracje i hotele	102,2	103,0	104,4	152,5	125,5	111,4	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,2	99,5	101,4	119,4	111,0	104,7	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	100,3	100,7	101,1	115,7	106,9	101,3	of which personal care

a Do 2005 r. łącznie z funduszem remontowym. b Do 2013 r. bez niektórych opłat internetowych, uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura”.

a Until 2005 including renovation fund. b Until 2013 excluding some of the Internet fees included in the division "Recreation and culture".

TABLE 14 (365). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ryż — za 1 kg	3,97	3,76	3,80	3,99	Rice — per kg
Bułka pszenna — za 50 g	0,42	0,41	0,47	0,50	Wheat roll — per 50 g
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	2,08	2,21	2,56	2,73	Wheat-rye bread — per 0.5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,63	3,84	4,06	4,38	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	2,09	2,38	2,51	2,82	Wheat flour — per kg
Kasza jęczmienna — za 0,5 kg	1,87	2,21	2,32	2,41	Pearl-barley groats — per 0.5 kg
Musli zbożowe z dodatkiem owoców — za 350 g	5,77	5,76	5,98	6,32	Cereal muesli with fruit — per 350 g
Mięso — za 1 kg:					Meat — per kg:
wołowe: z kością — rostbef	20,54	26,05	28,50	28,74	beef: bone-in — roast beef
bez kości — z udźca	26,85	32,23	33,79	34,32	boneless — gammon
wieprzowe bez kości — schab (do 2016 r. — z kością)	13,68	13,79	17,16	21,29	pork, boneless — loin (until 2016 — bone-in)
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,96	6,60	6,92	7,53	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg ...	21,65	24,01	26,91	30,16	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa — za 1 kg:					Sausage — per kg:
sucha	27,00	29,30	31,26	35,24	dry
wędzona	13,93	15,41	17,73 ^b	20,49	smoked
Polędwica drobiowa — za 1 kg	17,20	18,28	19,31	21,31	Poultry sirloin — per kg
Konserwa mięsna, wieprzowa — za 300 g	3,73	4,01	4,26	4,49	Can of pork meat — per 300 g
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg ...	17,95	23,43	24,25	25,90	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	13,46	13,32	14,85	14,76	Fresh carp — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,67	2,80	2,71	2,78	Cows' milk, fat content 3—3.5%, sterilized — per l
Jogurt owocowy — za 150 g	1,09	1,20	1,36	1,33	Fruit yoghurt — per 150 g
Ser — za 1 kg:					Cheese — per kg:
twarogowy półtłusty	12,21	13,14	13,32	13,86	semi-fat cottage cheese
dojrzewający	17,97	17,98	20,99	21,09	ripening cheese
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 g	1,59	1,65	1,83	1,90	Sour cream, fat content 18% — per 200 g
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,44	0,50	0,63	0,65 ^c	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	4,27	3,98	6,54	5,66	Fresh butter, fat content about 82.5% — per 200 g
Margaryna — za 400 g	3,72	3,89	3,59	3,65	Margarine — per 400 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	5,97	5,82	5,95	6,36	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	5,09	4,77	5,22	5,51	Oranges — per kg
Banany — za 1 kg	4,85	4,40	4,38	4,95	Bananas — per kg
Jabłka — za 1 kg	3,20	2,66	2,17	3,49	Apples — per kg
Kapusta biała świeża — za 1 kg	1,77	1,83	2,12	2,51	White cabbage, fresh — per kg
Buraki — za 1 kg	1,63	1,80	1,80	2,23	Beetroots — per kg
Marchew — za 1 kg	1,85	2,25	2,77	2,51	Carrots — per kg
Cebula — za 1 kg	2,25	2,20	2,96	3,29	Onions — per kg

^a Przeciętne w grudniu. ^b—^c Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: ^b — w 2017 r., ^c — w 2019 r.

^a Average in December. ^b—^c Data not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: ^b — in 2017, ^c — in 2019.

TABLE 14 (365). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Groch żółty, łuskany — za 1 kg	4,19	4,54	4,57	4,59	Yellow peas, shelled — per kg
Ziemniaki — za 1 kg	1,43	1,19	1,59	2,56	Potatoes — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,94	2,44	2,13	2,62	White sugar, crystallized — per kg
Dżem — za 360 g	4,58	4,78	4,96	5,09	Jam — per 360 g
Miód pszczeli — za 400 g	10,31	11,28	12,48	12,68	Natural honey — per 400 g
Czekolada mleczna — za 100 g	3,29	3,71	3,84	3,95	Milk chocolate — per 100 g
Sól warzona — za 1 kg	0,90	1,09	1,14	1,30	Evaporated salt — per kg
Kawa naturalna, mielona — za 250 g	6,09	6,89	7,58	7,54	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	3,37	3,98	4,43	7,71 ^b	Black tea, leaf — per 100 g
Kakao naturalne — za 100 g	3,24	4,54	4,04	4,43	Natural cocoa — per 100 g
Sok jabłkowy — za 1 l	3,64	3,63	3,81	3,92	Apple juice — per l
Sok wielowocowy — za 300 ml (w latach 2010 i 2015 — za 175 ml)	2,68	4,12	4,80	5,37	Multi-fruit juice — per 300 ml (in 2010 and 2015 — per 175 ml)
Wódka — za 0,5 l:					Vodka — per 0.5 l:
czysta 40%	23,07	24,80	24,47	24,07	pure 40%
gatunkowa 37,5% (w latach 2010 i 2015 — 40%)	21,06	22,55	23,01	22,87	flavoured 37.5% (in 2010 and 2015 — 40%)
Wino białe gronowe, wytrawne — za 0,75 l	9,08	9,76	24,24 ^c	25,13	White grape wine, dry — per 0.75 l
Piwo jasne pełne, butelkowane — za 0,5 l	2,89	2,80	2,89	3,00	Beer, full light, bottled — per 0.5 l
Papierosy — za 20 szt.	9,67	13,03	13,76	14,05	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	467,17	662,30 ^d	606,31	606,38	Men's suit, fabric of wool — per set
Koszula męska, bawełna z poliestrem, długi rękaw	93,52	100,13	105,58 ^e	110,89	Men's shirt, polyester staple fibres and cotton, long sleeve
Skarpety męskie krótkie, bawełna z elastylem — za 1 parę	6,08	7,02	7,61	7,72	Men's short socks, cotton and elastil — per pair
Plaszcz damski z tkaniny z udziałem wełny	651,46	688,80	743,42 ^e	770,82	Women's overcoat, fabrics of wool
Rajstopy damskie gładkie, 15 den (w 2010 r. — cienkie z elastilu)	3,49	6,97	7,19	7,56	Women's tights, plain, 15 den (in 2010 — elastil tights, thin)
Spodnie (6—11 lat) z tkaniny typu jeans ...	64,43	68,13	66,78 ^e	69,53	Trousers (aged 6—11), jeans type
Podkoszulek (6—11 lat), bawełna	14,09	15,93	14,53 ^e	15,17	Undershirt (aged 6—11), cotton
Rajstopy (2—6 lat), bawełna z udziałem innych włókien	14,97	16,03	16,57 ^e	16,73	Tights (aged 2—6), cotton and other fibres
Oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego — za 1 kpl.	28,98	33,88	38,20	40,35	Men's suit dry-cleaning — per set
Obuwie skórzane na podszewie nieskórzanej — za 1 parę:					Leather shoes with non-leather sole — per pair:
męskie — półbuty	164,09	197,64	206,43	205,87	men's — low shoes
damskie: półbuty	158,26	185,39	190,78	198,09	women's: low shoes
kozaki	312,62	355,65	334,78	340,82	knee-boots
dziecięce — półbuty	125,22	162,52	154,60	152,13	children's — low shoes

a Przeciętne w grudniu. b—e Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: b — w 2019 r., c — w 2017 r., d — w 2015 r., e — w 2018 r.

a Average in December. b—e Data not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: b — in 2019, c — in 2017, d — in 2015, e — in 2018.

TABL. 14 (365). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	34,92	41,16	44,28	46,78	Resoling men's shoes — per pair
Wanna kąpielowa akrylowa, dł. ok. 1,5 m	560,00	501,01	511,99	508,46	Acrylic bathtub, about 1.5 m length
Bateria zlewozmywakowa	134,25	151,26	163,28	165,11	Sink fixture
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	3,01	3,76	3,98	4,08	Cold water by municipal water supply system — per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kWh	0,59	0,65	0,65	0,60	Electricity for households (all-day tariff) — per kWh
Gaz dla gospodarstw domowych:					Gas for households:
ziemny, wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 kWh (w 2010 r. — za 1 m ³)	2,56	0,23	0,21	0,21	natural net-gas high-methanated for households — per kWh (in 2010 — per m ³)
propan-butan, butla, poj. 11 kg gazu płynnego (bez opłaty za dostawę)	47,86	51,86	55,44	55,26	propane-butane gas, cylinder, 11 kg liquid capacity (excluding delivery charge)
Węgiel kamienny — za 1 t	755,51	790,85	897,27	889,13	Hard coal — per t
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	3,65	3,95	3,85	3,91	Heating of dwellings — per m ² of useful floor area
Dywan strzyżony, min. 50% wełny (do 2017 r. — wełna 100% lub z udziałem innych włókien) — za 1 m ²	204,90	234,36	235,03	225,71	Pile carpet, at least 50% of wool (until 2017 — wool 100% or wool and other fibres) — per m ²
Ręcznik frotté z tkaniny bawełnianej, wym. 50x100 cm	18,74	21,55	21,25	21,43	Frotté cotton towel, 50x100 cm size
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 320 l (w 2010 r. — ok. 300 l, w 2015 r. — ok. 340 l)	1272	1112	1634	1659	Fridge-freezer, capacity about 320 l (in 2010 — about 300 l, in 2015 — about 340 l)
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny (w 2010 r. — na 5 kg suchej bielizny)	1130	1219	1289	1294	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg (in 2010 — 5 kg)
Kuchnia mikrofalowa, poj. 16–20 l	328,42	303,48	313,61	319,34	Microwave oven, capacity 16–20 l
Odkurzacz typu domowego	350,39	349,65	400,93	407,52	Vacuum cleaner
Mikser elektryczny	155,55	138,76	137,27	140,10	Food mixer, electric
Żelazko z nawilżaczem	185,49	205,36	217,80	219,62	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 300 g (w 2010 r. — za 400 g, w 2015 r. — za 280 g)	4,43	5,33	5,52	5,46	Washing powder — per 300 g (in 2010 — per 400 g, in 2015 — per 280 g)
„Doxycyclinum”, kapsułki 0,1 g — za 10 szt.	7,10	10,82	10,23	10,23	"Doxycyclinum", capsules 0.1 g — per 10 pcs
Witamina C, drażetki 0,2 g — za 50 szt. (w 2010 r. — za 30 szt.)	2,54	5,56	5,69	6,10 ^b	"Vitaminum C", coated tablets 0.2 g — per 50 pcs (in 2010 — per 30 pcs)
„Raphacholin C”, drażetki — za 30 szt.	8,96	10,44	11,76	12,92	"Raphacholin C", coated tablets — per 30 pcs

a Przeciętne w grudniu. b Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę w 2019 r. reprezentanta objętego badaniem cen.

a Average in December. b Data not fully comparable to those for previous years due to the change in 2019 of the representative item covered by the price survey.

TABLE 14 (365). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł		in PLN		
Termometr lekarski, elektroniczny	13,94	13,80	16,05	16,25	Electronic clinical thermometer
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	90,26	106,31	116,70	Consultation of a specialist doctor
Samochód osobowy, poj. silnika 1000 cm ³ (w 2010 r. — poj. silnika 1100 cm ³ , w latach 2015 i 2017 — 1200 cm ³), wer- sja standardowa	27702	33575	47873	47233	Passenger car, engine capacity 1000 cm ³ , (in 2010 — engine capacity 1100 cm ³ , in 2015 and 2017 — 1200 cm ³), stand- ard version
Rower dla dorosłych (do 2018 r. rower górski)	868,39	1188	1368	1355	Adult bicycle (mountain bicycle until 2018)
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-okta- nowa — za 1 l	4,81	4,33	4,90	4,96	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Mycie mechaniczne nadwozia samochodu osobowego	15,28	17,63	18,54	19,54	Mechanical car body washing
Kurs samochodowy kat. „B”	1247	1315	1472	1570	Driving lessons, "B" category
Bilet normalny na przejazd:					Regular ticket for travelling by:
pociągiem — kl. II:					train, 2nd class:
osobowym, na odległość 91—100 km	17,00	19,80	19,80	21,50	slow train, 91—100 km distance
pospiesznym, na odległość 196— —200 km (w latach 2010 i 2015 — na odległość 181—200 km)	39,00	47,92	50,00	50,00	fast train, 196—200 km distance (in 2010 and 2015 — 181—200 km distance)
autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,71	2,74	2,80	intra-urban bus
autobusem zamiejscowym:					inter-urban bus:
zwykłym, na odległość 41—50 km	10,06	11,85	12,00	12,31	slow bus, 41—50 km distance
pospiesznym, na odległość 41—60 km	13,53	15,72	15,60	15,46	fast bus, 41—60 km distance
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	15,05	15,87	16,48	16,88	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny na przelot samolotem w jedną stronę (w 2015 r. — w obie strony) na trasie:					Regular one way ticket for flight by plane (in 2015 — return ticket):
Warszawa—Kraków	175,54	104,29	143,90	Warszawa—Kraków
Warszawa—Londyn	375,67	354,36	421,17	Warszawa—London
Odbiornik telewizyjny LCD/LED, 32 cale ...	1783	1142	1101	1027	LCD/LED TV set, 32 inches
Bilet normalny do kina	15,23	18,39	19,90	19,97	Regular cinema ticket
Abonament za radio i telewizję	17,00	21,50	22,70	22,70	Radio and TV subscription
Gazety i czasopisma:					Newspapers and magazines:
dziennik regionalny	1,69	2,30	2,65	2,89	regional daily newspaper
tygodnik	5,38	6,43	8,60	8,60	weekly magazine
Brulion 96-kartkowy	3,55	3,82	4,15	4,53	Notebook, 96-leaf
Strzyżenie włosów męskich	14,78	17,32	19,73	21,66	Men's hair-cutting
Mydło toaletowe — za 90 g (do 2017 r. — za 100 g)	1,98	1,96	2,05	2,14	Toilet soap — per 90 g (until 2017 — per 100 g)
Pasta do zębów — za 100 ml (w 2010 r. — 125 ml)	8,37	7,73	9,09	10,66	Tooth-paste — per 100 ml (in 2010 — 125 ml)
Obrączka złota próby 0,585 — za 1 g	157,79	210,64	228,35	246,73	Gold wedding ring of 0.585 fineness — per g

a Przeciętne w grudniu.

a Average in December.

TABLE 15 (366). **CENY DETALICZNE^a WAŻNIEJSZYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI ROLNICZEJ**
 RETAIL PRICES^a OF MAJOR MEANS OF AGRICULTURAL PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Cegła budowlana pełna palona, kl. 15	1,21	1,14	1,23	1,32	Building burnt brick, full, class 15
Zaprawa klejąca do glazury — za 10 kg	11,80	12,35	11,81	12,36	Adhesive mortar for fixing ceramic tiles — per 10 kg
Cement portlandzki — za 25 kg	11,00	10,60	11,13	11,99	Portland cement — per 25 kg
Ciągnik rolniczy ^b	77142	175335	185841	196245	Farm tractor ^b
Kosiarka ciągnikowa rotacyjna	6152	7452	8996	9401	Tractor rotary mower
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	12830	15515	17719	18348	Mounted tractor potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	1897	2297	2986	3202	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	17234	22218	20213	20731	Tractor mounted grain seeder
Nawozy mineralne lub chemiczne — za 25 kg:					Mineral or chemical fertilizers — per 25 kg:
mocznik nawozowy 46% N	34,07	39,36	38,26	39,96	urea, nutritive content 46% N
superfosfat granulowany ok. 20% P ₂ O ₅	22,72	22,91	21,50	23,16	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P ₂ O ₅
sól potasowa ok. 60% K ₂ O	41,67	42,38	39,37	42,19	sulphate of potash, nutritive content about 60% K ₂ O
polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ i 24% K ₂ O	44,46	48,40	44,73	46,23	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P ₂ O ₅ and 24% K ₂ O
Mieszanki paszowe — za 1 dt:					Compound feedingstuffs — per dt:
dla bydła	124,22	165,24	179,60	188,20	for cattle
dla tuczników	104,57	136,76	148,34	150,16	for porkers
Olej napędowy — za 1 l	4,64	4,26	5,19	5,10	Diesel oil — per l
Przemiał pszenicy — za 1 dt	20,34	25,83	27,13	28,57	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	28,73	34,57	39,85	41,80	Clinical examination of a cow
Przewóz samochodem 6 t cegły, na odległość 20 km (w 2010 r. — 10 t cegły, bez załadunku i rozładunku)	147,83	196,15	217,57	230,85	Transport of 6 t of bricks, 20 km distance (in 2010 — of 10 t of bricks, excluding loading and unloading)

a Przeciętne w grudniu. b Dane za lata 2018 i 2019 nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen.

a Average in December. b Data for 2018 and 2019 not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey.

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze — utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1312, z późn. zm.) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

General notes

Agriculture

1. The information presented was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. Agricultural holding is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

Agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The agricultural land area includes an area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition — maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law on Payments under Direct Support Schemes, dated 5 February 2015 (Journal of Laws 2018 item 1312, with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and not maintained in a good condition.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (**sady**), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj.: produkcji globalnej (w tym także końcowej i towarowej produkcji rolniczej), zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. Produkcja towarowa w poszczególnych grupach podmiotów jest pomniejszana o wartość produktów rolnych zakupionych bezpośrednio od innych grup podmiotów gospodarczych, równocześnie produkcja towarowa podmiotów gospodarczych, które dokonują sprzedaży, jest powiększona o tę wartość. Produkcja towarowa nie obejmuje obrotów między poszczególnymi podmiotami gospodarczymi zaliczonymi do tej samej grupy podmiotów i sprzedaży pro-

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except since 2010 for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops cover the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (**orchards**), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens cover the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as a part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

5. Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with the system of national accounts.

6. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increase in inventory products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilised for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces. The value of agricultural market output in the various entity groups is decreased by the value of agricultural products purchased directly from other groups of economic entities and simultaneously the market output of economic entities which conduct the sale is increased by this value. Market output does not include turnover between individual economic entities included in the same

duktów rolnych przez spółdzielnie produkcji rolnej — członkiem tych spółdzielni.

Przez **produkcję rolniczą końcową netto i towarową netto** rozumie się końcową i towarową produkcję rolniczą pomniejszoną o wartość produktów pochodzenia rolniczego (pasz treściwych, nasion, zwierząt hodowlanych i mleka) zakupionych przez producentów rolnych w handlu.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) w latach 1999—2003 uwzględniono dopłaty bezpośrednie Agencji Rynku Rolnego do interwencyjnego skupu pszenicy i żyta, od 2004 r. — naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in.: chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

7. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych na cele produkcyjne produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, a także z zakupu materiałów (łącznie z paliwami), energii, usług obcych (obróbka obca, usługi rolnicze, weterynaryjne, inseminacyjne i transportowe, naprawy bieżące, usługi telekomunikacyjne, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (z wyjątkiem danych dla gospodarstw indywidualnych) oraz inne koszty (np. ubezpieczenia, dzierżawy i wynajmu). Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano w średniorocznej cenie nabycia.

8. Wartość dodana brutto produkcji rolniczej stanowi różnicę między globalną produkcją rolniczą a zużyciem pośrednim.

9. Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

- 1) w cenach bieżących:
 - a) dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich — ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług — VAT),
 - b) dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
 - c) dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych — ceny skupu pomniejszone o 5%;
- 2) w cenach stałych od 1993 r. — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2019 r. — z lat 2018 i 2019.

10. Dane o produkcji, płonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu — liści tytoniu, chmielu — chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych. Kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Strączkowe na ziarno obejmują konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluska, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

entty group and agricultural product sales by agricultural production cooperatives to their members.

Net final agricultural output and net agricultural market output is final agricultural output and agricultural market output decreased by the value of agricultural products (protein feeds, seeds, farm animals and milk) purchased by agricultural producers on the market.

Agricultural output (gross, final and market) data in the years 1999—2003 include direct subsidies to the intervention procurement of wheat and rye paid by the Agricultural Market Agency, and since 2004 include supplementary crop area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

7. Intermediate consumption includes the value of agricultural products from own production, utilised for production purpose, as well as the purchase of materials (including fuels), energy, outside services (external processing, agricultural, veterinary, insemination and transport services, current repairs, telecommunications services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding data regarding private farms) and other costs (e.g. insurance, rentals and leasing). The valuation of materials used in production was performed using annual average purchase prices.

8. Gross value added of agricultural output is the difference between gross output and intermediate consumption.

9. The following prices were assumed in calculating agricultural output:

- 1) current prices:
 - a) for procurement of agricultural products, own consumption and increase in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax — VAT),
 - b) for market sales — prices received by farmers at marketplaces,
 - c) for production consumption and stocks of plant origin products — purchase prices less 5%;
- 2) constant prices since 1993 — current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2019 — the prices from 2018 and 2019, are assumed.

10. Data regarding production, yields and procurement of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco — tobacco leaves, hop — raw hop. Data on basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed. Maize for grain was included among cereals.

Pulses for grain include consumer (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. — len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Uprawy **pastewne** obejmują: okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.), motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna, esparceta, seradela, komornica, nostrzyk i inne na zielonkę) z innymi pastewnymi i trawami, a także kukurydzę na zielonkę oraz strączkowe pastewne na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

11. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

12. Sprzedaż środków ochrony roślin na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Zgodnie z wymogami Eurostatu, badaniami objęte są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce — od 2005 r. od producentów i importerów, od 2018 r. — od posiadaczy zezwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na dopuszczenie do obrotu. W 2010 r. było ich 957, w 2015 r. — 1405, w 2018 r. — 2009, w 2019 r. — 2412.

13. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

15. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto — jeśli nie zaznaczono inaczej — użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

16. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

Industrial crops include: sugar beet, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 — oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: fodder root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip), pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne sainfoin, serradella, trefoil, melilot and others for green forage) with other legumes for fodder and fodder grass, as well as maize for green forage and pulses for green forage.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

11. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

12. Sales of plant protection products for agricultural provision cover sale by production enterprises for domestic buyers exceeded by imports. According to Eurostat requirements there are surveyed all plant protection products allowed for using in Poland — since 2005 from producers and importers; since 2018 — from permit holders of the Ministry of Agriculture and Rural Development. In 2010 it was 957, in 2015 — 1405, in 2018 — 2009, in 2019 — 2412.

13. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

14. Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

15. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 — as of 30 June.

16. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

Rolnictwo
Agriculture
TABL. 1 (367). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^a w tys.	1509,1	1409,6	1428,8	1409,4	Agricultural holdings ^a in thousands
w tym gospodarstwa indywidualne ...	1505,0	1405,5	1425,1	1405,8	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a w tys. ha	14859,7	14545,3	14669,0	14689,5	Agricultural land area (as of June) ^a in thousand hectares
w tym gospodarstwa indywidualne ...	13212,4	13241,5	13526,5	13599,0	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^a w %:					Share in total sown area (as of June) ^a in %:
zbóż podstawowych	58,4	55,2	56,1	56,9	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	59,5	55,7	56,7	57,5	of which private farms
ziemniaków	3,6	2,7	2,7	2,8	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	3,9	2,9	2,8	2,9	of which private farms
roślin przemysłowych	11,7	11,1	10,6	10,8	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	9,7	9,6	9,4	9,6	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	35,9	37,9	33,4	36,6	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	34,3	35,6	32,2	35,0	of which private farms
zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych w przeliczeniu na zboża ^b	35,7	37,1	34,8	36,8	of cereals, potatoes and sugar beet in terms of cereals ^b
w tym gospodarstwa indywidualne	34,2	35,2	33,5	35,3	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{ac} na 100 ha użytków rolnych	48,2	46,3	47,3	47,0	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{ac} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	49,6	46,2	46,7	46,4	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w %	46,1	41,0	39,2	38,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	46,3	41,0	39,1	38,5	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^a w %	9,3	8,1	7,4	7,0	Share of sows in pig stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9,4	8,2	7,3	6,9	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	263,1	316,3	374,1	373,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	258,4	297,4	336,8	352,8	of which private farms
Udział produkcji mięsa wieprzowego (łącznie z tłuszczami) w ogólnej produkcji żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w %	50,3	42,2	38,0	36,1	Share of pork production (including fats) in total production of animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	49,1	39,7	36,5	32,1	of which private farms
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	802	884	939	959	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	838	903	950	969	of which private farms
na 1 krowę	4487	5395	5747	5803	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4382	5307	5646	5703	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Według normatywnych współczynników (dzielników) przyjęto dla: zbóż — 1, ziemniaków — 7, buraków cukrowych — 12. c W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w latach 2018 i 2019 — stan z 2016 r. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dzicyzny; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową cieplą.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b According to standardisation factors (dividers) the following values were assumed for: cereals — 1, potatoes — 7, sugar beet — 12. c In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and 2019 — as of 2016. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals for slaughter in warm post-slaughter weight.

TABLE 1 (367). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Produkcja rolnicza (ceny bieżące) na 1 ha użytków rolnych w zł:					Agricultural output (current prices) per 1 ha of agricultural land in PLN:
produkcja globalna	5686	6782	7679	8145	gross output
w tym gospodarstwa indywidualne	5644	6539	7374	7868	of which private farms
produkcja końcowa	4476	5585	6355	6816	final output
w tym gospodarstwa indywidualne	4384	5321	6034	6516	of which private farms
produkcja towarowa	3995	5102	5854	6078	market output
w tym gospodarstwa indywidualne	3820	4812	5520	5757	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{a,e} na 1 ha użytków rolnych w kg	119,2	123,2	141,6	129,7	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{a,e} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	112,7	117,3	138,5	126,8	of which private farms
Skup produktów rolnych w przeliczeniu na jednostki zbożowe na 1 ha użytków rolnych w dt	32,1	40,6	42,9	41,6	Procurement of agricultural products in terms of cereal units per 1 ha of agricultural land in dt
w tym gospodarstwa indywidualne ...	29,4	38,6	39,5	38,9	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2014/15, 2017/18 i 2018/19.

a In 2010 data of the Agricultural Census. e Concerns respectively the: 2009/10, 2014/15, 2017/18 and 2018/19 farming years.

TABLE 2 (368). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. ha in thousand hectares				
O G Ó Ł E M	14859,7	14545,3	14669,0	14689,5	T O T A L
W tym gospodarstwa indywidualne	13212,4	13241,5	13526,5	13599,0	Of which private farms
W dobrej kulturze rolnej	14447,8	14398,2	14539,5	14550,3	In good agricultural condition
w tym gospodarstwa indywidualne ...	12900,4	13127,0	13436,6	13492,8	of which private farms
Pod zasiewami	10365,9	10753,0	10829,3	10897,7	Sown area
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9107,1	9679,1	9878,0	9978,7	of which private farms
Grunty ugorowane	431,6	134,1	179,9	157,1	Fallow land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	367,7	112,8	163,5	143,3	of which private farms
Uprawy trwałe	389,7	391,0	352,6	339,6	Permanent crops
w tym gospodarstwa indywidualne	378,8	374,1	346,6	334,5	of which private farms
w tym sady	366,7	349,9	331,0	318,6	of which orchards
w tym gospodarstwa indywidualne	358,4	345,2	327,0	314,9	of which private farms
Ogrody przydomowe	31,1	27,4	27,9	28,1	Kitchen gardens
w tym gospodarstwa indywidualne ...	30,6	27,2	27,9	28,0	of which private farms
Łąki trwałe	2578,3	2658,1	2754,5	2764,0	Permanent meadows
w tym gospodarstwa indywidualne ...	2418,6	2537,2	2655,3	2669,1	of which private farms
Pastwiska trwałe	651,2	434,7	395,4	363,8	Permanent pastures
w tym gospodarstwa indywidualne ...	597,6	396,7	365,3	339,2	of which private farms
Pozostałe	411,9	147,1	129,3	139,2	Others
W tym gospodarstwa indywidualne	312,0	114,6	89,9	106,2	Of which private farms

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (369). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**

Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa rolne Farms									Przeciętna powierzchnia gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych — w odsetkach with agricultural land area of — in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1 ha up to	1,01— —1,99	2,00— —4,99	5,00— —9,99	10,00— —14,99	15,00— —19,99	20,00— —49,99	50,00 ha i więcej and more		

OGÓŁEM

TOTAL

2010 ^a	1509,1	1,6	19,9	32,6	22,9	10,0	4,8	6,4	1,8	11,3	9,8
2015	1409,6	2,0	18,0	32,2	22,9	10,3	5,1	7,2	2,3	11,6	10,3
2018	1428,8	1,9	20,0	31,5	22,0	9,9	4,9	7,4	2,4	11,5	10,3
2019	1409,4	2,0	20,3	31,3	21,7	9,8	4,8	7,6	2,6	11,6	10,4

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
of which PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

2010 ^a	1480,2	.	20,3	33,1	23,4	10,2	4,9	6,5	1,6	10,1	8,9
2015	1377,9	.	18,4	32,9	23,4	10,6	5,1	7,4	2,2	10,8	9,6
2018	1397,7	.	20,4	32,2	22,5	10,1	5,0	7,5	2,3	10,8	9,7
2019	1378,2	.	20,7	32,0	22,0	10,0	4,9	7,8	2,5	11,0	9,9

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (370). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIŁE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
PRODUKCJI ROLNICZEJ**

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019 ^a	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
	ceny bieżące current prices				ceny stałe ^b constant prices ^b								
	w mln zł	in PLN millions			na 1 ha użytków rolnych w zł per 1 ha of agri- cultural land in PLN	rok poprzedni=100 previous year=100							
Produkcja globalna	84484	98638	112638	119653	8145	103,4	105,5	96,1	107,1	103,1	101,5	96,1	123,0
Gross output													
w tym gospodarstwa in- dywidualne	74573	86586	99739	106996	7868	102,6	105,8	95,4	108,3	104,6	99,7	96,8	123,3
of which private farms													
Zużycie pośrednie	53307	64365	67258	68224	4644	98,1	104,6	102,6	98,2	102,1	97,3	100,6	111,5
Intermediate consumption													
w tym gospodarstwa in- dywidualne	46674	57117	62779	63943	4702	98,1	103,5	98,1	98,7	101,4	102,6	100,9	111,2
of which private farms													
Wartość dodana brutto	31177	34273	45380	51429	3501	113,7	90,6	84,7	110,6	103,8	116,6	97,5	128,2
Gross value added													
w tym gospodarstwa in- dywidualne	27899	29469	36960	43052	3166	114,6	91,7	90,1	111,5	106,5	106,2	99,7	132,1
of which private farms													

a Dane nieostateczne. b Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 464.

a Preliminary data. b See general notes, item 9 on page 464.

TABL. 5 (371). GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^a	2010	2019 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				na 1 ha użytków rolnych w zł per 1 ha of agricultural land in PLN		
Produkcja globalna	84484	98638	112638	119653	5686	8145	Gross output
w tym gospodarstwa indywidualne	74573	86586	99739	106996	5644	7868	of which private farms
Produkcja roślinna	44916	49436	52779	56828	3023	3868	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	39539	43924	47631	51717	2992	3803	of which private farms
Produkcja zwierzęca	39568	49202	59859	62825	2663	4277	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	35034	42662	52108	55279	2652	4065	of which private farms
Produkcja końcowa	66519	81227	93217	100127	4476	6816	Final output
w tym gospodarstwa indywidualne	57922	70461	81611	88604	4384	6516	of which private farms
Produkcja roślinna	28874	33800	35371	39406	1943	2682	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	24688	29450	31376	35285	1869	2595	of which private farms
Produkcja zwierzęca	37645	47427	57846	60722	2533	4134	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	33234	41011	50235	53318	2515	3921	of which private farms
Produkcja końcowa netto	57673	66934	78170	84035	3881	5721	Final net output
W tym gospodarstwa indywidualne	53136	59158	68998	74036	4022	5444	Of which private farms
Produkcja towarowa	59357	74203	85870	89282	3995	6078	Market output
w tym gospodarstwa indywidualne	50474	63714	74671	78287	3820	5757	of which private farms
Produkcja roślinna	26116	30816	32550	33959	1758	2312	Crop output
w tym gospodarstwa indywidualne	21648	26638	28731	30160	1638	2218	of which private farms
Produkcja zwierzęca	33241	43387	53320	55323	2237	3766	Animal output
w tym gospodarstwa indywidualne	28826	37076	45940	48126	2182	3539	of which private farms
Produkcja towarowa netto	50511	59910	70824	73190	3399	4982	Net market output
W tym gospodarstwa indywidualne	45687	52411	62059	63717	3458	4685	Of which private farms

a Dane nieostateczne.

a Preliminary data.

TABL. 6 (372). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^b				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja globalna	103,4	105,5	96,1	107,1	103,1	101,5	96,1	130,2	123,0	114,4	107,7
Gross output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	102,6	105,8	95,4	108,3	104,6	99,7	96,8	128,8	123,3	116,1	109,4
Produkcja roślinna	104,5	104,0	89,1	110,3	100,6	100,3	92,1	106,7	109,1	104,4	102,5
Crop output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	104,0	103,6	89,1	112,4	100,7	101,0	92,1	107,7	111,1	108,1	105,3
Produkcja zwierzęca	102,1	107,2	103,4	103,8	105,7	102,6	99,8	152,8	134,2	122,7	112,4
Animal output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	100,9	108,3	101,7	104,3	108,7	98,5	101,5	148,3	132,0	122,4	113,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 464. b Dane nieostateczne.

a See general notes, item 9 on page 464. b Preliminary data.

TABLE 6 (372). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^b				
	rok poprzedni=100			previous year=100			2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Produkcja końcowa	106,0	103,7	97,0	107,9	103,5	101,8	95,7	150,1	130,5	119,0	108,8
Final output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	105,1	104,1	96,1	109,3	105,4	99,7	96,6	148,9	131,0	121,6	111,0
Produkcja roślinna	110,7	99,3	88,0	113,6	100,5	100,5	89,7	134,6	118,0	109,7	103,0
Crop output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	110,3	98,8	88,1	116,2	100,8	101,6	89,7	138,0	122,1	116,2	106,7
Produkcja zwierzęca	102,1	107,4	103,3	104,0	105,8	102,7	99,8	156,7	135,3	123,5	112,8
Animal output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	100,9	108,5	101,6	104,4	108,9	98,5	101,4	152,0	133,5	123,2	113,6
Produkcja towarowa	104,7	102,1	99,3	105,7	102,9	103,3	94,9	150,3	135,3	118,7	106,7
Market output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	104,1	102,1	98,4	105,1	105,3	101,3	95,9	149,2	136,6	121,8	107,5
Produkcja roślinna	107,3	96,0	94,1	109,5	99,8	100,5	89,3	126,6	118,1	105,1	98,1
Crop output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	107,5	94,7	94,5	108,5	99,9	101,8	89,3	126,8	121,4	110,0	98,6
Produkcja zwierzęca	102,5	106,9	102,8	103,1	105,1	104,9	98,5	164,5	144,6	127,1	112,0
Animal output											
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	101,4	108,0	100,9	102,8	109,0	101,0	100,2	162,7	143,6	128,5	113,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 464. b Dane nieostateczne.

a See general notes, item 9 on page 464. b Preliminary data.

TABLE 7 (373). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
 GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^a	2010	2019 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions			w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT							
O G Ó Ł E M	84484	98638	112638	119653	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	44916	49436	52779	56828	53,2	47,5	Crop output
Zboża	15068	16316	17316	19162	17,9	16,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	12558	13381	13497	15391	14,9	12,8	of which basic
w tym:							of which:
pszenica	5980	7163	6968	7878	7,1	6,6	wheat
żyto	1520	1047	1294	1545	1,8	1,3	rye
jęczmień	1796	1684	1991	2217	2,1	1,9	barley
Ziemniaki	4094	3170	3955	5174	4,9	4,3	Potatoes
Przemysłowe	5497	6233	6413	6387	6,5	5,3	Industrial
buraki cukrowe	1653	1734	2229	1872	2,0	1,6	sugar beet
pozostałe	3844	4499	4184	4515	4,3	3,8	others
Warzywa	6276	9397	10426	11945	7,4	10,0	Vegetables
Owoce	3985	6416	6152	6098	4,7	5,1	Fruit
Siano łąkowe	2372	1457	1635	1629	2,8	1,4	Meadow hay
Pozostałe	7624	6447	6882	6433	9,0	5,4	Others

a Dane nieostateczne.

a Preliminary data.

TABL. 7 (373). GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (dok.)

GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^a	2010	2019 ^a	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.)							
GROSS OUTPUT (cont.)							
Produkcja zwierzęca	39568	49202	59859	62825	46,8	52,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	20323	27981	33259	35644	24,1	29,8	Animals for slaughter ^b
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	3406	5540	7160	7049	4,0	5,9	cattle (excluding calves)
cielęta	482	133	66,7	63,4	0,6	0,1	calves
trzoda chlewna	9270	10837	12433	14041	11,0	11,7	pigs
owce	22,6	16,7	18,6	22,9	0,0	0,0	sheep
drób	6890	11236	13374	14271	8,2	11,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	249	-89,9	91,5	146	0,3	0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	13203	14652	18556	19082	15,6	16,0	Cows' milk
Jaja kurze	4146	5176	6347	6371	4,9	5,3	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	5,3	3,1	8,2	8,6	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Obornik	1205	904	987	1048	1,4	0,9	Manure
Pozostałe	437	576	610	525	0,5	0,4	Others
PRODUKCJA TOWAROWA							
MARKET OUTPUT							
O G Ó Ł E M	59357	74203	85870	89282	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	26116	30816	32550	33959	44,0	38,0	Crop output
Zboża	8101	8317	7283	8905	13,7	10,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	7231	7023	6972	7078	12,2	7,9	of which basic cereals
w tym:							of which:
pszenica	4011	4727	4617	4446	6,8	5,0	wheat
żyto	1115	629	792	936	1,9	1,0	rye
jęczmień	780	674	674	696	1,3	0,8	barley
Ziemniaki	2288	1681	2440	3599	3,9	4,0	Potatoes
Przemysłowe	5048	5091	5109	4796	8,5	5,4	Industrial
buraki cukrowe	1616	1883	2278	1871	2,7	2,1	sugar beet
pozostałe	3432	3208	2831	2925	5,8	3,3	others
Warzywa	4455	7577	8334	9385	7,5	10,5	Vegetables
Owoce	3112	5328	4928	4756	5,2	5,3	Fruit
Siano łąkowe	1,8	4,5	1,4	1,6	0,0	0,0	Meadow hay
Pozostałe	3111	2817	4454	2516	5,2	2,8	Others
Produkcja zwierzęca	33241	43387	53320	55323	56,0	62,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	18655	26214	31595	33321	31,4	37,3	Animals for slaughter ^b
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	3202	5226	6752	6528	5,4	7,3	cattle (excluding calves)
cielęta	387	104	56,3	55,1	0,7	0,1	calves
trzoda chlewna	8191	9895	11725	12936	13,8	14,5	pigs
owce	11,7	12,8	16,8	19,8	0,0	0,0	sheep
drób	6631	10765	12843	13589	11,2	15,2	poultry
Mleko krowie	10691	12212	15797	16169	18,0	18,2	Cows' milk
Jaja kurze	3478	4493	5417	5423	5,9	6,1	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	4,5	2,8	8,2	8,6	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Pozostałe	412	465	503	402	0,7	0,4	Others

a Dane nieostateczne. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Preliminary data. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 8 (374). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019	CROPS
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	w tys. ha in thousand hectares								
OGÓŁEM	10366	10753	10829	10898	9107	9679	9878	9979	TOTAL
Zboża	7597	7512	7806	7891	6853	6857	7217	7316	Cereals
zboża podstawowe	6054	5937	6072	6201	5415	5396	5598	5740	basic cereals
pszenica	2124	2395	2417	2511	1757	2051	2125	2224	wheat
ozima	1868	2080	1925	2043	1519	1753	1671	1767	winter
jara	256	315	492	468	238	298	454	457	spring
żyto	1060	725	894	904	996	684	861	865	rye
jęczmień	971	839	976	976	865	762	894	909	barley
ozimy	249	231	203	225	204	193	170	189	winter
jary	722	608	773	751	661	569	724	720	spring
owies	574	461	497	495	551	448	483	485	oats
pszenżyto	1325	1516	1288	1315	1246	1450	1235	1257	triticale
mieszanki zbożowe	1094	813	993	932	1087	810	989	930	cereal mixed
gryka i proso	116	91,8	96,2	91,1	108	87,0	92,0	87,6	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno	333	670	645	665	243	564	538	556	maize for grain
Strączkowe na ziarno	172	407	269	270	157	378	243	250	Pulses for grain
konsumpcyjne	43,4	91,0	66,2	65,8	40,6	84,4	60,9	61,5	consumer
pastewne	129	316	203	204	116	294	182	189	feed
Ziemniaki	375	292	291	303	358	279	276	287	Potatoes
Przemysłowe	1211	1191	1149	1178	881	932	932	966	Industrial
w tym:									of which:
buraki cukrowe	206	180	239	241	165	148	199	200	sugar beet
oleiste	985	994	891	916	697	767	714	746	oilseeds
w tym rzepak i rzepak	945	947	845	875	661	725	672	709	of which rape and turnip rape
włókniste	0,6	0,9	0,4	2,3	0,6	0,8	0,3	1,4	fibrous
w tym len	0,5	0,3	0,1	0,5	0,5	0,3	0,1	0,5	of which flax
tytoń	15,7	13,4	16,4	15,4	15,7	13,4	16,3	15,4	tobacco
chmiel	1,7	1,5	1,7	1,8	1,6	1,4	1,6	1,7	hop
Pastewne	730	1056	1014	966	618	960	932	886	Feed
w tym:									of which:
okopowe	16,4	9,4	5,2	6,8	15,8	9,3	5,2	6,7	root plants
motylkowe wieloletnie	124	93	88	84	106	79	74	70	perennial legumes
kukurydza na zielonkę	395	555	602	600	331	495	551	550	maize for feed
Pozostałe uprawy ^b	281	295	300	294	241	273	278	277	Other crops ^b
w tym warzywa gruntowe ...	138	151	159	142	131	141	150	135	of which ground vegetables

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne wcześniej niewymienione.

a Data of the Agricultural Census. b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting and others not elsewhere classified.

TABL. 9 (375). ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW^a
 CROP PRODUCTION AND YIELDS^a

LATA YEARS ZIEMIOPŁODY CROPS	Zbiory w tys. t Production in thousand tonnes		Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Zboża 2011—2015	28743	24838	37,8	35,9
Cereals				
..... 2015	28003	24179	37,3	35,3
..... 2018	26780	23761	34,3	32,9
..... 2019	28990	25744	36,7	35,2
zboża podstawowe 2011—2015	21902	18819	37,2	35,3
basic cereals				
..... 2015	22491	19223	37,9	35,6
..... 2018	20287	18045	33,4	32,2
..... 2019	22664	20091	36,6	35,0
pszenica 2011—2015	10004	7934	44,6	41,5
wheat				
..... 2015	10958	8626	45,7	42,1
..... 2018	9820	8280	40,6	39,0
..... 2019	11012	9263	43,9	41,6
żyto 2011—2015	2731	2514	27,8	27,1
rye				
..... 2015	2013	1843	27,8	27,0
..... 2018	2167	2055	24,2	23,9
..... 2019	2461	2300	27,2	26,6
jęczmień 2011—2015	3335	2896	35,9	34,6
barley				
..... 2015	2961	2560	35,3	33,6
..... 2018	3048	2703	31,2	30,2
..... 2019	3374	3022	34,6	33,2
owies 2011—2015	1344	1294	27,6	27,5
oats				
..... 2015	1220	1180	26,5	26,3
..... 2018	1166	1129	23,5	23,4
..... 2019	1233	1196	24,9	24,7
pszenżyto 2011—2015	4489	4181	35,9	35,2
triticale				
..... 2015	5339	5013	35,2	34,6
..... 2018	4086	3878	31,7	31,4
..... 2019	4583	4310	34,9	34,3
mieszanki zbożowe 2011—2015	3097	3083	29,9	29,9
cereal mixed				
..... 2015	2250	2241	27,7	27,7
..... 2018	2506	2498	25,2	25,2
..... 2019	2472	2467	26,5	26,5
gryka i proso 2011—2015	134	127	13,3	13,5
buckwheat and millet				
..... 2015	106	101	11,5	11,7
..... 2018	123	119	12,8	12,9
..... 2019	118	114	12,8	13,0
kukurydza na ziarno 2011—2015	3610	2810	63,6	61,5
maize for grain				
..... 2015	3156	2613	47,1	46,3
..... 2018	3864	3099	59,9	57,6
..... 2019	3734	3070	56,2	55,2
Strączkowe na ziarno: Pulses for grain:				
konsumpcyjne 2011—2015	108	96,1	21,1	20,5
consumer				
..... 2015	172	155	18,8	18,4
..... 2018	138	126	20,9	20,6
..... 2019	134	123	20,4	20,1
pastewne 2011—2015	367	344	20,7	20,8
feed				
..... 2015	546	507	17,3	17,2
..... 2018	328	291	17,7	17,7
..... 2019	267	242	15,3	15,1

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne.

a During long-term period — annual averages.

TABL. 9 (375). ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW^a (dok.)CROP PRODUCTION AND YIELDS^a (cont.)

LATA YEARS ZIEMIOPŁODY CROPS	Zbiory w tys. t Production in thousand tonnes		Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms
Ziemniaki 2011—2015	7708	7220	234	228
Potatoes	2015 6152	5674	210	204
	2018 7312	6799	251	247
	2019 6482	5982	214	208
Buraki cukrowe 2011—2015	11622	9542	589	595
Sugar beet	2015 9364	7798	520	526
	2018 14303	12084	599	608
	2019 13837	11595	575	580
Oleiste 2011—2015	2515	1780	27,9	26,3
Oilseeds	2015 2763	1950	27,8	25,4
	2018 2269	1774	25,5	24,8
	2019 2432	1933	26,6	25,9
w tym rzepak i rzepik 2011—2015	2476	1746	28,3	26,8
of which rape and turnip rape	2015 2701	1894	28,5	26,1
	2018 2202	1713	26,1	25,5
	2019 2373	1880	27,1	26,5
Len — słoma 2011—2015	0,8	0,8	15,4	15,7
Flax — straw	2015 0,4	0,4	14,0	16,1
	2018 0,2	0,2	22,9	28,0
	2019 1,2	1,2	24,3	25,1
Tytoń 2011—2015	32,5	32,5	22,1	22,1
Tobacco	2015 27,3	27,2	20,3	20,3
	2018 33,2	33,0	20,3	20,2
	2019 28,8	28,7	18,7	18,7
Chmiel 2011—2015	2,4	2,3	15,2	15,3
Hop	2015 2,3	2,2	15,7	15,9
	2018 3,2	3,1	19,3	19,5
	2019 3,8	3,7	21,4	21,6
Okopowe pastewne 2011—2015	650	641	439	443
Feed root plants	2015 338	336	360	361
	2018 203	203	390	391
	2019 250	248	369	372
Siano:				
Hay:				
z trwałych użytków zielonych 2011—2015	14956	14559	47,0	48,2
from permanent green land	2015 12399	11826	40,1	40,3
	2018 14006	13685	44,5	45,3
	2019 13501	13185	43,2	48,9
z roślin strączkowych 2011—2015	84,8	80,2	35,7	36,3
from pulses	2015 118	115	31,9	32,5
	2018 64,1	62,3	30,4	31,3
	2019 60,5	57,2	29,8	30,1
z roślin motylkowych 2011—2015	1857	1700	46,2	46,6
from legumes	2015 1669	1537	36,8	36,6
	2018 1533	1427	39,7	40,1
	2019 1330	1205	39,2	38,8
Słoma zbóż podstawowych 2011—2015	22226	19148	37,7	35,9
Straw from basic cereals	2015 22097	19044	37,2	35,3
	2018 19585	17527	32,3	31,3
	2019 22691	20079	36,6	35,0

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne.

a During long-term period — annual averages.

TABLE 10 (376). **ZBIORY I PLONY WARZYW**
VEGETABLE PRODUCTION AND YIELDS

WARZYWA	2011— —2015 ^a	2015	2018	2019	2011— —2015 ^a	2015	2018	2019	VEGETABLES
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
Zbiory w tys. t	5279	4795	5271	5019	5069	4598	5093	4843	Production in thousand tonnes
Warzywa gruntowe	4358	3793	4109	3850	4198	3641	3991	3724	Ground vegetables
w tym:									of which:
kapusta	1076	875	913	837	1072	872	910	834	cabbages
cebula	614	548	563	535	550	494	527	501	onions
marchew	793	678	726	678	754	653	710	638	carrots
buraki	334	297	298	281	329	293	297	279	beetroots
ogórki	264	221	245	222	260	215	241	221	cucumbers
pomidory	262	236	253	241	259	233	249	237	tomatoes
Warzywa z upraw pod osłoniemami	921	1002	1162	1169	871	957	1102	1119	Vegetables cultivated under covers
Plony warzyw gruntowych z 1 ha w dt									Yields of ground vegetables per 1 ha in dt
Kapusta	457	372	440	400	457	372	440	400	Cabbages
Cebula	253	219	227	216	246	214	223	211	Onions
Marchew	361	306	324	306	356	302	326	298	Carrots
Buraki	320	272	291	269	319	271	291	269	Beetroots
Ogórki	174	147	168	147	172	144	166	147	Cucumbers
Pomidory	250	222	260	240	249	222	258	239	Tomatoes

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

TABLE 11 (377). **ZBIORY OWOCÓW W SADACH^a**
FRUIT PRODUCTION IN ORCHARDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^b	2015	2018	2019	2011— —2015 ^b	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	w tys. t in thousand tonnes								
Zbiory owoców z drzew	3379	3582	4495	3456	3343	3545	4459	3435	Tree fruit production
w tym:									of which:
jabłka	2964	3169	4000	3081	2932	3137	3968	3061	Apples
gruszek	69,3	69,6	90,9	67,6	68,3	68,7	89,4	66,6	Pears
śliwk	99,5	94,9	121	95,0	98,8	94,2	120	94,7	Plums
wiśni	179	179	201	152	177	177	200	151	Sour cherries
czereśni	44,6	48,1	60,0	44,4	44,2	47,6	59,8	44,3	Sweet cherries
Zbiory owoców jagodowych	556	518	578	476	551	511	571	471	Berry fruit production
w tym:									of which:
truskawki	183	205	196	177	182	203	195	177	Strawberries
maliny	114	79,9	116	75,7	114	79,8	115	75,4	Raspberries
porzeczki	177	160	165	126	176	159	164	126	Currants
agrest	14,1	12,1	11,5	9,6	14,0	12,1	11,5	9,6	Gooseberries

a Do 2015 r. łącznie z produkcją poza sadami (w tym także w ogrodach przydomowych); zbiory truskawek dla każdego roku łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne (łącznie z produkcją poza sadami, w tym także w ogrodach przydomowych).

a Until 2015 including production outside orchards (including kitchen gardens); production of strawberries in each year including kitchen gardens. b Annual averages (including production outside orchards, in kitchen gardens as well).

TABL. 12 (378). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS AND SHEEP
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS									
Bydło	5742	5961	6201	6358	5400	5648	5901	6077	Cattle
w tym krowy	2646	2445	2429	2461	2499	2315	2309	2343	of which cows
Trzoda chlewna	15244	11640	11828	10781	13099	9182	9322	8314	Pigs
w tym lochy	1424	947	871	755	1225	750	685	572	of which sows
Owce	261	228	277	273	239	212	260	257	Sheep
w tym maciorki	168	143	166	158	157	133	155	148	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	7158	6740	6943	6911	6551	6112	6319	6309	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	39	41	42	43	41	43	44	45	Cattle
w tym krowy	18	17	17	17	19	17	17	17	of which cows
Trzoda chlewna	103	80	81	73	99	69	69	61	Pigs
w tym lochy	9,6	6,5	5,9	5,1	9,3	5,7	5,1	4,2	of which sows
Owce	1,8	1,6	1,9	1,9	1,8	1,6	1,9	1,9	Sheep
w tym maciorki	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2	1,0	1,1	1,1	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	48	46	47	47	50	46	47	46	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w latach 2018 i 2019 — stan z 2016 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników) dla: bydła — 0,8, trzody chlewnej — 0,15, owiec — 0,08, koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and 2019 — as of 2016.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads for: cattle — 0.8, pigs — 0.15, sheep — 0.08, horses — 1.0.

TABL. 13 (379). **DRÓB^a**

Stan w końcu roku
POULTRY^a
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Drób kurzy w tys. szt.	130959	139588	180758	178342	156668	Hens in thousand heads
w tym nioski	50659	49536	56335	53190	37714	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	1463	1213	1026	1061	1037	Geese in thousand heads
Indyki w tys. szt.	7366	9008	14386	15939	15042	Turkeys in thousand heads
Kaczki ^b w tys. szt.	2672	3401	5125	5704	5673	Ducks ^b in thousand heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	881	960	1232	1214	1152	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski	341	341	384	362	277	of which laying hens

a W latach 2010 i 2015 w wieku powyżej 2 tygodni. b Łącznie z drobiem pozostałym.

a In 2010 and 2015 aged more than 2 weeks. b Including other poultry.

TABLE 14 (380). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		2010	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	na 100 ha użytków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural land in heads		
	w tys. szt.		in thousand heads					
Bydło (bez cieląt)	1331	1569	1825	1768	1698	9,0	12,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	663	149	-14	-19	-18	4,5	-0,1	Calves
Trzoda chlewna	19745	15773	14699	14584	10311	132,9	99,3	Pigs
Owce	129	78	93	109	101	0,9	0,7	Sheep
Konie	66	41	29	27	27	0,4	0,2	Horses

TABLE 15 (381). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land	na 1 mieszkańca per capita			
	w kg		in kg						

W WADZE ŻYWEJ
IN LIVE WEIGHT

Produkcja żywca rzeźnego ...	5205	6157	7111	7107	350,3	483,8	135,1	185,1	Production of animals for slaughter
bydło (bez cieląt)	743	918	1106	1095	50,0	74,5	19,3	28,5	cattle (excluding calves)
cielęta	55	14	-3,3	-2,4	3,7	-0,2	1,4	-0,1	calves
trzoda chlewna	2388	2354	2530	2393	160,7	162,9	62,0	62,4	pigs
owce	3,9	2,4	3,0	3,6	0,3	0,3	0,1	0,1	sheep
konie	38	23	17	17	2,5	1,1	1,0	0,4	horses
drób	1971	2840	3452	3596	132,7	244,8	51,2	93,7	poultry
kozy i króliki	6,3	6,1	6,2	5,7	0,4	0,4	0,1	0,1	goats and rabbits

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ^a
IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT^a

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3909	4601	5488	5481	263,1	373,1	101,5	142,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	3703	4351	5186	5176	249,2	352,4	96,1	134,8	meat and fats
wołowe	389	476	573	567	26,2	38,6	10,1	14,8	beef
cielęce	33	8,3	-2,0	-1,4	2,2	-0,1	0,9	0,0	veal
wieprzowe	1863	1836	1973	1866	125,4	127,1	48,4	48,6	pork
baranie	1,8	1,1	1,3	1,6	0,1	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	20	13	11	10	1,3	0,7	0,5	0,3	horseflesh
drobiowe	1380	1988	2597	2704	92,9	184,1	35,8	70,4	poultry
kozie i królicze ^b	16	29	32	28	1,1	1,9	0,4	0,7	goat and rabbit ^b
podroby	206	250	303	305	13,9	20,7	5,4	8,0	pluck

a Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a Since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals for slaughter in warm post-slaughter weight. b Including game.

TABLE 15 (381). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)**
 PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				na 1 ha użyt- ków rolnych per 1 ha of agricultural land	na 1 mieszkańca per capita			
					w kg	in kg			
W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ³ (dok.) IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT ³ (cont.)									
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	86	226	252	252	5,8	18,5	2,2	6,6	Live animal imports in terms of meat (including fats)
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	62	34	31	40	4,2	2,9	1,6	1,0	Live animal exports in terms of meat (including fats)
Niezbilansowane różnice wag ^c	-1,1	31	-6	49	-0,1	3,6	0,0	1,3	Unbalanced weight differences ^c
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów) z uboju	3932	4824	5710	5746	264,6	422,5	102,1	149,7	Production (meat, fats and pluck) from slaughter
mięso i tłuszcze	3727	4543	5412	5392	250,8	396,5	96,8	140,5	meat and fats
podroby	205	281	298	354	13,8	26,0	5,3	9,2	pluck
UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA WEIGHT LOSSES IN SLAUGHTERING AS A RESULT OF COOLING									
Ubytki	51	61	71	70	3,4	5,1	1,3	1,8	Losses
W WADZE SCHŁODZONEJ^d IN COOLED WEIGHT ^d									
Produkcja z uboju	3881	4763	5671	5676	261,2	417,4	100,7	147,9	Production from slaughter
mięso	3327	4088	4914	4919	223,9	361,8	86,5	128,1	meat
wołowe	373	441	540	530	25,1	39,0	9,7	13,8	beef
cielęce	22	5,9	7	4	1,5	0,3	0,6	0,1	veal
wieprzowe	1516	1581	1706	1610	102,0	118,4	39,4	42,0	pork
baranie	1,0	0,7	1	1	0,1	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	14	9,7	7	8	0,9	0,6	0,4	0,2	horseflesh
drobiowe	1386	2021	2621	2737	93,3	201,3	36,0	71,3	poultry
kozy i królicze ^b	15	29	32,6	28,5	1,0	2,1	0,4	0,7	goat and rabbit ^b
podroby	204	279	329	352	13,7	25,8	5,3	9,2	pluck
tłuszcze	350	396	428	405	23,6	29,8	9,1	10,6	fats
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	1,3	1	10	0,7	0,7	0,3	0,3	Post-slaughter fats obtained
Ubytki w uboju i przetwórstwie	131	192	206	192	8,8	14,1	3,4	5,0	Losses during slaughtering and processing
Import ^e	649	816	941	899	43,7	66,1	16,8	23,4	Imports ^e
Eksport ^e	1346	2270	3066	3224	90,6	237,1	34,9	84,0	Exports ^e
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	+12	-8,9	-29	-14	+0,8	-1,0	+0,3	-0,4	Decreases (+) or increases (-) in stock and reserves
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3075	3109	3329	3156	206,9	231,9	79,8	82,2	Consumption (meat, pluck and fats)
mięso i podroby ^f	2834	2885	3074	2924	190,7	214,9	73,5	75,9	meat and pluck ^f
mięso	2690	2724	2919	2747	181,0	201,9	69,8	71,4	meat
wołowe	91	46	115	105	6,1	7,7	2,4	2,7	beef
wieprzowe	1626	1591	1636	1548	109,4	113,8	42,2	40,3	pork
drobiowe	948	1043	1139	1087	63,8	79,9	24,6	28,3	poultry
pozostałe	25	44	29	6,6	1,7	0,5	0,6	0,1	others
podroby	144	161	155	177	9,7	13,0	3,7	4,5	pluck
tłuszcze z uboju	241	224	255	232	16,2	17,0	6,3	6,0	fats from slaughter

a, d Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę: a — poubojową ciepłą, d — schłodzoną. b Łącznie z dziczyzną. c Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie zwierzętami rzeźnymi. e Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. f Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

a, d Since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals for slaughter in: a — warm post-slaughter weight, d — cooled weight. b Including game. c Weight differences between the production of animals for slaughter in terms of meat and the production of meat, fats and pluck obtained from slaughter; including weight losses in the turnover of animals for slaughter. e Raw meat, pluck and fats as well as products in terms of meat. f Including meat and pluck intended for processing.

TABLE 16 (382). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO, JAJ KURZYCH I WEŁNY NIEPRANEJ OWCZEJ**
 PRODUCTION OF COWS' MILK, HEN EGGS AND SHEEP'S GREASY WOOL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011— —2015 ^a	2015	2018	2019	2011— —2015 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
Produkcja mleka w mln l ...	12433	12859	13768	14090	11528	11959	12849	13172	Milk production in million litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5000	5395	5747	5803	4889	5307	5646	5703	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	10136	10474	11814	12056	8181	8636	8974	7990	Egg production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	213	223	217	220	210	222	201	194	Average annual number of eggs per laying hen in units
Produkcja wełny w t	707	701	902	891	662	662	864	867	Wool production in t
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	3,2	3,2	3,3	3,3	3,0	3,3	3,4	3,4	Average annual quantity of wool per sheep in kg

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

Uwaga do tabl. 17—20

Bilanse produktów rolniczych (roślinnych i zwierzęcych) opracowano w dostosowaniu do zaleceń Eurostatu.

Note to tables 17—20

Agricultural products balance sheets (crop and animal) were compiled according to Eurostat requirements.

TABLE 17 (383). **BILANS ZBÓŻ^a**

CEREALS BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2014/15	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	31934	34174	34230	29921	Resource
Produkcja (zbiory)	29827	31946	31926	26780	Production
Import	2029	1741	2302	2515	Imports
Zmniejszenie zapasów ^b	78	487	2	626	Decrease in stocks ^b
Rozchód	31934	34174	34230	29921	Use
Eksport	2715	7166	5040	5190	Exports
Zużycie krajowe	27526	26389	24869	24582	Domestic uses
siew	1767	1668	1213	1220	sowing
straty	1271	1130	1042	868	losses
spasanie	16914	16094	15626	15494	feeding
zużycie przemysłowe ^c	2360	2575	2145	2163	industrial uses ^c
spożycie	5214	4922	4843	4837	consumption
Zwiększenie zapasów ^b	1693	619	4321	149	Increase in stocks ^b

a Pszenica, żyto, jęczmień, owies i mieszanki zbożowe, pszenżyto, kukurydza na ziarno, zboża pozostałe (proso, gryka). b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu. c Bez przemiału zbóż.

a Wheat, rye, barley, oats and cereal mixed, triticale, maize for grain, other cereals (millet, buckwheat). b Stocks in industrial processing and trade. c Excluding grain milling.

TABLE 18 (384). **BILANS ZIEMNIAKÓW^a**
 POTATOES BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2014/15	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	10077	8063	9834	8109	Resource
Produkcja (zbiory)	9703	7690	9172	7478	Production
Import	374	373	662	631	Imports
Rozchód	10077	8063	9834	8109	Use
Eksport	472	699	934	957	Exports
Zużycie krajowe	9605	7364	8900	7152	Domestic uses
sadzenie	1355	751	750	796	planting
straty	900	544	662	365	losses
spasanie	2279	1724	1913	950	feeding
zużycie przemysłowe	651	495	1613	1440	industrial uses
w tym na skrobię	610	448	1562	1407	of which for starch
spożycie	4420	3850	3962	3601	consumption

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
 a Including potatoes intended for processing.

TABLE 19 (385). **BILANS MLEKA KROWIEGO ŚWIEŻEGO^a**
 FRESH COWS' MILK BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln l in million litres				
Przychód	12898	14530	15563	15952	Resource
Produkcja	11921	12859	13768	14090	Production
Import	977	1630	1787	1834	Imports
Zmniejszenie zapasów ^b	—	41	8,9	28,4	Decrease in stocks ^b
Rozchód	12898	14530	15563	15952	Use
Eksport	2764	3485	4899	4919	Exports
Zużycie krajowe	10133	11045	10665	11033	Domestic uses
straty	24	26	26	28	losses
spasanie	550	590	682	692	feeding
spożycie	9559	10429	9957	10314	consumption
Zwiększenie zapasów ^b	1	—	—	0,0	Increase in stocks ^b

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.
 a Including milk intended for processing. b Stocks in industrial processing and trade.

TABLE 20 (386). **BILANS JAJ^a**
 EGGS BALANCE SHEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	669	611	696	709	Resource
Produkcja	637	590	667	680	Production
Import	32	21	29	29	Imports
Rozchód	669	611	696	709	Use
Eksport	177	262	273	302	Exports
Zużycie krajowe	492	349	423	407	Domestic uses
jaja do wylęgu	67	84	100	104	eggs for hatching
straty	2	1	4	1	losses
spasanie	1	1	4	2	feeding
zużycie przemysłowe	1	1	5	4	industrial uses
spożycie	421	262	310	296	consumption

a Kurze, kaczce, gęsie i indyjskie; łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
 a Hen, duck, geese and turkey eggs; including eggs intended for processing.

TABL. 21 (387). **CIĄGNIKI ROLNICZE**

Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L				
W tysiącach sztuk	1418,4	1436,1	1491,7	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	37,9	42,5	45,3	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	11	10	9,7	Agricultural land area per tractor in ha
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS				
W tysiącach sztuk	1395,7	1418,7	1473,3	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	37,4	42,1	44,9	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	9,5	9,4	9,0	Agricultural land area per tractor in ha

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 22 (388). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10 ^a	2014/15	2017/18	2018/19		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	1771	1792	2077	1905	1724	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	1024	1004	1179	994	885	nitrogenous
fosforowe	352	304	339	343	318	phosphatic
potasowe	396	485	559	568	521	potassic
Nawozy wapniowe	591	568	809	821	704	Lime fertilizers
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	119,2	123,2	141,6	129,7	126,8	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	68,9	69,0	80,4	67,7	65,1	nitrogenous
fosforowe	23,7	20,9	23,1	23,4	23,4	phosphatic
potasowe	26,6	33,3	38,1	38,7	38,3	potassic
Nawozy wapniowe	39,8	39,0	55,1	55,9	51,8	Lime fertilizers

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers.

TABLE 23 (389). **SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN**
SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN	2010	2015	2018	2019	PLANT PROTECTION PRODUCTS
	w t in t				
W masie towarowej	51613	67298	65335	68907	In commodity mass
Owadobójcze	2945	4687	5451	8267	Insecticides
Grzybobójcze i zaprawy nasienne	12867	18268	19744	17858	Fungicides and seed treatments
Chwastobójcze	30228	38799	35863	36185	Herbicides
Regulatory wzrostu	3014	4293	3406	4737	Plants growth regulators
Gryzoniobójcze	147	56	1	131	Rodenticides
Pozostałe	2412	1195	870	1729	Others
W substancji czynnej	19449	24006	23178	24281	In active substance

TABLE 24 (390). **BYDŁO, OWCE I KONIE WPISANE DO KSIĄG INWENTARZA ZARODOWEGO**
Stan w końcu roku
CATTLE, SHEEP AND HORSES IN BREEDING REGISTERS
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bydło: buhaje	2080	2905	2376	2454	Cattle: bulls
krowy	578093	692167	734746	735343	cows
Owce — maciorki	70607	86282	86032	86802	Sheep — ewes
Konie: ogiery	3705	3225	2874	3109	Horses: stallions
klacze	19239	17089	16128	16208	mares

Źródło: dane Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Owcarskiego oraz Polskiego Związku Hodowców Koni.

Source: data of the Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers, the Polish Union of Sheep-Farmers and the Polish Horse Breeders Association.

TABLE 25 (391). **INSEMINACJA KRÓW**
ARTIFICIAL INSEMINATION OF COWS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Punkty inseminacyjne (stan w dniu 31 XII)	3432	6770	9413	10806	Insemination facilities (as of 31 XII)
Krowy i jałówki inseminowane:					Cows and heifers inseminated:
w tysiącach sztuk	2282	2295	2045	2005	in thousand heads
w % ogólnej liczby krów i jałówek ^a	78,7	86,1	78,5	75,4	in % of total cows and heifers ^a

^a Do obliczenia relacji przyjęto ogólną liczbę krów i jałówek według stanu w czerwcu.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

For calculating the ratio, the total number of cows and heifers as of June was adopted.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABLE 26 (392). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019	AGRICULTURAL PRODUCTS
CENY BIEŻĄCE CURRENT PRICES W milionach złotych In PLN millions					
O G Ó Ł E M	41324,5	57040,2	64243,0	65594,6	T O T A L
Produkty roślinne	13777,6	18600,1	19080,9	19152,1	Crop products
w tym:					of which:
Zboża	5241,3	7492,6	7712,5	7185,5	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	4575,7	6287,0	6062,5	5592,1	basic cereals
pszenica	3358,1	4541,1	4392,9	3923,7	wheat
żyto	397,0	458,2	486,9	522,3	rye
jęczmień	418,5	536,9	498,2	492,9	barley
owies i mieszanki zbożowe	36,0	57,6	80,0	63,6	oats and cereal mixed
pszenżyto	366,1	693,2	604,5	589,6	triticale
kukurydza na ziarno	650,2	1190,6	1629,0	1573,7	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszo- we	5195,4	7406,9	7648,4	7139,0	of which consumer and for feeds cer- eals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	4536,3	6208,0	6007,4	5552,8	basic cereals
pszenica	3339,7	4503,8	4372,4	3908,5	wheat
żyto	394,3	450,7	480,6	518,7	rye
jęczmień	410,7	523,0	486,4	484,6	barley
owies i mieszanki zbożowe	33,6	53,5	75,6	60,4	oats and cereal mixed
pszenżyto	358,0	677,0	592,4	580,6	triticale
kukurydza na ziarno	643,9	1184,2	1620,4	1566,7	maize for grain
Strączkowe konsumpcyjne ^a	14,0	27,8	39,9	26,0	Consumer pulses ^a
Ziemniaki	417,7	610,9	735,5	909,4	Potatoes
Buraki cukrowe	1089,2	1277,3	1560,2	1538,6	Sugar beet
Rzepak i rzepik	2539,0	2857,0	2463,4	2582,6	Rape and turnip rape
w tym przemysłowy	2535,4	2838,9	2458,3	2581,4	of which industrial
Warzywa	1291,3	1817,0	2208,2	2220,7	Vegetables
Owoce	1904,2	3211,6	2923,4	3271,4	Fruit
Siano łąkowe	1,8	4,5	1,4	1,6	Meadow hay
Słoma zbóż podstawowych	15,4	24,5	34,0	24,5	Straw from basic cereals
Produkty zwierzęce	27546,9	38440,1	45162,1	46442,5	Animal products
w tym:					of which:
Bydło (bez cieląt)	2797,4	5008,0	5941,7	5064,8	Cattle (excluding calves)
Cielęta	119,0	140,7	57,9	53,2	Calves
Trzoda chlewna	7731,9	9665,4	10628,9	11597,0	Pigs
Owce	10,0	12,0	16,0	17,2	Sheep
Konie	102,1	120,1	124,4	91,2	Horses
Drób	6245,8	10550,8	11884,5	12731,5	Poultry
Mleko krowie	9338,2	11983,7	15633,7	15999,1	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	349,0	246,6	163,7	188,3	Consumer hen eggs
Wełna nieprana owcza	0,9	1,0	0,8	0,5	Sheep's greasy wool

a Bez materiału siewnego.

a Excluding sowing.

TABL. 26 (392). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**

PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019	AGRICULTURAL PRODUCTS
----------------	------	------	------	------	-----------------------

CENY BIEŻĄCE (dok.)
CURRENT PRICES (cont.)

Na 1 ha użytków rolnych w zł
Per 1 ha of agricultural land in PLN

OGÓŁEM	2781	3922	4380	4466	TOTAL
Produkty: roślinne	927	1279	1301	1304	Products: crop
zwierzęce	1854	2643	3079	3162	animal

Udział skupu w końcowej produkcji rolniczej w %
Share of procurement in final agricultural output in %

OGÓŁEM	62,1	69,8	69,4	65,6	TOTAL
---------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

W PRZELICZENIU NA JEDNOSTKI ZBOŻOWE^b
IN TERMS OF CEREAL UNITS^b

W milionach ton
In million tonnes

OGÓŁEM	477,7	590,4	629,5	610,3	TOTAL
Produkty: roślinne	171,1	203,9	203,4	195,1	Products: crop
zwierzęce	306,6	386,5	426,1	415,2	animal

Na 1 ha użytków rolnych w dt
Per 1 ha of agricultural land in dt

OGÓŁEM	32,1	40,6	42,9	41,6	TOTAL
Produkty: roślinne	11,5	14,0	13,9	13,3	Products: crop
zwierzęce	20,6	26,6	29,0	28,3	animal

^b Jednostka zbożowa jest to przeciętna wartość energetyczna i białkowa 1 dt zbóż.

^b A cereal unit is the average energy and protein equivalent of 1 dt of cereals.

TABL. 27 (393). **DYNAMIKA SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny stałe^a)**INDICES OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM	106,7	108,5	99,7	102,8	104,7	102,8	95,9	202,3	154,6	129,7	106,1
TOTAL											
Produkty roślinne	107,0	107,6	93,8	105,2	99,7	105,8	93,0	184,5	158,9	125,8	103,2
Crop products											
Produkty zwierzęce	106,6	108,9	102,5	101,7	107,0	101,6	97,1	206,8	150,3	130,1	107,3
Animal products											

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 464.

^a See general notes, item 9 on page 464.

TABL. 28 (394). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019	AGRICULTURAL PRODUCTS
OGÓŁEM TOTAL					
Zboża w tys. t	9383,2	12005,0	11271,3	10669,2	Cereals in thousand tonnes
w tym:					of which:
zboża podstawowe	8275,4	9896,7	8628,4	8028,3	basic cereals
pszenica	5603,2	6785,5	6042,4	5426,3	wheat
żyto	940,6	889,5	810,6	863,5	rye
jęczmień	850,9	877,2	729,3	729,5	barley
owies i mieszanki zbożowe	103,4	117,3	134,8	101,7	oats and cereal mixed
pszenżyto	777,3	1227,2	911,3	907,3	triticale
kukurydza na ziarno	1098,1	2098,9	2623,0	2624,3	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	9322,6	11889,8	11204,6	10615,8	of which consumer and for feeds cer-
w tym:					eals
zboża podstawowe	8221,2	9787,5	8568,6	7980,2	of which:
pszenica	5581,0	6739,4	6020,8	5408,9	basic cereals
żyto	936,1	876,5	805,5	859,0	wheat
jęczmień	838,6	856,8	715,6	719,3	rye
owies i mieszanki zbożowe	98,1	110,7	129,9	97,9	barley
pszenżyto	767,4	1204,1	896,8	895,1	oats and cereal mixed
kukurydza na ziarno	1091,6	2092,9	2616,5	2619,2	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w tys. t	5,1	9,6	12,9	11,9	Consumer pulses ^a in thousand tonnes
Ziemniaki w tys. t	1143,4	1530,4	1727,2	1559,0	Potatoes in thousand tonnes
Buraki cukrowe w tys. t	9631,9	10687,4 ^b	14823,3	14419,8	Sugar beet in thousand tonnes
Rzepak i rzepik w tys. t	1986,1	1898,3	1585,3	1657,2	Rape and turnip rape in thousand
w tym przemysłowy	1984,5	1886,2	1582,8	1656,7	tonnes
Warzywa w tys. t	1370,5	1652,0	1830,7	1606,3	of which industrial
Owoce w tys. t	1615,1	2554,7	3150,0	2745,7	Vegetables in thousand tonnes
Siano łąkowe w tys. t	11,4	35,2	6,2	7,0	Fruit in thousand tonnes
Słoma zbóż podstawowych w tys. t	121,4	198,3	179,8	141,0	Meadow hay in thousand tonnes
Żywiec rzeźny ^c w tys. t	4448,9	5795,8	6453,9	6233,6	Straw from basic cereals in thousand
bydło (bez cieląt)	613,5	832,1	903,6	799,8	tonnes
cielęta	13,5	14,6	5,6	5,2	Animals for slaughter ^c in thousand
trzoda chlewna	1988,3	2250,4	2374,6	2153,2	tonnes
owce	1,5	1,6	2,4	2,6	cattle (excluding calves)
konie	17,7	16,3	13,8	9,8	calves
drób	1814,4	2680,8	3153,9	3263,0	pigs
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso					sheep
(łącznie z tłuszczami) ^d w tys. t	3161,8	4083,4	4706,2	4558,0	horses
Mleko krowie w mln l	8760,9	10567,4	11614,1	11827,9	poultry
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt.	1813,2	1079,2	749,5	823,2	Animals for slaughter in terms of meat
Wetna nieprana owcza w t	207,0	373,2	254,8	168,4	(including fats) ^d in thousand tonnes

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

Zboża podstawowe ^e w kg	557	680	588	547	Basic cereals ^e in kg
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso					Animals for slaughter in terms of meat
(łącznie z tłuszczami) ^d w kg	213	281	321	310	(including fats) ^d in kg
Mleko krowie w l	590	727	792	805	Cows' milk in l

a Bez materiału siewnego. b Łącznie ze skupem ze zbiorów z poprzedniego roku. c W wadze żywej. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. e Łącznie z mieszkankami zbożowymi.

a Excluding sowing. b Including procurement from the production of previous year. c In live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data are incomparable to those for previous years due to the change of conversion rates of animals for slaughter in warm post-slaughter weight. e Including cereal mixed.

TABLE 29 (395). **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS

ZIEMIOPLODY	2009/10	2014/15	2017/18	2018/19	CROPS
	w tys. t in thousand tonnes				
Zboża	9 113,1	12 551,6	12 623,3	10 589,9	Cereals
w tym zboża podstawowe ^a	8 139,8	10 156,9	10 196,7	7 820,5	of which basic cereals ^a
w tym: pszenica	5 111,2	7 082,7	7 308,9	5 492,2	of which: wheat
żyto	1 298,1	934,9	958,5	720,3	rye
pszenżyto	755,6	1 146,9	961,7	777,7	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	9 043,1	12 466,5	12 538,7	10 532,3	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe ^a	8 077,5	10 081,6	10 123,3	7 769,6	of which basic cereals ^a
w tym: pszenica	5 086,4	7 052,1	7 278,5	5 472,6	of which: wheat
żyto	1 292,4	930,1	953,6	715,3	rye
pszenżyto	742,6	1 128,4	943,8	764,4	triticale
Ziemniaki	1 153,6	1 681,4	1 838,7	1 696,6	Potatoes

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.
a Including cereal mixed.

Rybołówstwo Fishing

TABLE 30 (396). **POŁOWY RYB MORSKICH I SŁODKOWODNYCH**
SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011—2015 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	233,1	236,4	255,5	267,9	TOTAL
Ryby morskie ^b	182,5	187,0	206,8	208,8	Sea fish ^b
w tym: dorszowate	19,3	21,2	24,2	44,3	of which: codfishes
śledzie	29,7	39,7	52,9	43,4	herring
szprotki	64,7	64,2	76,0	76,6	sprat
Ryby słodkowodne ^c	50,6	49,4	48,7	59,1	Freshwater fish ^c

a Przeciętne roczne. b Łącznie z organizmami morskimi. c Bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach.
Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

a Annual averages. b Including sea creatures. c Excluding production of fish-stocking materials in ponds.
Source: data of the Ministry of Maritime Economy and Inland Navigation.

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie Lasy Państwowe), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 sierpnia 2017 r. — Agencja Nieruchomości Rolnych),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),
 - c) innych jednostek publicznych;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolnej,
 - d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlębne podlegające jedno-

General notes

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilised temporarily or perpetually by:
 - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as State Forests) supervised by the Minister of the Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organisational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31 August 2017 — the Agricultural Property Agency),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999),
 - c) other public units;
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production cooperatives,
 - d) other legal persons.

2. **Forest land** includes area of forest as well as land connected with silviculture.

Forest area includes land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are intended for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and intended for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in age category I (1—20 years) with plantings at less than 0.5 (full plantings at 1.0), intended for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in age category II (21—40 years) with plantings of up to 0.3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0.2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity

częściej użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Do zadrzewień nie zalicza się również: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni kraju.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej kraju obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej kraju pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393) — do powierzchni lądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1097, z późn. zm.) leśne zasoby genetyczne obejmują: drzewa mateczne, drzewostany nasienne oraz plantacje nasienne. Podlegają one rejestracji w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (KRMLP).

Drzewa mateczne — drzewa wybrane among drzewostanach nasiennych spośród drzew najlepszej jakości. Z drzew matecznych pozyskuje się pędy do szczepień, które wykorzystuje się do produkcji wege-

being simultaneously utilised and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilisation, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term excludes also: orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. Forest cover (forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the country.

Share of forest land in land area of the country is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the country without lands under waters (i.e. internal waters, surface flowing waters and surface standing waters). According to the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 March 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws 2019 item 393) since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been qualified as land area.

4. According to the Law dated 7 June 2001 on forest reproductive material (Journal of Laws 2019 item 1097, with later amendments) forest genetic resources include: parents of family, seed tree stands as well as seed orchards. They are registered in the National Register of the Forest Basic Material (KRMLP).

Parents of family are trees chosen among the best quality trees in seed stands. Graft saplings, used in the production of vegetative planting material (grafts) planted on **clonal seed orchards** as

tatywnego materiału sadzeniowego (szczepów) wysadzanego na **plantacjach nasiennych klonowych** oraz nasiona do produkcji sadzonek używanych do zakładania **plantacji nasiennych rodowych**.

Drzewostany nasienne rejestrowane w II części KRLMP są to wybrane i uznane drzewostany o wysokiej produktywności, jakości hodowlanej i zdrowotności, tworzące bazę pozyskiwania nasion do zakładania rejestrowanych **upraw pochodnych**. Uprawy te po osiągnięciu dojrzałości będą stanowić podstawę pozyskiwania nasion jako drzewostany o ulepszonej jakości genetycznej. W okresie spełniania przez drzewostany roli nasiennej są one wyłączone z wyřębu i innego użytkowania, a ich zagospodarowanie zmierza do wzmocnienia obradzania drzew o największej wartości genetycznej i hodowlanej.

Drzewostany nasienne rejestrowane w I części KRLMP są to drzewostany korzystnie wyróżniające się swoją jakością hodowlaną i użytkowane rębnie w latach dobrego urodzaju nasion danego gatunku. W drzewostanach tej kategorii dokonuje się zbioru szyszek i nasion, które są wykorzystywane do zakładania upraw gospodarczych.

Plantacje nasienne są obiektami hodowlanymi służącymi do produkcji nasion. Nasiona pozyskiwane z plantacji są wykorzystywane do produkcji materiału sadzeniowego przeznaczonego do zakładania upraw pochodnych oraz plantacji gatunków drzew szybko rosnących.

5. Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będący wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych o różnym stopniu (klasie) uszkodzenia, ustalonym na podstawie szacunku defoliacji (ubytku) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego według metodologii obowiązującej w Międzynarodowym Programie Koordynacyjnym Oceny i Monitorowania Wpływu Zanieczyszczeń Powietrza na Lasy (ICP-Forests), a mianowicie:

klasy uszkodzenia	defoliacja/odbarwienie aparatu asymilacyjnego
0 — bez uszkodzeń	0—10%
1 — uszkodzenia słabe	11—25%
2 — uszkodzenia średnie	26—60%
3 — uszkodzenia silne	powyżej 60%
4 — drzewa martwe	

6. Dane w podziale według sortymentów drzewnych (tabl. 7 i 13) opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

7. Obowiązek sprawozdawczy w zakresie danych o **skupie owoców, grzybów leśnych i zwierzyn łownej** dotyczy osób prawnych i jednostek organizacyjnych bez osobowości prawnej prowadzących w ramach działalności gospodarczej skup produktów leśnych, nie dotyczy natomiast osób fizycznych.

Dane o **skupie owoców leśnych** obejmują gatunki: borówkę czernicę, borówkę brusznicę, żurawinę, jeżynę, poziomkę, malinę leśną, inne jagody

well as seeds for the production of seedlings used in establishing **ancestral seed orchards** are obtained from select trees.

Seed tree stands registered in KRLMP part II are selected and acknowledged, highly productive tree stands of high silvicultural value and healthiness, forming the base for obtaining seeds used in establishing registered **secondary crops**. These crops, upon reaching maturity, form the basis for obtaining seeds as tree stands of improved genetic quality. During the period of the stands serving their seeding purpose, they are excluded from felling and other utilisation, and their management is aimed at increasing crops of trees with the highest genetic and silvicultural value.

Seed tree stands registered in KRLMP part I are tree stands favourably distinguished by their silvicultural value and utilised for felling in years with high seed yields of a given species. Cones and seeds, which are used in establishing economic crops are collected in stands of this category.

Seed orchards are breeding areas used for the production of seeds. Seeds obtained from orchards are used in the production of planting material intended for establishing secondary crops and orchards of fast-growing tree species.

5. Forest condition is a biological term which refers to the level of physiological efficiency and natural resistance of trees that is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. A forest condition is determined by the share of living trees with a varied degree (class) of damage, established on the basis of defoliation (loss) and discolouration of the needles and leaves in accordance with the methodology of the International Cooperative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests (ICP-Forests), namely:

classes of damage	defoliation/discolouration of the needles and leaves
0 — none	0—10%
1 — slight	11—25%
2 — moderate	26—60%
3 — severe	above 60%
4 — dead trees	

6. Data by wood assortments (tables 7 and 13) were compiled on the basis of the quality-size classification defined by the Polish Norms.

7. The reporting obligation in data on the procurement of forest fruit, mushrooms and game animals is imposed on both legal persons and organisational units with no legal entity carrying out the procurement of forest products as part of their economic activity. This obligation does not refer to natural persons.

Data on the **procurement of forest fruit** cover the following species: the Bilberry, the Lingonberry, the Cranberry, the Rubus, the Wild Strawberry, the Forest Raspberry, other forest berries, the Black Elder, the European Rowan, the Rosa Canine, the

leśne, bez czarny, jarzębinę, różę dziką, głóg, tarninę, jabłka dzikie i inne owoce leśne.

Dane o **skupie grzybów leśnych** obejmują gatunki: kurki, podgrzybki, borowiki, maślaki i inne grzyby leśne.

Dane o **skupie zwierzyny łownej** (tusz) obejmują gatunki: jelenie, sarny, dziki i inne (daniele, mufłony, zające, kuropatwy, bażanty, kaczki oraz gęsi).

8. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni). W skład obwodów łowieckich nie wchodzi:

- 1) parki narodowe i rezerwy przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania;
- 2) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich;
- 3) tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości; budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich ogrodzeń.

Hawthorn, the Blackthorn, as well as wild apples and other forest fruit.

Data on the **procurement of forest mushrooms** cover the following species: the Chanterelle, the Xerocomus, the Bolete, the Suillus and other forest mushrooms.

Data on the **procurement of game animals** cover the following game species: deer, roe deer, wild boars and other species (fallow deer, mouflons, hares, partridges, pheasants, ducks and geese).

8. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory where there are conditions for carrying out hunting (in specific cases hunting districts can cover a smaller area). Areas of hunting districts do not include:

- 1) national parks and nature reserves, excluding reserves, or parts thereof, in which hunting is permitted on areas designated in the plan of protection or conservation tasks;
- 2) areas within the administrative boundaries of cities; if, however, these areas include larger forest or agricultural area, hunting districts can be created of these areas or they can be incorporated into existing hunting districts;
- 3) the areas of villages and towns which are not classified as cities, within the boundaries covering residential buildings and outbuildings with courtyards, squares, streets and roads within the village or town; buildings, plants and equipment, areas intended for social, religious, industrial, commercial, storage, transport and other economic purposes and objects of an historic and special values, within their boundaries.

TABL. 1 (397). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys. ha	9328,9	9420,1	9459,5	9462,9	TOTAL in thousand ha
Lasy	9121,4	9214,9	9254,9	9258,8	Forests
Publiczne	7435,6	7449,8	7466,6	7472,0	Public
własność Skarbu Państwa	7351,9	7344,7	7361,0	7366,5	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	7072,4	7099,6	7114,6	7118,3	managed by the State Forests
parki narodowe	183,7	185,3	185,7	184,4	national parks
własność gmin	83,7	84,2	84,4	84,3	owned by gmina
pozostałe	20,9	21,1	21,1	other
Prywatne	1685,7	1765,1	1788,4	1786,9	Private
w tym własność:					of which property of:
osób fizycznych	1586,9	1661,1	1682,7	1680,9	natural persons
wspólnot gruntowych	67,0	64,8	65,2	64,8	land cooperatives
Grunty związane z gospodarką leśną	207,6	205,2	204,5	204,0	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	29,2	29,5	29,6	29,6	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ KRAJU w %	30,5	30,8	30,9	30,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE COUNTRY in %

Uwaga do tablic 2—4

Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów przeprowadzonej w latach 2015—2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 2—4

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2015—2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 2 (398). **POWIERZCHNIA LASÓW**

FOREST AREA

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. ha Grand total in thousand ha	W tym — w % ogółem — powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area						w klasie odnowienia ^a i o budowie przerębowej in re- stocking class ^a and of a selection structure
		razem total	drzewostany według klas wieku tree stands by age groups				V i wyższe and higher (81 lat i więcej years and older)	
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)		
OGÓŁEM	9254,9	96,9	11,9	14,6	22,9	20,4	23,6	3,5
TOTAL								
Lasy publiczne	7466,6	97,3	12,1	13,9	21,5	19,5	26,4	3,9
Public forests								
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	7114,6	97,4	12,5	14,1	21,4	19,6	26,0	3,8
of which managed by the State Forests								
Lasy prywatne	1788,4	95,3	10,7	17,7	29,6	23,9	11,6	1,8
Private forests								

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

TABL. 2 (398). POWIERZCHNIA LASÓW (dok.)

FOREST AREA (cont.)

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Grand total		Lasy publiczne Public forests		Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		
	w tys. ha in thousand ha	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM	9254,9	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	6309,0	68,2	69,0	70,1	64,2	Coniferous trees
w tym:						of which:
sosna	5364,3	58,0	58,7	60,1	54,5	pine
świerk	524,6	5,7	5,9	5,7	4,6	spruce
jodła	297,2	3,2	3,0	2,8	4,2	fir
Drzewa liściaste	2945,9	31,8	31,0	29,9	35,8	Broadleaved trees
w tym:						of which:
buk	568,7	6,1	6,9	6,4	2,9	beech
dąb	729,2	7,9	8,4	8,5	5,6	oak
grab	140,7	1,5	1,2	1,2	2,9	hornbeam
brzoza	661,0	7,1	6,5	6,5	10,0	birch
olsza	519,7	5,6	5,0	4,8	8,4	alder
osika	81,0	0,9	0,5	0,4	2,6	aspens
topola	7,7	0,1	0,1	0,0	0,1	poplar

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 3 (399). ZASOBY DRZEWNE NA PNII

GROWING STOCK OF STANDING WOOD

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w hm ³ Gross grand total timber ^a in hm ³	W tym — w % ogółem — na powierzchni zalesionej Of which in wooded area in % of grand total area							w klasie odnowienia ^b i o budowie przerębowej ^c in re- stocking class ^b and of a selection structure	prze- stoje ^c hold-over trees ^c
		razem total	drzewostany według klas wieku tree stands by age groups					V i wyższe and higher (81 lat i więcej years and older)		
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)				
OGÓŁEM	2645,1	99,8	1,1	8,4	24,5	25,0	35,7	4,1	1,0	
TOTAL										
Lasy publiczne	2194,2	99,9	0,9	7,8	22,5	23,9	39,3	4,5	1,0	
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	2065,7	99,9	0,9	8,0	22,9	24,1	38,7	4,3	1,0	
of which managed by the State Forests										
Lasy prywatne	450,8	99,7	2,2	11,4	34,0	31,0	17,9	2,1	1,1	
Private forests										

a W korze. b Łącznie z klasą do odnowienia. c Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności.

a Over bark. b Including class for restocking. c Trees not felled in the assumed rotation order.

TABL. 3 (399). ZASOBY DRZEWE NE NA PNIU (dok.)

GROWING STOCK OF STANDING WOOD (cont.)

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a		Lasy publiczne Public forests		Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		
	w hm ³ in hm ³	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM	2645,1	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	1913,0	72,3	73,2	74,5	68,1	Coniferous trees
w tym:						of which:
sosna	1612,4	61,0	61,7	63,5	57,2	pine
świerk	149,3	5,6	6,0	5,8	4,1	spruce
jodła	116,2	4,4	4,0	3,7	6,2	fir
Drzewa liściaste	732,1	27,7	26,8	25,5	31,9	Broadleaved trees
w tym:						of which:
buk	182,7	6,9	7,5	6,6	3,9	beech
dąb	173,9	6,6	7,0	6,9	4,7	oak
grab	33,7	1,3	1,0	1,0	2,6	hornbeam
brzoza	123,8	4,7	4,2	4,3	6,9	birch
olsza	139,9	5,3	4,6	4,5	8,4	alder
osika	19,2	0,7	0,4	0,3	2,4	aspen
topola	2,6	0,1	0,1	0,1	0,2	poplar

a W korze.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Over bark.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 4 (400). ZASOBNOŚĆ I PRZECIĘTNY WIEK DRZEWOSTANÓW W LASACH
RESOURCES AND AVERAGE AGE OF TREE STANDS IN FORESTS

GATUNKI DRZEWA ^a SPECIES OF TREES ^a	Zasobność — grubizna brutto ^b na 1 ha powierzchni lasów w m ³ Resources of gross timber ^b per 1 ha of forest area in m ³				Przeciętny wiek drzewostanów w latach Average age of tree stands in years			
	ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests
		razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	
OGÓŁEM	286	294	290	252	59	61	60	51
TOTAL								
Drzewa iglaste	303	311	309	268	61	62	62	53
Coniferous trees								
w tym: of which:								
sosna	301	309	307	264	61	63	62	53
pine								
świerk	285	296	293	225	54	54	53	54
spruce								
jodła	391	395	376	378	73	76	75	65
fir								
Drzewa liściaste	249	255	248	225	55	57	56	47
Broadleaved trees								
w tym: of which:								
buk	321	320	300	338	68	69	66	62
beech								
dąb	238	243	238	211	57	58	58	48
oak								
grab	239	248	245	224	58	60	59	55
hornbeam								
brzoza	187	192	190	174	45	47	47	41
birch								
olsza	269	275	271	254	50	52	52	45
alder								
osika	237	242	235	233	42	45	45	40
aspen								
topola	336	298	291	408	50	44	44	61
poplar								

a Panujące (przeważające) w drzewostanie. b W korze.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Dominant species in the tree stand. b Over bark.

S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 5 (401). LEŚNE ZASOBY GENETYCZNE W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

GENETIC FOREST RESOURCES IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym gatunki drzew Of which tree species					
		sosna pine	świerk spruce	jodła fir	buk beech	dąb oak	olsza czarna black alder
		w ha		in ha			
Drzewa mateczne ^a Parents of family ^a	8271	2785	417	468	553	948	553
Drzewostany nasienne rejestrowane: Seed tree stands registered:							
w II części KRLMP ^b in KRLMP part II ^b	15328	6596	1077	1306	1911	2988	399
w I części KRLMP ^b in KRLMP part I ^b	165344	99797	6264	7057	16077	23323	4586
Plantacje nasienne klonowe Clonal seed orchards	1050	367	69	11	30	76	67
Plantacje nasienne rodowe Ancestral seed orchards	604	191	17	22	22	44	—
Uprawy pochodne Derived crops	66977	46536	2397	2600	4843	5820	1115

a W sztukach. b Krajowy Rejestr Leśnego Materiału Podstawowego.

Ź r ó d ł o: dane Biura Nasiennictwa Leśnego i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a In units. b The National Register of the Forest Basic Material.

S o u r c e: data of the Forest Reproductive Material Office and the General Directorate of the State Forests.

TABL. 6 (402). POZYSKANIE DREWNA^aREMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b w tys. m³	35467	40247	45590	42366	T O T A L^b in thousand m³
Grubizna	33568	38327	43932	40638	Timber
lasy publiczne	32325	36920	42102	39331	public forests
własność Skarbu Państwa	32194	36695	41843	39080	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	31882	36497	41633	38892	managed by the State Forests
parki narodowe	201	179	186	166	national parks
własność gmin	131	131	150	152	owned by gmina
pozostałe	94	109	99	other
lasy prywatne	1243	1407	1830	1307	private forests
Drewno małowymiarowe ^c	1899	1920	1658	1728	Slash ^c
Karpina ^c	0,1	0,3	7,2	11,5	Stump wood ^c
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	368,0	415,9	474,7	438,9	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³
Lasy publiczne	434,7	495,6	563,9	526,4	Public forests
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	450,8	514,1	585,2	546,4	of which managed by the State Forests
Lasy prywatne	73,8	79,7	102,3	73,1	Private forests

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień, patrz tabl. 11 na str. 497. b Bez karpiny. c Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings, see table 11 on page 497. b Excluding stump wood. c Exclusively in public forests.

TABL. 7 (403). POZYSKANIE DREWNA^a WEDŁUG SORTYMENTÓW
 REMOVALS^a BY ASSORTMENTS

SORTYMENTY	2010	2015	2018	2019	ASSORTMENTS
	w tys. m ³		in thousand m ³		
O G Ó Ł E M^b	35467	40247	45590	42366	T O T A L^b
Grubizna	33568	38327	43932	40638	Timber
Grubizna iglasta	25579	29078	34352	31689	Coniferous
w tym drewno:					of which:
wielkowymiarowe	11691	13189	14841	14141	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	11982	13843	17499	15808	medium-size wood for industrial uses
opałowe	1364	1733	1824	1569	fuelwood
Grubizna liściasta	7989	9249	9579	8949	Non-coniferous
w tym drewno:					of which:
wielkowymiarowe	2629	2773	2614	2539	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	4008	4570	5048	4660	medium-size wood for industrial uses
opałowe	1352	1906	1917	1750	fuelwood
Drewno małowymiarowe^c	1899	1920	1658	1728	Slash^c
Do przerobu przemysłowego	491	408	308	266	Slash for industrial uses
Opałowe	1408	1512	1350	1462	Slash for fuel
Karpina^c	0,1	0,3	7,2	11,5	Stump wood^c

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Bez karpiny. c Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Excluding stump wood. c Exclusively in public forests.

TABL. 8 (404). ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE

RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. ha		in thousand ha		
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	2,6	2,0	1,9	1,9	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	51,9	58,7	58,7	64,2	Renewals and afforestations
w tym w lasach prywatnych ^a	6,7	3,2	2,6	3,0	of which in private forests ^a
odnowienia	46,0	56,4	57,4	63,0	renewals
sztuczne	41,4	47,2	49,0	54,4	artificial
zrębów ^b	40,5	46,6	48,4	53,8	felling sites ^b
blanki i nieregularnie zagospodarowane					blanks and irregularly stocked
otwarte					open stands
naturalne	4,6	9,2	8,3	8,6	natural
zalesienia ^c	5,9	2,3	1,3	1,2	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	5,9	4,6	4,9	6,0	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	280,1	319,9	304,4	293,2	Tending ^e
w tym:					of which:
upraw	201,1	239,5	226,1	222,0	crops
młodników	76,5	79,5	77,1	70,3	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^f	0,9	0,5	0,4	0,4	introduction of undergrowth ^f
Melioracje	57,5	66,4	77,6	74,9	Drainage

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland intended for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stand aged up to 20 years. f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 9 (405). **OCHRONA LASÓW**
FOREST PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w % powierz- chni lasów in % of forest area	
Powierzchnia lasów — w ha — objęta zabiegami ochronnymi^a:						Forest area — in ha — subject to protection^a:
Zwalczającymi owady występujące masowo	12825	86034	241088	244287	2,6	Extermination of insects plagues
w tym opryski z samolotów	2954	74539	229535	233978	2,5	of which aerial sprayings
Zwalczającymi pasożytnicze grzyby ^b	23747	22520	17200	15167	0,2	Extermination of parasitic fungi ^b
Chroniącymi drzewostany przed zwierzyną ^b	62057	68627	68913	62608	0,7	Protecting trees from animals ^b
Usunięte z lasu^b: posusz, złomy i wywroty w tys. m³	5686	5107	11782	7695	.	Deadwood, scrap and fallen trees removed from forests^b in thou- sand m³

a Przy użyciu środków chemicznych, biologicznych i mechanicznych. b W lasach w zarządzie Lasów Państwowych.
Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Using chemical, biological and mechanical agents. b In forests managed by the State Forests.
S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 10 (406). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary (liczba)	4680	12257	8867	9635	Number of fires
w tym powstałe na skutek:					of which resulting from:
podpalenia	2032	5134	3563	4047	arsons
nieostrożności dorosłych	1546	3723	2520	2622	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	2126	5510	2696	3572	Forest area burned in ha
w tym powstałymi na skutek:					of which resulting from:
podpalenia	686	2086	972	1523	arsons
nieostrożności dorosłych	507	1643	1077	812	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jed- nym pożarem w ha	0,45	0,45	0,30	0,37	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.
S o u r c e: data of the Forest Research Institute.

TABL. 11 (407). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sadzenie w tys. szt.: drzew	2087	1468	568	583	Plantings in thousand units of: trees
krzewów	1046	798	460	799	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w tys. m ³	963	1128	859	874	Removals ^a in thousand m ³
grubizna iglasta	202	272	242	253	coniferous
w tym drewno wielkowieńcowe ogólnego przeznaczenia	107	141	123	128	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	761	856	617	620	non-coniferous
w tym drewno wielkowieńcowe ogólnego przeznaczenia	273	298	216	192	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 12 (408). STAN ZDROWOTNY LASÓW^aFOREST CONDITION^a

LATA YEARS GRUPY RODZAJOWE DRZEW TYPE GROUPS OF TREES		Drzewa — w odsetkach — według klasy uszkodzenia ^b Trees by class of damage, in percent ^b			
		0 (bez uszkodzeń) (none)	1 (uszkodzenia słabe) (slight)	2 (uszkodzenia średnie) (moderate)	3 (uszkodzenia silne) (severe)
OGÓŁEM	2010	21,0	58,3	19,5	1,0
TOTAL	2015	11,9	71,3	15,5	1,0
	2018	11,3	70,0	16,9	1,1
	2019	8,3	70,6	18,5	2,0
Drzewa iglaste	2010	18,8	61,0	19,3	0,9
Coniferous trees	2015	9,6	74,6	14,7	0,9
	2018	9,3	73,5	15,5	1,1
	2019	6,3	74,1	17,9	1,1
sosna	2010	17,6	62,2	19,3	0,8
pine	2015	8,8	76,1	14,0	0,9
	2018	8,3	74,8	15,4	1,0
	2019	5,4	75,2	18,0	1,0
świerk	2010	22,9	53,1	21,9	1,8
spruce	2015	12,2	62,7	23,3	1,5
	2018	11,4	66,0	18,8	1,6
	2019	11,9	63,0	21,1	1,6
jodła	2010	32,9	52,6	13,9	0,7
fir	2015	19,3	65,4	14,4	0,9
	2018	24,2	60,1	13,8	1,7
	2019	12,7	74,7	11,0	1,2
pozostałe	2010	28,4	54,1	16,5	0,9
others	2015	14,5	72,0	13,1	0,4
	2018	14,1	69,3	15,2	1,4
	2019	12,7	67,6	17,0	2,0
Drzewa liściaste	2010	25,2	53,1	20,0	1,2
Broadleaved trees	2015	16,2	65,4	16,9	1,2
	2018	14,8	64,0	19,2	1,3
	2019	11,6	64,5	19,6	3,5
buk	2010	47,3	44,8	7,5	0,4
beech	2015	38,2	56,6	4,8	0,3
	2018	28,2	64,8	6,1	0,5
	2019	18,7	70,9	9,5	0,5
dąb	2010	12,8	52,6	32,6	2,0
oak	2015	5,2	66,6	27,4	0,7
	2018	4,4	59,0	35,3	1,0
	2019	2,9	50,7	37,7	8,4
brzoza	2010	19,7	58,9	20,1	0,9
birch	2015	8,9	70,3	19,4	1,0
	2018	8,0	68,9	20,5	1,4
	2019	8,1	69,5	18,5	2,6
olsza	2010	24,8	57,7	16,1	0,9
alder	2015	18,4	70,3	9,1	1,7
	2018	21,1	67,5	9,4	1,0
	2019	18,3	71,0	9,1	1,2
pozostałe	2010	34,2	45,6	17,7	1,6
others	2015	24,8	56,8	15,6	2,4
	2018	22,7	58,1	16,2	2,2
	2019	15,9	62,6	16,9	3,5

a Określony na podstawie monitoringu biologicznego prowadzonego na stałych powierzchniach, uwzględniającego defoliację (ubytek) i odbarwienie aparatu asymilacyjnego w drzewostanach w wieku 20 lat i więcej. b Z wyłączeniem klasy 4 — drzewa martwe.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Defined on the basis of biological monitoring conducted in fixed areas including the defoliation and decolouration of needles and leaves of tree stands aged 20 years and more. b Excluding class 4 — dead trees.

Source: data of the Forest Research Institute.

TABLE 13 (409). **SPRZEDAŻ DREWNA Z LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH**
 TIMBER SALES FROM FORESTS MANAGED BY STATE FORESTS

SORTYMENTY ASSORTMENTS	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	w tys. m ³ in thousand m ³				w mln zł (ceny bieżące) in PLN millions (current prices)				prze- ciętna cena za 1 m ³ w zł aver- age price per 1 m ³ in PLN
OGÓŁEM	33731	37971	44695	41076	5283,7	7205,0	8572,2	7981,4	194,31
TOTAL									
w tym drewno: of which:									
Wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia iglaste	10764	12117	14469	13489	2173,2	3085,0	3631,8	3449,7	255,74
Large-size general purpose coniferous wood									
Wielkowymiarowe specjalne iglaste	65	80	66	72	21,4	32,7	28,6	30,8	430,55
Large-size special coniferous wood									
Średniowymiarowe dłużycowe iglaste	530	302	191	169	76,2	62,1	43,3	38,3	226,11
Medium-size coniferous timber wood									
Średniowymiarowe stosowe do przerobu przemysłowego iglaste	11448	13183	17569	15599	1621,8	2119,1	2815,2	2508,2	160,79
Medium-size coniferous wood for industrial uses									
Opałowe iglaste	1155	1414	1407	1287	96,5	143,2	134,2	124,1	96,42
Coniferous fuelwood									
Wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia liściaste	2216	2295	2174	2100	474,1	670,5	734,8	713,5	339,77
Large-size general purpose non-coniferous wood									
Wielkowymiarowe specjalne liściaste	247	280	265	256	61,9	90,6	105,5	104,6	408,81
Large-size special non-coniferous wood									
Średniowymiarowe stosowe do przerobu przemysłowego liściaste	3928	4459	4994	4629	502,8	641,0	756,2	710,0	153,40
Medium-size non-coniferous wood for industrial uses									
Opałowe liściaste	1233	1724	1779	1629	127,3	221,9	223,6	207,7	127,54
Non-coniferous fuelwood									
Małowymiarowe do przerobu przemysłowe- go	473	408	314	274	41,0	48,9	37,7	32,4	118,11
Slash for industrial uses									
Małowymiarowe opałowe	1381	1517	1336	1465	46,4	52,3	34,8	42,9	29,33
Slash for fuel									

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

TABLE 14 (410). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZYNY ŁOWNEJ**
 PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a AND GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in t				
Owoce leśne	8374	8160	4573	4448	Forest fruits
Grzyby leśne	4467	2599	3261	5913	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	8988	12689	13173	14747	Game animals

^a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

^a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 15 (411). **GOSPODARKA LEŚNA W PARKACH NARODOWYCH**
 FOREST MANAGEMENT IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Ogółem Grand total		W tym na gruntach Skarbu Państwa pod zarządzeniem Ministra Środowiska Of which on land owned by the State Treasury and managed by the Minister of the Environment					
	powierzchnia (stan w dniu 31 XII) area (as of 31 XII)				odnowienia i zalesienia renewals and affor- estations	pozyskanie drewna w m ³ removals in m ³		
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests		w tym zalesiona of which wooded		ogółem total	w tym grubizny of which timber	
		razem total						
			ha	in ha				
OGÓLEM	2010	314475	194735	183676	180609	72	204865	201021
TOTAL	2015	314700	195186	185485	183079	83	181805	179141
	2018	315107	194846	186015	182994	67	188726	185785
	2019	315128	195208	184692	181683	140	167404	165703
Biebrzański		59223	16118	14462	14297	2	2298	2192
Kampinoski		38544	27572	27003	26651	—	22835	22718
Bieszczadzki		29191	24440	24245	23288	4	3083	3083
Słowiński ^b		21611	6188	6026	5844	—	248	243
Tatrzański		21197	16382	12207	12207	22	19058	19001
Magurski		19438	18572	18453	18335	—	8305	8228
Wigierski		15090	9418	8858	8850	9	14728	14548
Drawieński		11342	9548	9239	9200	6	13995	13468
Białowiecki		10517	9974	9783	9549	—	268	268
Poleski		9760	4865	4331	4097	—	3550	3481
Roztoczański		8483	8111	7860	7824	—	25974	25694
Woliński ^b		8199	4648	4515	4491	—	12391	12378
Ujście Warty		8074	82	80	80	—	—	—
Świętokrzyski		7626	7222	7089	7089	—	3019	2996
Wielkopolski		7597	4803	4767	4757	4	8332	8147
Narwiański		7350	93	93	93	—	—	—
Gorczański		7038	6613	6438	5812	—	2069	2040
Gór Stołowych		6353	5825	5718	5711	11	10696	10696
Karkonoski		5951	4397	4309	4308	3	2819	2819
Bory Tucholskie		4613	3936	3824	3819	—	2854	2854
Babiogórski		3393	3197	3082	3082	80	9727	9701
Pieniński		2372	1710	1124	1117	—	342	339
Ojcowski		2163	1497	1183	1182	—	813	809

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. b Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to the decreasing grand total area. b Excluding coastal water of the Baltic Sea.

 TABL. 16 (412). **NIEKÓRE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 marca

SELECTED GAME SPECIES^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
	w tys. szt. in thousand heads				
Łosie	8,4	18,6	22,9	26,2	Moose
Jelenie	180,2	214,4	275,7	270,5	Deer
Daniele	23,3	28,3	29,0	29,7	Fallow deer
Sarny	822,0	870,6	922,4	906,1	Roe deer
Dziki	249,9	264,8	87,9	71,8	Wild boars
Lisy	198,3	202,4	192,0	192,2	Foxes
Zajęce	558,7	709,6	783,3	809,0	Hares
Muffony	2,8	2,9	3,4	3,3	Mouflons
Bazanty	462,9	521,4	525,6	534,8	Pheasants
Kuropatwy	388,4	283,8	270,9	272,8	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyzny prowadzonych przez instytucje naukowo-dydaktyczne.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyzny.

a Estimated data. b Data excluding animals breeding centres run by educational and scientific institutions.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 17 (413). **ODSTRZAŁ, ODŁÓW I ZASIEDLENIE NIEKTÓRYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**
 SELECTED SPECIES OF GAME SHOT, TRAPPED AND STOCKED^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
Odstrzał w tys. szt.:					Shot in thousand heads:
jelenie	54,3	89,3	95,4	98,9	deer
daniele	6,4	9,6	9,0	8,7	fallow deer
sarny	160,7	203,4	210,1	192,9	roe deer
dziki	232,7	342,1	266,0	331,9	wild boars
lisy	142,3	159,5	153,8	159,1	foxes
zające	17,8	15,2	13,4	12,4	hares
bażanty	104,2	128,5	102,9	76,4	pheasants
kuropatwy	3,1	2,7	2,3	1,0	partridges
Odlów w szt.:					Trapped in heads:
dziki	151	117	—	276	wild boars
zające	310	150	170	—	hares
Zasiedlenie ^c w tys. szt. — bażanty	97,3	98,2	91,2	86,5	Stocked ^c in thousand heads — pheasants

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego, tzn. obejmują okres od 1 kwietnia do 31 marca (np. łowiecki rok gospodarczy 2019/20 oznacza okres od 1 kwietnia 2019 r. do 31 marca 2020 r.). ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny prowadzonych przez instytucje naukowo-dydaktyczne. ^c Wprowadzanie do łowiska w celu urozmaicenia struktury gatunkowej zwierząt łownych; dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

^a Data concern the hunting year, i.e. cover the period from 1 April to 31 March (e.g. the 2019/20 hunting year covers the period from 1 April 2019 to 31 March 2020). ^b Data excluding animals breeding centres run by educational and scientific institutions. ^c Introduced into hunting grounds in order to diversify the game stock; data concern exclusively districts leased to hunting clubs of the Polish Hunting Association.

SOURCE: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 18 (414). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
 Stan w dniu 10 marca
 CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS
 As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba	2533	2554	2558	2592	number
członkowie	109325	118362	125137	126583	members
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	4727	4703	4694	4691	number
powierzchnia w tys. ha	25336	25637	25690	25618	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	7591	7786	7939	7861	of which on forest land

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

SOURCE: data of the Polish Hunting Association.

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych (w 2010 r. także gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych) zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji prezentuje się wyłącznie w tabl. 1—4, 6 i 7. Ponadto w tabl. 7 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 30.

3. Przedstawione w tabl. 7 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) oraz nomenklaturą PRODPOL (stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych) zharmonizowaną z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez Eurostat do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL. Ponadto w przypadku niektórych wyrobów zastosowano skrócone nazwy.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

General notes

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

Data including the activity of budgetary units and establishments (in 2010 also auxiliary units of budgetary units) included in the above mentioned sections are presented exclusively in tables 1—4, 6 and 7. Moreover, data in table 7 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind of activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 30.

3. Products in table 7 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU 2015) and PRODPOL nomenclature (used in surveys of manufacturing industrial products) which is harmonised with PRODCOM List, recommended by the Eurostat for product surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL headings. Moreover, for some products abbreviated names are used.

The data presented cover the total production of industrial products manufactured during the reference year, intended for sale outside the reporting unit or transferred to other plants of the same undertaking as well as used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether payments due were received for them or not), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;

- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych**. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Podziału produkcji sprzedanej przemysłu według **głównych grupowań przemysłowych (MIGs)**, tj. podziału na dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią, dokonano zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 586/2001 dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

7. Dane o produkcji sprzedanej przemysłu opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 6% próbie tych podmiotów.

8. **Bilanse** charakteryzują gospodarowanie paliwami i materiałami, tj. określają poziom i źródła przychodów paliw i materiałów oraz główne kierunki ich wykorzystania (zagospodarowania).

Przychód obejmuje wydobycie lub produkcję krajową, zmniejszenie zapasów i import.

Rozchód obejmuje zużycie krajowe, zwiększenie zapasów, eksport oraz w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe.

Import i eksport obejmuje przywóz i wywóz za granicę danego towaru (bez względu na formę płatności), który został poddany procedurze celnej (patrz uwagi ogólne działu „Handel zagraniczny”, ust. 1 i 2 na str. 556), z tym że import nie obejmuje przywozu towarów w celu uszlachetniania.

Zmiana zapasów jest to różnica (saldo) pomiędzy stanem zapasów w ostatnim i pierwszym dniu danego roku. Zmniejszenie zapasów oznacza zwiększenie przychodów, natomiast zwiększenie zapasów oznacza zwiększenie rozchodów.

Przez **zużycie krajowe** rozumie się zużycie paliw i materiałów w procesie produkcyjnym na wytworzenie produktów (wyrobów i usług) oraz bezpośrednio przez gospodarstwa domowe.

Zużycie krajowe wyliczono w oparciu o układ bilansowy (przychód minus eksport i zwiększenie zapasów, a w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe).

W bilansach paliw zużycie krajowe obejmuje przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycie bezpośrednie. Dane dotyczące zużycia paliw na

- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
 5) products intended for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented at **basic prices**. The definition of the basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

5. Data concerning production include the value of outwork.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons — on the order of and for the benefit of economic entities (work providers) — of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in the finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Sold production of industry has been divided into the **Main Industrial Groupings (MIGs)**, i.e. intermediate goods, capital goods, consumer durables, consumer non-durables and energy on the basis of Commission Regulation (EC) No. 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No. 586/2001 on implementing Council Regulation (EC) No. 1165/98 concerning short-term statistics.

7. Data on sold production of industry were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of economic entities employing up to 9 persons were established on the basis of results of a survey conducted on a 6% sample of these entities.

8. **Balances** characterise the management of fuels and materials, i.e. they define the level and sources of supply of fuels and materials as well as the main directions of their use (management).

Supply includes domestic extraction or production, decrease in stocks and imports.

Use includes domestic consumption, increases in stocks and exports as well as in some energy commodities also losses and statistical differences.

Imports and exports concern arrivals and dispatches of a given commodity (regardless of the form of payment) which went through the customs procedure (see general notes in the chapter "Foreign trade", items 1 and 2, on page 556), however, arrivals do not include imports of commodities for further processing.

Change in stocks is the difference (balance) of stocks on the last and first day of a given year. A decrease in stocks corresponds to an increase in supply, while an increase in stocks corresponds to an increase in use.

Domestic consumption is the consumption of fuels and materials in the production process for manufacturing goods and services as well as directly by households.

Domestic consumption is calculated on the basis of the net balance (supply minus exports and increase in stocks, and in some energy commodities losses and statistical differences as well).

In balances of fuels, domestic consumption includes transformation into other energy commodities as well as direct consumption. Data concerning

przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycia bezpośredniego w ciepłowniach niezawodowych i elektrociepłowniach przemysłowych prezentuje się zgodnie z zasadami stosowanymi przez kraje UE i OECD.

Bilans gazu ziemnego (wysokometanowego i azotowanego — tabl. 11 i 12) opracowano zgodnie z Polską Normą (PN-C-04750), tj. przy przyjęciu dla gazu określonej temperatury (0°C) oraz ciśnienia (760 mmHg).

W syntetycznym bilansie energii **zużycie globalne** stanowi sumę zużycia bezpośredniego (tj. zużycia nośników energii pierwotnej i pochodnej bez dalszego przetwarzania ich na inne nośniki energii), a także strat przemian oraz strat i różnic bilansowych. Straty przemian stanowią różnicę między zużyciem na wsad przemian energetycznych a uzyskiem z procesu przemian.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo” (z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 4 i 8).

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych (w 2010 r. także gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych) zaliczonych do sekcji „Budownictwo” prezentuje się wyłącznie w tabl. 19 (w zakresie produkcji sprzedanej budownictwa ogółem).

Przez **podmioty budowlane** rozumie się podmioty gospodarcze zaliczone do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano metodą **przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 30.

3. **Produkcja sprzedana budownictwa ogółem** (tabl. 19) dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności budowlanej, jak i niebudowlanej.

4. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane — o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń i wykonane siłami własnymi systemem zleceń i wykonane siłami obcych zleceniodawców) przez podmioty budowlane. Dane w tabl. 20 uwzględniają również produkcję budowlano-montażową zrealizowaną systemem zleceń i wykonane siłami obcych zleceniodawców) przez jednostki zaliczane do innych sekcji niż „Budownictwo”, a także systemem gospodarczym, tj. na potrzeby własne, przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne (bez względu na to, czy prowadzą działalność gospodarczą).

5. Produkcję sprzedaną budownictwa prezentuje się w **cenach bazowych**, przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów oraz podatek akcyzowy. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

the consumption of fuels for transformation into other energy commodities as well as direct consumption in autoproducing (non-public) thermal and heating plants are presented in accordance with principles used by EU and OECD countries.

Natural gas balance (for high-methane and nitrified natural gas — tables 11 and 12) was prepared in accordance with the Polish Standard (PN-C-04750), i.e. assuming the specified temperature (0°C) and pressure (760 mmHg).

In the synthetic energy balance, **global consumption** accounts for the sum of direct consumption (i.e. the consumption of primary energy commodities as well as commodities of derived energy without further processing into other energy commodities), transformation losses as well as losses and statistical differences. Transformation losses account for the difference between transformation input and transformation output.

Construction

1. Information within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Construction" (excluding data referred to in items 4 and 8).

Data including the activity of budgetary units and establishments (in 2010 also auxiliary units of budgetary units) included in the section "Construction" are presented exclusively in table 19 (within the scope of total sold production of construction).

The term **construction entities** is understood as economic entities included in the section "Construction".

2. Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 30.

3. **Total sold production of construction** (table 19) concerns the total activity of an economic entity, i.e. both construction and non-construction production.

4. **Construction and assembly production** concerns the activity realised domestically and includes construction works — with an investment, a restoration or a conservation character, as well as temporary construction on construction sites — carried out by construction entities, using only their own workforce, in frames of the contract system (i.e. for outside clients). Data in table 20 also include also construction and assembly production realised in frames of the contract system by entities included in sections other than "Construction", as well as in frames of the own-account construction, i.e. for own needs, by entities conducting economic activity and by natural persons (regardless of whether they conduct economic activity or not).

5. Sold production of construction is presented at **basic prices**, wherein in the case of construction and assembly production subsidies for products as well as excise tax do not occur. The definition of the basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

6. Dane o produkcji sprzedanej budownictwa oraz o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceńniowym opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 6% próbie tych podmiotów. Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem gospodarczym są szacowane.

7. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych (tabl. 24) oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków (tabl. 25) dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

8. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza;
- w zakresie kubatury budynków, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy).

6. Data on sold production of construction as well as on construction and assembly production realised in frames of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of construction entities employing up to 9 persons are based on the results of a sample survey conducted on a 6% sample of these entities. Data regarding construction and assembly production realised in frames of the own-account construction are estimated.

7. The division of construction and assembly production by types of constructions (table 24) as well as the division of buildings completed by types of buildings (table 25) were carried out according to the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

8. Information regarding **buildings completed** (by all types of investors):

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or in the first part;
- within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion).

Przemysł
Industry
TABL. 1 (415). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

LATA YEARS	Ogółem Total			Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
	ogółem total	na 1 mieszkańca per capita	na 1 pracującego per person employed				
CENY BIEŻĄCE — mln zł ^a CURRENT PRICES — PLN millions ^a							
2010	985716	25592	338300	50778	814957	94139	25842
2015	1255516	32649	428998	49034	1073948	98578	33956
2018	1520836	39592	483881	53939	1318405	107799	40693
2019	1615203	42077	506123	55586	1398652	114642	46323
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b							
2005=100							
2019	196,9	197,7	.	82,6	218,9	101,7	199,5
2010=100							
2019	147,9	148,2	135,0	93,6	155,8	107,0	146,7
2015=100							
2019	121,8	122,0	111,7	91,8	123,8	113,3	125,5
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2013	101,8	101,8	103,6	103,3	101,9	99,1	102,8
2014	104,1	104,1	102,3	92,7	105,5	96,5	105,8
2015	106,0	106,1	104,7	102,5	106,9	98,3	105,6
2016	103,6	103,7	100,8	95,2	104,0	103,3	103,6
2017	106,2	106,2	103,5	93,7	106,7	106,4	105,6
2018	105,4	105,4	103,4	101,5	105,9	101,4	103,3
2019	105,1	105,2	103,6	101,4	105,4	101,7	111,1

a Na 1 mieszkańca oraz 1 pracującego — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Per capita as well as per person employed — in PLN. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 2 (416). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS					
O G Ó Ł E M	985716	1255516	1520836	1615203	TOTAL
Sektor publiczny	148358	124262	152312	148024	Public sector
Sektor prywatny	837358	1131254	1368524	1467178	Private sector
w tym własność:					of which:
Prywatna krajowa	381917	578341	714929	780709	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	15995	18299	22036	22756	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	367781	478942	570007	602047	Foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 2 (416). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W % OGÓŁEM IN % OF TOTAL					
Sektor publiczny	15,1	9,9	10,0	9,2	Public sector
Górnictwo i wydobywanie	2,6	1,7	1,6	1,5	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	4,6	3,2	3,4	3,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6,6	3,7	3,7	3,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1,3	1,3	1,3	1,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Sektor prywatny	84,9	90,1	90,0	90,8	Private sector
Górnictwo i wydobywanie	2,5	2,2	1,9	2,0	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	78,1	82,3	83,3	83,5	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3,0	4,2	3,4	3,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1,3	1,4	1,4	1,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

TABL. 3 (417). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	985716	1255516	1520836	1615203	100,0	100,0	TOTAL
Górnictwo i wydobywanie	50778	49034	53939	55586	5,1	3,4	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	25010	22534	25219	24603	2,5	1,5	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	814957	1073948	1318405	1398652	82,7	86,6	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	141095	183197	224697	243644	14,3	15,1	Manufacture of food products
Produkcja napojów	17850	19751	21194	22595	1,8	1,4	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	3318	4542	6699	7159	0,3	0,4	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	8161	12440	15078	16175	0,8	1,0	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	7581	9034	10176	10294	0,8	0,6	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	3182	4734	5378	5009	0,3	0,3	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	25456	35343	41053	42938	2,6	2,7	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ

TABL. 3 (417). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	24101	35862	46373	48295	2,5	3,0	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	10250	14077	15762	16669	1,0	1,0	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	59466	61475	85134	83206	6,0	5,1	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	44002	58232	66323	69251	4,5	4,3	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	11600	13772	11880	12426	1,2	0,8	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	52200	75958	97212	101383	5,3	6,3	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	39822	46811	60888	64646	4,0	4,0	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	35629	44541	60103	56714	3,6	3,5	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	61081	90779	117912	129434	6,2	8,0	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	38861	35085	39499	41652	4,0	2,6	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	38093	51869	62581	72106	3,9	4,5	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	34639	42939	53172	54940	3,5	3,4	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	91920	125595	152768	160552	9,3	9,9	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	11323	20006	23631	30035	1,2	1,9	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	25728	39103	47896	50479	2,6	3,1	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	7966	11166	14837	17174	0,8	1,1	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	21633	37637	38159	41876	2,2	2,6	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	94139	98578	107799	114642	9,6	7,1	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	25842	33956	40693	46323	2,6	2,9	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	6188	7125	8308	8522	0,6	0,5	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	13424	18149	22297	26898	1,4	1,7	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABLE 4 (418). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (ceny stałe^a)
 INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (constant prices^a)

SEKCJE I DZIAŁY	2017	2018	2019			SECTIONS AND DIVISIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM	106,2	105,4	105,1	196,9	147,9	121,8	TOTAL
Górnictwo i wydobywanie	93,7	101,5	101,4	82,6	93,6	91,8	Mining and quarrying
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	87,0	98,1	95,3	52,2	74,9	77,6	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	106,7	105,9	105,4	218,9	155,8	123,8	Manufacturing
Produkcja artykułów spożywczych	107,2	103,3	106,5	186,3	147,9	125,2	Manufacture of food products
Produkcja napojów	100,7	109,6	106,5	130,1	119,5	112,9	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	121,7	104,9	103,7	115,2	171,9	143,8	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	105,4	101,1	106,5	216,7	188,4	128,1	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	96,6	105,3	99,7	113,5	133,2	109,0	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	104,9	94,1	89,7	129,3	122,5	95,4	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	105,9	104,5	104,8	185,9	149,5	118,4	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	106,3	108,3	104,8	228,7	165,4	125,2	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	104,0	103,9	106,2	215,8	158,8	114,4	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	99,7	114,1	95,6	134,0	106,3	102,9	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	102,1	103,4	104,8	170,7	135,5	114,7	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	102,7	81,5	102,1	130,2	84,0	86,4	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	108,7	107,5	105,2	260,2	177,1	131,8	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	107,6	108,6	101,7	216,8	150,5	126,3	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	112,3	103,2	96,0	140,5	127,9	111,8	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	110,0	107,3	109,1	325,6	207,8	138,9	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	105,8	101,1	107,4	362,8	117,3	124,2	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	103,3	113,2	113,1	437,0	197,2	136,4	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	112,2	111,5	103,2	200,2	151,7	129,0	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	107,1	102,5	103,7	242,8	159,8	122,1	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	107,3	113,1	123,2	264,9	238,9	144,3	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	107,0	105,4	104,6	227,1	192,7	129,3	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	109,6	110,1	116,3	307,0	215,2	155,5	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	106,8	110,8	110,8	255,1	189,1	112,7	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	106,4	101,4	101,7	101,7	107,0	113,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	105,6	103,3	111,1	199,5	146,7	125,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	104,2	104,4	101,0	124,6	103,4	113,9	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	106,0	102,0	117,1	263,2	168,3	132,6	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABLE 5 (419). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY MAIN INDUSTRIAL GROUPINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2017	2018	2019				
	ceny bieżące current prices				ceny stałe ^b constant prices ^b						
	w mln zł in PLN millions				w odset- kach in per- cent	rok poprzedni=100 previous year=100	2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM TOTAL	903528	1145125	1385610	1448359	100,0	105,9	105,6	103,5	193,6	144,5	119,6
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	297732	395103	491314	511981	35,4	107,1	106,3	103,8	210,4	153,7	122,8
Dobra inwestycyjne Capital goods	182086	260168	311777	333744	23,1	107,2	106,4	106,2	255,6	173,8	125,7
Dobra konsumpcyjne trwałe Consumer durables	58883	68596	81181	84348	5,8	105,2	105,2	103,1	321,8	144,0	122,3
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Consumer non-durables	184300	237988	283766	298981	20,6	106,4	102,5	103,9	183,6	144,0	119,6
Dobra związane z energią Energy	180527	183270	217572	219305	15,1	101,1	107,0	97,9	98,7	99,9	103,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; w przypadku sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” dane dotyczą wyłącznie działu „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody”. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more; in the case of section "Water supply, sewerage, waste management and remediation activities" data concern exclusively the division "Water collection, treatment and supply". b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABLE 6 (420). **PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH GOSPODARZYCH W PRZEMYSŁE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W 2019 R.**

BASIC DATA REGARDING ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
			99 i mniej 99 and less	100—199	200—499	500—999	1000 i więcej 1000 and more
a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year	a	237658	232517	2645	1703	484	309
b — produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł sold production (current prices) in PLN millions	b	1615203	402349	146542	269371	196201	600740
c — przeciętne zatrudnienie w tys. average paid employment in thousands	c	2951,4	983,4	369,3	518,7	328,6	751,4
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	a	2627	2541	42	27	8	9
	b	55586	5829	2133	3197	1570	42858
	c	133,1	13,2	5,8	8,0	6,5	99,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	a	220902	216304	2325	1548	447	278
	b	1398652	355348	132642	251268	182129	477265
	c	2548,7	880,3	326,0	473,4	302,0	567,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	a	5523	5404	65	23	15	16
	b	114642	17519	4528	6075	9246	77274
	c	119,5	15,5	9,0	7,3	10,8	76,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	a	8606	8268	213	105	14	6
	b	46323	23653	7240	8831	3256	3343
	c	150,1	74,4	28,5	30,0	9,3	7,9

TABLE 7 (421). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
 PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
WĘGIEL KAMIENNY I WĘGIEL BRUNATNY (lignit) HARD COAL AND LIGNITE					
Węgiel kamienny ^b :					Hard coal ^b :
w milionach ton paliwa umownego	62,4	59,6	52,0	50,2	in million tonnes of contractual fuel
w milionach ton	76,7	72,7	63,8	62,1	in million tonnes
Węgiel brunatny ^b (lignit) w mln t	56,5	63,1	58,6	50,3	Lignite ^b in million tonnes
ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY CRUDE PETROLEUM AND NATURAL GAS					
Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe w tys. t	686	928	1010	973	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude in thousand tonnes
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym ^c w hm ³	5666	5624	5348	5374	Natural gas liquefied or in gaseous state ^c in hm ³
RUDY METALI METAL ORES					
Rudy miedzi:					Copper ores:
w tysiącach ton	30805	33187	31805	31438	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	481	479	452	449	in thousand tonnes of copper
Koncentraty miedzi:					Copper concentrates:
w tysiącach ton	1843	1860	1762	1765	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	426	426	402	399	in thousand tonnes of copper
POZOSTAŁE PRODUKTY GÓRNICZWA I WYDOBYWANIA OTHER PRODUCTS OF MINING AND QUARRYING					
Siarka rodzima ^c (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	517	627	617	555	Native sulphur ^c (in terms of 100%) in thousand tonnes
Sól kamienna ^d w tys. t	1236	650	862	921	Rock salt ^d in thousand tonnes
Sól warzona ^d w tys. t	711	671	620	590	Evaporated salt ^d in thousand tonnes
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE FOOD PRODUCTS					
Produkty uboju ^e wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:					Slaughter products ^e included in post-slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	219	215	216	211	cattle and calves
trzody chlewnej	929	1222	1413	1328	pigs
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne w tys. t ...	89,5	112	130	128	Animal fats, rendered, edible in thousand tonnes
Mięso drobiowe w tys. t	1586	2383	3056	3079	Poultry meat in thousand tonnes
Wędliny ^f (w tym kielbasy) w tys. t	729	775	817	788	Cured meat products ^f (including sausages) in thousand tonnes
Konserwy mięsne i podrobowe wieprzowe, wołowe i cielęce, włączając szynki i łopatki w tys. t	54,1	65,9	60,0	59,8	Canned pork beef and veal meat and offals including canned hams and shoulders in thousand tonnes
Ryby morskie mrożone w tys. t	44,2	77,7	80,9	92,6	Frozen salt water fish in thousand tonnes
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	7342	9453	11402	11614	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Konserwy warzywne w tys. t	260	305	363	370	Canned vegetables in thousand tonnes
Margaryna i produkty do smarowania ^g (z włączeniem margaryny płynnej) w tys. t	391	348	320	319	Margarine and spreads ^g (excluding liquid margarine) in thousand tonnes
Mleko płynne przetworzone ^h w mln l	2742	3123	3383	3448	Processed liquid milk ^h in million litres
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w tys. t	174	191	222	237	Butter and dairy spreads in thousand tonnes

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych; w przypadku węgla kamiennego — łącznie z węglem odzyskanym z hałd. c Z wydobycia. d Łącznie z solą odpowiednią do spożycia przez ludzi. e Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. f Bez drobiowych. g O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. h Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Excluding coal briquettes and similar solid fuels; in the case of hard coal — including coal recovered from mine dumps. c From mining. d Including salt suitable for human consumption. e Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. f Excluding cured poultry meat. g Reduced and low fat. h Including milk for further processing.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE (dok.)					
FOOD PRODUCTS (cont.)					
Sery i twarogi w tys. t	731	833	928	945	Cheese and curd in thousand tonnes
w tym:					of which:
ser świeży (nie dojrzewający i nie konserwowa- wany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem	371	430	470	481	fresh cheese (unripened or uncured cheese), including whey cheese and curd
sery podpuszczkowe dojrzewające	267	310	352	373	rennet ripening cheese
Pieczywo świeże w tys. t	1670	1588	1519	1470	Fresh bread in thousand tonnes
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały) ^b w tys. t	1579	1670	2211	2200	Sugar (in terms of white sugar) ^b in thou- sand tonnes
Makaron w tys. t	177	182	180	190	Pasta in thousand tonnes
NAPOJE					
BEVERAGES					
Wódka czysta ^c (w przeliczeniu na 100%) w mln l	107	96,1	97,1	106	Vodka ^c (in terms of 100%) in million litres
Wina owocowe w tys. hl	1733	1241	979	946	Fruit wines in thousand hectolitres
Miody pitne w tys. hl	9,6	8,6	8,1	7,1	Mead in thousand hectolitres
Piwo otrzymywane ze słodu ^d w mln hl	36,8	40,9	41,5	40,4	Beer from malt ^d in million hectolitres
Wody mineralne i wody gazowane, niesłod- dzone i niearomatyzowane w mln hl	30,9	39,0	49,8	47,6	Mineral waters and aerated waters, unsweet- ened and non-flavoured in million hecto- litres
Wody z dodatkiem cukru i innych substancji słodzących lub aromatyzujących (włącza- jąc mineralne i gazowane) w mln hl	26,9	29,9	37,0	36,1	Waters with added sugar and other sweeten- ing matter or flavoured (including mineral and aerated) in million hectolitres
WYROBY TYTONIOWE					
TOBACCO PRODUCTS					
Wyroby tytoniowe w tys. t	127	148	210	236	Tobacco products in thousand tonnes
w tym papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w mld szt.	145	171	212	213	of which cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substi- tutes in billion units
WYROBY TEKSTYLNE					
TEXTILE PRODUCTS					
Przędza lniana ^e (pojedyncza, wieloskładniko- wa lub kablowana) w t	4382	5616	4714	4727	Flax yarn ^e (single, multiple or cabled) in tonnes
Tkaniny z przędzy z syntetycznych i sztucz- nych włókien ciągłych w km ²	133	121	104	88,4	Woven fabrics of synthetic filament yarns and artificial filament yarn in km ²
Wykładziny ^f w tys. m ²	1049	1465	1286	1265	Floor covering ^f in thousand m ²
ODZIEŻ					
WEARING APPAREL					
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:					Clothes and garments in thousand units:
plaszczki męskie lub chłopięce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	827	544	446	363	men's or boys' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	1736	1450	1435	1085	men's or boys' suits and ensembles
plaszczki damskie lub dziewczęce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	913	545	520	400	women's or girls' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar arti- cles
kostiumy i komplety damskie lub dziew- częce	1058	588	568	367	women's or girls' suits and ensembles
Bielizna inna niż z dzianin w tys. szt.:					Underwear of textile fabrics, not knitted in thousand units:
koszulki męskie lub chłopięce	4283	3827	4015	3639	men's or boys' shirts
bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziew- częce	5979	2697	2453	1999	women's or girls' blouses, shirts and shirt- blouses
Rajstopy i trykoty w mln szt.	155	124	94,5	76,0	Panty hose and tights in million units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z cukrem produkowanym z surowca pochodzącego z importu. c, d O objętościowej mocy alkoholu: c — 45,4% i mniej, d — powyżej 0,5%. e Niepakowana do sprzedaży detalicznej. f Wiązane, tkane, igłowe oraz gdzie indziej niesklasyfikowane.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Including sugar produced of imported raw material. c, d Of an alcoholic strength of: c — 45.4% and less, d — more than 0.5%. e Not packaged for retail sale. f Knotted, woven, needlefelt and others.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
SKÓRY I WYROBY ZE SKÓR WYPRAWIONYCH LEATHER AND RELATED PRODUCTS					
Skóry bydlęce wyprawione lub skóry zwierząt jednokopytnych wyprawione, bez sierści w tys. t	15,0	14,3	20,3	12,6	Leather of bovine or equine animals, without hair in thousand tonnes
w tym skóry miękkie bydlęce z licem na obuwiu ^b	6,5	6,2	12,0	4,4	of which un-split bovine leather for shoes ^b
Obuwie (łącznie z gumowym) w mln par	36,4	42,5	43,4	36,9	Footwear (including made of rubber) in million pairs
w tym obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^c	11,8	12,4	11,5	9,8	of which footwear with leather uppers ^c
DREWNO I WYROBY Z DREWNA I KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; WYROBY ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA WOOD, WOOD AND CORK PRODUCTS, EXCEPT FURNITURE; ARTICLES OF STRAW AND PLAITING MATERIALS					
Tarcica w dam ³	4220	4835	4960	4960	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	3765	4315	4395	4438	of which coniferous sawnwood
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam ³	4684	5014	5864	6327	Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam ³
Płyty pilśniowe z drewna lub materiałów drewnopochodnych w km ²	501	645	736	731	Fibreboards of wood or ligneous materials in km ²
Okleiny w km ²	34,8	24,9	22,6	21,1	Veneers in km ²
Okna ^d z drewna w tys. szt.	2932	3449	3447	3263	Windows ^d of wood in thousand units
PAPIER I WYROBY Z PAPIERU PAPER AND PAPER PRODUCTS					
Masa celulozowa drzewna sodowa lub siarczanowa, inna niż do przerobu chemicznego w tys. t	881	873	961	938	Soda or sulphate chemical wood pulp other than for dissolving grades in thousand tonnes
Papier i tektura w tys. t	3700	4399	4856	4880	Paper and paperboard in thousand tonnes
Tektura falista w tys. t	1324	1933	2286	2319	Corrugated paperboard in thousand tonnes
Worki i torby z papieru w tys. t	124	124	171	188	Sacks and bags of paper in thousand tonnes
KOKS, BRYKIETY I PODOBNE PALIWA STAŁE Z WĘGLA I TORFU ORAZ PRODUKTY RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ COKE, BRIQUETTE AND SIMILAR SOLID FUELS FROM COAL AND PEAT, AND REFINED PETROLEUM PRODUCTS					
Koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w tys. t	9738	9792	9341	8772	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thousand tonnes
Smoly surowe koksownicze w tys. t	447	378	370	355	Crude high-temperature tar in thousand tonnes
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą) w tys. t	4222	4172	4479	4603	Motor gasoline (including aviation gasoline) in thousand tonnes
Oleje napędowe ^e w tys. t	9893	11870	13077	13414	Diesel oils ^e in thousand tonnes
Oleje opałowe ^f w tys. t	5588	4359	3952	3459	Fuel oils ^f in thousand tonnes
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS					
Chlor (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	276	282	290	293	Chlorine (in terms of 100%) in thousand tonnes
Kwas siarkowy (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	1686	1701	1633	1655	Sulphuric acid (in terms of 100%) in thousand tonnes
Oleum (w przeliczeniu na 100% H ₂ SO ₄) w tys. t	215	216	230	231	Oleum (in terms of 100% H ₂ SO ₄) in thousand tonnes
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100%) w tys. t:					Sodium hydroxide (in terms of 100%) in thousand tonnes:
stały (soda kaustyczna)	51,1	60,7	56,2	63,9	solid (caustic soda)
w roztworze wodnym (ług sodowy)	223	321	334	337	in aqueous solution (soda lye)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Bez skór całych. c Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem drewnianym. d Łącznie z ramami. e Łącznie z komponentami paliwowymi. f Obejmują oleje opałowe lekkie, ciężkie i półprodukty.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Excluding whole hides. c Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles. d Including their frames. e Including fuel components. f Including fuel oils light, hard and intermediate products.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE (dok.) CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS (cont.)					
Etylen w tys. t	502	545	468	475	Ethylene in thousand tonnes
Propylen w tys. t	337	391	312	442	Propylene in thousand tonnes
Butadien-1,3 w tys. t	62,5	60,8	54,4	62,7	Butadiene-1,3 in thousand tonnes
Toluen w tys. t	97,9	13,6	13,0	12,1	Toluene in thousand tonnes
Fenol w tys. t	34,8	35,4	42,9	44,7	Phenol in thousand tonnes
6-heksanolaktam (epsilon-kaprolaktam) w tys. t	159	165	166	167	6-hexanelactam (epsilon-caprolactam) in thousand tonnes
Kwas azotowy techniczny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2209	2396	2310	2331	Nitric acid, technical (in terms of 100%) in thousand tonnes
Amoniak bezwodny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2060	2718	2535	2450	Anhydrous ammonia (in terms of 100%) in thousand tonnes
Amoniak w roztworze wodnym (w przeliczeniu) na 100% w tys. t	73,3	92,9	106	105	Ammonia in aqueous solution (in terms of 100%) in thousand tonnes
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:					Mineral or chemical fertilizers ^b (in terms of pure ingredient) in thousand tonnes:
azotowe	1637	2010	2023	2005	nitrogenous
fosforowe	486	475	442	461	phosphatic
potasowe	330	383	421	414	potassic
Tworzywa sztuczne ^c w tys. t	2547	3316	3456	3627	Plastics ^c in thousand tonnes
w tym:					of which:
polietylen	365	395	346	383	polyethylene
polimery styrenu	142	133	146	175	polymers of styrene
w tym polistyren do spieniania	82,3	82,8	88,2	111	of which expansible polystyrene
polichlorek winylu niez mieszany z innymi substancjami	196	321	255	243	polyvinyl chloride not mixed with any other substances
polipropylen ^d	240	298	287	351	polypropylene ^d
Kauczuk syntetyczny ^c w tys. t	168	193	260	281	Synthetic rubber ^c in thousand tonnes
Pestycydy w tys. t	29,0	43,9	66,2	72,0	Pesticides in thousand tonnes
Farby, lakiery i podobne środki pokrywające, farba drukarska, gotowe sykatywy i masy uszczelniające w tys. t	1104	1263	1258	1282	Paints, varnishes and similar coating materials, printing ink and mastics in thousand tonnes
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło w tys. t	86,5	162	243	263	Soap, organic surface-active products and preparations for use as soap in thousand tonnes
Zapałki w tys. t	5,7	3,9	2,7	2,6	Matches in thousand tonnes
Włókna chemiczne syntetyczne w tys. t	48,4	44,2	46,9	42,6	Synthetic chemical fibres in thousand tonnes

PODSTAWOWE SUBSTANCJE FARMACEUTYCZNE, LEKI I POZOSTAŁE WYROBY FARMACEUTYCZNE
BASIC PHARMACEUTICAL PRODUCTS, MEDICAMENTS AND OTHER PHARMACEUTICAL PREPARATIONS

Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne w mln zł	9630	12114	10074	10409	Pharmaceutical preparations in PLN millions
---	------	-------	-------	-------	---

WYROBY Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH
RUBBER AND PLASTIC PRODUCTS

Wyroby z gumy w tys. t	804	1031	1129	1121	Rubber products in thousand tonnes
Opony ^e w tys. szt.	40840	46715	49235	50025	Tyres ^e in thousand units
w tym do:					of which for:
pojazdów samochodowych:					motor vehicles:
osobowych	29436	30990	32066	32323	passenger cars
ciężarowych i autobusów	3455	4379	4417	4029	lorries and buses
ciągników	349	287	179	126	tractors
Wykładziny podłogowe, ściennie lub sufitowe z tworzyw sztucznych w km ²	15,6	14,3	15,2	14,8	Floor, wall or ceiling coverings of plastics in km ²
Okna z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	7086	7142	8468	8645	Plastic windows for building industry in thousand units
Drzwi z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	365	418	339	386	Plastic doors for building industry in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c W formach podstawowych. d Łącznie z granulatem polipropylenowym do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. e Bez opon rowerowych, motorowerowych, motocyklowych oraz bieżnikowanych.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Including mixed fertilizers. c In primary forms. d Including polypropylene granules for plastic goods production. e Excluding bicycle, moped, motorbike and retreaded tyres.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
WYROBY Z POZOSTAŁYCH MINERALNYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH					
OTHER NON-METALLIC MINERAL PRODUCTS					
Szyby (tafle szklane) zbrojone ze szkła lane-go/walcowanego ^b w tys. t	9,0	7,1	10,3	5,9	Wired sheets of cast or rolled glass ^b in thousand tonnes
Szkło typu „float” i szkło o powierzchni szlifowanej lub polerowanej, w arkuszach, lecz niepoddane innej obróbce w km ²	86,9	98,5	101	144	Float glass and surface ground or polished glass, in sheets, but not otherwise worked in km ²
Cegła w mln ceg	480	506	677	668	Bricks in million bricks
w tym cegła wypalana z gliny	238	104	93,7	93,3	of which bricks of clay
Dachówki i podobne elementy dachowe ceramiczne, nieogniotrwałe w mln szt.	159	128	126	128	Non-refractory clay roof tiles and other similar roof articles in million units
Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z porcelany w tys. t	25,5	23,7	23,0	21,3	Porcelain or china tableware and kitchenware in thousand tonnes
Wyroby sanitarne z porcelany w tys. t	36,0	40,9	40,6	37,4	Sanitary fixtures of porcelain in thousand tonnes
Klinkier cementowy w mln t	11,8	11,3	14,2	14,2	Cement clinker in million tonnes
Cement ^c w mln t	15,8	15,3	19,0	18,9	Cement ^c in million tonnes
w tym portlandzki	14,8	13,9	16,6	16,5	of which portland cement
Wapno ^d w tys. t	1799	1942	2684	2645	Lime ^d in thousand tonnes
Spoivo gipsowe w tys. t	1040	1164	1499	1460	Plasters in thousand tonnes
Papa w km ²	91,7	70,0	75,7	72,4	Building paper in km ²
METALE					
BASIC METALS					
Stal surowa ^e w tys. t	7993	9336	10332	9122	Crude steel ^e in thousand tonnes
Wyroby walcowane na gorąco ^e (bez półwyrobów) w tys. t	6658	8345	10106	9280	Hot rolled products ^e (excluding semi-finished products) in thousand tonnes
Blachy stalowe ^e w tys. t:					Steel sheets ^e in thousand tonnes:
walcowane na zimno	835	1705	2343	2188	cold rolled
pokrywane cynkiem ^f	455	755	1253	1208	zinc coated ^f
Rury stalowe ^e w tys. t	384	686	794	792	Steel tubes ^e in thousand tonnes
rury bez szwu	158	126	147	117	seamless tubes
rury ze szwem	225	561	647	675	seamed tubes
Srebro o wysokiej czystości w t	1161	1283	1189	1400	Silver, high purity in tonnes
Aluminium nieobrobione plastycznie niestopowe ^g w tys. t	14,7	7,6	11,3	13,5	Unwrought non-alloy aluminium ^g in thousand tonnes
Cynk niestopowy nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty w tys. t	97,9	115	98,0	108	Unwrought non-alloy zinc, technically pure in thousand tonnes
Cynk stopowy nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty, elektrolityczny w tys. t	33,5	50,0	41,0	37,4	Unwrought zinc alloys, technically pure, electrolytic in thousand tonnes
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa ^h w tys. t	568	589	520	582	Unwrought, unalloyed refined copper ^h in thousand tonnes
w tym katody i części katod z miedzi rafinowanej	547	574	502	566	of which cathodes and parts of cathodes of refined copper
WYROBY METALOWE GOTOWE, Z WYŁĄCZENIEM MASZYN I URZĄDZEŃ					
FABRICATED METAL PRODUCTS, EXCEPT MACHINERY AND EQUIPMENT					
Opakowania konserwowe lekkie z blachy ocynowanej białej do żywności, o pojemności mniejszej niż 50 l w tys. t	25,8	39,6	42,1	45,1	Light food cans of white tin-coated sheet, of capacity below 50 l in thousand tonnes
Przewody gołe w tys. t	42,7	59,0	64,1	56,7	Conductors not electrically insulated in thousand tonnes
Wyroby stołowe, kuchenne lub do użytku w gospodarstwie domowym ze stali, emaliowane w tys. szt.	4070	2947	600	586	Table, kitchen and household articles of steel, enamelled in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z kształtkami ze szkła lane-go/walcowanego. c Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. d Palone, gaszone i hydrauliczne. e W 2010 r. dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki. f Łącznie z taśmami. g Bez aluminium w postaci proszku i płatków. h Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Including glass profiles. c Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement. d Quicklime, slaked and hydraulic lime. e In 2010 data from specialistic surveys of the Ministry of Economy. f Including strips. g Excluding aluminium powders and flakes. h Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (cd.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
KOMPUTERY, WYROBY ELEKTRONICZNE I OPTYCZNE COMPUTERS, ELECTRONIC AND OPTICAL PRODUCTS					
Maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych z jednostkami wejścia i wyjścia ^b w tys. szt.	5937	3145	3332	4160	Digital automatic data processing machines with input/output units ^b in thousand units
Aparaty telefoniczne ^c (bez telefonów komórkowych) w tys. szt.	106	235	416	391	Telephone sets ^c (excluding mobile phones) in thousand units
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami) w tys. szt.	5,5	2744	2243	2528	Radio receivers (including sets) in thousand units
Odbiorniki telewizyjne (łącznie z monitorami ekranowymi ^d) w tys. szt.	26349	20124	20960	22124	Television receivers (including monitors ^d) in thousand units
Gazomierze w tys. szt.	699	3158	3510	.	Gas meters in thousand units
Wodomierze w tys. szt.	3003	4404	5309	4955	Water meters in thousand units
Liczniki energii elektrycznej w tys. szt.	1205	6003	12183	11914	Electricity meters in thousand units
URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE ELECTRICAL EQUIPMENT					
Silniki elektryczne i prądnice ^e : w tysiącach szt.	21694	37802	41566	43385	Electric motors and generators ^e : in thousand units
w tysiącach MW	18,7	19,0	14,9	18,9	in thousand MW
Transformatory z chłodzeniem powietrznym (suche) w tys. szt.	5877	5418	5658	5511	Air-cooled transformers in thousand units
Akumulatory kwasowo-olowiowe stosowane do uruchamiania silników tłokowych w pojazdach samochodowych w tys. szt.	5964	6986	6538	6168	Lead-acid accumulators used for starting piston engines for motor vehicles in thousand units
Druty i przewody izolowane w tys. t	328	353	407	470	Insulated wires and conductors in thousand tonnes
w tym kable elektroenergetyczne	48,2	63,2	61,7	65,3	of which heavy electric conductors
Żarówki żarowe do ogólnych celów oświetleniowych w mln szt.	505	76,4	31,5	33,1	Filament light bulbs for general use in million units
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami w tys. szt.	1867	3349	3220	3462	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators-freezers in thousand units
w tym zamrażarki	12,0	105	2,5	3,0	of which freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego w tys. szt.	2780	4309	4418	4704	Household dish washing machines in thousand units
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszkarkami w tys. szt.	4025	6509	6704	6555	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry in thousand units
Odkurzacze typu domowego w tys. szt.	892	729	989	949	Household vacuum cleaners in thousand units
Kuchnie elektryczne z piekarnikiem typu domowego, łącznie z gazowo-elektrycznymi w tys. szt.	1214	1361	1352	1392	Household electric cookers with an oven, including gas-electric cookers in thousand units
Elektryczne płyty do wbudowania w tys. szt.	175	509	314	340	Electric hobs for building-in in thousand units
Elektryczne piekarniki domowe do wbudowania w tys. szt.	968	2210	2776	3132	Household electric ovens for building-in in thousand units
Kuchnie gazowe z piekarnikiem typu domowego w tys. szt.	646	456	340	314	Household gas stoves with an oven in thousand units
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C.					
Silniki spalinowe ^f w szt.	844	761	1562	1387	Internal combustion engines ^f in units
Łożyska toczne w mln szt.	209	228	246	204	Rolling bearings in million units
w tym kulkowe	168	189	203	165	of which ball bearings
Kasy rejestrujące i podobne maszyny wyposażone w urządzenia liczące w tys. szt.	95,7	223	197	251	Cash registers and similar machines, incorporating a calculating device in thousand units
Witryny i lamy chłodnicze i mroźnicze w szt.	17225	46733	61067	63369	Refrigerated show-cases and counters in units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z komputerami stacjonarnymi, przenośnymi (laptopy) i podręcznymi (np. palmtopy, organizery). c Włączając sieciowe aparaty bezprzewodowe, wideotelefony i wideofony. d Z wyjątkiem stosowanych do komputerów. e Bez silników trakcyjnych. f Tłokowe, wewnętrzne spalania, z zapłonem samoczynnym; bez silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Including desktop, laptop or handheld (e.g. palmtops, organizers). c Including network wireless phones and videophones. d Excluding used for computers. e Excluding traction motors. f Compression-ignition internal combustion piston engines; excluding aircraft, vehicle and motorcycle engines.

TABL. 7 (421). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (dok.)PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2010	2015	2018	2019	PRODUCTS
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE (dok.)					
MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C. (cont.)					
Maszyzny dla rolnictwa i leśnictwa w tys. szt.:					Machinery for agriculture and forestry in thousand units:
ciągniki rolnicze	3,6	3,6	2,1	2,1	agricultural tractors
plugi	6,9	8,0	7,7	7,6	ploughs
spulchniarki i kultywatory	7,9	9,9	10,6	10,0	scarifiers and cultivators
siewniki polowe	4,7	6,1	5,5	4,6	field seeders
kosiarki polowe	6,7	19,6	28,7	33,2	field mowers
opryskiwacze polowe, ciągnikowe	9,7	9,8	9,6	9,1	sprayers designed to be mounted on or drawn by agricultural tractors, for use on field crops
Obrabiarki do metali w szt.:					Machine tools for metals in units:
skrawające ^b	3164	4209	5119	4747	for machining ^b
w tym tokarki do usuwania metalu	502	490	737	728	of which lathes
do obróbki plastycznej	602	891	792	630	for plastic working
Maszyzny i urządzenia do robót budowlanych, drogowych i melioracyjnych w tys. t	26,4	20,8	17,8	14,7	Machinery and equipment for construction, road and drainage work in thousand tonnes
Maszyzny i urządzenia do produkcji papieru i tektury w t	712	1051	1678	1727	Machinery and equipment for making paper and paperboard in tonnes
POJAZDY SAMOCHODOWE, PRZYCZEPY I NACZEPY					
MOTOR VEHICLES, TRAILERS AND SEMI-TRAILERS					
Samochody osobowe ^c w tys. szt.	785	535	452	435	Passenger cars ^c in thousand units
Pojazdy do transportu publicznego ^d w tys. szt.	4,6	5,1	6,0	7,4	Public transport vehicles ^d in thousand units
Samochody ciężarowe w tys. szt.	76,1	112	188	195	Lorries in thousand units
Kontenery specjalnie przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. szt.	38,5	38,2	62,2	64,5	Containers specially designed for various means of transport in thousand units
POZOSTAŁY SPRZĘT TRANSPORTOWY					
OTHER TRANSPORT EQUIPMENT					
Statki morskie:					Maritime ships:
w sztukach	13	1	5	4	in units
w tysiącach GT	26,8	5,1	7,4	10,2	in thousand GT
Łodzie wycieczkowe i sportowe, pełnomorskie ^e w szt.	875	1786	1970	1886	Sea-going boats for pleasure or sports ^e in units
Wagony kolejowe towarowe w szt.	2768	2740	2508	3032	Railway wagons in units
Rowery ^f w tys. szt.	908	1166	1089	1134	Bicycles ^f in thousand units
MEBLE					
FURNITURE					
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w kuchni do zabudowy ^g w tys. szt.	1622	970	1043	1588	Wooden units for fitted kitchens ^g in thousand units
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w pokojach stołowych i salonach ^{gh} w tys. szt.	19637	24659	31286	32816	Wooden furniture for dining and living room ^{gh} in thousand units
ENERGIA ELEKTRYCZNA, PALIWA GAZOWE, PARA WODNA, GORĄCA WODA I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH					
ELECTRICITY, GAS FUELS, STEAM, HOT WATER AND AIR CONDITIONING					
Energia elektryczna w TWh	158	165	170	164	Electricity in TWh
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w PJ	560	475	493	465	Thermal energy from steam or hot water in PJ

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z obrabiarkami do obróbki ścierniej, w tym szlifierki. c Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. d Do przewozu 10 osób i więcej. e Łodzie żaglowe i motorowe. f Łącznie z dziecięcymi. g Łącznie z meblami z materiałów drewnopochodnych. h Bez luster stojących na podłodze i mebli do siedzenia.

Źródło: w zakresie produkcji: olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, gazu ziemnego, energii elektrycznej oraz ciepła w parze lub gorącej wodzie — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b Including machine tools for grinding and other abrasive operations. c Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. d For transport of 10 and more persons. e Sailboats and motorboats. f Including children bicycles. g Including furniture from wood-based materials. h Excluding floor standing mirrors and seats.

Source: in regard to production of: oils from crude oil and oils from bituminous minerals, natural gas, electricity as well as thermal energy from steam or hot water — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 8 (422). **BILANS WĘGLA KAMIENNEGO**
BALANCE OF HARD COAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	94753	81112	83102	78774	Supply
Ze źródeł krajowych	81150	72823	63857	62080	From domestic sources
wydobycie	76728	72686	63857	62080	production
zmniejszenie zapasów	4422	137	—	—	decrease in stocks
Import	13603	8289	19245	16694	Imports
Rozchód	94753	81112	83102	78774	Use
Zużycie krajowe	82162	72742	74753	68819	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	63501	55723	57258	53487	transformation into other energy commodities
w tym w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	50475	41261	42568	39843	of which in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	18661	17019	17495	15332	direct consumption
Zwiększenie zapasów	—	—	3360	5558	Increase in stocks
Eksport	9965	9192	4908	4443	Exports
Straty i różnice bilansowe	2626	-822	81	-46	Losses and statistical differences

TABL. 9 (423). **BILANS WĘGLA BRUNATNEGO**
BALANCE OF LIGNITE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	56708	63410	58871	50619	Supply
Ze źródeł krajowych	56684	63128	58595	50329	From domestic sources
wydobycie	56510	63128	58571	50329	production
zmniejszenie zapasów	174	—	24	—	decrease in stocks
Import	24	282	276	290	Imports
Rozchód	56708	63410	58871	50619	Use
Zużycie krajowe	56752	63046	58584	50461	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii — w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	55732	62410	58081	50071	transformation into other energy commodities — in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	1020	636	503	390	direct consumption
Zwiększenie zapasów	—	164	—	10	Increase in stocks
Eksport	115	198	287	148	Exports
Straty i różnice bilansowe	-159	2	0	0	Losses and statistical differences

TABL. 10 (424). **BILANS ROPY NAFTOWEJ^a**
BALANCE OF CRUDE OIL^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	23374	27419	27857	27595	Supply
Ze źródeł krajowych	686	928	1010	973	From domestic sources
wydobywanie	686	928	1010	973	production
zmniejszenie zapasów	—	—	—	—	decrease in stocks
Import ^b	22688	26491	26847	26622	Imports ^b
Rozchód	23374	27419	27857	27595	Use
Zużycie krajowe ^c (przerób w rafineriach) ...	22839	26108	27007	27276	Domestic consumption ^c (processing in refineries)
Zwiększenie zapasów	324	1057	554	76	Increase in stocks
Eksport	211	254	296	243	Exports

^a Dotyczy olejów ropy naftowej i olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych, surowych. ^b Dane dotyczą ropy naftowej użytej do przerobu. ^c Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi.

Źródło: w zakresie produkcji olejów ropy naftowej i olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

^a Concerns petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude. ^b Data concern the crude oil consumed. ^c Including losses and statistical differences.

Source: in regard to production of oils from crude oil and oils from bituminous minerals — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 11 (425). **BILANS GAZU ZIEMNEGO WYSOKOMETANOWEGO^a**
BALANCE OF HIGH-METHANE NATURAL GAS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Przychód	14054	14661	17860	19476	Supply
Ze źródeł krajowych	3726	3171	2912	2726	From domestic sources
wydobywanie	2010	2014	1633	1666	production
w tym z odmetanowania kopalń	376	540	340	330	of which coal-bed methane
produkcja w odazotowniach i mieszal- niach gazów	1386	997	1115	1060	production in gas denitrification and blending plants
zmniejszenie zapasów	330	160	164	—	decrease in stocks
Import	10328	11490	14947	16750	Imports
Rozchód	14054	14661	17860	19476	Use
Zużycie krajowe	13680	14480	17182	18145	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	1453	2008	3051	3409	transformation into other energy com- modities
zużycie bezpośrednie	12227	12472	14131	14736	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	3926	3464	3872	3952	of which households
Zwiększenie zapasów	—	—	—	641	Increase in stocks
Eksport	44	53	651	665	Exports
Straty i różnice bilansowe	330	128	27	25	Losses and statistical differences

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 503.

Źródło: w zakresie produkcji gazu ziemnego — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

^a See general notes, item 8 on page 503.

Source: in regard to production of natural gas — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 12 (426). **BILANS GAZU ZIEMNEGO ZAAZOTOWANEGO^a**
BALANCE OF NITRIFIED NATURAL GAS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Przychód — ze źródeł krajowych	3820	3828	3820	3839	Supply — from domestic sources
Wydobywanie	3753	3748	3714	3708	Production
Produkcja w mieszalnicach gazów	67	71	97	131	Production in gas blending plants
Zmniejszenie zapasów	—	9	9	—	Decrease in stocks

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 503.

^a See general notes, item 8 on page 503.

TABL. 12 (426). **BILANS GAZU ZIEMNEGO ZAAZOTOWANEGO^a (dok.)**BALANCE OF NITRIFIED NATURAL GAS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Rozchód	3820	3828	3820	3839	Use
Zużycie krajowe	3852	3820	3816	3812	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	2729	2248	2536	2488	transformation into other energy com- modities
zużycie bezpośrednie	1123	1572	1280	1324	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	303	268	307	305	of which households
Zwiększenie zapasów	49	—	—	9	Increase in stocks
Straty i różnice bilansowe	-81	8	4	18	Losses and statistical differences

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 503.

Źródło: w zakresie produkcji gazu ziemnego — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a See general notes, item 8 on page 503.

Source: in regard to production of natural gas — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABL. 13 (427). **BILANS BENZYNY SILNIKOWEJ^a**BALANCE OF MOTOR GASOLINE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	4637	4567	4948	5029	Supply
Ze źródeł krajowych	4222	4204	4480	—	From domestic sources
produkcja	4222	4172	4480	4603	production
zmniejszenie zapasów	—	32	—	—	decrease in stocks
Import	415	363	468	426	Imports
Rozchód	4637	4567	4948	5029	Use
Zużycie krajowe	4145	3781	4545	4714	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	—	—	—	—	transformation into other energy com- modities
zużycie bezpośrednie	4145	3781	4545	4714	direct consumption
Zwiększenie zapasów	20	—	7	37	Increase in stocks
Eksport	472	786	396	278	Exports
Straty i różnice bilansowe	—	—	—	—	Losses and statistical differences

a Łącznie z benzyną lotniczą.

a Including aviation gasoline.

TABL. 14 (428). **BILANS OLEJÓW NAPĘDOWYCH**

BALANCE OF DIESEL OILS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem	w tym	
				total	samocho- dowe of which automotive diesel oil	
w tys. t		in thousand tonnes				
Przychód	12097	13873	17552	17778	17588	Supply
Ze źródeł krajowych	9742	11823	12742	13225	13089	From domestic sources
produkcja ^a	9742	11813	12742	13225	13089	production ^a
zmniejszenie zapasów	—	10	—	—	—	decrease in stocks
Import	2355	2050	4810	4553	4499	Imports
Rozchód	12097	13873	17552	17778	17588	Use
Zużycie krajowe	12006	12083	17317	17625	17462	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	0	0	173	165	165	transformation into other en- ergy commodities
zużycie bezpośrednie	12006	12083	17144	17460	17297	direct consumption
Zwiększenie zapasów	49	—	153	66	67	Increase in stocks
Eksport	42	1790	82	87	59	Exports
Straty i różnice bilansowe	—	—	—	—	—	Losses and statistical differences

a Z przerobu ropy naftowej.

a From crude oil processing.

TABLE 15 (429). **BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ**
BALANCE OF ELECTRICITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w GWh		in GWh		
Przychód	163968	179403	183855	181858	Supply
Ze źródeł krajowych — produkcja	157658	164944	170039	163990	From domestic sources — generation
w tym elektrownie:					of which power plants:
cieplne zawodowe	144541	142804	140010	129006	public thermal power plants
wodne ^a , wiatrowe i słoneczne	5152	13350	15487	15764	hydroelectric power plants ^a , wind and solar PV power plants
Import ^b	6310	14459	13816	17868	Imports ^b
Rozchód	163968	179403	183855	181858	Use
Zużycie krajowe	144453	154076	166840	165662	Domestic consumption
na pompowanie wody w elektrowniach szczytowo-pompowych	828	900	661	1033	for pumping water in pumped-storage hydroelectric power plants
zużycie bezpośrednie	143625	153176	166179	164629	direct consumption
w tym dostawy do odbiorców końcowych z sieci operatorów systemów dystrybucyjnych	117814	126521	135949	135157	of which supplies to final users from the networks of distribution systems operators
w tym gospodarstwom domowym ^c	28614	28280	29284	29393	of which to households ^c
Eksport ^b	7664	14793	8121	7245	Exports ^b
Straty i różnice bilansowe	11851	10534	8894	8951	Losses and statistical differences

a Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe. b Łącznie z nieodpłatną wymianą z zagranicą. c Dotyczy zużycia na cele komunalno-bytowe.

Źródło: w zakresie produkcji energii elektrycznej — dane Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki.

a Include pumped-storage hydroelectric power plants, run-of-river hydroelectric power plants. b Including barter transactions. c Concerns consumption for community.

Source: in regard to production of electricity — data of the Ministry of Energy and the Energy Regulatory Office.

TABLE 16 (430). **SYNTETYCZNY BILANS ENERGII**
SYNTHETIC BALANCE OF ENERGY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w TJ		in TJ		
Pozyskanie	2824028	2883386	2613878	2528474	Indigenous production
Import	1994450	2086272	2692527	2683632	Imports
Eksport	643195	902342	707799	639708	Exports
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów	+83750	-31356	-101250	-166648	Decrease (+) or increase (-) in stocks
Zużycie globalne	4259033	4035960	4497356	4405750	Global consumption
Straty przemian	943017	925753	891388	818849	Losses in transformation
Zużycie bezpośrednie	3266239	3119670	3558239	3550825	Direct consumption
Straty i różnice bilansowe	49777	-9463	47729	36076	Losses and statistical differences

TABL. 17 (431). **BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW**
 BALANCES OF SELECTED MATERIALS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód Supply				Rozchód Use				
	ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajowe ^a domestic consumption ^a	zwiększenie zapasów increase in stocks	eksport exports	
		pro- dukcja produc- tion	zmniej- szenie zapa- sów de- crease in stocks						
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam ³	2010	5826	4684	9	1133	5826	5265	—	561
Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam ³	2015	6493	5014	11	1468	6493	5831	—	662
	2018	7850	5864	—	1986	7850	6986	73	791
	2019	8045	6327	18	1700	8045	7182	—	863
Papier i tektura w tys. t	2010	7085	3700	—	3385	7085	4637	12	2436
Paper and paperboard in thousand tonnes	2015	8623	4399	—	4224	8623	5643	19	2961
	2018	9590	4856	—	4734	9590	6061	25	3504
	2019	9669	4880	—	4789	9669	6058	5	3606
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych ^b w tys. t	2010	2392	959	14	1419	2392	1802	—	590
Plastics in primary forms ^b in thousand tonnes	2015	3246	1316	10	1920	3246	2473	—	773
	2018	3671	1190	—	2481	3671	2951	10	710
	2019	3926	1336	—	2590	3926	3148	6	772
Kauczuk syntetyczny w formach podstawowych w tys. t	2010	342	168	2	172	342	177	—	165
Synthetic rubber in primary forms in thousand tonnes	2015	478	193	1	284	478	237	—	241
	2018	559	260	—	299	559	267	0,1	292
	2019	591	281	—	310	591	271	3	317
Włókna chemiczne w tys. t	2010	197	48	1	148	197	156	—	41
Chemical fibres in thousand tonnes	2015	222	44	0,2	178	222	178	—	44
	2018	245	48	—	197	245	197	0,3	48
	2019	242	44	—	198	242	197	1	44
Cement ^c w tys. t	2010	16451	15812	44	595	16451	16006	—	445
Cement ^c in thousand tonnes	2015	16086	15265	54	767	16086	15601	—	485
	2018	19979	18957	—	1022	19979	19527	36	416
	2019	20202	18946	14	1242	20202	19896	—	306

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. b Polimery etylenu (w 2010 r. — polietylen), polichlorek winyłu z kopolimerami niezmieszany z innymi substancjami, polipropylen z kopolimerami, polimery styrenu; w latach 2015—2019 łącznie z polistyrenem do spieniania. c Portlandzki, glinowy, żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego.

a Including losses and statistical differences. b Polymers of ethylene (in 2010 — polyethylene), polyvinyl chloride with copolymers not mixed with any other substances, polypropylene with copolymers, polymers of styrene; in 2015—2019 including expansible polystyrene. c Portland, aluminous, slag and other hydraulic cement.

TABL. 17 (431). **BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW (dok.)**
BALANCES OF SELECTED MATERIALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychód Supply			Rozchód Use				
		ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajowe ^a domestic consumption ^a	zwiększenie zapasów increase in stocks	eksport exports
			produkcja production	zmniejszenie zapasów decrease in stocks					
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) w tys. t	2010	9616	6658 ^d	—	2958	9616	6729	20	2867
Hot rolled products (excluding semi-finished products) in thousand tonnes	2015	12477	8345	—	4132	12477	9536	4	2937
	2018	15526	10106	—	5420	15526	11804	119	3603
	2019	14185	9280	13	4892	14185	11017	—	3168
Blachy stalowe walcowane na zimno w tys. t	2010	1528	835 ^d	—	693	1528	1351	18	159
Cold rolled steel sheets in thousand tonnes	2015	2733	1705	—	1028	2733	2430	23	280
	2018	3611	2343	—	1268	3611	3343	12	256
	2019	3412	2188	—	1224	3412	3163	6	243
Blachy i taśmy stalowe pokrywane cynkiem w tys. t	2010	1646	455 ^d	—	1191	1646	1566	5	75
Zinc coated steel sheets and strips in thousand tonnes	2015	2166	755	—	1411	2166	2013	16	137
	2018	2715	1253	—	1462	2715	2452	3	260
	2019	2766	1208	0,2	1558	2766	2485	—	281
Rury stalowe w tys. t	2010	850	384 ^d	—	466	850	560	7	283
Steel tubes in thousand tonnes	2015	1290	686	4	600	1290	916	—	374
	2018	1730	794	—	936	1730	1257	14	459
	2019	1587	792	—	795	1587	1112	2	473
Aluminium nieobrobione plastycznie, niestopowe ^e w tys. t	2010	138	15	0,0	123	138	129	—	9
Unwrought, non-alloy aluminium ^e in thousand tonnes	2015	156	8	—	148	156	136	0,3	20
	2018	205	11	—	194	205	183	1	21
	2019	216	14	0,0	202	216	178	—	38
Cynk niestopowy, nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty w tys. t	2010	155	98	—	57	155	57	2	96
Unwrought, non-alloy zinc, technically pure in thousand tonnes	2015	170	115	3	52	170	.	—	.
	2018	153	98	0,2	55	153	75	—	78
	2019	156	108	—	48	156	79	2	75
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa ^f w tys. t	2010	594	568	—	26	594	279	2	313
Unwrought, unalloyed refined copper ^f in thousand tonnes	2015	596	589	3	4	596	298	—	298
	2018	524	520	—	4	524	312	2	210
	2019	589	582	—	7	589	296	5	288

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. d Dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki. e Bez aluminium w postaci proszku i płatków. f Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Including losses and statistical differences. d Data from specialistic surveys of the Ministry of Economy. e Excluding aluminium powders and flakes. f Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 18 (432). **MOC ZAINSTALOWANA BRUTTO W ELEKTROWNIACH**

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS INSTALLED CAPACITY IN POWER PLANTS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w MW		in MW		
OGÓŁEM	36214	40384	44313	47437	TOTAL
Elektrownie ciepłe ^a	32648	33048	35523	37592	Thermal power plants ^a
zawodowe	30566	30719	31988	34043	public thermal power plants
w tym na węglu: kamiennym	20843	19867	20744	22956	of which using: hard coal
brunatnym	8796	9243	9287	9287	lignite
przemysłowe (niezawodowe) ^b	2082	2329	3535	3549	non-public thermal power plants ^b
Elektrownie wodne ^c	2280	2306	2385	2384	Hydroelectric power plants ^c
Elektrownie wiatrowe i słoneczne	1286	5030	6405	7461	Wind and solar PV power plants

a Bez elektrowni o mocy 0,5 MW i mniej. b Z uwzględnieniem elektrowni biogazowych; w latach 2015—2019 łącznie z małą generacją rozproszoną. c Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe.

a Excluding power plants with capacity 0.5 MW and less. b Including biogas power plants; in 2015—2019 including small dispersed generation. c Include pumped-storage hydroelectric power plants and run-of-river hydroelectric power plants.

Budownictwo Construction

TABL. 19 (433). **PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA (ceny bieżące)**

SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		

OGÓŁEM TOTAL

OGÓŁEM	254480	276750	349719	388119	100,0	100,0	GRAND TOTAL
Sektor publiczny	3035	3615	3838	4425	1,2	1,1	Public sector
Sektor prywatny	251445	273135	345881	383694	98,8	98,9	Private sector
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	207012	224556	291167	324985	81,3	83,7	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	509	246	181	254	0,2	0,1	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	36762	43530	51778	55845	14,4	14,4	Foreign ownership

w tym PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^b
of which CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^b

RAZEM	160858	171302	218148	230209	100,0	100,0	TOTAL
Sektor publiczny	1509	1528	1591	1917	0,9	0,8	Public sector
Sektor prywatny	159349	169774	216557	228292	99,1	99,2	Private sector
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	142393	155235	199659	211267	88,5	91,8	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	92	64	56	55	0,1	0,0	of which cooperatives ^a
Zagraniczna	13837	12951	15307	15337	8,6	6,7	Foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób. b Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons. b Realised by construction entities (contract system).

TABL. 20 (434). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

LATA YEARS	Ogółem Total	W tym podmioty budowlane (system zleceniowy) Of which construction entities (contract system)
CENY BIEŻĄCE — mln zł CURRENT PRICES — PLN millions		
2010	170212	160858
2015	181772	171302
2018	229878	218148
2019	243084	230209
CENY STAŁE ^a CONSTANT PRICES ^a 2005=100		
2019	222,8	236,6
2010=100		
2019	138,5	140,7
2015=100		
2019	129,5	130,0
Rok poprzedni=100 Previous year=100		
2013	94,4	94,1
2014	106,1	105,9
2015	103,9	103,7
2016	97,8	97,6
2017	110,2	110,9
2018	114,3	114,6
2019	105,1	104,8

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 21 (435). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY DIVISIONS (current prices)

DZIAŁY	2010	2015	2018	2019	2010	2019	DIVISIONS
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	160858	171302	218148	230209	100,0	100,0	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	71801	56702	69508	67641	44,7	29,4	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	37690	44728	54145	57562	23,4	25,0	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	51367	69872	94495	105006	31,9	45,6	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).

a Realised by construction entities (contract system).

TABL. 22 (436). **DYNAMIKA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny stałe)^a**
 INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY DIVISIONS (constant prices)^a

DZIAŁY	2015	2018	2019			DIVISIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
O G Ó Ł E M	103,7	114,6	104,8	236,6	140,7	130,0	TOTAL
Budowa budynków ^A	103,1	103,7	96,3	150,8	94,6	114,5	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	96,0	117,2	105,7	322,2	150,7	124,7	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	110,0	122,5	110,6	306,0	197,0	146,1	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Realised by construction entities (contract system); see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 23 (437). **PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH BUDOWLANÝCH REALIZUJĄCYCH PRODUKCJĘ BUDOWLANO-MONTAŻOWĄ¹ WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH W 2019 R.**
 BASIC DATA REGARDING CONSTRUCTION ENTITIES REALISING CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION¹ BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Podmioty o liczbie pracujących Entities with the following number of persons employed					
		Ogółem Total	19 i mniej 19 and less	20—49	50—99	100—499	500 i więcej 500 and more
a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year							
b — produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) w mln zł construction and assembly production (current prices) in PLN millions							
c — przeciętne zatrudnienie average paid employment							
O G Ó Ł E M	a	334922	329657	3992	799	431	43
TOTAL	b	230209	146921	28668	14929	24856	14835
	c	602102	333882	100860	51124	71517	44719
Budowa budynków ^A	a	91869	89975	1459	282	143	10
Construction of buildings	b	67640	42711	9829	5084	7501	2515
	c	199364	113568	36245	17989	21198	10364
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	a	19963	18496	986	283	177	21
	b	57562	19437	8899	6387	12399	10440
	c	143679	42547	26437	18968	32030	23697
Roboty budowlane specjalistyczne	a	223090	221186	1547	234	111	12
Specialised construction activities	b	105007	84773	9940	3458	4956	1880
	c	259059	177767	38178	14167	18289	10658

1 System zleceniowy.

1 Contract system.

TABL. 24 (438). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANÝCH (ceny bieżące)**
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	85874,5	88637,4	105436,5	111453,1	TOTAL
Budynki	36881,0	41740,0	52249,2	55833,5	Buildings
Budynki mieszkalne	11640,2	11940,8	17405,0	19541,3	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne (jednomieszkańciew) ^b	1716,9	1612,7	2444,7	2962,1	one-dwelling residential buildings ^b

a Zrealizowana (system zleceniowy) przez podmioty budowlane o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Budynki jednorodzinne o jednym mieszkaniu oraz domy letnie, domki wypoczynkowe i rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania.

a Realised (contract system) by construction entities employing 10 persons or more. b Residential buildings with one dwelling as well as summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 24 (438). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
Budynki (dok.)					Buildings (cont.)
Budynki mieszkalne (dok.)					Residential buildings (cont.)
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	8441,9	9601,5	13664,5	15827,5	two- and more dwelling residential buildings
budynki zbiorowego zamieszkania	1481,4	726,6	1295,7	751,7	residences for communities
Budynki niemieszkalne	25240,8	29799,2	34844,2	36292,2	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	912,0	745,0	1121,8	1342,5	hotels and similar buildings
budynki biurowe	2632,7	3719,2	4400,8	4761,5	office buildings
budynki handlowo-usługowe	6058,1	6676,9	7320,7	7180,0	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności	505,9	1020,8	371,7	552,6	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	6458,5	11102,4	13337,9	14303,0	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7209,4	4890,6	6737,6	6709,7	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne	1464,2	1644,3	1553,7	1442,9	other non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	48993,5	46897,4	53187,3	55619,6	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	29011,2	24773,8	32216,6	32411,6	Transport infrastructures
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	21627,7	15324,4	21936,4	20622,0	highways, streets and roads
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	2524,6	5174,3	6534,4	7240,1	railways, suspension and elevated railways
drogi lotniskowe	207,2	320,2	170,8	326,4	airfield runways
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne ...	3495,8	2506,8	2893,9	3002,5	bridges, elevated highways, tunnels and subways
budowle wodne	1155,9	1448,1	681,0	1220,5	harbours, waterways, dams and other water works
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	12970,5	14285,7	14109,1	15957,1	Pipelines, communication and electricity lines
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	4369,5	6586,6	6495,9	7179,3	long-distance pipelines, communication and electricity power lines
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	8601,0	7699,1	7613,2	8777,8	local pipelines and cables
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	4458,6	6710,3	5158,8	5886,7	Complex constructions on industrial sites
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	2553,2	1127,6	1702,9	1364,2	Other civil engineering works

a Zrealizowana (system zleceniowy) przez podmioty budowlane o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

a Realised (contract system) by construction entities employing 10 persons or more.

TABL. 25 (439). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	91459	100492	103688	110160	Buildings^a
miasta	34602	33732	35520	37956	urban areas
wieś	56857	66760	68168	72204	rural areas
Budynki mieszkalne	71018	76663	80771	87118	Residential buildings
jednorodzinne ^b	66831	72751	76607	82772	single-family ^b
wielorodzinne ^c	1823	2015	2684	2936	multi-family ^c
domy letnie, domki wypoczynkowe i rezydencje wiejskie ^d	2315	1836	1434	1361	summer homes, holiday cottages and rural residences ^d
budynki zbiorowego zamieszkania	49	61	46	49	residences for communities
Budynki niemieszkalne	20441	23829	22917	23042	Non-residential buildings
budynki hoteli	328	357	264	262	hotel buildings
budynki zakwaterowania turystycznego pozostałe	259	985	1440	1514	other short-stay accommodation buildings
budynki biurowe	551	649	520	574	office buildings
budynki handlowo-usługowe	3476	3399	2624	2838	wholesale and retail trade buildings
budynki łączności, dworców i terminali ...	49	77	46	43	terminals and associated buildings
budynki garaży	6377	6467	5365	5026	garage buildings
budynki przemysłowe	1058	1183	1083	1044	industrial buildings
ziarniki, silosy i budynki magazynowe ...	1999	2428	2182	2353	reservoirs, silos and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne	276	208	258	249	public entertainment buildings
budynki muzeów i bibliotek	34	30	21	18	museums and libraries
budynki szkół i instytucji badawczych	199	200	268	221	school, university and research buildings
budynki szpitali i zakładów opieki zdrowotnej	194	164	155	178	hospital or institutional care buildings
budynki kultury fizycznej	507	223	100	78	sports halls
budynki gospodarstw rolnych	4858	7090	6867	6792	non-residential farm buildings
budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	91	115	96	69	buildings used as places of worship and for religious activities
obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków i objęte indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchomości, archeologiczne dobra kultury	—	1	1	2	buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural goods
pozostałe budynki niemieszkalne, gdzie indziej nie wymienione	185	253	1627	1781	other non-residential buildings not elsewhere classified
Kubatura^e w dam³	140235	180210	198032	212853	Cubic volume^e in dam³
miasta	79652	96756	107436	116521	urban areas
wieś	60583	83454	90959	96332	rural areas
Budynki mieszkalne	65879	71448	81840	91561	Residential buildings
jednorodzinne ^b	46428	50725	53093	57785	single-family ^b
wielorodzinne ^c	18308	19690	27902	32950	multi-family ^c
domy letnie, domki wypoczynkowe i rezydencje wiejskie ^d	692	626	482	483	summer homes, holiday cottages and rural residences ^d
budynki zbiorowego zamieszkania	451	408	363	343	residences for communities

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach. d Nieprzystosowane do stałego zamieszkania (budynki te są zaliczane do mieszkalnych, jednak nie ma w nich mieszkań). e Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings. d Not adapted for permanent residence (these buildings are classified as residential, however there are no dwellings in them). e Of new and expanded buildings (only concerning the expanded part).

TABL. 25 (439). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

BUILDINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kubatura^e w dam³ (dok.)					Cubic volume^e in dam³ (cont.)
Budynki niemieszkalne	74356	108762	116192	121292	Non-residential buildings
budynki hoteli	1746	2109	1711	2195	hotel buildings
budynki zakwaterowania turystycznego pozostałe	290	251	488	492	other short-stay accommodation buildings
budynki biurowe	3854	5984	5934	5254	office buildings
budynki handlowo-usługowe	15488	18503	14269	13528	wholesale and retail trade buildings
budynki łączności, dworców i terminali ...	297	1615	207	285	terminals and associated buildings
budynki garaży	1393	1668	1380	1306	garage buildings
budynki przemysłowe	15405	24950	28217	33505	industrial buildings
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe ...	14866	26947	39219	41484	reservoirs, silos and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne	949	1786	497	471	public entertainment buildings
budynki muzeów i bibliotek	295	228	180	196	museums and libraries
budynki szkół i instytucji badawczych	2125	2785	2761	2676	school, university and research buildings
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	1489	1795	1258	1564	hospital or institutional care buildings
budynki kultury fizycznej	6846	2232	1299	1164	sports halls
budynki gospodarstw rolnych	8604	17220	17453	15976	non-residential farm buildings
budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	525	557	455	296	buildings used as places of worship and for religious activities
obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków i objęte indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchomości, archeologiczne dobra kultury	0	14	0	1	buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural goods
pozostałe budynki niemieszkalne, gdzie indziej nie wymienione	183	119	865	900	other non-residential buildings not elsewhere classified

e Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

e Of new and expanded buildings (only concerning the expanded part).

TABL. 26 (440). NOWE BUDYNKI MIESZKALNE^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃNEW RESIDENTIAL BUILDINGS^a COMPLETED BY NUMBER OF DWELLINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Budynki o liczbie mieszkań Buildings with specified number of dwellings							
		1	2	3	4	5—10	11—30	31 i więcej 31 and more	
Budynki	2010	68654	65127	1704	43	124	260	726	670
Buildings	2015	74766	69722	3029	41	142	354	726	752
	2018	79291	71631	4985	48	128	387	1001	1111
	2019	85708	76460	6319	46	108	401	1107	1267
Kubatura w dam ³	2010	63413	44165	1582	54	186	614	3982	12830
Cubic volume in dam ³	2015	69291	47518	2501	52	179	772	3901	14368
	2018	80307	48558	4071	62	194	924	5414	21084
	2019	89684	51868	5283	55	157	921	6007	25393

a Bez budynków zbiorowego zamieszkania oraz domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

a Excluding residences for communities as well as summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence.

Uwagi ogólne

Transport

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, z wyłączeniem podmiotów zaliczanych do działu 53 tej sekcji „Działalność pocztowa i kurierska”.

Ponadto w zakresie przewozów i przeładunków w ujęciu rzeczowym podaje się również działalność podmiotów gospodarczych zaliczanych do innych sekcji niż „Transport i gospodarka magazynowa”.

W dziale zamieszczono także informacje o drogach publicznych, pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych (od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji) oraz o wypadkach drogowych na podstawie danych Komendy Głównej Policji.

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej obejmują wpływy za przewozy ładunków, pasażerów (w tym komunikacją miejską), bagażu i poczty, wpływy za przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków i inne usługi związane z obsługą transportu.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

3. Dane w przekroju według rodzajów transportu opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem danych dotyczących przewozów ładunków transportem samochodowym w ujęciu rzeczowym, które opracowuje się na podstawie wyników reprezentacyjnego badania pojazdów (patrz ust. 16 na str. 533). Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 31.

4. Dane o przewozach ładunków według grup ładunków transportem kolejowym, samochodowym i wodnym śródlądowym (tabl. 4) od 2008 r. prezentowane są według klasyfikacji Unii Europejskiej NST 2007.

5. Dane o **sieci i transporcie kolejowym** dotyczą Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz również innych podmiotów, które w przypadku sieci dotyczących zarządców infrastruktury kolejowej, a w przypadku transportu kolejowego — podmiotów, które otrzymały licencje na transport kolejowy. Dane dotyczące przewozów ładunków nie obejmują przewozów bagażu i przesyłek ekspresowych dokonywanych pociągami pasażerskimi, a dane o przewozach ładunków i pasażerów — przewozów kolejami linowymi. Dane o przewozach pasażerów pociągami pasażerskimi podano łącznie z korzystającymi z bezpłatnych biletów.

General notes

Transport

1. The information presented concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section "Transportation and storage" excluding economic entities included in the division 53 of this section "Postal and courier activities".

Moreover, in regard to transports and trans-shipment, in tangible terms, data concerning the activity of economic entities included in sections other than "Transportation and storage" are also presented.

In addition, this chapter includes also information regarding public roads, road motor vehicles and tractors registered (since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of the Digital Affairs) as well as road traffic accidents on the basis of data of the National Police Headquarters.

2. Revenues from the sale of products and services of transportation and storage include receipts for the transport of goods, passengers (including urban transport), baggage and mail, receipts for trans-shipment, forwarding, storage and warehousing of freight and other services connected with transport servicing.

Revenues from the sale of products and services are presented at basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

3. Data in profile according to types of transport are compiled using the enterprise method, except for data regarding carriage of goods by road in tangible terms which are compiled on the basis of results from sample survey of vehicles (see item 16 on page 533). The definition of **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 31.

4. Data on railway, road and inland waterway transport of goods by groups of goods (table 4) since 2008 have been presented according to the EU Classification NST 2007.

5. Data on **railway network and transport** concern Polskie Koleje Państwowe (PKP) and also other entities, which in the case of rail network are related to administrators of railway infrastructure, and in the case of railway transport — entities, which obtained licences for the railway transport. Data concerning the transport of goods do not include transport of baggage and express mail by passenger trains and data regarding the transport of goods and passengers do not include transport by funicular railway. Data on transport of passengers in passenger trains include those who travel with gratuitous fares.

6. Dane w zakresie **transportu samochodowego** dotyczą transportu samochodowego zarobkowego oraz w przypadku przewozów ładunków (tabl. 3 i 4) również transportu gospodarczego:

- 1) transport samochodowy **zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie zarówno przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego** zaliczane według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska”), jak i podmioty, których podstawowa działalność jest inna niż transport samochodowy (np. działalność przemysłowa, handlowa);
- 2) transport samochodowy **gospodarczy** od 2004 r. to transport wykonywany niezarobkowo na własne potrzeby podmiotu bez względu na rodzaj prowadzonej podstawowej działalności.

7. Dane o komunikacji miejskiej dotyczą komunikacji naziemnej i podziemnej (metro).

Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych.

Komunikacja miejska — gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo miasta i gminy lub miast i gmin sąsiadujących (jeśli zawarły porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego); w przypadku gmin miejsko-wiejskich łącznie z obsługą strefy wiejskiej w tych gminach; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą dwóch linii **metra** w Warszawie; uruchomienie pierwszej z nich nastąpiło w kwietniu 1995 r. a drugiej — w marcu 2015 r.

8. Dane dotyczące **przewozów ładunków i pasażerów transportem morskim** obejmują przewozy statkami morskiej floty transportowej (towarowymi, pasażerskimi, promami) oraz od 2016 r. jachtami morskimi komercyjnymi) — własnymi i dzierżawionymi od innych armatorów — w rejsach zakończonych, przy czym dane dotyczące przewozów ładunków obejmują również przewozy dokonane przez Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. i Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. w części przypadającej na rzecz strony polskiej, zgodnie z obowiązującą umową w tym zakresie.

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub

6. Data within the scope of **road transport** concern transport for hire or reward and in the case of transport of goods (tables 3 and 4), also transport on own account:

- 1) **road transport for hire or reward** includes services for remuneration carried out both by entities for which road transport is the basic economic activity (**road transport enterprise** included in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Transportation and storage", excluding the division "Postal and courier activities"), as well as entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, trade activity);
- 2) **road transport on own account** since 2004 is entity's own-account non-profit-making transport, irrespective of the entity's kind of activity.

7. Data regarding urban transport concern ground and underground (metro) transport.

Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies.

Urban transport — gmina transport of passengers carried out within the administrative borders of city or city and gmina or neighbouring cities and gminas (if they signed agreement or association between gminas in order to implement together collective public transport); including service for rural area in urban-rural gminas; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

Information on **urban underground transport** concerns two lines of the **metro** in Warsaw; first of them was launched in April 1995 and second — in March 2015.

8. Data concerning **transport of goods and passengers by maritime transport** include the goods and passengers carried with maritime transport ships (cargo-carrying, passenger ships, ferries and since 2016 commercial sea-going yachts) owned or leased from other ship owners, as part of completed voyages, and the freight data include also cargo transported by the companies: Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. (Chinese-Polish Ship Joint Stock Shipping Company) and Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. (Korean-Polish Shipping Ltd. Co.) that correspond to the shares of the Polish party in accordance with the valid agreement in this regard.

European transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass Euro-

trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów basenu Morza Bałtyckiego), azjatyckie porty basenu Morza Śródziemnego i basenu Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu bałtyckim** zalicza się przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach obejmujących porty basenu Morza Bałtyckiego do linii Kristiansand (Norwegia)—Skagen (Dania).

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach wykraczających poza porty europejskie, porty Małej Azji oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca.

9. Dane dotyczące portów morskich obejmują porty: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (od 2006 r.), Nowe Warpno, Police, Sopot (od 2007 r.), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.).

10. Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych w portach morskich (tabl. 17) obejmują ładunki przywiezione i wywiezione do/z portów morskich statkami polskimi i obcymi w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu (tj. ładunków przewożonych drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi). Waga ładunków załadowanych i wyładowanych podawana jest bez wagi własnej jednostek ładunkowych (tj. bez wagi kontenerów, pojazdów samochodowych, wagonów, na których znajdują się ładunki itp.).

11. Dane dotyczące ruchu statków w portach morskich obejmują transportowe statki towarowe, promy i statki pasażerskie, które weszły do morskich portów zarówno z ładunkiem lub z pasażerami, jak i pustych, przy czym do transportowych statków towarowych zalicza się również barki pełnomorskie.

12. Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych, ruchu statków oraz ruchu pasażerów w portach morskich (tabl. 17—19) podano zgodnie z metodologią Unii Europejskiej (dyrektywa 2009/42/WE).

13. Dane dotyczące przewozów ładunków i pasażerów śródlądowym transportem wodnym obejmują przewozy taborem żeglugi śródlądowej na drogach wodnych śródlądowych i na wodach morskich. Dane o przewozach ładunków w transporcie międzynarodowym dotyczą ładunków przywiezionych do kraju i wywiezionych z kraju bezpośrednio taborem śródlądowego transportu wodnego. Dane te obejmują również transport towarów przewożonych tranzytem oraz pomiędzy portami zagranicznymi.

Dane obejmują podmioty, w których przewozy ładunków i pasażerów żeglugą śródlądową stanowią podstawową działalność gospodarczą oraz jednostki, których podstawowa działalność jest inna niż świadczenie tych usług (np. działalność hotelarska).

14. Dane dotyczące transportu lotniczego obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (tj. posiadających koncesję na przewóz lot-

pean ports (excluding Baltic Sea basin ports), Asian ports of the Mediterranean Sea basin and the Black Sea basin as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca inclusive.

Baltic transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass ports of the Baltic Sea basin to the Kristiansand (Norway)—Skagen (Denmark) line.

Ocean transport includes transport by ships sailing on lines or routes outside European ports, ports of Asia Minor as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca.

9. Data concerning seaports include the ports of: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (since 2006), Nowe Warpno, Police, Sopot (since 2007), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka and Władysławowo (since 2001).

10. Data on loaded and unloaded goods in seaports (table 17) include cargos carried to and from seaports by Polish and foreign ships under international maritime traffic and cabotage (i.e. seaborne cargo traffic between Polish seaports). The weight of loaded and unloaded cargos is indicated excluding the tare weight of ro-ro units (i.e. excluding the weight of containers, motor vehicles and wagons, on which the cargos are placed, etc.).

11. Data concerning ship traffic at seaports include cargo ships, ferries and passenger ships, entering ports both with freight or passengers as well as empty, with commodity transport ships also including sea-going barges.

12. Data on maritime transport of loaded and unloaded goods, on ship traffic at seaports and on passenger movements in seaports (tables 17—19) are presented in accordance with the EU methodology (Directive 2009/42/EC).

13. Data concerning transport of goods and passengers by inland waterway transport include transport by inland waterway vessels on inland waterways and on the open sea. Data regarding the transport of goods in international transport concern freight brought into the country and taken out of the country directly by the inland waterway vessels. These data also include the transport of transit goods and the transport of goods between foreign ports.

Data include entities in which transports of goods and passengers by inland waterway account for the basic economic activity as well as entities, the basic activity of which is not the rendering of these services (e.g. hotel activity).

14. Data concerning air transport include carriers of scheduled air transport (i.e. carriers which have been granted a concession for regular air trans-

nicy regularny oraz certyfikat przewoźnika lotniczego wydawane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w Polsce. Transport lotniczy rozkładowy (regularny) to odpłatne usługi lotnicze, których celem jest transport publiczny pasażerów i/lub ładunków, a wykonywane są w oparciu o publikowany rozkład lotów lub z taką częstotliwością, że tworzą łatwo rozpoznawalną systematyczną serię lotów), a w tabl. 3 i 5 również innych przewoźników dokonujących zarobkowo przewozów pasażerów i ładunków samolotami. Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych i pocztowych. Ruch pasażerów w portach lotniczych obejmuje pasażerów przybyłych (dla których określony port krajowy jest portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym) i odprawionych (dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym), przewożonych przez polskich i obcych przewoźników lotniczych w rozkładowych i pozarozkładowych usługach lotniczych.

15. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Każdy wypadek drogowy jest wynikiem najczęściej kilku przyczyn (przyjęto maksymalnie 5), w związku z czym suma przyczyn może być większa od liczby wypadków.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

16. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dotyczące podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług (tabl. 2). Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniono dla przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w oparciu o wynikającą z badania wielkość przychodów przypadających na 1 zakład.

Dane o przewozach ładunków transportem samochodowym (tabl. 3 i 4) ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 7,5% (do 2012 r. — 10%) próbie pojazdów ciężarowych (samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe) o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat, przy czym w tabl. 3 doszacowano dane dla pojazdów nieobjętych badaniami reprezentacyjnym.

Dane o ładunkach załadowanych i wyladowanych oraz o ruchu statków w portach morskich (tabl. 17 i 18) opracowano na podstawie informacji z urzędów morskich, z wyjątkiem ładunków tranzytowych opracowanych na podstawie informacji od podmiotów dokonujących przeładunków w portach morskich.

port and an AOC certificate issued by the President of the Civil Aviation Authority in Poland. The scheduled (regular) air transport is a commercial air service aimed at the public transport of passengers and/or freight and mail, it operates according to a published timetable, or with such a regular frequency that it constitutes an easily recognisable systematic series of flights) and in tables 3 and 5 other carriers transporting passengers and cargo commercially by airplanes. Information on transport of cargo by air includes transport of freight and mail. Passenger traffic includes arriving passengers (for whom the given national airport is the final destination point of a journey initiated at a national or foreign airport) and departing passengers (for whom the given national airport is the starting point of a journey terminating at a national or foreign airport), transported by Polish and foreign air carriers in scheduled (regular) and non-scheduled air service.

15. Data regarding **road accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred. Every traffic accident has usually several causes (a maximum of 5 was adopted) in connection with which the sum of causes can be greater than the number of accidents.

Road accident fatality is a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

Road accident injury is a person who incurred injuries and received medical attention.

16. Presented data are compiled on the basis of reports, in which data on economic entities employing up to 9 persons are established on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities within the scope of revenues from sale of products and services (table 2). The results of the sample survey were generalised for revenues from sale of products and services on the basis of the amount of revenues per company obtained in the survey.

Data on road transport of goods (tables 3 and 4) are established on the basis of the results from a sample survey conducted on a 7.5% (until 2012 — 10%) sample of road motor vehicles (lorries and road tractors) with maximum permissible weight of above 3.5 tonnes and not older than 25 years, while in table 3 data for vehicles not included in the sample survey are estimated.

Data on goods loaded and unloaded as well as on ship traffic in seaports (tables 17 and 18) have been compiled on the basis of information from maritime offices, excluding transit cargo compiled on the basis of information from entities carrying out transshipment in seaports.

Poczta i telekomunikacja

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do działu 53 „Działalność pocztowa i kurierska” w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” oraz do działu 61 „Telekomunikacja” w sekcji „Informacja i komunikacja”.

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług obejmują otrzymane i należne kwoty za sprzedane przez przedsiębiorstwa wykonane usługi, wyroby gotowe własnej produkcji, zryczałtowaną odpłatność agenta — w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia i pełne przychody agenta — w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.

Prezentowane w tabl. 26 przychody ze sprzedaży usług obejmują w zakresie usług:

- 1) pocztowych — opłaty za nadane przesyłki listowe, paczki i listy wartościowe, przekazy pocztowe i emerytalno-rentowe;
- 2) telefonii stacjonarnej — opłaty za usługi telefonii przewodowej, a w szczególności za połączenia telefoniczne i dzierżawę łączy telefonicznych, abonament telefoniczny, instalację, remont i konserwację urządzeń telefonicznych i sieci telekomunikacyjnej;
- 3) współpracy międzyoperatorskiej — wpływy z usług świadczonych innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu;
- 4) udostępniania Internetu — wpływy za przekazywanie informacji pomiędzy urządzeniami przetwarzania danych;
- 5) telefonii ruchomej — wpływy za usługi telefonii komórkowej, z wyłączeniem przychodów z usług łączności telefonicznej radiowej w stacjonarnej sieci telefonicznej (ujętych w pkt. 2);
- 6) telefonii VoIP — wpływy z połączeń telefonicznych realizowanych za pośrednictwem Internetu;
- 7) wiązanych — wpływy z usług telekomunikacyjnych oferowanych w pakiecie;
- 8) transportowych — wpływy za przewozy przesyłek, paczek i innych ładunków.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

3. Dane w przekroju według rodzajów usług pocztowych i telekomunikacyjnych opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 31.

4. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora pocztowego lub agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

5. Informacje o poczcie i telekomunikacji w ujęciu rzeczowym dotyczą:

- 1) w zakresie usług pocztowych — operatorów pocztowych, tj. operatora wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych;

Post and telecommunications

1. The information presented concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the division 53 "Postal and courier activities" of the section "Transportation and storage" and in the division 61 "Telecommunications" of the section "Information and communication".

2. Revenues from the sale of products and services include amounts received and due for outside services rendered by enterprises, finished products of own production, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement.

Revenues from the sale of services presented in table 26 comprise:

- 1) postal services — fees for sending letters, registered letters and packages, postal and retirement-pension transfers;
- 2) fixed line telephone services — payments for fixed line telephone services, in particular for telephone calls and for leasing telephone lines, telephone subscription, installation, renovation and maintenance of telephone equipment and telecommunications network;
- 3) inter-operator cooperation — receipts for services provided to other telecommunications entity;
- 4) Internet access — receipts for transmitting data between data processing equipment;
- 5) mobile telephony — receipts for services of cellular telephony, excluding revenues from radio telephone communication in a fixed line telephony network (included in point 2);
- 6) VoIP telephony — receipts for phone calls made via Internet;
- 7) bundled services — receipts for telecommunications services offered as the package;
- 8) transport services — receipts for carriage of letters, packages and other freight.

Revenues from the sale of products and services are presented at basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

3. Data in profile according to types of communication services are compiled using the enterprise method. The definition of **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 31.

4. Postal office represents an organisational unit of post operator or post agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees the consignment or the amount of money specified in the postal transfers.

5. Information regarding post and telecommunications, in tangible terms, concerns:

- 1) in scope of postal services — post operators, i.e. appointed operator and other post operators;

2) w zakresie usług telekomunikacyjnych — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

6. Usługi pocztowe i telekomunikacyjne obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe, z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

7. Łącza abonenckie obejmują łącza, do których tytuł prawny posiada przedsiębiorca telekomunikacyjny (niedzielzone od innego przedsiębiorcy ani niebędące własnością abonenta), za pomocą których świadczy abonentom usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

8. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dotyczące przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów. Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniono w oparciu o wynikającą z badania wielkość przychodów przypadających na 1 zakład.

2) in scope of telecommunication services — operators of the public telecommunication network, i.e. the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

6. Post and telecommunication services include paid, free of charge and official services.

Data on standard letters include items (e.g. letters, postcards, excluding postal parcels) bearing the address for the adoption by postal operator for the transportation and delivery to the addressee.

7. Subscriber lines include lines to which the telecommunications undertaking has legal title (not leased from another undertaking or not owned by the subscriber), through which it provides subscribers with telephone services in the fixed public telecommunications network.

8. Presented data are compiled on the basis of reports, in which data concerning revenues from the sale of products and services of economic entities employing up to 9 persons are established on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. The results of the sample survey were generalised on the basis of the amount of revenues per company obtained in the survey.

Transport
Transport
TABL. 1 (441). **SIĘĆ KOMUNIKACYJNA**

Stan w dniu 31 grudnia

TRANSPORT INFRASTRUCTURE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km		in km		
Linie kolejowe eksploatowane	20228	19231	19235	19398	Railway lines operated
w tym normalnotorowe ^a	20089	19231	19235	19398	of which standard gauge ^a
w tym zelektryfikowane	11916	11865	11894	12018	of which electrified
w tym jednotorowe	11353	10505	10501	10598	of which single track
Drogi publiczne (miejskie i zamiejskie)	406122	419636	424564	424915	Public roads (urban and non-urban)
w tym o twardej nawierzchni	273760	290919	303957	307066	of which hard surface
w tym ulepszone	249807	268366	281865	285259	of which improved
w tym: ekspresowe	675	1492	2077	2432	of which: expressways
autostrady	857	1559	1637	1676	motorways
Linie komunikacji miejskiej ^b :					Urban transport lines ^b :
naziemnej	56287	56763	58736	60077	ground transport
autobusowe	53728	53952	55975	57293	bus
tramwajowe	2254	2425	2338	2305	tram
trolejbusowe	305	386	423	479	trolley bus
metro	23	29	29	33	metro
Rurociągi magistralne do przelączania ropy naftowej i produktów naftowych	2362	2483	2483	2483	Main pipelines for crude petroleum and petroleum products
Drugi wodne śródlądowe żeglowne ^c	3659	3655	3654	3722	Navigable inland waterways ^c

a Łącznie z szerokotorowymi. b Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. nowelizującego przepisy kwalifikujące drogi wodne do żeglugi śródlądowej (Dz. U. poz. 695).

Źródło: w zakresie dróg publicznych — dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Including broad gauge. b Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. c On the basis of the Regulation of the Council of Ministers, dated 7 May 2002 amending regulations qualifying inland waterways for inland sailing (Journal of Laws item 695).

Source: in regard to public roads — data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 2 (442). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ^a (ceny bieżące)**REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^b	2010	2019 ^b	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	127560	190609	253258	275190	100,0	100,0	GRAND TOTAL
sektor publiczny	24827	27919	34871	37872	19,5	13,8	public sector
sektor prywatny	102733	162690	218387	237318	80,5	86,2	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	78916	122050	170656	182517	61,9	66,3	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^c	70,7	26,7	43,9	46,1	0,1	0,0	of which cooperatives ^c
zagraniczna	21825	32732	45504	52372	17,1	19,0	foreign ownership
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy ^d ...	83873 ^d	132622	175434	190065	65,8 ^d	69,1	Land and pipeline transport ^d
w tym samochodowy	69527	122291	158726	173333	54,5	63,0	of which road transport
Transport wodny	1763	2546	2343	2696	1,4	1,0	Water transport
morski	1230	1625	1316	1661	1,0	0,6	maritime transport
śródlądowy	533	707	455	497	0,4	0,2	inland waterway transport
Transport lotniczy	8315	11855	10383	.	3,8	Air transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska”. b Dane nieostateczne. c Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób. d Bez komunikacji miejskiej.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in the division "Postal and courier activities". b Preliminary data. c Excluding cooperatives employing up to 9 persons. d Excluding urban transport.

TABL. 2 (442). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ^a (dok.)**REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^b	2010	2019 ^b	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		

W tym:

Of which:

PRZEWOZY ŁADUNKÓW
TRANSPORT OF GOODS

RAZEM	70943	100299	129718	142561	100,0	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy ^Δ ...	69706	98780	127741	140608	98,3	98,6	Land and pipeline transport ^Δ
w tym samochodowy	59843	88740	116186	128920	84,3	90,4	of which road transport
Transport wodny	674	1179	1212	1088	1,0	0,8	Water transport
morski	542	849	887	803	0,8	0,6	maritime transport
śródlądowy	132	330	325	285	0,2	0,2	inland waterway transport

PRZEWOZY PASAŻERÓW
TRANSPORT OF PASSENGERS

RAZEM	10514 ^d	25659	34483	36596	100,0 ^d	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Transport lądowy	8011 ^d	20194	25419	26670	76,2 ^d	72,9	Land transport
w tym komunikacja miejska	9264	10750	11036	.	30,2	of which urban transport
w tym samochodowy	5097	6245	9237	9947	48,5	27,2	of which road transport
Transport wodny	85,6	710	535	502	0,8	1,4	Water transport
morski	68,6	417	312	306	0,6	0,8	maritime transport
śródlądowy	17,0	293	223	196	0,2	0,5	inland waterway transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska”. b Dane nieostateczne. d Bez komunikacji miejskiej.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in the division "Postal and courier activities". b Preliminary data. d Excluding urban transport.

TABL. 3 (443). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW**

TRANSPORT OF GOODS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. t	1795573	1803818	2191888	2220678	100,0	100,0	Transport in thousand tonnes
Transport kolejowy	234568	224320	249260	233744	13,0	10,5	Railway transport
w tym normalnotorowy ^a	234436	224320	249260	233744	13,0	10,5	of which standard gauge ^a
Transport samochodowy ^b	1491253	1505719	1873022	1921073	83,1	86,5	Road transport ^b
zarobkowy	770126	891978	1183750	1206218	42,9	54,3	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	563656	705025	920924	926786	31,4	41,7	of which road transport entities
gospodarczy	721127	613741	689272	714855	40,2	32,2	transport on own account
Transport rurociągowy	56208	54850	55287	52376	3,1	2,4	Pipeline transport
Transport morski	8362	6963	9149	8727	0,5	0,4	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	5141	11928	5107	4681	0,3	0,2	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^c	41	38	63	77	0,0	0,0	Air transport ^c

a Łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych (w 2019 r. odpowiednio: łącznie z nimi 252089 tys. t i 54705 mln t·km). b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy.

a Including broad gauge; excluding shunting (in 2019 including shunting, respectively 252089 thousand tonnes and 54705 million tkm). b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled.

TABL. 3 (443). PRZEWOZY ŁADUNKÓW (dok.)

TRANSPORT OF GOODS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Praca przewozowa w mln t-km	308073	360635	467194	477149	100,0	100,0	Transportation volume in million tkm
Transport kolejowy	48795	50603	59388	54584	15,8	11,4	Railway transport
w tym normalnotorowy ^a	48793	50603	59388	54584	15,8	11,4	of which standard gauge ^a
Transport samochodowy ^b	214204	273107	377778	395311	69,5	82,8	Road transport ^b
zarobkowy	173126	232371	329529	342864	56,2	71,9	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	148769	201315	282132	298103	48,3	62,5	of which road transport entities
gospodarczy	41078	40736	48249	52447	13,3	11,0	transport on own account
Transport rurociągowy	24157	21843	21314	19394	7,8	4,1	Pipeline transport
Transport morski	19773	12739	7619	6830	6,4	1,4	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	1030	2187	782	656	0,3	0,1	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^c	114	156	313	374	0,0	0,1	Air transport ^c

a Notka patrz na str. 537. b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy.

a See footnote on page 537. b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled.

TABL. 4 (444). PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW

TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS

LATA YEARS GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS	Ogółem w tys. t Total in thousand tonnes			Średnia odległość przewozu 1 t w km Average transport distance per 1 tonne in km			
	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samochodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samochodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	
OGÓŁEM	2010	234568	1216083	5141	208	166	200
TOTAL	2018	249260	1390184	5107	238	227	153
	2019	233744	1506450	4681	234	232	140
w tym: of which:							
Produkty rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa	2010	4475	77036	397	350	204	378
Products of agriculture, hunting, forestry, fish and fishing products	2018	3671	104322	376	319	234	412
	2019	2880	93237	356	307	255	369
Węgiel kamienny, brunatny, ropa naftowa i gaz ziemny	2010	105480	28546	1094	156	121	175
Coal and lignite, crude petroleum and natural gas	2018	97682	34533	756	162	116	100
	2019	90967	34277	566	163	112	66
Rudy metali i pozostałe produkty górnictwa i kopalnictwa	2010	51448	417041	1969	242	36	111
Metal ores and other mining and quarrying products	2018	70267	344062	1850	252	56	96
	2019	62837	390709	1772	237	51	81

a Bez przewozów manewrowych. b Dane dotyczą przewozów ładunków pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Excluding shunting. b Data concern transport of goods by vehicles with maximum permissible weight of above 3.5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 4 (444). PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW (dok.)

TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS (cont.)

LATA YEARS GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS	Ogółem w tys. t Total in thousand tonnes			Średnia odległość przewozu 1 t w km Average transport distance per 1 tonne in km			
	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samo- chodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	transport kolejowy ^a railway transport ^a	transport samo- chodowy ^b road transport ^b	transport wodny śródlądowy inland waterway transport	
Produkty spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe ... Food products, beverages and tobacco	2010	1214	112596	120	219	269	321
	2018	1396	162395	142	221	293	241
	2019	1735	154529	144	239	324	272
Wyroby włókiennicze i odzież, skóry i produkty skórzane Textiles and textile products, leather and leather products	2010	4	4219	—	143	540	—
	2018	26	5570	—	81	380	—
	2019	14	5841	—	43	533	—
Drewno, wyroby z drewna i korka (bez mebli), wyroby ze słomy, papier i wyroby z papieru, wyroby poligraficzne oraz nagrania dźwiękowe Wood and products of wood and cork (except furniture), articles of straw, paper and paper products, printed matter and recorded media	2010	1408	58300	164	317	342	149
	2018	2100	77984	202	267	368	121
	2019	2124	87993	187	187	371	129
Koks i produkty rafinacji ropy naftowej Coke and refined petroleum products	2010	26776	34732	25	287	133	270
	2018	27996	33870	580	337	166	72
	2019	27626	47120	685	342	134	73
Chemikalia, produkty chemiczne, włókna sztucz- ne, wyroby z gumy i z tworzyw sztucznych, paliwo jądrowe Chemicals, chemical products, and man-made fibres, rubber and plastic products, nuclear fuel	2010	9690	43873	261	326	447	345
	2018	9747	63865	167	326	460	272
	2019	10007	73999	81	310	488	283
Wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych Other non-metallic mineral products	2010	3987	158071	312	295	115	278
	2018	3262	177246	298	287	149	251
	2019	2789	196196	283	274	150	290
Metale, wyroby metalowe gotowe (z wyłączeniem maszyn i urządzeń) Basic metals, fabricated metal products (except machinery and equipment)	2010	7990	45901	296	244	416	300
	2018	10224	75752	398	255	420	230
	2019	9174	87141	303	227	409	247
Maszyny, urządzenia, sprzęt elektryczny i elek- troniczny Machinery, equipment, electrical and electronic equipment	2010	120	17355	2	331	526	908
	2018	206	21310	9	248	452	394
	2019	250	23292	5	230	473	339
Sprzęt transportowy Transport equipment	2010	984	16825	4	205	546	485
	2018	1226	31719	2	315	530	175
	2019	1431	35601	0	341	535	454
Surowce wtórne, odpady komunalne Secondary raw materials, municipal wastes	2010	4512	114422	497	248	36	265
	2018	3290	105153	327	265	80	178
	2019	2799	105480	296	266	83	163

a Bez przewozów manewrowych. b Dane dotyczą przewozów ładunków pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Excluding shunting. b Data concern transport of goods by vehicles with maximum permissible weight of above 3.5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 5 (445). **PRZEWOZY PASAŻERÓW**
TRANSPORT OF PASSENGERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. pasażerów	4883086	4547157	4626707	4720129	100,0	100,0	Transport in thousands of passengers
Komunikacja miejska ^a	4045062	3843415	3963694	4032452	82,8	85,4	Urban transport ^a
Bez komunikacji miejskiej	838024	703742	663013	687677	$\frac{17,2}{100,0}$	$\frac{14,6}{100,0}$	Excluding urban transport
transport kolejowy	261314	277321	309722	335264	31,2	48,8	railway transport
w tym normalnotorowy	261298	277321	309722	335264	31,2	48,8	of which standard gauge
transport samochodowy ^a	569652	416774	336511	327494	68,0	47,6	road transport ^a
transport morski ^{bc}	1189	1262	1535	1677	0,1	0,2	maritime transport ^{bc}
w tym promy ^c	652	577	595	632	0,1	0,1	of which ferries ^c
transport wodny śródlądowy ...	879	1097	1395	1362	0,1	0,2	inland waterway transport
transport lotniczy ^d	4990	7288	13850	21883	0,6	3,2	air transport ^d
Praca przewoźowa w mln pas·km^e	47985	52584	65025	82711	100,0	100,0	Transportation volume in million pass·km^e
Transport kolejowy	17921	17367	21043	22055	37,3	26,7	Railway transport
w tym normalnotorowy	17921	17367	21043	22055	37,3	26,7	of which standard gauge
Transport samochodowy ^a	21600	21570	16969	19914	45,0	24,1	Road transport ^a
Transport morski ^{bc}	178	146	157	183	0,4	0,2	Maritime transport ^{bc}
w tym promy ^c	164	135	140	161	0,3	0,2	of which ferries ^c
Transport wodny śródlądowy	13	14	18	18	0,0	0,0	Inland waterway transport
Transport lotniczy ^d	8273	13486	26838	40541	17,2	49,0	Air transport ^d

a Bez przewozów dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób; w przypadku komunikacji miejskiej — dane szacunkowe. b Łącznie z transportem przybrzeżnym. c Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami. d Rozkładowy i pozarozkładowy. e Bez komunikacji miejskiej.

a Excluding transports by entities employing up to 9 persons; in the case of urban transport — estimated data. b Including coastal transport. c Excluding truck drivers on board ferries. d Scheduled and non-scheduled. e Excluding urban transport.

TABL. 6 (446). **TABÓR KOLEJOWY NORMALNOTOROWY^a**
Stan w dniu 31 grudnia
STANDARD GAUGE^a ROLLING STOCK
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lokomotywy:					Locomotives:
elektryczne	1905	1816	1738	1762	electric
spalinowe	2358	2217	2149	2098	diesel
Elektryczne zespoły trakcyjne	1213	1330	1245	1173	Electric railcars
Wagony towarowe	89270	86364	87990	86796	Freight wagons
Wagony do przewozu podróżnych ^b	3795	2589	2248	2218	Rail coaches ^b

a Łącznie z szerokotorowym. b Wagony z miejscami do siedzenia, sypialne i kuszetki.

a Including broad gauge. b Coaches with places for sitting, sleeping cars and couchette coaches.

TABL. 7 (447). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM NORMALNOTOROWYM^a WEDŁUG KIERUNKÓW KOMUNIKACJI**STANDARD GAUGE^a RAILWAY TRANSPORT OF GOODS BY DESTINATION

KIERUNKI KOMUNIKACJI	2010	2015	2018	2019	DESTINATION
	w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	234436	224320	249260	233744	T O T A L
Nadanie wewnętrzne	165986	155685	166438	156529	Domestic
Nadanie za granicę	26907	28345	25107	23884	Foreign
drogą lądową	16923	19361	18266	16877	by land
przez porty	9984	8984	6841	7008	through ports
Przyjęcie z zagranicy	36489	36141	50192	46193	From abroad
drogą lądową	32323	29101	37711	33956	by land
przez porty	4166	7040	12481	12238	through ports
Tranzyt	5054	4149	7523	7138	Transit

a Łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych.

a Including broad gauge; excluding shunting.

TABL. 8 (448). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM NORMALNOTOROWYM**

TRANSPORT OF PASSENGERS BY STANDARD GAUGE RAILWAY TRANSPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. pasażerów in thousands of passengers				
O G Ó Ł E M	261298	277321	309722	335264	T O T A L
w tym w komunikacji międzynarodowej	1794	1145	1752	1879	of which in international transport
przewozy w pociągach ^a :					transport by ^a :
osobowych	224074	246053	262814	285874	commuter trains
pospiesznych	30996	23974	38723	41839	fast trains
ekspresowych (łącznie z Intercity)	4434	6149	6433	7551	express trains (including Intercity)
W tym przewozy:					Of which:
z biletami jednorazowymi	110249	111547	140896	149911	with single use tickets
z biletami okresowymi	140395	139392	129424	140550	with term tickets

a Bez przewozów w komunikacji międzynarodowej.

a Excluding international transport.

TABL. 9 (449). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM SAMOCHODOWYM^a**TRANSPORT OF PASSENGERS BY ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln pasażerów in millions of passengers				
O G Ó Ł E M	569,7	416,8	336,5	327,5	T O T A L
w tym w komunikacji międzynarodowej	2,3	3,9	5,2	6,7	of which in international transport
Komunikacja regularna	476,1	347,8	274,0	268,4	Scheduled service
Komunikacja nieregularna	93,6	69,0	62,5	59,1	Non-scheduled service

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding transport by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (450). **TABOR KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia

URBAN TRANSPORT FLEET^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja naziemna					Ground transport
Środki transportu:					Transport equipment:
autobusy	12098	11795	12058	12129	buses
w tym sektor publiczny	10324	10337	10532	10845	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	10324	9783	10062	10367	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	3620	3373	3189	3163	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	3620	2885	2686	2670	of which local government units ownership
trolejbusy ^b	180	216	231	249	trolley buses ^b
Miejsca w wozach w tys.	1860	1784	1766	1774	Seats in vehicles in thousands
autobusy	1361	1283	1275	1272	buses
w tym sektor publiczny	1146	1148	1130	1147	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	1146	1083	1074	1091	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	481	481	470	477	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	481	427	415	419	of which local government units ownership
trolejbusy ^b	18,5	19,9	21,1	24,9	trolley buses ^b
Metro^b					Metro^b
Wagony	240	450	450	450	Wagons
Miejsca w wagonach w tys.	62,3	117	117	117	Seats in wagons in thousands

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Występuje tylko sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. b Operate exclusively within the public sector — local government units ownership.

TABL. 11 (451). **PRZEWOZY PASAŻERÓW KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ^a**TRANSPORT OF PASSENGERS BY URBAN TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln pasażerów in millions of passengers				
Komunikacja naziemna^b:					Ground transport^b:
w ciągu roku	3904,9	3672,2	3774,1	3864,9	during the year
w ciągu doby	10,7	10,1	10,3	10,6	during a day
Metro:					Metro:
w ciągu roku	140,2	171,3	189,6	167,6	during the year
w ciągu doby	0,38	0,47	0,52	0,46	during a day

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane szacunkowe. b Autobusowa, tramwajowa i trolejbusowa.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons; estimated data. b Bus, tram and trolley bus transport.

TABL. 12 (452). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA**

Stan w dniu 31 grudnia

MARITIME TRANSPORT FLEET

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Statki	148	126	139	138	Ships
Statki towarowe ^a	107	89	92	90	Cargo ships ^a
statki do przewozu ładunków stałych	95	80	76	74	ships for dry bulk transport
w tym masowce	69	58	58	60	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	12	5	4	4	tankers
barki morskie ^a	—	4	12	12	maritime barges ^a
Promy	11	7	8	9	Ferries
Statki pasażerskie ^a	30	30	33	34	Passenger ships ^a
Jachty morskie komercyjne	—	—	6	5	Commercial sea-going yachts
Nośność (DWT) w tys. t	2943	2517	2616	2669	DWT in thousand tonnes
Statki towarowe ^a	2887	2477	2568	2616	Cargo ships ^a
statki do przewozu ładunków stałych	2816	2453	2550	2597	ships for dry bulk transport
w tym masowce	2463	2135	2233	2311	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	71	20	5	6	tankers
barki morskie ^a	—	4	13	13	maritime barges ^a
Promy	55	39	46	50	Ferries
Statki pasażerskie ^a	1,3	1,3	2,2	2,1	Passenger ships ^a
Jachty morskie komercyjne	—	—	0,3	0,2	Commercial sea-going yachts

a Łącznie z przybrzeżną flotą transportową.

a Including coastal transport fleet.

TABL. 13 (453). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIEKU STATKÓW**

Stan w dniu 31 grudnia

MARITIME TRANSPORT FLEET BY AGE OF SHIPS

As of 31 December

LATA YEARS	s — statki n — nośność (DWT) w tys. t ships DWT in thousand tonnes	Ogółem Total	Statki w wieku Age of ships					26 lat i więcej 26 years and more
			5 lat i mniej 5 years and less	6—10	11—15	16—20	21—25	
2010	s	121	19	6	13	25	25	33
	n	2942	800	213	388	724	395	422
2015	s	102	24	19	7	15	11	26
	n	2515	889	802	216	397	148	63
2018	s	97	11	38	9	7	5	27
	n	2602	408	1539	335	212	45	63
2019	s	96	13	33	14	4	8	24
	n	2656	486	1323	524	103	162	58

U w a g a. W 2019 r. średni wiek statków wynosił 17 lat.

N o t e. In 2019 the average age of ships was 17 years.

TABL. 14 (454). PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO AND RANGE OF NAVIGATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	8362	6963	9149	8727	Transport in thousand tonnes
Żegluga regularna	6039	6212	8403	8430	Liner shipping
bliskiego zasięgu	5447	5614	7774	7848	short range
zasięg: europejski	11	—	222	135	Europe
bałtycki	5436	5614	7552	7713	Baltic
oceanicznego zasięgu	592	598	629	582	transoceanic range
Żegluga nieregularna	2323	751	746	297	Tramping
bliskiego zasięgu	1928	706	746	297	short range
zasięg: europejski	1526	464	287	—	Europe
bałtycki	402	242	459	297	Baltic
oceanicznego zasięgu	395	45	—	—	transoceanic range
Praca przewozowa w mln t-km	19773	12739	7619	6830	Transportation volume in million tkm
Żegluga regularna	12029	11044	6991	6701	Liner shipping
bliskiego zasięgu	1174	1076	1607	1684	short range
zasięg: europejski	16	—	140	93	Europe
bałtycki	1158	1076	1467	1591	Baltic
oceanicznego zasięgu	10855	9968	5384	5017	transoceanic range
Żegluga nieregularna	7744	1695	628	129	Tramping
bliskiego zasięgu	4758	1073	628	129	short range
zasięg: europejski	3789	964	344	—	Europe
bałtycki	969	109	284	129	Baltic
oceanicznego zasięgu	2986	622	—	—	transoceanic range

TABL. 15 (455). PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RELACJI PRZEWOZÓW

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY CARGO RELATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
OGÓŁEM^a	8362	6963	9149	8727	TOTAL^a
w tym:					of which:
przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego ^b	1794	1204	2046	2277	Polish foreign trade cargo transports ^b
przewozy ładunków obcych przechodzących tranzytem przez porty polskie ^b	109	43	50	47	foreign cargo transports transiting through Polish ports ^b
W relacji z portami polskimi	6165	5800	7658	7864	In relation to Polish ports
przywóz	3367	2858	3790	3963	imports
wywóz	2798	2942	3868	3901	exports
Pomiędzy portami: zagranicznymi	1990	1044	1243	692	Between ports: foreign
polskimi	207	83	198	104	Polish

a Od 2015 r. łącznie z przewozami wewnątrzportowymi nieuwzględnionymi w dalszym podziale (w 2019 r. — 67 tys. t).
b Bez wagi kontenerów i jednostek tocznych.

a Since 2015 including transport within the seaport not included in further division (in 2019 — 67 thousand tonnes).
b The weight of container and ro-ro cargo are not included in the Polish trade transport.

TABLE 16 (456). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG KATEGORII ŁADUNKOWYCH**
MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO

KATEGORIE ŁADUNKOWE	2010	2015	2018	2019	TYPE OF CARGO
	w tys. t in thousand tonnes				
OGÓŁEM	8362	6963	9149	8727	TOTAL
Masowe ciekłe	674	292	340	297	Liquid bulk
w tym ropa i przetwory naftowe	674	276	338	275	of which crude petroleum and oil products
Masowe suche	1650	247	602	298	Dry bulk
w tym węgiel i koks	534	45	16	10	of which coal and coke
Ładunki toczne	4631	4531	5607	5645	Roll-on, roll-off
Pozostałe ładunki	1407	1893	2600	2487	Other general cargo

TABLE 17 (457). **ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH^a**
GOODS LOADED AND UNLOADED IN SEAPORTS^a

PORTY PORTS KATEGORIE ŁADUNKOWE TYPE OF CARGO	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	ogółem total				w tym ładunki tranzytowe of which transit cargo			
	w tys. t in thousand tonnes							
OGÓŁEM	59507	69530	91798	93864	15520	10425	14911	15297
TOTAL								
w tym: of which:								
Gdańsk	26421	31685	42438	45522	12230	7063	10122	10669
Gdynia	12346	15391	20974	20548	37	244	906	1161
Kołobrzeg	147	118	297	254	—	—	—	—
Police	1829	1725	1534	1671	—	—	—	—
Szczecin	7969	8276	9362	9582	1250	932	1763	2005
Świnoujście	10683	11759	16807	15936	2003	2145	2049	1418
Masowe ciekłe	18180	18856	23803	26844	10025	2691	560	1297
Liquid bulk								
w tym ropa i przetwory naftowe	16645	16694	20105	22108	10011	2673	505	1247
of which crude petroleum and oil products								
Masowe suche	24255	25744	30154	29708	1400	1331	2903	2863
Dry bulk								
w tym węgiel i koks	11834	8139	13025	12758	796	538	1135	1448
of which coal and coke								
Kontenery	7828	13577	22141	23085	2197	4426	9237	9091
Containers								
Ładunki toczne	5853	7760	9218	8926	1197	1184	919	860
Roll-on, roll-off								
Pozostałe ładunki	3391	3593	6482	5301	701	793	1292	1187
Other general cargo								

^a Dane dotyczą ładunków przewiezionych statkami o pojemności brutto (GT) 100 i więcej w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu; bez wagi własnej jednostek ładunkowych i bunkru.

^a Data concern transport of goods by ships with gross tonnage (GT) 100 and more under international maritime traffic and cabotage; excluding the tare weight of ro-ro units and bunker.

TABL. 18 (458). **STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH^a**SHIPS ARRIVALS AT SEAPORTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						
		Gdańsk	Gdynia	Kołobrzeg	Police	Szczecin	Świnoujście	
Statki Ships	2010	19710	3299	4175	195	349	3185	4887
	2015	18169	3106	3678	165	275	2823	5354
	2018	21757	4432	4650	272	267	3043	6131
	2019	20800	3927	4283	202	277	2891	6233
Pojemność netto (NT) w tys. Net tonnage (NT) in thou- sands	2010	69857	19456	22421	86	773	5034	21584
	2015	83909	20904	26853	80	773	5445	29266
	2018	111035	35766	34115	154	685	5374	34414
	2019	106037	31336	32840	132	708	5720	34769

a Dane dotyczą statków o pojemności brutto (GT) 100 i więcej.

a Data concern ships with gross tonnage (GT) 100 and more.

TABL. 19 (459). **RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**

PASSENGER TRAFFIC AT SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przyjazdy pasażerów do kraju^a	759377	919666	1029218	1057440	Passenger arrivals in Poland^a of which through the port of:
w tym przez port:					
Gdańsk	77868	52840	62436	87243	Gdańsk
Gdynia	215260	301365	345241	357048	Gdynia
Szczecin	618	1139	824	845	Szczecin
Świnoujście	423913	519066	573581	567854	Świnoujście
Wyjazdy pasażerów z kraju^b	781392	931632	1029660	1026283	Passenger departures from Poland^b of which through the port of:
w tym przez port:					
Gdańsk	79039	55136	55664	79054	Gdańsk
Gdynia	216935	302885	351158	334228	Gdynia
Szczecin	80	90	103	148	Szczecin
Świnoujście	442050	527341	574783	567844	Świnoujście

a, b Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a — przyjechali z portów zagranicznych do portów polskich jako portów docelowych, b — wyjechali z portów polskich do portów zagranicznych.

a, b In regard to passengers of passenger ships, cargo ships and ferries, who: a — arrived from foreign ports to Polish ports as ports of destination, b — departed from Polish ports to foreign ports.

TABL. 20 (460). **TABOR ŚRÓDLĄDOWEGO TRANSPORTU WODNEGO**

Stan w dniu 31 grudnia

INLAND WATERWAY TRANSPORT FLEET

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Holowniki: liczba	15	21	23	18	Tugs: number
moc w kW	2132	2776	3729	2971	power in kW
Pchacze: liczba	207	196	178	161	Pushers: number
moc w kW	55456	54486	48510	43617	power in kW
Barki: liczba	597	600	551	482	Barges: number
nośność w tys. t wymierzonych ^a	296	303	278	245	load capacity in thousand meas- ured tonnes ^a
Statki pasażerskie: liczba	93	101	123	130	Passenger ships: number
miejsca pasażerskie	7988	8698	10926	12018	passenger capacity

a Tona wymierzona — tona nośności ładunkowej barki ustalonej przez tzw. pomiarowanie statku.

a Measured tonne — the tonne of load capacity of a barge established through so-called ship measurements.

TABL. 21 (461). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW ŚRÓDLĄDOWYM TRANSPORTEM WODNYM W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ**

INLAND WATERWAY TRANSPORT OF GOODS IN INTERNATIONAL TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	3594	8091	2675	2333	Transport in thousand tonnes
Przywóz	210	86	182	127	Imports
Wywóz	994	981	364	300	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	1	3	10	4	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	2389	7021	2119	1902	Transport of goods between foreign ports
Praca przewozowa w mln t·km	960	2142	685	590	Transportation volume in million tkm
Przywóz	51	16	42	28	Imports
Wywóz	254	191	82	66	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	0,5	2	4	1	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	654	1933	557	495	Transport of goods between foreign ports

TABL. 22 (462). **WYBRANE DANE PRZEWOŹNIKÓW TRANSPORTU LOTNICZEGO ROZKŁADOWEGO**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED DATA FROM SCHEDULED AIR TRANSPORT CARRIERS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Samoloty:					Aircraft:
liczba	56	53	84	149	number
miejsca pasażerskie	5611	4837	9615	20090	passenger seats
Liczba tras lotniczych	173	108	218	246	Number of air routes
w tym międzynarodowych	165	97	198	220	of which international
Liczba państw, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	46	32	43	47	Number of countries with which scheduled air connections are maintained
Liczba miast, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	96	51	87	99	Number of cities with which scheduled air connections are maintained
w tym za granicą	88	41	75	87	of which foreign
Przewozy pasażerów (w ciągu roku) w tys.	4504	4441	9568	17845	Transport of passengers (during the year) in thousands
w ruchu regularnym	4008	4351	9451	16361	on scheduled flights
na trasach: krajowych	875	1165	1668	1920	on domestic routes
międzynarodowych	3133	3186	7782	14442	on international routes
w ruchu nieregularnym	496	90	118	1484	on non-scheduled flights
w tym loty międzynarodowe	495	89	117	1483	of which international flights
Współczynnik wykorzystania miejsc pasażerskich (w ciągu roku) w % — w transporcie:					Passenger load factor (during the year) in %:
krajowym	61,4	67,0	72,9	74,3	domestic flights
międzynarodowym	72,5	84,5	78,4	81,8	international flights
Przewozy ładunków (w ciągu roku) w t	23288	36992	62145	68897	Transport of freight/mail (during the year) in tonnes
w transporcie: krajowym	583	3205	506	448	domestic flights
międzynarodowym	22705	33787	61639	68449	international flights

TABL. 23 (463). RUCH PASAŻERÓW^a W PORTACH LOTNICZYCH
 PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORTS

PORTY AIRPORTS	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	pasażerowie przybyli ^b w tys. passenger arrivals ^b in thousands				pasażerowie odprawnieni ^c w tys. passenger departures ^c in thousands			
	Z PORTÓW KRAJOWYCH FROM DOMESTIC AIRPORTS				DO PORTÓW KRAJOWYCH TO DOMESTIC AIRPORTS			
OGÓŁEM	984,8	1578,8	1903,3	1962,5	992,1	1580,4	1900,6	1961,3
TOTAL								
w tym: of which:								
Bydgoszcz	2,2	3,8	0,7	3,5	2,1	3,3	0,2	3,7
Gdańsk	120,1	225,6	202,2	213,1	118,9	230,8	206,7	216,1
Katowice	60,1	28,6	76,6	75,7	48,7	31,0	73,4	75,8
Kraków	94,6	170,6	246,8	256,6	100,0	175,0	252,1	269,0
Lublin	0,4	3,8	18,3	.	0,3	3,8	18,9
Łódź	0,3	0,2	0,0	0,0	0,7	0,1	0,3	0,0
Poznań	54,4	46,9	91,9	99,3	54,5	46,1	92,4	101,6
Rzeszów	44,7	77,1	109,0	106,6	46,2	79,4	111,4	110,6
Szczecin	47,8	33,5	117,8	107,7	47,0	34,2	119,2	109,2
Warszawa	455,2	598,2	887,7	892,3	464,2	580,1	837,8	856,8
Warszawa — Modlin	175,6	0,1	0,5	.	172,4	0,4	0,1
Wrocław	103,7	213,0	156,6	172,3	107,9	221,9	155,7	172,7
	Z PORTÓW ZAGRANICZNYCH FROM FOREIGN AIRPORTS				DO PORTÓW ZAGRANICZNYCH TO FOREIGN AIRPORTS			
OGÓŁEM	9234,9	13633,4	20915,0	22517,1	9335,8	13695,9	20997,4	22544,0
TOTAL								
w tym: of which:								
Bydgoszcz	135,1	166,1	206,6	209,7	138,8	167,2	205,4	208,1
Gdańsk	981,8	1618,8	2212,4	2471,0	994,1	1620,2	2261,3	2462,7
Katowice	1123,4	1482,8	2325,6	2336,2	1149,3	1505,6	2354,2	2347,9
Kraków	1319,6	1926,2	3120,2	3934,5	1329,3	1942,0	3147,8	3942,8
Lublin	131,2	222,2	159,2	.	132,2	229,5	160,0
Łódź	203,5	142,4	109,6	120,7	209,0	145,8	108,3	121,4
Poznań	642,4	685,0	1148,6	1082,1	639,4	705,8	1137,1	1089,1
Rzeszów	179,2	244,0	275,9	278,5	184,1	244,8	275,0	275,2
Szczecin	90,6	171,4	180,7	183,1	89,1	173,4	181,0	183,7
Warszawa	3865,9	5020,4	8017,4	8531,7	3904,4	5018,9	8003,6	8554,6
Warszawa — Modlin	1123,1	1542,7	1558,3	.	1120,6	1538,7	1547,2
Wrocław	693,1	916,9	1491,3	1577,6	698,1	917,4	1494,5	1577,2

a Dane za 2010 r. nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których określony port krajowy jest: b — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data for 2010 do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the indicated domestic airport is: b — the final destination of a journey which begun at a domestic or foreign airport, c — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 24 (464). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 December

POJAZDY	2010	2015	2018	2019	VEHICLES
	w tys. szt.		in thousand units		
O G Ó Ł E M	23037	27409	30801	31989	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	17240	20723	23429	24360	Passenger cars
Autobusy	97	110	119	123	Buses
Samochody ciężarowe ^b i ciągniki siodłowe	2982	3428	3758	3883	Lorries ^b and road tractors
Ciągniki balastowe i rolnicze	1566	1703	1785	1819	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	1013	1272	1503	1587	Motorcycles

a Od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku.
b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Ministerstwa Cyfryzacji.

a Since 2015 including vehicles with temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year.
b Including vans.

Source: data of the Ministry of Digital Affairs.

TABL. 25 (465). **WYPADKI DROGOWE^a**ROAD ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019	SPECIFICATION
Wypadki	38832	32967	31674	30288	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^c	16,9	12,0	10,3	9,5	Per 10 thousand registered road motor vehicles and tractors ^c
Ważniejsze przyczyny wypadków					Major causes of accidents
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez kierujących pojazdami	30628	27307	27507	26534	Non-compliance with traffic regulations by drivers
w tym:					of which:
niedostosowanie prędkości do sytuacji w ruchu, łącznie z przekraczaniem dozwolonej prędkości	9222	6807	6219	6268	inappropriate speed for road conditions, including exceeding the speed limit
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	7750	7235	7491	7252	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	1943	1472	1303	1252	passing incorrectly
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez osoby piesze	4427	2619	2113	1879	Non-compliance with traffic regulations by pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	2520	1733	1270	1142	of which imprudently entering the roadway
Stan nietrzeźwości użytkowników dróg	3486	2211	2134	2089	Accidents involving persons under the influence of alcohol
kierujących	2455	1575	1592	1655	drivers
samochodami osobowymi	1890	1119	1038	1092	of passenger cars
motocyklami	122	84	104	109	of motorcycles
rowerami i motorowerami	344	298	350	369	of bicycles and motor-bicycles
samochodami ciężarowymi	55	33	45	45	of lorries
innymi pojazdami	44	41	55	40	of other vehicles
pasażerów	71	36	58	37	passengers
pieszych	960	600	484	397	pedestrians
Zły stan techniczny pojazdów	66	41	38	38	Poor technical condition of vehicles
Ofiary wypadków	52859	42716	40221	38386	Road casualties
Śmiertelne	3907	2938	2862	2909	Fatalities
w tym nieletni do lat 14	112	70	57	68	of which juveniles to the age of 14
Ranni	48952	39778	37359	35477	Injured
w tym nieletni do lat 14	4586	3078	2958	2621	of which juveniles to the age of 14

a Zarejestrowane przez Policję. b Dane z SEWIK według stanu na dzień 25 lutego 2019 r. c Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; patrz notka a do tabl. 24.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Data from SEWIK as of 25 February 2019. c Vehicles as of 31 December; see footnote a to the table 24.

Source: data of the National Police Headquarters.

Poczta i telekomunikacja

Post and telecommunications

TABL. 26 (466). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG DZIAŁALNOŚCI POCZTOWEJ I KURIERSKIEJ ORAZ TELEKOMUNIKACJI W 2019 R. (ceny bieżące)**

REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF POSTAL AND COURIER ACTIVITIES AS WELL AS TELECOMMUNICATIONS IN 2019 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł In PLN millions	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	49328,7	100,0	T O T A L
w tym:			of which:
Pocztowe ^a	9706,9	19,7	Postal ^a
Telekomunikacyjne	39621,8	80,3	Telecommunications
w tym:			of which:
telefonia stacjonarna	1569,4	3,2	fixed line telephony
współpraca międzyoperatorska	3975,0	8,1	inter-operator cooperation
telefonia ruchoma	10964,0	22,2	mobile telephony
dostęp do sieci Internet	9125,1	18,5	Internet access
usługi wiązane	9534,9	19,3	bundled services
telefonia VoIP	280,2	0,6	VoIP telephony

^a Łącznie z przesyłkami kurierskimi realizowanymi na podstawie przepisów Prawa pocztowego.

U w a g a. Dane nie są w pełni porównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika ze względu na zmianę źródła pozyskiwania danych.

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

^a Including courier services based on the regulation of the Postal Law.

N o t e. Data are not fully comparable with those published in previous editions of the Yearbook due to a change of data source.

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 27 (467). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG W PODMIOTACH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ POCZTOWĄ I TRANSPORTOWĄ (ceny bieżące)**

REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES IN ENTITIES CONDUCTING POSTAL AND TRANSPORT ACTIVITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
Usługi pocztowe (łącznie z kurierskimi)	5578,4	6354,3	8274,1	9544,7	Postal services (including courier)
w tym:					of which:
powszechnie	2700,9	3056,6	3268,0	universal
przesyłki kurierskie	1377,7	3457,5	4450,5	courier consignments
druki bezadresowe	45,1	37,4	37,6	non-addressed printed forms
Usługi transportowe (łącznie z kurierskimi)	944,4	1551,9	1551,2	1248,0	Transport services (including courier)

TABL. 28 (468). **PLACÓWKI POCZTOWE^a**

POSTAL OFFICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	24295	22401	24714	Post offices (as of 31 XII)
operator wyznaczony	7387	7602	7627	designated operator
operatorzy pozostali (alternatywni)	16908	14799	17087	other (alternative) operators

^a Własne i agentów pocztowych.

^a Own and of postal agents.

TABLE 29 (469). **USŁUGI POCZTOWE^a**
 POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln	in millions		
W OBROTCIE KRAJOWYM IN NATIONAL TRAFFIC				
Nadane:				Mailed:
przesyłki listowe	1373,4	1285,0	1153,9	letters
w tym w ramach usług powszechnych ^b	1373,1	1284,5	1153,3	of which within the universal services ^b
paczki pocztowe	25,2	21,0	23,3	postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych ^b	24,5	20,3	22,9	of which within the universal services ^b
przesyłki reklamowe	249,4	116,8	130,3	direct mail
druki bezadresowe	3782,9	4350,7	2052,7	non-addressed printed forms
przesyłki pocztowe przesłane przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej	0,01	0,00	0,00	postal consignments sent by means of electronic
przesyłki kurierskie ^c	204,8	345,2	415,5	courier consignments ^c
przekazy pocztowe zrealizowane	44,6	45,2	43,4	postal transfers paid
W OBROTCIE ZAGRANICZNYM^d IN CROSS-BORDER TRAFFIC ^d				
Przesyłki listowe — w ramach usług powszechnych ^b	91,6	83,4	89,1	Letters — within the universal services ^b
Paczki pocztowe	1,6	2,1	1,9	Postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych ^b	1,4	1,9	1,7	of which within the universal services ^b
Przesyłki reklamowe	3,1	—	0,1	Direct mail
Przesyłki kurierskie ^c	11,7	23,6	25,3	Courier consignments ^c

a Dane dotyczą operatora wyznaczonego oraz pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. b Łącznie z usługami wchodzącymi w zakres usług powszechnych. c Obejmują przesyłki listowe i paczki. d Nadane z zagranicy do Polski i z Polski za granicę.

a Data concern the designated operator and other (alternative) operators. b Including services within the scope of universal services. c Data include letters and parcels. d Sent to Poland from abroad and sent abroad from Poland.

TABLE 30 (470). **ŁĄCZA ABONENCKIE, LINIE ŚWIATŁOWODOWE, ABONENCI ORAZ POŁĄCZENIA TELEFONICZNE^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SUBSCRIBER LINES, FIBER OPTIC LINES, TELEPHONE SUBSCRIBERS AND CALLS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Łącza abonenckie ^b :					Subscriber lines ^b :
w tysiącach	7916	5605	4096	3583	in thousands
w tym:					of which:
konsumenci	5433	3991	2771	2336	consumers
biznes	2484	1615	1325	1247	business
na 1000 ludności	205	146	107	93	per 1000 population
Linie światłowodowe w km		403998	372990	379720	Fiber optic lines in km
Abonenci telefonii ruchomej ^c w tys.	47477	56254	48286	48393	Mobile telephone subscribers ^c in thousands
Połączenia telefoniczne wychodzące w obrocie krajowym (w ciągu roku) w mln min	75095	97504	107274	107065	Domestic outgoing telephone calls (during the year) in million minutes
telefonii stacjonarnej	17837	8545	4731	4146	fixed line telephony
telefonii ruchomej	57258	88959	102543	102919	mobile telephony

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Własne. c Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a Data concern operators of public telecommunication network. b Own. c Including users (pre-paid services).

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABLE 31 (471). **STACJE NADAWCZE W ZAKRESIE RADIOFONII I TELEWIZJI^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 RADIO AND TELEVISION BROADCASTING^a
 As of 31 December

STACJE NADAWCZE	2010	2015	2018	2019	TRANSMISSION STATION
Radiofonia analogowa — emisja FM ^b	1004	936	1055	1057	Analog broadcasting — FM ^b broadcast
Telewizja cyfrowa naziemna — emisja DVB-T	29	397	533	492	Terrestrial digital TV — DVB-T broadcast
Telewizja cyfrowa mobilna	62	80	75	113	Mobile digital TV

a Na podstawie pozwoleń radiowych wydawanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. b Na przykład UKF.

a On the basis of radio permissions issued by the President of the Office of Electronic Communications. b For example UKF.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców w:
 - punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
 - hurtowniach oraz u producentów;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe; napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers in:
 - retail sales outlets, i.e. in: shops (including generally available pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and portable sales outlets, pharmaceutical outlets),
 - wholesale stores as well as at producers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification "non-foodstuff goods" are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

4. Data regarding **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realise the delivery.

5. Magazyny handlowe hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

6. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzanego do 2007 r. na 5%, a od 2008 r. — 4% próbie tych jednostek (w przypadku sklepów i stacji paliw — od 2004 r.). Dane dotyczące struktury asortymentowej sprzedaży detalicznej opracowano na podstawie badania reprezentacyjnego.

7. Dane o dostawach wybranych towarów konsumpcyjnych (tabl. 10) w zakresie:

- produkcji wyrobów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- zapasów u producentów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Od 2017 r. dane o eksporcie i imporcie obejmują, oprócz dotychczas stosowanej transakcji „bezwartkowe kupno/sprzedaż”, również pozostałe transakcje (np. dostawy humanitarne), z wyjątkiem operacji w celu przetworzenia i operacji następujących po przetworzeniu.

5. Trade warehouses of wholesale and retail distribution are the organisational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity intended for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with technical and organisational means as well as with service personnel and, in addition, registering the amount and changes in stocks.

6. Data regarding trade and catering activity including information about shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons data have been generalised on the basis of the result of a sample survey conducted until 2007 on a 5%, since 2008 — 4% sample of these entities (in the case of shops and petrol stations — since 2004). Data concerning the assortment structure of retail sales are compiled on the basis of a sample survey.

7. Data on deliveries of selected consumer goods (table 10) within the scope of:

- production of products — concern economic entities employing more than 9 persons,
- stocks at producers — concern economic entities employing more than 49 persons.

Since 2017, data on exports and imports include in addition to previously used "unconditional purchase/sale" transaction, other transactions (e.g. humanitarian deliveries), with the exception of operations for processing and post-processing.

TABL. 1 (472). **SPRZEDAŻ DETALICZNA (ceny bieżące)**

RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł ^a in PLN millions ^a				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	592958	721999	862066	917671	100,0	100,0	TOTAL
sektor publiczny	4584	2370	2188	2222	0,8	0,2	public sector
sektor prywatny	588375	719629	859878	915449	99,2	99,8	private sector
W punktach sprzedaży detalicznej ^b	571893	691057	819498	867375	96,4	94,5	In retail sales outlets ^b
żywność i napoje bezalkoholowe	156013	165161	185409	198388	26,3	21,6	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	53763	54782	61974	66312	9,1	7,2	alcoholic beverages, tobacco
towary nieżywnościowe	362117	471114	572115	602675	61,0	65,7	non-foodstuffs
W placówkach gastronomicznych	21065	30942	42568	50297	3,6	5,5	In catering establishments
NA 1 MIESZKAŃCA	15395	18775	22442	23906	.	.	PER CAPITA

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Łącznie ze sprzedażą detaliczną dokonywaną w hurtowniach i u producentów.

a Per capita — in PLN. b Including retail sales conducted at wholesale stores and producers.

TABL. 2 (473). **DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ (ceny stałe^a)**INDICES OF RETAIL SALES (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019			
	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM	101,3	103,9	105,4	106,2	105,5	104,6	104,7	172,1	141,0	122,7
TOTAL										
W punktach sprzedaży detalicznej In retail sales outlets	101,2	103,8	105,2	105,9	105,4	104,4	104,3	171,2	139,2	121,5
żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	98,2	100,5	101,3	103,5	100,5	100,2	102,0	106,7	102,9	106,3
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages, tobacco	94,0	96,2	99,3	104,2	101,4	103,6	105,6	108,1	100,4	115,6
towary nieżywnościowe non-foodstuffs	103,4	106,0	107,4	106,9	107,6	106,0	104,9	218,5	162,0	127,9
W placówkach gastronomicznych In catering establishments	103,4	106,7	110,2	112,1	107,3	107,0	113,0	193,2	190,0	145,4
NA 1 MIESZKAŃCA	101,4	104,0	105,5	106,2	105,5	104,6	104,8	172,6	141,7	122,8
PER CAPITA										

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 3 (474). **SPRZEDAŻ DETALICZNA W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH (ceny bieżące)**

RETAIL SALES IN ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	592958	721999	862066	917671	100,0	100,0	TOTAL
podmioty gospodarcze o liczbie pracujących:							economic entities employing:
Do 9 osób	187968	206897	236127	247778	31,7	27,0	Up to 9 persons
10—49	110290	136395	160854	174435	18,6	19,0	10—49
50 osób i więcej	294700	378707	465085	495458	49,7	54,0	50 persons and more

TABL. 4 (475). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W SKLEPACH I NA STACJACH PALIW WEDŁUG GRUP TOWARÓW (ceny bieżące)**STRUCTURE OF RETAIL SALES IN SHOPS AND PETROL STATIONS
BY GROUPS OF GOODS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Owoce i warzywa	2,5	3,2	3,5	3,8	Fruit and vegetables
Mięso i wyroby mięsne	5,4	5,9	5,6	5,7	Meat and meat products
Ryby i przetwory rybne	1,1	1,1	1,0	1,1	Fish and fish products
Pieczywo i przetwory zbożowe	2,9	3,3	3,2	3,2	Bread and cereal products
Mleko, jaja i sery	3,6	3,5	3,6	3,5	Milk, eggs and cheese
Cukier i wyroby cukiernicze	2,1	1,8	1,8	1,8	Sugar and confectionery
Kawa, herbata i kakao	1,3	1,3	1,3	1,2	Coffee, tea and cocoa
Pozostałe artykuły żywnościowe i napoje bezalkoholowe	8,0	8,2	7,9	8,4	Other foodstuff articles and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	4,8	5,1	4,8	4,9	Alcoholic beverages
Wyroby tytoniowe	2,9	3,2	3,2	3,2	Tobacco
Artykuły farmaceutyczne i medyczne	4,8	4,8	5,2	5,0	Pharmaceutical and medical articles
Kosmetyki i wyroby toaletowe	3,7	4,6	4,5	4,6	Cosmetics and toilet goods
Wyroby tekstylne	0,5	0,9	1,0	0,9	Textile products
Odzież łącznie z dodatkami do ubrań i wyrobami futrzarskimi	4,4	5,2	5,2	5,4	Clothing including accessories and furriery
Obuwie i wyroby skórzane	1,6	1,5	1,6	1,6	Footwear and leather products
Meble i sprzęt oświetleniowy	2,4	2,7	2,8	2,9	Furniture and lighting appliances
Artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego	2,6	2,8	2,8	3,0	Household appliances and articles
Artykuły radiowo-telewizyjne	1,6	1,3	1,1	1,1	Radio and television articles
Książki, gazety i artykuły piśmienne	1,4	1,3	1,1	1,0	Books, newspapers and stationery
Pojazdy mechaniczne	8,9	7,9	8,4	8,0	Motor vehicles
w tym samochody	6,3	5,8	6,2	5,8	of which automobiles
Paliwa	16,2	14,3	14,7	14,2	Fuels
Pozostałe artykuły nieżywnościowe	17,3	16,1	15,7	15,5	Other non-foodstuff articles

TABL. 5 (476). **SKLEPY I STACJE PALIW**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS AND PETROL STATIONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	346058	360750	339880	333340	Shops
sektor publiczny	1076	243	234	234	public sector
sektor prywatny	344982	360507	339646	333106	private sector
o powierzchni sprzedażowej:					with sales floor:
99 m ² i mniej	313729	323051	299608	293408	99 m ² and less
100— 399	22403	24701	25386	24506	100— 399
400— 999	6950	9278	10882	11357	400— 999
1000—1999	1875	2441	2642	2719	1000—1999
2000—2499	244	273	330	335	2000—2499
2500 m ² i więcej	857	1006	1032	1015	2500 m ² and more
Stacje paliw	9603	8991	9340	8666	Petrol stations
sektor publiczny	252	136	98	92	public sector
sektor prywatny	9351	8855	9242	8574	private sector
Liczba ludności na 1 sklep	111	107	113	115	Population per 1 shop

TABLE 6 (477). **PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG LICZBY SKLEPÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF SHOPS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	283607	292129	270096	265261	TOTAL
podmioty gospodarcze o liczbie sklepów:					economic entities by number of shops:
1— 2	277112	285982	263960	259416	1— 2
3— 10	5278	4952	4963	4724	3— 10
11— 20	758	702	683	652	11— 20
21— 50	320	324	310	291	21— 50
51—100	81	90	96	92	51—100
101—200	38	47	41	39	101—200
201 i więcej	20	32	43	47	201 and more

TABLE 7 (478). **GASTRONOMIA**
CATERING

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	21682,8	31387,1	43166,7	50904,0	100,0	100,0	Revenues from catering activity (current prices) in PLN millions
sektor publiczny	477,6	432,9	558,2	591,8	2,2	1,2	public sector
sektor prywatny	21205,2	30954,2	42608,5	50312,3	97,8	98,8	private sector
Ze sprzedaży towarów handlowych	6043,2	5787,6	6566,2	6985,8	27,9	13,7	From sales of trade commodities
w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	4199,6	4157,2	4672,2	4842,7	19,4	9,5	of which from the sale of alcoholic beverages, tobacco
Z produkcji gastronomicznej	15022,0	25154,0	36001,8	43310,7	69,3	85,1	From catering production
Z pozostałej działalności	617,6	445,5	598,7	607,5	2,8	1,2	From other activity
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	70483	68342	69829	72355	100,0	100,0	Number of catering establishments (as of 31 XII)
sektor publiczny	1527	1144	935	1040	2,2	1,4	public sector
sektor prywatny	68956	67198	68894	71315	97,8	98,6	private sector
Restauracje	14937	18789	19675	20015	21,2	27,7	Restaurants
Bary	27145	22290	19317	19588	38,5	27,1	Bars
Stółki	4509	4183	4174	4585	6,4	6,3	Canteens
Punkty gastronomiczne	23892	23080	26663	28167	33,9	38,9	Food stands

TABL. 8 (479). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH (ceny bieżące)**
 WHOLESALE OF COMMODITIES IN TRADE ENTERPRISES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	846490	1068831	1417615	1480973	100,0	100,0	T O T A L
sektor publiczny	14804	11559	8105	6825	1,7	0,5	public sector
sektor prywatny	831686	1057272	1409510	1474148	98,3	99,5	private sector
Żywność i napoje bezalkoholowe	108418	146637	175604	195293	12,8	13,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	25287	29440	32334	35368	3,0	2,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^a	712785	892754	1209677	1250312	84,2	84,4	Non-foodstuff goods ^a

a Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
 a Consumer and non-consumer goods.

TABL. 9 (480). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2015	2018	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	25886	25269	26124	number
w tym sektor prywatny	25377	24833	25665	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	26229	23956	27947	storage area in thousand m ²
w tym sektor prywatny	25928	23492	27691	of which private sector
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	4416	4293	4721	number
w tym sektor prywatny	4318	4187	4669	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	3743	3289	3091	storage area in thousand m ²
w tym sektor prywatny	3689	3247	3051	of which private sector
Place składowe:				Storage sites:
liczba	4844	4722	4876	number
w tym sektor prywatny	4636	4532	4707	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m ²	14671	14206	15011	storage area in thousand m ²
w tym sektor prywatny	13762	13615	14245	of which private sector
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	6589	7771	11052	number
w tym sektor prywatny	6485	7624	10299	of which private sector
pojemność w tys. m ³	6039	9139	7054	capacity in thousand m ³
w tym sektor prywatny	5132	8241	6491	of which private sector

a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących działalność hurtową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities conducting wholesale activity and employing more than 9 persons.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 10 (481). **DOSTAWY^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH**
DELIVERIES^a OF SELECTED CONSUMER GOODS

TOWARY	2010	2015	2018	2019	COMMODITIES
ŻYWNOŚĆ w tys. t FOOD in thousand tonnes					
Mięso drobiowe	1213	1575	1841	1747	Poultry meat
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	187	176	129	128	Variety meat products from poultry
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	878	897	855	862	Meat and variety meat products from animals for slaughter ^b
w tym wędliny ^c	668	677	689	659	of which cured meat products ^c
Ryby morskie mrożone	209	230	282	289	Frozen salt water fish
Margaryna i produkty do smarowania ^d (z wyłączeniem margaryny płynnej)	315	264	209	188	Margarine and spreads ^d (excluding liquid margarine)
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania	162	165	174	198	Butter and dairy spreads
Sery i twarogi	623	684	758	792	Cheese and curd
w tym:					of which:
sery podpuszczkowe dojrzewające	222	259	296	336	rennet ripening cheese
sery przetworzone (topione)	48,0	35,7	35,3	32,5	processed (melted) cheese
Mąka pszenna	2200	2255	2415	2423	Wheat flour
Kasze i grysiki	169	185	192	205	Groats and meals
Czekolada (łącznie z białą) ^e	184	241	249	241	Chocolate (including white) ^e
Makaron	204	217	212	224	Pasta
NAPOJE ALKOHOLOWE w tys. hl ALCOHOLIC BEVERAGES in thousand hectolitres					
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	1245	1194	1295	1467	Vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100%
Wina gronowe ^f	1107	1293	1517	1586	Grape wines ^f
Piwo otrzymywane ze słodu ^g	35010	37967	38665	37187	Beer from malt ^g
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE w tys. szt. NON-FOODSTUFF GOODS in thousand units					
Mycdo, detergenty i preparaty do prania ^h	674	652	Soap, detergents and washing preparations ^h
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami	1306	1222	1663	1574	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerator-freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego	491	548	641	471	Household dish washing machines
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami	1033	905	1481	1473	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry
Odkurzacze typu domowego	1427	2101	2668	3447	Household vacuum cleaners
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami)	2797	3555	3170	4887	Radio receivers (including sets)
Odbiorniki telewizyjne ⁱ	5588	2126	1236	1839	Television receivers ⁱ
Samochody osobowe ^k	289	296	465	405	Passenger cars ^k
Rower ^l	807	1128	981	1309	Bicycles ^l

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian stanu zapasów u producentów; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 554. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c W tym kielbasy; bez drobiowych. d O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. e, f, i, l łącznie z: e — czekoladkami i wyrobami czekoladowymi, f — werutem, i — monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów, l — dziećmi. g O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. h W tysiącach ton. k Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych.

U w a g a. Przedstawione towary prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 i nomenklaturą PRODPOL; patrz uwagi ogólne działu „Przemysł i budownictwo”, ust. 3 na str. 502.

a Quantity of products produced domestically, minus their exports and plus their imports corrected by the balance of changes of stocks at producers; see general notes, item 7 on page 554. b Include: tinned food, cured meat products and other products. c Of which sausages; excluding cured poultry meat. d Reduced and low fat. e, f, i, l Including: e — sweet and chocolate goods, f — vermouth, i — monitors, excluding used for computers, l — children bicycles. g Of an alcoholic strength of more than 0.5%. h In thousand tonnes. k Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles.

Note. Goods are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature; see general notes in the chapter “Industry and construction”, item 3 on page 502.

Uwagi ogólne

1. Statystyka obrotów handlu zagranicznego od 1 stycznia 1992 r. prowadzona jest według metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych. Od 1992 r. do 30 czerwca 2004 r. źródłem danych dla statystyki handlu zagranicznego był dokument zgłoszenia celnego — Jednolity Dokument Administracyjny (SAD).

Od 1 maja 2004 r., tj. od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (UE), dane o obrotach handlowych Polski z zagranicą oparte są na:

- 1) systemie INTRASTAT — bazującym na deklaracjach przywozu i wywozu INTRASTAT; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a państwami członkowskimi UE;
- 2) systemie EXTRASTAT — bazującym na zgłoszeniach celnych; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a tzw. krajami trzecimi, tj. niebędącymi członkami UE;
- 3) alternatywnych źródłach danych, wykorzystywanych od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj.: energią elektryczną, gazem ziemnym, statkami morskimi i powietrznymi, produktami morskimi oraz militariami.

Dane otrzymane z połączenia ww. źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego.

Ponadto w danych o obrotach handlu zagranicznego od 1 maja 2004 r. uwzględnia się — jeśli nie zaznaczono inaczej — szacunek obrotów tych podmiotów, które zostały zwolnione ze składania deklaracji INTRASTAT.

2. Prezentowane w Roczniku dane obejmują przywóz i wywóz towarów za granicę bez względu na formę płatności. Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje m.in.:

- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, z wyjątkiem obrotu uszlachetniającego liczonego metodą brutto (w 1992 r. — metodą netto),
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- złota monetarnego,
- usług (m.in.: remonty, budownictwo, patenty, licencje, know-how), z wyjątkiem usług związanych z uszlachetnianiem towarów.

Obrót uszlachetniający brutto stanowi wartość towarów po uszlachetnianiu zawierającą wartość powierzchniowego surowca do uszlachetniania oraz wartość opłaconej usługi; obrót uszlachetniający netto stanowi wartość samej usługi uszlachetniającej powierzchniowego surowca, bez wartości tego surowca.

3. Do 1989 r. dane o obrotach handlu zagranicznego opracowywano na podstawie faktur importowych i eksportowych wystawianych na każdą przesyłkę towarów; w latach 1990 i 1991 — na podstawie faktur, jak również na podstawie zgłoszeń celnych.

4. Wartość importu — jeśli nie zaznaczono inaczej — została wykazana na warunkach cif port polski lub franco granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej.

General notes

1. Since 1 January 1992 statistics on foreign trade turnover have been conducted according to the UN Statistics Division methodology. The source of data for foreign trade statistics in the period from 1992 to 30 June 2004 was the customs declaration document — Single Administrative Document (SAD).

Since 1 May 2004, i.e. the day of Poland's accession to the European Union (EU), data concerning Poland's foreign trade turnover are based on:

- 1) INTRASTAT system, which uses INTRASTAT declarations of arrivals and dispatches and covers Polish trade turnover with other EU member states;
- 2) EXTRASTAT system, which uses customs declarations and covers Polish trade turnover with third countries, i.e. non-EU members;
- 3) alternative data sources used since 1 January 2006 for the registration of specific goods, such as: electricity, gas, sea vessels, aircraft, sea products and military goods.

Data obtained from the above mentioned sources constitute a single set of foreign trade statistics.

Moreover, data on foreign trade turnover from 1 May 2004 include — unless otherwise indicated — estimations of turnover of the entities exempted from submitting INTRASTAT declaration.

2. Data presented in the Yearbook include imports and exports of commodities, regardless of the form of payment. The foreign trade statistics do not include, i.a.:

- commodities in transit,
- commodities temporarily placed in warehouses and duty free zones (WOC),
- commodities temporarily allowed for trading, except for processing goods valued on a gross basis (in 1992 — on a net basis),
- commodities for diplomatic institutions,
- means of payment and securities,
- monetary gold,
- services (i.a.: repairs, construction, patents, licences, know-how), except for services connected with processing of commodities.

Processing goods valued on a gross basis comprise the value of commodities after processing, including the value of raw materials subject to processing as well as the value of paid services; processing goods valued on a net basis comprise the value of the processing service itself, excluding the value of raw materials.

3. Until 1989, data regarding foreign trade turnover were compiled on the basis of import and export invoices for every shipment of commodities; during 1990 and 1991 — on the basis of invoices and customs declarations.

4. The value of imports — unless otherwise indicated — is presented in terms of cif Polish port or franco Polish border, i.e. including costs of transport and insurance to the Polish border. The value

Wartość eksportu została podana na bazie fob, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

5. Od 1992 r. dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz krajów wykazywane są w imporcie według kraju pochodzenia (do 1991 r. — kraju zakupu), w eksporcie — według kraju przeznaczenia (do 1991 r. — kraju sprzedaży). Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrabiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty lub poddany obróbce lub przetworzeniu.

6. Obroty handlu zagranicznego przedstawiono według następujących grup krajów:

— **kraje OECD** obejmują obroty z: Austrią, Belgią, Danią, Finlandią, Francją, Grecją, Hiszpanią, Holandią, Irlandią, Litwą, Luksemburgiem, Łotwą, Niemcami, Portugalią, Szwecją, Wielką Brytanią i Włochami oraz z: Australią, Chile, Czechami, Estonią, Islandią, Izraelem, Japonią, Kanadą, Koreą Południową, Meksykiem, Norwegią, Nową Zelandią, Słowacją, Słowenią, Stanami Zjednoczonymi, Szwajcarią, Turcją i Węgrami;

— **kraje rozwinięte gospodarczo** obejmują obroty z krajami:

Unii Europejskiej: Austrią, Belgią, Bułgarią, Cypr, Chorwacją, Czechami, Danią, Estonią, Finlandią, Francją wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Gujana Francuska, Gwadelupa, Martyniką i Reunion), Grecją, Hiszpanią, Holandią, Irlandią, Litwą, Luksemburgiem, Łotwą, Malcią, Niemcami, Portugalią, Rumunią, Słowacją, Słowenią, Szwecją, Węgrami, Wielką Brytanią i Włochami,

EFTA: Islandią, Liechtensteinem, Norwegią wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcarią oraz z: Australią, Izraelem, Japonią, Kanadą, Nową Zelandią, Południową Afryką i Stanami Zjednoczonymi (wraz z Portoryko) oraz pozostałymi (poza UE i EFTA) krajami przemysłowymi Europy Zachodniej;

— **kraje rozwijające się gospodarczo** obejmują obroty z krajami: Azji (oprócz Cypru), Afryki (oprócz Reunion), Ameryki Południowej i Środkowej (oprócz Gujany Francuskiej, Gwadelupy i Martyniki), Oceanii (oprócz określonych jako kraje rozwinięte gospodarczo), z krajami b. Jugosławii, z wyjątkiem Chorwacji i Słowenii, z azjatyckimi republikami b. ZSRR, tj. z: Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Kazachstanem, Kirgistanem, Tadżykistanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem;

— **kraje Europy Środkowo-Wschodniej** obejmują obroty z: Albanią, Białorusią, Mołdawią, Rosją i Ukrainą.

7. Przeliczenia:

1) z walut obcych na złote do 2003 r. dokonywano według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego (NBP). Od 2004 r. do przeliczeń przyjęto:

a) dla obrotów rejestrowanych na deklaracji przywozu i wywozu INTRASTAT — kurs waluty ustalony według zasad określonych dla celów podatku od towarów i usług (VAT) lub zasad określonych dla celów związanych z cłem,

of exports is presented on the fob basis, i.e. in terms of franco border or fob port of the country of supplier.

5. Since 1992 data on turnover by groups of countries as well as individual countries are presented in imports by country of origin (until 1991 by country of purchase) and in exports by country of destination (until 1991 by country of sale). **Country of origin** is the country in which the commodity was produced, manufactured or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country in which the commodity will be finally consumed, manufactured or processed.

6. Since 2004 foreign trade turnover is presented according to the groups of countries:

— **OECD countries** — turnover with: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom, Italy as well as with: Australia, Chile, Czechia, Estonia, Iceland, Israel, Japan, Canada, Mexico, Norway, New Zealand, South Korea, Slovakia, Slovenia, the United States, Switzerland, Turkey and Hungary;

— **developed countries** — turnover with:

the European Union members: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Germany, the Netherlands, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, the United Kingdom and Italy,

EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island, Switzerland and Australia, Canada, Israel, Japan, New Zealand, South Africa, the United States (with Puerto Rico) and other (besides EU and EFTA countries) industrial countries of Western Europe;

— **developing countries** — turnover with: Asian (except Cyprus), African (except Reunion), South and Central American countries (except Guadeloupe, French Guiana and Martinique), Oceania (except countries described as economically developed countries), countries of former Yugoslavia except Croatia and Slovenia, Asian countries of the former USSR: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan;

— **Central and Eastern European countries** — turnover with: Albania, Belarus, Moldova, Russia and Ukraine.

7. Recalculations:

1) until 2003 from foreign currencies into zlotys were made according to the current exchange rates of the National Bank of Poland (NBP). Since 2004 the recalculations are based on:

a) the INTRASTAT arrivals and dispatches declaration for turnover registered on the basis of currency exchange rate specified according to the rules established for purposes of Value Added Tax (VAT) or rules specified for customs purposes,

- b) dla obrotów rejestrowanych na zgłoszeniach celnych — średniomiesięczny kurs waluty obcej wyliczony i ogłoszony przez NBP;
- 2) ze złotych na dolary amerykańskie do 1991 r. dokonywano według średnich rocznych kursów USD wyliczonych przez NBP. Od 1992 r. do przeliczeń obrotów na USD przyjęto:
- do 2003 r. — średni kurs ze zbioru informacyjnego z dokumentów celnych,
 - od 2004 r. — średni kurs z połączonego zbioru informatycznego INTRASTAT i EXTRASTAT: za 100 USD w 2010 r. w imporcie — 301,14 zł, w eksporcie — 301,12 zł, w 2015 r. w imporcie — 374,83 zł, w eksporcie — 374,78 zł, w 2018 r. w imporcie — 359,36 zł, w eksporcie — 359,28 zł, w 2019 r. w imporcie — 383,23 zł, w eksporcie — 383,28 zł.

8. Począwszy od 1 maja 2004 r. obroty towarowe w handlu zagranicznym prezentowane są według 8-znakowej Nomenklatury Scalonej CN, która bazuje na 6-znakowym Zharmonizowanym Systemie Oznaczenia i Kodowania Towarów HS i stanowi podstawową klasyfikację towarową handlu zagranicznego i podlega corocznej weryfikacji. Nomenklatura Scalona CN zastąpiła obowiązującą do 30 kwietnia 2004 r. 9-znakową Polską Scaloną Nomenklaturę Towarów Handlu Zagranicznego PCN.

9. Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC) wydana została przez Departament Statystyki ONZ w 1950 r. i znowelizowana w 2007 r. jako wersja 4. Służy do klasyfikowania wszystkich towarów objętych handlem międzynarodowym. Do opracowania obrotów handlu zagranicznego według nomenklatury SITC zastosowano klucz przejścia z Nomenklatury Scalonej CN. Grupowanie towarów oparte jest na kryterium ich przeznaczenia lub kryterium surowcowym.

10. Klasyfikacja Towarowa Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych (BEC; w tabl. 12) została opracowana przez Departament Statystyki ONZ w 1971 r. na podstawie klasyfikacji SITC. Klasyfikację stosuje się w statystyce handlu zagranicznego do opracowywania danych o kierunkach wykorzystania importu i eksportu. Ponadto stanowi ona narzędzie do przeliczania danych handlu zagranicznego, zagregowanych według klasyfikacji SITC, na kategorie związane z końcowym wykorzystaniem w systemie rachunków narodowych, tj. na dobra inwestycyjne, zużycie pośrednie i towary konsumpcyjne.

- b) on customs declaration for turnover registered average monthly exchange rate of foreign currency calculated and declared by the NBP;
- 2) until 1991 from PLN to USD were made according to the average annual exchange rate of USD calculated by the NBP. Since 1992 for calculating turnover in USD:
- until 2003 — the average exchange rate based on computer data compiled from customs documents was used,
 - since 2004 — the average exchange rate from joint computer data of INTRASTAT and EXTRASTAT was used: for 100 USD in 2010 in imports — PLN 301.14, in exports — PLN 301.12, in 2015 in imports — PLN 374.83, in exports — PLN 374.78, in 2018 in imports — PLN 359.36, in exports — PLN 359.28, in 2019 in imports — PLN 383.23, in exports — PLN 383.28.

8. Since 1 May 2004 foreign trade turnover is presented according to 8-digit Combined Nomenclature (CN), which is based on 6-digit Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) and constitutes a basic classification of foreign trade and is subject to annual revisions. The Combined Nomenclature (CN) replaced the 9-digit Polish Combined Nomenclature (PCN) valid until 30 April 2004.

9. The Standard International Trade Classification (SITC) was issued by the UN Statistics Division 1950 and amended in 2007 (revision 4). It is used for classifying all commodities subject to foreign trade. For compiling foreign trade turnover according to the SITC nomenclature, a correlation table key was used for converting from the CN. The commodity grouping is based on the designation criterion or on raw materials criterion.

10. The Classification by Broad Economic Categories (BEC; in table 12) was developed by the UN Statistical Division in 1971 on the basis of the SITC. The BEC classification is used in foreign trade statistics to produce data on imports and exports by directions. Moreover, this is used for converting foreign trade data which were aggregated according to the SITC into end use categories that are meaningful within the framework of the System of National Accounts (SNA), i.e. investment goods, intermediate consumption and consumer goods.

TABLE 1 (482). **OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem w mln USD Total in USD millions	Pierwszy partner First partner		Drugi partner Second partner		Trzeci partner Third partner		SPECIFICATION
		nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	nazwa kraju country	w % ogółem in % of total	
1938 Import	247,0	Niemcy Germany	14,5	Stany Zjednoczone United States	12,2	Wielka Brytania United Kingdom	11,4	Imports
Eksport	225,1	Wielka Brytania United Kingdom	18,2	Niemcy Germany	14,5	Szwecja Sweden	6,0	Exports
Saldo	-21,9							Balance
1950 Import	668,2	ZSRR USSR	28,8	Czechosłowacja Czechoslovakia	13,2	NRD GDR	11,5	Imports
Eksport	634,3	ZSRR USSR	24,3	NRD GDR	13,9	Czechosłowacja Czechoslovakia	9,2	Exports
Saldo	-33,9							Balance
1960 Import	1495,0	ZSRR USSR	31,2	NRD GDR	12,5	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,5	Imports
Eksport	1325,5	ZSRR USSR	29,4	NRD GDR	9,4	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,5	Exports
Saldo	-169,5							Balance
1970 Import	3607,5	ZSRR USSR	37,7	NRD GDR	11,1	Czechosłowacja Czechoslovakia	8,6	Imports
Eksport	3547,6	ZSRR USSR	35,3	NRD GDR	9,3	Czechosłowacja Czechoslovakia	7,5	Exports
Saldo	-59,9							Balance
1980 Import	19089,3	ZSRR USSR	33,1	RFN FRG	6,7	NRD GDR	6,6	Imports
Eksport	16996,8	ZSRR USSR	31,2	RFN FRG	8,1	Czechosłowacja Czechoslovakia	6,9	Exports
Saldo	-2092,5							Balance
1990 Import	9527,7	Niemcy Germany	20,1	ZSRR USSR	19,8	Włochy Italy	7,5	Imports
Eksport	14321,6	Niemcy Germany	25,1	ZSRR USSR	15,3	Wielka Brytania United Kingdom	7,1	Exports
Saldo	+4793,9							Balance
1992 Import	15912,9	Niemcy Germany	23,9	Rosja Russia	8,5	Włochy Italy	6,9	Imports
Eksport	13186,6	Niemcy Germany	31,4	Holandia Netherlands	6,0	Włochy Italy	5,6	Exports
Saldo	-2726,3							Balance
2000 Import	48940,2	Niemcy Germany	23,9	Rosja Russia	9,4	Włochy Italy	8,3	Imports
Eksport	31651,3	Niemcy Germany	34,9	Włochy Italy	6,3	Francja France	5,2	Exports
Saldo	-17288,9							Balance
2010 Import	178062,9	Niemcy Germany	21,9	Rosja Russia	10,2	Chiny China	9,4	Imports
Eksport	159757,6	Niemcy Germany	26,1	Francja France	6,8	Wielka Brytania United Kingdom	6,3	Exports
Saldo	-18305,3							Balance
2015 Import	197682,1	Niemcy Germany	22,9	Chiny China	11,6	Rosja Russia	7,3	Imports
Eksport	200342,8	Niemcy Germany	27,1	Wielka Brytania United Kingdom	6,7	Czechy Czechia	6,6	Exports
Saldo	+2660,7							Balance
2018 Import	270157,6	Niemcy Germany	22,6	Chiny China	11,6	Rosja Russia	7,1	Imports
Eksport	264786,0	Niemcy Germany	28,2	Czechy Czechia	6,4	Wielka Brytania United Kingdom	6,2	Exports
Saldo	-5371,6							Balance
2019 Import ...	265758,7	Niemcy Germany	21,9	Chiny China	12,3	Rosja Russia	6,1	Imports
 Eksport	267062,9	Niemcy Germany	27,7	Czechy Czechia	6,1	Wielka Brytania United Kingdom	6,0	Exports
 Saldo	+1304,2							Balance

U w a g a. Nazwy krajów odnoszą się do lat prezentacji; import do 1990 r. na warunkach fob.

N o t e. Country names are relative to years of presentation; imports until 1990 according to fob.

TABL. 2 (483). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO (ceny bieżące)**

FOREIGN TRADE TURNOVER (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł T O T A L in PLN millions					
Import	536221	740973	970831	1018479	Imports
Eksport	481058	750836	951324	1023591	Exports
Saldo	-55163	+9863	-19507	+5112	Balance
NA 1 MIESZKAŃCA w zł P E R C A P I T A in PLN					
Import	13922	19269	25273	26532	Imports
Eksport	12490	19525	24766	26665	Exports

TABL. 3 (484). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe^a)**INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Import	102,9	110,4	105,3	106,4	110,5	107,1	103,0	340,9	230,5	162,2	129,7
Imports											
Eksport	106,5	106,7	107,7	106,7	108,2	106,1	104,4	464,6	247,2	175,1	127,8
Exports											

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 4 (485). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW¹ (ceny bieżące)**FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES¹ (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019	
		w mln zł in PLN millions				w mln USD in USD millions
a — import imports						
b — eksport exports						
c — saldo balance						
O G Ó Ł E M	a	536221	740973	970831	1018479	265759
T O T A L	b	481058	750836	951324	1023591	267063
	c	-55163	+9863	-19507	+5112	+1304
w tym kraje OECD	a	372978	504539	654074	690036	180080
of which OECD countries	b	399116	620252	799150	865844	225932
	c	+26138	+115713	+145076	+175808	+45852

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 561.

1 See general notes, item 6 on page 561.

TABL. 4 (485). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW¹ (dok.)FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019	
		w mln zł		in PLN millions		w mln USD in USD millions
a — import	imports					
b — eksport	exports					
c — saldo	balance					
Kraje rozwinięte gospodarczo Developed countries	a	360404	495402	640275	669848	174810
	b	408458	643697	829123	888087	231733
	c	+48054	+148295	+188848	+218239	+56923
w tym: UE of which: EU	a	318974	444717	570591	591244	154303
	b	380679	596043	767020	818780	213648
	c	+61705	+151326	+196429	+227536	+59345
EFTA EFTA	a	12975	15695	18925	18123	4729
	b	11295	17246	19917	21685	5655
	c	-1680	+1551	+992	+3562	+926
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Countries of Central and Eastern Europe	a	63422	63568	86057	79613	20772
	b	38553	39610	54957	61939	16145
	c	-24869	-23958	-31100	-17674	-4627
Kraje rozwijające się gospodarczo Developing countries	a	112395	182003	244499	269018	70176
	b	34047	67529	67244	73565	19184
	c	-78348	-114474	-177255	-195453	-50992

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 561.

1 See general notes, item 6 on page 561.

TABL. 5 (486). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO Z KRAJAMI OECD^a WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)FOREIGN TRADE TURNOVER WITH OECD COUNTRIES^a BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2010		2015		2018		2019	
	import	eksport	import	eksport	import	eksport	import	eksport
	imports	exports	imports	exports	imports	exports	imports	exports
w mln zł in PLN millions								
OGÓŁEM TOTAL	372978	399116	504539	620252	654074	799150	690036	865844
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	27153	34204	41261	62837	53046	82440	58274	88978
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	2247	5612	3603	10481	4793	15985	5355	17713
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	9654	9631	14412	14508	18278	17955	17736	18427
Paliwa mineralne, smary i ma- teriał y pochodne Mineral fuels, lubricants and related materials	13144	16710	10678	20400	17195	20124	18044	17770

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 561.

a See general notes, item 6 on page 561.

TABL. 5 (486). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO Z KRAJAMI OECD^a WEDŁUG SEKCJI SITC (dok.)FOREIGN TRADE TURNOVER WITH OECD COUNTRIES^a BY SITC SECTIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS	2010		2015		2018		2019	
	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports
	w mln zł				in PLN millions			
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1357	794	2306	1858	2659	910	2809	1218
Animal and vegetable oils, fats and waxes								
Chemikalia i produkty pokrewne ... Chemicals and related products	67627	28533	88986	49204	113949	64507	119081	71917
Towary przemysłowe sklasyfiko- wane głównie według surowca Manufactured goods classified chiefly by material	79596	77665	100898	117063	129459	148399	128466	157044
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	135465	172347	190008	241184	244589	304217	263992	335086
Machinery and transport equip- ment								
Różne wyroby przemysłowe	35494	53472	50811	101784	67087	143847	72504	156537
Miscellaneous manufactured art- icles								
Towary i transakcje niesklasyfiko- wane w SITC	1241	148	1576	933	3018	766	3776	1154
Commodities and transactions not classified elsewhere in SITC								

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 561.

a See general notes, item 6 on page 561.

TABL. 6 (487). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (ceny bieżące)

FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019	2010	2019
		w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent	
		a — import imports	b — eksport exports	c — saldo balance			
OGÓŁEM	a	536220,6	740973,3	970830,8	1018479,0	100,0	100,0
TOTAL	b	481058,2	750835,8	951324,2	1023591,4	100,0	100,0
	c	-55162,4	+9862,5	-19506,6	+5112,4	.	.
EUROPA EUROPE							
Austria	a	9006,0	13156,6	16554,7	16817,9	1,7	1,7
Austria	b	9223,0	13252,5	18948,9	21739,6	1,9	2,1
	c	+217,0	+95,9	+2394,2	+4921,7	.	.
Belgia	a	12800,7	18047,1	24143,4	23636,0	2,4	2,3
Belgium	b	11398,3	16361,8	22332,5	24481,8	2,4	2,4
	c	-1402,4	-1685,3	-1810,9	+845,8	.	.
Białoruś	a	2532,7	3160,4	5185,8	5108,2	0,5	0,5
Belarus	b	4882,3	4997,1	6133,7	7359,6	1,0	0,7
	c	+2349,6	+1836,7	+947,9	+2251,4	.	.
Bułgaria	a	1043,8	2154,5	2780,6	2874,1	0,2	0,3
Bulgaria	b	1634,5	3731,1	4590,5	4816,2	0,3	0,5
	c	+590,7	+1576,6	+1809,9	+1942,1	.	.
Chorwacja	a	333,4	709,7	751,8	793,8	0,1	0,1
Croatia	b	1062,3	2290,5	3634,6	3999,2	0,2	0,4
	c	+728,9	+1580,8	+2882,8	+3205,4	.	.

TABL. 6 (487). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (cd.)

FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019	2010	2019
		w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent	
a	— import						
b	— eksport						
c	— saldo						
	imports						
	exports						
	balance						
EUROPA (cd.) EUROPE (cont.)							
Cypr	a	116,1	1019,3	457,5	422,7	0,0	0,0
Cyprus	b	339,9	1452,3	822,5	787,9	0,1	0,1
	c	+223,8	+433,0	+365,0	+365,2	.	.
Czechy	a	20261,7	25805,5	33422,7	33938,7	3,8	3,3
Czechia	b	28773,2	49834,1	60653,0	62678,8	6,0	6,1
	c	+8511,5	+24028,6	+27230,3	+28740,1	.	.
Dania	a	6573,1	9153,9	10783,3	11370,4	1,2	1,1
Denmark	b	8956,6	12651,2	16626,7	16671,6	1,9	1,6
	c	+2383,5	+3497,3	+5843,4	+5301,2	.	.
Estonia	a	522,6	754,7	1258,0	1261,8	0,1	0,1
Estonia	b	2243,3	4313,5	4641,5	4920,6	0,5	0,5
	c	+1720,7	+3558,8	+3383,5	+3658,8	.	.
Finlandia	a	5394,0	6268,3	7307,9	8081,6	1,0	0,8
Finland	b	3462,8	5702,6	8082,8	8579,7	0,7	0,8
	c	-1931,2	-565,7	+774,9	+498,1	.	.
Francja	a	23165,1	27792,8	35615,6	37138,4	4,3	3,6
France	b	32571,3	41595,1	53095,8	59949,4	6,8	5,9
	c	+9406,2	+13802,3	+17480,2	+22811,0	.	.
Grecja	a	944,5	1883,1	2149,4	2031,4	0,2	0,2
Greece	b	2090,6	3138,7	3727,4	4203,7	0,4	0,4
	c	+1146,1	+1255,6	+1578,0	+2172,3	.	.
Hiszpania	a	10841,0	16408,4	21818,5	23522,1	2,0	2,3
Spain	b	12773,3	19652,6	24300,7	26182,7	2,7	2,6
	c	+1932,3	+3244,2	+2482,2	+2660,6	.	.
Holandia	a	19880,5	28526,9	35232,3	38602,1	3,7	3,8
Netherlands	b	21093,6	33236,7	42973,1	44818,6	4,4	4,4
	c	+1213,1	+4709,8	+7740,8	+6216,5	.	.
Irlandia	a	3360,3	6139,7	6066,0	6180,1	0,6	0,6
Ireland	b	1795,7	2615,6	4275,6	4040,0	0,4	0,4
	c	-1564,6	-3524,1	-1790,4	-2140,1	.	.
Litwa	a	3218,2	4161,0	7982,0	8379,5	0,6	0,8
Lithuania	b	5587,9	10545,3	14300,3	15588,6	1,2	1,5
	c	+2369,7	+6384,3	+6318,3	+7209,1	.	.
Luksemburg	a	738,9	1211,4	1899,3	1270,2	0,1	0,1
Luxembourg	b	512,1	899,0	1756,8	1731,1	0,1	0,2
	c	-226,8	-312,4	-142,5	+460,9	.	.
Łotwa	a	708,3	1492,5	2255,2	1735,7	0,1	0,2
Latvia	b	2712,6	6114,0	5973,9	6185,8	0,6	0,6
	c	+2004,3	+4621,5	+3718,7	+4450,1	.	.
Malta	a	138,9	113,8	204,1	234,8	0,0	0,0
Malta	b	96,0	219,3	266,6	201,2	0,0	0,0
	c	-42,9	+105,5	+62,5	-33,5	.	.
Niemcy	a	117305,9	169612,1	218943,1	222795,6	21,9	21,9
Germany	b	125550,7	203544,3	268380,7	283851,4	26,1	27,7
	c	+8244,8	+33932,2	+49437,6	+61055,8	.	.
Norwegia	a	8096,1	9201,5	10715,5	9777,7	1,5	1,0
Norway	b	7138,6	10272,9	11053,4	11635,7	1,5	1,1
	c	-957,5	+1071,4	+337,9	+1858,0	.	.

TABL. 6 (487). OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (cd.)
 FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2018	2019	2010	2019
		w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent	
EUROPA (dok.) EUROPE (cont.)							
Portugalia	a	1374,3	2322,9	3832,7	3951,0	0,3	0,4
Portugal	b	1846,7	2828,5	4142,0	4816,9	0,4	0,5
	c	+472,4	+505,6	+309,3	+865,9	.	.
Rosja	a	54864,2	53735,3	69290,6	62112,8	10,2	6,1
Russia	b	20135,2	21418,4	28796,6	31941,9	4,2	3,1
	c	-34729,0	-32316,9	-40494,0	-30170,9	.	.
Rumunia	a	3764,2	6089,9	8808,8	9628,2	0,7	0,9
Romania	b	6590,3	12398,6	19352,0	22371,1	1,4	2,2
	c	+2826,1	+6308,7	+10543,2	+12742,9	.	.
Słowacja	a	11055,6	13477,8	17507,9	18251,5	2,1	1,8
Slovakia	b	12992,9	19279,1	24643,4	26691,1	2,7	2,6
	c	+1937,3	+5801,3	+7135,5	+8439,6	.	.
Słowenia	a	2105,2	2669,3	3561,7	3904,0	0,4	0,4
Slovenia	b	1695,0	2627,5	3976,3	3945,0	0,4	0,4
	c	-410,2	-41,8	+414,6	+41,0	.	.
Szwajcaria	a	4540,8	5894,6	7166,8	7446,9	0,8	0,7
Switzerland	b	4011,9	6662,9	8353,7	9284,7	0,8	0,9
	c	-528,9	+768,3	+1186,9	+1837,8	.	.
Szwecja	a	10075,7	13634,3	17665,7	17853,9	1,9	1,8
Sweden	b	14234,2	20570,3	26503,9	28639,6	3,0	2,8
	c	+4158,5	+6936,0	+8838,2	+10785,7	.	.
Ukraina	a	5529,0	6395,6	10871,3	11703,1	1,0	1,1
Ukraine	b	11924,4	12446,3	18950,8	21381,0	2,5	2,1
	c	+6395,4	+6050,7	+8079,5	+9677,9	.	.
Węgry	a	9318,4	12079,9	15724,0	16788,3	1,7	1,6
Hungary	b	13618,0	19969,0	25355,7	28250,8	2,8	2,8
	c	+4299,6	+7889,1	+9631,7	+11462,6	.	.
Wielka Brytania	a	14656,8	20081,7	23701,1	23279,7	2,7	2,3
United Kingdom	b	30205,0	50608,8	59348,3	61232,9	6,3	6,0
	c	+15548,2	+30527,1	+35647,2	+37953,3	.	.
Włochy	a	30532,9	39906,1	49848,8	51234,3	5,7	5,0
Italy	b	28528,7	36303,3	43840,3	46308,7	5,9	4,5
	c	-2004,2	-3602,8	-6008,5	-4925,5	.	.
AZJA ASIA							
Chiny ¹	a	50448,7	85748,4	112683,5	125723,8	9,4	12,3
China ¹	b	4920,8	7609,9	9014,7	11385,5	1,0	1,1
	c	-45527,9	-78138,5	-103668,8	-114338,3	.	.
Chiny — Tajwan	a	5251,0	4823,5	5641,8	5983,1	1,0	0,6
China — Taiwan	b	448,2	536,1	533,0	637,2	0,1	0,1
	c	-4802,8	-4287,4	-5108,8	-5345,9	.	.
Indie	a	2986,2	6575,8	7670,1	8164,7	0,6	0,8
India	b	1022,1	1752,8	2953,4	2791,3	0,2	0,3
	c	-1964,1	-4823,0	-4716,7	-5373,4	.	.

1 Bez Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkong i Makau.

1 Excluding Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.

TABL. 6 (487). **OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (dok.)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — import imports b — eksport exports c — saldo balance	2010	2015	2018	2019	2010	2019
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent	
AZJA (dok.) ASIA (cont.)						
Japonia Japan	a 10907,5	10045,9	15398,2	19326,9	2,0	1,9
	b 1386,0	2150,1	2409,2	2876,0	0,3	0,3
	c -9521,5	-7895,8	-12989,0	-16450,9	.	.
Korea Południowa South Korea	a 14744,6	12528,0	17600,9	21572,4	2,7	2,1
	b 838,4	1601,6	2215,8	2673,7	0,2	0,3
	c -13906,2	-10926,4	-15385,1	-18898,7	.	.
Singapur Singapore	a 2108,4	3874,8	1841,3	2018,6	0,4	0,2
	b 1293,9	3303,1	1003,8	1143,0	0,3	0,1
	c -814,5	-571,7	-837,5	-875,6	.	.
Tajlandia Thailand	a 2631,2	2781,7	3245,1	3599,3	0,5	0,4
	b 472,7	512,1	1005,8	858,9	0,1	0,1
	c -2158,5	-2269,6	-2239,3	-2740,3	.	.
Turcja Turkey	a 6430,5	10883,0	16250,8	16832,1	1,2	1,7
	b 7512,2	11654,3	10697,1	8331,2	1,6	0,8
	c +1081,7	+771,3	-5553,7	-8500,9	.	.
AFRYKA AFRICA						
Egipt Egypt	a 152,1	407,2	648,4	762,3	0,0	0,1
	b 713,7	1473,3	1150,2	1836,8	0,1	0,2
	c +561,6	+1066,1	+501,8	+1074,5	.	.
Maroko Morocco	a 473,8	1167,5	1936,3	1783,6	0,1	0,2
	b 426,0	1196,5	1303,7	1442,0	0,1	0,1
	c -47,8	+29,0	-632,6	-341,6	.	.
Południowa Afryka South Africa	a 739,7	898,6	1643,8	1811,2	0,1	0,2
	b 1360,6	2176,7	2675,4	3038,9	0,3	0,3
	c +620,9	+1278,1	+1031,6	+1227,8	.	.
AMERYKA AMERICA						
Argentyna Argentina	a 1879,6	2475,4	2502,7	2389,8	0,4	0,2
	b 254,9	351,8	424,2	406,7	0,1	0,0
	c -1624,7	-2123,6	-2078,5	-1983,1	.	.
Brazylia Brazil	a 2443,9	3772,2	6587,7	6268,4	0,5	0,6
	b 1128,4	1495,2	1762,6	1717,0	0,2	0,2
	c -1315,5	-2277,0	-4825,1	-4551,4	.	.
Kanada Canada	a 1605,5	1398,5	1803,4	1625,6	0,3	0,2
	b 2785,0	4663,4	5026,5	6077,0	0,6	0,6
	c +1179,5	+3264,9	+3223,1	+4451,4	.	.
Stany Zjednoczone United States	a 13560,3	19773,5	27561,3	32847,5	2,5	3,2
	b 8761,2	16841,4	26157,9	29077,9	1,8	2,8
	c -4799,1	-2932,1	-1403,4	-3769,6	.	.
AUSTRALIA I OCEANIA AUSTRALIA AND OCEANIA						
Australia Australia	a 512,5	1241,2	1794,8	2349,0	0,1	0,2
	b 862,8	2133,6	2376,4	2743,3	0,2	0,3
	c +350,3	+892,4	+581,6	+394,3	.	.

TABLE 7 (488). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (ceny bieżące)**
 IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN (current prices)

SEKCJE	2010	2015	2018	2019		SECTIONS
	w mln zł in PLN millions		w mln USD in USD millions			
Import	536221	740973	970831	1018479	265759	Imports
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	11856	18891	24163	25669	6697	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	11647	17106	22066	23717	6196	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	2002	3069	3939	4251	1108	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	18142	28150	35040	37773	9854	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	62114	59446	88855	84524	22050	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	53909	71669	90193	95300	24872	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	39275	55956	72990	74046	19328	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	2935	5024	5641	5682	1483	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	4415	5677	7876	8163	2131	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	15033	20873	25911	25180	6573	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	24003	36969	49449	52340	13654	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	3306	6598	11285	13203	3442	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	6957	8312	11912	12424	3243	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	1063	1611	2995	3829	999	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	55682	77189	105121	102312	26709	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	130882	193980	232805	255482	66643	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	55246	82924	111962	121465	31708	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	17020	18263	22890	25272	6590	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	309	580	907	735	191	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^a	9097	18304	30225	31890	8311	Miscellaneous manufactured articles ^a

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 7 (488). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

SEKCJE	2010	2015	2018	2019		SECTIONS
	w mln zł in PLN millions		w mln USD in USD millions			
Eksport	481058	750836	951324	1023591	267063	Exports
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	18033	30492	40686	42385	11059	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	9804	19809	19037	20644	5384	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	1289	2567	1771	2016	526	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	24854	46998	64989	71481	18646	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	20595	25566	26587	23033	6021	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	31440	49595	63745	70561	18405	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	31412	51881	68281	71019	18535	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	1938	4492	4357	4563	1192	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	9999	15463	20404	20807	5432	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	14999	20530	27607	28876	7535	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	15814	26502	36548	40122	10462	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	1934	4578	8328	10327	2692	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	8993	14113	18471	20122	5250	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	2941	4374	4117	5816	1515	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	53891	74347	94875	99017	25848	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	125373	186431	230742	256804	66984	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	75940	108729	130361	138377	36113	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	4564	11285	18395	20908	5454	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	65,5	431	392	433	113	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^a	26911	52127	70483	74372	19398	Miscellaneous manufactured articles ^a

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABLE 8 (489). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN^a (ceny stałe)**
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN^a
 (constant prices)

SEKCJE	2017	2018	2019			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Import	110,5	107,1	103,0	230,5	162,2	129,7	Imports
w tym:							of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	103,2	107,0	98,2	377,2	173,6	117,3	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego ...	110,4	104,8	104,9	235,8	165,8	137,8	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	116,4	105,6	113,6	285,1	233,6	153,6	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	111,4	106,7	107,3	273,2	172,8	134,0	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	107,2	108,0	97,0	140,2	131,2	117,9	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	109,6	100,7	104,8	223,7	153,2	130,0	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	106,7	103,1	101,7	227,7	158,9	125,4	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	104,6	97,9	100,8	148,1	144,9	122,8	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	123,1	107,8	103,2	161,3	173,1	157,0	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	110,1	102,7	98,2	181,3	142,5	114,1	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	110,2	110,5	104,3	245,5	188,2	140,4	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	122,1	121,2	112,5	313,9	252,7	180,0	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	111,1	111,4	97,6	220,6	156,1	134,3	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	140,8	107,2	106,3	346,9	222,3	213,1	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	108,4	107,3	98,5	227,7	167,4	125,8	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	109,9	107,7	107,1	255,6	166,6	126,3	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	111,2	111,0	103,5	238,5	171,1	130,8	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	113,1	112,9	110,7	362,3	146,7	151,4	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	72,9	141,5	83,1	174,3	204,6	137,6	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^b	127,9	110,9	100,1	325,6	243,6	167,1	Miscellaneous manufactured articles ^b

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABLE 8 (489). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN^a (dok.)**
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN^a (cont.)

SEKCJE	2017	2018	2019			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Eksport	108,2	106,1	104,4	247,2	175,1	127,8	Exports
w tym:							of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	113,2	106,0	102,8	293,7	193,5	131,4	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego ...	97,5	97,6	103,8	209,2	166,2	96,7	Vegetable products
Tłuszcze i oleje ^Δ	63,3	95,0	119,2	303,8	127,9	68,9	Fats and oils ^Δ
Przetwory spożywcze ^Δ	117,1	108,9	106,6	396,9	237,0	146,4	Prepared foodstuffs ^Δ
Produkty mineralne	78,4	101,1	86,0	85,1	99,4	62,7	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego ^Δ	110,0	99,1	102,1	314,3	200,6	132,6	Products of the chemical industry ^Δ
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich ^Δ	108,7	108,1	100,7	307,2	184,0	127,4	Plastics and rubber and articles thereof ^Δ
Skóry i artykuły z nich ^Δ	104,3	101,4	102,5	232,4	188,9	115,2	Raw hides and skins, articles thereof ^Δ
Drewno i artykuły z drewna ^Δ	110,2	109,6	97,0	134,0	160,6	126,7	Wood and articles of wood ^Δ
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich ^Δ	114,3	101,6	102,5	247,1	151,8	127,2	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof ^Δ
Materiały i artykuły włókiennicze	109,6	115,3	105,8	259,4	230,2	151,5	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp. ^Δ	122,8	117,1	115,2	427,4	356,3	196,0	Footwear, headgear, etc. ^Δ
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło ^Δ	111,3	107,1	102,3	227,0	195,5	132,7	Articles of stone, ceramic products, glass ^Δ
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich ^Δ	95,9	104,3	126,6	180,4	197,1	136,7	Pearls, precious stones, metals and articles thereof ^Δ
Metale nieszlachetne i artykuły z nich ^Δ	107,8	103,8	102,9	178,0	155,1	121,8	Base metals and articles thereof ^Δ
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny ^Δ	106,9	106,0	108,8	306,5	168,6	132,8	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment ^Δ
Sprzęt transportowy ^Δ	104,3	107,4	101,4	178,7	131,1	113,4	Transport equipment ^Δ
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. ^Δ	134,4	123,2	111,3	652,4	413,0	202,9	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc. ^Δ
Broń i amunicja ^Δ	55,6	99,5	123,5	99,4	801,0	97,3	Arms and ammunition ^Δ
Artykuły przemysłowe różne ^b	115,0	106,4	104,6	252,0	211,7	139,1	Miscellaneous manufactured articles ^b

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykаты budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABLE 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN

TOWARY	2018	2019	2018	2019	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in PLN millions (current prices)		
IMPORT IMPORTS					
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone	791,6	687,2	6447,4	6699,3	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen
Ryby świeże, schłodzone lub zamrożone	302,5	318,8	5640,2	6290,0	Fish fresh, chilled or frozen
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone lub zamrożone	206,7	200,3	2606,2	2584,5	Fish fillets and other fish meat, fresh, chilled or frozen
Owoce świeże lub suszone	1608,2	1643,1	5716,3	6065,0	Fresh or dried fruit
w tym: owoce cytrusowe świeże lub suszone	495,4	519,0	1691,5	1759,0	of which: citrus fruit, fresh or dried
banany świeże lub suszone	482,4	459,1	1133,3	1112,6	bananas, fresh or dried
Kawa, substytuty zawierające kawę naturalną	175,6	182,4	2139,9	2273,2	Coffee, coffee substitutes containing coffee
Herbata	36,4	38,0	420,0	476,9	Tea
Pszenvica i meslin	649,2	579,4	501,5	460,8	Wheat and meslin
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie	804,5	932,1	2887,5	3231,4	Vegetable oils not chemically modified
Warzywa i owoce konserwowane cukrem	325,6	343,7	2059,5	2198,9	Vegetables and fruit preserved by sugar
Makuchy z ekstrakcji olejów roślinnych	2963,4	3115,3	4105,2	4028,4	Oil-cake resulting from the extraction of vegetable oils
Naturalne fosforany wapniowe, glinowo-wapniowe, kreda fosforanowa	1173,1	1326,3	345,0	452,1	Natural calcium phosphates, aluminium calcium phosphates and phosphatic chalk
Rudy żelaza i koncentraty	7513,2	6386,5	2000,0	2183,8	Iron ores and concentrates
Ropa naftowa ^a	27,2	26,3	49274,9	45884,4	Petroleum oils ^a
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opałowe i inne	5937,9	5640,0	15392,3	14361,9	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others
Węglowodory i ich pochodne	862,0	807,0	3147,9	2524,5	Hydrocarbons and their derivatives
Nawozy mineralne i chemiczne	3171,7	3453,6	3234,5	3796,1	Mineral or chemical fertilizers
Barwniki, pigmenty, farby i lakiery	636,6	593,8	7693,5	7902,1	Colouring matter, colour lakes, prepared pigments, paints and varnishes
Mydło i preparaty piorące	570,2	602,7	3519,7	3821,3	Soap, active agents, cleaning preparations
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych	4330,3	4484,1	28157,1	27554,1	Synthetic materials in primary forms
Kauczuk naturalny i żywice naturalne w różnych formach	120,8	121,3	725,4	749,1	Natural rubber and natural gums in diverse forms

a W milionach ton.

a In million tonnes.

TABLE 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2018	2019	2018	2019	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in PLN millions (current prices)		
IMPORT (dok.) IMPORTS (cont.)					
Kauczuk syntetyczny	312,4	319,7	2331,7	2343,2	Synthetic rubber
Artykuły z kauczuku	757,6	736,8	12432,0	12649,7	Articles of rubber
Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego	1180,3	1105,5	3101,9	2696,9	Wood pulp or of other fibrous cellulosic material
Papier, tektura, bibułka papierosowa	4616,1	4623,1	15241,1	14778,4	Paper, paperboard, cigarette paper
Tkaniny z wełny zgrzebnej, czesankowej i cienkiej sierści zwierzęcej ^a	1805,0	1606,0	267,4	247,9	Woven fabrics of carded and combed wool and animal hair ^a
Bawełna, z wyjątkiem zgrzebnej i czesanej	3,5	3,7	28,2	28,5	Cotton, not carded or combed
Tkaniny bawełniane	32,6	30,6	935,5	858,1	Woven fabrics of cotton
Włókna chemiczne ciągłe	165,9	162,8	2945,0	2998,2	Man-made filaments
Włókna chemiczne cięte	171,6	166,7	1973,5	1863,1	Man-made staple fibres
Produkty ceramiczne	510,5	537,4	1587,2	1621,7	Ceramic products
Szkło i wyroby ze szkła	1607,1	1436,4	5715,5	5764,5	Glass and glassware
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, kątowniki, drut i inne wyroby ze stali niestopowej	8598,8	8120,1	24657,1	22844,1	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other articles thereof
Stal nierdzewna i wyroby z niej	513,6	535,5	4858,3	5026,3	Stainless steel and articles thereof
Konstrukcje i części konstrukcji z żeliwa lub stali	316,0	312,9	2727,8	2845,5	Structures and parts of structures of cast iron or steel
Rury, przewody rurowe i profile drażone z żeliwa lub stali	961,8	821,8	4714,6	4215,0	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel
Aluminium i artykuły z aluminium	1669,5	1636,5	18590,2	18013,9	Aluminium and articles thereof
Silniki spalinowe tłokowe i ich części	251,4	266,7	11616,5	12391,3	Spark-ignition, compression-ignition internal combustion piston engines and parts
Maszyny i urządzenia dźwigowo-transportowe	194,9	213,3	4249,3	5128,5	Lifting handling and transport machinery
Maszyny do przemysłowego przygotowania i produkcji żywności i napojów	9,2	9,5	1158,0	1297,9	Machinery for the industrial preparation or manufacture of food or drink
Maszyny i urządzenia dla przemysłu papirniczego	12,3	11,5	1069,5	980,6	Machinery for paper industry
Armatura do rur, kotłów, zbiorników, zawory redukcyjne i sterowane termostacyjnie	75,4	76,9	5266,4	5630,7	Appliances for pipes, boilers, vats, pressure-reducing valves and thermostatically controlled valves
Samochody osobowe ^b	602,3	612,3	39806,4	43896,0	Motor cars ^b

a W tonach. b W tys. sztuk.

a In tonnes. b In thousand pieces.

TABLE 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2018	2019	2018	2019	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in PLN millions (current prices)		
EKSPORT EXPORTS					
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone	927,1	851,8	10390,0	10075,8	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone lub zamrożone	1324,6	1460,9	10147,5	11240,0	Meat and edible offal of poultry, fresh, chilled or frozen
Mleko i śmietana	844,0	991,9	2804,2	3165,8	Milk and cream
Ziemniaki świeże lub schłodzone	36,3	29,1	37,2	50,8	Potatoes fresh or chilled
Warzywa świeże lub schłodzone	768,3	703,7	2966,6	3258,8	Fresh or chilled vegetables
Warzywa zamrożone	499,3	448,0	1320,0	1359,2	Frozen vegetables
Owoce świeże lub suszone	1088,3	1284,6	2560,3	2684,9	Fresh or dried fruit
Owoce zamrożone	350,7	358,4	2027,6	2003,8	Frozen fruit
Przetwory mięsne	375,9	387,8	4917,1	5260,3	Meat products
Czekolada i inne przetwory spożywcze zawierające kakao	368,7	383,8	6429,8	7260,5	Chocolate and other food preparations containing cocoa
Melasy powstałe z ekstrakcji lub rafinacji cukru	252,7	332,4	990,2	151,3	Molasses resulting from the extraction or refining of sugar
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów i grzybów	482,5	493,9	2294,2	2452,6	Prepared vegetables, fruit, nuts and mushroom
Warzywa, owoce i orzechy konserwowane cukrem	705,0	822,0	3638,9	3512,2	Vegetables, fruit and nuts preserved by sugar
Siarka	507,0	128,1	244,2	96,3	Sulphur
Cement portlandzki, glinowy, żuźlowy, anhydrytowy, inne, klinkier	431,4	354,2	259,4	260,7	Portland cement, aluminous cement, slag and supersulphate cement, other cements, clinkers
Węgiel, brykiety, brykietki, paliwa stałe wytwarzane z węgla ^a	5,0	4,4	2602,5	2389,1	Coal, briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal ^a
Koks i półkoks; węgiel retortowy	6585,3	6177,1	7897,8	7422,1	Coke and semi-cokes; retort coal
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opalowe i inne	4807,4	3863,6	9144,5	7019,6	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others
Alkohole alifatyczne i cykliczne i ich pochodne	375,4	359,3	1055,1	711,9	Acyclic and cyclic alcohols and their derivatives
Nawozy mineralne i chemiczne	2710,8	2695,7	2610,1	2847,6	Mineral or chemical fertilizers
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych	1867,3	1965,2	9434,9	9368,2	Synthetic materials in primary forms
Artykuły z kauczuku	1094,7	1090,8	19147,7	19458,9	Articles of rubber

a W milionach ton.

a In million tonnes.

TABL. 9 (490). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**
 IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2018	2019	2018	2019	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in PLN millions (current prices)		
EKSPORT (dok.) EXPORTS (cont.)					
Skóry wyprawione ^a	19457,2	16928,0	858,4	786,4	Leather tanned ^a
Drewno surowe, również zgrubnie obrobione	4341,8	3619,2	1500,0	1497,4	Wood in the rough, also roughly squared
Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane, strugane o grubości powyżej 6 mm	634,7	629,8	1351,5	1366,4	Wood converted or planted lengthwise, sliced or peeled of a thickness >6 mm
Opakowania drewniane; palety, platformy załadunkowe	1646,3	1595,6	2444,3	2427,5	Packing cases of wood; pallets, load platforms
Papier, tektura, bibułka papierosowa	2687,1	2679,8	10894,5	10583,0	Paper, paperboard, cigarette paper
Włókna chemiczne ciągłe	44,9	39,5	973,3	912,5	Man-made filaments
Włókna chemiczne cięte	19,8	20,7	358,2	359,8	Man-made staple fibres
Obuwie ^b	107,5	121,6	7192,2	9039,3	Footwear ^b
Produkty ceramiczne	1053,3	1119,2	2521,4	2676,2	Ceramic products
Szkoło i wyroby ze szkła	1543,5	1553,4	8266,0	8760,7	Glass and glassware
Srebro (włącznie z pokrywanym złotem lub platyną) ^a	1159,0	1399,0	2091,4	2794,6	Silver (including silver plated with gold or platinum) ^a
Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej	560,5	755,0	1278,4	1590,5	Semi-finished products of iron or non-alloy steel
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, kątowniki, drut i inne wyroby z żeliwa lub stali niestopowej	3914,8	3616,0	11065,1	9986,6	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other articles thereof
Rury, przewody rurowe i profile drażnione z żeliwa lub stali	462,5	476,9	2244,6	2272,9	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel
Konstrukcje i części konstrukcji z żeliwa lub stali	1126,9	1164,5	10228,3	11396,4	Structures and parts of structures of cast iron or steel
Miedź i stopy miedzi	215,1	292,6	5022,9	6761,5	Copper and copper alloys
Artykuły z miedzi i stopów miedzi	212,5	203,3	5853,1	5673,2	Articles of copper and copper alloys
Aluminium i artykuły z aluminium	1015,6	1008,8	13852,2	14243,3	Aluminium and articles thereof
Silniki spalinowe tłokowe i ich części	353,9	385,1	16907,7	18640,1	Spark-ignition, compression-ignition internal combustion piston engines and parts
Maszyny i urządzenia do prac drogowych i ziemnych oraz ich części	326,9	353,0	5254,1	5788,9	Machinery and equipment for road and earth working and parts
Obrobarki do metali i innych materiałów	35,3	37,4	1762,0	1806,4	Machines for working metal and other materials
Samochody osobowe ^c	580,5	635,4	26583,0	26659,2	Motor cars ^c

a W tonach. b W milionach par. c W tys. sztuk.

a In tonnes. b In million pairs. c In thousand pieces.

TABL. 10 (491). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE	2010	2015	2018	2019		SECTIONS
	w mln zł in PLN millions		w mln USD in USD millions			
Import	536221	740973	970831	1018479	265759	Imports
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	34972	53996	67702	72615	18952	Food and live animals
Napoje i tytoń	3339	5497	6954	7882	2055	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	16366	23303	29716	29478	7697	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	57542	53645	81906	76898	20060	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1719	2633	3418	3753	978	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	76446	103805	132465	137770	35958	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	95564	128768	169756	168444	43971	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	183808	270758	338070	370838	96755	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	55059	88001	125795	135113	35234	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	481058	750836	951324	1023591	267063	Exports
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	44400	81419	102695	109776	28638	Food and live animals
Napoje i tytoń	6335	12201	17983	19918	5195	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	11165	17049	22052	22934	5986	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	19712	24345	24499	21581	5642	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	971	2110	1119	1442	376	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	41145	66268	85395	92955	24254	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	97505	141982	177563	185813	48500	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	197731	288766	354788	389709	101670	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	61777	115360	163393	176525	46036	Miscellaneous manufactured articles

TABLE 11 (492). DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI SITC^a (ceny stałe)
 INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS^a (constant prices)

SEKCJE	2017	2018	2019			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Import	110,5	107,1	103,0	230,5	162,2	129,7	Imports
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	108,7	106,1	103,0	283,8	168,2	127,5	Food and live animals
Napoje i tytoń	107,8	106,5	121,3	328,8	211,8	143,7	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	108,5	107,1	96,0	206,0	165,9	119,0	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	107,2	109,1	96,9	138,8	131,1	119,4	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	115,6	107,3	112,6	245,9	231,4	155,5	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	108,2	101,7	103,8	231,7	155,5	128,7	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	108,2	105,1	99,2	200,5	157,7	124,2	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	110,3	108,8	105,3	243,2	165,2	127,3	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	118,2	111,5	106,2	329,3	195,2	153,2	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	108,2	106,1	104,4	247,2	175,1	127,8	Exports
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	109,3	106,5	105,2	316,5	208,1	130,2	Food and live animals
Napoje i tytoń	128,6	105,7	102,3	500,0	224,2	145,6	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	109,4	112,2	106,1	242,3	195,4	133,9	Crude materials inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	76,5	99,3	88,5	85,8	96,2	60,9	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	55,3	86,9	117,3	194,2	104,6	51,5	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	109,9	102,3	101,6	325,6	198,7	132,0	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	108,2	104,0	101,2	180,0	157,6	120,3	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	106,7	107,0	106,6	250,8	155,7	126,9	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	114,3	109,1	105,3	297,9	223,0	148,5	Miscellaneous manufactured articles

^a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

^a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 12 (493). ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (ceny bieżące)

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w mln USD in USD millions	
Import	536221	740973	970831	1018479	265759	Imports
Żywność i napoje	34482	53131	67768	72505	18919	Food and beverages
nieprzetworzone	11562	18522	24724	26435	6902	primary
głównie dla przemysłu	2932	5122	6952	6888	1798	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	8630	13401	17772	19547	5105	mainly for household con- sumption
przetworzone	22920	34608	43044	46070	12017	processed
głównie dla przemysłu	4392	6323	7686	8320	2170	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	18528	28285	35358	37750	9846	mainly for household con- sumption
Towary zaopatrzeniowe dla prze- mysłu, gdzie indziej niewymie- nione	171463	237615	310561	312959	81695	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	11805	17447	21163	21970	5736	primary
przetworzone	159658	220168	289398	290989	75959	processed
Paliwa i smary	67494	62923	94935	90657	23655	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	53535	49724	68152	63704	16622	primary
przetworzone	13959	13199	26783	26953	7033	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz czę- ści i akcesoria	125876	173519	207568	223789	58373	Capital goods (except transport equipment) and parts and ac- cessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyją- tkiem środków transportu) ...	69037	98675	118185	128953	33634	capital goods (except trans- port equipment)
części i akcesoria	56839	74844	89383	94835	24740	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	68267	104652	139079	154146	40236	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	16583	20982	39797	43886	11450	passenger motor cars
pozostałe	16065	31428	31486	34083	8903	others
środki transportu przemy- słowe	15498	30640	30336	32540	8499	industrial
środki transportu nieprze- mysłowe	567	788	1150	1544	404	non-industrial
części i akcesoria	35619	52242	67795	76177	19884	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie in- dziej niewymienione	67915	107952	149528	162972	42502	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	11521	19697	26445	29937	7806	durable
półtrwałego użytku	23729	45569	68950	74276	19361	semi-durable
nietrwałego użytku	32665	42686	54133	58759	15334	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymie- nione	723	1183	1392	1452	377	Goods not elsewhere specified

TABL. 12 (493). **ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (dok.)**

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w mln USD in USD millions	
Eksport	481058	750836	951324	1023591	267063	Exports
Żywność i napoje	45805	84423	101392	108600	28331	Food and beverages
nieprzetworzone	10273	18462	17396	19025	4962	primary
głównie dla przemysłu	2536	6621	3523	3995	1039	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	7737	11841	13873	15030	3922	mainly for household con- sumption
przetworzone	35532	65960	83996	89575	23369	processed
głównie dla przemysłu	3010	5611	5754	6666	1740	mainly for industry
głównie dla gospodarstw do- mowych	32522	60349	78242	82909	21629	mainly for household con- sumption
Towary zaopatrzeniowe dla prze- mysłu, gdzie indziej niewymie- nione	130693	198350	256041	271654	70901	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	8206	12538	17704	18630	4861	primary
przetworzone	122487	185813	238338	253024	66040	processed
Paliwa i smary	18947	23269	23798	20753	5427	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	3749	3253	3733	3423	894	primary
przetworzone	15198	20016	20064	17330	4533	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz czę- ści i akcesoria	73542	120213	155452	170998	44612	Capital goods (except transport equipment) and parts and ac- cessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyjąt- kiem środków transportu) ...	39692	73558	100382	111606	29115	capital goods (except trans- port equipment)
części i akcesoria	33850	46655	55070	59392	15498	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	101377	149931	181411	198890	51899	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	26486	24860	26569	26645	6955	passenger motor cars
pozostałe	21028	38561	41159	45104	11767	others
środki transportu przemy- słowe	19880	36560	38123	41357	10788	industrial
środki transportu nieprze- mysłowe	1148	2001	3036	3747	979	non-industrial
części i akcesoria	53863	86510	113684	127141	33176	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie in- dziej niewymienione	109699	173138	231839	250373	65287	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	48921	64310	81329	86307	22507	durable
półtrwałego użytku	24297	47703	70339	76110	19841	semi-durable
nietrwałego użytku	36481	61125	80171	87955	22940	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymie- nione	995	1512	1390	2324	606	Goods not elsewhere specified

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody ogółem (przychody z całokształtu działalności) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), tj. przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odskodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
- 4) przychody finansowe, tj. m.in.: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty ogółem (koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności) obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);

General notes

1. Financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Total revenues (revenues from total activity) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), i.e. domestic and export sales of products (finished, semi-finished products and services) manufactured by the unit together with packaging, equipment and third party services if invoiced along with products to customer;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, i.e. tangible current assets purchased for resale in the same condition as received and products manufactured by the unit if they are sold in a chain of own stores along with the third party goods, as well as amounts due for goods and materials sold regardless whether or not they have been paid;
- 3) other operating revenues, i.e. revenues indirectly related to the unit's operating activities, in particular: profit from the disposal of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible assets, real estate investments and rights), assets (cash) obtained free of charge (including donations), damages, reversed provision adjustments of write-offs revaluing non-financial assets, revenues from social welfare activities, income from rent or lease of fixed assets or investments in real estate and rights, revenues from extraordinary events since 2016;
- 4) financial revenues, i.e. for example: amounts due for dividends and shares in profit, interest from the loans granted, interest on term deposits, default interest, profit on disposal of investments (scale), reduction of revaluation write-offs of investment values in relation to the total or partial termination of causes resulting in permanent loss of their value, positive surplus exchange differences.

3. Total costs (costs of obtaining revenues from total activity) include:

- 1) cost of products sold (goods and services), i.e. basic operational costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the unit and corrected by change in stock products;
- 2) value of goods and materials sold according to procurement on purchase prices;

- 3) pozostałe koszty operacyjne, tj. koszty związane pośrednio z działalnością jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, opisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
- 4) koszty finansowe, tj. m.in.: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych do 2015 r. (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

6. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem — w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

7. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy obejmuje:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

8. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

9. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 2 obliczono następująco:

- 1) **wskaznik poziomu kosztów** jako relację kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- 2) **wskaznik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

- 3) other operating costs, i.e. costs indirectly related to the unit's operating activity, in particular: loss on disposal of non-financial fixed assets and fixed assets under construction, depreciation of leased or rented fixed assets, unplanned depreciation (impairment charges), penalties, fines, damages, receivables written off partially or fully as a result of bankruptcy, composition or restructuring proceedings, provisions created for certain or highly probable future liabilities (loss on economic transactions in progress), write-offs revaluing non-financial assets, costs of maintaining social facilities, donations or free of charge transferred fixed assets, losses from extraordinary events since 2016;
- 4) financial costs, i.e. for example: interest on bank credits and loans, interest and discount on bonds issued by the unit, default interest, loss on disposal of investments, revaluation write-offs of investment, negative surplus exchange differences.

4. Revenues and costs of revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. Result on extraordinary events until 2015 (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, in particular, the result of coincidental events.

6. The gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs — in case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-), until 2015 corrected by result on extraordinary events.

7. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax and other payments under separate regulations. The income tax affecting the financial result includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between gross financial result and taxable base resulting from differences in the time of recognition of revenue and cost in accordance with accounting regulations and tax provisions) as of the end and beginning of the reporting period.

8. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

9. The economic relations presented in table 2 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the total costs to total revenues;
- 2) **turnover profitability indicator**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
 - **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

10. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

11. Kapitał (fundusz) własny wykazywany według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmuje: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do jednostki w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje itp.) przez jednostkę zagraniczną. Jednostką zagraniczną może być: osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego, osoba prawna z siedzibą za granicą, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

12. Zobowiązania przedsiębiorstw obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

13. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

10. Current assets include stocks and short-term receivables: investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

11. Equity (fund) accounted in accordance with the law, the articles of association or the founding deed of the entity, includes: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve (fund), other capital reserves (funds), undistributed earnings for previous years, net financial result for the financial year and write-off of net profit for the financial year.

Until 2015 it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock). Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in cooperatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies, limited liability companies and in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is reduced by the declared but not transferred capital contribution.

Foreign capital is the capital contributed to the unit in the form of financial resources (cash, shares, bonds), tangible fixed assets (machines, equipment, means of transport, real estate) and intangible assets (patents, licences, etc.) by a foreign entity. A foreign entity may be: a natural person without Polish citizenship, a legal person located abroad, an organizational unit without legal personality located abroad.

12. Liabilities of enterprises include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services, include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

13. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended their activity or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
Przychody ogółem	2559608	3181931	3739035	3933421	Total revenues
sektor publiczny	312764	285209	327318	334517	public sector
sektor prywatny	2246844	2896722	3411717	3598904	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	1423674	1779595	2100831	2227672	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1042148	1297717	1525643	1594767	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	42888	45851	51311	49390	Financial revenues
Koszty ogółem	2425644	3060449	3565118	3764033	Total costs
sektor publiczny	289142	273507	308427	324878	public sector
sektor prywatny	2136502	2786942	3256691	3439155	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	1457093	1844877	2182191	2325561	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	881975	1088095	1267601	1321225	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	43348	64029	60029	61716	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	133817	121705	173917	169388	Gross financial result^a
sektor publiczny	23606	11779	18891	9639	public sector
sektor prywatny	110211	109926	155026	159749	private sector
Zysk brutto	154410	176810	209550	215340	Gross profit
Strata brutto	20593	55105	35633	45952	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	21308^b	19845	29659	30035	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	3749	3407	3655	2690	public sector
sektor prywatny	17559	16438	26004	27345	private sector
W tym podatek dochodowy	21308	19775	29636	30007	Of which income tax
Wynik finansowy netto	112509	101860	144258	139353	Net financial result
sektor publiczny	19857	8372	15236	6949	public sector
sektor prywatny	92652	93488	129022	132404	private sector
Zysk netto	132599	154364	179846	184166	Net profit
Strata netto	20090	52504	35588	44813	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: -147 mln zł i +223 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: minus PLN 147 million and plus PLN 223 million); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		Przemysł Industry			
	razem total	w tym rybactwo of which fishing and aquacul- ture	razem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		przetwórstwo przemysłowe razem manufacturing total
				razem total	w tym wy- dobywanie węgla ka- miennego i węgla brunatnego (lignitu) of which mining of coal and lignite	
w mln zł in PLN millions						
Przychody ogółem 2010	22165	297	1144854	50505	25571	892194
Total revenues 2015	29863	237	1425763	55312	28420	1135918
..... 2018	28728	216	1662465	60393	29704	1355841
..... 2019	30008	212	1744044	56166	26324	1412707
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) 2010	21588	174	1387095	48436	21748	1192290
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów 2010	6702	10,8	307671	4964	3962	191820
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe 2010	173	2,7	25204	1058	104	11935
Financial revenues						
Koszty ogółem 2010	20167	330	1073282	42329	23717	848490
Total costs 2015	26269	216	1374023	62974	33294	1076761
..... 2018	27187	198	1570341	55357	28565	1282037
..... 2019	28121	203	1667947	56268	28642	1339404
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług) 2010	21424	184	1352593	45892	22271	1160272
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	5976	6,9	259785	4564	3733	150751
Koszty finansowe 2010	277	7,0	29495	2130	595	13088
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a 2010	2005	-32,7	71603	8183	1862	43750
Gross financial result ^a 2015	3595	21,0	51764	-7681	-4903	59201
..... 2018	1541	18,7	92124	5036	1139	73804
..... 2019	1887	9,0	76097	-102	-2318	73303
Zysk brutto 2010	2107	32,8	103160	3857	857	83418
Gross profit						
Strata brutto 2010	220	23,8	27063	3959	3175	10115
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	72,9	6,8	11299	1572	396	6677
Obligatory encumbrances on gross financial result 2015	1591	3,4	8319	522	-384	7487
..... 2018	79,8	0,2	14780	1184	355	10805
..... 2019	132	0,3	13812	960	130	11886
Wynik finansowy netto 2010	1932	-39,5	60304	6611	1466	37073
Net financial result 2015	2004	17,6	43445	-8203	-4519	51714
..... 2018	1461	18,5	77344	3852	784	62999
..... 2019	1755	8,7	62285	-1062	-2448	61417
Zysk netto 2010	1978	32,5	88002	2847	680	71563
Net profit						
Strata netto 2010	223	23,8	25717	3909	3128	10146
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABLE 1 (494). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
 B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
 BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	produkcja napojów manufacture of beverages	produkcja wyrobów tytoniowych manufacture of tobacco products	produkcja wyrobów tekstylnych manufacture of textiles	produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A manufacture of leather and related products
	w mln zł		in PLN millions			
Przychody ogółem 2010	141714	28577	13493	7232	5060	2371
Total revenues 2015	187556	32647	12232	10427	4894	3908
..... 2018	219252	32779	15198	12855	4965	3899
..... 2019	232347	34816	16250	13237	4703	3847
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) 2010	197675	31017	10004	12009	3934	3401
Net revenues from sale of products (goods and services) 2015						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów 2018	30947	3042	6090	976	624	368
Net revenues from sale of goods and materials 2019	1462	378	56,6	64,3	13,9	15,7
Przychody finansowe 2010						
Financial revenues 2015	135129	26596	13244	6885	4845	2232
Koszty ogółem 2018	179470	30658	11992	9833	4559	3488
Total costs 2019	209908	30528	14597	12405	4535	3556
..... 2019	223044	32237	15607	12741	4359	3588
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) 2010	194007	29744	13753	11680	3756	3265
Cost of products sold (goods and services) 2015						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów 2018	25038	1690	1631	829	507	257
Value of goods and materials sold 2019	1945	376	82,9	89,0	38,9	27,6
Koszty finansowe 2010						
Financial costs 2015	6589	1981	249	349	215	139
Wynik finansowy brutto ^a 2018	8089	1988	241	598	335	419
Gross financial result ^a 2019	9344	2251	601	450	430	343
..... 2019	9303	2579	642	496	344	259
Zysk brutto 2010	10343	2684	655	651	398	308
Gross profit 2015						
Strata brutto 2018	1040	105	12,9	155	54,2	49,4
Gross loss 2019						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010	1040	363	75,9	59,1	31,8	19,5
Obligatory encumbrances on gross financial result 2015	1206	19,9	69,4	81,5	40,3	60,7
2018	1298	499	109	73,8	49,0	58,4
2019	1450	543	119	68,7	41,4	48,7
Wynik finansowy netto 2010	5549	1618	173	289	184	119
Net financial result 2015	6883	1968	171	516	295	359
..... 2018	8046	1752	492	376	381	285
..... 2019	7853	2036	523	428	303	210
Zysk netto 2010	8898	2161	536	591	358	263
Net profit 2015						
Strata netto 2018	1045	125	12,9	163	55,8	53,1
Net loss 2019						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ manufact- ure of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	produkcja papieru i wyrobów z papieru manufact- ure of paper and paper products	poligrafia i reproduk- cja zapisa- nych nośników informacji printing and reproduc- tion of recorded media	produkcja koks i produktów rafinacji ropy nafto- wej ^Δ manufact- ure of coke and refined petroleum products	produkcja chemika- liów i wy- robów chemicz- nych manufact- ure of chemicals and chem- ical products	produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ manufact- ure of pharma- ceutical products ^Δ
		w mln zł in PLN millions				
Przychody ogółem 2010	20447	24164	7674	111425	49017	16529
Total revenues 2015	28084	35374	10979	114339	64210	17390
..... 2018	30658	43894	12322	160628	68202	14663
..... 2019	31235	44461	12264	162774	69032	15685
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) 2010	27422	41553	11213	94245	61769	10741
Net revenues from sale of products (goods and services) 2015						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów 2018	3233	2146	744	64459	5927	4011
Net revenues from sale of goods and materials Przychody finansowe 2010	117	258	42,9	3008	637	603
Financial revenues 2015						
..... 2018						
..... 2019						
Koszty ogółem 2010	19871	22464	7340	107035	45992	14728
Total costs 2015	26211	32374	10129	113286	58910	16357
..... 2018	28735	39359	11566	151880	63791	13095
..... 2019	29614	39997	11532	155553	64175	14160
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług) 2010	26177	37474	10688	102448	57884	10519
Cost of products sold (goods and services) Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold 2015	2736	1771	572	50773	4832	2460
Koszty finansowe 2018	345	364	92,0	1273	728	765
Financial costs 2010						
Wynik finansowy brutto ^a 2015	576	1700	334	4388	3029	1802
Gross financial result ^a 2018	1878	3003	850	1056	5300	1033
..... 2019	1923	4535	756	8748	4411	1568
..... 2019	1621	4464	732	7221	4857	1525
Zysk brutto 2010	1970	4603	820	7310	5130	1776
Gross profit 2015						
Strata brutto 2018	349	139	87,6	89,2	273	251
Gross loss 2010						
Obowiązkowe obciążenia wyniku 2010 ^b	143	200	87,9	715	470	273
finansowego brutto 2015	192	338	107	228	810	239
Obligatory encumbrances on gross financial result 2018	118	672	112	1227	653	326
..... 2019	230	717	111	1062	831	329
Wynik finansowy netto 2010	433	1500	246	3673	2559	1530
Net financial result 2015	1686	2665	743	828	4490	794
..... 2018	1805	3863	644	7521	3758	1242
..... 2019	1391	3747	621	6159	4026	1196
Zysk netto 2010	1752	3885	709	6243	4302	1445
Net profit 2015						
Strata netto 2018	361	138	88,5	83,3	276	249
Net loss 2010						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	produkcja wyrobów z pozosta- łych mine- ralnych surowców niemeta- licznych manufacture of other non- metallic mineral products	produkcja metali manufacture of basic metals	produkcja wyrobów z metali ^Δ manufacture of metal products ^Δ	produkcja kompute- rów, wyro- bów elek- tronicznych i optycz- nych manufacture of computer, electronic and optical products	produkcja urządzeń elektrycz- nych manufacture of electrical equipment
w mln zł		in PLN millions				
Przychody ogółem 2010	50812	40498	37039	55569	43875	43760
Total revenues 2015	75555	46829	46817	77702	37607	60199
..... 2018	92848	59407	61492	95654	39844	70451
..... 2019	96824	62624	57922	100186	41516	80543
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) 2010	87169	54670	52418	87230	38386	68141
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów 2010	8039	6289	3786	10653	2588	11183
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe 2010	423	740	798	746	185	326
Financial revenues						
Koszty ogółem 2010	47843	37409	36919	52521	42699	41115
Total costs 2015	70493	43076	45815	71802	36125	57024
..... 2018	87236	54339	58573	89822	38524	67902
..... 2019	90518	56188	56702	93619	39944	78827
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług) 2010	82138	49645	51538	82305	37069	67951
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	6548	4947	3531	9061	2245	9453
Koszty finansowe 2010	771	736	872	936	302	523
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a 2010	2962	3124	120	3042	1176	2645
Gross financial result ^a 2015	5055	3763	1002	5906	1482	3174
..... 2018	5612	5068	2919	5832	1320	2549
..... 2019	6307	6436	1220	6567	1572	1716
Zysk brutto 2010	6684	6765	2079	7598	1820	3313
Gross profit						
Strata brutto 2010	377	329	859	1031	248	1597
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku 2010 ^b	389	278	-35,1	494	180	432
finansowego brutto 2015	598	494	193	840	52,6	129
Obligatory encumbrances on gross financial result 2018	825	728	505	854	281	351
..... 2019	844	1107	311	957	324	455
Wynik finansowy netto 2010	2574	2845	156	2547	996	2213
Net financial result 2015	4457	3269	809	5066	1430	3045
..... 2018	4787	4340	2414	4978	1039	2198
..... 2019	5463	5329	909	5610	1248	1260
Zysk netto 2010	5848	5655	1790	6648	1493	2858
Net profit						
Strata netto 2010	385	326	881	1038	245	1598
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
	przetwórstwo przemysłowe (dok.) manufacturing (cont.)					
	produkcja maszyn i urządzeń ^Δ manufacture of machinery and equipment n.e.c.	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	produkcja mebli manufacture of furniture	pozostała produkcja wyrobów other manufacturing	naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ^Δ repair and installation of machinery and equipment
	w mln zł		in PLN millions			
Przychody ogółem 2010	37277	98760	10931	23296	6448	16226
Total revenues 2015	42163	134884	21130	35107	9204	26681
..... 2018	51387	163605	23218	41930	12024	24666
..... 2019	51534	170375	29522	42380	12503	26127
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) 2010	45008	155166	27215	38452	9940	23512
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów 2010	5368	11932	1672	3355	2283	2105
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe 2010	354	1165	189	152	60,0	141
Financial revenues						
Koszty ogółem 2010	35016	94732	10550	21911	6159	15255
Total costs 2015	39429	128709	20476	32877	8565	25103
..... 2018	48218	157970	21875	38958	11290	23375
..... 2019	48274	163512	28276	40149	11823	24965
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) 2010	42486	150555	26355	36494	9793	22548
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów 2010	4271	10461	741	2908	1733	1756
Value of goods and materials sold						
Koszty finansowe 2010	672	1030	388	386	155	190
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a 2010	2281	4026	381	1385	290	966
Gross financial result ^a 2015	2751	6176	654	2232	638	1578
..... 2018	3169	5635	1343	2972	734	1291
..... 2019	3260	6863	1246	2231	680	1162
Zysk brutto 2010	3796	7526	2276	2540	766	1607
Gross profit						
Strata brutto 2010	536	663	1030	309	86,5	445
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	402	516	51,1	226	56,9	209
Obligatory encumbrances on gross financial result 2015	474	619	94,2	249	84,6	268
..... 2018	581	708	234	187	91,0	265
..... 2019	535	947	332	182	91,2	250
Wynik finansowy netto 2010	1879	3510	330	1160	233	757
Net financial result 2015	2277	5557	560	1983	553	1310
..... 2018	2588	4927	1109	2785	643	1026
..... 2019	2725	5916	914	2049	589	912
Zysk netto 2010	3246	6590	1937	2328	672	1354
Net profit						
Strata netto 2010	521	674	1023	279	83,3	442
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysł (dok.) Industry (cont.)					Budownictwo Construction
	wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
		razem total	w tym of which			
			pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody water collection, treatment and supply	gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery		
		w mln zł		in PLN millions		
Przychody ogółem	2010	175175	26980	5747	15586	143490
Total revenues	2015	202503	32030	6984	16501	156570
	2018	209132	37099	8105	19229	166635
	2019	235133	40038	8203	21720	176213
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)		111371	34998	7629	18326	166623
Net revenues from sale of products (goods and services)						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		107780	3107	44,0	2626	4612
Net revenues from sale of goods and materials						
Przychody finansowe		11901	310	49,8	192	1633
Financial revenues						
Koszty ogółem	2010	157225	25238	5431	14500	134957
Total costs	2015	204488	29800	6553	15555	145692
	2018	197899	35048	7627	18331	157233
	2019	234744	37531	7809	20102	165250
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)		112554	33875	7514	17455	157180
Cost of products sold (goods and services)						
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		102020	2450	33,4	2036	4004
Value of goods and materials sold						
Koszty finansowe		13828	449	98,3	241	1601
Financial costs						
Wynik finansowy brutto ^a	2010	17946	1724	299	1086	8532
Gross financial result ^a	2015	-1985	2229	431	945	10908
	2018	11233	2051	478	898	9402
	2019	389	2507	394	1618	10963
Zysk brutto		13093	2792	467	1777	13392
Gross profit						
Strata brutto		12704	285	73,2	159	2429
Gross loss						
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010 ^b	2010	2694	356	79,3	174	1450
	2015	-126	436	110	156	1352
	2018	2359	432	110	170	1378
	2019	503	463	101	242	1722
Wynik finansowy netto	2010	15252	1368	220	912	7082
Net financial result	2015	-1859	1793	321	789	9556
	2018	8874	1619	368	728	8024
	2019	-114	2044	293	1376	9241
Zysk netto		11258	2334	367	1537	11651
Net profit						
Strata netto		11372	290	74,3	161	2410
Net loss						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ			Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	Informacja i komunikacja Information and communication
	razem total	w tym of which		razem total	w tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ of which land and pipeline transport ^Δ		
		handel hurtowy ^Δ wholesale trade ^Δ	handel detaliczny ^Δ retail trade ^Δ				
w mln zł in PLN millions							
Przychody ogółem 2010	850054	527358	244101	99013	56449	10971	91264
Total revenues 2015	1059451	647158	306007	138045	81803	15773	105776
..... 2018	1269640	747099	356782	176733	98055	20104	121503
..... 2019	1315714	762279	378309	191348	105246	22425	129173
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) 2010	87696	60477	15005	169370	94635	18564	110529
Net revenues from sale of products (goods and services) 2015							
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów 2018	1213584	693212	359157	14757	6596	2988	13659
Net revenues from sale of goods and materials 2019	4871	3486	990	1128	523	364	2320
Przychody finansowe 2010	826160	512547	237558	95767	55013	10558	80507
Financial revenues 2015	1032862	629300	299626	132266	78263	14653	98496
..... 2018	1231013	724159	344871	168850	93599	18846	114534
..... 2019	1275842	739273	365131	182720	100918	20548	117367
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług) 2010	263734	150429	90591	164101	92750	17752	99559
Cost of products sold (goods and services) 2015							
Wartość sprzedanych towarów i materiałów 2018	993877	579071	268246	13189	5709	2013	12058
Value of goods and materials sold 2019	7282	4303	1943	2352	962	481	3029
Koszty finansowe 2010	23979	14894	6543	3243	1437	418	10758
Financial costs 2015	26663	17926	6384	5780	3541	1120	7281
Wynik finansowy brutto ^a 2018	38627	22940	11911	7883	4456	1258	6969
Gross financial result ^a 2019	39872	23006	13178	8628	4328	1877	11806
Zysk brutto 2010	45037	25693	15390	10127	4891	2208	12912
Gross profit 2015							
Strata brutto 2018	5165	2687	2212	1499	563	331	1106
Gross loss 2019	3653	2271	993	819	488	133	1500
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2015	4189	2773	1101	1029	603	147	949
Obligatory encumbrances on gross financial result 2018	6718	4008	2143	1416	747	185	1944
..... 2019	7097	3977	2542	1480	732	252	2251
Wynik finansowy netto 2010	20326	12623	5550	2424	949	285	9258
Net financial result 2015	22474	15153	5283	4751	2938	973	6332
..... 2018	31909	18932	9768	6467	3709	1073	5025
..... 2019	32775	19029	10636	7148	3596	1625	9555
Zysk netto 2010	38023	21813	12829	8672	4178	1954	10724
Net profit 2015							
Strata netto 2018	5248	2784	2193	1524	582	329	1169
Net loss 2019							

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585

TABL. 1 (494). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa Financial and insur- ance activ- ities	Obsługa ryнку nierucho- mości ^A Real estate activities	Działalność profesjonal- na, nauko- wa i tech- niczna Professional, scien- tific and technical activities	Adminis- trowanie i działalność wspiera- jąca ^A Administra- tive and support service activities	Edukacja Education	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities
	w mln zł in PLN millions					
Przychody ogółem 2010	42363	29751	62650	33071	1852	11504
Total revenues 2015	51005	36717	70933	49276	2308	23287
..... 2018	52031	38969	79459	68400	2820	28598
..... 2019	54892	39292	89638	73861	3105	32156
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) 2010	27067	34364	76667	65790	2190	30650
Net revenues from sale of products (goods and services) 2015						
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów 2018	19498	1208	4957	3713	52,7	353
Net revenues from sale of goods and materials 2019	6284	1583	4152	1333	9,9	162
Przychody finansowe 2010	37665	27117	58642	31581	1815	11022
Financial revenues 2015	45913	33907	67419	47589	2250	22487
..... 2018	48009	36022	74561	65637	2695	28034
..... 2019	52311	36064	82564	70294	2943	31348
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyro- bów i usług) 2010	20405	32890	73366	62748	2783	30195
Cost of products sold (goods and services) 2015	17893	982	4393	3637	36,8	266
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold 2018	11185	1040	2424	1855	22,4	431
Koszty finansowe 2010	4699	2632	4010	1208	37,7	491
Financial costs 2015	5092	2817	3596	1687	58,0	803
..... 2018	4022	2947	4898	2763	125	564
..... 2019	2581	3228	7074	3567	162	808
Wynik finansowy brutto ^a 2010	5689	4067	9121	4282	225	1574
Gross financial result ^a 2015	3108	839	2047	715	63,7	766
..... 2018						
..... 2019	706	548	631	285	21,0	86,3
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto 2010	468	476	602	397	16,5	178
Obligatory encumbrances on gross financial result 2015	794	594	761	583	21,5	180
..... 2018	780	610	850	611	19,6	196
..... 2019	3993	2084	3379	923	16,7	405
Wynik finansowy netto 2010	4624	2341	2994	1290	41,5	625
Net financial result 2015	3228	2353	4137	2180	103	384
..... 2018	1801	2618	6224	2956	142	612
..... 2019	4902	3476	8323	3676	206	1364
Zysk netto 2010	3101	858	2099	720	63,9	752
Net profit 2015						
..... 2018						
..... 2019						
Strata netto 2010						
Net loss 2015						
..... 2018						
..... 2019						

a, b Notki patrz na str. 585.

a, b See footnotes on page 585.

TABLE 2 (495). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	wskaźnik poziomu kosztów cost level indicator				wskaźnik rentowności obrotu turnover profitability indicator								
					brutto gross				netto net				
					w %		in %						
OGÓŁEM TOTAL	94,8	96,2	95,3	95,7	5,2	3,8	4,7	4,3	4,4	3,2	3,9	3,5	
sektor publiczny public sector	92,4	95,9	94,2	97,1	7,5	4,1	5,8	2,9	6,3	2,9	4,7	2,1	
sektor prywatny private sector	95,1	96,2	95,5	95,6	4,9	3,8	4,5	4,4	4,1	3,2	3,8	3,7	
w tym: of which:													
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	91,0	88,0	94,6	93,7	9,0	12,0	5,4	6,3	8,7	6,7	5,1	5,8	
Przemysł Industry	93,7	96,4	94,5	95,6	6,3	3,6	5,5	4,4	5,3	3,0	4,7	3,6	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	83,8	113,9	91,7	100,2	16,2	-13,9	8,3	-0,2	13,1	-14,8	6,4	-1,9	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	95,1	94,8	94,6	94,8	4,9	5,2	5,4	5,2	4,2	4,6	4,6	4,3	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	89,8	101,0	94,6	99,8	10,2	-1,0	5,4	0,2	8,7	-0,9	4,2	0,0	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	93,5	93,0	94,5	93,7	6,4	7,0	5,5	6,3	5,1	5,6	4,4	5,1	
Budownictwo Construction	94,1	93,1	94,4	93,8	5,9	7,0	5,6	6,2	4,9	6,1	4,8	5,2	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,2	97,5	97,0	97,0	2,8	2,5	3,0	3,0	2,4	2,1	2,5	2,5	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	96,7	95,8	95,5	95,5	3,3	4,2	4,5	4,5	2,4	3,4	3,7	3,7	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	96,2	92,9	93,7	91,6	3,8	7,1	6,3	8,4	2,6	6,2	5,3	7,2	
Informacja i komunikacja Information and communication	88,2	93,1	94,3	90,9	11,8	6,9	5,7	9,1	10,1	6,0	4,1	7,4	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	88,9	90,0	92,3	95,3	11,1	10,0	7,7	4,7	9,4	9,1	6,2	3,3	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	91,1	92,3	92,4	91,8	8,8	7,7	7,6	8,2	7,0	6,4	6,0	6,7	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	93,6	95,0	93,8	92,1	6,4	5,1	6,2	7,9	5,4	4,2	5,2	6,9	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	95,5	96,6	96,0	95,2	3,7	3,4	4,0	4,8	2,8	2,6	3,2	4,0	
Edukacja Education	98,0	97,5	95,6	94,8	2,0	2,5	4,4	5,2	0,9	1,8	3,7	4,6	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	95,8	96,6	98,0	97,5	4,3	3,4	2,0	2,5	3,5	2,7	1,3	1,9	

TABL. 3 (496). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwe- stycje krótko- termino- we Short- -term invest- ments	Krótko- termino- we rozli- czenia między- okresowe Short- -term prepay- ments and accruals	
		razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
			produkty gotowe finished products	towary goods					
w mln zł in PLN millions									
OGÓŁEM	2010	874459	215680	33959	89442	383813	320035	249794	25172
TOTAL	2015	1091538	285077	43852	119363	472330	378042	304011	30120
	2018	1338379	362435	51674	150116	573706	460124	365945	36293
	2019	1430407	383075	55863	158111	599063	479800	408661	39608
sektor publiczny	2010	121302	17944	4256	2262	40716	31450	56208	6434
public sector	2015	121839	17290	3440	2372	39771	28837	61756	3022
	2018	159054	25360	4116	3745	42891	28889	86907	3896
	2019	164270	27771	4657	3303	43534	27204	89020	3945
sektor prywatny	2010	753157	197736	29703	87180	343097	288585	193586	18738
private sector	2015	969699	267787	40412	116991	432559	349205	242255	27098
	2018	1179325	337075	47558	146371	530815	431235	279038	32397
	2019	1266137	355304	51206	154808	555529	452596	319641	35663
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, lo- wiewstwo i rybactwo	2010	13679	3024	1593	187	5050	3851	5450	155
Agriculture, forestry and fishing	2015	20743	4267	1979	348	10613	9488	5675	188
	2018	12842	4535	2029	241	4085	2919	4046	176
	2019	12832	4678	2035	248	4100	2978	3881	173
Przemysł	2010	384271	105249	26850	9820	174891	149156	96202	7929
Industry	2015	477966	142746	36670	13500	207482	167345	116077	11661
	2018	571731	181314	43898	15684	247469	199819	131995	10953
	2019	602314	191419	48108	16756	252140	203016	146373	12382
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2010	20318	3743	1338	57,0	5488	4742	9339	1748
	2015	14447	4686	1742	222	5883	4461	3367	511
	2018	19645	5852	1399	350	5740	4284	7433	620
	2019	17898	6349	2266	314	5427	3547	5818	304
przetwórstwo przemysło- we manufacturing	2010	297631	95669	25104	8723	140493	120728	57021	4448
	2015	391025	127151	34115	10841	170064	140215	86476	7334
	2018	462966	163793	41925	12298	200019	167237	90466	8688
	2019	488773	170414	45271	12981	204383	169887	103983	9993
wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wod- ną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2010	56023	5109	322	902	24571	20553	24865	1478
	2015	61289	10040	707	2231	26752	19349	21033	3464
	2018	75381	10747	455	2836	36094	24271	27303	1237
	2019	80664	13580	408	3216	35797	25047	29633	1654
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2010	10299	728	85,5	138	4339	3133	4977	255
	2015	11205	869	106	206	4783	3320	5201	352
	2018	13739	922	119	200	5616	4027	6793	408
	2019	14979	1076	163	245	6533	4535	6939	431

TABL. 3 (496). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwe- stycje krótko- termi- nowe Short- -term invest- ments	Krótko- termino- we rozli- czenia między- okresowe Short- -term prepay- ments and accruals	
		razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
			produkty gotowe finished products	towary goods					
w mln zł in PLN millions									
Budownictwo Construction	2010 2015 2018 2019	78899 82378 90141 101467	20054 17773 22257 24233	3095 2239 2307 2174	5555 3454 3600 3741	28932 30869 36871 42014	24773 25821 28968 34061	24942 27788 23189 27154	4971 5948 7824 8066
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	2010 2015 2018 2019	210469 267443 335314 351746	75761 105346 133801 139590	1128 1630 1761 1796	69627 96905 123519 129548	93778 109542 134221 134771	82184 93565 116206 115173	38093 48883 62544 72423	2837 3672 4748 4962
Transport i gospodarka ma- gazynowa Transportation and storage	2010 2015 2018 2019	29917 46659 62781 66599	1892 2225 3579 3844	9,6 21,8 35,3 39,4	746 877 1734 1764	14879 23248 30935 32562	11831 17049 23996 25535	12042 20048 26500 28283	1104 1138 1767 1910
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ Accommodation and cater- ing ^Δ	2010 2015 2018 2019	3028 3698 4953 7038	255 268 362 498	4,7 9,0 27,7 35,6	90,4 101 124 155	1165 1282 1686 1874	680 736 981 1076	1434 2022 2778 4535	174 126 127 131
Informacja i komunikacja ... Information and communi- cation	2010 2015 2018 2019	39330 40790 48874 51667	3104 2737 3742 3652	845 665 794 801	1218 1126 1185 1118	15098 20630 27373 29228	13005 17207 23878 25579	19596 15348 14794 15654	1532 2075 2965 3133
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activities	2010 2015 2018 2019	45818 62355 93336 107533	445 909 2127 2289	5,3 1,6 2,7 1,0	376 328 677 829	19207 30404 44090 51416	14084 19838 28703 35032	23027 30165 46064 52756	3139 877 1055 1072
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010 2015 2018 2019	17302 24548 28824 31662	2402 4242 5478 6828	271 471 626 665	949 1599 1652 2025	4095 5475 5029 4821	3016 4152 3773 3428	9667 13429 15749 17127	1138 1402 2568 2886
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010 2015 2018 2019	30257 34746 44223 48531	2168 2738 2983 3660	89,7 103 93,2 109	309 391 680 860	14597 16065 19397 21281	9618 12237 15596 16840	12135 14160 19428 20623	1357 1783 2415 2967
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010 2015 2018 2019	15823 20141 33674 35826	987 1187 1565 1609	56,1 45,8 84,7 78,2	451 566 894 910	9532 12186 17709 19341	5879 6802 11430 12763	4722 5865 13091 13396	582 903 1309 1480
Edukacja Education	2010 2015 2018 2019	548 688 810 909	21,5 21,0 20,1 36,2	1,7 2,9 4,5 5,4	8,7 8,7 3,4 7,3	235 266 279 292	124 183 200 211	243 362 473 540	48,0 38,5 37,3 40,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010 2015 2018 2019	2566 5878 6376 7378	124 314 388 431	3,0 4,3 3,1 3,7	22,8 49,8 52,8 46,6	1414 3119 3284 3839	1203 2804 2896 3171	932 2237 2473 2867	96,5 208 231 241

TABL. 4 (497). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which				
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzie- lony (nie- rozliczony) wynik finan- sowy z lat ubiegłych undis- tributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			razem total	w tym zagraniczny of which foreign			
		w mln zł		in PLN millions			
OGÓŁEM	2010	1099007	543249	129209	367110	-33512	111963
TOTAL	2015	1395984	637325	153566	557464	-51794	99476
	2018	1602760	646490	151745	677008	-43162	142950
	2019	1665497	658163	156057	710038	-35780	138671
sektor publiczny	2010	315483	211963	468	65752	-6066	19857
public sector	2015	342697	234796	268	80871	-3951	8389
	2018	393670	242046	252	111864	-3482	15243
	2019	397443	247249	239	119047	-4468	6911
sektor prywatny	2010	783524	331286	128741	301358	-27446	92106
private sector	2015	1053287	402529	153298	476593	-47843	91087
	2018	1209090	404444	151493	565144	-39680	127707
	2019	1268054	410914	155818	590991	-31312	131760
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	23759	16489	471	4400	-717	1822
Agriculture, forestry and fishing	2015	34194	22363	497	7286	-116	1977
	2018	22322	9935	412	7710	512	1483
	2019	23056	10174	347	8068	349	1740
Przemysł	2010	559536	243460	68043	200410	-9719	60173
Industry	2015	737530	297280	79627	323885	-7876	42391
	2018	865107	307703	74542	384820	-3682	75367
	2019	891016	311462	80097	403024	2570	61451
górnictwo i wydobywanie	2010	32927	8395	311	11895	786	6610
mining and quarrying	2015	36683	13752	1390	29679	-6164	-8208
	2018	45319	13071	1448	27693	-3788	3840
	2019	43636	12660	1250	31109	-4397	-1079
przetwórstwo przemysłowe	2010	316819	122005	58493	132253	-18383	36974
manufacturing	2015	442523	145572	70319	198926	-14312	50650
	2018	527272	149848	69115	244678	-9377	62142
	2019	559132	152554	75066	257068	552	60603
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	176721	88178	8489	51266	8490	15236
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	214997	106835	7234	86660	13399	-1844
	2018	242394	109834	3390	100737	10652	7766
	2019	236479	111205	3185	102377	7916	-117
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ	2010	33069	24882	750	4996	-612	1353
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	2015	43327	31121	684	8620	-799	1793
	2018	50122	34950	589	11712	-1169	1619
	2019	51769	35043	596	12470	-1501	2044
Budownictwo	2010	46538	14541	2288	21857	-1913	7120
Construction	2015	50896	15511	3340	26109	-7509	9586
	2018	51952	14081	2217	27458	-4361	8084
	2019	55703	14833	2178	28482	-3852	9300

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 584.

a See general notes, item 11 on page 584.

TABL. 4 (497). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which				niepodzielony (nie-rozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undis-tributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	w tym zagraniczny of which foreign			razem total
			razem total	w tym zagraniczny of which foreign					
		w mln zł		in PLN millions					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2010	145033	66734	34448	54868	-10078	20123		
	2015	190547	77418	41536	74443	-10134	21749		
	2018	218241	76813	42110	94916	-14231	32586		
	2019	230227	77053	39440	100311	-8741	33326		
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2010	49432	38760	1961	11031	-9274	2448		
	2015	65343	47400	2913	16748	-10194	4766		
	2018	78898	51360	4528	23086	-10220	6449		
	2019	81473	55244	4983	24912	-13790	7138		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2010	9275	6287	1393	1755	-172	283		
	2015	12645	8143	1383	3131	-1441	962		
	2018	15025	8805	1798	3825	-822	1084		
	2019	16544	8858	1978	3989	-783	1621		
Informacja i komunikacja Information and communication	2010	63828	21856	10737	28110	-457	9181		
	2015	68786	19063	9411	33968	-47,3	6006		
	2018	93338	18953	7554	49261	6812	5159		
	2019	98116	19029	7488	50339	6197	9241		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010	39705	23283	2269	7119	1982	3973		
	2015	52217	35630	3098	10529	-2640	4437		
	2018	58392	38795	3229	14665	-1448	3196		
	2019	59618	40621	3889	15964	-2296	1791		
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010	91531	61648	2470	20783	1277	2084		
	2015	98318	65301	3064	25937	-1774	2349		
	2018	100524	66276	5689	26900	-1925	2366		
	2019	99764	64654	5916	27680	-2892	2620		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010	50292	37617	2732	9281	-1647	3351		
	2015	53542	31485	5028	21382	-5325	2888		
	2018	61979	35530	6004	26576	-8330	3933		
	2019	69550	36908	5903	29342	-6733	6084		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010	12548	7013	1868	4597	-1169	890		
	2015	16012	7184	2570	7096	-1119	1269		
	2018	17099	5909	2256	8687	-988	2135		
	2019	19601	6137	2324	9380	-666	2926		
Edukacja Education	2010	614	335	8,4	246	-12,7	14,4		
	2015	816	300	63,9	501	-122	49,8		
	2018	713	344	70,2	359	-138	115		
	2019	788	351	66,9	422	-120	109		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010	3550	2168	343	1239	-467	400		
	2015	10471	6335	877	4620	-1465	634		
	2018	12658	7285	1066	6494	-2230	402		
	2019	13365	7780	1092	6152	-2665	673		

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 584.

a See general notes, item 11 on page 584.

TABL. 5 (498). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW^a WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES^a BY COUNTRIES OF ORIGIN

As of 31 December

K R A J E	2010	2015	2018	2019	2010	2019	C O U N T R I E S
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	159267	203899	196399	206549	100,0	100,0	T O T A L
w tym:							of which:
Austria	3118	3361	5282	6600	2,0	3,2	Austria
Belgia	4629	5095	5280	5391	2,9	2,6	Belgium
Chiny	129	546	469	455	0,1	0,2	China
Cypr	5253	9465	7063	6492	3,3	3,1	Cyprus
Czechy	362	1201	1840	1555	0,2	0,8	Czechia
Dania	4955	4756	3889	4123	3,1	2,0	Denmark
Finlandia	1253	1505	1959	2098	0,8	1,0	Finland
Francja	29473	29189	25079	25988	18,5	12,6	France
Hiszpania	6426	5615	5949	5987	4,0	2,9	Spain
Holandia	29880	37917	45511	47689	18,8	23,1	Netherlands
Irlandia	552	359	277	270	0,3	0,1	Ireland
Izrael	110	263	162	178	0,1	0,1	Israel
Japonia	2038	1366	1162	1229	1,3	0,6	Japan
Kanada	271	321	285	282	0,2	0,1	Canada
Korea Południowa	2253	2299	2450	8299	1,4	4,0	South Korea
Litwa	139	189	243	355	0,1	0,2	Lithuania
Luksemburg	9060	27909	22478	19724	5,7	9,6	Luxembourg
Malta	114	134	587	349	0,1	0,2	Malta
Niemcy	29135	35614	32543	33842	18,3	16,4	Germany
Norwegia	969	984	1116	1223	0,6	0,6	Norway
Portugalia	481	804	442	506	0,3	0,3	Portugal
Słowacja	179	290	646	690	0,1	0,3	Slovakia
Stany Zjednoczone	5185	7515	4475	4451	3,3	2,2	United States
Szwajcaria	5566	3438	4382	4884	3,5	2,4	Switzerland
Szwecja	3935	8291	5100	5014	2,5	2,4	Sweden
Turcja	179	131	333	473	0,1	0,2	Turkey
Węgry	543	593	963	976	0,3	0,5	Hungary
Wielka Brytania	5378	6527	7900	8342	3,4	4,0	United Kingdom
Włochy	4874	5141	5143	5259	3,1	2,6	Italy

^a Łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób oraz spółkami, które zaangażowały kapitał, a nie rozpoczęły działalności podstawowej.

U w a g a. Kapitał zagraniczny w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, wyniósł: w 2010 r. — 131125 mln zł, w 2015 r. — 156677 mln zł, w 2018 r. — 156900 mln zł, w 2019 r. — 161672 mln zł.

^a Including enterprises employing 9 and less persons and companies which have committed capital but not begun basic activity yet.

N o t e. Foreign capital in enterprises employing more than 9 persons amounted to: in 2010 — PLN 131125 million, in 2015 — PLN 156677 million, in 2018 — PLN 156900 million, in 2019 — PLN 161672 million.

TABL. 6 (499). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe Long-term			Krótkoterminowe Short-term			
		Ogółem Grand total	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiązania z tytułu liabilities from	
							dostaw i usług deliveries and services	podat- ków, cel, ubez- pieczeń i innych świad- czeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
w mln zł in PLN millions								
OGÓŁEM	2010	869490	272683	192897	596807	132226	305181	46366
TOTAL	2015	1184974	443238	309537	741736	183080	347151	54610
	2018	1436808	495032	351439	941776	239672	432944	60732
	2019	1554099	555523	386427	998576	255229	448786	62685
sektor publiczny	2010	118571	43764	23817	74807	12225	24382	11666
public sector	2015	157094	89450	46428	67644	8778	19198	9994
	2018	184774	90914	48982	93860	16811	25791	8994
	2019	193173	99755	54253	93418	13355	24685	9211
sektor prywatny	2010	750919	228919	169080	522000	120001	280799	34700
private sector	2015	1027880	353788	263109	674092	174302	327953	44616
	2018	1252034	404118	302457	847916	222861	407153	51738
	2019	1360926	455768	332174	905158	241874	424101	53474
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	8186	2797	2361	5389	866	1800	1685
Agriculture, forestry and fishing	2015	10434	3802	3178	6632	1407	2227	1728
	2018	9696	3738	3176	5958	1311	2278	612
	2019	9701	3673	3004	6028	1455	2577	569
Przemysł	2010	361110	98565	68131	262545	53450	135260	23342
Industry	2015	500111	177966	119823	322145	73952	149449	26854
	2018	592158	190756	122326	401402	91936	188993	27668
	2019	634396	216016	143621	418380	94122	191869	29139
górnictwo i wydobywanie	2010	16109	3042	988	13067	1168	4412	2857
mining and quarrying	2015	31917	10716	7307	21201	3670	5937	2663
	2018	28599	11612	8029	16987	2690	6966	2355
	2019	31439	14641	6093	16798	2190	6939	2108
przetwórstwo przemysłowe ...	2010	284702	74471	53740	210231	47251	114925	14951
manufacturing	2015	350883	97592	78499	253291	62435	127216	19231
	2018	417849	104886	85430	312963	72215	159470	20710
	2019	446503	116633	91489	329870	76433	163474	21492
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	45871	12674	6770	33197	3456	14011	4756
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	99919	58882	24939	41037	6004	14260	4056
	2018	128137	64857	21413	63280	14904	19923	3535
	2019	138075	75452	38886	62623	13250	18464	4326
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	14428	8378	6633	6050	1575	1912	778
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	2015	17392	10776	9078	6616	1843	2036	904
	2018	17573	9401	7454	8172	2127	2634	1068
	2019	18379	9290	7153	9089	2249	2992	1213

TABL. 6 (499). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe Long-term			Krótkoterminowe Short-term			
		Ogółem Grand total	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiązania z tytułu liabilities from	
							dostaw i usług deliveries and services	podat- ków, cel, ubez- pieczeń i innych świad- czeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
		w mln zł		in PLN millions				
Budownictwo	2010	63295	17991	12959	45304	6426	24612	4540
Construction	2015	70888	20116	14564	50772	8317	25237	3583
	2018	65726	12263	6150	53463	7464	25431	4424
	2019	74724	13335	6311	61389	9077	29299	4374
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	2010	189276	28040	19644	161236	34870	103667	8615
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2015	238688	43471	31028	195217	42169	122038	10354
	2018	288490	44005	31680	244485	47297	154278	13292
	2019	305058	52947	35100	252111	47594	158644	13690
Transport i gospodarka maga- zynowa	2010	45661	22564	11953	23097	2933	10260	2025
Transportation and storage	2015	75192	44462	23637	30730	4506	12061	2278
	2018	85758	44524	26185	41234	5983	18097	2842
	2019	92912	48181	26521	44731	6445	19504	2883
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2010	8155	5638	5046	2517	964	907	195
Accommodation and catering ^Δ	2015	12246	8652	7608	3594	1566	1105	324
	2018	12440	8260	7034	4180	1396	1385	367
	2019	13518	8908	7144	4610	1233	1509	536
Informacja i komunikacja	2010	47798	26408	14265	21390	2306	11046	1739
Information and communication	2015	70046	37480	24140	32566	6175	12490	2150
	2018	69971	39939	34154	30032	7337	13080	2602
	2019	75473	43683	33369	31790	6346	13981	2660
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	2010	53973	25992	23851	27981	18895	1715	293
Financial and insurance activ- ities	2015	85981	45493	36502	40488	28274	2787	535
	2018	146279	68088	52446	78191	51280	4833	1030
	2019	166105	77981	61833	88124	59439	5484	702
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2010	30255	19993	16255	10262	2249	3784	849
Real estate activities	2015	35803	21424	17453	14379	3424	4448	812
	2018	41224	24378	18718	16846	3100	4831	645
	2019	44343	25731	18965	18612	2792	4864	898
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	2010	30276	9579	6062	20697	2608	7154	1450
Professional, scientific and tech- nical activities	2015	35668	14905	10244	20763	3376	8695	3132
	2018	43430	15024	12389	28406	6093	9731	3345
	2019	47287	16218	11749	31069	6558	11208	3651
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2010	23109	10954	9433	12155	5461	3205	1125
Administrative and support ser- vice activities	2015	33689	16110	13541	17579	8416	3677	1965
	2018	64334	35338	30559	28996	14641	6610	2699
	2019	69669	37761	31053	31908	18124	6111	2295
Edukacja	2010	388	112	58,8	276	37,1	127	39,3
Education	2015	691	256	238	435	119	115	60,4
	2018	716	230	160	486	171	140	62,4
	2019	789	225	184	564	153	130	67,5
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	2010	4628	2468	1728	2160	692	933	227
Human health and social work activities	2015	10559	6308	5469	4251	901	1960	508
	2018	10563	5324	4204	5239	1030	2423	651
	2019	12146	6334	4729	5812	1042	2662	736

DZIAŁ XXIII PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE

CHAPTER XXIII MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale dane dotyczące wyników finansowych: banków komercyjnych, spółdzielczych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, zakładów ubezpieczeń, powszechnych towarzystw emerytalnych i otwartych funduszy emerytalnych podaje się w dostosowaniu do rozporządzeń Ministra Finansów stanowiących akty wykonawcze do ustawy z dnia 29 listopada 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Pieniądz i banki

1. Prezentowane dane zestawiane są zgodnie z zaleceniami Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie informacji od podmiotów sektora **monetarnych instytucji finansowych** (MIF), do którego zalicza się bank centralny — Narodowy Bank Polski (NBP) i pozostałe monetarne instytucje finansowe, tj. banki działające w Polsce jako banki komercyjne (w tym rezydujące w naszym kraju oddziały zagranicznych instytucji kredytowych i oddziały banków zagranicznych) oraz banki spółdzielcze, od 2005 r. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK-i) oraz w latach 2006—2011 fundusze rynku pieniężnego, które od 2012 r. nie spełniają definicji funduszy rynku pieniężnego. Od 2005 r. wyłączone zostały instytucje będące w stanie likwidacji, upadłości lub będące w fazie organizacji.

2. Pieniądz jest kreowany w systemie monetarnych instytucji finansowych, a zmiany stanu i struktury pieniądza są rejestrowane w bilansie monetarnych instytucji finansowych.

Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych zawiera zagregowane (po wyeliminowaniu należności wzajemnych) informacje dotyczące operacji NBP i pozostałych monetarnych instytucji finansowych.

3. Do głównych pozycji **aktywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

- 1) aktywa zagraniczne, tj. wszystkie aktywa w złotych i walutach obcych od nierezydentów;
- 2) kredyty i inne należności od podmiotów krajowych, tj.: kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, należności z tytułu innych operacji:
 - od sektora **instytucji rządowych i samorządowych**, do którego zalicza się m.in.: instytucje rządowe szczebla centralnego (np. administracja zespolona, agencje wykonawcze), instytucje samorządowe (np. samorządowe instytucje kultury), fundusze zabezpieczenia społecznego (Zakład Ubezpieczeń Społecznych — ZUS, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego — KRUS oraz zarządzane

General notes

Data concerning financial results of: commercial cooperative banks, cooperative savings and credit unions, insurance companies, general pension societies and open pension funds are adjusted to the regulations of the Minister of Finance constituting legislative acts to Accounting Act, dated 29 November 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Money and banks

1. Presented data are compiled in line with recommendations of the European Central Bank, and derived from information submitted by **monetary financial institutions** (MFIs) sector. The sector comprises the central bank — National Bank of Poland (NBP) and other monetary financial institutions, including banks operating in Poland as commercial banks (of which branches of credit institutions with registered office in Poland, branches of foreign banks) and cooperative banks, and since 2005, cooperative savings and credit unions and from 2006 to 2011 money market funds, which since 2012 no longer have met definition of money market funds. Since 2005 monetary institutions in liquidation, under bankruptcy proceeding and under organisation were excluded from the MFIs population.

2. Money is created in monetary financial institutions system, while changes in the value and structure of money are registered in balance of monetary financial institutions.

The **consolidated balance sheet of monetary financial institutions** includes aggregated (net of inter-MFIs positions) information concerning the operations of the NBP and other monetary financial institutions.

3. The main items of **assets** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

- 1) external assets, i.e. all zloty and foreign currency assets related to non-residents;
- 2) loans to domestic residents, i.e.: loans and credits, purchased debts, claims arising on the performance of guarantees and endorsements, claims on other operations:
 - **general government**, which includes among others: central government institutions (e.g. combined administration, executive agencies), local government (e.g. local cultural institutions), social security funds (the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insur-

przez nie fundusze, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Narodowy Fundusz Zdrowia),

- od **pozostałych sektorów krajowych**, do których zalicza się: **pozostałe instytucje finansowe**, m.in.: instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe (np. Krajowa Spółdzielca Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, brokerzy i agenci ubezpieczeniowi), **przedsiębiorstwa niefinansowe** — przedsiębiorstwa i spółki państwowe, przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie, **gospodarstwa domowe** — osoby prywatne, rolnicy indywidualni i przedsiębiorcy indywidualni zatrudniający do 9 osób włącznie oraz **instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych**, tj. podmioty niezastawione na zysk (m.in.: instytucje dobroczynne, związki zawodowe, towarzystwa naukowe, partie polityczne, kościoły);

- 3) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe i będące w posiadaniu monetarnych instytucji finansowych;
- 4) akcje i pozostałe udziały kapitałowe oraz udziały/jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego;
- 5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego nabyte przez pozostałe monetarne instytucje finansowe (do 2011 r.);
- 6) aktywa trwałe, tj. całość aktywów trwałych, z wyłączeniem aktywów trwałych finansowych;
- 7) pozostałe aktywa, m.in.: pozostałe należności i odsetki zapadłe i niezapadłe od kredytów i innych należności, konta rozliczeniowe, należności od dłużników różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, korekty wartości bilansowej aktywów.

Do głównych pozycji **pasywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

- 1) pasywa zagraniczne, tj. wszystkie zobowiązania w złotych i w walutach obcych od nierezydentów;
- 2) depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych szczebla centralnego;
- 3) depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych sektorów krajowych, tj.: depozyty bieżące, terminowe, kredyty i pożyczki otrzymane, zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Ta pozycja dotyczy: pozostałych instytucji finansowych, instytucji samorządowych, funduszy zabezpieczenia społecznego, przedsiębiorstw niefinansowych, gospodarstw domowych oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych;
- 4) pieniądź gotówkowy w obiegu (poza kasami banków);
- 5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego (do 2011 r.);
- 6) emisje dłużnych papierów wartościowych, tj. zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych monetarnych instytucji

ance Fund and managed by them funds, the Labour Fund, the Guaranteed Employee Benefits Fund as well as the National Health Fund),

- **other domestic residents** which include: **other financial institutions**, among others: insurance companies and pension funds, other financial intermediaries and financial auxiliaries (e.g. National Association of Co-operative Savings and Credit Unions, insurance brokers and agents), **non-financial corporations** — state-owned enterprises, private enterprises as well as cooperatives, **households** — private persons, farmers and individual entrepreneurs employing up to 9 persons as well as **non-profit institutions serving households**, i.e. non-profit entities (among others: charities, trade unions, scientific societies, political parties, churches);

- 3) debt securities issued by residents and held by domestic monetary financial institutions;
- 4) holdings of shares and other equity and shares/participation units in investment funds (without money market funds);
- 5) shares in money market funds acquired by other monetary financial institutions (until 2011);
- 6) fixed assets, i.e. the whole of fixed assets, excluding financial fixed assets;
- 7) remaining assets, among others: other claims and due and accrued interest from credits and other claims, settlement accounts, settlements with miscellaneous debtors, accrued income and prepaid expense, adjustments of balance value of assets.

The main items of **liabilities** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

- 1) external liabilities, i.e. all zloty and foreign currency liabilities related to non-residents;
- 2) deposits of central government;
- 3) deposits of other domestic residents, i.e.: overnight, term, loans and advances received, liabilities on monetary security and liabilities on securities sold within repurchase agreements. This item concerns: other financial institutions, local government, social security funds, non-financial corporations, households and non-profit institutions serving households;
- 4) currency in circulation (excluding bank vault cash);
- 5) money market fund units (until 2011);
- 6) debt securities issued, i.e. liabilities on own debt securities issued by other monetary finan-

finansowych oraz zobowiązania podporządkowane w formie wyemitowanych papierów wartościowych;

- 7) kapitał i rezerwy, m.in.: fundusz podstawowy, fundusz rezerwowy, wynik z lat ubiegłych, fundusz z aktualizacji wyceny, odpisy z tytułu utraty wartości, rezerwy celowe;
- 8) pozostałe pasywa obejmują m.in.: odsetki niezapadłe od depozytów i innych zobowiązań, konta rozliczeniowe, pozycje przejściowe, zobowiązania wobec wierzycieli różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, przychody zastrzeżone, korekty wartości bilansowej pasywów;
- 9) saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych obliczono jako różnicę pomiędzy depozytami a kredytami, pożyczkami i innymi należnościami monetarnych instytucji finansowych.

4. W systemie monetarnych instytucji finansowych pojęcia sektorów są zgodne z metodologią stosowaną przez NBP.

5. Czynniki kreacji podaży pieniądza M3:

Aktywa zagraniczne netto stanowią różnicę pomiędzy całością należności sektora monetarnych instytucji finansowych od nierezydentów a całością zobowiązań tego sektora wobec nierezydentów, z wyłączeniem kapitału (fundusze własne podstawowe i uzupełniające) wniesionego przez podmioty zagraniczne do polskich monetarnych instytucji finansowych.

Należności obejmują należności od gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, instytucji samorządowych, funduszy zabezpieczenia społecznego z tytułu kredytów, pożyczek, skupionych wierzytelności, zrealizowanych gwarancji i poręczeń, należności banków z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, dłużnych papierów wartościowych, akcji i pozostałych udziałów kapitałowych i innych należności.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego, tj. saldo należności i zobowiązań systemu monetarnych instytucji finansowych wobec podmiotów zaliczanych do instytucji rządowych szczebla centralnego (z wyłączeniem jednostek działających w sferze ubezpieczeń społecznych).

Saldo pozostałych pozycji (netto), na które składają się niezaliczone do innych kategorii należności i zobowiązania NBP i pozostałych monetarnych instytucji finansowych (m.in.: aktywa trwałe, odsetki od należności i zobowiązań, dochody i koszty, kapitał i rezerwy, rozliczenia międzybankowe i międzyodziałowe, zobowiązania długoterminowe o terminie pierwotnym dłuższym niż 2 lata).

6. Podaż pieniądza M3 obejmuje:

- 1) zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków);
- 2) depozyty i inne zobowiązania złotowe i walutowe monetarnych instytucji finansowych wobec: gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, instytucji samorządowych oraz funduszy zabezpieczenia społecznego:

cial institutions and subordinated liabilities as issued securities;

- 7) capital and reserves, among others: basic fund, reserve fund, previous years' earning/loss, revaluation fund, accumulated depreciation and valuation allowances, specific reserves;
- 8) remaining liabilities include, among others: due interest from deposits and other liabilities, settlement account, transitional positions, liabilities to miscellaneous debtors, accrued expense and deferred income, reserved income, adjustments of balance value of liabilities;
- 9) excess of inter-monetary financial institutions liabilities was calculated as the difference between deposits and loans of monetary financial institutions.

4. In the monetary financial institutions system, sectors are defined in accordance with the methodology used by the NBP.

5. Counterparts of M3 money supply:

External net assets constitute the difference between total monetary financial institutions sector receivables from non-residents and total liabilities towards non-residents, excluding capital (basic and supplementary own funds) deposited by foreign entities in the Polish monetary financial institutions.

Claims comprise claims on households, other financial institutions, non-financial corporations, non-profit institutions serving households, local government, social security funds which comprise loans, purchased debts, claims arising from the performance of guarantees and endorsements, banks' claims on securities purchased within repurchase agreements, shares and other equity interests and others.

Credit to central government, net, i.e. the balance of monetary financial institutions' dues and liabilities towards the entities which are included in central government institutions (except institutions acting in social security area).

Other items (net) comprise assets and liabilities of the NBP and other monetary financial institutions (MFIs) not included elsewhere (among others: fixed assets, accrued interest on loans and deposits, amounts receivable and payable, capital and reserves, inter- and intra-MFIs positions, long-term financial liabilities with agreed maturity over 2 years).

6. The M3 money supply includes:

- 1) supply of currency in circulation (excluding bank vault cash);
- 2) zloty and foreign currency deposits and other liabilities of monetary financial institutions to: households, other financial institutions, non-financial corporations, non-profit institutions serving households, local government and social security funds:

- bieżące (depozyty jednodniowe typu overnight oraz depozyty bezterminowe),
 - terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie;
- 3) pozostałe składniki, czyli dłużne papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie wyemitowane przez monetarne instytucje finansowe, a zakupione przez instytucje inne niż monetarne instytucje finansowe, zobowiązania monetarnych instytucji finansowych z tytułu operacji z przyrzeczeniem odkupu oraz do 2011 r. jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego.

7. Dane **bilansu płatniczego Polski** prezentuje się zgodnie ze standardami Międzynarodowego Funduszu Walutowego obowiązującymi od 2014 r., zawartymi w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6 opublikowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Bilans jest zestawieniem statystycznym, które prezentuje dane o finansowych i niefinansowych transakcjach między podmiotami polskimi i zagranicznymi.

Obroty bilansu płatniczego podawane są w dolarach amerykańskich. W przypadku innych walut przeliczane są na dolary amerykańskie.

Pozycje bilansu obejmują:

Rachunek bieżący — rozliczenia wpływów z eksportu i wypłat za import towarów i usług oraz wpływów z tytułu dochodów pierwotnych i wtórnych.

Rachunek kapitałowy — rozliczenia wpływów i wypłat dotyczące transferów kapitałowych (darów i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie aktywów trwałych, umorzeń długu) oraz rozliczenia operacji nabywania i zbywania aktywów niefinansowych i nieprodukowanych (zakup i sprzedaż praw własności, patentów, praw autorskich, znaków handlowych itp.).

Rachunek finansowy — aktywa i pasywa finansowe obejmujące inwestycje bezpośrednie, portfelowe, pozostałe inwestycje, pochodne instrumenty finansowe oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

Inwestycje bezpośrednie odzwierciedlają długotrwale udziały jednostki rezydenta jednej gospodarki (inwestor bezpośredni) w jednostce rezydenta innej gospodarki (przedsiębiorstwo inwestycji bezpośrednich) i obejmują transakcje zawarte między nimi. Transakcje związane z inwestycjami bezpośrednimi (polskie za granicą i zagraniczne w Polsce) dzielą się na kapitał akcyjny oraz pozostały kapitał.

Inwestycje portfelowe obejmują transakcje udziałowymi (akcjami) i dłużnymi papierami wartościowymi. Dłużne papiery wartościowe dzielą się na obligacje, skrypty dłużne i instrumenty rynku pieniężnego.

Pozostałe inwestycje obejmują polskie należności za granicą (aktywa) oraz polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa) z tytułu transakcji finansowych niewłączonych do inwestycji bezpośrednich, portfelowych i aktywów rezerwowych, tj. kredyty udzielone i otrzymane oraz zmiany aktywów i pasywów z tytułu transakcji w zakresie: gotówki w kasach banków, rachunków bieżących, lokat i depozytów (w tym transakcji zakupu i sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu) oraz pozostałych należności i zobowiązań zagranicznych.

— current (overnight deposits and deposits without an agreed term),

— term with agreed maturity up to 2 years;

- 3) other components, i.e. debt securities up to 2 years issued by monetary financial institutions and held by entities other than MIF's as well as liabilities of monetary financial institutions related to repurchase agreements and until 2011 money market fund units.

7. Data in **Poland's balance of payments** are presented in accordance with International Monetary Fund standards, published in Balance of Payments and International Investment Position Manual BPM6, valid since 2014. This balance is a statistical statement that systematically summarizes the economic transactions of the Polish economy with the rest of the world.

The balance of payments turnover is given in US dollars. For other currencies they are converted into US dollars.

Balance items include:

Current account — the settlement of receipts from exports and payments for imports of goods and services, and receipts from primary income and secondary income.

Capital account — settlements of receipts and payments concerning capital transfers (donations and grants to finance fixed assets, debt forgiveness) as well as acquisition or disposal of non-produced, non-financial assets (purchases and sales of patents, copyrights, trademarks, etc.).

Financial account — financial assets and liabilities that cover direct investment, portfolio investment, other investment, financial derivatives and official reserve assets.

Direct investment reflects long-term investment of an organisation owned by a resident of one economy (direct investor) in an organisation owned by a resident of other economy (direct investment company) and includes transactions between the two of them. Direct investment transactions (Polish abroad and foreign in Poland) are divided into two groups — equity capital and other capital.

Portfolio investment covers transactions in equities and debt securities. Debt securities are divided into bonds, notes and money market instruments.

Other investment includes Polish foreign assets and Polish foreign liabilities covering all financial transactions which are not included into direct investment, portfolio investment or reserve assets, i.e. credits extended and received as well as changes in assets and liabilities arising from transactions in foreign currency held in bank vaults, current accounts, deposits (including repurchase agreements) and other foreign assets and liabilities.

Pochodne instrumenty finansowe obejmują transakcje: futures, forward, swap oraz opcje, a także wszystkie straty i zyski z tytułu transakcji dotyczących pochodnych instrumentów finansowych.

Oficjalne aktywa rezerwowe obejmują transakcje w zakresie: złota monetarnego, specjalnych praw ciągnięcia (SDR), transzy rezerwowej w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, foreign exchange (gotówka i lokaty w walutach wymiennalnych) oraz pozostałych należności dokonanych z nierezydentami w walutach wymiennalnych.

Saldo błędów i opuszczeń — transakcje, które nie zostały włączone do komponentów bilansu płatniczego.

8. Zadłużenie zagraniczne brutto (czyli niepomniejszone o aktywa) na koniec danego okresu jest sumą podjętych i nieregulowanych, wynikających z zawartych umów, zobowiązań rezydentów danego kraju wobec nierezydentów do spłacenia kapitału wraz z odsetkami lub bez albo do spłacenia odsetek wraz z kapitałem lub bez. Spośród instrumentów finansowych do pojęcia zadłużenia zagranicznego zaliczono następujące kategorie: kredyty inwestorów bezpośrednich, środki na rachunkach bieżących i depozytowych nierezydentów w bankach polskich, dłużne papiery wartościowe wyemitowane na rynku krajowym w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki (w tym leasing finansowy) oraz zadłużenie zagraniczne samorządów terytorialnych.

9. Dane o napływie kapitału do Polski z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz o zobowiązaniach z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca (tabl. 10 i 11) zestawione są według standardów OECD obowiązujących od 2013 r., zgodnie z Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Napływ kapitału i zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich obejmują akcje i inne formy udziałów kapitałowych oraz instrumenty dłużne, a w przypadku napływu kapitału również reinwestycje zysków.

W przyjętym od 2013 r. sposobie określania kierunku inwestycji bezpośrednich w przypadku grup podmiotów powiązanych kapitałowo decydująca dla określenia kierunku inwestycji jest rezydencja podmiotu dominującego w tej grupie podmiotów. Wynikiem takiego ujęcia inwestycji jest przesunięcie pomiędzy inwestycjami zagranicznymi w Polsce a inwestycjami polskimi za granicą, co ma istotny wpływ na wielkość napływu środków z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według kraju pochodzenia.

Financial derivatives include transactions: futures, forward, swap and option as well as all gains and losses from financial derivatives.

Official reserve assets cover transactions concerning: monetary gold, special drawing rights (SDR), reserve position in the International Monetary Fund, foreign exchange and other claims with non-residents in convertible currency.

Net errors and omissions — transactions, which are not included in the balance of payments components.

8. Gross foreign debt (i.e. including assets) at the end of a given period is the sum of assumed and unsettled liabilities, resulting from concluded agreements, of residents of a given country to non-residents for the repayment of capital together with or without interest or for the repayment of interest with or without capital. The following categories were included among financial instruments necessary to assume foreign debt: credits of direct investors, funds of non-residents in current and term accounts deposited in Polish banks, debt securities issued on the domestic market and held by non-residents, trade credits, other credits and loans (including financial leasing) as well as external debt of local government.

9. The data on foreign direct investment inflows to Poland and on foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder (tables 10 and 11) are based on the standards of OECD valid since 2013, in accordance with Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Foreign direct investment inflows and positions cover shares and other forms of equity and debt instruments, and for foreign direct investment inflows also reinvested earnings.

In implemented since 2013 method of determining the direct investment direction in the case of groups of equity-related entities a residence of parent entity is conclusive when determining the investment direction. The result of this method of classification of investments is a shift between direct investment in Poland and Polish direct investment abroad, which has a significant impact on the value of foreign direct investment inflows to Poland by origin country of shareholder.

Rynek giełdowy

1. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) działa od 16 kwietnia 1991 r. jako spółka akcyjna z udziałem Skarbu Państwa; do 2009 r. — dominującym, a od 2010 r. — z zachowaniem kontrolnego pakietu akcji (w 2010 r. Skarb Państwa przeprowadził ofertę publiczną akcji GPW). Giełda została powołana do organizowania bezpiecznego obrotu instrumentami finansowymi

The stock market

1. The Warsaw Stock Exchange S.A. (WSE) has been operating since 16 April 1991 as a joint stock company with participation of the State Treasury; until 2009 — controlling, since 2010 — maintaining controlling interest (in 2010 the State Treasury made a public offering of the WSE shares). The WSE was established to guarantee reliable turnover of financial instruments on the

na rynku kapitałowym, z zapewnieniem jednakowego i jednoczesnego dostępu do informacji, przy zachowaniu równych warunków zbywania i nabywania instrumentów finansowych.

Głównymi instytucjami polskiego rynku kapitałowego są:

- GPW w Warszawie, która organizuje giełdowy obrót instrumentami finansowymi;
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, który dokonuje rozliczeń transakcji, realizuje zobowiązania emitentów wobec właścicieli papierów wartościowych i przechowuje instrumenty finansowe;
- biura maklerskie, które pośredniczą w zawieraniu transakcji.

Nadzór nad rynkiem sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Zlecenia i transakcje giełdowe są obsługiwane w czasie rzeczywistym przez system informatyczny UTP (Universal Trading Platform) od 15 kwietnia 2013 r. (do 14 kwietnia 2013 r. — przez system informatyczny WARSET).

2. Giełda Papierów Wartościowych prowadzi obrót instrumentami finansowymi **na rynku regulowanym** (główny rynek) oraz w formie **alternatywnego systemu obrotu**. **Główny rynek** dzieli się na **rynek kasowy** i **terminowy**. Transakcje **na rynku kasowym** polegają na dostawie przedmiotu transakcji bezpośrednio po jej zawarciu i rozliczeniu; notowane są na nim papiery wartościowe, takie jak: akcje, prawa do akcji, prawa poboru, certyfikaty inwestycyjne, produkty strukturyzowane, ETF-y oraz warranty. Natomiast **na rynku terminowym** następuje odsunięcie w czasie właściwej dostawy instrumentu bazowego lub rozliczenia pieniężnego. Na rynku tym realizowane są transakcje instrumentami pochodnymi (derywatami), do których zalicza się kontrakty terminowe, opcje oraz jednostki indeksowe (do 2014 r.).

W formule alternatywnego systemu obrotu GPW prowadzi od 30 sierpnia 2007 r. **rynek NewConnect**, stworzony z myślą o młodych i rozwijających się firmach, na którym przedmiotem obrotu są akcje, prawa do akcji oraz prawa poboru.

30 września 2009 r. rozpoczął działalność zintegrowany rynek instrumentów dłużnych **Catalyst**, zbudowany w oparciu o funkcjonujące wcześniej na GPW i BondSpot rynki instrumentów dłużnych (obligacji skarbowych, korporacyjnych, spółdzielczych, komunalnych oraz listów zastawnych), prowadzony wspólnie przez GPW i BondSpot w formule rynku regulowanego i alternatywnego systemu obrotu. Dwa rynki przeznaczone dla klientów detalicznych prowadzi GPW, dwa dla klientów hurtowych — BondSpot.

3. Obrót papierami wartościowymi realizowany przez **BondSpot S.A.** (do 17 września 2009 r. — przez MTS-CeTO S.A.), spółkę należącą do grupy kapitałowej GPW, obejmuje rynki:

- Treasury BondSpot Poland (do 17 września 2009 r. — MTS Poland), hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi i do 2013 r. bonami skarbowymi, który jest integralną częścią prowadzonego przez Ministerstwo Finansów Systemu Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych;

capital market, ensuring at the same time uniform and simultaneous access to information, and maintaining uniform conditions for the sale and purchase of financial instruments.

The main institutions of the Polish capital market are:

- the WSE, which organises trading of financial instruments;
- the National Depository for Securities, which handles clearing and settlement of transactions, processes corporate actions and provides safe-keeping of financial instruments;
- brokerage houses, which serve as intermediaries in transactions.

The market is supervised by the Polish Financial Supervision Authority.

Any stock exchange orders and transactions have been handled in real time through the UTP (Universal Trading Platform) information system since 15 April 2013 (until 14 April 2013 — through WARSET information system).

2. The Warsaw Stock Exchange deals with the turnover of financial instruments on the **regulated market** (the main market) and within the **alternative trading system**. The **main market** is divided into the **cash market** and the **derivatives market**. On the **cash market** the subject of transaction is delivered directly after the conclusion and settlement of the transaction; among the securities quoted on the cash market there are: shares, rights to shares, pre-emptive rights, investment certificates, structured products, ETFs and warrants. In turn, on the **derivatives market** there is a shift in time of the delivery of the underlying instrument or financial settlement. Transactions involving derivatives are concluded on the derivatives market, and include futures contracts, options and index participation units (until 2014).

The WSE has been running the **NewConnect market** in the form of alternative trading system since 30 August 2007. The market was designed mainly for start-ups and developing companies and deals with the trade of shares, rights to shares and pre-emptive rights.

The integrated **Catalyst** market of debt instruments, created on the basis of previously functioning within the WSE and BondSpot debt securities (treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds) markets, has been operating since 30 September 2009, run jointly by WSE and BondSpot within the formula of a regulated market and alternative trading system. Two markets for retail customers are run by WSE, and two for wholesale customers — by BondSpot.

3. The turnover of securities provided by **BondSpot S.A.** (until 17 September 2009 — MTS-CeTO S.A.), the Company belonging to the WSE equity group, includes the following markets:

- Treasury BondSpot Poland (until 17 September 2009 — MTS Poland), a wholesale market on which treasury bonds and until 2013 treasury bills are traded and which is an integral part of the System of Treasury Securities Market Dealers conducted by the Ministry of Finance;

- Regulowany Rynek BondSpot (do 17 września 2009 r. — CeTO), hurtowy rynek, na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne, listy zastawne oraz do 2010 r. — akcje. Od 30 września 2009 r. działający w ramach rynku Catalyst;
- uruchomiony 11 stycznia 2010 r. Alternatywny System Obrotu (ASO), na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne oraz listy zastawne, działający w ramach rynku Catalyst.

4. Do obrotu kasowego na giełdowym i pozagiełdowym rynku regulowanym dopuszczane są następujące instrumenty finansowe:

Akcja jest papierem wartościowym potwierdzającym udział jej posiadacza (akcjonariusza) w kapitale podstawowym spółki akcyjnej; do obrotu na rynkach regulowanych są dopuszczone tylko akcje zdematerializowane, zwykłe oraz na okaziciela.

Prawo do akcji jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji.

Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji z nowych emisji.

Certyfikat inwestycyjny jest papierem wartościowym na okaziciela emitowanym przez zamknięte fundusze inwestycyjne działające przez określony czas.

Produkt strukturyzowany stanowi zobowiązanie emitenta w stosunku do inwestora, że w terminie wykupu wypłaci mu (obliczoną według zdefiniowanego algorytmu) kwotę rozliczenia zależną od zmian wskaźnika rynkowego instrumentu bazowego (np. kursu akcji lub waluty, indeksu giełdowego).

ETF (Exchange Traded Fund) to otwarty fundusz inwestycyjny (notowany na GPW od 22 listopada 2010 r.), który odzwierciedla wyniki określonego indeksu giełdowego, a jego tytuły uczestnictwa są notowane na takich samych zasadach jak akcje.

Warrant to bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie stron do rozliczenia wynikającego z transakcji kupna-sprzedaży instrumentu bazowego lub pakietu instrumentów.

Obligacja jest dłużnym papierem wartościowym, emitowanym w seriach przez podmioty mające osobowość prawną — Skarb Państwa (obligacje skarbowe), przedsiębiorstwa (obligacje korporacyjne), spółdzielnie (obligacje spółdzielcze) i samorządy (obligacje komunalne) — w którym emitent zobowiązuje się do zapłaty kwoty pieniężnej w sposób i w terminach w niej określonych.

Bon skarbowy jest to krótkoterminowy (do 52 tygodni) dłużny papier wartościowy, oferowany wyłącznie w kraju, emitowany przez Ministra Finansów.

List zastawny upoważnia do zwrotu kwoty nominalnej wraz z obowiązkowymi świadczeniami odsetkowymi, płatnymi w terminach wskazanych w warunkach emisji. Wystawia go bank hipoteczny.

Na **rynku terminowym** GPW zawierane są transakcje następujących derywatami:

Kontrakt terminowy jest umową między sprzedającym prawo na termin a kupującym to prawo na

Regulated Market BondSpot (until 17 September 2009 — CeTO), a wholesale market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds, and until 2010 — shares. Since 30 September 2009 operates within the Catalyst market;

— Alternative Trading System (ASO), launched on 11 January 2010, market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds, operating within the Catalyst market.

4. The following financial instruments are the subject transactions on **cash market** of stock exchange and regulated off-exchange market:

A **share** is a security confirming participation of its owner (shareholder) in the initial capital of the joint stock company; only certificated, ordinary and bearer shares may be traded on regulated markets.

A **right to share** is a security which is subject to trading, received upon paying in a certain amount of money for new issue shares.

A **pre-emptive right** is a priority right applicable to existing shareholders for assuming shares of new issues.

An **investment certificate** is a bearer security issued by closed investment funds operating for a specified period.

A **structured product** creates an obligation on the issuer, in respect of the investor, to pay the value of settlement (calculated on the basis of a defined algorithm), dependent on the market index of the base instrument (share or currency exchange rates, stock indices values) at the redemption date.

ETF (Exchange Traded Fund) is an open investment fund (quoted on the WSE since 22 November 2010) representing a specific stock exchange index, whereas the ETF certificates are quoted according to the same rules as shares.

A **warrant** is an unconditional and irrevocable obligation of the parties to repay the settlement amount resulting from purchase-sell transactions of the base instrument or the instruments portfolio.

A **bond** is a debt security issued in series by entities with legal personality — the State Treasury (treasury bonds), enterprises (corporate bonds), cooperatives (cooperative bonds) and local government units (municipal bonds) — in which the issuer is obliged to repay the amount of money in the manner and within the period defined on it.

A **treasury bill** is a short-term (up to 52 weeks) debt security, offered exclusively within Poland, and issued by the Minister of Finance.

A **mortgage bond** entitles to return the nominal value, together with obligatory interest, payable within the periods indicated in the conditions of the issue. It may be issued by a mortgage bank.

Transactions on the **WSE derivatives market** involve the following derivatives:

A **futures contract** is an agreement between the seller of the right and its purchaser, in which the

termin, strony w ramach określonego przez giełdę standardu ustalają wartość instrumentu bazowego, po której nastąpi wykonanie umowy przez świadczenie pieniężne.

Opcja to prawo przysługujące nabywcy opcji wobec jej wystawcy do żądania w ustalonym terminie przyjęcia dostawy instrumentu bazowego po określonej z góry cenie zwanej ceną wykonania (opcja sprzedaży z dostawą), zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną rynkową instrumentu bazowego a ceną wykonania (opcja kupna) lub zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną wykonania a rynkową (opcja sprzedaży).

Jednostka indeksowa reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks, jej nabycie jest więc równoważne zakupowi całego koszyka akcji wchodzących w skład danego indeksu.

5. Transakcje sesyjne zawierane są, na każdy papier wartościowy, w jednym z dwóch systemów: notowań ciągłych oraz notowań jednolitych z podwójnym fixingiem.

W systemie **notowań ciągłych** transakcje zawierane są na podstawie przyjmowanych na bieżąco zleceń i realizowane po uzgodnieniu oferty kupującego i sprzedającego do czasu ogłoszenia kursu zamknięcia.

W systemie **notowań jednolitych z podwójnym fixingiem** (kurs jednolity dwukrotny) kurs jest w określonym czasie trwania sesji korygowany poprzez interwencje Giełdy.

Transakcje pakietowe polegają na operacjach papierami wartościowymi, pod warunkiem że wartość transakcji jest równa lub wyższa od minimalnej kwoty określonej w regulaminie GPW, a cena instrumentu finansowego nie przekracza maksymalnej różnicy między kursem uzgodnionym między inwestorami a kursem danego instrumentu na sesji giełdowej. Transakcje te określa się jako **pozasesyjne**, gdyż treść umowy jest wcześniej uzgodniana między stronami.

Wartość obrotów dotyczy wartości transakcji kupna-sprzedaży danego instrumentu finansowego.

6. Giełdowa kapitalizacja spółki jest to jej wartość rynkowa stanowiąca iloczyn zarejestrowanych w sądowym rejestrze akcji danej spółki i kursu ustalonego w momencie zamknięcia sesji giełdowej. Analogicznie oblicza się kapitalizację spółek na regulowanym rynku pozagiełdowym.

Wolumen obrotu to łączna liczba instrumentów finansowych, które zmieniły w badanym okresie właściciela.

7. Zmiany wartości rynkowej spółek odzwierciedlają **indeksy giełdowe**, m.in.:

Warszawski Indeks Giełdowy WIG jest najstarszym indeksem giełdowym, obliczanym od pierwszej sesji giełdowej. Podstawowe wartości indeksu obliczane są na podstawie cen akcji wszystkich spółek giełdowych, notowanych na głównym rynku GPW, jeśli w wolnym obrocie znajduje się co najmniej 10% akcji o równoważności 1 mln euro. WIG jest indeksem dochodowym i przy jego obliczaniu uwzględnia się dochód z tytułu dywidend i praw poboru. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 kwietnia 1991 r. wyniósł 1000 punktów.

parties define the value of the base instrument, within the standards strictly defined by the stock exchange, in which the contract will be fulfilled through monetary benefit.

An **option** is the right vested applicable to the purchaser, in respect of the issuer, to require within a set period the acceptance of the supply of the base instrument at the price defined in advance, referred to as the strike price (the sales option with delivery), or the payment of the amount dependent on the difference between the market price of the base instrument and the strike price (the purchase option), or the amount dependent on the strike price and the market price (the sales option).

An **index participation unit** represents all shares forming the index, thus being equivalent to purchasing an investment portfolio comprising this index.

5. Electronic order book session transactions are concluded in respect of each security, in one of two systems — continuous trading and single-price quotation with double fixing.

Transactions within **continuous trading** are concluded on the basis of currently-received orders, and are executed upon reaching an agreement between the purchaser's and the seller's offers until the quotation closing date.

Within **single price quotation with double fixing** (single price two auctions), the quotation during a given session is adjusted through the Stock Exchange intervention.

Block trades involve securities operations, on condition that the transaction value corresponds to or is higher than the minimum amount defined in the WSE regulations, and the financial instrument price does not exceed the maximum difference between the quotation agreed upon by investors and the quotation for a given instrument during the market session. These transactions are defined as **negotiated deals session transactions**, since the agreement content is subject to prior arrangement between the parties.

The value of turnover concerns the value of purchase-sell transactions of a given financial instrument.

6. Market capitalisation of company is the market value of the company and is accounted as the product of the shares of a given company entered in the court register and the quotation defined upon the market session closing. Capitalisation of companies on the regulated off-exchange market is calculated analogically.

The volume of turnover is the total number of financial instruments whose owners have changed within the surveyed period.

7. Changes in the market value of stock exchange companies are reflected by **market indices**, i.a.:

The **Warsaw Stock Exchange Index WIG** is the oldest stock exchange index, calculated since the first market session. The basic index values are calculated on the basis of the prices of shares of all stock exchange companies listed on the main market of GPW, with at least 10% of freely-traded shares with a value equivalent to 1 million euro. WIG is a total-return index, and the revenues from both dividends and pre-emptive rights are taken into account in its calculation. The initial level of the index on 16 April 1991 was 1000 points.

Warszawski Indeks Giełdowy Spółek Krajowych WIG Poland — od 2003 r. — wyliczany według metodologii stosowanej do indeksu WIG, na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG20 jest indeksem cenowym największych spółek giełdowych. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 20 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 kwietnia 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG30 jest indeksem cenowym; wartość indeksu obliczona jest na podstawie wartości portfela akcji 30 największych i najbardziej płynnych spółek z głównego rynku GPW. Wartość bazowa indeksu została ustalona na dzień 28 grudnia 2012 r. i wynosiła 2583 punkty.

Warszawski Indeks Giełdowy mWIG40 jest indeksem cenowym; zastąpił on indeks MIDWIG (do 2006 r.), pokrywa średnie pod względem wartości rynkowej i obrotów spółki giełdowe. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 40 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 31 grudnia 1997 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy sWIG80 jest indeksem cenowym; zastąpił on indeks WIRR (do 2006 r.). Swoim portfelem pokrywa on mniejsze niż WIG20 i mWIG40 spółki giełdowe. Wartości indeksu obliczane są na podstawie obrotów i cen akcji 80 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 29 grudnia 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Indeksy WIG20short i WIG20lev są to indeksy pochodne od indeksu WIG20; obliczane od 4 maja 2009 r. według metodologii WIG20. Początkowy poziom indeksów wyniósł 2655 punktów i był równy wartości zamknięcia indeksu WIG20 w dniu 31 grudnia 2005 r.

NCIndex jest indeksem dochodowym, obliczanym na podstawie portfela wszystkich spółek notowanych na rynku NewConnect. Początkowy poziom indeksu z dnia 30 sierpnia 2007 r. wyniósł 100 punktów. W 2013 r. zmieniono wartość bazową indeksu na 1000 punktów.

Zakłady ubezpieczeń

1. Działalność ubezpieczeniowa jest prowadzona przez zakłady ubezpieczeń zorganizowane w formie spółek akcyjnych lub towarzystw ubezpieczeń wzajemnych na podstawie zezwolenia organu nadzoru na przyjmowanie do ochrony ustawowo zdefiniowanych rodzajów ryzyka skutków zdarzeń losowych. Przez **bezpośrednią działalność ubezpieczeniową** rozumie się wykonywanie czynności związanych z oferowaniem i udzielaniem ochrony w zamian za składkę wnoszoną przez podmioty ubezpieczające się. Ubezpieczenia gospodarcze dzielą się na **ubezpieczenia na życie** (dział I) oraz **pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe** (dział II). Zakłady ubezpieczeń prowadzą również

The **Warsaw Stock Exchange Index of Domestic Companies WIG Poland** — since 2003 — is calculated according to the WIG index methodology, on the basis of the shares portfolio of domestic companies.

The **Warsaw Stock Exchange Index WIG20** is a price index of the largest companies quoted on the Stock Exchange. It is calculated on the basis of stock exchange turnover and the prices of shares in the 20 leading companies. The initial level of the index on 16 April 1994 was 1000 points.

The **Warsaw Stock Exchange Index WIG30** is a price index calculated on the basis of the value of portfolio of 30 major and most liquid companies on the Warsaw Stock Exchange main market. The base value of WIG30 index was set at 28 December 2012 at the level of 2583 points.

The **Warsaw Stock Exchange Index mWIG40** is a price index, replacing the Warsaw Stock Exchange Index MIDWIG (existing until 2006), which covers medium-sized companies in terms of the stock exchange value and turnover. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 40 companies. The initial level of the index on 31 December 1997 was 1000 points.

The **Warsaw Stock Exchange Index sWIG80** is a price index, replacing Warsaw Stock Exchange Index WIRR (existing until 2006). It covers with its portfolio listed companies smaller than WIG20 and mWIG40. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 80 companies. The initial level of the index on 29 December 1994 was 1000 points.

WIG20short and WIG20lev indices are indices based on the WIG20 index values, calculated since 4 May 2009 according to the methodology of WIG20. The initial level of indices was 2655 points and equalled the WIG20 closing value on 31 December 2005.

The **NCIndex** is a total-return index, calculated on the basis of the shares of portfolio of all companies quoted on the NewConnect market. The initial level of the index on 30 August 2007 was 100 points. In 2013 the first value of index was changed for 1000 points.

Insurance companies

1. Insurance activity is conducted by insurance companies organised in the form of joint stock companies or mutual insurance associations on the basis of a permit granted by a supervisory body to cover legally defined types of risk related to the consequences of fortuitous events. **Direct insurance activity** is understood as performing activities connected with offering and providing the cover in lieu of premiums contributed by the insured entities. Business insurance is divided into **life insurance** (division I) and **non-life insurance** (division II). Insurance companies offer also **indirect insurance** consisting in transferring to another insurance

ubezpieczenia pośrednie polegające na przekazaniu do innego zakładu ubezpieczenia części ryzyka wraz z częścią składki (**reasekuracja bierna**) lub przyjęciu tego ryzyka wraz z częścią składki (**reasekuracja czynna**).

2. Zakłady ubezpieczeniowe są zobowiązane do tworzenia **rezerw techniczno-ubezpieczeniowych**, przeznaczonych na realizację ich zobowiązań finansowych wobec ubezpieczających się podmiotów.

3. Zawarcie ubezpieczenia następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej. Umowa ma charakter dobrowolny, jednakże obowiązkową ochroną ubezpieczeniową objęto niektóre rodzaje ryzyka, z uwagi na powszechny charakter ich występowania i skutki społeczne. Do takich ubezpieczeń należą m.in. ubezpieczenia: odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów; odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego; budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Otwarte fundusze emerytalne

1. **Otwarte fundusze emerytalne (OFE)** zostały powołane ustawą z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105, z późn. zm.); ich działalność reguluje także ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717). OFE rozpoczęły działalność w dniu 1 marca 1999 r.

Otwarte fundusze emerytalne mają osobowość prawną, a czas ich trwania jest nieograniczony. Przedmiotem ich działalności jest gromadzenie i lokowanie środków pieniężnych z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 października 2014 r. (Dz. U. poz. 1418) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) zaprzestaje przekazywania składek do OFE na 10 lat przed osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Od tego momentu OFE przekazuje stopniowo środki zgromadzone przez ubezpieczonego do ZUS.

Każdy otwarty fundusz emerytalny jest zarządzany i reprezentowany w stosunkach z osobami trzecimi przez **Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE)**, zorganizowane w formie spółki akcyjnej. Towarzystwo tworzy fundusz i zarządza nim odpłatnie.

2. Zgodnie z regulacją ustawową z 1997 r. osoby urodzone między 1 stycznia 1949 r. a 31 grudnia 1968 r. (które wybrały repartycyjno-kapitałowy system emerytalny) i obligatorycznie, osoby urodzone od 1 stycznia 1969 r. oszczędzają na emeryturę w dwóch filarach. Filar I tworzy składka gromadzona na indywidualnym koncie w ZUS. Filar II powstaje z części składki na ubezpieczenie emerytalne (wynoszącej do 30 kwietnia 2011 r. 7,3%, od 1 maja 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. — 2,3%, od

company part of risk together with part of the premium (**outward reinsurance**), or in accepting this risk with a part of the premium (**inward reinsurance**).

2. Insurance companies are obliged to build **technical-insurance reserves**, allocated to meet the financial obligations against the insured.

3. Insurance is taken up on the basis of a civil law agreement. The agreement is voluntary. However, certain types of risk have been covered by compulsory insurance, due to their common occurrence and social effects. Such insurance includes, among others: third-party liability insurance of owners of motor vehicles; third-party liability insurance of farmers; insurance of farm buildings.

Open pension funds

1. The **open pension funds (OFE)** were established by the Law on the Organisation and Operation of Pension Funds dated 28 August 1997 (Journal of Laws 2020 item 105, with later amendments); their activity is regulated by the Law dated 6 December 2013 amending other acts in connection with the determination of rules of pension payments from the funds collected in open pension funds (Journal of Laws item 1717). The activity of OFE was started on 1 March 1999.

Open pension funds have legal personality and their period of operation is unlimited. The scope of their activity is accumulating and investing monetary funds for disbursement to fund members upon reaching retirement age. According to the Law dated 6 December 2013 and the Regulation of the Council of Ministers dated 1 October 2014 (Journal of Laws item 1418) the Social Insurance Institution (ZUS) ceases to transfer contributions to OFE 10 years before the insured reaches retirement age. From this moment OFE gradually transfer contribution collected by the insured to the ZUS.

Each open pension fund is managed and represented in relation to third parties by **General Pension Societies (PTE)**, operating as a joint stock company. Each PTE establishes a fund and manages it on a non-gratuitous basis.

2. According to the regulation of 1997, persons born between 1 January 1949 and 31 December 1968 (who selected capital and repartition pension system) and, obligatorily, persons born since 1 January 1969 save for their pension in two pillars. Pillar I consists of the contribution collected in the individual account in the ZUS. Pillar II results from the pension contribution (amounting until 30 April 2011 to 7.3%, from 1 May 2011 to 31 December 2012 — to 2.3%, from 1 January to 31 December 2013

1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. — 2,8%, a od 1 do 31 stycznia 2014 r. — 3,1% podstawy wymiaru składki), która jest przekazywana z ZUS do OFE.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. obowiązującą od 1 lutego 2014 r. członkom OFE (w tym nowym) ZUS na podstawie oświadczenia woli przekazuje 2,92% składki do OFE, natomiast pozostała jej część (tj. 4,38%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS. Dla pozostałych osób, które nie złożyły oświadczenia woli, całość składki (7,30%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS.

3. Składka przekazywana z ZUS do OFE jest przekształcana w **jednostki rozrachunkowe** danego funduszu i księgowana na indywidualnych rachunkach ubezpieczonych. Przyrost wartości zgromadzonych środków (składek) następuje w wyniku zwiększenia liczby jednostek (poprzez wpłaty kolejnych składek) oraz wzrostu wartości jednostki w efekcie prowadzonej przez fundusz polityki inwestycyjnej. Wartość jednostki, liczona jako stosunek aktywów netto funduszu (aktywów ogółem pomniejszonych o zobowiązania ogółem) i liczby wyemitowanych jednostek, stanowi bazę do wyliczenia **stopy zwrotu** każdego funduszu i **średniej ważonej stopy zwrotu** wszystkich funduszy łącznie.

Fundusz lokuje swoje aktywa dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.

Limity inwestycyjne określają politykę inwestycyjną otwartych funduszy emerytalnych i kategorie lokat, w które mogą inwestować.

— to 2.8% and from 1 to 31 January 2014 — 3.1% of the contribution assessment base), which is transferred from the ZUS to OFE.

According to the legal regulation dated 6 December 2013 in force since 1 February 2014 the members of OFE (including new), the ZUS on the basis of a declaration of intent transmits 2.92% contribution to pension funds, while the remaining part (i.e. 4.38%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS. For other persons, who have not submitted their declaration of intent, the entire contribution (7.30%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS.

3. Contributions transferred from the ZUS to OFE are converted into **clearance units** of the given fund and booked into the individual accounts of the insured. The increase in the value of accumulated funds (contributions) occurs as a result of increasing the number of clearance units (through the payment of subsequent contributions) as well as the growth in the value of a single clearance unit resulting from the investment policy conducted by the selected OFE. The value of a clearance unit, calculated as the relation of OFE's net assets (total assets less total liabilities) and the number of issued clearance units, is the basis for calculating the **return rate** of each OFE and the combined **weighted average return rate** of all OFEs.

OFE invest their assets seeking to maximise the security and profitability on funds invested.

Investment limits determine the investment policy of open pension funds as well as the types of investments.

Pieniądz i banki

Money and banks

Uwaga do tablic 1—5

Aktywa w tabl. 1, 2 i 5 prezentowane są bez pomniejszania należności o utworzone rezerwy, umorzenia i odpisy aktualizacyjne (wyjątek stanowią papiery wartościowe, które wykazano w wartości bilansowej), natomiast w tabl. 3 i 4 — w ujęciu netto.

Note to tables 1—5

Assets in tables 1, 2 and 5 are presented with no deduction of established provisions, accumulated depreciation or valuation allowances (with the exception of securities, which are presented at balance sheet value), in tables 3 and 4 — in net terms.

TABLE 1 (500). **BILANS SKONSOLIDOWANY MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MONETARY FINANCIAL INSTITUTIONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
AKTYWA ASSETS							
O G Ó Ł E M	1345107	1861631	2234549	2386498	100,0	100,0	TOTAL
Aktywa zagraniczne	331431	451322	544419	590795	24,6	24,8	External assets
Kredyty i inne należności od podmiotów krajowych i sektor instytucji rządowych i samorządowych	782983	1075599	1250948	1312160	58,2	55,0	Loans to domestic residents
pozostałe sektory krajowe	58331	80714	87647	88358	4,3	3,7	general government
Dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe i samorządowych	724652	994885	1163300	1223801	53,9	51,3	other domestic residents
pozostałe sektory krajowe	156234	240562	340907	378048	11,6	15,8	Holdings of debt securities issued by domestic residents
i samorządowych	151013	212104	314823	355247	11,2	14,9	general government
pozostałe sektory krajowe	5221	28459	26084	22801	0,4	1,0	other domestic residents
Akcje i pozostałe udziały kapitałowe wyemitowane przez podmioty krajowe — pozostałe sektory krajowe	5518	12637	18508	18405	0,4	0,8	Holdings of shares and other equity issued by domestic residents — other domestic residents
Aktywa trwałe	41225	51475	54777	61958	3,1	2,6	Fixed assets
Pozostałe aktywa	27717	30036	24991	25131	2,1	1,0	Remaining assets
PASYWA LIABILITIES							
O G Ó Ł E M	1345107^a	1861631	2234549	2386498	100,0	100,0	TOTAL
Pasywa zagraniczne	241102	264219	254141	245969	17,9	10,3	External liabilities
Depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych	44847	36964	65928	63071	3,3	2,6	Deposits of central government
Depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych podmiotów krajowych	697462	1024812	1261936	1364197	51,9	57,2	Deposits of other domestic residents
bieżące	356485	542409	809141	930799	26,5	39,0	overnight
terminowe ^b	334539	475136	441556	426589	24,9	17,9	term ^b
operacje z przyrzeczeniem odkupu	6438	7267	11240	6809	0,5	0,3	repurchase agreements
Pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	92707	149716	203212	224073	6,9	9,4	Currency in circulation (excluding bank vault cash)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	24702	47825	83614	95040	1,8	4,0	Debt securities issued
Kapitał i rezerwy	203416	293725	309363	330679	15,1	13,9	Capital and reserves
Pozostałe pasywa	43834	44063	54097	62172	3,3	2,6	Remaining liabilities
Saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych	-3467	307	2258	1300	.	0,1	Excess of inter-monetary financial institutions liabilities

a Łącznie z jednostkami uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego (503 mln zł) nieuwzględnionymi w dalszym podziale. b Do 2015 r. — terminowe oraz z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Including money market fund units (PLN 503 million) not included in further division. b Until 2015 — term and redeemable at notice up to 3 months.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 2 (501). BILANS BANKÓW KOMERCYJNYCH

Stan w dniu 31 grudnia

BALANCE SHEET OF COMMERCIAL BANKS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
AKTYWA ASSETS			
OGÓŁEM	1748425	1841120	TOTAL
Kasa, środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	119560	103888	Cash, cash balances at central banks and other demand deposits
Kredyty i zaliczki	1158644	1219441	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	77877	77472	of which general government
Instrumenty dłużne	394475	434853	Debt instruments
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	313590	351227	of which issued by general government
Inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych	18556	18761	Investments in subsidiaries, joint ventures and associates
Inne aktywa finansowe	17927	20445	Other financial assets
Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	8368	13606	Tangible assets
Pozostałe aktywa	30896	30127	Other assets
PASYWA LIABILITIES			
OGÓŁEM	1748425	1841120	TOTAL
Zobowiązania finansowe	1515711	1600788	Financial liabilities
w tym depozyty	1239876	1341255	of which deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	74050	73569	of which general government
Kapitał i rezerwy	195614	202760	Equity and provisions
w tym kapitał własny	191763	196584	of which equity
Pozostałe pasywa	37100	37572	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego. Z powodu zmian w sprawozdawczości banków dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Source: data of the National Bank of Poland. Due to changes in the reporting of banks, data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years.

TABL. 3 (502). BILANS BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH

Stan w dniu 31 grudnia

BALANCE SHEET OF COOPERATIVE BANKS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
AKTYWA ASSETS			
OGÓŁEM	138281	150709	TOTAL
Kasa, środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	9594	10833	Cash, cash balances at central banks and other demand deposits
Kredyty i zaliczki	103200	111913	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	9561	10621	of which general government
Instrumenty dłużne	20370	22933	Debt instruments
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	5507	6862	of which issued by general government
Inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych	0,0	0,5	Investments in subsidiaries, joint ventures and associates
Inne aktywa finansowe	1500	1586	Other financial assets
Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	2335	2365	Tangible assets
Pozostałe aktywa	1282	1079	Other assets

TABL. 3 (502). **BILANS BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

BALANCE SHEET OF COOPERATIVE BANKS (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
PASYWA LIABILITIES			
OGÓŁEM	138281	150709	TOTAL
Zobowiązania finansowe	124703	136655	Financial liabilities
w tym depozyty	123253	135367	of which deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	9397	11672	of which general government
Kapitał i rezerwy	12936	13438	Equity and provisions
w tym kapitał własny	12266	12749	of which equity
Pozostałe pasywa	642	615	Other liabilities

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego. Z powodu zmian w sprawozdawczości banków dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Source: data of the National Bank of Poland. Due to changes in the reporting of banks, data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years.

TABL. 4 (503). **BILANS SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

BALANCE SHEET OF COOPERATIVE SAVINGS AND CREDIT UNIONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
AKTYWA ASSETS			
OGÓŁEM	9574,5	9430,8	TOTAL
Aktywa finansowe	9084,8	8996,8	Financial assets
w tym kredyty i pożyczki	5907,2	6037,1	of which loans and advances
Rzeczowe aktywa trwałe	69,0	58,2	Tangible fixed assets
Wartości niematerialne i prawne	9,8	18,0	Intangible assets
Rozliczenia międzyokresowe	123,6	116,9	Accruals
Inne aktywa	287,2	241,0	Other assets
PASYWA LIABILITIES			
OGÓŁEM	9574,5	9430,8	TOTAL
Zobowiązania finansowe	9129,7	8795,7	Financial liabilities
w tym oszczędności	9048,3	8711,9	of which savings
Rezerwy	45,0	99,5	Provisions
Fundusze specjalne i inne zobowiązania	65,3	56,8	Special funds and other commitments
Fundusze własne	302,1	463,2	Own funds
Pozostałe pasywa	32,4	15,7	Other liabilities

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego. Dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmiany w sprawozdawczości.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority. Data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years due to changes in reporting.

TABL. 5 (504). **PODAŻ PIENIĄDZA M3 I CZYNNIKI JEGO KREACJI**

Stan w dniu 31 grudnia

M3 MONEY SUPPLY AND COUNTERPARTS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
PODAŻ PIENIĄDZA (M3)	783648	1154993	1446093	1565572	100,0	100,0	M3 MONEY SUPPLY
Aktywa zagraniczne netto	90328	187103	290278	344825	11,5	22,0	External assets, net
Należności	775507	1089011	1264010	1324868	99,0	84,6	Claims
Gospodarstwa domowe	479723	632523	723233	766334	61,2	49,0	Households
Pozostałe instytucje finansowe	30789	71084	93358	102775	3,9	6,6	Other financial institutions
Przedsiębiorstwa niefinansowe	221467	326305	384004	388278	28,3	24,8	Non-financial corporations
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	3412	6068	7296	7621	0,4	0,5	Non-profit institutions serving households
Instytucje samorządowe	40116	53030	56119	59860	5,1	3,8	Local government
Fundusze zabezpieczenia społecznego	0,1	0,2	—	—	0,0	—	Social security funds
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	124381	201343	275697	310283	15,9	19,8	Credit to central government, net
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-206568	-322464	-383893	-414405	.	.	Other items, net

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 6 (505). **PODAŻ PIENIĄDZA M3**

Stan w dniu 31 grudnia

M3 MONEY SUPPLY

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	783648	1154993	1446093	1565572	100,0	100,0	TOTAL
pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	92707	149716	203212	224073	11,8	14,3	currency in circulation (excluding bank vault cash)
depozyty i inne zobowiązania	681951	995543	1225021	1328575	87,0	84,9	deposits and other liabilities
bieżące	356485	542409	809141	930799	45,5	59,5	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	325466	453134	415880	397776	41,5	25,4	term with agreed maturity up to 2 years ^a
pozostałe składniki	8991	9734	17859	12924	1,1	0,8	other components of M3
W tym:							Of which:
Gospodarstwa domowe							Households
Depozyty i inne zobowiązania ...	421194	645989	806062	881388	53,7	56,3	Deposits and other liabilities
bieżące	226736	341115	523307	603824	28,9	38,6	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	194459	304874	282755	277564	24,8	17,7	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Pozostałe instytucje finansowe							Other financial institutions
Depozyty i inne zobowiązania ...	36646	50818	57289	52290	4,7	3,3	Deposits and other liabilities
bieżące	13069	20302	32800	26065	1,7	1,7	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	23577	30516	24489	26225	3,0	1,7	term with agreed maturity up to 2 years ^a

a Do 2015 r. — terminowe i zablokowane oraz w przypadku gospodarstw domowych i przedsiębiorstw niefinansowych również z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.

a Until 2015 — term and blocked and in the case of households and non-financial corporations also redeemable at notice up to 3 months.

TABL. 6 (505). **PODAŻ PIENIĄDZA M3 (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

M3 MONEY SUPPLY (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
Przedsiębiorstwa niefinansowe							Non-financial corporations
Depozyty i inne zobowiązania ...	181260	249341	287301	316239	23,1	20,2	Deposits and other liabilities
bieżące	88307	145975	199722	233409	11,3	14,9	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	92953	103365	87586	82830	11,9	5,3	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych							Non-profit institutions serving households
Depozyty i inne zobowiązania ...	14868	19540	26068	26845	1,9	1,7	Deposits and other liabilities
bieżące	8303	12518	18290	19471	1,1	1,2	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	6566	7022	7779	7373	0,8	0,5	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Institucje samorządowe							Local government
Depozyty i inne zobowiązania ...	21595	24501	32284	37181	2,8	2,4	Deposits and other liabilities
bieżące	17156	18868	27722	33936	2,2	2,2	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	4440	5633	4562	3244	0,6	0,2	term with agreed maturity up to 2 years ^a
Fundusze zabezpieczenia społecznego							Social security funds
Depozyty i inne zobowiązania ...	6387	5354	16009	14634	0,8	0,9	Deposits and other liabilities
bieżące	2915	3630	7299	14093	0,4	0,9	overnight
terminowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie ^a	3472	1724	8710	540	0,4	0,0	term with agreed maturity up to 2 years ^a

a Notka patrz na str. 616.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a See footnote on page 616.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 7 (506). **BILANS PŁATNICZY POLSKI**

POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln USD in USD millions				
RACHUNEK BIEŻĄCY	-26660	-4347	-7530	2931	CURRENT ACCOUNT
Towary (saldo)	-15929	883	-7327	1339	Goods (net)
Eksport fob	156634	190202	256230	260778	Exports fob
Import fob	172563	189319	263557	259439	Imports fob
Usługi (saldo)	4356	12071	25121	26469	Services (net)
Przychody	34669	44077	67992	69903	Credit
Rozchody	29713	32006	42871	43434	Debit
Dochody pierwotne^a (saldo)	-15569	-16334	-23647	-22828	Primary income^a (net)
Przychody	12881	12687	14589	14228	Credit
Rozchody	28450	29021	38236	37056	Debit
Dochody wtórne (saldo)	-118	-967	-1677	-2049	Secondary income (net)
Przychody	6836	6442	6681	6545	Credit
Rozchody	6954	7409	8358	8594	Debit

a Łącznie z dochodami majątkowymi i odsetkami.

a Including investment and interest income.

TABLE 7 (506). **BILANS PŁATNICZY POLSKI (dok.)**
 POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln USD		in USD millions		
RACHUNEK KAPITAŁOWY	8611	11331	12148	11757	CAPITAL ACCOUNT
Przychody	9217	12025	13730	12923	Credit
Rozchody	606	694	1582	1166	Debit
RACHUNEK FINANSOWY	-30991	667	1322	8754	FINANCIAL ACCOUNT
Inwestycje bezpośrednie — aktywa	9516	4913	2339	4772	Direct investment — assets
Inwestycje bezpośrednie — pasywa	18395	15065	17624	14399	Direct investment — liabilities
Inwestycje portfelowe — aktywa	-93	11109	625	-289	Portfolio investment — assets
Udziałowe papiery wartościowe	698	10071	-1274	-769	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	-791	1038	1899	480	Debt securities
Inwestycje portfelowe — pasywa	28947	8019	-3788	-12555	Portfolio investment — liabilities
Udziałowe papiery wartościowe	7421	4277	949	114	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	21526	3742	-4737	-12669	Debt securities
Pozostałe inwestycje — aktywa	4112	5153	6215	943	Other investment — assets
Narodowy Bank Polski (NBP)	-28	1	1	-3	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	242	41	1234	908	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	1864	67	3389	-857	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory ^b	2034	5044	1591	895	Other sectors ^b
Pozostałe inwestycje — pasywa	12921	-2419	45	3931	Other investment — liabilities
Narodowy Bank Polski (NBP)	1709	-50	2087	1583	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	2687	-34	-970	-853	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	5588	-1902	-3649	-3600	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory ^b	2937	-433	2577	6801	Other sectors ^b
Pochodne instrumenty finansowe	603	-978	-1221	-1072	Financial derivatives
Oficjalne aktywa rezerwowe	15134	1135	7245	10175	Official reserve assets
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-12942	-6317	-3296	-5934	NET ERRORS AND OMISSIONS

^b Dotyczy sektorów: gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

^b Concerns sectors: households, other financial institutions, non-financial corporations and non-profit institutions serving households.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 8 (507). ZADŁUŻENIE ZAGRANICZNE I OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE POLSKI

Stan w dniu 31 grudnia

FOREIGN DEBT AND OFFICIAL RESERVE ASSETS OF POLAND

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Zadłużenie zagraniczne brutto w mln USD	319323	331122	362192	353962	Gross foreign debt in USD millions
Oficjalne aktywa rezerwowe: w milionach USD	93514	94921	116965	128405	Official reserve assets: in USD millions
w relacji do średniomiesięcznych płatności za import towarów i usług ^a w miesiącach	5,5	5,3	4,8	5,1	in relation to average monthly payments for imports of goods and services ^a in months

a Na podstawie bilansu płatniczego Polski.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a On the basis of Poland's balance of payments.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 9 (508). NAPŁYW KAPITAŁU Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA

FOREIGN DIRECT INVESTMENT INFLOWS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER

K R A J E	2015	2018	2019 ^a	C O U N T R I E S
	w mln zł	in PLN millions		
O G Ó Ł E M	57563,4	57774,0	41666,9	T O T A L
w tym:				of which:
Australia	42,9	24,4	39,4	Australia
Austria	3047,5	6810,0	1225,2	Austria
Belgia i Luksemburg	9905,3	6897,5	8925,7	Belgium and Luxembourg
Cypr	4407,1	3767,7	-195,3	Cyprus
Czechy	1520,5	2227,8	863,4	Czechia
Dania	629,9	616,9	1425,7	Denmark
Finlandia	-146,3	69,5	909,5	Finland
Francja	-313,3	-480,7	659,7	France
Grecja	10,4	30,9	-7,8	Greece
Hiszpania	3757,8	-7640,2	-187,7	Spain
Holandia	13189,6	32783,5	10712,2	Netherlands
Irlandia	265,5	-1483,3	-417,3	Ireland
Japonia	-413,2	441,0	113,7	Japan
Kanada	127,6	-19,6	104,6	Canada
Korea Południowa	324,7	393,5	3801,7	South Korea
Liechtenstein	0,4	24,0	27,0	Liechtenstein
Niemcy	10515,0	7485,5	12014,2	Germany
Norwegia	-29,2	643,9	650,8	Norway
Portugalia	-812,4	816,7	315,6	Portugal
Rosja	38,3	170,5	-908,6	Russia
Słowacja	-930,7	593,1	243,3	Slovakia
Słowenia	-25,7	-37,0	-31,1	Slovenia
Stany Zjednoczone	-3051,5	-1234,8	2425,5	United States
Szwajcaria	1612,3	2088,8	330,2	Switzerland
Szwecja	2899,5	-2384,7	-1154,5	Sweden
Turcja	-36,7	-26,7	-21,0	Turkey
Węgry	498,6	-1197,3	1848,9	Hungary
Wielka Brytania	9938,5	-1875,2	-3900,0	United Kingdom
Włochy	456,1	676,6	1951,0	Italy

a Dane nieostateczne.

U w a g a. Znak (-) oznacza wycofanie (odpływ) kapitału z Polski.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Preliminary data.

N o t e. (-) signifies the withdrawal (outflow) of capital from Poland.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 10 (509). **ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREIGN DIRECT INVESTMENT POSITIONS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER

As of 31 December

KRAJE	2015	2018	2019 ^a	COUNTRIES
	w mln zł	in PLN millions		
OGÓŁEM	725552	862953	892176	TOTAL
w tym:				of which:
Australia	13,4	-32,0	7,1	Australia
Austria	26878	35581	35289	Austria
Belgia i Luksemburg	116817	152309	142064	Belgium and Luxembourg
Cypr	26054	31487	34822	Cyprus
Czechy	3005	8161	8724	Czechia
Dania	13909	14663	15955	Denmark
Finlandia	6239	5562	6184	Finland
Francja	76621	73031	78650	France
Grecja	179	174	154	Greece
Hiszpania	44244	41456	37791	Spain
Holandia	134827	187225	190648	Netherlands
Irlandia	8356	4927	4538	Ireland
Japonia	3008	3575	3726	Japan
Kanada	1198	888	923	Canada
Korea Południowa	3501	4007	8333	South Korea
Liechtenstein	201	348	374	Liechtenstein
Niemcy	109861	141895	166752	Germany
Norwegia	3003	6651	7318	Norway
Portugalia	4645	7048	5148	Portugal
Rosja	1573	1776	915	Russia
Słowacja	624	1662	2191	Slovakia
Słowenia	269	299	261	Slovenia
Stany Zjednoczone	18781	17929	17928	United States
Szwajcaria	20672	26102	27595	Switzerland
Szwecja	16652	16734	16079	Sweden
Turcja	204	377	394	Turkey
Węgry	2206	5507	7105	Hungary
Wielka Brytania	38003	36008	30970	United Kingdom
Włochy	36125	22289	22657	Italy

a Dane nieostateczne.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Preliminary data.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 11 (510). ŚREDNIE KURSY NIEKTÓRYCH WALUT W NARODOWYM BANKU POLSKIM^aAVERAGE EXCHANGE RATES OF SOME CURRENCY IN THE NATIONAL BANK OF POLAND^a

LATA YEARS	I—XII	Miesiące Months											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w zł in PLN											
100 DOLARÓW AMERYKAŃSKICH 100 UNITED STATES DOLLARS													
2010	301,57	285,18	293,85	286,72	287,99	321,37	335,71	319,50	308,94	303,18	284,82	289,13	301,97
2015	377,01	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
2018	361,34	341,41	337,01	341,58	341,88	361,83	368,76	370,95	371,75	368,37	374,95	378,66	376,91
2019	383,95	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	378,11	379,59	390,67	395,35	389,35	387,45	384,43
100 EURO 100 EUROS													
2010	399,46	407,20	401,55	389,19	387,04	405,21	410,25	408,18	398,72	395,58	395,62	395,31	399,59
2015	418,39	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
2018	426,23	416,36	416,83	421,01	419,48	428,20	430,54	433,01	428,73	429,92	430,60	430,29	429,05
2019	429,80	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	426,60	425,98	434,37	435,47	430,25	428,43	427,21
100 FUNTÓW SZTERLINGÓW 100 POUNDS STERLING													
2010	465,75	461,35	458,23	431,60	441,72	471,67	495,33	488,66	483,59	471,66	451,51	461,62	471,58
2015	576,37	557,58	563,30	571,14	557,07	565,54	577,40	587,09	587,47	576,26	579,93	601,44	591,19
2018	481,70	471,12	472,01	476,61	480,84	487,71	490,16	488,06	478,18	481,15	488,10	488,19	477,80
2019	489,95	484,40	493,78	500,93	497,07	493,60	479,00	473,81	474,47	488,12	491,57	499,18	503,94
100 FRANKÓW SZWAJCARSKICH 100 SWISS FRANCS													
2010	289,51	275,73	273,71	268,85	269,97	285,04	297,78	303,08	297,25	301,96	293,58	294,32	311,55
2015	392,00	392,73	392,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
2018	369,18	355,11	361,15	360,62	353,05	362,83	372,70	372,63	375,66	380,86	377,23	378,08	379,75
2019	386,34	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	382,00	384,42	398,44	399,19	391,80	390,20	390,87
100 RUBLI 100 ROUBLES													
2010	9,93	9,55	9,74	9,70	9,87	10,57	10,76	10,43	10,17	9,84	9,38	9,33	9,79
2015	6,22	5,75	5,72	6,35	7,09	7,20	6,79	6,59	5,76	5,62	6,00	6,08	5,64
2018	6,35	6,03	5,93	5,98	5,63	5,81	5,88	5,90	5,61	5,45	5,69	5,71	5,59
2019	5,94	5,62	5,77	5,84	5,90	5,92	5,89	6,00	5,95	6,09	6,05	6,07	6,12

a Kursy urzędowe.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Official rates.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 12 (511). STOPY PROCENTOWE NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Stan na koniec roku

INTEREST RATES OF THE NATIONAL BANK OF POLAND

As of the end of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w %		in %		
Stopa: redyskonta weksli	3,75	1,75	1,75	1,75	Rediscount rate
lombardowa	5,00	2,50	2,50	2,50	Lombard rate
referencyjna ^a	3,50	1,50	1,50	1,50	Reference rate ^a
depozytowa	2,00	0,50	0,50	0,50	Deposit rate

a Minimalna rentowność 7-dniowych bonów pieniężnych w operacjach rynku otwartego.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Minimum yield of 7-day money market bills in open market operations.

Source: data of the National Bank of Poland.

TABL. 13 (512). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW KOMERCYJNYCH**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COMMERCIAL BANKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
Przychody z działalności operacyjnej	102088,7	125507,0	Revenues from operating activity
w tym:			of which:
odsetki	55583,2	60934,1	interest
opłaty i prowizje	15694,7	16930,0	fees and commissions
przychody z tytułu aktywów i zobowiązań oraz różnic kursowych	25514,9	41345,9	revenues from assets and liabilities and exchange differences
pozostałe przychody operacyjne	3791,4	4170,0	other operating income
Koszty działalności operacyjnej	84881,2	107041,1	Costs of operating activity
w tym:			of which:
odsetki	14626,6	15871,1	interest
opłaty i prowizje	4440,3	4611,4	fees and commissions
koszty z tytułu aktywów i zobowiązań oraz różnic kursowych	21652,2	36988,4	costs of assets and liabilities and exchange differences
koszty administracyjne	30143,6	31434,4	administrative expenses
w tym koszty pracownicze	14781,3	15447,7	of which staff expenses
amortyzacja	2707,9	4223,4	depreciation
rezerwy lub odwrócenie rezerw	557,4	2334,4	provisions or reversal of provisions
utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	8329,6	8414,2	impairment or reversal of impairment on financial assets not measured at fair value through profit or loss
Wynik finansowy działalności operacyjnej	17207,5	18465,9	Financial result from operating activity
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej	17536,2	18416,9	Financial result before tax from continuing operations
zysk	19707,6	20062,9	profit
strata	2171,5	1646,0	loss
Obciążenie lub przychody podatkowe związane z zyskami i stratami z tytułu działalności kontynuowanej	4939,9	5229,5	Tax expense or income related to profit and loss from continuing operations
Wynik finansowy netto	12409,7	13187,5	Net financial result
zysk netto	15089,8	14836,5	net profit
strata netto	2680,1	1648,9	net loss

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego. Z powodu zmian w sprawozdawczości banków dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Source: data of the National Bank of Poland. Due to changes in the reporting of banks, data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years.

TABLE 14 (513). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH^a**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COOPERATIVE BANKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
Przychody z działalności operacyjnej	6206,0	6432,5	Revenues from operating activity
w tym:			of which:
odsetki	4737,9	4929,7	interest
opłaty i prowizje	1153,2	1152,9	fees and commissions
przychody z tytułu aktywów i zobowiązań oraz różnic kursowych	80,7	86,8	revenues from assets and liabilities and exchange differences
pozostałe przychody operacyjne	232,8	260,6	other operating income
Koszty działalności operacyjnej	5366,7	5557,4	Costs of operating activity
w tym:			of which:
odsetki	1019,4	1037,8	interest
opłaty i prowizje	137,5	145,8	fees and commissions
koszty z tytułu aktywów i zobowiązań oraz różnic kursowych	7,1	5,4	costs of assets and liabilities and exchange differences
koszty administracyjne	3169,2	3242,2	administrative expenses
w tym koszty pracownicze	2139,7	2228,4	of which staff expenses
amortyzacja	188,8	188,0	depreciation
rezerwy lub odwrócenie rezerw	68,1	72,2	provisions or reversal of provisions
utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnośnym do rachunku zysków i strat	673,4	768,0	impairment or reversal of impairment on financial assets not measured at fair value through profit or loss
Wynik finansowy działalności operacyjnej	839,3	875,1	Financial result from operating activity
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej	839,9	875,1	Financial result before tax from continuing operations
zysk	958,7	1009,8	profit
strata	118,8	134,7	loss
Obciążenie lub przychody podatkowe związane z zyskami i stratami z tytułu działalności kontynuowanej	235,8	257,5	Tax expense or income related to profit and loss from continuing operations
Wynik finansowy netto	603,5	617,6	Net financial result
zysk netto	703,9	752,9	net profit
strata netto	100,4	135,3	net loss

^a Dotyczy banków zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz działających samodzielnie.

Źródło: dane Narodowego Banku Polskiego. Z powodu zmian w sprawozdawczości banków dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

^a Concerns banks affiliated to affiliating banks and operating individually.

Source: data of the National Bank of Poland. Due to changes in the reporting of banks, data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years.

TABL. 15 (514). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH^a**REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF COOPERATIVE SAVINGS AND CREDIT UNIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions		
Wynik działalności kas	439,6	347,5	Result on unions' activity
w tym wynik z tytułu odsetek	650,4	606,7	of which net interest income
Koszty działania kas	376,1	342,5	Costs of unions' activity
w tym koszty pracownicze	142,9	122,1	of which staff expenses
Wynik finansowy działalności operacyjnej	57,8	7,8	Financial result on operating activity
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	Balance of extraordinary profits and losses
Wynik finansowy brutto	57,8	7,8	Gross financial result
zysk brutto	94,3	12,6	gross profit
strata brutto	36,5	4,8	gross loss
Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego brutto	10,6	-1,1	Obligatory encumbrances on gross financial result
Wynik finansowy netto	47,2	8,9	Net financial result
zysk netto	84,1	13,8	net profit
strata netto	36,9	5,0	net loss

a Dane dotyczą 30 kas w 2018 r. i 25 kas w 2019 r.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru finansowego. Dane za lata 2018 i 2019 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmiany w sprawozdawczości.

a Data concern 30 unions in 2018 and 25 unions in 2019.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority. Data for 2018 and 2019 are not fully comparable with those for previous years due to changes in reporting.

TABL. 16 (515). **KAPITAŁ (fundusz) PODSTAWOWY BANKÓW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

ISSUED CAPITAL OF BANKS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	22967,0	29037,0	36865,3	36159,7	100,0	100,0	TOTAL
W tym zagraniczny ^b	14475,1	13599,6	9876,9	9059,7	63,0	25,1	Of which foreign ^b
w tym:							of which:
Francja	2338,7	1321,3	1541,1	.	10,2	.	France
Niemcy	2154,1	3216,7	2277,5	2292,6	9,4	6,3	Germany
Stany Zjednoczone	944,1	944,1	.	.	4,1	.	United States
Włochy	1110,4	610,5	.	.	4,8	.	Italy

a Dotyczy banków komercyjnych i banków spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz działających samodzielnie; bez Narodowego Banku Polskiego. b Łącznie z kapitałem rozproszonym (poniżej 5%) przypisanym do kraju dominującego.

Ź r ó d ł o: w zakresie kapitału zagranicznego banków według krajów pochodzenia — dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Concerns commercial banks as well as cooperative banks affiliated to affiliating banks and operating individually; data exclude the National Bank of Poland. b Including distributed capital (below 5%) assigned to prevailing country.

S o u r c e: in regard to foreign fund of banks by countries of origin — data of the Polish Financial Supervision Authority.

Rynek giełdowy

The stock market

TABLE 17 (516). **OBROT NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
RYNEK KASOWY CASH MARKET					
Akcje i prawa do akcji	234288	225287	211850	198178	Shares and rights to shares
akcje	233929	224686	211827	198127	shares
prawa do akcji	359	601	23	51,3	rights to shares
Prawa poboru	266	2,6	0,2	0,1	Pre-emptive rights
Certyfikaty inwestycyjne	107	82,9	72,7	55,7	Investment certificates
Produkty strukturyzowane	286	722	883	1310	Structured products
ETF-y	85,1 ^a	275	150	175	Exchange Traded Funds
Warranty	—	0,5	—	—	Warrants
RYNEK TERMINOWY DERIVATIVES MARKET					
Kontrakty terminowe	340648	216746	223168	191808	Futures contracts
Opcje	209	122	93,8	91,8	Options

a Od 22 września.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Since 22 September.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 18 (517). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	253	251	247	248	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan na koniec roku)	400	487	465	449	Number of companies listed (end of the year)
w tym nowe spółki	34	30	7	7	of which new companies
spółki krajowe	373	433	414	401	domestic companies
w tym nowe spółki	29	26	5	7	of which new companies
spółki zagraniczne	27	54	51	48	foreign companies
w tym nowe spółki	5	4	2	—	of which new companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan na koniec roku) w mln zł	796482	1082863	1128508	1103846	Market capitalisation (end of the year) in PLN millions
spółki krajowe	542646	516785	578949	550243	domestic companies
spółki zagraniczne	253836	566077	549559	553603	foreign companies
Wartość obrotów w mln zł	234288	225287	211850	195266	Value of turnover in PLN millions
sesyjne ^a	206857	203464	204257	191455	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	27431	21823	7593	3811	negotiated deals session ^b

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

TABLE 18 (517). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (dok.)**
 SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET
 OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba zawartych transakcji w tys.	12247,8	16534,1	18053,8	17886,9	Number of concluded transactions in thousands
sesyjne ^a	12243,4	16531,1	18052,7	17886,0	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	4,5	3,1	1,1	0,9	negotiated deals session ^b
Średnie obroty na 1 sesję w mln zł	926	898	858	787	Average turnover value per session in PLN millions
sesyjne ^a	818	811	827	772	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	108	86,9	30,7	15,4	negotiated deals session ^b
Indeksy (stan na koniec roku):					Indices (end of the year):
WIG	47490	46467	57691	57833	WIG
WIG Poland	46737	47412	58890	59064	WIG Poland
WIG20	2744	1859	2582	2150	WIG20
WIG30	2760	2076	2277	2472	WIG30
mWIG40	2805	3567	3909	3908	mWIG40
sWIG80	12220	13211	10571	12044	sWIG80
WIG20short	2510	4229	3419	3645	WIG20short
WIG20lev	1516	502,8	658,3	565,9	WIG20lev

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 19 (518). **KONTRAKTY TERMINOWE NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
 FUTURES CONTRACTS ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba serii kontraktów (stan na koniec roku)	55	144	178	183	Number of futures contracts series (end of the year)
Wartość obrotów w mln zł	340648	216746	223168	191808	Value of turnover in PLN millions
sesyjne ^a	330472	210745	213480	184300	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	10176	6001	9689	7508	negotiated deals session ^b
Liczba otwartych pozycji (stan na koniec roku)	124504	92646	130149	155515	Number of open interest (end of the year)
Wartość otwartych pozycji w mln zł	3304	2086	2575	2459	Open interest value in PLN millions
Liczba zawartych transakcji w tys.	3647,2	2800,6	3276,2	2918,7	Number of concluded transactions in thousands
sesyjne ^a	3646,5	2800,2	3275,8	2918,4	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	0,8	0,4	0,4	0,3	negotiated deals session ^b
Średni wolumen obrotu ^c na 1 sesję w tys.	55,4	30,9	31,9	27,1	Average volume per session ^c in thousands
sesyjne ^a	53,8	30,4	30,2	26,0	electronic order book session ^a
pozasesyjne ^b	1,6	0,6	1,7	1,1	negotiated deals session ^b

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych, b — pakietowych. c Obliczono jako iloraz liczby kontraktów będących przedmiotem obrotu na sesji oraz liczby sesji.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading, b — block trades. c Calculated as the ratio of the number of contracts which are subject of turnover on session and number of sessions.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 20 (519). **OBROTY NA RYNKU NEWCONNECT GIELDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
 TURNOVER VALUE ON THE NEWCONNECT MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	253	251	247	248	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan na koniec roku)	185	418	387	375	Number of listed companies (end of the year)
w tym nowe spółki	86	18	15	15	of which newly listed companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan na koniec roku) w mln zł	5138,0	8416,5	7385,9	9705	Market capitalisation (end of the year) in PLN millions
Wartość obrotów ^a w mln zł	1855,8	1949,0	1660,0	1534	Value of turnover ^a in PLN millions
akcje i prawa do akcji	1847,0	1948,6	1660,0	1534	shares and rights to shares
prawa poboru	8,8	0,4	—	—	pre-emptive rights
Liczba transakcji na 1 sesję:					Number of transactions per session:
akcje i prawa do akcji	3470	4381	3058	3296	shares and rights to shares
prawa poboru	20	2,6	—	—	pre-emptive rights
Średnie obroty na 1 sesję:					Average turnover value per session:
akcje i prawa do akcji w mln zł	7,3	7,8	6,7	6,2	shares and rights to shares in PLN millions
prawa poboru w tys. zł	34,8	1,6	—	—	pre-emptive rights in PLN thousands
NCIndex (stan na koniec roku)	634,4	278,4	198,7	237,1	NCIndex (end of the year)

^a Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych, kursu jednolitego dwukrotnego oraz transakcji pakietowych.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

^a Concerns transactions concluded according to continuous trading, single price two auctions system and block trades.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABLE 21 (520). **RYNEK SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (Treasury BondSpot Poland)^a**
 TREASURY SECURITIES MARKET (Treasury BondSpot Poland)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Segment kasowy					Cash segment
Liczba zawartych transakcji	10099	16462	7522	5518	Number of concluded transactions
Wartość obrotów ^b w mln zł	133788	260687	146839	85864	Value of turnover ^b in PLN millions
Segment Repo					Repo segment
Liczba zawartych transakcji	1528	3135	1980	1872	Number of concluded transactions
Wartość obrotów ^b w mln zł	184731	338733	260489	196576	Value of turnover ^b in PLN millions

^a Dotyczy obligacji skarbowych. ^b Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych; wartość obrotów dla segmentu kasowego jest obliczana jednostronnie, tj. według wartości transakcji, dla segmentu Repo jest sumą wartości transakcji otwierającej i zamykającej.

U w a g a. Ponadto w 2010 r. w segmencie kasowym i Repo notowane były bony skarbowe, dla których wartość obrotów wyniosła 5007 mln zł.

Źródło: dane BondSpot S.A.

^a Concerns treasury bonds. ^b Concerns transactions concluded according to continuous trading system; value of turnover for cash segment is calculated one-sidedly, i.e. by the value of the transaction, for Repo segment it is given as the sum of the opening and closing transactions.

N o t e. Moreover, in 2010 in cash and Repo segment treasury bills were quoted, for which value of turnover amounted to PLN 5007 million.

Source: data of the BondSpot S.A.

TABLE 22 (521). **RYNEK INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH CATALYST^a**
DEBT SECURITIES ON THE CATALYST MARKET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
GIĘŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH WARSAW STOCK EXCHANGE					
Rynek regulowany					Regulated market
Liczba serii	56	170	264	304	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	1427,3	909,0	1356,3	1601,4	Value of turnover in PLN millions
sesyjnych ^b	1232,3	883,9	1228,4	1525,6	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	195,0	25,1	127,9	75,8	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	20511	18548	41864	36756	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	20495	18519	41821	36746	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	16	29	43	10	negotiated deals session ^c
Alternatywny system obrotu					Alternative trading system
Liczba serii	59	403	420	371	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	186,1	1016,3	895,8	1271,8	Value of turnover in PLN millions
sesyjnych ^b	126,2	807,3	840,3	1179,6	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	59,9	209,0	55,5	92,2	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	3348	47012	45224	43905	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	3320	46886	45174	43867	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	28	126	50	38	negotiated deals session ^c
BONDSPOT BONDSPOT					
Rynek regulowany					Regulated market
Liczba serii	82	125	161	185	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	170,7	58,8	193,4	18,7	Value of turnover in PLN millions
sesyjnych ^b	119,5	58,8	20,7	18,7	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	51,2	—	172,7	—	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	156	26	15	7	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	145	26	12	7	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	11	—	3	—	negotiated deals session ^c
Alternatywny system obrotu^d					Alternative trading system^d
Liczba serii	21	242	294	262	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	9,9	537,9	125,1	20,0	Value of turnover in PLN millions
sesyjnych ^b	7,9	404,9	81,8	19,0	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	2,0	132,9	43,3	1,0	negotiated deals session ^c
Liczba zawartych transakcji	19	440	169	64	Number of concluded transactions
sesyjnych ^b	16	404	166	63	electronic order book session ^b
pozasesyjnych ^c	3	36	3	1	negotiated deals session ^c

^a Dotyczy obligacji i listów zastawnych. ^b, ^c Dotyczy transakcji: ^b — zawieranych w systemie notowań ciągłych, ^c — pakietowych. ^d Od 11 stycznia 2010 r.

Źródło: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

^a Concerns bonds and mortgage bonds. ^b, ^c Concerns transactions: ^b — concluded according to continuous trading, ^c — block trades. ^d Since 11 January 2010.

Source: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 23 (522). **BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

BALANCE SHEET OF INSURANCE COMPANIES (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	dział I division I				dział II division II			
	w mln zł in PLN millions							
PASYWA (dok.) LIABILITIES (cont.)								
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe Technical provisions	77198,4	86520,6	80630,8	78940,2	32602,4	50652,8	65992,8	70307,5
w tym: of which:								
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego provision for unearned premiums and provision for unexpired risk	978,2	1690,5	1241,1	1210,5	13058,6	19168,4	26767,3	28370,8
rezerwa ubezpieczeń na życie life insurance provision	35190,7	27235,5	25873,1	25943,7
rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia provision for claims outstanding	1387,8	1670,0	2381,1	2382,3	18550,8	30215,3	37969,3	40660,5
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający provision for life insurance policies where the investment risk is borne by the policyholders	38925,3	55420,4	50729,0	49021,7

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 24 (523). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ**

TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
DZIAŁ I DIVISION I					
1. Składki składki przypisane brutto udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	30981,8 31420,4 581,6	27232,5 27525,0 498,4	21402,7 21702,5 289,8	20932,1 21275,3 329,2	1. Earned premiums gross written premiums outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-143,1 -0,1	-98,9 107,0	-102,6 -112,6	-30,5 -44,5	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat	5234,5	4479,4	2924,8	3333,8	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	2561,9	1758,2	3063,2	3585,2	3. Unrealised gains on investments
4. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	340,0	241,3	150,3	115,3	4. Other technical income, net of reinsurance
5. Odszkodowania i świadczenia odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	21976,8 21984,2 22585,0 600,8	19324,3 19212,8 19362,9 150,1	21496,3 21319,8 21486,8 167,0	18326,4 18340,6 18565,7 225,1	5. Claims incurred claims paid, net of reinsurance gross claims paid reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	-7,4	111,5	176,5	-14,2	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance

TABL. 24 (523). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ (dok.)**

TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
DZIAŁ I (dok.) DIVISION I (cont.)					
6. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	6134,2	9,7	-8657,3	-1676,1	6. Change in other technical provisions, net of reinsurance
7. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	55,4	26,5	28,6	24,9	7. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
8. Koszty działalności ubezpieczeniowej	5255,3	6248,3	5101,3	5076,9	8. Net operating expenses
9. Koszty działalności lokacyjnej	450,2	1567,0	1420,6	464,4	9. Investments charges
10. Niezrealizowane straty na lokatach	539,0	2835,1	4644,7	2063,8	10. Unrealised losses on investments
11. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	273,0	173,5	95,4	112,7	11. Other technical charges, net of reinsurance
12. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat ...	841,3	682,3	329,3	309,8	12. Net returns on investment including costs, transferred to the profit and loss account
13. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie (1+2+3+4-5-6-7-8-9-10-11-12)	3593,0	2844,7	3082,1	3263,6	13. Balance on technical life insurance account (1+2+3+4-5-6-7-8-9-10-11-12)
DZIAŁ II DIVISION II					
1. Składki	18730,0	21501,6	31872,5	33595,5	1. Earned premiums
składki przypisane brutto	22739,0	27291,9	40458,8	42562,5	gross written premiums
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	2777,9	4866,9	6944,9	7610,6	outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	1515,2	1754,9	1615,9	1603,5	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	284,1	831,5	-25,5	247,1	reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	363,4	400,0	441,1	529,5	2. Net returns on investments including costs, transferred from the profit and loss account
3. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	207,0	446,2	359,6	341,1	3. Other technical income, net of reinsurance
4. Odszkodowania i świadczenia	13578,4	13548,9	19498,6	20397,1	4. Claims incurred
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	12047,4	13208,6	16854,5	18672,2	claims paid, net of reinsurance
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	14168,7	15488,3	20188,6	22511,7	gross claims paid
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2121,3	2279,7	3334,1	3839,5	reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1531,0	340,3	2644,1	1724,9	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance
5. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-2,6	-9,0	10,9	9,6	5. Change in other technical provisions, net of reinsurance
6. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	33,7	84,3	54,9	64,0	6. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
7. Koszty działalności ubezpieczeniowej	6344,7	7627,4	9173,0	9984,4	7. Net operating expenses
8. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	649,3	786,8	1058,1	1087,6	8. Other technical charges, net of reinsurance
9. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-18,6	63,2	-49,3	-2,9	9. Change in equalization provision
10. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych (1+2+3-4-5-6-7-8-9)	-1284,5	246,2	2927,0	2926,3	10. Balance on technical non-life insurance account (1+2+3-4-5-6-7-8-9)

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 25 (524). OGÓLNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

GENERAL PROFIT AND LOSS ACCOUNT OF INSURANCE COMPANIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
DZIAŁ I					
DIVISION I					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie ^a	3593,0	2844,7	3082,1	3263,6	1. Balance on technical life insurance account ^a
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	841,3	682,3	329,3	309,8	2. Net returns on investments including costs, transferred from the technical life insurance account
3. Pozostałe przychody operacyjne	149,5	118,1	64,9	153,6	3. Other operating income
4. Pozostałe koszty operacyjne	146,0	103,9	457,4	458,4	4. Other operating expenses
5. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3-4)	4437,8	3541,2	3018,9	3268,6	5. Result of operating activities (1+2+3-4)
6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	—	—	—	—	6. Balance of extraordinary profits and losses
7. Wynik finansowy brutto (5+6)	4437,8	3541,2	3018,9	3268,6	7. Gross financial result (5+6)
8. Podatek dochodowy	785,0	495,5	574,3	695,2	8. Income tax
9. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	0,0	-0,5	0,3	0,3	9. Other mandatory gross financial result reductions
10. Wynik finansowy netto (7-8-9)	3652,8	3046,2	2444,3	2573,1	10. Net financial result (7-8-9)
DZIAŁ II					
DIVISION II					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych ^a	-1284,5	246,2	2927,0	2926,3	1. Balance on technical non-life insurance account ^a
2. Przychody z lokat	5227,5	3657,1	3809,9	3879,2	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	266,2	319,2	343,4	249,3	3. Unrealised gains on investments
4. Koszty działalności lokacyjnej	395,9	638,6	782,6	495,7	4. Investments charges
5. Niezrealizowane straty na lokatach	254,6	363,2	208,2	155,5	5. Unrealised losses on investments
6. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	363,4	400,0	441,1	529,5	6. Net returns on investments including costs, transferred to the technical non-life insurance account
7. Pozostałe przychody operacyjne	257,2	556,2	486,4	645,6	7. Other operating income
8. Pozostałe koszty operacyjne	341,3	511,8	1172,8	1162,5	8. Other operating expenses
9. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3-4-5-6+7-8)	3111,2	2865,1	4962,0	5357,2	9. Result of operating activities (1+2+3-4-5-6+7-8)
10. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	0,0	10. Balance of extraordinary profits and losses
11. Wynik finansowy brutto (9+10)	3111,2	2865,1	4962,0	5357,2	11. Gross financial result (9+10)
12. Podatek dochodowy	16,7	290,9	717,0	719,2	12. Income tax
13. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	0,3	—	1,0	—	13. Other mandatory gross financial result reductions
14. Wynik finansowy netto (11-12-13)	3094,2	2574,2	4244,0	4638,0	14. Net financial result (11-12-13)

a Wynik z działalności ubezpieczeniowej.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Result of insurance activity.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 26 (525). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO

POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	liczba polis ^b w tys. number of policies ^b in thousands				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in PLN millions			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM	31350,7	27504,8	21702,5	21275,3
TOTAL								
Ubezpieczenia na życie	7419	8562	9457	9697	18762,6	8847,8	7606,8	7854,6
Life insurance								
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci ...	120	97	88	86	119,9	117,3	110,0	109,8
Marriage insurance, birth insurance								
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	2496	3153	2660	2417	8119,0	12996,3	7928,4	6845,2
Life insurance linked to insurance capital fund								
Ubezpieczenia rentowe	50	50	46	46	83,5	131,2	139,0	144,9
Annuity insurance								
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	9306	15781	17871	19181	4265,7	5412,2	5918,3	6320,8
Accident and sickness insurance								
DZIAŁ II DIVISION II								
OGÓŁEM	22237,1	25862,5	38146,9	39669,1
TOTAL								
Ubezpieczenia wypadku	10908	12316	16943	18424	1269,2	1512,3	1540,8	1686,3
Accident insurance								
Ubezpieczenia choroby	428	367	1118	1955	343,7	611,4	921,3	1017,8
Sickness insurance								
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych)	5052	5565	6670	7101	5258,6	5456,2	8302,7	8668,7
Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)								
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej	14	12	11	11	136,9	136,9	162,3	204,6
Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessels in sea and inland navigation								
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	30	39	69	97	95,7	116,0	156,7	168,1
Goods-in-transit insurance								
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	8611	10987	12140	12904	2399,0	2925,8	3302,8	3547,1
Insurance against fire and natural forces								
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych	1612	2147	1745	1726	388,8	491,1	494,2	489,8
of which compulsory insurance of farm buildings								

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnym na koniec danego roku.

a From direct business. b In force as of the end of the year.

TABL. 26 (525). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO (dok.)

POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	liczba polis ^b w tys. number of policies ^b in thousands				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in PLN millions			
DZIAŁ II (dok.) DIVISION II (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	7971	11281	13523	15188	1761,8	2468,6	3486,3	3688,4
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych Motor vehicle liability arising out of the posses- sion of land vehicles	18348	20710	25028	25908	7528,1	8158,0	15180,2	14924,3
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych of which compulsory third-party liability insur- ance of owners of motor vehicles	18088	20434	24452	25290	7381,6	7929,7	14779,2	14658,1
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądo- wej Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	10	12	12	13	43,5	48,0	43,7	83,1
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogól- nej General third-party liability insurance	6347	8467	9437	9945	1243,7	2012,3	2174,2	2383,4
w tym obowiązkowe rolników of which compulsory third-party liability insur- ance of farmers	1421	1500	1489	1497	50,8	62,0	68,6	70,1
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finanso- wego; gwarancja ubezpieczeniowa Credit; various financial risk insurance; surety- ship	535	1400	2823	3243	1571,0	1615,6	1631,1	1920,5
Ubezpieczenia ochrony prawnej Legal protection insurance	1029	1907	1230	1422	239,8	176,4	99,9	83,5
Ubezpieczenia świadczenia pomocy ^c Insurance of assistance ^c	10512	19072	25919	27357	346,1	625,0	1144,8	1293,3

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnich na koniec danego roku. c Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

a From direct business. b In force as of the end of the year. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

TABL. 26 (525). **UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA

CLAIMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thousands				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in PLN millions			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM	22560,6	19354,3	21484,9	18565,7
TOTAL								
Ubezpieczenia na życie	1344	1528	1388	1375	16096,1	8068,3	5753,9	5803,5
Life insurance								
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci ...	21	11	11	11	151,1	119,3	117,8	121,4
Marriage insurance, birth insurance								
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpiecze- niowym funduszem kapitałowym	315	1080	1228	1092	4669,3	8982,2	13028,1	9891,0
Life insurance linked to insurance capital fund								
Ubezpieczenia rentowe	6	30	32	30	60,5	79,5	89,3	84,1
Annuity insurance								
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	959	1881	2191	2313	1583,6	2105,0	2495,8	2665,7
Accident and sickness insurance								
DZIAŁ II^b DIVISION II ^b								
OGÓŁEM	13963,5	15149,4	19194,1	21396,3
TOTAL								
Ubezpieczenia wypadku	427	442	460	476	267,9	287,6	328,6	358,7
Accident insurance								
Ubezpieczenia choroby	795	1011	1554	1979	133,2	165,7	273,0	311,4
Sickness insurance								
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wy- jątkiem pojazdów szynowych)	844	919	763	805	3859,8	3839,0	4959,8	5544,8
Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)								
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żegluga morskiej i śród- lądowej	3	4	3	3	132,7	120,0	86,1	117,8
Casco insurance of railway rolling stock, insur- ance of aircraft, vessels in sea and inland navi- gation								
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	15	20	61	57	52,3	45,3	55,6	71,8
Goods-in-transit insurance								
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	510	323	387	464	2361,6	1355,6	1315,5	1671,8
Insurance against fire and natural forces								
w tym obowiązkowe budynków w gospodar- stwach rolnych	90	40	22	43	511,5	154,5	121,6	175,1
of which compulsory insurance of farm build- ings								

a Z działalności bezpośredniej. b W latach 2018 i 2019 w liczbie odszkodowań i świadczeń podano liczbę szkód zlikwidowanych.

a From direct business. b In 2018 and 2019 the number of claims settled is presented in the number of claims.

TABL. 26 (525). UBEZPIECZENIA^a WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (dok.)INSURANCE^a BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA (dok.)

CLAIMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thousands				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in PLN millions			
DZIAŁ II ^b (dok.) DIVISION II ^b (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	230	360	452	482	674,8	975,4	1233,8	1461,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych Motor vehicle liability arising out of the posses- sion of land vehicles	1070	1429	1253	1278	5284,2	6826,4	8954,1	9451,3
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych of which compulsory third-party liability insur- ance of owners of motor vehicles	1048	1420	1178	1190	5087,3	6589,2	8763,5	9326,7
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wy- nikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądo- wej Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	0,3	0,5	0,6	0,6	11,6	24,1	15,9	7,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogól- nej General third-party liability insurance	285	219	313	311	587,8	768,6	904,8	1025,0
w tym obowiązkowe rolników of which compulsory third-party liability insur- ance of farmers	4	7	6	6	25,2	39,6	43,6	47,3
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finanso- wego; gwarancja ubezpieczeniowa Credit; various financial risk insurance; surety- ship	51	56	35	55	406,5	433,1	542,4	794,9
Ubezpieczenia ochrony prawnej Legal protection insurance	3	5	7	6	7,2	9,6	13,6	14,7
Ubezpieczenia świadczenia pomocy ^c Insurance of assistance ^c	272	415	645	723	183,9	299,0	510,9	564,5

a Z działalności bezpośredniej. b W latach 2018 i 2019 w liczbie odszkodowań i świadczeń podano liczbę szkód zlikwidowanych. c Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a From direct business. b In 2018 and 2019 the number of claims settled is presented in the number of claims. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 27 (526). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ^a WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREIGN CAPITAL OF INSURANCE COMPANIES^a BY COUNTRIES OF ORIGIN

As of 31 December

KRAJE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	COUNTRIES
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	4473,0	3931,0	3996,0	3961,3	100,0	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Austria	1449,8	1268,4	1356,0	1466,4	32,4	37,0	Austria
Belgia	111,1	19,0	19,0	17,4	2,5	0,4	Belgium
Francja	422,8	667,3	703,0	664,0	9,5	16,8	France
Holandia	758,3	643,0	742,8	743,4	17,0	18,8	Netherlands
Japonia	—	58,2	58,2	58,2	—	1,5	Japan
Kanada	122,2	169,2	169,2	169,2	2,7	4,3	Canada
Luksemburg	30,1	30,7	30,1	30,1	0,7	0,8	Luxembourg
Niemcy	980,2	835,3	677,9	572,7	21,9	14,5	Germany
Stany Zjednoczone	121,0	60,0	60,0	60,0	2,7	1,5	United States
Wielka Brytania	239,1	153,8	153,8	153,8	5,3	3,9	United Kingdom

a Obejmuje bezpośrednie inwestycje zagraniczne, tj. wartość akcji/udziałów objętych przez nierezydentów i dotyczy zakładów ubezpieczeń, które posiadają zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego, bez względu na to, czy rozpoczęły działalność czy jeszcze nie.

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Includes foreign direct investments, i.e. the value of shares/other equity taken up by non-residents, and concerns insurance companies which have a license of the Polish Financial Supervision Authority, irrespective whether they had or had not yet begun their activity.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

Otwarte fundusze emerytalne Open pension funds

TABL. 28 (527). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH**

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
Przychody wynikające z zarządzania OFE ^a	1839,1	946,4	1042,9	970,0	Revenues from OFE's management ^a
w tym:					of which:
z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek	806,3	47,2	51,5	53,6	from amounts collected by OFE from member contributions
wynagrodzenie za zarządzanie OFE	893,7	740,8	789,6	761,0	remunerations for managing OFE
z tytułu opłat na rzecz PTE uiszczanych przez członków OFE i związanych z wypłatami transferowymi	0,4	-0,01	0,0	0,1	from the fees on behalf of the PTE by OFE's members and related to credit transfers
Koszty związane z zarządzaniem OFE ^a	1249,6	417,5	367,2	386,2	Costs arising from OFE's management ^a
w tym:					of which:
koszty agenta transferowego i rejestru członków funduszu	139,8	121,9	92,4	88,5	costs of the transfer agency and fund members register
koszty z tytułu tworzenia w OFE rachunku premiowego	65,4	48,2	51,9	49,5	costs of creating a premium account in OFE
koszty usług akwizycyjnych	464,4	32,0	27,2	27,9	costs of acquisition services
koszty pokrycia niedoboru w OFE	—	0,0	0,0	0,0	costs of covering the deficits in OFE

a Łącznie z odpowiednio: pozostałymi przychodami/kosztami operacyjnymi oraz (z wyjątkiem 2010 r.) przychodami/kosztami wynikającymi z zarządzania Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi.

a Including respectively: other operating revenues/costs and (excluding 2010) revenues/costs arising from Occupational Pension Fund's management.

TABLE 28 (527). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
Wynik operacyjny	589,5	529,0	675,7	583,9	Financial result on ordinary operating activities
Przychody finansowe	149,8	73,4	49,6	56,0	Financial revenues
Koszty finansowe	1,4	7,2	25,8	24,5	Financial costs
Wynik finansowy brutto	737,9	595,1	699,5	615,4	Gross financial result
Podatek dochodowy	152,9	114,7	142,5	125,4	Income tax
Korekta aktywów lub pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-12,9	-1,4	-5,4	-3,9	Correction of assets or liabilities related to adjourned income tax
Wynik finansowy netto	598,0	481,8	562,4	493,9	Net financial result

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABLE 29 (528). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF OPEN PENSION FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
Przychody operacyjne	7205,4	4030,6	4310,6	4803,8	Operating revenues
w tym:					of which:
odsetki	5705,7	665,8	568,7	581,4	interest
dywidendy	1336,5	3204,0	3694,0	4181,2	dividends
odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	55,3	1,4	0,3	4,2	discount deduction on debt securities purchased below the face value
Koszty operacyjne	1062,0	959,5	968,2	945,6	Operating costs
w tym:					of which:
koszty zarządzania funduszami	893,7	741,0	794,1	761,0	costs of funds' management
wynagrodzenie depozytariuszy	22,9	21,2	21,4	20,7	depository fee
Wynik z inwestycji	6143,3	3071,1	3342,4	3858,2	Investment result
Zrealizowany i niezrealizowany zysk lub strata	14984,6	-9902,3	-20353,6	-2439,0	Realised and unrealised profit or loss
Wynik z operacji	21128,0	-6831,2	-17011,2	1419,2	Operation result
Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	—	—	—	—	Revenues from covering deficiency
Wynik finansowy	21128,0	-6831,2	-17011,2	1419,2	Financial result

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABLE 30 (529). **AKTYWA OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

ASSETS OF OPEN PENSION FUNDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
Aktywa ogółem	223270	140895	157511	154968	Total assets
w tym portfel inwestycyjny	221462	139877	156587	153346	of which investment portfolio
Zobowiązania ogółem	2019	399	177	152	Total liabilities
Aktywa netto	221251	140496	157334	154816	Net assets

Źródło: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

Source: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 31 (530). **SKŁADKI I ODSETKI PRZEKAZANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DO OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

CONTRIBUTIONS AND INTEREST TRANSFERRED FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION TO OPEN PENSION FUNDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	23157,8	3154,2	3325,8	3469,5	T O T A L
Składki	22992,1	3120,2	3320,7	3464,1	Contributions
Odsetki	165,7	34,0	5,1	5,4	Interest

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution from the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 32 (531). **PORTFEL INWESTYCYJNY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

OPEN PENSION FUNDS INVESTMENT PORTFOLIO

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	221462^a	139877	156587	153346	100,0	100,0	T O T A L
w tym:							of which:
Obligacje	129984 ^b	12417	10417	11558	58,7	7,5	Bonds
Akcje spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym	80249	116721	134047	127446	36,2	83,1	Shares of companies listed on a regulated stock market
Depozyty bankowe	8055 ^c	9155	8974	11068	3,6	7,2	Bank deposits
Inne lokaty	1058	1584	3149	3274	0,5	2,1	Other investments

a—c Łącznie z: a — bonami skarbowymi (1696 mln zł), b — obligacjami skarbowymi, c — bankowymi papierami wartościowymi.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a—c Including: a — treasury bills (PLN 1696 million), b — treasury bonds, c — bank securities.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 33 (532). **STOPY ZWROTU OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**

OPEN PENSION FUNDS RATES OF RETURN

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	31 III 2015— —30 III 2018	30 IX 2015— —28 IX 2018	31 III 2016— —29 III 2019	30 IX 2016— —30 IX 2019
	w % in %			
Trzyletnia stopa zwrotu: Three-year rate of return:				
minimalna	7,238	16,790	12,928	1,766
minimum				
maksymalna	14,384	20,978	17,326	25,545
maximum				
Średnia ważona stopa zwrotu za 36 miesięcy	11,424	18,826	19,740	15,941
Weighted average rate of return for 36 months				

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1175) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23).

2. Sektor finansów publicznych tworzą: organy władzy publicznej (w tym: organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały), jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz fundusze przez nie zarządzane, Narodowy Fundusz Zdrowia, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

3. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące: dochodów, wydatków i wyniku budżetu państwa, budżetu środków europejskich (od 2010 r.), budżetów jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz od 2011 r. przychodów, kosztów i wyniku finansowego państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa, a także samorządowych zakładów budżetowych.

General notes

1. Public finance includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Law on Public Finances, dated 27 August 2009 (Journal of Laws 2020 item 1175) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 March 1990 (Journal of Laws 2020 item 713), the Law on Powiat Local Government dated 5 June 1998 (Journal of Laws 2020 item 920), the Law on Voivodship Local Government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws 2019 item 512) and the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 November 2003 (Journal of Laws 2020 item 23).

2. The public finance sector consists of: public government institutions (of which: government administration, state control and law enforcement institutions, courts and tribunals), local government units and their unions, budgetary units, local government budgetary establishments, executive agencies, budgetary management institutions, state appropriated funds, the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance Fund and funds managed by those institutions, the National Health Fund, independent public health care facilities, public higher education institutions, the Polish Academy of Sciences and all its organisational units, state and local government cultural institutions, state film institutions, other state or local government legal persons established on the basis of other legal acts with the purpose of executing public tasks, excluding: enterprises, research institutes, banks and commercial companies.

3. The presented data include information regarding: revenue, expenditure and result of the state budget, the European funds budget (since 2010), the budgets of local government units, state appropriated funds and since 2011 revenue, costs and financial results of state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of the state budget as well as local government budgetary establishments.

Dochody i wydatki budżetu państwa określone są w ustawie budżetowej uchwalanej przez Sejm na okres roku kalendarzowego (zwanego rokiem budżetowym); dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustaloną przez Ministra Finansów na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

4. Na dochody budżetu państwa składają się:

- 1) dochody podatkowe:
 - a) podatki pośrednie, tj.:
 - podatek od towarów i usług (VAT); opodatkowaniu tym podatkiem podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport i import towarów, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów,
 - podatek akcyzowy; obejmuje wpływy z tytułu opodatkowania wyrobów akcyzowych w kraju, nabycia wewnątrzwspólnotowego, importu wyrobów akcyzowych, ponadto od 2012 r. eksportu i wewnątrzwspólnotowej dostawy węgla i wyrobów węglowych,
 - podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych,
 - b) podatek dochodowy (z wyjątkiem części, która stanowi dochody jednostek samorządu terytorialnego):
 - od osób prawnych,
 - od osób fizycznych,
 - c) inne dochody podatkowe, obejmujące podatek tonażowy (od 2008 r.), podatek od wydobycia niektórych kopalin (od 2012 r.), podatek od niektórych instytucji finansowych (od 2016 r.) oraz zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych;
- 2) dochody niepodatkowe:
 - a) dywidendy — wpłaty z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach,
 - b) wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
 - c) wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego,
 - d) wpływy z cła,
 - e) dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe, w tym dochody zagraniczne obejmujące wpływy z odsetek od kredytów i pożyczek zagranicznych udzielonych przez rząd Rzeczypospolitej Pol-

Revenue and expenditure of the state budget are determined in the budgetary act passed by the Sejm for a period of one calendar year (referred to as a budgetary year); revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law on Public Finances.

Revenue and expenditure of the state budget and of the budgets of local governments are grouped in accordance with the provisions in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions and chapters — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in the Regulation of the Minister of Finance on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources dated 2 March 2010 (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

4. Revenue of the state budget comprise:

- 1) tax revenue:
 - a) indirect taxes, i.e.:
 - value added tax (VAT); any paid delivery of goods and paid rendering of services as well as exports and imports of goods, intra-community acquisition of goods for remuneration on territory of the country, and intra-community delivery of goods are subject to the value added tax,
 - excise tax includes receipts from taxation on excise goods in the country, intra-community acquisition, imports of excise goods, moreover, since 2012 exports and intra-community supply of coal and coal products,
 - tax on games of chance and mutual betting,
 - b) income tax (with the exception of part which is the local government revenue):
 - corporate income tax,
 - personal income tax,
 - c) other tax revenue, includes the tonnage tax (since 2008), tax on extraction of certain minerals (since 2012), taxes on certain financial institutions (since 2016) and arrears of abolished taxes and fees;
- 2) non-tax revenue:
 - a) dividends — payments from the State Treasury holdings in companies,
 - b) payments from profit of state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury,
 - c) payments from profits of the National Bank of Poland,
 - d) receipts from customs duties,
 - e) revenue of state budgetary units and other non-tax revenue, of which foreign revenue, including receipts from the interest on foreign loans and credits granted by the government of the Republic of Poland, and any fees from

skiej oraz prowizje z tytułu gwarantowania (poręczenia) przez rząd otrzymanych kredytów zagranicznych,

- f) wpłaty jednostek samorządu terytorialnego;
3) środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi.

5. Budżet środków europejskich funkcjonuje od 2010 r. Zawarte w nim dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej) określone zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; według ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. środki te do 2009 r. ujmowane były w budżecie państwa.

Na **dochody budżetu środków europejskich** składają się:

- 1) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
- 2) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA): Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009—2014, 2014—2021, Norweskigo Mechanizmu Finansowego 2009—2014, 2014—2021;
- 3) środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

6. Przez państwowy dług publiczny rozumie się nominalne zadłużenie podmiotów sektora finansów publicznych ustalone po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora i obejmuje zobowiązania z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych;
- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 3) przyjętych depozytów;
- 4) zobowiązań wymagalnych.

Na wielkość państwowego długu publicznego składa się zadłużenie:

- 1) podsektora rządowego, tj.:
 - a) Skarbu Państwa,
 - b) pozostały dług (dług pozostałych instytucji podsektora rządowego);
- 2) podsektora samorządowego;
- 3) podsektora ubezpieczeń społecznych.

Przez **dług Skarbu Państwa** rozumie się nominalne zadłużenie Skarbu Państwa. Dane o zadłużeniu Skarbu Państwa, w podziale na dług krajowy i zagraniczny, prezentowane są w dwóch ujęciach — według kryterium miejsca emisji oraz kryterium rezydenta.

Zadłużenie według **kryterium miejsca emisji** uwzględnia miejsce zaciągania zobowiązań (krajowy lub zagraniczny rynek finansowy) niezależnie od tego, kto jest wierzycielem.

Dług krajowy Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:

- 1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynek krajowy;
- 2) pozostały dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu:
 - a) zobowiązań wymagalnych państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej oraz do 2010 r. państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,

government guarantees (letters of support) of foreign credits received,

- f) payments of local government units;
3) non-refundable funds from the European Union and other sources.

5. The European funds budget has been operating since 2010. Revenue and reimbursable expenditure, allocated to the implementation of programmes financed with European funds (excluding funds for technical assistance projects) are determined in the Law on Public Finances, dated 27 August 2009. In accordance with the law dated 30 June 2005 these funds until 2009 were included in the state budget.

The European funds budget revenue comprise:

- 1) resources from the structural funds, Cohesion Fund and European Maritime and Fisheries Fund;
- 2) non-refundable funds from the aid granted by Member States of the European Free Trade Association (EFTA): the Swiss-Polish Cooperation Programme, Financial Mechanism of the European Economic Area 2009—2014, 2014—2021, Norwegian Financial Mechanism 2009—2014, 2014—2021;
- 3) measures for the implementation of the Common Agricultural Policy.

6. Public debt is understood as the nominal indebtedness of the public finance sector units, determined after eliminating any financial flows between units belonging to this sector; it consists of the following liabilities:

- 1) outstanding debt securities;
- 2) drawn credits and loans;
- 3) accepted deposits;
- 4) matured payables.

The volume of public debt comprises the indebtedness of:

- 1) the central government sub-sector, i.e.:
 - a) of the State Treasury,
 - b) other debt (debt of other institutions belonging to the central government sub-sector);
- 2) the local government sub-sector;
- 3) the social security sub-sector.

Debt of the State Treasury is understood as the nominal indebtedness of the State Treasury. The data on the State Treasury debt, divided into domestic and foreign debt, are presented according to the place of issue criterion and the residency criterion.

Debt according to the **place of issue criterion** takes into consideration the place of contracting debt (domestic or foreign financial market), irrespective of the creditor.

Domestic debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:

- 1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the domestic market;
- 2) other domestic debt of the State Treasury from:
 - a) matured payables of state budgetary units, state appropriated funds without legal personality as well as budgetary establishments and auxiliary units until 2010,

- b) przyjętych w depozyt wolnych środków jednostek sektora finansów publicznych (od 2011 r.),
- c) środków przyjętych do depozytu sądowego składanych na rachunku Ministra Finansów (od 2015 r.),
- d) przedpłat na samochody.

Dług zagraniczny Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:

- 1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na międzynarodowy rynek kapitałowy, tj.:
 - a) obligacje zagraniczne:
 - obligacje nominowane w walutach obcych, sprzedawane na rynkach zagranicznych,
 - obligacje emitowane na rynkach zagranicznych nominowane w walucie kraju, w którym są sprzedawane,
 - b) obligacje typu Brady do września 2012 r. — obligacje wyemitowane w październiku 1994 r. w ramach redukcji i restrukturyzacji zadłużenia wobec banków komercyjnych zrzeszonych w Klubie Londyńskim;
- 2) kredyty i pożyczki zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Banku Światowym, Banku Rozwoju Rady Europy oraz pozostałych międzynarodowych instytucjach finansowych (m.in. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz — do lutego 2014 r. — Klub Paryski);
- 3) pozostały dług zagraniczny, tj. zobowiązania wymagalne wobec niereszydentów.

Dług Skarbu Państwa według **kryterium rezydenta** uwzględnia podmiot (rezydent lub niereszydent), który jest w posiadaniu wierzytelności. Termin rezydent odnosi się do osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w Polsce oraz osób prawnych, a także innych podmiotów posiadających zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, mających siedzibę w Polsce. Rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez niereszydentów.

7. Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest to potencjalne zadłużenie Skarbu Państwa.

8. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
- 2) dotacje:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

- b) accepted deposits of free funds of public sector units (since 2011),
- c) funds accepted for a judicial deposits on the account of the Minister of Finance (since 2015),
- d) prepayments for passenger vehicles.

Foreign debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:

- 1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the international capital market, i.e.:
 - a) foreign bonds:
 - bonds denominated in foreign currencies, sold on foreign markets,
 - bonds issued on foreign markets, denominated in the currency of the country where they are sold,
 - b) Brady bonds until September 2012 — bonds issued in October 1994 within the framework of a reduction and restructuring of debt to commercial banks associated in the London Club;
- 2) drawn credits and loans from European Investment Bank, the World Bank, Council of Europe Development Bank and from other international financial institutions (i.a. European Bank for Reconstruction and Development and — until February 2014 — Paris Club);
- 3) other foreign debt, i.e. matured payables to non-residents.

Debt of the State Treasury according to **the residency criterion** takes into consideration the unit (resident or non-resident) which is a creditor. The term resident refers to individuals, companies and any other institutions who reside in Poland, including representative offices, branches or companies set up by non-resident.

7. Debt guaranteed (secured) by the government of the Republic of Poland is a potential debt of the State Treasury.

8. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
 - c) revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
- 2) grants:
 - a) grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realised on the basis of agreements with government administration bodies,

- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 oraz od 2015 r. — 205 i 625), według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.),
- c) otrzymane z funduszy celowych,
- d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

9. Informacje dotyczące sektora finansów publicznych (**budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, fundusze celowe z zakresu ubezpieczeń społecznych**) zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

10. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, od 2011 r. zadania publiczne realizują: państwowe osoby prawne, instytucje gospodarki budżetowej, agencje wykonawcze budżetu państwa (tabl. 9) oraz samorządowe zakłady budżetowe (tabl. 14), które osiągają przychody i częściowo korzystają z dotacji budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (w przypadku samorządowych zakładów budżetowych). W załącznikach do ustawy budżetowej zamieszczone są wykazy i plany finansowe tych jednostek.

11. Odliczenia od dochodu i podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od dochodu, podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób prawnych regulują ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426) oraz ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406).

- b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 and since 2015 — 205 and 625), according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, as stated in Regulation of the Minister of Finance dated 2 March 2010 (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments),
- c) received from appropriated funds,
- d) other grants;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

9. Information concerning the public finance sector (**state budget, budgets of local government units, appropriated funds of social insurance**) is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

10. According to the Law on Public Finances dated 27 August 2009, since 2011 public tasks are performed by: state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of the state budget (table 9) and local government budgetary establishments (table 14) which achieve revenue and partly benefit from the state grants as well as from budgets of local government units (in the case of local government budgetary establishments). The register and financial plans of these units are placed in annex to the Budget Act.

11. Deductions from income and personal income tax as well as from income, tax base and corporate income tax are regulated by the Law on Personal Income Tax, dated 26 July 1991 (Journal of Laws 2020 item 1426) and the Law on Corporate Income Tax, dated 15 February 1992 (Journal of Laws 2020 item 1406).

TABLE 1 (533). **BUDŻET PAŃSTWA**
THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	w mln zł in PLN millions			w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej ^a w % execution of the Budget Act ^a in %		
DOCHODY REVENUE							
O G Ó Ł E M	250303	289137	380048	400535	100,0	103,3	T O T A L
Dochody podatkowe	222553	259674	349354	367291	91,7	102,1	Tax revenue
Podatki pośrednie	165190	187267	248957	255624	63,8	100,4	Indirect taxes
podatek od towarów i usług (VAT)	107880 ^b	123121	174947	180891	45,2	100,7	value added tax (VAT)
podatek akcyzowy	55684	62809	72108	72396	18,1	99,2	excise tax
w tym od:							of which on:
wyrobów alkoholowych ^c	10243	11118	11784	12090	3,0	99,4	alcoholic products ^c
paliw silnikowych	22675	27899	33557	33891	8,5	97,9	motor fuels
wyrobów tytoniowych	17436	17790	19813	20893	5,2	110,0	tobacco products
podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych	1625	1337	1902	2337	0,6	112,3	tax on games of chance and mutual betting
Podatek dochodowy	57363	70853	94200	105430	26,3	106,4	Income tax
od osób prawnych	21770	25813	34641	39985	10,0	114,9	corporate income tax
od osób fizycznych	35593	45040	59559	65445	16,3	101,8	personal income tax
Inne dochody podatkowe	0,5	1554	6197 ^d	6237 ^d	1,6	104,8	Other tax revenue
Dochody niepodatkowe	24502	27710	28888	31379	7,8	121,6	Non-tax revenue
Dywidendy z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach	4484	4594	1865	2856	0,7	135,5	Dividends from the State Treasury holdings in companies
Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa	493	544	503	289	0,1	82,7	Payments from profit of state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury
Wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego	3957	1213 ^e	424 ^e	365 ^e	—	—	Payments from profit of the National Bank of Poland
Wpływy z cła	1664	2929	4035	4409	1,1	105,4	Receipts from customs duties
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	11177	16535	19802	20862	5,2	128,4	Revenue of state budgetary units and other non-tax revenue
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	2727	1895	2259	2598	0,6	100,2	Payments of local government units
Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi^f	3248	1753	1806	1866	0,5	84,9	Non-returnable funds from the European Union and other sources^f

a Ogłoszonej w Dz. U. z 2019 r. poz. 198, z późn. zm. b Łącznie ze zryczałtowanym podatkiem od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą. c Dotyczy wyrobów spirytusowych, piwa i wina. d W tym podatek od niektórych instytucji finansowych (w 2018 r. — 4507 mln zł, w 2019 r. — 4700 mln zł). e Wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. f Środki przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej.

a Published in Journal of Laws 2019 item 198, with later amendments. b Including lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration. c Concerns spirits, beer and wine. d Of which tax on some financial institutions (in 2018 — PLN 4507 million, in 2019 — PLN 4700 million). e Payments from Bank Gospodarstwa Krajowego. f Funds for the implementation of technical assistance projects.

TABL. 1 (533). BUDŻET PAŃSTWA (dok.)

THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	w mln zł	in PLN millions		w odsetkach in percent	wyko- nianie ustawy budżetowej ^a w % execution of the Budget Act ^a in %		
OGÓŁEM	294894	331743	390454	414273	100,0	99,5	TOTAL
Dotacje i subwencje	145245	169049	211287	233329	56,3	99,7	Grants and subventions
w tym:							of which:
Dotacje podmiotowe	17573	21239	24741	9484	2,3	99,6	Entity-defined grants
Dotacje przedmiotowe	503	570	680	669	0,2	99,4	Product grants
Dotacje do:							Grants to:
Funduszu Ubezpieczeń Spo- łecznych	38112	42066	35823	38925	9,4	100,0	Social Insurance Fund
Funduszu Emerytalno-Rento- wego	14936	17037	17097	18511	4,5	100,0	Pension Fund
Dotacje celowe dla:							Targeted grants for:
gmin	14947	17944	44327	48791	11,8	99,1	gminas
powiatów	4903	5471	6244	5660	1,4	99,1	powiats
samorządów województw	967	1788	1007	1039	0,3	98,9	local government of voivod- ships
Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego	46910	51049	56139	61477	14,8	100,0	General subvention for local gov- ernment units
w tym część oświatowa	35010	40377	43075	46907	11,3	100,0	of which educational part
Świadczenia na rzecz osób fi- zycznych	20892	24650	25811	28365	6,8	99,5	Benefits for natural persons
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	53907	61944	72065	78197	18,9	99,2	Current expenditure of budget- ary units
w tym:							of which:
Wynagrodzenia	32031	34703	40250	39238	9,5	99,7	Wages and salaries
Pochodne od wynagrodzeń ^g	4047	5899	6678	7114	1,7		Wages and salaries related expenditures ^g
Wydatki majątkowe^h	15439	20056	26494	18610	4,5	99,1	Property expenditure^h
Obsługa długu Skarbu Pań- stwa	34143	29169	29486	27336	6,6	100,0	State Treasury debt service cost
Krajowego	26757	19433	21524	19739	4,8	91,7	Domestic
Zagranicznego	7386	9735	7962	7597	1,8	95,4	Foreign
Środki własne Unii Europej- skiejⁱ	14345	18196	18661	21720	5,2	100,0	European Union own resour- cesⁱ
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	10923	8679	6650	6714	1,6	95,6	Co-financing of projects with the participation of the Euro- pean Union funds

WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT

Deficyt (-) budżetu:							Deficit (-) of:
państwa	-44591	-42607	-10406	-13738	.	48,2	state budget
środków europejskich	-10416	-3232	-3525	2643	.	.	European funds budget
Finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich:							State budget and European funds budget deficit financing:
źródła krajowe	23769	34438	33383	33037	.	58,7	domestic sources
w tym przychody z prywaty- zacji	22037	43,6	—	—	.	.	of which receipts from pri- vatization
źródła zagraniczne	31238	11401	-19452	-21942	.	179,5	foreign sources

a Ogłoszonej w Dz. U. z 2019 r. poz. 198, z późn. zm. g Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. h Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego. i Wpłaty do UE pochodzące m.in. z opłat celnych i rolnych oraz środków obliczonych na podstawie podatku od towarów i usług (VAT) i dochodu narodowego brutto.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Published in Journal of Laws 2019 item 198, with later amendments. g Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. h Including grants for financing investment tasks of local government units. i Payments to EU from i.a.: customs duties, agriculture duties and resources calculated on the basis of value added tax (VAT) and gross national income.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (534). **BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH**
THE EUROPEAN FUNDS BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions			w od- setkach in percent	wyko- nanie ustawy budże- towej ^a w % execu- tion of the Budget Act ^a in %		
OGÓŁEM	37708,7	64463,7^b	63328,2	73549,1	100,0	105,5	TOTAL
Program Operacyjny Infra- struktura i Środowisko 2007—2013	7325,3	19511,9	3036,5	145,8	0,2	—	Operational Programme Infra- structure and Environment 2007—2013
Program Operacyjny Innowa- cyjna Gospodarka 2007— —2013	2350,4	6578,0	0,0	768,2	1,0	—	Operational Programme Inno- vative Economy 2007— —2013
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007—2013	5779,1 ^c	2987,9 ^c	2548,1	0,0	0,0	—	Operational Programme Hu- man Capital 2007—2013
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007— —2013	785,8	2015,3	335,2	—	—	—	Operational Programme Development of Eastern Poland 2007—2013
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2007—2013	7491,5	8860,4	3,6	5761,1	7,8	—	Regional Operational Pro- grammes for 2007—2013
Program Operacyjny Infra- struktura i Środowisko 2014—2020	—	—	11100,9	16076,9	21,9	100,2	Operational Programme Infra- structure and Environment 2014—2020
Program Operacyjny Intelli- gentny Rozwój 2014—2020	—	—	2784,6	4245,9	5,8	95,4	Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014— —2020	—	—	2321,7	1965,8	2,7	78,4	Operational Programme Know- ledge Education Develop- ment 2014—2020
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	—	—	1485,1	1313,8	1,8	93,4	Operational Programme East- ern Poland 2014—2020
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014—2020	—	—	1544,2	1247,5	1,7	91,5	Operational Programme Digit- al Poland 2014—2020
Program Operacyjny Rybac- two i Morze 2014—2020 ^d	294,3	246,1	313,2	234,4	0,3	89,1	Operational Programme for Fisheries and Sea 2014— —2020 ^d
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014—2020	—	—	313,7	226,2	0,3	91,1	Operational Programme Food Aid 2014—2020
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2014—2020	—	61,4	17120,6	21006,0	28,6	105,3	Regional Operatonial Pro- grammes for 2014—2020
Instrument Łącząc Europę	—	—	2460,0	1595,4	2,2	52,7	Connecting Europe Facility
Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	2,0	276,6	151,2	—	—	—	Swiss-Polish Cooperation Pro- gramme
Norweski Mechanizm Finan- sowy i Mechanizm Finan- sowy Europejskiego Obsza- ru Gospodarczego 2009— —2014	—	667,8	0,3	13,0	0,0	72,9	Norwegian Financial Mech- anism and Financial Mech- anism of European Econom- ic Area 2009—2014
Wspólna Polityka Rolna	13680,3	21229,7	17809,4	18949,3	25,8	92,8	Common Agricultural Policy

a Ogłoszonej w Dz. U. z 2019 r. poz. 198, z późn. zm. b W tym Krajowe Programy Operacyjne — 2028,3 mln zł. c Łącznie z grantami Europejskiego Funduszu Społecznego. d W latach 2010 i 2015 Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007—2013.

a Published in Journal of Laws 2019 item 198, with later amendments. b Including National Operational Programmes — PLN 2028.3 million. c Including grants from the European Social Fund. d For years 2010 and 2015 Operational Programme Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007—2013.

TABL. 2 (534). BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH (dok.)

THE EUROPEAN FUNDS BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions			w od- setkach in percent	wyko- nanie ustawy budże- towej ^a w % execu- tion of the Budget Act ^a in %		
WYDATKI EXPENDITURE							
OGÓŁEM	48124,7	67695,5^b	66852,8	70906,6	100,0	83,1	TOTAL
Program Operacyjny Infra- struktura i Środowisko 2007—2013	8315,1	19032,8	78,9	145,8	0,2	100,0	Operational Programme Infra- structure and Environment 2007—2013
Program Operacyjny Innowa- cyjna Gospodarka 2007— —2013	3792,1	6559,0	0,0	1,7	0,0	100,0	Operational Programme Inno- vative Economy 2007— —2013
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007—2013	6939,7 ^c	2900,2 ^c	0,0	0,0	0,0	77,8	Operational Programme Hu- man Capital 2007—2013
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007— —2013	1138,5	2015,3	0,3	—	—	—	Operational Programme De- velopment of Eastern Pol- and 2007—2013
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2007—2013 ...	13254,0	8836,8	3,6	0,3	0,0	100,0	Regional Operational Pro- grammes for 2007—2013
Program Operacyjny Infra- struktura i Środowisko 2014—2020	—	—	15196,5	16044,1	22,6	98,6	Operational Programme Infra- structure and Environment 2014—2020
Program Operacyjny Inteli- gentny Rozwój 2014—2020 ...	—	—	3340,3	4240,5	6,0	97,7	Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014— —2020	—	—	2409,9	2705,6	3,8	90,0	Operational Programme Know- ledge Education Develop- ment 2014—2020
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	—	—	1916,0	1313,6	1,9	98,4	Operational Programme East- ern Poland 2014—2020
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014—2020	—	—	1610,3	1398,9	2,0	95,2	Operational Programme Digit- al Poland 2014—2020
Program Operacyjny Rybac- two i Morze 2014—2020 ^d ...	307,9	245,7	360,3	258,9	0,4	89,9	Operational Programme for Fisheries and Sea 2014— —2020 ^d
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014—2020 ...	—	—	334,1	226,2	0,3	96,2	Operational Programme Food Aid 2014—2020
Regionalne Programy Opera- cyjne na lata 2014—2020	—	61,2	19651,9	22375,6	31,6	93,2	Regional Operational Pro- grammes for 2014—2020
Instrument Łącząc Europę	—	—	2568,1	2448,2	3,5	100,0	Connecting Europe Facility
Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	72,7	276,6	—	—	—	—	Swiss-Polish Cooperation Pro- gramme
Norweski Mechanizm Finan- sowy i Mechanizm Finan- sowy Europejskiego Obsza- ru Gospodarczego:							Norwegian Financial Mech- anism and Financial Mech- anism of European Eco- nomic Area:
2009—2014	—	667,3	0,3	—	—	—	2009—2014
2014—2021	—	—	1,4	13,0	0,0	58,8	2014—2021
Wspólna Polityka Rolna	14304,7	25072,4	19380,8	19734,2	27,8	100,0	Common Agricultural Policy

WYNIK BUDŻETU
BUDGET RESULTDeficyt^e (–) | –10416,0 | –3231,7 | –3524,6 | 2642,5 | . | . | Deficit^e (–)

a Ogłoszonej w Dz. U. z 2019 r. poz. 198, z późn. zm. b W tym Krajowe Programy Operacyjne — 2028,3 mln zł. c Łącznie z grantami Europejskiego Funduszu Społecznego. d W latach 2010 i 2015 Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007—2013. e Ujęty również w części „Wynik budżetu” w tabl. 1 na str. 646.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Published in Journal of Laws 2019 item 198, with later amendments. b Including National Operational Programmes — PLN 2028.3 million. c Including grants from the European Social Fund. d For years 2010 and 2015 Operational Programme Sustainable Development of the Fisheries Sector and Coastal Fishing Areas 2007—2013. e Included also in the part "Budget result" in table 1 on page 646.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 3 (535). PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY^a

Stan w dniu 31 grudnia

PUBLIC DEBT^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	747899	877282	984320	990923	T O T A L
Dług podsektora rządowego	692360	805109	907318	907650	Debt of the central government sub-sector
Dług Skarbu Państwa ^b	691210	803372	905594	905615	Debt of the State Treasury ^b
krajowy	496370	512083	625746	648731	domestic
zagraniczny	194840	291288	279847	256885	foreign
Pozostały dług	1150	1737	1725	2035	Other debt
Dług podsektora samorządowego	53519	72073	76932	83216	Debt of the local government sub-sector
Dług jednostek samorządu terytorialnego	50568	68352	72635	78315	Debt of the local government units
Pozostały dług	2951	3721	4297	4902	Other debt
Dług podsektora ubezpieczeń społecznych	2019	101	69,1	57,2	Debt of the social security sub-sector

a Według wartości nominalnej, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany). b Według kryterium miejsca emisji.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value, excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt). b According to the place of issue criterion.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 4 (536). DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI^a

Stan w dniu 31 grudnia

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	701851	834551	954269	973338	T O T A L
Dług krajowy	507011	543262	674422	716454	Domestic debt
według faktycznych okresów zapadalności:					according to residual maturity:
skarbowe papiery wartościowe	506985	523695	646895	673619	treasury securities
krótkoterminowe (1 rok i mniej) ...	97802	74591	62347	42076	short-term (1 year and less)
średnioterminowe (powyżej 1 roku do 5 lat)	248535	264133	343583	390859	medium-term (more than 1 year including 5 years)
długoterminowe (powyżej 5 lat) ...	160648	184971	240965	240684	long-term (more than 5 years)
pozostały dług	26,1	19567	27527	42834	other debt
Według wierzycieli:					By debt holders:
banki krajowe	130526	171536	264143	305105	domestic banks
krajowy sektor pozabankowy	248228	164955	218811	254013	domestic non-banking sector
inwestorzy zagraniczni	128257	206772	191467	157336	foreign investors
Dług zagraniczny	194840	291288	279847	256885	Foreign debt
Obligacje zagraniczne ^b	155468 ^c	215629	211128	193722	Foreign bonds ^b

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku. c Łącznie z obligacjami typu Brady (880 mln zł).

a According to the face value. b Calculated in PLN using middle exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year. c Including Brady bonds (PLN 880 million).

TABL. 4 (536). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION^a (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
Dług zagraniczny (dok.)					Foreign debt (cont.)
Kredyty i pożyczki ^b	39371	75653	68719	63163	Loans ^b
Europejski Bank Inwestycyjny	22361	43996	38725	34528	European Investment Bank
Bank Światowy	15683	30763	29044	27733	World Bank
Bank Rozwoju Rady Europy	831	893	950	902	Council of Europe Development Bank
pozostałe	496 ^d	0,0	0,0	0,0	others
Pozostały dług	0,9	6,5	0,0	11,0	Other debt
Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej					Debt guaranteed by the government of the Republic of Poland
Krajowy	25129	31418	11692	11356	Domestic
Zagraniczny	48072	81784	97106	100016	Foreign

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku. d W tym kredyty w Klubie Paryskim (307 mln zł).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value. b Calculated in PLN using middle exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year. d Of which credits in Paris Club (PLN 307 million).

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 5 (537). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM REZYDENTA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO RESIDENCY CRITERION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	701851	834551	954269	973338	T O T A L
Dług krajowy (rezydenci)	388789	350093	502957	581160	Domestic debt (residents)
Banki krajowe	137611	184213	277481	321341	Domestic banks
Krajowy sektor pozabankowy	251178	165879	225476	259820	Domestic non-banking sector
Dług zagraniczny (nierzydenci)	313062	484458	451312	392178	Foreign debt (non-residents)

a Według wartości nominalnej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (538). **WYNIK BUDŻETU PAŃSTWA, WYNIK BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RESULT OF THE STATE BUDGET, RESULT OF THE EUROPEAN FUNDS BUDGET AND PUBLIC DEBT IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
Dochody budżetu państwa	17,3	16,1	17,9	17,5	Revenue of the state budget
Wydatki budżetu państwa	20,4	18,4	18,4	18,1	Expenditure of the state budget
Wynik budżetu państwa — deficyt (–)	–3,1	–2,4	–0,5	–0,6	State budget result — deficit (–)
Wynik budżetu środków europejskich — deficyt (–)	–0,7	–0,2	–0,2	–0,1	European funds budget result — deficit (–)
Państwowy dług publiczny ^a	51,7	48,7	46,4	43,3	Public debt ^a
Dług Skarbu Państwa ^b	48,5	46,3	45,0	42,5	Debt of the State Treasury ^b

a, b Patrz notka a na str. 649: a — do tabl. 3, b — do tabl. 4.

a, b See footnote a on page 649: a — to the table 3, b — to the table 4.

Uwaga do tablic 7, 8 i 13

W wydatkach budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupowania danych w podziale na działy i rozdziały dokonuje się zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów.

Note to tables 7, 8 and 13

For expenditure of the state budget and budgets of local government units data grouping is made on divisions and types according to the detailed classification of budget revenue and expenditure, on the basis of the regulations of the Minister of Finance.

TABL. 7 (539). WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG DZIAŁÓW

STATE BUDGET EXPENDITURE BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	w mln zł in PLN millions			w odsetkach in percent	w % PKB ^a in % of GDP ^a		
OGÓŁEM	294894	331743	390454	414273	100,0	18,1	TOTAL
w tym:							of which:
Rolnictwo i łowiectwo	10279	7857	9936	8372	2,0	0,4	Agriculture and hunting
Leśnictwo	8,2	9,5	10,6	11,2	0,0	0,0	Forestry
Górnictwo i kopalnictwo	876	933	1553	910	0,2	0,0	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	826	1437	843	816	0,2	0,0	Manufacturing
Handel	1072	1076	363	373	0,1	0,0	Trade
Transport i łączność	9082	10738	17456	12012	2,9	0,5	Transport and communication
Turystyka	43,0	44,9	57,8	58,3	0,0	0,0	Tourism
Gospodarka mieszkaniowa	1443	2205	2313	768	0,2	0,0	Dwelling economy
Działalność usługowa	881	1258	442	475	0,1	0,0	Service activity
Szkolnictwo wyższe i nauka ^b	4200	5415	6628	24008	5,8	1,0	Higher education and science ^b
Administracja publiczna	11545	12771	14101	15401	3,7	0,7	Public administration
Obrona narodowa	18549	29377	34750	35741	8,6	1,6	National defence
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	71787	82050	76771	88094	21,3	3,9	Compulsory social security
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	12922	13879	16434	18683	4,5	0,8	Public safety and fire care
Wymiar sprawiedliwości	9702	11000	12541	13556	3,3	0,6	Administration of justice
Obsługa długu Skarbu Państwa	34143	29169	29486	27336	6,6	1,2	State treasury debt service cost
Oświata i wychowanie	1621	3686	3889	3976	1,0	0,2	Education
Szkolnictwo wyższe ^c	11722	15478	16100	.	.	.	Higher education ^c
Ochrona zdrowia	6864	7325	10644	10931	2,6	0,5	Health care
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17094	18569	9235	10146	2,4	0,4	Social assistance and other tasks in sphere of social policy
Rodzina	39860	48828	11,8	2,1	Family
Edukacyjna opieka wychowawcza	522	519	386	388	0,1	0,0	Educational care
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	460	539	1630	2033	0,5	0,1	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1448	1965	2308	2543	0,6	0,1	Culture and national heritage
Kultura fizyczna ^d	1774	261	264	271	0,1	0,0	Physical education ^d

a W cenach bieżących. b Do 2018 r. dział „Nauka”. c Od 2019 r. w dziale „Szkolnictwo wyższe i nauka”. d W 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a At current prices. b Until 2018 division "Science". c Since 2019 in division "Higher education and science". d In 2010 division "Physical education and sport".

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 8 (540). **DOTACJE PODMIOTOWE I PRZEDMIOTOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA**
STATE BUDGET ENTITY-DEFINED GRANTS AND PRODUCT GRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
O G Ó Ł E M	18076,2	21809,2	25421,7	10152,6	T O T A L
Dotacje podmiotowe	17573,5	21238,8	24741,3	9483,8	Entity-defined grants
dla:					for:
Szkół wyższych ^a	10994,4	14881,4	15651,0	} 2450,2	Higher education institutions
Jednostek naukowych ^a	1354,4	1312,7	2314,4		Scientific units
Szkół niepublicznych i innych placówek oświatowych	19,5	41,9	48,1	57,3	Non-public schools and other educational units
Instytucji kultury	724,5	870,5	1088,4	1216,5	Cultural institutions
Samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	76,4	102,5	131,8	141,4	Independent public health care facilities
Pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	2277,9	1433,2	1604,8	1713,0	Other public finance units
Jednostek nienależących do sektora finansów publicznych	2126,2	2596,6	3902,6	3905,4	Non-public finance sector units
Dotacje przedmiotowe	502,7	570,4	680,4	668,8	Product grants
w tym do:					of which for:
Zadań z zakresu postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej	116,5	101,3	96,9	62,2	Biological progress in crop and animal output
Krajowych pasażerskich przewozów kolejowych	325,1	448,0	551,8	579,7	Domestic passenger rail transportation
Posiłków wydawanych w barach mlecznych	20,9	10,5	15,5	17,6	Meals served in milk bars
Podręczników szkolnych i akademickich	9,5	1,0	0,8	0,5	School and university textbooks

a W 2019 r. obowiązuje jeden dział „Szkolnictwo wyższe i nauka”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a For 2019 one division "Higher education and science" is valid.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 9 (541). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions	
PAŃSTWOWE OSOBY PRAWNE STATE LEGAL PERSONS				
Przychody	8273,4	9936,7	14278,8	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	297,8	1168,3	1599,4	of which grants from the state budget
Koszty	7409,5	8649,1	12220,7	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	863,9	1287,6	2058,1	Gross financial result

TABLE 9 (541). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA (dok.)**
 REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in PLN millions		
INSTYTUCJE GOSPODARKI BUDŻETOWEJ BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS				
Przychody	864,2	1073,5	1112,3	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	129,7	151,8	167,0	of which grants from the state budget
Koszty	870,3	1050,9	1098,1	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	-6,1	22,6	14,1	Gross financial result
AGENCJE WYKONAWCZE EXECUTIVE AGENCIES				
Przychody	12095,5	8836,4	8509,2	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	6953,8	6451,7	5885,7	of which grants from the state budget
Koszty	11057,6	8513,1	8164,4	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	1037,9	323,3	344,7	Gross financial result

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

TABLE 10 (542). **PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH**
 REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ^{ab} Revenue ^{ab}		Wydatki ^b Expenditure ^b	SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget			
	w mln zł	in PLN millions			
OGÓŁEM	2010	206021	55383 ^c	209043	TOTAL
	2015	237036	59845	241575	
	2018	286968	54218	271483	
	2019	304277	58684	307931	
w tym:					of which:
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych		246173	38925	246626	Social Insurance Fund
Fundusz Emerytalno-Rentowy		21454	18511	21664	Pension Fund
Fundusz Pracy		14728	—	6389	Labour Fund
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		5822	7429	5397	State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons
Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny		4649	—	4056	Price Difference Payout Fund
Fundusz Dróg Samorządowych		3643	500	5825	Fund for Local Government Roads
Fundusz Zapasów Interwencyjnych		1292	—	494	Intervention Stocks Fund
Fundusz Wsparcia Policji		977	—	77	Police Supporting Fund

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Łącznie z dotacją rozwojową.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c Including development grant.

TABL. 10 (542). PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH (dok.)

REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ^{ab} Revenue ^{ab}		Wydatki ^b Expenditure ^b	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget		
		w mln zł		
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	855	—	890	Physical Culture Development Fund
Fundusz Solidarnościowy	783	—	9436	Solidarity Fund
Fundusz Administracyjny	708	—	707	Administrative Fund
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	521	—	2330	Guaranteed Employee Benefits Fund
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	459	—	238	Fund for Modernisation of the Armed Forces

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 11 (543). PRZYCHODY I WYDATKI FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO

REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND PENSION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
FUNDUSZ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH SOCIAL INSURANCE FUND					
Przychody^{ab}	167481	196115	238472	246173	Revenue^{ab}
Składki przypisane	89762	144164	182049	198308	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	38112	42066	35823	38925	Grants from the state budget
Inne dochody	39607	9885	20601	8940	Other income
Wydatki^b	170845	201717	231621	246626	Expenditure^b
Emerytury i renty	143443	174566	201247	214246	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia ^c	13456	21286	24547	25782	Benefits ^c
Inne wydatki	13946	5866	5827	6598	Other expenditure
FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY PENSION FUND					
Przychody^{ab}	16348	20385	20173	21454	Revenue^{ab}
Składki przypisane	1356	1462	1371	1371	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	14936	17037	17097	18511	Grants from the state budget
Inne dochody	55.6	1886 ^d	1705 ^d	1572 ^d	Other income
Wydatki^b	16576	19866	20165	21664	Expenditure^b
Emerytury i renty	13901	14969	15245	16824	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia ^c	370 ^e	854	1060	1062	Benefits ^c
Naliczone składki na ubezpieczenia zdrowotne rolników ^f	1859	1753	1760	1760	Calculated contributions for health security of farmers ^f
Inne wydatki	446	2290 ^d	2099 ^d	2018 ^d	Other expenditure

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Bez świadczeń dla kombatanów finansowanych z budżetu państwa. d W tym transfer środków na świadczenia zbiegowe w: 2015 r. — 1830 mln zł, 2018 r. — 1564 mln zł, 2019 r. — 1442 mln zł. e Dotyczy tylko zasiłku pogrzebowego dla rolników. f Finansowane z budżetu państwa.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c Excluding benefits for combatants financed from the state budget. d Of which transfer of funds for coincide benefits: in 2015 — PLN 1830 million, in 2018 — PLN 1564 million, in 2019 — PLN 1442 million. e Concerns only funeral allowance for farmers. f Financed from the state budget.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 12 (544). BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	wództwa
				Cities with powiat status	Powiaty	Voivod- ships
		w mln zł		in PLN millions		
DOCHODY						
REVENUE						
OGÓŁEM	2010	162797	72311	53886	22496	14104
TOTAL	2015	199019	87667	70560	23681	17110
	2018	251846	121426	85508	27959	16954
	2019	278507	135162	93894	30696	18755
Dochody własne	2010	78588	32264	34284	6337	5703
Own revenue	2015	103441	43573	44774	7943	7155
	2018	124042	52530	52411	10076	9024
	2019	135769	58484	55061	12313	9911
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym	2010	33016	10698	14543	2925	4850
Share in income tax	2015	45176	16041	19017	4324	5794
	2018	60606	21830	25051	5833	7891
	2019	67042	24263	27476	6472	8831
od osób prawnych	2010	6122	617	1408	128	3968
corporate income tax	2015	7076	753	1602	158	4564
	2018	9698	957	2284	199	6257
	2019	10902	1037	2614	217	7033
od osób fizycznych	2010	26894	10080	13135	2797	882
personal income tax	2015	38100	15289	17415	4166	1230
	2018	50908	20873	22767	5634	1634
	2019	56140	23225	24861	6255	1799
Podatek od nieruchomości	2010	15122	9060	6062	.	.
Tax on real estate	2015	20171	12227	7944	.	.
	2018	22617	13800	8817	.	.
	2019	23299	14276	9023	.	.
Podatek rolny	2010	989	974	15,3	.	.
Agricultural tax	2015	1593	1569	24,0	.	.
	2018	1482	1461	21,5	.	.
	2019	1537	1515	21,7	.	.
Podatek od środków transportowych	2010	857	561	296	.	.
Tax on means of transport	2015	1015	696	319	.	.
	2018	1135	786	349	.	.
	2019	1170	817	352	.	.
Podatek od czynności cywilnoprawnych	2010	1893	791	1102	.	.
Tax on civil law transactions	2015	1749	768	981	.	.
	2018	2748	1179	1569	.	.
	2019	2927	1322	1604	.	.
Opłata skarbowa	2010	509	226	283	.	.
Stamp duty	2015	409	155	254	.	.
	2018	477	171	306	.	.
	2019	502	179	323	.	.
Dochody z majątku	2010	6354	2628	3276	305	143
Revenue from property	2015	7463	2657	4338	305	163
	2018	7700	3202	3931	356	212
	2019	7493	3161	3902	249	181
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	2010	2615	1010	1439	127	38,9
of which income from renting and tenancy as well as agreements with a similar character	2015	3413	1258	1930	150	74,3
	2018	3605	1358	2010	140	96,1
	2019	3715	1416	2060	137	102

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 12 (544). BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwa Voivod- ships
DOCHODY (dok.) REVENUE (cont.)					
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Wpływy z usług Services revenue	2010 4701 2015 7015 2018 7482 2019 7883	1217 1685 1713 1881	2684 3911 3951 4023	781 1381 1703 1879	18,0 37,7 115 100
Dotacje^b Grants^b	2010 37038 2015 44235 2018 71375 2019 80993	17370 18675 40536 46257	7798 11905 17713 21716	6410 5689 7377 6737	5459 7962 5748 6283
Z budżetu państwa From the state budget	2010 23867 2015 26147 2018 52129 2019 60133	12821 13982 33719 38593	5073 6129 12926 16382	4153 3958 4465 4040	1820 2074 1019 1119
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	2010 16829 2015 17834 2018 43828 2019 53080	9340 9500 29113 34716	3580 4118 11211 14659	2408 2658 2794 2972	1500 1559 710 734
własne for own tasks	2010 6916 2015 8241 2018 8226 2019 6930	3417 4439 4581 3848	1469 1993 1689 1667	1726 1292 1647 1035	304 514 309 380
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realised on the basis of agreements with govern- ment administration bodies	2010 122 2015 71,5 2018 75,0 2019 123	63,7 43,7 25,4 28,9	23,6 18,1 26,0 56,5	18,7 8,6 23,0 32,7	16,1 1,0 0,6 4,6
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^c Grants from paragraphs 200 and 620, 205 and 625 ^c	2010 11195 2015 14822 2018 15896 2019 17836	3863 3797 5617 6532	2346 5043 4202 4787	1726 804 1640 1620	3260 5178 4437 4897
Otrzymane z funduszy celowych Received from appropriated funds	2010 684 2015 777 2018 631 2019 528	288 204 362 285	121 377 102 95,6	75,7 78,9 75,0 62,6	198 118 91,7 84,3
Pozostałe dotacje Other grants	2010 1292 2015 2488 2018 2719 2019 2496	398 692 838 847	258 356 482 451	455 848 1198 1015	181 592 201 183
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget	2010 47171 2015 51343 2018 56430 2019 61746	22676 25419 28359 30420	11804 13882 15384 17118	9750 10049 10506 11646	2942 1993 2181 2561
W tym część oświatowa Of which educational part	2010 35010 2015 40377 2018 43075 2019 46899	16230 18993 20622 21972	10733 12917 14225 15753	7360 7793 7641 8564	686 674 587 610

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. bez dotacji z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, które ujęto w dochodach własnych. c Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 2b) na str. 643 i 644.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 excluding grants from the state budget for gminas which are health resorts, which were included in own revenue. c See general notes, item 8, point 2b) on page 643 and 644.

TABL. 12 (544). BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)

LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woje- wództwa
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiaty	Voivod- ships
		w mln zł		in PLN millions		
WYDATKI						
EXPENDITURE						
OGÓŁEM	2010	177766	79741	58954	23826	15245
TOTAL	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2018	259386	127133	87015	28657	16582
	2019	280209	135317	96885	29631	18376
Wydatki bieżące	2010	133517	59753	45836	18626	9302
Current expenditure	2015	157839	71455	56928	20017	9440
	2018	206508	100891	72311	22674	10633
	2019	229157	112420	80988	24341	11408
w tym:						
of which:						
Dotacje	2010	14044	4080	5195	1272	3497
Grants	2015	16459	5417	5860	1394	3788
	2018	22100	7372	8282	1756	4690
	2019	23983	8104	9086	1858	4935
w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych ^b	2010	2141	785	1225	100	31,2
of which grants for local government budgetary establishments ^b	2015	550	312	229	7,4	2,1
	2018	572	298	258	13,0	3,1
	2019	589	315	258	13,3	2,9
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2010	16515	11780	3916	737	82,2
Benefits for natural persons	2015	16948	11667	4343	846	91,4
	2018	42142	30053	10942	1063	83,5
	2019	50839	35426	14163	1116	134
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	2010	97737	42763	34168	16218	4588
Current expenditure of budgetary units	2015	119538	52987	44203	17354	4993
	2018	137791	62345	50726	19430	5289
	2019	149322	67607	55174	20894	5647
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia	2010	49743	22761	15975	9170	1837
wages and salaries	2015	60309	27675	19902	10531	2202
	2018	69953	32336	23402	11805	2411
	2019	75992	34961	25578	12900	2554
pochodne od wynagrodzeń ^c	2010	8165	3910	2557	1401	298
wages and salaries related expenditures ^c	2015	11129	5379	3581	1771	397
	2018	12747	6199	4166	1948	434
	2019	13880	6732	4553	2133	463
zakup materiałów i usług	2010	32721	13209	13322	4025	2164
purchase of materials and services	2015	38821	15918	17559	3438	1906
	2018	46719	19739	20450	4495	2035
	2019	49589	21420	21578	4495	2095
Wydatki majątkowe	2010	44249	19988	13118	5201	5943
Property expenditure	2015	38576	14489	12897	3427	7763
	2018	52878	26242	14704	5983	5950
	2019	51052	22897	15898	5289	6968
W tym inwestycyjne ^d	2010	43282	19690	12698	5181	5712
Of which investment expenditure ^d	2015	37220	14209	12212	3384	7415
	2018	51023	25817	13657	5934	5615
	2019	48974	22426	14663	5216	6669
WYNIK BUDŻETÓW						
BUDGETS RESULT						
Nadwyżka (+)/deficyt (-)	2010	-14970	-7430	-5069	-1330	-1141
Surplus (+)/deficit (-)	2015	+2604	+1723	+736	+237	-92,5
	2018	-7540	-5707	-1507	-697	+371
	2019	-1702	-155	-2991	+1066	+379

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. również dla gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych. c Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. d Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych oraz w 2010 r. — również gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 also for auxiliary units and appropriated funds. c Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. d Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments and in 2010 — also of auxiliary units and appropriated funds.

TABL. 13 (545). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
 LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS EXPENDITURE BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woje- wództwa
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiaty	Voivod- ships
		w mln zł		in PLN millions		
OGÓŁEM	2010	177766	79741	58954	23826	15245
TOTAL	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2018	259386	127133	87015	28657	16582
	2019	280209	135317	96885	29631	18376
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo	2010	4892	3524	67,7	54,8	1245
Agriculture and hunting	2015	4411	2756	22,2	200	1433
	2018	3958	3394	65,9	84,3	415
	2019	4063	3508	54,1	98,7	402
Transport i łączność	2010	31930	8855	11946	5162	5967
Transport and communication	2015	32342	6995	15009	3333	7005
	2018	42211	12362	16342	5482	8024
	2019	41859	10524	17680	4905	8751
Turystyka	2010	721	461	146	47,7	66,6
Tourism	2015	740	245	78,8	87,3	330
	2018	757	577	68,6	21,8	89,7
	2019	692	518	82,4	36,8	54,9
Gospodarka mieszkaniowa	2010	6006	2447	3297	172	89,5
Dwelling economy	2015	7272	2554	4417	230	71,8
	2018	7680	3130	4141	276	133
	2019	7982	3164	4391	288	139
Administracja publiczna	2010	15020	7334	3908	2407	1371
Public administration	2015	17882	8893	4437	2668	1884
	2018	21280	10808	5499	3079	1894
	2019	22367	11246	5918	3230	1973
Oświata i wychowanie	2010	50478	26518	16370	6780	810
Education	2015	59360	31495	20041	7077	747
	2018	70512	37420	24173	8022	896
	2019	75889	39683	26595	8688	924
Ochrona zdrowia	2010	3962	563	1062	1395	943
Health care	2015	3907	553	1063	1184	1107
	2018	3841	668	1149	1033	990
	2019	4507	727	1169	1069	1542
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie po- lityki społecznej	2010	25065	13182	7161	4062	661
Social assistance and other tasks in sphere of social policy	2015	27803	14159	8407	4585	652
	2018	16879	6628	5415	4007	830
	2019	17766	6901	5708	4259	898
Rodzina	2018	40742	27964	11109	1607	62,1
Family	2019	49993	33648	14578	1692	75,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	2010	4132	951	1597	1420	165
Educational care	2015	4946	1065	2046	1688	147
	2018	5620	1126	2351	1968	176
	2019	6085	1209	2551	2116	209
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2010	10112	6655	3244	116	96,9
Municipal economy and environmental protection	2015	13700	8628	4901	102	68,9
	2018	17831	11651	5970	137	72,7
	2019	19641	12575	6841	104	121
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2010	7006	3092	2482	135	1297
Culture and national heritage	2015	6923	2942	2501	113	1367
	2018	9209	4458	2977	159	1616
	2019	9639	4532	3139	167	1801
Kultura fizyczna ^b	2010	6434	2878	2907	155	493
Physical education ^b	2015	4338	2124	2007	78,4	128
	2018	6050	3287	2459	130	174
	2019	5992	3189	2516	101	186

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b W 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2010 division "Physical education and sport".

TABL. 14 (546). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Woje-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty	wództwa Voivod- ships
		w mln zł		in PLN millions		
Przychody	2015	4668,8	2764,9	1820,6	53,2	30,1
Revenue	2018	4479,1	2588,3	1793,2	66,6	31,0
	2019	4546,6	2683,0	1755,0	75,4	33,2
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług	2015	2773,4	1792,1	930,4	25,4	25,4
Revenue from the sale of products, asset components and services	2018	2595,5	1648,7	889,1	30,6	27,2
	2019	2616,3	1704,1	849,4	33,9	29,0
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b	2015	549,7	307,1	229,2	10,9	2,3
Grants from local government units budget ^b	2018	578,4	293,6	264,6	17,1	3,1
	2019	603,5	315,6	262,1	22,9	2,9
Koszty	2015	4616,5	2745,7	1791,0	49,9	29,8
Costs	2018	4441,7	2566,3	1778,3	66,9	30,2
	2019	4504,0	2656,4	1740,3	74,4	33,0
w tym: of which:						
Materiały i usługi	2015	1888,7	1015,4	846,9	15,2	11,1
Materials and services	2018	1810,6	942,6	835,7	21,7	10,6
	2019	1809,0	962,1	812,0	23,0	11,9
Podatek dochodowy od osób prawnych	2015	25,2	13,9	11,1	0,0	0,2
Corporate income tax	2018	20,4	10,1	10,0	0,1	0,2
	2019	17,6	10,0	7,7	0,0	0,2
Wpłaty nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2015	23,4	17,0	6,4	0,0	—
Surplus payments to local government units budgets	2018	25,2	14,2	10,8	0,0	0,2
	2019	29,4	16,2	12,8	0,0	0,3

a Bez przychodów i kosztów zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including grants from the state budget as well as payments from the European funds budget.

TABL. 15 (547). **ODLICZENIA OD DOCHODU I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH**
DEDUCTIONS FROM INCOME AND FROM PERSONAL INCOME TAX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Podatnicy^a w tys.	24908,0	24944,8	26097,2	26189,7	Taxpayers^a in thousands
W tym wykazujący dochód ^b	24558,0	24590,4	25648,7	24674,7	Of which reporting income ^b

ODLICZENIA OD DOCHODU
DEDUCTIONS FROM INCOME

Podatnicy korzystający z odliczeń ^c w tys.	2010	2015	2018	2019	Taxpayers using deductions ^c in thousands
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne ...	12705,1	13259,5	14456,3	14350,3	Social security contributions
Darowizny	305,6	424,2	576,1	674,5	Donations
Celów rehabilitacyjnych	1135,0	1103,0	1286,8	1359,0	Rehabilitation purposes
Użytkowania Internetu	3986,8	344,7	287,8	376,0	Expenses of using Internet

a Opodatkowani przy zastosowaniu skali podatkowej. b Łącznie z niewykazującymi własnego dochodu, ale korzystającymi ze wspólnego rozliczenia z małżonkiem. c Podatnicy mogą być wykazywani wielokrotnie, jeśli korzystali z więcej niż jednego tytułu odliczenia.

a Taxed using a taxation scale. b Including taxpayers not showing their own income, but filing tax jointly with a spouse. c Taxpayers may be indicated more than once, if they used more than one type of deduction.

TABL. 15 (547). **ODLICZENIA OD DOCHODU I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH (dok.)**
DEDUCTIONS FROM INCOME AND FROM PERSONAL INCOME TAX (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
ODLICZENIA OD DOCHODU (dok.) DEDUCTIONS FROM INCOME (cont.)					
Odlczenia^c w mln zł	56308,0	65436,7	82959,8	88374,0	Deductions^c in PLN millions
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne ...	50850,5	61840,9	78298,2	83096,3	Social security contributions
Darowizny	198,0	364,6	455,6	521,8	Donations
Celów rehabilitacyjnych	2551,3	2517,2	3289,2	3644,1	Rehabilitation purposes
Użytkowania Internetu	2277,8	184,4	154,4	207,4	Expenses of using Internet
Przeciętne odliczenia na 1 podatnika korzystającego z danego tytułu odliczenia^c w zł	3076	4264	4918	5204	Average deductions per 1 taxpayer using a given type of deduction^c in PLN
w tym z tytułu:					of which from:
Składki na ubezpieczenia społeczne ...	4002	4664	5416	5791	Social security contributions
Darowizny	648	859	791	774	Donations
Celów rehabilitacyjnych	2248	2282	2556	2682	Rehabilitation purposes
Użytkowania Internetu	571	535	536	551	Expenses of using Internet
ODLICZENIA OD PODATKU DEDUCTIONS FROM THE TAX					
Podatnicy korzystający z odliczeń^c w tys.	25844,1	25651,9	26211,3	26530,6	Taxpayers using deductions^c in thousands
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	21378,7	21482,7	21666,7	21714,0	Health care contribution
Ulgi	4465,4	4587,2	4544,6	4816,6	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	4303,1	4505,1 ^d	4467,9	4742,5 ^d	child relief
z tytułu podatku zapłaconego za granicą	10,0	34,5	67,2	66,2	from the tax paid abroad
Odlczenia^c w mln zł	48183,0	56620,4	68184,4	73135,4	Deductions^c in PLN millions
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	42335,1	50776,1	60978,3	65720,3	Health care contribution
Ulgi	5847,9	7209,2	7206,1	7415,0	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	5684,3	6982,2 ^d	6916,9	7024,8 ^d	child relief
z tytułu podatku zapłaconego za granicą	39,8	170,9	259,5	365,2	from the tax paid abroad
Przeciętne odliczenia na 1 podatnika korzystającego z danego tytułu odliczenia^c w zł	1864	2208	2601	2756	Average deductions per 1 taxpayer using a given type of deduction^c in PLN
z tytułu:					from:
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1980	2364	2814	3026	Health care contribution
Ulgi	1310	1572	1586	1539	Reliefs
w tym:					of which:
na dzieci	1321	1550 ^d	1548	1481	child relief
z tytułu podatku zapłaconego za granicą	3984	4949	3862	5514	from the tax paid abroad

c Podatnicy mogą być wykazywani wielokrotnie, jeśli korzystali z więcej niż jednego tytułu odliczenia. d Łącznie ze zwrotem nieodliczonej ulgi na dzieci.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

c Taxpayers may be indicated more than once, if they used more than one type of deduction. d Including refund of not deducted child relief.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 16 (548). **ODLICZENIA OD DOCHODU, PODSTAWY OPODATKOWANIA I PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB PRAWNYCH**

DEDUCTIONS FROM INCOME, TAX BASE AND FROM CORPORATE INCOME TAX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^a	2019 ^a	SPECIFICATION
Podatnicy	343165	456190	507006	529589	Taxpayers
W tym wykazujący dochód	239286	315268	333700	357599	Of which reporting income
w tym wykazujący podatek	125576	178535	206432	216755	of which reporting tax
ODLICZENIA OD DOCHODU DEDUCTIONS FROM INCOME					
Podatnicy korzystający z odliczeń^b	32623	45868	54816	60320	Taxpayers using deductions^b
Straty z lat ubiegłych	26228	40147	48381	54226	Losses from previous years
Darowizny	6364	5614	6146	5975	Donations
Pozostałe odliczenia	31	107	289	119	Other deductions
Odliczenia^b w mln zł	11613,3	14027,3	21253,0	19001,3	Deductions^b in PLN millions
Straty z lat ubiegłych	11280,2	13705,1	20705,5	18414,2	Losses from previous years
Darowizny	309,7	300,8	475,1	539,3	Donations
Pozostałe odliczenia	23,4	21,4	72,4	47,8	Other deductions
ODLICZENIA OD PODSTAWY OPODATKOWANIA DEDUCTIONS FROM THE TAX BASE					
Podatnicy korzystający z odliczeń z tytułu wydatków na nabycie nowych technologii	33	79	1014 ^c	—	Taxpayers using deductions from expenditure on buying new technologies
Odliczenia z tytułu wydatków na nabycie nowych technologii w mln zł	31,3	389,7	1687,3 ^c	—	Deductions from expenditure on buying new technologies in PLN millions
ODLICZENIA OD PODATKU DEDUCTIONS FROM THE TAX					
Podatnicy korzystający z odliczeń^b	431	352	475	919	Taxpayers using deductions^b
w tym z tytułu podatku zapłaconego za granicą	242	278	411	404	of which from the tax paid abroad
Odliczenia^b w mln zł	128,8	198,2	85,3	250,1	Deductions^b in PLN millions
w tym z tytułu podatku zapłaconego za granicą	50,5	84,3	72,2	105,2	of which from the tax paid abroad

a Informacja nie zawiera danych podatników, którzy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie przedłużenia terminu do złożenia zeznania przez niektórych podatników osiągających dochody wolne od podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 549) skorzystali z prawa do złożenia zeznania za 2018 r. w przedłużonym terminie, tj. w terminie do 31 października 2019 r. b Podatnicy mogą być wykazywani wielokrotnie, jeśli korzystali z więcej niż jednego tytułu odliczenia. c W tym koszty kwalifikowane (działalność badawczo-rozwojowa): 951 podatników, 1675,1 mln zł.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

a The information does not contain data on taxpayers who, in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 21 March 2019, regarding the extension of the deadline for submitting tax return by some taxpayers earned of CIT-free income (Journal of Laws item 549), used the right to file tax return for 2018 within the extended deadline of 31 October 2019. b Taxpayers may be indicated more than once, if they used more than one type of deduction. c Of which eligible costs (research and development activity): 951 taxpayers, PLN 1675.1 million.

Source: data of the Ministry of Finance.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji i działów PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. Those outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. The value of investment outlays since 1999 incurred by:

- legal persons and organisational units without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organisational units without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of

wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. **Wartość netto środków trwałych** odpowiada wartości brutto pomniejszonej o wartość zużycia.

4. **Wartość zużycia środków trwałych** odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e. do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 co-operative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers, dated 12 December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December since 1995:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 — as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 — as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 — also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The **net value of fixed assets** corresponds to the gross value of fixed assets decreased by the value of consumption.

4. The **value of consumption of fixed assets** corresponds to the value of depreciation since the utilisation of the fixed assets.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

5. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

6. Wartość brutto środków trwałych od 1999 r.:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdań,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji oraz urządzeń wodnych — ustalono szacunkowo.

7. **Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych.** Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji wodnych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje wodne i inwentarz żywy (stado podstawowe).

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

5. Data by sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**, i.e. all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". The exceptions are residential buildings on private farms in agriculture which were classified in the section "Real estate activities".

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".

6. The gross value of fixed assets since 1999:

- of legal persons and organisational units without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organisational units without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, irrigation and drainage and water structures, was estimated.

7. **The value of fixed assets by groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.** The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and premises, since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises as well as cooperative right to non-residential (of utility character) premises,
 - b) civil engineering works (excluding irrigation and drainage);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, movables and equipment;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e. long-term plantings, irrigation and drainage and livestock (basic herd).

Inwestycje Investments

TABLE 1 (549). NAKŁADY INWESTYCYJNE
INVESTMENT OUTLAYS

LATA YEARS	Ogółem Grand total		Nakłady na środki trwałe Outlays on fixed assets				Pozostałe nakłady Other outlays
	ogółem grand total	na 1 mieszkańca per capita	razem total	w tym of which			
				budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
CENY BIEŻĄCE w mln zł ^a CURRENT PRICES in PLN millions ^a							
2010	217287	5641	217192	134220	60372	21114	94,7
2015	271839	7069	271364	149170	91309	28371	475
2018	302675	7879	302525	161930	100241	38120	150
2019	320937	8361	320858	174528	105912	38010	79,6
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b							
2000=100							
2019	203,8	204,6	204,6	190,9	218,8	235,5	10,4
2005=100							
2019	216,8	217,3	217,1	202,7	223,7	270,3	54,7
2010=100							
2019	140,1	140,6	140,3	124,0	166,4	165,1	80,3
2015=100							
2019	112,6	112,7	112,7	109,8	113,6	126,0	15,9
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2013	98,8	98,9	98,9	95,0	103,5	107,9	22,3
2014	109,5	109,5	109,4	106,4	113,5	117,0	317,2
2015	107,1	107,2	107,1	104,3	110,7	108,9	163,5
2016	88,8	88,8	88,9	88,5	91,1	85,1	39,8
2017	106,5	106,5	106,5	100,6	108,0	133,2	58,7
2018	115,4	115,4	115,4	118,4	111,1	115,2	131,7
2019	103,1	103,2	103,1	104,2	103,9	96,5	51,7

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Per capita — in PLN. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 2 (550). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	217287	271839	302675	320937	100,0	100,0	TOTAL
Sektor publiczny	94472	101382	107648	108002	43,5	33,7	Public sector
Sektor prywatny	122815	170457	195027	212935	56,5	66,3	Private sector
w tym własność prywatna kra- jowa	81018	106780	109690	116359	37,3	36,3	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	3093	2288	2504	2282	1,4	0,7	of which cooperatives

TABL. 3 (551). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny stałe^a)INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
O G Ó Ł E M	106,5	115,4	103,1	216,8	140,1	112,6	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	107,5	104,3	92,3	176,8	137,4	97,5	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwie- rząt, łowiectwo ^Δ	104,3	99,6	96,4	186,1	134,8	95,4	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	119,4	114,2	90,1	133,2	145,8	107,4	Forestry and logging
Rybacktvo	459,5	262,0	24,6	241,7	377,0	175,3	Fishing and aquaculture
Przemysł	102,8	109,6	109,9	216,1	161,6	108,4	Industry
Górnictwo i wydobywanie	105,9	106,4	110,9	202,4	147,9	119,9	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamien- nego i węgla brunatnego (lignitu)	118,4	116,9	113,5	164,2	143,1	158,1	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	107,4	108,4	108,9	212,7	202,6	130,5	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych ...	106,4	103,8	111,0	204,6	182,3	122,7	manufacture of food products
produkcja napojów	93,2	109,7	124,3	134,0	165,3	142,6	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	87,4	108,0	85,6	407,5	247,2	133,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	114,0	84,5	109,9	170,7	270,1	144,5	manufacture of textiles
produkcja odzieży	96,0	121,0	88,5	44,7	100,1	118,3	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skór- nych ^Δ	90,4	160,8	99,3	151,0	117,1	110,3	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, kor- ka, słomy i wikliny ^Δ	139,1	126,2	74,9	211,1	245,4	102,2	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z pa- pieru	115,8	77,8	85,0	135,3	131,9	75,0	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	119,6	112,6	72,1	123,2	91,6	85,7	printing and reproduction of record- ed media
produkcja koksu i produktów rafina- cji ropy naftowej ^Δ	122,7	55,2	122,8	162,7	72,7	103,2	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	100,0	102,1	108,3	179,1	173,0	101,8	manufacture of chemicals and chem- ical products
produkcja wyrobów farmaceutycz- nych ^Δ	130,7	126,2	108,2	166,8	190,9	154,1	manufacture of pharmaceutical prod- ucts ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i two- rzysz sztucznych	108,9	113,2	105,2	207,9	240,2	132,4	manufacture of rubber and plastic products

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 3 (551). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
Przemysł (dok.)						Industry (cont.)	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	111,8	124,4	86,9	158,8	195,3	131,9	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	99,3	120,3	88,3	144,1	184,7	132,3	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	115,5	126,1	85,1	236,4	182,6	104,6	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	128,3	104,6	98,5	183,0	99,3	116,8	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych ...	120,0	124,3	273,1	774,2	646,4	448,4	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	113,5	124,4	90,5	144,4	164,2	116,2	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	88,0	108,1	118,4	291,0	300,6	133,0	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,5	96,6	108,8	268,6	263,0	112,7	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	104,7	105,2	90,5	127,4	155,4	95,6	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	136,0	124,2	76,7	195,0	136,7	105,5	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	115,0	126,0	114,8	350,6	227,4	197,6	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	90,7	99,4	112,0	275,2	139,1	77,2	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	100,5	163,6	112,1	158,1	80,4	79,8	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	95,0	166,4	106,8	181,8	87,8	86,5	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	81,2	111,6	125,7	254,2	134,2	64,1	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	94,1	140,1	101,3	304,4	140,9	125,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	121,2	110,7	96,8	159,6	137,8	127,3	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	118,7	114,0	102,4	163,1	141,2	129,7	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	119,6	112,8	94,0	145,3	128,9	127,9	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	103,3	133,1	94,3	299,3	124,5	109,9	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	80,9	117,0	108,2	208,3	195,8	90,3	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	96,1	123,5	105,0	245,5	122,6	122,3	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	104,4	119,5	99,3	172,2	120,8	111,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	142,9	93,4	90,6	171,7	129,4	130,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	106,5	94,1	106,7	158,3	125,6	105,1	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	103,5	95,7	107,0	162,2	126,6	106,7	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	86,2	115,3	111,3	192,0	126,7	92,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	139,0	128,4	111,6	693,6	400,2	217,0	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	93,0	114,3	108,3	159,5	129,2	86,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	128,1	140,8	87,2	175,8	99,4	108,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	119,0	129,1	103,0	269,6	135,2	129,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	103,3	166,3	106,0	393,3	97,1	140,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	102,4	120,4	92,1	154,4	87,9	101,9	Other service activities

TABL. 4 (552). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	217287	271839	302675	320937	100,0	100,0	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4282	6084	6562	6191	2,0	1,9	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	3716	5304	5368	5283	1,7	1,6	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	548	741	901	834	0,3	0,3	Forestry and logging
Rybactwo	18,3	38,8	293	73,6	0,0	0,0	Fishing and aquaculture
Przemysł	68979	105123	104881	118107	31,7	36,8	Industry
Górnictwo i wydobywanie	4880	6089	6646	7590	2,2	2,4	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2823	2545	3500	4076	1,3	1,3	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	34716	55626	67172	74939	16,0	23,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	5438	8317	8921	10048	2,5	3,1	manufacture of food products
produkcja napojów	796	956	1063	1341	0,4	0,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	441	887	1364	1177	0,2	0,4	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	258	502	671	762	0,1	0,2	manufacture of textiles
produkcja odzieży	171	148	202	182	0,1	0,1	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	142	157	178	181	0,1	0,1	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1018	2534	3533	2706	0,5	0,8	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	1580	2994	2492	2212	0,7	0,7	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	666	743	900	668	0,3	0,2	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3251	2203	1948	2398	1,5	0,8	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2303	3968	3808	4217	1,1	1,3	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	465	590	856	948	0,2	0,3	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2555	4834	6194	6686	1,2	2,1	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2274	3495	5417	4797	1,0	1,5	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	1090	1620	2460	2226	0,5	0,7	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	2763	4965	6250	5471	1,3	1,7	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	977	877	1054	1063	0,4	0,3	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	1373	2050	3426	9625	0,6	3,0	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1434	2080	2725	2526	0,7	0,8	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3202	7612	8659	10613	1,5	3,3	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	448	1078	1125	1252	0,2	0,4	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	1043	1745	1880	1741	0,5	0,5	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	435	579	815	642	0,2	0,2	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	593	692	1231	1457	0,3	0,5	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 4 (552). NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		w odsetkach in percent		
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	16465	30573	21701	24813	7,6	7,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	12918	12835	9362	10765	5,9	3,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody	3327	3314	2754	3017	1,5	0,9	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1341	2796	1462	1883	0,6	0,6	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	7285	8228	10338	10838	3,4	3,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	16759	18245	24614	24446	7,7	7,6	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	7610	8375	10889	11429	3,5	3,6	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	7388	7388	10267	9900	3,4	3,1	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	42697	47775	57009	55397	19,7	17,3	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	6085	13389	11515	12813	2,8	4,0	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2482	2450	2917	3162	1,1	1,0	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	7059	7813	8964	9112	3,2	2,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4141	4119	6084	5698	1,9	1,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	26835	31496	32061	35560	12,4	11,1	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	25526	29722	30700	34165	11,7	10,6	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3772	5168	4355	4989	1,7	1,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	2831	5288	10255	11846	1,3	3,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6194	9259	7810	8744	2,9	2,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7718	7306	9327	8400	3,6	2,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6786	6886	8704	8946	3,1	2,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8564	5825	7920	8672	3,9	2,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	903	774	874	829	0,4	0,3	Other service activities

TABL. 5 (553). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2019 R. (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2019 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i bu- dowle buildings and struc- tures	maszyny, urządze- nia techn- iczne i narzę- dzia machin- ery, technical equip- ment and tools	środki trans- portu transport equip- ment	
OGÓŁEM	320858	174528	105912	38010	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	6191	2951	1628	925	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwie- rząt, łowiectwo ^Δ	5283	2289	1486	828	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	834	635	124	69	Forestry and logging
Rybnictwo	74	27	18	28	Fishing and aquaculture
Przemysł	118085	46813	64403	5421	Industry
Górnictwo i wydobywanie	7590	3498	3513	410	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamien- nego i węgla brunatnego (lignitu)	4076	2008	1897	144	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	74924	21362	49190	3973	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	10048	2926	6526	569	manufacture of food products
produkcja napojów	1341	251	1045	45	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	1177	106	1066	5	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	762	237	479	39	manufacture of textiles
produkcja odzieży	182	54	110	18	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórza- nych ^Δ	181	79	92	9	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2705	517	1944	240	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z pa- pieru	2210	446	1673	78	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	668	133	490	39	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	2392	837	1238	235	manufacture of coke and refined pet- roleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4216	1534	2510	154	manufacture of chemicals and chem- ical products
produkcja wyrobów farmaceutycz- nych ^Δ	944	366	523	55	manufacture of pharmaceutical prod- ucts ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i two- rzyw sztucznych	6685	1670	4637	343	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	4797	1231	3238	313	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	2226	540	1607	76	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	5471	1525	3403	508	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1063	191	818	52	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	9625	3752	5757	98	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2526	655	1716	151	manufacture of machinery and equip- ment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	10613	2473	7547	482	manufacture of motor vehicles, trail- ers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego	1252	331	876	44	manufacture of other transport equip- ment
produkcja mebli	1741	641	902	196	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	642	219	377	45	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1457	648	616	179	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 5 (553). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2019 R. (dok.)

INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i bu- dowle buildings and struc- tures	maszyny, urządze- nia tech- niczne i narzę- dzia machin- ery, technical equip- ment and tools	środki trans- portu transport equip- ment	
Przemysł (dok.)					Industry (cont.)
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24813	13578	10057	317	Electricity, gas, steam and air condi- tioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	10758	8375	1643	721	Water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3016	2617	297	97	water collection, treatment and sup- ply
gospodarka odpadami; odzysk surow- ców ^Δ	1883	679	740	456	waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery
Budownictwo	10837	6405	2786	1609	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych^Δ	24440	10106	9392	4895	Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:					of which:
Handel hurtowy ^Δ	11424	3997	5029	2364	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	9899	5260	3750	884	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	55387	42549	3855	8913	Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	12812	3907	1399	7463	Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	3162	2173	883	105	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	9112	2256	6282	560	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	5697	787	1742	3168	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	35553	34105	1219	208	Real estate activities
W tym budownictwo mieszkaniowe	34164	33779	314	60	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4989	2055	2096	837	Professional, scientific and tech- nical activities
Administrowanie i działalność wspie- rająca^Δ	11846	1125	1957	8731	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	8738	5587	1830	1312	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	8389	5950	2144	288	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na	8944	4351	3819	762	Human health and social work ac- tivities
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	8659	6858	1604	177	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	829	457	272	99	Other service activities

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 6 (554). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS

As of 31 December

LATA YEARS	Ogółem Total		W tym Of which		
	ogółem total	na 1 mieszkańca per capita	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
BIEŻĄCE CENY EWIDENCYJNE w mln zł ^a CURRENT BOOK-KEEPING PRICES in PLN millions ^a					
2010	2520940	65428	1635254	694298	171380
2015	3471801	90324	2274967	937562	239079
2018	4029717	104910	2598860	1114482	296457
2019	4263508	111079	2738864	1189438	315023
CENY STAŁE ^b CONSTANT PRICES ^b 2000=100					
2019	189,7	190,8	165,2	289,4	296,0
2005=100					
2019	169,5	169,6	152,3	232,9	242,2
2010=100					
2019	143,2	143,7	134,6	170,2	179,1
2015=100					
2019	115,9	116,0	112,4	125,1	130,3
Rok poprzedni=100 Previous year=100					
2013	104,1	104,2	103,5	106,1	105,9
2014	104,3	104,3	103,6	106,2	107,4
2015	104,6	104,7	104,0	106,3	107,0
2016	103,5	103,5	102,9	104,7	106,3
2017	103,5	103,5	102,6	105,9	107,4
2018	103,9	103,9	103,0	106,0	107,5
2019	104,1	104,2	103,3	106,4	106,1

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 stycznia.

a Per capita — in PLN. b See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32; the gross value of fixed assets, as of 1 January, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 7 (555). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS BY OWNERSHIP SECTORS (current book-keeping prices)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	2520940	3471801	4029717	4263508	100,0	100,0	T O T A L
Sektor publiczny	999253	1396146	1617715	1696297	39,6	39,8	Public sector
Sektor prywatny	1521687	2075655	2412002	2567211	60,4	60,2	Private sector
w tym własność prywatna krajowa	1026677	1449316	1691259	1792340	40,7	42,0	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	102997	97435	96410	95518	4,1	2,2	of which cooperatives

TABL. 8 (556). **DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny stałe)^a**

Stan w dniu 31 grudnia

INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (constant prices)^a

As of 31 December

SEKCJE	2017	2018	2019			SECTIONS	
	rok poprzedni=100 previous year=100	2005=100	2010=100	2015=100			
O G Ó Ł E M	103,5	103,9	104,1	169,5	143,2	115,9	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	100,9	101,1	100,8	108,1	107,3	103,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	104,1	104,4	105,2	186,2	152,6	118,7	Industry
górnictwo i wydobywanie	98,0	103,8	107,7	156,5	127,5	99,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	105,6	106,5	106,0	217,3	163,9	125,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	103,6	101,2	104,1	150,2	138,9	113,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,8	103,1	104,0	192,9	154,5	112,3	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	105,1	106,3	105,3	277,8	180,1	124,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	104,9	106,6	106,6	242,4	173,5	125,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	103,0	103,8	103,5	175,5	146,7	115,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	102,8	103,5	104,6	184,1	146,6	117,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	102,7	104,3	103,5	163,7	125,0	112,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	104,4	103,5	102,3	148,8	128,2	113,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,3	101,5	102,0	128,5	121,0	108,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	104,5	104,9	104,9	233,3	170,5	120,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	114,5	116,4	114,1	322,2	242,2	166,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104,2	107,2	106,0	216,0	169,4	123,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	106,0	104,5	105,2	195,7	155,4	119,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	105,2	105,8	106,9	229,6	168,5	123,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105,0	105,7	105,4	331,4	197,0	122,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	102,2	104,2	110,1	220,5	159,3	120,4	Other service activities

a Patrz notka b do tabl. 6 na str. 672.

a See footnote b to the table 6 on page 672.

TABL. 9 (557). WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	wartość brutto gross value			wartość netto net value	stopień zużycia w % degree of consumption in %		
	bieżące ceny ewidencyjne w mln zł current book-keeping prices in PLN millions						
O G Ó Ł E M	2520940	3471801	4029717	4263508	2223737	47,8	TOTAL
W tym budynki mieszkalne ^a	427828	538714	603505	624490	.	.	Of which residential buildings ^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	131856	151396	164040	168662	42125	74,2	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	124297	139643	150145	153896	33975 ^b	77,1 ^b	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	7008	11164	12893	13684	7658	44,0	Forestry and logging
Rybactwo	551	589	1002	1082	492	54,6	Fishing and aquaculture
Przemysł	812523	1124596	1321088	1411231	702587	50,2	Industry
Górnictwo i wydobywanie	53296	76516	74147	81293	39388	51,5	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	32262	44782	35719	39173	18324	53,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	448177	612885	747380	795925	378984	52,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	63319	88867	108343	111796	55004	50,8	manufacture of food products
produkcja napojów	14155	16488	16878	17804	7290	59,1	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	4369	6465	9590	10747	5930	44,8	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	5553	5895	7994	8410	3597	57,2	manufacture of textiles
produkcja odzieży	3224	3157	3232	3093	1263	59,2	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych	1381	1758	1881	1966	955	51,4	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	17148	22484	28305	30899	16292	47,3	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	21051	31532	38880	40658	19082	53,1	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	8314	10068	11750	11643	4706	59,6	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	25582	39279	45210	49458	25097	49,3	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	29688	40005	49077	51560	24239	53,0	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	8009	9207	10225	10664	4490	57,9	manufacture of pharmaceutical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	34040	50753	63410	68309	32117	53,0	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	40486	50052	59744	63744	27581	56,7	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	25093	32748	38373	38438	19223	50,0	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ	29221	44464	56278	60148	29953	50,2	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	10045	11268	11249	10447	4677	55,2	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	15969	23721	29709	36437	18451	49,4	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	20852	23403	28346	30129	13529	55,1	manufacture of machinery and equipment n.e.c.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 664. b Bez wartości inwentarza żywego (stada podstawowego).

a See general notes, item 5 on page 664. b Excluding the value of livestock (basic herd).

TABL. 9 (557). WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	wartość brutto gross value			wartość netto net value	stopień zużycia w % degree of consumption in %	
	bieżące ceny ewidencyjne w mln zł current book-keeping prices in PLN millions					
Przemysł (dok.)						Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepe ^Δ	42107	60750	78596	85100	38070	55,3 manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	6715	8862	11817	13422	6886	48,7 manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	11768	17394	21026	22635	11242	50,3 manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	3497	5623	7084	7529	3850	48,8 other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6591	8642	10383	10889	5460	49,9 repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	208182	276308	323043	348922	182411	47,7 Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102868	158887	176518	185091	101804	45,0 Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:						of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	44932	60319	66829	68105	36208	46,8 water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	12353	19585	23475	25251	13353	47,1 waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	51816	64560	72638	77023	43649	43,3 Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	155196	207050	244934	257442	136919	46,8 Trade; repair of motor vehicles^Δ
w tym:						of which:
Handel hurtowy ^Δ	69919	90918	107977	111626	59669	46,5 Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	70675	95223	111776	120236	61924	48,5 Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	398613	635269	751120	792956	414887	47,7 Transportation and storage
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	72502	108156	132442	138189	71651	48,1 Of which land and pipeline transport ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	24585	35052	40239	41379	25605	38,1 Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	101666	105960	116090	121851	37583	69,2 Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39762	42857	49779	51400	25137	51,1 Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	473727	608065	686852	714777	448706	37,2 Real estate activities
W tym budynki mieszkalne ^a	416135	530260	594804	615370	.	.
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	38681	50659	55961	58643	27588	53,0 Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	20945	30793	45087	51933	29641	42,9 Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	88998	127279	141613	151745	80668	46,8 Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	84301	122705	141752	151585	82474	45,6 Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	56004	86458	104046	111163	57130	48,6 Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	33774	66778	81065	86869	60026	30,9 Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8493	12324	13413	14849	9012	39,3 Other service activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 664.

a See general notes, item 5 on page 664.

TABL. 10 (558). WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in PLN millions			Stoپیeń zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	
OGÓŁEM	2738864	1189438	315023	39,8	64,0	54,3	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	97415	30749	20973	67,6	81,8	91,8	Agriculture, forestry and fishing
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	86505	28668	19428	71,5	82,6	93,5	Crop and animal production, hunting ^Δ
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	10504	1956	1021	36,8	71,7	67,8	Forestry and logging
Rybactwo	406	125	524	30,7	55,9	73,3	Fishing and aquaculture
Przemysł	630588	734896	45490	38,5	59,6	60,3	Industry
Górnictwo i wydobywanie	37871	40152	3264	41,1	60,8	59,5	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	18904	19528	738	39,8	65,9	61,0	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	249930	514154	31799	34,5	60,7	59,2	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	38312	67794	5673	32,2	60,1	65,2	manufacture of food products
produkcja napojów	5047	12382	374	43,5	65,5	57,3	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	1649	9068	30	32,6	47,0	60,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	2526	5513	371	35,0	67,1	61,3	manufacture of textiles
produkcja odzieży	1268	1503	322	38,6	76,8	58,2	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	796	1030	140	31,7	65,4	60,4	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	8008	20864	2026	27,2	53,8	59,7	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
produkcja papieru i wyrobów z papieru	10508	29383	767	32,5	60,2	61,6	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2283	8733	626	30,4	67,0	62,4	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	22427	26267	764	44,3	53,9	33,7	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	17882	32472	1204	41,6	59,0	60,6	manufacture of chemicals and chemical products

TABL. 10 (558). WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2019 R. (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2019 (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in PLN millions			Stoپیeń zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ	4141	6191	325	41,1	69,4	53,6	manufacture of pharmaceu- tical products ^Δ
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	19791	46065	2450	29,9	62,6	58,3	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozosta- łych mineralnych surowców niemetalicznych	18697	41704	3342	40,5	63,6	61,6	manufacture of other non- metallic mineral products
produkcja metali	12393	25375	670	39,9	54,7	59,0	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali ^Δ ...	19110	37434	3602	28,2	60,5	59,5	manufacture of metal products ^Δ
produkcja komputerów, wyro- bów elektronicznych i op- tycznych	3769	6376	302	33,9	67,5	61,4	manufacture of computer, electronic and optical pro- ducts
produkcja urządzeń elektrycz- nych	11102	24620	714	26,9	59,2	61,1	manufacture of electrical equip- ment
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	9903	18972	1253	31,4	66,9	63,2	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ	19379	63889	1832	34,1	62,2	38,1	manufacture of motor ve- hicles, trailers and semi- trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	4862	8127	433	32,8	58,0	52,1	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	9126	11927	1580	29,7	64,8	60,6	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	2521	4359	646	26,2	60,4	59,1	other manufacturing
naprawa, konserwacja i insta- lowanie maszyn i urządzeń	4430	4106	2353	30,5	64,2	61,3	repair and installation of ma- chinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	190990	154722	3197	41,2	55,6	56,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	151797	25868	7230	41,1	61,6	67,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody	60797	5983	1252	44,0	70,7	70,4	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	10775	10206	4266	32,9	54,4	65,6	waste collection, treatment and disposal activities; ma- terials recovery

TABL. 10 (558). WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2019 R. (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2019 (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in PLN millions			Stoپیeń zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	budynki i bu- dowle build- ings and struc- tures	ma- szyny, urzą- dzenia techni- czne i narzę- dzia ma- chinery, tech- nical equip- ment and tools	środki trans- portu trans- port equip- ment	
Budownictwo	36331	23560	17121	21,5	66,2	58,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych^Δ	128002	85223	44183	34,8	60,7	54,8	Trade; repair of motor ve- hicles^Δ
w tym:							of which:
Handel hurtowy ^Δ	47274	40369	23966	30,7	58,4	57,9	Wholesale trade ^Δ
Handel detaliczny ^Δ	69497	38752	11972	39,0	62,1	59,8	Retail trade ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	668735	28841	95336	47,2	60,4	47,5	Transportation and storage
W tym transport lądowy i ruro- ciągowy ^Δ	40306	14139	83738	42,2	64,4	48,3	Of which land and pipeline trans- port ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	31302	8524	1551	30,5	63,5	52,4	Accommodation and catering^Δ
Informacja i komunikacja	36626	81084	4139	57,2	75,3	54,0	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	20752	18051	12592	43,6	72,4	32,8	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	701995	10316	2423	36,6	71,3	61,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	24772	24738	9085	30,4	74,9	54,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	10102	10984	30806	29,2	63,4	40,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	101225	33347	17094	33,5	79,8	61,3	Public administration and de- fence; compulsory social security
Edukacja	113029	35168	3360	32,3	86,3	65,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	58408	44672	8076	29,3	72,7	54,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	69553	15852	1412	23,9	58,9	64,0	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	10029	3433	1382	29,5	56,3	68,7	Other service activities

TABL. 11 (559). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH UZYSKANYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ (bieżące ceny ewidencyjne)

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS OBTAINED FROM INVESTMENT ACTIVITY (current book-keeping prices)

SEKCJE	2010	2015	2018	2019		SECTIONS
	ogółem total				w tym nowe środki trwałe of which new fixed assets	
	w mln zł		in PLN millions			
OGÓŁEM	202456	284719	286136	311267	296263	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4959	6896	7239	6749	6095	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	66866	103199	99288	114910	111412	Industry
górnictwo i wydobywanie	4184	5530	5732	6967	6558	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	38355	57037	67517	74095	71352	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	13076	26351	18502	24404	24328	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11251	14281	7537	9444	9174	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	8071	8620	8919	10122	8463	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	18347	20846	26234	26742	24732	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	29597	51251	45771	45198	43452	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2384	2860	2826	3075	2936	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6832	7949	8656	8966	8737	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3812	3852	6280	6028	5783	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	28162	32749	33858	38212	35148	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3884	6305	4768	5501	5026	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3251	5788	10784	12426	11944	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8393	13893	10622	11531	11266	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	6135	7675	6447	7159	7013	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6045	6759	8341	8203	7963	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4874	5260	5174	5535	5449	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	844	817	929	910	844	Other service activities

TABLE 12 (560). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ZLIKWIDOWANYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
 GROSS VALUE OF LIQUIDATED FIXED ASSETS (current book-keeping prices)

SEKCJE	2010	2015	2018	2019	SECTIONS
	w mln zł	in PLN millions			
O G Ó Ł E M	18651	25390	26297	28072	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1453	1712	1539	1603	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7231	9547	9094	9551	Industry
górnictwo i wydobywanie	1137	2005	1422	1425	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	3736	5360	5591	5928	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1845	1541	1548	1673	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	513	641	533	525	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	298	514	1010	1631	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1567	1877	2773	2596	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	598	1115	1561	1689	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	170	227	169	166	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1404	2787	2172	2337	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	1165	1789	1077	1214	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1928	2268	2917	2977	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	369	559	597	575	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	177	267	303	281	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1019	1010	906	1160	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	463	538	725	762	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	596	750	1016	1044	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	167	337	301	313	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	46,2	93,4	137	173	Other service activities

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale rachunki narodowe opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)” wprowadzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r.

Na system rachunków narodowych składa się zbiór wzajemnie ze sobą powiązanych **rachunków makroekonomicznych**, pozwalających na uzyskanie spójnych danych o dochodach, tj. źródłach finansowania wydatków z danymi dotyczącymi produkcji i jej rozdysponowania na spożycie i akumulację brutto oraz saldo wymiany produktów (wyrób i usług) z zagranicą (eksport netto).

W systemie rachunków narodowych zestawiane są: **rachunki bieżące** odzwierciedlające szczególnie rodzaje działalności, takie jak: procesy produkcji, procesy tworzenia dochodów oraz podziału pierwotnego, wtórnego i ostatecznego dochodów; **rachunki akumulacji**, tj. rachunek kapitałowy, rachunek finansowy, rachunek pozostałych zmian wolumenu aktywów, rachunek przeszacowań; **bilanse**, tj. rachunki stanów (bilans otwarcia, zmiany w bilansie, bilans zamknięcia).

W dziale prezentuje się rachunki zawierające kategorie makroekonomiczne dla gospodarki narodowej ogółem, tj. z grupy rachunków bieżących — rachunek produktów (wyrób i usług), rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów, a dla sektora gospodarstw domowych — zagregowane kategorie z sekwencji rachunków bieżących, ze szczególnym uwzględnieniem rachunku wykorzystania dochodów. Ponadto prezentuje się informacje dotyczące dochodów i wydatków, deficytu/nadwyżki, długu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

1. Prezentowane dane za lata 2010—2018 zmieniło w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika głównie z tytułu przeprowadzonej w rachunkach narodowych rewizji benchmarkingowej, szczegółowo opisanej w *Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995—2018*, opublikowanej na stronie GUS. Zmiany wynikają również z przeklasyfikowania jednostek publicznych do sektora instytucji rządowych i samorządowych, zgodnie z ESA 2010 oraz związku z wdrożeniem zmian i nowych wytycznych zawartych w Podręczniku deficytu i długu instytucji rządowych i samorządowych (Manual on Government Deficit and Debt, Eurostat, 2019).

Dane za 2019 r. są nieostateczne.

2. W rachunkach narodowych ujmuje się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą i szacowana jest:

General notes

The national accounts presented in this chapter were compiled according to the principles of the “European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013.

The national accounts system consists of the number of mutually linked **macroeconomic accounts**, which permit to achieve coherent data regarding income, i.e. sources of financing expenditures with data concerning production and its distribution between final consumption expenditure and gross capital formation as well as the balance of goods and services (products) exchange with abroad (net exports).

The following accounts are compiled in the national accounts system: **current accounts** reflecting particular kinds of activities, such as: production processes, processes of generating income as well as primary, secondary and final distribution of income; **accumulation accounts**, i.e. capital account, financial account, other changes in volume of assets account, revaluation account; **balances**, i.e. state accounts (opening balance, changes in balance, closing balance).

This chapter presents accounts containing macroeconomic categories for the total national economy, i.e. from the group of current accounts — goods and services account, production account and generation of income account, and for households sector — aggregated categories originating from a sequence of current accounts and use of income account. The chapter presents also information concerning revenues and expenditures, deficit/surplus, debt of the general government sector as well as expenditure of the general government sector based on the Classification of the Functions of Government (COFOG).

1. Data presented for 2010—2018 have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook mainly due to a benchmark revision, described in detail in the *Information of Statistics Poland on the National Accounts Review in 1995—2018*, published on its website. The changes also result from reclassification of public units to the general government sector in accordance with ESA 2010, and due to the implementation of changes and new guidelines contained in the Manual on Government Deficit and Debt (Eurostat, 2019).

Data for 2019 are preliminary.

2. In national accounts the estimation of hidden economy and illegal activities is included. **Hidden economy** covers the legal concealed production, and is estimated:

- 1) w zakresie wytwarzania dla:
- zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej) oraz z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni),
 - osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne);
- 2) w zakresie wykorzystania dla:
- spożycia,
 - nakładów brutto na środki trwałe.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów. Uwzględnienie działalności nielegalnej w rachunkach narodowych ma wpływ na wartość produkcji globalnej i spożycia w sektorze gospodarstw domowych.

3. Dane według rodzajów działalności prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2 na str. 30.

Grupowania danych według sektorów instytucjonalnych oraz sekcji i działów PKD 2007 dokonano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 31.

4. Podstawowe kategorie makroekonomiczne prezentuje się w ujęciu **brutto** i **netto**, tj. dochód narodowy, produkt krajowy (w tym wartość dodana i nadwyżka operacyjna) oraz dochody do dyspozycji w sektorze gospodarstw domowych.

Podstawą do opracowania kategorii **netto** są odpowiednio kategorie brutto pomniejszone o amortyzację, którą opracowano dla gospodarki narodowej oraz poszczególnych sektorów instytucjonalnych.

5. Produkcję globalną i wartość dodaną brutto i netto prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 32.

6. Rozróżnienie między **sektorami instytucjonalnymi** oparto na kryterium celów ekonomicznych oraz funkcji uznanej za wiodącą dla zachowań podmiotów gospodarki narodowej.

Wyróżniono następujące sektory instytucjonalne:

- 1) **sektor przedsiębiorstw niefinansowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty (wyroby i usługi niefinansowe) rynkowe oraz prowadzące księgi rachunkowe; sektor ten tworzą:
- osoby prawne (niezależnie od liczby pracujących), m.in.: przedsiębiorstwa państwowe, spółki akcyjne i z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne drobnej wytwórczości,
 - jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (niezależnie od liczby pracujących), m.in.: jednostki państwowe, spółki jawne i komandytowe oraz spółki cywilne,

- 1) on the output side for:
- registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form) as well as employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives),
 - natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services);
- 2) on the expenditure side for:
- final consumption,
 - gross fixed capital formation.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from sexual services, production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes. Illegal activities fall within the production boundary of national accounts impacting the value of output and final consumption expenditure in the households sector.

3. Data by kinds of activity are presented according to NACE Rev. 2, see general notes to the Yearbook, item 2 on page 30.

The grouping of data by institutional sectors as well as by NACE Rev. 2 sections and divisions was conducted using the enterprise method. The definition of the **enterprise method** is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 31.

4. The basic macroeconomic categories are presented in **gross** and **net** values, i.e.: national income, domestic product (of which value added and operating surplus) and disposable income of the households sector.

Gross categories reduced by consumption of fixed assets, which have been compiled for the whole economy as well as for individual institutional sectors, are the basis for compilation of net ones.

5. Output and gross as well as net value added are presented at basic prices. Definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 32.

6. The classification of **institutional sectors** is based on the economic goal criterion as well as the function regarded as primary for these entities of the national economy.

The following institutional sectors are defined:

- 1) **non-financial corporations sector**, which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as keeping accounting books; this sector comprises:
- legal persons (regardless of the number of employees), among others: state owned enterprises, joint stock and limited liability companies, cooperatives, foreign small-scale enterprises,
 - organisational entities without legal personality (regardless of the number of employees), among others: state entities, unlimited partnership and limited partnership companies as well as civil law partnerships,

- c) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących powyżej 9 osób, z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie,
- d) jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych.

Do sektora nie należą szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w formie instytutów badawczych, a także przedsiębiorstwa publiczne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych;

- 2) **sektor instytucji finansowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym (Narodowy Bank Polski, banki państwowe, banki spółki akcyjne, banki spółdzielcze, przedsiębiorstwa zajmujące się leasingiem finansowym i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) i pomocniczą działalnością finansową (giełda papierów wartościowych, przedsiębiorstwa maklerskie, kantory wymiany walut, towarzystwa funduszy inwestycyjnych i powierniczych, powszechne towarzystwa emerytalne), z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (ujętego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych), podmioty zajmujące się ubezpieczeniami (instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalno-rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej, otwarte fundusze emerytalne — OFE) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) **sektor instytucji rządowych i samorządowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej:
 - a) działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych (jednostki budżetowe, fundusze celowe, a od 2010 r. także samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze i instytucje gospodarki budżetowej oraz działające do 2005 r. środki specjalne jednostek budżetowych, w latach 2005—2010 — rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych oraz do 2010 r. — zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą oraz fundusze motywacyjne),
 - b) podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa (publiczne szkoły wyższe, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, Krajowy Fundusz Drogowy oraz inne fundusze zarządzane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, jednostki doradztwa rolniczego oraz agencje rządowe),
 - c) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
 - d) państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe,
 - e) fundusze mające osobowość prawną, które są powiązane z budżetem państwa lub z budżetami jednostek samorządu terytorialnego,

- c) natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons, excluding private farms in agriculture,
- d) non-profit units that meet ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector.

Public hospitals with status of limited companies and of research institutes as well as public corporations that meet ESA 2010 classification criteria to the general government sector, were excluded from non-financial corporations sector;

- 2) **financial corporations sector**, which includes economic entities engaged in financial intermediation (National Bank of Poland, state banks, joint stock company banks, cooperative banks, financial leasing enterprises and cooperative saving and credit unions), auxiliary financial activity (the stock exchange, brokerages, currency exchange offices, companies of the investment and trust funds, and general pension societies), excluding the Bank Guarantee Fund (included in general government sector), as well as entities engaged in insurance activity (insurance companies and pension funds, except compulsory social security as well as open pension funds — OFE) and non-profit units that meet ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) **general government sector**, which includes entities of the national economy:
 - a) operating according to the principles described in Law on Public Finances (budgetary units, appropriated funds and since 2010 also local budgetary establishments, executive agencies and budget institutions as well as until 2005 special funds of budgetary units, in 2005—2010 — own income account of budgetary units and until 2010 — budgetary establishments and auxiliary units of budgetary units including conducting economic activity ones as well as motivation funds),
 - b) entities for which the financial system was defined by special regulations, and for which the subsidies from the state budget are the main source of financing (public higher education institutions, the Polish Academy of Sciences and its organisational units, by it, the National Road Fund and other funds managed by Bank Gospodarstwa Krajowego, agriculture advisory units and state agencies),
 - c) independent public self-government health care facilities,
 - d) state and local government institutions of culture and national film institutions,
 - e) funds with the legal personality which are connected with state or local government units budgets,

- f) instytucje obsługujące fundusze ubezpieczeń społecznych (ZUS, KRUS) wraz z zarządzanymi przez nie funduszami oraz Narodowy Fundusz Zdrowia,
- g) szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w formie instytutów badawczych,
- h) Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- i) inne jednostki, w tym przedsiębiorstwa publiczne oraz instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Szczegółowa lista jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych znajduje się na stronie GUS <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/>;

- 4) **sektor gospodarstw domowych**, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) **sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych** obejmujący: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych;
- 6) **sektor zagranica**, który tworzą podmioty gospodarcze będące własnością jednostek zagranicznych; jest to sektor instytucjonalny, dla którego system rachunków narodowych nie przewiduje zestawiania pełnej sekwencji rachunków.

7. Szczegółowe informacje o **dochodach i spożyciu w sektorze gospodarstw domowych** zaprezentowano w aspekcie podstawowych funkcji pełnionych przez gospodarstwa, tj. konsumpcji, dostarczania siły roboczej oraz wytwarzania produktów (wyrobów i usług niefinansowych) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej.

Sektor instytucjonalny gospodarstw domowych obejmuje gospodarstwa domowe, tj. osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych wspólnie zamieszkujące i wspólnie utrzymujące się (łącznie dochody, wydatki i majątek) oraz gospodarstwa zbiorowe (np. mieszkańcy domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, klasztorów, więzień).

Jako kryterium podziału na podsektory przyjmuje się wyłączne lub główne (przeważające) źródło dochodów gospodarstwa domowego. Zgodnie z przyjętym kryterium wyodrębniono następujących 6 **podsektorów**:

- 1) pracodawców i pracujących na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) osób

- f) institutions managing the social security funds (SII, ASIF) and these funds as well as the National Health Fund,
- g) public hospitals with status of limited companies and of research institutes,
- h) Bank Guarantee Fund,
- i) other units, including public corporations and non-commercial institutions that meet ESA 2010 classification criteria to general government sector.

A detailed list of general government sector units is published on Statistics Poland website <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/>;

- 4) **households sector**, which includes own-account workers in private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books, as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) **non-profit institutions serving households sector**, which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations;
- 6) **rest of the world sector**, which includes economic entities owned by foreign entities; it is an institutional sector for which the system of national accounts does not require presenting a complete sequence of accounts.

7. Detailed information regarding **income and final consumption expenditure in households sector** is presented according to the main functions fulfilled by these households, i.e. consumption, supply of the labour force and manufacturing products (goods and non-financial services), in the case of conducting economic activity.

The institutional sector of households includes households, i.e. natural persons or groups of natural persons living together and jointly maintaining themselves (sharing income, expenditures and property) as well as collective households (e.g. residents of social welfare homes, care and education centres, convents, prisons).

Subsectors were established on the basis of the exclusive or main (predominant) source of maintenance. According to the adopted criterion the following 6 **subsectors** were differentiated:

- 1) employers and own-account workers in private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) from the use of private farm in agriculture;
- 2) employers and own-account workers outside private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) of natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons and practising learned professions;

fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób lub z wykonywania wolnego zawodu;

- 3) osób fizycznych pracujących najemnie — dochód z pracy najemnej;
- 4) osób fizycznych otrzymujących emeryturę i rentę — dochód z emerytury i renty;
- 5) osób fizycznych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura i renta — dochód z tytułu własności lub pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostałych osób fizycznych — dochód z innych niezarobkowych źródeł — dotyczy osób przebywających na stałe w instytucjach zbiorowego zamieszkania, bez względu na rodzaj dochodu.

8. Rachunek produktów (wyrobów i usług)

stanowi syntetyczne ujęcie efektów uzyskanych w procesie produkcji i z importu oraz wykorzystanie wytworzonych produktów (wyrobów i usług) w gospodarce narodowej i obejmuje:

- 1) ogółem przychody, po stronie których uwzględnia się produkcję globalną, podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów oraz import towarów i usług;
- 2) ogółem rozchody, po stronie których uwzględnia się zużycie pośrednie, spożycie, akumulację brutto oraz eksport towarów i usług.

9. Produkcja globalna równa się sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sekcji i działów. Produkcja globalna obejmuje:

- 1) w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych — przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług niefinansowych) własnej produkcji oraz marżę realizowaną na sprzedaży towarów zakupionych z przeznaczeniem do odsprzedaży, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze, produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych, przyrost zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonych;
- 2) w sektorze instytucji finansowych w zakresie:
 - a) pośrednictwa finansowego:
 - banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe — przychody z prowizji z działalności operacyjnej banków oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), tj. usługi, za które opłaty nie są pobierane w sposób bezpośredni i wynikają z różnicy między oprocentowaniem kredytów, pożyczek i depozytów a obliczoną stopą procentową (niezawierającą premii za ryzyko) stosowaną w transakcjach pomiędzy pośrednikami finansowymi,
 - przedsiębiorstwa zajmujące się leasingiem finansowym — przychody z wpłat odsetek (opłaty dzierżawne) oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM),
 - b) pomocniczej działalności finansowej:
 - przedsiębiorstwa maklerskie — saldo prowizji od operacji papierami wartościowymi na rachunek zlecającego i przychodów

- 3) natural persons — employees — income from hired work;
- 4) natural persons recipients of retirement and other pensions — income from retirement and other pensions;
- 5) natural persons recipients of non-earned income sources other than retirement or other pensions — property income or income from other social benefits;
- 6) other natural persons — income from other non-earned sources — concerning persons permanently living in collective accommodation institutions, regardless of the kind of income.

8. Goods and services account presents the results of the production processes in general and imports as well as the use of manufactured products (goods and services) in the national economy, and includes:

- 1) total resources, including output, taxes on products less subsidies on products as well as imports of goods and services;
- 2) total uses, including intermediate consumption, final consumption expenditure, gross capital formation as well as exports of goods and services.

9. Output is equal to the sum of the output of products (goods and services) of all ownership sectors or all domestic institutional sectors, or to the sum of the output of products (goods and services) of all sections and divisions. Output includes:

- 1) in non-financial corporations sector — revenues from the sale of self-manufactured products (goods and non-financial services) as well as margins realised on the sale of commodities purchased for re-sale, value of products in the form of settlements in kind, products intended for increasing the value of own fixed assets, changes in inventories of finished goods and work in progress;
- 2) in financial corporations sector, within the scope of:
 - a) financial intermediation:
 - banks and cooperative savings and credit unions — commission revenues from the operating activity of banks as well as financial intermediation services indirectly measured (FISIM), i.e. financial services for which fees are not charged directly and result from the difference between the interest of loans as well as deposits and calculated interest rate (not including risk premium) used in transactions between financial intermediaries,
 - financial leasing enterprises — revenues from payments of interest (payments of lease) and financial intermediation services indirectly measured (FISIM),
 - b) auxiliary financial activity:
 - brokerages — the balance of commissions from operations involving securities, conducted for clients as well as the sum

- z tytułu: zarządzania pakietami papierów wartościowych, oferowania papierów wartościowych w obrocie publicznym, gwarantowania emisji, doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi, prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych klientów oraz pozostałej działalności operacyjnej,
- kantory wymiany walut — saldo obrotów walutami obcymi wyrażone w złotych,
 - jednostki pośrednictwa finansowego — przychody z usług związanych z doradztwem finansowym i doradztwem w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
 - towarzystwa funduszy powierniczych — przychody z działalności związanej z zarządzaniem funduszami powierzonymi,
 - powszechne towarzystwa emerytalne — przychody z działalności związanej z zarządzaniem otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE),
- c) ubezpieczeń:
- instytucje ubezpieczeniowe — saldo pobranych składek ubezpieczeniowych i wypłaconych odszkodowań oraz przychodów technicznych i ogólnych,
 - otwarte fundusze emerytalne (portfel inwestycyjny OFE) — koszty bieżącej działalności;
- 3) w sektorze instytucji rządowych i samorządowych — produkcję globalną stanowiącą koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych. Produkcja globalna składa się z produkcji nierynkowej, produkcji rynkowej stanowiącej przychody ze sprzedaży rynkowej oraz produkcji na własne cele finalne;
- 4) w sektorze gospodarstw domowych:
- a) przychody ze sprzedaży produktów wytworzonych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, z uwzględnieniem produkcji przeznaczonej na własne inwestycje oraz przyrostu zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonyj,
 - b) wartość produkcji w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (w tym wartość produktów przeznaczonych na spożycie naturalne), od 2004 r. łącznie z naliczonymi za dany rok płatnościami uzupełniającymi do powierzchni upraw (tzw. dopłaty do produktów),
 - c) wartość m.in.: marży handlowej z tytułu sprzedaży produktów żywnościowych na targowiskach, sprzedaży drewna z lasów będących własnością osób fizycznych oraz runa leśnego, przychodów z wynajmu i dzierżawy, czynszów umownych w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców oszacowaną przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika,
 - d) wartość usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac domowych w gospodarstwach domowych oraz napiwki za świadczone usługi,
 - e) wartość usług związanych z wykorzystywaniem samochodów służbowych do celów prywatnych,
- of revenues from: managing packages of securities, offering securities in public turnover, underwriting issues, securities consulting, managing securities accounts and monetary accounts of clients as well as other operating activity,
- currency exchange offices — the balance of foreign currency turnover expressed in zlotys,
 - financial intermediation entities — revenues from services connected with financial and securities consulting,
 - companies of trust funds — revenues from activities connected with managing entrusted funds,
 - general pension societies — revenues from activities connected with managing open pension funds (OFE),
- c) insurance:
- insurance companies — the balance of insurance premiums received and claims paid, commissions as well as technical and general income,
 - open pension funds (OFE investment portfolio) — costs of current activity;
- 3) in general government sector — output which constitutes the costs of current activity including the consumption of fixed capital. Output consists of non-market output, market output which constitutes revenues on market sales as well as output produced for own final use;
- 4) in households sector:
- a) revenues from the sale of products manufactured by natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and keeping simplified accounting books, and taking into account production intended for own investments as well as the changes in inventories of finished goods and work in progress,
 - b) the value of production of private farms in agriculture (including the value of products intended for own consumption), since 2004 including supplementary area payments calculated for particular year (so-called subsidies on products),
 - c) the value of among others: trade margin on the sale of foodstuff articles at marketplaces, the sale of timber originating from forests owned by natural persons, forest undergrowth, revenues from renting and leasing as well as imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method,
 - d) the value of services rendered by persons employed to perform houseworks in households as well as tips for services rendered,
 - e) the value of services connected with the private use of company cars,

- f) wartość wyrobów i usług wytworzonych w ramach działalności nielegalnej — patrz ust. 2 na str. 681;
- 5) w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych — oszacowane koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych.

10. Zużycie pośrednie obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadków użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych).

Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano według średniorocznych cen nabywcia.

Cena nabycia definiowana jest jako kwota pieniędzy należna sprzedającemu (bez naliczonego podatku od towarów i usług — VAT w przypadku płatnika tego podatku), powiększona o wszelkie opłaty transportowe poniesione dodatkowo przez nabywcę i pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

11. Import i eksport obejmuje wartość towarów przywiezionych z zagranicy i wywiezionych za granicę w ramach transakcji handlowych (bez wartości towarów przywiezionych i wywiezionych w celu uszlachetnienia) oraz wartość usług transportowych, budowlanych, łączności, obrotu uszlachetniającego netto, usług poligraficznych, usług pośrednictwa finansowego mierzonego pośrednio (FISIM) i innych. W wartości eksportu uwzględnia się szacunki salda zakupów dokonywanych przez mieszkańców Polski za granicą oraz zakupów dokonywanych przez cudzoziemców na terenie Polski.

12. Produkt krajowy brutto obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie wartości dodanej brutto wszystkich sekcji i działów powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów.

Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim.

13. Dochód narodowy brutto równa się sumie dochodów pierwotnych brutto wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych; stanowi on również sumę produktu krajowego brutto i dochodu z zagranicy (saldo).

Dochód z zagranicy (saldo) stanowi różnicę między wartością dochodów pierwotnych brutto, będących należnościami jednostek krajowych od podmiotów zagranicznych a zobowiązaniami jednostek

- f) the value of goods and services produced as a result of illegal activities (see item 2 on page 681);
- 5) in the non-profit institutions serving households sector — estimated costs of current activity including depreciation of fixed assets.

10. Intermediate consumption includes: the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities).

The valuation of materials consumed during production was conducted according to the average annual purchasers' prices.

Purchasers' price is defined as the monetary sum due to a seller (excluding the deductible value added tax — VAT in the case of unit obligated to pay this tax) increased by any transport fees additionally borne by the purchaser and decreased by relevant rebates and deductions.

11. Imports and exports include the value of goods entering and leaving the country within the framework of trade transactions (excluding the value of goods imported and exported for processing) as well as the value of transport, construction and communication services, net processing turnover, printing services, financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and others. The value of exports includes estimated balance of purchases made by Polish citizens abroad as well as purchases made by foreigners in Poland.

12. Gross domestic product illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added of all ownership sectors or all domestic institutional sectors or to the sum of gross value added of all sections and divisions, increased by taxes on products less subsidies on products.

Gross value added is the difference between output and intermediate consumption.

13. Gross national income is equal to the sum of gross primary income of all ownership sectors or all domestic institutional sectors; it is also the sum of gross domestic product and foreign income (balance).

Foreign income (balance) is the difference between the value of gross primary income (accounts receivable due from foreign entities to domestic entities) and the accounts payable of domestic

krajowych wobec podmiotów zagranicznych albo sumę salda: wynagrodzeń, dochodów z inwestycji bezpośrednich i portfelowych oraz pozostałych dochodów i odsetek.

Dochód narodowy oraz **produkt krajowy**, zarówno w ujęciu **brutto** jak i **netto**, liczone są zawsze w **cenach rynkowych**.

14. Rachunek tworzenia dochodów obejmuje transakcje bezpośrednio związane z procesem produkcji. Są to:

- 1) koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy oraz inne koszty związane z zatrudnieniem, np.: nagrody, stypendia fundowane oraz premie niezaliczone do wynagrodzeń, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, diety delegacji służbowych, diety poselskie i senatorskie — w przypadku dochodów w sektorze gospodarstw domowych określone jako „inne dochody związane z pracą najemną”. Wynagrodzenia dotyczą kwot zarachowanych w koszty działalności danego okresu, nie ujmują zatem wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 2) podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem, które obejmują: podatki od produktów, tj. podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą) pomniejszone o dotacje do produktów (transakcja rozliczana w gospodarce narodowej ogółem) oraz pozostałe podatki związane z produkcją, tj. podatek od środków transportowych i od nieruchomości pomniejszony o pozostałe dotacje związane z produkcją, od 2004 r. łącznie z naliczoną za dany rok jednolitą płatnością obszarową (transakcja rozliczana w sektorach własności albo w sektorach instytucjonalnych lub sekcjach i działach);
- 3) nadwyżka operacyjna brutto (a w przypadku sektora gospodarstw domowych również dochód mieszany brutto, który zawiera w sobie elementy wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez właściciela czy też innych członków gospodarstwa domowego, które nie mogą być w sposób wiarygodny odszacowane od zysku właściciela lub przedsiębiorcy; nie zawiera natomiast nadwyżki operacyjnej pochodzącej z czynszów umownych właścicieli mieszkań), będąca pozycją bilansującą w rachunku tworzenia dochodów, powstaje w wyniku skorygowania produktu krajowego brutto o transakcje związane bezpośrednio z procesem produkcji — wymienione w pkt. 1) i 2). Kategoria ta odpowiada dochodom uzyskanym z prowadzonej działalności gospodarczej. Ponadto w sektorze gospodarstw domowych, poza dochodem uzyskanym z działalności gospodarczej, ujęto dochody wymienione w ust. 9, pkt. 4c)—4f) na str. 686.

entities to foreign entities or the sum balance of wages and salaries, income from direct and portfolio investments as well as other income and interest.

National income and **domestic product** are always calculated at **market prices** for both **gross** and **net** categories.

14. The generation of income account includes transactions directly connected with the production process. These include:

- 1) compensation of employees, i.e. wages and salaries, contributions to social security paid by employers increased by contributions for the Labour Fund as well as other costs connected with employment, e.g.: prizes, funded scholarships, bonuses not included in wages and salaries as well as company social benefit fund, travelling allowances, parliamentary allowances, which in the case of households sector are defined as "other income connected with hired work". Wages and salaries concern amounts booked in activity costs for a given period and, therefore, do not include payments from profit and balance surplus in cooperatives;
- 2) taxes less subsidies on production and imports, which include: taxes on products, i.e. the value added tax — VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and some types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration) less subsidies on products (a transaction settled in the total national economy) as well as other taxes on production, i.e. tax on means of transport and on real estate less other subsidies on production, since 2004 including single area payments calculated for particular year (a transaction settled in ownership sectors, institutional sectors or in sections and divisions);
- 3) gross operating surplus (in the case of the households sector also gross mixed income, which contains an element of remuneration for work done by the owner or other members of the household that cannot be reliably identified from the return to the owner as an entrepreneur; and this excludes the operating surplus coming from owner-occupied dwellings) which is the balancing item in the generation of income account, and is created as a result of correcting gross domestic product with transactions directly connected with the production process, mentioned in points 1) and 2). This category corresponds to income obtained from conducted economic activity. Moreover, in households sector, apart from income obtained from conducting economic activity, income mentioned in item 9, points 4c)—4f) on page 686 was included.

15. Dochody pierwotne brutto i dochody do dyspozycji brutto stanowią pozycję bilansującą odpowiednio w rachunku podziału pierwotnego i wtórnego dochodów. Rachunki te ujmują transakcje opisujące przepływy dochodów między sektorami instytucjonalnymi.

Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z: nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), wynagrodzeń (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonych pracowników), innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie z odpisami na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców oraz dochodów z tytułu własności.

Dochody z tytułu własności obejmują m.in.: saldo odsetek, dochody przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych (łącznie z zyskiem z inwestowania składek otwartych funduszy emerytalnych — OFE), wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dywidendy akcjonariuszy oraz wykorzystaną na cele własne część dochodów pracodawców i pracujących na własny rachunek z liczbą pracujących powyżej 9 osób.

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych uzyskuje się w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (tj. świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz transfery.

W procesie tym dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych są:

- 1) pomniejszane o:
 - podatki bieżące od dochodów, majątku itp. (podatek dochodowy — od 1999 r. po odliczeniu składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne, podatek rolny, podatek od nieruchomości i od środków transportu, opłaty: skarbowe, paszportowe, komunikacyjne, mieszkowe itp.),
 - składki netto na ubezpieczenia społeczne płacone w swoim imieniu przez pracodawców i pracujących na własny rachunek oraz płacone (z tytułu pracy najemnej) przez pracodawców i ubezpieczonych pracowników, od 1999 r. łącznie ze składką na powszechne ubezpieczenie zdrowotne oraz z naliczoną składką na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa;
- 2) powiększane o świadczenia społeczne:
 - świadczenia z ubezpieczeń społecznych, tj. emerytury, renty, zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego,
 - pozostałe świadczenia społeczne, tj. od 1 maja 2004 r. świadczenia rodzinne, które obejmują zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, tj.: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz od 2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy, od 1 stycznia 2016 r. — świadczenie rodzinne (do 30 kwietnia 2004 r. — zasiłki ro-

15. Gross primary income and gross disposable income are balancing items in the primary distribution of income account and the secondary distribution of income account respectively. These accounts comprise transactions relative to transfers of income between institutional sectors.

Gross primary income in the households sector comprises: gross operating surplus (including gross mixed income), wages, salaries (including employees' contributions to social security) and other income connected with hired work (including company social benefit fund), employers' social contributions as well as property income.

Property income includes among others: the balance of interest, income attributed to insurance policy holders (including benefits from investing of insurance premiums of open pension funds — OFE), payments from profit and balance surplus in cooperatives, dividends for shareholders as well as used for own purposes part of income of employers and own-account workers, employing more than 9 persons.

Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (i.e. social security benefits and other social benefits) as well as transfers.

During this process, gross primary income in the households sector is:

- 1) decreased by:
 - current taxes on income, wealth, etc. (income tax — since 1999 after deduction of contributions to the general health security, agricultural tax, real estate tax and tax on means of transport, fees: treasury, passport, communications, local, etc.),
 - net social contributions paid on own behalf by employers and self-employed persons as well as paid (from hired work) by employers and insured employees, since 1999 including contributions to general health security and calculated contribution for health security of farmers insurance financed from state budget;
- 2) increased by social benefits:
 - social security benefits, i.e. retirement and other pensions, allowances, rehabilitation benefits as well as one-off accident compensations from social security,
 - other social benefits, i.e. since 1 May 2004 family benefits including family allowance and supplements to the family allowance, attendance benefits, i.e.: nursing benefit and nursing allowance and since 2013 special attendance allowance, since 1 January 2016 — parental benefit (until 30 April 2004 — family, child-care and nursing benefits), since 9 February 2006 — one-off subsidy due to

dzinne, wychowawcze i pielęgnacyjne), od 9 lutego 2006 r. — jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, od 1 kwietnia 2016 r. — świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, świadczenia z Funduszu Pracy (zasiłki dla bezrobotnych, dodatki szkoleniowe do 2009 r., stypendia za szkolenie, przygotowanie do zawodu lub staż u pracodawcy oraz do 31 lipca 2004 r. i od 1 stycznia 2009 r. — zasiłki i świadczenia przedemerytalne, które od 1 sierpnia 2004 r. do 31 grudnia 2008 r. finansowane były z budżetu państwa), stypendia dla uczniów, studentów i absolwentów szkół wyższych (bez stypendiów pracowniczych i fundowanych wypłacanych ze środków zakładów pracy) oraz nagrody dla studentów i absolwentów szkół wyższych, od 1 października 2008 r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego (do 30 września 2008 r. — zaliczka alimentacyjna, a do 30 kwietnia 2004 r. — wypłaty z funduszu alimentacyjnego), rentę socjalną (do 30 września 2003 r. ujmowana w ustawie o pomocy społecznej) i pozostałe świadczenia społeczne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej;

- 3) korygowane o pozostałe transfery bieżące, tj.: emerytury i renty zagraniczne, saldo bieżących przelewów zagranicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz pozostałe transfery zagraniczne, saldo ubezpieczeń majątkowych i osobowych, opłaty administracyjne (np. kary, grzywny), naliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa, wpłaty gospodarstw domowych na rzecz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (np. darowizny na cele społeczne, składki członkowskie na rzecz organizacji społecznych, związków zawodowych i partii politycznych), od 2004 r. renty strukturalne realizowane w ramach planu rozwoju obszarów wiejskich, dopłaty do kredytów preferencyjnych dla rolnictwa oraz o saldo darowizn (otrzymanych i przekazanych) transferowanych między podsektorami w ramach tego sektora (saldo to nie wpływa zatem na poziom dochodu do dyspozycji brutto ogółem w sektorze gospodarstw domowych).

W rachunku wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych podaje się korektę z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych. Stanowi ona różnicę między wartością składek na ubezpieczenie społeczne — w odniesieniu do płatności emerytalnych — wpłaconych do prywatnych kapitałowych systemów ubezpieczeń społecznych powiększoną o uzupełnienia do składek płaconych od dochodów przypisanych posiadaczom polis ubezpieczeniowych a opłatą za usługi ubezpieczeniowe.

Dane od 2004 r. opracowano w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

giving birth to a child, since 1 April 2016 — child-raising benefit "Family 500+", benefits from the Labour Fund (unemployment benefits, training allowances until 2009, scholarships for training, vocational training or employer sponsored traineeships and until 31 July 2004 and since 1 January 2009 — pre-retirement allowances and benefits which from 1 August 2004 to 31 September 2008 were financed from the state budget), scholarships for pupils, students and graduates of higher education institutions (excluding employee and funded scholarships paid from company funds) as well as awards for pupils and graduates of higher education institutions, since 1 October 2008 alimony fund benefit (until 30 September 2008 — alimony advance and until 30 April 2004 — payments from the alimony fund), social pension (until 30 September 2003 included in the Law on Social Assistance) and other social benefits granted on the basis of the Law on Social Assistance;

- 3) corrected by other current transfers, i.e.: foreign retirement and other pensions, the balance of current foreign transfers connected with conducting economic activity, as well as other foreign transfers, the balance of property and personal insurance, administrative fees (e.g. penalties, fines), calculated contribution for health security of farmers financed from state budget, payments of households to the non-profit institutions serving households sector (e.g. donations for social goals, membership dues to social organisations, trade unions and political parties), since 2004 structural pensions carried out in a frame of a plan of developing rural areas, payments into preferential credits for agriculture as well as regarding the balance of gifts (received and given) transferred between subsectors within this sector (this balance has no influence on the level of total gross disposable income in the households sector).

In the use of nominal income account of the households sector adjustment for the change in pension entitlements is presented. It is a difference between value of the social contributions — in respect of pensions — payable into private funded pension schemes increased by value of contribution supplements payable out of income attributed to insurance policy holders, and the value of the associated service charges.

Since 2004 data have been elaborated according to the Accounting Act dated 29 September 1994 (Journal of Laws 2018 item 395) and according to the Regulation of the Minister of Finance on the special accounting rules of the insurance and reinsurance companies dated 28 December 2009.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych przeliczono na wartości realne przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych.

16. Dochody do dyspozycji brutto w gospodarce narodowej przeznaczone są na finansowanie spożycia oraz oszczędności brutto.

Sumaryczne ujęcie spożycia i akumulacji brutto (część oszczędności brutto) stanowi **popyt krajowy**.

17. Spożycie stanowi wartość produktów (wyrobów i usług) zużytych na zaspokojenie potrzeb ludności ogółem i obejmuje: **spożycie prywatne**, tj. spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) oraz **spożycie publiczne** w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, tj. spożycie indywidualne (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) i spożycie ogólnospołeczne.

W spożyciu uwzględniono wartość usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (FISIM).

Do **spożycia prywatnego** zaliczono:

- 1) spożycie w sektorze gospodarstw domowych, które obejmuje:
 - wydatki poniesione przez ludność na zakup produktów (wyrobów i usług) wycenianych w cenach płaconych przez konsumentów (w tym wydatki na zakupy w szarej gospodarce), wartość oszustw na podatku od towarów i usług (tzw. VAT fraud), wartość spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji wycenianego w cenach skupu surowych (nieprzetworzonych) produktów, wartość korzyści z wykorzystywania samochodów służbowych do celów prywatnych, wartość samochodów używanych importowanych z UE,
 - wartość usług mieszkaniowych, tj. czynsze umowne w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców, oszacowane przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika oraz czynsze najmu dla mieszkań w budynkach czynszowych (towarzystw budownictwa społecznego i wynajętych w celu osiągnięcia zysku); wycena tych usług dotyczy m.in. kosztów utrzymania i remontów bieżących łącznie z amortyzacją i odpowiednim zyskiem,
 - opłaty za usługi związane z systemem ubezpieczeń społecznych,
 - wydatki na wyroby i usługi związane z działalnością nielegalną;
- 2) spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o odpłatności ludności. Założono, że wartość tego spożycia w całości przekazywana jest na rzecz ludności.

Gross nominal disposable income of the households sector was converted into real values using the consumer price indices of goods and services by household groups.

16. Gross disposable income in the national economy is intended for financing of final consumption expenditure and gross saving.

Domestic demand consists of the sum of the final consumption expenditure and gross capital formation (the part of gross saving).

17. Final consumption expenditure is the value of products (goods and services) used to satisfy the needs of the total population and includes: **private consumption expenditure**, i.e. consumption expenditure of households sector and consumption of non-profit institutions serving households sector (concerning goods and services supplied to households as social transfers in kind) as well as **public consumption expenditure** in the general government sector, i.e. individual consumption expenditure (concerning goods and services supplied to households as social transfers in kind) and collective consumption expenditure.

Final consumption expenditure includes the value of financial intermediation services indirectly measured (FISIM).

Private consumption expenditure comprises:

- 1) consumption expenditure of the households sector which includes:
 - expenditure borne by the population on the purchases of products (goods and services) valued at prices paid by consumers (including expenditure on the purchases of products in the hidden economy), value of VAT fraud, the value of own consumption of agricultural products originating from own production valued at procurement prices of raw (not processed) products, the value of benefits from the private use of company cars, the value of used cars imported from the EU,
 - the value of dwelling services, i.e. imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method as well as actual rents for the dwellings in rental buildings (public building societies and dwellings rent for profit); valuation of these services concerns among other costs of maintenance and repair including the depreciation and appropriate profit,
 - social insurance scheme services charges,
 - expenditure on goods and services related to illegal activities;
- 2) consumption expenditure of non-profit institutions serving households sector was assumed to be on the level of the output of this sector less payments of the population. It was assumed that the value of this consumption expenditure is fully transferred to the population.

Spożycie publiczne obejmuje spożycie w sektorze instytucji rządowych i samorządowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o produkcję rynkową tego sektora oraz o odpłatność ludności za świadczone usługi nierynkowe, powiększonej o wartość transferów socjalnych w naturze przekazanych przez producentów rynkowych na rzecz gospodarstw domowych. Spożycie w tym sektorze obejmuje spożycie indywidualne i spożycie ogólnospołeczne:

- 1) spożycie indywidualne stanowi wartość wyrobów i usług nierynkowych przekazanych nieodpłatnie na rzecz sektora gospodarstw domowych. Do kategorii tej zalicza się: wartość usług oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury fizycznej i sportu, turystyki;
- 2) spożycie ogólnospołeczne obejmuje spożycie wyrobów i usług nierynkowych, które nie posiadają konkretnych indywidualnych odbiorców. W kategorii tej uwzględniono m.in. koszty poniesione na administrację publiczną, obronę narodową i działalność naukowo-badawczą.

Ponadto w dziale przedstawiono **spożycie indywidualne skorygowane** stanowiące sumę spożycia prywatnego w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.

Spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie indywidualne skorygowane zaprezentowano w układzie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

18. Oszczędności brutto (pozycja bilansująca w rachunku wykorzystania dochodów) stanowią część dochodów do dyspozycji brutto przeznaczonych na akumulację brutto (tj. nakłady brutto na środki trwałe, przyrost rzeczowych środków obrotowych i nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości), transfery kapitałowe, nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych, wierzytelności netto lub zadłużenie netto oraz rezerwy w funduszach emerytalnych.

19. Akumulacja brutto obejmuje:

- 1) nakłady brutto na środki trwałe, tj. nakłady, które zwiększają wartość majątku trwałego (w tym także przyrost inwentarza żywego — stada podstawowego), bez nakładów będących pierwszym wyposażeniem inwestycji oraz odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji. W nakładach brutto na środki trwałe ujmuje się także szacunki nakładów w szarej gospodarce.

W rachunku uwzględnia się również:

- a) nakłady ponoszone na systemy uzbrojenia (np. czołgi, pojazdy opancerzone, okręty wojenne, łodzie podwodne) oraz małe narzędzia, które są wykorzystywane w procesie produkcji dłużej niż 1 rok bez względu na ich wartość,

Public consumption expenditure includes consumption expenditure of the general government sector, assumed to be on the level of the output of this sector less market output and by payments of the population for non-market services rendered, increased by the value of social transfers in kind supplied to households sector via market producers. Consumption expenditure of this sector includes individual consumption expenditure and collective consumption expenditure:

- 1) individual consumption expenditure is the value of non-market goods and services transferred free of charge to households sector. This category includes: the value of services in education, culture and national heritage, health care, social assistance, physical education and sport, tourism;
- 2) collective consumption expenditure includes consumption expenditure of non-market goods and services which do not possess specific individual recipients. This category includes among others expenditures borne on public administration, national defence, scientific and research activity.

Moreover, in the chapter **actual individual consumption** is presented as the sum of private consumption expenditure (in households sector and in non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in the general government sector.

Households' final consumption expenditure as well as actual individual consumption are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

18. Gross saving (a balance item in the use of disposable income account) is a part of gross disposable income intended for gross capital formation (i.e. gross fixed capital formation, changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables), capital transfers, acquisitions less disposals of non-produced assets, net lending or net borrowing as well as pension funds reserves.

19. Gross capital formation includes:

- 1) gross fixed capital formation, i.e. expenditures which increase the value of tangible fixed assets (including increase in livestock — basic herd), excluding expenditures comprising the initial investments as well as interest on investment credits and loans for the period of investment realisation. Gross fixed capital formation also includes the estimation of hidden economy.

The account includes also:

- a) expenditure borne on weapons systems (e.g. tanks, armored vehicles, warships, submarines) and small tools that are used in the production longer than 1 year regardless of their value,

b) wydatki na produkty własności intelektualnej, przeznaczone do użytkowania przez okres dłuższy niż 1 rok, które obejmują w szczególności:

- wydatki na prace badawczo-rozwojowe,
- wydatki na oprogramowanie komputerowe (zakupione i wytworzone na własne potrzeby).

W związku z powyższym dane o nakładach brutto na środki trwałe różnią się od danych o nakładach inwestycyjnych prezentowanych w dziale „Inwestycje. Środki trwałe”, w części „Inwestycje”;

- 2) przyrost rzeczowych środków obrotowych, tj.: wartość przyrostu zapasów materiałów (łącznie z paliwami), produkcji niezakończonych, wyrobów gotowych, towarów oraz materialnej części rozliczeń międzyokresowych kosztów własnych. W gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wartość przyrostu rzeczowych środków obrotowych stanowi przyrost produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz inwentarza żywego (stada obrotowego). Poszczególne elementy przyrostu rzeczowych środków obrotowych wyceniono w cenie średniorocznej;
- 3) nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów o wyjątkowej wartości, tj.: wartość kamieni i metali szlachetnych, antyków i dzieł sztuki, biżuterii z kamieni i metali szlachetnych, pozycji kolekcjonerskich, które są nabywane jako lokata kapitału.

20. Nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów nieprodukowanych obejmuje aktywa, które nie zostały wyprodukowane w ramach przyjętych granic produkcji i które mogą być wykorzystane do produkcji wyrobów i usług (np. grunty).

21. Dane dotyczące dochodów i wydatków oraz nadwyżki/deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (podsektory: instytucji rządowych na szczeblu centralnym, instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym, funduszy zabezpieczenia społecznego) opracowano zgodnie z metodologią ESA 2010, uwzględniając konsolidację w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami. Konsolidacja prowadzona jest poprzez eliminowanie następujących transakcji: pozostałe transfery bieżące, transfery kapitałowe oraz dochody z tytułu własności.

Nadwyżka/deficyt sektora stanowi jego wierzitelności lub zadłużenie netto.

Ponadto wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji prezentowane są w układzie Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług Maastricht) to skonsolidowany dług brutto obejmujący zobowiązania w gotówce i depozytach, kredytach i pożyczkach oraz w formie dłużnych papierów wartościowych, wycenione w wartości nominalnej.

Informacje o deficycie i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych są spójne z danymi

b) expenditure on intellectual property products, intended for use for a period longer than 1 year, which include, in particular:

- expenditure on research and development,
- expenditure on computer software (purchased and produced for own final use).

In connection with the above, data regarding gross fixed capital formation differ from data presented in the chapter "Investments. Fixed assets", part "Investments";

- 2) changes in inventories, i.e. the value of the growth in inventories of materials (including fuels), work in progress, finished goods, commodities as well as the material part of interperiod settlements of own costs. In private farms in agriculture the value of the growth in tangible current assets is the growth in plant and animal production as well as livestock (working herd). Individual elements of the changes in inventories were valued using average annual prices;
- 3) acquisitions less disposals of valuables, i.e. the value of precious stones and metals, antiques and other art objects, jewellery fashioned out of precious stones and metals, collectors' items that are purchased as stores of value.

20. Acquisitions less disposals of non-produced assets consist of assets that have not been produced within the production boundary, and that may be used in the production of goods and services (e.g. lands).

21. Data concerning revenue, expenditure and surplus/deficit of the general government sector (subsectors: central government, local government and social security funds) were compiled according to ESA 2010 methodology, including consolidation within each subsector and between subsectors. Consolidation is carried out through elimination of the following transactions: other current transfers, capital transfers and property income.

Surplus/deficit of the sector is the net lending/net borrowing.

Moreover, expenditure of the general government sector by function are presented according to the Classification of the Functions of Government (COFOG).

General government debt (Maastricht debt) is the total consolidated gross debt including liabilities in currency and deposits, loans and debt securities, at nominal value.

Information about general government deficit and debt is consistent with data compiled according to

opracowanymi zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (EDP), z późniejszymi zmianami.

22. Dane dotyczące pracujących oraz środków trwałych opracowano według niżej podanych zasad.

Do **pracujących** zaliczono — zgodnie z wyjaśnieniami zamieszczonymi w uwagach ogólnych działu „Rynek pracy” na str. 231 — osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. W pracujących w rachunkach narodowych uwzględnia się ponadto:

- pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie niezależnie od przeznaczenia produkcji, tj. nie wyłączając pracujących w gospodarstwach produkujących wyłącznie lub głównie na własne potrzeby,
- pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego (patrz dział „Organizacja państwa”),
- szacunkową liczbę pracujących (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) w szarej gospodarce (osoby fizyczne wykonujące pracę nierejestrowaną).

W związku z tym dane o pracujących różnią się od liczby pracujących prezentowanej w dziale „Rynek pracy”.

Jako **wartość środków trwałych** przyjęto przeciętną w roku wartość netto środków trwałych w gospodarce narodowej. Wartość środków trwałych obejmuje aktywa niefinansowe opisane w ust. 19, pkt. 1) na str. 692, wycenione w cenach rynkowych (lub cenie bazowej w przypadku produkcji nowych środków trwałych na potrzeby własnej działalności).

Wyjaśnienia metodologiczne dotyczące środków trwałych, patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, część „Środki trwałe” na str. 663.

Council Regulation (EC) No. 479/2009 of 25 May 2009 on the application of the Protocol on the excessive deficit procedure annexed to the Treaty establishing the European Community (EDP), with later amendments.

22. Data concerning employment as well as fixed assets were compiled on the basis of the principles presented below.

Employment includes — in accordance with definitions presented in the general notes in the chapter “Labour market” on page 231 — persons performing work which provides earnings or income. In employment in the national accounts there are also included:

- employed persons on private farms in agriculture, irrespectively of the purpose of production, i.e. not excluding the employed persons on farms producing exclusively or mainly for their own needs,
- employed persons in the budgetary units conducting activities within the scope of national defence and public safety (see the chapter “Organisation of the state”),
- the estimated number of employed persons (in terms of full-time paid employment) working in the hidden economy (natural persons performing non-registered work).

Therefore, data regarding employment differ from the number of employed persons given in the chapter “Labour market”.

The **value of fixed assets** was assumed as the average annual net value of fixed assets in the national economy. Fixed assets, including non-financial assets described in item 19, point 1) on page 692, were valued at market prices (or at basic price in the case of the manufacturing of new fixed assets for own account).

For methodological explanations concerning fixed assets see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, part “Fixed assets” on page 663.

TABL. 1 (561). DOCHÓD NARODOWY (ceny bieżące)

NATIONAL INCOME (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
DOCHÓD NARODOWY BRUTTO GROSS NATIONAL INCOME					
OGÓŁEM	1395271	1735473	2033699	2196683	TOTAL
Produkt krajowy brutto	1446844	1801112	2121555	2287738	Gross domestic product
Dochód z zagranicy (saldo) ^a	-51573	-65639	-87856	-91055	Foreign income (balance) ^a
DOCHÓD NARODOWY NETTO NET NATIONAL INCOME					
OGÓŁEM	1231778	1527739	1792915	1941240	TOTAL
Produkt krajowy netto	1283351	1593378	1880771	2032295	Net domestic product
w tym wartość dodana netto	1109530	1390293	1616698	1755161	of which net value added
w tym nadwyżka operacyjna netto	559197	714459	770760	835086	of which net operating surplus
sektor:					sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	534154	702846	824104	913194	non-financial corporations
instytucji finansowych	46752	55326	69307	74437	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	163755	190495	218421	238770	general government
gospodarstw domowych	357708	433141	493968	517538	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	7161	8485	10898	11222	non-profit institutions serving households
Dochód z zagranicy (saldo) ^a	-51573	-65639	-87856	-91055	Foreign income (balance) ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 683.

a See general notes, item 13 on page 683.

TABL. 2 (562). RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług; ceny bieżące)

GOODS AND SERVICES ACCOUNT (current prices)

TRANSAKCJE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	TRANSACTIONS
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
1. Produkcja globalna	2897949	3583480	4309611	4610956	78,8	76,2	1. Output
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów	173822	203084	264073	277135	4,7	4,6	2. Taxes less subsidies on products
cła i inne opłaty importowe	4707	11014	8674	9190	0,1	0,2	taxes and duties on imports
podatek od towarów i usług (VAT)	109717	125894	172264	182147	2,9	3,0	value added tax (VAT)
pozostałe podatki od produktów	64423	67882	84437	86940	1,8	1,4	taxes on products except VAT and import taxes
dotacje do produktów	-5025	-1706	-1302	-1142	-0,1	0,0	subsidies on products
3. Import towarów i usług	608401	834547	1107002	1162824	16,5	19,2	3. Imports of goods and services
4. Ogółem przychody (1+2+3)	3680172	4621111	5680686	6050915	100,0	100,0	4. Total resources (1+2+3)
5. Zużycie pośrednie	1624927	1985452	2452129	2600353	44,1	43,0	5. Intermediate consumption
6. Spożycie	1167092	1380528	1616029	1728234	31,7	28,5	6. Final consumption expenditure
7. Akumulacja brutto	311163	370943	440550	451827	8,5	7,5	7. Gross capital formation
8. Eksport towarów i usług	576990	884188	1171978	1270501	15,7	21,0	8. Exports of goods and services
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8)	3680172	4621111	5680686	6050915	100,0	100,0	9. Total uses (5+6+7+8)
Produkt krajowy brutto (1+2-5)	1446844	1801112	2121555	2287738	100,0	100,0	Gross domestic product (1+2-5)
w tym wartość dodana brutto (1-5)	1273022	1598028	1857482	2010603	88,0	87,9	of which gross value added (1-5)
Na 1 mieszkańca ^a :							Per capita ^a :
produkt krajowy brutto	37564	46837	55230	59598	.	.	gross domestic product
spożycie	30301	35900	42070	45022	.	.	final consumption expenditure
akumulacja brutto	8079	9646	11469	11771	.	.	gross capital formation

a W złotych.

a In PLN.

TABLE 3 (563). **RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług) — DYNAMIKA (ceny stałe^a)**
 GOODS AND SERVICES ACCOUNT — INDICES (constant prices^a)

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100		previous year=100		2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
1. Produkcja globalna Output	101,0	102,6	105,5	103,9	105,2	105,9	104,5	209,5	177,0	139,0	120,9
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów Taxes less subsidies on products	100,6	103,5	105,5	103,4	106,0	105,7	105,1	205,9	177,4	141,6	121,7
3. Import towarów i usług Imports of goods and services	101,6	109,9	106,9	107,9	110,2	107,4	103,3	304,0	247,3	165,6	131,9
4. Ogółem przychody (1+2+3) Total resources	101,1	103,9	105,8	104,6	106,1	106,2	104,3	223,6	187,6	143,6	123,0
5. Zużycie pośrednie Intermediate consumption	100,8	102,0	106,7	104,5	105,6	106,3	104,6	216,6	180,5	140,2	122,8
6. Spożycie Final consumption expenditure	100,8	102,8	103,4	103,5	104,2	104,3	104,4	183,2	159,6	128,4	117,3
7. Akumulacja brutto Gross capital formation	94,2	112,8	104,7	98,0	107,6	110,5	100,1	205,5	202,5	140,2	116,6
8. Eksport towarów i usług Exports of goods and services	105,5	106,7	108,0	109,3	109,6	106,9	105,1	377,3	265,5	183,7	134,6
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8) Total uses	101,1	103,9	105,8	104,6	106,2	106,2	104,3	223,8	187,8	143,7	123,1
Produkt krajowy brutto (1+2-5) Gross domestic product	101,1	103,4	104,2	103,1	104,8	105,4	104,5	201,4	173,7	137,8	118,9
w tym wartość dodana brutto (1-5) of which gross value added	101,2	103,4	104,1	103,1	104,7	105,3	104,5	202,3	173,7	137,5	118,7
Na 1 mieszkańca: Per capita:											
produkt krajowy brutto gross domestic product	101,2	103,4	104,3	103,2	104,8	105,4	104,2	202,0	173,3	137,6	118,8
spożycie final consumption expenditure	100,8	102,9	103,5	103,6	104,2	104,3	104,1	183,4	159,5	128,4	117,2
akumulacja brutto gross capital formation	94,3	112,9	104,8	98,0	107,7	110,5	99,4	205,2	201,6	139,6	115,9

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABLE 4 (564). **DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) PRODUKCJI GLOBALNEJ, ZUŻYCIA POŚREDNIEGO I PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO**

INDICES (value, volume and price) OF OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS DOMESTIC PRODUCT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100		previous year=100		2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
Wskaźniki wartości Value indices											
Produkcja globalna Output	101,1	102,5	104,7	103,7	107,5	107,8	107,0	316,3	233,8	159,1	128,6
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	100,7	101,6	104,2	104,3	108,7	109,0	106,0	330,2	237,1	160,3	131,0
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	101,4	103,9	105,3	103,5	106,8	106,6	107,8	305,7	231,3	158,3	127,0
Wskaźniki wolumenu Volume indices											
Produkcja globalna Output	101,0	102,6	105,5	103,9	105,2	105,9	104,5	209,5	177,0	139,0	120,9
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	100,8	102,0	106,7	104,5	105,6	106,3	104,6	216,6	180,5	140,2	122,8
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	101,1	103,4	104,2	103,1	104,8	105,4	104,5	201,4	173,7	137,8	118,9
Wskaźniki cen Price indices											
Produkcja globalna Output	100,1	99,9	99,2	99,8	102,2	101,8	102,4	151,0	131,9	114,5	106,3
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	99,9	99,6	97,7	99,8	102,9	102,5	101,3	152,3	131,4	114,4	106,7
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	100,3	100,5	101,1	100,4	101,9	101,1	103,2	151,7	133,1	115,0	106,7

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 5 (565). PRODUKCJA GLOBALNA (ceny bieżące)

OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	2897949	3583480	4309611	4610956	100,0	100,0	TOTAL
sektor publiczny	503166	522001	630017	673244	17,4	14,6	public sector
sektor prywatny	2394783	3061479	3679594	3937712	82,6	85,4	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	1636951	2117191	2557671	2721312	56,5	59,0	private domestic ownership
w tym spółdzielnie ^a	44493	49728	54793	57902	1,5	1,3	of which cooperatives ^a
zagraniczna	638594	849262	1024858	1113904	22,0	24,2	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	1857470	2348743	2902267	3119286	64,1	67,7	non-financial corporations
instytucji finansowych	98550	115874	137220	144486	3,4	3,1	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	288400	335330	387331	420655	10,0	9,1	general government
gospodarstw domowych	631868	761874	854005	896738	21,8	19,5	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	21661	21659	28788	29791	0,7	0,6	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	101236	118616	132458	140990	3,5	3,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1047971	1348620	1596824	1675055	36,2	36,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	51214	49730	57524	57539	1,8	1,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	864130	1140289	1380683	1446154	29,8	31,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	102143	118954	111502	118766	3,5	2,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	30484	39647	47115	52596	1,1	1,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	309259	338882	399449	426562	10,7	9,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	405028	466248	546935	598603	14,0	13,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	170127	242229	324727	356979	5,9	7,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	31856	41629	56716	62705	1,1	1,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	101774	129559	161163	170916	3,5	3,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	98869	116737	137996	145089	3,4	3,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	123713	144889	171114	191187	4,3	4,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	127254	159883	204086	219743	4,4	4,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	46722	72100	103592	110967	1,6	2,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	104075	117263	132740	144631	3,6	3,1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	84570	99904	112109	121056	2,9	2,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	92636	122889	150794	161345	3,2	3,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	23225	24030	33380	34651	0,8	0,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	27604	37790	43029	47858	1,0	1,0	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	2030	2212	2499	2619	0,1	0,1	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 6 (566). DYNAMIKA PRODUKCJI GLOBALNEJ (ceny stałe^a)INDICES OF OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005=100	2010=100	2015=100		
O G Ó Ł E M	105,2	105,9	104,5	177,0	139,0	120,9	T O T A L
sektor:							sektor:
przedsiębiorstw niefinansowych	106,9	106,6	105,3	198,5	148,9	125,5	non-financial corporations
instytucji finansowych	99,8	109,8	105,0	200,7	149,7	121,5	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	102,4	103,7	104,5	133,7	115,2	113,1	general government
gospodarstw domowych	102,0	103,4	102,0	139,9	120,8	109,7	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	100,9	119,0	100,8	165,9	105,4	129,3	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	102,0	95,7	100,0	112,4	103,5	99,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	105,8	103,8	103,6	181,0	141,0	117,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	97,1	100,0	97,5	85,3	94,6	92,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	106,2	104,4	103,8	198,5	148,3	120,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	105,8	98,8	102,1	104,4	100,0	97,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,2	101,4	108,8	192,4	146,7	127,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	100,5	113,6	102,8	202,4	128,8	117,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	105,3	105,1	107,4	153,5	127,9	124,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	110,4	110,4	107,4	200,3	171,0	138,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	108,8	106,1	103,8	187,0	152,7	132,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	110,6	106,1	103,9	232,5	177,3	133,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	99,7	109,9	104,8	200,3	149,8	121,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,6	101,9	108,7	150,3	130,4	122,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	108,6	109,9	105,3	194,9	151,0	130,2	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	111,0	114,6	103,5	325,6	203,3	141,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	101,1	102,4	106,0	120,7	108,3	108,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	101,7	105,2	102,6	125,0	111,3	111,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	104,6	104,1	102,8	206,9	147,6	120,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105,4	113,6	101,4	182,8	120,8	133,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	100,6	106,2	104,9	183,8	140,7	113,7	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	86,1	126,7	102,4	109,4	113,3	112,2	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABLE 7 (567). ZUŻYCIE POŚREDNIE (ceny bieżące)
INTERMEDIATE CONSUMPTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	1624927	1985452	2452129	2600353	100,0	100,0	T O T A L
sektor publiczny	211915	203907	259556	268383	13,0	10,3	public sector
sektor prywatny	1413012	1781545	2192573	2331970	87,0	89,7	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	886358	1128333	1416660	1502683	54,5	57,8	private domestic own- ership
w tym spółdzielnie ^a	31396	33939	36801	39205	1,9	1,5	of which coopera- tives ^a
zagraniczna	448225	586224	704585	755435	27,6	29,1	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinanso- wych	1224182	1517089	1922971	2042412	75,3	78,5	non-financial corporations
instytucji finansowych	46253	53498	60296	61828	2,8	2,4	financial corporations
instytucji rządowych i samo- rządowych	90453	102314	120157	128359	5,6	4,9	general government
gospodarstw domowych	249882	299837	331448	349860	15,4	13,5	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospo- darstw domowych	14157	12714	17257	17894	0,9	0,7	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	59889	75846	82847	87311	3,7	3,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	737427	933855	1133424	1179124	45,3	45,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	20112	21816	25076	25135	1,2	1,0	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	642195	825516	1025804	1065496	39,5	41,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	60454	67635	59987	62588	3,7	2,4	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	14666	18888	22557	25905	0,9	1,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	202268	211029	257427	282454	12,5	10,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	159089	183389	217003	243298	9,8	9,3	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	101053	138706	194209	215285	6,2	8,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17606	23642	32176	36120	1,1	1,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	52202	65456	81947	84231	3,2	3,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	46385	54019	60674	62090	2,9	2,4	Financial and insurance activ- ities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	55920	66480	80318	80538	3,4	3,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	60782	66918	94270	100757	3,7	3,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	23770	36073	54775	57108	1,5	2,2	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	26263	28012	31126	33824	1,6	1,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	20029	23024	27024	28342	1,2	1,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37497	52324	67929	70477	2,3	2,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12138	12341	19121	19865	0,8	0,8	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	12609	14338	17859	19529	0,8	0,7	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrud- niające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	—	—	—	—	—	—	Activities of households as em- ployers and products-pro- ducing activities of house- holds for own use ^Δ

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABLE 8 (568). **DYNAMIKA ZUŻYCIA POŚREDNIEGO (ceny stałe^a)**
 INDICES OF INTERMEDIATE CONSUMPTION (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019			SPECIFICATION	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2005= =100	2010= =100	2015= =100		
OGÓŁEM	105,6	106,3	104,6	180,5	140,2	122,8	TOTAL
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	107,1	106,3	105,1	191,5	147,0	125,7	non-financial corporations
instytucji finansowych	101,1	102,3	99,3	174,2	114,7	105,9	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	104,7	107,4	104,2	164,0	126,0	122,2	general government
gospodarstw domowych	98,8	105,7	102,9	139,4	120,5	109,4	households
instytucji niekomercyjnych działają- cych na rzecz gospodarstw do- mowych	99,7	121,0	100,7	140,5	88,6	131,2	non-profit institutions serving house- holds
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	102,7	99,1	100,0	128,2	119,8	104,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	107,4	103,1	103,3	173,4	140,5	117,6	Industry
górnictwo i wydobywanie	102,0	104,1	97,9	112,4	102,6	103,0	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	107,8	103,7	103,4	184,5	146,2	120,5	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	103,5	95,3	101,9	85,6	86,8	81,6	electricity, gas, steam and air condi- tioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	107,8	97,6	112,1	254,1	165,1	137,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	97,4	114,6	106,6	227,8	130,5	124,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	104,6	105,1	110,5	137,0	127,0	126,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	108,5	112,3	108,4	228,3	177,8	143,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	101,9	108,0	104,3	193,4	149,1	135,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	112,3	104,4	104,8	221,0	165,8	129,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	101,0	102,6	99,1	173,1	114,6	105,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	106,7	100,4	102,7	152,4	126,4	118,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	103,6	116,7	105,5	188,8	149,1	142,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ	110,2	124,9	103,5	314,4	209,8	149,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104,1	108,8	105,8	133,7	118,6	114,8	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	100,7	110,0	101,8	143,7	107,3	115,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	104,3	107,7	102,0	272,7	161,5	129,4	Human health and social work activ- ities
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	112,7	119,1	101,8	277,9	142,3	152,8	
Pozostała działalność usługowa	101,3	114,5	107,2	165,6	126,7	128,4	Arts, entertainment and recreation
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające pro- dukty na własne potrzeby ^Δ	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 9 (569). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		2010	2019
	w mln zł in PLN millions				na 1 miesz- kańca w zł per capita in PLN	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	1446844	1801112	2121555	2287738	59598	100,0	100,0
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	1273022	1598028	1857482	2010603	52379	88,0	87,9
sektor publiczny public sector	291251	318094	370461	404861	10547	20,1	17,7
sektor prywatny private sector	981771	1279934	1487021	1605742	41831	67,9	70,2
w tym własność: of which:							
prywatna krajowa private domestic ownership	750593	988858	1141011	1218629	31747	51,9	53,3
w tym spółdzielnie ^a of which cooperatives ^a	13097	15789	17992	18697	487	0,9	0,8
zagraniczna foreign ownership	190369	263038	320273	358469	9339	13,2	15,7
sektor: sector:							
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	633288	831654	979296	1076874	28054	43,8	47,1
instytucji finansowych financial corporations	52297	62376	76924	82658	2153	3,6	3,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	197947	233016	267174	292296	7615	13,7	12,8
gospodarstw domowych households	381986	462037	522557	546878	14247	26,4	23,9
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	7504	8945	11531	11897	310	0,5	0,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	41347	42770	49611	53679	1398	2,9	2,3
Przemysł Industry	310544	414765	463400	495931	12920	21,4	21,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	31102	27914	32448	32404	844	2,1	1,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	221935	314773	354879	380658	9917	15,3	16,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	41689	51319	51515	56178	1464	2,9	2,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	15818	20759	24558	26691	695	1,1	1,2

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 9 (569). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (dok.)**
 GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		2010	2019
	w mln zł		in PLN millions		na 1 miesz- kańca w zł per capita in PLN	w odsetkach in percent	
Budownictwo Construction	106991	127853	142022	144108	3754	7,4	6,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	245939	282859	329932	355305	9256	17,0	15,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	69074	103523	130518	141694	3691	4,8	6,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	14250	17987	24540	26585	693	1,0	1,2
Informacja i komunikacja Information and communication	49572	64103	79216	86685	2258	3,4	3,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	52484	62718	77322	82999	2162	3,6	3,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	67793	78409	90796	110649	2883	4,7	4,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	66472	92965	109816	118986	3100	4,6	5,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	22952	36027	48817	53859	1403	1,6	2,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	77812	89251	101614	110807	2887	5,4	4,8
Edukacja Education	64541	76880	85085	92714	2415	4,5	4,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	55139	70565	82865	90868	2367	3,8	4,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekrea- cją Arts, entertainment and recreation	11087	11689	14259	14786	385	0,8	0,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities	14995	23452	25170	28329	738	1,0	1,2
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and prod- ucts-producing activities of households for own use ^Δ	2030	2212	2499	2619	68	0,1	0,1

TABL. 10 (570). DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny stałe^a)INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019			
	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	2010= =100	2015= =100	
OGÓŁEM TOTAL	101,1	103,4	104,2	103,1	104,8	105,4	104,5	173,7	137,8	118,9
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	101,2	103,4	104,1	103,1	104,7	105,3	104,5	173,7	137,5	118,7
sektor: sector:										
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	102,0	104,2	103,9	103,9	106,4	107,1	105,7	212,7	152,2	125,0
instytucji finansowych financial corporations	113,3	108,3	116,1	107,8	98,7	115,6	109,4	217,5	183,4	134,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	99,8	101,6	101,4	100,8	101,5	102,1	104,7	121,8	111,2	109,3
gospodarstw domowych households	99,0	102,0	103,9	102,2	104,1	102,0	101,4	140,6	121,2	110,0
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	98,8	113,1	105,7	105,2	102,6	116,0	100,9	214,5	138,0	126,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	107,4	101,1	90,6	102,1	100,9	90,9	100,1	93,1	83,8	93,7
Przemysł Industry	100,7	104,7	104,3	104,2	102,3	105,4	104,3	201,4	142,4	117,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	103,1	93,0	107,4	97,3	93,2	97,1	97,3	70,0	88,7	85,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	100,2	108,3	107,8	104,9	102,1	106,6	105,1	247,2	155,4	120,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	102,2	94,4	83,3	103,6	108,4	103,0	102,4	128,7	113,9	118,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	99,3	103,4	104,0	103,8	102,9	105,1	105,7	147,7	130,5	118,6

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 10 (570). DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)

INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019			
	rok poprzedni=100 previous year=100						2005= =100	2010= =100	2015= =100	
Budownictwo Construction	94,5	109,0	107,2	91,9	106,5	111,8	95,9	163,9	126,6	105,0
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	99,8	99,4	104,4	105,4	105,7	105,2	105,4	166,2	128,2	123,5
Transport i gospodarka magazynowa ... Transportation and storage	102,2	100,1	99,0	101,3	113,1	107,8	106,0	164,1	161,0	130,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	106,0	110,0	98,6	100,9	119,1	103,7	103,2	178,2	157,2	128,6
Informacja i komunikacja Information and communication	103,7	106,7	107,8	113,5	108,9	108,0	102,9	245,4	190,9	137,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	113,2	108,3	116,2	107,8	98,7	115,6	109,3	218,8	183,2	134,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	100,8	105,1	96,3	107,4	99,1	103,3	114,0	148,5	133,4	125,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical ac- tivities	103,2	105,2	110,5	97,7	112,7	104,7	105,2	200,8	153,4	121,3
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service ac- tivities	105,7	102,1	109,3	110,2	111,7	104,8	103,5	336,7	195,1	133,5
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	100,3	100,0	100,8	100,0	100,2	100,6	106,1	117,0	105,7	106,9
Edukacja Education	97,2	100,8	103,3	100,8	102,0	103,7	102,8	119,9	112,8	109,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... Human health and social work activities	106,2	105,1	102,2	103,7	104,8	101,1	103,5	172,8	137,4	113,7
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	85,1	98,8	105,6	107,6	97,6	106,7	101,0	116,0	99,1	113,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities	102,5	107,7	105,8	100,4	100,1	100,9	103,2	196,9	151,6	104,6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające pro- dukty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ	102,2	78,5	106,9	100,5	86,1	126,7	102,4	109,4	113,3	112,2

TABLE 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (ceny bieżące)

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (current prices)

LATA YEARS SEKcje SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł in PLN millions		
Produkcja globalna	2010	2897949	1857470	288400	631868
Output	2015	3583480	2348743	335330	761874
	2018	4309611	2902267	387331	854005
	2019	4610956	3119286	420655	896738
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	101236	18987	2857	79392
Agriculture, forestry and fishing	2015	118616	24475	2868	91273
	2018	132458	26264	1347	104847
	2019	140990	26628	1362	113000
Przemysł	2010	1047971	984926	5113	57932
Industry	2015	1348620	1262258	6286	80076
	2018	1596824	1503776	7868	85180
	2019	1675055	1579147	8417	87491
górnictwo i wydobywanie	2010	51214	50098	550	566
mining and quarrying	2015	49730	47807	1234	689
	2018	57524	54987	1831	706
	2019	57539	54904	1932	703
przetwórstwo przemysłowe	2010	864130	809398	42,9	54689
manufacturing	2015	1140289	1064556	204	75529
	2018	1380683	1300459	177	80047
	2019	1446154	1364589	21,6	81543
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	102143	101068	739	336
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	118954	117795	793	366
	2018	111502	110089	879	534
	2019	118766	116998	955	813
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	30484	24362	3781	2341
water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities	2015	39647	32100	4055	3492
	2018	47115	38241	4981	3893
	2019	52596	42656	5508	4432
Budownictwo	2010	309259	206898	423	101938
Construction	2015	338882	226063	572	112247
	2018	399449	277379	650	121420
	2019	426562	299147	790	126625
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2010	405028	244504	287	160237
Trade; repair of motor vehicles^Δ	2015	466248	290900	150	175198
	2018	546935	360376	32,5	186526
	2019	598603	404779	36,4	193788
Transport i gospodarka magazynowa	2010	170127	104308	29021	36798
Transportation and storage	2015	242229	153567	37361	51301
	2018	324727	221441	45808	57478
	2019	356979	243733	51369	61877
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2010	31856	17165	1889	12802
Accommodation and catering^Δ	2015	41629	23465	2520	15644
	2018	56716	32732	2977	21007
	2019	62705	36668	3272	22765

TABL. 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKcje SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor Of which sector			
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households	
		w mln zł in PLN millions			
Produkcja globalna (dok.) Output (cont.)					
Informacja i komunikacja Information and communication	2010 2015 2018 2019	101774 129559 161163 170916	89894 112507 138649 145844	801 896 1187 1213	10722 15723 20984 23507
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010 2015 2018 2019	98869 116737 137996 145089	— — — —	318 863 776 603	— — — —
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2010 2015 2018 2019	123713 144889 171114 191187	47445 60159 79511 96485	7395 7745 8176 8607	68873 76985 83427 86095
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010 2015 2018 2019	127254 159883 204086 219743	70125 86541 114537 127198	8625 9051 9963 10538	48504 64291 79656 82007
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2010 2015 2018 2019	46722 72100 103592 110967	35980 57586 84828 91424	2571 2556 3063 3292	7730 11495 15291 15830
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2010 2015 2018 2019	104075 117263 132740 144631	— — — —	104075 117263 132740 144631	— — — —
Edukacja Education	2010 2015 2018 2019	84570 99904 112109 121056	6112 6345 8514 9291	67673 79265 87386 94941	5973 9561 9894 10314
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010 2015 2018 2019	92636 122889 150794 161345	15945 26585 33213 35126	48389 56393 71094 76651	23376 34617 39188 42079
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2010 2015 2018 2019	23225 24030 33380 34651	8765 6307 9206 9849	8665 11097 13791 14254	1608 2762 4462 4467
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2010 2015 2018 2019	27604 37790 43029 47858	6416 11985 11841 13967	298 444 542 679	13953 18489 22146 24274
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ	2010 2015 2018 2019	2030 2212 2499 2619	— — — —	— — — —	2030 2212 2499 2619

TABL. 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS		Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
			przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
			w mln zł in PLN millions		
Zużycie pośrednie	2010	1624927	1224182	90453	249882
Intermediate consumption	2015	1985452	1517089	102314	299837
	2018	2452129	1922971	120157	331448
	2019	2600353	2042412	128359	349860
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2010	59889	11291	1341	47257
Agriculture, forestry and fishing	2015	75846	16019	1504	58323
	2018	82847	17172	744	64931
	2019	87311	17925	804	68582
Przemysł	2010	737427	707292	2030	28105
Industry	2015	933855	889815	2211	41829
	2018	1133424	1086760	2864	43800
	2019	1179124	1130097	3088	45939
górnictwo i wydobywanie	2010	20112	19614	176	322
mining and quarrying	2015	21816	21047	402	367
	2018	25076	24241	503	332
	2019	25135	24229	539	367
przetwórstwo przemysłowe	2010	642195	615438	14,5	26742
manufacturing	2015	825516	785466	121	39929
	2018	1025804	983764	128	41912
	2019	1065496	1022031	8,3	43457
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2010	60454	59922	431	101
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	67635	67086	440	109
	2018	59987	59331	489	167
	2019	62588	61625	512	451
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2010	14666	12318	1408	940
water supply; sewerage, waste management and re-mediation activities	2015	18888	16216	1248	1424
	2018	22557	19424	1744	1389
	2019	25905	22212	2029	1664
Budownictwo	2010	202268	148167	288	53813
Construction	2015	211029	154660	358	56011
	2018	257427	205050	410	51967
	2019	282454	226142	518	55794
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2010	159089	122286	231	36572
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2015	183389	144274	84,9	39030
	2018	217003	176383	15,3	40605
	2019	243298	200820	17,8	42460
Transport i gospodarka magazynowa	2010	101053	67844	13593	19616
Transportation and storage	2015	138706	98846	15165	24695
	2018	194209	145925	19248	29036
	2019	215285	161969	20747	32569
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2010	17606	10259	851	6496
Accommodation and catering ^Δ	2015	23642	14479	1145	8018
	2018	32176	20089	1301	10786
	2019	36120	22537	1445	12138

TABL. 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor / Of which sector			
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households	
		w mln zł / in PLN millions			
Zużycie pośrednie (dok.) Intermediate consumption (cont.)					
Informacja i komunikacja Information and communication	2010	52202	47796	282	3867
	2015	65456	60390	245	4536
	2018	81947	74054	409	7247
	2019	84231	75457	484	8047
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010	46385	—	131	—
	2015	54019	—	521	—
	2018	60674	—	378	—
	2019	62090	—	262	—
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	2010	55920	33113	4941	17866
	2015	66480	42254	4452	19774
	2018	80318	54687	4631	21000
	2019	80538	55160	4781	20597
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010	60782	40941	3560	16281
	2015	66918	43126	2922	20870
	2018	94270	61900	3464	28906
	2019	100757	67854	3703	29200
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	2010	23770	17767	2133	3523
	2015	36073	29083	2003	4617
	2018	54775	40910	2417	6138
	2019	57108	47917	2599	6274
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2010	26263	—	26263	—
	2015	28012	—	28012	—
	2018	31126	—	31126	—
	2019	33824	—	33824	—
Edukacja Education	2010	20029	2701	11620	3111
	2015	23024	2955	13343	4602
	2018	27024	4658	14600	4941
	2019	28342	5373	15043	5012
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010	37497	6512	19770	8038
	2015	52324	12334	25456	11522
	2018	67929	18446	32435	12707
	2019	70477	18095	34665	13265
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2010	12138	5177	3292	600
	2015	12341	3697	4700	1122
	2018	19121	6736	5883	2210
	2019	19865	7214	6034	2218
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2010	12609	3036	127	4737
	2015	14338	5157	192	4888
	2018	17859	5201	232	7174
	2019	19529	5852	344	7765
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^A Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^A	2010	—	—	—	—
	2015	—	—	—	—
	2018	—	—	—	—
	2019	—	—	—	—

TABL. 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (cd.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
		w mln zł in PLN millions		
Wartość dodana brutto 2010	1273022	633288	197947	381986
Gross value added 2015	1598028	831654	233016	462037
..... 2018	1857482	979296	267174	522557
..... 2019	2010603	1076874	292296	546878
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 2010	41347	7696	1516	32135
Agriculture, forestry and fishing 2015	42770	8456	1364	32950
..... 2018	49611	9092	603	39916
..... 2019	53679	8703	558	44418
Przemysł 2010	310544	277634	3083	29827
Industry 2015	414765	372443	4075	38247
..... 2018	463400	417016	5004	41380
..... 2019	495931	449050	5328	41552
górnictwo i wydobywanie 2010	31102	30484	374	244
mining and quarrying 2015	27914	26760	832	322
..... 2018	32448	30746	1328	374
..... 2019	32404	30675	1393	336
przetwórstwo przemysłowe 2010	221935	193960	28,4	27947
manufacturing 2015	314773	279090	83,0	35600
..... 2018	354879	316695	49,0	38135
..... 2019	380658	342558	13,3	38086
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ 2010	41689	41146	308	235
electricity, gas, steam and air conditioning supply 2015	51319	50709	353	257
..... 2018	51515	50758	390	367
..... 2019	56178	55373	443	362
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ 2010	15818	12044	2373	1401
water supply; sewerage, waste management and re-mediation activities 2015	20759	15884	2807	2068
..... 2018	24558	18817	3237	2504
..... 2019	26691	20444	3479	2768
Budownictwo 2010	106991	58731	135	48125
Construction 2015	127853	71403	214	56236
..... 2018	142022	72329	240	69453
..... 2019	144108	73005	272	70831
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ 2010	245939	122218	56,0	123665
Trade; repair of motor vehicles^Δ 2015	282859	146626	65,1	136168
..... 2018	329932	183993	17,2	145921
..... 2019	355305	203959	18,6	151328
Transport i gospodarka magazynowa 2010	69074	36464	15428	17182
Transportation and storage 2015	103523	54721	22196	26606
..... 2018	130518	75516	26560	28442
..... 2019	141694	81764	30622	29308
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ 2010	14250	6906	1038	6306
Accommodation and catering^Δ 2015	17987	8986	1375	7626
..... 2018	24540	12643	1676	10221
..... 2019	26585	14131	1827	10627

TABL. 11 (571). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (dok.)OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY INSTITUTIONAL SECTORS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym sektor Of which sector		
		przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	instytucji rządowych i samorządowych general government	gospodarstw domowych households
		w mln zł	in PLN millions	
Wartość dodana brutto (dok.) Gross value added (cont.)				
Informacja i komunikacja Information and communication	2010 49572 2015 64103 2018 79216 2019 86685	42098 52117 64595 70387	519 651 778 729	6855 11187 13737 15460
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2010 52484 2015 62718 2018 77322 2019 82999	— — — —	187 342 398 341	— — — —
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	2010 67793 2015 78409 2018 90796 2019 110649	14332 17905 24824 41325	2454 3293 3545 3826	51007 57211 62427 65498
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2010 66472 2015 92965 2018 109816 2019 118986	29184 43415 52637 59344	5065 6129 6429 6835	32223 43421 50750 52807
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	2010 22952 2015 36027 2018 48817 2019 53859	18213 28503 38918 43507	438 553 646 693	4207 6878 9153 9556
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2010 77812 2015 89251 2018 101614 2019 110807	— — — —	77812 89251 101614 110807	— — — —
Edukacja Education	2010 64541 2015 76880 2018 85085 2019 92714	3411 3390 3856 3918	56053 65922 72786 79898	2862 4959 4953 5302
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2010 55139 2015 70565 2018 82865 2019 90868	9433 14251 14767 17031	28619 30937 38659 41986	15338 23095 26481 28814
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2010 11087 2015 11689 2018 14259 2019 14786	3588 2610 2470 2635	5373 6397 7908 8220	1008 1640 2252 2249
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2010 14995 2015 23452 2018 25170 2019 28329	3380 6828 6640 8115	171 252 310 335	9216 13601 14972 16509
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^A Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^A	2010 2030 2015 2212 2018 2499 2019 2619	— — — —	— — — —	2030 2212 2499 2619

TABLE 12 (572). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

LATA YEARS SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS		Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
		w mln zł in PLN millions		
OGÓŁEM	2018	4309611	2452129	1857482
TOTAL	2019	4610956	2600353	2010603
W tym: Of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2018	132458	82847	49611
Agriculture, forestry and fishing	2019	140990	87311	53679
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ	2018	115621	72950	42671
Crop and animal production, hunting ^Δ	2019	123722	78429	45293
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2018	16096	9489	6607
Forestry and logging	2019	16511	8507	8004
Rybactwo	2018	741	408	333
Fishing and aquaculture	2019	757	375	382
Przemysł	2018	1596824	1133424	463400
Industry	2019	1675055	1179124	495931
Górnictwo i wydobywanie	2018	57524	25076	32448
Mining and quarrying	2019	57539	25135	32404
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) of which mining of coal and lignite	2018	26061	10165	15896
	2019	26069	10000	16069
Przetwórstwo przemysłowe	2018	1380683	1025804	354879
Manufacturing	2019	1446154	1065496	380658
produkcja artykułów spożywczych	2018	234037	187066	46971
manufacture of food products	2019	247208	197511	49697
produkcja napojów	2018	21834	15889	5945
manufacture of beverages	2019	23572	17027	6545
produkcja wyrobów tytoniowych	2018	11002	5394	5608
manufacture of tobacco products	2019	12061	5307	6754
produkcja wyrobów tekstylnych	2018	15859	11525	4334
manufacture of textiles	2019	16539	11616	4923
produkcja odzieży	2018	10898	5980	4918
manufacture of wearing apparel	2019	11178	6195	4983
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	2018	5613	3847	1766
manufacture of leather and related products	2019	5511	3648	1863
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2018	44146	30958	13188
manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	2019	45455	31852	13603
produkcja papieru i wyrobów z papieru	2018	47541	35091	12450
manufacture of paper and paper products	2019	47873	34862	13011
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2018	17112	10486	6626
printing and reproduction of recorded media	2019	17742	10872	6870
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	2018	87942	76915	11027
manufacture of coke and refined petroleum products ^Δ	2019	88471	75791	12680
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2018	68405	52831	15574
manufacture of chemicals and chemical products	2019	70283	52928	17355
produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2018	14650	6114	8536
manufacture of pharmaceutical products ^Δ	2019	14762	8133	6629
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2018	100193	72513	27680
manufacture of rubber and plastic products	2019	105464	74425	31039

TABL. 12 (572). PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

L A T A Y E A R S SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS	Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
Przemysł (dok.) Industry (cont.)			
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2018 64089 2019 67591	42801 44817	21288 22774
manufacture of other non-metallic mineral products			
produkcja metali	2018 61659 2019 55497	51566 45292	10093 10205
manufacture of basic metals			
produkcja wyrobów z metali ^Δ	2018 124235 2019 131238	82736 86363	41499 44875
manufacture of metal products ^Δ			
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2018 40969 2019 43570	32266 34057	8703 9513
manufacture of computer, electronic and optical products			
produkcja urządzeń elektrycznych	2018 65398 2019 75942	50863 60422	14535 15520
manufacture of electrical equipment			
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2018 55596 2019 56854	38305 37139	17291 19715
manufacture of machinery and equipment n.e.c.			
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2018 156068 2019 163622	126408 131877	29660 31745
manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers			
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2018 25636 2019 32206	18483 23970	7153 8236
manufacture of other transport equipment			
produkcja mebli	2018 50375 2019 52949	35321 36479	15054 16470
manufacture of furniture			
pozostała produkcja wyrobów	2018 16470 2019 17240	10247 10637	6223 6603
other manufacturing			
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2018 40956 2019 43326	22199 24276	18757 19050
repair and installation of machinery and equipment			
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2018 111502 2019 118766	59987 62588	51515 56178
Electricity, gas, steam and air conditioning supply			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2018 47115 2019 52596	22557 25905	24558 26691
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
w tym: of which:			
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2018 9174 2019 9411	3060 3175	6114 6236
collection, purification and distribution of water			
gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2018 24644 2019 29131	14584 17427	10060 11704
waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery			
Transport i gospodarka magazynowa	2018 324727 2019 356979	194209 215285	130518 141694
Transportation and storage			
W tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	2018 207442 2019 228057	126474 140766	80968 87291
Of which land and pipeline transport ^Δ			

TABL. 13 (573). **NIKÓTÓRE CZYNNIKI^a TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO**
 SELECTED FACTORS^a IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
 A. PRACUJĄCY
 EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	14865	15086	16036	16272	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2253	2251	2224	2219	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3026	3042	3251	3299	Industry
górnictwo i wydobywanie	175	150	134	135	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2550	2620	2839	2882	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	162	127	123	125	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ...	139	145	155	157	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1040	963	1038	1081	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2480	2442	2595	2612	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	740	773	883	914	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	262	256	279	291	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	256	318	383	406	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	351	341	339	337	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	181	188	208	205	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	538	641	737	768	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	407	470	563	557	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1010	980	991	996	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1089	1108	1156	1184	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	825	867	915	922	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	149	141	152	156	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	249	297	316	319	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby ^Δ	9	8	6	6	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use ^Δ

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 694.

a Annual averages; see general notes, item 22 on page 694.

TABL. 13 (573). **NIKTÓRE CZYNNIKI^a TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)**
 SELECTED FACTORS^a IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)
 B. WARTOŚĆ NETTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny bieżące)
 NET VALUE OF FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	2108786	2611486	2843923	3051211	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	79821	84460	83073	78035	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	605382	728942	772556	828078	Industry
górnictwo i wydobywanie	30022	37414	41878	47465	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	310436	374665	418823	456264	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	166961	200393	191611	196424	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ...	97963	116470	120244	127925	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	30103	45111	54276	59868	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	110304	146245	172785	186782	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	231328	363820	411439	451234	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	24155	28250	32248	33786	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	69246	79677	73875	75995	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	32460	36207	39555	44597	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	630314	716371	780510	831053	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29143	38026	41274	42582	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15163	19995	32595	47635	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	95972	110907	117182	125707	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	79035	100916	103502	110079	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41072	52044	59572	59545	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	26477	50147	57865	64215	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8811	10368	11616	12020	Other service activities

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 694.
 a Annual averages; see general notes, item 22 on page 694.

TABL. 14 (574). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO GROSS DOMESTIC PRODUCT							
OGÓŁEM	1446844	1801112	2121555	2287738	100,0	100,0	TOTAL
Koszty związane z zatrudnieniem	546305	668849	834006	905491	37,8	39,6	Compensation of employees
Podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem	177849	210070	276005	291718	12,3	12,7	Taxes less subsidies on production and imports
podatki od produktów	178847	204790	265375	278277	12,4	12,2	taxes on products
dotacje do produktów	-5025	-1706	-1302	-1142	-0,3	0,0	subsidies on products
pozostałe podatki związane z produkcją	21542	30883	36529	42553	1,5	1,9	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-17515	-23897	-24597	-27970	-1,2	-1,2	other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	722690	922193	1011544	1090529	49,9	47,7	Gross operating surplus
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	313994	426823	449827	497615	21,7	21,8	non-financial corporations
instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	30559	33255	38944	42607	2,1	1,9	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	35149	43403	49631	54403	2,4	2,4	general government
gospodarstw domowych	342645	418242	472509	495229	23,7	21,6	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	343	470	633	675	0,0	0,0	non-profit institutions serving households
w tym WARTOŚĆ DODANA BRUTTO of which GROSS VALUE ADDED							
RAZEM	1273022	1598028	1857482	2010603	.	.	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	41347	42770	49611	53679	100,0	100,0	Agriculture, forestry and fishing
Koszty związane z zatrudnieniem	8607	11156	11442	12110	20,8	22,6	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1099	1477	1833	1815	2,7	3,4	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-9065	-13482	-17290	-21204	-21,9	-39,6	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	40706	43619	53626	60958	98,4	113,6	Gross operating surplus
Przemysł	310544	414765	463400	495931	100,0	100,0	Industry
koszty związane z zatrudnieniem	143252	175562	220644	235142	46,1	47,4	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	6434	7631	10122	13125	2,1	2,6	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-3223	-6197	-2670	-2641	-1,0	-0,5	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	164081	237769	235304	250305	52,8	50,5	gross operating surplus
Górnictwo i wydobywanie	31102	27914	32448	32404	10,0	6,5	Mining and quarrying
koszty związane z zatrudnieniem	16255	15789	17403	18029	5,2	3,6	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	999	1119	1319	1403	0,3	0,3	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-351	-83,3	-52,9	-25,2	-0,1	0,0	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	14199	11089	13779	12997	4,6	2,6	gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 688.

a See general notes, item 14 on page 688.

TABL. 14 (574). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (cd.)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (cd.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Przemysł (dok.)							Industry (cont.)
Przetwórstwo przemysłowe	221935	314773	354879	380658	71,5	76,8	Manufacturing
koszty związane z zatrudnieniem	106349	138028	179278	190764	34,2	38,5	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	3105	3731	4168	5585	1,0	1,1	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-2655	-5364	-2104	-2213	-0,8	-0,4	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	115136	178378	173537	186522	37,1	37,6	gross operating surplus
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	41689	51319	51515	56178	13,4	11,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
koszty związane z zatrudnieniem	13908	13282	13637	15079	4,5	3,0	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	1213	1476	3531	4795	0,4	1,0	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-60,1	-189	-128	-107	0,0	0,0	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	26628	36750	34475	36411	8,5	7,3	gross operating surplus
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15818	20759	24558	26691	5,1	5,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
koszty związane z zatrudnieniem	6740	8463	10326	11270	2,2	2,3	compensation of employees
pozostałe podatki związane z produkcją	1117	1305	1104	1342	0,4	0,3	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	-157	-561	-385	-296	-0,1	-0,1	other subsidies on production
nadwyżka operacyjna brutto	8118	11552	13513	14375	2,6	2,9	gross operating surplus
Budownictwo	106991	127853	142022	144108	100,0	100,0	Construction
Koszty związane z zatrudnieniem	38523	43075	49843	53528	36,0	37,1	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1795	2037	956	1109	1,7	0,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	0,0	0,0	-97,3	-115	0,0	-0,1	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	66673	82741	91321	89586	62,3	62,2	Gross operating surplus
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	245939	282859	329932	355305	100,0	100,0	Trade; repair of motor vehicles^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	67327	84609	112241	119037	27,4	33,5	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	2604	3196	3596	3926	1,1	1,1	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-679	-427	-428	-301	-0,3	-0,1	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	176687	195481	214523	232643	71,8	65,5	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 688.

a See general notes, item 14 on page 688.

TABL. 14 (574). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (cd.)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (cd.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Transport i gospodarka magazynowa	69074	103523	130518	141694	100,0	100,0	Transportation and storage
Koszty związane z zatrudnieniem	29900	38161	51405	57082	43,3	40,3	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1994	3270	4012	5359	2,9	3,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-1544	-774	-391	-338	-2,2	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	38724	62866	75492	79591	56,0	56,1	Gross operating surplus
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	14250	17987	24540	26585	100,0	100,0	Accommodation and catering^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	7039	8246	10993	12774	49,4	48,0	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	582	687	425	492	4,1	1,9	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-28,1	-42,7	-43,1	-43,3	-0,2	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	6657	9097	13165	13362	46,7	50,3	Gross operating surplus
Informacja i komunikacja	49572	64103	79216	86685	100,0	100,0	Information and communication
Koszty związane z zatrudnieniem	17015	23817	33787	37394	34,3	43,1	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1220	1461	997	1017	2,5	1,2	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-388	-248	-630	-521	-0,8	-0,6	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	31725	39073	45062	48795	64,0	56,3	Gross operating surplus
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	52484	62718	77322	82999	100,0	100,0	Financial and insurance activities
Koszty związane z zatrudnieniem	21180	24484	30698	31834	40,3	38,3	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	796	4960	7671	8551	1,5	10,3	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-77,2	-26,8	-21,2	-25,1	-0,1	0,0	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	30585	33301	38974	42639	58,3	51,4	Gross operating surplus
Obsługa rynku nieruchomości^Δ	67793	78409	90796	110649	100,0	100,0	Real estate activities
Koszty związane z zatrudnieniem	6344	9128	11450	11795	9,4	10,7	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	1501	2193	3088	3311	2,2	3,0	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-84,3	-127	-144	-100	-0,1	-0,1	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	60032	67215	76402	95643	88,5	86,4	Gross operating surplus
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	66472	92965	109816	118986	100,0	100,0	Professional, scientific and technical activities
Koszty związane z zatrudnieniem	21886	29626	38910	44573	32,9	37,4	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	956	1105	728	833	1,4	0,7	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-747	-467	-400	-395	-1,1	-0,3	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	44377	62701	70578	73975	66,8	62,2	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 688.

a See general notes, item 14 on page 688.

TABL. 14 (574). RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW^a (dok.)GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (dok.) GROSS VALUE ADDED (cont.)							
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	22952	36027	48817	53859	100,0	100,0	Administrative and support service activities
Koszty związane z zatrudnieniem	14107	22664	30407	33243	61,5	61,7	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	431	531	327	397	1,9	0,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-311	-1057	-735	-637	-1,4	-1,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	8725	13889	18818	20856	38,0	38,7	Gross operating surplus
Administracja publiczna i obrotowa narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	77812	89251	101614	110807	100,0	100,0	Public administration and defence; compulsory social security
Koszty związane z zatrudnieniem	67824	77643	89319	97408	87,2	87,9	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	476	567	499	509	0,6	0,5	Other taxes on production
Nadwyżka operacyjna brutto	9512	11041	11796	12890	12,2	11,6	Gross operating surplus
Edukacja	64541	76880	85085	92714	100,0	100,0	Education
Koszty związane z zatrudnieniem	56292	64893	72160	79832	87,2	86,1	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	437	488	477	507	0,7	0,5	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-762	-332	-1001	-839	-1,2	-0,9	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	8574	11831	13449	13214	13,3	14,3	Gross operating surplus
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	55139	70565	82865	90868	100,0	100,0	Human health and social work activities
Koszty związane z zatrudnieniem	34232	38802	49459	56806	62,1	62,5	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	642	760	626	648	1,2	0,7	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-42,3	-127	-159	-155	-0,1	-0,2	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	20307	31130	32939	33569	36,8	37,0	Gross operating surplus
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11087	11689	14259	14786	100,0	100,0	Arts, entertainment and recreation
Koszty związane z zatrudnieniem	7046	7431	9887	10449	63,6	70,7	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	400	440	964	715	3,6	4,8	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-34,2	-61,6	-69,1	-64,6	-0,3	-0,4	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	3675	3880	3477	3686	33,1	24,9	Gross operating surplus
Pozostała działalność usługowa	14995	23452	25170	28329	100,0	100,0	Other service activities
Koszty związane z zatrudnieniem	5560	9367	11188	12300	37,1	43,4	Compensation of employees
Pozostałe podatki związane z produkcją	175	79,7	208	239	1,1	0,9	Other taxes on production
Pozostałe dotacje związane z produkcją	-531	-527	-518	-592	-3,5	-2,1	Other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	9791	14532	14292	16382	65,3	57,8	Gross operating surplus
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby^Δ	2030	2212	2499	2619	100,0	100,0	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use^Δ
Koszty związane z zatrudnieniem	171	185	173	184	8,4	7,0	Compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	1859	2027	2326	2435	91,6	93,0	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 688.

a See general notes, item 14 on page 688.

TABLE 15 (575). **POPYT KRAJOWY (ceny bieżące)**
DOMESTIC DEMAND (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		2010	2019
	w mln zł		in PLN millions		na 1 miesz- kańca w zł per capita in PLN	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	1478255	1751471	2056579	2180061	56793	100,0	100,0
Spożycie Final consumption expenditure	1167092	1380528	1616029	1728234	45022	79,0	79,3
Prywatne Private	889658	1055095	1239778	1316397	34294	60,2	60,4
sektor: sector:							
gospodarstw domowych households	875065	1041880	1220916	1297088	33791	59,2	59,5
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	14593	13215	18862	19309	503	1,0	0,9
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	277434	325433	376251	411837	10729	18,8	18,9
spożycie: consumption expenditure:							
indywidualne individual	147640	177585	206279	224930	5860	10,0	10,3
ogólnospołeczne collective	129794	147848	169972	186907	4869	8,8	8,6
Akumulacja brutto Gross capital formation	311163	370943	440550	451827	11771	21,0	20,7
nakłady brutto na środki trwałe gross fixed capital formation	293168	361490	386448	423648	11037	19,8	19,4
przyrost rzeczowych środków obroto- wych changes in inventories	17789	9282	53696	27635	720	1,2	1,3
nabycie pomniejszone o rozdysponowa- nie aktywów o wyjątkowej wartości acquisitions less disposals of valuables	206	171	406	544	14,2	0,0	0,0
w tym sektor: of which sector:							
Przedsiębiorstw niefinansowych Non-financial corporations	144622	200184	255205	257383	6705	9,8	11,8
Instytucji finansowych Financial corporations	5728	6727	9990	11825	308	0,4	0,6
Instytucji rządowych i samorządowych General government	83361	82712	100866	100238	2611	5,6	4,6
Gospodarstw domowych Households	76789	80464	73523	81568	2125	5,2	3,7

TABL. 17 (577). DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) POPYTU KRAJOWEGO (dok.)

INDICES (value, volume and price) OF DOMESTIC DEMAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100 previous year=100						2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100	
WSKAŹNIKI WOLUMENU VOLUME INDICES											
OGÓŁEM TOTAL	99,4	104,8	103,7	102,3	104,9	105,6	103,5	188,0	168,1	131,0	117,3
Spożycie Final consumption expenditure	100,8	102,8	103,4	103,5	104,2	104,3	104,4	183,2	159,6	128,4	117,3
Prywatne Private	100,2	102,5	103,7	104,0	104,7	104,5	103,9	185,8	162,6	130,0	118,2
sektor: sector:											
gospodarstw domowych households	100,3	102,6	103,8	103,9	104,8	104,3	104,0	185,6	163,1	130,5	118,1
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving house- holds	99,0	91,4	101,0	110,9	100,4	124,4	100,1	254,7	196,9	116,2	138,6
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	102,5	104,0	102,4	101,9	102,7	103,5	106,2	175,8	149,0	122,8	115,1
Akumulacja brutto Gross capital formation	94,2	112,8	104,7	98,0	107,6	110,5	100,1	205,5	202,5	140,2	116,6
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	98,9	110,0	106,1	91,8	104,0	109,4	107,2	196,9	200,9	138,1	112,0
WSKAŹNIKI CEN PRICE INDICES											
OGÓŁEM TOTAL	99,8	99,6	99,7	100,1	101,8	101,7	102,4	145,7	129,3	112,5	106,1
Spożycie Final consumption expenditure	100,4	99,9	99,5	99,8	102,2	102,0	102,4	153,6	134,0	115,3	106,5
Prywatne Private	100,5	99,9	99,0	99,5	102,0	101,7	102,2	148,4	129,5	114,1	105,5
sektor: sector:											
gospodarstw domowych households	100,4	99,9	98,9	99,5	102,0	101,6	102,1	147,4	128,5	113,3	105,3
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving house- holds	100,9	100,0	99,1	99,5	102,0	101,6	102,3	151,3	130,5	114,2	105,5
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	100,3	99,9	101,4	100,7	102,6	103,3	103,1	173,6	152,5	120,9	110,0
Akumulacja brutto Gross capital formation	97,6	98,8	100,2	101,0	100,3	100,6	102,5	119,2	113,0	103,4	104,4
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	97,8	99,0	100,4	101,0	100,1	101,3	102,2	121,2	112,6	104,7	104,7

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 18 (578). DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^aREVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector			
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS					
Dochody	2010	556239	312637	198998	245450
Revenue	2015	703862	375166	231854	291050
	2018	876072	466958	296017	354187
	2019	941032	500722	323186	387698
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne Market output and output for own final use	2010	30088	13735	16353	—
	2015	30344	14222	16121	1
	2018	31717	15515	16201	1
	2019	31919	15569	16349	1
Płatności za produkcję globalną nierynkową Payments for non-market output	2010	8655	5864	2791	—
	2015	14205	9774	4430	—
	2018	18188	11919	6269	—
	2019	19708	12180	7528	—
Podatki związane z produkcją i importem Taxes on production and imports	2010	198690	180387	18303	—
	2015	232778	210887	21891	—
	2018	297993	273637	24356	—
	2019	316367	291348	25019	—
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010	96549	58019	38530	—
	2015	124634	71651	52983	—
	2018	165710	95422	70288	—
	2019	181571	105396	76175	—
Dochody z tytułu własności Property income	2010	14156	10790	2615	757
	2015	14723	11342	3130	1540
	2018	13033	9395	3351	1661
	2019	13667	10176	3099	1421
Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2010	171273	12931	876	157466
	2015	243183	16505	887	225792
	2018	298829	17077	1200	280552
	2019	324864	18108	1305	305451
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2010	18356	20097	105561	88633
	2015	23853	29536	116350	65946
	2018	25195	32082	154505	67591
	2019	27224	35316	172546	83860
Transfery kapitałowe Capital transfers	2010	18472	10814	13969	-1406
	2015	20142	11249	16062	-2229
	2018	25407	11911	19847	4382
	2019	25712	12629	21165	-3035
Wydatki	2010	663318	398071	217564	248529
Expenditure	2015	750622	413054	232845	298930
	2018	881199	478620	302734	340935
	2019	956915	525560	327924	374005
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	2010	90453	33091	55200	2162
	2015	102314	41978	58563	1773
	2018	120157	48089	70353	1715
	2019	128359	52073	74394	1892
Koszty związane z zatrudnieniem Compensation of employees	2010	161021	71359	86491	3171
	2015	186983	84256	99400	3327
	2018	215185	95603	115743	3839
	2019	235427	105144	125926	4357

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 693.

TABL. 18 (578). DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a (cd.)REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector			
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządo- wych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds	
W MILIONACH ZŁOTYCH (dok.) IN PLN MILLIONS (cont.)					
Wydatki (dok.) Expenditure (cont.)					
Pozostałe podatki związane z produkcją	2010	1777	971	749	57
Other taxes on production	2015	2630	1214	1380	36
	2018	2358	1364	967	27
	2019	2467	1382	1058	27
Dotacje	2010	13001	10190	222	2589
Subsidies	2015	8642	6826	411	1405
	2018	9383	6989	670	1724
	2019	12295	11029	709	557
Dochody z tytułu własności	2010	36025	33819	2135	77
Property income	2015	31664	31060	1884	8
	2018	30583	29998	1952	7
	2019	31395	30181	2236	7
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2010	234	165	69	—
Current taxes on income, wealth, etc.	2015	256	130	126	—
	2018	232	155	77	—
	2019	132	53	79	—
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w na- turze	2010	211648	20153	13254	178241
Social benefits other than social transfers in kind	2015	257215	24358	14206	218651
	2018	315209	27456	42002	245751
	2019	352522	29247	51681	271594
Transfery socjalne w naturze	2010	27776	820	4804	22152
Social transfers in kind	2015	34651	598	5852	28202
	2018	38825	725	5204	32896
	2019	42809	895	5467	36447
Pozostałe transfery bieżące	2010	29521	177358	9066	39032
Other current transfers	2015	37081	170902	9722	44435
	2018	40927	202999	12435	54476
	2019	42935	235268	13562	58603
Transfery kapitałowe	2010	9099	10698	2666	640
Capital transfers	2015	10810	11511	3588	652
	2018	9305	16513	3333	192
	2019	9455	10089	4287	126
Akumulacja brutto	2010	83361	39229	43724	408
Gross capital formation	2015	82712	42236	40034	442
	2018	100866	48007	52551	308
	2019	100238	49122	50721	395
w tym nakłady brutto na środki trwałe	2010	81936	38041	43481	414
of which gross fixed capital formation	2015	81599	41228	39926	445
	2018	98745	46280	52160	305
	2019	97881	47230	50255	396
Nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów nie- produkowanych	2010	-598	218	-816	0
Acquisitions less disposals of non-produced assets	2015	-4336	-2015	-2321	0
	2018	-1831	722	-2553	0
	2019	-1119	1077	-2196	0
Nadwyżka (+)/deficyt (-)	2010	-107079	-85434	-18566	-3079
Surplus (+)/deficit (-)	2015	-46761	-37888	-992	-7881
	2018	-5127	-11662	-6718	13253
	2019	-15883	-24838	-4739	13694

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 693.

TABL. 18 (578). DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (-) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a (dok.)REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (-) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector		
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
W ODSETKACH IN PERCENT				
Dochody	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
Revenue	2019 100,0	100,0	100,0	100,0
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne Market output and output for own final use	2010 5,4 2019 3,4	4,5 3,1	8,2 5,1	— 0,0
Platności za produkcję globalną nierynkową Payments for non-market output	2010 1,6 2019 2,1	1,9 2,4	1,4 2,3	— —
Podatki związane z produkcją i importem Taxes on production and imports	2010 35,7 2019 33,6	57,7 58,2	9,2 7,7	— —
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 17,4 2019 19,3	18,5 21,0	19,4 23,6	— —
Dochody z tytułu własności Property income	2010 2,5 2019 1,5	3,4 2,0	1,3 1,0	0,3 0,4
Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2010 30,8 2019 34,5	4,1 3,6	0,5 0,4	64,2 78,8
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2010 3,3 2019 2,9	6,4 7,1	53,0 53,4	36,1 21,6
Transfery kapitałowe Capital transfers	2010 3,3 2019 2,7	3,5 2,5	7,0 6,5	-0,6 -0,8
Wydatki	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
Expenditure	2019 100,0	100,0	100,0	100,0
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	2010 13,6 2019 13,4	8,3 9,9	25,4 22,7	0,9 0,5
Koszty związane z zatrudnieniem Compensation of employees	2010 24,3 2019 24,6	17,9 20,0	39,8 38,4	1,3 1,2
Pozostałe podatki związane z produkcją Other taxes on production	2010 0,3 2019 0,2	0,2 0,3	0,3 0,3	0,0 0,0
Dotacje Subsidies	2010 2,0 2019 1,3	2,6 2,1	0,1 0,2	1,0 0,1
Dochody z tytułu własności Property income	2010 5,4 2019 3,3	8,5 5,7	1,0 0,7	0,0 0,0
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 0,0 2019 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	— —
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze Social benefits other than social transfers in kind	2010 31,9 2019 36,8	5,1 5,6	6,1 15,8	71,7 72,6
Transfery socjalne w naturze Social transfers in kind	2010 4,2 2019 4,5	0,2 0,2	2,2 1,7	8,9 9,8
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2010 4,4 2019 4,5	44,6 44,8	4,2 4,1	15,7 15,7
Transfery kapitałowe Capital transfers	2010 1,4 2019 1,0	2,7 1,9	1,2 1,3	0,3 0,0
Akumulacja brutto Gross capital formation	2010 12,6 2019 10,5	9,8 9,3	20,1 15,5	0,2 0,1
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	2010 12,4 2019 10,2	9,6 9,0	20,0 15,3	0,2 0,1
Nabycie pomniejszone o rozdysonowanie aktywów nieprodukowanych Acquisitions less disposals of non-produced assets	2010 -0,1 2019 -0,1	0,1 0,2	-0,4 -0,7	0,0 0,0

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 693.

TABLE 19 (579). **WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI^a**
EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS					
OGÓŁEM	2010	663318	398071	217564	248529
TOTAL	2015	750622	413054	232845	298930
	2017	821241	498880	266446	321741
	2018	881199	478620	302734	340935
Działalność ogólnopaństwowa	2010	81527	77154	20489	77
General public services	2015	88234	78894	24309	8
	2017	87926	77160	26118	8
	2018	92545	83468	26604	7
Obrona narodowa	2010	23672	23640	37	—
Defence	2015	27933	27900	49	—
	2017	33716	33710	28	—
	2018	34663	34730	46	—
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	2010	34872	32314	4395	—
Public order and safety	2015	39884	37440	4493	—
	2017	42426	40078	4734	—
	2018	44824	41889	5481	—
Sprawy gospodarcze	2010	93137	54975	40710	2589
Economic affairs	2015	88788	56373	38634	1405
	2017	96821	64374	35020	2261
	2018	106554	62695	47801	1724
Ochrona środowiska	2010	10665	2234	8779	—
Environmental protection	2015	10822	3240	8288	—
	2017	7731	2279	5867	—
	2018	10406	3339	8576	—
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	2010	11301	1561	11159	—
Housing and community amenities	2015	12728	3098	10393	—
	2017	11125	2267	9656	—
	2018	12552	2248	11348	—
Zdrowie	2010	71900	16943	32850	58713
Health	2015	84081	21629	36646	69833
	2017	93179	22991	40221	78999
	2018	101941	26800	45280	83994
Rekreacja, kultura i religia	2010	20233	5580	15686	—
Recreation, culture and religion	2015	20271	5146	15621	—
	2017	23969	6985	17674	—
	2018	28327	6923	22173	—
Edukacja	2010	80139	59626	56127	—
Education	2015	94995	72760	64842	—
	2017	97473	71615	70152	—
	2018	106006	74596	76533	—
Ochrona socjalna	2010	235872	124044	27332	187150
Social protection	2015	282886	106574	29571	227684
	2017	326875	177421	56976	240473
	2018	343381	141932	58892	255210

^a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

^a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 693.

TABL. 19 (579). **WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI^a (dok.)**
EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector		
		instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządow- ych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpie- czenia społecznego social security funds
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	2010 100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL	2018 100,0	100,0	100,0	100,0
Działalność ogólnopaństwowa	2010 12,3	19,4	9,4	0,0
General public services	2018 10,5	17,4	8,8	0,0
Obroń narodowa	2010 3,6	5,9	0,0	—
Defence	2018 3,9	7,3	0,0	—
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	2010 5,3	8,1	2,0	—
Public order and safety	2018 5,1	8,7	1,8	—
Sprawy gospodarcze	2010 14,0	13,8	18,7	1,0
Economic affairs	2018 12,1	13,1	15,8	0,5
Ochrona środowiska	2010 1,6	0,6	4,1	—
Environmental protection	2018 1,2	0,7	2,8	—
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	2010 1,7	0,4	5,1	—
Housing and community amenities	2018 1,4	0,5	3,7	—
Zdrowie	2010 10,8	4,2	15,1	23,6
Health	2018 11,6	5,6	15,0	24,6
Rekreacja, kultura i religia	2010 3,0	1,4	7,2	—
Recreation, culture and religion	2018 3,2	1,4	7,3	—
Edukacja	2010 12,1	15,0	25,8	—
Education	2018 12,0	15,6	25,3	—
Ochrona socjalna	2010 35,6	31,2	12,6	75,4
Social protection	2018 39,0	29,7	19,5	74,9

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 693.

TABL. 20 (580). **DŁUG SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH^a**
DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	774707	923417	1035717	1045391	100,0	100,0	TOTAL
Gotówka i depozyty	0	4242	5855	6296	0,0	0,6	Currency and deposits
Dłużne papiery wartościowe	653592	716749	811451	811616	84,4	77,6	Debt securities
Kredyty i pożyczki	121115	202426	218411	227479	15,6	21,8	Loans

a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 693.

a See general notes, item 21 on page 693.

TABL. 21 (581). **RELACJA NADWYŻKI (+)/DEFICYTU (—) ORAZ DŁUGU SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RELATION OF SURPLUS (+)/DEFICIT (—) AND DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w %		in %		
Nadwyżka (+)/deficyt (—) sektora instytucji rządowych i samorządowych	-7,4	-2,6	-0,2	-0,7	Surplus (+)/deficit (—) of the general government sector
podsektor:					subsector:
instytucji rządowych na szczeblu centralnym	-5,9	-2,1	-0,5	-1,1	central government
instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym	-1,3	-0,1	-0,3	-0,2	local government
funduszy zabezpieczenia społecznego	-0,2	-0,4	0,6	0,6	social security funds
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	53,5	51,3	48,8	45,7	Debt of the general government sector

TABLE 22 (582). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
 NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Podsektor Subsector						
		pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and own-account workers		osób fizycznych of natural persons				
		Ogółem Total	w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others
W MILIONACH ZŁOTYCH IN PLN MILLIONS								
1. Nadwyżka operacyjna brutto	2010	342645	27771	240388	48073	22546	3541	326
Gross operating surplus	2015	418242	34370	293233	58333	27550	4349	407
	2018	472509	44408	332106	62409	28487	4678	421
	2019	495229	46696	350441	63724	29165	4761	442
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną	2010	470842	14893	15397	394503	39558	6058	433
Wages, salaries and other income connected with hired work	2015	562166	16345	18290	475893	44371	6777	490
	2018	690957	19668	23396	588325	51317	7693	558
	2019	748115	21695	25319	636306	55862	8329	604
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców	2010	83918	2654	2744	70312	7051	1080	77,3
Employers' social contributions	2015	110320	3244	3631	93196	8807	1345	97,3
	2018	132136	3761	4474	112509	9814	1471	107
	2019	144329	4186	4885	122758	10777	1607	116
4. Dochody z tytułu własności (saldo)	2010	50178	881	23459	20338	4961	528	10,5
Property income (balance)	2015	50042	767	25041	20199	3342	382	10,8
	2018	49163	691	25506	19385	3208	364	8,6
	2019	54963	946	27544	22641	3418	402	11,9
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4)	2010	947583	46199	281988	533226	74116	11207	847
Gross primary income	2015	1140770	54726	340195	647621	84370	12853	1005
	2018	1344765	68528	385482	782628	92826	14206	1095
	2019	1442636	73523	408189	845429	99222	15099	1174
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2010	64689	2400	18890	29711	11378	1931	379
Current taxes on income, wealth, etc.	2015	85824	3147	24258	41068	14608	2273	470
	2018	114317	3869	31021	57266	18662	2892	607
	2019	118500	4080	31800	60196	18742	3021	661
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne	2010	207916	8520	16668	152130	26711	3727	160
Net social contributions	2015	258522	9997	21744	190293	32115	4188	185
	2018	316008	11717	25897	236665	36661	4859	209
	2019	344043	12908	28684	258089	38992	5150	220
8. Świadczenia społeczne	2010	216424	10623	4462	51575	129999	17204	2561
Social benefits	2015	262562	12509	5108	60155	160928	20767	3095
	2018	322869	14974	6769	84858	187995	24423	3850
	2019	361076	16343	7528	96740	209069	27203	4193
z ubezpieczeń społecznych	2010	178691	9205	3750	41071	108301	14218	2146
social security benefits	2015	219322	10942	4307	48578	135630	17257	2608
	2018	247296	12371	4863	54456	153041	19581	2984
	2019	273618	13316	5132	62371	167987	21570	3242
pozostałe świadczenia społeczne	2010	37733	1418	712	10504	21698	2986	415
other social benefits	2015	43240	1567	801	11577	25298	3510	487
	2018	75573	2603	1906	30402	34954	4842	866
	2019	87458	3027	2396	34369	41082	5633	951
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo)	2010	10084	1148	2531	5176	960	114	155
Other current transfers (balance)	2015	14375	1427	3400	7422	1777	193	156
	2018	7890	1086	1657	3856	1042	117	132
	2019	7962	1138	1813	3773	1017	101	120
10. Dochody do dyspozycji brutto (5-6-7+8+9)	2010	901486	47050	253423	408136	166986	22867	3024
Gross disposable income	2015	1073361	55518	302701	483837	200352	27352	3601
	2018	1245199	69002	336990	577411	226540	30995	4261
	2019	1349131	74016	357046	627657	251574	34232	4606

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 689.

a See general notes, item 15 on page 689.

TABL. 22 (582). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a (dok.)**NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector					
		pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and own-account workers		osób fizycznych of natural persons			
		w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others

RELACJA DO DOCHODÓW DO DYSPOZYCJI BRUTTO POWIĘKSZONYCH O PODATKI BIEŻĄCE OD DOCHODÓW, MAJĄTKU ITP. ORAZ O SKŁADKI NETTO NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE w %

RELATION TO GROSS DISPOSABLE INCOME
(including current taxes on income, wealth, etc. as well as net social contributions) in %

1. Nadwyżka operacyjna brutto Gross operating surplus	2010 2019	29,2 27,3	47,9 51,3	83,2 83,9	8,2 6,7	11,0 9,4	12,4 11,2	9,1 8,1
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną Wages, salaries and other income connected with hired work	2010 2019	40,1 41,3	25,7 23,9	5,3 6,1	66,9 67,3	19,3 18,1	21,2 19,7	12,2 11,0
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców Employers' social contributions	2010 2019	7,1 8,0	4,6 4,6	1,0 1,2	11,9 13,0	3,4 3,5	3,8 3,8	2,2 2,2
4. Dochody z tytułu własności (saldo) Property income (balance)	2010 2019	4,3 3,0	1,5 1,0	8,1 6,6	3,4 2,4	2,4 1,1	1,9 0,9	0,3 0,2
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4) Gross primary income	2010 2019	80,7 79,6	79,7 80,8	97,6 97,8	90,4 89,4	36,1 32,1	39,3 35,6	23,8 21,4
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth, etc.	2010 2019	5,5 6,5	4,1 4,5	6,5 7,6	5,0 6,3	5,6 6,1	6,7 7,1	10,6 12,1
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2010 2019	17,7 19,0	14,7 14,2	5,8 6,9	25,8 27,3	13,0 12,6	13,1 12,2	4,5 4,0
8. Świadczenia społeczne Social benefits	2010 2019	18,4 19,9	18,4 17,9	1,5 1,8	8,7 10,2	63,4 67,6	60,3 64,2	71,8 76,4
z ubezpieczeń społecznych social security benefits	2010 2019	15,2 15,1	15,9 14,6	1,3 1,2	6,9 6,6	52,8 54,3	49,8 50,9	60,2 59,1
pozostałe świadczenia społeczne other social benefits	2010 2019	3,2 4,8	2,5 3,3	0,2 0,6	1,8 3,6	10,6 13,3	10,5 13,3	11,6 17,3
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo) Other current transfers (balance)	2010 2019	0,9 0,5	1,9 1,3	0,9 0,4	0,9 0,4	0,5 0,3	0,4 0,2	4,4 2,2
10. Dochody do dyspozycji brutto (5-6-7+8+9) Gross disposable income	2010 2019	76,8 74,5	81,2 81,3	87,7 85,5	69,2 66,4	81,4 81,3	80,2 80,7	84,9 83,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 689.

a See general notes, item 15 on page 689.

TABL. 24 (584). **NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NETTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NET NOMINAL DISPOSABLE INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	877208	1044465	1216610	1319791	100,0	100,0	TOTAL
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek:							Subsector of employers and own-account workers:
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	44816	52858	66371	71317	5,1	5,4	in private farms in agriculture
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	237084	283255	317751	337301	27,0	25,6	outside private farms in agriculture
Podsektor osób fizycznych:							Subsector of natural persons:
pracujących najemnie	404616	479647	573266	623403	46,1	47,2	employees
otrzymujących emeryturę i rentę	165141	198156	224366	249343	18,8	18,9	recipients of retirement and other pensions
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów	22551	26977	30624	33851	2,6	2,6	recipients of non-earned income sources
pozostałych	3000	3572	4232	4576	0,4	0,3	others

TABL. 25 (585). **RACHUNEK WYKORZYSTANIA NOMINALNYCH DOCHODÓW W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**

USE OF NOMINAL INCOME ACCOUNT OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2010	2015	2018	2019	2010	2019
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent	
1. Dochody do dyspozycji brutto	901486	1073361	1245199	1349131	96,7	99,2
Gross disposable income						
2. Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno- rentowych	30783	8369	9329	10639	3,3	0,8
Adjustment for the change in pension entitlements						
3. Ogółem przychody (1+2)	932269	1081730	1254528	1359770	100,0	100,0
Total resources						
4. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych	875065	1041880	1220916	1297088	93,9	95,4
Households' final consumption expenditure						
5. Oszczędności brutto (3-4)	57204	39850	33612	62682	6,1	4,6
Gross saving						
6. Ogółem rozchody (4+5)	932269	1081730	1254528	1359770	100,0	100,0
Total uses						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 689.

a See general notes, item 15 on page 689.

TABL. 26 (586). **SPOŻYCIE INDYWIDUALNE SKORYGOWANE^a (ceny bieżące)**ACTUAL INDIVIDUAL CONSUMPTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		2010	2019
	w mln zł in PLN millions				na 1 mieszka- kańca w zł per capita in PLN	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	1037298	1232681	1446119	1541328	40153	100,0	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	167927	175638	197536	211452	5509	16,2	13,7
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki Alcoholic beverages, tobacco and narcotics	70286	63694	72500	76909	2004	6,8	5,0
Odzież i obuwie Clothing and footwear	35471	49325	63576	67257	1752	3,4	4,4
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	200396	222451	246602	258968	6747	19,3	16,8
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodar- stwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	38720	53674	67629	72318	1884	3,7	4,7
Zdrowie Health	97897	128297	159569	173856	4529	9,4	11,3
Transport Transport	96212	126157	153371	164117	4275	9,3	10,6
Łączność Communication	26107	27219	27012	27843	725	2,5	1,8
Rekreacja i kultura Recreation and culture	79007	96940	117740	126298	3290	7,6	8,2
Edukacja Education	76652	88577	100117	108055	2815	7,4	7,0
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	24329	39023	54228	58475	1523	2,3	3,8
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	124294	161686	186239	195780	5100	12,1	12,7

a Stanowi sumę spożycia prywatnego (tj. spożycia w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych) oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.

a The sum of private consumption expenditure (in households sector and in non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in the general government sector.

TABL. 27 (587). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny bieżące)**

HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	875065	1041880	1220916	1297088	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	167927	175638	197536	211452	19,1	16,3	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	70286	63694	72500	76909	8,0	5,9	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
Odzież i obuwie	35471	49325	63576	67257	4,1	5,2	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	199507	221526	245902	258223	22,8	20,0	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	38720	53674	67629	72318	4,4	5,6	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	35693	55188	70668	76600	4,1	5,9	Health
Transport	96212	126157	153371	164117	11,0	12,7	Transport

TABL. 27 (587). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)**

HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				w odsetkach in percent		
Łączność	26107	27219	27012	27843	3,0	2,1	Communication
Rekreacja i kultura	67133	83318	99851	106996	7,7	8,2	Recreation and culture
Edukacja	10767	10364	12251	13104	1,2	1,0	Education
Restauracje i hotele	24329	39023	54228	58475	2,8	4,5	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102913	136756	156393	163794	11,8	12,6	Miscellaneous goods and services
NA 1 MIESZKAŃCA^a	22719	27093	31784	33791	.	.	PER CAPITA^a

a W złotych.

a In PLN.

TABL. 28 (588). **DYNAMIKA SPOŻYCIA W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny stałe^a)**INDICES OF HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019				
	rok poprzedni=100		previous year=100		2000= =100	2005= =100	2010= =100	2015= =100			
OGÓŁEM TOTAL	100,3	102,6	103,8	103,9	104,8	104,3	104,0	185,6	163,1	130,5	118,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,2	98,3	102,1	103,9	101,1	101,0	101,8	119,0	110,5	102,1	108,0
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	96,6	91,0	97,0	104,1	103,0	102,2	104,5	110,2	108,4	90,1	114,5
Odzież i obuwie	108,2	111,4	110,0	109,0	108,3	109,2	107,6	478,4	372,6	229,1	138,7
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	97,7	102,4	99,1	103,1	102,8	101,7	102,9	150,7	125,4	108,3	110,9
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,0	111,0	107,8	105,5	105,6	109,3	105,9	259,8	222,5	168,8	129,0
Zdrowie	100,3	107,4	111,8	111,1	104,5	106,4	104,7	278,3	220,7	177,5	129,3
Transport	102,1	106,2	105,3	103,4	107,2	107,7	105,5	227,0	219,8	156,0	125,9
Łączność	111,4	100,5	102,4	96,9	100,6	102,6	103,9	225,3	149,7	117,0	103,9
Rekreacja i kultura	95,7	104,4	105,4	105,7	106,1	106,7	105,1	205,2	202,1	149,1	125,7
Edukacja	97,4	100,5	96,3	101,7	105,7	105,1	103,4	145,9	131,2	106,2	116,8
Restauracje i hotele	104,5	108,5	115,7	105,1	120,6	104,2	104,2	241,1	224,9	193,7	137,6
Inne towary i usługi	105,4	102,6	105,7	100,0	105,1	104,1	103,3	260,6	203,4	143,2	113,0
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA	100,3	102,7	103,8	103,9	104,8	104,3	104,0	186,1	162,9	130,5	118,1

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the Yearbook, item 10 on page 32.

Uwagi ogólne

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz — w przypadku pozostałych podmiotów — na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

General notes

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Official Statistics Act of 29 June 1995 (Journal of Laws 2020 item 443, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers dated 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design applications, questionnaires and certificates.

The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and — for the remaining entities — on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation.

Uwaga do tablic 1 i 2

Dane od 2015 r. w podziale według rodzajów działalności nie uwzględniają podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności.

Note to tables 1 and 2

Since 2015 data according to division by the kind of activities do not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register.

TABL. 1 (589). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies					spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which					
				jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z wyłączeniem kapitału prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
OGÓŁEM TOTAL	2010 3909802	246	303040	556	218133	68325	17156	2942965	
	2015 4184409	151	456910	350	314681	85552	17561	2972144	
	2018 4365375	55	489908	299	328937	74870	11655	3111733	
	2019 4509916	55	521073	298	347260	77343	11472	3213641	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2018 70649	2	6819	24	4597	1388	1415	55042	
	2019 70347	2	6835	23	4601	1355	1359	54757	
Przemysł Industry	2018 403199	30	69407	84	46224	12125	1016	294963	
	2019 411541	29	72111	79	47745	12152	980	300566	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2018 4601	1	1961	8	1359	283	7	2229	
	2019 4554	1	1937	8	1349	273	7	2209	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2018 374610	26	55086	59	37377	10023	923	283616	
	2019 382253	26	57043	56	38597	9993	887	289270	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	2018 9755	—	7502	11	4666	1375	32	1819	
	2019 10494	—	8205	10	4942	1452	34	1855	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2018 14233	3	4858	6	2822	444	54	7299	
	2019 14240	2	4926	5	2857	434	52	7232	
Budownictwo Construction	2018 539798	8	55085	16	38017	6798	586	457330	
	2019 584275	10	60499	19	40915	7397	568	496025	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	2018 995477	4	116309	17	75200	24750	2321	757056	
	2019 986789	4	119426	18	76919	24805	2274	745451	

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 1 (589). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	W tym Of which					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
				spółki handlowe commercial companies				spółdzielnie cooperatives	
				razem total	w tym of which				
					jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z łącznym kapitałem prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation		
Transport i gospodarka magazynowa	2018	270687	2	22671	33	15092	3665	70	235815
Transportation and storage	2019	276363	2	25109	30	16366	4197	71	239036
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2018	137483	—	15910	8	10130	2589	310	101096
Accommodation and catering ^Δ	2019	142392	—	17460	10	10926	2786	317	104154
Informacja i komunikacja	2018	168353	—	35297	27	24193	4270	70	124990
Information and communication	2019	184308	—	37399	29	25469	4525	67	138833
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2018	123074	—	17146	11	12025	1545	606	98958
Financial and insurance activities	2019	123784	—	17594	13	12254	1527	594	99235
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2018	256046	7	31438	39	20011	4821	4120	43624
Real estate activities	2019	265858	6	34127	36	21742	4892	4091	47193
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2018	454525	2	65889	25	46592	6708	227	359981
Professional, scientific and technical activities	2019	475018	2	71326	26	50307	6981	228	374972
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2018	139146	—	25577	4	16389	3935	401	103090
Administrative and support service activities	2019	147500	—	28391	5	18046	4326	410	108598
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2018	26437	—	71	—	45	8	2	137
Public administration and defence; compulsory social security	2019	26648	—	84	—	55	7	2	154
Edukacja	2018	149899	—	6574	—	4775	507	101	77845
Education	2019	153261	—	7260	—	5232	538	101	82662
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2018	250771	—	11631	6	9225	463	232	223127
Human health and social work activities	2019	260785	—	12375	5	9671	467	233	232392
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2018	79093	—	4893	5	3287	505	74	36726
Arts, entertainment and recreation	2019	82431	—	5296	5	3551	510	71	38810
Pozostała działalność usługowa	2018	290631	—	4790	—	3021	774	87	141935
Other service activities	2019	306423	—	5400	—	3332	859	89	150785
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2018	237	—	1	—	—	1	—	—
Activities of extraterritorial organisations and bodies	2019	247	—	3	—	—	1	—	—

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 2 (590). SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH

Stan w dniu 31 grudnia

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial					Cywilne Civil law partnerships	Inne ^a Others ^a	
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships			partnerckie i komandytowo-akcyjne professional and joint stock-limited partnerships
OGÓŁEM TOTAL	2010	576925	303040	9322	252411	32390	6439	2478	271869	2016
	2015	746038	456910	11380	382394	35896	20391	6849	286759	2369
	2018	782290	489908	9938	402168	35753	35826	6223	289859	2523
	2019	814655	521073	10021	429136	35229	40578	6109^b	291012	2570
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2018	10795	6819	74	6118	369	220	38	2885	1091
	2019	10801	6835	80	6134	354	230	37	2872	1094
Przemysł Industry	2018	106054	69407	2294	56453	5796	4575	289	36228	419
	2019	108843	72111	2278	58752	5694	5109	278	36306	426
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2018	2345	1961	92	1616	102	129	22	384	—
	2019	2319	1937	92	1589	101	133	22	382	—
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2018	89692	55086	1859	43729	5411	3871	216	34599	7
	2019	91724	57043	1847	45305	5314	4371	206	34673	8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2018	7879	7502	205	6811	118	337	31	377	—
	2019	8580	8205	199	7509	122	345	30	375	—
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2018	6138	4858	138	4297	165	238	20	868	412
	2019	6220	4926	140	4349	157	260	20	876	418
Budownictwo Construction	2018	81439	55085	930	43923	2799	6846	587	25960	394
	2019	87241	60499	952	48082	2785	8139	541	26339	403
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2018	234923	116309	1334	93466	14156	6920	433	118613	1
	2019	237904	119426	1325	96342	13727	7626	406	118477	1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2018	34385	22671	250	18971	1866	1513	71	11714	—
	2019	36846	25109	248	21174	1823	1794	70	11737	—
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2018	35081	15910	130	13164	1338	1209	69	19171	—
	2019	36923	17460	133	14462	1381	1414	70	19463	—

^a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy. ^b W tym spółki partnerskie — 2402.

^a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used.
^b Of which professional partnerships — 2402.

TABL. 2 (590). SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS (cont.)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial					part- nerskie i kom- andyto- wo-ak- cyjne profes- sional and joint stock- limited part- nerships	Cywil- ne Civil law part- nerships	Inne ^a Others ^a
			razem total	akcyj- ne joint stock	z ogra- niczo- ną od- pwie- dzial- nością limited liability	jawne unli- mited part- nerships	ko- man- dytowe limited part- nerships			
Informacja i komunikacja Information and communication	2018	42928	35297	997	31748	948	1489	115	7631	—
	2019	45041	37399	1037	33658	934	1655	115	7642	—
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	2018	20991	17146	1242	13500	742	1075	587	3840	5
	2019	21440	17594	1244	13919	705	1156	570	3845	1
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	2018	37802	31438	673	24477	1789	3653	846	5908	456
	2019	40678	34127	680	26631	1889	4122	805	6062	489
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2018	91244	65889	1252	55649	2267	4755	1966	25349	6
	2019	96732	71326	1280	60645	2213	5192	1996	25401	5
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^A Administrative and support service activities	2018	35298	25577	265	22417	981	1773	141	9581	140
	2019	38137	28391	269	24928	981	2072	141	9606	140
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpiecze- nia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2018	83	71	3	61	1	4	2	11	1
	2019	96	84	4	69	3	6	2	11	1
Edukacja Education	2018	11098	6574	46	5739	396	384	9	4524	—
	2019	11899	7260	43	6404	394	410	9	4639	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activ- ities	2018	19396	11631	130	7828	1798	848	1027	7765	—
	2019	20146	12375	131	8396	1826	996	1026	7771	—
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2018	9105	4893	275	4108	198	301	11	4212	—
	2019	9552	5296	272	4465	204	344	11	4256	—
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2018	11266	4790	40	4207	274	246	23	6466	10
	2019	11994	5400	41	4751	285	300	23	6584	10
Organizacje i zespoły eksterytorialne Activities of extraterritorial organisa- tions and bodies	2018	2	1	—	1	—	—	—	1	—
	2019	4	3	—	3	—	—	—	1	—

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy.

a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used.

Uwagi ogólne

1. W opracowaniu danych działu wykorzystano najnowsze publikacje organizacji międzynarodowych i poszczególnych krajów dostępne — jeśli nie zaznaczono inaczej — do końca października 2020 r. Podstawowy materiał źródłowy stanowiły publikacje i bazy danych Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wyspecjalizowanych agend ONZ, jak: FAO, UNESCO, WHO i MOP. Korzystano także z publikacji OECD, UE, MFW, Banku Światowego i innych organizacji międzynarodowych oraz wydawnictw poszczególnych krajów. Wykaz źródeł podano w ust. 15 niniejszych uwag, natomiast pod tablicami — odsyłacze numerowe do wykazu, wskazujące na konkretne źródło informacji.

W większości przypadków organizacje międzynarodowe zestawiają dane pozyskiwane z krajowych instytucji statystycznych. Dane te mogą być publikowane w niezmienionej formie lub stanowić podstawę do wyliczania przez te organizacje innych wielkości i wskaźników.

Różnice metodologiczne występujące w opracowaniach statystycznych poszczególnych krajów powodują, że prezentowane dane nie zawsze są w pełni porównywalne.

Niektóre informacje podane w retrospekcji różnią się od poprzednio publikowanych ze względu na weryfikację danych w aktualnych edycjach materiałów źródłowych. Dane dla Polski podano zgodnie ze źródłami międzynarodowymi, co w niektórych przypadkach może powodować różnice w stosunku do danych publikowanych w innych częściach Rocznika oraz w innych wydawnictwach GUS.

2. Wszystkie kraje świata uwzględniono wyłącznie w tabl. 8, podając dla nich dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy lub głównego miasta. Ponadto w tabl. 9 uwzględniono wszystkie państwa, do których przynależą politycznie terytoria niesamodzielne, podając dla tych terytoriów dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy lub głównego miasta. Nazwy krajów zostały ujednolicone zgodnie z „Urzędowym wykazem nazw państw i terytoriów niesamodzielnych” Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Oboczne nazwy państw, zalecane przez Komisję, zostały zamieszczone jedynie w tabl. 8, w pozostałych tablicach użyto jednej nazwy krótkiej.

3. W obliczeniach **miejsca Polski w świecie i Europie** (tabl. 4 i 5) uwzględniono wszystkie kraje, z wyjątkiem terytoriów niesamodzielnych. Zmiany w podziale politycznym świata (powstawanie nowych państw) brano pod uwagę w takim stopniu, w jakim umożliwiały to materiały źródłowe. Oznacza to niejednorodność w liczbie państw przy ustalaniu lokaty Polski dla różnych tematów.

Do **Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP)** należą: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Moldawia, Rosja, Tadżykistan, Uzbekistan,

General notes

1. In the compilation of the chapter data the latest publications of international organisations and individual countries, available — unless otherwise stated — by the end of October 2020, were used. Publications and databases of the United Nations (UN) as well as specialised agencies of the UN, i.e. the FAO, the UNESCO, the WHO and the ILO, comprised the basic source material. Also publications of the OECD, the EU, the IMF, the World Bank and other international organisations as well as publications of individual countries were used. The list of sources is presented in item 15 of the notes, while under the tables — numbered references to the list indicating the specific source of information.

In most cases international organisations compile data obtained from national statistical institutions. Such data can be published unchanged or serve as a basis for computation of other indicators and statistical quantities.

Methodological differences occurring between statistical methods of individual countries cause that presented data are not fully comparable in some cases.

Some information presented in retrospect differs from that previously published due to data review in current editions of source materials. Data for Poland have been presented according to the international sources, therefore, in some cases, they may differ from those published in other chapters of the Yearbook and other publications of Statistics Poland.

2. All countries of the world have been presented only in table 8, including data regarding their area, population as well as the name of the capital or main city. Furthermore, in table 9 all countries with politically dependent territories have been presented, including data regarding area, population as well as the name of the capital or main city of those territories. The names of the countries have been standardised in accordance with "The official list of names of countries and non-self-governing territories" of the Commission on Standardization of Geographical Names outside the Republic of Poland. Variant names, recommended by the Commission, were provided only in table 8, in the rest of the tables one short name was used.

3. Calculating **Poland's place in the world and in Europe** (tables 4 and 5), all countries excluding dependent territories have been considered. Changes in the political division of the world (the establishment of new countries) were taken into account as far as the source materials allowed. This results in different number of countries taken into account when establishing Poland's place with respect to various topics.

The **Commonwealth of Independent States (CIS)** includes: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Russia, Tajikistan,

a także jako członkowie stowarzyszeni — Ukraina i Turkmenistan.

Dane dotyczące **Chin** — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkongu i Makau.

Dane dotyczące **Cypru** — jeśli nie zaznaczono inaczej — odnoszą się wyłącznie do terytorium kontrolowanego przez rząd Republiki Cypryjskiej.

Rosję — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do Europy, a **Turcję** — do Azji.

4. Do Unii Europejskiej (UE) należy 27 krajów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja i Włochy, od 1 maja 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry, od 1 stycznia 2007 r. — Bułgaria i Rumunia oraz od 1 lipca 2013 r. — Chorwacja. Od 1 lutego 2020 r. Wielka Brytania nie jest już państwem członkowskim UE.

Do **strefy euro** należy 19 krajów: Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Włochy, od 1 stycznia 2001 r. — Grecja, od 1 stycznia 2007 r. — Słowenia, od 1 stycznia 2008 r. — Cypr i Malta, od 1 stycznia 2009 r. — Słowacja, od 1 stycznia 2011 r. — Estonia, od 1 stycznia 2014 r. — Łotwa oraz od 1 stycznia 2015 r. — Litwa. **Euro** jest to jednostka walutowa UE obowiązująca od 1 stycznia 1999 r. w państwach członkowskich strefy euro.

Podstawowym źródłem danych do tabl. 6 jest baza danych Eurostatu (Urząd Statystyczny Unii Europejskiej), w związku z czym niektóre dane mogą różnić się od publikowanych w innych częściach działu i Rocznika. Prezentowane w tej tablicy dane pobrano z bazy w dniu 23 października 2020 r.

5. Dane w tabl. 1 dotyczące:

- 1) **ludności** — grupowane są według kontynentów oraz zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem świata na:
 - a) regiony bardziej rozwinięte, do których zaliczono kraje Ameryki Północnej i Europy oraz Australię, Japonię i Nową Zelandię,
 - b) regiony mniej rozwinięte, do których zaliczono pozostałe kraje poza wyżej wymienionymi;
- 2) **ludności aktywnej zawodowo** — grupowane są zgodnie ze stosowanym przez MOP podziałem geograficznym świata na:
 - a) Afrykę,
 - b) Amerykę Północną,
 - c) Amerykę Środkową i Południową,
 - d) Azję (z wyłączeniem Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku — Afganistan, Australia, Bangladesz, Bhutan, Brunei, Chiny, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Fidżi, Filipiny, Guam, Indie, Indonezja, Iran, Japonia, Kambodża, Kiribati, Korea Południowa, Laos, Malediwy, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Nepal, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Palau, Pakistan, Papua-Nowa Gwinea, Polinezja Francuska, Samoa, Samoa Amerykańskie, Singapur, Sri Lanka, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Salomona,

Uzbekistan as well as associate members — Ukraine and Turkmenistan.

Data for **China** — unless otherwise stated — do not include Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.

Data for **Cyprus** — unless otherwise stated — relate only to the area controlled by the government of the Republic of Cyprus.

Russia — unless otherwise stated — has been included in Europe and **Turkey** — in Asia.

4. To the European Union (EU) belong 27 countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden and Italy, since 1 May 2004 — Cyprus, Czechia, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 January 2007 — Bulgaria and Romania as well as since 1 July 2013 — Croatia. Since 1 February 2020 the United Kingdom is no longer the EU member.

To the **euro area** belong 19 countries: Austria, Belgium, Finland, France, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal and Italy, since 1 January 2001 — Greece, since 1 January 2007 — Slovenia, since 1 January 2008 — Cyprus and Malta, since 1 January 2009 — Slovakia, since 1 January 2011 — Estonia, since 1 January 2014 — Latvia as well as since 1 January 2015 — Lithuania. **Euro** is the currency unit of the EU obligatory since 1 January 1999 in member countries of the euro area.

The main source of data for table 6 is Eurostat's (the Statistical Office of the European Union) database which implies that some data may differ from those published in other parts of the chapter and the Yearbook. Data presented in this table were extracted on 23 October 2020.

5. Data in table 1 concerning:

- 1) **population** — are grouped by continents as well as according to the division of the world adopted by the UN, i.e.:
 - a) more developed regions to which the countries of North America and Europe as well as Australia, Japan and New Zealand have been included,
 - b) less developed regions which include the countries not mentioned above;
- 2) **economically active population** — are grouped according to the geographical division of the world adopted by the ILO, i.e.:
 - a) Africa,
 - b) Northern America,
 - c) Central and South America,
 - d) Asia (excluding Central Asia and Arab states) and the Pacific — Afghanistan, Australia, Bangladesh, Bhutan, Brunei, China, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Fiji, the Philippines, Guam, India, Indonesia, Iran, Japan, Cambodia, Kiribati, South Korea, Laos, the Maldives, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Nepal, New Caledonia, New Zealand, Palau, Pakistan, Papua New Guinea, French Polynesia, Samoa, American Samoa, Singapore, Sri Lanka, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam, the Solomon Islands,

- e) kraje Europy i Azji Centralnej — Armenia, Azerbejdżan, Cypr, Gruzja, Izrael, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Uzbekistan,
- f) kraje arabskie, do których zaliczono Arabię Saudyjską, Bahrajn, Irak, Jemen, Jordanię, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestynę oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie;
- 3) **rozwoju społeczeństwa informacyjnego** (telefony, Internet) — przedstawiono według stosowanego przez Bank Światowy podziału świata na kraje o wysokim oraz średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego; kraje grupowane są według wartości dochodu narodowego brutto (DNB) przypadającego na 1 mieszkańca w danym roku, co może powodować różnice w przyporządkowaniu krajów i terytoriów do danej grupy w poszczególnych latach.
- W 2019 r. do krajów o:
- a) **wysokim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12536 USD i więcej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów: Andora, Antigua i Barbuda, Arabia Saudyjska, Aruba, Australia, Austria, Bahamy, Bahrajn, Barbados, Belgia, Bermudy, Brunei, Chile, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Chorwacja, Curaçao, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Gibraltar, Grecja, Grenlandia, Guam, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kajmany, Kanada, Katar, Korea Południowa, Kuwejt, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mauritius, Mariany Północne, Monako, Nauru, Niemcy, Norwegia, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Oman, Palau, Panama, Polinezja Francuska, Polska, Portugalia, Portoryko, Rumunia, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Seszele, Singapur, Sint Maarten, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Szwajcaria, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Wyspa Man, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze, Wyspy Turks i Caicos, Zjednoczone Emiraty Arabskie,
- b) **średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12535 USD i mniej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów, dla których zastosowano dodatkowo podział geograficzny w następującym układzie:
- kraje Afryki Subsaharyjskiej,
 - kraje Ameryki Środkowej i Południowej,
 - kraje Azji Południowej — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
 - kraje Azji Wschodniej oraz Pacyfiku — Chiny, Fidzi, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Kiribati, Korea Północna, Laos, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birna), Mongo-
- e) Europe and Central Asia — Armenia, Azerbaijan, Cyprus, Georgia, Israel, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkey, Turkmenistan, Uzbekistan,
- f) Arab states which include Saudi Arabia, Bahrain, Iraq, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, the State of Palestine and the United Arab Emirates;
- 3) **development of information society** (telephones, the Internet) — are shown in accordance with the division of the World Bank into the countries with high, middle and low income; countries are grouped according to the gross national income (GNI) per capita in a given year, which can cause differences in assigning countries and territories to the relevant group in respective years.
- In 2019 the countries with:
- a) **high income** include those countries where GNI per capita was USD 12536 or more; it concerns the following countries or territories: Andorra, Antigua and Barbuda, Saudi Arabia, Aruba, Australia, Austria, the Bahamas, Bahrain, Barbados, Belgium, Bermuda, Brunei, Chile, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Croatia, Curaçao, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Gibraltar, Greece, Greenland, Guam, Spain, the Netherlands, Ireland, Iceland, Israel, Japan, the Cayman Islands, Canada, Qatar, South Korea, Kuwait, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Mauritius, the Northern Mariana Islands, Monaco, Nauru, Germany, Norway, New Caledonia, New Zealand, Oman, Palau, Panama, French Polynesia, Poland, Portugal, Puerto Rico, Romania, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, the Seychelles, Singapore, Sint Maarten, Slovakia, Slovenia, the United States, Sweden, Switzerland, Trinidad and Tobago, Uruguay, Hungary, the United Kingdom, Italy, the Isle of Man, the Virgin Islands, the Channel Islands, the Faroe Islands, the Turks and Caicos Islands, the United Arab Emirates,
- b) **middle or low income** include those countries where GNI per capita was USD 12535 or less; it concerns the following countries or territories, for which additional geographical division was applied:
- Sub-Saharan Africa's countries,
 - Latin America and Caribbean countries,
 - South Asia countries — Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, the Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
 - East Asia and the Pacific — China, Fiji, the Philippines, Indonesia, Cambodia, Kiribati, North Korea, Laos, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Papua New Guinea, Samoa, American Samoa, Thailand, Timor-Leste (East Timor),

lia, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Samoa Amerykańskie, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona,

- kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej — Algieria, Dżibuti, Egipt, Irak, Iran, Jemen, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Zachodnie Wybrzeże i Strefa Gazy,
- kraje Europy i Azji Centralnej — Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Kosowo, Macedonia Północna, Mołdawia, Rosja, Serbia, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan;

4) **problematyki gospodarczej** — grupowane są według kontynentów oraz według poziomu rozwoju gospodarczego krajów, tj. w podziale na kraje rozwinięte i rozwijające się gospodarczo.

Dla informacji dotyczących **rolnictwa, energii, w tym energii elektrycznej oraz produktu krajowego brutto i wartości dodanej brutto w przetwórstwie przemysłowym** przyjęto podział świata według kontynentów.

Dla danych o **handlu zagranicznym** przyjęto, stosowany przez ONZ, następujący podział świata na kraje:

- rozwinięte gospodarczo, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej (Bermudy, Grenlandię, Kanadę i Stany Zjednoczone), Azji i Pacyfiku (Japonię, Australię i Nową Zelandię), Europy (z wyłączeniem krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz należących do WNP),
- rozwijające się gospodarczo, do których zaliczono kraje: Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Azji (z wyłączeniem Japonii) oraz Oceanii (z wyłączeniem Australii i Nowej Zelandii). Spośród krajów Azji zostały wydzielone następujące obszary: Azja Południowa (Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); Azja Południowo-Wschodnia (Brunei, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malezja, Mjanma (Birna), Singapur, Tajlandia, Timor Wschodni, Wietnam); Azja Wschodnia (Chiny wraz ze Specjalnymi Regionami Administracyjnymi — Hongkongiem i Makau, Korea Południowa oraz Mongolia); Azja Zachodnia (Arabia Saudyjska, Bahrajn, Cypr, Irak, Izrael, Jemen, Jordania, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestyna, Syria, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie),
- Europy Południowo-Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw, do których zaliczono: Albanie, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnię i Hercegowinę, Bułgarię, Czarnogórę, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Macedonię Północną, Mołdawię, Rosję, Rumunię, Serbię, Tadżykistan, Ukrainę i Uzbekistan.

6. Dane o liczbie pracujących, produkcji przemysłowej oraz wartości dodanej brutto **według rodzajów działalności** podano zgodnie ze Statystyczną

Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, the Marshall Islands, the Solomon Islands,

— Middle East and North Africa's countries — Algeria, Djibouti, Egypt, Iraq, Iran, Yemen, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Syria, Tunisia, the West Bank and Gaza Strip,

— Europe and Central Asia's countries — Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Kosovo, North Macedonia, Moldova, Russia, Serbia, Tajikistan, Turkey, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan;

4) **economic issues** — are grouped by continents as well as according to the economic development level, i.e. into developed countries and developing countries.

For information on **agriculture, energy**, including **electricity** as well as **gross domestic product** and **gross value added in manufacturing** the division of the world by continents was adopted.

For data on **foreign trade** the following division of the world applied by the UN was adopted:

- developed countries which include: North America (Bermuda, Greenland, Canada and the United States), Asia and Pacific (Japan, Australia, New Zealand), Europe (excluding South-Eastern Europe countries and members of CIS),
- developing countries to which the countries of: Africa, South and Central America, Asia (excluding Japan) as well as Oceania (excluding Australia and New Zealand) have been included. Asian countries have been divided into: Southern Asia (Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Iran, the Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); South-Eastern Asia (Brunei, the Philippines, Indonesia, Cambodia, Laos, Malaysia, Myanmar (Burma), Singapore, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Vietnam); Eastern Asia (China with Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao, South Korea and Mongolia); Western Asia (Saudi Arabia, Bahrain, Cyprus, Iraq, Israel, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, the State of Palestine, Syria, Turkey, the United Arab Emirates),
- South-Eastern Europe and the Commonwealth of Independent States (CIS) which include: Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kirgizstan, North Macedonia, Moldova, Russia, Romania, Serbia, Tajikistan, Ukraine and Uzbekistan.

6. Data concerning employment, industrial production as well as gross value added have been presented by **kinds of activity**, in accordance with

Klasyfikacją Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — NACE Rev. 2.

Pod pojęciem:

- **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** rozumie się sekcją **A** o takiej samej nazwie,
- **przemysł** rozumie się następujące sekcje: **B** „Górnictwo i wydobywanie”, **C** „Przetwórstwo przemysłowe”, **D** „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz **E** „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,
- **budownictwo** rozumie się sekcją **F** o takiej samej nazwie,
- **usługi** rozumie się pozostałe rodzaje działalności poza sekcjami wymienionymi powyżej (**A—F**), w tym sekcje: **G** „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, **H** „Transport i gospodarka magazynowa”, a także **K** „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” i **L** „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

7. Dane o powierzchni i ludności kontynentów podano na podstawie szacunków ONZ.

Dane o **powierzchni krajów** obejmują powierzchnię lądów oraz wód śródlądowych, bez niektórych niezamieszanych terenów podbiegunowych i wysp.

Dane o **ludności krajów** — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą szacunku na środek danego roku.

Podziału na **terytoria niesamodzielne** dokonano na podstawie „Urzędowego wykazu nazw państw i terytoriów niesamodzielnych” Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za **pracujące** lub **bezrobotne**, zgodnie z przyjętymi przez MOP definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zalicza się osoby, które w badanym okresie wykonywały pracę zarobkową przez przynajmniej 1 godzinę, tzn. prowadziły własną działalność gospodarczą (zatrudniając co najmniej 1 pracownika najemnego), pracowały na własny rachunek, były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego na podstawie stosunku pracy, pomagały bez umownego wynagrodzenia w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej lub uczyły się zawodu otrzymując wynagrodzenie. Osoby, które tymczasowo nie wykonywały pracy z powodu choroby, urlopu wypoczynkowego, macierzyńskiego i rodzicielskiego, strajku, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych są również zaliczone do pracujących, pod warunkiem że zachowały formalny związek z pracodawcą.

Bezrobotni to osoby, które w badanym okresie nie były pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe (zdolne) ją podjąć.

W tabl. 6 zaprezentowano **stopę bezrobocia**, zgodnie z ujednoczoną metodologią stosowaną przez Eurostat, która dotyczy osób w wieku 15—74 lata.

9. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem, prezentowany na podstawie wyników Europejskiego Ba-

the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2.

The term:

- **agriculture, forestry and fishing** is understood as section **A** of the same name,
- **industry** is understood as the following sections: **B** "Mining and quarrying", **C** "Manufacturing", **D** "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and **E** "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities",
- **construction** is understood as section **F** of the same name,
- **services** is understood as other sections not mentioned above (**A—F**), of which sections: **G** "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", **H** "Transportation and storage" as well as **K** "Financial and insurance activities" and **L** "Real estate activities".

7. Data concerning area and population of continents have been presented on the basis of the UN estimates.

Data on **area of countries** include the land areas as well as the inland waters, excluding some uninhabited polar areas and islands.

Data on **population of countries** — unless otherwise stated — are midyear estimates.

The division into **dependent territories** has been made on the basis of "The official list of names of countries and non-self-governing territories" of the Commission on Standardization of Geographical Names outside the Republic of Poland.

8. The economically active population includes all persons acknowledged as **employed** or **unemployed**, in accordance with the definitions adopted by the ILO and presented below.

Employment — the employed are persons who, within a surveyed period, performed paid labour for at least 1 hour, i.e. conducted economic activity (employing at least 1 hired worker), were self-employed, were employed as a hired worker on the basis of a labour contract, assisted (without an agreed wage or salary) in conducting a family business or trained for a profession receiving a wage or salary. Persons who temporarily did not work due to illness, holiday or vacation as well as maternity and parental leave, strike, break in workplace activity, adverse atmospheric conditions are also considered as employed, if they had a formal job attachment.

Unemployment — the unemployed are persons who, within a surveyed period, did not work, actively sought work and were prepared (able) to accept work.

In table 6 the **unemployment rate** has been presented according to standardised methodology used by the Eurostat and it concerns persons aged 15—74.

9. At-risk-of-poverty rate, presented on the results of the European Union Statistics on Income

dania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC), obliczono jako udział osób, których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od granicy ubóstwa w ogólnej liczbie ludności. **Granica ubóstwa** ustalona jest na poziomie 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w danym kraju. Wysokość granicy ubóstwa podano zarówno w euro, jak i w standardzie siły nabywczej (PPS). Zgodnie z metodologią Eurostatu dane dotyczące dochodu pochodzą z roku poprzedzającego realizację badania.

10. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — HICP (tabl. 6) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Przy obliczaniu zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych stosowana jest Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

11. Dane o pogłowie bydła i trzody chlewnej dotyczą okresów rocznych kończących się 30 września danego roku, tj. zwierzęta spisane w okresie między 1 października 2017 r. a 30 września 2018 r. są zaliczane do 2018 r.

Produkcję mięsa z uboju podaje się w wadze poubojowej ciepłej; dane nie obejmują podrobów i tłuszczów poubojowych. Dane dotyczą mięsa: wołowego, cielęcego, bawolego, wieprzowego, baraniego, jagnięcego, koziego, końskiego, króliczego, drobiowego i dziczyzny.

12. Dane w zakresie produkcji wyrobów przemysłowych podano w oparciu o Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności Gospodarczej — Wyd. 4 (ISIC — Statistical Papers Series M, No. 4, Rev. 4) lub o Centralną Klasyfikację Produktów — Wersja 2.1 (CPC — Statistical Papers Series M, No. 77, Ver. 2.1).

Całkowita podaż energii obejmuje sumę ilości poszczególnych nośników energii (pozyskiwanie energii pierwotnej + import – bunkier – bunkier), pomniejszoną/powiększoną o saldo zapasów.

Energia pierwotna jest to suma energii zawartej w pierwotnych nośnikach energii, takich jak: węgiel kamienny, węgiel brunatny, torf, łupki bitumiczne, biopaliwa i odpady stałe, ropa naftowa, koncentrat gazowy, biopaliwa ciekłe, gaz ziemny, biopaliwa gazowe, energia: wodna, pływów i fal morskich, wiatrowa, słoneczna, jądrowa i geotermalna. Współczynniki przeliczeniowe dla poszczególnych surowców energetycznych podawane są corocznie w publikacji ONZ „Energy Statistics Yearbook”.

Tona oleju ekwiwalentnego (Toe) jest konwencjonalnie ujednoliconą jednostką zdefiniowaną na bazie 1 tony ropy naftowej o wartości kalorycznej netto 41868 kJ na 1 kg. Jednostkami pochodnymi są Mtoe (milion Toe) i kgoe (jedna tysięczna Toe).

Dane o **wydobyciu gazu ziemnego** dotyczą produkcji gazu z pól naftowych i kopalni węgla, zużytego jako paliwo lub do dalszej przeróbki. Informacje nie obejmują gazu zużytego do utrzymania ciśnienia o z odpadów przemysłowych lub komunalnych.

Dane o **produkcji miedzi rafinowanej** oraz **cynku** dotyczą produkcji pierwotnej i wtórnej.

Dane o **produkcji energii elektrycznej** dotyczą produkcji brutto elektrowni zawodowych i niezawodowych.

and Living Conditions (EU-SILC), is calculated as a percentage of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold of total population. **At-risk-of-poverty threshold** is set at 60% of the median of equivalised disposable income in a given country. The at-risk-of-poverty threshold has been presented in euro as well as in Purchasing Power Standard (PPS). According to Eurostat's methodology this rate is calculated on the basis of income from the year preceding the one under the survey.

10. Harmonized Index of Consumer Prices — HICP (table 6) is computed according to unified methodology of the European Union. In the compilation of Harmonized Index of Consumer Prices the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP) is applied.

11. Data regarding stocks of cattle and pigs concern annual periods ending on 30 September of the given year, i.e. animals listed in the period between 1 October 2017 and 30 September 2018 are included in 2018.

Production of meat from slaughtered animals is given in post-slaughter warm weight; data do not include post-slaughter pluck and fats. Data concern: beef, veal, buffalo, pork, mutton, lamb, goat, horse, rabbit, poultry and game.

12. Data regarding manufacture of industrial goods have been presented in accordance with the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities — Rev. 4 (ISIC — Statistical Papers Series M, No. 4, Rev. 4) or Central Product Classification — Version 2.1 (CPC — Statistical Papers Series M, No. 77, Ver. 2.1).

Total energy supply includes the sum of quantities of individual energy commodities (production of primary energy + imports – exports – bunker) decreased/increased by stock balance.

Primary energy covers the sum of energy from the primary energy commodities: hard coal, brown coal, peat, oil shale, solid biofuels and waste, crude petroleum, natural gas liquids, liquid biofuels, natural gas, biogas, as well as hydro, tidal, wave, wind, solar, nuclear and geothermal energy. Coefficients calculated for individual power raw materials are published annually in the publication “Energy Statistics Yearbook”.

The **tonne of oil equivalent (Toe)** is a conventional standardised unit defined on the basis of a tonne of oil with a net calorific value of 41868 kJ/kg. Derived units are Mtoe (million Toe) and kgoe (one thousandth of Toe).

Data on **production of natural gas** concern the production of oil fields and coal mines, used as a fuel or for further processing. Information does not include gas used to maintain pressure and extraction losses as well as gas produced from industrial or municipal waste.

Data regarding **production of refined copper** and **zinc** concern primary and secondary production.

Data regarding **production of electricity** concern the gross production of public and non-public power plants.

13. Dane dotyczące wartości importu podano na bazie cif, dotyczące wartości eksportu — na bazie fob.

14. **Produkt Krajowy Brutto (PKB)** — dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dla krajów europejskich (z wyjątkiem państw członkowskich WNP) są wyliczane według „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej” (ESA 2010), a dla pozostałych krajów (w tym WNP) według metodologii „Systemu Rachunków Narodowych” (SNA 2008).

W tabl. 6 zaprezentowano **produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej** (PPP — Purchasing Power Parity). Parytety siły nabywczej stanowią rodzaj przeliczników walutowych, które stosuje się w celu przeliczenia wartości ekonomicznych wyrażonych w walutach krajowych na wspólną umowną walutę. Eliminują one wpływ różnic w poziomach cen między państwami uczestniczącymi w badaniu, a tym samym umożliwiają bezpośrednie porównanie wolumenu PKB i jego składowych. Parytety siły nabywczej wylicza się m.in. w ramach programu porównań międzynarodowych prowadzonych przez Unię Europejską i OECD, a także Bank Światowy, stosując koszyk porównywalnych towarów i usług. Wspólną umowną walutą przyjętą w Unii Europejskiej jest standard siły nabywczej (PPS — Purchasing Power Standard), natomiast umowną walutą stosowaną przez Bank Światowy jest dolar międzynarodowy. Wartość jednego PPS lub dolara międzynarodowego równa się liczbie jednostek waluty danego kraju odpowiadającej 1 euro lub 1 dolarowi międzynarodowemu na rynku krajowym, przy uwzględnieniu relacji cen danego kraju do cen pozostałych krajów biorących udział w porównaniu.

15. **Wykaz źródeł** wykorzystanych przy opracowaniu tablic:

13. Data regarding value of imports have been presented on the basis of cif, value of exports — on the basis of fob.

14. **Gross Domestic Product (GDP)** — data — unless otherwise stated — for European countries (excluding members of CIS) are calculated according to the "European System of National and Regional Accounts in European Union" (ESA 2010) and for the other countries (including CIS) — according to the methodology of the "System of National Accounts" (2008 SNA).

In table 6 **gross domestic product** has been presented according to **Purchasing Power Parity (PPP)**. Purchasing power parities are types of currency conversion rates that are used to convert economic values expressed in local currencies to a common conventional currency. Through the elimination of differences in price level between all countries taking part in the survey, they enable direct comparison of GDP and its main elements. Purchasing power parities are computed among others in the frames of the international comparisons programme carried out by the European Union, the OECD and also the World Bank, using a basket of comparable goods and services. Purchasing Power Standard (PPS) is a common conventional currency adopted by the European Union, whereas international dollar is used by the World Bank. Value of one PPS or international dollar is equal to the number of units of currency of a given country corresponding to 1 euro or 1 international dollar on the domestic market, taking into account the ratio of prices in a given country to prices in all other countries participating in the comparisons.

15. **List of sources** used in the compilation of the tables:

- [1] „Calendario Atlante de Agostini 2019”, Istituto Geografico de Agostini, Novara 2018.
- [2] „Chemical Industry: Global chemical fiber production from 2000 to 2019, by fiber type”, Statista, Inc. 2020, <https://www.statista.com/statistics/271651/global-production-of-the-chemical-fiber-industry/>.
- [3] „Coal Information 2019”, International Energy Agency (IEA)/Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), Paris 2019, <https://doi.org/10.1787/4a69d8c8-en>.
- [4] „Coal Information Overview 2020”, IEA, Paris 2020, <https://www.iea.org/reports/coal-information-overview>.
- [5] „DataBank”, The World Bank Database, World Bank Group, <http://data.worldbank.org>.
- [6] „Encyclopaedia Britannica”, Encyclopaedia Britannica Inc., <https://www.britannica.com>.
- [7] „Energy Statistics Yearbook 2017”, United Nations (UN), New York 2020, <https://unstats.un.org/unsd/energy/yearbook>.
- [8] „Eurostat’s Database”, European Commission, Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat>.
- [9] „FAOSTAT”, Statistical Databases of UN Food and Agriculture Organization (FAO), <http://faostat.fao.org>.
- [10] „ILOSTAT”, Statistical Database of the International Labour Organization, <http://www.ilo.org/ilostat>.
- [11] „Industrial Commodity Statistics Database”, UN Statistics Division, <https://unstats.un.org/unsd/industry>.
- [12] „ITU Statistics”, Statistical Database of the International Telecommunication Union, <http://www.itu.int/ITU-D/Statistics/Pages/default.aspx>.
- [13] „Lead and Zinc Statistics”, International Lead and Zinc Study Group, Lisbon 2020, <https://www.ilzsg.org/static/statistics.aspx>.
- [14] „Mineral Commodity Summaries 2020”, U.S. Geological Survey (USGS), Reston 2020, <https://doi.org/10.3133/mcs2020>.

- [15] „Minerals Yearbook 2017. Vol.1. Metals and Minerals“, USGS, Reston 2020, <https://doi.org/10.3133/mybvl>.
- [16] „Monthly Bulletin of Statistics Online (MBS)“, UN Statistics Division, <http://unstats.un.org/unsd/mbs>.
- [17] „National Accounts Main Aggregates Database“, UN Statistics Division, <http://unstats.un.org/unsd/snaama>.
- [18] „Natural Gas Information 2019“, IEA/OECD, Paris 2019, <https://doi.org/10.1787/4d2f3232-en>.
- [19] „Natural Gas Information Overview 2020“, IEA, Paris 2020, <https://www.iea.org/reports/natural-gas-information-overview>.
- [20] „OECD.Stat“, Statistical Databases of OECD, <http://stats.oecd.org/Index.aspx>.
- [21] „Oil Information 2019“, IEA/OECD, Paris 2019, <https://doi.org/10.1787/553cdfcc-en>.
- [22] „Oil Information Overview 2020“, IEA, Paris 2020, <https://www.iea.org/reports/oil-information-overview>.
- [23] „Renewables Information 2019“, IEA/OECD, Paris 2019, <https://doi.org/10.1787/fa89fd56-en>.
- [24] „Statistical Outlook on World Manufacturing 2019“, UN Industrial Development Organization (UNIDO), Vienna 2019, <https://stat.unido.org/content/publications/statistical-outlook-on-world-manufacturing-2019>.
- [25] „Steel Statistical Yearbook 2019“, World Steel Association, Brussels 2019, <https://www.worldsteel.org/steel-by-topic/statistics/steel-statistical-yearbook.html>.
- [26] „The Automobile Industry Pocket Guide 2020/2021“, European Automobile Manufacturers' Association, Brussels 2020, <https://www.acea.be/publications/article/acea-pocket-guide>.
- [27] „The World Copper Factbook 2020“, International Copper Study Group, Lisbon 2020, <https://www.icsg.org/index.php/the-world-of-copper>.
- [28] „UN Comtrade“, United Nations Commodity Trade Statistics Database, <http://comtrade.un.org>.
- [29] „UNECE Statistical Database“, UN Economic Commission for Europe, <http://w3.unece.org/PXWeb/en>.
- [30] „UNIDO Statistics Data Portal“, Statistical Databases of UNIDO, <https://stat.unido.org/>.
- [31] „United Nations Demographic Yearbook 2018“, UN, New York 2019, <http://unstats.un.org/unsd/unsd/demographic-social/products/dyb/>.
- [32] „World Population Prospects. The 2019 Revision Population Database“, UN Department of Economic and Social Affairs (DESA)/Population Division, <http://esa.un.org/wpp>.
- [33] „World Steel in Figures 2020“, World Steel Association, Brussels 2020, <https://www.worldsteel.org/steel-by-topic/statistics/World-Steel-in-Figures.html>.

TABL. 1 (591). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ NA 1 km ² (gęstość zaludnienia) POPULATION DENSITY PER 1 km ²					
ŚWIAT	50,3	53,5	56,7	59,3	WORLD
regiony bardziej rozwinięte	24,6	25,1	25,6	25,9	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	65,8	70,6	75,6	79,5	less developed regions
Afryka	30,9	35,1	39,9	44,1	Africa
Ameryka Północna ^b	17,5	18,4	19,1	19,7	North America ^b
Ameryka Środkowa i Południowa	27,7	29,4	31,0	32,2	Central and South America
Australia i Oceania ^c	4,0	4,3	4,7	5,0	Australia and Oceania ^c
Azja ^d	128	136	143	148	Asia ^d
Europa ^e	32,9	33,3	33,6	33,8	Europe ^e
LUDNOŚĆ W WIEKU 15—64 LATA W % OGÓŁU LUDNOŚCI POPULATION AGED 15—64 IN % OF TOTAL POPULATION					
ŚWIAT	64,6	65,5	65,6	.	WORLD
regiony bardziej rozwinięte	67,7	67,4	66,0	.	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	63,9	65,0	65,5	.	less developed regions
Afryka	54,8	55,2	55,5	.	Africa
Ameryka Północna ^b	67,0	67,1	66,3	.	North America ^b
Ameryka Środkowa i Południowa	63,8	65,5	66,6	.	Central and South America
Australia i Oceania ^c	64,9	65,2	64,6	.	Australia and Oceania ^c
Azja ^d	66,1	67,4	67,9	.	Asia ^d
Europa ^e	68,2	68,2	66,6	.	Europe ^e
LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO w mln — szacunki MOP ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION in millions — ILO estimates					
ŚWIAT	2996	3173	3343	3482	WORLD
Afryka	345	392	440	490	Africa
Ameryka Północna	169	176	181	187	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	250	273	295	313	Central and South America
Azja (bez krajów Azji Centralnej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	1786	1861	1935	1989	Asia (excluding Central Asia countries and the Arab states) and the Pacific
Europa i Azja Centralna	411	428	439	445	Europe and Central Asia
Kraje arabskie	34,1	44,0	53,4	58,3	Arab states
ABONENCI TELEFONII STACJONARNEJ ^f NA 1000 LUDNOŚCI FIXED LINE TELEPHONE ^f SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	193	177	142	128^g	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	501	469	414	382 ^g	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	128	117	88,4	77,3 ^g	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	14,3	14,3	10,3	8,1 ^g	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	175	179	174	159 ^g	Central and South America
Azja Południowa	39,0	28,6	19,6	16,3 ^g	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	207	184	128	106 ^g	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	142	160	145	153 ^g	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	240	255	204	179 ^g	Europe and Central Asia

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 739. b, d, e Łącznie z: b — Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon, d — europejską częścią Turcji, e — azjatycką częścią Rosji. c Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. f Standardowe łącza główne. g 2018 r.

a See general notes, item 5 on page 739. b, d, e Including: b — Bermuda, Greenland and Saint Pierre and Miquelon, d — the European part of Turkey, e — the Asian part of Russia. c Excluding Hawaii which is included in North America. f Standard main lines. g 2018.

TABLE 1 (591). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ NA 1000 LUDNOŚCI MOBILE TELEPHONE SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	338	761	974	1065^b	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	832	1095	1232	1276 ^b	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	234	694	923	1023 ^b	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	119	446	755	823 ^b	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	424	957	1105	1030 ^b	Central and South America
Azja Południowa	77,0	584	761	874 ^b	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	280	696	1010	1202 ^b	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	221	810	1000	999 ^b	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	605	1226	1274	1261 ^b	Europe and Central Asia
UŻYTKOWNICY INTERNETU NA 1000 LUDNOŚCI INTERNET USERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	157	288	417	490^c	WORLD
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	578	715	794	854 ^c	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	68,3	200	343	418 ^c	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	201	69,7	207	187 ^c	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	161	342	538	617 ^c	Central and South America
Azja Południowa	25,6	72,2	162	295 ^c	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	83,1	290	443	510 ^c	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	86,2	208	432	509 ^c	Middle East and North Africa
Europa i Azja Centralna	120	354	589	664 ^c	Europe and Central Asia
PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe) — 2015=100 AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices) — 2015=100					
ŚWIAT	89,2	89,2	100,0	105,0^b	WORLD
Afryka	85,1	85,6	100,0	102,2 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	89,8	90,9	100,0	106,7 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	94,3	95,2	100,0	109,8 ^b	of which North America
Australia i Oceania	100,4	87,1	100,0	98,8 ^b	Australia and Oceania
Azja	86,1	88,6	100,0	105,7 ^b	Asia
Europa	99,8	90,7	100,0	102,5 ^b	Europe
PRODUKCJA ŻYWNOSCI NA 1 MIESZKAŃCA (ceny stałe) — 2015=100 FOOD PRODUCTION PER CAPITA (constant prices) — 2015=100					
ŚWIAT	89,1	94,3	100,0	101,4^b	WORLD
Afryka	93,3	97,3	100,0	94,6 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	89,6	95,1	100,0	103,6 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	96,3	98,4	100,0	107,0 ^b	of which North America
Australia i Oceania	100,5	93,5	100,0	93,5 ^b	Australia and Oceania
Azja	84,5	93,0	100,0	102,8 ^b	Asia
Europa	92,0	91,5	100,0	102,0 ^b	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 739. b 2018 r. c 2017 r.
 a See general notes, item 5 on page 739. b 2018. c 2017.

TABLE 1 (591). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)
 SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ZBIORY ZBÓŻ w mln t PRODUCTION OF CEREALS in million tonnes					
ŚWIAT	2266,3	2467,4	2849,8	2962,9^b	WORLD
Afryka	141,8	166,6	185,9	202,6 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	574,5	635,1	722,7	776,5 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	417,4	447,2	485,4	526,0 ^b	of which North America
Australia i Oceania	35,3	34,5	38,3	34,9 ^b	Australia and Oceania
Azja	1087,2	1225,7	1399,0	1450,3 ^b	Asia
Europa	427,5	405,5	503,9	498,6 ^b	Europe
PRODUKCJA MIĘSA Z UBOJU^c w mln t PRODUCTION OF MEAT FROM SLAUGHTERED ANIMALS ^c in million tonnes					
ŚWIAT	260,5	294,6	325,4	342,4^b	WORLD
Afryka	13,6	16,6	19,2	20,2 ^b	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	83,6	92,5	99,4	108,0 ^b	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	44,3	46,4	47,7	51,7 ^b	of which North America
Australia i Oceania	5,8	5,9	7,0	6,7 ^b	Australia and Oceania
Azja	105,5	123,1	138,9	143,7 ^b	Asia
Europa	51,9	56,6	61,0	63,8 ^b	Europe
CAŁKOWITA PODAŻ ENERGII^d NA 1 MIESZKAŃCA w GJ TOTAL ENERGY SUPPLY ^d PER CAPITA in GJ					
ŚWIAT	71	75	75	75^e	WORLD
Afryka	26	27	26	26 ^e	Africa
Ameryka Południowa	51	56	58	57 ^e	South America
Ameryka Północna i Środkowa	230	207	201	195 ^e	North and Central America
Australia i Oceania	171	174	167	163 ^e	Australia and Oceania
Azja	46	57	61	62 ^e	Asia
Europa	154	152	141	144 ^e	Europe
ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA w kWh CONSUMPTION OF ELECTRICITY PER CAPITA in kWh					
ŚWIAT	2809	3090	3290	3389^e	WORLD
Afryka	610	652	659	657 ^e	Africa
Ameryka Południowa	2218	2602	2815	2794 ^e	South America
Ameryka Północna i Środkowa	10155	9927	9536	9418 ^e	North and Central America
Australia i Oceania	8918	8326	7721	7666 ^e	Australia and Oceania
Azja	1675	2185	2668	2869 ^e	Asia
Europa	6527	6665	6440	6521 ^e	Europe
IMPORT IMPORTS					
Ceny bieżące — mld USD Current prices — bn USD					
ŚWIAT	10605,1	15135,3	16416,6	18869,0	WORLD
Kraje rozwinięte gospodarczo	6908,2	8578,2	8889,9	10178,1	Developed countries
Ameryka Północna	2051,4	2308,5	2672,3	2956,6	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	660,7	918,4	885,0	977,2	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4196,1	5351,3	5332,6	6244,3	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)

a, d Patrz uwagi ogólne: a — ust. 5 na str. 739, d — ust. 12 na str. 739. b 2018 r. c W wadze poubojowej cieplej. e 2017 r.
 a, d See general notes: a — item 5 on page 739, e — item 12 on page 739. b 2018. c In post-slaughter warm weight. e 2017.

TABLE 1 (591). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (cd.)
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2019	SPECIFICATION
IMPORT (dok.) IMPORTS (cont.) Ceny bieżące — mld USD Current prices — bn USD					
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
Afryka	242,3	457,1	522,1	606,1	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	519,7	870,7	1018,1	1043,8	Central and South America
Azja Południowa	232,4	505,2	556,0	656,4	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	599,8	956,4	1094,5	1396,2	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	1416,8	2521,9	2892,9	3442,8	Eastern Asia
Azja Zachodnia	403,8	710,6	961,3	886,1	Western Asia
Oceania	11,2	16,9	17,0	21,0	Oceania
Europa Południowo-Wschodnia i WNP	271,0	518,3	464,8	638,5	South-Eastern Europe countries and CIS
Ceny stałe — 2000=100 Constant prices — 2000=100					
ŚWIAT	131	153	176	194	WORLD
w tym:					of which:
Kraje rozwinięte gospodarczo	123	129	145	161	Developed countries
Ameryka Północna	124	118	129	142	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	123	130	150	159	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	121	134	152	172	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
w tym:					of which:
Afryka	139	188	302	351	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	114	126	129	81	Central and South America
Azja Południowa	189	358	257	339	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	141	181	231	319	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	182	281	325	384	Eastern Asia
Azja Zachodnia	155	217	316	245	Western Asia
EKSPORT EXPORTS Ceny bieżące — mld USD Current prices — bn USD					
ŚWIAT	10371,7	15128,2	16292,3	18579,6	WORLD
Kraje rozwinięte gospodarczo	6177,3	7998,2	8290,0	9521,2	Developed countries
Ameryka Północna	1272,2	1671,3	1914,4	2093,6	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	722,8	1013,7	846,8	1016,2	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	4182,3	5313,2	5528,8	6411,4	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)
Kraje rozwijające się gospodarczo:					Developing countries:
Afryka	300,8	519,3	397,9	459,0	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	568,2	875,9	905,5	1024,4	Central and South America
Azja Południowa	187,2	373,1	395,0	415,5	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	653,9	1049,4	1158,1	1421,9	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	1538,1	2717,2	3558,1	3884,2	Eastern Asia
Azja Zachodnia	553,8	916,5	971,4	1073,5	Western Asia
Oceania	7,4	10,5	13,6	17,9	Oceania
Europa Południowo-Wschodnia i WNP	385,2	668,1	602,7	762,1	South-Eastern Europe countries and CIS
Ceny stałe — 2000=100 Constant prices — 2000=100					
ŚWIAT	133	169	204	225	WORLD
w tym:					of which:
Kraje rozwinięte gospodarczo	118	132	149	163	Developed countries
Ameryka Północna	104	117	132	141	North America
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	126	149	152	158	Asia and the Pacific (Japan, Australia and New Zealand)
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	120	133	154	172	Europe (excluding South-Eastern Europe countries and CIS)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 739.
a See general notes, item 5 on page 739.

TABL. 1 (591). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA^a (dok.)SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EKSPORT (dok.) EXPORTS (cont.)					
Ceny stałe — 2000=100 Constant prices — 2000=100					
Kraje rozwijające się gospodarczo: w tym:					Developing countries: of which:
Afryka	169	263	238	290	Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	144	191	320	358	Central and South America
Azja Południowa	175	222	198	228	Southern Asia
Azja Południowo-Wschodnia	151	200	235	310	South-Eastern Asia
Azja Wschodnia	211	377	510	575	Eastern Asia
Azja Zachodnia	169	230	242	242	Western Asia
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ^b GROSS DOMESTIC PRODUCT ^b					
Ceny bieżące Current prices					
Ogółem w mld USD Total in bn USD					
ŚWIAT	47605,0	66231,8	74882,6	85693,3^c	WORLD
Afryka	1127,6	1968,5	2306,3	2365,2 ^c	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	17076,6	21963,1	25283,8	27867,7 ^c	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	14216,5	16617,7	19789,3	22302,2 ^c	of which North America
Australia i Oceania	900,4	1482,5	1472,5	1711,8 ^c	Australia and Oceania
Azja	12390,6	20957,6	26659,3	31839,9 ^c	Asia
Europa	16109,9	19860,1	19160,8	21908,7 ^c	Europe
Na 1 mieszkańca w USD Per capita in USD					
ŚWIAT	7279	9523	10149	11232^c	WORLD
Afryka	1233	1897	1953	1856 ^c	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	19326	23530	25807	27722 ^c	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	43438	48408	55428	61221 ^c	of which North America
Australia i Oceania	26959	40519	37211	41469 ^c	Australia and Oceania
Azja	3115	4979	6014	6982 ^c	Asia
Europa	22040	26905	25724	29279 ^c	Europe
Ceny stałe — 2010=100 Constant prices — 2010=100					
ŚWIAT	87	100	116	127^c	WORLD
Afryka	76	100	114	124 ^c	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	93	100	112	118 ^c	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	96	100	112	119 ^c	of which North America
Australia i Oceania	88	100	115	124 ^c	Australia and Oceania
Azja	75	100	129	148 ^c	Asia
Europa	94	100	106	113 ^c	Europe
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W PRZETWÓRSTWIE PRZEMYSŁOWYM (ceny stałe) — 2000=100 ^d GROSS VALUE ADDED IN MANUFACTURING (constant prices) — 2000=100 ^d					
ŚWIAT	131	155	183	203^c	WORLD
Afryka	117	146	173	185 ^c	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	111	114	120	125 ^c	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	111	112	118	126 ^c	of which North America
Australia i Oceania	108	106	101	104 ^c	Australia and Oceania
Azja	197	288	380	441 ^c	Asia
Europa	109	111	120	131 ^c	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 739. b Na podstawie SNA 1993. c 2018 r. d Dotyczy wartości w USD w cenach z 2015 r.; wskaźniki wyliczone z dynamiki rocznej metodą nawiązania łańcuchowego.

a See general notes, item 5 on page 739. b According to the 1993 SNA. c 2018. d Refers to values in USD at 2015 prices; indices based on year-on-year growth rates, calculated using the chain-base index method.

Źródło — Source: [5], [7], [9], [10], [12], [16], [17], [25], [28], [32].

TABLE 2 (592). ZBIORY I PRODUKCJA ŚWIATOWA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH
WORLD PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS

ARTYKUŁY ROLNE	2010	2015	2018	AGRICULTURAL PRODUCTS
	w mln t	in million tonnes		
Pszenica	641	742	734	Wheat
Żyto	11,9	13,8	11,3	Rye
Jęczmień	123	148	141	Barley
Owies	19,7	23,3	23,1	Oats
Kukurydza	852	1052	1148	Maize
Ryż	701	746	782	Rice
Proso	32,8	28,2	31,0	Millet
Sorgo	60,2	66,0	59,3	Sorghum
Ziemniaki	329	366	368	Potatoes
Bataty	97,7	91,5	91,9	Sweet potatoes
Maniok	239	293	278	Cassava
Buraki cukrowe	228	241	275	Sugar beet
Trzcina cukrowa	1683	1875	1907	Sugar cane
Rzepak	59,8	70,2	75,0	Rape
Soja	265	323	349	Soybeans
Słonecznik (ziarno)	31,5	44,3	52,0	Sunflower seeds
Oliwki	20,4	20,1	21,1	Olives
Orzeszki ziemne	43,5	44,2	46,0	Groundnuts in shell
Herbata	4,6	5,8	6,3	Tea
Kawa	8,5	8,9	10,3	Coffee
Ziarno kakaowe	4,3	4,8	5,3	Cocoa beans
Bawełna (ziarno)	43,3	39,9	41,2	Cottonseed
Bawełna (włókno)	23,8	22,3	24,2	Cotton (lint)
Len (włókno)	0,6	0,7	0,9	Flax fibre and tow
Włókno agawy (sisal)	0,4	0,3	0,2	Sisal
Kauczuk naturalny	10,8	13,2	14,3	Natural rubber
Tytoń	6,9	6,8	6,1	Tobacco
Warzywa (bez melonów)	924	1055	1089	Vegetables (excluding melons)
Owoce (z melonami)	741	833	868	Fruits (including melons)
Owoce cytrusowe	129	144	152	Citrus fruits
Mięso z uboju ^a	295	325	342	Meat from slaughtered animals ^a
Mleko krowie	602	661	683	Cows' milk
Jaja kurze	64,2	72,1	76,8	Hen eggs
Wełna nieprana	2,0	2,0	2,0	Wool, greasy

a W wadze poubojowej ciepłej.

a In post-slaughter warm weight.

Źródło — Source: [9].

TABL. 3 (593). PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH
 WORLD PRODUCTION OF MAIN INDUSTRIAL PRODUCTS

WYROBY	2010	2015	2019 ^a	PRODUCTS
Energia pierwotna ^b w tys. PJ	533	571	582 ^c	Primary energy ^b in thousand PJ
Węgiel w mln t:				Coal in million tonnes:
kamienny ^d	6512	6907	7182	hard ^d
brunatny	841	824	739	lignite
Ropa naftowa w mln t	3615	3873	3928	Crude petroleum in million tonnes
Gaz ziemny w tys. PJ	126	138	158	Natural gas in thousand PJ
Rudy (w przeliczeniu na zawartość czystego metalu):				Ores (in terms of pure ingredient):
miedzi w mln t	16,1	19,1	20,0	copper in million tonnes
ołowiu w tys. t	4170	5000	4500	lead in thousand tonnes
cynku w tys. t	12300	13500	13000	zinc in thousand tonnes
srebra w tys. t	23,3	27,0	27,0	silver in thousand tonnes
złota w t	2600	3120	3300	gold in tonnes
Boksyty w mln t	236	298	370	Bauxites in million tonnes
Masło w tys. t	9028	9978 ^e	.	Butter in thousand tonnes
Cukier surowy ^f w mln t	155	177 ^e	.	Raw sugar ^f in million tonnes
Wino w mln t	27,0	29,1 ^e	.	Wine in million tonnes
Piwo ^g w mln t	179	180 ^e	.	Beer ^g in million tonnes
Tarcica ^h w hm ³	376	447	491	Sawnwood ^h in hm ³
Masa celulozowa ⁱ w mln t	128	137	149	Wood pulp ⁱ in million tonnes
Papier i tektura w mln t	392	407	404	Paper and paperboard in million tonnes
Nawozy mineralne lub chemiczne (w przeliczeniu na czysty składnik) w mln t:				Mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) in million tonnes:
azotowe	107	120	120 ^k	nitrogenous
fosforowe	44,1	46,4	44,2 ^k	phosphatic
Włókna chemiczne w mln t:				Chemical fibres in million tonnes:
niecelulozowe	45,2	60,7	73,5	non-cellulosic
celulozowe	4,4	6,1	7,0	cellulosic
Cement w mln t	3280	4070	4100	Cement in million tonnes
Surówka żelaza w mln t	1034	1158	1281	Pig iron in million tonnes
Stal surowa w mln t	1433	1621	1869	Crude steel in million tonnes
Miedź rafinowana w mln t	19,0	22,8	24,0	Refined copper in million tonnes
Aluminium pierwotne w mln t	41,8	57,7	64,0	Primary aluminium in million tonnes
Ołów w mln t	9,6	11,1	11,9	Refined lead in million tonnes
Cynk w mln t	12,9	13,8	13,5	Zinc in million tonnes
Cyna w tys. t	348	354	341 ^l	Tin in thousand tonnes
Energia elektryczna w TWh	21516	24377	25599 ^e	Electricity in TWh
z elektrowni:				from power plants:
ciepłych	14772	16630	17080 ^e	thermal
wodnych	3524	3975	4181 ^c	hydro
jądrowych	2756	2571	2633 ^e	nuclear
innych ^m	464	1201	1705 ^e	other ^m
Całkowita podaż energii pierwotnej w Mtoe	12850	13631	13972 ^e	Total primary energy supply in Mtoe
w tym ze źródeł odnawialnych	1580	1772	1875 ^e	of which renewables

a Dla części wyrobów dane za 2019 r. wstępne lub szacunkowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 743. c 2017 r. d Łącznie z węglem podbitumicznym. e 2014 r. f Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej. g Tylko piwo z jęczmienia. h Łącznie z podkładami kolejowymi. i Masa celulozowa drzewna inna niż do przerobu chemicznego (sodowa, siarczanowa i siarczynowa). k 2018 r. l 2016 r. m Łącznie z energią wiatrową, słoneczną, geotermalną oraz energią pływów i fal morskich.

a For some products data for 2019 provisional or estimated. b See general notes, item 12 on page 743. c 2017. d Including sub-bituminous coal. e 2014. f Sugar from sugar beet and sugar cane. g Beer of barley only. h Including sleepers. i Wood pulp other than this for chemical processing (sodium, sulphate or sulphite). k 2018. l 2016. m Including wind, solar, geothermal, tide and wave electricity production.

Źródło — Source: [2]—[4], [7], [9], [11], [13]—[15], [18]—[25], [27], [29], [30], [33].

TABL. 4 (594). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE**
POLAND IN THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019 ^a	2010	2015	2019 ^a	SPECIFICATION
	udział w świecie w % in % of the world			miejsce w świecie place in the world			
Powierzchnia	0,2	0,2	0,2	68	69	69	Total area
Ludność	0,6	0,5	0,5	33	36	38	Population
Zbiory: pszenicy	1,5	1,5	1,3 ^b	15	16	17 ^b	Production of: wheat
żyta	23,9	14,6	19,2 ^b	2	3	2 ^b	rye
jęczmienia	2,8	2,0	2,2 ^b	11	14	14 ^b	barley
kukurydzy	0,2	0,3	0,3 ^b	38	30	28 ^b	maize
ziemniaków	2,6	1,7	2,0 ^b	7	10	9 ^b	potatoes
buraków cukrowych	4,4	3,9	5,2 ^b	7	8	6 ^b	sugar beet
Pogłowie: bydła	0,4	0,4	0,4 ^b	46	44	43 ^b	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	1,6	1,2	1,2 ^b	9	15	15 ^b	pigs
Produkcja: mięsa z uboju ^c	1,2	1,3	1,3 ^b	15	14	14 ^b	Production of: meat from slaughtered animals ^c
mleka krowiego	2,0	2,0	2,1 ^b	12	13	12 ^b	cows' milk
jaj kurzych	1,0	0,8	0,9 ^b	18	24	24 ^b	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^d	0,5	0,5	0,5 ^e	36	34	34 ^e	Production of primary energy ^d
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel: kamienny ^f	1,2	1,1	0,9 ^b	9	10	10 ^b	hard coal ^f
brunatny	6,7	7,7	7,3 ^b	7	5	4 ^b	lignite
cukier surowy ^g	1,0	1,3 ^h	.	20	16 ^h	.	raw sugar ^g
papier i tektura	0,9	1,1	1,2	20	19	19	paper and paperboard
cement	0,5	0,4	0,4 ^e	26	27	25 ^e	cement
stal surowa	0,6	0,6	0,5	19	19	19	crude steel
miedź rafinowana	2,9	2,5	2,4	9	10	9	refined copper
energia elektryczna	0,7	0,7	0,7 ^e	23	23	24 ^e	electricity
Import — cif (ceny bieżące)	1,2	1,2	1,4	21	21	17	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	1,1	1,2	1,4	24	21	20	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	0,7	0,6	0,7 ^b	24	24	21 ^b	Gross domestic product (current prices)

a Niektóre dane za 2019 r. wstępne lub szacunkowe. b 2018 r. c W wadze poubojowej cieplej. d Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 743. e 2017 r. f Łącznie z węglem podbitumicznym. g Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej. h 2014 r.

a Some data for 2019 provisional or estimated. b 2018. c In post-slaughter warm weight. d See general notes, item 12 on page 743. e 2017. f Including sub-bituminous coal. g Sugar from sugar beet and sugar cane. h 2014.

TABL. 5 (595). UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE
 POLAND IN EUROPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019 ^a	2010	2015	2019 ^a	SPECIFICATION
	udział w Europie w % in % of Europe			miejsce w Europie place in Europe			
Powierzchnia	1,4	1,4	1,4	9	9	9	Total area
Ludność	5,2	5,2	5,1	8	8	8	Population
Zbiory: pszenicy	4,7	4,3	4,1 ^b	6	6	7 ^b	Production of: wheat
żyta	27,8	17,9	23,7 ^b	2	3	2 ^b	rye
jęczmienia	4,6	3,2	3,7 ^b	7	8	8 ^b	barley
kukurydzy	2,3	3,0	3,0 ^b	13	10	8 ^b	maize
ziemniaków	7,9	5,4	7,1 ^b	4	6	5 ^b	potatoes
buraków cukrowych	6,6	5,9	7,7 ^b	5	5	4 ^b	sugar beet
Pogłowie: bydła	4,6	4,9	5,2 ^b	8	7	7 ^b	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	8,1	6,2	6,3 ^b	4	7	7 ^b	pigs
Produkcja: mięsa z uboju ^c	6,3	6,8	7,0 ^b	6	5	5 ^b	Production of: meat from slaughtered animals ^c
mleka krowiego	5,9	6,0	6,4 ^b	5	6	5 ^b	cows' milk
jaj kurzych	5,9	5,4	5,9 ^b	9	9	9 ^b	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej ^d	2,7	2,8	2,6 ^e	8	6	6 ^e	Production of primary energy ^d
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel: kamienny ^f	18,4	17,6	14,5 ^b	2	2	2 ^b	hard coal ^f
brunatny	10,5	11,7	11,4 ^b	4	3	3 ^b	lignite
cukier surowy ^g	7,4	7,8 ^h	.	4	5 ^h	.	raw sugar ^g
papier i tektura	3,5	4,2	4,7	10	9	9	paper and paperboard
cement	5,9	6,0	6,8 ^e	6	5	4 ^e	cement
stal surowa	2,8	3,4	3,5	8	8	7	crude steel
miedź rafinowana	15,3	15,6	15,2	3	3	3	refined copper
energia elektryczna	3,2	3,4	3,5 ^e	8	7	7 ^e	electricity
Samochody osobowe w użytkowaniu	.	.	.	7	7	7 ^b	Passenger cars in use
Abonenci telefonii stacjonarnej ⁱ	2,5	3,3	2,6 ^b	8	8	7 ^b	Fixed line telephone subscribers ⁱ
Import — cif (ceny bieżące)	3,1	3,4	3,9	9	9	9	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	2,7	3,3	3,7	10	10	11	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	2,4	2,5	2,7 ^b	11	10	9 ^b	Gross domestic product (current prices)

a Niektóre dane za 2019 r. wstępne lub szacunkowe. b 2018 r. c W wadze poubojowej cieplej. d Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 743. e 2017 r. f Łącznie z węglem podbitumicznym. g Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej. h 2014 r. i Standardowe łącza główne.

a Some data for 2019 provisional or estimated. b 2018. c In post-slaughter warm weight. d See general notes, item 12 on page 743. e 2017. f Including sub-bituminous coal. g Sugar from sugar beet and sugar cane. h 2014. i Standard main lines.

TABL. 6 (596). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2019 R.**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2019

U w a g a. Dane o ludności oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) odnoszą się do ludności rezydującej (obliczonej według międzynarodowej definicji zamieszkania).

N o t e. Data on population and computation per capita (1000 population etc.) refer to residents (calculated according to international definition of residence).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Powierzchnia ^a w tys. km ²	4225,1	2845,0	311,9	Total area ^a in thousand km ²
Ludność (średnioroczna):				Average population:
w milionach	447,3	342,4	38,0	in millions
na 1 km ²	106	120	122	per 1 km ²
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 1 I)	105	105	107	Females per 100 males (as of 1 I)
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,3	9,1	9,9	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	10,4	10,0	10,8	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,1	-0,9	-0,9	Natural increase per 1000 population
Odpady komunalne wytworzone ^b :				Municipal waste generated ^b :
w milionach ton	219,9	.	12,5	in million tonnes
na 1 mieszkańca w kg	492	.	329	per capita in kg
Emisja gazów cieplarnianych ^b (w ekwiwalencie CO ₂) w mln t	3763,9	.	412,9	Greenhouse gas emission ^b (in CO ₂ equivalent) in million tonnes
Współczynnik aktywności zawodowej ^{cd} (przeciętne w roku) w %	73,4	73,6	70,6	Activity rate ^{cd} (annual averages) in %
Wskaźnik zatrudnienia ^{cd} (przeciętne w roku) w %	68,4	68,0	68,2	Employment rate ^{cd} (annual averages) in %
Pracujący ^{cd} (przeciętne w roku) w mln	194,9	148,3	16,1	Employment ^{cd} (annual averages) in millions
w tym kobiety	89,8	68,8	7,2	of which women
Pracujący ^e (przeciętne w roku) według rodzajów działalności w %:				Employment ^e (annual averages) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4,6	3,0	9,2	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	22,5	20,5	31,7	industry and construction
usługi ^f	72,9	76,5	59,1	services ^f
Wydajność pracy ^g — UE-27=100	100,0	105,6	80,1	Labour productivity ^g — EU-27=100
Indeks kosztów zatrudnienia — 2018=100	102,8	102,4	106,5	Labour costs index — 2018=100
Stopa bezrobocia ^{ch} (przeciętne w roku) w %	6,7	7,5	3,3	Unemployment rate ^{ch} (annual averages) in %
mężczyźni	6,4	7,2	3,0	men
kobiety	7,0	7,9	3,6	women
Stopa bezrobocia długotrwałego ^{chi} (przeciętne w roku) w %	2,8	3,3	0,7	Long-term unemployment rate ^{chi} (annual averages) in %
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem ^k w %:				At-risk-of-poverty rate ^k in %:
po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	16,5	16,5	15,4	after social transfers
bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych ^l	24,5	24,5	24,4	before social transfers ^l

a 2016 r.; obszar lądowy łącznie z wodami śródlądowymi. b 2018 r. c Dane na podstawie badania siły roboczej. d, h Dane dotyczą osób w wieku: d — 15—64 lata, h — 15—74 lata. e Na podstawie rachunków narodowych. f Obejmują pozostałe rodzaje działalności. g Mierzona produktem krajowym brutto według parytetu siły nabywczej na 1 pracującego w PPS. i Dotyczy bezrobotnych poszukujących pracy 12 miesięcy i więcej. k Na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC); patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 739. l Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i rentyrodzinne.

a 2016; land area including inland waters. b 2018. c Data based on the Labour Force Survey (LFS). d, h Data concern population aged: d — 15—64, h — 15—74. e According to the national accounts. f Including other kinds of activity. g Gross domestic product according to purchasing power parity per person employed in PPS. i Data concern unemployed persons looking for a job for 12 months and more. k Data based on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC); see general notes, item 9 on page 739. l Do not include social transfers other than retirement and survivor pensions.

TABL. 6 (596). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2019 R. (cd.)**
 POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Struktura spożycia ^a w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące) w %:				Structure of household's final consumption expenditure ^a (current prices) in %:
żywność i napoje bezalkoholowe	13,1	12,5	16,4	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	4,0	3,8	6,1	alcoholic beverages, tobacco and narcotics
odzież i obuwie	4,6	4,7	5,3	clothing and footwear
użytkowanie i wyposażenie mieszkania ^b	29,1	29,2	25,8	housing, furnishings and household equipment ^b
zdrowie	4,4	4,4	5,9	health
transport i łączność	15,6	15,6	14,9	transport and communications
rekreacja i kultura	8,7	8,6	8,2	recreation and culture
edukacja	0,9	0,9	1,0	education
restauracje i hotele	8,6	9,0	3,7	restaurants and hotels
inne towary i usługi	11,1	11,3	12,7	miscellaneous goods and services
Studenci uczelni ^c (ISCED 2011, szczebel 5—8) na 10 tys. ludności	392	.	393	Students of higher education institutions ^c (ISCED 2011, 5—8 levels) per 10 thousand population
Młodzież niekontynuująca nauki ^d w %	10,2	10,6	5,2	Early leavers from education and training ^d in %
Wykształcenie osób młodych ^e w %	83,5	82,5	90,8	Youth education attainment level ^e in %
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu ^f w %	10,8	11,6	4,8	Lifelong learning ^f in %
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto ^g w %	2,18	2,21	1,21	Gross domestic expenditures on research and development activity (R&D) in % of gross domestic product ^g
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — 2018=100	101,4	101,2	102,1	Harmonized index of consumer prices — 2018=100
Produkcja artykułów rolnych ^g :				Production of agricultural products ^g :
w milionach ton:				in million tonnes:
zboża	274,2	170,6	26,8	cereals
mięso z uboju ^h	43,9	33,8	4,5	meat from slaughtered animals ^h
mleko krowie	147,7	114,7	14,2	cows' milk
na 1 mieszkańca w kg:				per capita in kg:
zboża	614,2	499,5	705,2	cereals
mięso z uboju ^h	98,3	99,1	117,5	meat from slaughtered animals ^h
mleko krowie	330,8	335,9	373,2	cows' milk

a Dane dla Unii Europejskiej i strefy euro — 2018 r. b Łącznie z nośnikami energii i prowadzeniem gospodarstwa domowego. c Dane dotyczą roku akademickiego 2017/18. d—f Dane na podstawie badania siły roboczej; obliczono jako udział w ludności ogółem w danej grupie wieku: d — osób w wieku 18—24 lata z wykształceniem co najmniej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokształcają się, e — osób w wieku 20—24 lata z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym, f — osób w wieku 25—64 lata uczących się i dokształcających. g 2018 r. h W wadze poubojowej cieplej.

a Data for the European Union and the euro area — 2018. b Including water, electricity, gas and other fuels as well as routine household maintenance. c Data concern the 2017/18 academic year. d—f Data based on the Labour Force Survey (LFS); calculated as a share in the population of the same age group: d — the population aged 18—24 with at most lower secondary education and not in further education and training, e — the population aged 20—24 having completed at least vocational school, f — the population aged 25—64 participating in education and training. g 2018. h In post-slaughter warm weight.

TABL. 6 (596). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2019 R. (cd.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Dynamika produkcji przemysłowej ^a (ceny stałe) — 2018=100	99,2	98,8	104,4	Indices of industrial production ^a (constant prices) — 2018=100
w tym:				of which:
górnictwo i wydobywanie	94,1	91,5	100,6	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	99,3	98,8	104,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	100,1	99,5	105,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dynamika produkcji w budownictwie ^a (ceny stałe) — 2018=100	102,7	101,9	103,8	Indices of construction production ^a (constant prices) — 2018=100
Pozyskiwanie energii pierwotnej (wyrażone w oleju ekwiwalentnym) ^{bc} :				Total production of primary energy in oil equivalent ^{bc} :
w milionach ton (Toe)	634,8	443,3	61,4	in million tonnes (Toe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	1422	1298	1617	per capita in kg (kgoe)
Zużycie finalne energii (wyrażone w oleju ekwiwalentnym) ^{bc} :				Final energy consumption in oil equivalent ^{bc} :
w milionach ton (Toe)	989,4	786,4	71,9	in million tonnes (Toe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	2216	2303	1894	per capita in kg (kgoe)
Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw ^d :				Households in % of total households ^d :
wyposażone w komputery ^{ef}	83	84	82	equipped with computers ^{ef}
posiadające dostęp do Internetu w domu	90	90	87	having access to the Internet at home
Abonenci telefonii ruchomej ^g na 100 osób	123	123	138	Mobile telephone subscribers ^g per 100 persons
Autostrady ^b (stan w końcu roku) w tys. km	.	.	1,6	Total length of motorways ^b (end of the year) in thousand km
Samochody osobowe w użytkowaniu ^b na 1000 ludności	617	Passenger cars in use ^b per 1000 population
Produkcja samochodów osobowych w tys. szt.	14509	11373	435	Passenger cars production in thousand units
Import — cif (ceny bieżące) w mld euro ^h :				Imports — cif (current prices) in bn euro ^h :
z krajów UE	3005,3	.	154,7	from EU countries (intra EU)
z krajów spoza UE	1938,4	.	79,3	from non-EU countries (extra EU)

a Dane wyrównane dniami roboczymi. b 2018 r. c Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 743. d Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata. e Komputery stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy). f 2017 r. g Dane dla Unii Europejskiej i strefy euro — 2018 r. h Według kraju wysyłki.

a Data adjusted by working days. b 2018. c See general notes, item 12 on page 743. d Data concern households with at least one person aged 16—74. e Desktop computers, laptops and handled computers (palmtops). f 2017. g Data for the European Union and the euro area — 2018. h By country of consignment.

TABL. 6 (596). POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2019 R. (dok.)

POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which		SPECIFICATION
		strefa euro (19 krajów) euro area (19 countries)	Polska Poland	
Eksport — fob (ceny bieżące) w mld euro:				Exports — fob (current prices) in bn euro:
do krajów UE	3065,4	.	173,9	to EU countries (intra EU)
do krajów spoza UE	2132,5	.	61,9	to non-EU countries (extra EU)
Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki ^{ab} w eksporcie ogółem w % (SITC Rev. 4)	17,9 ^{ad}	.	8,4	Share of high-tech exports ^{ab} in total exports in % (SITC Rev. 4)
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne ^{ef} w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	1,2	.	1,1	Foreign direct investment ^{ef} in % of gross domestic product (current prices)
Nadwyżka (+)/deficyt (-) sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	-0,5	-0,6	-0,7	Surplus (+)/deficit (-) of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	77,6	84,0	45,7	Debt of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS ^g (ceny bieżące)	31163	33029	22810	Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS ^g (current prices)
Dynamika (ceny stałe) — 2018=100:				Volume indices of — 2018=100:
produktu krajowego brutto	101,5	101,3	104,5	gross domestic product
spożycia prywatnego	101,6	101,3	103,9	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	105,7	105,8	107,2	gross fixed capital formation
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) według rodzajów działalności w %:				Gross value added (current prices) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,8	1,7	2,7	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	25,2	24,6	31,9	industry and construction
usługi ^h	73,0	73,7	65,4	services ^h
Relacja do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w %:				Relation to gross domestic product (current prices) in %:
spożycia prywatnego	53,2	53,4	57,5	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	22,1	22,0	18,5	gross fixed capital formation

a Dotyczy grup produktów: sprzęt lotniczy, komputery — maszyny biurowe, elektronika — telekomunikacja, środki farmaceutyczne, aparatura naukowo-badawcza, maszyny elektryczne, maszyny nieelektryczne, chemikalia, uzbrojenie. b 2018 r. c Dane dotyczą UE-28. d Dane dotyczą eksportu do krajów spoza UE. e Intensywność bezpośrednich inwestycji zagranicznych obliczona jako udział średniej z sumy napływu oraz odpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w produkcie krajowym brutto. f 2017 r. g Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 744. h Obejmują pozostałe rodzaje działalności.

a Data concern groups of products: aerospace, computers — office machines, electronics — telecommunications, pharmacy, scientific instruments, electrical machinery, non-electrical machinery, chemistry, armament. b 2018. c Data concern EU-28. d Data concern only extra EU exports. e Foreign direct investment intensity computed as a share of average of inward and outward flows in gross domestic product. f 2017. g See general notes, item 14 on page 744. h Including other kinds of activity.

Źródło — Source: [5], [8], [9], [12], [26].

TABL. 7 (597). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ ŚWIATA**
TOTAL AREA AND POPULATION OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w mln km ² Total area in million km ²	1970	1980	1990	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
		ludność w mln population in millions							
ŚWIAT	130,1^a	3700	4458	5327	6143	6957	7380	7713	WORLD
Afryka	29,6	363	476	630	811	1039	1182	1308	Africa
Ameryka Północna	18,7	231	254	280	312	343	357	367	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	20,1	287	361	443	522	591	624	648	Central and South America
Australia i Oceania ^b	8,5	19,9	23,2	27,3	31,4	36,9	39,9	42,1	Australia and Oceania ^b
Azja ^c	31,0	2142	2650	3226	3741	4210	4433	4601	Asia ^c
Europa ^d	22,1	657	694	721	726	736	743	747	Europe ^d

a Powierzchnia obejmująca łącznie obszar lądowy i wody śródlądowe; bez stref podbiegunowych i niezamieszkałych wysp. b Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. c, d łącznie z: c — europejską częścią Turcji, d — azjatycką częścią Rosji.

a Total surface area, comprising land area and inland waters; excluding Polar Regions and uninhabited islands. b Excluding Hawaii which is included in North America. c, d Including: c — the European part of Turkey, d — the Asian part of Russia.

Źródło — Source: [31], [32].

TABL. 8 (598). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km ² per 1 km ²	
AFRYKA AFRICA				
Algieria Algeria	2381,7	43583	18,3	Algier El Dżazaïr (Algiers)
Angola Angola	1246,7	30136	24,2	Luanda Luanda
Benin Benin	114,8	11847	103,2	Porto-Novo ^a Porto-Novo ^a
Botswana Botswana	581,7	2324	4,0	Gaborone Gaborone
Burkina Faso Burkina Faso	270,8	20875	77,1	Wagadugu Ouagadougou
Burundi Burundi	27,8	12722	457,1	Bużumbura ^b Bujumbura ^b
Czad Chad	1284,0	16350	12,7	Ndżamena N'Djamena
Demokratyczna Republika Konga Democratic Republic of the Congo	2345,4	98590	42,0	Kinszasa Kinshasa
Dżibuti Djibouti	23,2	978	42,2	Dżibuti Djibouti
Egipt Egypt	1010,4	98976	98,0	Kair Cairo
Erytrea Eritrea	121,1	5310	43,8	Asmara Asmara
Eswatini (Suazi) Eswatini (Swaziland)	17,4	1112	64,0	Mbabane ^c Mbabane ^c
Etiopia Ethiopia	1063,7	99108	93,2	Addis Abeba Addis Ababa
Gabon Gabon	267,7	2007	7,5	Libreville Libreville
Gambia Gambia (The Gambia)	11,6	2253	193,7	Bandżul Banjul
Ghana Ghana	238,5	28237	118,4	Akra Accra
Gwinea Guinea	245,9	12214	49,7	Konakry Conakry
Gwinea Bissau Guinea-Bissau	36,1	1605	44,4	Bissau Bissau
Gwinea Równikowa Equatorial Guinea	28,1	1406	50,1	Malabo Malabo

a Rzeczywistą stolicą jest Kotonu. b Nową stolicą jest Gitega. c Stolica administracyjna; siedzibą parlamentu i króla jest Lobamba.

a De facto capital is Cotonou. b The new capital is Gitega. c The administrative capital; the legislative and royal capital is Lobamba.

TABL. 8 (598). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
AFRYKA (dok.) AFRICA (cont.)				
Kamerun Cameroon	476,4	24348	51,1	Jaunde Yaoundé
Kenia Kenya	592,0	49413	83,5	Nairobi Nairobi
Komory Comoros	1,9	834	447,9	Moroni Moroni
Kongo Congo	342,0	4557	13,3	Brazzaville Brazzaville
Lesotho Lesotho	30,4	2051	67,6	Maseru Maseru
Liberia Liberia	99,7	4633	46,5	Monrovia Monrovia
Libia Libia	1676,2	5001	3,0	Trypolis Tripoli (Tarābulus)
Madagaskar Madagascar	587,3	25661	43,7	Antananarywa Antananarivo
Malawi Malawi	118,5	17991	151,8	Lilongwe ^a Lilongwe ^a
Mali Mali	1241,2	20005	16,1	Bamako Bamako
Maroko ^b Morocco ^b	439,9	35020	79,6	Rabat Rabat
Mauretania Mauritania	1030,7	4096	4,0	Nawakszut Nouakchott
Mauritius Mauritius	2,0	1266 ^c	617,6 ^c	Port Louis Port Louis
Mozambik Mozambique	799,4	29593	37,0	Maputo Maputo
Namibia Namibia	824,3	2441	3,0	Windhuk Windhoek
Niger Niger	1267,0	22316	17,6	Niamey Niamey
Nigeria Nigeria	923,8	200788	217,4	Abudża Abuja
Południowa Afryka South Africa	1220,8	58955	48,3	Pretoria ^d Pretoria (Tshwane) ^d
Rep. Środkowoafrykańska Central African Republic	622,4	4826	7,8	Bangi Bangui
Rep. Zielonego Przylądka Cape Verde (Cabo Verde)	4,0	551	136,6	Praia Praia
Rwanda Rwanda	26,4	12374	469,1	Kigali Kigali
Sahara Zachodnia ^e Western Sahara ^e	252,1	582	2,3	Al-Ujun Laayoune (El Aaiún)
Senegal Senegal	196,7	16209	82,4	Dakar Dakar
Seszele Seychelles	0,5	98	216,2	Victoria Victoria
Sierra Leone Sierra Leone	71,7	7957	110,9	Freetown Freetown
Somalia Somalia	637,7	13853	21,7	Mogadiszu Mogadishu
Sudan Sudan	1844,8	41682	22,6	Chartum Khartoum
Sudan Południowy South Sudan	644,3	12841	19,9	Dżuba Juba
Tanzania Tanzania	947,3	54625 ^f	57,7 ^f	Dodoma ^g Dodoma ^g
Togo Togo	56,6	7620	134,6	Lomé Aaiún
Tunezja Tunisia	163,6	11657	71,2	Tunis Tunis
Uganda Uganda	241,6	40367	167,1	Kampala Kampala
Wybrzeże Kości Słoniowej Côte d'Ivoire (Ivory Coast)	322,5	25808	80,0	Jamuskro ^h Yamoussoukro ^h
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca Sao Tome and Principe	1,0	206	205,5	São Tomé São Tomé
Zambia Zambia	752,6	17381	23,1	Lusaka Lusaka
Zimbabwe Zimbabwe	390,8	13769	35,2	Harare Harare

a Stolicą sądowniczą jest Błanyre. b Bez Sahary Zachodniej. c Łącznie z wyspami Agalega, Rodrigues i Saint Brandon. d Stolicą legislacyjną jest Kapsztad, a sądowniczą — Bloemfontein. e Obecnie jest wymieniona na liście terytoriów niesamodzielnych ONZ; przez Polskę traktowana jako terytorium o nierozstrzygniętym statusie międzynarodowym. f Łącznie z Zanzibarem. g, h Siedzibą rządu jest: g — Dar es Salaam, h — Abidżan.

a The judicial capital is Błanyre. b Excluding Western Sahara. c Including Agalega, Rodrigues and Saint Brandon. d The legislative capital is Cape Town and the judicial capital is Bloemfontein. e It is currently placed on the United Nations list of Non-Self-Governing Territories; treated by Poland as territory with undetermined international status. f Including Zanzibar. g, h The executive capital is: g — Dar es Salaam, h — Abidjan.

TABL. 8 (598). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
AMERYKA POŁUDNIOWA SOUTH AMERICA				
Argentyna Argentina	2780,4	44939	16,2	Buenos Aires Buenos Aires
Boliwia Bolivia	1098,6	11471	10,4	Sucre ^a Sucre ^a
Brazylia Brazil	8515,8	209712	24,6	Brasília Brasília
Chile Chile	756,1	17967	23,8	Santiago Santiago
Ekwador Ecuador	256,4	17379	67,8	Quito Quito
Gujana Guyana	215,0	746	3,5	Georgetown Georgetown
Kolumbia Colombia	1141,7	42866	37,5	Bogota Bogotá
Paragwaj Paraguay	406,8	7153	17,6	Asunción Asunción
Peru Peru	1285,2	31678	24,6	Lima Lima
Surinam Suriname	163,8	604	3,7	Paramaribo Paramaribo
Urugwaj Uruguay	175,0	3519	20,1	Montevideo Montevideo
Wenezuela Venezuela	916,4	32836	35,8	Caracas Caracas
AMERYKA PÓLNOČNA I ŚRODKOWA NORTH AND CENTRAL AMERICA				
Antigua i Barbuda Antigua and Bar- buda	0,4	104	235,3	Saint John's Saint John's
Bahamy Bahamas (The Bahamas) ...	13,9	379	27,2	Nassau Nassau
Barbados Barbados	0,4	286	666,0	Bridgetown Bridgetown
Belize Belize	23,0	409	17,8	Belmopan Belmopan
Dominika Dominica	0,8	73	96,8	Roseau Roseau
Dominikana Dominican Republic	48,3	10477	216,9	Santo Domingo Santo Domingo
Grenada Grenada	0,3	113	329,4	St. George's St. George's
Gwatemala Guatemala	108,9	17702	162,6	Gwatemala Guatemala City
Haiti Haiti	27,7	10929	394,5	Port-au-Prince Port-au-Prince
Honduras Honduras	112,5	9158	81,4	Tegucigalpa Tegucigalpa
Jamajka Jamaica	11,0	2726	248,0	Kingston Kingston
Kanada Canada	9984,7	37512	3,8	Ottawa Ottawa
Kostaryka Costa Rica	51,1	5060	99,0	San José San José
Kuba Cuba	109,9	11194	101,9	Hawana Havana
Meksyk Mexico	1964,4	126424	64,4	Meksyk Mexico City
Nikaragua Nicaragua	130,4	6528	50,1	Managua Managua
Panama Panama	75,3	4227	56,1	Panama Panama City
Saint Kitts i Nevis Saint Kitts and Nevis (San Christopher and Nevis) ...	0,3	49	180,5	Basseterre Basseterre
Saint Lucia Saint Lucia	0,6	181	293,3	Castries Castries
Saint Vincent i Grenadyny Saint Vincent and the Grenadines	0,4	111	284,1	Kingstown Kingstown
Salwador El Salvador	21,0	6702	318,5	San Salvador San Salvador
Stany Zjednoczone United States	9525,1 ^b	328476	34,5 ^b	Waszyngton Washington D.C.
Trynidad i Tobago Trinidad and Tobago	5,1	1362	265,6	Port-of-Spain Port-of-Spain

^a Siedzibą rządu i parlamentu jest La Paz. ^b Łącznie z wodami śródlądowymi (221,8 tys. km²) i Wielkimi Jeziorami (155,6 tys. km²); bez wód przybrzeżnych (109,7 tys. km²) i wód terytorialnych (198,9 tys. km²).

^a The administrative capital is La Paz. ^b Including inland water (area 221.8 thousand km²) and the Great Lakes (area 155.6 thousand km²); excluding coastal water (area 109.7 thousand km²) and territorial water (area 198.9 thousand km²).

TABL. 8 (598). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
AUSTRALIA I OCEANIA AUSTRALIA AND OCEANIA				
Australia Australia	7692,2	25879	3,4	Canberra Canberra
Fidzi Fiji	18,3	894	48,9	Suva Suva
Kiribati Kiribati	0,8	124	153,0	Bairiki na atolu Tarawa Bairiki on Tara- wa Atoll
Mikronezja Micronesia	0,7	106	149,2	Palikir Palikir
Nauru Nauru	0,02	13	606,6	Yaren Yaren
Nowa Zelandia New Zealand	268,1	4966	18,5	Wellington Wellington
Palau Palau	0,5	18	36,7	Ngerulmud ^a Ngerulmud ^a
Papua-Nowa Gwinea Papua New Gui- nea	462,8	8770	18,9	Port Moresby Port Moresby
Samoa Samoa	2,8	200	70,7	Apia Apia
Tonga Tonga	0,7	99	132,6	Nuku'alofa Nuku'alofa
Tuvalu Tuvalu	0,03	11	410,2	Vaiaku na atolu Funafuti Vaiaku on Fu- nafuti Atoll
Vanuatu Vanuatu	12,2	274	22,5	Port Vila Vila (Port-Vila)
Wyspy Marshalla Marshall Islands	0,8	56	683,0	Delap na atolu Majuro Delap-Uliga- -Djarrit on Majuro Atoll
Wyspy Salomona Solomon Islands	30,4	674,9	22,2	Honiara Honiara
AZJA ASIA				
Afganistan Afghanistan	652,9	33110	50,7	Kabul Kabul
Arabia Saudyjska Saudi Arabia	2149,7	34254	15,9	Rijad Riyadh (Al-Riyād)
Armenia Armenia	29,7	2962	99,6	Erywań Yerevan
Azerbejdżan Azerbaijan	86,6	10031 ^b	115,8 ^b	Baku Baku (Baky)
Bahrajn Bahrain	0,8	1669	2167,5	Manama Manama
Bangladesz Bangladesh	147,6 ^c	166585	1128,9 ^c	Dhaka Dhaka (Dacca)
Bhutan Bhutan	38,4	745	19,4	Thimphu Thimphu
Brunei Brunei (Brunei Darussalam)	5,8	428	74,3	Bandar Seri Begawan Bandar Seri Be- gwan
Chiny China	9572,9	1397364	146,0	Pekin Beijing (Peking)
Chiny — Specjalny Region Administra- cyjny Hongkong China — Hong Kong Special Administrative Region	1,1	7519	6810,7	Hongkong Hong Kong
Chiny — Specjalny Region Administra- cyjny Makau China — Macau Spe- cial Administrative Region	0,03	673	22443,3	Makau Macau
Chiny — Tajwan China — Taiwan	36,2	23592	651,8	Tajpej Taipei (T'ai-pei)
Cypr ^d Cyprus ^d	9,3	1246 ^e	134,7 ^e	Nikozja Nicosia
Filipiny Philippines	300,0	107948	359,8	Manila Manila
Gruzja ^f Georgia ^f	57,2	3747	65,5	Tbilisi Tbilisi
Indie India	3166,4	1387037	438,0	Nowe Delhi New Delhi
Indonezja Indonesia	1910,9	271056	141,8	Dżakarta Jakarta
Irak Iraq	434,1	38245 ^g	88,1 ^g	Bagdad Baghdad
Iran Iran	1628,8	82743	50,8	Teheran Tehrān

a Mięscowość w stanie Melekeok, do której w 2006 r. przeniesiono stolicę państwa. b Łącznie z Górskim Karabachem. c Łącznie z obszarem rzeczynym (8,2 tys. km²). d Dane dotyczą całego Cypru. e Łącznie z 150 tys. imigrantów (głównie z Turcji); bez 2260 osób z brytyjskiej bazy wojskowej (SBA) i 1010 z oddziałów pokojowych ONZ. f Bez Abchazji i Osetii Południowej. g Łącznie z ok. 401 tys. irackich uchodźców (głównie w Syrii, Jordanii i Libanie); według stanu danych na kwiecień 2018 r. ok. 2,1 mln Irakijczyków zostało przesiedlonych wewnątrz kraju.

a City in State of Melekeok to which in 2006 the capital of the country was moved. b Including Nagorno-Karabakh. c Including river area (8.2 thousand km²). d Data concern the whole Cyprus. e Including 150000 immigrants (mostly from Turkey); excluding 2260 British military in the Sovereign Base Areas (SBA) and 1010 UN peacekeeping troops. f Excluding Abkhazia and South Ossetia. g Including about 401 thousand Iraqi refugees (mostly in Syria, Jordan, and Lebanon); about 2.1 million Iraqis were internally displaced as of April 2018.

TABL. 8 (598). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
AZJA (dok.) ASIA (cont.)				
Izrael ^a Israel ^a	21,6	8623	398,4	Jerozolima ^b Jerusalem (Yerushalayim, Al-Quds) ^b
Japonia Japan	377,9	126244	334,1	Tokio Tokyo
Jemen Yemen	455,0	29282	64,4	Sana San'a'
Jordania Jordan	88,8	10437	117,5	Amman Amman
Kambodża Cambodia	181,0	16303	90,1	Phnom Penh Phnom Penh
Katar Qatar	11,6	2788	239,8	Ad-Dauha (Doha) Doha
Kazachstan Kazakhstan	2724,9	18514	6,8	Nursułtan (Astana) Nur-Sultan (Astana)
Kirgistan Kirgyzstan	200,0	6583	32,9	Biszkek Bishkek
Korea Południowa South Korea	97,1	51966	535,2	Seul Seoul (Söul)
Korea Północna North Korea	122,8	25727	209,6	Pjongjang P'yöngyang
Kuwejt Kuwait	17,8	4805	269,7	Kuwejt Kuwait (Al-Kuwayt)
Laos Laos	236,8	7271	30,7	Wientian Vientiane (Viangchan)
Liban Lebanon	10,5	6173	590,6	Bejrut Beirut (Bayrüt)
Malediwy Maldives	0,3	546 ^c	1831,9 ^c	Male Male
Malezja Malaysia	330,3	32735 ^d	99,1 ^d	Kuala Lumpur ^e Kuala Lumpur ^e
Mjanma (Birna) Myanmar (Burma)	676,5	54589	80,7	Naypyidaw ^f Naypyidaw ^f
Mongolia Mongolia	1564,1	3266	2,1	Ulan Bator Ulaanbaatar (Ulan Bator)
Nepal Nepal	147,2	29673	201,6	Katmandu Kathmandu
Oman Oman	310,0	4690	15,1	Maskat Muscat
Pakistan Pakistan	881,9	219382	248,8	Islamabad Islamabad
Singapur Singapore	0,7	5665 ^g	8092,9 ^g	Singapur Singapore
Sri Lanka Sri Lanka	65,6	21898	333,8	Sri Dżajawardanapura Kotte ^h Sri Jayawardenepura Kotte ^h
Syria Syria	185,2	26319	142,1	Damaszek Damascus (Dimashq)
Tadżykistan Tajikistan	142,6	9221	64,7	Duszanbe Dushanbe
Tajlandia Thailand	513,1	68279	133,1	Bangkok Bangkok (Krung Thep)
Timor Wschodni Timor-Leste (East Timor)	15,0	1286	86,0	Dili Dili
Turcja Turkey	785,3	82605	105,2	Ankara Ankara
Turkmenistan Turkmenistan	491,2	5942	12,1	Aszchabad Ashgabad
Uzbekistan Uzbekistan	447,4	33468	74,8	Taszkent Tashkent (Toshkent)
Wietnam Vietnam (Viet Nam)	331,2	96479	291,3	Hanoi Hanoi
Zjednoczone Emiraty Arabskie United Arab Emirates	83,6	9586	114,7	Abu Zabi Abu Dhabi
EUROPA EUROPE				
Albania Albania	28,7	2861	99,7	Tirana Tiranë
Andora Andorra	0,5	76,9	164,3	Andora Andorra la Vella
Austria Austria	83,9	8895	106,0	Wiedeń Vienna
Belgia Belgium	30,5	11457	375,3	Bruksela Brussels

a Bez Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy. b ONZ nie uznaje Jerozolimy za stolicę Izraela; siedziby niemal wszystkich przedstawicielstw dyplomatycznych znajdują się w Tel Awiwie, części miasta Tel Awiw-Jafa. c Łącznie z cudzoziemcami niebędącymi rezydentami. d Łącznie z Sabaheem i Sarawakiem. e, h Siedzibą rządu jest: e — Putrajaya, h — Kolombo. f Stolica oficjalnie proklamowana w 2006 r. g Łącznie z pracownikami czasowymi niebędącymi rezydentami.

a Excluding the West Bank and Gaza Strip. b The UN does not recognize Jerusalem as the capital of Israel; almost all diplomatic missions have their premises in Tel Aviv, a part of the city of Tel Aviv-Yafo. c Including non-resident foreign population. d Including Sabah and Sarawak. e, h The seat of the government is: e — Putrajaya, h — Colombo. f Officially proclaimed capital in 2006. g Including temporary non-resident workers.

TABL. 8 (598). POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (dok.)

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność w 2019 r. (szacunki na środek roku) Population in 2019 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
EUROPA (dok.) EUROPE (cont.)				
Białoruś Belarus (Byelorrussia)	207,6	9467	45,6	Mińsk Minsk
Bośnia i Hercegowina Bosnia and Hercegovina	51,2	3489	68,1	Sarajewo Sarajevo
Bułgaria Bulgaria	111,0	6973	62,8	Sofia Sofia
Chorwacja Croatia	56,6	4034	71,3	Zagrzeb Zagreb
Czarnogóra Montenegro	13,8	622	45,1	Podgorica Podgorica
Czechy Czechia	78,9	10668	135,3	Praga Prague
Dania Denmark	42,9	5817	135,5	Kopenhaga Copenhagen
Estonia Estonia	45,2	1326	29,3	Tallinn Tallinn
Finlandia Finland	390,9	5525	14,1	Helsinki Helsinki
Francja ^a France ^a	544,0	64857	119,2	Paryż Paris
Grecja Greece	132,0	10701	81,1	Ateny Athens
Hiszpania Spain	505,9	46918	92,7	Madryt Madrid
Holandia Netherlands	34,0	17336	509,3	Amsterdam ^b Amsterdam ^b
Irlandia Ireland	70,3	4939	70,3	Dublin Dublin
Islandia Iceland	103,0	361	3,5	Reykjavík Reykjavík
Kosowo Kosovo	10,9	1821	167,0	Prisztina Pristina
Liechtenstein Liechtenstein	0,2	39	193,0	Vaduz Vaduz
Litwa Lithuania	65,3	2786	42,7	Wilno Vilnius
Luksemburg Luxembourg	2,6	619	239,5	Luksemburg Luxembourg
Łotwa Latvia	64,6	1909	29,6	Ryga Rīga
Macedonia Północna North Macedo- nia	25,7	2078	80,8	Skopje Skopje (Skopije)
Malta Malta	0,3	500	1666,0	Valletta Valletta
Moldawia Moldova	33,8	3290	97,2	Kiszyniów Chişinău (Kishinyov)
Monako Monaco	0,002	40	19750,0	Monako Monaco
Niemcy Germany	357,1	83086	232,7	Berlin Berlin
Norwegia ^c Norway ^c	385,2	5352	13,9	Oslo Oslo
Polska Poland	312,7	38400	122,8	Warszawa Warsaw
Portugalia Portugal	92,2	10254	111,2	Lizbona Lisbon
Rosja Russia	17125,0	144630	8,4	Moskwa Moscow
Rumunia Romania	238,4	19344	81,1	Bukareszt Bucharest
San Marino San Marino	0,06	33	547,5	San Marino San Marino
Serbia ^d Serbia ^d	77,6	6583	84,8	Belgrad Belgrade
Słowacja Slovakia	49,0	5390	109,9	Bratysława Bratislava
Słowenia Slovenia	20,3	2085	102,8	Lublana Ljubljana
Szwajcaria Switzerland	41,3	8582	207,9	Berno Bern (Berne)
Szwecja Sweden	447,4	10284	23,0	Sztokholm Stockholm
Ukraina Ukraine	603,5	44456	73,7	Kijów Kyiv (Kiev)
Watykan Vatican City (Holy See)	0,0004	1	2000,0	Watykan Vatican City
Węgry Hungary	93,0	9725	104,5	Budapeszt Budapest
Wielka Brytania (Zjednoczone Królestwo) United Kingdom	242,5	66834	275,6	Londyn London
Włochy Italy	302,1	60340	199,8	Rzym Rome (Roma)

a, c Łącznie z: a — Korsyka, c — Svalbard i Jan Mayen. b Siedzibą rządu jest Haga. d Bez Kosowa.

a, c Including: a — Corsica, c — Svalbard and Jan Mayen. b The seat of the government is the Hague. d Excluding Kosovo.

Źródło — Source: [6], [32].

TABLE 9 (599). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²	
Australia Australia						
Australijskie Terytorium Antarktyczne Australian Antarctic Territory	Antarktyda Antarctica	5897	2017	0,1	0,0	.
Norfolk Norfolk Island	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,04	2017	1,8	51	Kingston Kingston
Wyspa Bożego Narodzenia Christmas Island	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,14	2017	1,9	14	Flying Fish Cove Flying Fish Cove
Wyspy Ashmore i Cartiera Ashmore and Cartier Islands		0,01
Wyspy Heard i McDonalda Heard and McDonald Islands		0,37
Wyspy Kokosowe Cocos (Keeling) Islands		0,01	2017	0,6	39	West Island West Island
Wyspy Morza Koralowego Coral Sea Islands	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,003
Dania Denmark						
Grenlandia Greenland	Ameryka Północna North America	2166	2019	56,1	0,0	Nuuk Nuuk (Godthåb)
Wyspy Owczcze Faroe Islands	Europa Europe	1,4	2019	51,8	37	Thorshavn Thorshavn
Francja France						
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne French Southern and Antarctic Lands	Ocean Indyjski i Antarktyda Indian Ocean and Antarctica	440	2017	0,1	0,0	.
Gujana Francuska French Guiana	Ameryka Południowa South America	83,5	2019	302	4	Kajenna Cayenne
Gwadelupa Guadeloupe	Ameryka Północna North America	1,6	2019	379	232	Basse-Terre Basse-Terre
Majotta Mayotte	Afryka Africa	0,4	2019	276	738	Mamoudzou Mamoudzou
Martynika Martinique	Ameryka Północna North America	1,1	2019	361	320	Fort-de-France Fort-de-France
Nowa Kaledonia New Caledonia	Australia i Oceania Australia and Oceania	18,6	2019	288	15	Numea Noumea
Polinezja Francuska French Polynesia		4,2	2019	287	69	Papeete Papeete
Reunion Reunion	Afryka Africa	2,5	2019	867	345	Saint Denis Saint Denis
Saint-Barthélemy ^b Saint Barthélemy ^b	Ameryka Północna North America	0,02	2015	9,6	458	Gustavia Gustavia
Saint-Martin ^b Saint Martin ^b		0,06	2015	35,7	673	Marigot Marigot
Saint-Pierre i Miquelon Saint Pierre and Miquelon		0,2	2017	5,5	23	Saint-Pierre Saint-Pierre
Wallis i Futuna Wallis and Futuna	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2017	15,7	57	Mata Utu Mata Utu
Wyspa Clippertona Clipperton Island		0,01

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Terytorium utworzone w 2007 r.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Territory established in 2007.

TABLE 9 (599). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)**
 TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city		
			lata years	w tys. in thou- sands	na 1 km ² per 1 km ²			
Holandia Netherlands								
Aruba Aruba	} Ameryka Południowa South America	0,2	2019	112	624	Oranjestad	Oranjestad	
Bonaire ^b Bonaire ^b		0,3	2017	19,2	67	Kralendijk	Kralendijk	
Curaçao ^b Curaçao ^b		0,4	2019	160	359	Willemstad	Willemstad	
Saba ^b Saba ^b		0,01	2017	2,0	155	The Bottom	The Bottom	
Sint Eustatius ^b Sint Eustatius ^b ...		} Ameryka Północna North America	0,02	2017	3,3	155	Oranjestad	Oranjestad
Sint Maarten ^b Sint Maarten ^b ...			0,03	2019	40,7	1197	Philipsburg	Philipsburg
Norwegia Norway								
Jan Mayen Jan Mayen	} Europa Europe	0,4	2017	0,02	0,0	.	.	
Svalbard Svalbard		61,0	2017	2,8	0,0	Longyearbyen	Longyearbyen	
Wyspa Bouveta Bouvet Island ...	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,05	
Wyspa Piotra I Peter I Island	Ocean Spokojny Pacific Ocean	0,2	
Ziemia Królowej Maud Queen Maud Land	Antarktyda Antarctica	2300	2017	0,04	0,0	.	.	
Nowa Zelandia New Zealand								
Dependencja Rossa Ross De- pendency	Antarktyda Antarctica	450	
Niue Niue	} Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2011	1,6	6	Alofi	Alofi	
Tokelau Tokelau		0,01	2016	1,5	123	.	.	
Wyspy Cooka Cook Islands		0,2	2016	17,5	74	Avarua	Avarua	
Stany Zjednoczone United States								
Baker Baker Island	} Australia i Oceania Australia and Oceania	0,002	
Guam Guam		0,6	2019	166	296	Hagåtña	Hagåtña	
Howland Howland Island		0,005	
Jarvis Jarvis Island		0,005	
Johnston Johnston Atoll		} 0,003	
Kingman Kingman Reef
Mariany Północne Northern Ma- riana Islands		0,5	2019	57,2	114	Capitol Hill ^c	Capitol Hill ^c	
Midway Midway Islands		0,006	2017	0,04	6	.	.	
Navassa Navassa Island		Ameryka Północna North America	0,005
Palmyra Palmyra Atoll		Australia i Oceania Australia and Oceania	0,001	2017	0,01	1	.	.
Portoryko Puerto Rico	Ameryka Północna North America	8,9	2019	3059	345	San Juan	San Juan	

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Terytorium utworzono w 2010 r. w wyniku rozpadu Antyli Holenderskich. c Na wyspie Saipan.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Territory established in 2010 from divided Netherlands Antilles. c Situated on Saipan Island.

TABLE 9 (598). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (dok.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

KRAJE ^a COUNTRIES ^a TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Polożenie Location	Powierzchnia w tys. km ² Total area in thousand km ²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thousand	na 1 km ² per 1 km ²	
Stany Zjednoczone (dok.) United States (cont.)						
Samoa Amerykańskie American Samoa	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,2	2019	60,5	303	Fagatogo ^b Fagatogo ^b
Wake Wake Island		0,01	2017	0,1	14	.
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,4	2019	107	305	Charlotte Amalie Charlotte Amalie
Wielka Brytania United Kingdom						
Akrotiri Akrotiri	Azja (Cypr) Asia (Cyprus)	0,1	.	14,8	93	Episkopi Cantonment Episkopi Cantonment
Dhekelia Dhekelia		0,1	.			
Anguilla Anguilla	Ameryka Północna North America	0,1	2016	16,8	174	The Valley The Valley
Bermudy Bermuda		0,05	2019	63,9	1206	Hamilton Hamilton
Brytyjskie Terytorium Antarktyczne ^e British Antarctic Territory ^c	Antarktyda Antarctica	1709	2017	0,1	0,0	.
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego ^d British Indian Ocean Territory ^d	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,06	2017	3,0	50	.
Brytyjskie Wyspy Dziewicze British Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,2	2016	30,7	203	Road Town Road Town
Falklandy Falkland Islands	Ameryka Południowa South America	12,2	2016	3,2	0,3	Stanley Stanley
Georgia Południowa i Sandwich Południowy South Georgia and South Sandwich Islands	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	3,9	.	.	.	King Edward Point King Edward Point
Gibraltar Gibraltar	Europa Europe	0,01	2016	34,4	5294	Gibraltar Gibraltar
Guernsey Guernsey		0,1	2019	62,0	785	Saint Peter Port Saint Peter Port
Jersey Jersey		0,1	2019	108	911	Saint Helier Saint Helier
Kajmany Cayman Islands	Ameryka Północna North America	0,3	2019	64,2	243	George Town George Town
Montserrat Montserrat		0,1	2017	5,3	52	Plymouth ^e Plymouth ^e
Pitcairn ^f Pitcairn Islands ^f	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,005	2017	0,1	11	Adamstown Adamstown
Turks i Caicos Turks and Caicos Islands	Ameryka Północna North America	0,5	2015	36,7	74	Cockburn Town Cockburn Town
Wyspa Man Isle of Man	Europa Europe	0,6	2019	82,6	144	Douglas Douglas
Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha ^g Saint Helena, Ascension and Tristan da Cunha ^g	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,4	2016	5,6	18	Jamestown Jamestown

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Osiem wiosek (w tym Fagatogo i Utulei) jest wspólnie nazywanych Pago Pago. c Obejmuje Orkady Południowe, Szetlandy Południowe oraz część Antarktydy. d Obejmuje wyspy Czagos. e Siedzibą rządu jest Brades. f, g Łącznie z wyspami: f — Henderson, Ducie i Oeno, g — Inaccessible, Nightingale i Gough.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Eight villages (including Fagatogo and Utulei) are collectively known as Pago Pago. c The territory includes the South Orkney Islands, the South Shetland Islands and the part of Antarctica. d Including Chagos Archipelago. e The seat of government is Brades. f, g Including islands: f — Henderson, Ducie and Oeno, g — Inaccessible, Nightingale and Gough.

Źródło — Source: [1], [6], [32].

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie powtarzających się wyrazów (bez przyimków, zaimków i spójników).

A

Abonament za radio i telewizję 460
Abonenci radiowi 46, 47, 60, 61, 407
— telefonii ruchomej 54, 55, 64, 65, 552, 747, 757
— stacjonarnej (patrz Łączą abonenckie)
— telewizyjni 46, 47, 60, 61, 407
Absolwenci 44, 45, 60, 61, 72—75, 251, 256, 344—346, 350, 355—360, 363—366, 369, 370, 405
Adiunkci 365
Administracja państwowa 136
— publiczna 136, 651, 658
— — i obrona narodoła; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 275, 280, 281, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
— samorządu terytorialnego 136
Administrowanie i działalność wspierająca 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 275, 280, 281, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
Adopcja 175, 392
Adwokaci 189
Agenci 242, 245
Agencje wykonawcze 652, 653
Akcje 625—627
Akt oskarżenia 156—158, 160
Akta 434
Akty notarialne 188, 189
Aktywa 613—616, 618, 629, 638
— nieprodukowane, nabycie pomniejszone o rozdysonowanie 723, 724
— obrotowe przedsiębiorstw 595, 596
— trwałe 613—615
— o wyjątkowej wartości, nabycie pomniejszone o rozdysonowanie 719
Aktywni zawodowo 238, 240, 241, 432
Aktywność ekonomiczna ludności 238—241
Akumulacja brutto 56, 57, 66, 67, 448, 695, 696, 719—721, 723, 724
— —, relacja do produktu krajowego brutto 720
Akumulatory 516
Alimenty 167, 295
Alkohole 576
Aluminium 515, 523, 575, 577, 752
Alumni 200, 201
Ambulatoria 187
Ambulatoryjna opieka zdrowotna 60, 61, 72—75, 379
Amoniak 38, 39, 105, 514
Aparatura naukowo-badawcza 431
Aparaty telefoniczne 516
Apelacje 161, 168, 169
Aplikanci 189
Apteki 46, 47, 187, 383
Archiwa (państwowe) 434
Areszt wojskowy 183
Aresztowani 184
Areszty śledcze 186
Armatura 575
Artykuły dla gospodarstwa domowego (patrz Towary)
— z kamienia 570—573
— z kauczuku 575, 576

Artykuły konsumpcyjne (patrz Towary)
— z miedzi 577
— nieżywnościowe (patrz Towary)
— spożywcze 112, 511, 512
— żywnościowe (patrz Towary)
Asesorzy 159, 165
Asystenci 365
— rodziny 390
— sędziów 165
Autobusy 460, 536, 542, 549
Autostrady 536, 757

B

Badacze (w działalności B+R) 72—75
Badania profilaktyczne 381
— i rozwój 426, 432
Banki 613—615, 621—624
Barki 546
— morskie 543
Barwniki 574
Bary 411, 412, 557
Batały 751
Bateria zlewozmywakowa 459
Bawelna 575, 751
Baza noclegowa turystyki 62, 63, 72—75, 409—413
Benzyna 460, 513, 520
Bezdomni 197, 394, 395
Bezpieczeństwo publiczne 142—144, 651, 725, 726
Bezrobocie 256—261
Bezrobotni 40, 41, 68—71, 197, 238—241, 256—261
— w szczególnej sytuacji na rynku pracy 256, 257
— zarejestrowani 40, 41, 68—71, 256—258, 261
—, zasiłki 68—71, 256
Białko, wartość energetyczna 318
Biblioteki 46, 47, 60, 61, 187, 403, 434
—, czytelnicy 60, 61, 403, 434
—, księgozbiór 46, 47, 60, 61, 187, 403, 434
—, wypożyczenia 60, 61, 72—75, 403, 434
Bierni zawodowo 238, 240, 241
Bilans energii, syntetyczny 521
— monetarnych instytucji finansowych 613—615
Bilanse materiałowe 522, 523
— produktów rolniczych 479, 480
Bilety 460, 541
Biotechnologia 429
Blachy stalowe 515, 523
Boksyty 752
Brona ciągnikowa, zawieszana 450, 451, 461
Broń i amunicja 570—573
Brozury 400, 401
Brulion 460
Budownictwo 40, 41, 52, 53, 56, 57, 64, 65, 76—79, 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 278, 279, 426—428, 431, 441, 443, 524—529, 591, 594, 596, 597, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 716, 734, 736, 755, 757, 758
— mieszkaniowe 331—333, 667, 669, 671
Budynki i budowle 448, 525—529, 665, 670—672, 676—678

Budynki gospodarstw rolnych 528, 529
—, kubatura 52, 53, 64, 65, 528, 529
— mieszkalne 52, 53, 64, 65, 331, 333, 336, 337, 526—529, 674, 675
— niemieszkalne 331, 337, 527—529
Budżet państwa 56, 57, 645, 646, 650—653
— środków europejskich 647, 648
Budżety gospodarstw domowych 307—327
— jednostek samorządu terytorialnego 655—657
Buhaje 482
Bułka 457
Buraki 48, 49, 62, 63, 76—79, 449, 457, 466, 470—472, 474, 475, 483, 485, 751, 753, 754
Butadien 514
Bydło 50, 51, 76—79, 449, 452, 466, 471, 476, 477, 482, 483, 485, 753, 754

C

Cebula 457, 475
Cegła 52, 53, 461, 515
Cement 52, 53, 62, 63, 450, 451, 461, 515, 522, 576, 752—754
Centra integracji społecznej 196, 197
— krwiodawstwa i krwiolecznictwa 385
Centralne ogrzewanie 331, 459
Ceny 448—461
— detaliczne towarów i usług 457—460
— gruntów ornych 452
—, relacje 48, 49
— skupu 449
— środków produkcji rolniczej 461
— targowiskowe 452
—, wskaźniki cen 48, 49, 76—79, 275, 288, 318—325, 448, 449, 453—456, 696
Cez, stężenie 112
Chemikalia 513, 514, 539, 566, 578, 581
Chleb 455, 457
Chlor 513
Chłodziarki i zamrażarki 64, 65, 460, 516, 559
Chłopcy 170—172, 174
Chmiel 449, 472, 474
Choroby 222, 223, 268, 386—390
— nowotworowe 222, 389
— psychiczne 222, 390
— układu oddechowego 222, 223, 387, 388
— weneryczne 222, 223, 388
— zakaźne 222, 223, 386—388
— zawodowe 268
Chóry 404
Ciągniki 50—55, 76—79, 450, 451, 461, 481, 517
Ciepleta 449, 452, 471, 477, 483, 485
Ciepło w parze lub gorącej wodzie 517
Cło 645
— i inne opłaty importowe 695
Cudzoziemcy 196, 365, 366, 408
Cukier 52, 53, 62, 63, 314, 317, 319—325, 556, 752—754
Cyna 752
Cynk 52, 53, 100, 515, 523, 752

Czas pracy 249, 250
 Czasopisma 401, 402, 456, 460, 434
 Czekolada 314, 317, 319—325, 455,
 458, 559, 576
 Czyny karalne 170—173

Ć

Ćwiczący 415, 416

D

Dachówki ceramiczne 515
 Darowizny nieruchomości 189
 Deficyt sektora instytucji rządowych
 i samorządowych 723, 726, 758
 Dekanaty 200, 201
 Demoralizacja 170, 173
 Dentyści 46, 47, 60, 61, 378, 379
 Depozyty 726
 Diagnostyki laboratoryjnej 377
 Diecezje 200—202
 Dług gwarantowany 650
 — państwowi publiczny 649, 650
 — —, relacja do produktu krajowego brutto 650
 — sektora instytucji rządowych i samorządowych 726, 758
 — Skarbu Państwa 649, 650
 — zagraniczny 649, 650
 Dobra inwestycyjne 510, 580, 581
 — konsumpcyjne 510
 — zaopatrzeniowe 510
 Docenci 365
 Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego 655, 656
 — budżetu państwa 56, 57, 645
 — —, relacja do produktu krajowego brutto 650
 — do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych 76—79, 727—730
 — z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie 312
 — pierwotne brutto 727, 728
 — z pracy najemnej 312, 727—730
 — na własny rachunek 312, 727—730
 — sektora instytucji rządowych i samorządowych 722, 724
 — ze świadczeń społecznych 312
 — z tytułu własności 722—724, 727, 728
 Dochód gospodarstw domowych 308, 312
 — narodowy brutto 695
 — — netto 695
 — z zagranicy 695
 Doktoranci 354
 Domy modlitwy 202
 — i ośrodki kultury 405
 — pracy twórczej 409, 410, 412
 — studenckie 352
 — wycieczkowe 409—413
 — i zakłady pomocy społecznej 394, 395
 Donacja krwi 385
 Dorośli skazani 176—184
 Dorzecza 83—85, 102
 Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 436, 441, 443, 453, 506—510, 591, 594, 595, 597, 600, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 712—714, 716, 734, 736

Dotacje 116, 646, 652—654, 656, 657, 659, 695, 715—718, 723, 724
 — do produktów 695, 715
 — związane z produkcją, pozostałe 715—718
 Drewno 495—497, 499, 500, 513, 517, 539, 570—573, 577
 —, pozyskanie 50, 51, 62, 63, 76—79, 495—497, 500
 Drogi ekspresowe 536
 — publiczne 54, 55, 64, 65, 76—79, 536
 — i szlaki komunikacyjne 99
 — wodne śródlądowe 536
 Drób 112, 313, 316, 449, 455, 457, 471, 476, 477, 483, 485
 Drukarka 327
 Druty i przewody izolowane 516
 Drzewa 111, 116, 492—495
 Drzewostany 491—495
 Duchowni 198, 199, 202
 Dywidendy 638, 645
 Działalność badawcza i rozwojowa 426—432
 — finansowa i ubezpieczeniowa 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 280, 281, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 — innowacyjna (patrz Innowacje w przemyśle)
 — ogólnopństwowa 725, 726
 — profesjonalna, naukowa i techniczna 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 274, 280, 281, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 — związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 244, 246, 248, 250—253, 255, 262, 263, 270, 273, 275, 280, 281, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
 Działy techniki 438
 Dzieci 44, 45, 72—75, 214, 219, 371, 390—394
 Dziedziny B+R 428
 — nauk 368, 428, 429, 432, 433
 — i rodzaje sportu 415—417
 Dzienni opiekunowie dzieci 391
 Dżem 314, 317, 319—325, 455, 458

E

E-handel 443
 Edukacja 44, 45, 60, 61, 244, 246, 248, 250—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 275, 280, 281, 315, 319—325, 343, 344, 456, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 725, 726, 731, 732, 735, 737, 756
 — i wychowanie 44, 45, 72—75, 195, 343, 371
 Egzekucje komornicze 188
 Eksport 56, 57, 66, 67, 448, 477—480, 518—523, 563—569, 571, 573, 576—579, 581, 695, 696, 749, 750, 753, 754, 758
 —, rozdysponowanie według głównych kategorii ekonomicznych 581
 — wyrobów wysokiej techniki 758
 Ekspozycje 403

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) 426, 428, 429, 432
 Elektrownie 518, 521, 524
 Elektryczne zespoły trakcyjne 540
 Elementy dachowe ceramiczne 515
 Emeryci i renciści 42, 43, 249, 250, 286—290, 307—318
 Emerytury i renty 42, 43, 286—290, 312, 654
 — —, relacje do wynagrodzeń 286
 Emigracja 40, 41, 208
 Emigranci 225—227
 Emisja gazów cieplarnianych 105, 106, 755
 — zanieczyszczeń powietrza 38, 39, 105, 106
 Energia cieplna 314, 318—325, 456, 517
 — elektryczna 52, 53, 64, 65, 314, 319—325, 334, 337, 456, 459, 517, 521, 748, 752—754
 — —, odbiorcy 521
 — —, zużycie 42, 43, 52, 53, 58, 59, 72—75, 337, 521, 749
 — pierwotna (pozyskanie) 752—754, 757
 Etylen 514

F

Farby 514
 Farmaceuci 46, 47, 60, 61, 378, 384
 Fenol 514
 Filharmonie 404
 Filmy 407
 Finanse przedsiębiorstw 585—601
 — publiczne 645—661
 Fizjoterapeuci 378
 Flota morska transportowa 54, 55, 543
 Fosforany 450, 451, 461, 574
 Fundacje 194—196
 Fundusze 116, 597, 598, 615—617, 624, 637—639, 646, 653, 654, 656
 — ekologiczne 116
 Funkcjonariusze 142, 143, 186
 — służby więziennej 186

G

Gabinety stomatologiczne 187
 Galerie sztuki 403
 Gastronomia 557
 Gaz 42, 43, 58, 59, 100, 314, 319—325, 331, 334, 335, 337, 456, 459, 511, 519, 520, 538, 752
 —, odbiorcy 337
 —, zużycie 42, 43, 58, 59, 72—75, 337, 519, 520
 Gazety i czasopisma 401, 402, 455, 459
 Gazomierze 516
 Geografia 80—88
 Geograficzna długość, szerokość 80
 Gęstość zaludnienia 40, 41, 68—71, 208, 209, 746, 755, 759—767
 Główne grupowania przemysłowe 510
 Gminy 68—71, 126, 128, 129, 134, 137, 138, 218, 655—659
 — i miasta na prawach powiatu 68—71, 136—138
 Gospodarka komunalna 651, 658
 — leśna 495—497, 500
 — mieszkaniowa 651, 658
 — rolnicza 466—479
 — wodna 101, 114—116

Gospodarstwa domowe 42, 43, 56—59, 66, 67, 72—75, 105, 306—327, 336, 337, 519, 521, 616, 757
 — —, Mieszkania 306—337
 — — posiadające dostęp do Internetu 328, 757
 — —, prognoza 306
 — —, udział w rezerwach funduszy emerytalnych 730
 — —, wyposażenie 327
 — — zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 718
 — indywidualne w rolnictwie 466—470, 472—477, 479, 481, 727—730
 Gotówka 726
 Górnictwo i wydobywanie 243, 245, 247, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 436, 453, 506, 507, 509, 510, 586, 594, 595, 597, 600, 651, 666, 668, 670, 673, 674, 676, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711, 713—715, 734, 736, 757
 Góry, szczyty 82
 Granice Polski 80, 81
 Groch 458
 Grubizna 50, 51, 62, 63, 76—79, 492—497, 500
 Grunt 38, 39, 68—71, 76—79, 98, 99
 — leśne 76—79, 98, 99, 491
 — orne 98, 452
 — rolne 98, 99
 — zagospodarowane 38, 39, 99
 — zdezastowane i zdegradowane 38, 39, 68—71, 99
 — zrekultywowane 38, 39, 99, 115
 Gryka 472, 473
 Grzyby leśne 499
 Grzywny 180, 181, 183, 184

H

Handel 56, 57, 66, 67, 76—79, 651
 — detaliczny 592, 667, 669, 671, 675, 678
 — elektroniczny (patrz E-handel)
 — hurtowy 592, 667, 669, 671, 675, 678
 — i gastronomia 555—559
 —; naprawa pojazdów samochodowych 244, 245, 248, 249, 251—253, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 441, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 716, 734, 736
 — zagraniczny 56, 57, 66, 67, 448, 563—581, 749, 750
 Herbata 314, 317, 455, 458, 556, 574, 751
 HIV — zakażenia 386
 Holowniki 546
 Hospicja 381, 382
 Hotele 409, 410, 412
 Hotele 409—413, 527—529

I

Igrzyska olimpijskie 417
 — paraolimpijskie 417
 Imigracja 40, 41, 208
 Imigranci 225—227

Import 56, 57, 66, 67, 448, 477—480, 518—523, 563—570, 572, 574, 575, 578—580, 617, 695, 696, 749, 753, 754, 757
 —, rozdysponowanie według głównych kategorii ekonomicznych 580
 Indeks kosztów zatrudnienia 755
 Indeksy giełdowe 626, 627
 Informacja i komunikacja 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 274, 280, 281, 442, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Infrastruktura komunalna 42, 43, 58, 59, 72—75, 334—337
 — transportu 527, 536
 Innowacje (w przemyśle) 435, 436
 Inseminacja krów 482
 Instruktorzy (animatorzy) 405
 — sportowi 415, 416
 Instytucje gospodarki 653
 — muzyczne 46, 47, 60, 61, 404
 Instytuty badawcze 426—428, 431, 434
 — naukowe Polskiej Akademii Nauk 426—428, 431
 — naukowo-badawcze 165
 Internaty i bursy 352
 Internet 328, 440—443, 550, 659, 660, 747, 757
 Interwencyjne ośrodki preadopcyjne 393
 Inwestycje 56, 57, 66, 67, 76—79, 665—671
 — krótkoterminowe 595, 596
 — portfelowe 618, 639
 — zagraniczne, bezpośrednie 619, 620, 758
 Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych — sprawy 162
 Izby chorych 187
 — mieszkalne 42, 43, 58, 59, 328—330, 332, 333
 — — oddane do użytkowania 42, 43, 58, 59, 332, 333
 — przyjąć, szpitale 384

J

Jaja 50, 51, 62, 63, 66, 67, 112, 313, 317, 319—325, 449, 452, 455, 457, 471, 479, 480, 483, 485, 556, 751, 753
 Jakość wody dostarczanej ludności 103
 Jaiówki 452, 482
 Jednostki administracji centralnej (rządowej) 345, 346
 — badawczo-rozwojowe 434
 — kościelne 198, 199
 — naukowe Polskiej Akademii Nauk 437
 — samorządu terytorialnego 126—129, 133, 134, 136—138, 196, 197, 336, 337, 345, 346, 655—658
 — zbożowe 484
 Jeziora 84, 85, 102
 Jęczmień 62, 63, 452, 470—473, 483, 485, 751, 753, 754
 Języki, nauczanie 348—350
 Jogurty 313, 316, 455, 457

K

Kadencje ławników sądowych 189
 — Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 117
 — Sejmu i Senatu 117, 121—125

Kakao 455, 458, 556
 Kanalizacja 334—336
 Kanaly 85
 Kapitał banków 624
 Kapitały przedsiębiorstw 597—599
 — zakładów ubezpieczeń 629, 637
 Kaplice 202
 Kaprolaktam 514
 Kapusta 457, 475
 Karpina 495, 496
 Karta Dużej Rodziny 391
 Kary 116, 171—173, 180—185
 Kasacje 132, 161
 Kasy rejestrujące 516
 Kasza 457, 559
 Kauczuk 514, 522, 570—575, 751
 Kawa 314, 317, 455, 458, 556, 574, 751
 Kemping 409, 410, 412, 413
 Kierunki kształcenia 360—364, 367
 Kina 46, 47, 60, 61, 72—75, 406, 460
 Klacze 482
 Klasy bonitacyjne 99
 —, szkolnictwo 355—358, 369, 370
 Klinkier cementowy 515
 Kluby (koła) 405
 — dziecięce 391
 — i koła poselskie 122
 — — senackie 123
 — sportowe, ćwiczący, sekcje 415, 416
 Kobiety 40, 41, 68—71, 120—122, 128—130, 140, 142, 159, 161, 184, 186, 187, 189, 194, 197, 198, 200, 201, 206—214, 220—222, 224—229, 238—241, 249—252, 256—261, 277—281, 289, 290, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 755
 Koks i półkoks 52, 53, 513, 576
 Koła łowieckie 501
 Komisje sejmowe 124
 — senackie 125
 Komitety wyborcze 119—121
 Komornicy sądowi, działalność 188
 Komputery 327, 328, 441, 442, 516
 Komunikacja krajowa 547
 — miejska 536, 540, 542
 — międzynarodowa 541, 547
 — nieregularna 541, 547
 — regularna 541, 547
 Koncentrat paszowy 450, 451
 Koncentraty metali 511
 Koncerty 404, 456
 Koncesje radiowe i telewizyjne 407
 Konie 452, 466, 476, 477, 482, 483, 485
 Konserwy 457, 511, 559
 Konstrukcje stalowe 575, 577
 Kontenery 517, 545
 Kontrakty terminowe 625, 626
 Kontynenty 226, 227, 746—750, 759
 Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 392
 Kopaczka do ziemniaków 450, 451, 461
 Korzystający z noclegów 62, 63, 72—75, 410, 412, 413
 Kosiarki 459, 517
 Kosmetyki i wyroby toaletowe 556
 Koszty 194, 195, 585—593, 622—624, 631, 632, 637, 638, 652, 653
 — banków 622—624
 — finansowe 585—593, 638
 — otwartych funduszy emerytalnych 638
 — powszechnych товариств emerytalnych 637
 — pracy 255
 — własne 585—593
 — zakładów ubezpieczeń 631, 632
 — związane z zatrudnieniem 715—718, 722, 724, 755

Kościóły i związki wyznaniowe 198—202
 Kraje 80, 81, 141, 142, 226, 227, 365, 366, 413, 437—439, 563—569, 599, 619, 620, 624, 637, 759—767
 Kredyty 600, 613—615, 650, 726
 Krew 385
 Krowy 50, 51, 452, 466, 476, 479, 482
 Krwiodawstwo (krwiodawcy) 385
 Książki i broszury wydane 400, 401
 Księgi wieczyste 166
 Księgozbiór (patrz Biblioteki, księgozbiór)
 Książa 198, 200—202
 Kuchenka elektryczna 327
 — mikrofalowa 327, 459
 Kuchnie (elektryczne, gazowe) 516
 Kukurydza 449, 472, 473, 483, 485, 751, 753, 754
 Kultura 46, 47, 60, 61, 72—75, 195, 400—407
 — fizyczna 651, 658
 — i ochrona dziedzictwa narodowego 651, 658
 Kultywatory 517
 Kuracjusze 382
 Kuratorski nadzór 173
 — ośrodek 173
 Kuratorzy 165
 Kursy 187, 405
 — samochodowe 460
 — walut 621
 — zawodowe 187, 188
 Kwas azotowy 514
 — siarkowy 52, 53, 62, 63, 513
 Kwatery agroturystyczne 409, 410, 412
 Kwerendy (w archiwach) 434

L

Laptop, tablet 327, 441, 442
 Lasy 50, 51, 62, 63, 107—110, 491—500
 — ochronne 107
 — zdrowotność 498
 Lecznice 46, 47, 60, 61, 72—75, 382, 383
 Lecznictwo specjalistyczne 380, 383
 — uzdrowiskowe 381, 382
 Lekarze 46, 47, 60, 61, 187, 378, 379, 381
 Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne 514
 Len 472, 474, 751
 Lesistość 50, 51, 76—79, 491
 Leśne zasoby genetyczne 495
 Leśnictwo 50, 51, 62, 63, 76—79, 491—500, 651
 — i pozyskiwanie drewna 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Liczniki energii elektrycznej 516
 Likiery 66, 67
 Linie energetyczne 527
 — kolejowe eksploatowane 54, 55, 64, 65, 76—79, 536
 — komunikacji miejskiej 536
 — światłowodowe 552
 Lochy 50, 51, 466, 476
 Lokomotywy, typy 540
 Lotnicze pogotowie ratunkowe 384
 Ludność 40, 41, 58, 59, 68—71, 76—79, 137, 138, 208—229, 329, 334, 335, 746, 753—755, 759—767
 — aktywna zawodowo 238—241, 746, 755
 — korzystająca z gazu 335
 — z kanalizacji 335
 — z oczyszczalni ścieków 38, 39, 68—71, 104, 335

Ludność korzystająca z wodociągów 335
 — krajów 759—767
 — miast 40, 41, 68—71, 138, 208—211, 213—225, 228, 229, 334, 335
 — na podstawie bilansów 40, 41, 68—71, 208—213, 215—218, 229
 — — spisów 208, 213, 214, 306, 329
 — — prognoza 228, 306
 — świata 759
 — wsi 40, 41, 208—211, 214, 218—225, 228, 229, 306
 —, źródła utrzymania 213

Ł

Ładunki 54, 55, 64, 65, 537—539, 541, 544, 545, 547
 —, grupy i kategorie 538, 539, 542, 545
 Ławnicy 189
 Łazienka 331
 Łąca abonentki 76—79, 552, 746, 754
 Łączność 315, 319—325, 456, 731, 732
 Łąki 98, 467
 Łodzie wypoczynkowe i sportowe 517
 Łowiectwo 195, 500, 501
 Łożyska (toczne) 516
 Łóżka, hospicja 382
 —, sanatoria 382
 —, szpitale 46, 47, 60, 61, 72—75, 187, 382, 383

M

Maciorki owcze 476, 482
 Magazyny handlowe 558
 Majątkowe umowy małżeńskie 189
 Makaron i produkty makaronowe 316, 457, 512, 559
 Makuchy 574
 Maoletni 175
 Małżeństwa 40, 41, 58, 59, 214, 218, 219, 326
 Mandaty poselskie, senatorskie 119—121
 — radnych 126, 127
 Maniok 751
 Marchew 457, 475
 Margaryna 455, 457, 511, 559
 Masa celulozowa 513, 752
 Masło 62, 63, 66, 67, 313, 317, 455, 457, 511, 559, 752
 Masowce 543
 Maszyny rolnicze (dla rolnictwa i leśnictwa) 449, 450, 460
 — i urządzenia 517, 570—573, 575, 577—579
 — — budowlane 517
 — — papiernicze 517
 — — techniczne i narzędzia 665, 670—672, 676—678
 Materiał siewny 450, 451
 Materiały i artykuły włókiennicze 570—573, 575
 — budowlane 461
 Mąka 316, 457, 559
 Meble 456, 517, 556
 Medale zdobyte 417—419
 Medycyna pracy 381
 Melasy 576
 Melioracje 496
 Metale 515, 523, 539, 570—573
 — nieszlachetne i wyroby 570—573
 Metan 100, 105, 106
 Metro 536, 542
 Metropolie 200, 201

Meżczyźni 68—71, 177—180, 184, 208—214, 221—229, 238—241, 260, 261, 277—281, 290, 347, 386—388, 415, 755
 Miasta 40, 41, 58, 59, 68—71, 208—211, 213—225, 228, 229, 239, 260, 261, 306, 326, 328—337, 349, 355, 370, 371, 407, 440, 528, 759—767
 — na prawach powiatu 68—71, 126, 128—130, 134, 136—138, 655—659
 — świata 759—767
 Miedź 100, 511, 515, 523, 577, 752
 Miejsca, domy studenckie 352
 —, — i zakłady pomocy społecznej 394
 —, internaty i bursy 352
 —, kina 60, 61, 406
 —, kluby dziecięce 391
 —, komunikacja miejska 542
 —, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 351
 —, — — wychowawcze 351
 — noclegowe 62, 63, 72—75, 409, 411
 —, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 351
 — pasażerskie 542, 546, 547
 —, przedszkola 44, 45, 371
 —, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
 —, stołówki studenckie 352
 —, teatry i instytucje muzyczne 46, 47, 60, 61, 404
 —, żłobki 391
 Miejscowe zagrożenia 144
 Miejsowości wiejskie 68—71
 Mieszanki paszowe 450, 451, 461
 — zbożowe 472, 473, 483, 485
 Mieszkania 42, 43, 58, 59, 72—75, 328—333
 — w budowie 331
 — chronione 394
 —, formy własności 330
 —, instalacje 331
 —, oddane do użytkowania 42, 43, 58, 59, 72—75, 332, 333
 —, pozwolenia na budowę 331
 —, użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 314, 319—325, 731, 732
 —, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego 315, 319—325, 731, 732, 756
 —, zaludnienie 329, 330, 332
 — zamieszkałe 42, 43, 58, 59, 328, 329
 —, zasoby 42, 43, 58, 59, 72—75, 328—330
 Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej 394, 395
 — mieszkań chronionych 394
 Międzyszkolne ośrodki sportowe 351
 Mięso 50, 51, 62, 63, 66, 67, 112, 313, 316, 319—325, 455, 457, 466, 477, 478, 485, 511, 556, 574, 576, 748, 751, 753, 754, 756
 — drobiowe 455, 559
 Migracje ludności 40, 41, 68—71, 208, 209, 224—227
 —, saldo 68—71, 208, 209, 224—226
 —, wewnętrzne 68—71, 208, 209, 224, 225
 —, zagraniczne 40, 41, 68—71, 208, 209, 225—227
 — nielegalne 158
 Mikser elektryczny 459
 Miody pitne 66, 67, 512
 Miód 314, 317, 319—325, 455, 458
 Misje i operacje pokojowe Wojska Polskiego 141, 142
 Mistrzostwa świata i Europy 418, 419

Mleko 50, 51, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 313, 316, 319—325, 449, 455, 457, 466, 471, 479, 480, 483, 511, 556, 576, 751, 753, 754, 756
 Młodociani 184
 Młodzież niekontynuująca nauki 756
 Młodzieżowe domy kultury 351
 — ośrodki socjoterapii 173, 174, 351
 — wychowawcze 173, 174, 351
 Mniejszości narodowe i etniczne 196
 Moc elektryczna 524
 Morskie wody wewnętrzne 80, 81
 Motele 409—413
 Motocykl, skuter, motorower 327, 549
 Musli zbożowe 457
 Muzea, wystawy, zwiedzający 403
 Mydło 460, 514, 559, 574

N

Nabiał 313, 316, 317, 319—325, 455, 457
 Nadwyżka operacyjna brutto 715—718, 727, 728
 — netto 695
 — sektora instytucji rządowych i samorządowych 723, 726, 758
 Najwyższa Izba Kontroli, działalność 133
 Nakłady 242, 245, 250
 Nakłady bieżące 428
 — brutto na środki trwałe 56, 57, 66, 67, 719—721, 723, 724, 758
 — na działalność badawczą i rozwojową 72—75, 428, 429, 431, 432, 435, 756
 — innowacyjną 435
 — inwestycyjne 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 428, 435, 448, 665—671
 — na środki trwałe 114, 665, 670, 671
 Należności 595, 596, 613, 616
 Napoje alkoholowe 48, 49, 66, 67, 455, 458, 512
 — i wyroby tytoniowe 48, 49, 314, 319—325, 539, 731, 732, 756
 — bezalkoholowe 48, 49, 314, 319—325
 — i tytoń 455, 458, 539, 565, 578, 579
 Natura 2000, obszary 110
 Nauczyciele 186, 343, 355, 365, 371
 Nauka 72—75
 — i technika 426—439
 Nawozy mineralne lub chemiczne 50—53, 62, 63, 76—79, 451, 461, 467, 481, 514, 574, 576, 752
 — wapniowe 76—79, 481
 Nianie 391
 Nieczystości ciekłe 336
 Nieletni 170—174
 Niemowlęta 218, 223
 Niepełnosprawni 197, 214, 249, 250, 256, 350, 351, 306, 355—357, 371, 372, 393—395
 —, sport 417, 419
 Niepełnozatrudnieni 249, 250
 Nieużytki 50, 51, 98, 496
 Noclegi 62, 63, 72—75, 410
 Nośniki energii 314, 319—325, 456, 518—521
 Notariusze, działalność 188, 189
 Nożycze cen 48, 49, 449

O

Obciążenia 585—593, 624
 Obiekty budowlane 526, 527
 — hotelowe 409—413, 527—529
 — inżynierii lądowej i wodnej 527
 — noclegowe turystyki 72—75, 409—413

Obligacje 628, 639, 649
 Obornik 471
 Obrabiarki 52, 53, 517, 577
 Obrączka 460
 Obrona narodowa 139—142, 651, 725, 726
 Obroty handlu zagranicznego 56, 57, 66, 67, 563—569
 Obsługa długu Skarbu Państwa 646, 651
 — rynku nieruchomości 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 280, 281, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych 38, 39, 68—71, 108—110
 Obuwie 52, 53, 62, 63, 314, 319—325, 455, 458, 513, 556, 570—573, 577
 Obwody fowieckie 501
 Ochrona lasów 497
 — srodowiska 38, 39, 68—71, 98—116, 195, 651, 658, 725, 726
 — wód 109, 110, 114—116
 — zdrowia 46, 47, 60, 61, 72—75, 187, 195, 378—390, 651, 658
 Oczyszczalnie ścieków 68—71, 104, 115, 334—336
 —, przepustowość 104, 115
 Oczyszczanie ścieków 38, 39, 103, 104, 114
 Odbiorniki radiowe 52, 53, 64, 65, 516, 559
 — telewizyjne 52, 53, 64, 65, 327, 460, 516
 Oddziały opieki paliatywnej 381, 382
 — przedszkolne 44, 45, 370, 371
 — szpitalne 383
 —, ratunkowe 384
 — terenowe krwiodawstwa 385
 — telewizyj publicznej 407
 Odkurzacze 459, 516, 559
 Odliczenia od dochodu i podatku 659—661
 Odłów zwierząt 501
 Odnowienia i zalesienia 50, 51, 76—79, 496, 500
 Odpady 38, 39, 68—71, 112—116
 — komunalne 38, 39, 68—71, 113, 539, 755
 — składowane (nagromadzone) 38, 39, 112
 — wytworzone 38, 39, 68—71, 112, 755
 Odplywy wód 101
 Odstrzał zwierząt łownych 501
 Odszkodowania 291, 292, 630, 631, 635, 636
 Odzież 455, 458, 512
 — i obuwie 314, 319—325, 455, 459, 731, 732, 756
 Oferty pracy 256, 261
 Ofiary śmiertelne 144, 262, 263, 266, 549
 — wypadków 262—266, 549
 Oficjalne aktywa rezerwowe 618, 619
 Ogier 482
 Ogniska pracy pozaszkolnej 351
 Ogórki 475
 Ograniczenie wolności 180, 183
 Ogrody jordanowskie 351
 Okleiny 513
 Okna 513, 514
 Okręgi kościelne 202
 Okrycia i ubiory 512
 Oleiste (rośliny) 472, 474

Olej rzepakowy 457
 Oleje napędowe 450, 451, 461, 513, 520, 574, 576
 — opałowe 513, 574, 576
 — roślinne 457, 574, 578, 579
 — i tłuszcze 313, 317, 319—325, 455, 457, 566, 570—573, 578, 579
 Oleum 513
 Oliwki 751
 Olów 100, 752
 Opady atmosferyczne 88, 101
 Opakowania 515, 577
 Opał 314, 319—325, 456
 Opery i operetki 404
 Opieka nad dziećmi 391—393
 — zdrowotna, ambulatoryjna 72—75, 380, 381
 — i pomoc społeczna 72—75, 244, 246, 248, 250—253, 255, 262—265, 267, 270, 273, 275, 280, 281, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
 —, stacjonarna 72—75, 381—383
 Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów 165
 Opłata skarbową 655
 Oplata 116, 622, 623, 645, 655
 — na rzecz właścicieli mieszkań 319—325, 456
 Opony 514
 Opróżnienie lokali mieszkalnych 188
 Opryskiwacze polowe, ciągnikowe 517
 Organizacje kultury fizycznej 415
 — pożytku publicznego 194, 195
 — pracodawców 194
 — społeczne i polityczne 194—197
 — wyznaniowe 345
 — i zespoły eksterytorialne 735, 737
 Organy Inspekcji Handlowej, postępowania 156
 Orkiestry symfoniczne i kameralne 404
 Orzeczenia lekarskie 381
 — sądów 170—173, 175—184
 — wykonywane w zakładach karnych 185
 Orzeszki ziemne 751
 Osady ściekowe 104
 Osadzenia 176, 183, 184
 Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu 756
 — fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 734, 735
 — ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 350
 Osocze 385
 Oszczędności brutto 730
 Ośrodki interwencyjne 393
 — leczenia odwykowego 381, 382
 — radiofonii publicznej 407
 — rehabilitacyjne dla narkomanów 381, 382
 — rewalidacyjno-wychowawcze 351
 — szkoleniowo-wypoczynkowe 409, 410, 412
 — czasowe 409, 410, 412, 413
 Oświata i wychowanie 72—75, 651, 658
 Otwarte fundusze emerytalne 637—639
 Owce 466, 471, 476, 477, 479, 482, 483, 485
 Owies 62, 63, 449, 452, 472, 473, 483, 485, 751
 Owoce 66, 67, 112, 313, 317, 319—325, 455, 457, 470, 471, 475, 483, 485, 556, 574, 576, 751
 — leśne 499
 — cytrusowe 457, 574, 751
 Ozon, zawartość w atmosferze 107

P

- Paczki pocztowe 551
 Paliwa 100, 450, 451, 460, 461, 511, 513, 518—520, 556, 565, 578—581
 Pałace młodzieży 351
 Państwowa Inspekcja Pracy, działalność 269, 270
 — Straż Łowiecka 156
 — — Pożarna, działalność 144
 Państwowe osoby prawne 652
 Papa 515
 Papier 513, 522, 575, 577, 752—754
 Papierosy 66, 67, 458, 512
 Papiery wartościowe 613, 618, 625—628, 649, 726
 Parafie 198—202
 Parki krajobrazowe 108, 110
 — narodowe 108, 109, 500
 Partie polityczne 194
 Pasażerowie 54, 55, 64, 65, 540—542, 546—548
 Pasta do zębów 460
 Pastewne (rośliny) 472—474
 Pastwiska 98, 467
 Pasywa 613—615, 618, 629, 630, 638
 Pasze 450, 451, 461
 Patenty 437—439
 Pchaczce 546
 Pedagogzy 165
 Pełnozatrudnieni 142, 143, 186, 249, 250
 Pensjonaty 409—413
 Perły i kamienie szlachetne 570—573
 Personel służby zdrowia (patrz Pracownicy medyczni)
 Pestycydy 52, 53, 514
 Piaski i żwiru 100
 Pieczywo 313, 316, 455, 512
 — i produkty zbożowe 313, 316, 319—325, 455, 457, 556
 Pielęgniarki 46, 47, 60, 61, 378
 Pieniądz gotówkowy w obiegu 613, 616
 Piwo 66, 67, 458, 512, 559, 752
 Place składowe 558
 Placówki gastronomiczne 56, 57, 411, 412, 555, 557
 — interwencyjne 393
 — opiekuńcze 392
 — opiekuńczo-terapeutyczne 393
 — opiekuńczo-wychowawcze 173, 393
 — pocztowe 54, 55, 76—79, 550
 — pomocy społecznej 72—75, 394
 — pracy podwórkowej 392
 — socjalizacyjne 393
 — wsparcia dziennego 392
 — wychowania pozaszkolnego 351
 — — przedszkolnego 72—75
 Plantacje nasienne 495
 Plony ziemniaków 48, 49, 76—79, 466, 473—475
 Płaszczce 458, 512
 Pleć 40, 41, 68—71, 120—122, 128—130, 140, 142, 170—172, 174, 177—180, 184, 187, 189, 194, 197, 198, 200, 201, 208—214, 219—229, 238—242, 249—252, 256—261, 277—281, 289, 290, 347, 355—365, 367—370, 377, 387, 388, 393, 394, 415, 416, 427, 432, 433, 755
 Płodność kobiet 220
 Plugi 517
 Płyty pilśniowe 513
 — wiórowe 513, 522
 Pobierający emeryturę lub rentę 286, 289, 290, 310, 311
 Pobór wody 38, 39, 68—71, 101
 Poczta i telekomunikacja 54, 55, 64, 65, 76—79, 550—552
 Podatek akcyzowy 645
 — dochodowy 632, 638, 645, 655, 659—661
 — od nieruchomości 655
 — rolny 655
 — od towarów i usług 645, 695
 Podatki bieżące od dochodu, majątku itp. 723, 724, 727, 728
 — pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem 715, 720, 724
 — pośrednie 645
 — od produktów 695, 715
 — — pomniejszone o dotacje do produktów 695, 696
 — związane z produkcją, pozostałe 715—718, 723, 724
 Podaż energii 521, 748, 752
 — pieniądza 616, 617
 Podmioty budowlane 524—527
 — w działalności badawczej i rozwojowej 426—429, 431
 — gospodarcze 437, 510, 526, 555, 557, 734—737
 — — w przemyśle 510
 — gospodarki narodowej 734—737
 Podręczniki szkolne 400
 Podroby 50, 51, 62, 63, 66, 67, 477, 478
 Pogłowię zwierząt 50, 51, 466, 476
 Pogotowie ratunkowe, Górskie i Tatrzańskie Ochotnicze 414
 — —, lotnicze 384
 Pogrzeb, sprawienie 395
 Pojazdy do transportu publicznego 517, 542
 — zarejestrowane 549
 Pokoje gościnne 409, 410, 412
 Pola biwakowe 409, 410, 412, 413
 Polichlorek winyłu 514
 Policja 142, 143, 150—156
 Politylen 514
 Polifoska 450, 451, 461
 Polimery styrenu 514
 Polipropylen 514
 Polska Akademia Nauk 426—428, 431, 433, 434, 437
 — — —, członkowie 433
 — — —, instytuty naukowe 426—428, 431
 — — —, jednostki naukowe 437
 Połączenia telefoniczne 552
 Połowy 50, 51, 62, 63, 486
 Położenie geograficzne Polski 80
 Położne 46, 47, 60, 61, 378
 Pomagający członkowie rodzin 250
 Pomidory 475
 Pomniki przyrody 111
 Pomoc doraźna 380
 — społeczna 72—75, 195, 390—394, 651, 658
 Popyt krajowy 56, 57, 66, 67, 448, 719—721
 — — —, relacja do produktu krajowego brutto 720
 Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin 391
 Porady ambulatoryjne 60, 61, 72—75, 380
 Porty lotnicze 548
 — morskie 545, 546
 Posiłek 395
 Posłowie 121, 122, 124
 Postępowania przygotowawcze organów Inspekcji Handlowej 156
 — — Państwowej Straży Łowieckiej 156
 — — Policji 153—155
 Postępowania przygotowawcze Policji i prokuratury 150—152, 156
 — — Straży Granicznej 156—158
 — — Straży Leśnej Lasów Państwowych 156
 — w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe 157
 Poszkodowani w wypadkach przy pracy 262—266
 Powiaty 68—71, 126, 128, 129, 134, 136—138, 655—659
 Powierzchnia gruntów 98, 99, 491
 — — ornich 98
 — krajów 759—767
 — lasów 50, 51, 62, 63, 107—110, 491, 492, 497, 500
 — miast 215—217
 — mieszkań oddanych do użytkowania 42, 43, 58, 59, 72—75, 332, 333
 — nieużytków 98
 — parków 108—111, 500
 — Polski 58, 59, 68, 80, 81, 98, 753—755, 764
 — rezerwatów 108, 109
 — składowa 558
 — składowisk 113
 — o szczególnych walorach przyrodniczych 38, 39, 68—71, 108—110
 — świata 759
 — terytoriów niesamodzielnych 765—767
 — użytkowa mieszkań 42, 43, 58, 59, 72—75, 328—330, 332, 333
 — użytkowników rolnych 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 110, 466—468
 — województw 68—71
 — wód 80, 81, 83—86, 98, 110
 — zasiewów 48, 49, 472
 Powietrze, ochrona 106, 114—116
 —, temperatura 87
 —, zanieczyszczenia 38, 39, 68—71, 105, 106
 Pozbawienie wolności 180—185
 Pozostający na utrzymaniu 310, 311
 Pozostała działalność usługowa 244, 246, 248, 250—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 275, 280, 281, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
 Pozyskanie drewna (grubizny) 50, 51, 62, 63, 76—79, 495—497, 500
 Pożary 144, 497
 Pożyczki 600, 601
 Praca, czas pozostawania bez pracy 257, 258
 —, miejsca 253
 —, staż 257, 258
 —, warunki 262—270
 —, wypadki 262—266
 Pracodawcy i pracujący na własny rachunek 242, 245, 246, 250, 727—730
 Pracownicy cywilni 140—143, 186
 — medyczni 46, 47, 60, 61, 187, 378, 379, 381, 384
 — najemni 250
 — na stanowiskach nierobotniczych 307
 — — robotniczych 307
 Pracujący 40, 41, 50—59, 68—71, 242—253, 713, 755
 — w działalności badawczej i rozwojowej 426—429, 432
 — w gospodarstwach indywidualnych 242, 245, 310, 311
 — poza gospodarstwami indywidualnymi 242
 — najemnie 250, 310, 311
 — w rolnictwie 50, 51, 243
 — na własny rachunek 307, 310, 311, 727—730

- Praktyki lekarskie 380, 381
 Pralki i wirówki elektryczne 64, 65, 327, 459, 516, 559
 Prawa do akcji 625—627
 — poboru 625, 627
 Prawo pracy, sprawy 162, 167, 168
 Produkcja budowlano-montażowa 52, 53, 64, 65, 76—79, 454, 524—527
 — energii elektrycznej 52, 53, 64, 65, 517, 521, 752—754
 — filmowa 407
 — globalna 56, 57, 448, 695—698, 705, 706, 711, 712, 722, 724
 — mleka 50, 51, 62, 63, 76—79, 466, 471, 479, 480, 483, 511, 751, 753, 754, 756
 — produktów pochodzenia zwierzęcego 50, 51, 62, 63, 466, 471, 477—479
 — przemysłowa 506—517, 522, 523, 748, 757
 — rolnicza 48, 49, 62, 63, 448, 466—471, 473—475, 477—480, 747, 751
 — — globalna 448, 467—471
 — — końcowa 48, 49, 467, 469, 470
 — — towarowa 48, 49, 62, 63, 448, 467, 469—471
 — sprzedana budownictwa 524, 757
 — — przemysłu 52, 53, 62, 63, 76—79, 453, 506—510
 — wyrobów przemysłowych 52, 53, 62, 63, 453, 511—517, 522, 523, 752—754
 — żywca rzeźnego 50, 51, 62, 63, 76—79, 466, 471, 477
 — żywności 747
 Produkt krajowy brutto 56, 57, 66, 67, 72—79, 114, 432, 448, 695, 696, 701—704, 715, 720, 726, 750, 753, 754, 758
 — — według parytetu siły nabywczej 758
 — — netto 695
 Produkty ceramiczne 515, 577
 — leśnictwa 538
 — mineralne 570—573
 — nowe i istotnie ulepszone 436
 — pochodzenia roślinnego 570—573
 — przemysłu chemicznego 513, 514, 570—573
 — rolne 50, 51, 76—79, 62, 63, 449—452, 466, 467, 470, 471, 473—475, 538, 748, 751, 753, 754, 756
 — spożywcze 511, 512, 539
 — uboju 511
 Programy radiowe i telewizyjne 407
 Profesorowie 365, 427, 432
 Projekty badawcze 430
 Prokuratorzy 159
 Prokuratura 158—160
 Promy 540, 543
 Propylen 514
 Prosięta 452
 Prośo 472, 473, 751
 Proszek do prania 459
 Protesty wyborcze 162
 Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym 150, 153, 177, 181, 549
 Przedmioty trwałego użytkowania 327
 Przedsiębiorstwa estradowe 404
 — państwowe 734, 735
 Przedstawienia i koncerty 404
 Przedszkola 44, 45, 370, 371
 — specjalne 370, 371
 Przegląd międzynarodowy 746—767
 Przejścia graniczne 408
 Przekazy pocztowe 551
 Przemysł 40, 41, 52, 53, 56, 57, 62—65, 76—79, 243—245, 247—249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 278, 279, 426—428, 431, 435, 436, 453, 506—524, 586—591, 594, 595, 597, 600, 666—671, 673—677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711—716, 734, 736, 755, 758
 Przemysłowe (rośliny) 466, 470—472
 Przemysł 158
 Przystępstwa 150—158, 171, 172, 177—179, 181, 182
 Przesyłki kurierskie 550, 551
 — listowe 64, 65, 551
 Przetwory mięsne 313, 316, 455, 457, 511, 559, 576
 — owocowe, warzywne, orzechowe 511, 576
 — rybne 556
 — spożywcze 511, 570—573
 Przetwórstwo przemysłowe 243—245, 247, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 443, 453, 506—510, 586—590, 594, 595, 597, 600, 651, 666—668, 670, 673—677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711—714, 716, 734, 736, 757
 Przewodnicy turystyczni 414
 Przewody gołe (nieizolowane) 515
 Przewozy ładunków 54, 55, 64, 65, 461, 537—539, 541, 544, 545, 547
 — pasażerów 54, 55, 64, 65, 456, 460, 537, 540—542, 546—548
 Przędza 512
 Przychodnie lekarskie 379
 Przychody 116, 194, 479, 480, 518—523, 536, 537, 550, 585—593, 622—624, 630—632, 637, 638, 652—654, 659, 695, 696, 730
 — banków 622, 623
 — z działalności gastronomicznej 557
 — finansowe 638
 — otwartych funduszy emerytalnych 638
 — powszechnych towarzystw emerytalnych 637, 638
 — zakładów ubezpieczeń 630—632
 Przyjazdy cudzoziemców 408
 Przyjęcia do pracy 251
 Przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe 336, 337
 Przyrost naturalny 40, 41, 58, 59, 68—71, 208, 209, 218, 755
 — rzeczowych środków obrotowych 719, 720
 — rzeczywisty 208, 209
 — stada 471
 Przyrządy i aparatura, optyczne 570—573
 Psychicznie chorzy 390, 395
 Pszenica 48, 49, 62, 63, 449—452, 470—473, 483, 485, 486, 751, 753, 754
 Pszenżyto 449, 472, 473, 483, 485, 486
 Punkty apteczne 384
 — biblioteczne 403
 — gastronomiczne 411, 412, 557
 — przedszkolne 370, 371
 — sprzedaży detalicznej 555
 Pyły i gazy 38, 39, 68—71, 105, 106
- R**
- Rachunek bieżący 617
 — finansowy 618
 — kapitałowy 618
 — produktów (wyrobów i usług) 695, 696
 Rachunek tworzenia dochodów 715—718
 — wykorzystania dochodów w sektorze gospodarstw domowych 730
 Rachunki narodowe 56, 57, 66, 67, 682—732
 — regionalne 76—79
 Ratownictwo 195
 — medyczne 384
 Ratownicy 144, 383, 414
 Recypient 83, 84
 Redukcja pyłów i gazów 38, 39, 68—71, 106, 115
 Referendarze sądowi 165
 Regionalne izby obrachunkowe, działalność 134
 — ośrodki psychiatrii sądowej 381, 382
 Regulacja i zabudowa rzek i potoków 114, 115
 Rejestry sądowe, sprawy 167
 Rekreacja i kultura 72—75, 195, 315, 319—325, 456, 731, 732, 756
 —, kultura i religia 725, 726
 Relacje ekonomiczne 594
 Renciści 286, 289, 290, 307—312
 Renta socjalna 295
 Restauracje 411, 412, 557
 — i hotele 315, 319—325, 731, 732, 756
 Rezerwy przyrody 108, 109
 Rezydenci 229
 Robotnicy (patrz Pracownicy na stanowiskach robotniczych)
 Roboty budowlano-montażowe (patrz Produkcja budowlano-montażowa)
 Rodzinne domy dziecka 392
 Rodziny 214, 391
 — zastępcze 392
 Rolnictwo 48—51, 62, 63, 76—79, 466—486
 —, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 40, 41, 56, 57, 243, 245, 247, 249, 251—253, 255, 262—266, 269, 272, 274, 278, 279, 426—428, 431, 586, 594, 595, 597, 600, 666, 668, 670, 673, 674, 676, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711, 713—715, 734, 736, 755, 758
 — i łowiectwo 651, 658
 Rolnicy indywidualni 286—288, 291, 292
 Ropa naftowa 52, 53, 100, 511, 519, 539, 545, 574, 752
 Rowery 327, 460, 517, 559
 Rozchody 479, 480, 518—523, 695, 696, 730
 Rozliczenia międzyokresowe 595, 596
 Rozwody 40, 41, 58, 59, 168, 218, 219
 Ruch chorych w szpitalach 383
 — pasażerów 546, 548
 Rudy metali 100, 511, 538, 574, 752
 — miedzi 511
 — żelaza 574
 Rurociągi 527, 536
 Rury stalowe 515, 523, 575, 577
 Rybactwo 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Rybołówstwo 48—51, 62, 63, 486
 Ryby 50, 51, 62, 63, 112, 455, 457, 486, 511, 556, 559, 574
 — i owoce morza 313, 316, 319—325, 455
 Rynek giełdowy 625—628
 — pracy 40, 41, 68—71, 195, 238—270
 Ryz 316, 457, 751
 Rzecznik Praw Obywatelskich, działalność 131, 132
 Rzeki 83—86, 102
 Rzepak i rzepik 449, 472, 474, 483, 485, 751

S

- Sady 98, 467
Saldo obrotów handlu zagranicznego 56, 57, 563—569
— usług 617
Sale projekcyjne w kinach 406
Saletra 450, 451
Samobójstwa 222, 223
Samochody ciężarowe 52—55, 517, 549
— osobowe 52—55, 64, 65, 327, 460, 517, 549, 559, 575, 577, 580, 581, 754, 757
Samoloty 547
Samorządowe kolegia odwoławcze 133, 136
— zakłady budżetowe 659
Samorządy gospodarcze i zawodowe 194
Sanatoria 381, 382
Sądy, działalność 161, 162, 165—170, 183, 184
Schizofrenia 390
Schroniska 409—412
— dla nieletnich 174
Seanse w kinach 406
Sejm 117—119, 121—124
Seksje sportowe 415, 416
Sektory instytucjonalne 429, 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719—732
— prywatny 242, 243, 245, 273, 506, 507, 524, 536, 555—558, 585, 594, 595, 597, 600, 666, 673, 697, 699, 701
— publiczny 242, 243, 245, 273, 336, 337, 506, 507, 524, 536, 555—558, 585, 594, 595, 597, 600, 666, 673, 697, 699, 701
—, — sektor gospodarstw domowych 76—79, 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719—721, 727—732
—, — instytucji finansowych 695, 697—701, 703, 715, 719
—, — niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych 695, 697—701, 703, 715, 719—721
—, — rządowych i samorządowych 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719—726
—, — przedsiębiorstw niefinansowych 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719
— własności 242, 243, 245, 273, 506, 507, 524, 536, 585, 594, 595, 597, 600, 666, 673, 697, 699, 701
Senat 117, 118, 120—123, 125
Senatorowie 121—123, 125
Separacja 168
Sery 313, 317, 319—325, 455, 457, 512, 556, 559
Sędziowie 165
— sportowi 415
Sfera budżetowa 245, 274
Siano 452, 470, 471, 474, 483, 485
Siarka 52, 53, 62, 63, 100, 511, 576
Sieć elektryczna 334
— gazowa 42, 43, 58, 59, 72—75, 334, 335, 337
— kanalizacyjna 42, 43, 103, 114, 115, 334—336
— komunikacyjna 536
— wodociągowa 42, 43, 68—75, 101, 115, 334—336
Sieroty 175, 393
Siewniki 450, 451, 461, 517
Silniki elektryczne 516
— spalinowe 516, 575, 577
Silosy i zbiorniki, pojemność 558
Siostry zakonne 200, 201
Sizal (włókno agawy) 751
Skargi kasacyjne 132, 169
Skazani za przestępstwa 176—185
Sklepy 56, 57, 76—79, 556, 557
Składowiska 113
Skóry 513, 570—573, 577
Skup jaj 449, 483, 485
— mleka 449, 483, 485
— owoców leśnych 499
— produktów rolnych 50, 51, 449, 450, 467, 483—486
— zbóż 50, 51, 449, 483, 485, 486
— zwierzyny leśnej 499
— żywca rzeźnego 50, 51, 485
Słoma 452, 474, 483, 485
Słonecznik 751
Służba celna, działalność 157, 158
— więzienna 186
Smartfon 327
Smoła 513
Soja 751
Soki owocowe i warzywne 314, 317, 455, 511
Sorgo 751
Sól 100, 458, 511
— potasowa 461
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
Spojwa gipsowe 515
Społeczeństwo informacyjne 328, 440—443
Społeczne podmioty wyznaniowe 194—197
Sport 195, 415—419
Spożycie 56, 57, 66, 67, 316—318, 448, 695, 696, 719—721, 730—732, 756, 758
— indywidualne skorygowane 731
— prywatne 719—721, 758
— publiczne 719—721
—, relacja do produktu krajowego brutto 720
— w sektorze gospodarstw domowych 56, 57, 66, 67, 697, 699, 701, 719—721, 730—732, 756
Spółdzielnie 243, 273, 506, 524, 536, 734, 735
— mieszkaniowe 330—333
Spółki 734—737
Sprawy w prokuraturze 159
— sądowe 161—164, 166—169
Sprzedaż detaliczna towarów 56, 57, 66, 67, 76—79, 555
— hurtowa towarów 558
— w placówkach gastronomicznych 555, 557
Sprzęt audiowizualny 456
— gospodarstwa domowego 327, 456, 556
— do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku 327
— transportowy 517, 540, 542, 543, 546, 547, 549, 570—573
— i usługi telekomunikacyjne 456
Srebro 100, 515, 577, 752
Stacje meteorologiczne 87, 88
— paliw 556
— uzdatniania wody 114, 115
Stacjonarna opieka zdrowotna 381—383
Stal 52, 53, 62, 63, 515, 575, 752—754
Stan (jakość) wód 102, 103
Starostwa powiatowe 133
Statki, nośność, pojemność i wiek 52—55, 517, 543, 546
Stolice państw 759—767
Stołówki 352, 411, 412, 557
Stopa bezrobocia 40, 41, 68—71, 239—241, 256, 259, 755
— zwrotu otwartych funduszy emerytalnych 639, 755
Stopnie naukowe 365, 427, 433
Stopy procentowe 621
Stowarzyszenia 194—197
— i inne organizacje społeczne 196, 197, 345, 346
Strajki, strajkujący 40, 41, 254
Straty 518—521, 585—593, 622—624, 632, 638, 661
Straż Graniczna, postępowania 156—158
— Leśna Lasów Państwowych, postępowania 156
— Łowiecka Państwowa, postępowania 156
— pożarna, państwowa, ochotnicza 144
Strączkowe (rośliny) 472—474, 483, 485
Strefa euro 755—758
Studenci 44, 45, 60, 61, 344—350, 352—355, 360—362, 365—368, 756
— cudzoziemcy 365, 366
Studia doktoranckie 368
— podyplomowe 367
—, systemy, rodzaje, kierunki 360—364, 367, 368
Stypendia 295, 353, 354
Subwencja 646, 656
Superfosfat 450, 451, 461
Surowce chemiczne 100
— energetyczne 100, 511, 518—520
— metaliczne 100
— skalne 100
Surówka żelaza 752
Szczepienia ochronne 385, 386
Szkoła 515, 575, 577
Szkoły 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 187, 188, 343—350, 355—359, 369, 370
— artystyczne ogólnokształcące 44, 45, 60, 61, 72—75, 343, 344, 358
— branżowe I stopnia 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 187, 188, 343—345, 349, 350, 356
— doktorskie 368
—, gimnazja 44, 45, 72—75, 174, 187, 188, 343—345, 350, 355, 369
—, licea ogólnokształcące 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 187, 188, 343—345, 347—350, 352, 357, 370
— dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (specjalne) 343, 344, 350, 351, 355—357, 359
— podstawowe 44, 45, 72—75, 174, 187, 188, 343—345, 347—350, 352, 355, 369
— policealne 44, 45, 72—75, 187, 188, 343, 344, 346, 347, 349, 350, 352, 359, 360
— specjalne przysposabiające do pracy 343, 344, 350
—, technika 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 187, 188, 343, 344, 346—350, 352, 357, 358
Szlaki turystyczne 413
Szpitale 72—75, 187
Szpitalne oddziały ratunkowe 384
Szproty 486

Ś

- Ścieki 38, 39, 103, 104, 114—116
Ścier drzewny 570—573
Śledź 457, 486
Śmietana 317, 455, 457, 576

Środki lecznicze (orzeczone przez sąd) 170
 — ochrony roślin 450, 451, 482
 — transportu 456, 517, 580, 581, 665, 670—672, 676—678
 — trwałe 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 672—680
 — wychowawcze lub poprawcze 170—173
 Świadczenia emerytalne i rentowe 286—290
 — z funduszu alimentacyjnego 295
 — rodzinne 293, 294, 394
 — społeczne 286—295, 312, 723
 — pozostałe 293—295, 724, 727, 728
 — z ubezpieczeń społecznych 42, 43, 286—292, 312, 727, 728
 — zdrowotne ratownictwa medycznego 384
 Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” 294
 Świat 746—750, 759
 Świetlice 405

T

Tabor kolejowy 540
 — komunikacji miejskiej 542
 — śródlądowego transportu wodnego 546
 — transportu morskiego 543
 Tarcica 52, 53, 513, 752
 Teatry 46, 47, 60, 61, 404
 Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) 441, 442
 Tektura 513, 522, 752—754
 Telefon komórkowy 327, 747, 757
 Telekomunikacja 54, 55, 64, 65, 76—79, 454, 550, 552
 Telewizja cyfrowa 552
 Tereny komunikacyjne 98, 99
 — mieszkaniowe (osiedlowe) 98, 99
 — przemysłowe 98, 99
 — rekultywowane 115
 — zieleni ogólnodostępnej 111
 Termometr 460
 Terms of trade 448
 Terytoria niesamodzielne 765—767
 Terytorialna struktura kraju 137, 138
 Terytorium 80, 81
 Testament 189
 Tkaniny 512, 575
 Tlenek, tienki 38, 39, 105, 106
 Tłuszcze jadalne 66, 67, 313, 319—325, 455, 457, 511
 — roślinne 313, 317, 455, 457
 — wartość energetyczna 318
 — zwierzęce 50, 51, 62, 63, 66, 67, 477, 478, 511
 Toluen 514
 Towary 454—460, 555—559, 566, 574—577
 — konsumpcyjne 455—460, 558, 580, 581
 — niekonsumpcyjne 558
 — niezwyńnościowe 555, 558, 559
 — i usługi konsumpcyjne 48, 49, 76—79, 313—315, 318—325, 454—458
 — zaopatrzeniowe dla przemysłu 580, 581
 Tramwaje 536, 542
 Transfery bieżące, pozostałe 722—724, 727, 728
 — kapitałowe 722—724
 — socjalne w naturze 723, 724

Transformatory 516
 Transport 54, 55, 64, 65, 76—79, 315, 319—325, 454, 456, 536—549, 731, 732
 — i gospodarka magazynowa 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 273, 274, 276, 278, 279, 442, 443, 454, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 712—714, 717, 735, 736
 — kolejowy 54, 55, 64, 65, 456, 537—541
 — lądowy i rurowy 245, 248, 276, 454, 536—538, 592, 667, 669, 671, 675, 678, 712
 — lotniczy 454, 536—538, 540, 547, 548
 — i łączność 651, 658, 756
 — morski 54, 55, 536—538, 540, 543—546
 —, poczta i telekomunikacja 54, 55, 64, 65, 76—79, 536—552
 — rurowy 536—538
 — samochodowy 54, 55, 64, 65, 536—541
 — wodny 454, 536—540, 546, 547
 — śródlądowy 536—540, 546, 547
 Tranzyt 544, 545
 Trasy lotnicze 547, 548
 Trenerzy 415, 416
 Trolejbusy 536, 542
 Trwanie życia 68—71, 224
 Trybunał Konstytucyjny, wyroki i postanowienia 130, 131
 Trzcina cukrowa 751
 Trzoda chlewna 50, 51, 76—79, 449, 452, 466, 471, 476, 483, 485, 753, 754
 Turystyka 72—75, 195, 408—414, 651, 658
 Turyści 410, 412, 413
 Tworzywa sztuczne 52, 53, 62, 63, 514, 522, 570—573, 576
 Tytoń 449, 455, 472, 474
 Tytuły naukowe 365, 427, 432

U

Ubezpieczeni 42, 43
 Ubezpieczenia 629—637
 —, polisy 633, 634
 —, składki 630, 631, 633, 634
 — społeczne 42, 43, 651, 653, 654
 —, składki 654, 659, 660, 722, 724, 727, 728
 —, sprawy sądowe 162, 167, 169
 —, świadczenia 286—295, 654
 Uchwały sądowe 162
 Uczelnie 44, 45, 60, 61, 343, 344, 346, 347, 350, 353, 354, 360—367, 426—428, 431, 434
 Uczestnicy studiów doktoranckich 352, 354, 368
 Uczniowie, szkoły 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 188, 343—350, 355—360, 369, 370
 Ugrupowania gospodarcze 564, 565, 755—758
 Ukarani 184
 Układ pionowy powierzchni 81
 Ulgi podatkowe 660, 661
 Umorzenia 156—158, 160, 176, 183, 184
 Umowy notarialne 188, 189
 Uniewinnienia sądowe 176, 183, 184
 Upomnienie 173

Upośledzenie umysłowe 390
 Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Urodzenia żywe 40, 41, 58, 59, 68—71, 208, 209, 218, 220, 755
 Urządzenia komunalne 334
 — do redukcji zanieczyszczeń 106, 115
 Urządzenie z dostępem do Internetu 327
 — do odbioru telewizji nazimnej cyfrowej z MPEG-4 327
 — — — satelitarnej lub kablowej 327
 Urzędnicy 159, 165
 Urzędy celne, działalność 157, 158
 — gmin 133
 — marszałkowskie 133, 136
 — miast na prawach powiatu 136
 — wojewódzkie 133, 136
 Ustalonecnie 88
 Usługi 313—315, 318—325, 426—428, 431, 442, 443, 454—460, 536, 537, 550, 551, 755, 756, 758
 — ambulatoryjne i inne związane ze zdrowiem 315, 319—325, 456
 —, ceny 319—325, 454—460
 — pocztowe i kurierskie 550, 551
 — — i telekomunikacyjne 550, 551
 — transportowe 454, 456, 536—542, 544—548, 550
 Ustęp 331
 Uszkodzenia drzew 498
 Utrzymujący się z niezarobkowych źródeł 310, 311
 Uzależnienia 390
 Użytki ekologiczne 98, 108
 — kopalne 98, 99
 — rolne 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 110, 466—469

W

Wagony kolejowe, rodzaje 517, 540
 —, metro 542
 Waluty państw 621
 Wanna 459
 Wapno 515
 Warsztaty terapii zajęciowej 197
 Wartość dodana brutto 56, 57, 76—79, 468, 695, 696, 701, 703, 709—712, 715—718, 748, 758
 — — netto 695
 — energetyczna 318
 — środków trwałych, brutto 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 672—680
 — —, netto 674, 675, 714
 Warunki pracy 262—270
 Warzywa 66, 67, 112, 314, 317, 319—325, 455, 457, 458, 470, 471, 475, 483, 556, 574, 576, 751
 —, uprawa pod osłonami 475
 Wełna 62, 63, 471, 479, 483, 485, 751
 Weterynaria, usługi 461
 Wędliny 313, 316, 455, 457, 511, 559
 Węgiel 52, 53, 62, 63, 100, 450, 451, 459, 511, 518, 538, 545, 752—754
 — brunatny 100, 511, 518, 538, 752—754
 — kamienny 52, 53, 62, 63, 100, 450, 451, 459, 511, 518, 538, 752—754
 Węglowodany, wartość energetyczna 318
 Węglowodory 574
 Wiatr, prędkość 88
 Widzowie w kinach 46, 47, 60, 61, 72—75, 406
 — w teatrach i instytucjach muzycznych 46, 47, 60, 61, 404

- Wiek bezrobotnych 240, 256
— drzewostanów 492, 494
— ludności 40, 41, 170, 171, 175, 179, 210—214, 220, 221, 223—226, 228, 229, 371, 383—388, 390—393
—, nieprodukcyjny 40, 41, 211, 228, 229
—, poprodukcyjny 211, 212, 224, 228, 229
—, produkcyjny 40, 41, 211, 212, 224, 228, 229
—, przedprodukcyjny 211, 224, 228, 229
— posłów i senatorów 121
— pracujących 240
— radnych 128
— sędziów 161
— wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 130
- Wierni (wyznawcy) 198—202
- Wieś 40—43, 46, 47, 58, 59, 68—71, 208—211, 213, 214, 218—225, 228, 229, 239, 260, 261, 306, 326, 328—333, 336, 337, 349, 355, 370, 371, 379, 383, 403, 405—407, 440, 528
- Wino 66, 67, 458, 512, 752
- Witaminy 459
- Wizyta u lekarza 460
- Własność jednostek samorządu terytorialnego 113
— prywatna krajowa 243, 273, 506, 524, 536, 666, 673, 697, 699, 701
—, spółdzielnie 243, 273, 506, 524, 536, 666, 673, 697, 699, 701
— zagraniczna 243, 273, 506, 524, 536, 697, 699, 701
— Skarbu Państwa 330, 491, 495
- Włókna chemiczne 52, 53, 62, 63, 514, 522, 575, 577, 752
- Woda, zużycie 42, 43, 58, 59, 72—75, 336
- Wodociągi 42, 43, 58, 59, 68—75, 103, 331, 334—336
—, dostawa zimnej wody 459
- Wodomierze 516
- Wodorotlenek sodu 513
- Wody z dodatkiem cukru i innych substancji słodzących lub aromatyzujących 512
— mineralne i gazowane 512
— lub źródlane 317, 455, 512
- Województwa 68—79, 84, 85, 108—110, 134, 136, 137, 215—217, 655—659
- Wojsko Polskie 139—142
- Wolontariusze 194, 392
- Wódka 66, 67, 458, 512, 559
- Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast 127, 130
- Wskaźniki cen (patrz Ceny)
— lokali mieszkalnych 454
— produkcji rolniczej 448
— towarów i usług konsumpcyjnych 48, 49, 76—79, 275, 288, 318—325, 454—460
— transakcyjnych 448
— działalności badawczej i rozwojowej 432
— emerytur i rent 42, 43, 288
— poziomu kosztów 594
— rentowności obrotu 594
— wartości 696, 720
— wolumenu 696, 721
— wykrywalności sprawców przestępstw 153—155
— wynagrodzeń 40, 41, 275
— wypadkowości 263
— zasięgu ubóstwa 326, 755
— zatrudnienia 239—241, 755
- Wspieranie rodziny 391, 392
- Współczynnik aktywności zawodowej 239—241, 755
— dziecięcej 220
— przyjęć do pracy 251
— reprodukcji 220
— skolarzacji 347
— zwolnień z pracy 252
- Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego 125, 126
— do Parlamentu Europejskiego 120, 121
— Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 117, 118
— do Sejmu i Senatu 118—120
- Wychowanie pozaszkolne 351
— przedszkolne 44, 45, 72—75, 344, 347, 370, 371
- Wychowankowie 174, 351, 392, 393
—, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 174, 351
—, — — wychowawcze 174, 351
—, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 351
—, placówki opiekuńczo-wychowawcze 393
—, — — wsparcia dziennego 392
—, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 351
—, zakłady poprawcze 174
- Wycieczki turystyczne 414
- Wydajność pracy 755
- Wydatki 646, 648, 650, 651, 653, 654, 657, 722—726
— budżetów jednostek samorządu terytorialnego 657, 658
— budżetu państwa 56, 57, 646, 650, 651
— — —, relacja do produktu krajowego brutto 650, 651
— gospodarstw domowych 309, 313—315
— majątkowe 646, 657
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 722—726
- Wydawnictwa 400
- Wydziały sądowe 164, 165
- Wyjazdy do fałszywych alarmów 144
— za granicę 408
— zespołów ratownictwa medycznego 384
- Wykładziny 512, 514
- Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki 72—75, 411
- Wykroczenia 157, 166, 183, 184
- Wykrywalność przestępstw 153—155
- Wykształcenie bezrobotnych 241, 257—259
— osób młodych 756
— posłów i senatorów 122
— pracujących 241
— radnych 128
— służby więziennej 186
— wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 130
— zatrudnionych 140, 142
- Wymiar sprawiedliwości 150—189, 651
- Wynagrodzenia 40, 41, 68—71, 136, 141, 143, 159, 165, 186, 272—281, 646, 657
— i inne dochody związane z pracą najemną 727, 728
— przeciętne miesięczne (nominalne i realne) 40, 41, 68—71, 136, 141, 143, 159, 165, 186, 273—276, 277
- Wynalazki, wzory użytkowe 437, 438
- Wynik finansowy 585—593, 597, 598, 622—624, 632, 638, 652, 653
- Wypadki drogowe 549
—, ofiary śmiertelne 144, 262, 263, 549
— przy pożarach 144
— przy pracy 262—266
- Wypisani ze szpitali 383
- Wyroby ceramiczne (patrz Produkty)
— cukiernicze 314, 317, 319—325, 455
— farmaceutyczne 315, 319—325, 456, 514
— z gumy 514
— medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny 315, 319—325, 456
— przemysłowe 52, 53, 62, 63, 511—517, 522, 523, 752—754
— sanitarne z porcelany 515
— stołowe, kuchenne lub do użytku w gospodarstwie domowym ze stali, emaliowane 515
— tytoniowe 48, 49, 314, 319—325, 455, 458, 512, 556
— walcowane 52, 53, 515, 575, 577
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 269, 272, 274, 278, 279, 436, 441, 443, 453, 506—510, 591, 594, 595, 597, 600, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 712—714, 716, 734, 736, 757
- Wzory użytkowe (patrz Wynalazki, wzory użytkowe)

Z

- Zaburzenia psychiczne 222, 389
- Zachmurzenie 88
- Zachorowania 386—390
- Zadłużenie 616, 619
- Zadzwienia 497
- Zagrożenie ubóstwem 326
- Zakłady aktywności zawodowej 197
— karne 186—188
— dla nieletnich 165, 173
— opiekuńczo-lecznicze 381, 382
— pielęgnacyjno-opiekuńcze 381, 382
— pomocy społecznej 72—75, 394
— poprawcze 174
— psychiatryczne 381, 382
— ubezpieczeń 629—637
— uciążliwe dla czystości powietrza 68—71, 106
- Zakwaterowanie i gastronomia 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 278, 279, 442, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 717, 735, 736
- Zamrażarki (patrz Chłodziarki i zamrażarki)
- Zapałki 514
- Zapasy 478—480, 518—524, 595, 596
- Zaprawa klejąca 461
- Zasiedlenie zwierząt łownych 501
- Zasiłki 291—295, 394, 654
— dla bezrobotnych 295, 310, 311
— i świadczenia przedemerytalne 295
- Zasoby drzewne 492—495
— kopalin 100
— mieszkaniowe (zamieszkane i niezamieszkane) 42, 43, 58, 59, 72—75, 328—330
— wodne 101

- Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z porcelany 515
 Zatrucia 386, 390
 Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy 40, 41, 194, 242, 245, 246
 — — umów cywilnoprawnych 194, 250
 — — umów ustnych 250
 — w prokuraturze 159
 — w sądach 161, 165
 — w zakładach karnych 184
 Zatrudnienie przeciętne 40, 41, 136, 141, 143, 186, 247, 248, 510, 526
 — — według wysokości wynagrodzenia 277—281
 — — według zawodów 277
 — według stanu 40, 41, 140, 142, 143, 242—244, 249, 250
 — w warunkach zagrożenia 266, 267
 Zawodnicy sportowi 417
 Zażalenia sądowe 161, 168, 169
 Zbiorniki bezodpływowe 336
 — i stopnie wodne 86, 114, 115
 Zbiornikowce 543
 Zbiory owoców 475, 751
 — specjalne bibliotek 434
 — warzyw 475, 751
 — zbóż 48, 49, 62, 63, 76—79, 473, 748, 751, 753, 754
 — ziemiopłodów 48, 49, 62, 63, 76—79, 473—475, 748, 751, 753, 754
 Zbory 202
 Zboża 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 449, 451, 452, 466, 470—473, 479, 483, 485, 486, 748, 751, 753, 754, 756
 — podstawowe 48, 49, 62, 63, 76—79, 466, 470—473, 483, 485, 486
 Zdrowie 72—75, 315, 319—325, 456, 725, 726, 731, 732, 756
 Zespoły adwokackie 189
 — domków turystycznych 409, 410, 412
 — pieśni i tańca 404
 — ratownictwa medycznego 384
 — trakcyjne elektryczne 540
 — wychowania przedszkolnego 370, 371
- Zestaw kina domowego 327
 Zgony 40, 41, 58, 59, 68—71, 208, 209, 218, 221—223, 382, 755
 — niemowląt 40, 41, 68—71, 218, 223
 — według płci i wieku zmarłych 221
 — według przyczyn 222, 223
 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych 756
 Ziarno kakaowe 751
 Ziemiopłody 76—79, 449—452, 470—475, 483, 485, 486, 748, 751, 754, 756
 Ziemiaki 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 314, 317, 449—452, 455, 458, 466, 470—472, 474, 480, 483, 485, 486, 576, 751, 753, 754
 Zlewiska 83
 Złoto 460, 752
 Zmarli 383
 Zmywarka do naczyń 327, 516, 559
 Zobowiązania 600, 601, 613—617, 620, 638
 Zużycie energii elektrycznej 42, 43, 52, 53, 58, 59, 72—75, 337, 521, 748
 — gazu 42, 43, 58, 59, 72—75, 337, 519, 520
 — materiałów 522, 523
 — nawozów mineralnych lub chemicznych 50, 51, 76—79, 481
 — — wapniowych 76—79, 481
 — paliw 518—520
 — pośrednie 448, 468, 695, 696, 699, 700, 707, 708, 711, 712, 722, 724
 — przemysłowe 479, 480
 — ropy naftowej 52, 53, 519
 — środków trwałych (amortyzacja) 674—678
 — węgla 518
 — wody 42, 43, 58, 59, 72—75, 336
 Zwalczanie szkodników lasów 497
 Związki organiczne 38, 39
 — zawodowe 194
- Zwierzęta chronione 111
 — gospodarskie 50, 51, 76—79, 452, 466, 476
 — łowne 500, 501
 — żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego 570—573
 Zwolnienia z pracy 252
 — z zakładów karnych, warunkowe 185
 Zysk 585—593, 622—624, 630—632, 638

Z

- Żrebięta 452
 Źródła finansowania deficytu budżetu państwa 646
 — — działalności badawczej i rozwojowej 429
 — zanieczyszczeń 105

Ż

- Żarówki 516
 Żegluga, rodzaje, zasięg 544
 Żelazko 459
 Żłobki 72—75, 390
 Żołnierze 139—142
 Żyto 48, 49, 62, 63, 449, 452, 470—473, 483, 485, 751, 753, 754
 Żywiec rzeźny 50, 51, 62, 63, 76—79, 449, 452, 466, 471, 477, 485
 Żywność 48, 49, 313, 314, 316—325, 455, 457, 458, 559, 578—581
 — i napoje bezalkoholowe 48, 49, 313, 314, 319—325, 455, 458, 555, 558, 731, 732, 756

INDEX

A

Accidents at work, injured 262—266
Accommodation and catering 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 278, 279, 442, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 717, 735, 736
Accommodation, tourism 62, 63, 72—75, 409—413
Accumulators 516
Acquisitions less disposals of non-produced assets 723, 724
Acquisitions less disposals of valuables 719
Acquittals 176, 183, 184
Activities of extraterritorial organisations and bodies 735, 737
Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 718
Activity rate 239—241, 755
Actual individual consumption 731
Actual rentals for housing (see Rentals)
Addiction recovery centres 380, 381
Adherents, faithful 198—202
Adhesive mortar 461
Adjudications of courts 170—173, 175—184
Adjustment for the change in pension entitlements 730
Administration of justice 651
Administrative and support service activities 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 275, 280, 281, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
Admission room 383
Adoption 175, 392
Age of councillors 128
Age of deputies and senators 121
Age of employed persons 240
Age of judges 160
Age of population 40, 41, 161, 170, 171, 175, 179, 210—214, 220, 221, 223—226, 228, 229, 371, 384—389, 391—394
Age of population, non-working 40, 41, 211, 228, 229
Age of population, post-working 211, 224, 228, 229
Age of population, pre-working 211, 224, 228, 229
Age of population, working 40, 41, 211, 212, 224, 228, 229
Age of tree stands 492, 494
Age of unemployed persons 240, 257
Age of village mayors, mayors and presidents of cities 130
Agents 242, 245
Agricultural economy 466—480
Agricultural land (area) 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 110, 466—469
Agricultural machinery (for agriculture and forestry) 450, 451, 461, 517
Agricultural output 48, 49, 62, 63, 448, 466—471, 473—475, 477—480, 747
Agricultural products 50, 51, 62, 63, 76—79, 449—452, 466, 467, 470, 471, 473—475, 538, 748, 751, 754, 756
Agricultural tax 655

Agriculture 48—51, 62, 63, 76—79, 466—486
Agriculture and hunting 651, 658
Agriculture, forestry and fishing 40, 41, 56, 57, 62, 63, 76—79, 243, 245, 247, 249, 251—253, 255, 262—266, 269, 272, 274, 278, 279, 426—428, 431, 586, 594, 595, 597, 600, 666, 668, 670, 673, 674, 676, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711, 713—715, 734, 736, 755, 758
Agriculture, hunting, forestry and fishing 40, 41, 56, 57
Agrotourism lodgings 409, 410, 412
Air pollutants 38, 39, 68—71, 105, 106
Air pollution reduction systems 38, 39, 106, 115
Air pollution, sources 105
Air, protection 106, 114—116
Air rescue 383
Air routes 547, 548
Air, temperatures 87
Air transport 454, 536—538, 540, 547, 548
Aircraft 547
Airports 548
Alcoholic beverages 48, 49, 66, 67, 455, 458, 512, 555—559
Alcoholic beverages, tobacco 48, 49, 314, 319—325, 455, 458, 539, 555—557, 731, 732, 756
Alcohols 576
Alimony 167, 295
Allowances 291—295
Aluminium 515, 523, 575, 577, 752
Alumnus 200, 201
Ambulance emergency rescue teams 383
Ambulatory departments 187
Ammonia 38, 39, 105, 514
Analog broadcasting 552
Animal fats 50, 51, 62, 63, 66, 67, 477, 478, 511
Animal products, production 50, 51, 62, 63, 466, 471, 477—479
Animals for slaughter 50, 51, 62, 63, 76—79, 449, 452, 466, 471, 477, 485
Animals protected 111
Appeals 161, 168, 169
Appliance 575
Applicants 189
Arable land 98, 452
Arable land, prices 452
Archives (state) 434
Arms and ammunition 570—573
Arrivals of foreigners 408
Art galleries 403
Articles of copper 577
Articles of marriage 189
Articles of rubber 575, 576
Articles of stone 570—573
Artificial insemination of cows 482
Arts, entertainment and recreation 244, 246, 248, 250—253, 255, 262, 263, 270, 273, 275, 280, 281, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
Assessors 159, 165
Assets 613—616, 618, 629, 638
Assistant lectures 365
Assistant professors 365
Assistants of judges 165
Associate professors (docents) 365
Associations 194—197
Associations and other social organisations 196, 197, 345, 346
At-risk-of-poverty rate 326, 755

Atmospheric precipitation 88, 101
Attorneys 189
Audience in cinemas 46, 47, 60, 61, 72—75, 406
Audience in theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 404
Audio-visual equipment 456
Average paid employment 40, 41, 136, 141, 143, 186, 247, 248, 526

B

Balance of payments 617, 618
Balance sheet of monetary financial institutions 613—615
Balances of agricultural products 479, 480
Balances of materials 522, 523
Banks 613—615, 621—624
Barges 546
Barley 62, 63, 449, 452, 470—473, 483, 485, 751, 753, 754
Bars 411, 412, 557
Base metals and articles thereof 570—573
Bathroom 331
Bathtub 459
Bauxites 752
Bearings (rolling) 516
Bed places, tourism 62, 63, 72—75, 409, 410
Beds, hospice 382
Beds, hospitals 46, 47, 60, 61, 72—75, 187, 382, 383
Beds in dormitories and boarding schools 352
Beds, sanatoria 382
Beer 66, 67, 458, 512, 559, 752
Beetroots (sugar beet) 48, 49, 62, 63, 76—79, 455, 458, 466, 470—472, 474, 475, 483, 485, 751, 753, 754
Benefits 286—295, 395, 646, 654, 657
Beverages and tobacco 455, 458, 539, 565, 578, 579
Bicycles 327, 460, 517, 559
Biotechnology 429
Blood donation 385
Boarding houses 409—413
Boarding schools 352
Boats for pleasure or sports 517
Bonds 628, 639, 649
Books and pamphlets published 400, 401
Books, magazines in libraries (see Libraries, collection)
Border crossings 408
Borders of Poland 80, 81
Boys 170—172, 174
Branch research-development units 434
Bread and cereals 313, 316, 319—325, 455, 457, 512, 556
Bricks 52, 53, 461, 515
Buckwheat 472, 473
Budget, European funds 647, 648
Budgetary management institutions 653
Budgetary sphere 245, 274
Budgets, household 307—327
Building paper 515
Buildings and structures 448, 525—529, 665, 670—672, 676—678
Buildings, cubic volume 52, 53, 64, 65, 528, 529
Buildings, non-residential 331, 527—529
Buildings, residential 52, 53, 64, 65, 331, 333, 336, 337, 526—529, 674, 675

Bulbs 516
 Bulk cargo ships 543
 Bulls 482
 Buses 460, 536, 542, 549
 Business and professional associations 194
 Butadiene 514
 Butter 62, 63, 66, 67, 313, 317, 455, 457, 511, 559, 752

C

Cabbage 457, 475
 Caesium, concentration 112
 Calves 449, 452, 471, 477, 483, 485
 Camping sites 409, 410, 412, 413
 Canals 85
 Canned food 457, 511
 Canteens 352, 411, 412, 557
 Capacity of power plants 524
 Capacity of wastewater treatment plants 104, 115
 Capital account 618
 Capital cities 759—767
 Capital expenditures 428, 435
 Capital (fund) of banks 624
 Capital (fund) of enterprises 597, 598
 Capital goods 510, 580, 581
 Capital transfers 722—724
 Caprolactam 514
 Cars, passenger (motor) 52—55, 64, 65, 327, 460, 517, 549, 575, 577, 580, 581, 754, 757
 Carbohydrates, calorific value 318
 Care and education centres 393
 Carrots 457, 475
 Cases in courts 161—164, 166—169
 Cases in prosecutor's offices 159
 Cash registers 516
 Cassational complaints 132, 161—163, 168, 169
 Cassations 132, 161
 Cassava 751
 Casualties during fires 144
 Catering 557
 Catering establishments 56, 57, 411, 412, 555, 557
 Cattle 50, 51, 76—79, 449, 452, 466, 471, 476, 477, 482, 483, 485, 753, 754
 Cement 52, 53, 62, 63, 450, 451, 461, 515, 522, 576, 752—754
 Cement clinker 515
 Central (government) administration units 345, 346
 Central heating 331, 459
 Ceramic products 515, 575, 577
 Ceramic roof tiles 515
 Cereal mixed 472, 473, 483, 485
 Cereal muesli 457
 Cereal units 484
 Cereals 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 449, 451, 452, 466, 470—473, 479, 483, 485, 486, 748, 751, 753, 754, 756
 Cereals, basic 48, 49, 62, 63, 76—79, 466, 470—473, 483, 485, 486
 Cereals, production 48, 49, 62, 63, 76—79, 473, 748, 751, 753, 754, 756
 Championships, world and European 418, 419
 Changes in inventories 719, 720
 Chapels 202
 Cheese 313, 317, 319—325, 455, 457, 512, 556, 559
 Chemical fibres 52, 53, 62, 63, 514, 522, 575, 577, 752
 Chemical industry products 513, 514, 570—573
 Chemical raw materials 100

Chemicals 513, 514, 539, 566, 578, 579
 Child care establishments (see Care and education centres)
 Child-raising benefit "Family 500+" 294
 Children 44, 45, 72—75, 214, 219, 371, 391—395
 Children's clubs 391
 Chlorine 513
 Chocolate 314, 317, 319—325, 455, 458, 559, 576
 Choirs 404
 Chronic medical care homes 381, 382
 Church units 198, 199
 Churches and religious associations 198—202
 Cigarettes 66, 67, 458, 512
 Cinemas 46, 47, 60, 61, 72—75, 406, 460
 Cities of the world 759—767
 Cities with powiat status 68—71, 126, 128—130, 134, 136—138, 655—659
 Citrus fruit 574, 576, 751
 City with powiat status offices 136
 Civil engineering works 527
 Civilian employees 140—143, 186
 Claims 616, 630, 631, 635, 636
 Clergy 198, 199, 202
 Clothes and garments 512
 Clothing 455, 458, 512, 556
 Clothing and footwear 314, 319—325, 455, 459, 731, 732, 756
 Cloudiness 88
 Clubs 405
 Coaches 415, 416
 Coal 52, 53, 62, 63, 100, 450, 451, 459, 511, 518, 538, 545, 752—754
 Cocoa 455, 458, 556
 Cocoa beans 751
 Coffee 314, 317, 455, 458, 556, 574, 751
 Coke and semi-coke 52, 53, 513, 539, 545, 576
 Colouring matters 574
 Colts 452
 Committees of the Sejm 124
 Committees of the Senate 123
 Commodities (see Goods)
 Communications 315, 319—325, 456, 731, 732
 Community centres 405
 Companies 734—737
 Compensation of employees 715—718, 722, 724, 755
 Compensations 291, 292
 Competitors 417
 Complexes of tourist cottages 409, 410, 412
 Compound feedingstuffs 450, 451, 461
 Computers 327, 328, 441, 442, 516
 Concentrate feedingstuffs 450, 451
 Concerts 404, 456
 Conductors not electrically insulated 515
 Confectionery 314, 317, 319—325, 455, 556
 Connections, water supply, sewage, gas supply 336, 337
 Constitutional Tribunal, verdicts and decisions 130, 131
 Construction 40, 41, 52, 53, 56, 57, 64, 65, 76—79, 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 278, 279, 426—428, 431, 441, 443, 524—529, 591, 594, 596, 597, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 716, 734, 736, 755, 757, 758
 Construction and assembly production 52, 53, 64, 65, 76—79, 454, 524—527
 Construction entities 524—527

Construction materials 461
 Consultative staff of judicial specialists 165
 Consumer goods 510, 558, 580, 581
 Consumer goods and services 48, 49, 76—79, 313—315, 318—325, 454—460
 Consumption 52, 53, 56, 57, 66, 67, 316—318
 Consumption of coal 518
 Consumption of crude oil 52, 53, 519
 Consumption of fixed assets 674—678
 Consumption of materials 522, 523
 Consumption of mineral or chemical fertilizers 50, 51, 76—79
 Containers 517, 545
 Continents 226, 227, 746—750, 759
 Contributing family workers 250
 Contributions to social security 654, 659, 660
 Convicts 176—185
 Cooperatives 243, 273, 506, 524, 536, 666, 673, 697, 699, 701, 734, 735
 Cooperatives, housing 330—333
 Coordinators of family-based foster care 392
 Copper 100, 511, 515, 523, 577, 752—754
 Copper ores 511
 Correctional and educational measures 170—173
 Correctional centres 174
 Cosmetics and toilet goods 556
 Cost level indicator 594
 Costs 194, 195, 585—593, 622—624, 637, 638, 652, 653
 Costs, labour 255
 Costs of banks 622—624
 Costs of general pension societies 637
 Costs of open pension funds 638
 Cotton 575, 751
 Councillors of organs of local government 128, 129
 Countries 80, 81, 141, 142, 226, 227, 365, 366, 413, 437—439, 563—569, 599, 619, 620, 624, 637, 759—767
 Countries, total area 759—764
 Courier consignments 550, 551
 Courses 405
 Court division officials 165
 Court receivers, activity 188
 Court receivers, districts 165
 Court registers 166
 Courts, activity 160—170, 183, 184
 Courts complaints 161, 168, 169
 Coverings 512, 514
 Cows 50, 51, 452, 466, 476, 479, 482
 Cream 317
 Creative arts centres 409, 410, 412
 Credits 600, 601, 616
 Crimes 150—158, 171, 172, 177—179, 181, 182
 Crop and animal production, hunting 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Crop production 48, 49, 62, 63, 76—79, 448, 748, 751, 753, 754, 756
 Crop yields 48, 49, 76—79, 466, 473—475
 Crops 76—79, 448, 449, 470—475, 483, 485, 748, 751, 753, 754, 756
 Crude oil (petroleum) 52, 53, 100, 511, 519, 539, 545, 574, 752
 Cucumbers 477
 Cultivators 515
 Cultural centres and establishments 405
 Cultural establishments for youth (see Youth cultural centres)
 Culture 46, 47, 60, 61, 72—75, 195, 400—407

Culture and national heritage 651, 658
 Cured meat products 511
 Currency 621
 Currency in circulation 613, 616
 Current account 617
 Current assets of enterprises 595, 596
 Current expenditures 428
 Current taxes on income, wealth, etc.
 722—724, 727, 728
 Current transfers 722—724, 727, 728
 Customs duties 645

D

Dairy products 313, 316, 319—325,
 455, 457
 Day carers for children 391
 Day-support centres 392
 Deaths 40, 41, 58, 59, 68—71, 208,
 209, 218, 221—223, 755
 Deaths by causes 222, 223
 Deaths by sex and age of deceased
 221
 Debt guaranteed 650
 Debt of State Treasury 649, 650
 Debt of the general government sec-
 tor 726, 758
 Debt, public 649, 650
 Debt, public in relation to gross do-
 mestic product 650
 Decanates 200, 201
 Deductions from income and tax
 659—661
 Deficit of the general government sec-
 tor 723, 726, 758
 Demoralisation 170, 173
 Dentists 46, 47, 60, 61, 378, 379
 Departments of courts 164, 165
 Departures from Poland 408
 Dependence syndrome 390
 Dependents 310, 311
 Deposits 726
 Deputies 121, 122, 124
 Deputies and senators, educational
 level 122
 Deputy clubs and groups 122
 Detectability of crimes 153—155
 Detention centres 174
 Detoxification centres 381, 382
 Devastated and degraded land 38,
 39, 68—71, 99
 Device for receiving digital terrestrial
 television with MPEG-4 327
 Device with access to the Internet 327
 Diesel oils 450, 451, 461, 513, 520,
 574, 576
 Digital TV 552
 Dioceses 200—202
 Directed to probation officer's centre
 173
 Disabled persons 197, 214, 249, 250,
 256, 306, 350, 351, 355—357, 370,
 371, 417, 419
 Discharges from hospitals 383
 Discontinuances 156, 160, 176, 183,
 184
 Diseases 222, 223, 268, 386—390
 Dishwasher (dish washing machine)
 327, 516, 559
 Distribution of exports by broad eco-
 nomic categories 581
 Distribution of imports by broad eco-
 nomic categories 580
 Dividend 638, 645
 Divorces 40, 41, 58, 59, 168, 218, 219
 Doctoral programmes 368
 Doctoral students 352, 354, 368
 Doctors 46, 47, 60, 61, 187, 378, 379,
 381
 Domestic demand 56, 57, 66, 67, 448,
 719—721

Domestic demand, relation to gross
 domestic product 720
 Donation of blood 385
 Donations of property 189
 Dormitories 352
 Drainage 496
 Drainage areas 83
 Drainage basins 83—85, 102
 Driving lessons 460
 Dues 595, 596
 Durable goods 327
 Dwelling economy 651, 658
 Dwelling stocks (inhabited and unin-
 habited) 42, 43, 58, 59, 72—75,
 328—330
 Dwellings 42, 43, 58, 59, 72—75,
 328—333
 Dwellings completed 42, 43, 58, 59,
 72—75, 332, 333
 Dwellings inhabited 328, 329
 Dwellings, installations 331
 Dwellings, permits 331
 Dwellings protected 394
 Dwellings, type of ownership 330
 Dwellings under construction 331
 Dwellings, useful floor area 42, 43, 58,
 59, 72—75, 328—330, 332, 333

E

E-commerce 443
 Early leavers from education and
 training 756
 Ecological areas 98, 108
 Economic activity of population 238—
 241
 Economic entities 437, 510, 526, 555,
 557, 734—737
 Economic groupings 754—758
 Economic relations 594
 Economically active persons 238,
 240, 241, 432, 746, 755
 Economically inactive persons 238,
 240, 241
 Edible animal fats 66, 67, 511
 Edible fats 313, 319—325, 455, 457,
 511
 Education 44, 45, 60, 61, 72—75,
 195, 244, 246, 248, 250—253, 255,
 262, 263, 267, 270, 273, 275, 280,
 281, 315, 319—325, 343—371,
 456, 593, 594, 596, 598, 601, 651,
 658, 667, 669, 671, 673, 675, 678—
 680, 697—700, 702, 704, 706, 708,
 710, 713, 714, 718, 725, 726, 731,
 732, 735, 737, 756
 Education by level (see Schools)
 Education, extracurricular 351
 Education, pre-primary 44, 45, 72—
 75, 344, 347, 370, 371
 Educational level 122, 128, 130, 140,
 142, 186, 241, 257—259
 Eggs 50, 51, 62, 63, 66, 67, 112, 313,
 317, 319—325, 449, 452, 455, 457,
 471, 479, 480, 483, 485, 556, 751,
 753, 754
 Election committees 119—121
 Election of the President of the Re-
 public of Poland 117, 118
 Election's protests 162
 Elections to organs of local govern-
 ment units 126, 127
 Elections to the European Parliament
 120, 121
 Elections to the Sejm and Senate
 118—120
 Electric cooker(s) 327, 516
 Electric motors 516
 Electric railcars 540
 Electricity 42, 43, 52, 53, 58, 59, 64,
 65, 314, 319—325, 334, 337, 456,
 459, 517, 521, 748, 752—754
 Electricity, consumers 337
 Electricity, consumption 42, 43, 52,
 53, 58, 59, 72—75, 337, 521,
 748
 Electricity, gas and other fuels 314,
 319—325, 456
 Electricity, gas, steam and air condi-
 tioning supply 244, 245, 248, 249,
 251—253, 255, 262, 263, 267, 269,
 272, 274, 278, 279, 436, 441, 443,
 506—510, 591, 594, 595, 597, 600,
 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679,
 680, 697—701, 703, 705, 707, 709,
 712—714, 716, 734, 736, 757
 Electricity meters 516
 Electricity power lines 527
 Electricity system 334
 Elevations 81
 Emergency child care centres (see
 Care and education centres)
 Emergency medical services 384
 Emigrants 225—227
 Emigration 40, 41, 208
 Emission of air pollutants 38, 39, 105,
 106
 Employed hired 310, 311
 Employed in prisons 186
 Employed persons 40, 41, 50—59,
 68—71, 238—253
 Employed persons, educational level
 241
 Employed persons in agriculture 50,
 51, 243
 Employed persons, private farms 242,
 245, 310, 311
 Employees hired on the basis of an
 employment contract 40, 41, 194,
 242, 245, 246
 Employees hired on the basis of a ver-
 bal agreement 250
 Employees hired on the basis of a civil
 law contract 250
 Employees in manual labour posi-
 tions 307
 Employees in non-manual labour posi-
 tions 307
 Employees of courts 161, 165
 Employees of prosecutor's office
 159
 Employers and own-account work-
 ers 242, 245, 246, 250, 727—730
 Employers' organisations 194
 Employment 40, 41, 58, 59, 238—
 253, 755
 Employment assistance 195
 Employment, average paid 40, 41,
 136, 141, 143, 247, 248
 Employment, full-time paid 142, 143,
 186, 249, 250
 Employment rates 239—241, 755
 Enamelled steel tableware 515
 Encumbrances 585—593, 624
 Energy 318, 510, 521
 Energy balance (synthetic) 521
 Energy supply 521
 Engines 516, 575, 577
 Enrolment rate 347
 Entertainment enterprises 404
 Entities in research and development
 426—429, 431
 Entities of the national economy 734—
 737
 Environmental protection 38, 39, 68—
 71, 98—116, 195, 651, 658, 725,
 726
 Equipment for reception, recording
 and reproduction of sound 327
 Ethylene 514

Euro area 755—758
 Ewe 476, 482
 Exchange rate 621
 Excise tax 645
 Excursion hostels 409—413
 Executing of adjudications in prisons 185
 Executive agencies 653
 Exhibitions, museums 403
 Expenditure 646, 648, 650, 651, 653, 654, 657, 722—726
 Expenditure of local government units budgets 657, 658
 Expenditure of state budget 56, 57, 646, 650, 651
 Expenditure of the general government sector 722—726
 Expenditures of households 309, 313—315
 Expenditures on innovation activity 435
 Expenditures on research and development (R&D) 72—75, 428, 429, 431, 432, 435
 Expenses of insurance companies 631, 632
 Exports 56, 57, 66, 67, 448, 477—480, 518—523, 563—569, 571, 573, 576—579, 581, 695, 696, 749, 750, 753, 754, 758
 Expositions 403
 Expressways 536
 Extirpation of forest insects 497
 Extracurricular education institutions 351

F

Fabrics 512, 575
 Faith-based charities 194—197
 False alarms 144
 Families 214, 391
 Family assistants 391
 Family benefits 293, 294
 Family centres 393
 Family diagnostic and advisory centres (see Consultative staff of judicial specialists)
 Family support 391, 392
 Farm buildings 528, 529
 Farmers 242, 245, 286—288, 291, 292
 Fatalities 144, 262, 263, 266, 549
 Fats, calorific value 318
 Feed (plants) 472—474
 Feedingstuffs 450, 451, 461
 Fees 116, 622, 623, 637, 645, 655
 Female fertility 220
 Females (women) 40, 41, 68—71, 120—122, 128—130, 140, 142, 159, 161, 184, 186, 187, 189, 194, 197, 198, 200, 201, 206—214, 220—222, 224—229, 238—242, 249—252, 256—261, 277—281, 289, 290, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 755
 Ferries 540, 543
 Fertility rate 220
 Fertilizers, lime 76—79, 481
 Fertilizers, mineral or chemical 50—53, 62, 63, 76—79, 450, 451, 461, 467, 481, 514, 574, 576, 752
 Fiber optic lines 552
 Fibreboards 513
 Fields of education 360—364, 367
 Fields of R&D 428
 Fields of science 368, 428, 429, 432, 433

Fields of technology 438
 Films 407
 Final agricultural output 48, 49, 467, 469, 470
 Final consumption expenditure 56, 57, 66, 67, 448, 695, 696, 719—721, 730—732, 756, 758
 Final consumption expenditure, relation to gross domestic product 720
 Finances of enterprises 585—601
 Financial account 618
 Financial and insurance activities 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 279, 280, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Financial corporations sector 695, 697—701, 703, 715, 719
 Financial results 622—624, 632, 638, 652, 653
 Financial result, reductions 632
 Financial revenues 638
 Fines 116, 180, 181, 183, 184
 Fire services, state, volunteer 144
 Fires 144, 497
 First-aid 384
 Fish 50, 51, 62, 63, 112, 455, 457, 486, 511, 556, 559, 574
 Fish and seafood 313, 316, 319—325, 455
 Fish catches 50, 51, 62, 63, 486
 Fish products 556
 Fishing 48—51, 62, 63, 486
 Fishing and aquaculture 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Fixed assets 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 613, 672—680
 Flax 472, 474, 751
 Flour 316, 457
 Food 48, 49, 313, 314, 316—325, 455, 457, 458, 559, 578—581
 Food and non-alcoholic beverages 48, 49, 313, 314, 319—325, 455, 458, 555, 558, 731, 732, 756
 Food cans 515
 Food mixers 459
 Food production 747
 Food products 112, 455, 457, 511, 512
 Food stands 411, 412, 557
 Footwear 52, 53, 62, 63, 314, 319—325, 455, 458, 513, 556, 570—573, 577
 Foreign debt 619
 Foreign direct investments 619, 620
 Foreign income (balance) 695
 Foreign languages (education) 348—350
 Foreign ownership 243, 273, 506, 524, 536
 Foreign students 365, 366
 Foreign trade 56, 57, 66, 67, 448, 563—581, 749, 750
 Foreign trade turnover 56, 57, 66, 67, 563—569
 Foreign trade turnover, balance 56, 57, 563—569
 Foreigners 196, 365, 366, 408
 Forest area 50, 51, 62, 63, 107—110, 491, 492, 494, 495, 497, 500
 Forest condition 498
 Forest cover 50, 51, 76—79, 491
 Forest fruits 499
 Forest Guard of State Forests, proceedings 155
 Forest land 76—79, 98, 99, 491
 Forest management 495—497
 Forest mushrooms 499

Forest protection 497
 Forestry 50, 51, 62, 63, 76—79, 491—500, 651
 Forestry and logging 666, 668, 670, 674, 676, 711
 Forests 50, 51, 62, 63, 107—110, 491—500
 Forests, protective 107
 Foster families 392
 Foster homes 392
 Foundations 194—197
 Freezers (see Refrigerators and freezers)
 Fruit 66, 67, 112, 313, 317, 319—325, 455, 457, 470, 471, 475, 483, 485, 499, 556, 574, 576, 751
 Fruit production 475, 751
 Fruit, vegetables, nuts and their products 511, 576
 Fuel oils 513, 576
 Fuels 100, 450, 451, 460, 461, 511, 513, 518—520, 556, 565, 578—581
 Fuels, consumption 518—520
 Full-time equivalents (FTE) 426, 428, 429, 432
 Functionaries 142, 143
 Funds 116, 597, 598, 615—617, 624, 637—639, 646, 653, 654, 656
 Funds, ecological 116
 Furnishings, household equipment and routine household maintenance 315, 319—325, 456, 731, 732, 756
 Furniture 456, 517, 556
 Futures contracts 625, 626

G

Game shot 501
 Game species 500, 501
 Game stocked 501
 Game trapped 501
 Gas 42, 43, 58, 59, 72—75, 100, 314, 319—325, 331, 334, 335, 337, 456, 459, 511, 519, 520, 538, 752
 Gas, consumers 337
 Gas, consumption 42, 43, 58, 59, 72—75, 337, 519, 520
 Gas meters 516
 Gas supply system 42, 43, 58, 59, 72—75, 334, 335, 337
 Gasoline (see Petrol)
 General government 613, 618
 General government sector 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719—726
 General public services 725, 726
 Generally accessible green areas 111
 Generation of income account 715—718
 Genetic forest resources 495
 Geographic longitude and latitude 80
 Geography 80—88
 Glass 515, 575, 577
 Gmina offices 133
 Gminas 68—71, 126, 128, 129, 134, 137, 138, 218, 655—659
 Gminas and cities with powiat status 68—71, 136—138
 Gold 460, 752
 Goods and services 449, 454—460
 Goods and services account 695, 696
 Goods by groups (type of cargo) 538, 539, 545
 Goods (commodities) 48, 49, 66, 67, 313—315, 318—325, 449, 454—460, 537—539, 541, 544, 545, 547, 555—559, 566, 574—577

Goods loaded and unloaded 54, 55, 64, 65, 545
 Grade, schools 355—358, 369, 370
 Graduates 44, 45, 60, 61, 72—75, 344—346, 350, 355—360, 363—366, 369, 370, 405
 Grain seeders 450, 451, 461
 Grants 116, 646, 652—654, 656, 657, 659
 Greenhouse gases, emission 105, 106, 755
 Groats 457, 559
 Gross agricultural output 448, 467—471
 Gross capital formation 56, 57, 66, 67, 448, 695, 696, 719—721, 723, 724
 Gross capital formation, relation to gross domestic product 720
 Gross disposable income of the household sector 76—79, 727—730
 Gross domestic expenditures on R&D 72—75, 428, 429, 431, 432, 756
 Gross domestic product (GDP) 56, 57, 66, 67, 72—79, 114, 432, 448, 695, 696, 701—704, 715, 720, 726, 750, 753, 754, 758
 Gross domestic product, purchasing power parity 758
 Gross fixed capital formation 56, 57, 66, 67, 448, 719—721, 723, 724, 758
 Gross national income 695
 Gross nominal disposable income 76—79
 Gross operating surplus 715—718, 727, 728
 Gross primary income 727, 728
 Gross real disposable income 729
 Gross saving 730
 Gross turnover profitability rate 594
 Gross value added 56, 57, 76—79, 468, 695, 696, 701, 703, 709—712, 715—718, 758
 Gross value of fixed assets 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 672—680
 Groundnuts in shell 751
 Growing stock 492—495

H

Handicapped 393, 394
 Hard coal 52, 53, 62, 63, 100, 450, 451, 459, 511, 518, 538, 752—754
 Harmonized consumer price indices 756
 Hay 451, 470, 471, 474, 483, 485
 Health 72—75, 315, 319—325, 456, 725, 726, 731, 732, 756
 Health care 46, 47, 60, 61, 72—75, 187, 195, 378—390, 651, 658
 Health care, in-patient 72—75, 381—383
 Health care, out-patient 72—75, 380
 Heat energy 314, 319—325, 456, 517
 Heating of dwellings 459
 Heifers 452, 482
 Herring 457, 486
 Higher education institutions 44, 45, 60, 61, 343, 344, 346, 347, 350, 352—354, 360—368, 426—428, 431, 432
 High-temperature tar (see Tar)
 Hire rate 251
 Hires 251
 HIV infection 386
 Holiday centres 409, 410, 412, 413
 Home theatre system 327
 Homeless persons 197, 395

Homes and facilities, social welfare 394, 395
 Honey 314, 317, 319—325, 455, 458
 Hop 449, 472, 474
 Horses 452, 466, 476, 477, 482, 483, 485
 Hospice 381, 382
 Hospital emergency wards 384
 Hospitals 187, 381—383
 Hostels 409, 410, 412
 Hotels 409—413, 527—529
 Households 42, 43, 56—59, 66, 67, 72—75, 105, 306—329, 336, 337, 519, 521, 616, 757
 Households equipped with durable goods 327
 Households' final consumption expenditure 56, 57, 66, 67, 719—721, 731, 732, 756
 Households projection 306
 Households sector 76—79, 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719—721, 727—732
 Housing, water, electricity, gas and other fuels 456, 731, 732, 756
 Human health and social work activities 244, 246, 248, 250—253, 255, 262—265, 267, 270, 273, 275, 279, 280, 314, 319—325, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
 Human Rights Defender (Ombudsman), activity 131, 132
 Hunting 195, 500, 501
 Hunting clubs 501
 Hunting districts 501
 Hydrocarbons 574

I

Immigrants 225—227
 Immigration 40, 41, 208
 Imports 56, 57, 66, 67, 448, 477—480, 518—523, 563—570, 572, 574, 575, 579, 580, 617, 695, 696, 749, 753, 754, 757
 Imprisonment 180—185
 Incidence rate 263
 Income, available of households 308, 312
 Income from a private farm in agriculture 312
 Income from hired work 312
 Income from self-employment 312
 Income from social benefits 312
 Income of employees 312, 727—730
 Income of own-account workers 727—730
 Income tax 632, 638, 645, 655, 659—661
 Increase in herd 471
 Indices of price relation 448, 449, 453—456
 Indices of retirement and other pensions 42, 43, 288
 Indices of wages and salaries 40, 41, 275
 Indictment, motion 156—158, 160
 Indirect taxes 645
 Industrial areas 98, 99
 Industrial crop (plants) 48, 49, 62, 63, 466, 470—472
 Industrial production 506—517, 522, 523, 748, 757
 Industrial products 52, 53, 62, 63, 511—517, 522, 523, 752—754
 Industrial supplies 580, 581
 Industrial uses 479, 480

Industry 40, 41, 52, 53, 56, 57, 62—65, 76—79, 243—245, 247—249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 277, 278, 426—428, 431, 435, 436, 453, 506—524, 586—591, 594, 595, 597, 600, 666—671, 673—677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711—716, 734, 736, 755, 758
 Infant deaths 40, 41, 68—71, 218, 223
 Infants 218, 223
 Infectious diseases 222, 223, 386—388
 Infirmarys 187
 Information and communication 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 274, 279, 280, 442, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Information and communication technologies (ICT) 441, 442
 Information society 328, 440—443
 Inland waterway transport 536—540, 546, 547
 Inland waterway transport fleet 546
 Inland waterways 536
 Innovation activity (in industry) 435, 436
 In-patients 46, 47, 60, 61, 72—75, 381—383
 Insemination of cows 482
 Insolation 88
 Institutional sectors 429, 695, 697—701, 703, 705—710, 715—732
 Instructors, animators 405
 Insurance 629—637
 Insurance companies 629—633
 Insurance policies 633, 634
 Insured persons 42, 43
 Interest rates 621
 Intermediate consumption 448, 468, 695, 696, 699, 700, 707, 708, 711, 712, 722
 Intermediate goods 510
 Internal combustion engines 516, 574, 577
 Internal personnel in research and development 426—429, 432
 Internal waters 80, 81
 International review 746—767
 International transport 541, 547
 Internet 328, 440—443, 550, 659, 660, 747, 757
 Inter-school sport centres 351
 Intervention centres 393
 Intoxications 386, 390
 Investment outlays 48, 49, 52—57, 66, 67, 76—79, 665—671
 Investment outlays on fixed assets 114, 665, 670, 671
 Investments 56, 57, 66, 67, 665—671
 Iron 459
 Iron ores 574

J

Jam 314, 317, 319—325, 455, 458
 Job offers 256, 261
 Jordan's gardens (playgrounds) 351
 Judged 176, 183, 184
 Judges 160, 165, 415
 Judges' assistants 165
 Juices (fruit and vegetable) 314, 317, 455, 458, 511
 Justice 150—189
 Juvenile institutions 165, 174
 Juveniles 170—175

L

Laboratory diagnosticians 378
 Labour costs index 755
 Labour law, cases 162, 167, 168
 Labour market 40, 41, 68—71, 238—270
 Labour productivity 755
 Lakes 84, 85, 102
 Land 38, 39, 68—71, 76—79, 98, 99
 Land and pipeline transport 454, 536—538, 591, 667, 669, 671, 675, 678, 712
 Landfill sites 113
 Landscape parks 108, 110
 Laptop, tablet 327, 441, 442
 Large Family Card 391
 Lavatory 331
 Lay judges 189
 Lead 100, 752
 Leather 513
 Letters mailed 64, 65, 551
 Liabilities 600, 601, 613—617, 629, 630, 634, 638
 Libraries 46, 47, 60, 61, 187, 403, 434
 Libraries, borrowers (readers) 60, 61, 403, 434
 Libraries, collection 46, 47, 60, 61, 187, 403, 434
 Libraries, loans 60, 61, 72—75, 403, 434
 Library service points 403
 Licences 407
 Life expectancy 68—71, 224
 Lifelong learning 756
 Lignite 100, 511, 518, 538, 752—754
 Lime 515
 Liqueurs 66, 67
 Liquid and solid fuels 314, 319—325, 456, 511, 513, 518—520
 Liquid waste 336
 Liquidated fixed assets 680
 Live animals 570—573
 Live births 40, 41, 58, 59, 68—71, 208, 209, 218, 220, 755
 Livestock 50, 51, 76—79, 452, 466, 476
 Loans 600, 601, 613—615, 650, 726
 Local government administration 136
 Local government appeal councils 133, 136
 Local government budgetary establishments 659
 Local government units 126—129, 133, 134, 136—139, 196, 197, 336, 337, 655—659
 Local government units budgets expenditure, revenue 655—659
 Local government units ownership 542
 Local threats 144
 Locomotives, types 540
 Lorries 50—53, 517, 549
 Losses 518—521, 585—593, 622—624, 632, 638, 661

M

Machine tools 52, 53, 517
 Machinery and equipment 517, 539, 570—573, 575, 577—579
 Machinery for agriculture 450, 451, 461, 517
 Machinery for construction 517
 Machinery for the paper industry 517
 Machinery, technical equipment and tools 428, 665, 670—672, 676—678
 Machines for working metal 577
 Magazines 401, 402, 434, 456, 460

Main Industrial Groupings 510
 Maintained from non-earned sources 310, 311
 Maize 449, 472, 473, 483, 485, 751, 753, 754
 Males (men) 68—71, 177—180, 184, 208—214, 221—229, 238—241, 260, 261, 277—281, 290, 347, 387—389, 415, 755
 Managed land 38, 39, 99
 Mandates of councillors 126, 127
 Mandates of deputies, senators 119—121
 Manufacturing 243—245, 247, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276—279, 435, 436, 441, 443, 506—510, 586—590, 594, 595, 597, 600, 651, 666—668, 670, 673—677, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711—714, 716, 734, 736, 757
 Manure 471
 Mares 482
 Margarine 455, 457, 511, 559
 Maritime barges 543
 Maritime transport 54, 55, 536—538, 540, 543—546
 Maritime transport fleet 54, 55, 543
 Market agricultural output 48, 49, 62, 63, 448, 467, 469—471
 Marketplace prices 452
 Marriages 40, 41, 58, 59, 214, 218, 219
 Marshals' offices 133, 136
 Matches 514
 Mead 66, 67, 512
 Meadow hay 452, 470, 471, 474, 483, 485
 Meadows 98, 467
 Meat 50, 51, 62, 63, 66, 67, 112, 313, 316, 319—325, 455, 457, 466, 477, 478, 485, 511, 556, 574, 576, 748, 751, 753, 754, 756
 Meat, poultry 454, 559, 574, 576
 Meat products 313, 316, 455, 457, 511, 559, 576
 Medals won 417—419
 Medical air rescue 384
 Medical care, specialised 380, 383
 Medical certificates 381
 Medical consultations 380
 Medical measures (adjudicated by court) 170
 Medical personnel 46, 47, 60, 61, 378, 379, 381, 384
 Medical practices 380, 381
 Medical products, appliances and equipment 315, 319—325, 456
 Members of the Polish Academy of Sciences 433
 Men (see Males)
 Mental disorders 222, 390
 Mentally ill 390, 395
 Metal concentrates 511
 Metal ores 100, 511, 538
 Metallic raw materials 100
 Metals 515, 523, 539, 570—573
 Meteorological stations 87, 88
 Methane 100, 105, 106
 Metro 536, 542
 Metropolises 200, 201
 Microwave oven 327, 459
 Midwives 46, 47, 60, 61
 Milk 50, 51, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 313, 316, 319—325, 449, 455, 457, 466, 471, 479, 480, 483, 511, 556, 576, 751, 753, 754, 756
 Millet 472, 473, 751
 Mineral or spring waters 317, 455, 512
 Mineral products 570—573
 Mineral resources 100

Mineral waters and aerated waters 512
 Mining and quarrying 243, 245, 247, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 436, 453, 506, 507, 509, 510, 586, 594, 595, 597, 600, 651, 666, 668, 670, 673, 674, 676, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 711, 713—715, 734, 736, 757
 Mining grounds 98, 99
 Mobile phone 327, 747, 757
 Molasses 576
 Money supply 616, 617
 Monuments of nature 111
 Motels 409—413
 Motorcycle, scooter, motorbike 327, 549
 Motorway 536, 757
 Mountain peaks 82
 Mowers 461, 517
 Municipal economy 651, 658
 Municipal infrastructure 42, 43, 58, 59, 72—75, 334—337
 Municipal waste 38, 39, 68—71, 113, 537, 755
 Museums 403
 Music institutions 46, 47, 60, 61, 404

N

Nannies 390
 National accounts 56, 57, 66, 67, 695—732
 National and ethnic minorities 196, 348
 National defence 139—142, 651, 725, 726
 National Labour Inspectorate, activity 269, 270
 National parks 108, 109, 500
 National traffic (flights) 547
 Natura 2000 areas 110
 Natural persons conducting economic activity 734, 735
 Nature reserves 108, 109
 Neoplasms 222
 Net domestic product 695
 Net migration 68—71, 208, 209, 224—226
 Net national income 695
 Net operating surplus 695
 Net turnover profitability rate 594
 Net value added 695
 Net value of fixed assets 674, 675, 714
 New or improved products 436
 Newspapers and magazines 401, 402, 456, 460, 556
 Nights spent 410
 Nitrate 450, 451
 Nitric acid 514
 Non-alcoholic beverages 48, 49, 314, 319—325, 455, 458, 555, 556, 558
 Non-consumer goods 558
 Non-financial corporations sector 695, 697—701, 703, 705—710, 715, 719
 Non-foodstuffs 555, 558, 559
 Non-profit institutions serving households 695, 697—701, 703, 715, 719—721
 Non-scheduled service (flights) 541, 547
 Notarial agreements 188, 189
 Notarial deeds 188, 189
 Notebook 460
 Nurseries 72—75, 391
 Nursery schools 44, 453, 370, 371
 Nurses 46, 47, 60, 61
 Nursing homes 381, 382

O

- Oats 62, 63, 449, 452, 472, 473, 483, 485, 751
Occupancy of tourist accommodation establishments 72—75, 411
Occupational diseases 268
Occupational medicine 381
Occupational therapy workshops 197
Offences 157, 166, 183, 184
Official reserve assets 618, 619
Officials 159, 165
Oil-cake 574
Oils and fats 313, 317, 319—325, 455, 457, 566, 570—573, 578, 579
Oilseeds (plants) 472, 474
Oleum 513
Olives 751
Olympic Games 417
Onions 457, 475
Open pension funds 637—639
Open pension funds, rates of return 639
Operas and operettas 404
Optical, photographic, measuring, checking instruments 570—573
Orchards 98, 467
Orphans 393
Other service activities 244, 246, 248, 250—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 275, 279, 280, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
Other social benefits 293—295
Out-patient departments 380
Out-patient health care 60, 61, 72—75, 380, 381
Out-patient services 315, 319—325, 456
Output 56, 57, 695—698, 705, 706, 711, 712, 722, 724
Outworkers 242, 245, 246, 250
Overcoats 512
Own account workers on private farms 242, 245, 727—730
Ownership sector, private 242, 243, 245, 273, 506, 507, 524, 536, 555—558, 585, 594, 595, 597, 600, 666, 673, 697, 699, 701
Ownership sector, public 242, 243, 245, 273, 336, 337, 506, 507, 524, 536, 555—558, 585, 594, 595, 597, 600, 666, 673, 697, 699, 701
Oxide, oxides 38, 39, 105, 106
Ozone content in the atmosphere 107
- P**
- Packing cases of wood 577
Paid employees 160, 165, 249, 250
Paid employees, educational level 140, 142, 186
Paid employment at the end of the period 140, 142, 143, 242—244, 249, 250
Paid employment by amount of wages and salaries 277—281
Paid employment by occupational groups 277
Paints 514
Palliative care wards 381, 382
Pamphlets 400, 401
Paper 513, 522, 575, 577, 752—754
Paperboard 513, 522, 752—754
Paralympic Games 417
Parishes 198—202
Particle board (chipboards) 513, 522
Particulates and gases 38, 39, 68—71, 106, 115
Part-time paid employment 249, 250
Passenger cars 52—55, 64, 65, 326, 460, 517, 549, 559, 575, 577, 580, 581, 754, 757
Passenger seating (capacity) 542, 546, 547
Passenger traffic 546, 548
Passengers 54, 55, 64, 65, 540—542, 546—548
Pasta and pasta products 316, 457, 512, 559
Pastures 98, 467
Patent applications, utility models 437, 438
Patents 437—439
Patients 46, 47, 60, 61, 382, 383
Peacekeeping missions and operations of the Polish Military 141, 142
Pearls and precious stones 570—573
Peas 458
Pedagogues 165
Penitentiary staff 186
Pensioners 286, 289, 290, 307—312
Pensions 286—290
Performances and concerts 404
Persons injured in accidents 262—266
Persons practising sports 415, 416
Persons with special educational needs 350
Persons working in hazardous conditions 266, 267
Pesticides 52, 53, 514
Petrol (gasoline) 460, 513, 520
Petrol stations 556
Pharmaceutical outlets 384
Pharmaceutical products 315, 319—325, 456, 514, 556
Pharmacies 46, 47, 187, 384
Pharmacists 46, 47, 60, 61, 378, 384
Phenol 514
Philharmonic halls 404
Phosphate 450, 451, 461, 574
Physical education 651, 658
Physical education organisations 415
Physiotherapists 378
Pig iron 752
Piglets 452
Pigs 50, 51, 76—79, 449, 452, 466, 471, 476, 477, 483, 485, 753, 754
Pipeline transport 536—538
Pipelines 527, 536
Places, children's clubs 391
Places for consumers 352
Places, nurseries 391
Places, nursery schools 44, 45, 371
Places, rehabilitation and education centres 351
Places, social welfare homes and facilities 394
Places, special educational care centres 351
Places, youth educational centres 351
Places, youth sociotherapy centres 351
Plant protection products 450, 451, 482
Plants nuisance to air quality 68—71, 106
Plasma 385
Plasters (consisting of gypsum) 515
Plastics 52, 53, 62, 63, 514, 522, 570—574, 576
Ploughs 517
Pluck 50, 51, 62, 63, 66, 67, 477, 478
Poisonings 386, 390
Police 142, 143
Polifoska 450, 451, 461
Polish Academy of Sciences 426—428, 431, 433, 434, 437
Polish Border Guard, activity 156—158
Polish Military 139—142
Political parties 194
Polyethylene 514
Polymers of styrene 514
Polypropylene 514
Polyvinyl chloride 514
Popular science, publications 400
Population 40, 41, 58, 59, 68—71, 76—79, 137, 138, 208—229, 329, 334, 335, 746, 753—755, 759—767
Population, actual increase 208, 209
Population based on balances 40, 41, 68—71, 208—213, 215—218, 229
Population based on census data 208, 213, 214, 329
Population connected to gas supply system 335
Population connected to sewage system 335
Population connected to wastewater treatment plants 38, 39, 68—71, 104, 335
Population connected to water supply system 335
Population density 40, 41, 68—71, 208, 209, 329, 330, 746, 755, 759—767
Population, economically active 238—241, 746, 755
Population, educational level 186
Population, internal migration 68—71, 208, 209, 224, 225
Population, international migration 40, 41, 68—71, 208, 209, 225—227
Population, migration 40, 41, 68—71, 208, 209, 224—227
Population, natural increase 40, 41, 58, 59, 68—71, 208, 209, 218, 755
Population projection 228, 306
Population of the world 759
Population, residents 229
Population of rural areas 40, 41, 208—211, 214, 218—225, 228, 229, 306
Population of urban areas 40, 41, 68—71, 138, 208—211, 213—225, 228, 229, 334, 335
Population, source of maintenance 213
Porcelain or china tableware and kitchenware 515
Portfolio investment 618, 639
Post and telecommunications 54, 55, 64, 65, 76—79, 550—552
Post offices 54, 55, 64, 65, 76—79, 550
Postal and telecommunication services 550—552
Postal parcels 551
Postal transfers paid 551
Potatoes 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 112, 314, 317, 449, 450, 455, 458, 466, 470—472, 474, 480, 483, 485, 486, 576, 751, 753, 754
Poultry 112, 313, 316, 449, 455, 457, 471, 476, 477, 483, 485
Poverty rates in households 326
Power plants 518, 521, 524
Power raw materials 511, 518—520
Powiat starost offices 133
Powiaty 68—71, 126, 128, 129, 134, 136—138, 655—659
Prayer houses 202
Pre-adoptive intervention centres 393
Pre-emptive rights 625, 627
Premiums 630, 631, 633, 634

Preparatory proceedings by Forest Guard of State Forests 156
 Preparatory proceedings by National Revenue Administration 156—158
 Preparatory proceedings by Trade Inspection organs 156
 Preparatory proceedings in the prosecutor's offices 156, 160
 Preparatory proceedings of the Polish Border Guard 156—158
 Preparatory proceedings of the Police 153—156
 Preparatory proceedings of the Police and prosecutor's office 156, 160
 Preparatory proceedings of the State Hunting Guard 156
 Prepared foodstuffs 570—573
 Prepared vegetables 576
 Prepayments and accruals 595, 596
 Pre-primary centres 370, 371
 Pre-primary education establishments 72—75
 Pre-primary education units 370, 371
 Pre-primary sections 44, 45, 370, 371
 Pre-retirement allowances and benefits 295
 Pretrial 184
 Preventive examinations 381
 Price gap 48, 49, 449
 Price indices 48, 49, 76—79, 275, 288, 448, 449, 453—456, 696, 721
 Price indices of consumer goods and services 48, 49, 76—79, 275, 288, 318—325, 457—460
 Price indices of foreign trade 448
 Price indices of residential premises 454
 Prices 448—461
 Prices of arable land 452
 Prices of goods and services, retail 454—460
 Prices, relations 450, 451
 Priests 198, 200—202
 Primary energy (production, consumption) 752—754, 757
 Printer 327
 Prisons 185—188
 Private domestic ownership 243, 273, 506, 524, 536, 666, 673, 697, 699, 701
 Private domestic ownership, cooperatives 243, 273, 506, 524, 536, 666, 673, 697, 699, 701
 Private farms in agriculture 466—470, 472—477, 479, 481, 727—730
 Private final consumption expenditure 719—721, 758
 Private foreign ownership 243, 273, 506, 524, 536, 697, 699, 701
 Probation officer's centre 173
 Probation officers 165
 Proceedings regarding fiscal offences 156, 157
 Procurement of agricultural products 50, 51, 467, 483—486
 Procurement of animals for slaughter 50, 51, 485
 Procurement of cereals 50, 51, 483, 485
 Procurement of eggs 483, 485
 Procurement of forest fruits and mushrooms 499
 Procurement of game animals 499
 Procurement of milk 483, 485
 Procurement prices 499
 Production of animals for slaughter 50, 51, 76—79, 466, 471, 477, 478

Production of industrial products 52, 53, 62, 63, 511—517, 522, 523, 752—754
 Production of milk 50, 51, 62, 63, 76—79, 466, 471, 479, 480, 511, 751, 753, 754, 756
 Professed women religious 200, 201
 Professional publications 400
 Professional, scientific and technical activities 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 270, 273, 274, 279, 280, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Professors 365, 427, 432
 Profit 585—593, 622—624, 632, 638
 Property expenditure 646, 657
 Property income 722—724, 727, 728
 Propylene 514
 Prosecutors 159
 Protected nature areas 38, 39, 68—71, 108—110
 Protein 318
 Protestant communities 202
 Psychiatric facilities 381, 382
 Public administration 136
 Public administration and defence; compulsory social security 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 275, 280, 281, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 718, 735, 737
 Public benefit organisations 194, 195
 Public final consumption expenditure 719—721
 Public finance 645—661
 Public radio centres 407
 Public safety 142—144, 651, 725, 726
 Public television local agencies 407
 Public transport vehicles 517, 542
 Pulp of wood 570—573, 752
 Pulses 472—474, 483, 485
 Punishable acts 170—173
 Punished 184
 Punishment 173, 180—183, 185
 Pupils, schools 44, 45, 60, 61, 72—75, 344—350, 355—360, 369, 370
 Purchase of vehicles 456
 Pushers 546

Q

Quality classes 99, 102
 Quality of water supplied to population 103

R

Rabies vaccinations 385
 Radio programmes 407
 Radio receivers (sets) 52, 53, 64, 65, 516, 559
 Railway lines operated 54, 55, 64, 65, 76—79, 536
 Railway transport 54, 55, 64, 65, 537—541
 Rape and turnip rape 449, 472, 474, 483, 485, 751
 Rape-oil 457
 Rates of detectability of crimes 153—155
 R&D dedicated entities 426—428, 431

Real estate activities 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 270, 273, 274, 279, 280, 442, 443, 593, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 706, 708, 710, 713, 714, 717, 735, 737
 Real estate registers 166
 Recipient 83, 84
 Reclaimed land 38, 39, 99, 115
 Recreation and culture 72—75, 195, 315, 319—325, 456, 731, 732, 756
 Recreation, culture and religion 725, 726
 Refrigerators and freezers 64, 65, 459, 516, 559
 Regional accounts 76—79
 Regional chambers of audit, activity 134
 Regulation and management of rivers and streams 114, 115
 Rehabilitation and education centres 351
 Rehabilitation sanatoria 381, 382
 Religious organisations 345
 Remand prisons 186
 Removals 50, 51, 62, 63, 76—79, 495—497, 500
 Renewals and afforestations 50, 51, 76—79, 496, 500
 Rentals (rents) 319—325
 Reprimand 173
 Reproduction rates of population 220
 Requests for information (queries at archives) 434
 Rescue personnel 144, 414
 Rescue service 195
 Research and development activity by source of funds 429
 Research and development activity indicators 432
 Research and experimental development (R&D) 426—432
 Research equipment 431
 Research institutes 165, 426—428, 431, 434
 Research projects 430
 Researchers 72—75, 426, 432
 Reservoirs and falls 86, 114, 115
 Residential areas 98, 99
 Residential construction 331—333, 667, 669, 671
 Residents, care and education centres 393
 Residents, correctional centres 174
 Residents, day-support centres 392
 Residents, dwellings protected 394
 Residents, facilities of social welfare 72—75, 394, 395
 Residents, rehabilitation and education centres 351
 Residents, special education care centres 351
 Residents, youth educational centres 174, 351
 Residents, youth sociotherapy centres 173—175, 351
 Resource 479, 480, 695, 696, 730
 Respiratory system diseases 222, 223
 Restaurants 411, 412, 557
 Restaurants and hotels 315, 319—325, 456, 731, 732, 756
 Restriction of freedom 180—185
 Retail prices of major means of agricultural production 461
 Retail sales 56, 57, 66, 67, 76—79, 555, 556
 Retail sales outlets 555
 Retail trade 592, 667, 669, 671, 675, 678
 Retirees 286, 289, 290

Retirees and pensioners 42, 43, 119, 249, 250, 286—290, 307—317
 Retirement and other pension, relation to wages and salaries 286
 Retirement and other pensions 42, 43, 286—290, 654
 Retirement pension 286, 288, 312
 Retirement pension, relation to wages and salaries 286
 Revenue of local government units budgets 655, 656
 Revenue of state budget 56, 57, 645
 Revenue of the general government sector 722, 724
 Revenue offices, proceedings 156
 Revenues 116, 194, 536, 537, 550, 557, 585—593, 622—624, 630—632, 637, 638, 652—654, 659
 Revenues of banks 622, 623
 Revenues of insurance companies 630—632
 Revenues of open pension funds 638
 Revenues of pension societies 637, 638
 Revoking the right to operate a vehicle 183
 Rice 316, 457, 751
 Rights to shares 625—627
 Rivers 83—86, 102
 Road accidents 549
 Road casualties 549
 Road motor vehicles registered 549
 Road transport 54, 55, 64, 65, 536—541
 Roads and communication trails 99
 Roads, public 54, 55, 64, 65, 76—79, 536
 Roll 457
 Rolled products 52, 53, 515
 Rolling stock 540
 Rooms completed 42, 43, 58, 59, 332, 333
 Rooms for rent 409, 410, 412
 Rooms in dwellings 42, 43, 58, 59, 328—330, 332, 333
 Roundwood, removals 50, 51, 62, 63
 Rubber 514, 522, 570—575, 751
 Rubber products 514
 Rural areas 40—43, 46, 47, 58, 59, 68—71, 208—211, 213, 214, 218—225, 228, 229, 239, 260, 261, 306, 326, 328—333, 336, 337, 349, 355, 370, 371, 379, 383, 403, 405—407, 440, 528
 Rural localities 68—71
 Rye 48, 49, 62, 63, 449, 452, 470—473, 483, 485, 751, 753, 754

S

Salt 100, 511
 Sanatoria 381, 382
 Sand and gravel 100
 Sanitary fixtures of porcelain 515
 Satellite or cable television equipment 327
 Sawnwood 52, 53, 513, 752
 Scheduled service (flights) 541, 547
 Scholarships 295, 353, 354
 School leavers 251, 256
 School textbooks 400
 Schools 44, 45, 60, 61, 72—75, 174, 187, 188, 343, 345—350, 355—359, 369, 370
 Schools, doctoral 368
 Schools for persons with special educational needs 343, 344, 350, 351, 355—357, 359

Schools, general art 44, 45, 60, 61, 72—75, 343, 344, 358
 Schools, general secondary 44, 45, 60, 61, 72—75, 343—345, 347—350, 352, 357, 370
 Schools, lower secondary 44, 45, 72—75, 343—345, 347—350, 355, 369
 Schools, post-secondary 44, 45, 72—75, 343, 344, 346, 347, 349, 350, 352, 359, 360
 Schools, primary 44, 45, 72—75, 343—345, 347—350, 352, 355, 369
 Schools, sections 355—359, 369, 370
 Schools, special job-training 343, 344, 350
 Schools, stage I sectoral vocational 44, 45, 60, 61, 72—75
 Schools, technical secondary 44, 45, 60, 61, 72—75, 343, 344, 346—350, 352, 357, 358
 Science 72—75
 Science and technology 426—439
 Scientific degrees and titles 365, 427, 432, 433
 Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences 426—428, 431
 Scientific publications 400
 Scientific units of the Polish Academy of Sciences 437
 Screenings in cinemas 406
 Screens in cinemas 406
 Seaports 545, 546
 Seats, cinemas 60, 61, 406
 Seats, theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 404
 Seats, urban transport 542
 Sectors funding R&D expenditures 429
 Securities 613, 618, 625—628, 649, 726
 Seeders 450, 451, 461, 517
 Sejm 117—119, 121—124
 Self-employed persons 307, 310, 311
 Senate 117, 118, 120—123, 125
 Senate clubs and groups 123
 Senators 121—123, 125
 Sentenced for crimes 176—185
 Separation 168, 218
 Services 313—315, 318—325, 426—428, 431, 442, 443, 454—460, 536, 537, 550, 551, 617, 755, 756, 758
 Services of postal and courier activities 454, 456, 550, 551
 Services, prices 319—325, 454—460
 Sewage sludge 104
 Sewage system (network) 42, 43, 103, 114, 115, 334—336
 Sex 40, 41, 68—71, 120—122, 128—130, 140, 142, 159—161, 170—172, 174, 177—180, 184, 186, 189, 194, 197, 198, 200, 201, 208—214, 219—229, 238—242, 249—252, 256—261, 277—281, 289, 290, 347, 355—365, 367—370, 378, 388, 389, 394, 395, 415, 416, 427, 432, 433, 755
 Shares 625—627
 Sheep 466, 471, 476, 477, 479, 482, 483, 485
 Shelters 409—412
 Ships (age, capacity) 52—55, 517, 543, 546
 Shops 56, 57, 76—79, 556, 557
 Short-term investments 595, 596
 Silos and reservoirs, capacity 558

Silver 100, 515, 577, 752
 Sink fixture 459
 Sisal 751
 Skins 570—573, 577
 Slaughter products 511
 Smartphone 327
 Smuggling 158
 Soap 460, 514, 559, 574
 Social and political organisations 194—197
 Social assistance 651, 658
 Social assistance benefits 395
 Social benefits 286—295, 312, 654, 723, 724, 727, 728
 Social contributions 654, 659, 660, 722, 724, 727, 728
 Social integration centres 196, 197
 Social pension 295
 Social security benefits 42, 43, 286—292
 Social security, cases in courts 162, 167, 169
 Social services 195
 Social transfers in kind 723, 724
 Social welfare 72—75, 391—395
 Social welfare, facilities 72—75, 394
 Socialisation centres 393
 Sodium hydroxide 513
 Sold production 52, 53, 62, 63, 76—79, 453, 506—510, 524
 Soldiers 139—142
 Song and dance ensembles 404
 Sorghum 751
 Sour cream 317, 576
 Sown area 48, 49, 466, 472
 Sows 50, 51, 466, 476
 Soybeans 751
 Special collections (see Libraries, collection)
 Special education and care centres 351
 Special nature value area 68—71
 Special nursery schools 370, 371
 Specialists guidance for families 391
 Sport 195, 415—419
 Sports clubs 415, 416
 Sports fields, kinds of sports 415—417
 Sports instructors 415, 416
 Sports judges 415
 Sports sections 415, 416
 Sprat 486
 Stallions 482
 Stamp duty 655
 Standard main line 746, 754
 State administration 136
 State budget 56, 57, 645, 646, 650—653
 State budget deficit financing sources 646
 State budget expenditure, relation to gross domestic product 650, 651
 State budget revenue, relation to gross domestic product 650
 State Fire Service, activity 144
 State Hunting Guard 156
 State legal persons 652
 State owned enterprises 734, 735
 State Treasury debt service 646, 651
 State Treasury ownership 330
 Steel 52, 53, 62, 63, 515, 575, 751—754
 Steel constructions 575, 577
 Steel or iron pipes, tubes 515, 523, 575, 577
 Steel sheets 515, 523
 Stock exchange indices 626, 627
 Stock market 625—628
 Stocks 478—480, 518—524, 595, 596
 Stomatological offices 187
 Storage sites, area 558
 Stoves (gas) 516
 Straw 452, 474, 483, 485

Strikes, employees on strike 40, 41, 254
 Students 44, 45, 60, 61, 72—75, 187, 188, 344—346, 350, 352—362, 365—370, 756
 Students of doctoral studies 354
 Studies, systems 360—364, 367, 368
 Stump wood 495, 496
 Subscriber lines 76—79, 552
 Subscribers, fixed line telephone 746, 754
 Subscribers, mobile telephone 54, 55, 64, 65, 552, 747, 757
 Subscribers, radio and television 46, 47, 60, 61, 407
 Subscription, radio and television 460
 Subsidies 116, 695, 715—718, 723, 724
 Subsidies on production, other 715—718
 Subsidies on products 695—715
 Subvention 646, 656
 Sugar 52, 53, 62, 63, 66, 67, 314, 317, 319—325, 455, 458, 512, 556, 752—754
 Sugar cane 751
 Suicides 222, 223
 Sulphate of potash 461
 Sulphur 52, 53, 62, 63, 100, 511, 576
 Sulphuric acid 52, 53, 62, 63, 513
 Sunflower seeds 751
 Superphosphate 450, 451, 461
 Supply 518—523
 Supreme Audit Office, activity 133
 Surplus of the general government sector 723, 726, 758
 Sweet potatoes 751
 Symphonic and chamber orchestras 404
 Synthetic materials 574, 576

T

Tankers 543
 Tar 513
 Tax on real estate 655
 Tax reliefs 660, 661
 Taxes and duties on imports 695
 Taxes less subsidies on production and imports 715, 722, 724
 Taxes less subsidies on products 695
 Taxes on production, other 715—718, 723, 724
 Taxes on products 695, 715
 Tea 314, 317, 455, 458, 556, 574, 751
 Teachers 343, 355, 365, 371
 Teams of attorneys 189
 Telecommunications 54, 55, 64, 65, 76—79, 454, 550, 552
 Telephone and telefax equipment and telephone and telefax services 456
 Telephone calls 552
 Telephone sets 516
 Television channels 407
 Television receivers (sets) 52, 53, 64, 65, 327, 460, 516
 Tent camp sites 409, 410, 412, 413
 Termination rate 252
 Terminations 252
 Terms of office of the President of the Republic of Poland 117
 Terms of office of the Sejm and Senate 117, 121—125
 Terms of trade 448
 Territorial structure of the country 137, 138
 Territories, dependent 765—767
 Territory 80, 81
 Textiles and textile articles 570—573, 575

Theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 404
 Therapy centres 393
 Thermal energy from steam or hot water 517
 Thermometer 460
 Tickets 460, 541
 Timber 50, 51, 62, 63, 76—79, 492—497, 500
 Tin 752
 Tobacco 48, 49, 449, 455, 472, 474, 556, 751
 Tobacco products 314, 319—325, 455, 458, 512
 Toluene 514
 Tomatoes 475
 Tooth-paste 460
 Total area of Poland 58, 59, 68, 80, 81, 98, 753—755, 764
 Total area of the world 759
 Tour guides 413
 Tourism 72—75, 195, 408—414, 651, 658
 Tourist accommodation establishments 62, 63, 72—75, 409—413
 Tourist excursions 414
 Tourist trails 414
 Tourists 72—75, 410, 412, 413
 Towns (see Urban areas)
 Tractor field sprayers 517
 Tractor mounted harrow 450, 451, 461
 Tractor rotary mower 461
 Tractors 50—55, 76—79, 450, 451, 461, 481, 517, 549
 Trade 56, 57, 66, 67, 76—79, 651
 Trade and catering 555—559
 Trade Inspection organs, proceedings 156
 Trade; repair of motor vehicles 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 441, 443, 592, 594, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678, 680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 713, 714, 716, 734, 736
 Trade unions 194
 Trade warehouses 558
 Training-recreational centres 409, 410, 412
 Trains, transport of passengers 456
 Trams 536, 542
 Transformers 516
 Transit 544, 545
 Transport 54, 55, 64, 65, 76—79, 315, 319—325, 454, 456, 536—549, 731, 732
 Transport and communications 651, 658, 756
 Transport areas 98, 99
 Transport equipment 517, 540, 542, 543, 546, 547, 549, 570—573, 580, 581, 665, 670—672, 676—678
 Transport infrastructures 527, 536
 Transport of goods 54, 55, 64, 65, 461, 537—539, 541, 544, 545, 547
 Transport of passengers 54, 55, 64, 65, 456, 460, 537, 540—542, 546—548
 Transport, post and telecommunications 54, 55, 64, 65, 76—79, 536—552
 Transport services 454, 456, 536—549
 Transportation and storage 244, 246, 248, 249, 251—253, 255, 262—265, 267, 269, 273, 274, 276, 278, 279, 442, 443, 592, 596, 598, 601, 667, 669, 671, 673, 675, 678—680, 697—700, 702, 704, 705, 707, 709, 712—714, 717, 735, 736
 Treatment, patients 381

Tree stands 491—495
 Trees 111, 116, 492—495
 Trees and shrubs outside forests 497
 Trees damaged 498
 Triticale 449, 472, 473, 483, 485, 486
 Trolley buses 536, 542
 Tubes (see Steel or iron pipes, tubes)
 Tugs 546
 Turnover profitability indicator 594
 Tutors 365
 Tyres 514

U

Unemployed persons 40, 41, 68—71, 197, 238—241, 256—261
 Unemployed persons, educational level 241, 257—259
 Unemployed persons possessing benefit rights 68—71, 256
 Unemployed persons, registered 40, 41, 68—71, 256—258, 261
 Unemployment 256—261
 Unemployment benefits 295, 310, 311
 Unemployment rate 40, 41, 68—71, 239—241, 256, 259, 755
 Units of the prosecutor's office 158, 159
 Urban areas 40, 41, 58, 59, 68—71, 208—211, 213—225, 228, 229, 239, 260, 261, 306, 326, 328—337, 349, 355, 370, 371, 407, 440, 528, 759—767
 Urban transport 536, 540, 542
 Urban transport lines 536
 Use 479, 480, 518—523, 695, 696, 730
 Use of income account of the households sector 730
 Utility models (see Patent applications, utility models)

V

Vacancies 253
 Vaccinations 385
 Vacuum cleaners 459, 516, 559
 Value added tax (VAT) 645, 695
 Value indices 696, 720
 Vegetable fats 313, 317
 Vegetable oils 457, 574, 578, 579
 Vegetable production 475, 751
 Vegetable products 570—573
 Vegetables 66, 67, 112, 314, 317, 319—325, 455, 457, 458, 470, 471, 475, 483, 485, 556, 574, 576, 751
 Vegetables cultivated under covers 475
 Veneers 513
 Veterinary services 461
 Village administrator's offices 137
 Village mayors, mayors and presidents of cities 127, 130
 Visitors, museums and exhibitions 403
 Vocational activity establishments 197
 Vocational courses 187, 188
 Vodka 66, 67, 458, 512, 559
 Voivodship offices 133, 136
 Voivodships 68—79, 84, 85, 108—110, 134, 136, 137, 215—217, 655—659
 Voivodships, total area 68—71
 Volume indices 696, 721
 Volunteer Mountain and Tatra Mountains Rescue Services 414
 Volunteers 194

W

- Wages and salaries 40, 41, 68—71, 136, 141, 143, 272—281, 646, 657
- Wages and salaries, average monthly (nominal and real) 40, 41, 68—71, 136, 141, 143, 159, 165, 186, 273—277, 281
- Wages, salaries and other income connected with hired work 727, 728
- Wagons (railway), types 517, 540, 542
- Washing machines and spin-dryers 64, 65, 327, 459, 516, 559
- Washing powder 459
- Waste 38, 39, 68—71, 112—116
- Waste generated 38, 39, 68—71, 112, 755
- Waste landfilled (accumulated) 38, 39, 112
- Wasteland 50, 51, 98, 496
- Wastewater 38, 39, 103, 104, 114—116
- Wastewater treatment plants 68—71, 104, 114, 115, 334—336
- Water area 80, 81, 83—86, 98, 110
- Water, consumption 42, 43, 58, 59, 72—75, 336
- Water management 101, 114—116
- Water meters 516
- Water outflow 101
- Water resources 101
- Water status (quality) 102, 103
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities 244, 245, 248, 249, 251—253, 255, 262, 263, 267, 269, 272, 274, 276, 278, 279, 436, 441, 443, 453, 506—510, 591, 594, 595, 597, 600, 667, 669, 671, 673, 675, 671, 679, 680, 697—701, 703, 705, 707, 709, 712—714, 716, 734, 736
- Water supply system (network) 42, 43, 58, 59, 68—75, 101, 115, 331, 334—336
- Water system, cold water supply 459
- Water transport 536—540, 546, 547
- Water treatment plants 114, 115
- Water withdrawal 38, 39, 68—71, 101
- Waters with added sugar and other sweetening matter or flavoured (soft drinks) 512
- Waterworks 103
- Wearing apparel (see Clothing)
- Wedding ring 460
- Wheat 48, 49, 62, 63, 470—473, 483, 485, 486, 751, 753, 754
- Wholesale 558
- Wholesale trade 592, 667, 669, 671, 675, 678
- Wills 189
- Wind, velocity 88
- Windows 513, 514
- Wine 66, 67, 458, 512, 752
- Wires and conductors, insulated 516
- Women (see Females)
- Women religious 200, 201
- Wood 495—497, 499, 500, 513, 517, 539, 570—573, 577
- Wood pulp 513, 752
- Wool 62, 63, 471, 479, 483, 485, 751
- Workers (see Employees in manual labour positions)
- Working conditions 262—270
- Work-time 249, 250
- World 746—750, 759

Y

- Yarn 512
- Yields 48, 49, 76—79, 466, 473—475
- Yoghurt 313, 316, 455, 457
- Yoghurt and milk-based beverages 455, 457
- Young prisoners 184
- Youth centres 351
- Youth educational attainment level 756
- Youth educational centres 173, 174, 351
- Youth hostels 409, 410, 412
- Youth sociotherapy centres 173, 174, 351

Z

- Zinc 52, 53, 100, 515, 523, 752